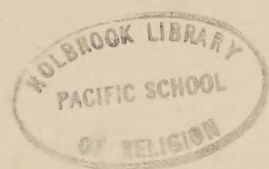

Digitized by the Internet Archive
in 2023 with funding from
Kahle/Austin Foundation

Bible.
Codex Augiensis

N.T. Epistles of Paul

AN EXACT TRANSCRIPT OF THE

CODEx AUGIENSIS,

A GRÆCO-LATIN MANUSCRIPT OF S. PAUL'S EPISTLES,
DEPOSITED IN THE LIBRARY OF TRINITY
COLLEGE, CAMBRIDGE.

TO WHICH IS ADDED

A FULL COLLATION OF FIFTY MANUSCRIPTS

CONTAINING VARIOUS PORTIONS OF THE GREEK NEW
TESTAMENT IN THE LIBRARIES OF CAMBRIDGE,
PARHAM, LEICESTER, OXFORD, LAMBETH,
THE BRITISH MUSEUM, &c.

WITH A CRITICAL INTRODUCTION

BY THE

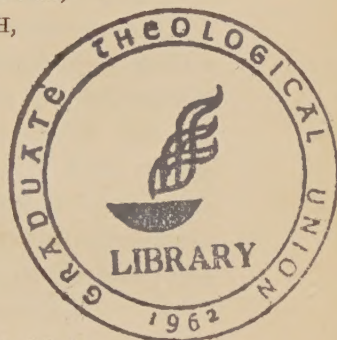
REV. FREDERICK HENRY SCRIVENER, M.A.

LATE SCHOLAR OF TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE,
PERPETUAL CURATE OF PENWERRIS, FALMOUTH.

"QUOD POTUI."

CAMBRIDGE: DEIGHTON, BELL, AND CO.
LONDON: BELL AND DALDY.

1859.

Property of

CBPac

Please return to

Graduate Theological

Union Library

DS
264/8356
A22
537
1859

CB39
91A
1859S
G
510

Cambridge:

PRINTED BY C. J. CLAY, M.A.
AT THE UNIVERSITY PRESS.

4441839JA

TO THE

RIGHT REVEREND HENRY, LORD BISHOP OF EXETER.

MY LORD,

MANY years have now passed since, encouraged by the countenance of that truly learned and revered Prelate, Archbishop Howley, I undertook the bold design of collating all the Manuscripts of the Greek Testament deposited in England. I wish not to complain of the hindrances that have checked my progress in this labour of love: it is enough for me to know that the state of life God's Providence has assigned to me has been found by men wiser and better than myself not incompatible with usefulness, with self-respect, and genuine peace of mind; nor ought I to wonder if a work so extensive, to which I have been able to devote mere fragments of my time, should prove itself a fragment. Such as it is, I most respectfully commend it to the judgment of your Lordship, so long my Diocesan, and through you to candid and impartial scholars. Whatever be the defects of my Volume, I have striven hard to be *accurate*; aware that, in these sacred studies, all that is not accurate is much worse than useless. For the rest, I am in the hands of One who vouchsafes to accept the meanest service we can offer in the cause of His word and truth, according to what we have, not according to what we have not.

Earnestly thanking your Lordship for the most kind interest you have been pleased to take in my Biblical researches,

I have the honour to be,

My Lord,

Your dutiful and obliged servant,

F. H. SCRIVENER.

FALMOUTH, December 1858.

LIST OF SUBSCRIBERS.

THE ROYAL LIBRARY, WINDSOR CASTLE.

HIS ROYAL HIGHNESS THE PRINCE CONSORT, K.G.

HIS ROYAL HIGHNESS PRINCE ALFRED.

HIS ROYAL HIGHNESS THE DUKE OF CAMBRIDGE, K.G.

THE MASTER AND FELLOWS OF TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE, £100.

His Grace the Lord Archbishop of York.
 His Grace the Lord Archbishop of Armagh.
 His Grace the Lord Archbishop of Dublin.
 His Grace the Duke of Devonshire, K.G.
 His Grace the Duke of Marlborough.
 His Grace the Duke of Rutland.
 His Grace the Duke of Northumberland, K.G.
 His Grace the Duke of Sutherland, K.G.
 The Most Noble the Marquis of Lansdowne, K.G.
 The Rt. Hon. the Earl of Derby, K.G.
 The Rt. Hon. the Earl of Shaftesbury.
 The Rt. Hon. the Earl Spencer.
 The Rt. Hon. the Earl of Lanesborough.
 The Rt. Hon. the Earl of Powis.
 The Rt. Hon. the Earl of Gosford, K.P.
 The Rt. Hon. the Earl of Harrowby, K.G.
 The Rt. Hon. the Earl of St Germans, K.C.B.
 The Rt. Hon. Lord Viscount Falmouth.
 The Rt. Hon. Lord Viscount Palmerston, K.G.
 The Rt. Hon. Lord Lyndhurst.
 The Rt. Hon. Lord Brougham.
 The Rt. Hon. Lord Cranworth.
 The Rt. Hon. Lord Wensleydale.
 The late Rt. Hon. and Rt. Rev. Bishop Blomfield, (*two copies*).
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Durham.
 The Rt. Rev. Bishop Malby.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Winchester.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Bangor.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Exeter, (*ten copies*).
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of St David's.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Chichester.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Lichfield.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Ely.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Oxford.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of St Asaph.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Manchester.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Lincoln.
 The late Rt. Rev. J. Kaye, Lord Bishop of Lincoln.
 The late Hon. and Rt. Rev. H. Percy, Lord Bishop of Carlisle.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Gloucester and Bristol.
 The late Rt. Rev. J. H. Monk, Lord Bishop of Gloucester and Bristol.
 The Rt. Hon. and Most Rev. the Lord Bishop of Meath.
 The late Rt. Hon. and Most Rev. E. Stopford, Lord Bishop of Meath.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Ossory and Ferns.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Cashel and Waterford.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Down and Connor.

The Rt. Rev. the Lord Bishop of Derry and Raphoe.
 The Rt. Rev. the Lord Bishop of Calcutta.

A.

Aberdeen, the University of King's College.
 Acland, Rev. P. D. L., M.A., Prebendary of Catton, Vicar of Broad Clyst.
 Aidan's St, Theological College, Birkenhead.
 Ainslie, Rev. G., D.D., Master of Pembroke College, Cambridge.
 Alexander, Andrew, LL.D., Professor of Greek in the University of St Andrews.
 Alford, the Very Rev. H., B.D., Dean of Canterbury.
 Andrews, St, University of.
 Anglo-Biblical Institute, 22, Hart St., Bloomsbury.
 Asher, Messrs, Booksellers, Berlin, (*two copies*).
 Atkinson, Rev. E., B.D., Master of Clare College, Cambridge.
 Atlay, Rev. J., B.D., Fellow and Tutor of St John's College, Cambridge.
 Aubyn, St, John, Esq., M.P., St Michael's Mount.
 Aubyn, St, Rev. H. Molesworth, Clowance Park.
 Austen, Rev. J. T., Rector of West Wickham, Kent.

B.

B. B. E. L.
 Babington, Rev. Churchill, M.A., Fellow of St John's College, Cambridge.
 Balliol College, Oxford.
 Barclay, Miss Elizabeth, Grove Hill, Falmouth.
 Baring, T. G., Esq. M.P., (*two copies*).
 Barnes, Rev. R. W., M.A., Prebendary of Exeter, Vicar of Probus.
 Barrow, Rev. J., D.D., Principal of St Edmund Hall, Oxford.
 Barter, W. G. T., Esq., Barrister at law.
 Bates, Rev. J., M.A., Fellow of Caius College, Cambridge.
 Bees', St, Theological College.
 Bell, Miss Elizabeth, Langham Place, London.
 Benson, Rev. E. W., M.A., Assistant Master of Rugby School.
 Bevan, Charles Dacres Esq., Judge of the County Court, Cornwall.
 Bickersteth, the Venerable E., Archdeacon of Buckingham.
 Bishop, Rev. D. G., Master of Buntingford School.
 Blackburne, the Rt. Hon. F., Lord Justice, Ireland.
 Blakesley, Rev. J. W., M.A., late Fellow of Trinity College, Cambridge, Vicar of Ware.

LIST OF SUBSCRIBERS.

Bloomfield, Rev. S. T., D.D., Honorary Canon of Peterborough, Vicar of Bisbrook.
 Boase, Rev. C. W., M.A., Fellow and Tutor of Exeter College, Oxford.
 Boileau, Sir J. P., Bart., 20, Upper Brook St., London.
 Bosanquet, J. W. Esq., Claysmore, Enfield.
 Botfield, Beriah, Esq., M.P., F.R.S., Norton Hall, Daventry.
 Boyd, Rev. H., M.A., Curate of Probus.
 Bradby, Rev. E. H., M.A., Assistant Master of Harrow School.
 Bradley, Rev. G. G., M.A., Head Master of Marlborough College.
 Brady, the Rt. Hon. M., Vice-Chancellor of the Queen's University, Ireland.
 Brasenose College, Oxford.
 Brewer, Rev. J. S., M.A., Professor of English Literature, King's College, London.
 Bromhead, Rev. A. L., M.A., Rector of Winwick, Rugby.
 Brougham, Rev. M. N., B.A. Curate of Germoe.
 Browne, Rev. E. H., B.D., Canon of Exeter, Norrisian Professor of Divinity, Cambridge.
 Buller, Rev. R., M.A., Rector of Laureath, Liskeard.
 Bullocke, Rev. H., M.A., Vicar of Mullion, Helston.
 Bunsen, de, Rev. H. G., M.A., Vicar of Lilleshall, Salop.
 Burgess, Rev. H., LL.D., F.S.A., Editor of the Journal of Sacred Literature and of the Clerical Journal.
 Burney, the Venerable C. P., D.D., Archdeacon of Colchester.
 Butcher, Rev. S., D.D., Regius Professor of Divinity in the University of Dublin.
 Butler, the Very Rev. R., Dean of Clonmacnoise.

C.

Canterbury, the Dean and Chapter of.
 Cardwell, Rev. E., D.D., Principal of St Alban Hall, and Camden Professor of History, Oxford.
 Carew, W. H. Pole, Esq., Antony, Torpoint.
 Carlyon, Clement Esq., M.D., Truro; late Fellow of Pembroke College, Cambridge.
 Carne, W. Esq., Falmouth.
 Cartmell, Rev. J., D.D., Master of Christ's College, Cambridge.
 Carus, Rev. W., D.D., Canon of Winchester.
 Caswall, Rev. H., M.A., Vicar of Figcheldean, Amesbury.
 Chaffers, Rev. T., M.A., Vice-Principal of Brasenose College, Oxford.
 Challis, Rev. J., M.A., Plumian Professor of Astronomy, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Champneys, Rev. W. W., M.A., Canon of St Paul's.
 Chester, the Dean and Chapter of.
 Christ Church, Oxford, the Dean and Chapter of.
 Christ's College, Cambridge.
 Clark, Rev. W. G., M.A., Fellow and Tutor of Trinity College, Public Orator in the University of Cambridge.
 Coleridge, the Rt. Hon. Sir J. Taylor.
 Coleridge, J. Duke Esq., Barrister at Law.
 Collis, Rev. J. D., M.A., Honorary Canon of Worcester, Head Master of Bromsgrove School.
 Compton, the Rev. Lord Alwyne, Rector of Castle Ashby.
 Conington, J., M.A., Professor of Latin Literature in the University of Oxford.

Conquest, J. T. Esq., M.D., the Oaks, Plumstead Common.
 Coope, Rev. W. J., M.A., Rector of Falmouth.
 Cooper, Rev. J., M.A., Senior Fellow of Trinity College, Cambridge, (*two copies*).
 Cope, the Rev. Sir W. H., Bart.
 Coplestone, Rev. W. J., M.A., Rector of Cromhall, late Fellow of Oriel College, Oxford.
 Corpus Christi College, Oxford.
 Corrie, Rev. G. E., D.D., Master of Jesus College, Cambridge.
 Cotton, the Venerable H., D.C.L., Archdeacon of Cashel.
 Cox, George Esq., 15, Southwick Crescent, Hyde Park.
 Crampton, the Rt. Hon. Mr Justice, Queen's Bench, Ireland.
 Creswell, the Rt. Hon. Sir W. Creswell, Judge Ordinary.
 Croft, Rev. J. H., M.A., Rector of Timberscombe, Dunster.
 Cuddesdon Theological College.
 Cureton, Rev. W., D.D., Canon of Westminster.
 Curzon, the Hon. Robert, Jun., Parham Park, Sussex.

D.

Dale, Rev. T., M.A., Canon of St Paul's.
 David's, St. College, Lampeter, (gift of the Earl of Powis).
 Day, Rev. J. J., M.A., Incumbent Reader in Beverley Minster.
 Denman, the Hon. G., M.A., University Counsel, Cambridge.
 Dickinson, F. H. Esq., M.A., Kingweston.
 Dickson, Rev. B., A.M., Fellow and Tutor of Trinity College, Dublin.
 Dixon, Rev. R., D.D., Principal of King William's College, Isle of Man.
 Dobbin, Rev. T. O., LL.D., Incumbent of Ballivor, Meath.
 Drummond, Henry, Esq., M.P., Albury Park, Guildford.
 Durham, the Dean and Chapter of.

E.

Edinburgh, the University of.
 Edinburgh, the Theological Library in the University of.
 Edleston, Rev. J., M.A., Senior Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Edmonds, Richard, Esq., Solicitor, Penzance.
 Egan, Rev. Michael, M.A., Rector of Ballycomber.
 Ellis, Rev. A. A., M.A., Fellow and Junior Dean of Trinity College, Cambridge.
 Emmanuel College, Cambridge.
 Enys, J. S., Esq., of Enys, (*four copies*).
 Evans, the Venerable R. W., Archdeacon of Westmoreland.
 Exeter, the Dean and Chapter of.
 Exeter College, Oxford.

F.

Fairhead, Rev. F. J., M.A., Head Master of Guildford School.
 Farrar, Rev. F.W., M.A., Fellow of Trinity College Cambridge, Assistant Master of Harrow School.
 Field, Rev. F., M.A., Rector of Reepham, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Ford, Rev. J., M.A., Prebendary of Exeter.
 Forster, Rev. C., B.D., Rector of Stisted, Essex.
 Fowler, R. N., Esq., Tottenham.

LIST OF SUBSCRIBERS.

Fox, Mrs Barclay, Roscrow, Penryn.
 Fox, Charles, Esq., Trebah, Constantine.
 Fox, R. W., Esq., F.R.S., Falmouth.
 Free Church College, Glasgow.
 Freeman, John, Esq., Falmouth.
 Freer, the Venerable R. L., Archdeacon of Hereford.

G.

Garrett, Rev. J., M.A., Rector of Paul, Penzance.
 Gibson, Rev. J., B.D., Vicar of Furneux and Brent Pelham, late Fellow and Tutor of Sidney Sussex College, Cambridge.
 Gifford, Rev. E. H., M.A., Head Master of Birmingham School.
 Gladstone, the Rt. Hon. W. E., M.P.
 Gonville and Caius College, Cambridge.
 Goodford, Rev. C. O., D.D., Head Master of Eton School.
 Goodwin, Rev. J., B.D., Rector of Lamborne, Romford.
 Goulburn, Rev. E. M., D.D., Prebendary of St Paul's.
 Greatheed, Rev. S. S., M.A., late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Green, R. C., Esq., B.A., Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Green, Rev. T. S., M.A., Head Master of Ashby-de-la-Zouch School, late Fellow of Christ's College, Cambridge.
 Greswell, Rev. E., B.D., Vice-President of Corpus Christi College, Oxford.
 Griffin, W., Esq. Captain R.N., Hoe, Plymouth.
 Grote, George, Esq., D.C.L., F.R.S.
 Grylls, Rev. H., M.A., Vicar of St Neot's, Cornwall.
 Gulson, E., Esq., Poor Law Inspector, Teignmouth.
 Gurney, Samuel, Esq., M.P. Carshalton.
 Gwyn, Howell, Esq. Dyffryn House, Neath.

H.

Hale, The Ven. W. H., Archdeacon of London, Canon of St Paul's.
 Hall, Rev. W. J., M.A., Vicar of Tottenham.
 Hamilton, The Very Rev. H. P., Dean of Salisbury.
 Hannah, Rev. J., D.C.L., Warden of Trinity College, Glenalmond.
 Hardwick, Rev. C., M.A., Fellow of St Catharine's College, Cambridge.
 Harington, Rev. E. C., Chancellor and Canon Residentiary of Exeter Cathedral.
 Harris, Rev. B., M.A., Garrison Chaplain, Sheerness.
 Harrison, The Ven. B., M.A., Archdeacon of Maidstone, Canon of Canterbury.
 Harrison, Rev. J. J., B.A., Chaplain of H.M.S. Royal George.
 Harvey, Rev. W. W., M.A., Rector of Buckland, late Fellow of King's College, Cambridge.
 Hawkins, Rev. E., D.D., Provost of Oriel College, Professor of Biblical Exegesis in the University of Oxford.
 Heath, Rev. D. L., M.A., Vicar of Brading, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Henderson, Gilbert, Esq., Recorder of Liverpool.
 Herrick, W. Perry, Esq., Bear Manor Park, Loughborough.
 Hervey, the Rev. Lord Arthur, Rector of Ickworth.

Hessey, Rev. J. A., D.C.L., Head Master of Merchant Taylors' School, Preacher of Gray's Inn.
 Heurtley, Rev. C. A., D.D., Canon of Christ Church, Margaret Professor of Divinity, Oxford.
 Hill, Rev. C. G., M.A., Henbury, Bristol.
 Hildyard, Rev. J., B.D., Rector of Ingoldsby, late Fellow of Christ's College, Cambridge.
 Hincks, Rev. Edward, D.D., Killyleagh.
 Hoare, The Venerable C. J., Archdeacon of Surrey.
 Hobbhouse, Rev. R., M.A., Rector of St Ive.
 Holme, Rev. R., M.A., Fellow of Corpus Christi College, Cambridge.
 Hoole, Rev. Elijah, D.D., General Secretary of Wesleyan Missions.
 Horne, Rev. T. H., B.D., Prebendary of St Paul's, Rector of St Nicholas Acons.
 Hort, Rev. F. J. A., M.A., Vicar of St Ippolyts, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Horsford, T. M., Esq., Barrister at Law, Falmouth.
 Hough, Rev. George, M.A., Church House, Severn Stoke.
 Howell, Francis, Esq., Ethy Park, Lostwithiel, (two copies).
 Howson, Rev. J. S., M.A., Principal of Liverpool Collegiate Institution.
 Hubbard, Rev. Th., Donnington Priory, Newbury.
 Humphry, Rev. W. G., B.D., Rector of St Martin's in the Fields, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Hussey, Rev. H., Cambridge.

I.

Ingle, Rev. J., M.A., Head Master of the King's School, Ely.
 Irons, Rev. W. J., D.D., Incumbent of Brompton.

J.

Jackson, Rev. F. C., M.A., Rector of Ruan Minor and Grade, Helston.
 Jackson, Rev. T., Wesleyan Theological College, Richmond.
 Jacobson, Rev. W., D.D., Canon of Christ Church, Regius Professor of Divinity, Oxford.
 James, Rev. T., M.A., Rector of Lillington, Dorset.
 Jelf, Rev. R. W., D.D., Canon of Christ Church, Principal of King's College, London.
 Jenkyns, Rev. H., D.D., Canon of Durham, Professor of Divinity in the University of Durham.
 Jeremie, Rev. J. A., D.D., Sub-Dean of Lincoln, Regius Professor of Divinity, Cambridge.
 Jessopp, Rev. Augustus, M.A., Head Master of Helston School.
 Jesus College, Oxford.
 John's, St, College, Cambridge.
 John's, St, College, Oxford.
 Jowett, Rev. B., M.A., Fellow and Tutor of Balliol College, Regius Professor of Greek, Oxford.

K.

Kennedy, Rev. B. H., D.D., Head Master of Shrewsbury School.
 King's College, Cambridge.
 Knight-Bruce, The Rt. Hon. the Lord Justice.

LIST OF SUBSCRIBERS.

L.

Landor, Walter Savage, Esq., Bath.
 Lee, Rev. R., D.D., Dean of the Chapel Royal, Professor of Divinity in the University of Edinburgh.
 Lee, Rev. W., Professor of Ecclesiastical History, Dublin University.
 Leicester, The Town Council of.
 Lemon, Sir Charles, Bart., Carclew.
 Lichfield, The Dean and Chapter of.
 Lightfoot, Rev. J. B., M.A., Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Lightfoot, Rev. J. P., D.D., Rector of Exeter College, Oxford.
 Lincoln, The Dean and Chapter of.
 Lincoln College, Oxford.
 Lloyd, Rev. Dr., Senior Fellow of Trinity College, Dublin.
 London Institution, Finsbury Circus.
 Longman, J., Esq., Bristol.
 Longman, W. C., Esq., Balham.
 Lowe, The Very Rev. T. H., Dean of Exeter.
 Luard, Rev. H. R., M.A., Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Lyne, Rev. C., M.A., Prebendary of Exeter, Vicar of Tywardreath.
 Lyon, Rev. W. H., M.A., Rector of Osborne and Castleton, Sherborne.

M.

Macbride, J. D., Esq., D.C.L., Principal of Magdalen Hall, Lord Almoner's Professor of Arabic, Oxford.
 McLean, Rev. W., Ashkirk, Hawick.
 MacNece, Rev. T., D.D., Abp. King's Divinity Lecturer, Trinity College, Dublin.
 McNeile, Rev. Hugh, D.D., Honorary Canon of Chester, Incumbent of St Paul's, Liverpool.
 Magdalen College, Oxford.
 Maitland, Rev. S. R., D.D., Gloucester.
 Major, Rev. R. J., D.D., Head Master of King's College School.
 Malan, Rev. S. C., M.A., Vicar of Broadwindsor.
 Mann, Rev. C. N., M.A., Rector of Mawgan in Meneage.
 Mansel, Rev. H. L., B.D., Tutor of St John's College, Reader in Moral Philosophy, Oxford.
 Marriott, Rev. W. B., B.C.L., Assistant Master of Eton School.
 Martin, Rev. F., M.A., Senior Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Martin, Rev. G., M.A., Chancellor of the Diocese and Canon of Exeter.
 Maskew, Rev. T. R., M.A., Head Master of Dorchester School.
 Mason, Rev. H. B., M.A., Fellow of Christ's College, Cambridge.
 Mason, Rev. P. H., M.A., Fellow of St John's College, Cambridge.
 Mayor, Joseph B., Esq., M.A., Fellow of St John's College, Cambridge.
 Mayor, Rev. J. E. B., M.A., Fellow of St John's College, Cambridge.
 Medland, Rev. T., B.D., Vicar of Steyning.
 Melvill, Rev. H., B.D., Canon of St Paul's.
 Milman, the Very Rev. H. H., D.D., Dean of St Paul's.
 Mure, Colonel, of Caldwell.
 Munro, Rev. H. A. J., M.A., Fellow and Tutor of Trinity College, Cambridge.

N.

Napier, The Rt. Hon. Joseph, Lord High Chancellor of Ireland.
 New College, Oxford.

Newport, Rev. H., M.A., Head Master of Exeter School.
 Norwich, The Dean and Chapter of.

O.

Ogilvie, Rev. C. A., D.D., Canon of Christ Church, Regius Professor of Pastoral Theology, Oxford.
 Oriel College, Oxford.
 Osborne, Rev. W. A., M.A., Head Master of Rossall School, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Ouseley, The Rev. Sir Frederick Gore, Bart.
 Owen's College, Manchester.

P.

Palliser, Lieut. Col. Wray, Waterford Militia, (two copies).
 Parker, Mr J. H., Bookseller, Oxford, (two copies).
 Pascoe, Rev. R. C., M.A., Vice-Principal of Lichfield Theological College, Fellow of Exeter College, Oxford.
 Patteson, The Rt. Hon. Sir John, Feniton Court, Honiton.
 Peacock, R. B. Esq., Hest Bank, Lancaster.
 Pears, Rev. S. A., D.D., Head Master of Repton School.
 Peile, Rev. T. W., D.D., Vicar of Luton, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Penny, Rev. C., M.A., Rector of West Coker, Yeovil.
 Penny, William Webb, Esq., Sherborne.
 Penrose, Rev. J., M.A., Exmouth.
 Perowne, Rev. J. J. S., B.D., Divinity Lecturer in King's College, London, Fellow of Corpus Christi College, Cambridge.
 Peter's, St, College, Cambridge.
 Phillimore, R. J., Esq., D.C.L., 'Chancellor of the Diocese of Oxford.
 Phillips, Rev. G., B.D., President of Queens' College, Cambridge.
 Philipps, Sir Thomas, Bart., Middle Hill.
 Philpott, Rev. H., D.D., Canon of Norwich, Master of St Catherine's Coll., Cambridge.
 Plumtre, Rev. F. C., D.D., Master of University College, Oxford.
 Pococke, Rev. N., M.A., H.M. Inspector of Schools, late Michel Fellow of Queen's College, Oxford.
 Pollock, The Rt. Hon. Sir F., Lord Chief Baron.
 Powles, Rev. R. C., M.A., late Fellow of Exeter College, Oxford.
 Presbyterian Theological College, Belfast.

R.

Reed, Thomas, Esq., Trevissonne.
 Rickards, Rev. R. F. B., M.A., Vicar of Constantine.
 Ridout, Rev. J. D., M.A., Vicar of Bourne, late Fellow of Christ's College, Cambridge.
 Ripon, Library of the Grammar School.
 Robinson, the Venerable T., D.D., Canon of Rochester, Master of the Temple.
 Roby, Henry J., Esq., M.A., Fellow of St John's College, Cambridge.
 Rochester, The Dean and Chapter of.
 Rodd, Rev. H. T., M.A., Vicar of Gwinear.
 Rogers, John Jope, Esq., of Penrose.
 Rogers, Rev. Saltren, M.A., Vicar of Gwen-
 nap.
 Rogers, Rev. W., M.A., Rector of Mawnan.
 Romilly, The Right Hon. Sir J., Master of the Rolls.
 Romilly, Rev. J., M.A., Senior Fellow of Trinity College, Registrar of the University of Cambridge.

LIST OF SUBSCRIBERS.

Rose, Rev. H. J., B.D., Rector of Houghton Conquest, late Fellow of St John's College, Cambridge.
 Royal Society of Literature.
 Rule, Charles, Esq., Falmouth.
 Russell, Rev. J., D.D., Canon of Canterbury.

S.

S. T. P., Cantabrigiensis.
 Sawle, C. B. Graves, Esq., Restormel, Lostwithiel.
 Scott, Rev. C. B., M.A., Head Master of Westminster School, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Selwyn, Rev. W., B.D., Canon of Ely, Margaret Professor of Divinity, Cambridge.
 Sharp, Rev. G., M.A., Perpetual Curate of Merther.
 Sheepshanks, Rev. J., M.A., Rector of St John's, Coventry.
 Sherborne, Library of the King's School.
 Shirley, Rev. W. W., M.A., Tutor of Wadham College, Oxford.
 Sidney Sussex College, Cambridge.
 Sion College Library, City of London.
 Smith, Augustus, Esq., M.P., Trescoe, Scilly.
 Smith, George, Esq., LL.D., Trevu, Cambrorne.
 Smith, Rev. G. Sydney, D.D., Professor of Biblical Greek in the University of Dublin.
 Spring Hill College, Birmingham.
 Squire, Lovell, Esq., Falmouth.
 Stead, Rev. S., M.A., Head Master of Probud School.
 Stevens, The Ven. J. M., Archdeacon and Canon of Exeter.
 Stuart, Hon. Sir John, Vice-Chancellor.
 Sutton, Rev. R. S., M.A., Rector of Rype, late Fellow of Exeter College, Oxford.
 Swainson, Rev. C. A., M.A., Principal of the Theological College, Chichester, late Fellow of Christ's College, Cambridge.
 Symonds, Rev. John, B.A., Incumbent of Baldiu.

T.

Taylor, Rev. H. C. A., M.A., Fellow and Tutor of Trinity College, Cambridge.
 Temple, Rev. F., D.D., Head Master of Rugby School.
 Thornton, Rev. W. L., M.A., City Road, London.
 Thring, Rev. E., M.A., Head Master of Uppingham School, late Fellow of King's College, Cambridge.
 Thrupp, Rev. J. F., M.A., Vicar of Barrington, late Fellow of Trinity College, Camb.
 Tischendorf, Constantine, Theol. Dr. et Prof. Leipsig.
 Todd, Rev. J. F., M.A., Vicar of Liskeard.
 Todd, Rev. J. H., D.D., Senior Fellow of Trinity College, Regius Professor of Divinity in the University of Dublin.
 Townsend, Rev. R., M.A., Fellow of Trinity College, Dublin.
 Tregelles, S. P., LL.D., Plymouth.
 Tremayne, John, Esq., of Heligar.
 Trench, The Very Rev. R. C., Dean of Westminster.
 Trinder, Rev. Daniel, M.A., Incumbent of Teddington.

Tucker, Rev. Marwood, M.A., Knowle, Topham.
 Tucker, Marwood, Esq., B.A., Exeter College, Oxford.
 Tweedy, Edward Bryant, Esq., Falmouth.
 Tweedy, William Mansell, Esq., Alverton, Truro.
 Twycross, Rev. J., M.A., Upper Holloway.

V.

Vaughan, Rev. C. J., D.D., Head Master of Harrow School.
 Vaughan, Rev. E. T., M.A., Hon. Canon of Peterborough, Vicar of St Martin's, Leicester.
 Vautier, Rev. R., M.A., Vicar of Kenwyn and Kea.
 Vaux, W. Sandys, W., Esq., F.S.A., British Museum.
 Venn, Rev. J., M.A., Prebendary of Hereford.

W.

Waddington, Horatio, Esq., Under Secretary of State for the Home Department.
 Wadham College, Oxford.
 Walpole, Right Hon. S. H., M.P., Secretary of State for the Home Department.
 Wargrave, Rev. J. M., Henley on Thames.
 Waterfield, Rev. R., B.D., Hon. Canon of Peterborough, Rector of Thurcaston.
 Waterford, The Dean and Chapter of.
 Webber, Rev. F., B.A., Rector of St Michael Penkevil.
 Wells Theological College.
 Westcott, Rev. B. F., M.A., Assistant Master of Harrow School, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Westminster, Dean and Chapter of.
 Whiston, Rev. R., M.A., Head Master of Rochester Cathedral School, late Fellow of Trinity College, Cambridge.
 Wigram, L. T., Esq., M.P., Q. C.
 Wilkinson, Sir J. Gardner, D.C.L., F.R.S.
 Wilkinson, Rev. M., D.D., Vicar of West Lavington, late Fellow of Clare College, Cambridge.
 Wilkinson, Rev. N., Rector of Comragh, Lemybrien.
 Wilkinson, Rev. W. F., M.A., Vicar of St Werburgh's, Derby.
 Williams, Rev. David, D.C.L., Warden of New College, Oxford.
 Williams, Rev. G., B.D., Fellow of King's College, Cambridge.
 Williams, John, Esq., Penryn.
 Williams, Rev. Rowland, D.D., Fellow of King's College, Cambridge, Vice-Principal of St David's College, Lampeter.
 Wilson, Rev. Robert, D.D., Prof. of Biblical Criticism, Presbyterian College, Belfast.
 Wilson, Rev. R., Chaplain of the Royal Dock Yard, Sheerness.
 Wood, Rev. J. S., M.A., Fellow of St John's College, Cambridge.
 Wood, The Hon. Sir W. Page, Vice-Chancellor.
 Worcester College, Oxford.
 Wordsworth, Rev. Ch., D.D., Canon of Westminster.
 Wratislaw, Rev. A. H., M.A., Head Master of Bury St Edmund's School, late Fellow of Christ's College, Cambridge.

CONTENTS.

	PAGE
INTRODUCTION.	
CHAPTER I. On the Principles of Comparative Criticism	i
CHAPTER II. Description of certain Manuscripts collated by F. H. Scrivener	xxii
CODEX AUGIENSIS GRECO-LATINUS EPISTOLARUM PAULINARUM . .	1
ANNOTATIONES EDITORIS	273
APPENDIX: in quo exhibetur collatio plena et accurata plus quam quadraginta codicum, diversas Novi Testamenti partes complectentium, ad editionem Elzevirianam 1624 fideliter elaborata	285

ILLUSTRATIONS.

1. *To face the title-page.* A photograph of one page of the Codex Augiensis (a little reduced in size), executed by the Rev. R. F. B. Rickards, and containing 1 Tim. iii. 14—iv. 5. The reader will find its effect materially improved by the use of a magnifying glass.

2. *To face p. xl.* (1) A lithographed facsimile of the portion of the Codex Leicestrensis, which contains 1 Tim. iii. 10—16. The peculiar form of the epsilon (see p. xl.) is very observable in this specimen. For many kind offices in connection with this MS. I am indebted to the Rev. E. T. Vaughan, Vicar of St Martin's, Leicester.

3. *To face p. lii.* Lithographed facsimiles of (2) an extract from the Evangelistarium belonging to Christ's College, Cambridge (F. 1. 8), containing Matt. xxv. 10—13 : and of (3) *one entire page* of the MS. of the Epistles belonging to Emmanuel College (I. 4. 35), containing Rom. v. 21—vi. 11.

The three lithographs are of the exact size of the originals.

INTRODUCTION.

CHAPTER I.

ON THE PRINCIPLES OF COMPARATIVE CRITICISM.

THE term "Comparative Criticism" has been happily applied to that delicate and important process of investigation whereby we seek to trace the relative value and mutual connexion of the authorities upon which the Greek Text of the New Testament is based, whether they be manuscripts of the original, early versions, or citations by the Christian Fathers. Our *accurate* acquaintance with these authorities is very limited, much that we know about them being due to the exertions of scholars yet living: but we are sufficiently aware of the extent of the subject¹, and the minute and perplexing inquiries which beset the Biblical student at every step, not to seize with hearty welcome any clue that may promise to guide us through a labyrinth thus dark and doubtful. To this natural feeling, far more than to any external evidence or internal probability of the theories themselves, I would ascribe the favour extended to the schemes of recension promulgated by Griesbach and his imitators in the last generation. *Men wished such compendious methods of settling the sacred text to be true*, and as demonstrated truths they accordingly accepted them. These systems, bold, ingenious, imposing, but utterly groundless, I have elsewhere discussed at length (*Collation of the Holy Gospels*, Introd. Chap. i.); it were needless to revert to them, for I believe that no one at the present day seriously entertains any one of them.

As Griesbach's scheme and its subsequent modifications were gradually abandoned by critics, a more simple, but (I am persuaded) a no less mistaken theory grew up in its place, which, under the seemly profession of recurring to ancient authorities alone for the remodelling of the text, deliberately refuses so much as to hearken to the testimony of the vast majority of documents that freely offer themselves to the researches of patient industry. This certainly appears a short and easy road to Scriptural science, but, like some other short routes, it may

¹ I can hardly estimate the number of copies containing the Gospels alone (including Evangelistaria) to be much under a thousand, nineteen-

twentieths of which are for critical purposes as good as uncollated.

prove the longest in the end: yet it is recommended to us by names I cannot mention without deference and respect. The countenance which Dr Davidson lends to this principle is neither unreserved, nor supported by arguments he can well deem conclusive. Tischendorf practically adopted it in his earlier works, but even then made concessions amounting to nearly all a discreet adversary would be disposed to claim: in Dr Tregelles, however, it finds an advocate learned, able, uncompromising¹. In my endeavour to refute what I conceive to be erroneous in his views on this subject, I trust I shall not be betrayed into one expression that may give him pain. I honour the devotion and singleness of purpose he has brought to bear on these divine pursuits; I am sure that his edition of the New Testament *by reason of the large accession it will make to our existing store of critical materials*, and of its great accuracy so far as it has yet been tested, will possess, when completed², what he modestly hopes for it, “distinctive value to the Biblical student:” I am not the less earnest in hailing the fruits of his long and persevering toil, because I fear that, as a clergyman of the English Church, I differ from him on matters of even more consideration than systems of Comparative Criticism.

I. For Dr Davidson a short notice will suffice. In his chapter (an excellent one on the whole) entitled “General Observations on MSS.” he tells us that “The first thing is to collate the oldest thoroughly and accurately, publishing the text in facsimile or otherwise, so that they need not be re-examined. All the rest, or the great mass of juniors, may be dispensed with. They are scarcely needed, because the uncials are numerous. At present they do nothing but hinder the advancement of critical science, by drawing off to them time and attention which might be better devoted to older documents” (Davidson, p. 328, &c.) He then states (I am not concerned to say how truly) that Scholz, from attempting too much, accomplished little, and adds, “Critics have discovered a better way than Scholz’s diffuse perfunctory method.” No profound discovery surely: that it is better to do a little well than much carelessly is an axiom tolerably familiar to most of us. Yet why must what is well done be of necessity but little?

Dr Davidson’s judgment with regard to the *order* in which the work should be executed must be assented to by every reasonable person. Of course there is a presumption beforehand that the older MSS. written in uncial characters will prove of more weight than comparatively modern copies in cursive letters: the

¹ I refer to Davidson’s “Treatise on Biblical Criticism,” Vol. II. 1852; Tischendorf’s Prolegomena to his manual Greek Testament, Lips. 1849; and Tregelles’ “Account of the Printed Text of the Greek New Testament,” 1854. These three works I shall cite throughout the present chap-

ter, simply by the page affixed to their authors’ names.

² At present (July 1858) but one part of this laborious work has issued from the press, for the use of Subscribers only. It contains the Gospels of St Matthew and St Mark.

rule of common sense is to examine first what promises the most richly to reward our pains. *Yet has not this been done?* Which of the uncial codices of the Greek Testament not previously published in full, has escaped the unwearied zeal of Tischendorf on the continent, of Tregelles at home? I really know of none, except those printed in my present and former volume, and four Evangelistaria in England (Baroce. 202, Canonici Græci, 85 and 92 in the Bodleian, and Wheeler 3 at Lincoln College), and perhaps a few abroad. Now respecting Evangelistaria and Lectionaries, Dr Davidson holds that "till the ancient codices are collated and applied, it were better not to meddle with them. They must have been oftener copied, and therefore are more liable to errors of transcription." I may question alike his fact, his inference and his conclusion on this point, yet at any rate we have here a reason, *satisfactory to himself*, why the whole process of collation should not be suspended till a few Evangelistaria shall be examined, hardly any of which date higher than the tenth century.

But the mass of juniors, he tells us, are scarcely needed, "*because the uncials are numerous.*" On a first perusal I was fairly at a loss to account for such a statement from so well-informed a source. At length I came to recollect that "numerous," like some others, is only a relative term, conveying to different minds widely different ideas. One person will think it a "long distance" from London to Lancashire; another uses the same expression when speaking of the space between this earth and 61 Cygni, some sixty-three billions of miles. We shall therefore best see Dr Davidson's meaning when we come to simple numbers. In the Apocalypse the uncial MSS. are *three*: one of first-rate consequence, complete and well-known (A); another very ancient and well-known, but a mere heap of fragments (C); the third of late date, hastily collated, and now virtually inaccessible (B). These, I conceive, are not so "numerous" as to tempt us to dispense with further information, when we fortunately have it within our reach. In the case of the Acts and Epistles matters are not much better. In the Acts, three MSS. are very old (ABC); the last of them a fragment: two incomplete (DE) exceedingly precious, but not so early; one (F^a) a fragment containing just seven verses; one (I) of 42 verses: two (GH) imperfect copies of the ninth century; in all *nine*. In the Catholic Epistles we find *four* entire MSS., *one* fragment. The list for the Pauline Epistles is nominally *thirteen*; from which deduct E a mere transcript of D, make allowance for the intimate connexion subsisting between F and G (see below, Chap. II. 1,) and reckon several as mere fragments, three of but a few passages (F^aIL): not one of the thirteen is complete.

Dr Davidson will probably tell us that he used the term "numerous" with reference to the uncial MSS. of the *Gospels*; if so the fact should be stated, lest we be induced to throw aside the cursive copies of other parts of the New Testament as if they might be "dispensed with." Yet I really know not that his case is materially strengthened even in the Gospels. True, the list of

uncials is formidable enough at a rapid glance. Tischendorf's catalogue (N. T. 7th edition, 1856) extends to *thirty-two*: let us briefly analyse its contents. In the first place we notice *ten* which consist of only a few leaves, some of but a few verses (F^aJNOR¹TWY¹⊙Δ): they are beyond all price as specimens of the state of the text at periods varying from the sixth to the tenth century, yet I doubt whether all put together contain as much matter as St Luke's Gospel. PQZ exhibit larger fragments, Z indeed a considerable portion of the single Gospel of St Matthew: these three may contain about as much as the sum of the other ten. The Nitrian palimpsest R consists of fragments of St Luke on 45 leaves: the two Bodleian MSS. Γ and Δ are considerable, and between them contain about as much matter as one complete copy (see Tischendorf. *Anecdota Sacra et Profana*, pp. 4—6). Then we must in fairness deduct six, which, being not earlier and some of them decidedly later than the tenth century (GHMSUX), are entitled to no more weight than many "junior copies" of the same age. This observation applies, though with diminished force to five (FKVTΔ) ascribed to the ninth, and even to three (ELΔ) of about the eighth century. There will then remain but the four primary authorities ABCD, of which B alone is complete, A and C being seriously mutilated. I cannot imagine that many will judge this *apparatus criticus* so comprehensive, as to render further investigation superfluous.

Notwithstanding the sentiments on which I have commented, it were wrong to regard Dr Davidson as a willing advocate for the suppression of all manuscript evidence not written in uncial letters. I shall presently have occasion to confirm my own argument by statements of his respecting the importance of the cursive or later codices, quite as full as anything I could hope to say. The fact is that Davidson, himself no mean example of the dignity of intellectual toil, despairs of a thorough collation of all existing materials from the languid students of our age. "It is sufficient for one man to *collate well* several important documents, whether they be versions, MSS., or patristic citations. It exhausts his patience and energy" (Davidson, p. 105). So discouraging a representation of energy and patience exhausted by a few slight efforts cannot, *must not*, be true of the younger school of Biblical critics in our two great Universities; I will leave Dr Dobbin, the editor of the Codex Montfortianus, to speak for that of Dublin. These men will not surely much longer suffer the manuscript treasures of their public libraries to lie neglected or unapplied. The very repulsiveness of this task, at its first aspect, is to the earnest student only one reason the more for prosecuting it with ever-growing interest;

Et non sentitur SEDULITATE labor.

II. The reputation of Tischendorf is so firmly grounded on his editions of the famous Codices Ephraemi and Claromontanus, on his *Monumenta Sacra Inedita* and other learned works, that his opinion on the great questions of

sacred criticism cannot fail to be regarded with considerable interest. In his manual edition of the N. T. 1849 his practice must be regarded on the whole as adverse to me. His list of authorities in the Gospels is limited to the uncial MSS., and to a few of the cursive whose variations from the common standard text are most conspicuous (e.g. 1, 13, 33, 69, 102, 131). Occasionally indeed he estimates (very roughly of course) the *number* of later copies supposed to countenance a reading of his uncials, yet I nowhere perceive that he gives much weight to such testimony in the arrangement of his text. The edition of 1849, however, must be considered as quite superseded by another (which, reckoning several little known in England, Tischendorf calls his *seventh*), now issuing in parts from the Leipsic Press. This, the latest fruits of his persevering toil, is far more comprehensive in plan and (*experto credite*) more accurate in execution than its predecessor. In compiling it he has freely availed himself of the labours of others in this field of Biblical research, has cited the cursive MSS. as much perhaps as is expedient in a volume intended for general use, and in exercising his judgment on the materials he has brought together, has produced a text (as Dr Wordsworth has observed before me) much more closely resembling the *textus receptus* than that he had formed before¹. I cannot help believing this gradual and (as it would appear) almost *unconscious* approximation to the views I am advocating, into which more exact study and larger experience have led so eminent a scholar, to be no slight assurance that those views are founded in reasonableness and truth².

¹ Thus, for example, Tischendorf's 7th edition, in St Matthew alone, returns to the received readings he had rejected in 1849 in no less than 187 passages. The instances in which he abided by the common text in 1849, but subsequently deserts it, are 56 in St Matthew's Gospel, but about nine-tenths of them consist of Alexandrine forms (e. g. *εἶδαν, εἶπαν, ἦλθαν* &c.) which he now prefers to the common ones.

² It has been said indeed ("Journal of Philology, Vol. iv. March 1858, p. 207") that "the impression that Tischendorf is now beginning to entertain some respect for the *textus receptus* is quite unfounded. Many of his present readings accidentally coincide with the 'received' readings, but that is all. It is not that he prefers the bulk of late evidence to the weight of early evidence: but that he makes the worst or at least very bad evidence, if supported by a canon of probability, outweigh the best evidence standing alone." On a point of this kind there is nothing like coming to the test of facts. I select the third chapter of St Matthew partly for its brevity, partly because the loss of cod. A (the *first-rate* authority which most resembles the later text) in this chapter, will so far

assist the learned reviewer's case. Exclusive of his constant use of *ν εφελευστικον* and *οὕτως* (v. 15), Tischendorf in his edition of 1849 departs from the *textus receptus* 13 times: in his seventh edition he returns to it seven times out of the thirteen. Now one of these seven instances I think favourable to the reviewer: certainly there is considerable, perhaps even preponderating evidence (for versions can be relied on in such a variation) for adding *ποταμῷ* to *Ἰορδάνῃ* in v. 6; Tischendorf now rejects it, as if it were borrowed from Marc. i. 5. The other six passages seem fatal to the notion that internal evidence, not diplomatic authority, is the operating cause which is bringing Tischendorf's text so much nearer what we believe to be the true one. These passages are v. 2 *καὶ* restored before *λέγων*; v. 7 *αὐτοῦ* restored after *βάπτισμα*; v. 14 *Ἰωάννης* restored; v. 15 *πρὸς αὐτὸν* of the common text replaces *αὐτῷ*; v. 16 *καὶ βαπτισθὲς* replaces *βαπτισθὲς δέ*; v. 16 *καὶ* is restored before *ἐρχόμενον*. In each of these texts Tischendorf in 1849 rejected the common reading on the slender testimony of a single uncial B, countenanced by one or more of the Egyptian and Latin versions or Fathers, and

Yet even in the Prolegomena to his edition of 1849 (no critical Introduction to his 7th edition has yet appeared) I find little from which I should withhold my assent. "Textus" he observes "petendus est unicè ex antiquis testibus, et potissimum quidem e græcis codicibus, sed interpretationum patrumque testimoniis minimè neglectis" (*Proleg.* p. XII). The drift of this self-evident proposition appears from the next sentence: "Itaque omnis textûs nostri confirmatio ab ipsis testibus proficisci debebat, non a receptâ quam dicunt editione." Very true: I for one see nothing in the history or sources of the received text to entitle it, *of itself*, to peculiar deference. I esteem it so far as it represents the readings best supported by documentary evidence, and no further: if in my judgment the Elzevir text approaches nearer *on the whole* to the sacred autographs than that formed by Tischendorf, it is only because I believe that it is better attested to by the very witnesses to whom Tischendorf himself appeals; the MSS., the versions, the Primitive Fathers. I enquire not whether this general purity (for it is but general) arises from chance, or editorial skill, or (as some have piously thought) from Providential arrangement: I am content to deal with it as a fact. Perhaps Dean Alford's plan is preferable (*N. T. Proleg.* p. 69, Vol. I. 1st edition), who, in difficult cases, where testimony seems evenly balanced, would give "the benefit of the doubt" to the Textus Receptus; but the practical difference between the two principles will be found, I imagine, very slight indeed.

And now recurs the question what we shall understand by "*antiqui testes*" in the case of Greek Manuscripts? In the first rank Tischendorf justly places those dating from the fourth to the ninth century; and among them, to the oldest he attributes the highest authority. "Hæc auctoritas ut magnoperè augetur si interpretationum ac patrum accedunt testimonia, ita non superatur dissensione plurimorum vel etiam omnium codicum recentiorum, i.e. eorum qui a decimo sæculo usque ad decimum sextum exarati sunt" (p. XII). If this canon is to extend only to cases wherein the most ancient witnesses in competent numbers *unanimously* support a variation from the common text, I do not conceive that any judicious critic would object to its temperate application: though he may reasonably suspect that where the earliest available evidence is thus overwhelming, a portion of the later manuscripts will always be found to accord with it. What we *do* resist is a scheme, which, however guardedly proposed, shall exclude the cursive MSS. from all real influence in determining the sacred text. This is Dr Tregelles' avowed principle: that it is not Tischendorf's (however much he may have once seemed to countenance it by his practice) plainly appears from his own distinct assertions: "codices post octavum vel nonum sæculum scriptos

by a very few cursive MSS., sometimes by none at all! Surely it is because he has seen the insufficiency of such evidence, that he has judiciously retraced

his steps, rather than from "an increasing tendency to set private canons above the authority of manuscripts, versions, and Fathers."

negligendos aut parvi æstimandos non esse.....recentiorum codicum lectiones quas easdem antiquissimi interpretes ac patres testimonio suo confirmant, antiquitatis commendatione minimè destitutas esse" (*Proleg.* p. xiii). On this ground he praises the design of Reich, "præstantissimis codicibus minusculis denuo examinandis," declaring of it "ea perquam utilia fore arbitror et ad historiam et ad EMENDATIONEM TEXTUS (p. xxxiii. *not.*).

III. I am unfeignedly anxious to present to the reader a clear and even forcible statement of the principles of textual criticism maintained in Dr Tregelles' "Account of the Printed Text of the Greek Testament:" I assure him I do not criticise his book unread¹, or reject his theory without patient examination. I presume he would wish it to be enunciated in such terms as the following:

The genuine text of the Greek New Testament must be sought exclusively from the most ancient authorities, especially from the earliest uncial copies of the Greek. The paramount weight and importance of the last arises not from the accidental circumstance of their age, but from their agreement with the other independent and most ancient authorities still extant, viz. the oldest versions and citations by the fathers of the first four centuries.

To which proposition must be appended this corollary as a direct and necessary consequence:

"The mass of recent documents [i.e. those written in cursive characters from the tenth century downwards] possess no determining voice, in a question as to what we should receive as genuine readings. We are able to take the *few* documents whose evidence is *proved* to be trustworthy, and safely discard from present consideration the eighty-nine ninetieths, or whatever else the numerical proportion may be" (Tregelles, p. 138).

In the ordinary concerns of social life, one would form no favourable estimate of the impartiality of a *judge* (and such surely is the real position of a critical editor) who deemed it safe to discard unheard eighty-nine witnesses out of ninety that are tendered to him, unless indeed it were perfectly certain that the eighty-nine had no means of information, except what they derived from the ninetieth: on that supposition, but on that supposition alone, could the judge's reputation for wisdom or fairness be upheld. That mere numbers should decide a question of sacred criticism never ought to have been asserted by any one; never has been asserted by a respectable scholar. Tischendorf himself (*Proleg.* p. xii.) cannot condemn such a dogma more emphatically than the upholders of the general integrity of the Elzevir text. But I must say that the counter-proposition, that

¹ "Let me request any one who may wish to understand the principles of textual criticism which I believe to be true, to read what I have stated,

&c." (Tregelles, *Addenda*, p. 2). A moderate request certainly, but I should hope it was hardly needed.

numbers have "no determining voice," is to my mind full as unreasonable, and rather more startling. I agree with Dr Davidson (p. 333) in holding it to be "an obvious and natural rule" that the reading of the majority is *so far* preferable. Not that a bare majority shall always prevail, but that numerical preponderance, especially where it is marked and constant, is an important element in the investigation of the genuine readings of Holy Scripture. For on what grounds shall we justify ourselves in putting this consideration wholly aside? Is the judge convinced to a moral certainty that the evidence of the eighty-nine is drawn exclusively from that of the ninetieth? It has never I think been affirmed by any one (Dr Tregelles would not be sorry to affirm it, if he could with truth) that the mass of cursive documents are corrupt copies of the uncials *still extant*: the fact has scarcely been suspected in a single instance, and certainly never proved. I will again avail myself of Davidson's words, not only because they admirably express my meaning, but because his general bias is not quite in favour of the views I am advocating. "*Cæteris paribus*," he observes, "the reading of an ancient copy is more likely to be authentic than that of a modern one. But the reading of a more modern copy may be more ancient than the reading of an ancient one. A modern copy itself may have been derived not from an extant one more ancient, but from one still more ancient no longer in existence. *And this was probably the case in not a few instances*" (p. 101). No one can carefully examine the readings of cursive documents, as represented in any tolerable collation, without perceiving the high probability that Davidson's account of them is true. But it is not essential to our argument that the fact of their being derived from ancient sources now lost should be *established*, though internal evidence points strongly to their being so derived: it is enough that such an origin is *possible*, to make it at once unreasonable and unjust to shut them out from a "determining voice" (of course jointly with others) on questions of doubtful reading. I confess that Tregelles is only following up his premises to their legitimate conclusion in manfully declaring his purpose in this respect; but we are bound to scrutinize with the utmost jealousy and distrust a principle which involves consequences so extensive, and he must forgive me if I add, so "perilous."

It is agreed then on all hands that the antiquity of a document is only a presumption, a *primâ facie* ground for expectation, that it will prove of great critical importance. "The oldest MSS." writes Dr Davidson again, "bear traces of revision by arbitrary and injudicious critics. GOOD READINGS MAKE GOOD MANUSCRIPTS" (p. 101). "It ought to be needless for me to have to repeat again and again," insists Dr Tregelles, whose reviewers I suppose were *δυσμαθέστεροι*, "that the testimony of very ancient MSS. is *proved* to be good on grounds of evidence (not mere assertion); and that the distinction is not between the ancient MSS. on the one hand, and all other witnesses on the other,—but between the *united evidence* of the *most ancient documents*—MSS., versions, and early citations—

together with that of the few more recent copies that accord with them, on the one hand, and the mass of modern MSS. on the other" (Tregelles, *Addenda*, p. 2). Very well: this immeasurable superiority claimed for the early uncials over all later authorities (so that the former shall be every thing in criticism, the latter absolutely nothing) rests not on an axiom intuitively true; it has to be *proved* by an induction of scattered facts; and we are bound to watch the process of proof with the greater care, from our previous knowledge that when once established it will inevitably lead us to conclusions which seem hardly consistent with even dealing towards a whole legion of honest and reputable witnesses.

Now Dr Tregelles produces no less than SEVENTY-TWO passages from various parts of the New Testament (pp. 133—147), as a kind of sample of some two or three thousand which he reckons to exist there, wherein "the more valuable ancient versions (or some of them) agree in a particular reading, or in which such a reading has *distinct* patristic testimony, and the mass of MSS. stand in opposition to such a lection, [while] there are certain copies which *habitually* uphold the older reading" (Tregelles, p. 148). Of course I cannot follow him step by step through this long and laboured catalogue; an adequate specimen *taken without unfair selection* will amply suffice to shew my opponent's drift and purpose. I will therefore transcribe all the places he cites from the Gospel of St Mark (they amount to seven), making choice of that Gospel partly for its shortness, partly because I wish, in justice to Dr Tregelles, to discuss in preference those texts which remain unmutilated in the four uncial codices of the first class (see above, *vide supra*, p. vi.); in the following list they all are complete, except C in Mark xiii. 14 alone. As Tregelles "for the sake of brevity" has laid before us these passages "without any attempt to state the balance of evidence" (p. 148), I have ventured to supply within brackets an omission which I cannot help considering a little unfortunate.

(1). "Mar. iii. 29. Common text, αἰωνίου κρίσεως. Vulg. has, however, '*reus erit æterni delicti*;' so too the Old Latin [*a. b. c. e. ff². g¹. l.* Tregelles N. T., 1857], the Memph., Goth., Arm.; and this is the reading of Cyprian [*bis*, Treg. N. T.], Augustine, and Athanasius. Corresponding with this BLΔ, 33 (and one other MS. [28; add 2^{pe}]), read αἰωνίου ἀμαρτήματος, and C* (ut videtur), D, 69 (and two others [13. 346]), have αἰωνίου ἀμαρτίας, a perfectly cognate reading." (p. 141).

[But κρίσεως is found in AC** (whose primitive reading seems quite doubtful) EFGHKMSUVI¹ being all the other uncials that contain the passage. Of the

¹ Of the uncials cited for these texts B (Tregelles' favourite) is least accurately known. ACD LΔ have been edited in full; EFGHKMSUXI have been so repeatedly collated (recently by Tischendorf or Tregelles or both) that when they are not cited as supporting variations so marked

as those under discussion, their testimony even *sub silentio* in behalf of the received text may be fully relied on. In these seven texts, however, they are expressly cited by Tischendorf's seventh edition for the readings here ascribed to them.

cursive copies all go with the received text, except the six named above, and three which have *κολάσεως*. The Peshito Syriac reads ⲓⲛⲁⲓ, *judicii*: thus also the Hareclean Syriac of the 7th century, the Æthiopic ("in condemnatione"), the Codex Brixianus *f.* of the Italic (or Old Latin), the Codex Toletanus of the Vulgate, and any Fathers not named by Tregelles, many of whom must have cited this remarkable passage.]

(2). "Mar. iv. 12. *τὰ ἀμαρτήματα* of the common text is omitted by Origen *twice*; by one MS. of the Old Latin [two *b. i.* in Treg. N. T.], the Memph., and Arm., with BCL, 1 (and some other MSS.)" [i. e. "22. 118. 209. 251. 340* *al.*" Scholz: *τὰ παραπτώματα* Theophyl. and eight MSS.].

[*τὰ ἀμαρτήματα* is read in ADEFGHKMSUVΔ (*hiat.* Γ), all cursives not named above, Syrr. both Pesh. and Harec., Æthiopic, Gothic, Vulg., all Italic MSS. except two].

(3). "Mar. iv. 24. *τοῖς ἀκούουσιν* omitted by the Old Latin, Vulg., Memph., Æth., with BCDLΔ, and some other copies." [credentibus *f.* Goth., Treg. N. T.].

[Tischendorf, even in his seventh edition, adds G (Harl. 5684), but on reference to the MS., I find he is wrong. Griesbach adds "*item* 13. 69 *semel*," yet 69 in this verse reads *τοῖς ἀκούουσιν*, as do AEFGHKMSUV (*hiat.* Γ), all other cursive MSS., both Syrr.].

(4). "Mar. x. 21. *ἄρας τὸν σταυρὸν* omitted by the Old Latin in most copies [*b. c. f. ff. g^{1.2}. k. l.* Treg. N. T.], Vulg., Memph. [by Schwartz], (so too Clem. Alex. and Hil.), with BCDΔ." [L is here defective, and so for the first time deserts its allies: add to the list Scholz's 406].

[*ἄρας τὸν σταυρὸν* is read in AEFHKMSUVXI, the whole mass of cursive copies, the Hareclean Syriac, Wilkins' Memphitic and the Gothic. The words are placed before *δεῦρο* in G l. 13. 69. 118. 124 and four other cursives; in Peshito Syr., Æth., Arm., the Vercelli MS. *a.* of the Old Latin, and Irenæus].

(5). "Mar. xii. 4. *λιθοβολήσαντες* omitted by Old Latin, Vulg., Memph., [Theb., Treg. N. T.], Arm., with BDLΔ, 1, 33 and four other copies." [i. e. 28. 91. 118. 299.]

[But *λιθοβολήσαντες* is found in ACEFGHKMSUVXI, all other cursive copies, both Syrr., Goth., Æth.].

(6). "Mar. xii. 23. *ὅταν ἀναστῶσιν om.* some copies of Old Latin [*b* (*ut vid.*). (c). (*k.*) Treg. N. T.], Memph., Syr., [i. e. Peshito; Treg. N. T. adds Theb. Æth.] with BCDLΔ, 33."

[*ὅταν ἀναστῶσιν* is read in AEFGHKMSUVXI, all cursives but one (13. 69. 346 *alio ordine*), Vulg., *a. ff. g². i.* of Old Latin, Hareclean Syr., Goth., Arm.].

(7). "Mar. xiii. 14. *τὸ ρηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου om.* most copies of Old Latin [*a. ff. g¹.* only in Treg. N. T., where he adds Theb.], Vulg., Memph., Arm., also Augustine *expressly*, with BDL." [Scholz adds "*nec attingunt Victor et Theophylact.*"]

[The words are read in AEFGHKMSUVXIΔ, all cursives (with some variation in my *y* and eight others), both Syrr., Æth., *c. k.* of Old Latin].

I do not think the reader will desire more than these specimens, transcribed as they are consecutively from Dr Tregelles' list *without the possibility of undue selection*: I fully believe him that they may be increased twenty-fold. It is time to offer a few remarks on the facts that have been alleged by each of us. Meanwhile I must beg that the design of my learned opponent in producing his examples be carefully borne in mind. He does not so much aim at shewing that the readings of Codex B and its adherents are preferable to those of the received text (though this he implies throughout), as at demonstrating that the united testimonies of early uncials, primitive versions, and ecclesiastical authors of the first four centuries form together such a mass of evidence as will overbear the voice of the vast majority of witnesses of all ages and countries. We may grant that his favourite documents are entitled to great weight in the process of critical investigation, and this I admit fully and without reserve: we might even prefer many of their readings to those of the received text, which on the whole I am not quite disposed to do: and yet we must demur as firmly as ever to the claim of paramount and exclusive authority he sets up for them. With these preliminary observations I pass on to an analysis of the state of evidence in the passages Dr Tregelles has brought to our notice.

(1). First then it is obvious that the uncial documents, even the earliest of them, are much divided in every place he has cited. I hardly know why the Alexandrine MS. (A) has come to be considered a little younger than the Codex Vaticanus (B); we have free access to and minute knowledge of the one; through the jealousy of the Papal librarians our acquaintance with the other is still very imperfect¹; much doubt hangs over many of its readings; it seems barely certain

¹ Since writing the above I have examined Cardinal Mai's long-expected edition of the Vaticanus (5 Tom. Romæ 1857) the text of which was ten years passing through the press (1828—38), and was then kept back from publication till within the last few months. I regret that I cannot even now modify my statement of the precariousness of our knowledge of this great document: I must needs add my voice to the loud chorus of disappointment this work has called forth throughout Europe. It is impossible to study Vercellone's letter to the reader, prefixed to the first volume, without seeing the strange incompetency both of Mai and of himself, for the task they had undertaken: in fact, Vercellone's frank admission of the great Cardinal's inaccuracy would be amusing if it were not most vexatious. Finding his sheets full of errors and misrepresentations of the Codex Vaticanus (some of them inserted from printed books!), Mai tries to get rid of them as well as he can, sometimes by can-

celling a few leaves, sometimes by *manual* corrections made in each copy; while he reserves the mass for a table of errata, to be placed at the end of each volume. In this unpromising state was the work found by Vercellone after Mai's death in 1854, when, anxious to decorate the Cardinal's memory "*novâ usque gloriâ atque splendidiore coronâ*" (Tom. I. p. III), he drew up the tables of errata projected by his predecessor, and at length submitted this deplorable performance to the judgment of Biblical scholars. His lists of errata are obviously most imperfect; as regards orthography he only professes to give us "*selectiora*," for Mai, it seems, did not care much about such points; at any rate it was not worth while to delay publication on their account: and so "*reliqua quæ supererunt eruditibus castiganda permitimus*" (ib. p. XIII). Add to all this that the lacunæ throughout the MS. are supplied from later sources; that even accidental omissions and errors of the

whether its accents and breathings are *primâ* or *secundâ manu*¹. We will adopt however the usual opinion about them: no competent critic places A later than the fifth, or B earlier than the fourth century². Now in each of these seven places A sides with the *Elzevir* text against B. Is it an argument in favour of B that its readings are ancient? The same plea might be entered for those of A. And their divergencies, it will be noted, are not merely accidental exceptions to a general coincidence, but perpetual, almost systematic. While I confess freely the great importance of B, I see not why its testimony ought, *in the nature of things*, to be received in preference to that of A. I cannot frame a reason why the one should be listened to more deferentially than the other.

(2). In the next rank, yet decidedly below A or B, stand the palimpsest fragment C (Codex Ephræmi) and the Codex Bezae or D. This latter is generally considered much the least weighty of the four great MSS. of the Gospels (see for instance Alford, *N.T. Proleg. on D.*): and that not so much on account of its later date (perhaps about the middle of the sixth century), as from the violent corrections and strange interpolations wherewith it abounds. "Its singularly corrupt text," observes Davidson, "in connexion with its great antiquity, is a curious problem, which cannot easily be solved" (p. 288)³. Now in the seven passages under consideration C accords with B in four cases, with A once; once its reading is doubtful, once its text has perished. Codex D agrees with B five times, much resembles it once, and once sides with A. Thus these documents of the second class favour B rather than A, C however less decidedly than D.

pen are corrected in the text, though noted in the margin; that the breathings, accents, and subscriptum are accommodated to the modern fashion; and that a slight Preface of a few pages by Mai supplies the place of the full Prolegomena once promised and so urgently required.

¹ On this point however Vercellone's testimony should be heard. After correcting Birch's statement that the breathings and accents are *primâ manu*, he adds, "etenim amanuensis ille, qui cunctas totius codicis litteras, vetustate pallescentes, atramento satis venuste, servatâ vetere formâ, renovavit, idem accentus etiam spiritusque imposuit, qui nulli fuerant a primâ manu; ut illæ codicis particulae ostendunt, quas certis de causis (id est vel quia repetitis in codice vel ab eo improbatas) non attigit. Rei hujus veritatem codicis spectatores ipsi per se deprehendent." (Cod. Vatican. Tom. v. p. 499.) I presume it is for this reason that while the facsimile of one column, Mark i. 1—9, prefixed to Tom. v. of Mai's edition contains no breathings or accents, they are represented in the splendid plate of the three columns of the

first surviving page (commencing Gen. xlii. 28 *πολυν*) prefixed to Tom. i.

² I find no traces in Mai's Codex Vaticanus of the absurd opinion once imputed to him, that this MS. dates as far back as the *second* century; Vercellone acquiesces in the date usually assigned to it, that of the fourth or early in the fifth century, but refers to Hug for the proof.

³ Dr Tregelles, indeed, in partial reference to Codex D, is good enough to say, "Some people rest much on some one incorrect reading of a MS., and then express a great deal of wonder that such a MS. could be highly valued by critics. The exposure of such excessive ignorance as this might be well dealt with by one who knows Greek MSS. as well as Mr Scrivener" (p. 137 *note*). Thus appealed to I will reply, that, putting aside the case of mere errors of the scribe, I do think that the admitted corruptions and deliberate interpolations which we all recognize in the Codex Bezae, have a natural tendency to detract from the credibility of its testimony in more doubtful cases.

(3). When we descend to uncials of the third rank, from the eighth century downwards, the case is entirely reversed. One of them indeed (L of the eighth or ninth century) edited by Tischendorf (*Monumenta sacr. ined.* pp. 57—399) is here and elsewhere constantly with B: Δ also (Codex Sangallensis of the ninth century, which will be spoken of in Chapter II.) supports B five times, A only twice¹; while all the rest extant (EFGHKMSU and X where it is unutilated) unanimously support A. Some of these are as ancient as L, several quite as valuable as Δ.

(4). On coming down from uncial to cursive MSS. the preponderance is enormous. Dr Tregelles does not object to the rough estimate of ninety to one; and those few copies which often maintain the readings of BL are by no means steadfast in their allegiance. Yet even here the resemblance to A or B or to each other is but general. The materials accumulated in the present volume and elsewhere shew isolated readings of the most recent codices, even of those which approach nearest to the Elzevir edition, for which no ancient authority can be produced except the Codex Vaticanus. No one who has at all studied the cursive MSS. can fail to be struck with the *individual character* impressed on almost every one of them. It is rare that we can find grounds for saying of one manuscript that it is a transcript of some other now remaining. The fancy which was once taken up, that there existed a standard Constantinopolitan text, to which all copies written within the limits of that Patriarchate were conformed, has been “swept away at once and for ever” (Tregelles, p. 180) by a closer examination of the copies themselves. Surely then it ill becomes us absolutely to reject as unworthy of serious discussion, the evidence of witnesses (whose mutual variations vouch for their independence and integrity) because their tendency on the whole is to uphold the authority of one out of the two most ancient documents against the other.

(5). One of the arguments on which Dr Tregelles lays most stress is the accordance of the oldest versions with Codex B rather than with A. So far as the Latin versions are concerned the passages he has alleged must be admitted to prove the correctness of his assertion. The Vulgate agrees with A but twice, with B five times. The Old Latin translations (for the term *Italic* it seems is obsolete), though in six instances some of them countenance A, give a clear majority for B. I do not like to speak of the Coptic or Armenian translations, as I am totally ignorant of the languages wherein they are written: Tregelles, I perceive, labours under the same disadvantage (p. 171), and will be as reluctant

¹ Observe, however, that “The text of St Mark’s Gospel is that which especially gives this MS. a claim to be distinguished from the mass of the later uncial copies.” (Introductory Notice to Tregelles’ N. T., 1857, p. iv.); which intimates that our

selection of the passages in St Mark’s Gospel is peculiarly favourable to Dr Tregelles, so far as Δ is concerned. Elsewhere its readings are much nearer the *textus receptus*.

as I am to dogmatise about matters on which we are both disqualified from pronouncing a trustworthy opinion. Certainly these versions incline powerfully to the Latin, if we may rely on the common representation of them, and one of the editors of the Armenian (*Zohrab*) denies the correctness of the suspicion revived by Tischendorf, “Ætate multo seriori [than its origin in the fourth or fifth century] armenos codices passim ad latinam versionem correctos esse, virorum doctorum opinio fert” (*Proleg.* p. LXXVIII).

It is time to turn to the Queen of the primitive versions, the graceful and perspicuous Peshito Syriac. Here, at any rate, there is no ambiguity as to the preference bestowed on Codex A: it is supported by the Syriac in six cases out of the seven. Nor is this the result of mere accident in the Gospel of St Mark: no one who has studied its readings will question that a like proportion is steadily maintained throughout the New Testament. Here then is a venerable translation, assigned by eminent scholars to the first century of our æra, undoubtedly not later than the second, which habitually upholds the readings of *one* of the two oldest uncial copies, of the later uncials, and of the vast majority in cursive characters. Our conclusion shall now be drawn, *mutatis mutandis*, in the words of Tregelles, when he sums up the results of his induction of the seventy-two passages I have so often alluded to. “Here then is a sample of very many passages, in which, by the testimony of the most ancient version, that such a reading was current in very early times, the fact is proved indubitably; so that even if no existing MS. supported such readings, they would possess a strong claim on our attention: and such facts might have made us doubt, whether the old translators were not in possession of better copies than those that have been transmitted to us. Such facts so proved might lead to the inquiry, whether there are not *some* MSS. which accord with these ancient readings; and when examination shews that such copies actually exist (nay that they are the *many* in contrast to the *few*), it may be regarded as a demonstrated point that such MSS. deserve peculiar attention” (Tregelles, p. 147) But here I pause; it is enough that I claim for Codex A and its numerous companions “peculiar attention” by reason of their striking conformity with the Peshito Syriac. I ask not, I have no right to ask, that Codex B and its scanty roll of allies, strengthened as they are by the Latin, perhaps by other versions, should be overlooked in forming an estimate of the merits of conflicting readings. I am content to lay myself open to the poet’s humorous reproof,

νήπιοι, οὐδὲ ἴσασιν ὅσων πλέον ἤμισυ παντός.

How is this divergency of the Peshito version from the text of Codex B explained by Tregelles? He feels of course the pressure of the argument against him, and meets it, if not successfully, with even more than his wonted boldness. The translation degenerates in his hands into “*the version commonly printed as the Peshito*” (p. 170). Now let us mark the precise nature of the demand here

made on our faith by Dr Tregelles. He would persuade us that the whole Eastern Church, distracted as it has been and split into hostile sections for the space of 1400 years, Orthodox and Jacobite, Nestorian and Maronite alike, those that could agree about nothing else, have laid aside their bitter jealousies in order to substitute in their monastic libraries and liturgical services another and a spurious version in the room of the Peshito, that sole surviving monument of the first ages of the Gospel in Syria! Nay more, that this wretched forgery has deceived Orientalists profound as Michaelis and Lowth, has passed without suspicion through the ordeal of searching criticism, to which every branch of sacred literature has been subjected during the last half-century! We will require solid reasons indeed before we surrender ourselves to an hypothesis as novel as it appears violently improbable.

And what is the foundation on which our opponent rests his startling conjecture? The reader is aware that besides the Peshito, several other Syriac versions, some grounded upon it, *and therefore implying its previous existence and popularity* (e.g. the Philoxenian, executed A.D. 508, and Cardinal Wiseman's Karkaphensian), others seemingly independent of it (e.g. Adler's Jerusalem Syriac, and a palimpsest fragment lately discovered by Tischendorf) have been more or less applied to the criticism of the New Testament. About the year 1847 Canon Cureton, in his most fruitful researches among the MSS. purchased for the British Museum from the Nitrian monasteries, met with extensive fragments of the Gospels, which Tregelles has collated, and found to contain "altogether ancient readings," and thus to be "an important witness to the ancient text" (p. 161). As this MS., assigned to the fifth century, is still unpublished, we can only say at present that it affords us "AN HITHERTO UNKNOWN VERSION;" certainly not "*the version commonly printed as the Peshito*" with mere various readings¹. To this version has been given the appellation of the

¹ As this sheet is going to press (July 1858) Dr Cureton's "Remains of a very antient recension of the four Gospels in Syriac, hitherto unknown in Europe," has at length appeared. The Syriac text had been printed in 1848, but was doubtless withheld by the learned editor in the hope of finding leisure to write Prolegomena more full, and possibly containing more definite conclusions, than those with which he has favoured us. It would ill become me to express a hasty judgment respecting theories on which so eminent a scholar has bestowed thought and time and much labour. He will naturally expect Biblical critics to hesitate before they implicitly admit, for instance, the persuasion which he hardly likes to embody in words, that we have in these precious Syriac fragments, at least to a great extent (Preface, p. xciii),

the very Hebrew original of St Matthew's Gospel, so long supposed to have been lost, that even its existence has been questioned. But topics like this are sure to be warmly debated by abler pens than mine: I will confine myself to those points that concern my argument, *the relation these fragments bear to the Peshito*. And here I would say in all humble deference (for my knowledge of Syriac, though of long standing, is not extensive) that my own hurried comparison of the Curetonian and Peshito texts would have led me to take them so far for quite separate versions. Even Dr Tregelles, who, through the editor's kindness, has been enabled to use the text for years, and whose bias is very strong, can only venture to say "the differences are great; and yet it happens not unfrequently that such coincidences of words and

Curetonian Syriac, and long may it bear that honoured name: but for regarding it as the true Peshito, in the room of that commonly so known, I perceive *at present* no cause whatever except the strong exigency of Dr Tregelles' case.

Yet has not the Peshito Syriac been suspected by previous writers of exhibiting a corrupt or modernised text? Undoubtedly the reconciliation of the Maronites with the see of Rome, and the channels through which its earlier editions were conveyed to us, induced certain critics to hazard a conjecture that this version, like the Armenian, had been tampered with, in order to bring it into closer conformity with the Latin Vulgate. *This, however, is a change in precisely the opposite direction to that which Tregelles' hypothesis demands:* his complaint against the Peshito is not its accordance with the Latin, but its consent with Codex A and the junior MSS. against it. I vouch not for the correctness of this surmise as regards the Armenian; its injustice towards the Peshito is demonstrated by the evidence of that old MS. Rich 7157 in the British Museum, of the eighth century, a period long anterior to that when a "*foedus cum Syris*" was possible on the part of the admirers of the Vulgate. This precious document has been collated throughout by Tregelles; together with several others of high antiquity in the Museum, it has been carefully examined by Dr Cureton, by Mr Ellis, and two German scholars (Bloomfield, *Preface to N. T., ninth edition*, p. viii, note). The reports of all concur to the same effect: these venerable MSS. exhibit a text, singularly resembling that of the printed editions; which last were consequently drawn from purer and more ancient sources than, reasoning from the analogy of the Greek text, the warmest advocates of the Peshito had been led to anticipate.

(6). We have little to say about citations from the Fathers. That the Latin ecclesiastical writers should accord with the Latin versions is nothing strange: perhaps some of them could not read, none of them used familiarly the Greek original. As witnesses for the readings of the Italic or Vulgate they are of course valuable: unless in the very rare instances where they expressly appeal to the Greek, their influence upon it is but indirect and precarious. As regards the Greek Fathers I am bound to state, that no branch of Biblical criticism has been

renderings are found (and that too, at times, through a great part of a passage) as to shew that they can hardly be *wholly* independent" (Tregelles, *Horne's Introd.* p. 268). To the same effect also Dr Cureton speaks: "It seems to be scarcely possible that the Syriac text published by Widmanstad, which, throughout these pages, I have called the Peshito, could be altogether a different version from this. It would take up too much space to institute here a comparison of passages to establish this fact, which, indeed, any one may easily do for himself" (*Preface*, p. lxx). I heartily

wish that Dr Cureton had fully investigated the subject; he might have removed the difficulties at least of those who love truth, and are ready to embrace it wherever they shall find it. As it is, we can but say with Tregelles, "Such a point as this can only be properly investigated after the publication of this version shall have given sufficient time to scholars to pursue a thorough investigation" (Tregelles, *ubi supra*). In the mean while neither he nor I are at liberty to *assume* the truth of that hypothesis which may happen to harmonise best with our preconceived opinions.

so utterly neglected as the application of their citations to the discussion of various readings; indeed I know almost nothing that has been seriously attempted with respect to it, except Griesbach's examination of the quotations of Origen in his *Symbolæ Criticæ*. The whole question, however, is so replete with difficulties, that Bishop Fell (*N. T. Oxon.* 1675) thought the bare allusion to them sufficient to absolve him from entering upon it at all. The ancient Fathers were better theologians than critics; they often quoted loosely, often from memory; what they actually wrote has been found peculiarly liable to change on the part of copyists: their testimony therefore can be implicitly trusted, even as to the MSS. which lay before them, only in the comparatively few places where the course of their argument, or the current of their exposition, renders it manifest what reading they support. At present we have many intimations in our critical editions that this or that ecclesiastical author countenances a *variation* from the Textus Receptus, but few cases, very few indeed, are recorded in which they *agree with it*: the latter point being confessedly no less essential to our accurate acquaintance with the state of the evidence than the former. Any enlarged discussion on this head of our argument must at any rate be postponed till we possess more reliable information on the facts it involves: most thankful should I be to any student who has leisure and disposition to enter upon this wide yet almost unoccupied field. Meantime I am constrained to admit that many examples have been established by Griesbach and his successors, wherein Origen agrees with Codices BL against Codex A and the received text, one or both. I will not dissemble, I strive not to evade, the force of such early testimony where it is unambiguous and express: let such readings be received with "peculiar attention," let them never be rejected without grave and sufficient reason. Yet the support given to B or L by Origen is *very far* from being uniform or "habitual." While I can well understand the importance of his confirmation where he countenances the readings they exhibit, I fail altogether in apprehending what service he can do them, where he is either silent or positively hostile¹.

Those who have followed me through this prolonged investigation (which I knew not how to abridge without sacrificing perspicuity to conciseness) will readily anticipate my reply to Dr Tregelles' "statement of his case," comprehended in the following emphatic words: "It is claimed that the *united* testimony of versions, fathers, and the oldest MSS. should be preferred to that of the mass of modern

¹ e.g. Origen sides with the received text or with A against B, Matth. xxi. 29 cited by Tregelles (p. 107), and in the course of the next few chapters in xxv. 27; 29; xxvi. 48; 53; xxvii. 3; 11; 54 bis; xxviii. 15; 18. I could multiply references

lectoris ad fastidium. It may tend to shew the precariousness of patristic testimony if I add that in five of the above-named passages Origen's authority may be cited on *both* sides.

copies; and farther, that the character of the few ancient MSS. which agree with versions and fathers, must be such (*from that very circumstance*) as to make their general evidence the more trustworthy" (p. 141). Unquestionably, I rejoin, your claim is reasonable, it is irresistible. If you shew us all, or nearly all, the uncials you prize so deservedly, maintaining a variation from the common text which is recommended by *all* the best versions and most ancient Fathers, depend upon it we will not urge against such overwhelming testimony the mere number of the cursive copies, be they ever so unanimous on the other side. But are we not discussing a purely abstract proposition? Do we ever find the "united" testimony of the ancients drawing us one way, that of the juniors another? I will not assert that such instances may not occur, though at this moment I can hardly remember one: it is enough to say that principles broad as those laid down by Tregelles must be designed to meet the rule, not the exception. In the seven texts we have been reviewing, in the sixty-five that remain on his list, in the yet more numerous cases he tells us he has passed over, the uncial MSS. are not unequally divided; or where there is a preponderance, it is not often in our adversary's favour. The elder authorities being thus at variance, common sense seems to dictate an appeal to those later authorities, respecting which one thing is clear, that they were *not* copied immediately from the uncials still extant. Such later codices thus become the representatives of others that have perished, as old, and (to borrow Davidson's suggestion, p. viii) not improbably more old than any now remaining. These views appear so reasonable and sober, that they have approved themselves to the judgment even of Dr Tregelles: for he does not by any means disdain the aid of the few cursive copies (*e. g.* 1. 33. 69. &c.) which "preserve an ancient text," whereby of course is implied one coinciding with his *preconceived* opinion of what an ancient text ought to be¹.

Perhaps I shall be expected to say a few words respecting the scheme devised by Bentley for settling the sacred text on a firmer basis, since both Tregelles and his precursor Lachmann (*N. T. Proleg.* Vol. i. p. xxx) have sheltered their practice of recurring *exclusively* to the most ancient extant documents beneath the shadow of that great name. We shall all agree on one point, that no authority, however imposing, can supply the place of *argument* in enquiries of this kind; nor do I scruple to confess that were I disposed to swear allegiance to any earthly teacher, it would be to that illustrious scholar,

¹ Dean Alford had constructed the text of his first volume of the Greek Testament (1st edition) on nearly the same plan as Tregelles would, and thoroughly was he dissatisfied with the result. "The adoption of that text," he writes with ad-

mirable frankness, "was, I do not hesitate to confess, a *great mistake*. It proceeded on altogether too high an estimate of the most ancient existing MSS., and too low an one of the importance of internal evidence." (*N. T.* Vol. II. *Proleg.* p. 58.)

whose learning and genius shed a bright ray across the darkness of his evil generation. It is painful to say of the most highly gifted man that ever devoted himself to the study of Biblical criticism, that his leading principle was taken up hastily and on precarious grounds; yet if the fact be so, why need we hesitate to avow it? Bentley's theory, as most of my readers will remember, was built on the idea, that the oldest MSS. of the Greek original and of Jerome's Latin version, resemble each other so marvellously, even in the very order of the words, that by means of this agreement he could restore the text as it stood in the fourth century, "so that there shall not be twenty words, or even particles, difference!" "By taking two thousand errors out of the Pope's [Clementine] Vulgate, and as many out of the Protestant Pope Stephens's [1550], I can set out an edition of each in columns, without using any book under nine hundred years old, that shall so exactly agree word for word, and, what at first amazed me, order for order, that no two tallies, nor two indentures, can agree better." Thus wrote Bentley to Archbishop Wake in 1716: the tone of his "Proposals," in 1720, after considerable progress had been made in the work of collation, is not *materially* less confident. Yet to those who have calmly examined the subject, the wonder is not the closeness of agreement between the Greek and Latin Codices, but that a man of so vast erudition and ability should have imagined that he perceived it, to any thing approaching the extent the lowest sense of his words demands. Accordingly when his collations came to be examined, and compared, and weighed, keen indeed must have been the disappointment of our English Aristarchus. With characteristic fearlessness he had been at no trouble to *select* his materials (at least I trace no indication of such choice in his surviving papers), and thus the truth would burst upon him all the sooner, that the theory on which he had staked a noble reputation, in the face of watchful enemies, must either be abandoned or extensively modified. We can well understand the struggle which silently agitated that proud spirit. Had the subject of his labours been Terence or Milton, it were easy to conjecture the course he would have adopted: if MSS. refused to support his system, they must have been forced to yield to it. But Bentley, with all his faults of temper, was an honest and a pious man; he dared not make the text of Holy Scripture the victim of his sportive ingenuity; and so, soon after the year 1721, we come to hear less and less of his projected Greek Testament. Though he lived till 1742, it does not appear that he ever made serious progress in arranging the stores collected by himself and his coadjutors. As I have turned over his papers in the Library of Trinity College, with a heart saddened by the spectacle of so much labour lost, I could not persuade myself that the wretched dissensions which embittered his declining days had, of themselves, power enough over Bentley's mind to break off in the midst a work that he had once regarded as his best passport to undying fame.

From the facts we have been discussing I feel entitled to draw two or three practical inferences.

(a). That the true readings of the Greek New Testament cannot safely be derived from any one set of authorities, whether MSS., versions, or Fathers, but ought to be the result of a patient comparison and careful estimate of the evidence given by them all.

(b). That where there is a real agreement between all the documents prior to the tenth century, the testimony of later MSS., though not to be rejected unheard, is to be regarded with much suspicion, and, unless supported by strong internal evidence¹, can hardly be adopted.

(c). That in the far more numerous cases where the most ancient documents are at variance with each other, the later or cursive copies are of great importance, as the surviving representatives of other codices, very probably as early, possibly even earlier, than any now extant².

I do not lay down these propositions as any new discovery of my own, but as being (*even the second of them*) the principles on which all reasonable defenders of the *Textus Receptus* have upheld its GENERAL INTEGRITY.

IV. I have a good hope that the foregoing investigation of the laws of Comparative Criticism will have convinced an impartial reader, that the cursive or junior copies of the Greek New Testament have, in their proper place and due subordination, a real and appreciable influence in questions relating to doubtful readings. If I have succeeded thus far, it results that the time and pains I have bestowed on studying them have not been wasted: the collations I have accumulated cannot fail to be of some service to the Biblical critic, even though he may think I have a little exaggerated their value and importance. I am not so sanguine as to the degree of popular acceptance my views may obtain, nor (without affecting absolute indifference on the subject) am I by any means so anxious on this head. I have always thought that the researches and labours of the scholar—of the theological scholar above all others—are

¹ If I have hitherto said nothing on the important head of internal evidence, it is from no wish to disparage its temperate and legitimate use. Yet how difficult it is to hinder its degenerating, even in skilful hands, into vague and arbitrary conjecture!

² Even Mr Green, from whom I fear I differ widely on some of the topics discussed in this chapter, does not shrink from saying, "In a review of authorities special regard will reasonably be paid to antiquity; but this must not be over-

strained into a summary neglect of more recent witnesses, as necessarily offering nothing worthy of notice:" finely adding, "The critic should not suffer himself to be encumbered by prepossessions or assumptions, nor bind himself to the routine of a mechanical method of procedure. If he allows himself to be thus warped and trammelled, instead of ever maintaining the free employment of a watchful, calm, and unfettered mind, he abandons his duty and mars his work" (*Course of Developed Criticism, Introduction*, p. x.).

their own highest and purest reward¹. Let me plead guilty to having read with sensations akin to scorn, the manuscript note appended by Cæsar de Missy (a person who might have known better) to the copy of Hearne's scarce edition of the *Codex Laudianus* (published in 1715), now preserved in the British Museum. To Hearne's miserable list of just *forty-one* subscribers to his book, De Missy subjoins the sarcastic comment "*Après cela, Docteur, va pâlir sur la Bible!*" Yet why should he not have grown pale in the study of God's Word? Why not have handed down to happier times a treasure of sacred learning which the princes and prelates of George the First's reign (that nadir-point of public virtue and intellectual cultivation in England) were too slothful to appreciate, too negligent even to despise? The pursuits of Scriptural criticism are so quiet, so laborious, that they can have few charms for the votary of fame, or the courtier of preferment: they always have been, perhaps they always must be, the choice employment mainly of those, who, feeling conscious (it may be) of having but one talent committed to their keeping, seek nothing so earnestly as TO USE THAT ONE TALENT WELL.

¹ I should have wished to add some noble sentiments of Dr Dobbin (*Codex Montfortianus*, Preface, p. xx.) on this point, but that I trust they are known to my readers, as they well deserve to be.

CHAPTER II.

DESCRIPTION OF CERTAIN MANUSCRIPTS COLLATED BY

F. H. SCRIVENER.

THE following contributions to the criticism of the Greek Testament are now submitted to the Biblical student.

I. A transcript of the uncial CODEX AUGIENSIS GRÆCO-LATINUS OF ST PAUL'S EPISTLES. The importance of this venerable document, no less than its countless variations from the printed text in both languages, seems to make a full publication of its contents very advisable. No pains or diligence has been spared to render the copy here exhibited a faithful representation of the original manuscript.

II. A full and exact collation of eight manuscripts of the Gospels (three being Evangelistaria in uncial letters), of fifteen containing the Acts and Catholic Epistles, of fifteen copies of St Paul's Epistles, and thirteen of the Apocalypse, few of which have been previously used for critical purposes.

I have set down the variations of these fifty-one documents from the standard text (Elzevir, 1624) with a minuteness not before deemed necessary by others, or indeed by myself in my "Collation of Manuscripts of the Holy Gospels." Not only have I noted the various readings strictly so called, but every peculiarity of grammatical inflexion or breathing, every erasure or error of the pen, every *remarkable* change, whether of accent or punctuation, will be found recorded in these pages. In adopting this plan, I have acted not so much on my own judgment, as the earnest desire of several scholars, who have wished my labours to present them with as true an image as possible of the original codices. Undoubtedly the real value of our materials, the degree of care exercised by the respective scribes, together with many interesting and significant peculiarities of each document, may thus be preserved for the curious inquirer: nor in consulting a book of reference like the present can any one be seriously incommoded by what he may think an error of excess on my part. A portion of my task whose usefulness is less open to dispute is my anxiety to state, in the case of every important variation, not only which of my authorities differ from the received text, but which of them agree with it.

I proceed to lay before the reader, as clearly and briefly as I may, some account of the manuscripts I have collated, beginning with that whose transcript covers so many of the following pages.

I. THE CODEX AUGIENSIS is a Greek and Latin Manuscript of St Paul's Epistles, written in uncial letters, probably of the ninth century, deposited in the Library of Trinity College, Cambridge (B. 17. 1), to the Master and Fellows of which society I am deeply indebted, as well for the munificent aid they have afforded me in the publication of this volume, as for their liberal permission to use this and other precious documents at my own residence. The Codex Augiensis is written on 136 quarto leaves of fine vellum, 9 inches long by $7\frac{1}{4}$ broad, and has a rude binding in wood, such as was common in Germany and the Low Countries some centuries ago: on the leathern back are stamped the initials of one of its late owners (G. M. W.). Each page contains 28 lines and is divided into two columns, wherein the Latin version is set alongside of the Greek text, the Latin column being always placed outside. This copy commences, Rom. iii. 19, $\mu\omega\lambda\epsilon\gamma\epsilon\iota$, and the Greek ends, Philem. v. 20, $\epsilon\nu\chi\rho\omega$. There also occur the following hiatus in the Greek; 1 Corinth. iii. 8 to v. 16, $\omicron\iota\kappa\epsilon\iota\epsilon\nu\upsilon\mu\iota\nu$: *ibid.* vi. 7 to the end of v. 14: and Coloss. ii. 1, after $\lambda\alpha\omicron\delta\iota\kappa\iota\alpha$ to v. 8, $\kappa\omicron\sigma\mu\omicron\nu$ ¹. In all these places *after* Rom. iii. 19, the Latin version is complete, being carried on to the end of the Epistle to the Hebrews; but the very same hiatus are found in the Greek text and *Latin version* of the CODEX BOERNERIANUS (*Matthæi*, 1791), although this latter document contains portions of the Epistle to the Romans before the place where the Codex Augiensis begins.

The recent history of our manuscript may be traced by means of the inscriptions and notes at its beginning and end, which I have copied below, p. 272, and need not here repeat. It was first the property of the monastery whence it derives its name, that of Augia Major, or Augia Dives, Reichenau (*rich meadow*) on a fertile island in the lower part of Lake Constance in Baden; not Augia Rheni, Rheinau (*meadow of the Rhine*) on an island near the cataract of Schaffhausen, as Michaelis and others state (Reeves' edition of Adamnan's "Life of St Columba," Pref. p. xxii): Bentley's note "Monasterium Augiae, *in Belgis*, ubi institutus est Goddeschalchus" seems to point to Orbais in the diocese of Soissons and modern Department of the Marne, some thirty miles east of Paris. If Wetstein be right in supplying "Concilii" after "Basiliensis" [A.D. 1431] in the earliest inscription, p. 272, the book must have belonged to that monastery in the fifteenth century; whence it came into the possession of G. M. Wepfer, of Schaffhausen, and then of L. Ch. Mieg, who permitted Wetstein to examine it. Wetstein induced Bentley to purchase this Codex at Heidelberg in 1718, the German bookseller parting with it at cost price (250 Dutch florins) in consideration for the fame and learning of the prince of English scholars². Bentley, as

¹ Eight leaves of the Codex Augiensis, which ought to follow fol. 55, have been placed by the binder after fol. 102.

² Or rather perhaps as Bentley states the case when writing to Wetstein at the time (*Bentley Correspondence*, p. 541), "ob beneficia a me partim

will be seen from his manuscript notes, formed a high estimate of the Codex Augiensis, and used it for his projected edition of the Greek Testament. I have compared his collation (consisting of the Greek text only) with my own transcript, and extracted (*infra*, p. 284) the few notes interspersed with it from the margin of his copy of the Oxford Greek Testament 1675, now preserved with his other papers and books in Trinity College Library (B. 17. 8). The first published collation of our manuscript was that of Wetstein, in whose notation it is marked F of the Pauline Epistles; but as this was easily seen to be very imperfect, it was again examined by Tischendorf in 1842, and by Dr Tregelles in 1845, for their editions of the Greek Testament. The result of Tischendorf's labours appears in his manual N. T. of 1849, but it is obviously impossible in so small a volume to do anything like justice to such a document as this: indeed I may fairly apply to his case the language of Matthæi respecting the kindred Codex Boernerianus: "Etenim nec Kusterus nec Wetstenius satis accuratè omnia hujus Codicis singularia notaverant, nec vero etiam, nisi totum transcribere voluissent, potuerant. Plura enim prorsus singularia nullus inter Codices N. T. habet, nisi fortasse Evangeliorum et Actuum Bezæ seu Cantabrigiensis" (*Præf. Cod. Boern.* p. III.)¹. I should add that Tischendorf was the first to pay attention to the Latin translation in F (denoted by f), remarkable and in some measure perplexing as it is. "Primus contuli et passim citavi" is his statement (*Nov. Test. Proleg.* p. LXXXII.); yet his citations are comparatively few (no less than eight variations being omitted in Rom. viii.), and convey no adequate representation of its peculiar character. I have reason to know that this defect will be supplied in his seventh edition.

In estimating the age and country of this manuscript we are scarcely left to conjecture. The style of writing both in its Latin and Greek columns, its manifest connexion with the Codex Boernerianus, and consequently with the Codex Sangallensis of the Gospels (Δ) published in lithograph *facsimile* by Rettig (Turici, 1836); no less than the extraneous matter it contains, written in the same hand as the sacred text, all seem to point distinctly to the West of Europe, and the middle of the ninth century.

This foreign matter consists of a Latin Prologue to the Epistle to the Hebrews (*infra*, p. 252), the only Argument in the Codex Augiensis, and a kind of Epilogue to the same Epistle (pp. 268—272), having however but little reference to it. Both the Prologue and Epilogue are found in the works of Rabanus Maurus, Archbishop of Mayence, who died A.D. 856, and is justly termed by Dean Waddington (*History of the Church*, p. 259, first edition)

accepta, partim adhuc sperata:" yet who would not gladly impute their courtesy to the higher motive?

¹ "Nam de Augiensi," Matthæi strangely adds, "quia ubi nunc lateat, ignoratur, non at-

tinet commemorare." This was in 1791, yet the Cod. Augiensis was then at Trinity College, having been placed there in 1787, after the death of Richard Bentley the nephew.

"the most profound theologian of the age." The Prologue is prefixed to that prelate's Commentary on the Hebrews (Migne, *Patrologia*, Tom. 112, Paris, 1851; *Rabani Opera*, Tom. vi. p. 711); the Epilogue is annexed to Rabanus' Treatise "*De Modo Pœnitentie*," comprising the twenty-third and concluding chapter of that work, with the title "*Dicta Abbatis Pinophi*" (Migne, *Patrologia*, Tom. 112, p. 1329); yet, as in the case of the Codex Augiensis, it has no special connection with the preceding matter, only that it was manifestly familiar to Rabanus, who has employed its sentiments, and sometimes its very words, throughout his own Treatise¹. Now when we consider that *both* the Prologue and Epilogue are found in the volumes of Rabanus, it need not materially modify our estimate of the date of the Codex Augiensis were we to learn that one or both of them has been traced *separately* to an earlier source. The Prologue is read almost verbatim, in the Codex Amiatinus edited by Tischendorf (1850, 1854), the most venerable existing MS. of the Latin Vulgate, whose date is the sixth century: while a marginal note has been affixed by a modern hand to the Epilogue in our MS. (fol. 139, p. 2)², directing our attention to Cumianus, an Irish writer of the middle of the seventh century. On comparing the passage cited (*Bibliotheca Patrum Maxima*, Lugduni 1677, Tom. xii. p. 42) with our Postscript, the resemblance between them appears so slight and general that it is hard to believe that the writer of the note could have ever read both pieces throughout: in the few opening sentences alone is there any real similarity. There seems, therefore, at present no reason for disturbing the general opinion which has assigned the date of our Manuscript to the next generation after Charlemagne.

We are led to much the same conclusion when we regard the Codex Augiensis in connexion with the Codices Sangallensis and Boernerianus: I name them together, for no one that has read Rettig's elaborate Prolegomena to the former (Cap. iv. pp. 18—23) will hesitate to consider them as portions of one and the same document. The close affinity subsisting between the Codices Augiensis

¹ The Codex Augiensis should be used for correcting the text of Rabanus: thus, both it and the Cod. Amiatinus supply an important sentence in the Argument to the Hebrews, and it confirms Migne's conjecture "*elemosinarum*," fol. 140, p. 1, col. 1, l. 6. After "*jam non recordabor*," fol. 141, p. 1, col. 2, l. 1, there is no resemblance between our MS. and the "*Dicta Pinophi*," either in the words or sense. For this Abbot Pinophus I have searched in vain every index of mediæval literature I could meet with. I must leave him to some one who may be more fortunate.

² I subjoin the whole note, the cramped handwriting of which has perplexed more readers than one: "*respondent sæc [sequentia?] quadantenus variis illis remittendi peccata modis, quorum me-*

minit Origenes Homil. II. in Levit." A later scribe adds, "*imo potius conveniunt iis quæ Cumianus habet in l. de Pœnitentiarum mensura qui auctor vixit ān 640. et iis quæ extant B. Patr. T. XII. p. 42.*" For *habet* in Tischendorf reads *Rabani*, for *habet* Mr Hort (in Tregelles' Horne, p. 198 note) reads *Fata* or *Fota*, and obligingly points out to me that "*Fota*" or "*the Long*" was the *sobriquet* of Cumianus or Commín (nat. A.D. 592; Cave, *Histor. Literar.* Tom. i. p. 584, Oxon. 1740). I believe, however, that when he shall next consult the MS., he will find my reading of the word correct. I have placed an asterisk on p. 268, at the place where this marginal note begins.

and Boernerianus has indeed no parallel in this branch of literature, for the Codex Sangermanensis of St Paul's Epistles (E) is nothing but a bad copy of the great Codex Claromontanus (D), and having as such no critical value whatever, ought long since to have been expunged from the list of authorities. No suspicion of this kind can be reasonably entertained in the present case. The Latin versions in the two copies are *essentially* different, and though the circumstance that the same hiatus are met with in the Greek text of each, and their intimate correspondence even in errors of the scribe, abundantly prove that they are derived from the same Greek prototype ("ejusdem veteris exemplaris apographo," as Bentley expresses it, *infra*, p. 284), yet the supposition that the one was immediately derived from the other, will be found quite irreconcilable with ascertained phenomena. I have made an accurate collation of the Codex Augiensis with Matthæi's edition of the Codex Boernerianus, which was lately ascertained by Böttiger to be very exact, and have placed its results at the foot of each page in my transcript in the following pages. Hence it appears that the two documents vary from each other in 1984 places; whereof 579 are mere blunders of the pen; 968 *itacisms*, or changes of one vowel into another¹; 166 relate to a similar interchange of consonants; 71 to grammatical or orthographical forms; while the real various readings amount to 200, of which 32 arise from the omission or insertion of the article. Elsewhere the Greek texts of these manuscripts are identical, coinciding in the minutest points.

The 166 instances of interchange of consonants are chiefly corrections in the Codex Boernerianus of anomalies found in the Codex Augiensis; yet many remain common to both, from which might be drawn up a catalogue to the full as curious as that of Rettig in his Prolegomena to the Codex Sangallensis, and much of the same character. *A few examples will suffice for a thousand*, and it is quite evident that the scribe who adopted them had a most imperfect acquaintance with Greek. Thus Δ and Θ are perpetually confused in F; e.g. *ανδρωπος*, Gal. iii. 15; v. 3; Eph. vi. 6; Phil. ii. 7; Col. iii. 22: but *αθελφος* Phil. ii. 25; iii. 1; 13; 17; iv. 1; 21; Coloss. i. 1; 2; 1 Thess. iv. 10, *bis*; 13; v. 1 *p.m.*; 4 *p.m.*; 12 *p.m.*; 1 Tim. iv. 6 *p.m.*; v. 1; 2; *αληδιαν*, 1 Tim. iv. 3 *p.m.*: *αγωνιζομεδα*, *ibid.* v. 10 *p.m.*; *παραδεκην*, 2 Tim. i. 12: *λυδαδην* (pro *αυθαδην*), Tit. i. 7. So N and Π, *τονπαντιον*, Gal. ii. 7: *συνννεκριθησαν*, *ibid.* v. 13: *λυννεται*, Ephes. iv. 30: *πρενει*, v. 3: *περινατιτε*, *ibid.* v. 8: especially *κονος* (pro *κοπος*), 2 Cor. x. 15; xi. 23; 27, *passim*. Thus also τ and θ are interchanged, *ενειχεται*, 2 Cor. xi. 4: *απολογουμετα*, xii. 19 *p.m.*: *καθαριτizesθαι*, xiii. 11: *ανθεστην*, Gal. ii. 11. Similarly with ζ and ξ, Rom. vii. 11 has *εξηπατησεν* both in F and G; but Phil. iii. 8 *εξημειωθην*: see also F in Col. i. 29; iii. 13; 1 Thess. v. 3; 2 Thess. i. 3;

¹ In both MSS. the vowels are interchanged as much as in any copy I know, none perhaps so frequently as ο and ω: yet I would not quite assert with Tregelles (Horne, p. 198), that the writer of F "used them without discrimination. The interchange of ε and η is nearly as frequent.

1 Tim. i. 6; Tit. i. 2; ii. 9. H and N are constantly interchanged in G, and sometimes in F, e.g. Eph. i. 17; iii. 8; 2 Tim. iii. 13. The confusion of μ and ν , noted by Matthæi in G, is also found in F, e.g. Rom. xv. 26; 1 Cor. i. 9; as is the more natural error of Λ for Δ (1 Cor. iii. 19), Λ for A (Tit. i. 7), Λ for Δ (2 Cor. xii. 6). The decided Latinism Π for P (e.g. 1 Tim. ii. 1) and *vice versa* is very frequent: $\sigma\rho\rho\epsilon\rho\mu\alpha$, Rom. ix. 7: $\pi\alpha\rho\alpha\rho\tau\omega\mu\alpha\tau\iota$, xi. 11: $\sigma\alpha\rho\alpha\rho\tau\iota$, 1 Cor. x. 14 *p.m.*: but $\pi\lambda\eta\phi\omicron\rho\omicron\rho\epsilon\sigma\omicron\nu$, 2 Tim. iv. 5. Mutations of π and β (1 Tim. iv. 14), of κ and χ (especially in $\epsilon\kappa\theta\rho\omicron\varsigma$ and $\epsilon\kappa\theta\rho\alpha$, e.g. Rom. v. 10; viii. 7; xii. 20), of ξ and χ (Rom. xi. 14, G; 1 Cor. vi. 2, F; 2 Cor. iii. 18, F; 1 Tim. i. 15) of $\nu\chi$ for $\gamma\chi$ ($\sigma\pi\lambda\alpha\nu\chi\nu\alpha$, Philem. vv. 7; 12) constantly occur, and need not here be further cited.

There are no signs of the ordinary breathings and accents in this manuscript. Codex F occasionally, and G more often places a straight line *nearly* horizontal over the initial vowel of a word, which may be designed for the aspirate, but is found in some few places where the vowel takes the lenis ($\bar{\iota}\delta\iota\omicron\nu$, 1 Cor. vi. 18; vii. 4; 37; $\bar{\iota}\sigma\sigma\alpha$, Phil. ii. 6; see also 1 Tim. iv. 15). This mark is of some importance from the circumstance that both in F and G it is placed over $\omicron\varsigma$ in 1 Tim. iii. 16, for which various reading in the place of $\bar{\omicron}\varsigma$ these codices are well known to be the chief, I had almost said the only *unequivocal* witnesses. Yet I do not believe that the line was intended to denote that $\bar{\omicron}\varsigma$ was the familiar abbreviation for $\theta\epsilon\omicron\varsigma$, for not only is there not the faintest trace of such a line *within* the O as shall make it become Θ^1 , but the line is placed *over* too many initial and aspirated omicrons to render it probable that anything more was intended here (1 Thess. i. 9 F G; 1 Tim. iii. 1 G; iv. 14 G; 15 FG; vi. 15 *bis* FG). Another peculiarity of these codices is the strange and sometimes indeed the absurd manner in which the words are separated from each other. The continuous mode of writing, with no space or division between the words, which prevailed in the elder Greek uncial copies, was by this time laid aside, and the scribe of the Codex Augiensis seems to have intended to place a *middle* point or stop (·) after the last letter of each word he wrote. These points I have faithfully retained in my transcript, and though the penman neglects them in some passages (about fol. 12 and elsewhere they almost disappear for a while), yet on the whole they are found pretty uniformly in all parts of the MS. Parts of the *same* word, originally separated, are often linked (*p.m.* as it would seem) by a curve (.), the point once between them being partially or wholly erased. In the Codex Boernerianus few such stops are found, but an interval is left between the several words much in the fashion of modern writing. Now the point I would draw attention to is this: that while the mode in which the words

¹ Of course I speak of the Codex Augiensis from close and repeated examination, and the reader will judge for himself by the photograph

contained in this volume. The facsimile of this passage from the Codex Boernerianus is given in Matthæi's *Greek Testament*, Vol. I. p. 4.

are divided in each copy displays much ignorance on the part of the penman, there is no striking resemblance in the actual blunders: the two documents therefore were derived *separately* from some early codex, in which there was probably no interval between the words; and consequently in those places where F and G *agree*, they must not be estimated as two distinct authorities, but as one; the surviving representatives of a manuscript now lost, perhaps a century or two older than themselves.

This is true as regards the Greek text: their respective Latin versions are quite independent and even more interesting than the Greek to a Biblical critic. "Codex Augiensis latinam interpretationem eamque veterem vulgatam adscriptam habet, Boernerianus vero græcis superscriptam eamque veterem italicam," is Tischendorf's decision (*Proleg. N. T.* p. LXXIII). Tregelles again terms the Latin version of F a very good copy of that of Jerome, "far superior to that generally current" (Tregelles' Horne, p. 198). I am not sure whether Dr Davidson has closely examined this subject, as his description of this copy is not quite free from error, yet I conceive his view of the version to be more correct, when he regards it as "patched and mended so as to be a mixture of the Old Latin and Jerome's" (*Treatise on Biblical Criticism*, Vol. II.). But in fact the internal history of the Latin Vulgate translation, and its relation to the Italic or old Latin, under the various forms wherein the latter has been preserved to us, remain yet to be investigated, nor is this the place to venture on so large a field of inquiry. The Latin portion of the Codex Augiensis (called f by Tischendorf) will I believe prove very useful to the scholar who shall undertake the thorough examination of this question: for the present it shall suffice to offer a few general remarks.

Our version then will be found to approximate much nearer to the Clementine Vulgate, or to the best MSS. of Jerome's version, such as the Codices Amiatinus and Fuldensis, in those parts of the manuscript where the Greek is lost: indeed to differ from one or more of them only in affording some good various readings. There is wider divergency in other places, yet even there it very much consists of readings assimilated to those of the Greek text in the parallel columns, or of changes in the order of words, which are thus made to approach to that of the original, a tendency too natural under the circumstances to excite surprise. Sometimes, when the variation in order is more extensive than usual, marks are placed over the Greek words, referring them to the corresponding Latin (e.g. Rom. xi. 22). In some parts of this MS. (e.g. 1 Cor. x.) the divergences of the Latin version in our copy from the Vulgate are considerable: its renderings approaching nearer to those of the Italic MSS. In many passages, however, the Latin reading agrees with the *printed* Vulgate against the Greek (e.g. Rom. xii. 11; 1 Cor. xi. 2; 24; xiv. 18; xv. 51; 2 Cor. i. 20; iii. 13; v. 3; 19; xi. 23; Gal. i. 6 *p.m.*; v. 25; Ephes. vi. 19; Phil. ii. 11; iii. 8; 17; 20; 2 Tim. i. 9; iv. 22): while in some instances it departs from the Greek and *present* Vulgate text jointly (e.g.

Rom. ix. 4; 1 Cor. x. 1; 29; xv. 23; Eph. iii. 11; Phil. iii. 7; 1 Tim. v. 1; 2 Tim. i. 15 *bis*); and often sides with the Greek against the Vulgate (e.g. 1 Cor. vi. 20; ix. 24; x. 2; 19; Gal. v. 22; *et passim*).

Throughout the whole MS. many Latin words will be seen placed over the Greek, probably by a later¹, certainly by an ancient hand, a large portion of which, viz. 86 cases out of the whole 106, are derived from the interlinear version of the Codex Boernerianus²: of the remainder, one rendering "*waltet*" 1 Cor. vii. 4 is in German, which was doubtless the native language of this scribe. Either therefore a later hand must have corrected the Cod. Augiensis by its kindred copy (which from other improvements in the Greek may be deemed not impossible), or the interlinear Latin in both documents was taken from their common prototype, which in that case must have exhibited the old Italic and not Jerome's revised translation. The Latin version in F is somewhat carelessly written, at least in parts (e.g. foll. 49, 50). I have thought it my duty to retain in my copy all the original errors of the pen.

I would not positively assert that the Codex Augiensis is the work of a single scribe: certainly when the misplaced leaves 56—63 are seen in the later part of the MS. after fol. 102, the contrast in style of writing is rather striking. Yet those who are most conversant with palæography will often feel the most diffident in pronouncing judgment on this point, so greatly does the hand change in the course of a long task; and so much is it influenced by the prospect of an abundance or scarcity of vellum or paper. Yet in a case like that before us, where the same document was faithfully copied at the same time and place, the question respecting the identity of the copyist is hardly worth discussing³.

Wetstein, I believe, was the first to speak of the Anglo-Saxon form of the Latin characters (*N. T. Proleg.* Tom. ii. 8), but I perceive no real difference between the style of this MS. and of many of the same date which abound in public libraries (e.g. *Bodleian, Douce*, 322). Hence I would rather acquiesce in the statement of the late accomplished John Wordsworth (*infra*, p. 272): "This MS. is not written in Anglo-Saxon characters, as has been described, but in the renovated minuscule of the Caroline period." While the Greek portion is executed in a neat but rather rude uncial character, the Latin is in a cursive hand, the intervals between the words well marked, and the whole appearance one of singular elegance and clearness. The reader will observe from my copy

¹ *pota illum*, Rom. xii. 20, and perhaps some other words, are clearly *p. m.*

² From which, I presume, *h* was inserted before *υποκρισει*, Fol. 118, p. 2, l. 18.

³ I am quite willing to acquiesce in Dr Tregelles' statement, in his edition of Horne's *Introduction*, Vol. ii. p. 189: "If different parts of the Codex Augiensis are compared, it may seem as if

it had been written by several hands from the variety in the character of the Greek; but if the leaves are looked at consecutively (and not in the order in which some of them are *now* transposed) [*vid. supra*, p. xxiii, note 1.], it will be seen that the changes are so gradual as to indicate the same hand having become more practised (or more wearied) in tracing Greek letters."

that prepositions, &c. are often joined closely with the following word. Here again a few of the consonants are repeatedly interchanged, *b* with *p*¹, *d* with *t*, *c* with *s*, *x* with *ch* (1 Cor. xii. 31), and *p* with *r* in *xps* or *xpc*, both which forms perpetually occur, the latter perhaps the more frequently. The letter *r* has often the shape of *ʀ*, and twice (Rom. ix. 19; 2 Tim. iii. 17) *r* is used where *ʀ* is plainly meant. On the other hand, a few Latin letters and forms have crept into the Greek text, as in Gal. v. 24; 1 Tim. iv. 2; 2 Tim. iii. 4 *p.m.*; iv. 1. Indeed *v*, *u* and *y* are much confounded: the genitive *ι* for *ου* occurs 2 Cor. ii. 15; v. 10; 1 Tim. iv. 6; Philem. 9 *p.m.*: *ι* for the pl. nom. *οι*, 1 Cor. ix. 5; xv. 48; 2 Thess. iii. 8: *ις* for *οις*, 1 Cor. xvi. 16: *k* is read in *karissimus*, but not (*I* think) elsewhere.

The abbreviations or contractions in the Greek text are confined to the words, *θεος*, *κυριος*, *ιησους*, *χριστος*, *πατηρ*, *πνευμα*, and their oblique cases; these are common to most uncial copies. The Codex Augiensis however (thus resembling the Cod. Boernerianus) is peculiar in reading *ιην*, *ιην*, *χρν*, *χρν*, although the more usual forms *ιν*, *ιν*, *χν*, *χν* are often met with. It also sometimes reads *ς* for *ου*. All these peculiarities I have, of course, studiously retained.

The Latin version has many more contractions, though these are so unequally distributed that on many pages (especially near the beginning) there are scarce any. The page we represent in photograph exhibits an average number. Most of them will be found in other MSS. of about the same date, but since I have not exhibited them in my transcript except for special reasons, I have been the more careful to draw up the following complete list of them.

Both in the middle and end of a word — over a letter denotes *m*: over *m* it stands for *en* (e. g. *am*), over *t* or *v* for *er* (e. g. *talit*), over the last written

¹ Since Reichenau, like St Gall and other neighbouring foundations, was much frequented in the ninth century by Irish monks and pilgrims, the Codex Augiensis has been thought to have been written by a scribe of that nation. I note however a considerable difference both in style of writing and in neatness between the *Latin* of this MS., and the rude coarse hand of the Codices Sangallensis and Boernerianus, which strikingly resemble the interlined copy of the Lord's Prayer appended to the Reichenau MS. of the Life of St Columba, founder of Hy [Icolmkill] by Adamnan, and published with it in 1857 for the Irish Archaeological Society by Dr Reeves, the Celtic scholar, to whom we were indebted ten years ago for the interpretation of the *Irish* stanzas at the foot of fol. 23 of the Codex Boernerianus. The learned editor has also laboriously collected from this MS. of Adamnan (which he assigns to the eighth century), from the Book of Armagh (A.D. 807) and other kindred

sources, those orthographical peculiarities which he considers to characterise Irish MSS. of about the ninth century (Preface, p. xvi). I believe that his list would have been more useful had he excluded mere errors of the pen, and made it rather more select: some of his forms, e. g. *-is* for *-es*, *c* and *t* interchanged, *adimplctus* for *adimpletus*, are common to all ages and MSS. Yet not a few of his examples occur in the Codex Augiensis, e. g. *b* for *p*; *p* for *b* (*prespiter*); *f* for *ph*; *t* for *d*; *habunde*; *eclesia*; *oboedientia*; and especially the coherence of the preposition to the word it governs, so constant in our MS. Dr Reeves (Preface, pp. xx. xxi.) incidentally states that the capricious sub-division of words, of which we see so much in the Greek of the Codex Augiensis, is a marked peculiarity of old Irish writing. But in our Latin version (*f*) we find nothing of this kind, nor am I on the whole inclined to impute it to an Irish scribe.

letter of a verb for the terminations *it*, *at*, or *unt*. The mark *z* above the last written letter of a verb is for *ur*; the termination *us* is often represented by an apostrophe (e.g. *man'*), rarely by *û* (Hebr. xiii. 4), *u^a* or *u'*, or even by *s* for the apostrophe. The mark *×* seen on ll. 18 and 27 of the photographed page is for the ending *um* of the genitive plural; *ḅ* is for the termination *bis*; *b*, *b'* or *b*; for *bus* final. A comma under *e* (l. 17 photograph) is for *ae* diphthong, and though it is often found under *e* in *cēlum*, yet that word when written in full is always spelt *cælum* not *cælum*: so also *penitentia*, pp. 268, 269. What is meant by the comma over *e* (which I retain whenever it is found) I know not. A kind of flourished tail appended to *h*, *m*, or *n* stands for *i* (e.g. *h_i*); *ns*, *nt* are often written *Nⁱ*, *N^t*; *a* is sometimes written small below the line and connected with the other letters by a species of flourish, as *a^f*, *h_a*, for *as*, *haⁱ*.

In the subjoined list of ABRIDGED WORDS the appended reference shews that the form occurs only in the passages cited:

aetn̄ (Hebr. vii. 21)	eternum.	ir̄l, isrl̄	Israhel.
aliqd̄	aliquid or aliquod.	km̄i (Eph. v. 1; Phil. ii. 12)	carissimi.
apls̄, apsls̄	apostolus.	micdā, miserdā, miaē, miam̄ ..	misericordia &c.
aū, aut̄ (aū & Ephes. vi. 21)	autem.	m̄s (Hebr. x. 38)	meus.
c̄, ɔ̄	con prepos.	n̄	non (ne p. 270, l. 27 ?)
dns̄ (d l 1 Cor. iv. 5), dñī &c.....	Dominus &c.	nr̄, nrā, nr̄m, nr̄orum, nr̄is	noster &c.
ds̄, dī, dō, d̄m	Deus &c.	numqd̄ or numqd̄	numquid.
ecclā, eclsaē, eclam̄	ecclesia &c.	nc̄ (Hebr. ix. 24)	nunc.
H (Hebr. xii. 20; xiii. 17).....	enim.	obsecrat̄ (Eph. vi. 18)	obsecratione.
ep̄lis̄	epistolis.	om̄is, om̄s, om̄e, om̄i, om̄a	omnis &c.
ep̄m (Tit. i. 7)	episcopum.	p̄	per.
g ^o	ergo.	p' (only in Hebr. and Postscript)	post.
ē or ÷	est.	p̄ (even joined with other letters)...	præ or pre.
ee, eet, eent̄	esse, esset, essent.	p̄bros̄ (once in Postscript)	presbyteros.
& (even joined with other letters), or 7	et.	p ⁱ mu (Eph. iv. 9)	primum.
evanḡ (Eph. vi. 19)	evangelii.	p̄ (l. 20 photograph)	pro.
fr̄, fr̄t̄, fr̄em̄, fr̄es̄, fribus̄	frater &c.	qd̄, qd̄ or q ⁱ d̄, qu'd̄	quid.
glā, glāē	gloria &c.	quid̄	quidem.
grā, grāē, grām̄, grās̄	gratia &c.	q̄	quæ.
hierlm̄ (Hebr. vii. 22)	hierusalem.	q̄	quæ or quam.
ihc̄ or ihs̄ (ih 2 Thess. ii. 8), ihū, ihm̄ ..	Jesus &c.	qui ^a or q ⁱ a	quia.
ī mentū (1 Cor. iii. 7)	incrementum.	q ⁱ , q ⁱ s or qu's, q ^o , q ^a	qui, quis, quo, qua.
ī bis terve	in.		

¹ E. g. *pugnas*, 1 Tim. vi. 4; *habitans*, ib. 16; *habeam*, 2 Tim. i. 3; *habitavit*, ib. 5; *criminatores*, iii. 3.

q̄d or qu ^o d	quod.	simil̄ (1 Cor. vii. 4)	similiter.
quō, qm̄, quom̄	quoniam.	sps, spm̄, spu	spiritus &c.
q' q; q'	que.	s̄	sunt.
sc̄lm̄, sacl̄a (sc̄l gen. 1 Cor. ii. 6) &c.	sæculum &c.	ī ¹	vel.
scs, sca, sem̄, sce, scorum̄, sc̄is &c.	sanctus &c.	v ^o (h̄ 1 Cor. xi. 15)	vero.
sc̄dm̄ or sc̄ed̄m̄	secundum.	v̄r, vest̄r, vrae, vrum̄, vrs̄ &c.	vester &c.
f, or ɔd̄	sed.	xpc̄ or xps̄, xp̄i, xpo, xpm̄	Christus &c.
sic̄	sicut.		

The liturgical matter, numbers of κεφαλαια, marginal annotations, &c. of the Codex Boernerianus are totally wanting in the Codex Augiensis, which contains, however, a few marks at the foot of the second pages of folios 95, 111, 119, 127, and of the first page of 113². The stops in F are the full point (·) between the Greek words, and a note of interrogation ? often employed in the Latin, where the colon also prevails. The other chief marks are the horizontal line discussed above (p. xxvii.), double or single points or commas over ι and ν, a large comma, and a kind of circumflex ^ sometimes placed over a Greek vowel or diphthong (usually ι or ει), on no regular principle that I can make out. The sign 7 or 77, which perplexed Matthæi in the Codex Boernerianus, is rarely found in F, nor can I throw any light upon it. The titles and initial lines of each epistle, as also the first letter of each κεφαλαιον, are in rubric and *secundâ manu*, though many of the last are still wanting, letters being placed in the margin (often *p.m.*) to guide the rubrician, and a few are placed erroneously, e.g. 1 Thess. iv. 1; 13; 2 Thess. ii. 1; iii. 1. No trace exists in F of that strange announcement with which G concludes, Προς λαουδακῆσας αρχεται επιστολη, which raises our curiosity as if only to baulk it. Some writers have observed that F resembles the Codex Bezae in adopting the abbreviations χρ̄s, ιη̄s, &c. instead of the more usual forms χ̄s, ῑs, &c. But, as I intimated above, the latter occur in this manuscript scarcely less often than in the former: see 1 Cor. viii. 6 and many other places. Both in the Greek and Latin texts I have often hesitated whether a letter somewhat larger than the rest should be printed as a capital; and on this minute point my judgment has probably been sometimes at fault.

I had purposed to lay before the student a selection from the remarkable readings and extraordinary grammatical inflexions which abound in this Codex, but in plain truth they are innumerable, and, at the same time, of such

¹ Matthæi Cod. Boerner. p. 101, describes a similar abbreviation in that MS. as t for aut: yet both in the Cod. Augiensis (e.g. fol. 102, p. 2) and in his own facsimile of the Cod. Boerner. 1 Tim. i. 3, the letter is clearly t̄ for vel.

² I do not understand πα on fol. 113, or on fol.

127 repetit. The numerals ιγ on fol. 95, ιδ on fol. 111, ιε on fol. 119, and ις on fol. 127, occur at intervals of eight leaves, and shew that the MS. consisted originally of 143 leaves, of which 8 are misplaced after fol. 102, and the first seven (probably including a title-leaf) lost.

a character that they will be sure to arrest the interest and reward the best attention of every one into whose hands this volume is likely to fall.

As the Codex Augiensis exhibits throughout many traces of erasures and corrections, the reader will please, while using it, to make constant reference to the ANNOTATIONES EDITORIS (*infra*, pp. 273—284), in which these alterations are carefully recorded. I only hope my notes may prove serviceable to others, in some proportion to the pains and anxiety I have expended on them. But no one versed in these studies is ignorant how much doubt and uncertainty often exists, as to whether a change has been introduced by the first penman, or by some later hand¹. I have arranged these corrections into three classes, those *primâ manu*, those *secundâ manu*, and those again *recenti manu*, according as I conceive them to have been made by the original scribe, by a second yet ancient corrector (AND TO HIM I IMPUTE THE GREAT MASS OF THESE CHANGES), or by a recent critic, whose judgment should have no weight whatever. Alterations of the last kind are easily detected, but for the others I am sensible that another eye will often decide differently from mine. I have taken no notice of a *mala seges* of Latin annotations scribbled over the earlier leaves of this Codex by some one who must have been profoundly unconscious of its value; from the similarity of handwriting I fear the culprit is Mieg, one of the former possessors of this priceless treasure. Several places are also disfigured by grotesque sketches in ink, such as often offend the reverential student of Biblical MSS. I am inclined to think, however, that they are least frequently found in copies of the Holy Gospels².

My transcript of Cod. F has been compared with the original six times, before it was submitted to the reader. For the photograph copy of the page containing the important variation in 1 Tim. iii. 16, I am indebted to the skill and Christian kindness of my friend and neighbour, the Rev. R. F. B. Rickards, Vicar of Constantine.

II. 1. I proceed to describe the eight copies of the Gospels which have been collated for this volume.

(i) TRIN. COLL. CANTAB. B. x. 17. This manuscript and the next but one belong to the Library of Trinity College, and although they are not in the list of Bentley MSS., since they never passed into the younger Richard Bentley's possession, are said in the general catalogue to have been "brought from Mount Athos,

¹ "Passim difficile dictu est utrum emendatio ad ipsum auctorem an manum ejus equalem, an ad correctorem posteriorem sit referenda," is Tischendorf's admission as regards the Codex Amiatinus (Proleg. p. xxxii. 1850).

² One of the least repulsive examples of this

evil habit I have met with occurs in the Bodleian MS. Canonici Greci 110 of the Acts and Epistles, wherein a poor priest is portrayed in a humorous and triumphant attitude, pointing to 1 Tim. v. 19, a text which had doubtless proved of some use to him when in difficulties.

purchased by Dr Bentley, and bequeathed by him to the College." Unquestionably they are both paged and the modern chapters noted by his hand. My attention was first drawn to them by Mr Field, the editor of Chrysostom's Homilies, and I have found them both well worthy of the labour bestowed upon them. This copy is on vellum, quarto, on 317 leaves (exclusive of 6 leaves of paper at the beginning) with 20 lines in a page, written in a neat set style, and in good condition, though the ink has faded in parts. I should assign it to the 13th century. The binder has happily lettered it "*Hymni in dies festos.*" The paper leaves contain Liturgical matter and an *ὑποθεσις* to St Matthew (the other Gospels have none) in a good hand, though somewhat more recent than that of the MS. itself. Here also, and on the last page of vellum we have an illegible scrawl in modern Greek, seemingly about the owner, one Sylvester. The vellum' MS. contains κεφαλαια majora before each Gospel, and (foll. 311—317) the ordinary γνωσις του ευαγγελ. του ολου ενιαυτου, including the Saints' Days. On the ample margin of this fine copy are found the numbers of the Ammonian sections and capitals to each (but no Eusebian Canons, or Epistola ad Carpianum or Eusebian tables); αρχη, τέλος constantly in the text; the titles of the κεφαλαια majora and beginnings of lessons at the top and foot of each page: all these in bright red.

As Codex i presents us with a pretty fair specimen of the character of such itacisms as prevail in MSS. of this date, I have formed a list of them, stating how often each occurs. We meet with ω for ο, 109 times; ο for ω, 105; ει for η, 81; η for ει, 78; ι for ει, 35; ει for ι, 36; ε for αι, 41; αι for ε, 35; ε for η, 11; η for ε, but twice; η for ι, 84 times (with πιστης always); ι for η, 76; ει for οι, 4; οι for ει, once; ι for υ, 5 times; υ for ι, 4; υ for οι, 4; οι for υ, once; υ for η, 14 times; η for υ, 3; ει for υ, once; υ for ει, 4 times; οι for ι, 7; ι for οι, twice; οι for η, 5 times; η for οι, twice; ο for οι, once; ω for ου, 4 times; ου for ω, 4: total in the four Gospels 759 itacisms. The ν εφελευστικον is read 171 times (chiefly with ειπεν), but is so unequally distributed that there are only nine after Luke viii. 29. No ι ascript is met with, but ι subscript is as often inserted as omitted (28 times in Matth. i—iv.), not rarely where it has no place, e. g. μεγαλη, Matth. vii. 27, κεφαλη, *ibid.* xiv. 11, and in 15 other passages.

The breathings in i are a little irregular, though much less so than in some other copies: we often find ὄχλος, ὀλιγος, οἶδα, ὀδοντων, ὀστεων, αἰτεω, &c. and verbs whose initial letter is η improperly aspirated: on the other hand, ἀρπαζω, ἑτερος, ἑταιρος, ὁλος, εἰστηκε &c. The accents are somewhat inaccurate, and occasionally neglected, especially in δια or προς before articles and nouns; yet verbs compounded with prepositions frequently have both parts of the compound accented. I have noted ten cases where the circumflex is thrown upon the ante-penultima, e. g. οἴδατε, Matth. xxv. 13. Of grammatical and orthographical peculiarities this MS. has no great number; the following list is I believe pretty complete: αποσταλμενους

Matth. xxiii. 37; Luc. xiii. 34; λελαμψ, Marc. iv. 37; παρελθηναι, vi. 48; μειζω (for -ων) ix. 34; xii. 31; παρεδωκησαν, xv. 10; εμπροσθε, Luc. v. 19 *p.m.*; εσιωπουν, vi. 9; διαμερισμενοι, xii. 52; κοπριαν (with some editions), xiii. 8; θυγατεραν, *ibid.* 16; θυρα (*accus.*) *ibid.* 25 *bis*; σαρει, xv. 8; αροτριουντα, xvii. 7; εκαθερισθησαν, *ibid.* 14; χηρα (*accus.*), xviii. 5; μασθοι, xxiii. 29; γαλλιλαια, xxiii. *quinguiēs*; κριμαν, xxiv. 20; πολλος, Johan. vii. 12; δοξασθη, xv. 8. In the two earlier Gospels we usually find ραμβι, βαραβας. We mostly read ὧδε, always I think ἄβρααμ, οὕτως, ἡλιας, οὐχ'. Other forms which frequently occur are ἐορακα, διατοῦτο, κατιδιαν, διαπαντὸς, ἄρα (for ἄρα), ἐξενωνύμων, ὡσαύτως, ὅτ' αὐν, ἐπ' αὐν. A few proper names in τ are followed by the apostrophe, e.g. ναζαρετ', ἐλισαβετ': ν is occasionally rejected so as to generate the hiatus, e.g. Johan. xiii. 26, and 6 other places.

Of various readings Codex i supplies a large variety, and is somewhat partial to glosses: it will occasionally be found to accord with the received text, in passages where few MSS. support it. Though not negligently written, it exhibits at least 16 omissions from the ὁμοιοτελευτον: ἡμεῖς and ὑμεῖς are confounded in about 25 places. A reviser's hand has been somewhat busy with this document, and a few corrections are very late. The rubric portions are not quite contemporary with the MS., for some letters are erased that they may be rewritten in red ink. On the last page of the vellum, after the Synaxarion, or table of lessons, we read the following *rubro*:

τον δακτυλοῖς γραψαντα, τον κεκτημενον
τον αναγνωσκοντα μετ' ευλαβειας
φυλαττε τους τρεις ἢ τριας τρισολβιως.

I subjoin a list of a few principal readings of Cod. i. which will be seen to be in frequent agreement with the Codex Leicestrensis, to be described hereafter, and with Codd. egpy and sometimes l of my "Collations of the Gospels." Matth. vii. 14 *p.m.* (*Elzev.*); x. 36; xiii. 10; 14 (c); 15; 17 (y); xix. 28; xx. 23; xxvii. 6; Marc. iv. 21; 29; 38; v. 9; 15; vi. 29; vii. 4; 8; 13; 15; 20; xii. 29; xiv. 33; 44 (cy); Luc. i. 23; 59; iii. 23 (*stops*); v. 6; 36; vi. 7 (*Elzev.*); vii. 4 (g); 42; viii. 50; x. 2; 22; 36 (*Elzev.*); xvii. 26; 27 (g); xix. 8 (g); 21; xxii. 10; 65; Johan. i. 27; v. 12; 16; vi. 1; xvii. 11; 13 (p); xviii. 5 (y); 40 (g); xix. 21; 41 (y); xx. 26 (c); 31.

(v)¹. CANTAB. MM. 6. 9 is a copy of the whole Greek Testament except the Apocalypse, and belongs to the University of Cambridge; it was lent me for collation from the Public Library through the kind offices of the Vice-Chancellor for the years 1856—8, the Rev. Dr Philpott, Master of St Catharine's College.

¹ As I have elsewhere designated by v the readings of one of the Lambeth MSS. (1180) in Marc. i. 1—iv. 16; Johan. vii. 53—viii. 11; I have in these places distinguished the Cambridge MS. by the notation v.

It was doubtless once the property of Dr More, Bishop of Ely, for it was presented to the University by George I. in 1715, with the other books of that prelate; a royal gift which provoked one of the wittiest epigrams in our language. It is written on 294 leaves of vellum (foll. 233, 234, and 235, 236 being misplaced by the binder) in small quarto (7 inches by 5½), each page containing 28 lines in a minute, clear, neat and regular hand, of the 12th or 13th century. This copy is numbered by Scholz, 440 in the Gospels, 111 in the Acts, 221 in St Paul, but he collated only six chapters, and those so hastily, that out of 101 various readings they contain, he has neglected 34 and misstated 4.

While engaged on the Epistles I soon detected the identity of this MS. with 61 of Griesbach, the unknown English copy indicated by *Hal.*, whose readings that critic transcribed from the margin of Mill's own copy of his Greek Testament preserved in the Bodleian, and published for the first 17 chapters of St Matthew and all the Epistles in his *Symbolæ Criticæ*, Tom. i. pp. 247—304. Whether these readings had been collected by Mill or Hearne, they must not be regarded as a complete collation, since full three variations out of every four are passed by unnoticed. On comparing the result of my own labours with the readings exhibited by Griesbach, and consulting the original MS. wherever we differed, I find that *Hal.* or 61 agrees with CANTAB. Mm. 6. 9 in about a thousand passages, and (excluding a few obvious misprints in the *Symbolæ Criticæ*) differs from it only in 24¹, most of which may be fairly imputed to the circuitous route by which the extracts from *Hal.* have come round to us. No one will question that the two authorities are identical who shall weigh the many strange readings wherein they stand quite alone, or compare them at Matth. xii. 32; 1 Cor. vii. 35 (where *α* is mistaken by the collator for *ε*); 1 Tim. i. 10. These instances (to which many might be added) are quite decisive.

The Eusebian canons in rubric cover the first nine pages, but the Epistola ad Carpianum is wanting. Three pages which follow and eight others throughout the MS., originally left blank, are scribbled over with tables of Church lessons in a recent hand. There are no tables of κεφαλαια majora before the several books, but each κεφαλαιον and its contents are written in bright red at the head of their proper pages. In the Gospels the Ammonian sections (but no references to the Eusebian Canons) are placed in the margin in red, and throughout the MS. the beginnings, endings and initial words of the Church lessons are fully given rubro, sometimes indeed the initial words have crept into the body of the text in black ink: to each lesson is prefixed a rubric capital. There is no preliminary matter except υποθεσεις to the Catholic and first eight Pauline Epistles; after the Acts,

¹ I subjoin a list of these texts, that 61 may no longer be falsely cited for readings it does not contain; in each case the true reading is given in the following pages: Matth. i. 4; ii. 3; v. 28; vii. 22; xvii. 25; Rom. vii. 23; 1 Cor. vii. 35; 2 Cor. i. 6; iii. 6; 7; Gal. i. 21; Eph. v. 19; Phil. iv. 12; 1 Thess. i. 9; 1 Tim. i. 8; vi. 4; 2 Tim. ii. 1; Heb. ii. 8; 9[?]; vi. 9; vii. 2; xi. 8; 1 Johan. v. 20; Jud. v. 1.

1 and 2 Peter, 3 John and before the Romans large *blank* squares are ruled in red, apparently to receive subscriptions. The hands of two separate correctors can be traced both in the text and margin; the one being the original scribe or else the person who wrote the rubric portions, the other much later: a few changes were made by the recent hand which wrote the ecclesiastical tables: the modern chapters are noted and the leaves numbered by a yet later writer, whom I believe to be Bentley. Not fewer than 28 instances of omission by *ὁμοιοτελευτον* occur, some of them extensive; on the whole the accents and breathings are accurately represented: only that there is a tendency to throw them somewhat out of place. We find *ι subscriptum* twice in Matth. v. 39: *ι ascriptum* Luc. ii. 25; Johan. xii. 12: nowhere else. *Ν εφελευστικον* occurs before a consonant 98 times: but is wanting before a vowel 30 times. The itacisms are not particularly numerous; I count 445 in all, chiefly of the ordinary character; e.g. *ο* interchanged with *ω*, *η* with *ει* and *ι*, *ε* with *αι*. A large portion of these is met with in the last 22 leaves (comprising 2 Thess. to Hebrews) the text of which is quite different from that of other parts of the volume, either because the scribe had grown careless, or was copying from a different exemplar. On these leaves are found several remarkable readings, for which there exists no other authority than Griesbach's 61 Act. and Paul: e.g. 1 Tim. iii. 9; 16; Hebr. iv. 8; ix. 9?; 28?; x. 3: see also 1 Cor. xv. 11; Eph. iii. 8. The mixed character of its text attracted Scholz's attention, as he observes that in the Gospels it is "ex familiâ utrâque conflatum." In fact, without exhibiting such perpetual and conspicuous variations as are found in the Cod. Leicestrensis and a few others, it abounds in readings either peculiar to itself or attested only by a few of the most ancient documents: this is especially true for St Luke's Gospel, the Acts and the last six Pauline Epistles. In Johan. vii. 53—viii. 11, and some other places it closely resembles the MS. I shall presently denote *w*: it often supports the Cod. Leicestrensis, and *eg* of my previous collations. Throughout the Acts and Epistles it is very much with our *b* (Lambeth 1183) in passages where they stand quite alone.

Few unusual forms, either of orthography or inflexion, are met with in this document: we read however *χειραν*, Matth. xii. 10; *διαν*, Act. xiv. 12; *εσυραν*, *ibid.* v. 19; *ψυχω*, 2 Cor. xi. 27. The reduplication is sometimes lost, Johan. xi. 52; Act. xi. 11; Hebr. ix. 6; xi. 5: sometimes the augment, Luc. iii. 18; vii. 32; 1 Tim. vi. 7; 12; 17; 2 Tim. i. 16. The punctuation often differs from that of the printed books, but the scribe has been too negligent in this respect to deserve much attention where he is unsupported (e.g. ; and · are frequently put for each other): I have noted such peculiarities as seemed of any importance. This MS., though a beautiful specimen of caligraphy, contains an unusual proportion of contractions, some of them rather uncommon; yet all may be read with certainty after a little practice: *η* and *ν* almost interchange their shapes. The colophon merely consists of the words *σωσον με κς ὁ θς μου · σωσον με κς rubro* on the last page. Far in the margin

on fol. 151, p. 2, we read, ἀγιος ὁ $\overline{\theta\varsigma}$ in a later hand. Occasionally, though not often, citations from Scripture &c. are indicated by rubric marks in the margin. The last few leaves are dirty and somewhat damaged. Here, as elsewhere, we meet with ἀβρααμ, οὕτως uniformly, ἐσση, ἡλιας, ὅραμα, ὀριων, ὀρκος, ὦρα, ὦτα mostly, but ὅταν, ὡδε more frequently than ὡδε, ὅτ' ἄν. We see μη, but only joined with ου or used interrogatively; sometimes ὁ μεν, ὁ δε, τέ, ἐξ', ἐν', οὐχ'. No one who shall attentively examine the readings of this MS. will hesitate to regard it as one of the most important of its date, and to deem it well worthy of the minute examination to which I have subjected it.

(w). TRIN. COLL. CANTAB. B. x. 16, the remaining manuscript of Bentley's collection, contains, like the last, the whole New Testament, with the ordinary exception of the Apocalypse, the Catholic Epistles as usual following the Acts. It is written on thick oriental paper, in small quarto, on 363 leaves, containing 28 lines on a page. Its date is fixed by a note at the end of St John's Gospel: αὕτη ἡ βιβλος γηγουν το ἀγιον ευαγγελιον, ὁμοιως και ὁ αποστολος εγραφησαν εν τω ορει τω ἀγιω συνα, ευθα μωυσης οιδεν [*sic*] την ἀγιαν βατον και εδεξατο τον νομον· εγραφησαν δε εν ετη σωκδ, δια χειρος εμου ἀμαρτωλου ιακωβου ιερομοναχου (*cætera eraduntur*). Though written so late as A. D. 1316 [824 of the Greek æra], it was doubtless copied from one of those more antient volumes, wherewith the region of Mount Sinai abounded, as it is rich in various readings of high value. Mr Field, in an obliging communication, notices its frequent resemblance to the Codex Cyprius (K of the Gospels), on which Scholz, and more recently Tischendorf and Tregelles, have bestowed so much pains: but in the other parts of the N. T. also, it will be found in company with the best authorities, and with the Lambeth MSS. acd. The Liturgical matter in this document is pretty copious. The table of Eusebian canons, the ὑποθεσις and κεφαλαια majora to St Matthew seem to be lost, for the margin of every page in the Gospels contains the numbers of the Eusebian canons, in their proper place under the Ammonian sections: while the three later Gospels have the larger κεφαλαια prefixed to them in rubric, and references are made to them in the margin throughout. The beginnings, endings and proper days for the Church lessons are given at the top and foot of each page in rubric. This copy is in fair condition, being only a little torn about Hebr. xi. 18; 32, 33, and portions of the first six leaves of the Acts being restored in a late hand, which I have indicated by *k*; see especially Acts vii. 48—60. Otherwise the whole MS. seems written by one scribe (in no very elegant style), only that in the Acts and Epistles the words are much abridged, I suppose because paper was running short (*vid. supra*, p. xxix). A second hand has been busy throughout the volume; the erasures are numerous, and many curious glosses are found in the margin, together with some variations otherwise well vouched for; so that it is clear the corrector derived them from a good source. The itacisms of this MS. are *much* fewer than those of Cod. i, the instances of ν εφελκυστικον far more

frequent (in *ειπεν* almost uniform) in the Gospels, but much more rare afterwards. In the Gospels *ι* ascript occurs 67 times (mostly with the article), *ι* subscript but thrice in the whole MS. A remarkable feature of *w* is the capricious, or at least unusual arrangement of its breathings, in this respect much resembling the Parham Evangelistarium (P) hereafter to be described: the irregularities of *i* being nothing in comparison. The penman seems to aspirate all initial *etas* with verbs, most omicrons and omegas: e. g. *ἦν* (*imperf.*) often, *ἦλθον*, *ἤκουσα*, *ἠκολουθεῖ*: so *ὀφθαλμος*, *ἐνιαυτος*, *ὦν*, *αἰγιαλος*, *αἶτω*, *αἶτια*, *ἦδη*, *αἶγυπτος*, *ὀφειλω*, *αὔριον*, *ἐπαινος*, *ὀκτω*, *ὀπισω*, *ὄχλος*, *ὄνομα*, *ὄψε*, *ὄψομαι*¹, &c. but mostly *ὠδε*, *εἰστηκε*, *ἐνεκεν*, *οἵτινες*. When a word begins with *ρ*, he puts the aspirate over the first vowel, as *ρῆματα*: he reads *ἄβρααμ*, *ἰσαακ*, *ἡλίας*, the last two not uniformly. As in Cod. i, the accents are not very correct; sometimes they are placed over each part of a compound word, sometimes the preposition and noun are treated as one word. We often have *ιδον*, *ἐπ' αὖν*, *οὕτως* (for *ούτω*): in Matth. ix. 35 *ν* and *β* are confounded (*θεραπεβων*): so Acts iv. 36 *sec. man.* &c. The hiatus is not rare, e. g. Matth. xvii. 23, and 14 other places. Grammatical peculiarities are not many: such are *ειπαν*, Matth. xvi. 14; Johan. vii. 20; 52: *ανταλαγμα*, Matth. xvi. 26; Marc. viii. 37: *συνκαθημενος*, Marc. xiv. 54: *επροεφητευσεν*, Luc. i. 67: *αριθμηνται*, xii. 7: *την θυρα*, Johan. xviii. 16: *εὔριοιαν*, Act. xvii. 27; *αναδοσαντες*, xxiii. 33: *ἡμερα* (*accus.*), xxvi. 7: *ειπα*, *ibid.* 15; Hebr. iii. 10: *παντοθε*, Hebr. ix. 4: *αντεκατεστητε*, xii. 4. The augment is omitted in Act. xiii. 14; xv. 14; xxiii. 14; 1 Pet. i. 10. This copy contains its share of *δρομοιτελευτα*, of which I have noted 14 examples: for peculiarities in punctuation see (among others) Matth. x. 42; Act. v. 39; xvi. 12; Jac. v. 3; Jud. v. 20; Rom. vi. 10; xiii. 4; 1 Cor. v. 1; Gal. iii. 6; iv. 10; 16; Eph. vi. 6; 19; Phil. i. 4; ii. 28; 1 Thess. v. 25; Hebr. iii. 10. The celebrated passage Johan. v. 4 is marked with an obelus in the margin *rubro*, as in dk among my "Collations," the uncials S Δ &c. Besides much foreign matter of an ordinary character before the three later Gospels (lists of *κεφαλαια* *majora*, prefaces of Cosmas Indicopleustes, rude iambic verses &c.), foll. 161—175 contain *εκλογαδιν των δ' ευαγγελιστων... ὁμοιως και του αποστολου*, including *συναξαριον του ὁλου ἐνιαυτου* (fol. 166). The Acts have no preface, but on fol. 219 is *προλογος των καθολικων επιστολων*, each of which and all the Pauline Epistles have *ὑποθεσεις* prefixed. Fol. 333, p. 2 to fol. 363 consist of *supplementary* matter. (1) Lives of the Apostles, pp. 5. (2) Another *εκλογαδιν των δ' ευαγγελιστων... τελειουν εν τω μηνολογιω* pp. 14. (3) *συναξαριον συν ᾧ αρχομενον απο μηνος σεπτεμβριου* pp. 7. (4) The omitted or lost preliminary matter to St Matthew, *κεφαλαια* *majora*, iambic lines, preface of Cosmas &c. (5) On the same leaf 350, a Life of St James, Bishop of Jerusalem, liturgical tables, canonical questions, *ὑποθεσεις της βιβλου των πραξεων* (fol. 355), prayers and miscellaneous

¹ In Matth. xxiii. 21, 23, we find *ὁμνει*, but that it is vain to look for consistency: thus in *ὁμοσας*, though *ὁμοσας* had been given in v. 29, so Luc. vi. 41, *ὀφθαλμω* and *ὀφθαλμω* both occur.

pieces, to fol. 363, where the MS. concludes abruptly, being mutilated at the end.

In the following passages Cod. w will often be found to agree not only with the Codex Cyprius (K), but with several of the best of the MSS. I have before collated, in their most singular readings, e.g. *cegy* and especially *op*. Matth. ix. 4 (D); xv. 32 (K); xviii. 35 (BDKL); xxiii. 25 *semel cum de, semel cum* BDL. *Elzev.*; xxvii. 34 (BDK); Marc. v. 10; xii. 22 (c); xv. 47 (ABCD^o); xvi. 2 (D); 19 *p. m.* (CK); Luc. i. 2 *p. m.* (Ko); 39 (AKo); 65 (AKo); ii. 42 (ABKc); vii. 25 (DKp); viii. 24 (Kp); x. 16 (AKp); xxiv. 43 (K); Johan. ii. 12 (Kp); v. 4 (K); 25 (K); vi. 5; ix. 8; xi. 12 (Kop); xii. 15; xvii. 4 (ABC); 8 (p); xix. 17 (z); xx. 16 (BDL); xxi. 11 (ABCp). In the Acts and Epistles it often resembles *acd*: unusual readings are Act. iii. 26; iv. 16; 22; 31; v. 5 (ABD); 30; 36 (DE); 37 (E); vi. 2; 15; xii. 25 (B); xiii. 16; xiv. 19; xvii. 16 (ABEa); 34; xviii. 6; xx. 7 (ABEa); 8; xxi. 2 (a); xxii. 23; xxiii. 23; xxv. 11; 13 (c); Jac. iii. 8; iv. 5; 1 Pet. i. 22; 24; ii. 24; iii. 8; 2 Pet. ii. 22; iii. 5 (h); Jud. vv. 12; 23; 24; 25 (ABC); Rom. vii. 16; viii. 23; 27; ix. 31; xii. 3; xiii. 3; xv. 29; 30; 1 Cor. vii. 28; x. 19; xi. 25; xiv. 35; xv. 8; 2 Cor. iii. 9 (D); 16; iv. 14; v. 5; 21; xi. 26; xii. 20; xiii. 13 *secund. man.*; Gal. iii. 14 (DFG); Eph. ii. 11; iii. 4; iv. 32; Phil. ii. 23; Coloss. i. 26; 1 Thess. iv. 5 (*Syriac*); 2 Thess. ii. 15; iii. 1 (FG); 1 Tim. i. 2; ii. 2; iii. 1; 2 Tim. iii. 3; iv. 17 (FG); Tit. i. 6; 12; ii. 10; Philem. v. 6; Hebr. vi. 14; ix. 14; 15 (l); 19; 25; x. 1; 10 (*cum Elzev.*); xi. 29; xiii. 11; 12: not a few of which are found in no other document, so far as I know.

(L). CODEX LEICESTRENSIS. This famous and most valuable document is the property of the Corporation of Leicester, which kindly allowed me to remove it from the Public Library for full examination at my own house, where for several months I bestowed upon it the labour its weight and interest imperatively required. It is one of the very few Codices which contain the whole New Testament (the others in England being the great Codex Alexandrinus, two "Additional MSS.," 11837 and 17469 in the British Museum, and Canonici Græci 34 in the Bodleian), in large folio, 14 $\frac{3}{4}$ inches long by 10 broad, on 212 complete leaves, followed by one fragment, besides which the margins of foll. 77; 86, and the upper corner of fol. 201, are cut and mutilated. This copy is written on 91 leaves of vellum, and 122 of coarse paper, not "*temerè permixtis*" as Wetstein states, but arranged pretty regularly in series of two vellum followed by three paper leaves, evidently from previous calculation how far the more costly material would hold out. The paper is so bad that four of the leaves would bear the writing only on one side. There are 38 lines on every page; the instrument employed seems to have been a reed rather than a pen, and the style of writing is very singular, yet certainly neither elegant nor remarkably perspicuous. The smooth and rough breathings are often very hard to distinguish, and ϵ is usually placed in a recumbent posture, so much resembling α that it is not easy to say at

σαι ἀνείκελτοι δ' ἄντας· γεωαῖται, ἐσάντας σευ αἰ
 μέλει διαβόλους· καὶ φαιδούρι τι γὰρ ἐν πάσῃ· διὰ
 νόνοισι γωσαν, ἐν γωσαν νόμοι, ἀνδρες τῶντων καλῶς
 ποιοῖ· τὰ ἐκείνοισι· καὶ τῶν δ' ἰδίων οἰκων· οἷον ἀφ' αὐτοῦ ὅρα
 καὶ νύδαρται, βασιμόν· αὐτοῖς καμὸν πρὶ παροῦται· καὶ
 περὶ αὐτῶν παρρησίαν ἐν τῇ τῇ ἐν γὰρ ἰσοῦ· τὰ
 τῶσσι παρὰ φωνῇ τῷ ζῶντι πρὸς σέ· τὰ τῶν· ἐάν
 δὲ βραδύων· ἵν' ἴδης πᾶς δὲ τῶν δόκων θῶ· ἀναστρέφα
 σθαι· ἔτι ἐν ἀνακλιθ' αὐτῷ ζῶντος· ἐύλοισ καὶ ἄδρα
 ὡματῶν· ἀλλοθ' αἰ· καὶ ὅμοιοτον ἐκείνως μέγα ἐστὶ το
 τῆς ἐπιστάτης, μετ' ἐλπίον· ὅθι· ἀφ' ἀνερωθ' ὡσπερ
 αἱ· ἐδὲ καὶ αὐτὴ ἐν πναύματι· ὡφρα αἰτ' ἑλκοι·
 ἐκ τῶν ἔχοντων ἐσθαι· ὡπτι γὰρ ἐν ὅντων· ἀνελι·

all times which was meant¹. An eminent mediæval scholar to whom I shewed the MS., remarked that the letters were formed much like the earliest Greek type used in Italy towards the end of the 15th century. No one who has inspected the Codex Leicestrensis has estimated its age as earlier than the 14th century, but in this, as in so many other instances, the antiquity of the actual volume has nothing to do with its critical importance. It commences Matth. xviii. 15, σου και αυτου μονου: after Acts x. 45, πιστοι, we read in the same line, with absolutely no break, ουρανοθεν, xiv. 17, the intervening matter, upwards of three chapters, being wholly omitted: the mutilation on fol. 201 has destroyed portions of 2 Johan. vv. 1—5; 3 Johan. vv. 5—10; after Jud. v. 7, και αι, one leaf is lost, containing the rest of St Jude, and perhaps a preface to the Apocalypse. Mill and Wetstein state that the MS. ended Apoc. xx. 15, και πυρος, and give its various readings up to that point, which I have copied and digested. There must then have been 214 leaves, the last of which is quite gone, but about one third of fol. 213 is yet legible, and its variations have been recorded in my collation: the last complete leaf (212) ends with εστηνιασεν, Apoc. xviii. 7; the fragment, fol. 213, terminates with και των αδελφων σου των εχον *ibid.* xix. 10.

At the top of the first page this Codex exhibits in a beautiful hand the words Εμὶ Ιερμον Χαρκου, then in a later hand “Thomas Hayne.” The book is now well bound, and on the cover in very recent gold letters we read, “Town Library, Leicester, the gift of Mr Thomas Hayne, 1640,” under the Town arms. William Chark was one of the former owners of the celebrated Codex Montfortianus, and is supposed to have lived in the reign of Elizabeth (see *Dobbin’s Codex Montfortianus, Introduction*, p. 7); some of the later changes in the Cod. Leicestrensis were made by him, chiefly however in the margin: I suppose he obtained the book from one of the dissolved monasteries. Wetstein, I believe on John Jackson’s authority, states that Thomas Hayne, M.A. of Trussington in Leicester-shire, gave the volume to the Leicester Library in 1660. A collation of the MS. was first published by Mill; Cæsar de Missy in 1748 lent to Wetstein a much more accurate one made by John Jackson and William Tiffin, which he used for his great edition of the Greek Testament; since that period nothing further has been published on the subject which has not been servilely borrowed from Mill and Wetstein. Yet nothing can be more unsatisfactory than their representation of this important document. Not to mention instances in which the various readings exhibited in Cod. Leicestrensis are *passed over* by both these editors (for they are innumerable), I have made out a list of more than 300 places in which the actual reading is falsely cited by Mill alone, by Wetstein alone, and very

¹ Thus, for instance, this MS. is cited as reading ἐχθῆραι, Marc. vi. 27, by Dobbin and Tregelles, and by Tregelles ἀπέκτεινεν, *ibid.* xii. 5; ἐπέσπασε

Matth. xxvi. 51; where I must think α was meant by the scribe: see also Marc. xiii. 9; xiv. 15; Luc. xvii. 24; Johan. i. 28; vi. 70; xi. 56.

often by both. When Matthæi met with some such instances in another MS., he breaks forth against these illustrious critics in the exclamation, "Quæ diligentia? quæ fides?" (*Cod. Boerner.* p. 107): I must be allowed to rejoin to him, *Eheu! quam temerè in nosmet legem sancimus iniquam!* The task of a collator calls for vigilance so perpetual, powers of observation so minute and unflagging, that although I have the fullest confidence both in the "diligentia" and "fides" of Matthæi, I doubt not he will be found as peccable as the rest of us, whenever his work shall come to be tested. I have avoided therefore, as much as possible, such invidious annotations as "*malè Millius*," "*falsò Wetsteinius*," requesting the reader once for all to bear in mind, that I have anxiously verified all passages wherein I differ from my predecessors: occasionally however, chiefly when this copy agrees with the received text against the testimony of the editors, I have expressly notified the fact.

Unpublished collations of this MS. are (1) one by Carte, which I am informed¹ used to be kept at Leicester with the Codex, but has now disappeared; at least it could not be found when I was there. If two leaves of the MS. have been destroyed within a century, we need not be surprised at any other loss: but their treasure is *now* valued by the Corporation, which is justly proud of possessing it: (2) a collation of Jo. Jackson (not identical, it would seem, with that lent to Wetstein) contained in his copy of Mill's N.T., now in Jesus College Library, Cambridge. The kindness of the Rev. Dr Corrie, the Master of that College, gave me access to this collation, which I compared with those of Mill and Wetstein in that part of the Apocalypse which, though extant in Jackson's time, is now lost (see the result at the end of this volume): (3) another by Dr Tregelles for his N.T., the fruits of which are not yet fully published; I did not know that he had collated the book, till I had publicly pledged myself to undertake the task: nor can he possibly in an edition of the N.T. lay before the reader all the characteristic variations of such a document as this²: (4) a selection of some thousands of readings made by Dr Dobbin when arranging his edition of the "Codex Montfortianus," which that gentleman most considerately put at my disposal. His extracts enabled me severely to test my own accuracy, and as our judgment sometimes differs respecting the actual reading, I have in such cases set down his testimony as well as my own. He will be pleased to learn that Dr Barrett's statement, to which he alludes (*Introd.* p. 23) without vouching for it, "In Apocalypsi tam fideliter [Codex Montfortianus] in textu exprimit Leicestrensem, ut vix unquam discrepent" is too strongly asserted:

¹ In 1845, by Mr Combe, the bookseller there.

² I have now (1858) compared Dr Tregelles' collation of this MS. with my own, so far as he has published it (Matth. xviii. 15—Mark xvi. 20). Although mine is of necessity much the fuller, I

most cheerfully bear testimony to his great accuracy. I have noted a few places in which we differ as to what the scribe intended to write, and have corrected two or three of his looser citations by simply inserting (*sic*).

e.g. there are seven variations between the two MSS. in Cap. i., fourteen in Cap. viii.¹

The Codex Leicestrensis contains the list of κεφαλαια majora (without corresponding numerals in the margin of the text) before the three later Gospels, but with so extensive variations that I have adopted the unusual course of presenting them to the curious reader (*infra*, p. xlv); besides these there is no Liturgical matter whatever, no divisions into sections, or Eusebian canons, or notes about Lessons, except a marginal mark or two, as at Mark vii. 6, and a few words, which are often illegible, scribbled at the foot of the first page of each leaf. The Pauline Epistles immediately follow the fourth Gospel, and have no ὑποθεσεις except the Προλογος to the Hebrews, ἡ δε προς ἑβραιους κ.τ.λ. (*Kuster's Mill*, p. 519, col. 2, *vid infra*, p. xlvii). Between the Hebrews and Acts of the Apostles are five pages of foreign matter. (1) An exposition of the Creed and statement of the errors condemned by the seven general Councils, ending with the second of Nice: (2) the ordinary Lives of the Apostles, followed by an exact description of the limits of the Five Patriarchates. The opening chapters of the Acts have rubric capitals and breaks of line at the beginning of each κεφαλαιον, but these disappear after Cap. vi. and there is nothing like them elsewhere. The remarkable titles of the Gospels attracted Mill's notice (*Proleg.* 67); those of the other books are short and simple. As I never saw the Cod. Montfortianus, I cannot confirm Dr Dobbin's opinion, "The titles to the sacred books, in pale red ink, are by the same person who added those of the Codex Montfortii, none of these portions of either MS. being by the transcribers of the text" (*Introd.* p. 24). Such a notion would not have occurred to me on viewing the Cod. Leicestrensis only; but I distrust myself on a point like this.

We cannot praise the care of the scribe in copying this MS. Many words occur which are only begun, broken off perhaps after the first syllable, and I have counted the large number of 74 omissions from ὁμοιοτελευτον and the like causes. Yet the accents are represented with much accuracy, and the breathings (if indistinct at times) are regular; we have ἀβρααμ, ὦδε, οὕτω often; yet sometimes αἶρω, αἶριον and ὄραμα once: the acute accent is much used where the grave is commonly written by others. The vowels ι and υ have mostly a single dot over them; other peculiarities of this Codex are τέ sometimes, ἰούδας, διατοῦτο, ἀπάρτι, ἀπαρχῆς, κατιδιαν (*ferè*), ἐξευωνυμων, αραβων, μελλει (*pro* μελει: so ἐμελλεν Acts xviii. 17), φιλιξ *semper*, ουθεν, μηθεν, ηυδοκησα, ανθρωποπαρεσκοι, κεντηριων (Mark xv. *ter*), γιγνομαι in the Acts, εγκακειν (*pro* εκκακειν), ποιειν (*pro* πειν). The ν εφέλκυστικον is much used with ειπεν and εστιν, and in cases where emphasis is

¹ So that we can hardly resort to the Cod. Montfort., as Tregelles suggests (*Horne's Introduction*, Vol. II. p. 216), for the readings of the

Cod. Leicestrensis in those parts of the Apocalypse which are defective in the latter MS.

meant or where there is a pause in the sense. Yet in Johan. ix. 30 and 16 other places an hiatus arises from the absence of *ν*. Respecting *ι* ascript I cannot speak decidedly: in seven places I have noted what may be *ι*, but is more probably a rude stop (e.g. Acts v. 25); *ι* subscript is clearly read in six places (e.g. Matth. xxvii. 28), two of them being with verbs (Rom. ii. 3); elsewhere it is not found. This copy is remarkable for always writing *ιησους* at full length up to Johan. xxi. 15, where we meet with *ις*, and in 41 other places 19 of which are in the Acts: thus too *ιερουσαλημ* is usually unabridged. Of itacisms I count 1129 throughout the Codex, viz. *ο pro ω*, 190; *ω pro ο*, 126; *η pro ει*, 93; *ει pro η*, 104; *ι pro ει*, 77; *ει pro ι*, 62; *η pro ι*, 87; *ι pro η*, 46; *ε pro αι*, 73; *αι pro ε*, 72; *ε pro η*, 24; *η pro ε*, 20; *υ pro η* (rare elsewhere), 27; *η pro υ*, 28; *ου pro ω*, 13; *ω pro ου*, 16; *οι pro ι*, 3; *ι pro οι*, 3; *ου pro η*, Act. vii. 59; *η pro ευ*, Luc. xii. 16; *υ pro ι*, 15; *ι pro υ*, 14; *υ pro η* 6; *pro ε*, 1; *pro οι*, 4; *pro ει*, 3; *οι pro υ*, 4; *pro η*, 9; *ο pro ου*, 3; *η pro οι*, 3; *α pro η*, Apoc. xiii. 17: which list may be compared with the analysis of Cod. i, *supra*, p. xxxiv. We have also *θ* for *τ*, Marc. x. 40; Luc. xi. 7. The following are the unusual grammatical forms: *ηλθατε* Matth. xxv. 36; *ειπαν* *ibid.* xxvi. 35; Luc. xx. 2; *εξηλθατε* Matth. xxvi. 55; Marc. xiv. 48; Luc. vii. 24; 25; 26; xxii. 52; *εισηλθατε* *ibid.* xi. 52; *ανεπεσαν* Johan. vi. 10; *επεπεσαν* Rom. xv. 3; *επεσαν* 1 Cor. x. 8; *επεσα* Act. xxii. 7; *εξειλατο* Act. vii. 10; *επαθατε* Gal. iii. 4; *παραγεναμενος* Luc. xiv. 21; Hebr. ix. 11; *εύραμενος* Hebr. ix. 12; *γεναμενης* Act. ii. 6. So accusatives in *-αν* for *-α*, *νυκταν* Luc. ii. 37; *θυγατεραν* xiii. 16; *χειραν* Johan. vii. 30; *σακραν* Eph. vi. 12; *θυατειραν* Apoc. i. 11; (*cf.* ii. 18, 24). The gender is sometimes altered: thus *λιμος fem.* Luc. iv. 25; *οφρυς masc. ibid.* 29; *νοσος masc. ibid.* 40. Verbs in *αω* or *ωω* are formed as those in *-εω*, *επηρωτων* Luc. iii. 10; xx. 27; *επετιμουν* xviii. 15; *ετολμουν* xx. 40; *ηρωτων* Johan. iv. 31; *εμβριμουμενος* xi. 38; *κινει* Marc. vii. 20; 23; *σαρει* Luc. xv. 8; *μαστιγει* Hebr. xii. 6; and the contrary, *αγανακτωντες* Marc. xiv. 4. Irregularities in verbs in *-μι* are *αφιουσι* Marc. iv. 36; *τιθων* x. 16; *περιτιθουσιν* xv. 17; *συνετιθοντο* Johan. ix. 22; *επιτιθε* 1 Tim. v. 22; *επιτιθειναι* Act. xv. 10; *αποδωσής* Luc. xii. 59; *διδωσιν* Apoc. xvii. 13. I note also *μεγα masc.* Matth. xxvii. 60; *μεγαν neut.* Luc. xiv. 16; *μεγαλη accus.* Act. ii. 20; *εχαρην* 3rd pers. Johan. viii. 56; *ήκασιν* Marc. viii. 3; *εκκεχωρητωσαν* Luc. xxi. 21; *εκαθερισε* Act. x. 15; *κατασκευασμενον* Luc. i. 17; Hebr. ix. 6; *συγγενευσι* Marc. vi. 4; Luc. ii. 44 (*ν*); *δραγχμας* xv. 8; *εμπροσθε* Johan. i. 30. In the Apocalypse we always read *ιδον* except in xvii. 3; *εφιδεν* Luc. i. 25. I add *ανγγελαν* Act. xiv. 27; *παραγγελειν* Act. xv. 5 (*sic* v. 27; xvi. 17; 21); *ἀπαγγελλω fut.* Hebr. ii. 12; *ανγγελλη* 1 Pet. i. 12; *εξεχεθην* Tit. iii. 6; *ανεπιλημpton* 1 Tim. iii. 2. The augment is omitted Luc. x. 34 and 22 other passages; but we have a double augment in *ηπηνητησαν* Johan. iv. 51; *αντεκατεστητε* Hebr. xii. 4.

The wide variations of this document from the received editions are well known, and it is a favourite authority with those who wish to base the sacred

text upon what Scholtz would have us call the Alexandrine family of MSS. Mill (who did not particularly value it) first observed its striking affinity with the Codex Bezae; perhaps the result of my collation is to diminish that resemblance, though not materially. Wetstein compares it with Paris 6 (13), Hensler with Havn. 3 (44 Evst.) of the Gospels: add too the uncial U, and note how much it coincides with the great cursive 1 (e. g. in the space of a few verses, Marc. xiii. 14; 19; 20; 32; 34; xiv. 1, &c.). In the Acts and Epistles it approaches much nearer to the received text: in parts quite as much as our Cod. k for example, which (as well as ad) it is much like. Though totally destitute of Liturgical matter, many of its various readings may easily be seen to have arisen from Evangelistaria and Lectionaries: the particles of time are often omitted in L when they are necessarily wanting in such books, *initio pericopæ*, and clauses are perpetually inserted from the same source. I cite a very few instances out of many: Marc. iv. 10; v. 1; Johan. xii. 1; xiii. 3; xvii. 1; xviii. 28; xx. 11; 19; xxi. 1; Act. xxviii. 1; 1 Tim. ii. 1; 2 Tim. iii. 10; iv. 5. This copy has always been noted for two capital innovations; the pericope adulteræ (Joh. vii. 53—viii. 11) is wholly wanting in its proper place, but is found after Luc. xxi.; that position being suggested I suppose by comparing το ορος το καλουμενον ελαιων Luc. xxi. 37 with Johan. viii. 1; and ωρριζε Luc. xxi. 38 with ορθρου Johan. viii. 2. The other transfer is that of Luc. xxii. 43, 44 (which verses too are wanting in their place) to Matth. xxvi. where they follow v. 39, as if they belonged to St Matthew's narrative. This arrangement also is derived from Evangelistaria, in several of which it is still read (e. g. our Pz *sem.*); just as in P (to be described below) Johan. xix. 31—37 is put after Matth. xxvii. 54, after which v. 55 follows, as if nothing foreign had been inserted.

Many of the changes met with in this MS. arise from inversion of order, the substitution of simple for compound words, and *vice versâ*. The accusative is often found for the dative; Marc. vi. 36; ix. 7; Luc. vi. 28; viii. 32; xiv. 29; xvii. 7; xviii. 5; 43; xxiii. 36; 40; 1 Tim. i. 18: and the contrary, Matth. xxv. 42; 43; Marc. i. 43; x. 49; xii. 43; xiv. 7; Luc. v. 14; vi. 29; x. 35; xix. 44 *sec. man.*; xxii. 47; xxiii. 11; 39; Act. x. 8. Thus dative for genitive, Marc. iii. 10; xv. 3; Johan. i. 37, and accusative for genitive, Luc. xxii. 47; Act. xviii. 26. In the celebrated passage 1 Tim. iii. 16 this MS. has $\delta \theta\bar{s}$, seemingly a mixture of the common reading and that of the Cod. Claromontanus (D). In about 50 instances the Codex Leicestrensis supports the Elzevir text against the general mass of copies: see particularly Matth. xxiii. 13, 14; 21; 25; Marc. iii. 32; vi. 33; 52; xii. 33; Luc. v. 8; vi. 7; 9; xxiv. 18; Johan. iii. 25; iv. 5.

A corrector's hand has been busy throughout this copy, whom Dr Dobbin considers to have been the original scribe; I have deemed the changes to be *secundâ manu*, but nearly as old as the first. There are catch words at the foot of many pages. The familiar form ν for β occurs Luc. ix. 3; xviii. 30 (where

Mill is strangely perplexed); Johan. i. 39. The stop ; is rarely found. The Latin chapters and many various readings (e. g. Johan. xv. 10; xvii. 5; 9; xviii. 16; 20; xix. 39) are noted by a recent hand (seemingly Chark's), and there are two or three *very modern* marginal notes, which might easily be dispensed with.

Subjicitur collatio κεφαλαιων majorum in Codice Leicestrensi cum Kusteri editione Novi Testamenti Milliani (1723): (hiat S. Matthæi Evangelium usque ad Cap. xviii, v. 15).

S. Marci: εκ του κατα μαρκον ἀγίου εὐαγγελιου τα κεφαλαια. *ζ'*. -του *prim.* *θ'*. περι της παραβολης του σπορου. *ια'*. περι του εχοντος τον λεγεωνα. *ιβ'*. αρχησυναγωγου. *ιγ'*. αίμορουσης. *ις'*. -και των δυο ιχθυων. *ιδ'*. φοινικισης. *κ'*. μογγιλαλου. *κδ'*. μακαρια (*pro* καισαρεια). *κε'*. -του ιησου. *κες'*. σελινιαζομενου. *κζ'*. μειζον. *κη'*, *κθ'*. *Desunt omnia ab των κη' usque ad περι του, κθ' (επερωτησαντος αυτου πλουσιου).* *λα'*. -του. *λε'*. γραμματεων (*pro* πρεσβυτερων). *λς'*. *fin.* + παραβολης. *λζ'*. εκκαθετων (*pro* επερωτησαντων του κυ). *κυν*σου. *λη'*. σαδουκαιων. *λθ'*. των γραμματεων. *μα'*. -βαλουσης. *μβ'*. +της (*ante* συντελειας). *μδ'*. μυρου. *μς'*. προφητειας. *μζ'*. +της (*ante* αρνησεως).

S. Lucæ: εκ του κατα λουκαν ἀγίου εὐαγγελιου τα κεφαλαια. *γ'*. -του. *ε'*. +τον (*ante* ιωαννην). *ζ'*. *σρσ* (*pro* *χυν*). *θ'*. -του. *ι'*. ποικιλου νοσου. *ις'*. διαταγης. *κδ'*. περι του εχοντος τον λεγεωνα. *κε'*. αρχησυναγωγου. *κθ'*. των μαθηματων (*pro* του κυ). *λδ'*. αναδιδαχθεντων (-έβδομηκοντα). *μ'*. εν τω οχλω. *φωνης*. *μα'*. σημειων. *μβ'*. ιησουν (*pro* *κυν*). *μς'*. ού (*του Mill*:). *εφωρισεν*. *ν'*. ει (*pro* οί). *να'*. του ειποντος του ιησου. *ήρωδου*. *νγ'*. πρωτοκλησιας. *νδ'*. εν τω δειπνω. *νε'*. περι παραβολης οικοδομης πυργου. *νς'*. περι παραβολης εκατον προβατων. *νθ'*. -του *bis*. *ξβ'*. -του *secund.* *ξγ'*. του ιησουν πλουσιου. *ξς'*. -έαυτω. *ξζ'*. του λαβοντα. *ξη'*. πολου. *ξθ'*. ηρωτησαντων. *οί* αρχιερεις και *οί* πρεσβυτεροι. *οα'*. *Deest.* *οβ'*. σαδουκαιων: *deinde post spatium* περι της του κυ επερωτησεως. *ογ'*. -του. -εστιν. *fin.* *ο* *χι* (*sic*). *οδ'*. -βαλουσης. *οε'*. -της. -ερωτησις. *οή'*. εξετασεως. -και αρνησεως πετρου. *οθ'*. Έξουθενωσις ήρωδου (-περι). *πβ'*. περι αιτησεως του κυριακου σωματος. *πγ'*. -του.

S. Johannis: εκ του κατα ιωαννην εὐαγγελιου τα κεφαλαια. *γ'*. -και ιησου. *δ'*. ζητησις περι καθαριου (καθαρισμου *L***). *ε'*. αμαρτιδος (*pro* σαμαρειτιδος). *ς'*. καθαρισμου και (*pro* υίου). *ζ'*. ετων. *fin.* +αυτου. *η'*.

—και των δυο ιχθυνων. . ι'. —εκ γενετης. ια'. —της εγερσεως. ιβ'. μυρου.
ιγ'. ιουδας. ιδ'. του (pro της). ιε'. —και ερωτωντων τον φιλιππον.

Desunt omnino in L literæ numerales Evangeliorum κεφαλαιοι præponi solitæ: nec leguntur κεφαλαια in reliquis S. Fæderis libris.

Collatio ὑποθεσεως in Hebræos apud Cod. Leicestrensem cum Millii N. T. editione Kusterianâ, p. 519, col. 2.

Προλογος ητουν ὑφηγησις της προς ἑβραιους επιστολης. *Init.* Ἡ δε προς. ταις αλλαις (pro αλλαις ταις). τω λεγειν. —του (ante λαλεισθαι). ὑπο του κυ δια (Hebr. II. 3). τερασι. —ουν. ηλαχθαι. λελεκται. δ' οί. αυτου (pro τουτου). —και (ante σωζει). οὐχ' ιουδαιων. εδωκεν. λοιποις (pro τοις ante αποστ.). γραφειν (pro προγραφειν). μαρτυρει. εν τοις δεσμοις (Hebr. X. 34). περισσοτερως ευχεσθαι. *Deest* και εκ του λεγειν γνωσκετε *usque ad επαγγελεται. ειναι* (pro τυγχανειν). διδαζει.

The next four copies on my list are Evangelistaria, two of them (P and P₂) belonging to the princely collection of Manuscripts at Parham Park, Sussex, brought from the East by the Hon. Robert Curzon, jun. They are best known to the general reader by the notices of them scattered throughout that gentleman's lively and most interesting "Visits to Monasteries in the Levant." A more formal yet succinct account of them will be found in his "Catalogue of materials for writing, early writings on tablets and stones, rolled and other MSS. and Oriental MSS. books in the Library of Robert Curzon at Parham," fol. 1849: a scarce work, of which a copy is in the British Museum. For the privilege of collating these Evangelistaria (both of them in uncial letters) and two copies of the Apocalypse to be described in their place, I am indebted to Mr Curzon's kindness and liberality, for which I am bound to tender him my earnest thanks. Twelve other manuscripts of the Greek Testament remain unexamined at Parham, several of which (especially a very early copy of the Gospel in cursive characters, and a splendid Evangelistarium which belonged to the Emperor Alexius Comnenus) are of considerable critical value. Before we describe the Parham books we will first speak of

(H) HARLEIAN, 5598, in the British Museum, being Scholz's Evangelistarium, 150. Its splendour has been admired by many; facsimiles of its penmanship have been published by Woide in his edition of the Cod. Alexandrinus (Præf. p. xv.), by Horne in his Introduction, and by Scott Porter in his "Principles of Textual Criticism" (Belfast, 1848); in the Catalogue of the Harleian MSS., published as far back as 1808, it had been most justly described as "collatione dignissimum,"

yet up to this time its readings have not been available to the critic. This copy consists of 748 pages on vellum in large folio, and usually contains 21 lines in each of the two columns on a page, the characters being bold yet elegant uncial letters, while fortunately the date is fixed by a colophon on p. 748, in the hand of the original scribe: *εγραφη δια χειρος κωνσταντίνου πρεσβυτερου, μ μαιω κξ, ινδ. η, ετους ςφγ*: i. e. in the year of the Greek æra, 6503, or A. D. 995. I believe that but two older *dated* MSS. of the Greek Testament are extant, nor can I account on any reasonable principle, for the neglect this volume has met with. It is at least as early as several of the uncial copies of the Gospels in their proper order; and when allowance is made for the necessary liturgical changes at the beginnings of the Church lessons (an allowance which the veriest tiro in these studies could make with ease) I can not even conjecture why an Evangelistarium should be thought of less value than another MS. of the same age¹.

This is one of the *five* copies of the Greek Testament (the others are Harleian 5537, 5557, 5620, 5778: I have used two of them in the Apocalypse) brought from the East in 1677 by Dr John Covell, for seven years Chaplain to the British Embassy at Constantinople; then Chaplain to the Princess Mary at the Hague, from which office he was summarily dismissed by her churlish husband; and from 1688 till his death in 1722 (æt. 85) Master of Christ's College, Cambridge. He seems to have been an unpopular, perhaps an unamiable person, but his services rendered to Biblical criticism entitle his memory to respect. This MS. was paged and the lessons diligently noted in the margin by his hand: between pp. 726 and 727 are bound up ten paper leaves, comprising useful indices of the Church lessons contained in the book, and certain notes, chiefly on the various readings he had observed in a cursory perusal, a few of them referring to the Epistles, and therefore extracted from some of his other MSS.²

This magnificent codex contains all the Church lessons daily throughout the year, the services of the Holy Week, the proper lessons for the Great Feasts and Saint days, followed by the Gospels set apart for special occasions, *εις εγκαινια ναων*, *εις γυναικας*, *εις κοιμηθεντας*, *εις ανομβριαν*, and such like. There is an

¹ It is pleasant to be able to confirm one's own judgment, however decided, by such authority as Tischendorf's. I believe he has individually done nothing in this field of labour, yet he does not shrink from confessing "Evangelistariorum codices literis uncialibus scripti, nondum sic ut decet, in usum criticum conversi sunt." (*Proleg. N. T. Præfat.* p. lxviii. ed. 1849.)

² This year (1858) I find the MS. newly bound and Dr Covell's papers placed at the end of the volume. On the initial fly-leaf is written in pencil, "Sclavonice, vid. 5684, 5787, Rev. Mr. Woide and H. G." Below this are two old scraps pasted

on the leaf, in different hands. The one runs, "Observandum est in hisce Pericopis, multa ex uno Evangelio in lectionem sumptam et alio transferri, ad illustrandam et augendam Historiam. Inde in ipsis Evangeliiis oritur mira aliquando varietas lectionis, eorum quæ in ipsum textum irrepserunt." The other, which seems somewhat more recent, runs, "Manuscriptum τὸ παρὸν vide-

Slavonicis
tur seculi novi: literæ autem cum Russicis prorsus conveniunt." The writer had not observed that the MS. is dated.

apparent hiatus after p. 639, which ends abruptly with *τα σωματα εν* Johan. xix. 31, but the missing verses are taken up a few pages later, so that nothing is lost. There is a slight illumination on the first page (on which all the letters are gilded) and elsewhere throughout the volume at the commencements of its several parts; each lesson also begins with a large flourished capital, gaudily colored: in other respects the book is destitute of ornament, which indeed it can well spare, when we consider its intrinsic value.

The text of Harl. 5598 is much more widely removed from the *textus receptus* than either the Arundel (X) or Parham (P) *Evangelistaria*, though it is of a somewhat later date. It approximates rather closely to that of the cursive *Lectionary* I shall hereafter describe as *z*, though in parts they are not at all alike. The *Pericope Adulteræ* is not found in this MS., for it is not only absent here, as in all other Service Books I know, from the Greek lesson for the Pentecost (Johan. vii. 37—viii. 12), but it is not read among the Saints' Day lessons, as in P and *z*. Many documents contain more instances of itacism than Codex H: I have counted 528 in the whole MS., quite of the ordinary character. The breathings, however, have given me great trouble, as they are very irregular, and in a copy of such importance I thought it right to represent them all. We read *οὐ, οὐκ, οὐδεις*, pretty constantly; *αἱ, οἱ* (the articles), *ἅγιος, ἀρχαζω, ἄλιεις, ἔως, εἰς* gen. *ἑνος, ἑκαστος, ἑορτη, ἑτερος, ἑτοιμος, οὐκ', ὡδε*, and on the contrary, *ὀλιγος, ὀπισω, ὀξος*, &c. Once we have the form *αὐτων* (Matth. xxiii. 30) so rare in MSS. of the Greek Testament. The accents are so ill placed that to note their peculiarities would be to transcribe the whole volume. We meet with no *ι subscript.* or *ascript.*, and *ν εφελκυστικον*, at least *primâ manu*, not frequently (yet *ειπεν* always), but a later hand has taken the trouble to insert it often where it was originally absent: yet above nine instances remain where it is wanting before a vowel. Two correctors have been employed on this book; one quite recent and so of little weight, the other (who writes a few marginal notes¹ in a small uncial hand) nearly as early as the scribe Constantine himself, though I do not agree with Dr Covell that the colophon containing the date is by this second hand². Not more than six errors by *ὁμοιοτελευτον* occur in this MS. and *χειραν* Matth. xii. 10, *ανταλαγμα* Marc. viii. 37, and *ναζαρεθ semper*, are the only Alexandrian forms I notice. Yet there are frequent interchanges of the cases after verbs: e.g. dative for accusative, Marc. vi. 48; xiv. 7; Luc. ix. 2; 18; xi. 46; Johan. xviii. 7: accusative for dative, Matth. xxvii. 44; Marc. iv. 2; v. 13; vi. 37; xv. 23; Luc.

¹ Wherever this early uncial hand is used, I have stated that the correction is *antiquâ manu*. I have noted twenty-three such cases.

² Such I suppose is Covell's meaning when he writes (Harl. 5598, p. 748), "vid. p. 403, ubi in margine scribuntur hujusmodi characteres [sc. και

μετα τρεις ημερας αναστηναι, Marc. viii. 31], unde manifestè collig[o] *perfectum esse hoc anno*" (*o perfec* is barely legible). Perhaps, however, he means that the writer of the small uncials is the original scribe when correcting his copy, which may possibly be the fact.

vi. 34; ix. 55; xvi. 9; xxii. 19; 29; xxiii. 9; Johan. xix. 3: accusative for genitive, Marc. iii. 2; xv. 3; Luc. xxiii. 2. In the present copy, as in most other Lectionaries, many marks are found, which seem to be musical notes, designed for guiding the reader's voice: } seems often interrogative. This is beyond question a most important document.

(P) PARHAM EVANGELISTARIUM UNCIALE, No. 18, is a noble folio, written on 222 leaves of delicately white vellum, each page containing two columns of 27 or 22 lines each¹, written in clear and elegant uncial characters. Like Arundel, 547, this volume contains the lessons for every day between Easter and Pentecost, with the Saturday and Sunday lessons only for the rest of the year: the full service for the Holy Week, with lessons for Saints' Days somewhat different to those in our other Evangelistaria, for many of the minor festivals were more or less specially observed at different periods and in different regions. The age and country of this copy appears from an inscription on the last page (of which Mr Curzon's catalogue contains a fac-simile) evidently *primâ manu*: *εγραφη το τιμιον και ἅγιον ευαγγελιον επι στεφανου του θεοφιλου επισκοπου κισκισσης· μηνι ιουνιω· ινδ. η· ετους συπη· γραφεν δια χειρος νικ̃ ϣ Τ (sic)*. The year *συπη* is A. M. 6488 of the Greek æra, or A. D. 980. This copy, therefore, with the single exception of Vatican 354 (S of the Gospels), collated by Birch, and written A. D. 949, is the oldest dated MS. of any portion of the Greek Testament. Ciscissa, where no doubt the document was written, was a small town and Bishop's See in Cappadocia Prima, some thirty-five miles E. S. E. of Cæsarea, its capital and metropolitan see (*Bingham, Antiquit.* Vol. III. p. 93; see also, p. 191). Its country is further established by a kind of colophon scrawled on the fly-leaf (fol. 222) under a rude arcade, with other irrelevant and almost illegible matter: *ανεκαινισθη το τιμιον και ἅγιον ευαγγελιον επι νικητα του ἁγιωτατου επισκοπου κισκισσης του . . . δια χειρος μιχαηλ νοταριου και ἁνου (?) αυτου· ετους σφνζ, μηνι μαρτ ᾠ· ινδ. β'· επι κωνσταντινου μονομαχου ζωης και θεοδωρας των θεοσεπτων βασιλεων· μιχαηλ του ἁγιωτατου και οικουμ . . . πατριαρχου κηρουλλον· στυλιανου του ἁγιωτατου μητροπολιτου καισαρειας καππαδοκias και [cætera vix legibilia]*. This colophon bears date A. D. 1049 [A. M. 6557] and was written, I presume, by the person who made the numerous changes *secundâ manu*, both in small uncial and cursive characters, which abound throughout the MS.: to him also we may be indebted for the two lessons in cursive letters on the margin of the book (foll. 146, 147) which I have indicated by *P* (Luc. xi. 47—52; Johan. x. 9—16). As a notary, or official scribe (*vid.* Suicer, *Thesaur. Ecclesiast.* Tom. II. p. 431), he takes care to apprise us of the names of the three joint-sovereigns of the Eastern Empire (one of whom, I fear, little deserved the epithet *θεοσεπτην*), of the Patriarch of Constantinople, of the Metropolitan of Cæsarea, and of the Bishop of Ciscissa. This volume is now superbly bound in purple velvet, with the original clasp and

¹ Observe that foll. 140, 141, and 142, 143, are misplaced by the binder.

five golden bosses; it was disinterred by Mr Curzon in 1837 (together with both copies of the Apocalypse described below) from the Library of Caracalla, a monastery on Mount Athos.

Both this MS. and Arundel 547, which I consider to be older, approximate much more closely to the received text than others of a later date and less promising appearance: from which fact I leave the reader to draw his own inference. Yet the collation of this copy cost me much labour, through my desire to exhibit all its peculiarities whether of breathing or orthography. The accents indeed, like those of Arundel 547, seem to be put almost at random, and I have not noticed them except in special cases: the system of breathings, such as it is, is tolerably uniform. Thus Codex P always gives ἦν or ἧν for the imperfect of εἰμι, ἦλθον or ἡλθον (as our w), οἶν, οὐκ', ἐξ', ὄχλος, ὄνομα: in fact all verbs beginning with η and many words whose initial vowel is ο, seem to take the aspirate as a matter of course: ῑ often has no breathing. In accentuation ἰδοῦ, ἀληθῆς, οὐδεὶς, μὴ interrogativè, νὺν, ὅτ' ἂν, εἰᾶν, ἐπᾶν, are pretty constant: but the circumflex and grave accent are repeatedly interchanged. After proper names such as ἀβρααμ, δαδ, ἰλημ, we often see the apostrophe ' even before consonants. Νεφεלקυστικον may be said to be almost universal, but I noticed no example of ι ascript or subscript. This codex is not much illuminated; there are slight ornaments on the first page and at foll. 112, 144, p. 2, besides the initial letters of each lesson: the rubrical and musical notes are in red ink, and the form of the mark of breathing square (⊕ ⊕). Though written in uncial letters the mutation of β for υ occurs, Johan. x. 1 *sem.*, and of υ for β Luc. vi. 34: but this is found even in the Arundel 547. Itacisms are not so numerous as in some documents of this period, yet still plentiful (υ *pro* οι *sæpe*): I have represented them all.

I now pass on to grammatical inflexions. We have the 3rd declension accusative in -αν, νυκταν, Luc. ii. 37 *p.m.*; θυγατεραν, xiii. 16 *sem.*; χειραν, Marc. iii. 1; Luc. xv. 22; on the other hand, μαχαيرا, Matth. xxvi. 52; καιαφα, *ib.* 57 *sem.*; accusatives: ασθενην Matth. xxv. 39; 44 *sem.*; μειζον *fem.* Johan. xix. 11 *sem.*: in verbs εισελθατε Matth. vii. 13; ηλθατε xxv. 36 *sem.* (ηλθατε *sem.*); ηλθαμεν *ibid.* 39 *sem.*; παρελθατο xxvi. 39; εξηλθατε *ibid.* 55; προσεπεσαν vii. 25; ανεπεσαν Johan. vi. 10; ειπαν ix. 28; γεναμενης Matth. xxvi. 20: of verbs in μι, δυναμενη Luc. xiii. 11 *sem.*; παραδιδοντα Johan. xiii. 11; αφιειμην xiv. 27 *sem.*: note also εωρον Johan. vi. 2; λεγουν xix. 21 *sem.*; εωρακαν Luc. ix. 36; εκαθερισθη Marc. i. 42; so Luc. xvii. 14; but εκαθερεΐσθη Luc. iv. 27; εφοβηθην Johan. xix. 8; ηδυνηθην Marc. vii. 24 (3rd person); προσκυμψας Luc. xxiv. 12 *p.m.*; ανταλαγμα Marc. viii. 37. We often see γαλλιλαια, μνημιον, περισεισμα, διορυσω, διαγγελω, κατετος, κατιδιαν, κατοναρ, κατονομα. The accusative is put for the dative Matth. xx. 4; xxi. 2 *p.m.*; xxvi. 15 *sem.*; xxvii. 31 *sem.*; 44 *bis*; xxviii. 9; 17; Marc. i. 43; ii. 4; vi. 19¹; x. 34 *bis in versu*; xv. 19; Luc. xvii. 7;

¹ ἐνηχεν αὐτον: on p. 327 of our collation read αὐτον (*pro* αὐτῷ) Pz: αὐτου is a misprint.

xxiii. 26; xxiv. 42; Johan. vi. 8; vii. 26: the dative for accusative, Matth. xxvi. 71; Luc. iv. 31; x. 35; xvii. 14; xxiv. 51: the accusative for the genitive, Marc. i. 41. The pericope adulteræ is once omitted in the middle of a lesson, but Johan. viii. 3—11, and Luc. vii. 36, &c. comprise the proper service for the feast της ἁγίας θεοδωρας on Sept. 18. Theodora's strange story is told in the great *Acta Sanctorum* (Antwerp, 1765), September, Tom. iii. p. 789: she lived in the fifth century.

This document contains as many as 32 examples of ὁμοιοτελευτον, e. g. Johan. xiv. 3; 12; but on the whole is accurately written. Glosses (Matth. xvii. 20; xix. 12; Johan. vi. 11; viii. 44; xix. 11 *sem.*), itacisms (Matth. xxvi. 60; xxvii. 2 *rubro*: 41), or rare variations (Luc. xxiii. 35; Johan. x. 36; xx. 12), are often introduced by later hands, of which probably more than one was engaged in making alterations and erasures. This MS. rarely departs from the received text as widely as in Marc. vii. 25, 26; Luc. ix. 28—36; yet the following passages deserve notice: Matth. v. 32; vii. 2 (*cum Elzev.*); 14; viii. 30; ix. 18; xxiii. 10; xxv. 20; 26; 45 *p.m.*; Luc. vi. 4; vii. 39 *p.m.*; 44; viii. 17; 31; xxi. 8; xxiii. 1; 15 (*D Leicest.*); 28; 33; xxiv. 7; Johan. vii. 8 (*ου καταβαινω*); x. 28 *sem.*; xxi. 3 (*Elzev.*) *p.m.*

(P₂) PARHAM EVANGELISTARIUM UNICIALE, No. 1. This volume contains many specimens of early writing on papyrus, vellum and other materials, in Coptic and other languages, which are minutely described in the Parham Catalogue. The only Biblical fragment in Greek among them consists of three leaves of an Evangelistarium in large uncial characters, removed from the binding of a MS. of the twelfth century, found at the Monastery of Docheirou on Mount Athos. Mr Curzon obtained them for asking. The Evangelistarium must have been of about the ninth century, and much resembles in style the fragment I have called X (2), at the end of Arundel 547 (*Collation of the Holy Gospels*, Introd. p. lx.); indeed as both fragments have two columns of nineteen lines each on each page, they are very possibly parts of the same book. This Codex contains Matth. i. 1—11; 11—22; vii. 7, 8; Marc. ix. 41; xi. 22—26; Luc. xi. 1—4: the vellum has been so hacked as to cut away much of the margin and many letters of the text; the leaves seem to belong to that portion of an Evangelistarium which relates to the Feasts; before Marc. xi. 22 we read σεπτ. κβ. ληψης της ἁγίας αννης. There are but few variations from the received text in these three leaves, but the breathings and accents are as irregular as in Arund. 547, my remarks on which exactly apply to P₂. Some corrections are made in small uncials, seemingly by a later hand (Matth. i. 14; 22). Marc. ix. 41 is perhaps unique.

(Z) CHRISTI COLL. CANTAB. F. 1, 8, is a fine Evangelistarium on vellum, consisting of 218 thick folio leaves, with two columns on a page: a modern hand has numbered the columns (871): there are about 30 lines in a column, in a clear bold style, and good preservation, only that the ink is somewhat faded and a few

leaves are lost¹. On a paper fly-leaf we read, “E dono Francisci Tayleri, in Theologiâ Licenciati olim Collegii Christi apud Cantabrigienses alumni, nunc vero verbi divini in Æde Christi apud Cantuarienses concionatoris: data Julij 24, 1654.” As Mill overlooked this document when he collated the copy of the Acts and Epistles in the same library (to be described below), it has never been inserted in Catalogues of Greek Testament MSS.; I am indebted for my knowledge of its existence to the truly learned Dr Kaye, late Bishop of Lincoln, who had been Master of the College. The present Master and Fellows of the Society granted me permission to collate both their MSS. at my own house, with a courtesy and readiness for which I cannot be too grateful. At the foot of col. 871 we find *primâ manu*, δοξα τω λογω τω δοντι τελος· αμην, and on the second page of this last leaf (218), much illegible scrawl in later hands, among which occurs the following: ἐποίλειθ τὸ παρὸν εὐαγγέλιον καὶ ηἰσώσθη παρὰ ἀθα[να]σιου τοῦ τὰγκρι ἀπὸ τὸν... [*illegibilia*]... γραθ. σεβτεμβρι δ τὸ ἔτος 5ψυ . ιηδ^{ον} δ. This date is 6770 or A.D. 1261, and since it is considerably more recent than the Evangelistarium, we may fairly place the latter as early as the eleventh or twelfth century. There are a few poor illuminations on the first page and elsewhere, the initial letter of each lesson is colored and flourished, and the rubrical notes are partly in red. The hand which paged the columns and noted the modern chapters in the margin seems less recent than that which wrote on the paper fly-leaves at the end of the volume a convenient table of references to the lessons taken from the three first Gospels: a similar table is met with in Harleian. 5598; Dr Covell perhaps compiled both.

This Evangelistarium contains no example of ι ascript, except perhaps ηιδεϊτε, Luc. ii. 49, and only 17 of ι subscript, almost always with the article. In the earlier pages ν εφελκυστικον is quite rare, but as we proceed it gets more common, until with ειπεν it is quite the rule. The hiatus, however, takes place for want of ν in Matth. vii. 9 *sec. man.*; xxi. 30; Luc. xv. 27; Johan. xx. 5. The itacisms are about the same in amount as in Cod. i, but somewhat differently distributed: thus η for ει occurs 159 times; ει for η, 92; ω for ο, 104; ο for ω, 105; η for ι, 52; ι for η, 32; ε for αι, 32; αι for ε, 40; ου for ω, 10; ω for ου, 8; υ for οι, 4; οι for υ, 3; υ for ι, 1; ι for υ, 2; υ for η, 2; η for υ, 1; ι for ει, 28; ει for ι, 16; ε for η, 12; η for ε, 7; ει for ου, 1; οι for ει, 2: in all 713: ἡμεῖς and ὑμεῖς are confounded, Matth. vii. 11; 15, *sem.*; Luc. ix. 49; xxii. 31, *sem.*; xxiii. 30, *sem.*; xxiv. 20; Johan. xi. 11; xvi. 17, *sem.*; xix. 35, *p.m. sem.*

Of grammatical inflexions &c. we mark the following: of nouns, θυρα, Matth. vi. 6; χηρα, Luc. xviii. 5, *accus.*; but χειραν, Marc. vii. 32; Luc. vi. 8; νυκταν, ii. 37;

¹ About eight leaves are wanting which gave the lessons from the Saturday for the fourth week after Easter to the Tuesday of the sixth, col. 56,

Johan. xii. 24, *μονος μενει*: also about five leaves between the 12th Saturday of Luke, c. xiii. 24, λεγω *ιμιν*, col. 438, to the 15th Sunday, xix. 4, ανεβη.

θυγατεραν, xiii. 16: *ίεροis*, Matth. xii. 4; *μεγιστανois*, Marc. vi. 21; so *μειζων*, *neut. pl.* Johan. i. 51, *sem.*: *accus. sing.* v. 36; *πολλον*, *ibid.* 6; of verbs, *προσεπεσαν*, Matth. vii. 25; *εκβαλατε*, xxii. 13; *εξελθατε*, xxiv. 26, *sem.*; *ηλθατε*, xxv. 36, *sem.*; *εξηλθατε*, Luc. vii. 25; *ειπαν*, xx. 16; *ειδατε*, Johan. xiii. 17, *sem.*; *ηδυνηθην*, 3 *pers.* Marc. vii. 24; and *ν* rejected in *απεσταλη*, Matth. xv. 24; *εδιδον*, Johan. xix. 3; note also, *παραδιδουντα*, Johan. xiii. 11 *sem.*; *κατεγγελουν*, Matth. ix. 24; *συνηκων*, Marc. vi. 52; *απηγασι*, Johan. xviii. 13; and in orthography observe *διδραγματα*, Matt. xvii. 24; *σκυλεις*, Marc. v. 35; *οπισθεν*, Matt. xv. 23; *εμπροσθε*, Johan. i. 15; 27. We read also *δειση* and *εδεισεν* for *δηση* and *εδησεν* (quite a peculiarity of this copy), *κυλος*, *γεενα* constantly. In the following places the reduplication of verbs is omitted, Matth. ix. 36; Marc. v. 4; Johan. iii. 21; vi. 42. The preposition receives the augment in *επροφητευσαμεν*, Matt. vii. 22; *ηφιστατο*, Luc. ii. 37. The augment is lost in Matth. xi. 17; xiii. 24; xiv. 6; xviii. 23; xxii. 2; 7; xxv. 1; xxvii. 44 *sem.*; Marc. xv. 44 *sem.*; Luc. ii. 38; vi. 14; vii. 32; xiii. 13; xxii. 6 *sem.*; Johan. xii. 42, *sem.*

The breathings and accents are very regular, though (as in most of the copies I have examined) the accent of an enclitic is not often thrown back when the preceding word is properispomenon. We have, however, *μηδε, μηδεμία, &c. μηκέτι, οϊδατε, πωποτε* and other such anomalies, *παράχρημα, ὑπὸκάτω, οὐδ' εἰς, εἰάν, ἐπ'άν* (but *οταν*), *οὐχ', ὧδε, αἴρω, κατιδιαν, κατόναρ, διαπαντός, διατοῦτο, οὐκέτι, ρρ not ῥρ.*

Besides the Gospels in full, several portions of which are always written more than once in an Evangelistarium (see *Collation of the Holy Gospels*, Introd. p. lxiii.), this copy is remarkable for containing among the services for the Holy Week, four passages from the Septuagint version, Isaiah iii. 9—13; lii. 13—liv. 1; Jerem. xi. 18—xii. 15; Zechar. xi. 10—14; and four from the Pauline Epistles, Rom. v. 6—10; Gal. vi. 14—18; 1 Tim. vi. 11—16; Hebr. x. 19—31. The various readings of these last are recorded in their proper places and noted z.

This MS. is carefully written, though it contains 23 omissions by *ὁμοιοτελευτον*: a second hand has sometimes made alterations, but these are not many: it introduces an itacism Marc. iv. 29, and scrawled a rubrical note over coll. 161, 2. In noticing peculiarities of punctuation we must bear in mind that ; is often equivalent to a *comma*; this may perhaps apply to Johan. i. 43; v. 45; viii. 13; and is also true in Cod. i. For stops see Matth. xii. 28; xx. 12; Marc. viii. 18; xiv. 31.

Few copies of the Gospels contain more numerous and interesting yet *minute* variations from the printed text than Cod. z, which much resembles in that respect iL of my present, and cegop and especially y of my previous collations; but in very many places it stands almost, often quite alone. Thus the patient student will find it a document of singular importance, well meriting his best consideration. Matth. xxiii. 35 omits the perplexing *υἱον βαραχιου*; in xxvii. 9, *ιερεμου* is wanting in one place, but read in another; the genealogy in Luc. iii. abounds with variations; Luc. xxii. 43, 44 is wanting in its place, but once placed

after Matth. xxvi. 39 ; Johan. vii. 53—viii. 11 is wanting in its place (Whitsunday), but Johan. viii. 1—11 is given on August 31 (the last day of the ecclesiastical year) *εις την εορτην πελαγίου και εις λοιπας αγίας*. This MS. has some solecisms and many changes of case: e.g. genitive for dative, Luc. ix. 23 ; 57 ; and *vice versa*, Matth. xxvi. 62: dative for accusative, Matth. vii. 24 ; 26 ; 29 ; xviii. 32 ; xxvii. 1 ; Marc. v. 24 and 14 other texts: accusative for dative, Matth. xi. 1 ; xiv. 7 ; xvi. 22 ; xxii. 16 *sem.* ; Marc. iv. 2 ; x. 21, and 25 others.

The following readings, selected from a very large number, may serve to shew the choice character of this Evangelistarium. Matth. i. 8 ; ii. 9 (o) ; 13 ; iii. 5 (b) ; 7 ; 8 (*Elz.*) ; 9 (r) ; iv. 2 (our P*) : 24(g) ; v. 11 ; 12 (D) ; 31 ; 38 ; vii. 18 ; viii. 4 (s) ; ix. 15 (Dg) ; x. 4 *sem.* (BCD) ; 10 ; xii. 8 ; 12 ; 39 ; 40 ; 50 ; xvi. 10 (c) ; 11 ; 12 ; xxiii. 26 ; Marc. i. 22 (Cev) ; 27 ; 33 ; iii. 11 ; 28 (ABCD) ; iv. 4 (*Elz.*) ; 5 (D) ; 7 (CDe) ; 9 (*Elz.*) ; 11 (y) ; 14 ; 16 ; 19 (our L) ; 22 ; vi. 3 ; 4 ; 9 ; 45 (De) ; 49 (Bc) ; 55 ; Luc. i. 26 ; 30 (C) ; iv. 4 (*gloss*) ; vi. 17 *sem.* ; 49 (By) ; vii. 32 ; xi. 13, *sem.* ; 20 ; xvi. 26 ; xvii. 36 (*Elz.*) ; xx. 10 (Cy) ; 27 ; xxii. 19, *sem.* ; 32 ; xxiii. 50 ; 56 (s) ; xxiv. 10 ; Johan. i. 26 *sem.* (c) ; 41 ; 51 *sem.* (B) ; ii. 5 ; 10 (B) ; 15 ; 17 (*Elz.*) ; iii. 2 ; 11 ; 23 ; 24 ; 25 (*Elz.*) ; v. 19 ; 22 ; 25 (BD) ; 32 ; vi. 1 ; 2 (ABD) ; 17 ; 19 ; vii. 13 ; 17 ; xii. 26, &c.

II. 2. As our list of MSS. for the Acts and Catholic Epistles is with four exceptions the same as that for the Epistles of St Paul, it will be convenient to describe both series under the same head.

The Lambeth MSS. of the Carlyle collection comprise the first six on our catalogue (abcd, e of Acts, e of St Paul) : of these I have elsewhere given a sufficient general account¹. When I collated them, now twelve years ago, by the permission of the late Archbishop Howley (who was pleased to countenance my exertions in this department of sacred learning), they had merely been inspected so far as to ascertain that none of them contained the disputed passage, 1 John v. 7, 8. Dr Bloomfield has since used four of them and some lectionaries in the same collection to enrich his critical notes in the ninth edition of his Greek Testament: he kindly permitted me to verify my references in many places while they continued in his possession. I proceed to describe them in detail.

(a). LAMBETH, 1182. This copy is in quarto, of 793 pages, on paper, and must date from the 12th century at the earliest. Professor Carlyle marked it I 8, thus indicating that he procured it from one of the Greek Islands. The MS. itself is written in a bold round hand, but as many leaves are lost, they have been supplied in a more careless style by a scribe full two centuries later: the passages so supplied are Acts i. 1—xii. 3 (68 pages; the more ancient writing commencing at *προσεβητο*); Acts xiii. 5, *συναγωγαις* to v. 15 *και των* (pp. 75, 76); 2 and 3 John

¹ Collation of the Holy Gospels. Introduction, pp. xxiv—vi.

and Jude (pp. 755—793)¹. The books are arranged in a very unusual order, the Pauline Epistles following the Acts, and preceding the Catholic Epistles, as in our modern Bibles. The older part of this MS. is much damaged, in fact most of the leaves are remounted. Before the Acts in the later hand are Liturgical *αντιφωνα* for Easter (*vid.* Suicer, *Thes. Ecc.* Tom. i. p. 387), *αποδημια παυλου*, an *υποθεσις* to the Acts, and an arrangement of the contents in order, *the Catholic Epistles being here made to follow the Acts*. After the Acts, *primâ manu*, follow *πραξεις των αγιων αποστολων* 5 pp., as their sequel. Each Epistle has an *υποθεσις*, and at the end, in the later hand, are a Synaxarion of the *Πραξαποστολος* throughout the year, and lessons from Phil. ii. 5—11; Hebr. ix. 1—7; 1 Thess. iv. 13—17 (marked a² in this collation). This volume contains a few coarse illuminations, *rubro*; *κεφαλαια* numbered in the margin, with capitals commencing each; *αρχαι, τελη* of the lessons noted, their proper days at the top of the page, and such initial supplements as *αδελφοι*, &c. all in red.

The breathings and accents of Cod. a are very regular; we have only a few such forms as *αλων*, *ενεστωσαν*, *εδραιωμα*, but *αβρααμ*, *ωδε*, *καθ' ο*, *κατ' ενωπιον*, *καθημεραν*, *τοιγαρουν*, and in orthography, *καταγγελω*, *ενατος*, *ουτως* (*ουτω* only four times) *φιληξ* nine times; *οφθαλμοδουλεια*, *ταπειφροσυνη* (Col. ii. 23; iii. 12), *νηφαλεος*. The *ν* *εφελκυστικον* occurs only Hebr. vii. 2; xi. 8. We never read *ι* ascript, but *ι* subscript 67 times, often with relatives. Itacisms are rare, though somewhat thicker in the more recent portion of the MS.: they are even inserted *secundâ manu*, e.g. Act. iii. 22; iv. 13; of grammatical forms we find *ηλλατο*, Act. xiv. 10; *εσυραν*, xvii. 6; *ηφωριζεν*, Gal. ii. 12; *επα*, Hebr. iii. 10; *ευραμενος* (*cum multis*) ix. 12. There are 27 instances of *ομοιοτελεuton*, and the writing is in some places injured by damp and the ink faded. On the top of p. 384 is some faded writing, now illegible. The corrections are in two hands, one ancient (perhaps *primâ manu*), the other more recent, and some are in vermillion. *Δε* and *τε*, *ιεροσολυμα* and *ιερουσαλημ* (Act. xvi. 4; xx. 16; xxi. 14; 15) are often confounded; there are many transpositions in the order of words (sometimes noted α, β *secundâ manu*), and the copy is so liturgical as often to omit particles of time *initio pericopes*. The more modern hand (Acts i.—xii. 3, &c.) agrees closely with Cod. h, to be described below, and has some good readings: e.g. Acts ii. 13 (ABC); 24: but the older hand represents a very interesting and valuable text, and is full of rare variations, especially in the Acts and Catholic Epistles, being there found in harmony with *edh* (described below), with the most ancient MSS., and very conspicuously with that most precious document, designated below as p (consult, for instance, Acts xiii.—xvii. *throughout*). It has *κυ* for *θυ*, Acts xx. 28, with ACDE, and very few cursive copies. Compare also Act. xiv. 19; xv. 4; 18; 20 (69); 1 Pet. ii. 8;

¹ The binder has misplaced pp. 371-2 and 463-4, 461-2 and 459-60; 473-4 and 471-2; 477-8 369-70; 375-6 and 373-4; 457-8, 455-6 and 453-4; and 475-6.

11 (*ambobus locis cum* 57*, 69); 12; 19 (C. 69); iii. 12 (57. 69); iv. 14 (57*. 69. c.); 2 Pet. i. 10 (A.c. 69); 1 Cor. xii. 13 (74); xv. 8 (τφ); 2 Cor. iii. 9 (ACD*, 74); iv. 4 (74); v. 17; Eph. ii. 16, *p.m.*; iii. 19 (A 74); Col. ii. 23; iii. 16 (74); 1 Thess. ii. 2; 7 (CD* 74); iv. 5 (74); v. 8 (74); 24 (74); 2 Tim. i. 15; ii. 11; Hebr. vii. 26 (74); xii. 9; xiii. 22 (D); 24 (74). The close resemblance to Knittel's Guelpherbytt. xvi. 7 (69 Acts, 74 Paul) is very remarkable.

(b). LAMBETH 1183, Carlyle I 9, like the preceding, contains the Acts and all the Epistles in their modern order, on paper, pp. 472 quarto, with 27 lines on each page. On the last page is read *εγραφη εν ετει σ'ωξτ·ιν·ια·θυ το δωρον και πονος: θς αγιος:* after which

γονυ μεν ζευξας και υποκλινας καραν
χειρας εκτεινας προς τας θειας τετραδας
εκπεπληρωκα την θεοσδοτον δελτον.

μην μαϊος κγ του cδ (?) μίχαηλ συναδων του ομολογητου [sic]. ήμερα δ¹. και οι τηδε τη γραφη εντυχανοντες [sic] το κε συγχωρησου και ελεησον τον γραφεια του παροντος βιβλιου λεγετε, εν οπως και υμας αλλοι παλιν μνησθωσι: all this *p.m.*: the date is A.D. 1358. This copy is written in a noble and beautiful hand, and is in pretty good preservation, except that the binder has cut off the tops of many pages². The MS. contains the following hiatus: 1 Cor. xi. 7, *κατακαλυπτεσθαι την* το v. 27 *ενοχος* (one leaf); 1 Tim. iv. 1, *προσευχοντες* το v. 8, *νοει την πιστιν* (one leaf). The first pages contain fragments of a synaxarion, chants, &c. Before the Acts and all the Epistles are *υποθεσεις* and tables of *κεφαλαια*: their titles are repeated at the top and bottom of each page of the MS., the number of each *κεφαλαιον*, the *αρχαι*, *τελη* and proper day for each lesson, and the initial capitals, are all in the margin in red. The accents and breathings are very accurate (yet we have *οσμην*, 2 Cor. ii. 14; *αφης*, Eph. iv. 16 *p.m.*; so Col. ii. 19); *ι* ascript or subscript nowhere occurs, and *ν* *εφελκυστικον* only at 1 Cor. i. 18; 25; xv. 58; Hebr. iii. 18; vii. 14. Itacisms are very rare, only one being met with in the first twelve chapters of the Acts (*θυγατεραις*, ii. 17), and nearly all with proper names (e.g. Acts xiii. 1; xvi. 12; xx. 15; xxiii. 24; 26; xxvii. 6; xxviii. 11 *bis*). They are introduced *sec. man.* Act. xxvii. 2; 40; and in *δηναντες*, xvi. 37, &c.: there are not above 14 more in the whole MS. Of peculiar forms I note only *ήλλατο*, Act. xiv. 10, *κατιδιων*, *αβρααμ*, *καθημεραν*, *ενατος*, *απαρχης*, (not in 1 Johan.); *οτως* always except in Act. xiii. 47; xx. 13 *sec. man.*; 1 Thess. iv. 14; 17. Notice also *σαρωναν*, Act. ix. 35, *p.m.*; *εσυραν*, xiv. 19; xvii. 6; *ει τυχη*, 1 Cor. xiv. 10; *μεγα*, *acc. mas.* Hebr. iv. 14, *p.m.*

In critical value Cod. b may be somewhat inferior to cd and several others in this collection. Yet it has not a few rare and observable readings, of which I

¹ A festival of the Apparition of St Michael is set down in the Calendar for May 8, not May 4 or 23.

² He has also misplaced pages 165-6, 163-4

and 161-2; 207-8 and 205-6; 243-4 and 241-2; 247-8 and 245-6; 253-4 and 251-2; 431-44 and 415-30; 467-8 and 465-6; 149-50 is bound up after 304.

subjoin a specimen, though on the whole it does not depart from the common text in many *important* places; in the following list it is almost always found in company with Cantab. Mm. 6, 9, which is o of the Acts and Epistles (*supra*, pp. xxxv—vi), i.e. with 61 of Griesbach: Act. iv. 14 (o); xiii. 23; xiv. 19; xv. 20 (Do); xxiii. 15; xxiv. 8; xxv. 8; xxvi. 5 (o); Jac. iii. 7 (o); v. 15 (o); 1 Pet. v. 2 (o); 2 Pet. i. 14 (o); ii. 14; 1 Johan. i. 7 (o); Rom. viii. 10 (o); 23; xi. 4 *p.m.* (o); xiv. 13 *p.m.* (o); 1 Cor. i. 29 (o); xi. 4 (o); xiv. 33 (FG.o); 40 (o); xvi. 3; 2 Cor. xii. 12 (o); Eph. ii. 12 (o); v. 11 (o); Phil. ii. 11, *p.m.* (o); Col. ii. 2, *p.m.* (o); 2 Thess. i. 5. Δε and τε are often interchanged, and the subscriptions to St Paul's Epistles are a little unusual: these are in red, and apparently *primâ manu*. This MS. has only nine examples of ὁμοιοτέλετον, a proof that the scribe exercised some care; in many places where the old writing has become faded, it has been restored, I think by the same person who made the numerous alterations *secundâ manu*.

(c). LAMBETH 1184, Carlyle I[slands] 10, of the Acts and Epistles, having been returned with five other MSS. of this collection to the Patriarch of Jerusalem in 1817¹, I am indebted for a knowledge of its contents to some papers in a case (Lambeth 1255, 10—14), which contains (with other matter) a scholar-like and seemingly accurate collation of it with the Greek text of Mill, made by the Rev. W. Sanderson of Morpeth, in or about the year 1804. In Archdeacon Todd's Lambeth Catalogue of MSS. Codex 1184 is described as "Codex chartaceus, in quarto, Sæc. xv.: Acta Apostolorum, Epp. Catholicas et Pauli omnes complectitur... In initio mutilus. Incipit Act. vi. 10, τη σοφια. A diversâ manu duo folia, codicem claudentia, exarata sunt. I. 10." Now Sanderson's collation shews no such defect as the Catalogue mentions, yet he so often cites his copy as I 10, that it is hard to suppose they are speaking of different books. If we were able to form any estimate of the age of a document from the readings it exhibits, we should certainly assign to it a much earlier date than the fifteenth century. In the Acts it is one of our best authorities, being full of weighty and probable variations from the common herd, and we cannot but be too thankful for the diligence which has recorded them for our use; in the Catholic Epistles it is scarcely less valuable, but in the Epistles of St Paul it presents us with little worthy of particular notice. There is an hiatus from Act. vii. 52 ὅμων to viii. 25 εἰς. At the end of his collation Sanderson adds "In antecedenti collatione differentia in ν paragogico (i. e. ν addito verbis desinentibus ab ε vel ι, proximâ dictione a vocali exorsâ) cum a variâ lectione profluit, non notatur; ex more enim fit." Of other peculiarities in regard to the writing he says nothing; but shews

¹ See Archdeacon Todd's "Account of Greek Manuscripts, chiefly Biblical, which had been in the possession of the late Professor Carlyle, the

greater part of which are now deposited in the Archiepiscopal Library at Lambeth Palace." London, 8vo. [1818].

his ignorance of the fact that *v* is only another form for *β* (e. g. 2 Johan. 8; Gal. iv. 5); an error into which Fenton, who collated Cod. e of the Acts, and other novices in these studies, have constantly fallen. Sanderson takes laudable care to notice those places where his manuscript was doubtful or illegible, and his performance indicates that he was a diligent student, of whose labours we may avail ourselves with some degree of confidence. He does not state what reprint of Mill's New Testament he used: from the wretched blunders whereof he subjoins a list, it must have been a very bad one¹. This circumstance sometimes renders his notes unintelligible; in which case I have simply transcribed them with the warning "sic." There are pretty many itacisms in this MS., especially *ω* for *ο*; *ἰλημ* and *ἱεροσολυμα* are much interchanged; e. g. Acts viii. 25; xx. 16; xxi. 17; xxv. 20; xxviii. 17. We read *οὔτε* Act. xix. 37; *θυρα accus.* xii. 13; *ενκοπτεσθαι* 1 Pet. iii. 7; *αγγελη* Rom. xv. 21; *ειπα* Hebr. iii. 10; *επιλανθανασθε* *ibid.* xiii. 16: besides which the following unusual readings may give the reader some notion of the genius of Cod. c. Act. i. 12; ii. 33 (B); 36; 43; iii. 9 (B); 11 (ABCE); iv. 15; 16 (ABD); v. 42; vi. 1; 15; vii. 35 (ADE); viii. 28; ix. 6; 30; 39; x. 6; 9; 11 (*sic* MS. 13); 31; xi. 8; 20 (AD*); xii. 22; xviii. 9; xx. 19 (C); xxi. 34; xxiv. 16; xxvii. 40; Jac. i. 18; 1 Pet. iii. 19; v. 13; many of which resemble Scholz's 180 in its rarest variations: moreover MS. c will be found pretty much with our am. This most interesting document will be seen to contain not a few errors of the pen.

(d). LAMBETH 1185, Carlyle I. 11, is a small quarto of 417 pages, having about 26 lines in a page, on bad paper, vilely written, and in a dirty state: in fact nothing could well be more unpromising than this MS. on a first glance. Todd assigns it to the fifteenth century: I should be disposed to date it somewhat earlier. It comprehends the Acts and the Epistles in the usual *Greek* order. On pp. 1—5, is a mutilated *ὑποθεσις* to the Acts, the table of *κεφαλαια* being lost; pp. 395—404 exhibit an ill-written synaxarion of the Praxapostolos; pp. 405—417 *ὑποθεσεις* and *κεφαλαια* of the Epistles, from the Galatians to the Hebrews, much torn. In fact the MS. might almost be considered a series of fragments in several different hands: it has the following hiatus; from Act. ii. 36 *ὅτι και* to iii. 8 *και εξαλλομενος* (one leaf): from vii. 3 *προς αυτον* to v. 59 *επικαλουμενον* (three leaves): from xii. 7 *λεγων ανα* to v. 25 *παραλαβοντες και ιω* (one leaf): from xiv. 8 *ουδεποτε περι* to v. 27 *μετ' αυτων* (one leaf)²: from xviii. 20 *αυτοις ου* to xix. 12 *σουδαρια* (one leaf): from xxii. 7 *λεγουσης μοι* to xxiii. 11 *ὁ κυριος* (two leaves): 1 Cor. viii. 12 *συνειδησιν* to ix. 18 *ἵνα* (one

¹ When Mill's text differs from that of my standard, Elzevir 1624, I have assumed from the silence of c and e of the Acts that they correspond with Mill, i. e. with R. Stephens' 3rd edition, nearly. I then cite them for a reading thus, "c e *iaciūē*."

² The binder has also misplaced Acts xv. 40—xvi. 10; xviii. 20—xix. 12 is put as pp. 91, 92 in cap. xxvi. The leaves containing the following are torn, Rom. iii. 27—30 and iv. 9—11; iv. 17—19 and v. 2—4; v. 12—15 and 18—21; vi. 6—12 and 18—21.

leaf): 2 Cor. part of the *ὑποθεσις* to i. 10 *ῥυνεται* (one leaf): from Eph. iii. 2 *οικονομιαν της* to Phil. i. 24 *μενειν εν*: 2 Tim. iv. 12 *απεστειλα* to Tit. i. 6 *κος ανηρ* (one leaf): Hebr. vii. 19 *ελπιδος* to ix. 12 *ιδιου* (two leaves). I trace distinctly *at least* four hands in this copy: pp. 1—218 seem to be written by one scribe: pp. 219—21 (1 Cor. ii. 11—v. 2) are in an antient hand, so small as to be barely legible; there are 31 lines on each page and the ink is pale: p. 222 is a large scrawl, in dark ink, comparatively modern, containing 1 Cor. v. 2 *ο το εργον* to v. 12 *εξω κρινειν*. On p. 223 begins 1 Cor. v. 11 *νυν δε* (so that v. 11 and part of v. 12 are in two different hands) on thick ribbed paper, perhaps by the writer of pp. 219—21, pretty wide and legible but in a wretched style: we have now the form *α* as an abridgement for *ει*, and the particles of time &c. which were dropped at the beginning of each lesson are here written in red, a unique yet convenient arrangement: in this portion of the MS. aspirates are scarcely used at all but with initial *η*: this scribe breaks off with p. 280, 2 Cor. x. 15 *καυχομενος*, the last two pages being written very large, *in order to cover the space*; the part of the text on ribbed paper was therefore posterior in time to what immediately follows. On p. 281 a new hand begins with 2 Cor. x. 8 *καθαίρεισιν*, so that vv. 8—15 are twice written, and their various readings are separately indicated in my collation (*d*¹ for those on p. 280, *d*² for those on p. 281). This portion is so much damaged by damp as to be hardly readable in parts (e. g. p. 284): it may possibly be the work of the scribe that executed pp. 1—218, but I could not bring myself to think so: it is full of itacisms, errors of the pen, corrections *sec. man.*, and various readings, some of rarity and importance. This hand terminates on p. 312, Eph. iii. 2, after which there occurs an hiatus, and another scribe (p. 313) commences Phil. i. 24, who goes on to the end of the Synaxarion which follows the Hebrews (p. 404) in a rather neat style, closely written, there being 30 lines on each page. The concluding pages 405—417 are by the penman of the ribbed-paper portion (pp. 223—280), who may be regarded as the person that brought this Codex into its present shape. The reader will pardon this long detail when he observes that the genius and worth of the manuscript vary much, according to the periods at which its parts were severally written.

All the Catholic Epistles are preceded by *ὑποθεσεις* and tables of *κεφαλαια*: so also are Rom., 1, 2 Corinth. The *κεφαλαια* alone are found before the rest, but Gal. and Eph. have not even these, except at the end, pp. 405—417. In the early part of the MS. the breathings and accents are very irregular, the aspirate being almost constant in words beginning with *η* or *ο*, e. g. *ἡκουσα, ἡγερθη, ἡτησατο, ὄνομα, ὀπισω, οἶκος, ὄχλος, ὄντα, αἰτησας*, even *εἰς* (Act. xx. 13), *οἰκτειρμων* (Jac. v. 11), *ὁμνυτε* (v. 12), *ἀβυσσον* (Rom. x. 7). Some words are but half-written *p. m.*, and there are not a few instances of *ὁμοιοστελεντον*. *Ν εφελκυστικον* is rare, and the itacisms are pretty numerous, some being inserted *secundā manu* (e. g. Heb. i. 3); *πνεμα* for *πνευμα* is always used, unless the word be abridged. Of peculiar forms

we have *ανειλατε* Act. ii. 23; *καταγγελειν* iv. 2; *κατηγγελλη* xvii. 13; *επεσα* xxii. 7; *ηλιας* (Jac. v. 17); *ενκεντρισθω* Rom. xi. 19; *ουτω, ουχ' αβρααμ*, nearly always: yet the hand which wrote the Hebrews reads *αβρααμ* and has besides *αδελφος* for *acc.* 2 Thess. iii. 15; *αποληψασθε* Col. iii. 24; *ιδατε* Phil. iv. 15 *sec. man.*; *εμπροσθε* 1 Thess. i. 3; ii. 19; iii. 9; 13; *εορακασι* Col. ii. 1 (so v. 18) and such like, and *αντεκατεστητε* (with many other authorities) Heb. xii. 4. The only instance of *ι* subscript is 1 Cor. v. 11. The letter *β* is put for *υ* (a rare change elsewhere) 1 Cor. xv. 30; xvi. 4; 2 Cor. xi. 25; xiii. 11; Gal. i. 8; iv. 9; 25; v. 13; Eph. i. 16; ii. 11; Heb. xi. 15; besides the ordinary *υ* for *β* 2 Cor. xii. 16; Gal. iii. 1; 27.

Codex d has the *αρχαι, τελη* and proper days for lessons in a coarse rubric at the top and bottom of each page, and capitals at the beginning of each lesson. There are many various readings of a curious character, inversions of order, glosses, &c. throughout the Catholic Epistles, and more than usual in the Pauline. I subjoin a list of some passages which seem to deserve special notice, and from them it will be seen how much this MS. is countenanced by the best uncials: Act. i. 11; ii. 1 (c); iii. 23 (ACe); iv. 12; v. 16; vi. 14; ix. 21; xv. 22; xvi. 15 (E); 23; xviii. 2; xix. 19; 29; 39 (B); xxi. 5, 6 (ABCF); 30; xxv. 8; 20; xxvi. 1; xxviii. 16 (*cf.* A); Jac. ii. 25 (C); 3 Johan. 9; Rom. xv. 12; 1 Cor. x. 11 (ABC); 2 Cor. xi. 1; 8; Gal. i. 22; iii. 23; v. 8; vi. 11; Eph. ii. 8; 10; 2 Thess. iii. 8; Philem. 16; 20; Hebr. i. 3; iv. 5; vi. 9; xi. 23; xii. 9.

(e). LAMBETH—of the Acts of the Apostles. I have obtained this unfinished collation of Act. i. 1—xxvii. 12 from the same source as Sanderson's collation of Codex c, viz. the case of papers at Lambeth numbered 1255 (27—33). It was made by the Rev. John Fenton for Professor Carlyle, and was probably broken off at the death of the latter¹.

As Codex e is certainly not identical with any of the MSS. I have just described (abcd), it must have been one of the two remaining copies of the Acts that were returned in 1817, which were marked Lambeth, 1181 and C (Constantinople). Though Mr Fenton's is a well-executed collation (so far at least as we can judge in the absence of the original) I do not find any account of the document itself among his papers. Lamb. 1181, is termed in the Printed Catalogue "Codex Chartaceus in quarto, Sec. xiv. I. 7. Acta Apost. Epist. Cath. et Pauli omnes complectens." C is merely mentioned in Archdeacon Todd's *Account of Greek Manuscripts*, &c. p. 68. Fenton, like the rest of Carlyle's friends, collated his copy with Mill's text, but uses no breathings or accents, though he carefully marks the places where the reading of his MS. was dubious or illegible. It contained many strong itacisms and so rich an array of variations from the common

¹ Professor Carlyle died Vicar of Newcastle, April 12, 1804, æt. 45.

text, that we cannot help regretting that we possess not a fuller knowledge of its contents. The following places are more or less remarkable: Acts ii. 6 (E); iii. 4; 7; 9; 21; iv. 11; 18; 30 (DE); 33; v. 9; 21; 30 (E); 33 (ABE); vi. 7; vii. 34; 38; viii. 16; 24; 37 (*habet cum E et Elzev.*); ix. 8; 10; 11; 27; 28; x. 15 (g); 16; 25 (g); 31; xi. 21; 28; xii. 25; xiii. 33 (ABC); 34; xiv. 10 (CDa *ferè*); 17; 20; xv. 29 (Da); xvii. 13; 16; 26 (AB); xx. 26 (E); 29 (g); xxii. 21; 24; xxv. 7.

(e). LAMBETH 1186, contains St Paul's Epistles and the Apocalypse. It is a fine copy 4to on vellum, of 144 leaves and 23 lines in a page. Todd (who reasonably assigns it to the eleventh century, and has given a fac-simile of Apoc. i. 1, in the Lambeth Catalogue) calls it "the best in the collection;" yet its critical value in St Paul's Epistles is the least of any I examined in that Library: in the Apocalypse it is indeed of singular weight and importance. It begins Rom. xvi. 15, *παν και τους*, and ends Apoc. xix. 4, *αμην*: but there are also hiatus from 1 Cor. iv. 19, *ταχως προς υμας* to vi. 1, *εχων* (one leaf); from x. 1, *οι πρες ημων* to v. 21, *νασθε ποτηριον* (one leaf); from Hebr. iii. 14, *μετοχοι γαρ γε* to ix. 19, *λαλθεισης γαρ*; from Apoc. xiv. 16, *επι την secund.* to xv. 7, *ωνας των* (one leaf). This MS. is marked I. 12 and 13 in Carlyle's notation. It is written in a good clear hand with a broad margin, although the copy is in bad condition, and the ink much faded; the last leaf especially is torn and damaged by mildew. Each Epistle is preceded by an *ιποθεσις*, but not the Apocalypse. The cases of *ν* *εφελεκυστικον* in Cod. e are very numerous; in fact, it is quite the ordinary usage: there is no *ι* subscript, though *ι* ascript occurs about 67 times, chiefly with articles and relatives. The Apocalypse has nothing in the margin, but throughout the Epistles the titles of the *κεφαλαια*, the beginnings and endings of lessons, &c. are placed at the tops of the pages, and the following passages have curious marginal notes, *primâ manu*: 1 Cor. xv. 33; 2 Cor. viii. 21; Gal. vi. 15; Col. iv. 16; Tit. i. 12, besides references to quotations from the Old Testament. The accents are very carefully given, but the breathings of compound words are often doubled, or otherwise separately written (e.g. *προειπον*, Gal. v. 21): we find also *εργοις* (1 Tim. v. 10), *αλων* (1 Cor. ix. 10), *αψινθος*, *υακινθινος*, *μηκτι*, *ωσαυτως*, *οτ' αν*, *διδ*, *δι' υπερ*, *δι' οτι*, *καθ' ο*, *οικτι*: note also such abridgements as *ερωμη*, (2 Tim. i. 17), *εκω*, where *ε* stands for *εν*, and *εορακα* (1 Cor. ix. 1), *εορακσι*, &c. *constantly*. Itacisms are unusually scarce; I have counted but 29 throughout the whole MS. Alexandrine forms are so rare that they are rejected even when found in the Elzevir text, e.g. Gal. v. 4; 1 Thess. iv. 6; Apoc. i. 17; v. 14; vi. 13; xi. 16; xvii. 10. There are a few erasures (1 Cor. vi. 15) and changes *sec. man.* (2 Cor. xiii. 1), and before each book are pale blue initials. Few copies approach so near the common text as this does in the Epistles, yet some good readings may be selected from it: e.g. 1 Cor. ii. 12; 2 Cor. xi. 23; xiii. 12 (AFG); Gal. i. 15; vi. 18; Hebr. x. 7; xi. 26 (BD).

The next three Manuscripts, fgh of the Acts and Epistles, have been described in my "Collation of Greek MSS. of the Holy Gospels," where their readings in the Gospels are recorded: I shall therefore repeat as little as possible of what I said respecting them in that volume.

(f). CODEX THEODORI (*Collation, Introd.* p. li.) contains the whole N.T. except the Apocalypse, on vellum, bearing date A.D. 1295. I know not what has become of it, and have not seen it since 1845. Its variations in the Gospels I have indicated by the letter q: those in the Acts and Epistles are not extensive.

(g). CODEX WORDSWORTH (*Collation, Introd.* p. xliii.) also contains the Gospels (which I have noted by the letter l), the Acts and all the Epistles. I presume it is still in Canon Wordsworth's possession: it is of the 13th century, on vellum. Many of its readings will be found to accord with e of the Acts.

(h). CODEX BUTLER 2. BRITISH MUSEUM, ADDITIONAL MS. 11837 (*Collation, Introd.* p. xliv.) contains the whole New Testament on vellum, the various readings in the Apocalypse, like those of Lambeth 1186, being of great value. This MS. is our m of the Gospels, and, in common with the two preceding copies, does not differ widely from the received text, though it exhibits many lesser changes of considerable interest. Notice especially several peculiarities in the punctuation. It bears date A.D. 1357.

(j). BURNEY 48, in the British Museum, contains the Catholic Epistles only. They are found at fol. 221 of the second volume of a large folio paper MS. of Chrysostom's Homilies from the Galatians to the Hebrews, but not in the same hand with them. The Epistles are in a neat and even elegant style, of about the 14th century. This copy accords very often with c and d in their less usual variations, and affords perhaps a more antient text than many others which were written earlier; a circumstance easily accounted for, yet always worth notice when we meet with it. Before each epistle is an *ὑποθεσις* and *εκθεσις κεφαλαιων*, but of St Jude nothing remains except a part of the *ὑποθεσις*. Here we have ι ascript and subscript used indifferently, e.g. both in Jac. iii. 7: ν *εφελκυστικον*, is not found. There are not above five itacisms in the Catholic Epistles, but in breathings we have *εοικε*, Jac. i. 6; 23; *δολουζοντες*, v. 1; *εστηκεν*, v. 9; *ωδε*, *αβρααμ*. This codex is carefully written, having but one example of *ομοιοτελεuton* (2 Johan. 3, 4), but few corrections and one erasure (1 Johan. i. 9), *sec. man.*: we have, however, *καταλειτε*, Jac. iv. 11, *p.m.*; *καταλουσιν*, 1 Pet. iii. 16, and *προ* for *προς*. The following readings should be noticed: Jac. i. 5; 25, *p.m.*; iii. 3; 14; v. 3; 15; 16; 19; 1 Pet. i. 8 (BC); 10; ii. 19; iii. 3; iv. 3 (ABC); v. 1; 11; 12; 2 Pet. i. 2; 4; 20; ii. 1 *p.m.*; 21; iii. 10; 14; 15; 1 Johan. i. 9; ii. 4 (AB); 7; 9, 10; 20; 23 (ABC); v. 13; 2 Johan. 8 (A); 12.

(i). Burney 18 is a mere fragment of the Pauline Epistles, containing Hebr. xii. 17, *μετα δακρυων*, to the end of that epistle. It is found in the MS. I have

described as n of the Gospels (*Collation, Introd.* p. xlv.) dated A.D. 1366, between δηλωσις ακριβης των καθ' ἑκαστην ἡμεραν αναγινωσκομενων αποστολοευαγγελιων (foll. 210—214) and a συναξαριον των ἑορτων του ὁλου χρονου, δηλουν τα οφειλομενα αποστολοευαγγ. αναγινωσκεσθαι (foll. 218—222). It is on five pages (foll. 215—217) in the same hand as the Gospels, and with the same decorations, viz. Capitals, αρχαι, τελη, the proper days and commencements of the lessons, all in gold. The last verses Hebr. xiii. 17—25 are spread over two pages in a cruciform shape¹, shewing that this was the end of the whole manuscript, which doubtless once contained the Acts and all the Epistles. Hebr. xii. 24, reads το, with B; v. 26 has αγγ^ε in the margin; otherwise this fragment is not at all remarkable.

(k). TRIN. COLL. CANTAB. B. x. 16. This important MS. is the same as w of the Gospels, and has been fully described above, p. xxxviii.

(l). CHRISTI COLL. CANTAB. F. i. 13 is another interesting document, liberally lent me by the Master and Fellows of Christ's College. It is noted by Mill, Cant. 2, and was written on vellum (606 pages, quarto) about the end of the twelfth century: it is 8½ inches long by 6 broad. The first leaf being lost, it begins with εμβλεποντες Act. i. 11: there are also hiatus from Act. xviii. 20 χρο to xx. 14 ηλθομεν; and from Jac. v. 14 προσευξασθωσαν to 1 Pet. i. 4 και αμαραντον (one leaf): pp. 115—16 (Act. xx. 24—28; 30—32) and p. 170 Jac. i. 6, 7 are torn; pp. 529, 530 are misplaced after p. 542: the last two leaves are also decayed. Mill states that Thomas Gale had seen this MS. and Wetstein that he had given extracts from its readings to the editor of the Oxford New Testament of 1675, but the first person who examined it throughout was Mill himself, who speaks of it as “sedulo a me collatum” (*Proleg. Nov. Testament.* § 1419). I have now followed Mill's footsteps over no inconsiderable space, but no where have I found less reason to be satisfied with the accuracy of his labours. The first chapter I tested happened to be Act. xii. wherein he notes but one out of the ten variations that occur in Cant. 2: in fact the proportion of one in three is a favourable estimate of the readings he cites compared with those he omits. Bentley next collated this MS. and inserted its readings among those of 32 others collected for him by J. J. Wetstein in 1716: his collation remains at Trinity College (B. xvii. 10, 11). It was next used by Jo. Wigley, Fellow of Christ's College, for John Jackson of Leicester, who projected an edition of the Greek Testament, and inserted the results of Wigley's diligence, with many other stores he had accumulated, in the margin of that copy of Mill now preserved at Jesus College, Cambridge (*vid. supra*, p. xlii.). While very much remains to be done in these studies, it is sad to see so many efforts of honest and well-directed industry thus absolutely

¹ A few very costly copies exist exhibiting throughout a cruciform shape: perhaps the most splendid of them yet known is the Parham Evan-

gelistarium, said to be written in part by the imperial hand of Alexius Comnenus.

thrown away¹. The fly-leaf of this MS. contains an extract from Jackson's memorandum respecting it in the Jesus College copy of Mill: this extract had previously been published in Sutton's *Life of that eccentric and unhappy scholar (Memoirs of the life and writings of Jackson, 1764, pp. 200, 265)*. He there states that Wigley had brought to light more than five hundred readings of Cant. 2 which Mill had neglected, and adds, "Hic MS. congruit maxime cum Complut. et Leicestr." I have not myself seen Wigley's or examined Bentley's collation, but after a close comparison of my own papers with the MS. and Mill's edition, I think I may claim the reader's confidence when I say that where I differ from Mill, the error is not mine. There are no *ὑποθεσεις* before any of the books, or lists of *κεφαλαια*; only that rubric capitals are placed at the beginning of each section, there would be no divisions in the text of each book. Before St James' Epistle alone stands a slight illumination; the whole MS. is written in the same clear bold hand, but a second scribe has made *many* changes throughout, even in the punctuation: these it is the more necessary to note, as Mill perpetually cites the changes of this later pen for the original readings of his Cant. 2; e.g. Rom. xv. 7; 2 Cor. i. 21; 1 Thess. v. 21. This Codex contains no *ι* subscript, but 60 cases of *ι* ascript, *yet in three instances out of four at the end of the line*, as if to fill it up. This is one of the most accurately written MSS. extant; a few errors of the pen however are caused by the rubric capitals, and a few various readings, e.g. Act. xxi. 20; Gal. i. 13. The only unusual breathings are *ἀλωοντα* 1 Tim. v. 18; *ἐλιξεις* Hebr. i. 12; *Ἀβρααμ* ('A *rubro*) Hebr. vi. 13; xi. 8 for the ordinary form *ἄβρααμ*. No *ν* *εφελκυστικον* is found. Of grammatical peculiarities we read *αναδοσαντες* Act. xxiii. 33 *p. m.*; *ειπα* xxvi. 15; *επесαν* 1 Cor. x. 8; *αποκτεννει* 2 Cor. iii. 6; *εξεπεσατε* (*with Elzev.*) Gal. v. 4; *παραγγελε* 1 Tim. iv. 11; *εύραμενος* Hebr. ix. 12; *αντεκατεστητε* xii. 4. Of itacisms I count but 47, whereof 23 are interchanges of *ο* and *ω*. *Ἡμεis* and *ὑμεis* are confused, sometimes even to the detriment of the sense: e.g. 1 Cor. iv. 6; 10; xi. 24 *p. m.*; xv. 14; 2 Cor. viii. 19; xi. 8; Col. i. 8; 1 Thess. ii. 19; 2 Thess. ii. 2; 13. The interrogation (;) is so often omitted when absolutely required, that no great weight can be given to its absence in more doubtful cases. Other forms worth notice are *οὕτως* (always except 2 Cor. vii. 14), *διατοῦτο*, *ἐπὶ τὸ αὐτὸ*, *ἐπ' ἀληθειας*, *τὰ νῦν*, *διαπαντός*, *μῆ* interrog. (even *οὐ μῆ*), *τὲ* often, *κρίμα* and *νίκος* always, *κῆρυξ*, *κατ' ἐνωπιον* (not Col. i. 22), *ὑπὲρ ἄνω*, *ὑπερεκπερισσοῦ*, *ἐξ αὐτῆς*, *καθημεραν*, *ἀπ' ἀρχῆς*, *δηλονότι*, *ἐξεναντίας*, *καταρχὰς*, *οὐκέτι* always, *οὐχ'*, *ὥδε*, *έστησαν*. The breathings are sometimes placed falsely over the

¹ I will give one more instance of this *waste* of energy. No student of late years has ever spent an hour in the Bodleian Library, but left it a debtor to the courtesy and zeal of the Rev. H. O. Coxe. Many years since that gentleman forwarded to one versed in Biblical criticism his *only* copy of

a most laborious collation he had made of two Bodleian MSS. (Codex Ebnerianus of the Gospels, Acts and Epistles, and Can. Græc. 110 of the Acts and Epistles). It has not been published so far as I know, nor am I aware of there being any prospect of publication.

rubric letters (Act. ix. 23; xiii. 4; xxi. 27; 1 Pet. iii. 15; Rom. xi. 5; 1 Thess. i. 4; Hebr. ii. 11), and the red letter, which is in most MSS. later than the original writing, is here, as in many other instances, often omitted altogether. The title of each epistle is *repeated* rubro at the head of its first page, and we meet with some scrawling notes in later hands here and there, which deserve no further mention.

The various readings of Codex I are not so numerous as in some others, but always valuable: it well merits Mill's commendation "*liber est probæ notæ*," and will I am sure be the more highly esteemed, now that it may be better known. I do not agree with Jackson in perceiving much resemblance to the Leicester MS., but it will often be found in concert with the Æthiopic version (as Mill cites it) and my codices e Act. and j, k. It frequently places simple verbs for their compounds, e. g. Act. ix. 36; xv. 4; 32; xxi. 4; Jac. i. 20; Phil. i. 21; ii. 30; Hebr. ix. 6; 27. I subjoin a specimen of the variations in which it is so rich: Act. ii. 14; 37; 38; 41; iii. 26; iv. 26 *p.m.*; v. 2; 26; vi. 6; vii. 5; 8; 38; 50; 55 *p.m.*; viii. 21; ix. 1; 4; 26; x. 3; 7; 17; xiii. 7; 41; 45; xiv. 11; 12; 13; xv. 2; 23; 36; xvi. 10; 13; 15; xvii. 12 *p.m.*; xviii. 12; xx. 25 (E); xxi. 14 *p.m.*; 19; 25 (BD); 39; xxii. 7; 13; 18; xxiii. 2; 10; 15; 17; 18; 24; xxiv. 12; xxv. 26; 27; xxvi. 10; 14; 29; xxvii. 6 (A); 10; 20; 28; xxviii. 6; 14; 21; Jac. i. 25; 27 (*Syr. Vulg.*); ii. 19; iii. 8; iv. 4; 7; 1 Pet. i. 9; iii. 17; iv. 12 *p.m.*; 14; 17 *p.m.*; 18; v. 2; 13 *p.m.*; 2 Pet. i. 17; iii. 10; 16; 1 Johan. i. 8; ii. 8; 15; iii. 2; 14; iv. 1; 2 Johan. 3; 4; Rom. i. 23; ii. 16; iv. 7; 11; 12; 24; vi. 20; 22 (*Æthiop.*); vii. 21; viii. 34; ix. 7; 32; x. 11; 16 *p.m.*; xiii. 9; xiv. 1; 14; xv. 20 *p.m.*; 24; 30; 1 Cor. i. 9; viii. 10; x. 29; xi. 17; xii. 2 *p.m.*; xiii. 13; xiv. 25 *p.m.*; 37 *p.m.*; xvi. 1 *p.m.*; 23 (*Æth.*); 2 Cor. i. 5; ii. 4; v. 15; vi. 10; 12; viii. 2; 19; ix. 5; 13; xii. 21 (*Æth. cf. xiii. 2*); Gal. i. 6; 8; ii. 9 *p.m.*; 16; iv. 19; Eph. i. 10; iii. 10; 18; v. 3 *p.m.*; Phil. i. 7; 27 (*Æth.*); iii. 7; iv. 14; Col. i. 15; ii. 2; 16; iii. 13; iv. 9 *p.m.*; 12; 1 Thess. ii. 9; iv. 3; v. 3 *p.m.*; 2 Thess. iii. 4 *p.m.*; 8; 11; 18; 1 Tim. i. 16; ii. 3 *p.m.*; v. 9; 13; 2 Tim. i. 17; iv. 18; Tit. i. 9; Philem. 7; 8; 21; Hebr. iii. 6; vii. 19?; viii. 6; ix. 1 (ABD); 15; 22 *p.m.*; 23 *p.m.*; x. 25; 34; xii. 15 *p.m.*; 19; 24 *p.m.*; xiii. 21. This MS. is Wetstein's 24 Act., 29 Paul.

(m). CODEX LEICESTRENSIS (which I have called L of the Gospels) has been fully described above, p. xl.

(n). EMMANUEL. COLL.: CANTAB.: i. 4. 35, is a copy of St. Paul's and part of the Catholic Epistles, in the Library of Emmanuel College, Cambridge, the Master and Fellows of which Society were pleased to lend it me for collation: it is Mill's Cant. 3, Wetstein's Act. 53, Paul. 30. This is the smallest manuscript I have examined, measuring only $4\frac{1}{2}$ inches square. The writing being very minute (though singularly beautiful) and the ink much faded in parts, I was compelled to read it by small portions at a time, and usually with a good glass. It is written on 144 leaves of vellum, with 24 lines on a page, and is of the 12th

or 13th century, or perhaps a little earlier. At the beginning of the volume we read "Collegio Emmanuelis in Testimonium grati animi D.D. Samuel Wright, ejusdem Collegii alumnus: Anno 1598, Pridie Nonas Julias." It was used by Walton for his Polyglot, but the readings he extracts from it are very few, and he merely says of it "liber (teste D. James in Cat. libr. MSS. utriusque Aca-
demiæ) præstans ob antiquitatem, minutis characteribus descriptum" (*Polygl.* Tom. vi.) Mill first collated it throughout, (and I am glad to be able to add) with much more than his habitual accuracy, though by no means so satisfactorily as to supersede the necessity of another's labours: my collation is quite independent of his, but its results have been diligently compared with his volume, and with the original document. Unfortunately this valuable book is but a fragment. The first half of p. 1 is quite illegible from damp; it contained the opening verses of 2 Pet. ii. but the first letters I can read are on line 13, *μαρτησ*, v. 4, and much on this leaf can only be deciphered by a glass in a strong light: all the earlier portions of the Catholic Epistles (James, 1 Peter, 2 Peter i.) have perished, and at 1 Johan. iii. 20 *της καρδι* is an hiatus which continues to the *ὑποθεσις* to the Romans (from Œcumenius, given in Mill) *ελθειν δια*¹. Another hiatus occurs from 1 Cor. xi. 7, *οφειλει* to xv. 56, *θανατον ἡ ἀμαρτια*. The MS. ends Hebr. xi. 27, *τον γαρ*. At 1 Tim. vi. 5, *την ευσεβειαν* commences another hand, less careful than that of the former scribe; ι ascript (which had been used but five times before) now becomes very frequent, nor are the breathings and accents placed so accurately: the circumflex especially is often used falsely. We find ι subscript 14 times in this MS., and ν *εφελκυστικον* is not rare. I number 184 itacisms, chiefly interchanges of ω and ο, of η and ει: of irregular forms only *επεπεσαν*, Rom. xv. 3; *μαρτυραν*, 2 Cor. i. 23; *εξεπεσατε* (*with Elzev.*) Gal. v. 4; *προειπαμεν* (*with Elzev.*) 1 Thess. iv. 6, and *υγειαινω* often: the augment is neglected, 1 Cor. iii. 14; the reduplication, 2 Pet. ii. 21: *συν* in composition remains unaltered, Rom. viii. 16; 17; ix. 1, &c. The breathings and accents throughout this MS. are somewhat peculiar, and on a pretty uniform system; compounds have them on both parts of the word², and many monosyllables receive a double accent, e. g. *δὲ, ναὶ, γὰρ, μὲν, μὴ* interr.: but not always; so *ἐπεὶ* sometimes. Otherwise the breathings are tolerably regular; we usually find *οὐκ, ἐξ, ἀβρααμ*, and often such forms as *οὐκ᾽στι, ἐναντῶ*. Codex n has also *δι' ὅτι, καθῶς, ὅτ' αὐν, ὁθεν*, and often such arrangements as *σπέρμ' ἔστε*: ῑ has frequently no breathing. This copy exhibits several compendious forms of writing which are not very common, e. g. h = av, b = ep, Ϙ = ap, ¯ = a, ˆ = av, ˇ = as, _ = ω, ˘ = ov, ˜ = os, ˚ = ηs, ˛ = ov (besides

¹ Mill cites Cant. 3 in error for 2 Johan. 8: *απολεσητε*. The binder has also misplaced 2 Cor. viii. 6—ix. 14 by five leaves, and two leaves containing part of the *ὑποθεσις*, the *κεφαλαια* and Eph. i. 1—ii. 3 stand after Hebr. ii. A few words are

lost by mutilation of the leaf, Rom. ix. 27—29; and x. 3—5. Hebr. xi. 19—26 is but just legible.

² This practice in our MS. renders the various reading *ὡς περὶ καθάρματα* 1 Cor. iv. 13, which I cite after Mill, rather doubtful.

° = *os*, ¯ = *ν* which are usual): *τγ* is used for *ττ*, as in codices *owz* of the Gospels and others: the shape of *ζ* is here very peculiar. Of omissions by *ὁμοιοτελευτων* I have noted but four in this accurate MS.

Of extraneous matter this document contains the *ὑποθεσεις* ascribed to Ecumenius and tables of *κεφαλαια* before each epistle: the titles and numbers of the *κεφαλαια* are also placed at the top and foot of each page. A later scribe has made some alterations in deeper ink, but many of the marginal notes certainly seem to be *primâ manu*: e.g. Rom. xiii. 7; xiv. 15; 1 Cor. xvi. 22; 2 Cor. xiii. 1 (*δευτερονομιου*); Gal. v. 14; 2 Thess. i. 5. Citations from Scripture are usually indicated by marks of quotation, e.g. 2 Cor. vi. 16—18; but this book contains nothing in red or coloured ink. I annex a few of the less usual variations: 1 Johan. iii. 18 (*with Elzev.*); Rom. xi. 3; xiv. 14; 18; xv. 3; 14 (B); xvi. 19; 1 Cor. ix. 18 (AC); 2 Cor. v. 10; x. 12; Gal. iii. 16; Eph. ii. 4; iii. 8; Phil. iii. 13 *p.m.*; 15; iv. 22; Col. iii. 1; 1 Thess. ii. 17; iv. 5; 17; 2 Thess. ii. 10; 1 Tim. i. 1 (AD*FG); iii. 15; 2 Tim. i. 15; iii. 7; Tit. iii. 15 *sec. man.* (FG); Philem. 15; 18; 22; Hebr. i. 9; iii. 15; iv. 4; v. 4; vi. 2; vii. 9; ix. 26; x. 10: some of these appear quite unique.

(o). CANTAB. Mm. 6. 9, described above as v of the Gospels, p. xxxv.

(p). BRIT. MUS. ADDITIONAL MS. 20,003. This copy contains only the Acts of the Apostles in a mutilated condition, but it is unquestionably the most valuable cursive MS. of that book yet known. It was sold to the British Museum in 1854 by Tischendorf, who seems to have brought it from the East, though on this point we lack information. A slight inspection having satisfied me of its great importance, I collated it with much care and minuteness: I have since learnt that it had previously been collated both by Tischendorf¹ and Tregelles. The latter will no doubt use it for his edition of the Greek Testament. Tischendorf has published his report in the "Anecdota Sacra et Profana," pp. 7, 8; 130—146. I have diligently compared the result of his labours with my own, and find that I have extracted many variations which he has discarded as beside his purpose (e.g. itacisms, peculiarities of spelling, breathing, or accent, and not a few readings of some consideration); wheresoever our accounts *differed*, the original MS. was consulted, so that I may state with confidence that the collation given in the following pages has been rendered by our joint labours unusually accurate: that made by Tischendorf is certainly open to the charge of carelessness brought against it by Tregelles. The MS. consists of 57 leaves of vellum in small quarto, with 23 lines on each page. The following serious hiatus occur:

¹ In the current number of Tischendorf's N.T., 7th edition (October, 1858), I observe that this MS. is cited throughout the Acts as "loti", which

notation will doubtless be explained in his forthcoming Prolegomena.

from iv. 8, *αρχοντες* to vii. 17, *ὁ χρόνος*, and from xvii. 28, *ὡς και τινες* to xxiii. 9, *ουδεν*. Its date appears from the subscription, on fol. 57, p. 1, of which Tischendorf has given a lithographed facsimile: *ἐγράφη ἡ πνευματοκείμενος ἡ ἱερὰ βίβλος αὐτὶ κατεπι-
 τρωπεῖν τοῦ κυ ἱακῶβ^χ α^χ ἡ^ε πρ^χ ἡ^ε ἰωάννου^χ α^χ, διαχειρὸς ἰω^χ α^χ. ἔτους 5 φνιβ^χ. ἐν^δ μ^χ ἀπρ^χ κ.*
 By *5 φνιβ* Tischendorf and Tregelles understand the year of the Greek æra 6562 or A.D. 1054: I would rather say A.M. 6552 or A.D. 1044¹. The handwriting of this "John the Monk" is small and not inelegant, but it abounds in contractions and sometimes degenerates into a scrawl: in this and some other copies H and N seem almost to interchange their forms. Some of the numerous corrections seem *primâ manu*, (e.g. vii. 47; 52; viii. 15; 28; 29; xvi. 22; 27; xvii. 14; xxiii. 27 *prim. loco*; xxvi. 1; xxvii. 1?; xxviii. 7; 20; 21; 25) others (e.g. iii. 3; viii. 5; xi. 14; xvii. 10; xxiii. 19; 27 *secundo loco*; xxiv. 27) are manifestly later. There are no rubrical marks, divisions into chapters, or numerals denoting the usual *κεφαλαια*, but notes on the beginnings and endings of the Church Lessons and their dates in a coarse later hand (in viii. 25 *τε^α* seems *p.m.*), in the text, margin, and at the top and bottom of the pages. We simply read *πραξεις των αποστολων* in common ink at the head of Chap. i. and the end of Chap. xxviii. On fol. 56, p. 2, the *κεφαλαια* of St James are commenced, so that this MS. once contained the Catholic Epistles. There occur a few small capitals in black ink, and one or two larger (e.g. Chap. xiv): marks of citation are pretty constant in the margin, *primâ manu*.

As this copy must be supposed to be drawn from some purer and earlier source than usual, it seems specially deserving of notice that its itacisms, 185 in number, but little exceed the average, and are of the ordinary type, only that *υ* is often put for *αι*, as in *κυνος*, *λυπος*. I observe no *ι* ascript or subscript, but *υ* *εφελκυστικον* with verbs before a consonant is universal, except in ix. 22; xiii. 31; xxiii. 24; xxvi. 5; xxviii. 7. Such forms as *ειπαν*, *ανειλατε*, *καταγγελω*, *μουσῃς* are constant; *λιμος* is fem. xi. 28 (so Bion, vi. 4); notice also *παραγεναμενος*, x. 33; *ανειλαν*, *ibid.* 39; *διαστειλαμαθα*, xv. 24: the following accusatives in *αν* for *α* are rarer, *τινᾶν*, vii. 34; *ταρσεαν*, *p.m.*, ix. 11; *σαρωνᾶν*, *ibid.* 35; *βασιλεαν*, xiii. 21; *διαν*, xiv. 12; *τρωαδαν*, xvi. 8; *μυραν*, xxvii. 5. The only stop is (·); for unusual punctuation see viii. 32, 33; xvi. 9; 37; xvii. 6; 25; xxvi. 2; 7; 22; 29; xxvii. 40. The breathings are nearly as irregular, and much of the same kind as in the later uncials (e.g. Harl. 5598 and the Parham Evangelistaria): such are, *ἐσται*, *ἐστιν*, *ἐχω*, *οἶκος*, *ὀλιγος*, *ὄνομα*, *ὄρει*, *οῦν* (yet *ἀβρααμ*), but *ἐκαστος*, *ἐτερος*, *ἡλῆμ*, *ἱερων*, &c. The accents are pretty correct,

¹ Surely *νιβ* instead of *ξιβ* for 62 is very strange, if not unprecedented, and both in the original and Tischendorf's facsimile the mark between *ν* and *β* is not a plain *ι* as elsewhere, but a jagged line, as if a mere slip of the pen: hence I would read

νιβ (52), not *νιβ*. Besides, the indiction for A.D. 1054 is 7, for A.D. 1044 is 12, the number given in the subscription. This last fact seems decisive of the question.

yet the circumflex is wrongly placed in οἶδατε, οἶκω, παύλω, &c.; enclitics often receive an accent, especially τὲ: compound verbs have a double accent, as περιέτεμεν, or on the contrary, a preposition and its case are accented as one word, e.g. διαλόγου.

A clear idea of the critical value of this document may be obtained by noting the great number of places in which its readings support those of the principal uncials ABCDE against the received text. For this purpose I have merely used Griesbach's and Tischendorf's (1849) editions of the Greek Testament, yet in the 710 verses of which this MS. consists (297 being lost), I count no less than 699 such passages, in 594 of which it agrees with A, in 561 with B, in 372 with C, in 225 with D, in 298 with E: bear in mind also that portions of CDE are lost¹, and that B is not even yet very accurately known. Now since our MS. accords only 29 times with A *alone* of the five uncials, but 28 times with B, 10 with C, 4 with D, and 7 with E, it follows that this valuable cursive copy countenances the uncials *chiefly where two or more of them agree*, a plain indication of its sterling worth: and we may remark in passing that this closer agreement of the principal authorities ABC, &c., in the Acts, renders the task of settling the text of this book so far easier than it is in the Gospels. The nearest of my other MSS. to p are doubtless a (in its more ancient portions), c, and m; but the nearest to it of all the rest of the cursives may perhaps be considered *longo proximus intervallo*. In a few remarkable readings it stands quite alone: e.g. i. 20; vii. 28; x. 2; xiii. 37; xv. 12; xxiii. 30; xxiv. 12; xxv. 1; 10; xxvii. 7; 23; 32; xxviii. 26. In short, "the excellence of this MS." (I employ the words of Dr Tregelles, *Horne's Introd.* p. 211, &c.) "can hardly be estimated too highly," while "it differs sufficiently from the other copies with which it must be classed, to shew that it cannot be regarded as a mere duplicate of any of them²."

II. 3. It only remains for me to speak briefly of the MSS. of the Apocalypse collated for this volume.

(a). LAMBETH, 1186, is e of the Pauline Epistles, and is described above, p. lxii.

(b). BUTLER 2, ADDITIONAL MS. 11837 is m of the Gospels, h of the Acts and Epistles, and is named above, p. lxiii.

(c). HARLEIAN: 5678, also in the British Museum, as are Codices d e j. The first eight chapters of this copy were very loosely collated for Griesbach by Paulus (31 in Griesbach's list), otherwise it has not been examined before. The volume which contains it is of about the fifteenth century, on glazed paper in quarto, of 244 leaves. On the top of its first page it is inscribed "Coll. Agen. Soc. Jesu.

¹ Of these 710 verses, 187 are lost in C, 256 in D, 72 in E.

² To the same purport Tischendorf writes "Quo pauciora summæ antiquitatis monumenta textum

actuum conservarunt, eo pluris codex noster æstimandus est; haud dubie enim antiquissimi codicis uncialis, qui ipse periit, exemplum est." *Anecd. Sacr. et Prof.* p. 8.

Cat. Inscr.” It embraces (1) ἐρμηνεία λέξεων κατὰ στοιχείον ἐμφερομένων τῆδε τῇ βιβλῳ. (2) γεωργίου ἱερομνημονος τῆς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας τοῦ παχυμερον παραφράσις εἰς τὸν ἀγιον ἱερομάρτυρα διονυσιον τὸν ἀρεοπαγίτην¹. (3) The Apocalypse on the reverse of the same leaf (223) which finishes Pachymer’s Commentary. The title and initial letter are in rubric; the broad margin contains no κεφάλαια or liturgical matter, but there are 17 capital letters throughout the book. This whole volume is written in the same clear neat small hand: at the end we read *rubro* τῷ ἐχόντι καὶ γράφαντι χεῖ μου σωσον. The stops in this copy are , and : . There is no instance of ι ascript or subscript, but ν ἐφελκυστικὸν once occurs viii. 6, and an hiatus in the place of it two or three times. About four itacisms are met with (x. 7; xiii. 1; xv. 5; xviii. 13), and the breathings and accents are regular; we have however ἔστηκα, iii. 20; ἔστηκεν, xiv. 1; ἤξουσιν, xviii. 8; μῦλον, xviii. 21; μεγιστάνες, xviii. 23; ἴσα, xxi. 16; ὑπὸκάτω, but ὡδε. I note one case of ὁμοιοτελευτον, xiii. 15, and the anomaly τὸν δρεπανον, xiv. 15: the Apocalypse however is so full of violations of the ordinary rules of Greek syntax, that the practice of a single copy should not be noticed, unless it stand nearly alone. This MS. approaches nearer the common text than ab and most others, yet it exhibits many grave variations from it. Rare readings are xii. 9; xiii. 6; xiv. 13; xvii. 15; xviii. 13 (AC); 14; 17; xix. 9; xxii. 2; 18, some of which are mere glosses. A second hand has been employed, chiefly in supplying omissions: e. g. iii. 15; v. 10, and about eight other places.

(d). HARLEIAN: 5778, is called by Mill the Sinai MS., because Dr Covel procured it thence (*supra*, p. xlvi.). It contains the Acts, Epistles and Apocalypse. In the two former Dr Bloomfield has examined it after Mill, and on his report of Mill’s inaccuracy I took it up for the Apocalypse, which I found to have been most imperfectly collated. The copy is in a very bad state, quite illegible indeed in parts, and it must have been ill treated *since* Mill’s time, for he has preserved many readings of which I could not trace a vestige. In such cases I have cited “d (Mill),” and would wish it to be understood that the variation rests on his authority. In all places where we differ I have ascertained that I am correct, but have not deemed it necessary to be always complaining of my illustrious predecessor. This MS. is Wetstein’s Act. 28, Paul. 34, Apoc. 8, and is on vellum of about the twelfth century (see Mill, *N. T. Proleg.* § 1488): it has an hiatus from vi. 14 εἰλίσσόμενον καὶ τοὺς viii. 1 τῷ οὐρανῷ (one leaf), and breaks off xxii. 19 ἀγίας καὶ τῶν. Here ν ἐφελκυστικὸν is perpetual, but neither ι ascript or subscript. We may note θνατεῖραν i. 11; θνατεῖρη ii. 18; ἡ (*pro* ἡ) iii. 12; ἐπεσαν v. 14 (*with Elzev.*); xi. 16 (*with Elzev.*); xvi. 19; xvii. 10 (*with Elzev.*): εἴρες ii. 2; ὦδε iv. 1; ἐστώτας, ἔστηκεν (*not always*), ὅτ’ ἂν, ταλαντία, οὐδ’ εἰς, σφραγίδα, σφραγίσιν. This is an

¹ George Pachymer flourished about A.D. 1280. | *Ecclesiast.* Tom. I. p. 1443, that real treasure to
On the title ἱερομνημῶν consult Suicer *Thesaurus* | the theological student.

important MS., more resembling ab than c: observe xvii. 1; 14; xviii. 1; xix. 14 &c. I often cite d? in doubtful passages.

(e). HARLEIAN: 5613, has also been collated before by no less a scholar than Griesbach, who gives the results of his labours very negligently in his edition of the Greek Testament (Act. 60; Paul. 63; Apoc. 29), but more fully in his *Symbolæ Criticæ*, Tom. i. p. 226, &c. I must confess that I was first led to this MS. by a desire to test Griesbach's exactness as a collator, and was rather startled to find our differences in this single book amounted to more than *sixty*, all of which except eleven a comparison with the original document shewed to be errors on Griesbach's part: in fact he began his work well enough, but grew careless and weary towards the end. This copy contains also the Acts and Epistles, collated only in 55 select chapters by Griesbach, and well deserving a thorough examination. It is on paper, and at the end of the Epistle to the Hebrews we read *τελειωθεν κατα μηνια μαϊον, ινδικτιωνος πεντε και δεκατης, ετους εξακισχιλιου του εννακοσιου του πεντεκαυδεκατου* (A.D. 1407). Griesbach minutely describes a most interesting vellum fragment in red letters and a semi-uncial character (he calls it early cursive) of about the ninth or tenth century, containing 1 Cor. xv. 52—2 Cor. i. 15; x. 13—xii. 5, and barbarously employed for the binding of the paper volume (*Symb. Crit.* Tom. ii. p. 162; *N. T.* Paul. 64)¹. In this fragment ι subscript is used 3 times, ascript twice, but in the paper MS. we find ι subscript almost universally: I have remarked but one (xiv. 15) instance of ν *εφελκυστικον*. This copy of the Apocalypse ends xxii. 2 *καρπον*, one leaf being lost, but is finished from v. 18 *λιω* to the end of v. 19 on the vellum fly-leaf. It contains about eleven ordinary examples of itacism, and one of *ομοιοτελευτον* (xiii. 4). Of forms we may observe *διασουσιν* vii. 16; *μασθοις* i. 13; *μετρος* xxi. 17; *ωδε*, *ωδε* and *φδε* (xiv. 12 &c.), *ιασπισ* *ter*, *ζωνης* (i. 13 &c), *σφραγίδας*, *σφραγίσιν*, but *σφραγίδα* vi. 7; 9 *p. m.* In many places this document closely resembles Cod. a, but on the whole it comes closer than some others to the Elzevir text. The following are rare: i. 2; ii. 24; ix. 15; xi. 1; 2; 3 (so xii. 6); xii. 9; 13; 17.

(f). CODEx LEICESTRENSIS is L of the Gospels, m of the Acts and Epistles. It is described above p. xl.

(g). PARHAM No. 17 I believe to yield in value and importance to no copy of the Apocalypse except the three uncials. Mr Curzon tells us in his best manner the history of his acquisition of it in 1837 at Caracalla in Mount Athos (*Visits to Monasteries in the Levant*, p. 350): this precious document certainly

¹ Tischendorf has recently published these precious fragments, together with some leaves of the same MS., containing portions of the Epistle to

the Hebrews, preserved in the Public Library of Hamburg, in his *Anecdota Sacra et Profana*, pp. 147—205.

had a most narrow escape from the ignorant wastefulness of his friend the Abbot. It is written on vellum, on 16 leaves, quarto, the 12th and 13th leaves being misplaced: it breaks off xx. 11, *και τοπος*. In this MS. (which is dirty and damaged, especially near the end) *ι* ascript is uniformly employed, never being omitted, though often inserted falsely (e.g. *ζωιον*): *ν* *εφελευστικον* is found seven times. One great peculiarity regards the breathings, than which nothing can be imagined more capricious: thus in the few opening verses we have *εσημανεν* v. 1; *ιωαννης*, *ειρηνη*, *ενωπιον* v. 4; *αμαρτιων* v. 5; both *αιωνας* and *αιωνων* v. 6. After this it is useless to multiply examples, but we have pretty consistently *ονομα*, *ωδε*, *εργα*, *εχεις*, *οξυ*, *ορος*, *επτα* (not xv. 7), *ιππων*: the accents are just as ill put; sometimes they are placed over each part of a compound, and often neglected altogether. Words are repeatedly written twice over, and there are about five examples of *ομοιοτελευτον*: the itacisms are 46, quite of an ordinary complexion. The text of the Apocalypse is surrounded by a commentary in a cramped and less distinct style, evidently however by the same hand, which exhibits several forms of abridgement not very usual, some of them being nearly the same as we met with in Codex n of the Epistles (*see above*, p. lxxvii.): such are: = *a*, ' = *ov*, [^] = *av*, [√] = *as*. The commentary, which is not very rare in MSS. of the Apocalypse, is a kind of epitome of that of Arethas, Archbishop of the Cappadocian Cæsarea in the tenth century (appended to the Paris Œcumenius, 1631); so that this copy cannot well be placed earlier than the eleventh century, nor do I think it later than the twelfth. The title and initial A alone are in rubric; there is no division into sections, but each longer lesson has a capital letter at its commencement: these however are later than the text, for they are often written where the smaller letter was already found: e.g. ii. 5; 8. There are perpetual notes of reference to the commentary, above and in the body of the sacred text. This MS. frequently supports the readings of Cod. a, which I presume is of about the same age, and will merit attentive study: yet it is not seldom found to agree with the Elzevir text against the majority of our copies: e.g. xii. 8; 9; 14; xiii. 2; 3; 5; 8; 18; xiv. 3; 4; 7; 8; 19; xvii. 16; xviii. 2; 13; 15; 19; xix. 2; 6; 12; 17; xx. 11: in many of which *g* is attended by our copies *h* or *n*. The alterations in this MS. seem to have been made *primâ manu* (except v. 9), but are certainly early.

(h). PARHAM, No. 2, contains the Apocalypse complete, on glazed paper, quarto, 22 leaves, with 28 lines on a page, in a very neat hand, which much reminded me of Lambeth 1350 (t of the Gospels: *see my Collation, Introd.* p. lv): I should assign it to the 14th century. This MS. also came from Caracalla in 1837, and is in beautiful preservation. There is a scrawling inscription at the end, of which I can decipher *βοηθη του δουλου σου ιωανη του παπα δημητριου του τριχυναργαμ* [??]... We find some *short* glosses or comments in the margin of this book; e.g. on ii. 22 *κλινην ασθενειας*: these are in a later hand. The title, initial

letters of the sections, and numerals indicating the κεφάλαια are in pale red: the only traces of a second hand in the text are vii. 17; xvii. 10; xix. 10; and a few erasures. The breathings and accents are correct, though a few are omitted: we read ἄν, μῆ, ᾧδε, ἀφοῦ, ἔωσοῦ, ἄχρισοῦ, μεταταῦτα, οὕτως always; nor is the accent of the enclitic ever thrown back, when the preceding word is properispomenon, e. g. εἶπε μοι. The only ν εφέλκυστικον is erased xvii. 10: ι subscript is used but six times, always with ἀδης and ἀδουσιν; ι ascript never: the itacisms are but eight, of the commonest kind. This MS. resembles efg most of ours, and is remarkable for coming nearer to the Elzevir text than perhaps any other in existence. The examples (which I have carefully noted in my collation) are so numerous, that it may suffice to state the fact once for all (e. g. i. 5; 14; 17; ii. 1; 5; 7; 10; 17; 25, &c.). Other unusual readings are i. 2; 13 (A); vi. 5 (AC: sic v. 7); 9; viii. 9 (A); 13; x. 4; 7; xi. 3 (AB); xvii. 10; xviii. 3; 17, &c.

(j). BRITISH MUSEUM, ADDITIONAL MS. 17469. This copy of the whole New Testament is one of the most precious of the Biblical MSS. added to our National Library within the last ten years¹. It was purchased from T. Rodd, the bookseller, in 1848. It is a small folio on vellum of 186 leaves and 35 lines in a page; not much earlier, I should imagine, than the 14th century. I have hitherto collated it for the Apocalypse alone, but on inspecting cursorily the other books (we all know by this time how little a *cursory* inspection is worth) I observed nothing very striking: there is an hiatus about 1 Tim. iii. 16. Before certain liturgical tables at the end of the volume we read *rubro* τῇ συντελεστῇ των καλων θα χαρις | * * * (a line erased) | τῇρι των καλων πλαστου γε μου; | Κοι τω δοξα τιμη και κρατος πρεπει μου|. This document is neatly written, though the abridged forms are rather numerous; the breathings and accents are full and correct: we find ᾧδε, οὐχ', ῥάβδος (*vid. supra*, p. xxxix); ἔστησαν xviii. 17; ἔξουσιαν xvi. 9; οἰκουμένης *ibid.* 14; ὀνόματα xxi. 12, διατοῦτο, and (as in Cod. h &c.) εἶπε μοι, οἶδα σου, κ.τ.λ. μὴ is used almost always, as is οὕτως: we read ἀπηλθα x. 9; ἐπεσαν xix. 4; ἐπεσα *ibid.* 10. I observe no instance of ν εφέλκυστικον, and only twelve itacisms: ι subscript is perpetual (not however with ἀδης or ὠδη), and in four places where it ought not to be (e. g. ii. 11 ακουσατω). The title and initial letter of each section are in rubric, and six examples of error by ὁμοιοτελευτον occur. This copy is of great value and full of interesting variations from the general mass, especially in the earlier chapters. Of our codices it most resembles ce. There will be found to exist a tendency to omit the article, and the following passages well merit examination: i. 14; 15; 18; 20; ii. 17; xii. 1; xiii. 10; 18; xiv. 4; 14; 20; xviii. 7; xx. 9; xxi. 19; xxii. 6; 12.

¹ The following fresh copies, of the Gospels alone, await a patient labourer in this field of Biblical science; Addit. MSS.: 16183 (12th cent. ?);

16943 (11th cent. ?); 17470; 17741; 17982; 19387; a noble harvest for some fortunate scholar.

(k). **LIBER CANONICUS 34** in the Bodleian at Oxford. The *Libri Canonici* comprise a splendid collection of 576 Greek Manuscripts, purchased by Dr Bandinel, the Principal Librarian of the Bodleian, at Venice in 1817, from the heirs of Abbot M. L. Canonici, for the University of Oxford. They are described by Mr Coxe, in the Bodleian Catalogue, Part III. (1854). This document contains the whole New Testament, neatly written in quarto, on 319 paper leaves, having 25 lines on a page, the Pauline Epistles preceding the Acts, as in the Codex Leicestrensis. At the end of the Apocalypse (the only portion of the MS. yet collated) we read *Μιχαηλος δαμασκηνος ο κρης τω εκλαμπροτατω και πανσοφωτατω ιωαννη φραγγισκω πικω μοιρανδου...ηγεμονι και ταυτην την θειον βιβλον...ψεν ετει απο της χριστου γεννησεως αφις*¹, *μηνη ιουλλιω ιη* (fol. 319), i.e. A.D. 1516. This John Francis Picus was the nephew and biographer of the illustrious John Picus of Mirandola, who died in 1494. A little lower on fol. 319 is written in the same hand *εγραφη το παρον βιβλιον εν μοιρανδουλια*, [Mirandola, now in the Grand Duchy of Modena] and still lower in a later but ancient hand “[Si quis² h]uic exemplari parvam fidem adhibendam putet. descriptum noverit e vetustissimo codice manu scripto. Nam ipse Jo. Fran. Picus olim Mirand. dux in Annotationibus Erasmi, quas ipsi in bibliothecâ illius invenimus, id manu propriâ testatum reliquit. Ego hieronymus Teggetæus, qui in præsentî libri hujus sum possessor, quæ vidi hic annotandum putavi; manum autem illius nos probè novimus.” The truth of this statement is established by the character of the text exhibited in the MS.; the slightest examination will shew that the scribe has not used Erasmus’ *editio princeps* of the Greek Testament, whose Preface by Frobenius bears date March 1, 1516. In the Apocalypse this copy abounds in peculiar readings; in some places much resembling e described above, while in others it stands quite alone: e.g. i. 3, 4; 14; 19; ii. 1; iv. 1; 8; vi. 11; vii. 13; viii. 1; ix. 14; 15; x. 1; xi. 7; 18; xii. 3; 14; xiii. 3; 4; 12; xiv. 9; xvi. 5; xvii. 5; 12; 13; 16; xviii. 4; 14; xix. 9; xx. 3; 14; xxii. 12: it often resembles Griesbach’s 30 (Guelpherbyt. xvi. 7) in its rarest readings. The writer seems scarcely familiar with Greek (e.g. xvii. 3), and sometimes employs the article rather strangely (e.g. 1 Johan. v. 8, *ὅτι οἱ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες τὸ πνεῦμα*, κ.τ.λ. *omisso versu septimo*). From Apoc. ii. 11 to v. 23 *και γνωσονται* there is a chasm, yet the text runs on *uno tenore*, with no signs of omission (*vid. supra*, p. xli.). There occur no less than 13 instances of *ὁμοιοτελευτον* in the Apocalypse. The breathings and accents are pretty regular, but we have *ὀρη, ἐστηκα, ἐστηκως* (*ferè*), *χρυσούς*, and such forms as *οἶδα σου*. Of itacisms there are few or none. The augment is omitted x. 7; we read *χειρα* x. 5, *p. m.* *Θεος, χριστος &c.*

¹Mr Coxe reads *αφίς*, but we find *ς* with a similar shape in Apoc. xviii. 6, not to mention that the Gospels have a like colophon bearing date May 23, 1515 (fol. 131), and the Pauline Epistles are dated October 11, 1515 (fol. 229).

²A few letters are illegible. Mr Coxe supplies “Nemo:” I prefer “Si quis,” supposing the point after *putet* to represent no more than a comma. The second *g* in Teggetæus is erased.

are rarely abridged: we find ὡδε, οὕτω, ὅταν. It is usual to write *ι subscriptum* (never *ascriptum*), six times where it should be absent. Ν εφελκυστικον before a consonant is met with three times, the hiatus for lack of it twice. Corrections are few, and seem *p.m.* Throughout the MS. is no liturgical or marginal matter: the Apocalypse begins on the same page as the Catholic Epistles end, with a simple initial capital letter, *rubro*. I am indebted to Dr Bandinel's kind attention for bringing this interesting copy under my notice.

(l). HARLEIAN: 5537, is Mill's Covell 2, and Wetstein's Act. 25, Paul. 31, Apoc. 7; containing the whole New Testament except the Gospels. This very important copy was loosely collated by Mill, whose readings I have compared with my own throughout the Apocalypse. It is a *small* quarto of 286 vellum leaves, having 23 lines on each page, in a very neat and clear hand. On fol. 100 b, between the Catholic and Pauline Epistles, after other matter (which seems to fix the country of the MS. to the shores of the Ægean sea) we read ετελειωθη δε ο̅ άγιος αποστολος μετα και της αποκαλυψεως μή μαιω ηγουν τη Ν̅ [i.e. the Pentecost] 'ωδ.ι' ετ. εφ̅ηε [A.D. 1087]. βασιλενοντος αλεξιου του κομ....και νικολαιου πατριαρχου. Mill justly remarks "est certè hic ex libris nostris probatoribus" (Proleg. § 1482). The following specimens of its unusual readings will prove acceptable: i. 5 (*Arab.*); ii. 3; 16 (*Arab.*); iii. 7 *p.m.*; 11; 18; iv. 5; 8 (*Arab.*); v. 8; 11 (*Arab.*); vii. 5; viii. 13 (*Arab.*); ix. 6; 12; x. 10; xiii. 10; xiv. 10 (A); 11; 15 (*Arab.*); xv. 2; 7; xvi. 3; 15; xx. 10; xxii. 3; 12; 14 (A *ferè*); 20. It is often thus found with the polyglot Arabic version almost alone; also with our h and the Elzevir text, where they are countenanced by few others. We find no *ι ascriptum* or *subscriptum*, but ν εφελκυστικον is frequent, though mostly erased by a more recent hand, whereof I observe no other trace, except in xxi. 22, which change is very late. An hiatus occurs xi. 6 *secund. manu*; the augment is omitted xiv. 18; we find τεσσαρεις and επεσαν (v. 8). Here the itacisms are many and strong, especially ει interchanged with η: εδωθη, ιδον are almost perpetual. A few breathings are irregular (άμμος, δλιγος, ένιαυτος, έστηκα, ιματια), though even here the usage fluctuates. The circumflex is often misplaced: e.g. ζώου, πρῶτου, οίκου, ζῶων' on the contrary see μήνας, πάσαν, γήν, χρυσούς, &c. and such forms as οὐκέχουσιν, οὐκείρέθη, ὅτ' ἄν, ὦν (for ὠν), οὐαί and οὐαὶ indifferently, but ὡδε always. There are five instances of ὁμοιοτελευτον in the Apocalypse, which has no ὑποθεσις, and no κεφαλαια noted in the margin, but rubric capitals often. One rubric title is inserted in the body of the text (iv. 1).

(m). Codex Mediomontanus 1461, olim Meermann. 118, is a MS. on vellum, on 229 leaves 8vo, of the eleventh or twelfth century at the latest, purchased by Sir Thomas Phillipps, Bart. at the Meermann sale in 1824, and now forming a part of his unrivalled collection of Manuscripts at Middle Hill, Worcestershire. It contains the Acts, Epistles and Apocalypse, unhappily in a mutilated condition,

beginning Act. iv. 24 *αυτοῖς· ὁ δια*, ending Apoc. xxi. 12 *νῶν ἰηλ̄*. Many leaves are lost, though only one other in the Apocalypse, containing from after *απαρχῇ τῷ θῷ* xiv. 4 to v. 14 *καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην* several leaves have also been misplaced¹. This copy is numbered by Scholz Act. 178, Paul. 242, Apoc. 87: he probably *saw* it abroad, but does not once cite it throughout the whole Apocalypse, which book the present owner most obligingly allowed me to collate at Middle Hill: I do not imagine that the rest of the MS. was ever examined. It is written in a bold clear hand, the number of lines on each page varying from 23 to 31: it is worn in parts, and occasionally retouched: e.g. in five passages of the Apocalypse (i. 1; xiii. 2; xvii. 13, 14; xviii. 1; 22, 23): five cases of *ὁμοιοτελευτον* occur. Each of the Epistles has an *ὑποθεσις* before it, and both they and the Acts exhibit in the margin the usual *κεφαλαια*, *αρχαι* of Church lessons, liturgical directions and rubric capitals: the Apocalypse however has no *ὑποθεσις* or *κεφαλαια*, but a small illumination over the title, and flourished capitals to the 72 *κεφαλαια* in faded red. This MS. abounds with rare and singular readings; e.g. i. 5; 7 (*article*); 13; 16; ii. 1; 8; 9; 13; 17; iii. 1; 7; iv. 8; v. 2; 9; vi. 9; 11; 17; vii. 1; 12; viii. 1; 12; x. 10; xi. 2; 14; 19; xii. 3; 4; 7; 11; 16; 18 (AC); xiii. 10; 17; xv. 2; 3; xvi. 20 (*article*); xvii. 4; 6 (*article*); 14; 15; 16; xviii. 6; 7; 10 (*article*); 13 (ACc); 22; xix. 3; 6 (c); 13 (g); 17; 21; xx. 10; xxi. 9 (A). It is often found with our gn. This copy frequently agrees with the Elzevir text with few others: i. 8; 9; ii. 7; iii. 2; v. 6; vi. 4; 12; viii. 7; 8; ix. 7; 10; 12; x. 1; xiii. 7; 14; 18; xv. 2; xviii. 19; xix. 20; xx. 8; xxi. 12. We meet with no *ascriptum* or *subscriptum*; *ν εφέλκυστικον* is frequent, but less so towards the end of the book. Only eleven ordinary itacisms occur in the Apocalypse: *μετοπων* is read once, *φυαλη* three times (these forms are *constant* in Codex n, to be described next): many breathings are irregular, e.g. *ἡγαπησεν*, *ἡνοιξε*, *ἡνοιγη*, *ἡνεωγμενον*, *ἡρημωθη*, *ἡκουσα*, *έμεσαι*, *όπισω*, *όλιγα*, *ούπω*, *όπωρα*, *όφελον*, and on the contrary *ἡξουσιν*, *είστηκει*, *έστηκοτες* (but *έστωτα*), *ώδε*. The circumflex is often put over nominatives in *η*, as *συναγωγῇ*, *στολῇ*, *λευκῇ* &c., and over the *short* penultima, as *βαστᾶσαι*, *θερίσαι*, *κανματίσαι*, *ἀγορᾶσαι*, *πατᾶσαι*, yet we have *προφήται*, *αἰώνας*: we see also *γλώσσας*, *θατεῖροις*, *ὑπὸ κάτω*, *μηδέν*, *οὐ μῆ*, both *ὄτᾶν* and *ὄτ' ἄν*.

(n). BAROCC. 48, in the Bodleian, is a volume in small quarto, consisting of various pieces in several hands, some on vellum and others on paper, of about the 15th century. Mr Coxe describes its general contents in his Catalogue². The Apocalypse commences at fol. 51 b, and ends abruptly at fol. 74 b, after the

¹ After Apoc. xi. 2, read the four following leaves in this order, 4, 2, 3, 1. After Apoc. xix. 1 two leaves are transposed and turned upside down. The present is hardly the place for giving a list of the chasms in the Acts and Epistles.

² On fol. 18 (paper, of the 14th century) are five verses of the Apocalypse (v. 1—5) differing in several places from the text of the copy I have called n. The readings of this small fragment are cited as n².

words *βδελυγμάτων αυτής* xvii. 5. It is neatly and clearly written on paper, with 22 lines on the page, and bears date from the 14th or 15th century. This copy was collated (together with three others at Oxford) for Wetstein's Greek Testament by Caspar Wetstein, his kinsman, Chaplain to the Prince of Wales, and its readings are numbered 28 in Wetstein's edition; but the collator has done his work most negligently, though I have been glad to use his labours for the correction of my own throughout the book. Codex n is one of the most important of our cursive MSS., containing wide and frequent variations from the mass of authorities: it somewhat resembles our h in its close approximation to the Elzevir text, and next to h, it approaches nearest to bgl. For its resemblance to the Elzevir editions, see i. 6; 9; 12; 18; 20; ii. 3; 9; iii. 9; 11; v. 14; vi. 8; 9; ix. 2; xvi. 1. The following readings are also remarkable: ii. 20; 27; iii. 7; 12; 13; 14; 18; iv. 7; 8; vi. 5; vii. 4; 11; viii. 12; ix. 13; xi. 1; 5; 8; 15; xii. 1; 4; xiii. 3; 11; 13; xiv. 6; 8; 16; xvii. 3. In this very recent codex we find no *ascritum* or *subscriptum*; *ν εφελευστικον* is read but six times before a consonant, the hiatus in its absence once (i. 4). There are five cases of *όμοιοτελεuton*, and many itacisms, chiefly between *ο* and *ω*: we always have *μετοπων*, *φναλη*, and *εδωθη*, *ερριθη*, each twice. Of grammatical forms I note only *ειδα*, ii. 2. There is a slight illumination at the opening of the Apocalypse, and its first three verses are in rubric. The headings of the several *κεφαλαια* are interspersed with the text, the *κεφαλαια* numbered in the margin, and their commencements marked by rubric capitals. Numerals are invariably expressed by letters, not words. The breathings are not very accurate or consistent, e. g. *ιππος*, *αιμα*, *αδουσιν*, *ηκουσα*, *ηνοιξε*, *ηξουσιν*, *οδοντες*, *ολιγα*, *ους* (*auris*), *ωδε*. The accents are more carefully given: we find however *ιπομονη nom.*, *φωνη dat.*, *χρυσας*, *οιδα σου*, *μηδεις*, &c. A few corrections seem *primā manu*, but several are very recent, as are some Latin notes which disfigure the margin. I believe that this manuscript merits peculiar attention.

As it is admitted on all hands that the text of the Apocalypse is less satisfactorily represented in our printed editions than that of any other part of the New Testament, I deeply regret that scholars should have published a revision of it, even within the last few years, without having previously sought to add to our existing store of materials, or at least to test their accuracy. Up to this time we have an *exact* knowledge of but two copies of this book of Holy Scripture, the Codex Alexandrinus (A) and the Codex Ephraemi (C), the latter a mere fragment. Tischendorf's transcript of the only remaining uncial, the Codex Vaticanus 2066 (B), is, in fact, the result of a hurried collation (*Monument. sacr. ined.* pp. 407—432), made under circumstances I should not wish to happen to me¹. I cannot doubt then that the present contribution will be

¹ I praise as little as any one the childish jealousy displayed by the authorities at the Vatican, but it is now their fixed rule to permit no stranger

to collate their more precious manuscript treasures. Tregelles however in 1845, and Tischendorf in 1843, obtained leave to make facsimiles of one or

welcome to those who desire to see the text of the Apocalypse settled on a firmer basis: a task not only less toilsome, but (I will venture to say) less precarious in its results than the criticism of the Gospels: so much easier is it in this instance to distinguish the broad tide-wave of ancient evidence from those local currents which bewilder the inexperienced voyager.

I annex a list of examples of enallage of cases which occur in one or more of our manuscripts of the Acts, Epistles, and Apocalypse. Those in the Gospels will be found under their separate heads.

Genitive for accusative: Phil. iii. 14; 1 Thess. ii. 9; Hebr. iii. 6; vi. 2; Apoc. viii. 3; x. 2 (*cf. v. 5*); xvii. 8; xx. 4. Genitive for dative: Apoc. ix. 19.

Dative for genitive: Apoc. v. 13; vi. 16; vii. 10; 15; xix. 4; xxi. 5.

Dative for accusative: Act. x. 23; xi. 26; xiii. 32; xvi. 10; 20; xxi. 24; xxii. 17; xxiii. 12; 14; Jac. i. 22; 1 Pet. iii. 15; 2 Cor. iii. 1; Gal. i. 9; iii. 1; Apoc. xiii. 4; 15; xiv. 16; xvii. 3; xviii. 20.

Accusative for genitive: Act. xxi. 30; 33; Rom. ii. 4; xi. 7; 1 Cor. vi. 19; Hebr. vi. 13; Apoc. ii. 10; xiii. 16; xiv. 14; xx. 11.

Accusative for dative: Act. x. 3; xii. 17; xxi. 24; 39; 40; xxiii. 28; Rom. vii. 25; xii. 9; 2 Cor. iv. 4; x. 11; Gal. i. 8; v. 26; 2 Thess. ii. 8; Tit. ii. 14; Apoc. i. 13; ii. 21; iv. 1; vi. 2; 4; 5; viii. 13; x. 7; xiii. 8; xiv. 7; 14; xviii. 9; xx. 4.

To the variations in punctuation found in MSS., of which I gave a list in my *Collation of the Holy Gospels*, *Introd.* p. lxxv., we must now add Matth. x. 42; Luc. iii. 23; Johan. v. 45; viii. 44; xiv. 9. I have noticed the following in the other books of the N. T.: Act. i. 24, 25; vii. 9; viii. 33; xii. 19; xiv. 11; xv. 7; 24; 29; xvi. 12; xix. 4; 8; xx. 19; xxi. 7; xxii. 27; xxv. 24; xxvi. 29; xxvii. 13; Jac. ii. 23; iii. 8; 10; iv. 5; 16; v. 3; 5, 6; 1 Pet. i. 13; ii. 16, 17; 2 Pet. ii. 10, 11; Jud. 7; 20; Rom. i. 10; ii. 4; viii. 21; ix. 5; xiii. 4; 1 Cor. i. 26; iv. 9; v. 1; 2; xi. 22; xii. 15, 16; xvi. 3; 2 Cor. v. 19; viii. 13; ix. 5; 10; x. 7; Gal. ii. 17; iv. 10; v. 13; Eph. iii. 1; 8; iv. 10; 16; v. 5; 13; vi. 19; Phil. i. 27; ii. 18; iii. 10; Col. iii. 16; 1 Thess. i. 4; iv. 11; 1 Tim. ii. 6; iii. 12; 15; 2 Tim. iii. 16; Philem. v. 4; Hebr. iv. 7; vii. 6; xi. 1; 34; xii. 23; xiii. 18; Apoc. iii. 15; ix. 12; xvii. 8; xviii. 11; 21; xix. 10; xxii. 1; and perhaps a few other places.

It is so difficult to ensure accuracy in collation, and I have detected so many errors in the volumes of my most eminent predecessors, that I am unwilling to speak with confidence of the character of my own labours in this respect. I

two passages of Codex B (2066). And now the latter shall tell his own story. "Mihi vero æstate anni 1843, cum concessum esset aliquos codicis versus facsimili exprimere, contigit ut in confi-

ciendo facsimili variantes lectiones omnes editioni meæ Lipsiensi adscriberem." (N.T. ed. 1849, Proleg. p. lxxiv.) *Contigit ut!*

may say with truth that I have cheerfully devoted time and care and untiring diligence to this pursuit, in the full belief that whatever aims at the illustration of God's Word demands and *deserves* our best: the rest I must leave to the candour and intelligence of my readers. I will only add that I have taken as my standard the Elzevir New Testament of 1624, even in its few obvious misprints and inconsistencies. Thus we find *ν ἐφέλκυστικον* Apoc. ii. 14, and an hiatus for lack of it, Act. ii. 7; xxii. 14; 1 Cor. xv. 28; Apoc. xiv. 20. Of typographical errors the chief are Act. ix. 3, *περιστραψεν*; 1 Cor. v. 7, *ἐθυθη*; 1 Cor. xiii. 3, *ψωμιζω*; 2 Cor. v. 19, *θημενος*; Col. ii. 13, *συνεζωποιησε*; 1 Thess. ii. 17, *ἀποφανισθεντες*; Hebr. xii. 9, *ἐντροπομεθα*; 2 Pet. i. 7, *φλιαδεφλιαν*; Apoc. xviii. 16, *κεχρυσωμενοι*. Οὕτως is used before a consonant 1 Cor. iii. 15; 2 Tim. iii. 8; 1 Johan. ii. 6. We read *ἡλια* Rom. xi. 2, but *ἡλιας* Jac. v. 17: *ἦσαν* Rom. ix. 13; Hebr. xii. 16, but *ἦσαν* Hebr. xi. 20. Omissions of *ι* subscript (Eph. iv. 16; Hebr. ix. 26), mistakes in breathing (*ἀλλ'* 1 Tim. ii. 10; *ἑπτα* *prim.* Apoc. i. 20), in accents, and such like minutiae, it is needless for us to notice in detail.

POSTSCRIPT.

Among Bentley's papers, deposited in Trinity College Library, I have found a collation by that great scholar of the Uncial Evangelistarium, Arundel 547, whose various readings I have published in my "Collation of Greek Manuscripts of the Holy Gospels." It is contained in the margin of his copy of the Oxford New Testament of 1675 (B. 17. 8), the same volume which preserves his collation of the Codex Augiensis, mentioned above in the Introduction, p. xxiii. He describes the manuscript as "vetustum lectionarium 800 ann. in Bibliothecâ Regiæ Societatis Londini, literis capitalibus scriptum (num. 31 in Catalogo). Hic codex *η ι et ei* passim confundit: sic *οι et ο*: *ν* in *εστιν*, *ελεγεν*, &c.: sic passim habet ante consonantem." On comparing my published collation with that of Bentley, I perceived that we differed in many places, chiefly (indeed almost exclusively) through our respective omissions of various readings. These variations I have compared with the venerable original in the British Museum, and while it is no part of my duty to note the errors committed by Bentley, I am bound to take this opportunity of correcting my own. I truly regret that the list of my errata is so large (26), and can only hope (what from other circumstances I am inclined to believe) that my collation of this document is no favourable specimen of my general care and accuracy.

To my collation of Evangelistarium Arund. 547 (x) the following variations should be added: MATTHÆI xviii. 15. — *και prim.* 30. *παν το οφειλομενον*. xx. 2. *και συμφωνησας* (—δε). 30. *υλε*. xxi. 9. *ωσαννα*. 23. *τι (pro τις)*. 31. *προσαγουσιν*. MARCI i. 10. *εκ (pro απο)*. ix. 38. —δε. —εν. 41. *επι (pro εν)*. xi. 25. *αφιση*. xii. 30. *εστιν πρωτη*. xv. 10. *παρεδωκεισαν*. xvi. 1. *legas* —*ἡ του x semel*, —*του secund. semel*. LUCÆ ii. 51. *ἡ δε μητηρ* (—και). vii. 24. *τοις οχλοις* (—προς). xii. 8. *ὁμολογησω καγω, ποη καγω ὁμολογησω*. xxi. 34. *βαρηθωσιν*. 36. —*παντα*. xxii. 45. —*αυτου*. 62. —*δ petros*. JOHANN. iii. 4. *γενηθηναι bis*. vii. 24. *fin. κρινετε Bentl. at κριντε MS.* x. 24. —*ει συ ει δ χς*. xi. 7. + *αυτου (post μαθηταις)*.

Perhaps I ought to add Marc. ii. 7. *οὗτος οὗτος*, and Johann. ii. 11. —*εν κανα της γαλιλαιας*, but these are scarcely various readings. Bentley is very capricious in noting itacisms, *ν ἐφέλκυστικα*, &c., though he usually neglects the great mass of them. He specially observes *εὐδομην* for *ἐβδομην* Johann. iv. 52, (which is I think a proof that the cursive hand was familiar when this copy was written) and the form *εγνωκαν* Johann. xvii. 7.

CODEX AUGIENSIS GRÆCO-LATINUS
EPISTOLARUM PAULINARUM.

CAP. III.
v. 19 μω·λεγει·ινα·παν·στομα·
φραγη·και·υποδικος·γενη
ται·πασ·οκοσμος·τω· $\overline{\theta\upsilon}$ ·
20 διοτι·ου·δικαιω_θησεται·
εξεργων·νομου·πασα·
σαρξ·ενοπιον¹·αυτου·
Δια·γαρ·νομου·επιγνωσεως·
αμαρτιας·
21 Νυν·ιδε·χωρισ·νομου·
δι_και_οσυνη·του²· $\overline{\theta\upsilon}$ ·
πεφανερωται· $\overset{f}{\mu\alpha\rho\tau\upsilon\rho\omicron\upsilon}$ ·
μενη·υπο·του·νομου·και·
22 των·προφητων·δικαι_οσυ
νη·δε· $\overline{\theta\upsilon}$ ·δια· $\overset{f}{\pi\acute{\iota}\sigma\tau\epsilon\omega\varsigma}$ · $\overline{\iota\eta\upsilon}$
 $\overline{\chi\rho\upsilon}$ ·εισπαντας·και·επιπαντας·
τους·πιστευοντας·ου·γαρ·
23 εστιν·διαστολη·παντες·γαρ·
η·μαρτον·και·υστερονται·
24 τησ·δοξησ·του· $\overline{\theta\upsilon}$ ·δι_και_
ου_μαιοι·δωρα_ιαν·τη·αυτου
χαριτι·δια·της·απολυτρω
25 σεως·της·εν· $\overline{\chi\rho\omega}$ · $\overline{\iota\nu}$ ·ον·
προεθετο·ο· $\overline{\theta\varsigma}$ ·ιλαστηρεϊον·
δια·πιστεωσ·εν·τω·αυτου·
αιματι·εισ·ενδιξιν·της·δι
26 και_οσυν_ησ·αυτου·εν·τω·
νυν·καιρω·εισ·το·ειναι·αυτον

dicit·ut omne os
obstruatur·et subditus fi
at omnis mundus \overline{do} ·
quia non justificabitur·
ex operibus legis omnis
caro coram illo·
per legem enim agnitio
peccati·~~~~~
Nunc autem sine lege
 \overline{sine} lege
justitia \overline{di}
manifestata est· $\overset{f}{\text{testi}}$
ficata a lege et
prophetis· $\overset{f}{\text{Justitia}}$
autem \overline{di} ·per $\overset{f}{\text{fidem}}$ \overline{ihm}
 \overline{xpi} ·in \overline{oms} et super omnes
qui credunt·non enim
est distinctio· \overline{oms} enim
peccaverunt et egent
gloria \overline{di} justifica
ti gratis per ipsius
gratiam·per redempti
onem·quæ est in \overline{xpo} \overline{ihu} quem
propôsuit \overline{ds} ·propitiationem
per fidem in illius·
sanguine·ad ostensionem·
justitiæ suæ in hoc
tempore·ut sit ipse

CODICIS BOERNERIANI VARIANTES LECTIONES.

¹ ενοπιον. ² — του at rasura in loco. + $\overline{\text{δια πιστεωσ ιην χρυ}}$ εισ παντας και επι παντας (post $\overline{\theta\upsilon}$).

CAP. III. justus justificans eum qui

v. 27 ex fide est. Ubi est ergo

gloriatio tua? exclusa

est. per quam legem?

factorum. non. sed per

28 legem fidei. arbitra

mur enim justificari ho

minem per fidem sine ope

29 ribus legis. an judæorum

ds tantum. nonne et gentium.

30 utique et gentium. Qm quidem

unus ds qui justificavit circum

cisionem ex fide. et

præputium per fidem

31 legem ergo destru

imus per fidem.

absit sed legem

statuimus;

CAP. IV.

1 Quid ergo dicemus invenisse

Abraham patrem nostrum

2 secundum carnem. si enim abraham

ex operibus justificatus est habet

gloriam. sed non apud dm

3 Quid enim scriptura dicit. credi

dit abraham do. et reputatum

est ei ad justitiam

4 ei autem qui operatur

merces non imputatur secun

δικαιον. δικαιουντα. τον.

εκ. πιστεωσ. Που. ουν. η.

καυχησις. σου? εξεκλεισ

θη. δια. ποιου. νομου? των

εργων? ου. αλλα. δια.

νομου. πιστεωσ. λογειζομε

θα. γαρ. δικαιουσθαι. ανθρω

πον¹. δια. πιστεωσ. χωρις. εργον². νομου. Η. iου. δαιων.

ο. θς. μονον. ουχε. και. εθνων.

ναι και εθνων. επε. ιπερ.

εισ. οθς. ος. δικαιωσει. πε

ριτομην. εκπιστεωσ. και.

ακροβυστιαν. δια. της. πισ

τεωσ. νομον. ουν. καταρ

γουμεν. δια. της. πιστεωσ.

μηγενοιτο. αλλα. νομον.

στανομεν.

Τι. ουν. ερουμεν. ευρηκεναι.

αβρααμ. τον. πατερα. ημων.

κατα. σαρκα. ει. γαρ. αβρααμ.

εξ. εργων³; εδικαιωθη. εχεικαυχημα. αλλα. ου⁴. προσ. θν⁵.Τι. γαρ. γραφη⁵. λεγει. επιστευ

σεν. αβρααμ. τω. θω. κα. ελο

γειςθη; αυτω. εις. διακαιοσυ

νην⁶. τω. δε. εργα. ζομενω.

ο. μισ.θος. ον. λογιζεται. κα

¹ ανθρωπον.² εργων.³ εξ. εργων.⁴ αλλου.⁵ η γραφη.⁶ δικαιοσυνην.

CAP. IV. τα·χαριν·αλλα·κατα·οφει

v. 5 λημα· Τω·δε·μη·εργα

ζομενω·πιστευοντι·δε·

επι·τον·δικαι^ουντα¹·τον·ασεβην·λογιζ^εται·η·πιστις·

αυτου·εις δικαιοσυνην·

6 καθωσ·και·ο·δανιδ·λεγει·

τον·μακαρισμον·του·αν^ωουω·ο·θς λογιζ^εται·δικαιοσυ

7 νην·χωρις·εργων·μακαρι

οι·ων·αφεθησαν·αι·ανο

μαι·και·ων·επεκαλυφθησαν·

8 αι·αμαρτιαι·μακαρισ·ανηρ?

ω³·ου·μη·λογισηται·κς·α

μαρτιαν·

9 Ο μακαρισμος·ουν·αυτου³·επι·την·πεπιτομην⁴· η·και·επι·

την·ακροβυστιαν? λεγομεν·

γαρ·οτι·ελογισ·θη·τω·αβρα

αμ·η·πιστις·εις δικαιοσυνην⁵·

10 πως·ουν·ελογισθη? εν·περι

τομην·η·εν·ακροβυστια? ⁶

ουκ·εν·περιτομη·αλλεν·α

11 κροβυστια·και·σημει^ω·ον·

ελαβεν·περιτομης·σφραγει·

δα·δια·της·δικαιοσυνης·της·

πιστωσ⁷·της·εν·ακροβυστια·

εις·το·ειναι·αυτον

dum gratiam· Sed secundum

debitum· Ei autem qui non opera

tur· Credenti autem

in eum qui justificat

impium·reputatur fides

ejus ad justitiam·

sicut et dauid dicit

beatitudinem hominis

cui ds reputat adjustiti

am sine operibus beati

quorum remissæ sunt iniqui

tates·et quorum tecta sunt

peccata·beatus vir

cui non imputabit dñs pec

catum·

eatitudo ergo hæc in

circumcisione an etiam·in

præputio? dicimus

enim quò deputata est abra

hæ fides adjustitiam·

quomodo ergo reputata est? incircum

cisione an inpræputio?

non incircumcisione·sed inpræ

putio· Et signum

acceperat circumcisionis·signa

culum justitiæ

fidei·quæ est in præputio

ut fieret

¹ δικαιουντα. ² ου (προ ω). ³ ουτος. ⁴ περιτομην. ⁵ δικαιοσυνην. ⁶ ακροβυστια. ⁷ πιστεωσ.

CAP. IV. pater omnium credenti

um·per præputium ut
reputetur et illis

v. 12 ad justitiam. Et pa-
trem circumcisionis·eis non
ex circumcisione tantum·sed
et his qui sectantur
vestigia quæ est in præpu-
tio fidei patris nostri

13 abrahæ. Non enim per legem
promissio abrahæ aut
semini ejus
ut heres ipse esset
mundi; Sed per justiti-

14 am fidei. Si enim qui
ex lege·heredes sunt.
et exinanita est fides et
abolita est promissio

15 Lex enim iram ope-
ratur·ubi enim non est
lex·nec præ varicatio.

16 ideo ex fide ut
secundum gratiam inesse
firmam promissionem
omni semini·non ei qui
ex lege est·sed ei qui
ex fide est abrahæ·qui

17 est pater omnium nostrum sic

πατερα·παντων·τωσ¹·πιστευ-
οντων·δια·ακροβυστιας·εις·
το λογισθηναι·και αυτοις·
την·δικαιοσυνην·και πα-
τερα·περιτομης·τοις·ουκ·
εκ περιτομης²·μονον·αλλα
και·τοις·στοιλουσιν·τοις
ιχνεσιν·της·εν·ακροβυσ-
τια·πιστεως·του·προσ·ημων·
αβρααμ· Ου·γαρ·δια·νομου·
η·επαγγελια³·τω·αβρααμ·η·
τω·σπερματι·αυτου·το
κληρονομον·αυτον·ειναι·
κοσμον·αλλα·δικαιοσυ-
νην³·πιστεως·Ει·γαρ·οι·
εκνομον·κληρονομοι·
και·καινωται·η·πιστις·και
κατηργηται·η·επαγγελια⁴·
Ο·γαρ νομος·οργην·κατεργα-
ζειται·που·γαρ ουκ·εστιν·
νομος·ουδε·παραβασεις·
Δια·τουτο·εκπιστεωσ·Ινα·
κατα·χαριν·εις·το·ειναι·
βαιβαιαν·την·επαγγελειαν⁴·
παντει·τω·σπερματι·ου·τω·
εκ·του·νομου·αλλα·τω
εκ·πιστεως·αβρααμ·ος·
εστιν πρ παντων·ημων·κα

¹ των.

² περιτομης.

³ δικαιοσυνησ.

⁴ επαγγελια.

CAP. IV. ^ω θῶς¹ γεγ_ραπται. Οτι.πατερα.

πολλων.εθνων.τεθεικα.σε.

κατεναντι.ου.επιστευ.σας.

^ω θ̄.του.ζωοποιουντος.τους

νεκρους.και.καλουντος.

τα.μη.οντα.ωσ.οντα² [τευσεν.

v. 18 ος παρελπιδα.εφελπιδει, επισ

εισ.το.γενασθαι³.αυτον.π̄ρα.

πολλων.εθνων.κατα.το.

ειρημενον.ουτως.εσται.

το.σπερμα.σου.ωσ.αι.

αστερες.του.ουνου⁴.και.το.

αμμον.της.θαλασσις.

19 και.μη.ασθενησας.εν.τη.

πιστι.ουκ.ατεν.ησεν⁵.το.εαυτου.σῶμα⁶.νενεκρωμε

νον.εκατοντα.αι.της.που

υπαρχον⁷.και.την.νεκρωσειν.της.μητρας⁸.σαρρας.

20 εισ.την.επαγγελιαν.του.θ̄ν.

ου.διεκρι.θη.τη.απιστια⁹.

αλλε.δυνα.μωθη.τη.πιστι.

21 δονσ.δοξαν.τω.θ̄ν.πλη

ρο.φορηθεις.οτι.ο.επιγ

γελται.δυνατος.εστιν.και.

22 ποιησαι.Διο.ελογισ_θη.

αυτω.εισ.δικαιο_συνην.

23 Ουκ.εγραφη.δε.μονον

ut scriptum est. Quia patrem

multarum gentium posui te

ante eum cui credidisti

dō qui vivificat

mortuos et vocat

ea quæ non sunt tamquam essentialia².

Qui contra spem in spe creditit

ut fieret pater

multarum gentium secundum qd̄

dictum est ei. sic erit

semen tuum sicut

stellæ cæli et

arena maris.

Et non infirmatus in

fide non consideravit

suum corpus emortu

um. cum. c. fere annorum

esset. et emortu

am vulvam saræ

in repromissione dī

non hæsitavit diffidentia

sed confortatus est fide.

Dans gloriam dō plenis

sime sciens quia quod pro

misit potens est et

facere. Propter qd̄ reputatum est

ei ad justitiam

Non est scriptum autem tantum

¹ καθως.² In Lat. essentialia.³ γενεσθαι.⁴ — αι αστερες του ουνου p.m. ut videtur.⁵ κατενοησεν.⁶ σωμα.⁷ ὑ'παρχων.⁸ μητρας.

CAP. IV. propter eum quia reputatum est illi

v. 24 sed et propter nos quibus

reputabitur credenti

bus in eum qui suscitavit

ih̄m dnm nostrum ex

25 mortuis·qui traditus est propter

delicta nostra et

resurrexit propter justificationem

nostram·

CAP. V. Justificati igitur ex fide

1

pacem habeamus·

addm per dominum

2 nrm ih̄m xpm per quem et

accessum habemus

ingratiam istam in

qua stamus et gloria

mur inspe gloriæ

3 dī·non solum autem sed

et gloriamur in

tribulationibus·scientes qđ

tribulatio patientiam ope

4 ratur·patientia autem

probationem·probatio vero

5 spem·spes autem non con

fundit· Quia caritas

dī diffusa est in cordi

bus nostris per spm san

ctum qui datus est nobis

δι·αντον·οτι·ελογισθε¹·αυτω

αλλα·και·δι·ημασ·οις·μελλεισ²

λογιζεσθαι·τοις·πιστευ_ου

σειν·επι·τον·εγει_ραντα·

ιν·τον·κν·ημων·εκ

νεκρων·οσ·παρεδο_θη·δια·τα

παραπτωματα·ημων·και

ηγερθη·δια·την·δικαιωσειν·

ημων·

δ Δικαιωθεντες·ουν·εκπιστεωσ·

ιρηνην·εχομεν·

προσ·τον·θν·δια·τον·κν·

ημων·ιν·χν·δι·ου·και·

την·προσαγωγιν·εσ_χ^ηεκαμεν³·

εισ·τιν⁴·χαριν·ταυτην·εν·

η·εστηκαμεν·και·καν_χ^ηω

μετα⁵·εφελπιδι·της·δοξ^ηεσ⁶·

τον·θν·ου·μονον·δε·αλλα·

και·καν_χομετα⁷·εν·ταις

θλιψεσιν·ειδοτες·οτι·η·

θλιψις·υ_πομον_ην·κατερ

γαζεται·η·δε·υπομον_η·

δοκειμην·η·δε·δοκειμη·

ελπιδα·η·δε·ελπισ·ου·κατα

ισ_χν_νει·οτι·η·αγαπη·του

θν·εκκεχ_υται·εν·ταις·καρ

δiais·ημων·δια·π_νσ·αγιου·

τον·δο·θεντος·ημιν

¹ ελογισθη. ² μελλει. ³ εσχηκαμεν. ⁴ την, ⁵ κανχωμεθα, ⁶ δοξησ. ⁷ κανχωμεθα.

CAP. V. v. 6 Εἰ στί·γαρ χρσ·ον των

ημων ασθενων αιτεικα

τα καιρον ὑπερ ασεβων

7 απεθανεν· Μολεισ γαρ ὑπερ

δικαιου·τισ·αποθαινειται

ὑπερ γαρ του·αγαθου·ταχα

τισ·και·τολμα αποθαινειν

8 Συνῖστησιν·δε·την·εαυτου

αγαπην ο θς·εις·ημασ·οτι

ειαιτει·αμαρτωλων·οντων

ημων χρσ·ὑπερ·ημων·απε

9 θανεν· Πολλω·μαλλον·δι

καιωθεντες·νυν·εν·τω·αιμα

τι·αυτου·σωθησομεθα·

δι·αυτου·απο·της·οργης·

10 Εἰ·γαρ·εκ·θροι·οντες·κατηλ

λα·γηνμεν·τω·θω·δια¹·θανατς

του·ιου·αυτου·πολλω·μαλλον

καταλλαγεντες·σωθησομεθα

11 ἐν·τη·ζωῃ·αυτου·ον·μονον

δε·τδτο·αλλα·και·κανχω

μεν·εν·τω·θω·δια·του·κν·ημων·ιν·χρν·διου·νυν·την·καταλλαγεν²·ελαβομεν

12 Δια·τουτο·ωσ·περ·δι·ενοσ

ανου·εις·τον·κοσμον·η·

αμαρτια·εις·ηλθεν³·και·δια

της·αμαρτιας·θανατος·και

Ut quid enim xps consistentibus

nobis infirmis adhuc secun

dum tempus pro impiis

mortuus est· Vix enim pro

justo quis moriatur

nam pro bono forsitan

quis et audeat mori·

Commendat autem suam

caritatem ds in nobis·quō

adhuc peccatoribus subsistentibus

nobis xps pro impiis mortu

us est· Multo magis justi

ficati nunc insan

guine ipsius salvabimur

per ipsum ab ira·

Si enim cum inimici essemus recon

ciliati sumus dō per mortem

filii ejus·multo magis

reconciliati salvi erimus

in vita ipsius·non solum

autem hoc·sed et gloria

mur in dō per dnm [nuncnrm ihm xpm per ihm xpm per quem

reconciliationem accepimus

Propter ea sicut per unum

hominem in hunc mundum

peccatum intravit et per

peccatum mors·et

¹ + του (post δια).² καταλλαγην.³ εσηληθεν.

CAP. V. ita inomnes homines pertrans

iit inquo omnes peccave

v. 13 runt. Usque enim adlegem peccatum erat in mundo. peccatum autem non imputabatur. non con

14 sistente lege. Sed regna vit mors ab adam usque ad moysen etiam in non peccantes in similitudine prævaricationis adæ. qui est forma futuri

15 sed dñs sicut delictum ita et donum i enim unius de licto multi mortui sunt multo magis gratia dī et donum in gratia unius hominis ihu xpī in plures abundavit

16 Et non sicut per unum peccatum. ita et donum. nam iudicium ex uno in condemnationem. Gratia autem ex multis delictis in 17 justificationem. Si enim in uno delicto mors regna vit per unum. multo magis

ουτως εισ παντας ανους δι

ηλθεν εφ ω παντες ημαρ

τον. αχρι γαρ νομου αμαρ

τια ην¹ εν κο·μω¹. αμαρτια

δε ουκ ενλογιται μη ου

τος νομου. αλλε βασιλευ

σεν² ο. θανατος απο αδαμ.

μεχρι μωυσεως. Και επι

τους μη αμαρτησαντας

επι τω ομοιωματι της πα

ραβασεως αδαμ ος εστιν.

τυπος του μελλοντος.

αλλ ουχ ως το παραπτωμα

ουτος³ και το χαρισμα

ι⁴ γαρ τω του ενος παραπτομα

τι⁵ οι πολλοι απεθανον

πολλω μαλλον. η. χαρισ. του.

θυ και η δωραια χαριτι τη

του ενος ανου ιν χυ εισ

τους πολλους επερισσευσεν.

και ουκ ως διενος αμαρ

τηματος το δωρημα⁶. τομεν

κρημα εξενοσ εισ κατα κρημα⁷.

το δε χαρισμα εκ

πολλων παραπτωματος εισ

δικαιωμα. ει γαρ εν ενει⁸

παραπτωμα⁹ ο θανατος εβασιλευ

σεν δια του ενος. πολλω μαλλον

¹ κοσμω. ² αλλεβασειλευσεν. ³ ουτως. ⁴ Ει. ⁵ παραπτωματι. ⁶ δωρημα (literā ante ma erasa). ⁷ κατακριμα. ⁸ ενει. ⁹ παραπτωματι.

CAP. V. οἱ τὴν περισσὴν τῆς χάριτος

καὶ τῆς δωραίας τῆς δικαιο

σύνης λαμβόντες ἐν ζωῇ βα

σιλευσούσιν διὰ τοῦ ἐνός· ἢ χν

V. 18 ρα¹ οὕτως διενός το παραπτομα² εἰς πάντα ἀνθρώπου³εἰς κατακριμα οὗτος⁴ καὶδιενός καὶ⁵ δικαίωμα εἰς πάντα

ἀνός εἰς δικαιοσύνη ζωῆς.

19 ὡς περ γὰρ διὰ τῆς παρα κ

ῆς τοῦ ἐνός ἀνὸς ἀμαρτω

λοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοὶ

οὗτος⁶ καὶ διὰ τῆς τοῦ ἐνός

ἀνὸς ὑπακοῆς δικαιοὶ κατέσ

ταθίσονται⁷ οἱ πολλοὶ.20 νόμος⁸ δὲ παρεῖσθην⁹ ἵναπλεονάσῃ το παραπτώμα¹⁰ ὅπου

δὲ ἐπλεονάσεν ἡ ἀμαρτία

ὑπὲρ ἐπερίσσευσεν ἡ χάρις.

21 ἵνα ὡς περ ἐβασίλευσεν ἡ

ἀμαρτία ἐν θανάτῳ οὕτως

καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ

δικαιοσύνης¹¹ εἰς ζωὴν αἰ

ῶν διὰ ἢ χν τοῦ κυ

ἡμῶν

CAP. VI. 12 ἵον ἐρευνῶμεν¹³· ἐπὶ μὲν

V. I

μὲν τῇ ἀμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις

2 πλεονάσῃ? μὴ γένοιτο ὅτι νῦν¹⁴

qui abundantiam gratiae

et donationis justiti

æ·accipientes in vita regna

bunt per unum ihm xpm

gitur sicut per unius deli

ctum·in omnes homines

in condemnationem·ita et

per unius justitiam in omnes

homines in justificationem vitæ·

Sicut enim per in oboedienti

am unius hominis peccato

res constituti sunt multi·

ita et per unius

hominis oboedientiam·justi

constituuntur multi·

ex autem subintravit ut

abundaret delictum·ubi

autem abundavit peccatum

super abundavit gratia

ut sicut regnavit

peccatum in mortem ita

et gratia regnet per

justitiam invitam æter

nam·per ihm xpm dnm

nostrum·

[Q]uid ergo dicemus·permane

bimus in peccato ut gratia

abundet? absit·qui

1 Ἀρα. 2 παραπτώμα. 3 ἀνός. 4 οὕτως.

8 Νόμος. 9 ἐπαρεῖσθην. 10 παραπτώμα.

5 το (pro καί). 6 οὕτως. 7 κατασταθίσονται.

11 δικαιοσύνη.

12 Τί.

13 ἐρευνῶμεν.

14 οὐκ ἔστιν.

CAP. VI enim mortui sumus peccato

quomodo adhuc vivemus in eo?

3 an ignoratis quia quicumque bap-

tizati sumus in $\overline{\chi\pi\omicron}$ $\overline{\iota\beta\upsilon}$ in

morte ipsius baptizati su-

4 mus·consepulti ergo cum

illo per baptismum

in mortem·ut quomodo

surrexit $\overline{\chi\pi\varsigma}$ a mortuis per

gloriam patris ita

et nos innovitate

vitæ ambulemus

5 Si enim complantati facti sumus

similitudini mortis

ejus·simul et

resurrectionis ejus erimus

6 hoc scientes·quia

vetus homo noster simul

crucifixus est·ut destruat

corpus peccati

ut non ultra serviamus

7 peccato· Qui enim mortui

us est·justificatus est

8 a peccato· Si autem mortui

sumus cum $\overline{\chi\pi\omicron}$ credimus

quia etiam convivemus $\overline{\chi\pi\omicron}$ ·

9 Scientes qđ $\overline{\chi\pi\varsigma}$ resurgens a

mortuis·jam non moritur·

γὰρ ἀνεθάνομεν¹ τῇ ἁμαρτία

πῶς εἰτεῖ² ζήσωμεν ἐναντὶ;

Ἡ ἀγνοεῖται ὅτι ὅσοι ἐβαπ-

τισθῆμεν εἰς $\overline{\chi\pi}$ $\overline{\iota\beta}$ εἰς τὸν

θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτισθῆ

μεν·συνεταφημέν οὖν

αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτισματος

εἰς θάνατον ἵνα ὡσπερ

ἠγερθῇ $\overline{\chi\varsigma}$ ἐκνεκρῶν⁴ διὰ

τῆς δοξῆς τοῦ $\overline{\pi\rho\varsigma}$ οὐτως

καὶ ἡμεῖς ἐν καινοῳτητι

ζῶσιν περιπατήσωμεν

Εἰ γὰρ συνφυγοῖτε γοναμέν

τῷ ὁμοιωματι τοῦ θανάτου·

αὐτοῦ ἀμα καὶ τῆς

ἀναστάσεως⁵ αὐτοῦ ἐσομαί

θα τοῦτο γινώσκοντες·ὅτι

ὁ παλαιός⁶ ἡμῶν ἀνός·συν

ἐσταυρωθῇ ἵνα καταργηθῇ

τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας·τοῦ

μηκετι δουλεῦειν ἡμᾶς

τῇ ἁμαρτίᾳ ὅγαρ ἀποθα

νῶν δέδικαιώται ἀπὸ τῆς

ἁμαρτίας·Εἰγὰρ ἀποθάνο

μεν⁷ συν $\overline{\chi\rho\omega}$ πιστευομεν

ὅτι καὶ συνζήσομεθα τῷ $\overline{\chi\rho\omega}$

Εἰδοτες ὅτι $\overline{\chi\varsigma}$ ἐγερθεὶς ἐκ

νεκρῶν οὐκ ἐτι ἀποθνήσκει

¹ ἀπεθάνομεν.

² εἰτεῖ.

³ ἡ.

⁴ νεκρῶν.

⁵ ἀναστάσεως.

⁶ παλαιός.

⁷ ἀπεθάνομεν.

CAP. VI. θανατος αυτου ουκ ετει κυ

v. 10 ριενει Ο γαρ απεθανεν· τη
αμαρτια· απεθανεν· εφ'απαξ·11 Ο δε ζη· ζη τω $\overline{\theta\omega}$ · ουτος¹
και ὕμῳ λογίζεσθαι εαν
τους νεκρους μεντη αμαρ
τια· ζωντας δε τω $\overline{\theta\omega}$ · εν
 $\overline{\chi\rho\omega}$ $\overline{\iota\eta\upsilon}$ ²12 Μη ουν βασιλευετω η· α
μαρτια εν· τω· θνητω·
υμων σωματι εισ το επα13 κουνειν αυτη³· Μηδε παρισ-
τανετε τα μελη υμων οπλα
αδικιας τη αμαρτια· αλλα
παραστησεται εαυτους τω $\overline{\theta\omega}$
ως εκνεκρων ζωντες
και τα μελη ὕμων οπλα14 δικαιοσυνησ τω $\overline{\theta\omega}$ αμαρ
τια γαρ ὕμων ουκυριενσει
ον γαρ εσται ὑπο νομον
αλλα ὑπο χαριν15 Τι ουν ημαρτησαμεν οτει
ουκ εσμεν υπονομον αλλα16 ὑπο χαρι⁴· μηγειοιτο· η· ουκ
οιδαται οτει ω παρεισταν
νεται εαυτους δουλους εισ
ὑπακουη⁵? δουλοι εσται
ω ὑπακουεται ητοι αμαρ

mors illi non domi-

nabitur · Quod enim mortuum est
peccato · mortuus est semel ·Quod autem vivit · vivit $\overline{d\omicron}$ · Ita
et vos existimate vos
met mortuos quidem esse pecca-
to · viventes autem $\overline{d\omicron}$ in
 \overline{xpo} $\overline{i\eta\upsilon}$

on ergo regnet pec-

catum inmortali

vestro corpore inoboedi

endo ei³ · Neque exhibeatis

membra vestra arma

iniquitatis peccato sed

exhibete vos $\overline{d\omicron}$ ·

tamquam ex mortuis viventes

et membra vestra arma

justitiæ $\overline{d\omicron}$ · Pecca-

tum enim vobis non dominabitur

non enim estis sub lege

sed sub gratia

uid ergo? peccabimus quō

non estis sub lege sed

sub gratia · absit · aut ne

scitis quoniam cui exhibuistis

vos servos ad

oboediendum · servi estis

cui oboedistis sive pec-

¹ ουτως.² *Nullum spatium vacuum.*³ *Marg.* · | · τη αματια.⁴ χαριν.⁵ υπακοην.

CAP. VI. cati ad mortem . Sive oboe

v. 17 ditionis adjutitiam . Gra
tia autem $\overline{\text{do}}$ quod fuistis

servi peccati . oboe

distis autem excorde in

quam traditi estis formam $\overline{\text{do}}$

18 cetrinæ liberati

autem a peccato

servi facti estis justi

tiæ

19 umanum dico propter in

firmitatem carnis ves

træ . Sicut enim exhibu

istis membra vestra ser

vire inmunditiæ et

iniquitati adiniquita

tem . Ita nunc exhibete

membra vestra servire

justitiæ insanctificationem .

20 Cum enim servi eratis pec

cati . liberi fuistis justi

21 tiæ . Quem ergo fructum

habuistis tunc in his in quibus nunc

erubescitis . Nam finis

illorum mors est .

22 Nunc vero liberati

a peccato . Servi autem

facti $\overline{\text{do}}$ habetis fruc

τειας εισ θανατον . η $\overline{\text{υ}}$ πακο

ησ εισ δικαιοσυνην $\overline{\text{χα}}$ ρεισ

δε τω $\overline{\text{θ}}$ ω οτει ητε

$\overline{\text{δ}}$ δλοι της αμαρτιας¹ $\overline{\text{υ}}$ πη

κουσαται δε εκκαρδιας² εισ

ον παραδοθηται³ τυπον δι

δαχης ελευθερωθεντες

δε αποτης αμαρτιας

ει δουλωθηται της⁴ δικαι

οσυνη

α νθρωπεινον λεγω δια⁵ την

ασθενειαν της σαρκος $\overline{\text{υ}}$

μων ωσπερ γαρ παρεστησα

ται τα μελη υμων δου

λευειν τη ακαθαρσεια και

τη ανομεια ειστην ανομει

αν ουτω νυν παραστησαται

τα μελη $\overline{\text{υ}}$ μων δουλευειν

τη δικαιοσυνη . εισ αγειασμον

Οτε γαρ δουληθητε⁶ της αμαρτε

ας ελευθηροιητε⁷ τη δικαι

οσυνη $\overline{\text{τ}}$ ηνα⁸ ον καρπον

ειχεται τοτε εφοισ νυν επαισ

χυνεσθαι Το μεν γαρ τελος

εκεινων θανατος εστιν

νυν ειδε ελευθερω .θεντες

αποτης αμαρτιας δουλω

θεντες δε τω $\overline{\text{θ}}$ ω εχεται . τον καρ

¹ αμαρτιας. ² $\overline{\text{κ}}$ εαρδιας. ³ παρεδοθηται. ⁴ τη. ⁵ δεια. ⁶ δουλοιητε. ⁷ αμαρτιας ελευθεροιητε. ⁸ τινα.

CAP. VI. πον υμων εισ αγειασμον

το δε τελος ζων αιωνιον.

V. 23 τα γαρ οψωνια της αμαρτιας

θανατος το δε χαρισμα του

θου ζωη αιωνιος εν χρω ω

τω κω ημων

CAP. VII.

V. 1 H αγνοειται αδελφοι· γει

νωσκοσιν γαρ νομον λαλω

οτει ονομος κυριενει του

ανου εφοσον χρονον· ζη

2 η γαρ υπαναροσ¹ γυνη

τω ζωντει ανδριδεεται

νομω εαν δε αποθα

νη ο ανηρ κατηρηται απο

3 του νομου αναροσ² αρουνζωντος³ του αναροσ· χρη

ματισει μοιχαλεις εαν γε

νηται αναρι⁴ ετερω εαν

δε αποθανη ο ανηρ· αυτης

ελευθερα εστιν⁵ αποτου νομ

του μη ειναι αυτην μοιχα

λειδα γενομενην αναρι⁶

ετερω

4 ω στε αδελφοι μοι καινμεις

εθανατωθεται τω νομω

διατουσωματος⁷ του χυ εισ

τογενεσθαι υμας ετερω

τω⁸ εκνεκρων εγερεθεντει

tum vrm insanctificationem

finem vero vitam æternam

Stipendia enim peccati

mors· gratia autem

di vita æter na· in xpo ihu

dno nostro

[An] ignoratis fratres· scien

tibus enim legem loquor

quia lex dominatur in

homine quantum tempus vivit.

Nam quæ sub viro mulier

vivente viro alligata est

legi· Si autem mortuus fu

erit vir· Soluta est a

lege viri· Igitur

vivente viro· judi

cabitur adultera· Si fu

erit cum viro alio· Si

autem mortuus fuerit vir ejus

liberata est a lege

non esse eam adul

teram si fuerit cum viro

alio.

[I]taque fratres mei et vos

mortificati estis legi

per corpus xpi· ut

sitis vos alterius

amortuis resurgentis

¹ υπανδρος. ² του ανδρος. ³ + χρω (ante του ανδρος). ⁴ ανδρι. ⁵ εστειν. ⁶ ανδρι. ⁷ σωματος. ⁸ τω^v.

CAP. VII. ut fructificemus

- v. $\overline{\text{d}\omega}$ · Cum enim essemus
 in carne · Passiones
 peccatorum quæ per
 legem erant operabantur in
 membris nostris · ut fructi
 ficarent morti ·
- 6 Nunc autem soluti sumus
 a lege mortis
 in qua detinebamur · ita ut
 serviamus innovitate
 $\overline{\text{sps}}$ et non in vetustate
 litteræ ·
- 7 Quid ergo dicemus? lex
 peccatum est · absit · sed
 peccatum non cognovi
 nisi per legem · Nam
 concupiscentiam non cognovi · nisi
 lex diceret · Non concu
- 8 pisces · Occasione ergo
 accepta peccatum per
 mandatum · operatum est in me
 omnem concupiscentiam · sine
 lege enim peccatum non
- 9 erat · Ego autem vivebam sine
 lege aliquando · veniente
 autem mandato peccatum
- 10 revixit · ego autem mortuus

$\overline{\text{i}\nu\alpha}$ καρποφορεσωμεν $\tau\omega$
 $\overline{\theta\omega}$ · Οτε γαρ ημεν τη
 σαρκει ταπαθηματα των
 αμαρτειων τα δια του
 νομου ην εργειτο εν τοις
 μελεσιν ημων εισ το καρπο
 φορεσαι οτω¹ θανατω
 νυν δε κατηργηθημεν
 απο του νομου του θανατου
 εν ω κατειχομεθα ωστε
 δουλευειν εν καινοτητει
 $\overline{\text{π}\nu\sigma}$ · και ου παλλιοτη τι²
 γραμματος ·

Τι ουν ερενομεν³? ο νομος
 αμαρτια · μηγενοιτο αλλα
 την αμαρτιαν ουκ εγνων
 ειμη δια νομου Την γαρ
 επιθυμian⁴ ουκ ηδειν ειμη
 ονομος ελεγεν ουκ επει
 θυμησις · αφορμην δε
 λαβονσα η αμαρτια διατησ
 εντολησ · κατιργασατο · εν · ειμοι⁵
 πασαν επιθυμian⁴ χωρισ
 γαρ νομου αμαρτια νεκρα
 ην Εγω δε εζων χωρισ
 νομου ποτε ελθουσης
 δε της εντολης η αμαρτια
 ανεζησεν · Εγω δε απεθα

¹ τω.² παλαιοτη τι.³ ερουμέν.⁴ επιθυμian.⁵ εμοι.

ΑΡ. VII. ^ηνον· και ευρε¹θε¹· μοι· η· εντο
 λη· η· εισ· ζων· αυτη·
 V. II εισ· θανατον· Η· γαρ· αμαρτ· ια²·
^οαφρμην³· λαβουσα· δια· της·
 εντολης· εζηπα· τησεν· μοι·
 και· διαυτησ· απεκτινεν·
 12 Ωστε· ομεν· νομος· αγειος·
 και· η· εντολη· αγια· και· δικαια·
 13 και· αγαθη· το· ουν· αγαθον·
 εμοι· θανατος? με⁴ γενoiτο·
 αλλη· αμαρτεια· ινα· φανη·
 αμαρτ⁵ια⁵· δια· του· αγαθου
 μοι· κατεργαζομενη· θανα
 τον· ινα· γενηται· καθυπερ
 βολην· η· αμαρτ· ια⁶· αμαρτωλος·
 14 δια· της· εντολης· οιδαμην⁷·
 γαρ· οτει· ονομος· πνευμα
 τικος· εστιν· Εγω· δε· σαρ
 κινος· ειμει· πεπραμενος· υπο·
 15 την· αμαρτ· ιαν⁸· Ο· γαρ· κατερ
 γαζομαι· ου· γενοσ^ωκο^ω⁹· ουγαρ
 ο· θελω· παρασσω· αλλο· μεισω·
 16 του· το¹⁰· ποιω· Ει· δε· ο· ου· θελω·
 του· το· ποιω· συνφημει· τω· νομω·
 17 οτι· καλον· εστιν· Νυν· ειδε·
 ουκεται· εγω· κατεργαζομαι¹¹·
 αυτο· αλλα· η· οικουσα· εν·
 18 εμοι· αμαρτεια· Οιδα· γαρ·

sum· Et inventum est mihi manda
 tum qđ erat advitam hoc esse
 ad mortem· Nam peccatum
 occasione accepta per
 mandatum seduxit me
 et ex illa occidit me
 Itaque lex quidem sancta
 et mandatum scm et justum
 et bonum· Quod ergo bonum
 mihi mors est? absit·
 sed peccatum ut appareat
 peccatum· per bonum
 mihi operatum est mor
 tem· ut fiat supra
 modum ipsum peccatum peccans
 per mandatum· Scimus
 enim quia lex spirita
 lis est· Ego autem car
 nalis sum venundatus sub
 peccato· Quod enim ope
 ror non intellego non enim
 qđ volo ago sed quod odio
 illud facio· Si autem qđ nolo
 hoc facio consentio legi
 quia bona est· Nunc ecce
 non jam ego operor
 illud sed quod habitat in
 me peccatum· Scio enim

¹ ευρεθη.² αμαρτια.³ αφορμην.⁴ μη.⁵ αμαρτια.⁶ αμαρτια.⁷ οιδαμεν.⁸ αμαρτιαν.⁹ γεινωσκω.¹⁰ τουτῳ.¹¹ καταργαζομαι.

CAP. VII. quod non habitat in me hoc

est in carne mea bo

num· nam velle adjacet

mihi per ficere autem

v. 19 bonum non invenio· non enim

qd volo facio bonum· sed quod

odio malum illud ago

20 Si autem quod nolo illud facio

non jam ego operor

illud sed quod habitat in me

peccatum·

21 Invenio igitur legem

volenti mihi facere

22 bonum· condelector enim

legi dī secundum

23 interiorem hominem video autem

aliam legem in mem

bris meis repugnantem

legi mentis meæ et

captivantem me in lege

peccati quæ est in

24 membris meis· Infelix ego

homo quis me liberabit de

corpore mortis hujus?

25 gratia dñi per ih̄m xp̄m

dñm nostrum·

Igitur ipse ego mente

servio legi dī autem

οτι¹· ουκ· οικει· εν· εμοι· του· τεσ

τειν· εν· τη· σαρκει· μου· το· αγα

θον· το· γαρ· θελει· παρακεπαι²·

μοι· το· γαρ· κατεργαζεσθαι· το·

α^ααγροθον· ουκ³· ευρισκω· Ου· γαρ

ο· θελω· ποιω αγαθον· αλλο

μεισω⁴· κακον· του· το· πρασσω·

Ει· δε· ο· ουθελω· του· το· ποιω·

ουκ· ετει· εγω· κατεργαζομαι·

αυτο· αλλη· ικουσα⁵· εν· εμοι·αμαρτεια^π·

ε Ευρισκω· αρα· τον· νομον·

τω· θελοντει· εμοι· ποιειν·

το· καλον· συν· η^ςδομαι⁶· γαρ·

τω· νομω· του· θυ· κατα· τον

εσω· ανον· βλεπο⁷· δε·

ετερον· νομον· εντοις· μελε

σειν· μοι· αντιστρατευομενον·

τω· νομω· του· νοος· μου· και·

αιχμαλωτειςζοντα·μαι· εν· τω· νομω·

της· αμαρτιας^ε· τω· οντει· εν· τοις·

μελεσιν· μου· Ταλαιπωρος· εγω·

ανοσ· τις·μαι· ρυσεται· εκ· του·

σωματος· του· θανατου· τουτου·

η· χαρισ· κυ· δια· η̄ν· χρ̄ν· του·

κυ· ημων·

Αρα· ουν· αυτοσ· εγω· τω· νοει·

δουλευω· νομω· θυ· τη· δε·

¹ οτει. ² παρακειται. ³ αγαθον ουχ. ⁴ — μεισω. ⁵ ικουσα. ⁶ συνεδομαι. ⁷ βλεπω. ⁸ αμαρτιας.

CAP. VII. σαρκει νομω αμαρτιασ.

CAP. VIII. ουδεν αρα νυν κατακριμα
V. Iτοις· εν· $\overline{\chi\rho\omega}$ $\overline{\iota\eta\nu}$

1

2 ο· γαρ· νομος· του· $\overline{\pi\nu\sigma}$ · της· ζωης·εν $\overline{\chi\rho\omega}$ · $\overline{\iota\eta\nu}$ · ελευθερωσεν²·σαι·απο· του· νομου· της· αμαρτιασ³·

3 και· του· θανατου· το γαρ

αδυνατον· του νομου· εν· ω·

ησθενει· δια· της σαρκος· ο $\overline{\theta\sigma}$ ·τον· εαυτου⁴· υιον· πεμφψας⁵·εν· ομοιωματε⁶· σαρκος αμαρ

τιας· και· περι· αμαρτιας·

κατεκρινεν· την· αμαρτιαν·

4 εν· τη· σαρκι· $\overline{\iota\eta\alpha}$ · τω⁷· δικαιομα· του· νομου· $\overline{\eta}$ · πληρωθη⁸· εν·

ημιν· τοις· μη· κατα· σαρκα·

πerei_πατουσεν· αλλα· κατα·

5 $\overline{\pi\nu\alpha}$ · Οι· γαρ· κατα· σαρκα· οντες·

τα· της· σαρκος· φρονουσεν·

οι· δε· κατα· $\overline{\pi\nu\alpha}$ · τα· του6 $\overline{\pi\nu\sigma}$ · Το· γαρ· φρονημα· της

σαρκος· θανατος· Το· δε· φρονη

μα· του· $\overline{\pi\nu\sigma}$ · ζωη· και· $\overline{\iota\rho\eta\nu\eta}$ ·

7 οτι· το· φρονημα· της· σαρκος·

carne lege peccati

Nihil ergo nunc damnatio

nis est his· qui

sunt in $\overline{\chi\rho\omega}$ $\overline{\iota\eta\upsilon}$

qui non secundum

car nem

ambulant

lex enim $\overline{\pi\sigma}$ vitæin $\overline{\chi\rho\omega}$ $\overline{\iota\eta\upsilon}$ liberavit te

alege peccati

et mortis· Nam quod

jam possibile erat legi· in quo

infirmabatur per carnem· $\overline{\delta\sigma}$

suum filium misit

in similitudinem carnis pec

cati· et de peccato

damnavit peccatum

in carne ut justificatio

legis inpleretur in

nobis qui non secundum carnem

ambulamus· sed secundum

 $\overline{\pi\sigma}$ · qui enim secundum carnem sunt

quæ carnis sunt sapiunt·

qui ergo secundum $\overline{\pi\sigma}$ que sunt $\overline{\pi\sigma}$ · Nam prudentia

carnis mors est· pruden

tia autem $\overline{\pi\sigma}$ vita et pax

quoniam sapientia carnis

¹ Simile spatium vacuum.² ελευθερωσεν.³ αμαρτιας.⁴ εαυτου.⁵ πεμφψας.⁶ ομοιωματει.⁷ το.⁸ πληρωθη.

CAP. VIII. inimica est \overline{do} ·legi enim \overline{di} non est subjecta

v. 8 nec enim potest · Qui autem

incarne sunt \overline{do} placere

9 non pos sunt·vos autem non

estis incarnē·sed inspū

sitamen \overline{sps} \overline{di} habitat invobis · Siquis autem \overline{spm} \overline{xpi}

non habet·hic non est

10 ejus · Corpus quidem est

mortuum propter peccatum·

 \overline{sps} autem vivit propter justificationem11 Si autem \overline{sps} ejus quisuscitavit \overline{ihm} ex mortuis habitat invobis qui suscitavit \overline{xpm}

amortuis vivificavit et

mortalia corpora vestra

per inhabitantem ejus

spiritum in vobis

12 rgo fratres·debitores

sumus non carni·ut secundum

13 carnem vivamus·si enim secundum

carnem vixeritis·mori

emini · Si autem spiritu facta

carnis mortificaveritis·vi

14 vetis · Quicumque enim \overline{spu} \overline{di} aguntur·hi filii sunt \overline{di} ·

·enim 15 Non·accepistis spiritum servitutis

εκθρα εισ $\overline{\theta\nu}$ Τω γαρ νομωτου $\overline{\theta\nu}$ ·ουχ·υποτασσεται¹·

ον·δε·γαρ·δυναται · Οι·δε·

εν·σαρκει·οντες· $\overline{\theta\omega}$ ·αρεσαι·

ου·δυναται · 7 Υμιοι δε ουκ

εσται ενσαρκει αλλεν· $\overline{\pi\nu\iota}$ ει περ $\overline{\pi\nu\alpha}$ $\overline{\theta\nu}$ οικει ενυμιν·ει δε της² $\overline{\pi\nu\alpha}$ $\overline{\chi\rho\nu}$

ουκ εχει·ουτος ουκεστιν·

αυτου·τομεν·σωμα·εστιν·

ν·κρον³·δια·αμαρτιαν·το·δε· $\overline{\pi\nu\alpha}$ ·ζη·δια·δικαιοσυνην·ει·δε·το· $\overline{\pi\nu\alpha}$ του εγιραντος·ιν·εκ νεκρον⁴·οικει·εν υμιν ο·εχειρας $\overline{\chi\nu}$

εκ νεκρων·ζωοποιησει·και

τα·θηητα·σωματα υμων

δια το εν οικουν·αυτου

 $\overline{\pi\nu\alpha}$ ·εν υμινρα⁵·ουν·αδελφοι·οφιλεται·

εσμεν·ον·τη·σαρκει·του·κατα·

σαρκα·ζην·ει γαρ κατα

σαρκα·ζηται⁶·μελλεται·αποθηησκί⁷·Ει·δε· $\overline{\pi\nu\iota}$ ·τας·πραξις⁸

της σαρκος·θανατουτε·ζη

σεσθαι · Οσ·οι·γαρ $\overline{\pi\nu\iota}$ $\overline{\theta\nu}$ αγονται·ουτοι·υιοι·εισειν· $\overline{\theta\nu}$ ·Ου·γαρ·ελαβεται· $\overline{\pi\nu\alpha}$ ·δουλείας⁹·¹ υποτασσεται.⁶ ζηται ζηται.² τις.⁷ αποθηησκί·³ νεκρον.⁴ νεκρων.⁸ πραξις.⁵ Αρα.⁹ δουλείας.

AP. VIII. παλειν·εισ·φοβον·αλλε

λαβεται·πνα·υιο·θεσε_uιας·

εν·ω·κραζομεν¹·αββα ο·

v. 16 παγηρ²·αυτο·το·πνα συν
testabitur

μαρτυρι·τω·πνι·ημων·οτει

17 εσμεν·τεκνα·θυ·ει·δε·τεκνα·

και·κληρο νομοι· ³

δε χρυ·

ει·περ·σιν·πασχομεν⁴·ινα·και

συνδοξασ_uθωμεν;

18 Λογειζομαι⁵·γαρ·οτι ουκ
^{quia}

αζια⁶·τα·παθηματα·του·νυν·
^{nunc}
και·ρου·προσ·την·μελλουσαν·
^{temporis}

δοξαν·αποκαλυψ_uθηναι·

19 εισ·ημασ·Η·γαρ; αποκαραδο

κια·τεσ⁷·κτει_uσεωσ·την·απο

καλυψν⁸·των·υιων·θυ·απεκ

20 δεχεται·Τη·γαρ·μαται·ιοτη·

τη⁹·η·κα_uτισεισ¹⁰·υπεταγη·ου
^{subi}

θελουσα·αλλα·δια·τον·υπο
cientem eam

21 ταξαντα·εφελπειδει·Διοτει·

και·αν·τη·κτισισ¹¹·ελευθερωθη
^ε

σεται·απο·της·δουλειας·

τησ·φθορας·εισ·την·ελεν

θεραν·τεσ¹²·δοξης·των·τεκνων·

22 του·θυ·Οι·δαμεν·γαρ·οτει

πασα·η·κτεισεις·συνσ_uτεν
^{con}

αζει·και·οδυνει·αχρι·του·νυν·
^{dolet}

iterum intimore · Sed

accepistis spm adoptionis fili

orum · Inquo clamus abba

pater · Ipse sps testimoni

um reddit spui nostro quod

sumus filii di · Siautem filii

et heredes · heredes quidem

di · coheredes autem xpi ·

sitamen conpatimur ut et

con glorificemur ·

Existimo enim quod non sint con

digne passiones hujus

temporis adfuturam

gloriam quæ revelabitur

innobis · Nam expecta

tio creaturæ revelati

onem filiorum di expec

tat · Vanitati autem

creatura subjecta est non

volens sed propter eum qui subje

cit inspe · Quia

et ipsa creatura libera

bitur aservitute

corruptionis inliber

tatem gloriæ filiorum

di · Scimus enim quia

omnis craeatura inge

miscit et parturit usque adhuc

¹ κραζομεν.

² πατηρ.

³ Nullum spatium vacuum.

⁴ συνπασχομεν.

⁵ Λογειζομαι.

⁶ αξια.

⁷ τησ.

⁸ αποκαλυψιν.

⁹ ματαιοτη τη.

¹⁰ ηκτισεισ.

¹¹ κτισισ.

¹² ελευθεριαν της.

CAP. VIII. Non solum autem illa sed et
v. 23

nos ipsi primicias

sps habentes

intra nos gemimus expec

tantes redemptionem

24 corporis nostri . Spe enim

salvi facti sumus

spes autem quæ videtur non

est spes . Quodenim videt

25 quis quid sperat . sicut enim quod

non videmus speramus per

patientiam expectamus

26 imiliter autem et sps

adjuvat infirmitatem

orationis nostræ . Nam quid

oremus . sicut oportet

nescimus . Sed ipse

sps postulat pro nobis

gemitibus inenarrabilibus

27 Qui autem scrutatur corda

scit quid desideret

sps quo secundum dm postulat

pro scis .

28 cimus autem quo diligenti

bus dm omnia coope

rantur in bonum . his qui secundum

propositum vocati sunt scī .

29 Quo quos præsavit et præ

ου·^{ν.}μονο¹·δε·αλλα·και·
receptaculum
ημεις·αντοι·την·απαρχην·

τοι²·πνσ·εχοντες·αντοι
ingemiscimus
εν·αντοις·στεναζομεν·απεκ

δεχομενοι·την·απολύτρωσιν·

τοῦ·σωματος·ημων·τη·γαῖρ³·

ελ·πιδει·εσωθη·μεν

ελ·πισθε⁴·ηβλεπομενη·ουκ

εστειν·ελπισ·Ο·γαρ·βλεπει·

τεισ·τει·ελπειζει·ειδε·ο

ου·βλεπομεν·ελπιζομεν·δι

υπομνησ⁵·απεκδεχομε·θα

[Ω]·σαντος⁶·δε·και·το·πνευμα

συναντειλαμβανεται·της

δεησεως·ημων·Το·γαρ·τι

προσ·ευχομεθα·καθο·δει

ουκιοδαμεν⁷·αλλα·αυτο

το·πνα·υπερεντυγχα·νει⁸

στεναγ·μοις·αλαλ·ητοις·

Ο·δε·ερευνωντα⁹·καρδ·ιας

οιδεν·τι·το·φρονημα·του

πισ¹⁰·Οτι·καταθν·εντυγχα·νει

Υπερ·αγειων·;

ιδαμεν¹¹·δε·οτι·τοις·αγανω

σις¹²·του·θν·παντα·σιν

εργει¹³·εις·αγαθον·τοις·κατα

προθεσιν·κλητοι·σοῦσιν·

Οτι·ου·προεγνω·και·προ

¹ μονο.

² του.

³ γαρ.

⁴ δε.

⁵ υπομνησ.

⁶ Ωσαντος.

⁷ οίδαμεν.

⁸ υπερεντυγχα·νει.

⁹ τας.

¹⁰ πνσ.

¹¹ Οίδαμεν.

¹² αγαπωσιν.

¹³ συνεργει.

AP. VIII. ωρεισεν συν μορ φονσ της
ικονοσ· του· νιοι αυτου· εις το
ειναι αυτον πρωτοτοκον

V. 30 εν πολλοις αδελφοις· Ουσ
δε προωρεισεν τουτοις¹ και
εκαλε σεν· και ουσ εκαλεσεν
τουτους και εδικαιωσεν².
ουσ· δε· εδ· ικαιωσεν· τουτους·
glorificavit
και· εδοξασεν·;

31 Τιουν· ερονμεν· προσ ταυτα·
ει· ο· $\overline{\theta\sigma}$ · Υπερ· ημων· της³.

32 καθ· ημων οσ· ουδε· υιον·
ιδιον· εφεισατο· αλλα· υπερ· ημων·
παντων· παρεδωκεν· αυτων⁴.
πως· ουχι· και· συν· αυτα·
παντα· ημιν· χαρι· σεται·

33 τισ· εν· καλεσει· κατα· εκ
λεκτων· $\overline{\theta\nu}$ · $\overline{\theta\sigma}$ · ο· δικαιων·

34 τισ· ο· κατα· κρινων· $\overline{\chi\sigma}$ · $\overline{\iota\sigma}$ ·
ο· αποθανων· μαλλον· δε·
και· εγερθισ· οσ· και· εστιν·
εν· δεξια· του· $\overline{\theta\nu}$ · οσ· και
εν· τυγχανει· υπerei· ημων·;

35 Τις ουν· ημας χωρησει· απο
της· αγαπη⁵· του· $\overline{\chi\nu}$ · Θλιψει·
^tσχωριαⁱ η· στεν· χαωρια⁶· δι· ωγμοσ·
η· λειμοσ· Η· γυμνοτης·
η· κιν· δυνοσ· η· μαχαιρα·

destinavit conformes fieri
imagine filii sui ut
sit ipse primogenitus
in multis fratribus· Quos
autem predestinavit hos et
vocavit· Et quos vocavit
hos et justificavit
Quos autem justificavit illos
et magnificavit
uid ergo dicemus ad hæc?
si \overline{ds} pronobis quis
contra nos qui neque filio
proprio pepercit sed pro nobis
omnibus tradidit illum
Quomodo non etiam cum illo
omnia nobis cum illo donavit·
quis accusabit adversus e
lectos \overline{di} · \overline{ds} qui justificat
quis est qui condemnet· \overline{xpc} · \overline{ihs}
qui mortuus est· immo autem
et resurrexit· qui et est
ad dexteram \overline{di} qui etiam
interpellat pro nobis·
uis ergo nos separabit a
caritate \overline{xpi} · tribulatio
an angustia an persecutio
an fames· an nuditas·
an periculum· an gladius

¹ τουτους.² εδικαιωσεν.³ τισ.⁴ αυτον.⁵ αγαπησ.⁶ στενσαωρία.
^{τχ}

CAP. VIII. sicut scriptum est. Quia
v. 36

propter te mortificamur

tota die aestima

ti sumus. ut oves oc

cisionis.

37 ed in omnibus supe

ramus propter eum qui di

38 lexit nos. certus sum

enim quia neque mors neque

vita. neque angelus neque

principatus neque instantia

neque futura. neque vir

39 tus. Neque altitudo. neque

profundum. neque creatura

alia poterit nos

separare acaritate

di. quæ est in xpo ihu

dno nostro.

CAP. IX. [V]eritatem dico in xpo ihu non
I

mencior. testimonium red

dente mihi conscientia

2 mea in spu sco. quoniam

tristitia mihi est magna et

continuis dolor cor

3 di meo. Obtabam enim

anathæma esse ipse ego

axpo pro

fratribus meis. qui sunt cogna

καθως· γεγραπται· Οτι·

ενεκεν· σου· θανατου· μεθα·

ολην· την· ημεραν· ελογει

σθ· ημεν· ως· προβατα· σφα

γησ·;

λλεν¹· του· τοις· πασιν· υπερ

νει· κωμεν· δια· τον· αγαπη

σαντα· ημας· πεπισμαι·

γαρ· οτι· ουτε· θανατος· ουτε·

ζωη· ουτε· ανγελος· ουτε·

αρχια²· ουτε· ενεσ· τωτα·

ουτε· μελλοντα· Ουτε· δινα

μεις³· ουτε· Ψωμα· ουτε·

βαθασ⁴· Ουτε· κτει· σεις·

ετερα· δυνησεται· ημας·

λωρεισαι· απο· της· αγαπης·

του· θυ· της· εν· χρω· ιην·

του· κυ· ημων·;

ληθιαν⁵· λεγω· εν· χρω· ιην· ου

ψευδομαι· συνμαρτυρου·

σησ· μοι· της· συν· ιδεσεως⁶·

μου· συν· πνι· αγειω· Οτι·

λυπη· μοι· εστιν· μεγαλη· και

αδιαλειπτος· οδνη· τηκαρ

δια· μου· Ηυχομην· γαρ

ανθεμα⁷· ειναι· αυτος· εξω·

απο⁸· του· χρυ· υπερ· των·

αδελφων· μου· των· συνγε

¹ Αλλεν, ² αρχαι, ³ δυναμεις, ⁴ βαθος, ⁵ Αληθιαν, ⁶ συνιδησεως, ⁷ αναθεμα, ⁸ υπο (pro απο).

CAP. IX. νων των·κατα·σαρκα·Οιτινες¹.

V. 4

εισιν·ισραηλειται·ων

Υιο·θεσεια·και η·δοξα

και·η·διαθ·ηκη·και η·νομο

^ηθεσια²·και·η·λατρια·και5 επαγγελια³·Ων·πατερες·

εξων·ο·χρσ·κατα·σαρκα·

ο, ων·επιπαντων·θς·εν

λογητος·εις·τουσ·αιωνας·αμην·;

6 νχ⁴·οιον·δε·οτι·εκπεπτωκεν·

ο·λογος·του·θυ·Ου·γαρ·

παντες·οι·εξ·ισραηλ·ουτοι·

7 ισ·ρδηλειται·ου·δοτι·εισιν·

σπερμα⁵·αβρααμ·παντ·εσ·τεκνα·ισαακ⁶·

κληθησεται·σοι·σπερμα·

8 του·εστιν·ουτα·τεκνα·της

σαρκος·ταυτα·τεκνα·θυ

αλλατα·τεκνατης·επαγγε

λειας⁷·λογειζεται·εις·σπερ

9 μα·Επαγγελειας·γαρ·ο

λογος·ουτος·κατα·τον

καιρον·τουτον·ελευσομαι·

και·εσται·τη·σαρρα·Υιος

10 Ου·μονον·δε·αλλα·και·ρε

βεκκα·εξενος·κοιτην·

εχουσα·ισαακ·του·πρσ

non cum

11 ημων·Μηπο⁸·γαρ·γεννη

ti mei secundum carnem·qui

sunt israhelitæ quorum

adoptio est filiorum·et gloria

et testamenta·et legis

latio·et obsequium·et

promissa·Quorum patres

ex quibus xpc secundum carnem·

qui est super omnia ds bene

dictus in secula amen·

on autem quod exciderit

verbum dī·Non enim

oms qui ex israhel sunt·hi sunt

israhelitæ·Neque

semen abrahæ omnes·

filii·sed in isahac

vocabitur tibi semen·

Idest non qui filii

carnis hi filii dī

sed filii promissio

nis æstimantur in se

mine·Promissionis enim

verbum hoc est·ad

tempus hoc veniam

et erit saræ filius·

Non solum autem sed et re

becca ex uno concubitu

hisac habens patris

nostri·Nam cum nondum na

¹ οτινες. ² νομοθεσία. ³ επαγγελεια. ⁴ ουχ. ⁵ σπερμα. ⁶ ισακ. ⁷ Spatium ante λογειξ. ⁸ πω.

CAP. IX. ti fuissent. aut egissent

aliquid boni aut mali ut

secundum electionem pro

positum \overline{di} maneret

non ex operibus sed ex

v. 12 vocante dictum est ei

quia major serviet

13 minori sicut scrip

tum est . Jacob dilexi

esau autem hodie habui

14 uid ergo dicemus. numquid iniqui

15 tas apud \overline{dm} . absit.

moysi enim dicit. miserebor

cui misereor. et misericordiam prestabo

16 cui miserebor . Igitur non

volentis. neque curren

tis. sed miserentis est \overline{di} .

17 Dicit enim scriptura pharaoni.

Quia in hoc ipsum excita

vite uostendam in

te virtutem meam et

ut adnuntietur nomen

18 meum in universa terra ergo

cui vult miseretur et quem vult

indurat

19 icis itaque mihi quod \overline{dr} adhuc

queritur . Voluntati enim

ejus quis resistit ?

θεντων. Η. πραξαντων.

τι. αγαθον. η. κακον. ινα.

ηκατε. κλογην. προ

θεσεις. του. $\overline{θυ}$. μεινη.

ουκεξεργων. αλλεκ. του.

καλουντος. ερρεθη. αυτη

Οτι. ο μειζων. δου. λεν_σει.

τω. ελασσονει. καθ_ωσ. γε

γραφται . Τον $\overline{ιακωβ}$ ¹. ηγαπησα.τον. δε εσαν² εμει_σησα.

Τι ουν. ερονμεν. μη αδικει.

απαρ. $\overline{θω}$. μη. γενοιτο. Τω.

μωνσει. γαρ. λεγει. ελεησω.

οναν. ελεω. και. οικτειρησω³.

οναν. οικτειρω. αρ. ουνου.

του. θελοντος. ουδε. του. τρεχον_

τος. αλλα. τουελαιωντος. $\overline{θυ}$.λεγει. γαρ. η γραφη. τω $\overline{φ. ραω}$ ⁴.

οτι. εις. αυτο. τοντο. εξηγει

ρα_σε. οπωσ. ενδειζομαι⁵, εν.σοι. την. δυναμιν⁶. μου. και

οπωσαν. διαγγελητο. ονομα.

μου. εν παση. τη. γη. αρ. ουν.

ον. θελει. ελαια. ον. δε. θελει.

σκληρυνει.;

Ερεις. ουν. μοι. τι. ουν. ετει

μεν φεται. Το⁷. γαρ. βουλημα

τει. αυτου. τις. ανθεστηκεν

¹ ιακωβ. ² ησαν. ³ οικτειρωσω. ⁴ φαραω. ⁵ ενδειζομαι. ⁶ δυναμιν. ⁷ μεμφεται Τω.

AP. IX. Ω ανθρωπε·συν·τισει· Ο

V. 20

ανταπο·κρινομενος·το¹ θω·

μη·ερει·το·πλασμα·τω·πλα

σαντει· Τι·μαι·επο·η·σας·

21 ουτωσ· Η·ουκ·εχει·εξου

σειαν·οκεραμευσ·του·πηλου

εκ·του·αυτου·φυραματος·

ποιησαι·ο·μεν·εις·τιμην·

σκενος·Ο·δε·εις·ατειμει·

22 αν·Ει·δε·θελων·ο·θς

ενδιξασθαι·την·οργην·

και·γνωρεισαι·το·δυνατον·

αυτου·εν·πολλη·μακροθυ

μια·εις·σκευη·οργης·

κατηρ·τεισ·μενα·εις·απω

23 λειαν·και·ινα·γνωρει

σητο·πλουτος·της·δοξης·

αυτου·επι·σκευη·ελαι

ουσ²·απροη·τοιμασεν·

24 εις·δοξαν·ουσ·και·εκα

λεσεν·ημασ·Ου·μονον·

εξιου·δαιων·αλλα·και·εξ

25 εθνων·ωσ·και·εν·τω·ωση·

λεγει·καλεσω·τον·ου·

λαον·μουλαον·μου·και

την·ουκ·ηγαπημενην·ηγα

26 πημενην·και·εσται·εν·τω·

τοπω·ο·Υαν·κληθησονται·

O homo tuquis es

qui respondeas dō

numquid dicit figmentum ei qui se

finxit · Quid me fecisti

sic aut non habet potesta

tem figulus luti

ex eadem massa

facere aliud quidem in honorem

vas·aliud v^o in contu meli

am · Quod si volens d̄s

ostendere iram

et notam facere potentiam

suam inmulta patienti

a·invasa iræ

preparata ininteri

tum · et ostende

re divicias gloriæ

suæ invasa misericor

diæ·quæ preparavit

ingloriam · Quos et vo

cavit nos · Non solum

exjudæis·sed etiam ex

gentibus · Sicut et inosee

dicit·vocabo non

plebem meam plebem meam et

non dilectam di

lectam · Et erit in

loco ubi dictum est

¹ τω.² ελαιουσ·ουσ.

CAP. IX. non plebs mea vos · Ibi
vocabuntur filii dī vivi ·

v. 27 Esaias autem clamat pro
israhel · Sifuerit numerus
filiorum israhel tamquam
harena maris ·
reliquiæ salve fient

28 verbum enim con sum mans et
brevians inæquitate
Quia verbum breviatum
faciet dñs super terram ·

29 Et sicut prædixit esaias ·
Nisi dñs sabaoth reli
quisset nobis semen
quasi sodoma facti esse
mus · Et quasi gomorra
/. /.
fuissemus · similes

30 [Q]uid ergo dicemus quod gentes
quæ non sectabantur justi
ciam · apprehenderunt^s iusti
ciam · Justiciam autem quæ

31 ex fide est · Israhel vero
sectando legem iusticiæ
Inlegem iusticiæ non

32 pervenit Quare · quia non
ex fide sed quasi ex ope
ribus · Offenderunt enim in lapidem

33 offensionis sicut

ουλαος μου Ὑμις · εκει ·
κληθησονται Ὑιοι θυ · ζωντοσ ·
Ησαιας · δε · κραζει · Ὑπερ του
ισραηλ · Εαν · η · ο · αρειθμοσ
των · Ὑων ισραηλ · ωσ
η · αμμοσ · τησ · θαλασσησ · το ·
κατα λιμμα · σωθησεται ·
λογον · γαρ · συντελων · και ·
συντεμνων · εν · δικαιοσυνη ·
οτει · λογον · συντεγμημενον¹ ·
ποιησει · κσ · επι · τησ · γησ ·
και καθωσ · προιρηκεν² ; ησαιας ·
ειμη · κσ · σαβαωθ · ω · εν κα
τελειπεν · ημιν · σπερμα ·
ωσ · σοδομα · ανεγενηθη
μεν · και ωσ · γομορρα³ ·
ανομοι · ω · θημεν ; ·
Τι ουν ερουμεν · οτι · εθνη ·
τα · μηδηωκοντα · δικαι
οσυνην · κατελαβεν⁴ · δικαι
οσυνην · Δικαιοσυνην · δε ·
τησ · εκπιστεωσ · Ισραελ⁵ · δε ·
διωκων · νομον · δικαιοσυνησ ·
εισ · νομον ÷ δικαιοσυνησ⁶ · ουκ ·
εφθοχεν · Διατει ? · οτει · ουκ
εκπιστωσ⁷ · αλλωσ · εξ · ερ
γον⁸ · Προσ · εκο φαν, τω · λιθω
του · προσ · κομματοσ · καθωσ ·

¹ συντεγμημενον.

⁵ Ισραηλ.

² προιρηκεν.

⁶ — δικαιοσυνησ.

³ γομορρα.

⁷ πιστεωσ.

⁴ + την (πρὸς κατελαβεν).

⁸ εργων.

CAP. IX. γεγραπται. Ἰδον· τιθιμει· εν

σειων· λιθων· προσκοματος¹και πετραν· σκανδολου²· καιεπιστευων³· επ· αυτω· ου· μη·

κατα_ισχυνη·

CAP. X. Αδελφοι· ημεν· ενδοχεια·

V. I

τησ· εμησ· καρδιασ· και· η· δαι

ηεις· προσ· του· θν· υπερ· αυτων

2 εισ· σωτηριαν· Μαρτυρω· γαρ·

αυτοις· οτει ζη

λου· θν· εχουσιν· αλλου·

3 κατε_πει_γνωσιν· αγνο_ουν

τησ⁴· γαρ· την· του· θν· δικαι

οσυνην· και· την· ιδιαν·

δικα_ιοσυνησ⁵· ζητουντες· στισαι· τη· δικαι_οσιννη⁶· του· θν·4 ουχ· υπεται· ησαν⁷· Τελος· γαρ·

νομου· χρσ· εισ· δικαιοσυνην·

παντει· τω· πιστευοντει·

5 Μωυσεσ⁸· γαρ· γραφει· την· δικαιοσυνην· την· εχτου⁹· νομου·

οτει· οποιησας· ανταζησεται·

6 εν· αυτοις· Η· δε· εκπιστεωσ·

δικαιουσυνη¹⁰· ουτως· λεγει·μη· ειπισ¹¹· εν· τη· καρδια·

σου· τισ· αναβησεται· εισ·

τον· ουρανον· του· τεστιν·

7 χν· κατα· γαγειν· Η· τισ

scriptum est· Ecce pono in

sion lapidem offensionis

et petram scandalī· et

qui crediderit in eum non

confundetur·

[F]ratres voluntas quidem

cordis mei· et obseca

tio ad dñm pro illis

insalutem· Testimonium enim

perhibeo illis· quia ze

lum dñi habent· sed non

secundum scientiam· Ignoran

tes enim dñi justi

tiam· Et suam

justiciam quærentes statu

ere· Justitiæ dñi

non sunt subjecti· Finis enim

legis xpc adjusticiam

omni credenti

Moyses enim scribit· Justi

tiam quæ ex lege est

quo qui fecerit ea· vivet

in eis· quæ autem ex fide est

Justicia sic dicit

nedixeris in corde

tuo· Quis ascendit in

cælum hoc est

xpm deducere· aut quis

¹ λιθον προσκοματος. ² σκανδαλ. ³ ο πιστευων. ⁴ αγνο_ουντες. ⁵ δικαιοσυνην. ⁶ δικαιοσυνη.⁷ υπεβητησαν.⁸ Μωυσεσ.⁹ εκ του.¹⁰ δικαιοσυνη.¹¹ ειπησ.

CAP. X. descendit in abÿs

sum hoc est xpm̄ exmor

v. 8 tuis redure. Sed quid

scriptura dicit prophete est

verbum in ore tuo

et in corde tuo. Hoc est

verbum fidei quod

9 predicamus. Quia si confi

tearis in ore

tuo dñm̄ ihm̄ et credideris

in corde tuo quod dñs

illum suscitavit a mortuis

10 salvus eris. Corde enim credi

tur ad iusticiam. O

re autem confessio fit in

11 salutem. Dicit enim scriptu

ra. Omnis qui credit in

illum non confundetur

12 detur. non enim est distincti

o iudæi et greci

Nam idem dñs omnium

dives in omnes qui

invocant illum

13 Omnis enim quicumque invocave

rit nomen dñi salvus

erit.

14 [Q]uomodo ergo invocabunt

in quem non crediderunt

κατα βησεται·εις·την·αβυσ

σον·του·τεστιν·χ^ν·εκνεκρων·αναγαγειν¹·αλλα·τι·Η·γραφηλεται²·εγγυσ·σου·εστιν·

το·ρημα·εν·τω·στοματι·σου·

και·εν·τι³·καρδια·σου·του·τεστιν·

το·ρημα·της·πιστεως·ο

κηρυσσομεν·Οτι·εαν·ομο

λογησησ·εν·τω·στοματι

σου·κ^ν·ι^ν·και·πιστευσε⁴·εν·τη·καρδια·σου·οτι·ο·θ^ς·

αυτον·η·γειρεν·εκ·νεκρων·

σωτηση⁵·καρδια·γαρ·πιστευ

εται·εις·δικαιοσυνην·στο

ματι·δε·ομολογεται·εις·

σωτηριαν·λεγει·γαρ·η·γρα

φη·Πας·ο·πιστευων·επ

αντω·ουμη·καταισχυ^ν·θη^ν

σεται·ου·γαρ·εστιν·Διαστο

λη·ιουδαι⁶·ουτε·και·ελληνοσ⁷·Ο·γαρ·αυτος·κ^ς·παν^των·

πλουτων·εις·παντας·τους

επεικαλ^θμενους·αυτον·

Πας·γαρ·οσανεπει·καλεση

ται·τ^ο·ονομα·κ^ν·σωθησ·

εται·

Πως·ουν·επικαλε^σωνται·εις·ον·ουκ·επιστευ^σαν¹ αναγαγειν.² λεγει.³ τη.⁴ πιστευσησ.⁵ σωτηση.⁶ ιουδαι.⁷ ελληνοσ.

CAP. X. η·πωσ·δε·επιστευσω₂σιν·
 ου·ουκ·ηκουσαν· Πωσ·δε·
 ακουσονται·χωρισ·κηρυσσου

v. 15 τος· Πωσ·δε·εκηρυσ₂σουσιν·
 εαν·μη·αποσταλωσιν·καθωσ·
 γεγραπται·γωσ·ωραιοι·οι·
 ποδες·των·ευαγγελιζομε

16 νων·αγα₂θα·αλλ·ου·παντες·
 υπηκουσαν·του·ευαγγελιου·
 ησαιας·γαρ·λεγει·κε·τις·
 επιστευσεν·τηακοη·ημων·

17 αρα·ουνηπιστισ·εξ·ακο₂ησ·
 η·δε·ακοη·δια·ρηματος·

18 αλλα·λεγω·μη·ουκ·ηκου
 σαν·?·εισπασαν·την·γην·
 εξηλθεν·οφεογγος¹·αυτων·
 και·εισ·ταπερατα·της·οικου
 μενης·τα·ρηματα·αυτων·;

19 αλλαλεγο²·μη·ισραηλ·ουκ·
 εγνω·Πρωτος·μωυσησ·λεγει·
 Εγω·παραζηλωσω·Υμας·επ
 ουκ·εθνη·επι·εθνι·ασυνε

20 τω·παροργειω·Υμας·Ησα
 ιας·δε·λεγει·ευρεθην·εν·
 τοις·εμαι·μη·ζητουςιν·
 εν·φανησ·εγενομην·τοις·

21 εμαι·μη·ε·περωτωσιν·προσ

aut quomodo credent ei
 quem non audierunt · Quomodo autem
 audient sine predican
 te · quomodo autem p̄dicabunt
 nisi mittantur · sicut
 scriptum est · Quam spetiosi
 pedes evangelizanti
 um pacem · evangelizanti
 um bona · Sed non omnes
 obediunt evangelio ·
 esaias enim dicit · Dñe quis
 credidit auditui nostro ?
 Ergo fides · exauditu ·
 auditus autem per verbum
 sed dico · numquid non audie
 runt · In omnem terram
 exivit sonus eorum
 et infines orbis ter
 ræ verba eorum ·
 [S]ed dico num quid israhel non
 cognovit · Primus moyses dicit ·
 ego ademulandum provoco vos in
 non gentem · Ingentem insi
 pientem irritabo vos · Esa
 ias autem dicit · Inventus sum in
 me non quærentibus ·
 inmanifesto factus sum ·
 me noninterrogantibus · 7

¹ φθογγος.² λεγω.

CAP. X. adisrahel autem dicit . Totam
diem expandi
manus meas ad plebem non cre-

CAP. XI.
V. I dentem . Dico ergo numquid
reppulit \overline{ds} heredi
tatem suam . absit .
et enim ego israhelita sum
ex semine abraham . De tribu

2 beniamin non repulit
 \overline{ds} plebem suam quam
præscivit . An nescitis
in elia quid dicit scriptura
quomodo postulabat

3 \overline{dm} adversus israhel . Dne
prophetas tuos occiderunt
altaria tua destru-
xerunt et ego relictus sum
solus . Et quærent

4 animam meam . sed quid dicit
illi responsum divinum .
reliqui mihi septem
milia viros quoniam
curvaverunt genu baal

5 sic ergo et nunc in hoc
tempore . reliquiae secundum electi-
onem $\overline{græ}$ salvæ factæ sunt,

6 Si autem $\overline{grā}$ non etiam
ex operibus alioquin $\overline{grā}$

δε . τον . ισραηλ . λεγει . Ολην¹ .
την . ημεραν . εξεπετασα . τας
χειρας . μου . προσλαον . απει-
θουντα . Λεγω . ουν . μη
απωσατο . ο $\overline{θς}$. την . κληρο .
νομειαν . αυτου . Μηγενοιτο .
και . γαρ . εγω . ισραηλ . ιτησεμει² .
εκ . σπερματος . αβρααμ . φυλησ
βενιαμιν . ουκ . απ^πωσατο³ . ο .
 $\overline{θς}$. τον . λαον . αυτου . ον .
προεγνω . Η ουκ οιδεται .
ενηλεια . τι . λεγει . η . γρα_φη
ωσεν . τυγ_χανει . τω .
 $\overline{θς}$. κατα . τον . ισηλ⁴ . κε_ε . τους .
προ_φετας⁵ . σου . απεκτιναν .
τα . θυσειας . τηρειας . σου . κατεσ-
καψαν . καγω . υπελειφθην .
μονος . και . ζητουσιν . την .
ψυχην . μου . αλλα . τι . λεγει .
αυτω . ο χρημα . τισμος .
κατελειπον . εμαυτω . επτακισ .
χιλιους . ανδρας . Οιτινες . ουκ .
εκαμψαν . γονν . το⁶ . βααλ .
Ουτος⁷ . ουν . και . εν . τω . νυν .
καιρω . λιμμα . κατε_κλο
γην . χαριστος⁸ . γεγονεν .
ει . δε . χαριστι⁹ . ουκ . ε_τει .
εξεργων . επει . Η . χαρισ .

¹ ολην .

⁵ προφητας .

² ειμει .

⁶ τω .

³ απωσατο .

⁷ ουτως .

⁴ ισηλ . vid. Matthæi in loco .

⁸ χαριτος .

⁹ χαριτι .

AP. XI. ουκ ἐτι· γεινεται· χαρισ·

v. 7. Τιουν· ο· επεζ̄ηται¹· ἰσρα
ηλ· του· το· ουκ· επετυ· χεν·

H· δε· εκλογη· επτυ· χεν²·

οι· δε· λοιποι· επωρωθησαν·

8 καθωσ· γεγραπται· ἐδωκεν·³
αυτοις· ο· θς· π̄να· κατα· νν

ξεωσ· οφθαλ· μουσ· του· μη·

βλεπειν· και· ωτα· του· μη·

ακουειν· εωσ· της· σημερον·
/·

9 λεγει· γεννητηω· H· τραπεζ̄α·
/·

αυτων· εισ· παγ̄ιδα· και· εισ·

θηραν· και· εισ· σκανδαλ̄ον·

και· εισ· ανταποδ̄ωμα· αυτοις·

10 Cκοτεισ· θητωσαν· οι· οφθαλ

μοι· αυτων· του· μη· βλεπ

πειν³· και· τον· νωτον· αυτων·

διαπαντοσ· συνκαμ· ψον·

11 Λεγω· ουν· μη· επτε· σαν

ἵνα· πεσωσειν· Μηγενοιτο·

αλλα· τω· αυτων· παραρτωμα

τι⁴· η· σωτηρια· τοις· εθνε

σειν· εισ· το· παραζηλωσαι· αυτους·

12 ει· δε· το· παραπτωμα· αυτων·

πλουτοσ· κοσμου· και· το·

ητημα· αυτον⁵· πλουτοσ·

εθνων· ποσω· μαλλον· το·

/·
ημερασ· και· δανιδ·⁶

nonjam erit gratia

uid ergo quod querebat isra

hel·noninvenit·

Electio autem consecuta est

ceteri vero excecati sunt

sicut scriptum est· Dedit

eis ds̄ spm̄ compuncti

onis·occulos ut non

videant·et aures ut non

audiant usque inhodier

num diem· Et david

dic̄it·fiat mensa

eorum·inlaqueum et in

captionem·et inscandalum

et inretribucionem illis·

Obscurentur oculi

eorum ut non vi

deant et dorsum eorum

semper incurva·

Dico ergo numquid sic offenderunt

ut caderent·absit·

sed illorum delic

to salus genti

bus ut emulentur illos·7

Quod si delictum eorum

divitiæ mundi et

diminutio eorum divitiæ

/· gentium·quanto magis·

¹ επεζητει,

² επετυχεν,

³ βλεπειν,

⁴ παραπτωματι,

⁵ αυτων,

⁶ Non ita Cod. Boern.

CAP. XI. plenitudo eorum·vobis
V. 13

enim dico gentibus

quam diu ego sum gentium

apostolus·ministerium

14 meum glorificabo· Si quoniam

emuler carnem meam

et salvabo aliquos ex illis

15 Si enim amissio eorum recon-

ciliacionem mundi· Quæ as-

sumtio·nisi vita ex mortuis

16 uod si delibatio sca et

massa·et radix sca

17 et rami· Quod si aliqui

ex ramis·fracti sunt·

tu autem cum esses oleaster in

sertus es in ipsos·et

socius factus es

18 pinguedinis olivæ·noli

gloriarì adversum ramos

quod situ gloriaris·non

tu radicem portas·sed ra-

19 dix te· Dicis ergo si frac-

ti sunt rami·ut ego in

20 serar· Bene·incredu-

litate fracti sunt· Tu autem

fide sta· Noli altum

21 sapere·sed time· Si enim

ds natura libus ra

πληρωμα·αυτων·Υμιν·

γαρ·λεγω·τοις·εθνεσιν·

εφοσον·εγω·ειμει·εθνων·

αποστολος·την·διακονειαν·

μου·δοξασω·Ει·πως·

παραζηλωσω·την·σαρκαμου·

και·σωσω·τινας·εξ αυτων¹·

Ει·γαρ·η·αποβολη·αυτων·κα

ταλλαγη·κοσμω·της·η·προ

λημψισ·ειμη·ζωη·εκ νεκρων²·

Ει·δε·η·απαρχη·αγεια·και

το·φνυμα·και·η·ρειζα·αγεια·

και·οι·κλαδοι·Ει·δε·τεινεσ·

των·κλαδων·εξεκλασθησαν³·

συ·δε·αγρει·ελαισων·εν·

εκεν·τρισθησ·εν·αυτοις·και

συν·κοινωνος·εγενου·της·

πειοτητος·της·ελαιας·Μη·

κατα·καυχω·των·κλαδων·

ει·δε·συ·καυχασαι·ου·συ·την·

ρειζαν·βασταζεις·αλλη·ρει

ζα·σε·γερεις·ουν·ει·κλασ

θησαν·κλαδοι·ινα·εγω·εν·

κεντρισθω·καλωσ·την·απισ

τεια·εκλασθησαν·συ·δε·τη·

πεισται·εστηκασ·μη·υψη

λοφρονει·αλλα·φοβου·ειγαρ

ο·θς·των·κατα·φυσειν·κλα

¹ εχαντων, v. Matthæi in loco,

² νεκρων.

³ εχξεκλασθησαν.

CAP. XI. δων·ουκ·εφεισατο·μη

πωσ·ου·δε·σου·φεισεται·;

V. 22 Ει·δε·ουν·χρηστοτητα·και·

αποτομ¹ιαν·θυ·επει·μεντους·πεσοντας·αποτομ¹ιαν·

Επει·δε·σε·χρηστοτητα·εαν·

επει·μειν²ησ·τη·χρηστοτητι·23 Επει·και·συ·εκκ³ηση¹·κα·καινοι²·δε·εαν·μη·επειμει·νωσειν·τη·απεστ³εια·ενκεντρεισ

θησονται·Δυνατοσ·γαρ·εστιν·

ο·θς·παλιν·εν·κεντρισαι·αυτοις⁴·

24 Ει·γαρ·συ·εκ·τησκαταφυσειν·εξ

εκοπησ·αγριελαιου·και·παρα

φύσειν·ενεκεντρεισθησ·εις·

καλλει·ελαιον·Ποσω·μαλ

λον, ουτοι·οι·κατα·φύσειν·εν

κεντρισθησονται·τη·ιδ⁵εια

ελαια·

25 Ου·γαρ·θελω·ήμας⁵·αγνο

ειν·αδελφοι·το·μυστηρει

ον·τουτο·Ινα·μη·ητε·

εαντοις·φρονειμοι·Οτι·πωρω

σεις·απομερους·τω·ισραηλ

γεγονεν·αχρισον·το·πλη

ρωμα·των·εθνων·εις·ελθη·

26 και·ουτως·πας·ισραηλ·σωθησ

εται·καθως·γεγραπται·Ηξ

mis nonpepercit·Ne

forte nectibi parcat

ide ergo bonitatem et

severitatem di·severitatem

quidem·in·eos quica dunt·

Inte autem bonitatem si

permanseris inbonitate

Alioquin et tu excideris·et il

li sinon perman se

rint inincredulitate inse

rentur·Potens est enim

ds iterum inserere illos·

Si enim tu exnaturali ex

cisis es oleastro·et contra

naturam insertus es in

bonam olivam·Quanto ma

gis hisecundum naturam in

serentur suæ

olivæ·

on enim volo vos igno

rare fratres mýsteri

um hoc·ut non sitis

vobis met ipsis sapientes quia cæ

citas·exparte israhel

contigit·donec pleni

tudo gentium intraret·

et sic omnis israhel salvus

erit·sicut scriptum est·veni

¹ εκκοπήση.² κακεινοι.³ απεστ_{ει}α.⁴ αυτους.⁵ ήμας.

CAP. XI. et ex sion quieripiat.

et avertat impietatem abia

v. 27 cob et hoc illis erit

ame testamentum cum abstu

lero peccata eorum

28 Secundum evangelium quidem in

imici propter vos secundum ele

ctionem autem dilecti propter

29 patres sine poenitentia enim

sunt dona et vocatio

30 \overline{di} . Sicut enim vos

aliquando non credidistis \overline{do}

Nunc autem \overline{micda} consecuti estis propter

31 diffidentiam. Ita et isti nunc

non crediderunt vestrae miseri

cordiae. ut et ipsi misericordiam

32 consequent^a. Conclusit enim \overline{ds}

omnia in incredulitatem. ut

omnibus misereatur

33 [O] altitudo diviciarum et sapien

tiae et scientiae \overline{di} . Quam

inscrutabilia sunt judicia ejus

et investigabiles viae

34 ejus quis enim cognovit sensum \overline{dni}

aut quis consilia rius ejus fuit

35 aut quis prior dedit illi. et

36 retribuetur ei quo ex

ipso. et per ipsum. et in ip

ει. εκ. σειων. ο. ρνομενος.

αποστρεψαι. ασεβειας. απο \overline{ia}

κωβ. και. αυτη. αυτοισ. η.

παρε. μου. δια. θηκη. οταν. αφε

λω. μαι. τας. αμαρτειας. αυτων.

κατα. μεν. το. ευαγγελιον. εκ

θροι. δι. υμας. κατα. δε. την.

εκλογην¹. αγαπητοι. δια. τους.

πατερες². αμε. ταμελητα. γαρ.

τα. χαρεισματα. και. η. κλησεις.

του $\overline{θυ}$. ωσπερ. γαρ. υμεις.

ποτε. ηπειθησεται. τω. $\overline{θω}$.

νυν. δε. ηλεθηται. τη. τουτων.

απειθια. Ουτως. και. αυτοι. νυν.

ηπειθησαν. τω. υμετερω. ελαι

ει. \overline{ina} . και. αυτοι. ελαιη. $\overline{θω}$

συν³. Συνεκλισεν. γαρ. ο $\overline{θς}$.

παντα. εις. απειθειαν. \overline{ina} .

τους. παντας. ελεση. ;

Ω βυθος. πλουτου. και. σοφει

ας. και. γνωσεως. του. $\overline{θυ}$. ως.

ανεξερευνητα. τα. κριματα. αυτου.

και. ανεξειχνιας. τοι. αιοδοι.

αυτου. Τις. γαρ. εγνω. νουν. $\overline{κυ}$.

η. τις. συμβουλος. αυτου. εγενετο.

η. τις. προεδωκεν. αυτω. και

ανταποδοθησεται. αυτω; οτι. εξ

αυτου. και. δι. αυτου. και. εις. αυ

¹ εκλογην.

πατερας.

³ ελαιηθωσιν.

CAP. XI. τον·ταπαντα·αυτω·η·δο

ξα·εις·τους·αιωνας·των·

αιωνων¹·αμην·

CAP. XII.

V. I. παρακαλω²·ουν·υμας·αδελ

φοι·δια·των·οικτειρων·του·

θυ·παραστησαι·τα·σωματα·

υμων·θυσιαν·ζωσαν·

αγειαν·ευαρεστον³·τω·θυ·την·

λογεικην·λατριαν·υμων·

2 και·μη·συνσχηματιζεσθαι·

τω·αιωνει·τουτω·αλλα·με

τα·μορφουσαι⁴·τη·ανα·καινοσει⁵·τον·νοσ⁶·εις·το·δοκει·

μαζιν·υμας·τι·το·θελημα·

θυ·το·αγαθον·και·ευα·ρεσ

3 τον·και·τελειον·λεγω·γαρ·

δια·τησ·χαρειτος·τησ·δοθει

σησ·μοι·παντει·τω·οντει·

εν·υμιν·μη·υπερ·φρονειν·

αλλα·φρονε·ιν·εισ⁷·το·σωφρονειν⁸·εκαστω·ωσ·ο·θυ·εμερεισεν·μητρον⁹·πιστεωσ·

4 ωσ·περ·γαρ·εν·ενει·σωματει·

πολλα·μελη·εχομεν·τα·δε·

παντα·μελη¹⁰·ου·την·αυτην·5 πραξειν·εχει¹¹·Ουτωσ·οι·πολ

λοι·εν·σωμα·εν·χρω·Το·δε·

καθεισ·αλληλων·μελη·

so sunt omnia · Ipsi glori

a insæcula

sæculorum amen·

[O]bsacro itaque vos fra

tres permisericordiam

di ut exhibeatis corpora

vra hostiam viventem

scam placentem do

rationabile obsequium vestrum

et nolite oformari

sæculo huic·sed refor

mamini innovita

te sensus vestri·ut probe

tis quæ sit voluntas

di bona·et bene pla

cens et perfecta·dico enim

per gratiam quæ data

est mihi omnibus qui sunt

inter vos · Non plus sapere

sed sapere ad sobrieta

tem · Unicuique sicut ds di

visit mensuram fidei·

Sicut enim in uno corpore

multa membra habemus autem

omnia membra non eundem

habent actum · Ita mul

ti unum corpus in xpo autem

singuli alter alterius membra

¹ - των αιωνων, habet supra, sec. manu.² Παρακαλω.³ ευρεστον.⁴ μεταμορφουσαι.⁵ ανακαινωσει.⁶ νουσ. ⁷ - εις, habet supra, sec. manu.⁸ σωφρονειν.⁹ μετρον.¹⁰ μελη παντα.¹¹ εχει πραξειν.

CAP. XII. Habentes autem donationes secundum gra
v. 6

tiam quæ data est nobis

differentes . Sive prophetiam

secundum rationem fi

7 dei . Sive ministerium in
ministrando . Sive qui docet

8 in doctrina . Qui exorta

tur . in exortando . Qui tri

buit in simplicitate . Qui

preest in sollicitudine .

Qui miseretur in hilaritate .

9 dilectio sine simulatione .

odientes malum adbe

10 rentes bono . Caritate fra

ternitatis invicem beni

gni . Honore invicem

11 p̄ venientes . sollicitudine non

p̄gri . spu ferventes

12 dño servientes . spe

gaudentes in tribulatione

patientes . orationi

13 instantes . necessitatibus

scorum communicantes

hospitalitatem sectaⁿ . tes .

14 Benedicite et nolite male

15 dicere . gaudere cum gauden

tibus flere cum

16 flentibus . id ipsum in

Εχοντες . δε . χαρισματα . κατα . την . χα

ρειν . την . δοθεισαν . ημιν .

διαφορα . ει . τε . προφητειαν .

κατα . την . αναλογιαν . της . πισ

τεως . ει . τε . διακονειαν . εν . τη .

διακονεια . ει . τε . ο . διδασκων

εν . τη . διδασκαλεια . ο . παρακα

λον¹ . εν . τη . παρακλησει² . ο . με

τα . διδους . εν . απλοτητει . ο .

προ . ἴστα . μενος . εν σπουδη .

Ο . ελαιων . εν ἱλαροτειται .

η . αγαπη . αν . υποκριτο .

μει . συνντες . το . πονηρον . καλ

λομενοι³ . τω . αγαθω . τη . φει

λαδελφια . εισ . αλληλουσ⁴ . φιλοσ

τοργοι . τη . τειμη . αλληλουσ⁵ .

προηγου . μενοι . τη . σπουδη . μη .

οκνηροι . τω . πνι . ζεουντες . τω .

tempore
καιρω . δουλεουντες . τη . ελ

πιδει . χαιροντες . τη . θλειψει .

υπομενοντες . τη , προσεν . χη .

προσ . καρτερουντες⁶ . Ταισμνιασ⁷ .

των . αγιων . κοινω . νουντες⁸ .

την . φιλοξενιαν . διωκοντες .

ευλογειταε⁹ . και . μη . κατα

ρασθαι . χαιρειν . μετα . χε

ροντων¹⁰ . κλαιειν . μετα

κλαιοντων . το . αυτο . εισ .

¹ παρακαλων . ² εν τη εν τη παρακλησει . ³ κολλομενοι . ⁴ αλληλους . ⁵ δλληλους s. m. at λλληλους p. m.

⁶ Marg. δον . ⁷ τας μνιαισ . ⁸ κοι . νουντες . ⁹ ευλογειται . ¹⁰ χαιροντων .

ΑΡ. XII. αλληλους· φρονουντες·
μη·τα·υψηλα·φρονουντες·
αλλα·τοις·τα·πεινις·συν·
απαγομενοι·
η¹·γεινεσθαι·φρονειμοι·παρε·

V. 17 αυτοις·μεδενει²·κακον·
αντικακ·ουαποδεδοντες·
Προνο_ου_μενοι·καλα·ουμο
νον·ενωπειον·του·θ^υ·αλλα·
κειενωπιον·των·ανων·

18 ει·δυνατον·τοεξυμων·με
τα·παντων·ανων·ιρημενον
19 τες·Μη·εαντους·εκδικουν
τες·αγαπιτοι³·αλλα·δοτε
το^πγον⁴·τηοργη·γεγραπται·γαρ·
εμοι·εκδεικσεις·εγω·αντα

20 ποδω·λεγει·κ^ς·εαν·πεινλο·
εκθροσ·σου·ψωμειζ^{pota}αι·αντον·
εαν·δειψα·ποτειζ^{illum}αι·αντον·
Τουτο·γαρ·ποιων·ανθρακας·
πυροσ·σωρευσεις·επι·την·κε

21 φαλην·αντου·Μη·νει_κω·
απο·του·κακον·αλλα·νεικα·
εν·τω·αγαθω·το·κα_κον·

ΑΡ. XIII.
1 ασαις⁵·εξουσεις·υπερ·
εχου_σαις·υποτα_εσται⁶·
Ου·γαρ·εστειν·εξουσια·ειμη·
απο·θ^υ·αι·δε·ουσαι·απο_θυ

vicem sentientes
non alta sapientes
sed humilibus con
sentientes;
olite esse prudentes apud
vosmet ipsos· Nulli malum
promalo reddentes
Providentes bona non so
lum coram dō·sed
etiam coram omnibus hominibus
si fieri potest quod ex vobis est
cum omnibus hominibus pacem ha
bentes· Non vosmet ipsos defen
dentes karissimi sed date
locum iræ· Scriptum est enim
mihi vindictam·ego retri
buam dicit dñs·si esurierit
inimicus tuus·ciba illum·
si sitit potum da illi·
Hoc enim faciens carbones
ignis cōgeres super ca
pud ejus· Noli vinci
a malo sed vince
in bono malum;
[O]mnibus potestatibus subli
mioribus subiti estote·
Non enim est potestas nisi
adō· Quæ autem sunt adō

¹ Μη.² μηδενει.³ αγαπητοι.⁴ τοπον.⁵ Πασαις.⁶ ὑποτασασθαι.

CAP. XIII. ordinate sunt Itaque
v. 2

qui resistit potesta

ti·dī ordinationi re

sistit · Qui autem resistunt·

ipsi sibi damnationem adqui

3 runt · Nam principes non

sunt timori bono operi

sed malo · Vis autem

nontimere potestatem·

bonum fac et habebis

4 laudem ex illa·dī enim

minister est tibi inbo

num · Si autem malum feceris

time · Non enim sine causa

gladium portat · dī enim mi

nister est · Vindex

malum facienti

5 deoque subditi estote · Non solum

propter Iram · Sed et propter

6 conscientiam · Ideo

enim·et tributa penditis mi

nistri enim dī sunt · In

hoc ipsum·pertinaciter ser

7 vientes · Reddite ergo omnibus

debita · Cui tributum tributum

Cui vectigal vectigal·cui

timorem timorem · Cui

honorem honorem

τεταγμεναι·εισειν·Ωστε·

ο·αντειτασσόμενος·τη·εξου

σια·τη·τουθ̄ν·διαταγη·ανθες

τηκεν·οι·δε·ανθεςτηκο

τες·εαυτοι·σκριμα·λημψον

ται·Οι·γαρ·αρχοντες·ονκ

εισειν·φοβος·τω·αγαθ^ω·εργω·

αλλα·τω·κακω·Θελεισ·δαι

μη·φοβισθαι·την·εξουσιαν·

το·αγαθον·ποιει·χ̄·εξεισ·

επαινον·εξαυτης·Θυ·γαρ·

διακονος·εστιν·εισ·το·αγα

θον·εαν·δε·το·κακον·ποιησ·

φοβον·ουγαρ·εικη·την·μα

χαιραν·φορει·θυ·γαρ·δια

κονος·εστιν·εκδικος·τω

το·κακον·πρασσοντει·

διο·ὑποτασσεσθαι·ουμονον·

δια·την·οργην·αλλα·δια·

την·συνδησειν²·Δια·τουτο·

γαρ·και·φορους·τελειται·λει

τουργοι·γαρ·θυ·εισειν·εισ·

αυτο·τουτο·προσκαρτερουν·

τες·αποδοτε·ουν·πασιν·τας

οφειλας·τω·τον·φορον·τονφο

ρον·τω·το·τελοσ·το·τελοσ·Τω·

τον·φοβον·τον·φοβον·Τω·την·

τε·ιμην·την·τειμην·

¹ αγαθω.

² συνίδησειν.

- XIII. μ
v. 8 ἡδενει¹·μηδ_εν·οφιλεται·ειμη·
το·αλληλους·α_γαπαν·Ο·γαρ·γα
πων·τον·ετερον·νομον·πεπλη
9 ρωκεν·γεγραπται·γαρ·ου·μη_χεν
σεις·ου·φονεῖσεις·ου·κλεψ_εις·
ουκ·επιθυμησις·και·ειτεσις·
ετερμ_εν·τολη_εν·τω·λογω·τουτω·
ανακαιφαλαιουται·αγαπησεις·
τον·πλησειον·σου·ωσ·εαυτον·
10 Η·αγαπη·τω·πλησειω·κακον·ουκ·
εργα_ζεται·πληρωμα·δε·νομου·
11 η·αγαπη·_και·τουτο·ιδοντες²·
τον·καιρον·οτει·ωρα·ημασ·ηδη·
εξυπνουσ·ε_γερθηνε·Νυν·γαρ·
εγγυτερον·ημων·η·σωτηρια·
12 η·οτε·επιστευσαμεν·η·νυξ_προ_
εκο_ψεν·η·δε·ημερα·ηγγικεν·
απο·βαλωμεθα·ουν·τα·εργα·του·
σκοτους·και·ενδυσωμεθα·
13 τα·οπλα·του·φωτοσ·ωσ·εν·
ημερα·ευσ_χημωνωσ·περειπα_
τησωμεν·μη·κωμωισ³·και·με
θαισ·μη·κοιταισ·και·ασελγει
αισ·μη·ερειδει·και·ζηλω·
14 αλλεν·δυσασθαι·τον·κν_ιν·
χ_ν·τησ·σαρκος·προνοιαν·μη·
ποιεισθαι·εν·επιθυμειαισ·
P. XIV.
1 [T]ον⁴·δε·ασθενουντα·τη·πιστει·

emini quicquam debeatis nisi
ut in vicem diligatis qui enim dili
git·proximum legem in
plebit·Scriptum est enim non adul
terabis·non occides non furaberis·
non concupisces et si quod est
aliud mandatum in hoc verbo
recapitulatur·Diliges
proximum tuum tamquam te ipsum·
Dilectio proximi malum non
operatur·Plenitudo g^o legis
est dilectio·Et hoc scientes
tempus quia hora est nos jam
de somno surgere·Nunc autem
propior est nostra salus
quam cum credidimus·Nox pro
cessit dies autem adpropinquabit
abitamus ergo opera tene
brarum·et induamus
arma lucis sicut in
die honeste ambu
lemus·non in commessionibus
et ebrietatibus non in cubilibus et in
pudititiis non in contentione et æmulatī·
sed induimini dnm ihm
xpm·carnis curam ne
feceritis in desideriiis·
[I]nfirum autem fide·

¹ Μηδενει.² ἰδοτες.³ κωμοισ.⁴ Τον.

CAP. XIV. assumite non in disceptatio

v. 2 ne cogitationum alius quid em
credit manducare omnia qui autem
infirmus est holera manducet.

3 Qui manducat non manducantem
non spernat. neque qui non
manducat. manducantem ju
dicet. $\overline{D}s$ enim illum as

4 sumpsit. Tu quis es qui judicas
alienum servum suo
 $\overline{d}no$ stat aut cadit stabit
autem. Potens est enim $\overline{d}s$ statue

5 re illum. Nam alius judicat
diem inter diem. Alius autem
judicat omnem diem.

Unus quisque in suo sensu ab

6 undet. Qui sapit diem
 $\overline{d}no$ sapit et qui manducat
 $\overline{d}no$ manducat. Gratias enim a
git $\overline{d}o$ et qui non manducat
 $\overline{d}no$ non manducat. et gratias

7 agit $\overline{d}o$ nemo enim
nostrum sibi vivit. et
nemo sibi moritur.

8 Sive enim vivimus $\overline{d}o$ vivi
mus sive morimur
 $\overline{d}no$ morimur. sive
ergo vivimus sive mo

προσ λαμβανεσθαι. μη·εις δια
κρισεις· δια·λογεισμον¹· οσ·μεν·
πι·τευ·ει²· φαγε·ιν· παντα· οσ·δε·
ασθενων· λαχανα· αισθειετω·
Ο· αισθειων· τον· μη· αισ·θει·οντα·
μη· εξου·θενειτω³· Ουδε· ο· μη
αισθει·ων· τον· αισθειοντα· κρι
νετω ; · Ο· $\overline{\theta}\sigma$ · γαραντον· προσ
ελαβετο · Κυ·τισ·ει· ο· κρινων·
αλλοτριον· οι· κτην·τω· ιδειω·
 $\overline{κω}$ ·στηκι· η· πιπιτει· σταθησεται·
δαι· δυνατει· γαρ· ο $\overline{\theta}\sigma$ ·στη
σαι· αυτον· οσ·μεν· κρινει·
ημεραν· παρ· ημεραν· οσ·δε·
κρινει· πασαν· η·μεραν·
εκαστοσ· εν·τω· ιδιωνοι· πληρο
φορισθω · Ο φρονων· την· ημεραν·
 $\overline{κω}$ · φρονει· και· ο· αισ·θειων·
 $\overline{κω}$ · αισθειει· ευχαριστη· γαρ·
τω· $\overline{\theta}\omega$ · και· ο· μη· αισθειων·
 $\overline{κω}$ · ουκ· αισθειει· και· ε $\overline{\nu}\chi$
ριστει· τω· $\overline{\theta}\omega$ · ουδεις· γαρ·
ημων· εαντω· ζ η · και·
ουδεις· εαντω· αποθνησκει·
Εαντε· γαρ· ζωμεν· τω· $\overline{κω}$ · ζ ω
μεν· εαντε· αποθνησκομεν·
 $\overline{κω}$ · αποθνησκομεν· εαντε·
ουν· ζ ω μεν· εαντε· ουν· απο

¹ διαλογισμων.² πιστευει.³ εξουθενειτω.

P. XIV. θνησκομεν· του· κυ· εσμεν·

v. 9 Εισ· τουτο· γαρ· χрс· απεθανεν·

Και· ανεστι· ινα· και· νεκρων·

και· ζωντων· κυριενση·

10 Κυ· δε· τι¹· κρινεις· τον· αδελ

φον· σου· ειν²· τωμη· αισθει·
et

ειν· η· και· συ· τι· εξουθε·

νεις· τον· αδελ· φον· σου³·

Παντες· γαρ· παραστησομεθα· τω·

11 βηματει· τον· θυ· Γεγραπται·

γαρ· ζω· εγω· λεγει· κς· ειμη·

εμοι· καμ· ψει· παν· γονυ· και·

εξομολο· γησεται· πασα· γλωσ

12 σα· τω· θυ· Αρα· εκαστος·

ημων· περι· εαυτου· λογον·

13 απ· δωσει⁴· Μη· κετει· ον·

αλληλους· κρινωμεν· αλλα·

τουτο· κρινεται· μαλλον· το· μη·

τηθεναι· Προσκομμα·

τω· αδελφω· η· σκαν· δαλον·

ε 14 Οιδα· και· πεπεισ·μαι· εν· κω·

ιην· οτι· ουδεν· κοινον· διαντου·

ειμη· τω· λογει· ζομενω⁵· Τι· κοι

νον· ειναι· εκεινω· κοινον·

15 Ει· γαρ· διαβρωμα· αδελφος·

σου· λυπιται· Ουκ· ετει· κατα

αγαπην· περι· πατεισ· Μη·

τω· βρωματει· σου· εκει· νον·

rimur dñi sumus

In hoc enim xps mortuus est

Et resurrexit· ut et mortuorum

et vivorum dominetur

u autem quid judicas fra

trem tuum innon manducan

do· aut tu quare sper

nis fratrem tuum inmanducando·

Ōms enim asstabimus

ante tribunal dī· scriptum est

enim· vivo ego dicit dñs· quia

mihi flectet omne genu· et

confitebitur omnis lin

gua dō· Itaque unus quisque

nr̄m prose rationem

reddet· Non amplius ergo

invicem judicemus· sed

hoc judicate magis· ne

ponatis offensionem

fratri· vel scandalum

Scio et confido in dño

ih̄u quia nihil commune per ipsum·

nisi ei qui æstimat quid commu

ne esse· Illi commune est·

Si enim propter escam frater

tuus tristatur· Non jam secundum

caritatem ambulas· Noli

esca tua illum

¹ + γάρ (post τι).

² εἰς.

³ του.

⁴ αποδωσει.

⁵ λουγειζομενω.

CAP. XIV. perdere propter quem \overline{xps}
 v. 16 mortuus est . Neblaspheme
 tur bonum vestrum
 17 non est enim regnum \overline{di}
 esca et potus . sed
 justitia et pax . Et
 18 gaudium in $\overline{spu} \overline{sco}$. Qui enim
 in hoc servit \overline{xpo}
 placet \overline{do} . et proba
 tus est hominibus .
 19 Itaque quæ pacis sunt secte
 mur . et quæ ædificati
 onis in invicem custodi
 20 amus . Noli propter es
 cam . destruere opus
 \overline{di} . Omnia quidem munda . sed
 malum homini per offensi
 21 onem manducanti . Bonum est
 non manducare carnem . Neque
 bibere vinum . neque in quo
 frater tuus offendit . aut
 scandalizatur . aut infirmatur .
 22 tu fidem tenes penes temet ipsum
 habe coram \overline{do} . Bea
 tus qui non judicat semet ipsum
 23 in quo probat . Qui autem dis
 cernit si manducavit
 damnatus est . Quia non ex

pro quo _____
 απολλ_υειν . υπερ . ου . χρσ .
 απεθανεν . μη . βλασφημεισ_
 θω . ημων . το αγαθον .
 ου . γαρ . εστιν . η βασιλια . του . θυ .
 βρω_σεισ . και . ποσεισ . αλλα .
 δικαιοσυνη . και . ιρηνη . και .
 χαρα . εν . πνι . αγιω . Ο . γαρ .
 εν . τουτω . δουλευων . χρω_ .
 ευρεστος¹ . τω . θω . και . δοκι
 μουσ² τοις . ανωις .
 Αρα . ουν . τα . της . ιρηνης . διω
 κομεν . και . τα . της . οικοδο_
 μης . της . εις . αλληλους . φυ_
 λαξωμεν . Μη . ενεκεν . βρω
 ματος . καταλ_υειν . το . εργον . του .
 θυ . Παντα . μεν . καθαρα . αλλα
 κακον . τω . ανω . τω . δια . προσκομ
 ματος . αις_θει_νοντι . καλον .
 το . μη . φαγειν . κρεα . Μη . δε .
 πινειν . οινον . Μη . δε . εν . ω .
 ο . αδελφος . σου . προσκο_π_τει³ . η .
 σκανδαλει_ζεται . η . ασ_θενει .
 Κυ . πιστιν . εχει⁴ . κατασ_εαντω .
 εχαι . ενωπιον . του . θυ . Μακα
 ριος . ο . μη . κρινων . εαυτον
 εν . ω . δοκιμα_ζει . Ο . δε . δια
 κρινον_μενος⁵ . εαν . φαγη .
 κατακε_κρειται . οτι . ουκ . εκ

¹ ευριστος.² δοκιμοίς.³ προσκοπται.⁴ εχεις.⁵ διακρινόμενος.

AP. XIV. πιστεωσ · Παν·δε·ο·ονκ·

εκ·πιστεωσ·αμαρτια·εστιν¹·

CAP. XV.

V. I Ο φειλομεν·δε·ημησ·οι·δυνατοι·

τα·ασθενηματα·των·αδυνατων·

βασταζιν·και·μη·εαντουσ²·² αρεσκον·εκαστοσ·μιν³·τω·

πλησειον·αρεσκετω·εις·το·αγαθον·

³ προσ·οι·κοδομην·και·γαρ·χρσ·

ονκ·εαντω·ηρεσεν·αλλα·καθωσ·

γεγραπται·Οι·ονει·δειςμοι·των·

ονει·δει·ζοντων·σε·επεπεσαν·

⁴ επεμαι·Οσα·γαρ·προσε·γραφη·

εις·την·ημητεραν·διδασκαλιαν·

εγραφη·ινα·δια·της·υπομο

νεσ⁴·και·της·παρακλησεωσ·των·

γραφων·την·ελπειδα·εχωμεν·

⁵ ο δε·θς·της·υπομονης·και·της·παρακλησεωσ⁵·δωη·υ·μειν·το

αυτο·φρονειν·εν·αλληλοις·

⁶ κατα·ιν·χ⁶·ινα·ομοθυμαδον

νεν·εν·ει·στοματι·δοξαζιται·

τον·θν·και·πρα·τον·κυ·ημων·

⁷ ιν·χ⁷·Διο·προσ·λαμβανεσθαι·αλληλους·καθωσ·και⁷·χ⁸·προσε·λαβετο·υμασ·εις·δοξ⁸αν⁹·⁸ του·θν·λεγο⁹γαρ·ιν·χ⁸·

διακονον·γενεσθαι·περιτο

μησ·υπερ·αληθειας·θν·

fide · Omne autem qđ nonest

exfide peccatum est·

[D]ebemus autem nos firmiores

imbecillitates infirmorum

sustinere·et non nobis metipsis·

placere·unusquisque vrm

proximo suo placeat inbonum

ad ædificationem · Et enim xpc

non sibi placuit · Sed sicut

scriptum est · Improperia

improperantium tibi·cecidērunt

super me · Quecumque enim scripta sunt

ad nostram doctrinam

scripta sunt·ut per patienti

am et consolationem

scripturarum·spem habeamus·

D̄s autem patientiæ et

solatii det vobis

id ipsum sapere in alterutrum

secundum ihm xpm·ut unani

mes uno ore honorificetis

dm̄ et patrem dñi nr̄i

ihu xpi · Propter qđ suscipi

te invicem·sicut et xpc

susce pit vos in honorem

dī · Dico enim ihm xpm

ministrum fuisse circumcisio

nis propter veritatem dī

¹ Circiter quinque lineas relinquit vacuas Cod. Boern. post caput XIV.⁴ υπομονησ.⁵ παρακλησεωσ.⁶ χν̄ ιν̄.⁷ + ο (ante χρσ).² εαντοις.⁸ δοξαν.³ υμων.⁹ λεγω.

CAP. XV. ad confirmandas promissi

- v. 9 ones patrum · Gentes autem
super miserda honorare
dm̄· sicut scriptum est· propter hoc
confitebor tibi ingentibus
et nomini tuo cantabo·
- 10 et iterum dicit· laetamini
gentes cum plebe ejus·
- 11 et iterum dicit· laudate
dn̄m oms̄ gentes· et conlau
date eum oms̄ populi·
- 12 et rursus esaias ait· erit
radix jesse· et qui ex sur
get regere gentes· ineum
- 13 gentes sperabunt· ds̄ autem
spei· repleat vos
omni gaudio· et pace incredendo
ut habundetis inspe
et virtute spiritus sancti·
- 14 [Confido] autem et ipse ego de
vobis fratres · Quom̄ pleni estis
caritate· et repleti· om̄
ni scientia· ut invicem possi
tis monere · Audatius
autem scripsi vobis fr̄s· ex parte
tanquam · Immemoriam vos re
vocans · Propter grati
am quæ data est mihi a

εις· το· βαιβαιωσαι· τας· επαγ
γελιας¹· των· πατερων · Τα· δε· εθνη·
ῡπερ· ελαιουσ· δοξασαι· τον·
θ̄ν· καθως²· γεγραπται· Δια· τουτο·
εξομολογησομαι· Κοι· εν· εθνε
σειν· ; Και· τω· ονοματι· σου· ψαλω³·
και· παλειν· λεγει· εὖ φρανθηται·
εθνη· μετα· του· λαου· αυτου·
και· παλειν· λεγει· αινεται· τον
κ̄ν· παντα· τα· εθνη· και· επαινε
σατε· αυτον· παντες· οι· λαοι·
και· παλε̄ιν· ησαιας· λεγει· εσται·
η· ριζ̄α· του· ιεσσε· και· ο· ανιστα
μενος· αρχην· εθων⁴· επαντω·
εθνη· ελ̄πιουσιν· Ο· δε· θ̄ς· της·
ελ̄πιδος· πληροφορησαι· ῡμας·
παση· χᾱρα· και· ρην̄η⁵·
εις· το· περισσεειν· ῡμας· τη· ελ̄πιδει·
εν· δυναμει· π̄νς· αγιου·
επισμαι⁶· δε· και· αυτο⁷· εγω· περι·
ῡμων· αδελ̄φοι⁸· οτι· μεστοι· εσται·
αγαπησ· και· πεπληρωμενοι· πα
πασησ⁹· γνωσεωσ· αλληλους· δυνα
μενοι· νοῡθετειν · Τομη̄ροτερον·
δε· εγραψα· ῡμιν· αδελ̄φοι· απο
μερους· ωσ· επαναμιμ̄νησ
κων· ῡμας· δια· την· χα
ριν· την· δοθεισαν· μοι· απο¹⁰ τ̄ς

¹ επαγγελιασ.² Καθως (Κλθως p.m.).³ ψαλω τω ονοματι σου.⁴ εθνων.⁵ ἵρην. Nullo spatio relicto.⁶ Πεπισμαι.⁷ αυτοσ.⁸ Δδελφοι.⁹ πασησ.¹⁰ υπο (προ απο).

CAP. XV. desiderium autem habeo veniendi

v. 24 ad vos . Sed cum proficiscar in

ispaniam spero in transitu .

videre vos et avobis

deduci illuc si vobis

primum ex parte fruitus fuero

25 [N]unc igitur proficiscar iniero

solimam ministrare sc̄is

26 probaverunt enim macedones

et achaici collationem aliquam

facere in pauperes scorū

qui sunt in hierusalem

27 debitores enim eorum sunt

quo si spiritalium eorum

participes factæ sunt gentes debent

et in carnalibus ministrare

28 eis . Hoc igitur

cum consummavero et ad signa

vero eis fructum hunc

proficiscar p̄vos in ispani

29 am . Scio enim quia ad

vos in abundantia benedicti

onis xp̄i veniam .

30 bsecro autem vos fr̄s per

dñm ihm xpm et per

caritatem sp̄s . ut sollicitudinem

animi . mihi in orationibus

31 v̄ris ad dñm ut liberer

επειποθειαν . δε . εχω . του . ελθειν .

προσ . υμας | . πορευομαι¹ . εισ . την .

σπανιαν . ελπειζω . δια . πορευο

μενος . θεασασθαι . υμας . χαφυμων .

προπεμφθη² . εκει . εαν . υμων .πρωτον³ . απομερουσ . εν^μ . πλησθω⁴ .ν υν⁵ . δε . πορευομαι . εισ . ιερουσαλημ⁶ . διακονησαι . τοις . αγιοις .

ευδοκησαν . γαρ . μακαιδονες .

χ^ρ . αχαι . ακοι . μωνειαν⁷ . τινα .ποιησασθαι . εισ . τους . πτωχους⁸ .

των . εν . ιερουσαλημ . αγειων .

οφειλεται . γαρ . αυτων . εισειν .

ει . γαρ . τοις . πνευματικοις . αυτων .

εκοινω^ν . ησαν⁹ . τα . εθνη . οφιλουνσειν .χ^ρ . εν . τους¹⁰ . σαρκει . κοις . λειτουρ

γησαι . αυτοις . τουτο . ον .

αρα . επειτελεσας . και . σφραγισ .

αμενος . αυτοις . τον . καρπον . τουτον .

απελευ^ν . σομαι . δι . υ^νμας . εισ . σπα

νειαν . γεινωσκω . γαρ . οτι . προσ .

υμας . εν^η . πληροφορια¹¹ . ευλογιασ .χ^ρ . εν^ν . ευλευ^ν . σομαι .παρακαλω¹² . δε . υ^νμας . αδελφοι ; δια .του . κυ^ν . ημων . ιω^ν . χ^ρ . και . δια . τηςαγαπε^ης¹³ . του . πιν^σ . συναγονεισας^ν

θαι . μοι . εν .ταις . προσευχαις .

υμων . προσ . τον . θ^ν . ι^ννα . ρισθω¹⁴

¹ + απο πολλων αιτων ωσανουν (ante πορευομαι). ² προπεμψθη. ³ πρωτον. ⁴ εμπλησθω. ⁵ νυν. ⁶ ιερουσαλημ. ⁷ νωνειαν. ⁸ πτωχους. ⁹ εκοινωνησαν. ¹⁰ τοις. ¹¹ εν πληροφορια. ¹² Παρακαλω. ¹³ αγαπησ. ¹⁴ ρυσθω.

CAP. XV. ἀπο·των·απειθουντων^α·εν·τη^αϊου

δαια·και·η·δωροφορια·μου·

η·εν·ιερουσαλημ¹·προσ·δεκτοσ·

V. 32 γενηται·τοις·αγειοις·Ινα·εν·

χαρα·ελθω·πρ^ο·σ²·ιμασ·δια·θεληματοσ·χ^υ·ι^ν·και·αναψυ33 χω·μεθυμων·Οδε·θ^ς·

τησ·ιρηνησ·ητω·μετα·παντων·

υμων·

CAP. XVI.

1 υ·νισ·τημει³·ιμειν·φοιβην·

την·αδελφην·υμων·ουσαν·

διακονον⁴·τησ·εκκλησειασ·2 τησ·εν·κενχρειασ⁵·Ινα·προσδεξησθαι·αυτην·εν·κ^ω·αξιωσ·των·αγειων·χ^υ·παρασ·τηται·

αυτη·ενωαν·υμων·χρη

ζηπραγματει·Και·γαρ·αυτη·

και·εμου·και·αλλων·παρασ

τατεισ·εγενετο;

3 σπασθαι⁶·πρισκαν·χ^υ·ακυλαν·τουσ·συνεργουσ·μου·εν·χ^{ρω}·

ιην·και·την·κατοικον·αυτων·

4 εκκλησειαν·Οι·τινεσ·υπερ·

τησ·ψυχησ·μου·τον·εαντων·

τραχηλον·υπεθηκαν·οις·ουκ·

εγω·μονοσ·ευχαριστω·

αλλα·και·πασαι·αι·εκκλη

σειαι⁷·των·εθνων·

ab infidelibus qui sunt In

judea·et ut ministratio mea

hierusalem acceptalis

fiat scis ut in

gaudio veniam ad vos per volun

tatem xpi ihu·et refrige

tur vobiscum·Ds autem

paci sit cum omnibus

vobis·

[C]ommendo vobis phoeben

sororem nram quæ est

inministerio aecclesiae

quæ est cenchris ut suscipi

atis eam indno digne

scis·et assistatis

ei in quocumque vestri indigu

erit·et enim ipsa

astitit multis·

et mihi ipsi·

alutate priscam et aquilam

adjutores meos in xpo

ihu·Et domesticam eorum

aecclesiam qui pro

anima mea suam

supposuerunt cervicem quibus non

ego solus gratias ago

sed et cunctæ aeccle

siae gentium

¹ ιερουσαλημ.² προσ.³ Ουνιστημει.⁴ δι·κα^αλον.⁵ κεν χρεαισ.⁶ Ασπασθαι.⁷ εκκλησειαι^η.

CAP. XVI. Salutate epenetum
v. 5

dilectum meum qui est
primitivus asiæ in xpo.

6 Salutate mariam quæ mul-
tum laboravit indno.

7 Salutate andronicum et
juniam cognatos meos
et concaptivos
meos qui sunt nobiles
in apostolis. Qui et ante
me fuerunt in xpo ihu.

8 Salutate ampliatum
dilectum meum indno.

9 Salutate urbanum coope-
ratorem nrm indno. et stachin
dilectissimum meum

10 Salutate apellen prol-
bum in xpo
Salutate eos qui sunt exari

11 stoboli. Salutate ero-
dianum cognatum meum
Salutate eos qui sunt ex nar-
cissi qui sunt in dno.

12 Salutate tryphenam et try-
phosam laborantes in dno.

13 Salutate rufum electum
in dno et matrem
ejus et meam

Ασπασθαι επαινετον τον
αγαπητον μου. ος εστιν
απαρχη της ασειας εν χρω.

Ασπασθαι μαριαμ. ητεισπολ-
λα εκοπειασεν ενυμιν.

Ασπασθαι ανδρονικον και
ιοννιαν τους συγγενεις μου
και συναιχμαλωτους¹
μου. οιτινες εισιν² επισημοι
εντοις αποστολοις. Τοις προ-
εμου εν χρω ιν.

Ασπασθαι³ αμπλιατον
τον αγαπητον εν⁴ κω.

Ασπασθαι ουρβανον τον συνερ-
γον ημων εν κω. χυ. σταχυν
τον⁵ αγαπιτον⁶ μου⁷

Ασπασθαι απελλην τον δοκει
μου εν χρω

Ασπασθαι τους εκτωναρι-
στοβολου⁸. ασπασθαι ηρω-
δειωνα τον συγγενη μου

Ασπασθαι τους εκτων ναρ-
κεισσου τους οντας εν κω

Ασπασθαι τρυφεναν και τρυ-
φωσαν τας κοπειωσας εν κω

Ασπασθαι ρουφον τον εκλεκ-
τον εν κω και την μητερα
αυτου και εμου

¹ συν αιχμαλωτους.

² εισιν.

³ Ασπασσθαι.

⁴ + μου (απτε εν).

⁵ — τον p.m. (habet super rasuram sec. man.)

⁶ αγαπητον.

⁷ fin. + εν κω.

⁸ αριστοβολουν.

AP. XVI. ασπασθαι ασυνκριτον φλε
V. 14

γοντα·ερμην·πατροβαν·ερ
μαν·και τους συν αυτοις
αδελφους·

15 ασπασθαι φιλολογον και ἰουνι
αν·νηρεαν·^ηχ την αδελφην¹
αυτου·και ολυμπειδα²·και
τους συν αυτοις παντας αγει

16 ους·ασπασθαι³ αλληλους
ενφειληματι αγιω

17 αρακαλω⁴ δευμας αδελφοι·
ασφαλως σκοπειται τους
ταςδειχοσταςιας·^ηχ τα σκαν
δαλα·παρατην διδαχην·
ην·ὕμεις εμαθεται·λεγον
τας·η·ποιουντας·και εκκλη

18 νатаι απαντων·Ουγαρτοιουνται⁵
κω χρω ημων ου δουλευ
σουσει·αλλα τη εαυτων
κοιλια·καιλια⁶ της χρηστο·λο
γιας εξαπατω σεις·τας καρδιας

19 των ακακων·ηγαρ υπακοη
υμων⁷ εις παντας αφικετο
χαιρω·ουν·εφυμιν·και·θελω·
υμας·σοφους·ειναι·εις·το·αγα
θον·ακερεῦσδε·εις·το·κα

20 κον·Ο·δε θς·της·ιρηνης·
συντριψει·τον·σαταναν·υπο

Salutate asincretum fle
gonta·ermen·patrobam·
erman·et quicumque eis sunt
fr̄s·

Salutate filologum·et ju
liam·Nereum et sororem
ejus·et olimpiadem·et
qui cum eis sunt om̄s sanc
tos·salutate invicem·
inosculo sco·

ogo autem vos fr̄s
diligenter observate eos
qui dissensiones faciunt et
scandala p̄ter doctrinam
quam vos didicistis·dictis
vel factis et decli
nate ab illis·hujusmodi enim
dño xpo nonservi
unt sed suo
ventri et perdulces ser
mones seducunt corda
innocentium·oboedientia enim
vestra in omnes divulgata est
gaudeo igitur invobis·Et volo
vos sapientes esse inbo
no et simplices inma
lo·Ds autem pacis
conterat satanan sub

¹ αδελφην.² ολυμπειδα.³ Ασπασσασθαι.⁴ Παρακαλω δε ημας.⁵ Οι γαρ τοιουτοι.⁶ και δια.⁷ ὁμων.

CAP. XVI. pedibus vestris velociter.

v. 21 Salutat vos timotheus

adjutor meus . Et lucius

et iason . et sosipater

cogniti mei . et universæ

ecclesiæ xpi .

22 Saluto vos ego terti

ius . Qui scripsi epistolam hanc

23 in dño . Salutat vos ga

ius hospes meus . et univer

sæ ecclesiæ . Salutat

vos erastus . arcarius

civitatis . et quartus

24 frater . Gratia dñi

nri cum omnibus vobis .

25 i autem qui potens est vos cōfirmare

juxta evangelium meum et prædi

cationem ihu xpi secundum revelati

onem mysterii temporibus æternis

26 taciti . quod nunc patefactum

est per scripturas prophetarum secundum

præceptum æterni dñi ad obedi

tionem fidei incunctis gentibus

27 cognito . Soli sapienti dō per

ihm xpm honor et gloria

in sæcula sæculorum . amen

τους . ποδας . ὑμων . ενταχει .

Ασπαζεται . ὑμας . τιμοθεος .

οσυνεργος . μου . και . λουκειος .

χ . ια των . χ . σωσει . πατρος .

οι . συνγενεις . μου . χ . αι . εκκλη

σαι . πασαι . του χυ .

Ασπαζομαι . υμας . εγω . τερπει

ος . ο . γραψας . την . επιστολην .

εν . κω . Ασπαζεται . ὑμας . γα

ιος . ο ξενος . μου . και . ὁ . λαι

αι . εκκλησαι . Ασπαζεται¹ .

ὑμας . εραστος . ο . οι . κονομος .

της . πολεως . και . κου . αρτος .

ο . αδελφος . Η . χαρ^ε . ισ² . του . κυ

ημων . μετα . παντων . ὑμων .

αμην³

¹ — ασπαζεται (habet supra, sec. man.).

³ >>>> Nullum spatium inter αμην >>>> et Προσ ρωμαιους Ετελεσθη.

² χαρεις.

Προς Κορινθι

ουσ· αρχεται· α¹·CAP. I.
v. 1 Παυλος κλη

τος· αποστολος· χυ·

ιην· δια· θεληματος· θυ·

και· σωσθηνισ· ο· αδελφος·

2 τη· εκκλησεια· του· θυ· η· γειας

μενοισ· εν· χρω· ιν· τη· ουση·

εν· κορεινω· κλητοις· αγιοις·

συν· πασιν· τοις· επικαλουμενοισ·

το· ονομα· του· κυ· ημων· ιν· χυ·

εν· παντι· τοπω· αυτων· και·

3 ημων· χαρις· υμιν· και· ειρη

νη· απο· θυ· προς· ημων²· και

4 κυ· ιν· χρυ· Ευχαριστω·

τω· θυ· μου· παντοτε· περι

μων· επι· τη· χαριτει· του· θυ

τη· δοθειση· υμιν· εν· χρο³· ιν·

5 οτι· εν· παντι· Επλουτισθηται

εν· αυτω· εν· παντι· λογω· και

6 παση· γνωσει· καθωσ· τομαρ

τυριον· του· θυ· εβαιβαιωθη·

7 εν· υμιν· ωσ· τε· υμας· μη·

υστερισ· θαι⁴· εν· μηδενη· χα

ρισματι· απεκδεχομενουσ·

την· αποκαλ· υψιν· του· κυ· ημων⁵·

Ad Corinthi

os Prior inc'

Paulus bora

tus apostolus xpi

ihu· pervoluntatem di

et sostenes frater

aecclesiae di· sanctifica

tis in xpo ihu quae est

corinthi· vocatis sanctis

cum omnibus invocantibus

nomen dni nri ihu xpi

in omni loco ipsorum et

nro· Gratia vobis et pax

a do patre nro· et dno

ihu xpo· Gratias ago

do meo semper pro

vobis ingratia di

quae data est vobis in xpo ihu

qm in omnibus locupletati estis

in illo· in omni verbo et

in omni scientia· sicut testi

monium di confirmatum est

invobis· Ita ut vos non

indiegeatis· in ulla gra

tia expectantibus

revelationem dni nri

1 — α·

2 ημων.

3 χρω.

4 υστερισθαι.

5 ημων.

CAP. I. $\overline{\text{ih}}\overline{\text{u}} \cdot \overline{\text{xpo}} \cdot \text{qui et confirmavit vos}$
v. 8

usque infinem sine crimine in

adventu $\overline{\text{dni}}$ nostri

$\overline{\text{ihu}} \cdot \overline{\text{xpi}}$

9 Fidelis $\overline{\text{ds}}$ per quem vocati

estis insocietatem filii

ejus $\cdot \overline{\text{ihu}} \cdot \overline{\text{xpi}} \cdot \overline{\text{dni}} \cdot \overline{\text{nri}}$

10 Obsecro autem vos fratres

per nomen $\overline{\text{ihu}} \cdot \overline{\text{xpi}} \cdot \overline{\text{dni}}$

$\overline{\text{nri}}$ ut idipsum dicatis

omnes et non sint in vobis

scismata sitis autem per

fecti in eodem sensu

et in eadem scientia

11 Revelatum est enim mihi de vobis

fratres mei ab his qui sunt chlo

es quod contentiones inter vos

12 sint. Hoc autem dico quia

unusquisque $\overline{\text{vr}}\overline{\text{m}}$ dicit. Ego

quidem sum pauli ego autem

apollo ego autem caeph ego

13 autem $\overline{\text{xpi}}$. Divisus est $\overline{\text{xpc}}$

Numquid paulus crucifixus est pro

vobis aut in nomine pau

li baptizati estis.

14 Gratias ago $\overline{\text{do}}$ quod neminem

$\overline{\text{vr}}\overline{\text{m}}$ baptizaverim nisi crispum

15 et gaium. Ut ne quis dicat

$\overline{\text{iv}} \cdot \overline{\text{xv}} \cdot \text{Οσ} \cdot \text{και} \cdot \text{βαιβαιωσει} \cdot \text{υμας}$

$\alpha\chi\rho\iota \cdot \tau\epsilon\lambda\omicron\upsilon\sigma \cdot \alpha\nu \cdot \epsilon\gamma\kappa\lambda\eta\tau\omicron\upsilon^1 \cdot \epsilon\nu \cdot$

$\tau\eta \cdot \pi\alpha\rho\omicron\upsilon\sigma\epsilon\iota\alpha \cdot \tau\omicron\nu \cdot \kappa\upsilon \cdot \eta\mu\omega\nu \cdot$

$\overline{\text{iv}} \cdot \overline{\text{xrv}} \cdot$

$\overline{\text{πισ}}\overline{\text{το}}\overline{\text{σ}} \cdot \overline{\text{οθ}}\overline{\text{σ}} \cdot \overline{\text{υφ}}\overline{\text{ον}} \cdot \text{εκκληθη}$

$\tau\alpha\iota \cdot \epsilon\iota\sigma \cdot \kappa\omicron\iota\omega\nu\iota\alpha\nu^2 \cdot \tau\omicron\nu \cdot \upsilon\iota\omicron\nu \cdot$

$\alpha\nu\tau\omicron\upsilon \cdot \overline{\text{iv}} \cdot \overline{\text{xv}} \cdot \tau\omicron\nu \cdot \kappa\upsilon \cdot \eta\mu\omega\nu \cdot$

$\overline{\text{πα}}\overline{\text{ρα}} \cdot \kappa\alpha\lambda\omega \cdot \delta\epsilon \cdot \upsilon\mu\alpha\sigma \cdot \alpha\delta\epsilon\lambda\phi\omicron\iota \cdot$

$\delta\iota\alpha \cdot \tau\omicron\nu \cdot \omicron\nu\omicron\mu\alpha\tau\omicron\sigma \cdot \overline{\text{iv}} \cdot \overline{\text{xrv}}^3 \cdot \kappa\upsilon$

$\eta\mu\omega\nu \cdot \iota\alpha \cdot \tau\omicron \cdot \alpha\nu\tau\omicron \cdot \lambda\epsilon\gamma\eta\tau\alpha\iota \cdot$

$\pi\alpha\nu\tau\epsilon\sigma \cdot \kappa\alpha\iota \cdot \mu\eta \cdot \eta \cdot \epsilon\nu \cdot \upsilon\mu\iota\nu \cdot$

$\sigma\chi\iota\sigma\mu\alpha\tau\alpha \cdot \text{Ητε} \cdot \delta\epsilon \cdot \kappa\alpha\tau\eta\rho\tau\epsilon\iota\sigma \cdot$

$\mu\epsilon\nu\omicron\iota \cdot \epsilon\nu \cdot \tau\omega \cdot \alpha\nu\tau\omega \cdot \nu\omicron\epsilon\iota \cdot$

$\kappa\alpha\iota \cdot \epsilon\nu^4 \cdot \tau\eta \cdot \alpha\nu\tau\eta \cdot \gamma\nu\omega\mu\eta \cdot$

$\epsilon\delta\eta\lambda\omega\theta\eta \cdot \gamma\alpha\rho \cdot \mu\omicron\iota \cdot \pi\epsilon\rho\iota \cdot \upsilon\mu\omega\nu \cdot$

$\alpha\delta\epsilon\lambda\phi\omicron\iota \cdot \mu\omicron\nu \cdot \upsilon\pi\omicron \cdot \tau\omicron\nu \cdot \chi\lambda\omicron$

$\eta\sigma \cdot \omicron\tau\iota \cdot \epsilon\rho\epsilon\iota\delta\epsilon\sigma \cdot \epsilon\nu \cdot \upsilon\mu\iota\nu$

$\epsilon\iota\sigma\epsilon\iota\nu \cdot \text{Λεγω} \cdot \delta\epsilon \cdot \tau\omicron\nu\tau\omicron \cdot \omicron\tau\iota \cdot$

$\epsilon\kappa\alpha\sigma\tau\omicron\sigma \cdot \upsilon\mu\omicron\nu\omega\nu^5 \cdot \lambda\epsilon\gamma\epsilon\iota \cdot \epsilon\gamma\omega^6 \cdot$

$\mu\epsilon\nu \cdot \epsilon\iota\mu\epsilon\iota \cdot \pi\alpha\nu\lambda\omicron\nu \cdot \epsilon\gamma\omega^7 \cdot \delta\epsilon \cdot$

$\alpha\pi\omicron\lambda\lambda\omicron^8 \cdot \text{Εγω} \cdot \delta\epsilon \cdot \kappa\eta\phi\alpha \cdot \epsilon\gamma\omega \cdot$

$\delta\epsilon \cdot \overline{\text{xrv}} \cdot \text{Μεμερε\iota\sigma\tau\alpha\iota} \cdot \omicron \cdot \overline{\text{xrv}} \cdot$

$\text{Μη} \cdot \pi\alpha\nu\lambda\omicron\sigma \cdot \epsilon\sigma\tau\alpha\nu\rho\omega\theta\eta \cdot \upsilon\pi\epsilon\rho \cdot$

$\upsilon\mu\omega\nu \cdot \text{Η} \cdot \epsilon\iota\sigma \cdot \tau\omicron \cdot \omicron\nu\omicron\mu\alpha \cdot \pi\alpha\nu$

$\lambda\omicron\nu \cdot \epsilon\beta\alpha\pi\tau\epsilon\iota\sigma\theta\eta\tau\alpha\iota \cdot$

$\text{Ευχαριστω} \cdot \tau\omicron^9 \cdot \overline{\text{θω}} \cdot \omicron\tau\iota \cdot \omicron\upsilon\delta\epsilon\nu\alpha \cdot$

$\upsilon\mu\omega\nu \cdot \epsilon\beta\alpha\pi\tau\epsilon\iota\sigma\alpha \cdot \epsilon\iota\mu\eta \cdot \kappa\rho\iota\sigma\pi\omicron\nu^1 \cdot$

$\chi\gamma \cdot \gamma\alpha\iota\omicron\nu \cdot \text{Ἰνα} \cdot \mu\eta \cdot \tau\iota\sigma \cdot \epsilon\iota\pi\eta^{10} \cdot$

¹ αν εγκλητους.

² κοινωνιαν.

³ + του (ante κν).

⁴ — εν (habet supra sec. man.)

⁵ υμων.

⁶ εγω.

⁷ εγω.

⁸ απολλω.

⁹ τω.

¹⁰ — ειπη et — δε v. 16, membranae vitio, ut videtur.

baptizaverim

CAP. I. ΟΤΙ·ΕΙΣ·ΤΟ·ΕΜΟΝ·ΟΝΟΜΑ·ΕΒΑΠΤΙΣΑ·

v. 16 Βεβαπτικά·δε·και·τον·στεφανα·

οικον·Το·λοιπον·ουκοιδα·ει

17 τινα·εβαπτεισα·Ου·γαρ·απεστει

λ ν¹·μαι·ο· $\overline{\chi\sigma}$ βαπτίζιν·αλλεν

αγγελειζεσθαι·ουκ·εν·σοφεια

λογου·ἵνα·μη·κενωθη·ο·σταν

18 ροσ·του· $\overline{\chi\rho\nu}$ · $\overline{\Theta}$ ·λογοσ·γαρ·του^ο·

στανρου·τοις·μεν·απολλυ

μενοις·Μωρεια·εστιν·τοις·δε·

σωζομενοις·δυναμεις· $\overline{\theta\nu}$ ·εστιν·^γ

19 Γεγραπται·γαρ·απολω·την·σοφian

των·σοφων· χ ·την·συνεσ^ν·των·ασινετων^β·20 αθετησο⁴·Που·σοφοσ·που·γραμματεις·

Που·συν·ζητητησ·του·αιωνοσ·

τουτου·Ουχι·εμωρανεν·ο $\overline{\theta\sigma}$ ·

την·σοφian·του·κοσμου·τουτου·

quia ^{na}21 Επει·δη⁵·εν·τη·σοφια·του· $\overline{\theta\nu}$ ·ουκ·

εγνω·κοσμοσ·δια·τησ·σοφιασ

του· $\overline{\theta\nu}$ ·Ενδουκσεν·τω· $\overline{\theta\omega}$ ·δια·

τησ·μωρειασ·του·κηρυματοσ·

σωσαι·τους·πιστευοντασ·

22 Επει·ιουδαιοι·σημια·αυτουσειν·

και·ελληνεσ·σοφian·ζητουσειν·

23 Ημισ·δε·κηρυσσομεν· $\overline{\chi\nu}$ ·εστα

ρωμενον·Ιουδαιοισ·μεν·σκαν

δαλον·εθνεσιν·δε·μωριαν·

24 Αυτοις·δε·κλητοις·ιουδαιοισ·

 \overline{qd} in nomine meo baptizati estis

Baptizavi autem et stephanæ

domum·Ceterum nescio si

quem baptizaverim·Non enim mi

sit me \overline{xpc} baptizare·sed evan

gelizare·Non in sapientia

verbi utevacuætur crux

 \overline{xpi} ·Verbum enim

crucis pereuntibus quidem stulti

tia est·His vero

quisalvi fiunt virtus \overline{di} est·

Scriptum est enim·perdam sapientiam

sapientium·et prudentiam prudentium·

reprobabo ubi sapiens·ubi scriba·

Ubi conquisitor saeculi

hujus·Nonne stultam \overline{ds} fecit

sapientiam mundi hujus·

Nam quia in sapientia \overline{di} non

cognovit mundus per sapientiam

 \overline{dm} ·placuit \overline{do} per

stultitiam predicationis

salvare credentes

Quoniam judæi signapetunt

et greci sapientiam quærunt·

Nos autem prædicamus \overline{xpm} cru

cifixum judæis quidem scan

dalum gentibus autem stultitiam

Ipsis autem vocatis judæis

¹ απεστείλεν.² γαρ ουτου.³ ασυνετων.⁴ αθετησω.⁵ Επει δεξ.

CAP. I. atque grecis. \overline{xpm} \overline{di} virtutem

v. 25 et \overline{di} sapientiam quia \overline{qd} stultum est

\overline{di} sapientius est

hominibus. et quod infirmum est \overline{di}

fortius est hominibus

26 Videte ergo vocationem

\overline{vram} fratres quia non multi

sapientes secundum. carnem non multi

27 ÷ potentes: non multi nobiles. sed quæ stulta sunt

mundi elegit \overline{ds} . ut confundat sapientes

28 et infirma mundi elegit \overline{ds} ut confundat fortia

et ignobilia et contempti

bilis elegit

\overline{ds} et quæ non sunt. ut ea quæ sunt

29 destrueret. ut non glori

etur omnis caro coram

30 illo. Ex ipso autem vos

estis in \overline{xpo} \overline{ihu} . qui factus

sapientia nobis a \overline{do} . et justi

tia. et scificatio. et redempti

31 o. ut quemadmodum scriptum est. Qui

gloriatur. in \overline{dno} gloriatur.

CAP. II. 1 Et ego veniens ad vos \overline{frs} . veni

non in sublimitate sermonis aut sapi

entia. annuntians vobis testimonium

2 \overline{di} . Non enim iudicavi scire me aliq \overline{d}

in vobis. nisi \overline{xpm} \overline{ihm} et hunc

3 crucifixum. Et ego in infirmita

και. ελλησειν. $\overline{\chi\rho\nu}$. $\overline{\theta\nu}$. $\overline{\delta\nu\nu}$. $\overline{\mu\iota\nu}$ ¹.

και. $\overline{\theta\nu}$. σοφίαν. οτι. το. $\overline{\mu\omega\rho\omicron\nu}$ ².

του. $\overline{\theta\nu}$. σοφωτερον. εστιν. των.

$\overline{\alpha\nu\omega\nu}$. και. ο. ασθενες. του. $\overline{\theta\nu}$.

ισχυροτερον. εστιν. των. $\overline{\alpha\nu\omega\nu}$

Βλεπεται. ουν. την. κλησιν.

νμων. αδελφοι. Οτι. ουν πολ

λοι. σοφοι. κατα. σαρκα. ον. πολλοι.

ευγενεις³. αλλα. τα. $\overline{\mu\omega\rho\omicron}$. του. $\overline{\delta\epsilon\epsilon\sigma\tau\iota}$ in gre

κοσμον. εξελεξατο. ο. $\overline{\theta\varsigma}$. Ινα.

κατα. ισχυνη. τα. ισχυρα. και.

τα. αγενη. του. κοσμου. και. τα.

εξουθενημενα. εξελεξατο.

ο. $\overline{\theta\varsigma}$. τα. μη. οντα. Ινα. τα. οντα

καταργηση. $\overline{\Theta}$. πωσ. μη. $\overline{\kappa\alpha\nu\chi\eta}$

σεται. πασα. $\overline{\sigma\alpha\rho\chi}$. εν. $\overline{\omega\pi\epsilon\iota\omicron\nu}$. ^{inconspectu}

του. $\overline{\theta\nu}$. Εξαυτου. δε. υμεις.

εσται. Εν. $\overline{\chi\rho\omega}$. $\overline{\iota\nu}$. Ος. εγεννηθη.

η. σοφία. ημην⁴. απο. $\overline{\theta\nu}$. $\overline{\chi\upsilon}$. $\overline{\delta\iota\chi\omicron}$

σννη. $\overline{\chi\upsilon}$. αγίασμος. $\overline{\chi\upsilon}$. απολυτρω

σεις. Ινα. $\overline{\kappa\alpha\theta\omega\varsigma}$. γεγραπται. ο. $\overline{\kappa\alpha\nu}$

$\overline{\chi\omega\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma}$. εν. $\overline{\kappa\omega}$. $\overline{\kappa\alpha\nu\chi\alpha\rho\iota\sigma\theta\omega}$ ⁵.

Καγω, ελθων. προσ. υμας. αδελφοι. ηλθοι

οικ. αθυπεροχην. λογον. η. σοφιας.

καταγγελων. υμιν. του. $\overline{\alpha\rho\tau\iota\rho\iota\omicron\nu}$ ⁶.

του. $\overline{\theta\nu}$. Ουγαρ. εκρινα. ειδεναι. τι.

εν. υμιν. ειμη. $\overline{\chi\rho\iota\varsigma}$. $\overline{\iota\eta\mu\iota}$ ⁷. $\overline{\chi\upsilon}$. τουτον.

εσταυρωμενον. $\overline{\chi\upsilon}$. εγω. εν. ασθε

¹ δυναμιν. ² $\overline{\mu\epsilon\rho}$ $\overline{\mu\omega\rho\omicron\nu}$. ³ $\overline{\alpha\gamma\alpha\nu\omicron\nu}$ in margine. ⁴ ημιν. ⁵ $\overline{\kappa\alpha\nu\chi\alpha\sigma\theta\omega}$. ⁶ το μαρτυριον. ⁷ $\overline{\chi\nu}$ $\overline{\iota\nu}$.

CAP. II. νεια·χ·φοβω·χ·τρομω·πολλο¹.V. 4 εγενομην·προσ·ὑμας·χ·ολογοσ·
μου·χ·το·κηρύγμα·μου·ουκ·εν·
πειθοις·σοφιας·αλλεν·αποδειξει·5 πνσ·χ·δυναιωσ·Ινα·η·πιστισ·
ὑμων·μη·εν·σοφια²·ανων·αλλεν·6 δύναμει·θυ·σοφian·δε·λαλουμεν·
εν·τοις·τελειοις·Cοφian·δε·ον³·αιωνος·7 τουτου·των·καταργουμενων·αλ
λα·λαλουμεν·θυ·σοφian·εν·μυσ
τηρειω⁴·την·αποκεκρυμμενην·

Ην·προωρεισεν·ο·θς·προτων·αιω

8 νων·εις·δοξαν·ημων·Ην·ουδεις·
των·αρχοντων·τουαιωνος·τθτθ·εγνωσεν⁵·ει·γαρ·εγνωσαν·ουκαν·
τον·κν·της·δοξ^ης⁶·εσ·ταυρωσαν·9 Αλλα·καθοσ⁷·γεγραπται⁸·αοφθαλ
μοσ·ουκ·ειδεν·χ·ουσου·ουκ·
ηκθσεν·χ·επικαρδιαν·ανθρω
πον·ουκ·ανεβη·α·ητοιμασεν·10 ο·θς·τοις·αγαπωσιν·αυτον·Ημιν·
δε·απεκαλυψεν·ο·θς·δια·τθ·πνσ·
αντθ·Το·γαρ·πνα·παντα·ερευνα·11 χ·ταβαθη·τθ·θυ·Τις·γαρ·οιδεν·
ανων·τα·τθ·ανου·ειμη·το·πνα
το·εναντω·Ουτωσ·χ·τα·εν·
το⁹·θω·θδεις·εγνω·ειμη·τοπνα·

12 τθ·θυ·Ημεις·δε·εστο·πνα·τθ·κοσ

te et timore et tremore multo
fui apud vos .et sermo meus
'et prædicatio mea non in
persuasione sapientiæ sed in ostensi
one sps et virtutis .ut esset fides
vra non insipientia hominum sed in
virtute di ; Sapientiam autem loquimur
inter perfectos . Sapientiam autem non scl
hujus quæ destruitur . Sed
loquimur di sapientiam in my
sterio absconditam
quam predistinavit ds ante sæ
cula ingloriam nostram quam nemo
principum hujus seculi sent
cognovit . Si enim cognovissent
numquam dnm gloriæ crucifixis
Sed sicut scriptum est quod ocu
lus non vidit . nec auris
audivit . et in cor homi
nis non ascendit . quæ pparavit
ds diligentibus se . Nobis
autem revelavit ds per spiritum
suum ; Sps enim omnia scrutatur
etiam alta di . Quis enim scit
hominum quæ sunt hominis nisi sps
qui in ipso est . Sic et quæ di
sunt . nemo cognovit nisi sps
di . Nos autem non spm mun

¹ πολλω. ² σοφεια. ³ + του (post ου). ⁴ μυστεριω. ⁵ γοδδίσκ in margine (sic etiam Rom. III. 5).
⁶ δοξησ. ⁷ καθωσ. ⁸ in αποκαλιψι ενοχ και ηλιασ (in margine). ⁹ τω.

CAP. II. di hujus accepimus. sed

spm̄ qui ex dō est. ut sciamus

quæ a dō donata sunt nobis

v. 13 quæ et loquimur non in doctrina

humanæ sapientiæ. verbis

sed in doctrina sp̄s. Spiritali

bus spiritualia comparantes

14 Animalis autem homo non percipit ea quæ

sunt sp̄s dī. Stultitia enim illi

est. et non potest scire. quō

spiritaliter judicatur

15 Spiritualis autem dijudicat omni

a. Ipse autem anemine judi

16 catur. Quis enim cognovit sensum

dñi qui instruat eum. Nos

CAP. III. I autem sensum dñi habemus. et ego fra

tres non potui loqui

vobis quasi spiritalibus. sed quasi

carnalibus quasi parvulis in xpō

2 lac vobis potum dedi et non escam.

Nondum enim poteratis. sed neque

3 adhuc quidem potestis. Adhuc enim

estis carnales. cum enim sit inter vos

zelus et contentio. et dissensiones

nonne carnales estis. et secundum ho

4 minem ambulatis. Cum enim quis

dicit. ego quidem sum pauli.

alius autem ego apollo. nonne ho

μου. τουτου. ελαβομεν. αλλα.

το. πνα. το. εκτου. θυ. ινα. ιδωμεν.

τα. υπο. του. θυ. χαρισθεντα. ημειν.

χ. λαλουμεν. ουκ. εν. διδακτοις.

ανθρωπεινησ. σοφείας. λογους.

αλλεν. διδακτοις. πνσ. Πνευμαται

κοισ¹. πνευματικα. συνκρινομεν²

Ψυχει. κοσ. δε. ανος. ου. δεχεται. τα.

του. πνσ. του. θυ. Μωρια. γαρ. αυτω.

εστιν. χ. ου. δυναται. γνωαι. οτι.

πν. υματικος³. ανακρινεται.

Οδε. πνευματικος⁴. ανακριναι⁵. παν

τα. αυτοσ. δε. υπο. υδενος. ανα

κρινεται⁶. Τις. γαρ. εγνω. νουν.

κυ. οσ. συνβ. ιβασαι. αυτων⁷, ημεις.

δε. νουν. κυ. εχομεν. καγο⁸. αδελ

φοι. ουκ. ηδυνηθην. λαλησαι.

υμιν. ωσ. πνευματικοις. αλλωσ.

σαρκαικοις⁹. ωσ. νηπειοις. εν. χρω.

γαλα. υμασ. εποτεισα. χ. ου. βρω

μα. ου. πω. γαρ. εδυνασ. αλουδε⁹.

ετεινν. δυνασθαι. ετει. γαρ. εσ

ται. σαρκινοι. Θ. πον. γαρ. εν. ημιν.

ζε¹⁰λοσ¹¹. χ. ερεισ. χ. διχοστασαι.

οιχει. σαρκινοι. εσται. και. κατα. αν

θρωπον. περιπατετε. Οταν. γαρ. τις.

λεγε¹¹. Εγω. μεν. ειμει. πανλουν.

ετερος. δε. εγω. απολλω. Ουχι. αν

¹ πνευματικοις.

² συνκρινομεν.

³ πνευματικωσ.

⁴ πνευματικος.

⁵ ανακρινει.

⁶ συνβιβασει αυτον.

⁷ κα γω.

⁸ σαρκεικοις.

⁹ εδυνασθαι αλλουδε.

¹⁰ ζηλος.

¹¹ λεγη.

AP. III. *θρωποι εσται· Τις ουνεστιν· απολ*
 v. 5 *λω· Τις δε παυλος· Διακονοι· δι*
ων· επιστευσατε· χυ εκαστω· ωσ
 6 *ο κς· εδωκεν· Εγωεφιτευσα¹· απολ*
λω· εποτισεν· αλλα· οθς· η· υξανεν·
 7 *Ωστε· ουτε· ο· φυτευων· εστιν· τι·*
ουτε· ο· ποτειζον· αλλω²· αυξανων·
θς³

*Vide pag. 39. Defuit folium in Autographo: nam utrobique et
 hic et 39, et 94: par est spatium. Nec vero eascriptus est
 ex Cod. Claramontano [sic]: quia et iste et Germanensis
 utroque loco integer est. R. B.*

mines estis . Quis ergo est apol
 lo . quis vero paulus ? Ministri ejus
 cui credidistis . et unicuique sicut
 dñs dedit . Ego plantavi apollo
 rigavit . sed dñs incrementum dedit
 Itaque neque qui plantat est aliquid
 neque qui rigat . sed qui īmentū dat
 8 dñs . Qui plantat autem et
 qui rigat unum sunt
 Unusquisque autem pro
 priam mercedem accipiet
 secundum suum laborem
 9 Dñi enim sumus adjutores
 dñi agrigultura estis
 dñi aedificatio estis
 10 Secundum gratiam quæ
 data est mihi ut sapiens
 architectus fundamentum
 posui . Alius autem supraedificat
 Unusquisque autem videat
 quomodo super aedificet
 11 Fundamentum enim aliud nemo
 potest ponere preter id quod
 positum est quod est xpc ihs
 12 Si quis autem sup aedificaverit supra .
 fundamentum hoc aurum argentum
 lapides preciosus . ligna fenum
 13 stipulam uniuscujusque opus

¹ εφυτευσα.² ποτειζων αλλο.³ deest in græco (in margine).⁴ Hoc spatium prorsus vacuum relinquit scriptor Codicis Boerneriani.

CAP. III. manifestum erit·dies enim dñi

declarabit·quia inigne revela

bitur·et uniuscujusque opus q^ale sit

v. 14 ignis probabit · Si cujus opus manserit

qd sup aedificavit mercedem accipiet

15 Si cujus opus arserit detrimentum

patietur · Ipse autem salvus

erit·sic tamen quasi per ignem

16 Nescitis quia templum dī estis et

sps dī habitat in vo

17 bis·siquis templum dī viola

verit·disperdet illum ds·templum enim

dī scm est·quod estis

18 vos · Nemo vos sedu

cat·si quis videtur sapiens esse inter

vos in seculo hoc·stultus

fiat ut sit sapiens

19 Sapientia enim mundi hujus

stultitia est apud dm · Scriptum est

enim · Comprehendam sapientes

20 in astutia eorum · Et iterum ·

Dns novit cogitationes

sapientium·quo vanæ sunt

21 Itaque nemo gloriatur in ho

mine · Omnia enim vestra sunt

22 sive paulus·sive apollo·sive

cephas·sive mundus·sive vita sive

mors·sive presentia·sive futu

οικει·εν·ὑ

μιν·Ειτις·τον·ναον·τθ·θυ·φθει

ρει·φθειρει·αυτον·ο·θς·Ο γαρ·ναος·

τον·θυ·αγειος·εστιν·οιτιν·εσε·ται¹·

νμισ·Μηδεις·εαντον·εξαπατα

τω·Ειτις·δοκει·σοφοσειναι·εν·

νμιν·εν·τω·αιωνι·τθτω·Μωροσ²·

γενεσθω·Ινα·γενετα³·σοφος·

Η·γαρ·σ⁴·φια⁴·τθ·κοσμον·τουτον·

μωρεια·παρα·θω·εστιν·γεγ⁵·ρπται⁵·

γαρ·αρασσομενος·σοφυσ⁶·εν

τη·πανθργει·αυτων·Χγ·παλειν·

κς·γινωσκει·τους·διαλογισμθς·

των·σοφων·οτι·εισειν·ματαιοι

Ωστε·μηδεις·κανχασθω⁷·εν·ανθρω

πω⁸·παντα·γαρ·νμων·εστειν·

ειτε·παυλος·ειτε·απολλω·ειτε·

κηφας·ειτε·κοσμος·ειτε·ζωη·ειτε

θανατος·ειτε·ενεστωτα·ειτε·με

¹ οτιν εσεσαι.

² μωροσ.

³ γενηται.

⁴ σοφια.

⁵ γεγραπται.

⁶ Δρασσομενος σοφους.

⁷ κανχασθω.

⁸ ανθρωπω.

CAP. III. λοντα·παντα·δι·υμων·Υμεις·
v. 23

δε·χυ·χσ·δε·θυ·

CAP. IV. Οντωσ·ημασ·λογιζεσθω·ανοσ·ωσ·
I

υπερετασ·χυ·χυ·οικονομουσ·

2 μυστηριων¹·τοιν·θυ·ω δε λοιπον·

ζητητε·εν·τοις·οικονομουσ³·Ινα·

3 τισ·πιστοσ·ευρεθη·Εμοι·δε·εισ·

ελαχιστον·εστιν·Ινα·υψυμων·

ανακριθω·Η·υπο·ανθρωπεινησ·

ημερασ·αλλδδεμαντον·ανα

4 κρεινω·ουδεν·γαρ·εμαιτο·σιν

θδα³·αλλουκ·εν·τοντω·δε·δι·και

ωμαι·ο·δε·ανακρινων·μαι·

5 κσ·εστιν·Ωσται·μη·προκαιθ⁴

τι·κρινετε·εωσαν·ελθη·ο·κσ·

χ·φωτεισει·τα·κρυπτα·τθ·σκο

τουσ·χ·φανερωσει·τασ·βουλασ·

τω⁵ καρδιων·χ·τοτε·ο·επαι

νοσ·γενησεται·εκαστω·αποτθ⁶υ·

6 Ταυτα·δε·αδελφοι·μετα·σχη

ματισα⁶·εμαντων·χ·απολλω·

δι·υμασ·Ινα·εν·ημειν·μαθη

τε·Μη·υπερ·ο·γεγραπται·ινα·

μη·εισ·κατα·του·ενοσ·φνσειουσ·

7 θαι·κατα·του·ετερου·Τισ·γαρ·

σε·δια·κρινει·τι·δε·εχεισ·ο·ουκ

ελαβεσ·ει·δε·και·ελαβεσ·τι·

και·χασαι·ωσ·μη·λαβων·

ra · Omnia enim v̄ra sunt · Vos

autem xp̄i · xpc̄ autem d̄i

Sic nos existimet homo ut

ministros xp̄i et dispensatores

mysteriorum d̄i ; · Hic jam

quæritur inter dispensatores ut

quis fidelis inveniatur · Mihi autem pro

minimo est ut a vobis

judicer · aut ab humano

die · sed neque me ipsum ju

dico · Nihil enim mihi consci

us sum · sed non in hoc justificatus

sum · qui autem judicat me

dn̄s est · Itaque nolite ante tempus

aliqd̄ judicare · donec veniat d̄

et inluminet abscondita tenebra

rum · et manifestabit consilia

cordium · Et tunc laus

erit unicuique a d̄o

Hæc autem fratres transfigu

ravi in me ipsum et apollo

propter vos · ut in nobis disca

tis ne supra quod scriptum est ut

non unus adversus alterum infle

tur pro alio ; Quis enim

te discernit · quid autem habes qd̄ non

accepisti · si autem accepisti · quid

gloriaris quasi non acceperis

¹ μυστηριων.

² οικονομοις.

³ εμαντω συνουδα.

⁴ καιρον.

⁵ των.

⁶ μετασχηματισα.

CAP. IV. Jam saturati estis jam
v. 8

divites facti estis . Sine nobis
regnatis . et utinam
regnaretis . ut et nos
vobiscum regnaremus

9 Puto enim d̄s nos aposto
los novissimos ostendit [etaculum
tamquam morti destinatos quo spe
facti sumus huic mundo et
angelis et hominibus .

10 Nos stulti propter xpm̄ vos autem
prudentes in xpo . nos in
firmi . vos autem fortes . vos
nobiles . nos autem ignobiles

11 usque in hanc horam et esurimus
et sitimus et nudi
sumus et colaphizamur

12 et instabiles sumus et loba
mus . operantes propriis
manibus . Maledicimur
et benedicimus . persecutionem

13 patimur . et sustinemus . Blas
phemamur . et obsecramus
Tamquam purgamenta hujus mundi
facti sumus omnium p̄psi

14 ma usque adhuc . Non ut confundam
vos hæc scribo . sed ut
filios meos carissimos mo

Ηδη . κεκορεσμενοι . εσται . ηδη .

επλουτησετε¹ . Χωρισ . ημων .

εβασειλευσεται . χ̄ . οφελον .

εβασαιλευσεται² . Ινα . χ̄ . ημεις .

υμιν . συνβασειλευσωμεν³ .

Δοκω . γαρ . οθ̄σ̄ . ημας . τθσ̄ . αποσ

τολουνσ̄ . αισχατουσ̄ . απεδιξεν⁴ .

ωσ̄ . επι . θανατι . ε̄⁵ . Οτι . θεατρον .

εγεννηθημεν . τωκοσμω . και .

αγγελιοις . καιανθρωποισ̄ .

Ημεις . μωροι . δια χ̄ν̄ . Ὑμεις . δε .

φρονιμοι . εν . χ̄ρω̄ . Ημεις . αεθε

νει⁶ . Ὑμεις . δε . ισχῡροι . ὑμεις .

εν . δοξ̄οι . ημεις . δε . ατειμοι .

Εωσ̄ . αργει⁷ . ωρασ̄ . χ̄ . πεινωμεν .

χ̄ . δειψωμεν χ̄ γυμν̄ τεῡ

ομεν⁸ . χ̄ κολαφειζομεθα .

χ̄ αστατοῡμεν . χ̄ κοπειω̄

μεν . εργαζομενοι . ταισ̄ . ιδι

αισ̄ . χερ̄σειν . Λοιδουρουμενοι⁹ .

χ̄ ευλογουμεν . Διω̄ κομε

νοι . και ανεχομεθα . Βλασ

φημουμενοι . παρακαλυμεν .

Ωσ̄ . περικαθαρματα . του . κομου¹⁰ .

εγεννηθημεν . παντων . περιψη

μα . εωσ̄ . αρτει . Ουκ̄ . εντρεπων .

υμας̄ . ταυτα . γραφο¹¹ . αλλωσ̄ .

τεκνα . μου . αγαπηταν̄ . ουθε

¹ επλουτ̄ησατε . ² εβασειλευσεται . ³ συνβασειλευσωμεν . ⁴ απεδιξεν πατ̄ρ . sec . παπ̄υ . ⁵ επι θανατι ονσ̄ .

⁶ Ὑμεις ασθενεις . ⁷ αρτει . ⁸ γυμν̄ιτενομεν . ⁹ Λοιδουρουμενοι . ¹⁰ κοσμον . ¹¹ γραφω .

AP. IV. τω · εαν·γαρ·μυριοῦς·παιδα
 V. 15 γωγους·εχεται·εν^ωχρῶ·αλ
 λου·πολλους·πατερας · Εν·γαρ·
 χρῶ·^ω·Δια·τοῦ·εὐαγγελιοῦ¹·
 16 εγω·ὑμας·εγενησα · Παρακαλ^ω
 δε·ὑμας · Μειμνται·μοῦ·γεινεις
 17 θαι·Δια·τοῦτο·επε·ψα·ὑμην^μ·
 τειμοθεον · Ος·εστιν·τεκνον·
 μου·αγαπητον·^ω·πιστος·εν·κω·
 Ος·ὑμας·αναμνησει·τας·οδους·
 μοῦ·τας·εν·κω·ιην·καθος⁴·παν
 ταχου·ενπαση ; εκκλησια·διδασκο⁵
 18 Ως·μη·ερχομενον·μον·
 προσ·υμας·εφυσειωθησαν·
 19 τινες · Ελεύσομαι·δε·ταχαιως
 προσ·ὑμας·εαν·οκσ·θηληση⁶
^ω·γνωσομαι·ουτον·λογον·
 αυτων·των·πεφυσειωμενον⁷·
 20 αλλα·την·δυναμιν·οῦ·γαρ·εν·λο
 γω·η·βασιλεια·του·^ω·αλλα·εν
 21 δυναμει · Τι·θελεται·εν·ραβδω
 ελθω·προσ·υμας·Η^ε·ναγαπη·
 πνεῦματι·τεπραοτητος·
 CAP. V. Ολοσ⁹·ακουεται·εν·ὑμιν·πορ
 νεια·^ω·τοι·αυτη·πορνεία·ητις·
 ουδε·εν·τοῦς¹⁰·εθνεσιν·ωστε·
 γυναικα·τοῦ·^ω·πρς·εχειν·τινα·
 2 ^ω·ὑμεις·πεφυσειωμενοι·εσται·

neo · Si enim · x · milia peda
 gogos habeatis in ^ω xpo sed
 non multos patres · Nam in
 xpo ihu perevangelium
 ego vos genui · Obsecro ita
 que vos · Imitatores mei esto
 te · Ideo misi advos
 timotheum · qui est filius
 meus karissimus et fidelis in ^ω dno
 Qui vos admonebit vias
 meas · quæ sunt in ^ω dno ihu sic u
 bique in omni aecclesia doceo
 Tamquam non venventurus sim
 ad vos inflati sunt
 quidam · Veniam autem
 advos si ^ω dns voluerit ·
 et cognoscam nonverbum
 eorum qui inflati sunt
 sed virtutem · Non enim in ser
 mone est regnum ^ω dī sed in
 virtute · Quid vultis in virga
 veniam advos · an incartate
 et ^ω spu mansuetudinis ·
 [O]mnino auditur inter vos fornica
 tio · et talis fornicatio qualis
 nec inter gentes · ita ut
 uxorem patris habeat aliquis ·
 Et vos inflati estis ·

Ad carpit ragine : φιλοσοφια φυσικη εθικη λογικη nos generat mater generamus nos quoque matrem

¹ εὐαγγειον. ² παρακαλω. ³ επεμψα ὑμιν. ⁴ καθως. ⁵ διδασκω. ⁶ θεληση.

⁷ πεφυσειωνενων, cf. Matthæi in loc. ⁸ η εν. ⁹ Ὁλῶς. ¹⁰ τοις.

CAP. V. et non potius luctum habuistis ut
tollatur de medio vestrum qui hoc o

v. 3 pus fecit. Ego equidem
ut absens corpore. \overline{p} sens autem
 \overline{spu} . \overline{J} am judicavi ut presens
eum qui sic operatus est

4 in nomine $\overline{dñi}$ nostri
 $\overline{i}hu$ \overline{xpi} congregatis vobis
et meo \overline{spu} . Cum virtu
5 te $\overline{dñi}$ \overline{nri} $\overline{i}hu$ \overline{xpi} trade
re ejusmodi satanæ in
interitum carnis. ut
 \overline{sps} salvus sit in die $\overline{dñi}$

6 \overline{nri} $\overline{i}hu$ \overline{xpi} . Non bona
gloriatio vestra. Nescitis
 \overline{qd} modicum fermentum totam mas

7 sam corrumpit. Expurgate
vetus fermentum. ut sitis
nova conspersio sicut estis
azimi. Etenim pasca \overline{nrum}

8 immolatus est \overline{xps} . Itaque epule
mur. Non in \overline{fermto} veteri. neque
in \overline{fermto} malitiæ et nequitiae.
Sed in azimis sinceritatis
et veritatis.

9 Scripsi vobis in epistola
necomunisceamini fornicariis
10 non utique fornicariis hujus mun

χ ουμαλλον. επενθησεται. Ινα.
αρθη. εκμεσον. $\overline{υμων}$. ο. το. $\overline{ερ}$
γον. τουτο. ποιησας. Εγωμεν. $\overline{γαρ}$.
ωσ. $\overline{απων}$. $\overline{τω}$. $\overline{σωματι}$. $\overline{παρων}$. $\overline{δε}$
το. $\overline{πνι}$ ¹. Ηδη. κεκρικα. ωσ. $\overline{παρων}$.
τον. ουτο². κατεργασαμενον.
Εντω. ονοματι. του. $\overline{κν}$. Ημων
 $\overline{ιν}$. $\overline{χυν}$. $\overline{Cυναχθεντων}$. $\overline{υμων}$.
 χ του. $\overline{εμον}$. $\overline{πνσ}$. $\overline{συν}$. $\overline{τη}$. $\overline{δυνα}$
 $\overline{μι}$. του. $\overline{κν}$. $\overline{ημων}$. $\overline{ιν}$. $\overline{χυν}$. $\overline{παρα}$
 $\overline{δουναι}$. $\overline{αντον}$. $\overline{τω}$. $\overline{σατανα}$. $\overline{εις}$.
ολεθρον. $\overline{τησ}$. $\overline{σαρκος}$. Ινα. το
 $\overline{πνα}$. $\overline{σωθη}$. $\overline{εν}$. $\overline{τη}$. $\overline{ημερα}$. του. $\overline{κν}$.
 $\overline{ημων}$. $\overline{ιν}$. $\overline{χυν}$. Ον. $\overline{καλοντο}$.
 $\overline{καυχημα}$. $\overline{υμων}$. ου. $\overline{κοιδατε}$
οτι. $\overline{μεικρα}$. $\overline{ζημη}$. $\overline{ολοντο}$. $\overline{φυ}$
 $\overline{ραμα}$. $\overline{ζυμοι}$. $\overline{Εκκαθαραται}$.
 $\overline{την}$. $\overline{παλαιαν}$. $\overline{ζυμην}$. Ινα. $\overline{ητε}$
 $\overline{νεον}$. $\overline{φυραμα}$. $\overline{καθωσ}$. $\overline{εσται}$.
 $\overline{αζυμοι}$. χ $\overline{γαρ}$. το. $\overline{πασχα}$. $\overline{ημων}$.
 $\overline{ετυθη}$. ο. $\overline{χσ}$. Ωστε. $\overline{ορτα}$ $\overline{ζω}$
 $\overline{μεν}$. $\overline{μη}$. $\overline{εν}$. $\overline{ζυμη}$ ³. $\overline{παλαια}$. $\overline{μηδε}$.
 $\overline{εν}$. $\overline{ζυμη}$. $\overline{κακιασ}$. χ . $\overline{πορνειασ}$.
 $\overline{αλλεν}$. $\overline{αζυμοισ}$. $\overline{ιλει}$. $\overline{κρινιασ}$.
 χ . $\overline{αλεθειασ}$ ⁴.
Εγραψα. $\overline{υμειν}$. $\overline{εν}$. $\overline{τη}$. $\overline{επιστολη}$.
 $\overline{μη}$. $\overline{συναναμειγνυσθαι}$. $\overline{πορνοις}$.
 $\overline{ου}$. $\overline{παντωσ}$. $\overline{τοις}$. $\overline{πορνοις}$. του. $\overline{κοσ}$

¹ τω πνι.² ουτω.³ ζημη.⁴ αληθειασ.

CAP. V. μου· τουτου· Ἡτοις· πλεονεκτα·

χ^υ· αρπαζ^{ειν}¹· η ιδω· λολατραισ·

επει· ω· φειλεται· αρα· εκτου· κοσ

V. II μου· εξελθειν, Νυν· δε· εγρα

ψα· ὑμιν· μη· συν· αναμειγνῦσ

θαι· εαν· τισ· αδελφος· ονομαζο

μενος· η· πορνος· η· πλεονεκ

τησ· η· ιδω· λολατρησ· η· λοιδο

ρος· η· μεθυσος· η· αρπαζ^{cum}· τω·τοιουτω²; μητε· συνεσθειεν·

12 Ει· γαρ· μοι· τουσ· εξωκρινειν·

θ^χ^υ³· τουσ· εσω· νμισ· κρινεται·13 τουσ· δε· εξω· ο· ὅσ· κρινει· εξ^{auferte}α⁴ραται·τον· πονηρον· εξ^υμων· αὐτων·

CAP. VI. Ολματισ· ὑμων· προσ· τον· ετερον·

πραγμα· εχων· κρινεσθαι· επει·

των· αδικων· χ^υ ουχι· επει· των

2 αγιων· Η· ου· κουδατε· οτι· οι·

αγιοι· τον· κοσμον· κριν^θσιν· χ^υ

εαν· εν· ὑμειν· κρινεται· ο· κοσμος

αναχει· οι⁴· εσται· κρητηριων· ελα3 χ^υειστων· Ουκοιδατε· οτι· αγ

γελουσ· κρινουμεν· ποσω· μαλλον

4 β^ωιοτικα⁵· Βιωτικα· γοῦν· κρητηρια· εαν· εχ^εται⁶· τουσ· εξου

θεν· ημενους· εν· τη· εκκλησεια·

5 τουτουσ· καθ^ειζεται⁷· Προσ· εν·τροπιω⁷· ὑμιν· λεγω· Ουτωσ· θκ

di aut avaris

et rapacibus aut idolatris·

alioquin debueratis de hoc num

do exisse· Nunc autem scri

psi vobis necommisceami

ni· Siquis frater nomina

tur aut fornicator· aut ava

rus· aut idolatra· aut male

dicus· aut ebriosus· aut rapax·

cum hujusmodi nec cibum sumere

Qd enim mihi de his qui foris sunt judicare·

nonne de his qui intus sunt vos judicatis·

qui autem foris sunt ds judicabit· Au

ferre malum ex vobis ipsis

Videt aliquis vrm adversus alterum

nogotium habens· judicari apud

iniquos· et non apud

scos· an nescitis quia

sci mundum judicabunt· et si

in vobis judicabitur mundus

indigni estis qui de minimis ju

dicetis· Nescitis quo an

gelos judicabimus· quanto magis

saecularia· Saecularia igitur ju

dicia si habueritis· ctemtibi

les qui sunt in aecclesia

illos cstitute· ad verecun

diam vobis dico· Sic non

¹ αρπαζειν s.m. at ζ p.m. ² τοῦτου, ³ ουχι, ⁴ αναξειοι, ⁵ β^ωιατικα primum, ⁶ εχεται, ⁷ εντροπην.

CAP. VI. est inter vos quisquam sapiens

qui possit judicare inter

proximum et fratrem ejus.

v. 6 sed frater cum fratre

judicio contendit. et hoc apud in

fideles. et non apud scōs.

7 Jam quidem omnino delictum

est in vobis quod judicia

habetis inter vos. Quare

non magis injuriam accipi

tis. quare non magis frau

8 dem patimini. Sed vos in

juriam facitis et fraudatis

9 et hoc fratribus. An nescitis

quia iniqui regnum dī non

possidebunt. Nolite erra

re. neque fornicarii neque

idolis servientes. neque adul

teri. neque molles. neque mas

10 culorum concubitores. neque

fures. neque avari neque e

briosi. neque maledici. neque

rapaces regnum dī posside

11 bunt. et hæc quidem fuistis. sed

abluti estis. sed sanctifi

ati estis. sed justificati

estis in nomine dñi nr̄i

ihu xp̄i et sp̄u dī nostri

εστιν. εν. υμιν. εδεις. σοφος.

ος. δυνησεται. διακριναι. ανα

μεσον. του. αδελφου. αυτου

αλλα. αδελφος. μετα. αδελφου.

κρινατε¹. Και. τουτο. επι. α

πιστον². και. ου. επι. αγων³.

Vide p. 35. [R. B.]

¹ κρινατε. ² απιστων. ³ fñ. + ουκ οιδατε, post quod spatium prorsus vacuum est usque ad v. 15, H. ουκ οιδατ.^e

CAP. VI. Omnia mihi licent·sed
V. 12

non omnia expediunt

omnia mihi licent sed sub

nullius redigar pote

13 state · Esca ventri

et venter escis · \overline{Ds} autem

et hunc et hæc destruet

Corpus autem non

fornicationi sed \overline{dno}

et dominus corpori·

14 \overline{Ds} vero et \overline{dnm} sus

citavit·et nos susci

tabit pervirtutem suam

An nescitis quia corpora

 \overline{vra} membra sunt \overline{xpi} · Tollens ergomembra \overline{xpi} ·faciam membra mere

trici·absit·aut nescitis

quia qui adheret meretrici

unum corpus est · Erunt enim in

quit duo in carne una·qui autem

adheret \overline{dno} ·unus \overline{sps} est

Fugite fornicationem · Omne pec

catum $\overline{qdcuq'}$ fecerit homo ex

tra corpus est · Qui autem

fornicatur in corpus suum

peccat · An nescitis

quia corpus \overline{vrm} templum est quiin vobis est \overline{sps} \overline{sci} quemAP. VI. 15 Η·ουκ·θδατε¹·οτι·τα·σωματα·ὑμῶν²·μελη· $\overline{\chi\rho\nu^3}$ · Η·αρα ουντα·^{η1}μελε¹τον· $\overline{\chi\rho\nu}$ ·ποιησω·μελη·πορ16 νησ⁵·Με⁶γενοιτο·Ηθκ·οιδατε·

οτι·οκολλωμενοσ·τη·πορνη·

εν· $\overline{\sigma\omega\mu\alpha^7}$ ·εστιν·Εσονται·γαρ·φη17 σιν·οι· $\overline{\epsilon\nu\sigma}$ ·εισ·σαρκα·μια⁸· Ο·δε·κολλωμενοσ·τω· $\overline{\kappa\omega}$ ·εν· $\overline{\pi\nu\alpha}$ ·εστιν·

18 φυγετε·την·πορνιαν·παν·αμαρ

τηαμα·ο·εαν·ποιηση·αν^οσ·εκ

τοσ·τθ·σωματοσ·εστιν· Ο·δε·

πορνεων·εισ·το· $\overline{\iota\delta\iota\omega\nu}$ ·σωμα·

19 αμαρταννει· Η·ουκοιδατε·

οτι·το·σωμα· $\overline{\upsilon\mu\omega\nu}$ ·ναοσ·του·εν·υμιν·αγιου· $\overline{\pi\nu\sigma}$ ·εστιν·Οι¹ ουδατε·² ὑμῶν·³ + ποιησω μελη πορνησ μη γενοιτο (ante Η·Αρα ουν)·⁴ μελη (prim·)·⁵ πορ^νησ·⁶ μη·⁷ σωμα·⁸ μια·

CAP. VI. betis a dō·et non estis

v. 20 vñ·Empti enim estis preti
o glorificate et portate dñ in
corpore vestro

CAP. VII.

- 1 De quibus autem scipsistis mihi bo
num est homini mulierem non tan
- 2 gere·Propter fornicationem autem
unusquisque suam uxorem
- 3 habeat·Uxori vir
debitum reddat·Similiter
autem et uxor viro
- 4 Mulier sui corporis non
habet potestatem sed vir·Simil^r
autem et vir proprii corporis
non habet potestatem sed mulier
- 5 Nolite fraudare invicem nisi
forte ex consensu adtempus
ut vacetis orationi·et iterum
in id ipsum revertimini·ut ne
temptet vos satanas·propter
- 6 incontinentiam vestram·Hoc autem dico
secundum consilium non secundum impe
- 7 rium·Volo autem omnes homines
esse sic me ipsum·sed unusquisque
proprium habet donum ex dō·alius
quidem sic·alius vero sic
- 8 Dico autem non nuptis et vidu
is·bonum est illis si sic perman

εχεται·απο·θν·χ·ουκ·εσται·
εαντων·Η·γορασθηται·γαρ·τι
μησ·δοξασαται·δη·τον·θν·εν·
τω·σωματι·υμων·

Περι·δε·ων·εγραψαται·μοι·κα
λον·ανω·γυναικος·μη·απ
τεσται¹·Δια²·δε·την·πορνιαν·
εαστος·την·εα^ν·του³·γυναικα·
εχετω·Τη·γυναικι·ανηρ⁴·την·
οφιλην·αποδοτω·Ομοιωσ·
δε·χ^η·γυνη·τω·ανδρι·

Η·γυνη·του·ιδιου·σωματος·ουκ
[unaltit?]
εξουσιαζει·ανηρ⁵·Ομοιωσ·
δε·και·ο·ανηρ·του·ιδιου·σωματος·
ουκ·εξουσιαζει·αλλη·γυνη·

Μη·αποστειναι·αλληλους·ειμη
τειαν·εκ·συμφωνου⁶·προσ·χρον·
ινα·σχολασται·τη·προευχη⁷·χ^η
παλιν·επι·το·αυτοητε·Ινα·μη·

πειραξη⁸·υμας·ο·σατανας·δια·την
ακρασιαν·υμων·Τουτοδε·λεγω
κατα·συνγνωμον⁹·εκατε·πειτα
γην·Θελω·δε·παντα·ανθρωπουσ¹⁰·

ειναι·ωσ·χ^η·εμαντον·αλλε·καστος·
ιδιον·εχει·χαρισμα·εκ·του·θν·ο·
μεν·ουτως·Ο·δε·ουτως·

Λελω¹¹·δε·τοις·αγομοις¹²·χ^η·ταις·χα
ραις¹³·καλον·αυτοις·Εαν·μει

¹ απτεσθαι. ² αγα in marg. (cf. I. 26.) ³ εαντων. ⁴ γυναικι ο ανηρ. ⁵ + αλλο (ante ανηρ).·

⁶ συμφωνου. ⁷ προσευχη. ⁸ πειραξη. ⁹ συν·γνωμων. ¹⁰ παντας ανθρωπουσ. ¹¹ Λεγω. ¹² αγαμοις. ¹³ χηραις.

ΑΡ. VII. νωσειν·ωσ·και·εγω·ει·δε·ου
V. 9

κρατενονται·γαμειτωσαν·κρισ

σον·γαρ·γαμησαι·Ηπύρουσθαι·

10 οισ¹·δε·γεγαμηκοσιν·παραγγελω·

ουκ·εγω·αλλω² κσ̄ γύναικα·απο

11 ανδρoσ·μη·χωρειζεσται³·εαν·δε·

χ̄ χωρισθημενιν·αγαμον·η·

τω·ανδρι·καταλλαγναι·χ̄ ανδρα·

12 γύναικα·μη·αφειναι·Τοισ·δε·

λοιποισ·εγω·λεγω·ουκ⁴·ο·κσ̄·Ειτισ

αδελφος·γύναικα·εχει·απιστον·

χ̄ αυτη·συνενδοκι·οικειν·

μεταυτο⁵·μη·αφιετω·αυτην·

13 Και·γυνη·ειτε·ισ·εχει·ανδρα·απισ

των⁶·χ̄ οντοσ·σύν·εὐδοκι·οικειν·

μεταυτησ·μη·αφιετω·ταν⁷·αν

14 δρα·Η·γιασται·γαρ·ο·ανηρ·ο·απισ

τοσ·εν·τη·γυναικι·τη·πιστι·και

ηγιασται·ηγυνη·η·απιστοσ·εν·

τω·αδελφo⁸·Επι·αρα·τα·τεκνα·

υμων·ακαθαρτα·εστιν·νυν·

15 ει·δε·αγεια·εστω⁹·Ει·δε·ο·απι

στοσ·χωριζεται·χωριζεσθω¹⁰·

Οὐδε·δούλωται·ο·αδελφος·

η·αδελφη·εν·τοις·τοιούτοις·

Εν·δε·ιρηνι·κεκληκεν·ημασ·

16 ο·θσ̄·Τι·γαρ·οιδασ·γυνη·ει·τον·

ανδρα·σωσεισ·Η·τι·οδασ¹¹·ανηρ·

serint·sicut et ego·Quod si se non

continent nubant·Meli

us est nubere quam uri

is autem qui matrimonio juncti sunt·peipio

non ego sed dñs·uxorem

a viro non discedere·quod si

discesserit manere innuptam aut

viro reconciliari·et virum

uxorem nontimitttere·Ceteris

autem ego dico non dñs·Sitis

frater uxorem habet infidelem

et hac consentit habitare

cum illo·non dimittat illam

Et si qua mulier habet virum infide

lem et hic consentit habitare

cum ea·non dimittat virum·

Scificatur enim vir infide

lis·in muliere fideli et

scificata est mulier infidelis in

fratre·Alioquin filii

vri inmundi sunt·Nunc

vero sci sunt·Quod si infide

lis discedit discedat·

Non est servituti subjectus frater

aut soror in ejus modi

In pace enim vocavit nos

ds̄·Quid enim scis mulier si

virum salvum facies·aut quid scis vir

¹ τοις.

² εγω αλλο.

³ χωρειζεσθαι.

⁴ χ̄ ουκ.

⁵ μεταντου.

⁶ απιστον.

⁷ τον.

⁸ αδελφω.

⁹ εστειν.

¹⁰ χωρισζεσθω.

¹¹ οιδασ.

CAP. VII. si uxorem salvam facies . Nisi
v. 17

unicuique sicut divisit $\overline{\text{dñs}}$. et
unumquemque sicut vocavit $\overline{\text{dñs}}$
ita ambulet . sicut

in ecclesiis omnibus do

18 ceo . Circum cisus aliquis
vocatus . $\overline{\text{n}}$ adducat preputium . in
prepuccio aliquis vocatus . non

19 circum cidatur . Circumcisio ni
hil est . sed observatio mandato

20 rum $\overline{\text{dñi}}$. Unus quisque invocatio
ne . qua vocatus est . in ea perma

21 neat . Servus vocatus es . $\overline{\text{n}}$ tibi
sit curæ . Sed si potes li
ber . fieri magis utere .

22 Qui enim in $\overline{\text{dño}}$ vocatus est servus .
libertus $\overline{\text{dñi}}$ est .

Similiter autem et quilibet voca

23 tus est . servus $\overline{\text{xpi}}$ est . precio
empti estis . Nolite fieri ser

24 vi hominum . Unusquisque fratres
in quo vocatus est in eo permaneat
apud deum .

25 Devirginibus autem preceptum
 $\overline{\text{dñi}}$ non habeo . consilium autem
do . tamquam misericordiam consecutus

26 $\overline{\text{adño}}$. ut sim fidelis . existimo ego
hoc bonum esse propter

ει . την . γυναίκα . σωσεις . εμην .

εκάστω . ὡς . ἐμερίσεν . ὁ $\overline{\text{κς}}$. και .

εκάστον . ὡς . κέκληκεν . ὁ $\overline{\text{θς}}$ ¹ .

οὕτως . περιπατιτω . χ οὕτως .

ἐνταις . ἐκκλησiais . πασαις . δι

δασκω . Περι . τεμνη μενοσ .

ἐκληθητις . μη . επισπασθω . εν .

ακροβυστεια . τις² . κέκληται . μη .

περιτεμνη_σθω³ . Περιτομη . οὐ-

δεν . εστιν . αλλα . τη . ρησεις . εν . το_

λων . $\overline{\text{θς}}$. Εκάστοσ . εν . τη . κλη

σι . η . ἐκληθη . εν . ταύτη . μενε_

τω . $\overline{\text{Δου}}$ ⁴ . ἐκληθης . Μη . σοι

μελετω . αλλειδυνασαι . ελεῦ

θεροσ . γενεσθαι . μαλλον . χρησαι .

Ο . γαρ . εν . $\overline{\text{κς}}$. κληθης⁵ . δού

λος . απελεύθεροσ . $\overline{\text{κς}}$. εστιν .

Ομοιωσ . δε . και . ο . ελευθεροσ . κλη

θεις . δούλος . $\overline{\text{χς}}$ ⁶ . εστιν . Τιμησ .

εγορασθetai⁶ . μη . γινεσθαι . δέ

λοι . $\overline{\text{ανων}}$. Εκάστοσ . αδελφοι .

εν . ω . ἐκληθη . εν . τούτω . μενετω .

παρα . $\overline{\text{θς}}$.

Περι . δε . των . παρθενων . επιταγην .

$\overline{\text{κς}}$. οὐκ . εχω . Γνωμην . δε . δεδι

δωμι . ωσ . ηλεημονοσ . ὑπο . $\overline{\text{κς}}$.

πιστοσ . ειναι . νομειζω . ουν

τουτο . καλον . ὑπαρχειν . δια .

¹ ο $\overline{\text{κς}}$ ο $\overline{\text{θς}}$.

² τησ .

³ περι τεμνεσθω .

⁴ δουλος .

⁵ κληθις .

⁶ ηγορασθetai .

AP. VII. την· ενεστῶσαν· αναγκην·

οτι· καλον· εστιν· ανω^ω· ουτ^ωρ^ωσ¹·

v. 27 ειναι· Δεδεσαι· γυναικι· μηζῃτει·

λῦσειν· λελῦσαι· απογυναικος· μη·

28 ζῃτει· γυναικα²· Εαν· δε· και· λα

βησ· γυναικα· ουχ^ε· ημαρτες·

χ^ε· εαν· γαμη· παρθενος· ουκ³·

ημαρτεν· Θλιψιν· δε· εν· τη

Csαρκι⁴· εξουσειν· οιτοι· ουτοι·

29 Εγω· δε· ὑμων· φιδομαι· Τουτο· δε·

εφημει· αδελφοι· οτι· ο· και· ροσ·

σύνεσταλμενος· εστιν· Λοιπον·

εστιν· Ινα· χ^ε· οι· εχοντες· γυν

30 ναικας· ωσ· μη· εχοντες· χ^ε· οι·

κλεθοντες· ωσ· μη· κλεθοντες·

χ^ε· οι· χαροντες· ωσ· μη· χαιρον

τες· χ^ε· οι· αγοραζοντες· ωσ· μη·

31 κατεχοντες⁵· χ^ε· οι· χρωμενοι·

τον· κοσμον· τουτον· ωσ· μη·

κατα· χρωμενοι· Παραγει· γαρ·

το· σχημα· του· κοσμου· τουτου·

32 Θελω· ὑμας· αμεριμνους· ειναι·

Ο· αγαμος· μεριμνα· τα· του· κυ·

33 πωσ· αρεση· τω· θω· Ο· δε· γαμησας·

sollicitat
μερ· ιμνα· τατου· κοσμου· πωσ·

34 αρεση· τη· γυναικι· Μεμε· ρισται·

η· αγαμος· innupta
χ^ε· η· γυννη· χ^ε· η· παρθενος·

Η· αγαμος· μεριμνα· τα· τθ· κυ·

instantem necessitatem

quia bonum est homini sic

esse· Alligatus es uxori noli quærere

solutionem· solutus ab uxore ne

quæras uxorem· Si autem et accepe

ris uxorem non peccasti

et si nupserit virgo Non

peccabit· Tribulationem tam

carnis habebunt hujus modi·

Ego autem vobis parco· hoc autem

dico fratres· tempus

breve est· Reliquum

est· ut et qui habent uxo

res· tamquam non habentes et qui

flent· tamquam non flentes

et qui gaudent· tamquam non gauden

tes· et qui emunt tamquam non

possidentes· et qui utuntur

huic mundo· tamquam non

utantur· Preterit enim figura

hujus mundi·

Volo vos sine sollicitudine esse

Qui sine uxore est sollicitus est quæ sunt dī

quomodo placeat dō· Qui autem matrimonio

junctus est sollicitus est quæ sunt mundi· quomodo

placeat uxori· et divisa

mulier· et virgo

inmaculata· cogitat quæ sunt dñi

¹ ουτωσ.

² αγα in margine.

³ παρθενος ουχ.

⁴ σαρκι.

⁵ χα κατεχοντες.

CAP. VII. ut sit sca et corpore et

spu . Quæ autem nupta est cogi

tat quæ sunt mundi quomodo placeat

v. 35 viro . hoc autem ad

vram utilitatem dico .

non ut laqueum vobis iniciam

sed ad id quod honestum est . et

bene stabile dno . inadducibili

36 ter . si autem quis turpem se existimat

super virgine sua . quod sit

super adulta . et ita oportet

fieri . qd vult faciat . non

37 peccat sinubat . Qui autem

statuit in corde suo

non habens necessitatem . potestatem

autem habens propriæ volunta

tis . et hoc statuit in

corde suo servare

suam virginem benefaciât

38 et qui non dat nuptum melius facit

39 Mulier alligata est legi . quanto

tempore vivit vir ejus . Si

autem dormierit vir ejus

liberata est . Cui vult nubat

40 tantum indno . Beatior autem

est . si sic permanserit secundum meum

consilium . Puto autem

qd et ego spm dī habeam .

ινα . η . αγεια . και . σωματι . και

πνι . Η . δε . γαμησασα . Μεριμ

να . τα . του . κοσμου . ^ω . πο^ως¹ . αρεση .

τω . ανδρι . Τουτο . δε . προσ . το .

ιμων . αυτων . συμφερων . λεγω .

ουκ² . ινα . βροχον . ιμιν . επιβαλω .

αλλα . προσ . το . ευσχημον . και .

ευπαρεδρον . το . ^ω . κ^ως³ . απειρισπασ

τωσ . Ει . δε . τις . ασχημονει .

επι . την . παρθενον . αυτου . εαν . η .

υπερακμοσ . ^ω . ^ω . ουτο⁴ς⁴ . οφειλει .

γενεσθαι . Ο . θελι . ποιειτω . ουκ .

αμαρταννει . γαμειτο⁵ς⁵ . Οσ . δε .

εστηκεν . εν . τη . καρδια . αυτου .

μη . εχων . αναγκην . εξουσιαν .

δε . εχει . περι . του . ιδιου . θελημα

τος . ^ω . ^ω . τουτο . κεκρικεν . εν . τη .

καρδια . αυτου . του . τηρειν . την .

εαυτου . παρθενον . καλωσ . ποιει .

^ω . ο . μη . γαμειζων . κρισσον . ποιει .

Γυνη . δεδεεται . νομω . εφοσον .

χρονον . ^ω . ανηρ⁶ . αυτης . Εαν .

δε . κεκοιμηθη . ο . ανηρ . αυτε⁷ς⁷

ελευθερα . εστιν . ω . θελει . γαμηθη .

μονον . εν . κω . Μακαριωτερα⁸ . δε .

εστιν . εαν . ουτωσ . μινη . κατα

την . εμην . γνωμην . Δοκω . δε .

καγω . πνα . θυ . εχω .

¹ πωσ. ² ουχ. ³ τω κω. ⁴ ουτωσ. ⁵ γαμειτω. ⁶ + ο (ante ανηρ). ⁷ αυτης. ⁸ μακαριωτερα.

P. VIII. ^{v. 1} Περὶ·δε·των·ἰδωλοθύτων·οἰδαμεν·
 ὅτι·παντες·γνωσιν·εχομεν·¹·**Η**·γνω-
 σισ·φύσιοι·**Η**·δε·αγαπη·οικοδο-
 2 **μει**·**Εἰ**·δε·τις·δοκει·εγνωκεναι·
 τι·ἔδε·πωεγνω·καθοσ¹·**δει**·
 3 γνωνα·**Εἰ**·δε·τις·αγαπα·τον·**θν**·
 οὔτοσ·εγνωστα·**Υ**παὐτοῦ·
 4 Περὶ·της·βρωσεωσ·οὖν·τον²·ἰδω-
 λοθύτων·οὐδαμεν·ὅτι·οὐδεν·
 εστιν·ἰδωλον·εν·κοσμω·**χ**·ὅτι·
 5 οὐδεις·**θσ**·εμῆ·εις·**χ**·**γαρ**·ει·
 περισειν·οι·λεγομενοι·**θεοι**·ειτε·
 εν·οὐρανω·ειτε·επι·γησ·**Ωσ**·περ
 εισιν·**θεοι**·πολλοι·**χ**·**κύριοι**·πολλοι·
 6 αλλημιν·εις·ο·**θσ**·ο·**πῆρ**·εξοῦ·
 τα·παντα·**χ**·**ἡμεις**·εις·αὐτον·
χ·εις·**κσ**·**ισ**·**χσ**·διού·τα·παντα·**χ**·
 7 **ἡμεις**·δι·αὐτοῦ·αλλοῦκ·εν·πασιν·
 ἡ·γνωσις·**Τι**νες·δε·τη·σύνιδησι·
 εωσαρτι·τοῦ·ἰδωλοῦ·ωσ·ἰδωλο-
 θύτον·αισ·**θει**·οὐσιν·**χ**·ἰδησεις³·
 αὐτων·ασθενησ·οὐσαμολύνεται·
 8 **Βρωμα**·δε·**ημασ**·οὐ·σινιστησιν⁴·
 τω·**θω**·**Οὔτε**·**γαρ**·εαν·φαγωμεν·
 περισσεύομεν·**Οὔτε**·εαν·**μη**·**φα**
 γωμεν·ὑστεροῦμεθα·
 9 **Βλεπετε**·δε·**μη**·**πωσ**⁵·**ἡ**·εξούσια·
 ὑμῶν⁶·**προσ**·**κομμα**·γενηται·**τοις**·

De his autem quæ idolis immolantur sci-
 mus qⁱa om̄s scientiam habemus·Sci-
 entia inflat·caritas aedifi-
 cat·Si quis autem putat se scire
 aliquid·nondum cognovit quemadmodum
 oporteat scire·Si autem quis diligit d̄m
 hic cognitus est ab illo·
 De esca ergo sacrifici-
 orum·scimus quia nihil
 est idolum in mundo et quia
 nullus d̄s nisi unus·etenim si
 sunt quidicantur dii·sive
 in caelo sive in terra·sicut
 sunt dii multi·et domini multi
 sed nobis unus d̄s pat̄ ex quo
 omnia·et nos in ipso·
 et unus d̄ns ih̄c per quem omnia et
 nos per ipsum·sed non in omnibus est
 scientia·Quidam autem in conscientia
 usque adhuc idoli·quasi idolothi-
 tum manducant·et c̄scientia
 eorum cum sit infirma inquinabitur
 esca autem nos non commendat
 d̄o·Neque enim si manducaverimus
 abundavimus·Neque si non manduca-
 verimus deficiemus·
 Videte autem ne forte hæc licentia
 v̄ra·Offendiculum fiat

¹ καθωσ.² των.³ ἰδησεις.⁴ συνιστησιν.⁵ πωσ.⁶ ὑμων αυτη.

CAP. VIII.
V. 10

infirmis . Si enim quis viderit
habentem scientiam in idolio re
cumbentem . Nonne conscientia
ejus cum sit infirma . aedifica
bitur admanducandum

11 idolothita . et peribit in

firmus intua scientia frater

12 propter quem xpc mortuus est . Sic autem
peccantes infrates
percutientes eorum conscientiam .
am infirmam . in xpm pec

13 cati . Quapropter si esca
scandalizat fratrem non
manducabo carnem in æternum .
ut non fratrem scandali

CAP. IX.
1

zem . Non sum apls , non sum
liber . nonne xpm ihm dñm
nrm vidi . Nonne opus meum

2 vos estis indño . Si aliis non
sum apostolus . sed tamen vobis
sum . nam signaculum mei apo

3 stolatus vos estis indño . mea
defensio aput eos qui me . judicant
haec est .

4 Numquid non habemus potestatem mandu

5 candi et bibendi . numquid non habemus potes
tatem mulieris circum ducendi
sic et alii apli et fratres

ασθενεσιν . Εαν . γαρ . τις . ιδει . τον .

εχον . τα . γνωσιν . εν . ιδωλειω . κατα

κειμενον . Ουχι . η . συνιδησις .

αυτου . ασθενουσαντος . οικοδο

μηθησεται . ειστο . αις . θειειν . τα .

ιδολωθута . η . απολειται . ο . ασ

θενων . εν . τη . ση . γνωσει . ο . αδελφος .

διον . χς . απεθανεν . Ουτως . δε .

αμαρτανοντες . εισ . αδελφους .

τυπτοντες . αυτον . την . συνιδη

σιν¹ . ασθενεσαν . εισ . χν . αμαρ

ταννεται . Διοπερ . ειτο . βρωμα² .

σκανδαλειζει . Τον . αδελπον . ον

μη . φαγω . κρεα . εισ . τον . αιωνα .

ινα . μη . τον . αδελπον . σκανδαλει

σω . ονκ . εμει . αποστολος . ε . κ . εμει .

ελευθερος . ε . χν . ιν³ . τον . κρν⁴ .

ημων . εορ⁵ κα⁵ . Ουτο . εργων⁶ . μου .

υμεις . εσται . εν . κω . Ει . αλλοις . ονκ .

εμει . αποστολος . αλλα . γε . υμειν

εμει . Η . γαρ . σφαγεις . της . εμης . απο

στολης . υμεις . εσται . εν . κω . Η^ε . μη⁷ .

απολογια . τοις . εμαι . ανακρινεσιν .

αυτη . εστιν .

Μη . ονκ . εχομεν . εξουσιαν . φαγειν .

η . πιν . μη . ονκ . εχομεν . εξου

σιαν . γυναικας . περιαιγειν . ως . η

οι . λοιποι . αποστολι⁸ . η . οι . αδελφοι .

¹ τυπτοντες αυτων την συν ιδεσιν . ² βρωμα . ³ ιη . ⁴ κν . ⁵ εορακα . ⁶ εργων . ⁷ Ηεμη . ⁸ αποστολοι .

CAP. IX.
v. 6

- ^χ
 1 τον κυ·κηφασ¹·Η·μονος·εγω·
^{βα}
 2 χ·βαρνα·σ·ε·ε²κ²·εχομεν·εξου
^σ
 3 4 σιαν·μη·εργαζεσθαι·τισ·τρατενεται³·
 ιδειοι·σ·οψωνειοις·ποτε·τισ·φυ
 5 6 τενει·αμπελωνα·χ·τον·καρπον·
^σ
 7 αυτου·ου·κ·αι·θειει·και·εκαιπινη⁴·
 Τις·ποιμενει·ποιμνην·χ·εκτου·
 8 9 γαλακτος·αυτης·ουκ·αισθειει·
 Μη·κατα·ανον·ταυτα·λεγω·Η·ει·
 10 11 χ·ονομος·ταυτα·λεγει·Γεγραπ
 12 13 ται·γαρ·ουκ·ημωσεις·Βουη⁵·
 αλωοντα·Μη·περι·των·βων·
 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50
 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70
 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90
 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120
 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140
 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160
 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180
 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200
 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220
 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240
 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260
 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280
 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300
 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320
 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340
 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360
 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380
 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400
 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420
 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440
 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460
 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480
 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500
 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520
 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540
 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560
 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580
 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600
 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620
 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640
 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660
 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680
 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700
 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720
 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740
 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760
 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780
 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800
 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820
 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840
 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860
 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880
 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900
 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920
 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940
 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960
 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980
 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000
 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020
 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040
 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060
 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080
 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100
 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120
 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140
 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160
 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180
 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200
 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220
 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240
 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260
 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280
 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300
 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320
 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340
 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360
 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380
 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400
 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420
 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440
 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460
 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480
 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500
 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520
 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540
 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560
 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580
 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600
 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620
 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640
 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660
 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680
 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700
 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720
 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740
 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760
 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780
 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800
 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820
 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840
 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860
 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880
 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900
 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920
 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940
 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960
 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980
 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000
 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020
 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040
 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060
 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080
 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100
 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120
 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140
 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160
 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180
 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200
 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220
 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240
 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260
 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280
 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300
 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320
 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340
 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360
 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380
 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400
 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420
 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440
 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460
 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480
 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 24

CAP. IX. deserviunt · Cum alta
rio participantur ·

v. 14 Ita et dñs ordinavit his
qui evangelium adnunti
ant de evangelio vivere

15 Ego autem non usus sum ullo
horum · non scripsi autem hæc
ut ita fiant in me ·

Bonum enim mihi est magis mo
ri · quam ut gloriam meam quis
16 evacuet · Si enim evangelizavi
vero · non est mihi gratia · Ne
cessitas enim mihi incumbit · Ve enim
mihi erit · si non evangeliza

17 vero · Si enim volens hoc ago
mercedem habeo · Si autem invitus

18 dispensatio mihi credita est · Quæ
ergo erit mihi merces · Ut
evangelizans sine sumptu
ponam evangelium xpi
ut non abutar ·
potestate mea in evange

19 lio · Nam cum liber essem ab
omnibus · omnium me servum
fecì · Ut plures lucriface

20 rem · et factus sum judæ
is tamquam judæus · ut judæos
lucrificerem · Quis ubi lege quasi

αστηρια · παραδρέινοντες · τω · θυ
σειαστηρειω · συνμερίζονται ·

Ουτως · χ · οκς · διαταξεν · τοις ·

τω · ευαγγελιον · καταγγελλού
σειν¹ · εκ του · ευαγγελιού · ζην ·

Εγω · δε · ούκ · εχρημαι · ούδενοι ·
τούτων · Ούκ · εγραψα · δε · ταύτα ·
ινα · οντοσ² · γενηται · εν · εμοι ·

Καλον · γαρ · μοι · μαλλον · αποθα
νειν · Η · το · καύχημα · μου · τισ ·

χ · νωσει · Εαν · γαρ · εαγγελισω
μαι³ · ούκ · εστιν · μοι · χαρις · αναγ

κη · γαρ · μοι · επικειται · Ουαι · γαρ ·
μοι · εσται · Εαν · μη · εαγγελισω

μαι · Ει · γαρ · αικων · τούτο · πρassω ·
μεισθον · εχω · Ει · δε · ακων⁴ · οι ·

κονομευαν · πεπειστένμαι · Τις ·
ούνεσται · μοι · ομεισθος · Ινα ·

εαγγελειζομενος · αδαπανον ·
θησω · το · ευαγγελιον · του · χ · υ ·

Εις · το · μη · κατα · χρησησθαι · την ·
εξούσειαν · μοι · Εν · το⁵ · εαγγελ

λιω · Ελευθερος · γαρ · ων · εκ ·
παντων · πασιν · εμαύτον · εδον
λωσα · Ινα · τους · πλιονας · κερ

δησω · χ · εγενομην⁶ · τοις · ιου
δαιοις⁷ · Ιν⁸ · ιουδαιούς ·

κερδησω · Τούς · Υπο · νομον · ως

¹ καταγγελοῦσιν.

² οὕτως.

³ εὐαγγελισώμαι.

⁴ αἰκῶν.

⁵ μὲν ἐν τῷ.

⁶ quasi
ὡς in margine.

⁷ Ἰουδαίους.

⁸ Ἰουδαίους Ἰνα.

CAP. IX. ὑπο·νομον·μη·ων·αὐτοσ·ὑπο·

νομον·ινα·τοῖς·ὑπο·νομον·κερ

v. 21 δῆσω·Τοισ·α·νομοισ·ωσ·α·νομοσ·

μη·ων·α·νομοσ·^ν·θῦ·αλλεν·νομοσ·

χῦ·Ινα·κερδανω·α·νομούσ·

22 Εγενομη¹·δε·χ^ν·τοις·ασθενού·

σιν·ωσ·ασθενησ·Ινα·τοῖς·ασ

θενεισ·κερδησω·Τοισ·πασιν

εγενομην·παντα·Ινα·παντασ·

23 σωσω·Παντα·δε·ποιω·δια·το·

εὐαγγελειον·Ινα·σύνκοι·ω^ννοσ²·αὐτου·γενωμαι·

24 Ουκ·οιδατε·οτι·οι·εν·σταδιω·τρε

χοντες·Παντες·μεν·τρεχου

σιν·εισ·δε·λαμβάνι·το·βραβι

ον·Εγω·δε·λεγω·ὑμιν·Ουτωσ·

τρεχεται·ινα·κατα·λα·βηται³·25 Πασ·δε·ο·αγωνει·ζομ·νοσ⁴·παντα·

εν·κρατεῖται·εκεινοι·μεν·

ουν·Ινα·φαρτον⁵·στεφανον·

λαβωσειν·ημεισ·δε·αφθαρτον·

26 Εγω·τοιουν·ουτοσ⁶·τρεχω·ωσ·ουκ·αδηλωσ·οὐτόσ⁷·πυκτενω·

27 ωσ·ουκ·αερα·δερων·αλλῦπο

πειαζω·μού·το·στομα·χ^ν·δού

λα·γωγω·μη·πωσ·αλλοισ·κηρύ

ξασ·αὐτοσ·αδοκειμοσ·γενωμαι·

CAP. X.

I Ου·θελω·γαρ·ὑμασ·αγνοειν·αδελ

sub lege eem·Cum non eem ipse sub

lege·ut eos qui sub lege erant·lu

crarer·his qui sine lege sunt taq sine lege

cum non eem sine lege di·sed in lege eem

xpi ut lucrarer eos quisine lege sunt

Factus sum autem et infir

mis tamquam infirmus·ut in

firmos lucrificerem·Omnibus

factus sum omnia·ut omnes sal

vos facerem·Omnia autem facio propter

evangelium·ut particeps

ejus efficiar·

Nescitis qd hi qui in stadio cur

runt omnes quidem cur

runt·sed unus accipit pravi

um·Ego autem dico vobis·Sic

currите ut comprehendatis

Omnis autem qui in agone contendit ab omnibus

se abstinет·et illi quidem

ut corruptibilem coronam

accipiant·Nos autem incorruptam

Ego igitur sic curro·non quasi

in incertum·Sic pugno

non quasi aerem verberans·Sed

castigo corpus meum et inservi

tutem redigo·ne forte cum aliis pdica

verim ipse reprobus efficiar·

Nolo autem vos ignorare fra

¹ εγενομην. ² συνκοινωνος. ³ καταλαβηται. ⁴ αγωνιζομενος. ⁵ φθαρτον. ⁶ ουτωσ. ⁷ ουτωσ.

CAP. X. res . quo patres nri oms
 sub nube fuerunt . et oms
 mare transierunt .
 v. 2 et omnes in moyse baptizati sunt in mari et in
 3 nube . et omnes eandem
 aes cam spiritalem manducaverunt
 4 et omnes eundem potum spiritalem biberunt . Bibebant enim de
 spiritali sequenti .
 petra . petra autem erat xpc
 5 Sed non in pluribus eorum
 bene placuit ds . prostra
 6 ti sunt enim in deserto . Haec
 autem in figura nri facta sunt
 ut non simus nos concupiscentes malorum . sicut et illi
 7 concupierunt . nec idola
 tres efficiamini sicut scriptum est
 Sedit populus manducare et bibere .
 8 et surrexerunt ludere . Neque
 fornicemur sicut quidam ex
 ipsis fornicati sunt . et ceciderunt
 una die . xx . tria milia .
 9 Neque temptemus
 xpm sicut quidam eorum temptaverunt . et a serpentibus
 10 perierunt . Neque murmurare

φοι . οτι . οι . πατερες . ημων . παντες¹ .
 υπο . την . νεφελην ησαν . χυ . παν
 τεσ . δια . της . θαλασσης . διηλθον .
 χυ . παντες . εισ . τον . μωυσην . εβαπ
 τισθησαν . εν . τη . θαλασση . χυ . εν .
 τη . νεφελη . χυ . παντες . το . αυτο .
 βρωμα . πνευματικον . εφαγον .
 χυ . παντες . το αυτο . πομα . πνευ
 ματικον . επιον . Επεινον . γαρ . εκ
 πνευματικης . ακολουθουσ . ης² .
 πετρας . πετρα . δε . ην . ο . χρσ .
 Αλλουκ . εν . τοις . πλιουσιν . αυτων .
 ευδοκησεν . Οθσ . κατεστρω
 θησαν . γαρ . εν . τη . ερημω . Ταυτα .
 δε . τυντοι . ημων . εγενηθησαν .
 εισ . το . μη . ειναι . ημας . επιθυμη
 τας . κακων . καθωσ³ . χυ . κεινοι .
 επιθυμησαν . Μη . δε . ιδωλολα
 τρας . γεινεσθαι . καθωσ⁴ . γεγραπται .
 Εκαθησεν⁵ . ο . λαος . φαγειν . χυ . πειν .
 χυ . ανεστη . παιζειν . Μη . δε . εκ
 πορνειωμεν . καθωσ . τινες . αυ
 των . εξεπορνυσαν . χυ . επεσαν .
 μια . ημερα . εικοσει . τρις . χιλιαδας .
 Μη . δε . εκπιρασωμεν . τον
 χν καθωσ . τε . νεσ⁶ . αυτων . εξεπι
 ρασαν . χυ . υπο . των . οφεων
 απωλοντο . Μη . δε . γογγυζω

¹ e μαρ in margine.² ακολουθουσ ης.³ κακων . καθωσ .⁴ καθωσ .⁵ Εκαθησε (cf. Matthæi ad locum).⁶ καθωσ τεινες .

CAP. X. μεν·καθοσ¹·τεινες·αυτων·

εγογγυσαν·^ω·^ω·απωλοντο²·υπο·

v. 11 τοῦ·ολεθροῦ· Παντα·δε·ταῦτα·

τύποι·συνεβενον·εκεινοις·

Εγραφη·δε·προσ·νοῦθεσιαν·

ημων·εις·ουστα·^ε·τηλη³·των·αι

12 ωνων·κατην·τηκεν· Ωστε·ο·

δοκων·εσταναι·βλεπετω·μη·

13 πεση· Πιρασμος·υμας·ουκατα

λαβη·ειμη·ανθρωπιнос· Πιστοσ·

δε·ο·^θ·σ·οσ·οῦκ·αφησει·υμας·

πιρασθηναι·υπερ·ο·οῦ·δυνασ

θαι·υπενεγκειν·αλλα·ποιησει

συν·τω·πιρασμω·^χ·την·εκβα

σειν·του·δυνασθαι·υπενεγκην·

14 Διοπερ·αγαρητοι^π·μου·φενγεται·

15 απο·τησ·ιδωλολατριασ·ωσ·

φρονιμοις·λεγω· κρινεται⁵·

16 υμισ·ο·φημι· Το·ποτηριον·τησ·

ευχαριστιασ·ο·ευλογου·μεν·

ουχι·κοινωνια·του·αιματος·

του·^χ·εστιν· Τον·αρτον·ον·

κλωμεν·ουχι·κοινωνια·του·

17 σωματος·του·^κ·εστιν·Οτι·

εις·αρτος·ενσωμα·οι·πολλοι

εσμεν·Οι·γαρ·παντες·εκτου·

ενος·αρτου·^χ· του·ενος·ποτη

ριου⁶·μετε·χομεν

ritis sicut quidam eorum

murmuraverunt·et perierunt ab

exterminatore· Omnia autem haec

infigura·contingebant illis·

Scripta sunt autem adcorrectionem

nostram·in quos fines scolorum

lorum devenit· Itaque qui

se existimat stare videat ne

cadat· Temptacio vos non apre

hendat·nisi humana· Fidelis

autem ^{ds} quinonpaciatur vos

temptari super id ^{qd} non pote

stis sustinere·sed faciet

cumtemptacione etiam proven

tum·ut possitis sustinere·

Propter ^{qd} carissimi mei fugite

abidolorum cultura·sicut

prudentibus dico· Judicate

vos quod dico· Calix be

nedictionis quem benedicimus

nonne communicatio sanguinis

xpi est· Panem quem

frangimus·nonne communicatio

corporis dñi est·quo

unus panis unum corpus·multi

sumus· ^{Oms} enim de

uno pane·et uno cali

ce participam·

¹ καθωσ.

² απωλοντο.

³ τελη.

⁴ αγαπητοι.

⁵ κρινатаι.

⁶ αρτου ποτηριον.

CAP. X. Videte $\overline{\text{ir}}\overline{\text{l}}$ secundum carnem
v. 18

nonne quiedunt sacrificia
ficia·participes alta

19 ris sunt· Quid ergo dico quod
idolis immolatum est·aliq^d non q^d

20 idolum fuit aliquid·sed
q^d gentes immolant doemonis
immolant etnondo· No

lo autem vos doemoniorum so

21 cios fieri· Non potestis
calicem dñi bibere et cali
cem demoniorum· Non potestis
mensæ dñi participare·et

22 mensæ demoniorum· An emula
mur dñm· Nuquid forti

23 ores illo sumus· Omnia
licent·sed non omnia ex

24 pediunt·nemo q^d suum est quæ
rat·sed quod alterius

25 Omne quod inmacello ve
niat·edite·nihil interro
gantes propter conscientiam

26 dñi enim est terra·et pleni

27 tudo ejus·siquis vocat vos·
exinfidelibus ad cænā·et
volueritis ire· Omne q^d
appositum fuerit vobis edi
te· Nihil interrogantes

Βλεπετε·τον· $\overline{\text{ir}}\overline{\text{l}}$ ·κατα·σαρκα·
οὐχ·οι·αισθειοντες·τας, θύσει
ας·κοινωνοι·τοῦ·θύσιας·τη
ρει·εισιν· Τι·οὖν·φημι·οτι·ἰδω
λοθῦτον·εστιν·τι·οὐχ·οτι·
ἰδωλοθῦτον·εστιν·τι·αλλα·
α·θύουσιν·δαιμονεῖ·οις·
θύουσιν·και·ουχ¹· $\overline{\theta\omega}$ · Ουθε
λω·δε·ὑμας·δαιμονειων·και
νωνοῦς·ειναι· Οὐχ²·δυνασθαι·
ποτηριον· $\overline{\text{κῦ}}$ ·πινω· χ ·ποτηρι
ον·δαιμονιον·ουχ³·δυνασθαι·
τραπεζησ· $\overline{\text{κῦ}}$ ·μετεχειν·και·
τραπεζησ·δαιμονειων· Η·παρα
ζηλοῦμεν·τον· $\overline{\text{κν}}$ ·μη· $\overline{\text{ισχ}}$ ·υρο
τεροι·αυτον·εσμεν· Παντα·
εξεστειν⁴·αλλον·παντα·συμ
φerei·μη·δεις·το·εαυτοῦ·ζη
τειτω·αλλα·το·τοῦ·ετερου·
Παντο·εν·μακελλω·πωλοῦμε
νον·αισθει·εται·μηδεν·ανα
κρινοντες·δια·την·σύνεισιν·
του· $\overline{\text{κν}}$ ·γαρ·η·γη·και·το·πληρω
μα·αὐτης·Εἰτις·καλι·ὑμας·
των·απιστων·εις·διπνον· χ
θελεται·πορεύεσθαι·παντο·
παρατηθεμενον·ὑμιν·αισθι
εται·μηδεν·ανακρινοντες·

¹ ου.

² ου.

³ δαιμονιων·ου.

⁴ + μηδεις το εαυτου (χρστ εξεστειν).

CAP. X. δια·την·σὺν·ἰδῆσειν·Εαν·δε·
v. 28

τις·ειπη·τοῦτο·ἰδωλοθυτον¹·

εστιν·Μη·αισθει·εται·δια·την·

29 σὺν·ἰδῆσιν·Cύν·ιδῆσειν·δε·λε

γω·οὐ·χι·την·εαυτοῦ·αλλα·την·τθ·

ετεροῦ·Ινατι·γαρ·η·ελευθερια·

μοῦ·κρινεται·ὑπο·απιστοῦ·συν

30 ἰδῆσεωσ·Ει·εγω·χαριτει·μετε

χω·τι·βλασφημοῦ·μαι·ὑπερ·

31 οὐ·εγω·εὐχαριστω·ειτε·ουν·

αισθιετε·ειτε·πινεται·ειτε·

ποιειτε·τι·παντα·εισ·δοξαν·θῦ·

32 απροσκοποι·γεινεσθαι·ἰουδαι

οισ·τεκαι·ελλησειν·χ·τη·εκ

33 κλησεια·θῦ²·Καθωσ·καγω·πα

σειν·κατα·παντα·αρεσκω·μη·

ζητων·το·εμαντων·συμφε

ρον·αλλα·των·πολλων·ινα·

CAP. XI. σωθωσειν·Μειμηται·μου·

1 γινεσθαι·καθοσ³·καγω·χῦ·

2 Επαινω·δε·ὑμασ·αδελφοι·οτι·

παντα·μου·μεμνησθαι⁴·

και·καθοσ⁵·^ω παντα·χοῦ·παρα

δωκα·τασ·τασ⁶·παραδοσις·μου·

3 καταιχεται·Θελω·ὑμασ·

εἶδεναι·οτι·παντος·ανδρος·

η·κεφαλη·χσ·εστιν·Κεφαλη·

δεγύναι·κοσ⁷·ο·ανηρ·κεφα

propter conscientiam·Siquis

autem hoc immolaticium est

est nolite manducare propter

conscientiam·Conscientiam autem

dico nontuam sed alterii

us·Ut quid enim libertas

mea judicabitur·ab alia con

scientia·Si enim ego cum gratia parti

cipo·quid plasphe mor·pro eo qd

gratias ago·Sive ergo

manducatis sive bibitis·I aliud

quid facitis omnia inglām dī

Sine offensione estote judæ

is et gentibus et eccle

siaē dī·Sicut et ego omni

bus per omnia placeo·Non

quærens·qd mihi utile est

sed qd multis ut salvi

fiant·Imitatores mei

estote sicut et ego xpi

Laudo autem vos fratres qd

per omnia mei memores estis

et sicut tradidi vobis

precepta mea

tenetis·Volo autem vos

scire·qd omnis viri

caput xpe est·Caput

autem mulieris vir·Caput

1 Ἰδωλοθυτον, 2 εκκλησεια αὐτου θῦ, 3 καθωσ, 4 μεμνησθαι, 5 καθωσ, 6 τας *gemel*, 7 χῦ γυναικος.

CAP. XI. vero xpi ds̄. omnis vir o
v. 4

rans aut prophetans ve
lato capite. deturpat
caput suum.

5 Omnis autem mulier orans
aut prophetans. Nonne
lato capite. deturpat
caput suum. Unum est enim
ac si de calvetur.

6 Nam sinon velatur
mulier et tondeatur.
Sivero turpe est mulieri tonde
ri aut decalvari velet ca

7 put suum. Vir quidem non
debet velare
caput suum. quo imago et glo
ria dī est. Mulier autem

8 gloria viri est. Non
enim vir exmuliere est.

9 sed mulier ex viro. et enim
non est creatus vir propter
mulierem. sed mulier prop

10 propter virum. Ideo
debet mulier potestatem
habere super caput propter

11 angelos. Verumtamen neque
mulier sine viro. neque
vir sine muliere in dño.

λη. δε. χῡ. ο. θσ̄. πασ. ανηρ. προ
σευχομενος. η. προφητευων.
κατα. κεφαλησ. εχων κατα. ισ
χυνει. την. κεφαλην. αυτοῡ.

Πασα. δε. γυνη. προσευχομενη.
η. προφητεῖουσα ἀκατα. κα
λυπτω. κεφαλη. κατα. ισχυνει.
την. κεφαλην. αυτης. Εν. γαρ.
εστιν. και. το. αυτο. τη. εξυρη
μενη. Ει γαρ. ουκατα. καλυπ
τεται. γυνη. και. κερασθω¹.

Ει. δε. αισχρον. γυναικι. το. κει
ρασθαι. Η. ξυ^aρασθαι. κατα. κ. λῡ
πτεσθω². ανηρ. μεν. γαρ. ουκ.
οφειλει. κατα. καλυπτεσθαι.
την. κεφαλην. εικων. και. δο
ξα. θῡ. ὑπαρχων. Η. γυνη. δε.
δοξα. του. ανδρος. εστιν. ουχ³.

γαρ. εστιν. ανηρ. εκ. γυναικος.
αλλα. γυνη. εξανδρος. και.
γαρ. ουκ. εκτεισθη. ανηρ. δια.
την. γυνεκα. αλλα. γυνη.

δια. τον. ανδρα. Δια. τούτο.
οφειλει. η. γυνη. εξουσιαν.
εχιν. επι. της. κεφαλης. δια.
τους. αγγελους. Πλην. ουτε.
γυνη. χωρισ. ανδρος. ουτε.
ανηρ. χωρις. γυναικος⁴. ενκω̄.

¹ κειρασθω.

² κατακαλυπτεσθω.

³ ου.

⁴ ἡ γυναικος.

CAP. XI.
V. 12

- Ωσπερ γαρ·ηγύνη·εκτου ανδρ^ο
 οὐτωσ·και ανηρ¹ δια της γυν
 ναικοσ· Ταδε παντα εκ του θ^υ
- 13 Εν·ὑμιν·αυτοις·κρινεται·πρε
 πον·εστιν·γύναικα·ακατακα
 λιπτου²·προσεύχεσθαι·τω·θ^ω·
- 14 Ουδε·η·φύσις·διδασκα³·ὑμασ⁴·
 οτι·ανηρ·μεν·εαν·κομα·
- 15 [α]τιμια⁵·αυτω·εστιν·Γύνη·δε·
 εαν·κομα⁶·δοξα·αυτη·εστιν·
 οτι·η·κομη·αντει·περιβο
- 16 λεον·δεδοτε·Ει·δε·τισ·δοκει·
 φειλονεικοσ·ειναι·Η·μεισ·
 τοι·αυτην·συν·ηθιαν·ουκ·εχο
 μεν·ουδε·αι·εκκλησiai·του
- 17 θ^υ·Τοντο·δε·παραγγελων·
 ουκ·αιπαινω·οτι·ουκ·εισ·το·
 κρισσον·αλλεισ·το·ελαττον·
- 18 σὺνερχεσθαι·Πρω⁷·μεν·
 γαρ·σὺνερχομενων·Υμων·
 ενεκλησεια·ακούω·σχισ
 ματα·ὑπαρχειν·εν·ὑμιν·
- 19 και·μερασ⁸·τι·πιστεύω·Δει·
 γαρ·χ^υ·αιρεσεις·ειναι·Ινα·
 οιδοκειμοι·φανεροι·γενων
- 20 ται·εν·ὑμιν·Cὺνερ·χομε
 νων·Υμων·επιτο·αὐτο·ουκ·
 ετει·κὺριακον·διπνον·φαγειν·

Nam sicut mulier deviro
 ita et vir permulierem
 erem·Omnia autem ex dō·

Vos ipsi judicate·decet
 cet mulierem non ve
 latam orare d^m

Nec ipsa natura docet vos
 quod vir quidam sicomam
 nutriat ignominia est illi mulier h
 sicomat nutriat gl^a est il
 li·quo capilli pro velamine ei
 dati sunt·Siquis autem videtur
 contentiosus esse·Nos
 talem consuetudinem non habe
 mus neque ecclesia
 dī·Hoc autem precipio
 non laudans qd non in
 melius·sed in deterius
 convenitis·Primum quidem
 venientibus vobis
 in eccla audio scis
 mata esse intervos
 et ex parte credo·Nam oport
 tet et hereses esse·ut
 probati manifesti fiant·
 invobis·Convenientibus
 ergo vobis inunum·jam non est
 dominicam caenam manducare·

¹ + ο (ante ανηρ).
⁵ Τιμια.

² ακατακαλυπτον.
⁶ μαρ in marg.

³ διδασκει.

⁴ contra graecos in marg.

⁷ πρωτον.

⁸ μερος.

CAP. XI. Unus quisque enim suam caenam

v. 21

presumit admanducandum

et alius quidem esurit alius autem ebrius est.

22 Numquid domos non habetis adman-
ducandum et bibendum aut ecclesiam.
dñi contemnitis et

con funditis eos qui non ha-
bent. Quid dicam vobis laudo
vos in hoc. Non laudo.

23 Ego enim accepi ad dñm qđ
et tradidi vobis quō dñs
ihc in qua nocte tradebatur

24 accepit panem et gratias a-
gens fregit et dixit.
hoc est corpus meum quōd
pro vobis tradetur hoc
facite in meam commemora-

25 tionem. Similiter et cali-
cem postquam caenavit di-
cens hic calix
novum testamentum est in
meo sanguine hoc facite
quotiens cumque bibitis in meam

26 commemorationem quoties cuq. enim
manducabitis panem hunc
et calicem bibetis.
mortem dñi adnuntiabi

27 tis donec veniat. Itaque

Εκαστος· γαρ· το· ιδιον· διπνον·

προλαμβάνει· επι· τω· φαγειν·

και· οσ· μεν· πινα· οσ· δε· μεθ̄ει

Μη γαρ· οικιασ· οὐκ· εχεται· φα

γειν· καιπειν· η· της· εκκλησιασ·

του· θ̄ν· κατα· φρονειται· και·

καταισχυνεται· τοῦς· μη· εχον

τας· Τι· ειπω· ὑμιν· επαι· νω·

ὑμας· εν· τούτω· ουκ· επαινω·

Εγω· γαρ· παρελαβον· απο· θ̄ν· ο·

και· παρεδωκα· ὑμιν· οτι· ο· κ̄σ·

ισ· εν· η· νύκτι· παρεδειδετο·

ελαβεν· τον· αρτον· και· εὔχα

ριστησας· εκλασεν· και· ειπεν·

τούτο· μου· εστιν· το· σ̄μα¹· το·

ὑπερ· ὑμων· κλω· μενον· τοῦ

το· ποιειται· εισ· μην²· αναμ

νησιν· ως· αὐτοσ³· και· το· πο

τηριον· μετα το· διπνησαι· λε

γων· Τούτο· το· ποτηριον· η·

καινη· διαθηκη· εστιν· ἐν· τω·

εμω· αιματι· τούτο· ποιειται

οσ· ακ̄ισ· ανπεινται· εισ· την·

εμην· αναμ· νησειν· οσ· ακ̄ισ· γαρ·

αναισθεινται· τον· αρτον· του·

τον· και· το· ποτηριον⁴· πεινται·

τον· θανατον· του· κυ· καταγγελ

λεται· αχρισ· ου· ελθη· ωστε·

¹ σωμα.

² μην.

³ Ωσαντωσ.

⁴ ποτηριον.

CAP. XI. ο σάν·αισθηται·τον·αρτον·η·
 πινεται το^π·ροι_τηριον¹·τοῦ·κῦ·ανα_
 ξιωσ·ενοχος·εσται·τοῦ·σωμα
 τοσ·και·τοῦ·αιμα_τοσ·τοῦ·κῦ·

v. 28 Δοκειμαζετω·δε·εαῦ τον·ανθρω
 ποσ·και·οὐτως·εκ·τοῦ·αρτῦ²·αισ
 θειετω·και·εκ·τοῦ·ποτερι_οῦ³·

29 πεινε_τω·Ογαρ·αισθειων·και
 πεινων·αναξιος·κριμα·εαῦτω·
 αισθειει·χ_πινει·μη·δια_κρινων·

30 το·σωμα·τοῦ·κῦ·διατουτο·εν
 υμιν·πολλοι·ασθενεις·και·αρ
 ρωστοι·και·κοιμονται·ι_κα

31 νοι⁴·Ει·δε·εαυτον⁵·διε_κρino

32 μεν·ουκ·ανεκρινομεθα·κρι
 νομενοι·δε·αποκῦ·παιδε_Υο
 μεθα·Ιναμησύν·το⁶·κοσμω

33 τούτο⁷·κατακριθωμεν·Ωστε·
 αδελφοι·μου·συν_ερχομενοι·
 εισ·το·φαγειν·αλληλους·εκδε

34 χεσθαι·Ειτισ·πεινα·εν·οι_κω·
 αισθει_ετω·Ινα·μη·εισ·κριμα·
 συν_ερχεσθαι⁸·Τα·δε·λοιπα·ωσαν·

CAP. XII. ελθω·δια·ταξωμαι⁹·Περι·δε·
 1 των·πνευματικων·ἔβελω·Υμας·

2 αγνοειν·αδελφοι·Οιδαται·οτι·
 εθνη_ηται·προσ·τα·ἰδωλα·τα·
 αμορφα·ωσ·ανηγεσθαι·απαγο

quicumque manducaverit panem aut
 biberit calicem dñi in di
 gne reus erit corpo
 ris et sanguinis dñi

Probet autem se ipsum ho
 mo et sic de pane illo e
 dat·et de calice
 bibat·qui enim manducat et
 bibit indigne·judicium sibi
 manducat et bibit non dijudicans
 corpus dñi·Ideo inter
 vos multi infirmi et imbe
 ciles·et dormiunt mul

ti·Qd si nosinet ipsos dijudica
 remus non utique judicaremus·Dum
 judicamur autem adno corrip
 mur·ut non cum hoc mundo
 damnemur·Itaque

fratres mei cum con venitis
 ad manducandum invicem ex
 pectate·Si quis esurit·domi
 manducet ut non in judicium
 conveniatis·Cetera autem cum
 venero disponam·Despiri
 talibus autem nolo vos
 ignorare frs·Scitis qm cum
 gentes essetis·ad simulacra
 muta prout ducebamini eun

¹ ποτηριον.
⁶ τω.

² αρτον.
⁷ τουτω.

³ ποτηριον.
⁸ συν_ερχεσθαι.

⁴ ἱκανοι.
⁹ διαταγῃς ἡν παρ.

CAP. XII.
v. 3. tes. Ideo vobis facio notum quod
nemo in spū dī loquens dicit anathe
ma ihu et nemo potest di
cere dñs ihc nisi in spū scō

- 4 Divisiones gratiarum sunt
5 idem autem sps et divi siones
ministracionum sunt. idem autem
6 dñs. et divisiones operatio
num sunt. Idem autem dñs qui
operatur omnia In omnibus
7 Unicuique autem datur manifesta
tio sps adutilitatem.
8 Et alii quidem per spm datur
sermo sapientiæ. Alii autem sermo
scientiæ. secundum eundem spiritum
9 Alteri fides in eodem spiritu.
Alii gratiæ sanitatum
10 In uno spū. Alii operatio
virtututū. Alii prophetatio
alii discretio spirituum
um. Alii genera linguarum.
Alii interpretatio sermonum.
11 Hæc autem omnia operatur
unus atque idem sps. Dividens
12 singulis prout vult. Sicut
enim corpus unum est et membra
habet multa. Omnia membra
corporis cum sint multa. unum

μενοι. Διο. γνωριζω¹. ὑμιν. οτι.
οὔδεις. εν. πνι. θυ. λεγει. αναθε
μα. ιηυ². χυ. οὔδεις. δυνатаι. ει.
πειν. κν. ιν. ειμη. εν. πνι. αγω.
Διαιρσεις. δε. χαρισματων. εισειν.
το. δε. αυτο. πνα. και. διαιρσεις.
διακονειων. εισιν. χυ. ο. αυτος.
κς. χυ. διαρσεις³. ενεργημα
των. εισειν. ο. αυτος. δε. θς. ο.
ενεργων. τα. παντα. εν. πασιν
Εκαστω. δε. διδοτε. η. φανερω
σις. του. πνς. προσ. το. συμμερον.
Ωμεν. γαρ. δια. του. πνς. διδοται.
λογος. σοφιας. Αλλω. δε. λογος.
γνωσεως⁴. κατα. το. αυτο. πνα.
Ετερω. πιστις. εν. τω. αυτω. πνι.
curarationum
Αλλω. χαρισματα. τα. ιαματων
eodem
εν. τω. αυτω. πνι. αλλω. ενεργεια.
virtutis
δυναμειωσ. Αλλω. προφητια.
Αλλω. δια. κρισις. πνευ
ματων. Ετερω. γενη. γλωσ
linguarum
σων. Αλλω. δε. ερμηνια. γλωσ
σων. Ταυτα. δε. παντα. ενεργει
εν. και. το. αυτο. πνα. διαιρουν.
unicuique
εκαστω. καθος⁵. βουλεται. καθα.
περ. γαρ. το. σωμα. εν. εστιν. μελη.
δε. εχει. πολλα. παντα. δε. τα. μελη.
a.
του. σωματος. πολλ. οντα⁶. ενες

¹ γνωριζω.² ιν.³ διαιρσεις.⁴ γνωσεως.⁵ καθως.⁶ πολλα οντα.

CAP. XII. τιν·σωμα·οὐτως·και·ο· $\overline{\chi\rho\sigma}$ ·v. 13 και· $\overline{\gamma\alpha\rho}$ ·εν· $\overline{\pi\nu\iota}$ · $\overline{\eta\mu\iota\varsigma}$ · $\overline{\pi\alpha\nu\tau\epsilon\varsigma}$ ·εις

εν·σωμα·εβαπτισθημεν·ειτε·

greci

ιουδαιοι·ειτε·ελληνες¹·ειτε·δουλοι·ειτε·ελευθεροι· $\chi\upsilon$ ·παν14 $\overline{\tau\epsilon\varsigma}$ ·εν· $\overline{\pi\nu\alpha}$ ·εποτισθημεν· $\chi\upsilon$ · $\overline{\gamma\alpha\rho}$ ·

το·σωμα·ουκ·εστιν·εν·μελος·αλ

15 λα·πολλα·Εαν·ειπη·ο· $\overline{\pi\theta\varsigma}$ ·οτι·ουκ·ειμει· $\overline{\chi\epsilon\iota\rho}$ ·ουκ·ειμει·εκτου·σωματος·ουκ²· $\overline{\pi\alpha\rho\alpha\tau\omicron\upsilon\tau\omicron}$ ·ουκ·16 εστιν·εκ·του·σωματος· $\chi\upsilon$ ·εαν·ειπη·το·ουσ·οτι·ουκ·ειμει³·οφ

θαλμος·ουκ·ειμι·εκ·του·σωμα

propterea

τοσ·ου· $\overline{\pi\alpha\rho\alpha\tau\omicron\upsilon\tau\omicron}$ ·ουκ·εστιν·

17 εκ·του·σωματος·Ει·ολον·το·

σωμα·οφθαλμος·πον·η·ακοη?

ει·ολον·ακοη·πον·η·οσ· $\overline{\phi\rho\eta\sigma\iota\varsigma}$?

nunc

posuit

18 $\overline{\nu\nu\nu}$ ·δε·ο· $\overline{\theta\varsigma}$ ·εθετο·τα·μελη·ενεκασ·τον·αυτων·εν·το⁴·σωμα

19 τι·καθωσ·η·θελησεν·Ει·δε·ην

παντα·εν·μελος·πον·το·σωμα·

20 $\overline{\nu\nu\nu}$ ·ειδε·πολλα·μεν·μελη·εν·

21 δε·σωμα·ου·δυναται·ο·οφθαλ

i

necessitatem tui

μος·ε· $\overline{\pi\iota\nu}$ ⁵·τη· $\overline{\chi\epsilon\iota\rho\epsilon\iota}$ · $\overline{\chi\rho\iota\alpha\nu}$ ·σου·

non habeo

ουκ·εχω·η·παλιν·η·κεφαλη·τοις·

necessarium vos

ποσω· $\overline{\chi\rho\iota\alpha\nu}$ ·υμων·ουκ·εχω·22 αλλα·πολλω·μαλλων⁶·Τα·δοκουν·

τα·μελη·του·σωματος·ασθενες

corpus sunt ita et \overline{xps} etenim in uno \overline{spu} ·omnes nos in

unum corpus baptizati sumus·sive

judei sive gentiles sive

servi sive liberi·et omnes in

uno \overline{spu} potati sumus·nam et

corpus non est unum membrum·sed

multa·Si dixerit pes \overline{quo}

non sum manus·non sum de

corpore non ideo non

est de corpore et si

dixerit auris quia non sum o

culus·non sum decorporo

re·non ideo non est

de corpore·Si totum

corpus oculus·ubi auditus?

Si totum auditus ubi odoratus?

Nunc autem posuit \overline{ds} membra

unumquodque eorum in corpo

re sic voluit· \overline{Qd} si essent

omnia unum membrum·ubi corpus?

Nunc autem multa quidem \overline{mbra} ·1·

autem corpus·non potest oculus

dicere manui·opera tua non

indigeo·Aut iterum caput

pedibus non estis mihi necessarii

Sed multo magis quæ videntur

membra corporis infirmio

¹ Αλληνες.² ου.³ ειμι.⁴ τω.⁵ ειπιν.⁶ πολλων μαλλον.

CAP. XII. ra esse·necessaria sunt

v. 23 et quæ putamus ignobiliora

membra esse corporis his

honorem abundantiore·cir

cum damus·et quæ inhonesta sunt nra

nra abundantiore·honestatem

24 habent·Honestam autem nra

nullius egent·Sed ds

temperavit corpus·ei cui de

erat·abundantiorē tribuendo

25 honorem·ut non sit scisma in corpore

re sed id ipsum pro in vicem

26 sollicita sunt membra·et si quid

patitur unum membrum·compatiuntur

omnia membra·Sive gloriatur unum

membrum·congaudent omnia mem

27 bra·Vos autem estis corpus xpi et

28 membra demembro·et quosdam qui

quidem posuit ds in ecclesia·

primum apostolos·Secundo

prophetas tertio doctores·

deinde virtutes·exinde gratias

curationum·opitulationes·gu

bernationes·genera linguarum·

29 Numquid omnes apostoli nuqd oms

oms prophete? nuqd oms doctores?

30 nuqd oms virtutes? nuqd oms

gratia habent curationum?

τερα·νπαρχιν·ανακαια·εστιν·

και·οδοκουμεν·ατιμωτερα·

ειναι·μελη·τον·σωματος·του

τοις·τιμην·περισσοτεραν·περιτι

θεμεν·και·τα·ασχημονα·ημων·

ευσχ·μοσινην·περισσοτεραν·

εχειν·Τα·δε·ευσχημονα·ημων·

ουχ·ριαν·εχειτιμησ¹·αλλο·θς·

συνεκερασεν·το·σωμα·τω·υστε

ρουντι·περισσοτεραν·δουσιτιμην·

ινα·μη·η·σχισματα·εν·τω·σωματι·

αλλα·τα·αυτα·ιπερ·αλληλων·

μεριμνα·τα·μελη·και·ειτι·

πασχει·εν·μελοσ·συν·πασχει·παν

τα·τα·μελη·Ειτε·δοξαζεται·εν·

μελοσ·συν·χαιρει·παντα·τα·με

λη·Υμας·δε·σωμαι²·εσται·χ^υ·και·

μελη·εκ·μερουσ·και·ουσμεν·

εθε·το·ο·θς·εν·τη·εκκλησια³·

πρωτον·αποστολους·δευτερον·

προφητας·τριτον·διδασκαλους·

ειπει·τα·δυναμεις·Χαρισματα·

ιαματων·αντειλημψεις·κυ

βερνησεις·γενη·γλωσσων⁴·

Μη⁵·παντες·αποστολοι·μη·παντες·

προφηται·μη·παντες·διδασκαλοι·

μη·παντες·δυναμεις·μη·παντες·χα

ρισματα·εχουσιν·ιαμα·των·

¹ εχειτιμησ.

² σωμα.

³ εκκλησια.

⁴ γλωσσων.

⁵ γνσai vel γνσω in marg.

CAP. XII. μη¹·παντες·γλωσσαις·λαλουνσιν·

μη·παντες·διερμηνευουσιν·

v. 3¹ Ζελονται·δε·χαρισμα^{τα}·κρισ
σωνα²·ειτει³·καθ'Υπερβολην·οδον·CAP. XIII.
I δικυνμι·ὑμιν·Εαν·ταις·γλωσ
σαις·των·ανθρωπων⁴·λαλω·χ_υ·των·αγγελων·αγαπην·δε·μη·
unum
εχω·εν·ειμει·η·χαλικοσ·ηχων·2 η·κυμβαλον·αλααζον·και·εαν·
εχω·προφητειαν·και·ουδα·
τα·μυστηρια·τα·παντα·χ_υ·πασαν·την·γνωσιν·χ_υ·εαν·εχω·πασαν·v.
τη⁵·πιστιν·Ωστε·ορη·μεθεις·
ταναι·αγαπην·δε·μη·εχω·θδεν·3 ειμει·χ_υ·εαν·ψωμεισω⁶·παν
substantias
τα·τα·υπαρχοντα·μον·

7

χ_υ·εαν·παραδωσω·το·σωμα·μον·

ινα·καυθησομαι·αγαπην·δε·

ii η⁸·εχω·ουδεν·ωφελουμαι⁹·4 Η·αγαπη·μακροθυμ^{αι}¹⁰·χρησ
τενεται·η·αγαπη·ου·ζηλοι·

η·αγαπη·ου·περπερευεται·ου·

5 φνσπει·ου·ται·ουκ·κασχημονοι¹¹·
ου·ζητει·τα·ε αυτησ·ου·παρωξυ
νεται·ου·λογιζεται·το·κακον·6 ου·χαιρει¹²·επι·αδικια·συν·χαιρι·

7 δε·τη·αληθια·παντα·ασταγι

nūquid om̄s linguis lo cuntur?

nūqd om̄s interpretantur?

aemulamini autem xarismata

jora·et adhuc excellentiorem viam

vobis demonstro·Si linguis

hominum loquar et

angelorum·caritatem autem non

habeam·factus sum velut aes so

nans aut cymbalum tinniens·et si

et si habuero prophetiam·et noverim

mysteria omnia·et omnem

scientiam·et habuero omnem

fidem ita ut montes transfe

ram·caritatem autem non habuero nihil

nihil sum·et si distribuero in ci

bos pauperum omnes

facultates meas·

Et si tradiro corpus meum

ita ut ardeam·caritatem autem

non habuero·nihil mihi prodest

Caritas patiens est benigna est

caritas non aemulatur·

non agit perperam·Non

inflatur·non est ambitiosa

non querit quæ sua sunt·Non irta

irritatur·non cogitat malum

non gaudet super iniquitate·congaudet

gaudet autem veritati·Omnia suffert

¹ γισω in marg.² τα κρισσωνα.³ ετει.⁴ ανθρωπων.⁵ την.⁶ ψωμεισω.⁷ Spatium vacuum.⁸ μη.⁹ Spatium breve in fin. vers.¹⁰ μακροθυμει.¹¹ ασχημονει.¹² χαιρι.

CAP. XIII. omnia credit. omnia sperat.

v. 8 omnia sustinet. caritas num

quam excidet. sive prophetiæ

evacuabuntur. sive linguæ

cessabunt sive scientia destru

9 etur. Ex parte enim cognosci

mus. et ex parte prophetamus.

10 Cum autem venerit quod

perfectum est. evacuabitur. qđ ex

11 parte est. Cum essem parvulus lo

loquebar ut parvulus. sapiebam ut

bam ut parvulus. cogitabam ut parvul

Quando autem factus sum vir evacuavi q

12 erant parvuli. Videmus nunc

per speculum in enigmate

tunc autem facie ad faciem.

nunc cognosco ex parte. tunc

autem cognoscam sicut et

13 cognitus sum Nunc autem manet fides

spes. caritas. tria hæc. major

CAP. XIV. I autem his est caritas. Sectami

ni caritatem emulamini autem

spiritalia. magis autem ut pro

te 2 phētis. Qui enim loquitur

lingua. non hominibus loquitur

sed dō. Nemo enim audit. spu

3 autem loquitur mysteria. nam qui pro

phetat hominibus loquitur adæ

παντα. πιστευει. παντα. ελπιζει.

παντα. υπομενι. Η. αγαπη. ουδε.

ποτε. εκπιπτι. Ειτε. προφητειαι.

καταργηθησονται. ειτε. γλωσσαι.

πανσονται. ειτε. γνωσεισ. καταρ

γηθησονται. Εκ. μερουσ. γαρ. γει

νωσκομεν. Ξ. εκ. μερουσ. προ

φητευομεν. Οταν. δε. ελθι. το.

τελειον. καταργηθησεται. τα. εκ

μερουσ. Οτε. ημην. νηπιουσ. ωσ.

νηπιουσ. λαλουν. ωσ. νηπιουσ. εφρο

νουν. ωσ. νηπιουσ. λογειζομην.

Οτε. δε. γεγονα. ανηρ. τα. τθ. νηπιου.

κατηργηκα. Βλεπομεν. αρτει.

διεσοπτρον. εν. αινειγματι.

τοτε. δε. προσωπον. προς. προσωπον.

αρτει. γνωσκω¹. εκ. μερθσ. τοτε.

δε. επιγνωσομαι². καθωσ. Ξ. εγω

επι. γνωθην³. Μινειδε. πιστισ.

ελπισ. αγαπη. Τα. τρια. ταυτα. μει

ζων. δε. τουτων. η. αγαπη. Αιω

κεται. την. αγαπην. Ζηλονται⁴. δε.

τα. πνευματικα. μαλλον. δε. ιωα.

προφητευεται. Ο. γαρ. λαλων.

γλωσσαισ. ουκ. ανουσ. λαλει. αλ

λα. θω. ε. δεισ. γαρ. ακουει. πνωα.

δε. λαλει. μυστηρια. ει. γαρ. ο. προ

φητεων. ανθρωπωσ. λαλει. οι

¹ γνωσκω.

² εκ μερουσ επι γνωσομαι.

³ επι γνωσθην.

⁴ Ζηλονται.

ΑΡ. XIV. κοδομην· και· παρακλησιν· και·

ν. 4 παραμύθειαν· Ο· λαλει¹· γλωσση·

εαντον· οικοδομ²· Οδε· προ· φη

τευων· εκκλησειαν· θν· οικοδο

5 μι· Θελω· δε· παντασ· υμασ· λα

λειν³· γλωσσαισ· μαλλον· δε· ινα·

προφητευετε· Μιζων· γαρ· εστιν·

ο· προφητευων· η· ο· λαλων· γλωσ

σαισ· εκτος· ειμη· η· ο· διερμηνεύ

ων· ινα· η· εκκλησεια· οικοδομην·

6 λαβη· Νυν· δε· αδελφοι· εαν· ελθω·

προσ· υμασ· γλωσσαισ· λαλων· τι·

υμασ· ωφελησω· εαν· μη· υμιν·

λαλησω· η· εν· αποκαλύψει· η· εν·

γνωσι· η· εν· προφητια· η· διδαχη·

7 Ομοσ⁴· τα· αψύχα· φωνην· διδον·

τα· ειτε· αυλος· ειτε· κιθαρα·

εαν· μη· διαστολη· φθογγοισ· δω·

πωσ· γνωσθη· το· αυλουμενον·

8 η· το· καθαριζομενον· και· γαρ·

εαν· αδηλον· φωνην· ^{tuba}σαλπινξ·

^{det}δω· τισ· ^{paratur}παρασκευαζεται· εις· πο

9 λεμον· οντωσ· και· υμεις· δια·

τησ· γλωσσην⁵· εαν· μη· ευσημον·

λογον· δωτε· πωσ· γνωσθησεται·

το· λαλουμενον· Εσεσ· θαι· γαρ·

10 εις· αερα· λαλουντες· ειτυχον·

^{vocum}γενη· φωνων· εισιν· εν· τω· κοσμω·

dificationem· et exortationem et

consolationem· Qui loquitur lingua

semetipsum aedificat· Qui autem prophe

tat· aecclesiam aedificat·

Volo autem omnes vos lo

qui linguis· magis autem

prophetare· Nam major est

qui prophetat· quam qui loquitur lin

guis· nisi forte interprete·

tur· ut ecclesia aedificationem

accipiat· Nunc autem fr̄s si venero

ad vos linguis loquens· quid

vobis prodero· nisi si vobis

loquar· aut in revelatione aut in

scientia· aut prophetia· aut ī doctrina

Tam̄ quæ sine anima sunt vocem dan

tia· sive tibia· sive cithara

nisi distinctionem sonituum dederint

quomodo scietur· qđ canitur

aut qđ citharizatur· et enim

si incertam vocem det tuba

quis parabit se ad bel

lum· Ita et vos per

linguam nisi manifestum

sermonem dederitis quomodo scietur

id qđ dicitur· Eritis enim

in aera loquentes tam multa ut puta

genera linguarum sunt in hoc mundo

¹ λαλεῑ λαλων (in textu).

² οικοδομι.

³ αλλειν.

⁴ Ομωσ.

⁵ γλωσσ.

CAP. XIV. et nihil sine voce est . Si

V. II

ergo nesciero virtutem

vocis . ero ei cui loquor

barbarus . et qui loquitur mihi

12 barbarus . Sic et vos

quo emulatores estis spirituum

ad ædicationem eccles

ae . quærite ut abundetis

13 et ideo qui loquitur lingua oret

14 ut interpretetur . Nam si

orem lingua . spiritus

meus orat . mens autem

15 mea sine fructu est . Quid ergo est

orabo spu . orabo

et mente . Psallam spu psal

16 lam et mente . Ceterum si

benedixeris spu qui sup

plet locum idiotae

quomodo dicet am super tuam bene

dictionem . quo quid dicas ne

17 scit . Nam tu quidem bene grati

as agis . sed alter non aedifi

18 catur . Gratias ago

quod omnium vestrum lingua

19 loquor . Sed in aecclesi

a volo quinque verba loqui

sensu meo . ut et alios

instruam quam . x . milia verborum

χ . ουδεν . αφωνον . εστιν . Εαν .

ουν . μη . γινωσκω . την . δυναμην .

της . φωνης . εσομαι . τω . λαλουντι .

βαρβαρος . και . ο . λαλων . εμοι .

βαρβαρος . Ουτο^ωσ¹ . και . υμεις .

επι . ζηλωται . εσται . πνευματων .

προσ . την . οικοδομην . της . εκκλη

σιας² . ζητιτε . ινα . περισσευηται .διο . ο . λαλων γλωσση . προσεν^ωχ^εσ^ω

θω . ινα . διερμηνευη . εαν .

προσ . εν^ωχομαι . γλωσση . το . πνα .μου . προσ . ευχεται . Ο . δε . νο^ως .

μου . ακαρπος . εστιν . Τι . ουν . εστιν .

προσ . ευξωμαι³ . τω . πνι . προσ . ευξω^ωμαι . και . τωνοι . ψαλω . πνι . ψα^ωλω⁴ . και . τω νοει . Επει . εαν .

ευλογησησ . πνευματι . ο . ανα

πληρων . τον . τοπον . του . ιδιωτου .

πως . ερει . αμην . επι . της . η . ευχα

ριστια . επι . δη . ουκοιδεν . τι . λε

γισ . Κυμεν . γαρ . καλωσ . ευχα

ριστε⁵ς . αλλω⁶ . εταιρισ . ουκ . οι^ω

κοδομιται . Ευχαριστω . τω .

θω . οτι . παντων . υμων . γλωσση .

μαλλον . λαλω⁷ . αλλεν⁸ . εκκλησεια . θελω . πενται . λογους . λαλη
quidem

ο . μεν . τω . νοι . μου . ινα . καλλουσ .

κατηχησω . η . υμυριουσ . λογους

¹ Ουτωσ.² εκκλησιασ.³ προσευξωμαι p.m. (utrum non liquet).⁴ ψαλω.⁵ ευχαριστεισ.⁶ Αλλο.⁷ λαλω.⁸ αγαπο in margine

CAP. XIV. εν·γλωσση·

- v. 20 Ἀδελφοί·μη·παιδιά·γενεσθαι·
 ταισ·φρεσιν·αλλα·τη·κακια·
 νηρει·α̇ζεται¹·Ἰνα·ταισ·φραισιν·
- 21 τελιοι·γενησθαι·Εν·τω·νομω·
 γεγραπται·Οτι·εν·ετεραισ·γλωσ·
 σαισ·²εν·χιλεσειν·ετεροισ·
 λαλησω·τω·λαω·τουτω·και·
 ουδε·πωεισ·ακουσεται·μου·λε
- 22 γι·³κς·ωστε·αιγλωσσαι·εισ·σημι·
 ον·εισιν·εισ·ουτου⁴ς²·πιστευουσιν·
 αλλα·τοις·απιστοις·Η·δε·προφη·
 τεια·ουτοις·απιστοις·αλλα·τοις
- 23 πιστοις·Εαν·συν·ελθη³ολη·η·εκ·
 κλησεια·επι·το·αυτο·⁵χ·παντες·
 λαληωσιν⁴·γλωσσαις·εισ·ελθω·
 σιν·δε·ιδιωται·η·απιστοι·
 ουκ·αυρουσειν·οτι·μενεσθαι·
- 24 Εαν·δε·παντες·προφηενωσιν⁵·
 εις·ελθη·δε·τις·απιστος·η·ιδιωτησ·
 ελεγχεται·υπο·παντων·ανακρι
- 25 νεται·υποπαντων·τα·κρυπτα·της·
 καρδιας·αυτου·φανερα·γινεται·
 Και·ουτως·πεσων·επι·προσωπον·
 προσ·κυνησει·τω·⁶θω·αναγγελλων⁶·
 οτι·οντως·⁷θς·εν·υμιν·εστιν·
- 26 Τι·ουν·εστιν·αδελφοι·οταν·συν·ερ·
 χησθαι·εκαστος·υμων·ψαλμον

inlingua·

Fratres mei nolite pueri effici
 sensibus·sed malitia
 parvuli estote·ut sensibus
 perfecti sitis· Inlege
 scriptum est quo inaliis lin
 guis·et labiis aliis
 loquar populo huic·et
 nec sic exaudient me di
 cit dñs· Itaque linguae insi
 gnum sunt non fidelibus
 sed infidelibus· Prophetiae
 autem non infidelibus sed
 fidelibus· Si ergo conveniat univer
 sa ecclesia in unum·et omnes
 linguis loquantur· Intrent
 autem idiotæ·aut infideles
 nonne dicent qđ insanitis·
 Si autem omnes prophetent·
 intret autem quis infidelis aut idiota
 convincitur ab omnibus· dijudica
 tur ab omnibus· Occulta cordis
 cordis ejus manifesta fiunt·
 et ita cadens in faciem
 adorabit dñm pronuntians
 qđ vere dñs in vobis sit·
 Quid ergo est fr̄s·cum conve
 nit· unus quisque vestrum psalmum

1 νηπιαζεται,

2 Ου τοις,

3 εν
ελη.

4 λαληωσιν,

5 προφητευουσιν,

6 απαγωνγελλων,

CAP. XIV. habet·doctrinam habet·apocalipsin·

habet·linguam habet·interpretationem

habet·Omnia adaedificationem

v. 27 fiant·Sive lingua quis loquitur scdm·

duos·aut multum tres·et per partes

28 et unus interpretetur·Si autem

non fuerit interpretes·taceat in ec

clesia·sibi autem loquatur·et dō

29 Prophetæ duo aut tres dicant·

30 et ceteri dijudicent·Quod si

alii revelatum fuerit sedenti

31 prior taceat·Potestis enim oms

per singulos prophetare·Ut

oms discant·et oms

32 exortentur·et sps propheta

rum prophetis subjecti

33 sunt·Non enim est dissensionis

ds sed pacis·sicut inomnibus

ecclesiis sanctorum doceo·

36 an avobis verbum dī proces

sit invos solos pervenit̃r?

37 Siquis videtur propheta es

se·aut spiritalis·cognoscat

quæ scribo vobis quia dñi mandata

38 sunt·Siquis autem ignorat ignorabitur·

39 Itaque fr̃s emulamini prophe

tare·et loqui linguis

40 nolite prohibere·Omnia autem hones

εχει·διδαχην·εχει·αποκαλυσιν·

εχει·γλωσσαν·εχει¹·διερμηνειαν·

εχει·Παντα·προσ·οικοδομην·γει

νεσθω·Ειτε·γλωσση·τισ·λαλει·κατα·

δυο·η·το·πλιστον·τρις·και·αναμε

ροσ·και·εισ·διερμηνευτω·Εαν·δε·

μη·η·ο·ερμηνευτησ·σιγατω·εν·εκκλη

σια·αντω·δε·λαλιτω·χτω·θω·

Προφηται·δε·δυο·η·τρις·λαλειτωσαν·

και·αλλοι·ανακρινετωσαν·Εαν·

αλλω·αποκαλυφθη·καθημενω·

ο·πρωτος·σειγατω·Δυνασθαι·γαρ·παν

τες·καθενα·προφητευσιν²·Ινα·

παντες·μανθ^a·νωσιν³·χπαντες·

παρακαλωνται·χπνα·προ

φητων·προφηταις·υποσ·τασσε

ται⁴·Ον·γαρ·εστιν·ακαταστασ⁵·

θσ·αλλιρηνησ·ωσ·εν·πασαις·ταις·

εκκλησιας·των·αγιων·διδασκω·

Η·αφνμων·ο·λογος·του·θυ·εξηλ

θεν·η·εισ·υμας·κ·την^a·τησεν⁶·μο

νους·Ειτις·δοκει·προφητησ·ει

μαι⁷·η·πνευματικος⁸·επι·γινωσ

κετω·αγραφω·υμιν·οτι·κν·εσ

τιν⁹·Ειδε·τισ·αγν^oφει¹⁰·η·γνωε¹¹ται·

Ωστε·αδελφοι·ζηλονται·προφι

τευειν·χτο·λαλειν·εν·γλωσ

σαις·μη·κωλενετε¹¹·Παντα·δε·ευσ

¹ εχει secundum.

² προφητευειν.

³ μανθανωσιν.

⁴ ἵποτασσεται.

⁵ ακατάστασις.

⁶ κατηντησεν.

⁷ ειναι.

⁸ πνευματικος.

⁹ εστιν.

¹⁰ αγνοει.

¹¹ κωλυετε.

CAP. XIV. ¹χημωνοσ¹. και καταταξιν². γινεσθο².V. 34 ^{vestrae}Αι γυνεῖς καισ³. υμων. εν. ταις. εκκλη
σειαις. σιγατωσαν. θ. γαρ. επι. τρε

πεται. αυταις. λαλειν. αλλυπο

τασσεσθαι. καθω⁴. χυ. ονομος. λε

35 γι. Ειτι. δε. μθειν. θελουσεν.

ενοικω. τοισ⁵. ιδιονς. ανδρασ. επε

ρωτα. τωσαν. Αισχρον. γαρ. εστιν.

mulieribus
γυναιξιν. εν. εκκλησιαις. λαλινCAP. XV. ^{notesco}Γνωριζω. δε. υμιν. αδελφοι. τοευαγγελιον. ο. ευηγγελισαμην⁶.υμιν. ο. και. παρελαβετε. εν. ο⁷.2 και. στηκεται. διον⁸. χυ. σωζεσθαι.

τινι. λογω. ευηγγελισαμην. υμιν.

οφιλεται. κατεχειν. εκτος. ειμη.

3 ει. κη. επιστευσатаι. Παρεδωκα.

γαρ. υμιν. εν. προ. τοισ⁹. ο. και. πα

ρελαβον. Οτι. χς. απεθανεν.

υπερ. των. αμαρτιων. η. υμων⁹.

4 κατα. τας. γραφας. χυ. οτι. εταφη.

χυ. οτι. εγηγερται. τη. τριτη. ημε

5 ρα. κατα. τας. γραφας. χυ. οτι. ωφ

θη. κηφα. και. μετα ταυτα. τοις¹⁰. ο.

6 ενδεκα. Επιτα. ωφθη. επανω.

πεντα. κοσιοις. αδελφοις. εφαπαξ.

εξων. οι. πλιονες. μενθσιν. εως

αρτι. τινες. δε. κοιμηθησαν.

7 Επιστα. ωφθη. ιακωβω¹⁰. επιτα

ste et secundum ordinem fiant.

ulieres in ecclesiis

taceant. non enim permittit

titur eis loqui sed subditas

esse. Sicut et lex di

cit. Siquid autem discere volunt

domi viros suos interro

gent. Turbe enim est

mulieri loqui in ecclesia

Notum aut vobis facio fratres

evangelium quod predicavi

vobis. quod et accepistis. in quo

et statis per qd et salvamini.

qua ratione pdicaverim vobis

sitenetis. nisi frustra

credidistis. Tradidi enim vobis

enim vobis inprimis qd et ac

cepi quia xpc mortuus est

pro peccatis nostris. secundum

dum scripturas. et quia sepultus est

et quia surrexit tertia die

secundum scripturas. et quia visus

sus est cephae et post haec

undecim. Deinde visus est plus q

quingentis fratribus simul

ex quibus multi manent usque ad

huc. quidam autem dormierunt

Deinde visus est iacobo. deinde

¹ ενσχημωνος.² γινεσθω.³ γυνεκαις.⁴ καθως.⁵ τους.⁶ ευηγγελισαμην.⁷ ω.⁸ πρωτοις.⁹ αμαρτιων ημων.¹⁰ επιτα ωφθη ιακωβω.

CAP. XV. apostolis omnibus . Novissi
v. 8

me autem omnium tamquam abor

9 tivo visus est et mihi . Ego

enim sum minimus aposto

lorum . qui non sum dignus

vocari apostolus . quo perse

cutus sum ecclesiam dī .

10 Gratia autem dī sum id qđ sum . et

gratia ejus . in me vacua

non fuit . sed abundantius

illis omnibus laboravi . non

autem ego . sed gratia dī mecum .

11 Sive autem ego sive illi .

sic praedicamus . et sic

12 credidistis . Si autem xpc pđi

catur . qđ resurrexit a mortuis

quo modo quidam dicunt in vobis .

qm resurrectio mortuorum non est .

13 Si autem resurrectio mortuorum non

es . neque xpc resurrexit .

14 Si autem xpc non resurrexit inanis

est ergo praedicatio nostra

15 inanis est et fides vestra . Inve

nimur autem et falsi te

stes dī qm testimonium dixi

mus adversus dñm . qđ suscitave

rit xpm quem non suscitavit

16 si mortuū non resurgunt

τοις . αποστολοις . πασιν . Αισχα

τον . δε . παντων . ως . περι εκτρο

ματι¹ . ωφθη . και . εμοι . Εγω .

γαρ . εμι . ο . ελαχιστος . των . απο

στολων . ος . οὐκ . εμι . ικανος .

καλισθαι . αποστολος . δι . οτι . εδει

ωξα . την . εκκλησιαν . του̃ θυ̃ .

Χαριτι . δε . θυ̃ . εμι . ο . εμι . και . η̃ .

χαρις . αυτου̃ . εισ . εμαι . πτωχη̃ .

ου̃ . γεγονεν . αλλα . περισσοτερον .

αυτων . παντων . εκοπειασα . θκ̃ .

εγω . δε . αλλη . χαρις . τθ̃ . θυ̃ . συνε

μοι . Ειτε . δε . εγω . ειτε . εκεινοι .

θτωσ̃ . κηρυσσομεν . και . ου̃τωσ̃ .

επιστενυσται . Ειδε . χσ̃ . κηρυ̃ς

σεται . εκνεκρων . οτι . εγιγερται² .

πωσ̃ . λεγουσιν . τινες . εν̃ . υ̃μιν .

οτι . αναστασεις . νεκρων . οὐκ . εστιν .

Εαν . δε . αναστασις . νεκρων . οὐκ .

εστιν . ου̃δε . χσ̃ . εγηγερται .

Ειδε . χσ̃ . οὐκ . εγηγερται . καινον .

αρα . και . το . κηρυ̃γμα . η̃μων .

καινη̃ . και . η̃ . πιστις . υ̃μων . Ευ̃

ρισκομεθα . δεκα³ . ψευδομαρ

τυρες . του̃ . θυ̃ . οτι . εμαρτυρη

σαμεν . κατα . του̃ . θυ̃ . οτι . εγιγεν

τον . χ̃ν̃ . ον̃ . οὐκ . ηγειρεν . ειπερ .

αρα . οι . νεκροι . ουκ . εγιρονται . ει

¹ εκτρωματι.

² εγηγερται.

³ ἄδεκα.

CAP. XV. γαρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται· ἔδε·

v. 17 ὥστε ἐξηγερταί· Εἶδε· ὥστε οὐκ ἐγ

γερταί· ματαία· ἡ πίστις ὑμῶν·

ἐστὶ ἐστὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις¹ ὑμῶν·

18 ἀρα· καὶ οἱ κοιμηθέντες· ἐν ὧ·

19 ἀπολόντο²· Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ·

ἐν ὧ· ἡλικότες· ἐσμεν· μο

νον· ἐλαινότεροι πάντων ἄνων·

20 ἐσμεν· Νῦν· δὲ ὥστε ἐξηγερ

ταί· ἐκ τῶν νεκρῶν· ἀπαρχῇ·

21 τῶν κεκοιμημένων³· ἐπεὶ· δὲ· γαρ·διὰ· ἀνθρώπου· θάνατος· ὡς· διὰ⁴· ἀνθρώπου·22 ἀναστασις· νεκρῶν⁵· ὡς· περ· γαρ

ἐν· τῷ· ἀδάμ· πάντες· ἀποθνήσκου·

σιν· οὕτως· ὡς· ἐν· τῷ· ὧ· παν

23 τέσ· ζῶ· ὁποιοῦνθαι· ἑκάστος·

δέ· ἐν· τῷ· ἰδιωτάγματι· ἀπαρχῇ·

ὥστε· ἐπειτα· οἱ· τοῦ· ὧ· οἱ· ἐν· τῇ·

παρουσία· αὐτοῦ· ἐλπισαντες·

24 εἰτα· το· τέλος· Ὅταν· παραδειδοί·

την· βασιλίαν· τῷ· θῷ· ὡς· πνί⁶· ὅταν·

καταργησῇ· πᾶσαν· ἀρχὴν· ὡς· πα

σαν· ἐξουσίαν· ὡς· δύναμειν·

25 Δεῖ· γαρ· αὐτοῦ· βασιλεῦν· ἀχρι

σού· θῆ· παντὸς· τοῦ· ἐκθροῦ·

26 αὐτοῦ· νπο· τοῦ· ποδᾶς· αἰς

χάτος· ἐκθροσ· καταργίται· ο·

27 θάνατος· Πάντα· γαρ· ὑπετάξεν

nam si mortui non resurgunt· neque

xpc̄ resurrexit· Si autem xpc̄ non resur

rexit· vana est fides vestra·

adhuc enim estis in peccatis vestris·

ergo et qui dormierunt in xpo

perierunt· Si in hac vita tantum

in xpo· sperantes sumus

misérabiliores sumus omnibus

hominibus· Nunc autem xps̄ re

surrexit a mortuis· primitiæ

dormientium· quo enim

p̄ hominem mors· et p̄ hominem

resurrectio mortuorum· et sicut

in adam om̄s moriuntur

ita et in xpo om̄s· vivifi

cabuntur· Unus quisque

autem in suo ordine· primitiæ

xpc̄· deinde hi qui sunt xpi in

adventu ejus·

deinde finis cum tradiderit

regnum dō et patri· cum

evacuerit omnem principatū

et potestatem et virtutem·

Oportet enim illum regnare donec

ponat omnes inimicos

suos sub pedibus ejus· Novis

sima autem inimica destruetur

mors· Omnia enim subiecit·

¹ ἀμαρτίας·² ἀπώλονται·³ κεκοιμημένων·⁴ δι secundum·⁵ νεκρῶν·⁶ πνι·

CAP. XV. sub pedibus ejus . Cum

autem dicit . quia omnia subjecta sunt
ei . sine dubio praeter eum qui sub

v. 28 jecit ei omnia . Cum autem

subjecta fuerint ei omnia . tunc
et ipse filius subjectus erit
ei qui sibi subjecit omnia
ut sit d̄s omnia in omnibus

29 Alioquin quid facient qui bapti-

zantur pro mortuis . si omni
no mortui non resurgunt .

ut quid baptizantur pro illis

30 ut quid et nos periclitamur om-

31 ni hora . Cotidie morior

pro vestra gloria . quam ab eo in xpo ihu
quam ab eo in xpo ihu dno

32 nostro . Si secundum hominem ad

bestias pugnavi effesi . quid mihi
prodest si mortui non resurgunt .

manducemus . et bibamus . cras

33 enim moriemur . Nolite seduci .

corrumpunt mores bonos

34 colloquia mala . Evigilate justi

et nolite peccare .

Ignorantiam enim dī quidam habent

35 ad reverentiam vobis dico .

sed dicit aliquis . quomodo resurgent

mortui . quali autem corpore venient .

ὑπο· τοῦσ· ποδας· αὐτοῦ· Ὁταν·

δε ¹ ἐπῇ· ὅτι· παντα· ὑποτε· τακται·

αὐτῷ· δε· ² λον· ὅτι· ἐκτυσ· τοῦ ὑπο

ταξ· αντοσ· αὐτῷ· παντα³· Ὁταν·

δε· ὑποταγῇ· αὐτῷ· τα· παντα· τοτε·

αυτοσ· ο· υἱος· ὑποταγησεται·

τω· ὑποταξαντι· αὐτῷ· τα· παντα·

ἵνα· η· ο· θ̄σ· τα· παντα· εν· πασειν·

Επει· τι· ποι· οὔσειν· οι· βαπτιζο·

μενοι· ὑπερ· των νεκρων⁴· ει·

ολωσ· νεκροι· οὐκ· εγειρονται·

τι· και· βαπτιζονται· ὑπερ· αὐτων·

τι· και· ημεις· κινδυνευομεν· πα

σαν· οραν⁵· καθημεραν· αποθνησ·

κω· νη· την· ὑμετεραν· καὶ χη·

σιν· ἐν· εχω⁶· εν· χω· ἰν· τω· κω·

ημων⁷· Ει· κατὰ· ανθρωπον· εθη·

ριο· μαχησα· εν· εφεσσω· Τι· μοι·

οφελος· ει· νεκροι· οὐκ· εγειρονται·

φαγωμεν· και· πιωμεν· αὐριον·

γαρ· αποθνησκομεν· μη· πλανασ·

θαι· φθιρουσιν· ηθρη⁸· χρησ· τα

ομιλ· αι· κακαι· Εκνη· ψαται· δι

καιωσ· και· μη· αμαρτανεται·

Αγνωσιαν· γαρ· θ̄ν· τινες· εχουσειν·

προσ· εν· τροπην· ὑμιν· λεγω· Αλ

λερει· τισ· πως· εγειρονται· οι· νε

κροι· ποιω· δε· σωματι· ερχονται·

¹ ειπῇ.

² δηλον.
⁶ ην εχω.

³ + τα (ante παντα).
⁷ ημων.

⁴ νεκρων.
⁸ η· θηρ̄.

⁵ ωραν.

AP. XV.
V. 36

αφρων·σύ·ος·πειρεις·ού·ζω_οποι_
ειται·εαν·μη·πρωτων¹·αποθανη·

37 Και·οσπηρεισ·ούτο·σωμα·το·γεν_
nasciturum
νησομενον·σπειρεις·αλλα·γύμ
νον·κοκον·ειτύχοις·ει·τού·

38 η·τινοσ·των·λοιπων·Ο·δε·θσ·αῡ
τω·διδωσιν·σωμα·καθωσ·ηθε
λησεν·χ_·εκαστω·των·σπερμα

39 των·ιδιων²·σωμα·Οῡ·πασα·σαρξ·
η·αύτη·αλλ_αλλη·μεν·ανων·
αλλη·δε·κτηνου³·αλλη·δε·ιχθύ_

40 ων·αλλη·δε·σαρξ·πετινον⁴·και·
σωματα·επιθρανια·χ_·επηγια
Αλλετερα·μεν·η·των·εποῡρα
νιων·δοξα⁵·ετερα·δε·η·των·

41 επιγιων·αλλη·δε·δοξα·ηλιού·
αλλη·δε·δοξα·σεληνης·και·
αλλη·δοξα·αστερον⁶·αστηρ·
γαρ·αστεροσ·διαφερει·εν·δοξη·

42 ούτωσ·και·η·αναστασις·των·νε
κρων·Cπειρεται·εν·φθορα·εγι

43 ρεται·εν·αφθαρσια·Cπειρεται·εν·
ατιμια·εγирεται·εν·δοξη·Cπι
ρεται⁷·εν·ασθενια·εγирεται·εν·

44 δύναμει·Cπειρεται·σωμα·ψν̄
χικον·εγирεται·σωμα·πνεύμα
τικον·Ει⁸·εστιν·σώμα·ψν̄χικον·

45 εστιν·και·πνεύματικον·καθωσ·

insipiens tu qđ seminas·non vivi
ficatur·Nisi prius moriatur·
et qđ seminas non corpus qđ
futurum est seminas·sed nu
dum granum·utputa tritici
aut alicujus cæterorum·D̄s autem
dat illi corpus sicut volu
it·et unicuique semi
num proprium corpus·Non omnis caro
eadem caro·Sed alia hominum
alia pecorum·alia vero pisci
um·alia volucrum·et cor
pora caelestia·et corpora trestria
Sed alia quidem caelestium
gl̄a·alia autem terrestrium
Alia claritas solis
alia claritas lunae et
alia claritas stellarum·Stella
autem ab stella differt inclaritate·
sic et resurrectio mortuo
rum·Seminatur incorruptione
surgit in incorruptione·Seminatur
inignobilitate·surgit in gl̄a·Semi
natur in infirmitate·surgit in
virtute·Seminatur corpus ani
male·surgit corpus spiri
tale·Si est corpus animale
est et spiritale·Sicut scri

¹ πρωτον.² ιδιον.³ κτηνουσ.⁴ πετινων.⁵ In margine δοξα gloria claritas majestas.⁶ αστερων.⁷ Cπειρεται.⁸ Καθωσ ει.

CAP. XV. ptum est·factus est primus

homo adam inanimam viventem·

Novissimus adam in spm̄ vivi

v. 46 ficantem · Sed non prius qđ

spiritalē est sed qđ animale

deinde qđ spiritalē.

47 Primus homo de terra terrenus·

secundus homo de cælo

48 celestis · Qualis terrenus· ta

les et terreni·et qualis

caelestis·tales et caelestes·

49 Igitur sicut portavimus imaginem

terreni·portemus et ima

50 ginem caelestis · Hoc

autem dico fr̄s quia caro et

sanguis regnum dī non possidebunt

neque corruptio incor

51 ruptelam possidebit · Ecce

mysterium vobis dico · Omnes

quidem resurgemus·sed non

52 omnes immutabimur · In

momento·iniectu oculi·in

novissima tuba · Canet enim

tuba·et mortui surgent

incorrupti·et nos inmutabi

53 mur · Oportet enim corruptibile hoc

induere incorruptionem·et mor

tale hoc induere immortalita

γεγραπται·εγενετο·ο·πρωτος¹·

αν̄ος·αδαμ·εις·ψυχην·ζωσαν,

Ο·αισχατος·αδαμ·εις·π̄να·ζω

οποιουν·αλλου·πρωτον·το·

πνευματικον·αλλα·το ψυχι

κον·επιτα·το·πνευματικον·

Ο·πρωτος·αν̄ος·εκηγ̄ς·χοικος·

ο·δεύτερος·αν̄ος·εξουρανου·

ο·ουρανιος·ο·ιος·ο·χοικος·τοι·

οῡτοι·οι·χοικοι·χ̄·ο·ιος·ο·

ουρανιος·τοι·οῡτι²·χ̄·οι·ουρανοιΑρα³·καθως·εφορεσαμεν·την·ικονα·

τθ·χοικου·φορεσωμεν·χ̄·την·

ικονα·του·επου⁴·νιου⁵·Τοῡτο·γαρ·φιμει⁶·αδελφοι·οτι·σαρξ̄·χ̄·

αιμα·βασιλιαν·θῡ·οῡ·κληρονομη

σοῡσιν·οῡδε·η·φθορα·την·αφ

θαρσιαν·κληρονομησει·Ῑδοῡ·

μυστηριον·ῡμιν·λεγω·Παντες·

μενοῡν·κοιμηθη·σωμεθα⁷·οῡ

παντες·δε·αλλα·γησομεθα·εν·

ατομο⁸·Εν·ροπη·οφθαλμοῡ·εν

τη·αισχατη̄·σαλπιγγι·Calπισει·

γαρ·χ̄·οι·νεκροι·αναστησονται·

αφθαρτοι·χ̄·ημεις·αλλα·γησο

μεθα·Δει·γαρ·οφθαρτον·τοῡτο

εν·δῡσασθαι·αφθαρσειαν⁹·χ̄·τοθῡητον·εν̄δῡσασθαι·αθανασει⁹¹ πρωτος.² τοιουτοι.³ In margine tantum ara.⁴ επουρανου.⁵ φημει.⁶ κοιμηθησομεθα.⁷ ατομω.⁸ M̄ar in margine.⁹ Desunt a 1 Cor. xv. 53, ad 2 Cor. v. 20. Sed habentur hic p. 103. [R.B.]

P. XV. αν¹. Τότε·γενησεται·ι·ο·λογος·ο·γε
V. 54

γραμμενος·κατεποθη·ο·θανα

55 τοσ·εις·νικος·που·σου·θανατε·

το·κεντρον·που·σου·θανατε·το·

56 νικος·Τοδε·κεντρον·τθ·θανα

του·η·αμαρτιασ²·Η·δε·δυναμις·

57 της·αμαρτιασ·ο·νομος·Το³δε·θω·

χαρις·το·διδωτι⁴·ημιν·το·νικος⁵·

δια·του·κν·ημων·ω·χρ^υ·

58 Ωστε·αδελφοι·μου·αγαπητοι·

αιδρεοι·γινεσθαι·αμετακινητοι·

περισσευοντες·εν·τω·εργω·του·

κν·παντατε·ιδετεσ·οτι·θκ·εστιν·

ο·κο^πος⁶·υμων·χ^ρνος·εν·κω·

P. XVI. 1 Περι·δε·της·λογιας·της·εις·τους·

αγιους·ωσ·περ·διαταξα·ταισ·εκκλη

σιαισ·της·γαλατιας·Ουτωσ·και

2 υμ^ις·ποιησεται·κατα·μιαν·σαββα

του·Εκαστος·υμων·παρε·αυτο⁷·

τιθετω·θεσαυριζον⁸·οτι·ανε^ο

δωτε·Ινα·μη·οταν·ελθω·τοτε·

λογiai·γινονται⁹·Οταν·δε·para

γενωμαι·θσαν·δοκειμασηται·

διεπιστολον¹⁰·τουτουσ·πεμψω·

απενεγκειν·την·χαριν·υμων·

4 εις·ημ^ι·Εαν·δε·η·αξιον·του·κα

μαι·πορευεσθαι·συνεμοι·πορευ^ι

5 σονται·Ελευσομαι·δε·προσ

tem·Tunc fiet sermo·qui scri

ptus est·absorta est mors

invictoria·ubi est mors

aculeus tuus·ubi est mors

victoria tua·Aculeus autem mor

tis peccatum est·Virtus vero

peccati lex·do autem

gratias·qui dedit vobis victoriam

p dnm nrm ihm xpm

Itaque frs mei dilecti

stabiles estote et immobiles

abundantes in opere

dni semper·scientes quod labor

vr·non est inanis in dno

Decollectis autem quæ fiunt in

scis·sicut ordinavi ecclesi

is galatiae·Ita et

vos facite per unam sabba

ti·unusquisque vrm apud se

ponat recondens quod ei bene

placuerit·ut non cum venero·tunc

collectae fiant·Cum autem psens

fuero·quos probaveritis

per epistolas·hos mittam

perferre gratiam vrm inhie

rusalem·Quod si dignum fuerit

ut et ego eam·mecum i

bunt·Veniam autem ad

¹ Vide fol. 56 [R.B.]

⁷ παρε αυτω.

² αμαρτια.

⁸ θησανριζων.

³ Τω.

⁴ τω διδοντι.

⁹ γινωνται.

⁵ νεικος.

⁶ κοπος.

¹⁰ διεπιστολων.

CAP. XVI. vos · cum macedoniam ptransi

ero · Nam macedoniam ptransibo

v. 6 apud vos · autem forsitan mane

bo vel etiam hiemabo · Ut vos

me deducatis quocumque

7 iero · Nolo enim vos

modo intransitu videre · Spero

enim me aliquantum temporis manere

apud vos si $\overline{\text{dñs}}$ permiserit ·

8 pmanebo autem ephesi usque ad

9 pentecosten · Ostium enim mihi

apertum est magnum · et evidens

10 et adversarii multi · Si autem

venerit timotheus · Videte

ut sine timore sit apud vos

Opus enim $\overline{\text{dñi}}$ operatur · sicut et

11 ego · Nequis ergo illum spernat ·

deducite autem illum in pa

ce ut veniat ad me · Expecto

enim illum cum fratribus

12 De apollo autem fratre

significo vobis q^a multum ro

gavi eum · ut veniret ad

vos cum fratribus et

utique non fuit voluntas · ut

nunc veniret · Veniet autem cum

13 ei vacuum fuerit · Vigilate sta

te in fide · viriliter agite et con

ύμας · όταν · μακεδονίαν · διέλ

θω · Μακεδονίαν · δε¹ · διερχομαι ·

προς · ύμας · δε · τυχόν · παραπο

μειν^{ω2} · και · παραχίμασω · ειμη ·

ύμεις · μαίπροπεμψήται · ού · αν

πορεύομαι · Ού · θέλω · γαρ · ύμας ·

αρτί · εν · παραδ^{ω3} · ιδίον · Ελπείζω ·

γάρ · χρόνον · τείνα · επι · μιναι ·

προς · ύμας · εαν · ο · $\overline{\text{κς}}$ · επιτρέπη ·επιμενω · δε · εφεσσ^{ω4} · εως · της

πεντηκοστης · Θύρα · γαρ · μοι ·

ανεώγειν · μεγάλη · χ · ενεργί^{ς5} ·

χ · αντικημενοι · πολλοι · Εαν ·

θε^{ς6} ελθ · τημοθεος · Βλεπεται⁷ ·ίνα · αφοβ^{ω8} · γενηται · προς · ύμας ·Το · γαρ · εργον · $\overline{\text{κν}}$ · εργαζεται · ως · χ ·

εγω · Μητις · αύτον · εξούθενηση ·

προπεμψαται · δε · αύτον · εν · ίρη

νη · ίνα · ελθ · προς · εμαι · Εχ^{ω9}δεχομαι · γαρ · αύτον · μετα · τον^{ω8} · αδελφων ·

Περι · δε · απολλω · του · αδελ

φού · δε^{ω9} · ύμιν · οτι · πολλα · πα

ρεκαλεσα · αύτον · ίνα · ελθ · προς ·

ύμας · μετα · των · αδελφων · και

παντ^{ω10} · ούκ · ην · θελημα · ίνα ·

νύν · ελθ · Ελεύσεται · δε · όταν ·

εύκαιρεση¹¹ · Γρηγορείται · στηκεται · εν · πιστι · ανδριζ^εεσθαι · κρα¹ γαρ (pro δε). ² παραπομεινω. ³ παροδω. ⁴ εν εφεσσω. ⁵ ενεργησ, at in marg. ενεργια.⁶ δε. ⁷ τιμοθεος. Βλεπέτε. ⁸ των. ⁹ δηλω. ¹⁰ παντω. ¹¹ ευκαιρεση.

P. XVI. ται· οὐσθαι· παντα· ὑμῶν· εν· α
V. 14
15 γαπη· γινεσθω· Παρακαλω· δε·
ὑμας· αδελφοι· Ο·ιδαται· την·
οικιαν· στεφανα· χυ· φορτουνα
του· και· αχαϊκου¹· οτι· εισιν·
απαρχη· της· αχαιας· χυ· εισ· δια
κονιαν· τοις· αγιοις· εταξαν· εαυ
16 τους· Ινα· και· ὑμις· ὑποτασσησ
θαι· τοις· τοις· 8· τισ²· χυ· παντι·
τω· συνεργουντι· χυ· κοπιωντι·
17 εν· ὑμιν· Χαιρω· δε· επι· τη·
παρουσια³· στεφανα· χυ· φορτου
να· του· χυ· αχαικου· οτι· του
μετερον· ὑστερημα· αυτοι· ανε
18 πληρωσαν⁴· Ανεπαυσαν· γαρ· χυ·
το· εμον· πνα· και· το· ὑμῶν·
Επιγινωσκεται· ουν· τούστοι· ου
19 τουσ· ασπαζονται· ὑμας· αι
εκκλησiai· της· ασιας· ασπα
ζονται· ὑμας· εν· κω· πολλα·
ακυλα⁵· χυ· πρισκιλλα· συντη
κατοικον· αυτων· εκκλησια·
20 παρους⁶· χυ· ξενζομαι· ασπα
ζονται· ὑμας· οι· αδελφοι· παν
τες· ασπασασθαι· αλληλους·
21 εν· φιληματι· αγιω· Ο· ασπασ
22 μοσ· τη· εμη· χιρι· παυλου· Ητισ·
ου· φιλι· τον· κν· ιν· χν· Η· τω· ανα

fortamini · Omnia vestra Incari
tate fiant · Obsecro autem
vos fratres · nostis
domum stephane · et fortuna
ti et achaici · quoniam sunt ·
primitiae achaiæ · et inmi
nisterium scorum ordinauerunt se
ipsos ut et vos subtitii si
tis ejusmodi · et omni
cooperanti et laboranti
In vobis · Gaudeo autem Inpræ
sentia stephane et fortuna
ti · et achaici · Quoniam id quod
vobis deerat · Ipsi supple
verunt · Refecerunt enim et
meum spm et vrm ·
Cognoscite ergo qui ejus mo
di sunt · Salutant vos
accelesiae asiae · Salutant
vos Indno multum
aquila et priscilla · cum
domestica sua ecclesia
apud quos et hospitor · salu
tant vos frs om
nes · salutate Invicem
In osculo sco · Salutati
o mea manu pauli · si quis
non amat dnm ihm xpm · sit ana

¹ αχαικου.

² τοιουτοις.

³ παρουσιας.

⁴ ανεπληρωσαν.

⁵ ακυλας.

⁶ παροις p.m. at παρους s.m.

CAP. XVI. thema maranatha · Gratia

V. 23

24 dñi ihu vobiscum · Caritas

mea cum omnibus vobis in xpo

ihu · EXPLICIT AD COR PRIOR.

Ἐντίπ̄ ad Corin

thios secunda ·

CAP. I. 1 Paulus Aps̄ls ·

per voluntatem Dī ·

et timotheus frater ecclesiae

dī quæ est corinthi

cum sanctis omnibus

qui sunt In universa achaia ·

2 Gratia vobis et pax adō patre

3 nro et dño ihu xpo · Bene

dictus d̄s et pater dñi nr̄i

ihu xp̄i · pater misericordiarum

et d̄s totius consolationis ·

4 qui consolatur nos In omni

tribulatione nr̄a · ut possimus

et ipsi consolari eos qui In omni

præssura sunt per exortationem

qua exortamur et

5 ipsi a dō · Quoniam sicut

abundant passiones

xp̄i In nobis Ita et per

xpm abundat consolatio

θεμα·μαρανθα¹ · Η·χαρισ·του

κν̄ ιν̄ χν̄·μεθύμων · Η·αγαπη·

μου·μετα·παντων·νμων·εν·χ̄ω·

ιην, Ετελεσθη·προσκορινθισ·α²·

Αρχεται προσ Κοριν

θιους · Δευτερη ·

Παυλος · αποστολος ·

δια³· θεληματος · θν̄ ·

χ̄ τιμοθεος·ο·αδελφος·τη·εκκλη

σια·του·θν̄·τη·ουση·εν·κορινθω·

συν·τοις·αγιοις · πασιν·

τοις·ουσειν·εν·ολητη·αχαία·

Χαρισ·υμιν·χ̄·ιρηνη·αποθν̄·πρ̄σ·

ημων·χ̄·κν̄·ιν̄ χν̄ · Ευλογη

τος·ο·θ̄ς·και·π̄ηρ·του·κν̄·ημων·

ιν̄ χν̄·Π̄ηρ·των·οικ·τιρμων·

χ̄·θ̄ς·πασησ·παρακλησεως·

οπαρακαλων·ημασ·επι·παση·τη·

θλιψι·ημων⁴·ἵνα·το·δυνασθαι·

ημασ·παρακαλιν·τους·εν·πα

ση·θλιψι·δια·τησ·παρακλησε

ωσ·Ησ·παρακαλου·μεθα·και·

αυτοι·απο⁵του·θν̄ · Οτι·καθωσ·

περισσευει·τα·παθηματα·του·

χρν̄·εισ·ημασ · Ουτωσ·χ̄·δια·

του·χρν̄·περισσευει·χ̄·η·παρακλη

¹ μαρανθα. ² Ad finem habet γενεθγω γενεθγω Ετελεσθη Προς Κορινθιους Πρωτη. Αρχεται
 προς Κορινθιους. Δευτερη. B. ³ + ιν̄ χν̄ (ante δια). ⁴ ημων. ⁵ υπο (pro απο).

CAP. I.
V. 6

- σισ·ημων·Ειτε·δε·θλιβομεθα·
 ὑπερ·της·ὑμων·παρακλησεως·
 χ·σωτηριας¹·της·ενεργου̇με-
 νης·εν·ὑπομονη·των·αὐτων·
 παθηματων·ωσ·χ·ημισ·πας
 χομεν·χ·η·ελπισ·ημων·βλι
 βαια·ὑπερ·ὑμων·Ειτε·παρακα-
 λου̇μεθα·ὑπερ·της·ὑμων·παρα-
 7 κλησεως·χ·σωτηριας·Ειδοτες·
 οτι·οικοι·νωνοι·των·παθηματων·
 εσται·χ·της·παρακλησεως·
 8 Οὐ·γαρ·θελομεν·ὑμας·αγνωειν·αδελ-
 φοι·περι·της·θλιψεως·ημων·της·
 γενομεν·ης·εν·τη·ασια·οτι·καθ-
 ὑπερ·βολην²·εβαρηθημεν·παρα
 δυναμιν·Ωστε·εξαπορεθηναι·
 9 ημας·χ·του̇·ζην·αλλαὐτοι·εν·
 εαντοις·το·αποκριμα·του̇·θανα-
 του̇·εσχηκαμεν·ινα·μη·πεποιθοτες·
 ωμεν·εφεαὐτοις·αλληπι³·θν·τον·
 10 εγιροντα·του̇ς·νεκρους·ος·εκ τη·
^ε
 λικου̇·τθ·θανατου̇·ερρῶσα·το
 ημας·χ·ρῦεται·εισ·ον·ηλπικα
 11 μεν·χ·οτι·ρῦεται·σύν·που̇ρ-
 γουντων·χ·ὑμων·περι·ημων⁴·
 τη·δεήσει·Ινα·εν·πολλο·πρωσωπω̇⁵
 το·εισ·ημας·χαρισμα·διαπολλων·
 12 εὐχαριστηθη·υπερ·ὑμων⁶·Η·γαρ

nra·Sive autem tribulamur
 pro vestra exortatione
 et salute·quæ operatur
 intolerantia earundem
 passionum quas et nos pati
 mur·et spes nra firma
 pro vobis·Sive exortamur
 pro vestra exortatio
 ne et salute·Scientes
 quō sicut socii passionum
 estis·sic eritis et consolationis
 Non enim volumus ignorare fr̄s
 detribulatione nra·quæ
 facta est in dño·quō supra
 modum gravati sumus·supra
 virtutem·Ita ut tederet
 nos etiam vivere·Sed ipsi in
 nobis ipsis·responsum mor-
 tis habuimus·ut non simus fiden-
 tes in nobis·sed in dō qui
 suscitāt mortuos·qui de
 tantis periculis eripuit
 nos et eruit·In quem spera-
 mus·quō et adhuc eripiet ad-
 iuvantibus et vobis in oratione
 pro nobis·ut ex multarum facierum perso-
 nis·ejus quæ in nobis est donationis per
 multos gratiæ aguntur pro nobis·Nam

¹ σωτηριας.² καθ·υ̇περβολην.³ αλληπι.⁴ περι υμων.⁵ πολλω προσωπω̇.⁶ ημων.

CAP. I. gloria nostra haec est
 testimonium conscientiae no-
 strae. qđ in simplicitate et since-
 ritate dī et non in sapientia car-
 nali sed in gratia dī conversati
 sumus in hoc mundo abundan-
 v. 13 tius autem advos. Non enim alia
 scribimus vobis quam quae le-
 gistis et cognovistis. Spero
 autem quod usque in finem cognos-
 14 cetis sicut et cognovistis nos
 ex parte quia gloria
 vestra sumus sicut et
 vos nostra in die dñi
 15 nri ihu xpi et hac
 confidentia volui
 prius venire ad vos
 16 ut secundam gratiam haberetis et
 per vos transire in mace-
 doniam. et iterum a macedo-
 nia venire advos et
 a vobis deduci in
 17 judeam. Cum hoc ergo vo-
 luissem numquid levitate u-
 sus sum aut quae cogito secundum
 carnem cogito. ut sit apud me
 18 est et non. Fidelis
 autem ds quia sermo noster qui sit ad

καυχῆσιν· ἡμῶν· αὐτὴ· ἐστίν· το
 μαρτύριον· τῆς· συνιδήσεως· ἡ
 μῶν· ὅτι· ἐν· ἀπλοτητι· καὶ· ἰλι-
 κρινία· θῦ· οὐκ· ἐν· σοφία¹· σαρκί
 νη· ἀλλ· ἐν· χάριτι· θῦ· ἀνεστρα-
 φημεν· ἐν· το²· κόσμῳ· Περὶ· σπο-
 τερῶς· δὲ· πρὸς³· ὑμᾶς· Οὐ· γὰρ· ἀλλὰ·
 γραφομεν· ὑμῖν· ἡ· α· ἀναγινωσ-
 κεται· καὶ· ἐπιγινώσκειται· ἐλπι-
 ζῶ· δὲ· ὅτι· ἕως· τελοῦς· ἐπὶ· γνῶσ-
 ἐσται⁴· καθὼς· χ· ἐπεγνώσθη· ἡ
 μᾶς· ἀπομεροῦς· ὅτι· καυχῆμα·
 ὑμῶν· ἐσμεν· καθα· περὶ· καὶ·
 ὑμῖς· ἡμῶν· ἐν· τῇ· ἡμέρᾳ· τοῦ·
 κυ· ἡμῶν· ὡ· χ· ταύτη·
 τη· πεποιθήσει· Εὐβουλομεν⁵·
 προτερον· ἐλθιν· πρὸς· ὑμᾶς⁶
 ἵνα· δεύτεραν· χάριν· ἐχηται· χ·
 δια· ὑμῶν⁷· ἀπελθιν· ἐς⁸· μακαί-
 δονίαν· χ· παλιν· ἀπο· μακαί-
 δονίαν· ἐλθιν· πρὸς· ὑμᾶς· χ·
 ἀφ' ὑμῶν· προπεμφθῆναι· ἐς· τιν⁹·
 ἰουδαίαν· Τοῦτο· οὖν· βουλομε-
 νος· μητι· ἀρα· ἐλαφρία· ἐχρησα-
 μην· ἡ· α· βούλευομαι· κατασαρ-
 κα· βούλευομαι· ἵνα· ἡ¹⁰· παρεμοί-
 το· ναί· ναί· καὶ· το· οὐ· οὐ· Πιστος·
 δε· ο· θς· ὅτι· ο· λογιος· ἡμῶν· ο, πρὸς·

¹ σοφία. ² τῷ. ³ πρὸς. ⁴ ἐπιγινώσκειν. ⁵ Εὐβουλομεν. ⁶ Post ὑμᾶς addit. καὶ
 ἀφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν ἰουδαίαν. ⁷ δι' ὑμῶν. ⁸ εἰς. ⁹ εἰς τιν. ¹⁰ ἢ ὑπὲρ ἡ.

CAP. I. ὁμασ· οὐκ· ἐστίν· ναι· και· οὐ·

vos· non est in illo est· et non· sed est

v. 19 Ο· γαρ· θν· υἱος· ιησ· χρσ·

in illo est· Dī enim filius ihs xps

ο· εν· ὑμιν· οδι· ημων· κηρ· ὕχ

in vobis per nos praedica

θισ¹· διεμου· χυ· σιλβανού· και·

tus est per me et salvanum et

τιμοθεού· οὐκ· ετενετο²· ναι·

timotheum· Non fuit est

και· ου· αλλα· ναι· εν· αὐτω· γενο

et non· Sed in illo fu est

20 μεν³· οσαι· γαρ· επαγγελιαι· θν· εν·

it· quotquot enim promissiones dī

αὐτω· τοναι· Διο· και· δι· αὐτου·

sunt in illo est· Ideo et per ipsum

το· αμην· τω· θω· προσ· δοξαν· χυ·

amen deo adgloriam nostram

21 τιμην· δι· ημων· Ο· δε· βαιβαιον⁴·

qui autem confirmat

ημασ· σὺν· ὑμιν· εισ· χν· χυ· χρι

nos nobiscum in xpo et qui un

22 σασ· ημασ· θσ· και· οσ· φραγισαμε

xit nos ds et qui signavit nos

νωσ⁵· ημασ· και· δούσ· των· αραβο

et dedit pignus

να⁶· του· πνσ· εν· ταισ· καρδιαισ·

sps in cordibus

23 ημων· Εγω· δε· μαρτυρα· τον· θν·

nostris· Ego autem testem dñm

επικαλούμαι· επι· την· εμην·

invoco in animam meam

ψνχην· οτι· φιδομενος· ὑμων·

quod parcens vobis

24 οὐκ· ηλθον· εισ· κορινθον· Οὐκ⁷·

non veni ultra corinthum· Non

οτι· κυριεύομεν· της· πιστεως·

quia dominantur fidei

ὑμων· αλλα· σὺνεργοι· εσμεν·

vestrae sed adiutores sumus

της· χαρας· υμων· τη· γαρ· πιστει·

gaudii vestri· Nam fide

AP. II. 1 εστηκατα· Εκρινα· δε· εμαυ

statis· Statui autem hoc ipsum

τω· τουτο· Το· μη· παλιν· εν· λυπη·

apud ut non in tristitia ve

2 ελθιν· προσ· ὁμασ· Ει· γαρ· εγω·

nirem ad vos· Si enim ego con

λῦπω· ὁμασ· Και· τις· ἐστιν· ο· εὐ

tristo vos· et quis est qui me

φραινων· Μαί· ειμη· ολῦπὸν με

laetificet· nisi qui contrista

3 νος· ἐξεμου· και· τουτ⁸· αὐτο·

tur ex me· et hoc ipsum

εγραψα· ὑμιν· ινα· μη· ελθων·

scripsi vobis· ut non cum venero

¹ κυρνηθισ.² εγερετο.³ γεγονεν.⁴ βαιβαιων.⁵ οσ φραγισαμενος.⁶ τον αραβων.⁷ Ουχ seruidum.⁸ τουτο.

CAP. II. tristitiam super tristiam habeam de quibus

oportuerat me gaudere confidens in
omnibus vobis qⁱa mecum gaudium om

v. 4 nium vestrum est. Nam ex multa

tribulatione et angustia cordis

scripsi vobis per multas lacri

mas non ut contristemini. sed

ut sciatis quam caritatem habeo

. 5 abundatius in vobis. Si quis

autem contristav̄ non me contrista

vit. sed ex parte ut non one

6 rem omnes vos. Sufficit illi qui ejusmodi est

objurgatio haec. quæ fit a pluribus

7 Ita ut econtrario magis

donetis et consolemini. ne

forte. abundantiori tristitia

absorbeatur qui ejusmodi est

8 Propter qd̄ obsecro vos ut confirmetis

9 in illum caritatem. Ideo enim et

scripsi vobis. ut cognoscam experi

mentum vestrum. an in omnibus

10 obedientes sitis. Cui autem aliqd̄ do

nastis et ego. Nam et ego qd̄

donavi. si quid donavi

propter vos in persona xp̄i. Ut

non circumveniamur. a

11 satana. Non enim ignoramus

cogitationes ejus

f

λύπην. ἐπιλύπην. ἐχω. ἐφών.

ἐδι. μαι. χαριν. πεποιθωσ. ἐπι

παντας. ὑμας. Ὅτι. ἡ. ἐμῃ. χαρά. παν

των. ὑμῶν. ἐστίν. Ἐκ. γὰρ. πολλῆς.

θλίψεως. καὶ. σύνοχης. καρδίας.

ἐγράψα. ὑμῖν. διὰ. πολλόν. δ. α

κριών¹. Οὐχ. ἵνα. λύπηθῇται. ἀλ

λῖνα. γινώται. τὴν. ἀγαπὴν. ἐν². ἐχω.

περισσότερος. πρὸς. ὑμας. εἰ. δέ.

τις. λελύπηκεν. οὐκ. ἐμαί. λελύπη

κεν. ἀλλαπο. μερούς. ἵνα. μὴ. ἐπι

βαρῶν. παντας. ὑμας. Ἰκανόν.

τωτοί. οὐτω. Ἡ. ἐπιτιμία. αὐτῇ.

ὥστε. τὸν. ναντίον. ὑμας. μάλλον.

χαρίσασθαι. καὶ. παρακαλεσθαι. μὴ.

πῶς. τῇ. περισσοτέρα. λύπη. κατὰ

ποθῇ. Ὁ. τοί. οὗτος.

Δι. ο. παρακαλῶ. ὑμας. κῦρῶσαι. εἰς.

αὐτόν. ἀγαπὴν. εἰς. τοῦτο. γὰρ. καὶ

ἐγράψα. ὑμῶν. ἵνα. γινώ. τὴν. δοκι

μὴν. παντῶν. ὑμῶν. εἰ. εἰς. πάντα

ὑπῆκο. οἱ. εἰσται. Ὡ. δέ. τι. χαρι

ζῆσθαι³. καὶ. ἐγώ. καὶ. γὰρ. ἐγώ. ο.

καὶ. χαρισμαί⁴. εἰ. τι. κεχαρισμαί.

δι. ὑμας. ἐν. προσωπῶ. χν. ἵνα.

μὴ. πλεον. ἐκτιθῶμεν. ὑπο. τοῦ.

σατανα. Οὐ. γὰρ. αὐτοῦ. τα. νο

ver
sutias

ηματα. ἀγνο. οὐμὲν

¹ πολλῶν δακρυῶν.

² ἡν.

³ χαριζέσθαι.

⁴ καὶ χαρεῖσμαι primum.

CAP. II. Ελθων·δε·εις·την·τρωαδα·δια·
V. 12το·ευαγγελιον·του· $\chi\rho\iota$ ·και· $\theta\upsilon$ ρα·μοι·ην·εωγμενη·εν· $\kappa\omega$ ·οὐκ·εσχγκα·ανεσειν·τω· $\pi\nu$ ·μου·Τω·μη· $\epsilon\upsilon\rho\iota\alpha$ ν·μαι·τιτον·

13 τον·αδελφον·μου·αλλα·απο

ταξαμενος· $\alpha\upsilon\tau\circ\iota\varsigma$ ·εξηλθον·14 εις·μακαιδονιαν·Τω·δε· $\theta\omega$ · $\chi\alpha\rho\iota\varsigma$ ·το^ω·παντοτε·θριαμ·βενοντι·ημασ·εν·τω· $\chi\rho\omega$ ·και·την·

οσμην·τησ·γνωσεωσ·αυτου·

φανερουνται·δι·ημων·εν·παντι·

15 τοπω·Οτι· $\chi\rho\iota$ · $\epsilon\upsilon\omega\delta\rho\iota\alpha$ ³·εσμεν·τω· $\theta\omega$ ·εν·τοις·σωζομενο⁴·σ⁴· $\chi\eta$ ·

16 εν·τοις·απολλυμενοις·Οις·μεν·

οσμη·θανα·του·εις·θανατον·οις·

δε·οσμη·ζωησ·εις·ζωην·και·

17 προσ·ταυτα·τισ·ικανος·Ου·γαρ·

εσμεν·ωσ·οιλοιποι·καπηλευ

οντες·τον·λογον·του· $\theta\nu$ ·αλλεξ·ιλικρινιασ·ωσ·εκ· $\theta\nu$ ·κατενω π
γιον⁵·του· $\theta\nu$ ·εν· $\chi\rho\omega$ ·λαλουμεν·CAP. III. Αρχομεθα·παλιν·εαυτου^ς·συνις
Iταναι·ημη· $\chi\rho\eta\zeta\omicron$ μεν·ωσ·τινες·συν·στατικον·επιστολον⁶·προσ· $\epsilon\mu$ ·μασ·η·εξ· $\epsilon\mu$ ων·συν·στατικων⁷·
epistolis2 επιστολον⁸·Η·επιστολη·ημων·υμις·εσται·εν·γεγραμμεν⁹·εν·

Cum venissem autem troade propter

evangelium $\chi\rho\iota$ ·et ostium mihi aptum esset in $\delta\nu\omicron$ non habui requiem $\sigma\pi\upsilon$

meo·eo qđ non invenerim titum

fratrem meum·Sed vale faci

ens eis·profectus sum

in macedoniam· $\bar{\Delta}\nu\omicron$ autem

gratias qui semp triumphat

nos in $\chi\rho\omega$ ·et odo

rem notitiae suae

manifestat p nos in omni

loco·Quia $\chi\rho\iota$ bonus odor sumus $\bar{\delta}\nu\omicron$ in his qui salvi fiunt et

in his qui pereunt·aliis quidem

odor mortis in mortem·Aliis

autem odor vitae in vitam·et

haec quis ta idoneus·Non enim

sumus sicut plurimi adulte

rantes verbum $\bar{\delta}\nu$ ·Sed exsinceritate sic ex $\bar{\delta}\nu$ coram $\bar{\delta}\nu$ in $\chi\rho\omega$ loquimurIncipimus iterum nosmetipsos $\bar{\epsilon}\nu\omicron$

mdare vobis·aut nuqđ egemus

sic quidam commendatiis epistolis ad

vos aut ex vobis

Epistola nostra

vos estis scripta in

1 ευρινωμαι.

2 τω.

3 $\chi\rho\upsilon$ ευωδεια.

4 σωζομενοις.

5 κατενωπιον.

6 συνστατικων επιστολων.

7 συνστατικων.

8 επιστολων.

9 ενεγεγραμμενη.

CAP. III. cordibus nostris quæ scitur

et legitur ab omnibus

v. 3 hominibus manifestati.

qm̄ epistola estis xp̄i minisstra

ta anobis et scripta

non atramento sed spū dī

vivi. Non in tabulis lapide

is sed in tabulis cordis

4 carnalibus. Fiduciam autem ta

lem habemus per xpm̄

5 ad dñi non quod sufficientes

simus cogitare aliquid ano

bis quasi ex nobis sed sufficien

6 tia nostra ex dō est qui et ido

nēos nos fecit ministros novi

testamenti non littera sed

spū. Littera enim occi dit

7 sp̄s autem vivificat. Quod si

ministratio litteris mortis litte

ris deformat in lapidibus fu

it in gloria. Ita ut non possent

intendere filii israhel in

faciem moysi propter glori

am vultus ejus quæ

8 evacuatur quomodo non ma

gis ministratio sp̄s erit

9 in gloria. Nam si ministratio

damnationis gloria est multo

ταισ·καρδιαισ¹·ημων·γινωσκο·

μενη·και·αναγινωσ·κομενη

υπο·των·ανων·φανερουμενοι·

οτι·εσται·επιστολη·χυν·διακο

νηθισα·υφημων·εν·γεγραμμε

νη·ουμελανι²·αλλα·πνι·θν̄·ζωντωσ³·Ουκ·εν·πλαξιν⁴·λιθειναισ·αλλεν·πλαζειν·καρδιασ⁵·σαρκιναισ·Πεποιθησιν⁶·δε·τοι·

αυτην·εχομεν·δια·του·χυν·

προστον·θν̄·ουχ·οτι·ικανοι·

εσμεν·λογιζεσθαι·τι·αφεαν

των·ωσ·εξ·αυτων·αλλη·ικανο

της·ημων·εκ·του·θν̄·οσ·και·ικα

νωσεν·ημασ·διακονουσ·χ·νησ

διαθηκησ·ου·γραμματος·αλ

λα·πνσ·Το·γαρ·γραμμα·αποκτην

νει⁷·Το·δε·πνα·ζωοποιει·Ειδε·

η·διακονια·του·θανατου·εν·γραμ

ματι·τε·τυπωμενη·λιθοισ·εγενη

θη·εν⁸·δοξη·ωστε·μη·δυνασθαι·

ατεινσαι·τους·ιουσ·ιηλ·εισ·το·

προσωπον·μουσεωσ⁹·δια·την·δο

ξαν·του·προσωπου·αυτου·την·

καταργουμενην·πωσ·ουχι·μαλ

λον·η·διακονεια·του·πνσ·εσται·

εν·δοξη·Ει·γαρ·τη·διακονια·της·

κατακρισεωσ¹⁰·δοξα·εστιν·πολλω·¹ καρδαιαισ.² μελλανι.³ ζωντος.⁴ πλαξιν p. m.⁵ καρδιαισ.⁶ Πεποιθησιν.⁷ αποκτεννει.⁸ ε, εν.⁹ Μωυσεωσ.¹⁰ In margine κατακρισις.

ΑΡ. III. μαλλον· περισσευει· η· διακονια·

της· δικαι· οσύνησ· εν· δοξη·

v. 10 Και· γαρ· οὐδε· δοξασ· ται· το· δε· δο

ξας· μενον· εν· τουτω· τω· μερι

ενεκεν· ^η· της· υπερβαλλούσης·

11 δοξης· Ει· γαρ· το· καταργ· ούμε

νον²· δια· δοξης· Πολλω· μαλλον·

12 το· μενον· εν· δοξη· Εχοντες·

ον· το· αυτην³· ελπιδα· Πολλη·

13 παρρησια· χρωμεθα· Χ· ουκ·

καθα· περ· ^ω· μουσησ⁴· επιθη· καλύμ

μα⁵· επι· το· προσωπον· αυτου⁶· προσ·

τομη· ατενισαι· τους· υιους· ιηλ·

εισ· ^{finem ω}· τελος⁷· του· καταργουμενου·

14 Αλλε· πωρωθητα· νοηματα· αυ

των⁸· αχρι· γαρ· της· ημερων· ημε

ρας⁹· το· αυτο· καλύμμα· εν· τη·

αναγνωσι· της· παλαιας· διαθηκης·

μενει· Μη· ανακαλύπτομενον·

15 οτι· εν· χρω· καταργιται· αλλεωσ·

σημερον· ηνικα· αναγινωσκε

ται· μουσησ¹⁰· καλύμμα· καιται¹¹·

16 επι· την· καρδιαν· αυτων· Οτα·

^{vero}· δαν· επιστρεψη· προσ· κυ· περι

17 εριται· το· καλύμμα· Οδε· κσ·

το· πνα· εστιν· Που· δε· το· πνα· κυ·

18 εκει· ελευθερια· Ημεις· δε· παντες·

ανακεκαλύμμενω¹²· προσωπω· την·

magis abundet ministerium

justiciae in gloria

Nam nec glorificatum est quod cla
ruit in hac parte

propter excellentem

gloriam· Si enim quod evacu

tur per gloriam est multo magis

quod manet in gloria est· Habentes

ergo talem spem· multa

fiducia utimur· et non

sicut moyses ponebat vela

men super faciem suam· ut

non intenderent filii isrl·

in faciem ejus quae evacuatur

Sed si obtunsi sunt sensus eo

rum· Usque inodiernum enim di

em idipsum velamen in

lectione veteris testamenti

non revelatum

quia in xpo evacuatur· Sed usque

in hodiernum diem quotiens

legitur· moyses velam^h est posi

tus super cor eorum· Cum

autem convsus fuerit ad dm au

feretur velamen· Dns autem

sps est· Ubi autem sps dni

ibi libertas· Nos autem omnes

revelata faciae

¹ ενεκεν της ² καταργο^υ· μενον· ³ τοι αυτην s. m. του αυτην p. m. ⁴ μουσησ·

⁵ καλυμμα· ⁶ In margine Mar· ⁷ τελος· ⁸ In marg. contra judaeos·

⁹ της ημερον ημερας· ¹⁰ μωϋσης· ¹¹ κειται· ¹² ανακεκαλυμμενω·

CAP. III. gloriam dñi contemplantes

in eandem imaginem transformamur

a claritate in claritatem tamquam

CAP. IV. a dñi spu. Ideo habentes

V. I

hanc ministracionem juxta quod

misericordiam ꝓsecuti sumus non deficiamus

2 sed abdicemus occulta

dedecoris non ambulantes

in astutia neque adulteran

tes verbum dī sed in

manifestatione veritatis commen

dantes nosmet ipsos ad omnem c̄sci

enciam hominum coram dō.

3 Quod si etiam opertum est

evangelium nrm̄ in his qui pere

unt est opertum

4 In quibus d̄s hujus saeculi

et caecavit mentes

infidelium. Ut non fulgeat

illuminatio evangelii

gloriae xp̄i qui est ima

5 go dī. Non enim nosmetipsos

predicamus sed ihm̄ xpm̄ dnm̄

nos autem servos vestros per

6 ihm̄ quo d̄s qui dīx de tenebris

lucem splendescere illux̄ in

cordibus nostris ad illuminationem

scientiae claritatis dī in fa

δοξαν·κν·αποπτριζομενοι·την·

αὐτην·ἰκονα·μεταμορφοῡμεθα·

αποδοχῆς¹·εις·δοξαν·καθα·περ·

απο·κν·πνσ·Δια·τουτο·εχοντες·

την·διάκονιαν·αυτην·καθωσ·

ελεθημεν²·Οὐκ·εν·κακουμεν·

αλλα·πιπαμεθα·τακρύπτα·της·

αισχύνῃς·Μη·περιπατοῦντες·

εν·πανουργια·μηδε·δολουν

τες·τον·λογον·τοῦ·θν·αλλα·τη

φανερωσει·της·αληθιας³·σύνισταν

τες·εαυτους·προσ·πασαν·σύνι

δησιν·ανων·έν·ωπιον·τοῦ·θν·

Εἶδε·και·εστιν·κεκαλῦμενον·

το·ευαγγελιον·ημων·εν·τοις·απο

λῦμενοις·εστιν·κεκαλῦμε

νον·Εν·οις·ο·θς·τοῦ·αιωρος·

τοῡτου·ετύφλωσεν·τα·νοηματα·

των·απιστων·εις·τω⁴·μη·ἀγασαι·

τον·φωτισμον·τῷ·εὐαγγελιού·

της·δοξῆς·του·χν·ο·εστιν·ἰ

κων·του·θν·Ου·γαρ·εαυτοῦς·

κηρισσομεν⁵·αλλα·κν·ιν·χν·

εαυτους·δε·δουλους·ὑμων·δια,

ιν·οτι·οθς·ο·ειπων·εκ·σκοτας·

φωσ·λαμψαι·ελαμψεν·εν·ταις

καρδιας⁶·ημων·προσ·φωτισμον·της·

γνωσεως·της·δοξῆς·αυτῶ·εν·προ

¹ απο δοξῆς.² ηλεθημεν.³ ἡ ἀληθῆς.⁴ το.⁵ κηρυσσομεν.⁶ καρδιας.

AP. IV. σωπω·¹ χυ·ιν·

ν. 7 Εχομεν·δε·τον·θησαυρόν·τῷ¹·εν·
οστρακinois·σκευεσιν·ινα·Η·ὑπερ
βολη·της·δυναμειωσ·η²·τον·θυ·χ·

8 μη·εξημων·Εν·παντι·θλιβο
μενοι·³αλλου·στενωχωρουμενοι·
απορουμενοι·αλλουκ·εξαπορου⁴

9 μενοι·Διωκομενοι·αλλουκ·
εν·καταλιμπαν·νομενοι·κατα·βαλ
λομενοι·αλλουκ·απολλυμενοι·

10 Παντοτε·την·νεκρωσιν·τον·⁵χρυ·
εν·τω⁴·σωματι·ημων·περιφερον
τες·ινα·και·η·ζωη·ιν·⁶χρυ·εν·
τω·σωματι·ημων·φανερωθη·

11 Ει·γαρ·ημεις·οι·ζωντες·εις·θανα
τον·διδομεθα·δια·ιν·ινα·και·
η·ζωη⁷·ιν·⁸χυ·φανερωθη·εν·τη·

12 θνητη·σαρκι·ημων·Ωστε·ο·
θανατος·εν·ημιν·ενεργειται·η·δε·

13 ζωη·εν·υμιν⁹·Εχοντες·δε·το·αν
το·πνα·της·πιστεωσ·κατα·το·γεγραμ
μενον·Επιστευσα·διο¹⁰·ελαλη
σα·¹¹χ·ημισ¹²·πιστευ·ομεν·διο·και

14 λαλουμεν·Ιδοτες·οτι·ο·εγiras·
τον·κν·ιν·και·ημασ·συν·ιν·εγι
ρει·¹³χ·παρασ·της·ει·σύν·υμιν·

15 Τα·γαρ·παντα·δι·υμασ·Ινα·η·χαρις·
πλεονα·¹⁴σασα·δια·των·πλιονον¹⁵·την·

ciae xpi ihu.

Habemus autem thesaurum istum in
vasis fictilibus. Ut sublimi
tas sit virtutis dī et

non ex nobis. In omnibus tribulati
onem patimur. sed non angustiamur.
aporiāmur. sed non distitui
mur. Persecutionem patimur sed non
derelinquimur. Deicimur
sed non perimus.

Semper mortificationem xpī
in corpore nrō circum feren
tes. Ut et vita ihu in
corpore nrō mani festetur.

Si enim nos qui vivimus In mor
tem tradimur propter ihm. ut et
vita ihu manifestetur Incar
ne nrā mortali. ergo
mors innobis operatur. Vita
autem in nobis. Habentes autem eun
dem spm fidei. sicut scriptum
est. Credidi. propter qd locutus
sum. et nos credimus. propter qd et
loquimur. Scientes qm susci
tavit dnm ihm. et nos cum ihu sus
citabit. et constituet vobiscum.
Omnia enim propter. Ut gratia
abundans per multos

¹ τουτον.² ÷ ητω
η.³ + Διωκομενοι (ante αλλου).⁴ τω.⁵ ζωη.⁶ In marg. contra rufum.⁷ ημεις.⁸ πλιονων.

CAP. IV. gratiarum actio habundet in

v. 16 gloriam dī propter quod non de
ficimus. Sed licet is qui foris est nr
homo corrumpitur tamen is qui in
tus est renovatur dedie

17 indiem. Id enim quod in presenti
est momentaneum et leve tri
bulationis nostrae supra modum
in sublimitatem. Æternum glori

18 ae pondus operatur in nobis
non contemplantibus nobis quæ videntur
sed quæ non videntur. Quæ enim vi
dentur temporalia sunt. Quæ autem
non videntur æterna sunt

CAP. V.
1 Scimus enim qm si terrestris do
mus nra hujus habitationis dis
solvatur. qd aedificationem ex
do habemus. domum non manufactam

2 æternam in caelis. Nam et
inhoc ingemiscimus.
habitationem nram quaedecælo est
super indui cupientes.

3 sitamen vestiti. non nu

4 di inveniamur. Nam et qui su
mus intabernaculo hoc. In ge
miscimus gravati. eo qd nolu
mus exspoliari. sed super
vestiri. Ut absorbeatur qd mor

ευχαριστίαν. περισσευση εισ. την.

δοξαν. του. θυ. Διο. ουκ. εγκακου

μεν. αλλει. και. ο. εξω. ημων. αν

δρωποσ¹. διαφειρεται. αλλο. εσω.

ημων. ανακαινυται. ημερα.

και ημερα. Το. γαρ. παραντικα. προσ.

και. ρον. και. ελαφρον. της. θλι

ψαιωσ. ημων. καθυ. περιβολην.

εισ. υπερβολην. αιωνιον. βαροσ.

δοξησ. κατεργαζεται. ημιν. μη.

σκοπουν. τεσ. τα. πλεπομενα. αλ

λα. τα. μη. βλεπομενα. Τα. γαρ. βλε

πομενα. προσ. καιρα. εστιν. Τα. δε.

μη. βλεπομενα. Αιωνία.

Οιδαμεν. γαρ. οτι. εαν. η. επιγιωσ². η.

μων. οικεια. του. σκηνου. καταλυ

θη. οτι. οικοδομην. εκ. θυ. εχο

μεν. οικιαν. ουκ. αχιρο, πι. ητον³.

αιωνιον. εν. τοις. ουρανοις. και.

γαρ. εν. τουτω. στεναζομεν. το.

οικη. τηριον. ημων⁴. το. εξ. ουραν⁵.

επειδυσασθαι. επιποθουντες⁶.

ειπερ. και. εκλυσαμενοι. ου. γυμ

νοι. ευρεθησομεθα. χ. γαρ. οι. ον

τες. εν. το⁶. σκηνι. τουτω. στεναζο

μεν. βαρυνομενοι. εφω. ουθε

λομεν. εκδυσασθαι. αλλεπεν

δυσασται⁷. Ινα. καταποθη⁸. το. θνη

¹ ανθρωποσ.

² επιγιωσ.

³ αχιροποιητον.

⁴ ημων.

⁵ In marg. Μαρ.

⁶ τω.

⁷ Αλλεπενδυσασθαι.

absorbitio

⁸ In marg. καταποτία.

AP. V. τον· τουτο· ὑπο· της· ζωης· Ο· δε·
 V. 5 κατεργαζομενος· η· μας· εισ· αυτο·
 τουτο· ὁ· δους· ημιν· τον· αρρα
 6 βωνα¹· του· πνσ· Θαρρουντῆ²·
 ουν· παντοτε· και· ειδοτεσ· οτι·
 επλημουντες· εν· το³· σωματι·
 7 απολημουμεν· υπο· του· θυ· Δια·
 πιστεωσ· γαρ· περιπατουμεν· χυ·
 8 ου· δει· ιδειδουσ· Θαρρουν· μεν·
 consentimus
 ουν⁴· και· ενδοκουμεν· μαλλων⁵·
 εκδημῆσαι· εκ· του· σωματος·
 ad η
 και· ενδιμῆσαι⁶· προσ· τον· κν·
 9 διο· και· φιλο· τειμουμεθα· ειτε·
 εν· δημου· τεσ⁷· ειτε· εκδημουν
 10 τεσ· εναρεστοι· αυτω· ειναι· Τουσ·
 γαρ· παντασ· ημασ· φανερωθηναι·
 δε· εν· προσ·θεν⁸· του· βηματος· του·
 χρι⁹· ἵνα· κοιμηται· εκαστος·
 quae. per. corpus
 α· δια· του· σωματος· επραξεν·
 ειτε· αγαθον· ειτε· κακον·
 11 Ειδοτεσ· ουν· τον· φοβον· του· κν·
 ανθρωπουσ· πειθομεν· ὁω· δε·
 πεφανερωμεθα· ελπι· ζω· δε· χυ·
 ενταισ· συνιδησεσιν· υμων· πεφα
 12 νερωσθαι· Ου· παλιν· εαντουσ· συν·
 ιστα· νομεν· υμιν· αλλα· φορμην·
 αυ·
 διδουτεσ· υμιν· κ· χηματος¹⁰· υπερ·
 ημων· ἵνα· εχηται· προσ· τουσ· εν

tale est a vita · Qui autem
 efficit nos in hoc ipsum
 ds· qui dedit nobis· pignus
 sps · Audentes
 igitur semper· et scientes quo
 dum sumus in corpore
 peregrinamur adno · Per
 fidem enim ambulamus· et
 non per speciem · Audemus
 autem· et bonam voluntatem habemus ma
 gis peregrinari a corpore
 et presentes esse ad dnm·
 et ideo contendimus sive
 absentes· sive presentes
 placere illi · Omnes enim
 nos manifestari oportet· ante tribunal
 xpi· ut referat unusquisque
 propria corporis prout gessit
 sive bonum sive malum
 Scientes ergo timorem dñi
 hominibus suademus · Do autem
 manifesti sumus · Spero autem et
 in conscentiis vestris· manifestos
 nos esse · Non iterum commenda
 mus nosmetipsos vobis· sed occasionem
 damus vobis gloriandi pro
 nobis · Ut habeatis ad eos qui in

¹ αρραβωνα.² Θαρρουντες.³ επλημουντες εν τω.⁴ + δε (post ουν) forsan p.m.⁵ μαλλων.⁶ εν δημησαι.⁷ ενδημουντες.⁸ In marg. Mar.⁹ χρν.¹⁰ κανχηματος.

CAP. V. facie gloriantur et non

v. 13 in corde . Sive enim mente excedimus

do . sive sobrii sumus vobis

14 Caritas enim xpi urguet nos

15 aestimantes hoc . Quia si unus pro

omnibus mortuus est . ergo om

nes mortui sunt . et pro omnibus

mortuus est xpc . ut et qui vivunt

jam non sibi vivunt . sed ei

qui pro ipsis mortuus est . et

16 resurrexit . Itaque nos ex hoc

neminem novimus secundum

carnem . Et si cognovimus secundum

carnem xpm . sed nunc jam non

17 novimus . Si qua ergo

in xpo nova creatura . Ve

tera transierunt . Ecce facta sunt

18 nova . Omnia autem ex do . qui

reconciliavit nos sibi

per xpm . et dedit nobis ministe

19 rium reconciliationis . Quo quidem

ds erat in xpo . mundum reconci

lians sibi . Non reputans

illis delicta ipsorum

et posuit in nobis

20 verbum reconciliationis .

pro xpo ergo legatione fungimur tamquam do

exortante per nos . Obseca

προσωπω·καυχόμενους·χ·οὐκ·

εν·καρδια·Ειτε·γαρ·εξεστημεν·

θω·Ειτε·σωφρονούμεν·υμιν·

Η·γαρ·αγαπη·του·χ^ν·συνεχει·ημασ·

κριναντες·τουτο·Οτι·εισ·υπερ

παντων·απεθανεν·αρα·οι·παν

τες·απεθανον·και·υπερ·παντων·

απεθανεν·χ^ς·Ινα·οι·ζοντες¹·

μηκεται·εαυτοις·ζωσειν·αλλα·

τω·υπερ·αυτον²·αποθανοντι·χ·

εγερθεντι·ωστε·ημεις·αποθ^ν

νν·θδεν·οιδαμεν·κατα·

σαρκα·χ·ει·εγνωκαμεν·κατα·

σαρκα·χ^ν·αλλα·νν·οὐκ·ετει·

γνωσκομεν·κατα·σαρκα·Ωστε·

ειτεισ·εν·χ^{ρω}·και·νηκτισις·τα·

αρχαia·παρηλθεν·ιδον·γεγοναν·

καινα·Τα·δε·παντα·εκθ^ν·του·

καταλλα·ξαντος·ημασ·εαυτω·

δια·χ^ν·χ·δοντος·ημιν·την·δια

κονiαν·της·καταλλαγης·ωσ·οτι·

οθ^ς·ην·εν·χ^{ρω}·κοσμον·καταλ

λασπων·εαυτω·Μη·αστιζομενος·

αυτοις·τα·παραπτομα³·αυτων·

και·θεμενος·εν·ημιν·ευαγγελιⁱⁱς·

τον·λογον·της·καταλλαγης·ον·

υπερ·χ^{ρ^ν}·πρεσβενομεν·ωσ·τθ·θ^ν·

παρακαλούντος·δι·ημων⁴·Ααιο⁵

¹ ζωντες.

² αυτων.

³ παραπτωματα.

⁴ ημων.

⁵ Vide p. 56. [R. B.]

CAP. V. ^ημαινοι· ὑπερ· ¹χ^ν· καταλλαγε¹ναι¹· θ^ω·V. 21 τον· μηγ^νοντα· αμαρτειαν· ὑπερ·
^{fecit}
 ημων· αμαρτιαν· εποιησεν· ινα·
 ημεις· ενωμ¹ια· δικαιοσυνη· θ^ν·CAP. VI.
 1 εν· αυτω· Συνεργουντες· δε· και·
 παρακαλουντες· Μη· εις· καινον
 την· χαριν· του· θ^ν· δεξασθαι· ὑμας·2 καιρω· γαρ· λεγει· δεκτω· επηκ^ε
 σα· σου· και· εν· ημερα· σωτηριας·
 εβροθησα· σου²· Ιδου· νυν· καιρος·
 δεκτος· Ιδου· νυν· ημερα· σωτη3 ριας· Μη· δεμιαν· εν· μηδενι· δι·
 δοντες· προσκοπην· ινα· μη· μωμη4 θη· η· διακον¹ια· ημων· αλλεν· παν
 τει· συν¹ισταντες· εαυτους³· ως·
 θ^ν· διακονοι· Εν· υπομονη· πολλη·εν· θλιψ¹εσιν· ει^ν· αναγκαι⁴ς· εν· σ^τε
 5 νοχωριας· εν· πληγαις· εν· φυλ^α· και⁵·
 εν· καταστασιας· εν· κοιποις·6 εν· αγριπναις⁶· εν· νηστιας· εν·
 αγνοτητι· εν· γνωσι· εν· μακρο
 θυμ¹ια· εν· χρηστοτητι· εν· π^νι· αγι7 ω· εν· αγαπ¹ηαν· υποκρέ¹τω· εν· λο
 γω· αληθιας· εν· δυναμει· θ^ν· δια·
 των· οπλων· της· δικαιοσυνης⁷· των·8 δεξειων· καιαρειστερων· δια· δοξη¹ς·
 χ¹ ατιμιας· δια· δυσ¹φημ¹ιας· και·
 ενφημ¹ιας· ως· π¹ανοι· και· αληθις·

mus pro xpo reconciliamini dō.

eum quinon noverat peccatum pro
 nobis peccatum factus est . Ut

nos efficeremur justitia dī

in ipso . | Adjuvantes autem et

exortamur ne in vacuum

gratiam dī recipiatis .

Ait enim . tempore accepto ex

audivi te . et indie salutis

adjuvi te . Ecce nunc tempus

acceptabile ecce nunc dies sa

lutis . Nemini dantes ullam

offensionem ut non vitupere

tur ministerium nostrum . Sed inom

nibus exhibeamus nosmet ipsos sic

dī ministros . In multa patientia .

In tribulationibus in necessitatibus in

angustiis . in plagis . in carceribus .

in seditionibus . in tribulationibus

in vigiliis . in jejuniis in

castitate . in scientia . in longani

mitate . in suavitate . in spu sco .

In caritate non ficta . in ver

bo veritatis . in virtute dī . per

arma justitiae a

dextris et a sinistris . per gloriam

et ignobilitatem per infamiam et

bonam famam . Ut seductores et veraces

¹ καταλλαγηναι.² σοι (pro σου).³ εαυτους.⁴ εν αναγκαις.⁵ φυλακας.⁶ αγριπναις.⁷ δικαιοσυνης.

CAP. VI. sicut qui ignoti et cogniti
v. 9

quasi morientes et ecce

vivimus . Ut castigati

10 et non mortificati . Quasi tris
tes semper autem gaudentes . Sic egen
tes multos autem locupletantes .
Tanquam nihil habentes et omnia
possidentes .

11 Os nostrum patet ad
vos ο' corinthii cor

12 nostrum dilatatum est . Non an
gustiamini in nobis . angustiamini
autem invisceribus vestris

13 Eandem autem habentes remune
rationem . tanquam filiis dico . Dilatamini et

14 vos . et nolite jugum ducere
cum infidelibus . Quae enim
participatio iustitiae cum ini qui
tate . aut quae societas luci ad

15 tenebras . Quae autem conventio $\overline{\chi\pi}$ i
ad belial . aut quæ pars fideli cum

16 infidele . Qui autem consensus
templo $\overline{\delta\iota}$ cum idolis . Vos enim
estis templum $\overline{\delta\iota}$ vivi . sicut dicit
 $\overline{\delta\varsigma}$. Quo inhabitabo in illis
et inambulabo et ero
illorum $\overline{\delta\varsigma}$. et ipsi erunt

17 mihi populus . Propter $\overline{q\delta}$ exite demedio

ωσ . αγνο^σουμένοι . και . επιγινω^σκο^σ
μενοι¹ . ωσ . αποθνησ^σκομυν^στεςνοι .
και . ετει^σζωμεν . ωσ . πira^σζομενοι .
και . μηθανατθμενοι . ωσ . λυπθ^σ
μενοι . αι . δε . χαιροντες . ωσ . πτω
χοι . πολλους . δε . πλθ^στειζοντες .
ωσ . μιδεν . εχοντες . και . παντα . κα
τεχοντες ;

Το : στομα . ημων . ανεωγεν . προς .
υμασ . ω . κορινθιοι . η . καρδια .
ημων . πεπλατυνται² . ου . στενοχω
ρισθαι . εν . ημιν . στενοχωρει^σθαι³
δε . εν . τοις . σπλαγχνοις . υμων .
την . δε . αυτην . αν^τιμισθ^{ιαν}⁴ . ωσ .
τεκνοις . λεγω . πλαγυνθητε . και .
υμασ . και . μη . γινεσθαι . ετερο^σζυ
γουντες . Μη^ε . τα . απιστων⁵ . Τησ . γαρ .
μετοχ^η⁶ . δικαιουσιν^ησ . μη^ε . τα⁷ . ανο^σ
μιασ . η . τισ . κοινων^ια⁸ . φωτι . προς
σκοτους . της . δε . συμφων^η . εισ . $\overline{\chi\rho\omega}$.
προς βελιαβ . η . τισ⁹ . μερις . πιστω . μη^ε . τα¹⁰ .
απιστ^θ . της . δε . συν . καταθεσις .
ναω . θν^ε . μη^ε . τα¹¹ . ιδωλων . υμισ . γαρ .
ναοσ . θν^ε . εσται . ζωντωσ¹² . λεγει . γαρ .
ο $\overline{\theta\varsigma}$. οτι . εν . οικησων^εεν . αυτοις .
και . εν . περιπατησω . και . εσομαι .
αυτοις . $\overline{\theta\varsigma}$. και . αυτοι . εσονται .
μοι . λαοσ . Διο . εξελθατε . εκμεσθ .

¹ επιγνωσκομενοι .

⁵ μετα απιστων .

² ημων πεπλατυνται .

⁶ In marg. μετοχ^η .

⁹ η τησ .

¹⁰ μετα .

³ στενοχωρεισθαι .

⁷ δικαιουσιν^ησ μετα .

¹¹ μετα .

⁴ αντιμισθ^{ιαν} .

⁸ η της κων^{ια} .

¹² ζωντωσ .

CAP. VI. αὐτῶν·καὶ·ἀψῳρισθητε·λεγει·κς·

καὶ·ἀκαθάρτου·μη·ἀπθεσθε¹·κα

V. 18 γω·εἰς·δεξομαι·υμας·καὶ·εσομαι·

υμῖν·εἰς·πατέρα·ν·καὶ·υμῖς·εσεσ

θαι·μοι·εἰς·υἱο·ς²·καὶ·θυγατέρα·σ·CAP. VII. _I λεγει·κς·παντο·κρατωρ³·Ταυτα·σ·

οὐν·ἐχονταις·τας·ἐπαγγελίας·

ἀγάπη·τοι·καθαρισμὲν·ἐαυτο·σ·

ἀποπαντο·μολυσμ·σ·σάρκος·

καὶ·πνς·ἐπιτελουντες·ἀγιοσινην⁴·2 ἐν·φοβῳ·θῦ·χωρησεται·υμας⁵·

οὐδεν·α·ἠδικησαμεν·οὐ·δεν·α·

ἐφθιραμεν·οὐδεν·α·ἐπλεον·εκτ

3 τησαμεν·οὐ·προσ·κατακρι·σιν·

λεγω·προιρηκα·γαρ·οτι·ἐν·ταις

καρδιαῖς·ἡμῶν·ἐσται·εἰς·το·συν·

ἀποθαν·καὶ·συν·ζην·

4 Πολλ·μοι·παρρησία·προσ·υμας·

πολλ·μοι·καυχῆσις·υπερ·υμῶν⁶·

πεπληρωμαι·τη·παρακλησει·υπερ·

περισσευομαι·τη·χαρά·ἐπι·πάση·

θλιψει·υμῶν⁷·5 Καὶ·γαρ·ἐλθον·των·υμῶν⁸·εἰς·

μακαριδονίαν·οὐ·δε·μὴν·ανε

σιν·ἐσχεν·ἡ·σάρξ·ἡμῶν⁹·ἀλλεν·

παντι·θλιβομενοι·ἐξῳθεν·μα

6 χαί·εσοθεν¹⁰·φοβοι·ἄλλο·παρα·

κάλων·τους·ταπίνους·παρεκα

eorum·et·separamini·dicit·dñs

et·inmundum·netetigeritis·et

ego·recipiam·vos·et·ero

vobis·in·patrem·et·vos·eri

tis·mihi·in·filios·et·filias

dicit·dñs·omnipotens·Has

igitur·habentes·promissiones

karissimi·mundemus·nos

ab·omni·inquinamento·carnis

et·sps·perficientes·sanctificationem

In·timore·dī·Capite·nos

neminem·lesimus·neminem

corrupimus·neminem·circum·ve

nimus·Non·ad·condemnationem

dico·Praedixi·enim·quod·in

cordibus·nostris·estis·ad·com

moriendum·et·ad·convivendum·

Multa·mihi·fiducia·apud·vos

multa·mihi·gloriatio·pro·vobis·

repletus·sum·consolatione·super

abundo·gaudio·In·omni

tribulatione·nra

Nam·cum·et·venissemus

macedoniam·nullam·requi

em·habuit·caro·nostra·sed·om

nem·tribulationem·passi·foris

pugnae·intus·timores·Sed·qui

consolatur·humiles·consolatus

¹ ἀπτεσθαι.² υἱο·ς.³ In marg. phor.⁴ ἀγιοσινην.⁵ ἡμας.⁶ υμῶν.⁷ ἡμῶν.⁸ ἡμῶν.⁹ ἡμῶν.¹⁰ ἐσῳθεν.

CAP. VII. est nos d̄s in adventu

v. 7 titi · Non solum autem in adven-
tu ejus sed etiam in consola-
tione qua consolatus est invobis ·
referens nobis vestrum
desiderium · vestrum fletum ·
vestram emulationem pro me ·

8 Ita ut magis gauderem · quoniam
et si contristavi vos in episto-
la mea · non me poenitet · et si
me poeniteret · Video enim
quod epistola illa et si ad

9 horam vos contristavit · Nunc gau-
deo · non quia contristati estis sed
quia contristati estis ad poenitentiam ·
contristati enim estis secundum d̄m · ut in
nullo detrimentum patiamini ex nobis

10 Quae enim sc̄dm · tristitia est poenitentiam
in salutem stabilem ope-
ratur · Saeculi autem tristiti

11 a mortem operatur · Ecce
enim hoc ipsum qd̄ sc̄dm d̄m contri-
stavi vos · quantam in vobis opera-
tur sollicitudinem · sed defensionem ·
sed indignationem · sed timorem ·
sed desiderium · sed emulationem
sed vindictam · In omnibus exhibu-
istis vos incontaminatos esse

λεσεν · υμασ¹ · ο θ̄ς · εν · τη · παρουσια ·
τειτου² · Ου · μονον · εν · τη · παρον
σια · αυτου · αλλα · και · εν · τη · πα-
ρακλησει · η · παρακληθη³ · εφυμιν ·
αναγγελων · ημιν · την · υμων ·
επιποθον · τον · υμων · οδυρμον
τον · υμων · ζηλον · ὑπερ · εμου ·
Ωστε · μαλλον · χαριναί⁴ · μαι · οτι ·
εικαι · ελυπησα · υμασ · εν · τη · επισ-
τολημον · ου · με · τα · μελομαι⁵ · ει · και ·
με · τε · μελομιν⁶ · Βλεπω · γαρ ·
οτι · επιστολη⁷ · εκεινη · ει · χ̄ · προσ ·
ωραν · υμασ · εληψησεν⁸ · νυν · χαι-
ρω · ουχ · οτι · ελυπηθηται · αλλοτι ·
ελυπηθηται · εις · μετανοιαν · ελυ-
πηθηται · γαρ · κατα · θ̄ν · ἵνα · εν ·
μηδε · νει · ζημειω · θηται · εξ · ημων ·
Η · γαρ · κατα · θ̄ν · ληπη⁹ · μετα · νοιαν ·
εις · σωτηριαν · αμεταμελητον · κα-
τεργα · ζεται · Η · δε · τον · κοσμο · λυ-
πη θανατον · κατεργ·^a ζεται¹⁰ · Ιδου ·
γαρ · αυτο · τουτο · το · κατα · θ̄ν · λυπη-
θηναι · ποσην · κατιργασατο · εν
υμιν · σπουδην · αλλα · πολογείαν ·
αλλα · γανακτησίν · αλλα φοβον ·
αλλα · επιποθησιν¹¹ · αλλα · ζ̄^ηelon¹² ·
αλλα · εκδικησίν · εν · παντει · συνεστη-
σαται¹³ · εαυτους · αγνουσ· ειναι · τω ·

¹ ημασ. ² αυτου τειτου. ³ παρεκληθη. ⁴ χαριναι. ⁵ μεταμεγλο μαι. ⁶ μετεμελομην.
⁷ + η. (ante επιστολη). ⁸ ελυπησεν. ⁹ λυπη. ¹⁰ κατεργαζεται. ¹¹ αλλεπι ποθησιν.
¹² ζηλον. ¹³ συν εστηκαται.

CAP. VIII. tas eorum abundavit in di

vitiis simplicitatis eo

v. 3 rum . Quia secundum virtutem testimo

nium illis reddo et supra virtutem vo

4 luntarii fuerunt cum multa exortatione

obsecrantes nos . gratiam et

communicationem ministerii quod

5 fit in sanctos et non sicut spera

vimus . sed semet ipsos dederunt

primum dō deinde nobis per

6 voluntatem dī . Ita ut roga

remus titum . Ut quem admodum

coepit . Ita ut perficiat

in vobis etiam gratiam istam .

7 Sed sicut in omnibus abundatis

fide et sermone et scientia . et omni

sollicitudine . Insuper et caritate

vestra in nos . ut et in hac gratia

8 abundetis . Non quasi imperans

dico . sed per aliorum sollicitudi

nem etiam vestrae caritatis . Inge

9 nium bonum comprobans . Scitis

enim gratiam dñi nrī ihu xpī

quoniam propter vos egenus factus est

cum esset dives . ut illius inopia

10 vos divites essetis . et consilium

In hoc dō . hoc enim vobis

vobis utile est quia non solum

χία¹ . αυτων . περισσευσεν . εις

τον . πλουτον . της . απλοτητος αν

των . Οτι . κατα . δυναμιν . μαρτυ

ρω . και . παρα . δυναμειν . αυθερετοι² .μετα . πολλησ . παρακλησεω³ . δυμο

μενοι . ημων . την . χαριν . και . την .

κοινωνιαν . της . δι . κοινασ⁴ . της . εις .

τους . αγιους . και . ου . καθωσ . ελπι

σαμεν . αλλε αυτους . εδωκαν .

προτων⁵ . τωκω . και . ημιν . δια

θεληματος . θυ . εις . το . παρακαλε

σε . ημασ . τιτον . ινα . καθωσ . προ

ενη . ξατο⁶ . Οντως . και . επιθελεσε⁷ . εν⁸ . υμασ . χυ . την . χαριν . ταυτην .

Αλλωσπερ . εν . παντί . περισσευεται .

πιστι¹ . και . λογω² . και . γνωσει . χυ . πασησπουδ⁹ . χυ . τη . εξυμων . εν . ημιν .

αγαπη . ινα . και εν ταυτη . τη . χαρίτι .

περισσευσηται . θ . κατεπειγαγη¹⁰ .लगω¹¹ . αλλα . δια . της . ετερων . σπου

δης . και . το . της . υμετερασ . αγαπης .

γνησιον . δοκει . μαζω . Γινωσκεται¹² .γαρ . तेन¹³ . χαριν . του . κυ . ημων . ιν . χυ .

οτι . δι . υμασ . επτωχευσεν . πλθσει .

οσων . ινα . τη . αυτου . πτωχεια .

υμεις . πλουτησηται . και . γνωμη¹⁴ .εν . τουτω . δειδωμαι . τουτω¹⁵ . γαρ .

υμιν . συνφερει . οτι . θ . μονον . το .

¹ In marg. ξενοπτοχίον. ² αυ, θερετοι. ³ παρακλησεωσ. ⁴ διακονιασ. ⁵ πρωτον. ⁶ προενηρξατο.⁷ επιτελεση. ⁸ εις. ⁹ σπουδη. ¹⁰ κατεπειταγην. ¹¹ λεγω. ¹² Γινωσκεται. ¹³ την. ¹⁴ γνωμήν. ¹⁵ τουτο.

P. VIII. ποιησαι·αλλα·και·το·θελειν·εν

V. 11 ηρξαθαι¹·απο·περσυν·νυνιδαι·και·· το·ποιησαι·επι·τελεσται· $\bar{\text{O}}$ ·πως·καθα·

περ·η·προθυμια·του·θελειν·

3

Ουτως και

· το·επιτελεσαι·εκ·του·εχειν·

12 Ει·γαρ·η·προθυμια·προκειται·καθο·

ανεχη·εν·προσδεκτος·ου·καθο·

13 ουκ·εχει·τις·ου·γαρ·ινα·αλλοις·

ανεσεις· $\bar{\text{u}}$ μιν·δε·θλιψις·αλλεξ·ισοσητος·εν·τω³·καιρω·το·υμων·

περισσευμα·ειστο·εκεινων·υστε·

14 ρημα·ινα·και·το·εκ· $\bar{\text{u}}$ νων·περισ·σευμα·γενιται⁴·εις·τω⁵·υμων·υσ

τερημα·ο·πως·γενιται·ισοσητος·

15 καθως·γεγραπται·Ο·το·πολλυ·θκ·

επλεονασεν·και·το·ολιγ·ον⁶·16 θκ·ηλαττονησεν· $\bar{\text{h}}$ χαρις·δε·τω· $\bar{\text{th}}$ ω·τω·δωντι⁷·την·αυτην·σπουδην· $\bar{\text{u}}$ περ·υμων·εν·τη·καρδια·τιτου·

17 Οτι·την·μεν·παρακλησιν·εδεξατο·

σπουδαι·οτερος·δε·υπαρχων·λυ

θερετος⁸·εξηλθεν·προς·υμεις·

18 Συν·επεμψαμεν·δε·μεταυτου·τον·

αδελφον·ου⁹·επαινοσ·εν·τω·εναγγελιω¹⁰·δια·πασων·των·εκκλη

19 σιων·Ου·μονον·δε·αλλα·και

 $\bar{\text{h}}$ χειροτονηθις·υπω¹¹·των·εκκλησιων·

facere sed et velle coepistis

ab anno priore · Nunc vero et

fact perficite · Ut quem admodum

promptus est animus volendi

ita sit et

perficiendi ex eo quod habetis

Si enim voluntas propterea est scdm id

quod habet accepta est·non scdm

quod non habet · Non enim ut aliis sit

remissio·vobis autem tribulatio sed

ex æqualitate · In presenti tempore

 $\bar{\text{v}}$ ra abundantia illorum inopiam sup ·

pleat·ut et illorum abundan

tia vestrae inopiae sit supplem

tum · Ut fiat æqualitas

sicut scriptum est qui multum non

abundavit·et qui modicum

non minoravit · Gratias autem $\bar{\text{d}}$ o

qui dedit eandem sollicitudinem

pro vobis in corde titi·

quoniam exortationem quidem suscepit·

sed cum sollicitior esset sua volun

tate profectus est ad vos·

Misimus etiam cum illo fra

trem cujus laus est in evan

gelio per omnes eccle

sias · Non solum autem sed et

ordinatus ab ecclesiis comes

nunc

¹ ενηρξασθαι.² Spatium breve.³ + νυν (ante καιρω).⁴ γενηται.⁵ το.⁶ ολλιγον.⁷ δοντι.⁸ αυθερετος (cf. v. 3).⁹ ου ο.¹⁰ ευαγγελειω.¹¹ $\bar{\text{u}}$ πο.

CAP. VIII. peregrinationis \overline{nrae} in hac gra
tia quae ministratur
a nobis ad \overline{dni} gloriam
et destinatam voluntatem nostram

v. 20 devitantes hoc ne quis
nos vituperet in hac ple
nitudine quae ministratur
21 a nobis. Providemus enim bo
na non solum coram \overline{do} sed
22 etiam coram hominibus. Mi
simus autem cum illis et fra
trem \overline{nrm} quem probavimus
in multis sepe sollicitum
esse. Nunc autem multo sollici
torem confidentia multa in

23 vos sive protito qui est so
cius meus et in vos adju
tor sive fratres nostri aposto
li ecclesiarum gloria \overline{xpi} .

24 Ostensionem ergo caritatis
vestrae et nostrae gloriae
pro vobis in illos ostendi
te In faciem ecclesi

CAP. IX.
I arum. Nam deministe
rio quod fit in sanctos exabun
danti mihi est scribere vobis.

2 Scio enim promptum animum vestrum
pro quo de vobis glorior apud

συνεκδημοσ. υμων¹. συν. τη. χα
ριτί ταυτη. τη. διακονου. μενη.
υφημων. προσ. την. τθ. $\overline{κν}$. δοξαν.
και. προθυμιαν υμων².
υποσ. τελλομενοι. τουτο. μη. τισ.
υμασ. μομησηται³. εν. τη. αδροτη
τι. ταυτη. τη⁴. διακονου. με. νη.
υφημων⁵. Προνο ουμεν⁶. γαρ. κα
λα. ου. μονον. ενωπίον. $\overline{κν}$. αλλα.
και. $\overline{ω}$ ενοπίον. ανδρων⁷. Cυνε
πεμψαμεν. δε. αυτοισ. τον. αδελ
φον υμων⁸. ου. εδοκειμασαμεν.
εν. πολλοισ. πολλα. $\overline{κίς}$. σπουδαι
ονοντα. Nυν. ιδε. πολλυ. σπου
δαιοτερον. πεποιθησι τη. εισ.
υμασ. ειτε. υπερ. τιτου. $\overline{κν}$. ω
νοσ. εμοσ. και εισ υμασ συν
εργος. ειτε. αδελφοι. υμων⁹. απο
στολοι. εκκλησιων. δοξα. $\overline{κν}$ ¹⁰.
Την. ουν. ενδιξίν. της. αγαπης¹¹.
υμων και. ημων. καυχησησ.
υπερ. υμων¹². εισ. αυτους εν. δικ
νυμενοι. εισ. προσωπον. των. εκκλη
σιων. Περι. μεν. γαρ. της. δια
κονίας. της. εισ. τους. αγιους. περισ
σον. μοι. εστιν. του. γραφειν. ημιν¹³.
Οιδα. γαρ. την. προθυμίαν. υμων.
ην. υπερ. υμων και. χωμαι. μακε

¹ ημων. ² ημων. ³ μομησηται. ⁴ $\overline{δ}$ τη. ⁵ In marg. $\overline{Μαρ}$. ⁶ In marg. προνοια.
⁷ ενωπιον ανθρωπων. ⁸ ημων. ⁹ ημων. ¹⁰ $\overline{χν}$ (pro $\overline{κν}$). ¹¹ In marg. agatha. ¹² ημων. ¹³ υμων.

ΑΡ. IX. δοσιν·οτι·αχαΐα·παρεσκευ_ασται·

αποπερσν·^χ₁·ο·εξ_υμιν·ζήλος·

ν. 3 ηρεθ_εισεν·του^σ₂·πλιονας·Επερι

ψα·^δ₃·τους·αδελφοις⁴·Ινα·μη·

το·καυχ_ημα·ημιν·και·νωθη·

εντο^ω₅·μερι·τουτω·Ινα·καθ_ωσ·

ελεγον·παρεσκευασ_μενοι·ηται

4 Μη·πωσ·εαν·ελθω^{σιν}·συνε_μοι·

μακαιδονες·^χ₆·ευρουσιν·υμας·

απαρ_ασκευαστους·καταισχυν

θωμεν·ημεις·Ινα·μι⁶·λεγω·υμεις·

5 εν·τη·υποστασι·ταντη·αναγκαι

ον·ουν·ηγησαμην·παρακαλ_ισε·

τους·αδελφους·Ινα·προσ·ελθω

σιν·προ^σ₇·υμας·^χ₈·προκαταρτη_

σωσιν⁸·την·προεπηγγελ_εμενην⁹·

ευλογίαν·υμιν·ετοιμην·ειναι·

ουτως·ωσ·ευλογιαν·μη^ω₁₀·πλεο

6 νεξίαν·Τουτο·δε·ο·σπιρων·φιδο

μενωσ·φιδομενωσ·^χ₁₁·θερισι·

και·ο·σ_πιρων·ενευλογια·επ

7 ευλογια·και·θερισι·Εκαστρος·

καθωσ·προειρε^η₁₁ται·τη·καρδια·

μη·εκλυπησ·η·εξαναγκ_ησ·

Ιλαρον·γαρ·δοτην·αγαπα·οθ_σ·

8 Δυνατι·δε·ο·θ_σ·πασαν·χαριν·

περισσευσαι·εισ·υμας·ινα·εν·

παντι·πασαν·αυταρκιαν·ε_χον

macedonas quō achaia parata est

ab anno priore et vestra emulatio

provocavit multos · Mi

si autem fratres · ut ne

quod gloriamur de vobis eva

cuetur in hac parte ut quem ad

modum dixi parati sitis

Ne cum venerint · mecum

macedones et invenerint nos

imparatos · erubesca

mus nos ut non dicamus vos

in hac ssubstantia · Necessary

um ergo existimavi rogare

fratres ut praeveniant

ad vos et praeparent

promissam hanc benedicti

onem vestram paratam esse sic

quasi benedictionem non quasi ava

ritiam · hoc autem dico quia qⁱ par

ce seminat parce et metet ·

et qui seminat in benedictionibus de

benedictionibus et metet · Unusquisque

pro ut destinavit · corde suo ·

non ex tristitia aut ex necessitate ·

Hilarem enim datorem diligit d̄s ·

Potest autem d̄s omnem gratiam

abundare facere in vobis ut in

omnibus semper omnem sufficientiam haben

¹ In marg. astronomia. ² τους. ³ δε. ⁴ αδελφους. ⁵ τω. ⁶ μη. ⁷ προσ.

⁸ προκαταρτισωσιν. ⁹ προ επιγγελ_εμενην. ¹⁰ μη ωσ. ¹¹ προειρηται.

CAP. IX. tes·abundetis in omne opus

v. 9 bonum sicut scriptum est·

Dispersit dedit pauperi

bus justitia ejus

manet in seculum secu

10 li · Qui autem administrat semen

seminanti·et panem ad mandu

candum prestabit et multi

plicabit semen vestrum et auge

bit incrementa frugum justiti

11 ae vestrae·ut in omnibus lo

cupletati abundetis in omnem sim

plicitatem·quæ operatur per nos

12 gratiarum actionem dō·qm̄ mini

sterium hujus officii non

solum ea supplet

quae de sunt sanctis·

Sed etiam abundat per multas

13 gratiarum actiones indno · Per

probationem ministerii

hujus glorificantes dñm in o

boedientia confessionis

vestrae · In evangelium xp̄i·

et simplicitate communicatio

14 nis vestrae in illos et in omnes et

ipsorum obsecrationem pro vobis desi

derantium vos propter emi

nentem gratiam dī in

τες·περισσευνηται·εις·παν·εργον·

αγαθον·καθως·γε·γραπται·

εσκορπισεν·εδωκεν·τοις·πε

νησιν·η·δικαιοσυνη·αυτ·ου·

μενει·εις·τον·αιωνα·του·αιω

νος · Ο·δε·επιχορηγων·σπο

ρον·τω·σπιρουτι·και·αρτον·εις·

βρωσιν·χορηγησαι·και·πλη

θυναι·τον·σπορον·υμων·χϋ·

αυξησει·τα·γεννηματα·της·δικαι

οσυνης·υμων¹·ινα·εν·παντι·

πλουτιζομενοι·εις·πασαν·πλο

τητα²·η·τε³·κατεργαζεται·δι·ημων·

ευχαριστιαν·τω·θω⁴· Οτι·η·διακο

νια·της·λιτθργίας·ταυτης·ου

μονον·εστιν·προσ·αναπληρθ

σα·τα·υστερηματα·των·αγιων·

Αλλα·και·περισσε·νουςα·δια·πολ

λων·ευχαριστεων·τω·θω·δια·

της·δοκιμης·της·δια·κονίας·

ταυτης·δοξαζοντες·τον·θν̄·επ·

τη·υποταγη·της·ομολογίας·

υμων⁵·εις·το·ευαγγελιον·του·χϋ·

και·απολητι⁶·της⁷·κοινωνιας·

εις·αυτους·και·εις·παντας·και·

αυτων·δε·ησι·υπεριμων⁸·επι

ποθουντων·υμας·δια·την·

υπερβαλλσαν·χαριν·του·θν̄·

¹ υμων.

² απλοτητα.

⁶ απλοτητι.

³ ητης.

⁷ της της.

⁴ In marg. Μαρ.

⁸ υμων.

⁵ υμων.

P. IX. εφ' ἡμιν· Χάρις· τῷ· θ̄ῳ· ἐπι· τη·
v. 15

ἀνετ' διητητο¹· αὐτοῦ· δωραία·

AP. X. αὐτοσ· δε· ἐτῷ²· παῦλος· παρακαλῶ·
I

ὑμας· δια· τησ· πρᾶντητοσ· καί·

ἐπι· κει· κιασ³· τοῦ· χ̄ν· Ὁσ· κατα

προσωπον· μεν· ταπινος· ἐν· ὑμιν·

2 ἀπων· δε· θαρρῶ· εἰς· ὑμας· Δεο·

μαι· δε· το· μη· παρων· θαρρησαι·

τη· πεποιθησι· η̄λογιζομαι·

τολμησαι· ἐπι· τινασ· τουσ·

λογιζομενουσ· η̄μας· ὡσ·

κατα· σαρκά· περιπατουντας·

3 Ἐν· σαρκί· γαρ· περιπατουντας

ον· κατα· σαρκά· στρατενομεθα·

4 Τα· γαρ· ὀπλα· της· στρατίας·

η̄μων· θ· σαρκικά· ἀλλὰ· δὲ

νατα· τῷ· θ̄ῳ· Προς· καθερε

5 σιν· ὀχυρωματων· λογισ·

μουσ· καθαιρουντες· καί·

παν· ὑψωμα· ἐπαιρομενον·

κατα· τησ· γνωσεωσ· τοῦ· θ̄ν·

αιχμαλωτιζοντες· παν·

νοημα· εἰς· την· ὑπακοην·

6 τοῦ· χ̄ν· ἀγοντες· καί· ἐνε

μω·
τοι⁴· ἐχουντες· ἐκδικη·σαι·

πασαν· παρα· κονή· ὅταν· πληρῶ

7 θη· ἡ· ἱπακοή· η̄μων⁵· τα· κατα

προσωπον· βλέπεται· Εἰ· τίς

vobis· Gratias autem dō super in
enarrabili dono ejus

ipse autem ego paulus obsecro

vos· per mansuetudinem et

modestiam xpi qui in fa

cie quidem humilis Inter vos

absens autem confido in vobis· Ro

go autem ne praesens audeam

per eam confidentiam qua existimor

audere in quosdam qui

arbitrantur nos· tamquam

secundum carnem ambulemus·

In carne enim ambulantes

non secundum carnem militamus·

[N]am arma militiae

nrae· non carnalia sed po

tentia dō· ad destructi

onem munitionum· consi

lia distruentes· et om

nem altitudinem extollentem se

adversus scientiam dī

et in captivitatem redigentes omnem

intellectum· In obsequium

xpi· et in prom

ptu habentes· ulcisci

omnem oboedientiam· Cum impleta

fuerit v̄ra oboedientia· quæ secundum

faciem sunt videte· Si quis

¹ ἀνεκδιγητῶ.

² ἐγώ.

³ ἐπικείκισ.

⁴ ἐντοιμῶ.

⁵ ὑπακοή ὑμῶν.

CAP. X. confidit se $\overline{\chi\pi\iota}$ servum

esse. hoc cogitet iterum

apud se quia sicut ipse

$\overline{\chi\pi\iota}$ est ita et nos.

v. 8 Nam et si amplius aliquid glo-

riatus fuero de potestate

\overline{nra} quam dedit nobis \overline{ds}

adaedificationem. et non in di-

structionem \overline{vram} non erubescere

9 cam. Ut autem non existimer

tanquam terrere vos

10 per epistolas. quoniam quidem

epistolae inquit graves sunt

et fortes. praesentia autem

corporis infirma et

sermo contemptibilis.

11 hoc ergo cogitet qui ejus modi

est. quia quales sumus verbo

per epistolas absentes. ta-

les et praesentes in facto.

12 Non audemus enim conferre

aut comparare nos quibusdam

qui se ipsos commendant.

sed ipsi in vobis nosmet ip-

sos metientes et comparan-

tes nos met ipsos nobis

13 non in immensum gloriam

tes. sed secundum mensuram

πεποιθεν εαυτω. $\overline{\chi\rho\nu}$. δούλος

ειναι. τουτο. λιγιζεσθω¹. πα

λιν. αφε αυτου. οτι. καθωσ. αυ

τος. $\overline{\chi\rho\nu}$. οντως. και. ημεις².

Εαν. ^{ρ.}γατι³. περισσοτερον. καν

χησωμα. περι. της. εξουσιας.

ημων. ησ. εδωκεν. ο $\overline{\theta\varsigma}$. ημιν.

εις. οικοδομην. και. ουκ. εις

καθερεσιν. ημων⁴. ουκ. αις

χηνησομαι⁵. Ινα. μη. δοξωμεν.

ωσ. αν^εκφοβειν. υμας

δια. των. επειστολων. οτι. αιμεν

επιστολαι. ^ηφεσειν⁷. βαραιοι.

κασχυραι⁸. η. δε. παρουσια.

του. σωματος. ασθενησ. και

ο. λογος. εξουθενιμε⁹νοσ⁹.

τουτο. λογει. $\overline{\chi\epsilon\sigma\theta\omega}$. οτοι. ου

τος. οτι. οιοι. μεν. τω. λογω

^πδι. $\overline{\epsilon\rho\iota\sigma\tau\omega\lambda\omega\eta}$ ¹⁰. αποντες. τοι

ουτοι. και. παροντες. τω. εργω.

Ου. γαρ. ^{μ.}τολ. ωμεν¹¹. κριναι. η

σιν. κριναι¹². εαυτους. τει. $\overline{\sigma\epsilon\acute{\iota}\nu}$

των. εαυτους. συν. ιστα. νοντων.

αλλα. αυτοι. εν. αυτοισ¹³. εαυ

τους. μετροντες. και. συν

κρινοντες. εαυτους. εαυτοις

ουκ. ειστο. αμετρον. κανχ^ω

μενοι. αλλα¹⁴. κατα. το. μετρον

¹ λογιζεσθω. ² ημᾱς. ³ γαρ τι. ⁴ υμων. ⁵ αισχυνθησομαι. ⁶ ωσαν ωσ αν. ⁷ φησειν. ⁸ και σχυραι. ⁹ εξουθενημενος. ¹⁰ επιστολων. ¹¹ τολμωμεν. ¹² συνκριναι. ¹³ εν εαυτοις. ¹⁴ In marg. κανον.

P. X. του κανονος· ου· εμερει· σεν·

ο $\bar{\theta}$ σ· μετρου· αφικεσθαι· αχρι·

Γ. 14 και υμων· Ου· γαρ· ως· μη· αφι

κομενοι· εισ· υμας· υπερ· εκτι

νομεν· εαυτους· αχρι· γαρ

και· υμων· οφθα· σαμενεν¹·

15 τω· εναγγελιω· του· $\chi\rho\upsilon$ · Ουκ· εισ· τα

αμετρα· κανχωμενοι· εν· αλ

λοτριον²σ· κοινοισ²· ελπιδα· δε·

εχοντες· αυξανομενησ· της·

πιστεωσ· υμων· εν· υμιν· μεγα

λυνηται· κατα· τον· κανονα·

16 ημων· εισ· περισσ³αν· εισ· τα· υπε

ρεκεινα· υμων· εναγγελισα·

θαι· Ουκ· εν· αλλοτριω· κανον⁴ι

εισ· τα· ε· τοιμα· κανησασθαι·

17 Ο· δε· κανχωμενος· εν· $\kappa\omega$ · καν

18 χασθω· Ου· γαρ· ο· εαυτον· συν

ισταν⁵ον³· εκεινος· εστιν· ο· δοκ⁶ι

μος· αλλον· ο· $\kappa\sigma$ · συνιστησιν·

P. XI. Ωφελον· αιειχεσθαι· μι· κρον·

της· αφροσυνης· μου· αλλα

2 και· ανεχεσθαι· μου· ζελω· γαρ·

υμας· $\theta\bar{\upsilon}$ · ζελω· Ηρμ⁷οσαμ⁴εν·

γαρ· υμας· ενι· ανδρι· παρθενον·

αγνην· παραστησαι· τω· $\chi\rho\omega$

3 Φοβουμαι· δε· μη· ποτε· ως· ο· οφισ⁵·

εξηπατησεν· εναν· εν· τι⁶· πανουρ·

regulae quam mensus est nobis

$\bar{d}s$ · mensuram pertingendi usque

ad vos· Non enim quasi non per

tingentes ad vos super ex

tendimus nos· Usque ad vos

enim pervenimus in

evangelio $\chi\rho\iota$ · Non in im

mensum gloriantes· In ali

enis laboribus· spem autem

habentes crescentis

fidei vestrae· In nobis magni

ficari secundum regulam

\bar{n} ram in abundantiam etiam in

illa quae ultra vos evange

lizare· Non in aliena regula

in his quæ præparata sunt gloriari

Qui autem gloriatur in $\bar{d}no$ glori

etur· Non enim qui se ipsum

commendat ille probatus

est sed quem $\bar{d}ns$ commendat·

Utinam sustineretis modicum $\bar{q}d$

insipientiae meae sed

et supportate me· Emulor enim

vos $\bar{d}i$ emulatione· Dispondi

enim vos uni viro virginem

castam exhibere $\chi\rho\omega$ ·

Timeo autem ne forte sic serpens

evam seduxit astutia

¹ εφθασαμεν εν.

² αλλοτριουσ κοποις.

³ συν'στανων.

⁴ ζηλω Ηρμ⁷οσαμην.

⁵ In marg. contra graecos q. e. contra graecos.

⁶ τη.

CAP. XI. sua . Ita corrumpantur sensus

vestri . et excidant a simplici

tate quae est in

v. 4 \overline{xpo} . Nam si is qui venit

alium \overline{xpm} praedicat . quem non p

predicavimus . aut alium \overline{spm}

accipitis . quem non accepistis .

aut aliud evangelium

quod non recepistis

5 recte pateremini . Existimo

enim nihil me minus fecisse

magnis apostolis .

6 et si imperitus sermone

non tamen scientia . In omni

bus autem manifestatus sum vobis .

7 Aut nunquid peccatum feci me

ipsum humilians . ut vos

exaltemini . Quoniam gratis evan

gelium \overline{di} . evangelizavi

8 vobis . Alias aecclesias ex

spoliavi accipiens stipendium

ad ministerium vestrum .

et cum essem apud vos et ege

rem nulli onerosus fui .

9 Nam quod mihi de erat

suppleverunt fratres

tres qui venerunt amacedo

nia . et in omnibus sine onere

για . αυτου . φθαρη . τα . νοηματα .

υμων . αποτη¹ . απλοτητος .

castitate ^σ.

και της αγνητητος² . της εισ

$\overline{χρν}$. ει . μεν . γαρ . ο . ερχομενος .

αλλον . $\overline{χρν}$. κηρυσσι . Ον . ουκ .

ηκηρυξαμεν³ . Η . $\overline{πνα}$. ετερον .

λαμβανεται . ο . ουκ . εδεξασθαι .

η . ευαγγελιον . ετε⁴ . ρον .

λαμβανεται . ο . ουκ . εδεξασ

θαι . καλος⁴ . ενει^ωχεται⁵ . λογι

ζομε . γαρ . μηδεν . υστερηκε^ω

supramodum

ναι . των . υπερλιαν⁵ . αποστολων

ει . δε . και . ιδειωτησ . τω . λογω .

αλλον . τη . γνωσει . αλλεν . παν

τει . φανερω^ωσαντες . εισ . υμας

Η . μη . αμαρτιαν . εποιησα . εαν

τον . ταπινον⁷ . ινα . υμεις . υψω

θηται . Οτι . δωραιαν . το . του $\overline{θυ}$

ευαγγελιον . ευηγγελισαμε^ηξ³

υμιν αλλας εκκλησει⁹ . ασ⁹

εσυλησα . λαβων . οψωνιον .

προσ . την . μων . διακονειαν¹⁰ .

και παρων προσ υμας χ υστε

ρηθεις . ουκατεναρκησα . ον^ω

δενοσ . το . γαρ . υστερημα . μου .

προσαν^ω . επληροσαν¹¹ . οι . αδελ

φοι . ελθοντες . απο . μακαιδο

νιασ . και . εν . παντει . α . βαρη .

¹ της .

² αγνοητος .

³ ηκηρυξαμεν p.m.

⁴ καλως .

⁵ ανειχεται .

⁶ υπερδιαν .

⁷ ταπινων .

⁸ ευηγγελισαμη .

⁹ εκκλησιας .

¹⁰ In many . διακονειαν .

¹¹ προσανεπληρωσαν .

P. XI. υμην¹·εμαυτον·ετηρησα·χ

V. IO τηρησω·εστην²·αληθια·χρ·

εν·εμοι·οτι·ηκανχησις·αυτη·

ου·φραγησεται·εν·εμοι·εν

II τοις·κλιμασιν·αχαιας·δια·τι·

οτι·ουκ·αγαπω·υμας·οθς·οι

12 δεν·Ο·δε·πιω·και·ποιησω·ινα·

εκκοψω·την·αφορμην·των

θελον·των³·αφορμην·ινα·εν

ω·κανχωνται·ευρεθωσιν·κα

13 θωσ·και·νμισ⁴·Ου·γαρ·τοι·ουτοι·

ψευδαποστολοι·εργαται·

δολειοι μετασχηματιζο

14 μενοι·αποστουλος·χ·και

ου·θανμα·αυτος·γαρ·ο·σατανας·

μετασχηματιζεται·εις

15 αγγελον·φωτος·ου·μετα⁵·ον·

ει·και·οι·διακονοι·αυτου·με

τα·σχηματιζονται·ως·διακο

νοι·δικαι·συνησ⁶·ων·το·τε

λος·εσται·κατα·τα·εργα·αυτων·

16 παλιν·λεγω·μη·τισ·μαι·δοξη·

αφρον⁷·ειναι·ει·δε·μη·γη⁸·καν·

ως·αφρονα·δεξασθαι·

μαι·ινα·καγω·μικρον·τι·καν

17 χησωμαι·ο·λαλω·ου·κατα

κν·λαλω·Αλλωσ·εν·αφροσν

νη·εν·ταντη·τη·υποστασι·της·

me vobis servavi et

servabo·est veritas xp̄i

in me quoniam haec gloria

non infringetur in me in

regionibus achaiæ·quare?

quia non diligo vos? Ds scit

quod autem facio et faciam·ut

amputem occasionem eorum

qui volunt occasionem·ut in

quo gloriantur·Inveniantur·si

cut et nos·Nam ejusmodi

pseudo apostoli operarii

subdoli trans figurantes

se in apostolos xp̄i et non

mirum·Ipse enim satanas

transfigurat se In

angelum lucis·Non est ergo magnum

si ministri ejus trans

figurentur velut ministri

justitiae·quorum fi

nis erit scdm̄ opera ipsorum·

Iterum dico nequis me putet

insipientem esse·Alioquin

velut insipientem accipite

me·ut et ego modicum qd̄ gro

rier·qd̄ loquor non secundum

dm̄ loquor·Sed quasi in insi

pientia in hac substantia

¹ υμιν. ² τηρησᾱ. ³ Εστιν. ⁴ η̄μισ. ⁵ μεγα. ⁶ δικαιουσυνησ. ⁷ αφρονα. ⁸ γε.

CAP. XI.
v. 18

- gloriae quoniam multi gloriantur secundum carnem et ego glorior abor. Libenter enim suffertis insipientes cum sitis ipsi si sapientes. Sustinetis enim si quis vos inservitutem redigit. si quis devorat. si quis accipit. si quis extollitur. si quis in faciem vos cedit. Secundum ignobilitatem dico quasi nos infirmi fuimus. In quo autem quis audent in insipientia dico. audeo et ego.
- ebrei sunt et ego. Israhelitae sunt et ego. Semen abrahamae sunt et ego. Ministri christi sunt et ego. ut minus sapiens dico plus ego. In laboribus plurimus. In carceribus abundantius. in plagis supra modum.
- In mortibus frequenter. a iudeis quinquies quater dragenas una minus accepi. Ter virgis cesus sum. semel lapidatus sum. Ter naufragium feci. Nocte et die in profundo maris fui. In itineribus saepe. Periculis fluminum. periculis latronum. periculis ex genere periculi

καυχῆσεως. ἐπὶ πολλοὶ καυχῶνται. κατὰ σάρκα. καγὼ καυχῶμαι. ἡ δὲ ὥσ. γὰρ ἀνεχέσθαι. τῶν ἀφρονῶν. φρονεῖμι οὐκ ἀνεχέσθαι γὰρ ἐστὶν. ὑμᾶς καταδουλοῦ. εἰς. καταδουλοῦ. εἰς. λαμβάνει. εἰς. ἐπερεται. εἰς. εἰς. προσηγορίαν. ὑμᾶς. δέ. κατὰ ἀτιμίαν. λέγω. ὅτι. ἡσθενησάμεν. ἡμεῖς. ἐν. ὧν. τῶν. τολμῶ. καγὼ. ἐν. ἀφροσύνῃ. λέγω. ἑβραῖοι. εἰσιν. καγὼ. ἰσραηλῖται. εἰσιν. καγὼ. διακονοὶ εἰσιν. χρίστου. Παραφρονῶν. λέγω. ὕπερ. ἐγὼ. ἐν. κοίτῃ. περισσοτέρως. ἐν. πληγαῖς. περισσοτέρως. ἐν. φυλακαῖς. ὑπερ. βαλλόντων. ἐν. θάνατοις. πολλακίς. ὕπο. ἰουδαίων. πεντακίς. μ. παραμικρὰ. ἐλαβὼν. τρίς. ἐραβδίσθη. ἀπαξ. ἐλίσθη. Τρίς. ἐν. ἀγῶνι. Νύχ. θημερον. ἐν. τῷ. βύθῳ. πεποι. ἡ. οὐκ. πορεύομαι. πολλακίς. κινδύνους. ποταμῶν. κινδύνους. ληστῶν. κινδύνους. ἐκγενοῦς. κιν

¹ In marg. in lucan. ² εἰς. ³ καταίσθαι. ⁴ εἰς. ⁵ τῶν. ⁶ κοίτῃ. ⁷ ἐλαβὼν. ⁸ ἐραβδίσθη.

P. XI. δυνοισ· ἐξέθνων· κινδυνοισ·

εν· πολει· κινδυνοισ· εν· ερη-
 μια· κινδυνοισ· εν· θαλασση·
 κινδυνοισ· εν· ψευδαδελφοισ·

v. 27 κονο¹· και· μοχθω· εν· αγρυπ-
 νιαισ· πολλακῖς· εν· λειμω· και·
 διψει· εν²· νηστειαισ· πολλακις·
 εν· ψυχι· και· γυμνο· τη· τι·

28 Χωρισ· των· παρεκτος· η· επισ-
 τασεισ· μοι· καθημερι^η· νη^μ· με-
 ριμνα· πασω· των· εκκλησει

29 ων· Τις· ασθени· και· ουκ·
 ασθενω· Τις· σκανδαλιζε-
 ται· και· ουκ· εγω· πυρουνται·

30 Ει· κανχασθαι· δει· τα· της· ασ·
 θενῖας· μου· κανχησομαι⁴·

31 Ο θς· και· πατηρ· του· κυ· ιω-
 οιδεν· ο· ων· ευλογητος· εις·
 τουσ· αιωνας· οτι· ου· ψευδο

32 μαι· εν· δαμασκω· ο· εθ^{gentis}· ναρ
 princeps
 χης· αρετα· του· βασιλε^e· ως·
 εφρουρει· την· πολιν⁵· δαμασ

33 κηνων· θελων· πισαι· μαι· και·
 δια· θυριδος· εχα· λασθην·
 δια· του· τιχου· και· εξε· φυ

AP. XII.
 I γον· τας· χειρας· αυτου· Καν-
 χασθαι· δει· ου· συμφε¹· ρον·
 μεν· Ελευσομαι· δαι· εις· τα·

lis ex gentibus · Periculis
 incivitate · Periculis in solitu-
 dine · Periculis in mari ·
 Periculis in falsis fratribus ·

In labore et erumna · in vigili-
 is multis · In fame et
 siti · In jejuniis multis ·
 In frigore et nuditate ·

Preter illa quæ extrinsecus in-
 stantia · mea cottidiana
 sollicitudo · omnium ecclesi-
 arum · Quis infirmatur · et · ego non
 infirmor ? Quis scandaliza-
 tur · et · ego non uror ·

Si gloriari oportet · quæ infirmi-
 tatis meæ sunt gloriabor ·
 Ds et pater dñi nri ihu xpī
 scit qui est benedictus in
 secula · quod non mentior ·

Damasci prepositus gen-
 tis aratæ regis ·
 custodiebat civitatem damas-
 cenorum · ut me comprehenderet
 et per fenestram insporta dimissus sum
 per murum · et effugi
 manus ejus · Si gloria-
 ri oportet · non expedit
 quidem · Veniam autem ad

¹ κοπω.² εν εν.³ η καθημερινη.⁴ In marg. κανχημα.⁵ πολην r.m.

CAP. XII. visiones et revelatio

- v. 2 nes dñi · Scio hominem
 in xpo ante annos quatuor
 decim sive in corpore ne
 scio sive extra corpus
 nescio dñs scit
 raptum huiusmodi
 usque ad tertium caelum
 3 et scio huiusmodi hominem
 sive in corpore sive extra
 corpus nescio
 4 dñs scit quom raptus est in
 paradisum · et audivit
 archana verba quæ non licet
 5 homini loqui · Pro ejusmo
 di gloriabor pro
 me autem nihil gloriabor
 nisi in infirmitatibus meis
 6 Nam et si voluero gloriari
 non ero insipiens · Verita
 tem enim dico Parco autem
 nequis me existimet
 supra id qd videt me aut audit
 7 aliquid ex me · et ne magni
 tudo revelationum
 extollat me · datus est
 mihi stimulus carnis meae
 angelus satanae · ut mo co

οπτασειας και αποκαλυ
 ψεις χ^ν¹ · Οι·δα·ανθρωπων·
 εν χρω προ αιτων·δεκατες
 σαρων·ειτε·εν·σωματι·ουκ
 οйда·ειτε·εκτος·του σωμα
 τος·ουκ οйда·οθ² οιδεν
 αρπαγεντα·τον·τοι·ουτον·
 εως·του·τριτου·ουρανου·
 και·οйда·τον·τοι·ουτον·ανον·
 ειτε·εν·σωμαται³·ειτε·εκτος·
 του σωματος·ουκ·οйда·
 ο θ²σ οιδεν·οτι·ηρπαγη·εις·
 τον·παραλυσον³·χ³ ηκουσεν·
 αρπη·τα⁴·ρηματα·α·ουκ·εξον·
 ανθρωπω·αλλησαι⁵·υπερ·του·
 τοι·ουτοι·καυχησομαι·υπερ·
 δε εμ^υαντος⁶·ον·καυχησομαι·
 ει μη·εν·ταις ασθεναις·μου·
 Εαν·γαρ·θελσω·καυχασθαι·
 ουκ·εσομαι·αφρων·αλη
 θιαν·γαρ·ερ^γω⁷·φειλομαι·δαι·
 μη·τις·εισ·μαι⁸·λογεισ·ηται·
 υπερ·ο·βλεπειμαι·η·ακουει·
 εξεμον·και·τη·υπερβολη·
 των·αποκλυψ⁹·διο
 ινα·μη·υπερ·ερωμαι·εδοθη·
 μοι·σκολοψ·τη·σαρκι·μου·
 αγγελος¹⁰·σατανα·Ινα·με·κολα

¹ In marg. evang. in graeco.
⁶ εμ^υαντου.

⁷ ερω.

² σωμαται.

³ παραλυσον.

⁴ αρρη^γτα.

⁵ λαλησαι.

⁸ της ρ.π. εισ εμαι.

⁹ αποκαλυψ.

¹⁰ Δν γελος.

- CAP. XII.
v. 8 φίζη·υπερ·τουτου·τρις·τον·κν·
παρεκαλεσα·να·αποστη·απεμθ·
9 και·ειπεν·μοι·αρκι·σοι·η·χα·
ρισ·μου·η·γαρ·δυναμις·εν·ασθε·
νια·τελится·Η·διστα·ουν·
μαλλον·καυχησομαι·εν·ταις·
ασθενιας·μου·Ἰνα·επισκη·
νοση¹·επειαι·η·δυναμεις·
10 του·χ^ν·Δι·ο·ευδοκω·εν·
α·εν·ανγκαις²·εν·διωγμοις·
εν·στενο·χωριαίς·υπερ·χ^ν·
Οτε·γαρ·ασθενος³·τοτε·δυνατω·
11 Εγεγωνα⁴·αφρων·ημεις·μαι·
ηναγκασται·Εγω·γαρ·ωφι·
λον·υφυμων·συνίστασ·θαι·
Ου·γαρ·υστερησα·των·υπερ·
λιαν·αποστολων·Ει·και·ου·
12 δεν·ειμή·αλλε·τα·μεν·σημεία·
του·αποστολου·κατηργασ·θη·
εν·υμιν·εν·παση·υπομονη·
και·σημειοις·και·τερασιν·χ^υ·
13 δυναμεσιν·τι·γαρ·εστιν·ο·
ελατω·θηται·υπερ·τας·λοιπας·
εκκλησίας·ειμη·οτι·εγω·
αντος·ου·κατεναρκησα·υμων·
χαρισασθαι·μοι·την·αμαρτιαν·
14 ταυτην·Ἰδου·τριτον·του·το·
υ·ασθενιας·μου·εν·υβρεσιν·

lafizet · Propter quod ter dnm
rogavi ut discederet a me
et dixit mihi · Sufficit tibi gra
tia mea · Nam virtus in infir
mitate perficitur · Libenter igitur
gloriabor in infirmita
tibus meis · ut inhabi
tet in me virtus
xpi · Propter qd placeo mihi*
in necessitatibus in persecutionibus
in angustiis pro xpo
Cum enim infirmor tunc potens sum ·
Factus sum insipiens vos me
coegistis ego enim debui
a vobis commendari ·
Nihil enim minus fui ab his qⁱ sunt supra
modum apostoli tam et si ni
hil sum signa tamen
apostoli sunt facta super vos
in omni patientia
signis et prodigiis et
virtutibus · Quid est enim quod
minus habuistis prae ceteris
æcclesiis · Nisi quod ego
ipse non gravavi vos ·
danate mihi hanc injuri
am · Ecce tertio hoc
* in infirmitatibus in contumeliis

¹ επι σκηνωση.² αναγκαις.³ ασθενω.⁴ εγεγωνα.

CAP. XII. paratus sum venire ad

vos . et non ero gravis vobis .

Non enim quaero quæ vestra sunt sed

vos . Nec enim debent filii

parentibus thesaurizare .

sed parentes filiis .

v. 15 Ego autem libentissime impendam

et super impendar pro

animabus vestris . Licet plus

vos diligens . minus .

16 diligar . Sed esto ego vos

non gravavi . Sed cum

essem astutus . dolo

17 vos coepi . Nunquid per aliquem eo

rum quos nisi ad vos . circumve

18 ni vos . Rogavi

titum . et misi cum illo

fratrem nunquid titus vos

circumvenit . Nonne eodem

spu ambulavimus . nonne

19 eisdem vestigiis . Olim puta

tis quod excusemus nos apud

vos . Coram dō in xpo

loquimur . Omnia autem caris

simi propter vestram ædifica

20 tionem . Timeo enim ne

forte cum venero non quales vo

lo inveniam vos et ego inve

ετοιμωσ . εχω . ελθειν . προς .

υμασ . και . ουκαταν_αρκησω . υμασ

Ου . γαρ . ζητω . τα . υμων . αλλα .

υμασ . Ου γαρ . οφειλει . τα . τεκνα .

τοις . γονευ_σειν . θησαυριζιν .

αλλοι . γονεισ . τοις . τεκνοις

Εγω . δε . η . δεισ . τα . δαπανησω .

και . εκδαπα_νηθησομαι . υπερ .

των . ψυχων . υμων . ει . περισ

σοτεροσ¹ . υμασ . αγαπων . ελασσον .

αγαπομαι² . Εστω . δε . εγω . δε .

ου . κατεν_αρκησα . υμων . αλλα .

υπαρχων . πανουργος . Δολω .

υμασ . ελαβον . Μη . τινα . ων .

απεσταλκα . προς . υμασ . επλεον .

εκτησα . υμασ . Παρεκαλεσα .

τιτον³ . και . συν . απεστειλα . τον .

αδελφον . μητι . επλεον . εκτησεν .

υμασ . τιτος . Ουτω . αυτω .

πνι . περι . επατησαμεν⁴ . ου . τοις .

αυτοις . ιχνε_σιν . Παλαι . δο

κειται . οτι . υμειν . απολογου

μετα⁵ . κατεναντι . θν . εν . χρω

λαλουμεν . Τα . δε . παντα . αγα

πη_τοι . υπερ . της . υμων . οικο

δομησ . Φοβουμαι . γαρ . μη .

πωσ . ελθων . ουχ . οι_ουσ . θε

λω . ευρω . υμασ . και . εγω . ευ

¹ περισσοτερωσ . ² αγαπωμαι . ³ τει τιτον . ⁴ + οτι εαν ελθω παλιν ου φισομαι (απτε ου) . ⁵ απολογουμεθα .

CAP. XII. ρεθω·υμιν·ειων·ου·θελεται·

Μη·πωσ·ερεισ·ζήλος·θυμον¹·

αιρειθειαι·κατα·λαλειαι·

ψιθυρισμοι·φυνσειω·σεις·

V. 21 Μη·παλιν·ελθον·τοσ·μον

τα·πεινωσει·μαι·οθς·μον

προσ·υμας·και·πενθησω·πολ

λουσ·των·προ·ημαρτηκοτων·

και·μη·μετα·νοησαν·των·επι·

τη·ακαθαρσία·και·πορνία·

και·ασελγία·η·επραξαν

CAP. XIII. 1 τριτον·τουτο·ερχομαι·προσ

υμας·επειστοματοσ·δον·μαρ

τιρων²·και·τριων·σταθησεται·

2 παν·ρημα·Προ·ειρηκα·και·

προ·λεγω·ωσ·παρων·το·δεν

τερον·και·απων³·νυν·τοις·προ·

η·μαρτηκοσιν·χ·τοις·λοιποις·

πασιν·οτι·εαν·ελθω·παλιν·

3 ου·φισομαι·Οτι·δοκειμην·ζη

τει·τε·τον·λαλουντος·εν·εμοι·

χρυν·Οσ·εις·υμας·ουκ·ασθε

νει·αλλα·δυναται·εν·υμιν·

4 Και·γαρ·εσταυρωθη·εξ·ασ·θε

νίασ⁴·αλλα·ζη·εκδυνα·μαι·

ωσ·θν·και·ημεις·ασθε·νον·

μεν·συν·αντω·αλλα·ζησω

5 μεν·συν·αντω·εις·υμας·εαν

niar a vobis qualem non vultis.

Ne forte contentiones æmulationes

animositates·dissensiones·detractioes

surrurationes·seditiones·sint inter vos

Ne iterum cum venero

humilet me d̄s

apud vos et lugeam·mul

tos ex his qui ante peccaverunt

et non egerunt poenitentiam sup

immunditia et fornicatione

et impudicitia quam gesserunt

tertio hoc venio ad

vos·In ore duorum vel tri

um testium stabit om

ne verbum·Praedixi et

praedico ut praesens bis·

et nunc absens·his qui ante

peccaverunt·et cæteris

omnibus quō si venero iterum

non parcam·An experimentum quæ

ritis ejus qui in me loquitur

xpc·Qui in vos non infirma

tur·sed potens est in vobis·

Nam et si crucifixus est ex infirmi

tate sed vivit ex virtute

dī·Nam et nos infirmi sumus

cum illo·sed vivemus cum ipso ex

virtute dī in vobis·Vosmetipsos

¹ θυμοι.² μαρτυρων.³ απων.⁴ In marg. δον.

CAP. XIII. temptare si estis in
fide ipsi vos proba
te . An cognoscitis
vos ipsos quia \overline{xps} \overline{ihs} in vobis
est nisi forte reprobi

v. 6 estis . Spero quod cognosce
tis . quia nos non sumus
7 reprobi . Oramus autem
 \overline{dm} ut nihil
mali faciatis non
ut nos probati paream
us . sed ut vos quod bonum
est faciatis Nos autem ut

8 reprobi simus . Non enim
possumus aliq̄d adversus veritatem
sed pro veritate

9 Gaudeamus enim quando nos in
firmi sumus . Vos autem potentes
estis Hoc et oramus
vestram consummati

10 onem . Ideo haec
absens scribo . ut non \overline{psens}
durius agam . Secundum
potestatem quam \overline{dns} de
dedit mihi in aedificationem et
11 non in destructionem . Decetero
fratres gaudete perfecti
estote Exortamini i

τους·πειραζεται·ει·εσται·εν
τη·πιστι·εαυτους·δοκειμα
ζεται·Η·ουκ·επιγινωσκεται¹·
εαυτους·οτι· $\overline{\chi\rho\varsigma}$ · $\overline{\iota\varsigma}$ ·εν·υμιν
εστιν·ει·μη·τι·αδοκει·μοι·
 $\overline{\epsilon\text{-}ται}$ ²·ελπιζω·γαρ·οτι·γνω
σεσθαι·οτι·ημεις·ουκ·εσμεν·
αδοκειμοι·Ευχομεθα·δε·
προσ·τον· $\overline{\theta\nu}$ ·μη·ποιη_σαι·
υμας·κακον·μη^δθεν³·ουχ·
 $\overline{\iota\nu}$ ⁴·ημεις·δοκειμοι·φανω
μεν·αλλινα·υμεις·τοκα
λον·ποιηται·Ημεις·δε·ωσ·
αδοκειμοι·ωμεν·Ου·γαρ·
δυναμεθα·τι·κατα·αληθι
ας·αλλα·υπερ·αληθιας·
Χαιρομεν·γαρ·οτε·ημεις·ασ
θενωμεν·υμεις⁵·δε·δυνα
τατοι·ητε·Τουτο·και·ευχο
μεθα·την·υμων·καταρ_
τισιν·Δια·τουτο·ταυτα
απων·γραφω·ινα·μη·παρων·
αποτομωσ·χρησομαι·κατα
την·εξουσίαν·ην·οκ⁶·εδω
κεν·μοι·εις·οικοδομην⁶·και·
ουκ·εις·καθερεσιν·Λοιπον·
αδελφοι·χαιρεται·καθαρ
τι_ζεσθαι⁷·παρακαλεις·θαι·το·

¹ επιγινωσκεται.² εσται.³ μηδεν.⁴ ινα.⁵ ἤμεις.⁶ οικοδομην.⁷ καταρτιζεσθαι.

CAP. XIII. αὐτο φρον εἴτε· ἱρηνεύετε·

καὶ· οὐ θ̄ς τῆς ἱρηνῆς ἐσται

v. 12 μεθυμῶν· ἀσπασασθαι· ἀλλ

ληλουσ· ἐν· φιληματι· ἀγιῶ·

13 Ἀσπαζονται· υμᾶς· οἱ· ἅγιοι·

14 πάντες· Ἡ· χάρις· τοῦ κῡ ἰη̄

χ̄υ· καὶ· ἡ· ἀγάπη· τοῦ θ̄υ· καὶ·

ἡ κοινῶνία· τοῦ ἁγίου· π̄νσ

μετὰ πάντων· υμῶν·

Ἐτελεσθῇ προσ κο

ρινθίουσ· B¹.

Ἀρχεται προσ Γα

λατασ·

CAP. I. Πάυλος ἀποστο

I

λος·

οὐκ ἀπ· ἀνθρώπων· οὐδὲ διὰ

ἀνθρώπου· ἀλλὰ· διὰ· ἱη̄ν· χ̄ρυ

καὶ θ̄ν πατρός τοῦ· ἐγείραντος·

2 αὐτον· ἐκ· νεκρῶν· ὧ· οἱ· συνεμοί·

πάντες· ἀδελφοί· ταῖς· ἐκκλησίαι

3 αἰσ²· τῆς· γαλατείας· χάρις· υμῖν·

καὶ· ἱρηνῇ· ἀποθ̄· πατρός· ὧ· κῡ

4 ἡμῶν ἰη̄ χ̄υ τοῦ· δόντος· ἐαυ

dem sapite pacem habete

et d̄s dilectionis et pacis erit

vobiscum · Salutate invi

cem in osculo sancto·

Salutant vos sancti

omnes · Gratia dñi nr̄i ih̄u

xp̄i· et caritas d̄i et

communicatio sc̄i spiritus

sit cum omnibus vobis·

EXPLICIT AD Co

RINTHIOS · II·

Incipit ad Ga

Latas·

Paulus aposto

lus·

non ab hominibus neque per

hominem· sed per ih̄m xp̄m

et d̄m patrem qui suscitavit

eum a mortuis· et qui mecum

omnes fratres ecclesi

is galatiae · gratia vobis

et pax a dō patre et dño

nr̄o ih̄u xp̄o· qui dedit semet

¹ — B.² ἐκκλησιασ.

CAP. I. ipsum pro peccatis nostris

ut eriperet nos de

præsenti seculo nequam

secundum voluntatem dī et pa

v. 5 tris nri. cui est gloria in sae

cula saeculorum Amen.

6 Miror quod sic tam cito trans

ferimini. ab eo qui vos vocavit.

in gratiam xpi. In aliud

7 evangelium. qd non est aliud

nisi sunt aliqui qui vos con

turbant. et volunt conver

tere evangelium xpi.

8 Sed licet nos aut angelus

de caelo evangelizet vobis

preter quod evangelizavimus vobis

9 anathema sit. sicut praediximus

et tunc iterum dico. si quis vobis

evangelizaverit praeter id qd ac

10 cepistis anathema sit. Modo enim

hominibus suadeo aut dō.

aut quaero hominibus placere.

si adhuc hominibus placerem xpi

11 servus non essem. Notum enim vobis

facio fratres evangelium

quod evangeli zatum est a me

quia non est secundum hominem

12 neque enim ego ab homine

τον·περιτων·αμαρτελων·υμων¹·

οπως·εξεληται·ημασ²·εκτου·

ενεστωτος·αιωνος·πονηρου³·

κατα·το·θελημα·του·θυ·και·πα

τρος·ημων·ω·η·δοξα·εις·τους

αιωνας·των·αιωνων·αμην·

Μαζω·δε·οτι·ταχαιωσ·μετα

τιθεσθαι·αποτουκαλεσαντος·

υμασ·εν·^{χριστου}χαριτι⁴·εις·ετερον·

ευαγγελιον·ο·ουκ·εστιν·αλλο·

ειμη·τινες·εις·ιν·οι·παρασσουν

τες·υμασ·και·θελοντες·μετα

στρεψαι·το·ευαγγελιον·του·χυ

Αλλα·και·εαν·ημεις·η·αγγελος·

εξουρανου·ευαγγελιζηται⁵·

παρ·ο·ευαγγελι·^θσαμεθα·ημιν⁶

αναθεμα·εστω·ωσ·προιρηκαμεν·

και·αρτι·παλιν·λεγω·ειτις·υμασ·

ευαγγελι·ζηται·παρ·ο·παρελαβε

ται·αναθεμα·εστω·Αρτι·γαρ·

ανθρωπους·επιθω·η·τον·θυ·

η·ζητω·ανθρωποι·σ·αρεσκευν·

ει·αιτει⁷·ανου⁸·σ⁸·ηρεσκον·χρυ·

δουλος·ουκ·^ηανεμην⁹·Γνωριζω·

γαρ·υμιν·αδελφοι·τε¹⁰·ευαγγελιον·

το·ευαγγελισθεν·υπε·μου¹¹·

οτι·ουκ·εστιν·κατα·ανθρωπον·

ουδε·γαρ·εγω·παρα·ανθρωπου·

¹ αμαρτειων ημων.

² ημωσ.

³ In marg. αγανο.

⁴ Non habet χριστου.

⁵ ευαγγελιζαται.

⁶ ευαγγελισαμεθα υμιν.

⁷ αιτεια.

⁸ ανοις.

⁹ ανημην.

¹⁰ το.

¹¹ In marg. contra αγανον.

CAP. I. παρελαβον· αυτο· Ουδε· ἐδιδαχ_

θην· αλλα· διαποκαλυψαιωσ·

V. 13 $\overline{\iota\upsilon}$ · $\overline{\chi\upsilon}$ · Η· κουνσεται· γαρ· την· εμην·αναστροphen· ποτε· εν¹· ἰουδαισμω²· οτι· καθυ· περιβολην· ἐδιωκον· την· ἐκκλησίαν· του· $\overline{\theta\upsilon}$

14 και· ἐπολεμουν· αυτην· και· προ

εκοπτον· εν· τω· ἰουδαισ_μω·

υπερ· πολλους· συνελει_κειω_

τας· εν· τω· γενει· μου· περισσο_

τερωσ· ζηλω_τισ³· ὑπαρ_χων·

των· πατρικων· μου· παραδο_

15 σαικων⁴· Οτε· δε· εὐδοκησεν· ο·αφορισασ_μαι· ἐκκοῦλιασ⁵· μη_

τροσ· μου· και· καλεσασ· δια· της·

16 χαριτος· αυτου· αποκαλυψαι·

τον· υιον· αυτου· εν· εμοι· ἵνα·

ευαγγελειζωμαι· αυτον· εν· τοις·

εθνεσιν· Εὐθεωσ· ου· προσ· ανε

17 θεμην· σαρκι· και· αιματι· ουδε·

απηλθον· εισ· ιεροσολυμα· προσ·

τονσ· εμου· αποστολους· Αλλα·

απηλθον· εισ· αραβείαν· χ παλιν·

υπεστρεψα· εισ· δαμασκον·

18 Επι· τα· μετα· αιτη· $\overline{\gamma}$ · ανη_θον⁶·

εισ· ιεροσολυμα· ἵστορησαι· πετρον·

και· ἐπεμεινα· προσ· αυτον· ημε

19 ρασ· δεκαπεντε· Ετερον· δε· των·

accepi illud neque didici·

sed per revelationem

 $\overline{i\hbar u}$ $\overline{x\pi i}$ · Audistis enim conversa

tionem meam aliquando in juda

ismo· quo supra modum persequere

bar· ecclesiam $\overline{d\bar{i}}$

et expugnabam illam et profi

ciebam In judaismo

supra multos coetaneos meos

ingenere meo abundanti

us æmulator existens

paternarum mearum traditio

num· Cum autem placuit ei qui

me segregavit deuterio ma

tris meae et vocavit per

gratiam suam· Ut revela

ret filium suum in me· ut

evangelizarem illum in

gentibus· Continuo non ad qui

evi carni et sanguini neque

veni ierosolimam ad ante ces

sore meos apostolos· Sed

abii in arabiam· et iterum

reversus sum in damascum·

Deinde post annos tres veni

hierosolimam videre petrum

et mansi apud eum die

bus quin decim· Alium autem

¹ + τω (post εν).² In marg. contra judaeos.³ ζηλωτης: in marg. ζελοτες.⁴ In marg. παραδισσος.⁵ κοιλιας.⁶ ανηλθον.

CAP. I. apostolorum vidi neminem ni

si iacobum fratrem

v. 20 dñi . Quae autem scribo vobis . ecce

coram dō . quia non menti

21 or . Deinde veni in par

tes syriae et cilici

22 ae . Eram autem ignotus

faciae ecclesiis .

23 judeae quae erant in xpo . Tantum

autem auditum habebant . qm̄ qui perse

quebatur nos aliquando nunc evange

lizat fidem . quam aliquando

24 expugnabat . et in me clarificabant

CAP. II. _I dñm . Deinde post annos quatu

ordecim . Iterum ascendi

hierosolimam . cum barnaba

2 assumpto et tito . Ascendi

autem secundum revelationem et

contuli cum illis evangeli

um quod praedico in gen

tibus . Seorsum autem his qui vide

bantur aliqd̄ esse ne forte in vacuum

3 currerem aut cucurrissem . sed

neque titus . qⁱ mecum erat cum esset gen

tilis . compulsus est circumcidi .

4 propter subintroductos fal

sos fr̄s . qui subintroierunt .

explorare liberta

αποστολων . ειδον . ουδενα . ει

μη . ιακωβων¹ . τον . αδελφον . τον .

κν . α . δε . γραφω . υμην² . ιδου .

ενοπιον³ . του . θυ . οτι . ου . ψευδο

μαι . Επιτα . ηλθον . εισ . τα . κλιμ

ματα⁴ . της . συριας . και . της . κιλικι

ας . Ημεν⁵ . δε . αγνο_ουμενος

προσωπω_ταις . εκκλησιας . της .

ιουδαιας . ταις . εν . χω . Μονον .

δε . ακουοντες . ησαν . οτι . ο . διω

κων . υμας⁶ . ποτε . νυν . ευαγγελι

ζεται . την . πιστιν . ην . ποτε .

επολεμι . και . εν . εμοι . εδοξα_τον⁷

τον . θυ . Επιτα . δια . δεκατεσσα

ρων . αιτων . ανεβην . παλιν .

εις . ιεροσολυμα⁸ . μετα . βαρναβα .

συν . παραλαβων . και . τιτον . ανε

βην . δε . κατα . αποκαλυ_ψιν . και

exposui
ανεβαλο_μην . αυτοις . το . ευαγ

γελιον . ο . κηρυσσω . εν . τοις .

εθνεσιν . κατι_διαν . δε . τοις .

δοκουν_σιν . μη . πως . εις . καινον

τρε_χω . η . εδραμον . αλλουτε .

τιτος . ο . συνεμοι . ελλη_νων .

ην . αγκασθη . περιτμη_θηναι .

δια . δε . τους . παρεις . ακτους . ψευ

δα . δελφους . ο . ι_τίνες . παρειση

λθον . κατα . σκοπησαι . την ; ελευ

¹ ιακωβον.

² υμιν.
⁶ ημας.

³ ενοπιον.
⁷ εδοξα_ζον.

⁴ κλιματα.
⁸ ιεροσολυμα.

⁵ Ημην.

CAP. II. *θεριαν·ημων·ην·εχομεν·εν**χρω·ιην·ινα·μη·ημασ·κατα·*V. 5 *δουλω_σωσιν·οις·ουδε·προσ·**ωραν·ειζαμεν·τη·υποταγη·ινα·**η·αληθια·του·ευαγγελιου·δια*6 *μενη·προσ·υμασ·Απο·δε·των·**δοκουντων·εινε^{αι}·τι·οποι_οι·**ποτε·ησαν·ουδεν·μοι·δια_φε_**ρι·θς·ανθρωπου²·προσωπον·**ουλ·αμβανει·Εμοι·γαρ·οι·δοκουν_**τες·τι·ειναι·ουδεν·προσαν*7 *θεντο·αλλα·τον·παντι·ον³·ι_**δουντες·οτι·περιστευ_ται⁴·μοι·**το·ευαγγελιον·της·ακροβυστει_*8 *ασ·καθωσ·πετρο·περιτομησ⁵·εν·**ηργησεν·καμοι⁶·εισ·τα·εθνην⁷·*9 *και·γνοντες·την·χαριν·την·**δοθεισαν·μοι·πετροσ·και·ια**κωβοσ·και·ιωαννης·οι·δοκουν**τες·τυλοι⁸·ειναι·δεξιασ·εδω·**καν·μοι·και·βαρναβα·κοινων**νιασ·ινα·ημεις·εισ·τα·εθνη·**αντοι·δε·εισ·την·περιτομην·*10 *μονον·ινα·των·πτωχων·μνη_**μονευωμεν⁹·ο·και·εσπουδα_*11 *σα·αυτο·τουτο·ποιησαι·οτε·**δε·ηλθεν·πετροσ·εισ·αντιω**χειαν·κατα·προσωπον·αντω·*tem *nram*·quam habemus in*xpo ihu* Ut nos in servitu

tem redigerent·quibus nec ad

horam cessimus subjectioni·Ut

veritas evangelii permane

at apud vos·Ab his autem qui

videbantur esse aliquid·quales

aliquando fuerint·nihil meam consci

entiam inter est·*Ds* personam hominis

non accipit·Mihi autem qui vide

bantur aliqd esse nihil contule

runt·sed contra cum vidis

sent·quod creditum est mihi

evangelium *præputii*·

sicut petro circuncisionis·

operatus est et mihi intergentes·

et cum cognovissent gratiam quae

data est mihi·petrus·et ia

cobus·et iohannes qui videban

tur columnae esse·dextras dede

runt mihi et barnabae societa

tis·Ut nos intergentes

ipsi autem incircumcisionem

tantum ut pauperum memores es

semus·quod et sollicitus

fui hoc ipsum facere·Cum

autem venisset petrus antio

chiam in faciem ei

1 *ειναι*, 2 *ανθρωπου*, 3 *τονναντι ον*.6 *κα μοι*.7 *εθνη*.4 *πεπιστευται*.5 *στυλοι*.6 *πετροσ της περι τομης*.9 *μνημονευωμεν*.

CAP. II. restiti·quia repraehensi bi

v. 12 lis erat·Prius enim quam venirent

quidam ab iacobo cum

gentibus edebat·Cum autem

venissent subtrahebat et segre

gabab se timens eos

13 qui ex circumcisione erant et simula

tionem ejus consenserunt cæ

teri Iudæi·Ita ut et bar

nabas duceretur ab eis in illam simula

14 tionem·Sed cum vidissem

quod non recte ambularet ad ve

ritatem evangelii·

dixi petro coram

omnibus·Si tu judæus cum

sis gentiliter·et non judaice

vivis·quomodo gentes co

15 gis judaizare·Nos natura ju

dæi et non ex gentibus peccato

16 res·Scientes autem q'ia non justifica

tur homo ex operibus legis nisi

per fidem ihu xp̄i·et nos

In xpo ihu credimus·ut

justificemur ex fide xp̄i et

non ex operibus legis·propter qd̄ ex

operibus legis non justificabitur

17 omnis caro·Quod si quærentes

justificari in xpo Inventi su

ανθεστην·οτι·κατε_γνωσ_με_

νοσ_ην·Προτου·γαρ·ελθειν·

τinas·αποϊακωβου·μετα·των·

εθνων·συνησθειεν·Οτε·δε·

ηλθεν·ῡπεστελλεν·και·αφω

ριζεν·εαυτον·φοβουμενοσ·

τουσ·εκ·περιτομη_σοντας·και

συννυκεκριθησαν¹·αυτω·και·οι

λοιποι·ιουδαιοι·ωστε·και·βαρ

ναβασ·συναπηχθη·τη·υπο

κρισι·αυτων·αλλοτε·ιδον·

οτι·ουκ·ορθοδοδουσιν·προσ·

την·αληθιαν·του·ευαγγελου²·

ειπον·τω·πετρω·εν·προσθεν·

παντων·Ει·συ·ιουδεοσ³·υπαρ_

χων·εθνικωσ·και·ουκ·ιουδα_

κωσ·ζησ·πωσ·τα·εθνη·αναγκα

ζεισ·ιουδαιζιν·Ημεισ·φυσι·ιου

δαιοι·και·ουκ·εξεθνων·αμαρ

τωλοι·Ειδοτεσ·δε·οτι·ου·δικαιου_

ται⁴·ανωσ·εξεργων·νομου·εανμη·

δια·πιστεωσ·ιν·χυν·και·ημισι⁵·

εισ·χρυν·ιν·επιστευσαμεν·Ινα·

δικαιωθωμεν·εκπιστεωσ·και

ουκ·εξεργων·νομου·οτι·εξερ

γων·νομου·ου·δικαιωθησεται·

πασα·σαρξ·Ειδε·ζητουντεσ·

δικαιωθηναι·εν·χρω·ευρεθη_

¹ συννυκεκριθησαν.

² ευαγγελιον.

³ ιουδαιος.

⁴ δια_καιουται.

⁵ ημεισ.

CAP. II. μεν·και·αυτοι·τοι·αμαρτωλοι·

αρα· $\overline{\chi\rho\sigma}$ ·αμαρτιας·διακονος·v. 18 μη·γενοιτο· $\overline{\epsilon\iota}$ ·γαρ·ακατελυσα·

ταυτα·παλιw·οικοδομw·παρα

 $\beta\alpha\tau\eta\nu$ ·εμαντον·συνιστα·νω·

19 εγω·γαρ·δια·νομου·νομw·απε

20 θανον· $\overline{\iota\alpha}$ · $\overline{\theta\omega}$ · $\overline{\zeta\eta\sigma\omega}$ · $\overline{\chi\rho\omega}$ ·συνεστανρωμαι· $\overline{\zeta\omega}$ ·δε·ουκ·ετι·εγω· $\overline{\zeta\eta}$ ·δε·εν·εμοι·ο· $\overline{\chi\rho\sigma}$ ·Ο·δε·νυν· $\overline{\zeta\omega}$ ·εν·σαρκι·εν·πιστι· $\overline{\zeta\omega}$ τη·του· $\overline{\theta\upsilon}$ ·και· $\overline{\chi\rho\nu}$ ·του·αγαπησαντος¹·μαι·και·παραδοντος·εαν

21 τον·υπερ·εμεν·Ου·καθετω·

την·χαριν·του· $\overline{\theta\upsilon}$ · $\overline{\epsilon\iota}$ ·γαρ·δια·νομου·δικαιοσυνη·αρα· $\overline{\chi\rho\sigma}$ ·CAP. III. $\overline{\delta\omega\rho\alpha\iota\alpha\nu}$ ·απεθανεν·ω·ανο

I

ητοι·γαλαται·τησ²·υμας·εβας

καν·εν·οις·κατοφθαλμους·

 $\overline{\iota\eta\varsigma}$ · $\overline{\chi\rho\sigma}$ ·προεγραφη·εν·υμιν·

2 εστανρωμενος·Τοντο·μονον·

μαθειν·θελw·αφυμων·εξερ

γων·νομου· $\overline{\pi\nu\alpha}$ ³·ελαβεται·

3 η·εξακοησ·πιστεωσ·Ουτωσ·

ανοητοι·εσται·εν·αρξαμενοι·

4 $\overline{\pi\upsilon\iota}$ ·νυν·σαρκι·επιτελισθαι·τος·

αυτα·επαθεται·εικη·ει·γαικαι·

5 εικη·Ο·ουν·επιχορηγων·υμιν·

το· $\overline{\pi\nu\alpha}$ ·και·εν·εργων·δυναμισ·

mus et ipsi peccatores

nunquid \overline{xps} peccati minister

absit·Si enim quæ distruxi

haec iterum aedifico·prevari

catorem me constituo

ego enim perlegem legi mortuus

sum·ut $\overline{d\omicron}$ vivam· \overline{Xpo} confixus

sum cruci·Vivo autem jam non

ego vivit vero in me \overline{xpc} ·Qd autem

nunc vivo In carne·In fide vivo

filii $\overline{d\iota}$ qui dilexit

me·et tradidit semet ip

sum pro me·Non abicio·

gratiam $\overline{d\iota}$ ·Si enim perlegem justitia·ergo \overline{xps}

gratis mortuus est·O insen

sati galatae·quis vos fascina

vit·ante quorum oculos

 \overline{ihs} \overline{xps} \overline{p} scriptus est et

crucifixus·Hoc solum

volo a vobis discere·ex operi

bus legis \overline{spm} accepistis

an ex auditu fidei·Sic

stulti estis ut cum \overline{spu} coeperitis·nunc carnem \overline{c} summaminitanti passi estis sine causa· $\overline{sita\overline{m}}$

sine causa·Qui ergo vobis tribuit

 \overline{spm} ·et operatur virtutes¹ + $\overline{\epsilon\alpha\nu\tau\omicron\nu}$ (ante $\overline{\mu\alpha\iota}$).² τις.³ το $\overline{\pi\nu\alpha}$.

CAP. III. in vobis. ex operibus legis. An

v. 6 ex auditu fidei. Sicut scrip

tum est. Credidit abraham

do et reputatum est illi ad

7 justitiam. Cognoscitis

ergo quia qui ex fide sunt hi

8 sunt filii abraham. Providens

autem scriptura. quia ex fide

justificat gentes ds prænunti

avit Abrahæ quia

benedicentur In te omnes

9 gentes. Igitur qui ex fide

sunt. benedicentur cum fide

10 abraham. Quicumque enim ex operi

bus legis sunt. sub maledic

to sunt. Scriptum est enim quia

maledictus omnis qⁱ non permanse

rit in omnibus quæ scripta

sunt in libro legis

11 ut faciat ea. Quoniam

autem in lege nemo justifica

tur apud dm. scriptum est enim

quia. Justus ex fide

12 vivit. Lex autem non

est ex fide sed qui fece

rit ea vivet in illis.

13 Xpc nos redemit demale

dicto legis. factus

εν υμιν. εξεργων νομον. Η.

εξακοησ. πιστεωσ. καθωσ. γε

γραφται. Επιστευσεν. αβρααμ.

τω θω. και ελογισθη. αυτω. εις

δικαιοσυνην. Γινωσ_κεται.

αρα. οτι. οι. εκ. πιστεωσ. Ουτοι.

εισιν. υιοι. αβρααμ. Προιδουσα.

δε. η. γραφη. Οτι. εκπιστεωσ.

δικαιοι. τα. εθνη¹. οθσ. προεν

ηγγελισατο. τω. αβρααμ. οτι.

ευλογηθησονται. εν. σοι. παντα.

τα. εθνη. Ωστε. οι. εκ. πιστε

ωσ. ευλογουνται. συν. τω. πιστω.

αβρααμ. Οσ. οι. γαρ. εξερ

γων. νομον. εισιν. υποκαταρ

αν. εισιν. Γεγραφται. γαρ. οτι.

επικαταρτος. πασ. οσ. ουκ. εμ

μενει. εν. πασιν. τοις. γεγραμ

μενοις. εν. τω. βιβλιω. του. νο

μου. του. ποιησαι. αυτα. οτι.

δε. εν. νομω. ουδεις. δικαιου

ται. παρα. θω. γεγραφται. γαρ².

οτι. ο. δικαιοσ. εκ. πιστεωσ.

ζησεται. Ο. δε. νομος. ουκ.

εστιν. εκπιστεωσ. αλλο. ποι

ησας. αυτα. ζησεται. εν. αυτω.

Χρσ. ημας. εξηγορασεν. εκ. της

καταρας. του³. νομου. γενο

¹ Θθνη.

² In marg. in σαλομone.

³ : του τ.

CAP. III. μενος·υπερ·υμων¹·καταρα·

οτι·γεγραπται·επικαταρατος·

πας·ο·κρεμαμενος·επι·ξυλου²·

V. 14 ινα·εις·τα·εθνη·ευλογια·του·

αβρααμ·γενηται·εν·χρω·ιην·ινα·την·ευλογιαν³·του·πνσ·

λαβωμεν·δια·της·πιστεως·

15 Αδελφοι·κατα·ανθρωπον⁴·λεγω·

ομωσ·ανου·κεκρωμενην·

δια·θηκην·ου·δεις·αθετει·Η·

16 επι·δια^aτεσσεται⁵·Τω·αβρααμ·επιεθησαν⁶·ει·επαγγελισσαι·κτω·σπερματι·αυτου·Ου·λεγει⁷·

και·τοις·σπερμασιν·ωσ·επιπολλων·

αλλωσ·επι·ενος·και·τω

17 σπερματι·σου·οεστιν·χρσ·του·

το·δε·λεγω·διαθηκην·κεκρω

μενην·υπο·του·θυ·εις·χρν·Ο·μετα·υ·και·λ·αιτη·γε·γω·ω·νοσ⁸·νομος·ονκ·ακυροι·εις·

το·καταργησαι·την·επαγγελιαν·

18 Ει·γαρ·εκ·νομου·η·κληρονομια·

ονκ·ετει·εξεπαγγελιασ·Τω·

δε·αβρααμ·διεπαγγελιασ·κε

19 χαριςται·θσ¹⁰·τι·ουν·ο·νομος·

των·πραξαιων·ετεθη·αχρι

σου·ελθη·το·σπερμα·ω·επιγγελ

ται¹¹·δια·ταγισ·διαγγελων¹²·

pro nobis maledictum

quia scriptum est maledictus

omnis qui pendet in ligno·

ut in gentibus benedictio

Abrahæ fieret· In xpo ihu·ut pollicitationem sp̄s

accipiamus per fidem·

Frs secundum hominem dico

tamen hominis confirmatum

testamentum nemo spernit aut

super ordinat· Abrahæ

dicte sunt promissiones et

semini ejus· Non di cit

et seminibus·quasi in multis

sed quasi in uno et

semini tuo qui est xps·hoc

autem dico testamentum confir-

matum a de o·

Quæ post cccc et xxx annos facta

est lex·non irritum facit ad

evacuandam promissionem·

Nam si ex lege hereditas·

jam non ex promissione·

Abrahæ autem per promissionem do-

navit ds· Quid igitur? Lex

propter transgressionem posita est

donec veniret semen cui promise

rat·ordinata per angelos

¹ ημων. ² ξυλου. ³ ευλογιαν. ⁴ ανθρωπον. ⁵ επι διατασσεται. ⁶ ερρεθησαν. ⁷ λεγι.
⁸ α (pro λ) at xxx Latinè. ⁹ γενωνωσ. ¹⁰ ο θσ. ¹¹ επιγγελται. ¹² In marg. ευαγ.

CAP. III. in manu mediatoris . Mediator
V. 20

autem unius non est . $\bar{d}s$ autem

21 unus est . Lex ergo adversus

promissa $\bar{d}i$ absit .

Si enim data esset lex quae pos
set vivificare . Vere

22 ex lege esset justitia . Sed

conclisit scriptura omnia sub

peccato . ut promissio ex

fide $\bar{i}h\bar{u}$ $\bar{x}p\bar{i}$ daretur creden

23 tibus Prius autem quam veniret

fides . sub lege custodie

bamur conclusi in

eam fidem . quae reve

landa erat

24 Itaque lex pedagogus noster

fuit in $\bar{x}p\bar{o}$ $\bar{i}h\bar{u}$. ut ex

25 fide justificemur . at ubi

venit fides . jam non

26 suppedagogo sumus . Om

nes enim filii $\bar{d}i$ estis . perf

27 dem quae est in $\bar{x}p\bar{o}$ $\bar{i}h\bar{u}$. Quicumque

enim in $\bar{x}p\bar{o}$ baptizati estis $\bar{x}p\bar{m}$

28 induistis . Non est judaeus

neque grecus . Non est servus

neque liber . Non est masculus .

neque femina . Omnes enim vos

29 unum estis in $\bar{x}p\bar{o}$ $\bar{i}h\bar{u}$. Si autem

εν . χ¹ρει . μεσειτου . Ο . δε . μεσει

τησ . ενος . ουκ . εστιν . ο . δε . $\bar{\theta}\bar{s}$. εισ .

εστιν . ο . ουν . ομοσ¹ . κατα .

των . επαγγελιων . $\bar{\theta}\bar{u}$. μηγενοιτο .

Ει γαρ . εδοθη . νομος . ο . $\bar{d}n$

ναμενος . ζ ωοποιησαι . αληθια .

εκ νομου . δικαιοσυνη² . αλλα .

συνεκλίσεν . η . γραφη . παντα . υφ

αμαρτίας . ινα . η . επαγγελία . εκ

πιστεωσ . $\bar{i}\bar{u}$. $\bar{\chi}\bar{u}$. δοθη . τοις . πισ

τευ . ουσιν . Προτου . δε . ελθειν .

την . πιστιν . υπομονου³ . εφρου

ρου . μετ⁴ . α^1 . συνκλιόμενοι . εστιν⁵ .

μελλουσιν . πιστιν . αποκαλυφ

θηναι .

Ωστε . ο . νομος . πεδαγωγος⁶ . ημων .

γεγονεν . εισ . $\bar{\chi}\bar{r}\bar{u}$. $\bar{i}\bar{h}\bar{u}$. ινα . εκ

πιστεωσ . δικαιωθωμεν . ελθ^{αι}

σησ . δε . τησ . πιστεωσ⁷ . ουκ . ετει .

Υπο . παιδαγωγον . εσμεν . παν

τες . γαρ . υιοι . $\bar{\theta}\bar{u}$. εσται . δια . τησ .

πιστεωσ⁸ . εν . $\bar{\chi}\bar{r}\bar{w}$. $\bar{i}\bar{u}$. Οσοι . γαρ .

εισ . $\bar{\chi}\bar{r}\bar{u}$. εβαπτισθetai . $\bar{\chi}\bar{r}\bar{u}$. ενε

δυσασθαι . Ουκ . ενει . ιουδαιος .

ουδε . ελλην . ουκ . ενει . δουλος .

ουδε . ελευτερος . ουκ . αρσησ⁹ .

και . θηλυ . παντες . γαρ . υμεις .

εν . εσται . εν . $\bar{\chi}\bar{r}\bar{w}$. $\bar{i}\bar{h}\bar{u}$. ειδε .

¹ εστιν . Ο ουν νομός . ² + η (ante δικαιοσυνη) .

⁵ εισ την .

⁶ παιδαγωγος .

⁷ πισταιωσ .

⁸ πισταιωσ .

³ υπο νομον .

⁴ εφρουρουμεθα .

⁹ ελευθερος ουκ ενει αρσης .

CAP. III. υμεις· παντες· εν· εσται· εν̄χω·
 ιν̄· αραουν· του· αβρααμ· σπερ
 μα· εσται· και· κατεπαγγελει·

CAP. IV.
 V. 1 αν· κληρονομαι¹· Λεγω· δε·

αδελφοι· εφωσον²· χρονον· ο· κλη
 ρονομος· υη· πειος· εστιν· ὅθεν·
 διαφερει· δουλου· κυριος· παν

2 των· ων· Αλλυπο· επιτροπουσ³·
 εστιν· και· οικονομους· αχρι
 της· προθεσμιας· του· πατρος·

3 Ουτος⁴· και· ημεις· οτε· ημεν· υη
 πιοι· υποτα· στοι· χεί· α· του· κοσ
 μου· ημεθα· δε· δουλωμενοι·

4 Οτε· δε· ηλθην⁵· το· πλη· ρωμα·
 του· χρονου· εξαπεστειλεν· ο·
 θς· τον· υιον· αυτου· γενομενον·
 εκ· γυναικος· γενομενον· υπο· νο

5 μον· ινα· τους· υπο· μονον⁶· εξα
 γορασηται· ινα· την· υιοθεσίαν·

6 απολαβωμεν· Οτι· δε· εσται· υιοι
 θν⁷· εξαπεστίλει· ο· θς· το· π̄να· τ· θ·
 υιοι· αυτου· εις· τας· καρδιας· ημων·
 εν· ω· κραζομεν⁸· αββα· ο· πατηρ⁹·

7 ωστε· ουκ· ετει· δουλος· αλλα· υιοις¹⁰·
 Ειδε· υιοις¹¹· και· κληρονομος· δια

8 θν· αλλα· τοτε· μεν· ουκ· ει· δο
 τεσ· θν· τοις· μη· φυσειν· ουσειν·

9 θεοις· εδουλευσатаι· Νυν· ειδε·

vos xp̄i· ergo abrahæ se
 men estis· secundum promissio
 nem heredes·

dico autem

fr̄s quanto tempore he
 res parvulus est· nihil
 differt a servo· cum sit dñs om

nium· Sed sub tutoribus
 est et actoribus usque

ad prefinitum tempus apatre
 Ita et nos cum essemus parvu
 li subelementis mundi
 eramus servientes

A tubi venit plenitudo
 temporis· misit

d̄s filium suum factum

ex muliere· factum sub le
 ge uteos qui sub lege erant re
 dimeret· ut adoptionem filiorum

reciperemus· Quō autem estis filii
 d̄i misit d̄s sp̄m

filii sui· in corda n̄ra

clamantem abba pater·

Itaque jam non est servus sed filius·

Quod si filius et heres per

dñm· Sed tunc quidem ignoran

tes d̄m· his qui natura non sunt

dii serviebatis· Nunc autem

¹ κατὰ επαγγελίαν κληρονομοι. ² εφωσον. ³ επι τ̄ τροπουσ. ⁴ Ουτως. ⁵ ηλθεν.
⁶ υπο νομον. ⁷ In marg. contra graecos. ⁸ κραζομεν. ⁹ In marg. Γρ̄ eb. ¹⁰ ῡιος. ¹¹ ῡιος.

CAP. IV. cum cognoveritis \overline{dm} immo

cogniti estis $\overline{ad\bar{o}}$ ·quomodo

convertimini iterum·ad in

firma·et egena elementa

quibus denuo servire

v. 10 vultis · Dies observatis

et menses·et annos·et

11 tempora · Timeo vos ne

forte sine causa laboraverim in vobis·

12 estote sicut ego·quia et ego sicut

vos · $\overline{Fr\bar{s}}$ obsecro vos

13 nihil me lesistis·Scitis autem

quia per infirmitatem carnis evan

gelizavi vobis jam pridem

14 et temptationem vestram in

carne mea non sprevistis ne

que respuistis · sed sicut ange

lum $\overline{d\bar{i}}$ excepistis me sicut xpm

15 $\overline{i\bar{h}m}$ · Ubi est ergo beatitudo

vestra · Testimonium enim perhibeo vobis quia

si fieri posset·oculos vestros

eruissetis·et dedissetis

16 mihi · Ergo inimicus vobis

17 factus sum·verum dicens vobis·aemu

lantur vos non bene·sed

excludere vos volunt ut

illos emulemini·aemulamini

18 autem dona meliora · Bonum quoque

γνοντες·τον· $\overline{\theta\nu}$ ·μαλλον·δε·

γνωσθεντες·απο¹ $\overline{\theta\nu}$ · Πως·

επιστρεφεται·παλιν·επι·τα·

ασθενη·και·πτωχα·στοιχια·

οις·παλιν·ανωθεν·δουλευειν·

θελεται · Ημερας·παρατηρισθαι·

και·μηνας·και·ενει·αυτους· $\chi\eta$

καιρους · Φοβουμαι·υμας·μη

πως·εικη·εκοπειακα·εις·υμας·

γινεσθαι·ως·εγω·οτι·καγω·ως·

υμιν·αδελφοι· $\delta\theta$ ·ομαι²·υμων·

ουδεν·μαι·ηδικησεται·οιδατε·

οτι·δια·ασθενιαν·σαρκος·ενηγ

γελεισαμην·υμιν·το·προτερον·

και·τον·πιρασμον·υμων·εν·τη·

σαρκι·μου·ου·εξουθενησεται· θ

δε·εξεπτυσσεται·αλλα·ως·αγγε

λον· $\overline{\theta\nu}$ ·εδεξασθαι·μαι·ως· $\overline{\chi\rho\nu}$ ·

$\overline{\iota\nu}$ · Που·ουν·η·ο·μακαρισμος·

υμων·μαρτυρω·γαρ·οτι·ει·δυ

νατον³·τους·οφθαλμους·υμων·

εξορυξαντες·και·εδωκαται·

μοι·ωστε·εγω·εκτροσ⁴·υμων·

γεγονα·αληθεων·υμιν · $\zeta\eta$

λουσιν·υμας·ουκαλως·αλλα·

εκκλεισαι·υμας·θελουσειν·ινα·

αυτους·ζηλονται·ζηλονται·

δε·τα·κριτω·χαρισματα·καλον·

¹ υπο (pro apo).

² δε ομαι.

³ δ δυνατον.

⁴ εκθροσ.

CAP. IV. το·ζήλουσθαι·παντοτε·εν·τω·
 αγαθω·και·ου·μονον·εν·τω·πα
 v. 19 ρει·αι·μαι·προσ·υμας·Τεκνα·
 μου·ουσ·παλιν·ωιδνω¹·αχρισου·
 20 μορφωθη·χρσ·εν·υμιν·Η_θε_
 λον²·δε·παρειwai·προσ·υμας·αρτει·
 και·αλλαξαι·την·φωνην·μου·
 21 οτι·απορουμεi·εν·υμιν·Λεγε
 ται·μοι·οι·υπο·νομον·θελοντες·
 ειναι·τον·νομον·ουκ·αναγει
 22 νωσκειται·γεγραπται·γαρ·οτι·
 αβρααμ·δυο·υιους·εεχεν³·ενα·
 εκ·της·παιδισκης·και·ενα·εκ της·
 23 ελευθερας·αλλο·μεν·εκ·της·παι
 δισκης·κατα·σαρκα·γεγεννηται·
 Ο·δε·εκ·της·ελευθερας·δια·της·
 24 επαγγελιας·ατινα·εστιν·αλλη_
 γορουμενα·αυτα·γαρ·εισιν·δυο·
 διαθηκη·Μια·μεν·απο·ορουσ⁴
 να·εισ·δουλ^ωιαν·γενωσα⁴·η_ταις·
 25 εστιν·αγαρ·Το·γαρ·σινα·ορος·εστιν·
 εν·τη·αραβια·η·συ_στοι_
 χουσα·τη·νυν·ιερουσαλημ·δου
 λευ_ει·γαρ·μετα·των·τεκνων·αυ_
 26 τησ·η·δε·ανω·ιερουσαλημ·ε
 λευθερα·εστιν·η·τισ·εστιν·μητηρ·
 27 ημων·γεγραπται·γαρ·ευφραν
 θητει·στειρα·η·μη·τικ·του·σα·

emulamini in bono semper.
 et nontantum cum presens
 sum apud vos . Filioli mei
 quos iterum parturio donec
 formetur xpc in vobis . Vellem
 autem apud vos esse modo
 etmutare vocem meam
 quo confundor in vobis . Dici
 te mihi qui sub lege vultis
 esse . legem non le
 gistis ? scriptum est enim . quo
 abraham duos filios habuit . unum
 de ancilla et unum de
 libera . Sed qui de ancil
 la secundum carnem natus est .
 Qui autem de libera per repro
 missionem . quae sunt per allegori
 am dicta . Haec enim sunt duo
 testamenta . Unum quidem a monte
 syna . in servitutem generans . quae
 est agar . Syna enim mons est
 in arabia qui conjunctus est
 ei . quae nunc est hierusalem . et
 servit cum filiis suis .
 illa autem quae sursum est hierusalem li
 bera est . quae est mater
 nostra . Scriptum est enim . Laeta
 re sterilis quae non parit .

¹ ωιδνω.² In marg. αγ ε.³ εσχεν.⁴ γενωσα.

CAP. IV. Erumpe et clama quae non parturis
quia multi filii deserte

magis quam ejus quae habet vi

v. 28 rum . Nos autem $\overline{\text{frs}}$ secundum isa

29 ac promissionis filii sumus . Sed quo
modo tunc qui secundum carnem na

tus est persequabatur eum qui secundum $\overline{\text{spn}}$

30 ita et nunc . Sed quid dicit scrip

tura . Eice ancillam

et filium ejus . Non enim heres

erit filius ancillae

31 cum filio liberae . Itaque $\overline{\text{frs}}$

non sumus ancille

filii . sed liberae .

CAP. V. ^I qua libertate $\overline{\text{xpc}}$ nos libe

ravit . State ergo et nolite

iterum jugo servitutis contineri .

2 Ecce ego paulus dico vobis . quia

sicircumcidamini . $\overline{\text{xpc}}$ vobis

3 nihil proderit . Testificor autem rur

sum omni homini circumciden

ti se . quō debitor est

4 universae legis faciendae . eva

cuati estis a $\overline{\text{xpo}}$. qui in le

ge justificamini . a gratia

5 excidistis . Nos enim $\overline{\text{spu}}$ ex

fide . $\overline{\text{spem}}$ justitiae

6 expectamus . Nam in $\overline{\text{xpo}}$ $\overline{\text{ihu}}$

Ρηζον . και . βοησον . η . ουκ . ωδινηθα .

οτι . πολλα . τα . τεκνα . της . ερημου .

μαλλον . η . της . εχουσης¹ . τον . αν

δρα . υμεις . δε . αδελφοι . κατα . ισα

ακ . επαγγελιας . τεκνα . εσται . αλ

λωσ . περ . τοτε . ο . κατα . σαρκα . γεν

νησις . εδιωκεν . τον . κατα . $\overline{\text{πνα}}$.

ουτωσ . και . νυν . αλλα . τι . λεγι . η .

γραφη . εκβαλε . την . παι . δισκην .

και . τον . $\overline{\text{υιον}}$. αυτης . ου . γαρ . κλη

ρονομηση . ο . $\overline{\text{υιος}}$. της . παιδισκης .

μετα . του . υιου . μου . ισαακ . αρα .

θν . αδελφοι . ουκ . εσμεν . παι

δισκης . τηκνα² . αλλα . ελευθερασ .

η . ελευθερία . ημας . $\overline{\text{χρσ}}$. ηλευθε

ρωσεν . $\overline{\text{C}}$ τηκεται . ουν . και . μη

παλιν . δουλίας . ζυγω . ενεχεσθαι .

Ει . δε . εγω . παυλος . λεγω . υμιν . οτι .

εαν . περιτεμνησθαι . $\overline{\text{χρσ}}$. υμας .

ουδεν . ωφελησει . $\overline{\text{Μαρτυρωμαι}}$ ³ .

δε . παντι . ανθρωπω⁴ . περιτεμνο

μενω . οτι . οφιλε⁵ της . εστιν .

ολον . τον . νομον . ποι⁶ ησαι . κατηρ

γηθη⁷ ται . απο . $\overline{\text{χρν}}$. οι . τινες . εν

νομο . δικιουσθαι⁸ . της . χαριτος .

εξεπεσεται . ημεις . γαρ . $\overline{\text{πνι}}$. εκ

πιστεωσ . ελπιδα . δικαιοσυνης .

απεκδε⁹ μεθα¹⁰ . Εν . γαρ . $\overline{\text{χρω}}$ ⁷ . $\overline{\text{ιν}}$.

¹ ης της ερημου εχουσης.

⁵ δικαιουσθαι.

² τεκνα.

⁶ απεδεχομεθα.

³ Μαρτυρωμαι.

⁴ ανθρωπω.

⁷ εν : χρω.

CAP. V. οὐτε ακροβυστία.

1

αλλα·πιστις·δια·αγαπησ·ενερ

V. 7 γουμενη·Ετρεχεται·καλοσ².

τισ·υμασ·ενεκοψεν·τη·αλη

θηα·Μη·πιθεσθαι·μηδενι·πει

8 θεσθαι·Η·πισμονη·ουκ·εκτοΥ

9 καλουντος·υμασ·Μικρα·ζυ

μη·ολον·το·φυραμα·ζυμοι·

10 Εγω·δε·πεποιθα·εισ·υμασ·ενκω·

οτι·ουδεν·αλλο·φρονησεται·ην·

εχι·η·αληθια·του·χρ³·Ο·δε·

ταρασων·υμασ·Βαστασί·το·

11 κριμα·οστις·ανη·Εγω·δε·

αδελφοι·ει·περιτομην·κηρυσ

σω·τι·ετει·διωκομαι·αρα·κα

τηργηται·το·σκανδαλον·του

12 σταυρου·Οφελον·και·αποκο

ψινται·οι⁴·αναστα¹·τονντες·

13 υμασ·υμεις·δε·επελεν·θερία·

εκκληθηται·αδελφοι·μονον·

μη·την·ελευθερίαν·εισ·αφορ

μην·τη·σαρκι·δωτε·αλλα·τη·

αγαπη·του·πνσ·δουλευεται·

14 αλληλοις·Ο·γαρ·πασ·νομος·

εν·υμιν·εν·εν²·λογω·πληρου

ται·αγαπησεις·τον·πλησιον·

15 σου·ωσ·εαντον·Ειδε·δακνεται·

neque circumcisio aliquid va

let·Neque prepucium·

sed fides quae per caritatem ope

ratur·Currebatis bene·

quis vos inpedivit? Veritati

non oboedire nemini consense

ritis·Persuasio non est ex eo qui vo

cat vos·Modicum fermen

tum totam massam corrumpit·

Ego autem confido invobis in dño·

quod nihil aliud sapietis·÷quam

habet veritas xpī·Qui autem

conturbat vos portabit

judicium quicumque est ille·ego autem

fr̄s·sicircumcisionem adhuc prædi

co·quid adhuc persecutionem patior?

ergo evacuatum est scandalum

crucis·Utinam et absceidan

tur qui vos conturbant·

Vos enim in libertatem

vocati estis fr̄s·tantum

ne libertatem in occasio

nem carnis detis·sed per

caritatem servite

invicem·Omnis enim lex·

in uno sermone impletur

diligens proximum

tuum·sicut te ipsum·Quod si morde

¹ Nullum spatium vacuum.² καλωσ.³ — ην usque ad χρν. Habet margo.⁴ ου p.m.

CAP. V. σαρκα· αυτων· εσταυρωσαν ; συν· τοις·
παθημασιν· και· ταις· επιθυμιας·

v. 25 ¹πνι· ζωμεν· πνι· στοιχωμεν·

26 Μη· γεινωμεθα² καινοδοξοι·

αλληλου³· προκαλουμενοι· αλλη

CAP. VI. λοις⁴· φθονουντες· αδελφοι· εαν·

¹και· προλημφθη· ανος· εν· τινι· πα

ραπτωματι· υμεις· οι· πνευματι

κοι· καταρτιζεται· τον· τοιοντον·

εν· πνι· πραοτητος· σκοπων ; εκας

· τός· σε· αυτον· μη· και· αυτοσ· πιρ^σα⁵θη⁵·

2 Αλληλων· τα· βαρη· βαστα

ζεται· υ ουτως· αναπληρωσε

3 ται· νομον· του· χρυ· ει· γαρ· δο

κει· τεις· ειναι· τι· μηδεν· ων

4 εαυτον· φραιναπατα· το· δε· ερ

γον ; εαυτον· δοκειμαζητω⁶· ε

καστος· υ τοτε· εις· εαυτον·

μονον· το· καυχημα· εζει⁷· και

5 ουκ· εις· τον· ετερον· εκας· τοσ·

γαρ· τοιδιον· φορτιον· βαστασι·

6 κοινωνιτω· δε· ο· κατεχουμε

νος⁸· τον· λογον⁹· τω· κατηχουν

7 τι· εν· πασιν· αγαθοις· μη· πλαν

ασθαι· θς· ου· μυκτηρει· ζε· ται·

ο· γαρ· ανσπειρη· ανος· ταυτα· και

8 θερισει· Οτι· ο· σπειρων· τη· σαρκι·

αυτου· εκ· της· σαρκος· αυτου· θε

carnem suam crucifixerunt cum
vitiis etconcupiscentiis·

Sivivimus spu· spu et ambalemus·

Non efficiamur inanis gloriae cupidi·

invicem provocantes· invi

cem invidentes· Frs· et si

preoccupatus fuerit homo in aliquo

delicto· vos qui spiritales estis

hujus modi instruite

in spu lenitatis· considerans te

ipsum neettu tempteris·

Alter alterius onera porta

te· et sic adimplebitis

legem xpi· Nam siquis existi

mat se aliquid esse cum nihil sit·

ipse se seducit· Opus autem

suum probet unus quis

que et sic in semet ipso

tantum gloriam habebit· et

non in altero· Unus quisque

enim onus suum portabit

communicet autem is qui catezizatur

verbum· ei qui se catezizat

in omnibus Nolite errare

ds non irridetur·

quae enim seminaverit homo· haec et

metet· Quo qui seminat in carne

sua· decarne et me

¹ Initio lineae + ei.

⁶ δοκειμαζεται.

² γε, νωμεθα.

⁷ εξει.

³ αλληλους.

⁴ αλληλους.

⁸ κατηχουμενος.

⁵ πιασθη.

⁹ λογον.

CAP. VI. tet corruptionem . Qui autem seminat
in spu . de spu et metet vitam

v. 9 aeternam . Bonum autem facientes
non deficiamus ; Tempore enim suo

10 metemus non deficientes . Ergo .
dum tempus habemus opere
mur bonum ad omnes

Maxime autem addomesticos

11 fidei . Videte qualibus
litteris scripsi vobis

12 mea manu . quicumque volunt
placere in carne hi
cogunt vos circum ci
di tantum ut crucis

13 xpi persecutionem patiantur . Neque enim
qui circum ciduntur le
gem custodiunt . Sed volunt
vos circum cidi . Ut
in carne vestra glorien

14 tur . Mihi autem absit
gloriarı . nisi in cruce
dni nri ihu xpi . perquem
mihi mundus crucifixus est et e

15 go mundo . In xpo enim ihu neque
circumcisio aliquod valet . neque prepu
cium . sed nova creatura .

16 et quicumque hanc regulam secuti
fuerint pax super illos et

ρισει . φθοραν . ο . δε . σπειρω¹ . εισ . το .
παντι . εκ . του . πνσ . θερισει . ζωνν .
αιωνιον . Το . δε . καλο² . ποιουντες .
μη . εκκακισωμεν . καιρω . γαρ . ιδιω
θερισωμεν . μη . εκλνομενοι . αρα .
ουν . ως . καιρον . εχομεν . εργαζω
μεθα . το . αγαθον . προς . παντας .
Μαχλιστα . δε . προς . τους . οικιουσ .
τησ . πιστewσ . Ιδετε . πιλει . κοις³ .
γραμμασιν . υμιν . εργαψα⁴ . τη .
εμη . χειρει . Οσοι . θελουσιν .
ευπροσωπησαι . εν . σαρκι . ουτοι .
αναγκαζουσιν . υμας . περιτεμ
νεσθαι . μονον . Ινα . μη . τω . σταυρω .
του . χυ^κ . διωκονται . Ου . δε . γαρ .
οι . περιτεμνημοι⁵ . αυτοι . νο
μον . φυλασσουσιν . αλλα θελον
σιν . υμας . περιτεμνεσθαι . ινα
εν . τη . υμετερα . σαρκι . κανχη
σωνται⁶ . Εμοι . δε . μη . γενοιτο .
κανχασθαι . ειμη . εν . τω . σταυρω .
του . χυ⁷ . ημων . ιν . χυ^κ . Διου .
εμοι . ο . κοσμος . εσταυροται⁸ . κα
γω . κοσμω . Εν . γαρ . χρω . ιν . ουτε .
περιτομη . τη⁹ . εστιν . ουτε . ακρο
βυστια . αλλα . καινη . κτι . σίσ
και . οσοι¹⁰ . τω . κανονι . τθτω ; στοι
χουσιν . ιρηνη . επαντους . και

¹ σπειρων . ² καλον .

⁷ κυ .

³ πηλεικοις .
⁸ εσταυρωται .

⁴ εργαψα .
⁹ τι .

⁵ περιτεμνημενοι . ⁶ κανχησονται .
¹⁰ όσοι τουτω στοιχουσιν τω κ .

CAP. VI. ελαιοσ· και επι· τον· ιηλ· τον· κυ·

V. 17 Του·λοιποι¹ κοπθσ· μοι· μηδεις·
exhibeat

παρεχετω· Εγω· γαρ· ταστιγμα

τα· του· κυ· ημων· ιν̄ χν̄ εν· τω·

18 σωματι· μου· βασταζω· Η· χαρισ·

του χν̄² ημων ιν̄ χν̄ μετα τουπνσ υμων αδελφοι· αμην³

Ετελεσθη επιστολη

προς γαλατας

Αρχεται προς

εφεσιουσ·

CAP. I. Πανλος αποστολος

ιην̄ χρν̄·

δια· θεληματος· θν̄· τοισ· αγιοισ·

τοισ· ουσιν̄⁴· εν· εφεσω⁵· και· πισ

2 τοισ· εν χρν̄ ιν̄· χαρισ· υμιν·

και ιρηνη· απο θν̄· πατροσ· ημων

3 και κυ ιν̄ χν̄ ευλογητος·

ο θς· και πατηρ· του κυ ημων

ιν̄ χρν̄· Ο· ευλογησας· ημασ

εν πασι⁶ ευλογια πνευματικη·

εν τοισ· επουρανιοις· εν

4 χρν̄· καθωσ· εξελεξατο· ημασ·

εαυτω προς· καταβολησ· κοσ

μου· ειναι· ημασ· αγιουσ· και

misericordia· et super israhel dī

De cetero nemo mihi mo

lestus sit· Ego enim stigmata

ihū· in

corpore meo porto· Gratia

dñi nrī ihu xpī cum

spiritu vro fratres· Amen·

EXPLICIT EPISTOLA

AD GALATAS·

Incipit ad

efesios·

Paulus apostls

ihū xpī

pervoluntatem· dī scis

omnibus qui sunt ephesi· et fidei

bus in xpo ihū· Gratia vobis

et pax a dō patre nostro

et dño ihu xpo· Benedictus

ds et pater dñi nrī

ihū xpī· Qui benedixit nos

in omni benedictione sp̄iali

in caelestibus in

xpo· sicut elegit nos in

ipso ante mundi constitutio

nem· ut essemus scī et

¹ λοιπου.² Κυ (pro χν) (cf. v. 14).³ - αμην.⁴ In marg. ουσια.⁵ εφεσω.⁶ πατη.

CAP. I. immaculati.in conspectu ejus

v. 5 in caritate . Qui praeordinavit nos

in ad optionem filiorum per ih̄um xp̄m

in ipsum . secundum prepositum

6 voluntatis ejus . In laudem

gloriae gratiae suae

In qua gratificavit nos in

7 dilecto filio suo . in

quo habemus redemptionem

per sanguinem ejus

remissionem peccatorum .

Secundum divitias gloriae

8 ejus . quae super habundavit in

nobis in omni sapientia et pruden

9 tia . ut notum faceret nobis miste

rium . voluntatis suae secundum

bonum placitum ejus . quod proposuit

10 in eo . in dispensationem

plenitudinis temporum . instau

rare omnia in

xp̄o . quae in caelis et quae

11 in terra sunt in ipso . In quo etiam

sorte vocati sumus . praeordinati

secundum propositum dī qui

omnia operatur secundum

consilium voluntatis ejus .

12 ut simus in laudem

gloriae ejus qui ante speravimus in

αμωμουσ . κατενωπιον . αυτου .

εν . αγαπη . προ . ορεισασ¹ ημασ

εισ υιοθεσιαν . δια . ῡ . χ̄ν . εισ .

αυτον . κατα . την . ενδοκιαν .

του . θε^ηληματοσ² . αυτου . εισ . επαι

νον . δοξησ . τησ . χαριτωσ . αυτου

εν εχαριτωσεν³ . ημασ . εν . τω .

ηγαπημενω . υιω . αυτου . εν

ω . εχομεν . την . απολυτρωσιν⁴

δια . του . αιματοσ . αυτου . την .

αφεσιν . των . παραπτωματος .

Κατα . του . πλουτοσ . τησ . χαριτωσ⁵ .

αυτου . ησ . επερισσευσεν . εισ .

ημασ . εν . παση . σοφια . και . φρονη

σει . γνωρεισαι . ημιν . το . μυστη

ριον . του . θε^ηληματοσ⁶ . αυτου . κατα

την . ενδοκian . ην . προε θετο .

εν . αυτου . ει⁷ . οικονομian . του

πληρωματοσ . των . καιρων . ανα

κεφελεωσασθαι⁸ . τα . παντα . εντω

χρω . τα . εν . τοις . ουρανοις . και

τα . επι . της . γησ . εν . αυτω . εν . ω . υ

εκληθησμεν⁹ . προορισθεντες .

κατα . την . προθεσιν . του . θ̄ν . τθ

παντα . ενεργουντες¹⁰ . κατα . την .

βουλην . του . θεληματοσ . αυτου .

εισ . τοειναι . ημασ . εισ . επαινον .

δοξησ . τουσ . προηλπικοτας . εν

¹ προορεισασ.² θεληματοσ.³ εν η εχαριτωσεν.⁴ την απολυτρωσιν.⁵ χαριτωσ.⁶ θεληματοσ.⁷ αυτω εισ.⁸ ανακεφαλεωσασθαι.⁹ εκληθημεν.¹⁰ ενεργουντος.

- CAP. I.
V. 13 $\chi\rho\omega$ ·ενω·και·υμεις·ακουσαν_
 τες·τον·λογον·της·αληθιας
 το·ευαγγελιον·σωτηριας·υμων
 εν·ω·πιστευσαντες·ες·φῶ·αγιο
 θιται¹·τω·πνι·της·επαγγελιας·
- 14 τω·αγιο·Ο·εστιν·αραβων·της·
 κληρονομί·α·ημων·εις·απο
 λυτρωσιν·της·περιποιησεω·
 εις·επαινον·της·δοξης·αυτου·
- 15 Δια·τουτο·καγω·ακουσας·την
 κειθυμας·πιστην²·εν·κω·ιν· $\chi\rho\omega$
 χ ·την·αγαπην·εις·παντας·τους
- 16 αγιους·Ου·πανομαι·ευχαρισ·
 των·υπερ·υμων·μian·ποιου
 μενος·υμων·επι·των·προσ·εν·
- 17 $\chi\acute{\omega}\nu$ ·μου· $\bar{\iota}\nu\alpha$ ·ο· $\bar{\theta}\varsigma$ ·του·κν·ημων·
 $\bar{\iota}\nu$ · $\chi\bar{\nu}$ ·Ο·πατηρ·της·δοξης·Δων³·
 $\bar{\upsilon}$ ·μιν·πνα·σοφία· χ ·αποκαλυ
 ψαιωσ·εν·επι·γνωσι·αυτου·
- 18 πεφωτεισ·μενους·τους·οφθαλ
 μους·της·καρδιας·υμων· $\bar{\iota}\nu\alpha$ ·
 οιδαται·τι·εστιν·η·ελπις·
 της·κλησεω·αυτου·Τις·ο·πλου
 τοσ·της·δοξης·της·κληρονομι
- 19 ας·αυτου·εν·τοις·αγιοις·και·
 τιτο·μεγεθος·της·δυναμωσ·
 αυτου·Εισ·υμους·τους·πιστευ
 οντας·κατα·την·ενεργian·του
- $\chi\rho\omega$ ·In quo et vos cum audis
 tis·verbum veritatis
 evangelium salutis vestrae
 in quo et credentes signati
 estis spu promissionis
 sco·qui est pignus
 hereditatis nostrae·in redem
 ptionem acquisitionis·
 in laudem gloriae ipsius·
 Propterea et ego audiens
 fidem vestram quae est in dno ihu
 et dilectionem in omnes
 scos·Non cesso gratias agens
 pro vobis·memoriam vestri faci
 ens in orationibus
 meis·ut ds dni nri
 ihu xpi·pater gloriae det
 vobis spm sapientiae·et revela
 tionis in agnitione ejus
 illuminatos ocu
 los cordis vri·ut
 sciatis quae sit spes
 vocationis ejus·quae diviti
 ae gloriae hereditatis
 ejus in scis·et quae sit
 super eminens magnitudo virtutis
 ejus·in nos qui credi
 mus·secundum operationem poten

¹ εσφραγισθηται.² πιστιν.³ δωη.

CAP. I. tiae virtutis ejus quam

V. 20

operatus est in xpo suscitans eum

a mortuis. et constituens ad dex

teram suam in caelestibus

21 supra omnem principatum et potes

tatem et virtutem et dominati

onem. et omne nomen quod

nominatur. non solum in

hoc saeculo sed et in

22 futuro. et omnia subje

cit sub pedibus ejus.

et ipsum dedit caput super

23 omnem ecclesiam. quae

est corpus ipsius. plenu

do ejus qui in omnia in omni

CAP. II. bus adimpletur. et vos

I

cum essetis mortui delictis

et peccatis vestris.

2 in quibus aliquando ambula

stis. scdm scdm mundi

hujus. scdm principem

potestatis aeris

hujus spiritus. qui nunc opera

tur in filiis diffidentiae.

3 in quibus et nos aliquando conver

sati sumus. in desideriiis

carnis nostrae. facientes

voluntatem carnis. et

κρατους. της ισχυρος. αυτου. ην

ενηργησ. εν. τω. χρω. εγίρασ. αυτον.

εκ. νεκρων. και. εκαθισεν. εν. δε

ξια. αυτου. εν. τοις. επθρανι. οισ.

υπεραν. πασης. αρχης. και. εξου

σιας. και. δυναμ. ιως. κυ. κυριο

τητος¹. και. παντος. ονομα. τος.ονομα. ζεμενον². ου. μονον. εν.

τω. αιωνι. τουτω. αλλα. και. εν

τω. με. αλλοντι³. και. παντα. υπεταξεν. υπο. τοις⁴. ποδας. αυτου.και. αυτον. δωκεν⁵. κεφαλην.

υπερ. παντα. τη. εκκλησία. η. τις.

εστιν. το. σωμα. αυτου. τοπλη

ρωμα. του. τα. παντα. εν. πα

σιν. πληρουμενον. και. υμας.

οντας. νεκρους. του⁶. παραπτω

μασιν. και. ταις. αμαρτίαις. υ

μων. εν. αις. ποτε. περιεπατη

σεται. κατα. τον. αιωνα. του. κοσ

μου. τουτου. κατα. τον. αρχοντα⁷.

της. εξουσιας. του. αερος.

τουτου. πνσ. του. νυν. ενεργεν

το⁸. εν. τοις. υιοις. της. απιθίας.

εν. οισ. παντες. ανεστραφημεν.

ποτε. εν. ταις. επιθυμιας. της.

σαρκος. υμων⁹. ποιουντες. τα.

θεληματα. της. σαρκος. και

¹ κυ και, ριοτητος.² ονομαζομενοι.³ μελλοντι.⁴ τους.⁵ δωκεν.⁶ τοις.⁷ In marg. diab.⁸ εν εργουντος.⁹ ημων.

CAP. II. των·δια νοιων·και·ημεν·φνσι·

τεκνα·οργησ·ωσ·και·οιλοιποι

V. 4 Ο·δε·θς·πλουσεις·ων·εν·ελεει·

δια·την·πολλην·αγαπν¹·ην·ηγαπησεν·ημασ²

5 και οντας·

ημασ·νεκρους·τη·αμαρτια·συν

εζω ποιησεν³·τω·χρῶ·ον·χαρι6 τι·εσταίσεωσ·μενοι⁴·και·συν

ηγηρεν·και·συν·εκαθισεν·εν·τοις·

7 επουρανιοις·Ινα·εν·δειξται⁵·⁶

εν·τοις·αιωσίν·τοις·επερα·ομε

γοις·Το·υπερ·βαλλον·πλουτος·

της·χαριτος·αυτου·εν·χρηστο

8 τητι·εφημασ·εν·χρῶ·Τη·γαρ·

χαριτι·εσται·σεσωσμενοι·δια·

πιστεωσ·και·τουτο·ουκ·εξ·

9 ημων·Θυ·το·δωρον·ουκ·εξ

εργων·Ινα·μητισ·κανχησε

10 ται·αυτου·γαρ·εσμεν·ποι

ημα·κτεισ·θεντες·εν·κῶ·επερ

γοις·αγαθοις·οις·προ·ητοιμα

σεν·ο·θς·Ινα·εν·αυτοις·περιπα

11 τισωμεν⁷·Δια·τουτο·μνημο

νευοντες·υμιοι·ποτε·τα·εθ

νη·εν·σαρκι·οι·λεγόμενοι·ακρο

βυστια·υπο·της·λεγόμενης·

περιτομης⁸·εν·σαρκι·χειρο·ποι

cogitationum·eteramus natura

filii irae sicut etceteri·

D̄s autem qui dives est misericordia

propter nimiam caritatem suam qua

dilexit nos

et nos cum essemus

mortui peccatis·convivi

ficavit nos xpo·cujus gratia

estis salvati·etconresuscita

vit·etconsedere fecit incae

lestibus in xpo ihu·utostenderet

in saeculis super venienti

bus abundantes divitias

gratiae suae in bonita

te·super nos in xpo ihu·Grati

a enim estis salvati per

fidem·et hoc non ex

nobis·D̄i enim donum est·non ex ope

ribus ut ne quis glorie

tur·Ipsius enim sumus factu

ra·creati in xpo ihu in operi

bus bonis·quae prepara

vit d̄s ut in illis ambule

mus·Propter quod memo

res estote quod aliquando vos

qui eratis gentes in carne qui dicebamini

preputium ab ea quae dicitur

circumcisio·in carne manufac

¹ αγαπην.² Simile spatium.³ — ημασ.⁴ σεσωσμενοι.⁵ ενδειχται p.m.⁶ In marg. εποδιξην.⁷ περιπατησωμεν.⁸ περιτομης.

CAP. II. ta·quia eratis illo tempo
v. 12

re sine xpo·aliena

ti a conversatione

isrl·et hospites testamento

rum promissionis ejus

spem non habentes·et sine dō

13 in hoc mundo·Nunc autem

in xpo ihu vos qui aliquando eratis

longe facti estis prope in san

14 guine xpi·Ipse enim

est pax nostra qui fe

cit utraque unum et medi

um parietem maceriae sol

15 vens inimititias in carne

sua·legem mandato

rum indecretis evacuans

ut duos conderet in semetipso·

inunum novum hominem faciens

16 pacem·et reconcilians

ambos inuno corpore

dō·percrucem interfi

ciens inimicitiam in semet

17 ipso·Et veniens evangeliza

vit pacem vobis qui longe fuistis·

18 et pacem his qui prope·quo per

ipsum habemus accessum

ambo in uno spu ad

patrem·

ητω·Οτι·ητε·τω·καιρω·εκει

νω·χωρισ·χρυ·απηλλοτριω

μενοι¹·της·πολειτειας·του·

ισραηλ·και·ξενοι·των·δια·θη

κων·της·επαγγελια²·αυτων·

ελπιδα·μη·εχοντες·και·α·θυ·

εν·τω·κοσμο·τουτω·Νυν·ειδε·

εν·χρυ³·ιν·υμιν·οιποτε·οντες·

μακραν·εγγυσ·εγενηθαι·εν

τω·αιματι·του·χρυ·αντος·γαρ

εστιν·η·ιρηνη·ημων·ο·ποι·η

σας·τα·αμφοτερα·εν·και·το·

μεσο·τοιχον·του·φραγμου·λυ

σας·την·εκθραν·εν·τη·σαρκι·

αυτου·τον·νομον·των·εν·το

λων·εν·δογμασιν·καταργησας·

ινα·της·δυσκτειση·εν·αυτω⁴·

εινα⁵·κοινων·ανων⁶·ποιων

ιρηνην·κα⁷·αποκαταλλαζ·

τους·αμφοτερουσ·εν·ενι·σωμα

τι⁸·τω·θυ·δια·του·σταυρου·α

ποκτεινας·την·εκθραν·εν·ε

αυτω·και·ελθων·ευαγγελισα

το⁹·ιρηνην·υμιν¹⁰·τοις·μακραν·

και·ιρηνην·τοις·εγγυσ·Οτι·διαν

του·εχομεν·την·προσ·αγωγην

οι·αιμ·φοτεροι·εν·ενι·πνι·προσ·τον·

πατερα·

11

¹ απηλλοτριωνμενοι.

² επαγγελιας.

³ χρυ.

⁴ εαυτω.

⁵ εις εναι.

⁶ ανων.

⁷ και.

⁸ σωματι.

⁹ ευηγγελισατο.

¹⁰ τοις εγγυσ υμιν.

¹¹ Nullum spatium vacuum.

CAP. II. Αρα·ουκ·ετει·εσται·ξενoi¹·χ·πα
V. 19

ροικοi²·αλλισται·συνπολειται·

20 τω³·αγιων·χ·οικει·οιτθ·θ̄ν·εποικο

δομθεντες⁴·επι·τω·θεμελω⁵·

των·αποστολων·και·προφητων·

οντοσ·ακρογωνι·εου·λι·θου·

21 αυτου·ιν·χρ̄ν·εν·ω·πασα·οικο

δομη·συναρμο·λογουμενη·αυ

22 ξει·εισ·ναον·αιων⁶·εν·κ̄ω·εν·ω·

και·υμεις·συν·οικοδομεισ·θ̄ται·

εισ·κατοικητηριον·του·θ̄ν·εν·π̄νι·

CAP. III. ουτου⁷·χαριν·εγω·παυλος·ο

I

δεσμοις⁸·του·χρ̄ν·ῡπερ·υμων·

2 των·εθνων·ειγη⁹·ηκουσεται·την·

οικα¹⁰·μ̄ιαν·του·θ̄ν·τασ¹⁰·χαρι

τοσ·τησ·δοθεις·ησμοι·εισ·υμασ·

3 Κατα·αποκαλυσιν·γαρ·εγνων

ρισθη·μοι·το·μυστηριον¹¹·κα

4 θωσ·προ·εγραψα¹²·εν·ολιπω¹³·προ·

σο·δυνασθαι·αναγιωσκον·τεσ·

νοησαι·τη¹⁴·συνεσιν·μου·εν·τω·

5 μυστηριω·του·χρ̄ν·ο·ετεραισ·

γεναιαισ¹⁵·ουκ·εγνωρισθη·τοις·

ῡιοις·των·ανων·ωσ·νυν·απε

καλυφθη·τοις·αγιοις·αυτου·

αποστολοις·χ·προφ̄ταις¹⁶·εν·

6 τω·π̄νι·ειναι·τα·εθνη·συνκλη

ρονομα·χ·συνσωμα·χ·συν

Ergo·jam non estis hospites et ad

venae·sed estis cives

scorum et domestici dī super aedifi

cati supra fundamentum

apostolorum et prophetarum

ipso summo angulari lapide

xpo ihu·In quo omnis aedifica

tio constructa cre

scit in templum scm̄ in dño·In quo

et vos coaedificamini

in habitaculum dī in spu sco·

hujus rei gratia ego paulus

vinctus xpi ihu·provobis

gentibus si tamen audistis dispen

sationem gratiae dī

quae data est mihi invobis·

Scdm̄ revelationem enim·notum

mihi factum est sacramentum sicut

supra scripsi in brevi pro

ut potestis legentes intel

legere prudentiam meam in

mysterio xpi·quod aliis

generationibus non est agnitum

filiis hominum·sicut nunc revela

tum est scis ejus

apostolis et prophetis in

spu·esse gentes cohere

des·et concorporales·et compar

1 ξενoi p.m. 2 In marg. παρροικια. 3 των. 4 εποικοδομηθεντες. 5 θεμελιω. 6 αγιον. 7 Τουτου. 8 δεσμιος.

9 ειγε νελ ειγθ. 10 τησ. 11 μυστηριον. 12 προ εγραψα. 13 ολλιγω. 14 την. 15 γεναιαισ. 16 προφηταισ.

CAP. III. ticipes promissionis ejus

in xpo ihu per evangelium

v. 7 cujus factus sum minister scdm

donum gratiae dī

quae data est mihi secundum ope

rationem virtutis ejus.

8 mihi omnium scōrum mini

mo data est haec gratia

dī in gentibus evangeli

zare investigabiles diviti

9 as xpi et illuminare omnes

quae sit dispensatio sacramen

ti absconditi a

saeculis et genea

logiis indō qui omnia

10 creavit ut innotescat prin

cipibus et potestatibus in

caelestibus per ec

clesiam multi formis sapien

11 tiae dī scdm p̄finitionem

saeculorum quam fecit in xpo

12 dño nro . In quo habemus fidu

ciam et accessum

inconfidentia per

13 fidem ejus . Propter quod peto

nedeficiatis in tribulatio

nibus meis pro vobis quae est

14 gloria vestra . Hujus rei gra

μετοχα¹ . της . επαγγελιας . αυτου .

εν . τω . χω . Δια . του . ευαγγελιου .

ου . εγενηθην . διακονος . κατα .

την . δω . ραιαν . της . χαριτος . τθ . θυ .

της . δοθεισης . μοι . κατα . την . ενερ

γίαν . της . δυναμειωσ . αυτου ,

εμοι . τω . ελαχιστω . παντων . αγι

ων . εδοθη . η . χαρις . αυτη . του .

θυ . εν . τοις . εθνεσιν . ευαγγελι

σασται² . το . ανεξεχ³ηιασ . τον³ . πλουτος . του . χ⁴ρυ . η . φωτισαι . παντας .της⁴ . η . οικονομια . του . μυστηριου . του . αποκεκρυμενου⁵ . απο .των . αιωνω⁶ . η . απο . των . γε

νεων . εν . τω . θω . τω . παντα .

κτισαντι . ινα . γνωρισθη . ταις .

αρχαις . η . ταις . εξουσιας . εν .

τοις . επουρανις . δια . της . εκ

κλησιας . η . πολυ . ποικειλος . σο

φια . του . θυ . κατα . π^ορ . θεσιν⁷ . των .

αιωνων . ην . εποι . ησεν . εν . τω .

κω . ημων . εν . ω . εχομεν . την .

προσ . αγωγην . εισ . την . παρ

ρησιαν . εν . πεποιθησι . δια . της .

πιστεωσ . αυτου . Διο . ετονμαι⁸ .

μη . εκκα . κειν . εν . ταις . θλειψε

σιν . μου . υπερ . υμων . ητις . εσ

τιν . δοξα . υμων . Του . του . χα

¹ In marg. μετοχη. ² ευαγγελισασθαι. ³ ανεξεχ³ηιασ³. ⁴ τισ. ⁵ In marg. αποκριφα και κρυπτα.⁶ ανωνων p.m. at αιωνων s.m.⁷ προθεσιν.⁸ In marg. αγαπ.

CAP. III. ῥίν·καμπτω·τα·γονα·τα·μου·

προσ·τον·πατερα·τον·κν·ημων·

V. 15 ἰν̄ χρν̄·εξου·πασα·πατρια·εν·

ουρανοισ·και·επι·γησ·ονομα·

16 ζεται·ἰνα·δω·υμιν·κατα·τοπλθ

τος·της·δοξης·αυτου·ενδυνα

μει·κραταιωθηναι·δια·τθ·πνσ·

17 αυτθ·εισ·τον·εσω·ανον·κατοι

κησαι¹·τον·χρν̄·δια·της·πιστεωσ·

18 εν·ταισ·καρδιαισ·υμων·εν·αγα

πη·ερρειζωμενοι·και·τεθεμε

λειωμενοι·ἰνα·εξισχυχηται²·κα

ταλαβесθαι·συν·πασιν·τοις·αγι

οις·τι·το·πλατος·και·μη·κος·

19 και·υψος·χυβαθος³·Γνωμαι·

την·υπερ·βαλλουσιν·της·γνω

σεωσ·αγαπην·τθ·χν̄·ἰνα·πλη

ρωθεται·εισ·παν·το·πληρωμα·

20 τθ·θν̄·Το⁴·δε·δυναμινω·παν

τα·ποιησαι·υ̇περ·εκ·περισσου·

ων·αιτθμεθα·η·νο·ουμεν·

κατα·την·δυναμιν·την·ενερ

21 γθμενην·εν·ημιν·αυτω·

η·δοξα·εν·χρν̄·ιν̄·και·τη·εκ

κλησῑα·εισ·πασας·τας·γενεας

των·αιωνων·AMHN·

CAP. IV. Παρακαλω·θν·υμασ·εγω·ο

I

δεσμ̄ιος·εν·κω·αξιωσ·περι

tia flecto genua mea

ad patrem dñi nostri

ihu xpi·ex quo omnis paternitas in

cælis et interra nomina

tur·Ut det vobis secundum diviti

as gloriæ suæ virtute

corroborari per spm̄

ejus in interiori homine habi

tare xpm̄ per fidem

in cordibus vestris·In carita

te radicati et fun da

ti ut possitis compre

hendere cum omnibus sc̄is

quæ sit latitudo·longitudo

sublimitas et profundum·Scire

etiam super eminentem sci en

tiæ caritatem xpi·Ut imple

amini in omnem plenitudinem

d̄i·Ei autem qui potens est omnia

facere super abundanter

quam petimus aut intellegimus

secundum virtutem quæ ope

ratur in nobis·Ipsi

gloria in xpo ihu et in eccle

sia·In omnes genera

tiones saeculorum·Amen·

Obsecro itaque vos ego

vinctus in dño ut digne ambu

¹ κατὰοικησαι.² εξισχυσηται.³ In marg. Μαρ.⁴ Τω.

CAP. IV. letis vocatione qua vocati

v. 2 estis · Cum omni humilitate

et mansuetudine · cum pati

entia supportantes invi

3 cem in caritate · solliciti

servare unitatem spiritus

in vinculo pacis ·

4 Unum corpus et unus sp̄s · sicut voca
ti estis In una spe

5 vocationis vestrae · Unus dñs una

6 fides unum baptisma · unus d̄s et pa
ter omnium qui super omnes et
per omnia et in omnibus nobis ·7 Unicuique autem nrm̄ data est
gratia · sc̄dm̄ mensuram dona8 tionis xp̄i · Propter qđ dicit ascen
dens in altum · captivam duxit
captivitatem · dedit dona9 hominibus · Quod autem ascendit
quis^d est nisi quia et descendit primum ·10 in inferiores partes terrae · qui
descendit ipse est et qui ascen
dit super omnes cae
los ut ad impleret omnia11 et ipse dedit quosdam quidem
apostolos · quosdam autem prophe
tas · Alios autem evangelistas ·
alios autem pastores et docto

πατησαι · της κλησεως · ης · εκλη
θηται · Μετα · πασης · ταπεινοφρο
συνης · και · πραοτητος · μετα · μα
κροθυμιας · ανεχομενοι · αλλη
λων · εν · αγαπη · σπουδαζοντες ·
τηρειν · την · ενοτητα · του · πν̄ς ·
εν · τω · συν · δεσμω · της · ῑρηνης ·
Εν · σωμα · και · εν · π̄να · καθως · και ·
εκκληθεται · εν · μ̄ια · ελπιδι · της ·
κλησεως · υμ̄ων · εις · κ̄ς · μια · πισ
τις · εν · βαπτισμα · εις · θ̄ς · χ̄ι πα
τηρ · παντων · ο · επι · παντων · χ̄ι
δια · παντων · και · επασιν¹ · ημιν ·
Εν · ειδε · εκαστω · ημων · εδοθη ·
χαρις · κατα · το · μετρον · της · δω
^{a.}ρ̄ιας² · του · χρ̄ν · Δι · ο · λεγι · ανα
βας · εις · υψος · ηχημαλω · τευσεν ·
αιχημαλωσιαν · εδωκεν · δοματα
εν · ανθρωποις · Το · δε · ανεβη ·
τι · εστις³ · ειμη · οτι · χ̄ι κατεβη ·
εις · τα · κατωτερα · της · γης · Ο ·
καταβας · αυτος · εστιν · χ̄ι ο · ανα
βας · ὑπερ · ανω · παντων · των · θ
ρανων · ἵνα · πληρωση · τα · παντα ·
και · αυτος · εδωκεν · τους · μεν ·
αποστολους · τους · δε · προφη
τας · Τους · δε · ευαγγελιστας ·
τους · δε · ποιμενας · και · διδασ

¹ εν πασιν.² δωρ̄ιας.³ εστιν (π̄ο εστις).

CAP. IV. καλους προσ·τον·καταρτισμον·
v. 12

των·αγιων·εισ·εργον·της·διακο

νίας·εισ·οικοδομην·του·σωμα

13 τοσ·του· $\overline{\chi\rho\upsilon}$ · Με $\overline{\chi\rho\iota}$ ·καταντη

σω·παντες·εισ·την·ενοτητα·

της·πιστεωσ $\overline{\chi\upsilon}$ ·της·επιγνωσεωσ·του $\overline{\theta\upsilon}$ ·εισ·ανδρα·τελειων¹·εισ

μετρον·ηλεικias·του·πληρω

14 ματος·του· $\overline{\chi\upsilon}$ · $\overline{\iota\alpha}$ ·μηκεται·

ωμεν·νιπιοι·κλυδωνειζόμε

νοι·και·περι·φερομενοι·παντί

ανεμω·της·διδασκαλίας·εν·τη·

τικυβια²·των· $\overline{\alpha\omega\omicron\upsilon\varsigma}$ ·εν·τι⁴·παν· $\overline{\theta\rho}$

για·προσ·την·μεθοδιαν·της·πλα

15 νησ⁶·αληθίαν·δε·ποιουντες·

εν·αγαπη·αυξησομεν·εισ·αυ

του·τα·παντα·ος·εστιν·κεφαλη·

16 ο· $\overline{\chi\varsigma}$ ·εξ·ου·πάντο·σωμε⁸·συναρ

μο·λογουμενον·και·συνβιβα

ζομενον·δια·πασησ·αφησ·της·

επιχορηγίας·εν·μετρω·ενοσ·

εκαστου·μερουσ⁷·την·αυξησιν⁸·

του·σωματος·ποιειτε·εισ·οικο

17 δομεν⁹·αυτου·εν·αγαπη·Τουτο·ουν·λεγω· $\overline{\chi\upsilon}$ ·μαρτυρομαι·εν· $\overline{\kappa\omega}$ ·μηκεται· $\overline{\gamma\mu\alpha\varsigma}$ ·περιπατειν

καθωσ·και·τα·εθνη·περιπατει·

εν·μαται·ο·τητι·του·νοος·αυτων·

res ad consummationem

sanctorum In opus ministe

rii·in aedificationem corpo

ris \overline{xpi} · Donec occurra

mus omnes in unitatem

fidei·et agnitionis filii

 \overline{di} · In virum per fectum·in

mensuram aetatis plenitu

dinis \overline{xpi} · Ut non jam

sinus parvuli et fluctuantes·

et circum feramur omni

vento doctrinae in nequi

tia hominum· In astu

tia adcircumventionem erro

ris· Veritatem autem facientes

in caritate crescamus in il

lo per omnia qui est caput

 \overline{xps} ex quo totum corpus·com

pactum et cone

xum per omnem juncturam

subministrationis·in mensura uni

us cujusque partis·augmentum

corporis facit· In aedifica

tionem sui in caritate· Hoc

itaque dico et testificor In

 \overline{dno} ·ut jam non ambuletis

sicut gentes ambulant

in vanitate sensus sui·

¹ τελειον.² —τι (ante κυβια).⁶ σωμα.⁷ μετρονσ.³ $\overline{\alpha\omega\omicron\upsilon\varsigma}$.⁴ τη.⁸ In marg. αγα.⁵ In marg. ago q̄ 10.⁹ οικοδομην.

CAP. IV. tenebris obscuratum habentes intellectum
v. 18 alienati a vita dī

per ignorantiam quae est

in illis .propter caecitatem

19 cordis ipsorum . Qui disperan

tes semet ipsos tradiderunt

impudicitiae . In operationem omnis

immunditiae .et avaritiae .

20 Vos autem non ita didicistis

21 xpm .si tamen illum audistis

et in ipso edocti estis .sicut

22 est veritas in ihu .de pone

re vos secundum pristinam

conversationem .veterem hominem

qui corrumpitur secundum deside

23 ria erroris . Renovamini autem

24 spu mentis vestrae .et

induite novum hominem qui

secundum deum creatus est in justi

tia et sanctitate verita

25 tis . Propter quod deponentes men

dacium loquimini veritatem unusquisque

cum proximo suo .quoniam

26 sumus invicem membra . Irasci

mini et nolite peccare .

Sol non occidat

super iracundiam vestram

27 neque detis locum di abo

obscurati ī obtenebricati
εσκοτισ .μενοι .τη .διανοια .απηλ

λοτριω μενοι¹ .της .ζωης .τθ .θυ .

δια .την .αγνωσιαν .την .ουσαν .

εν .αυτοις .δια .την .παρωσι² .της .

καρδιας .αυτων³ .οιτινες .αφηλ

πικοτες .εαυτους .παρεδωκαν .

τη .ασελγία .εις .εργασιαν .πασης .

ακαθαρσιας .κα⁴ .πλεονεξιας .

Υμεις .δε .ουκ⁵ .ουτως .εμαθεται .

τον .χρν .ει .γη⁶ .αυτον .ηκουσεται .

και .εν .αυτω .εδιδαχθηται .καθως .

εστιν .η .αληθία .εν .τω .ιν .αποθεσ

θαι⁷ .νμας .κατα .την .προτεραν .

αστροφην .τον .παλαιον .ανον .

τον .φθειρομενον .κατα .τας .επι

θυμιας .της .απατης ; ανανουσ

θαι .το⁸ .πνι .του .νοος .υμων .και

ενδυσασθαι .τον .καινον .ανον .

τον .κατα .θυ .κτισθεντα .ενδι

καιουσινη .και .οσειοτητι .χ⁹ αλη

θία . Διο .αποθεμενοι .τον¹⁰ .ψευ

δος .λαλται .αληθίαν .εκαστος .

μετα .τον .πλησιον .αυτου .οτι .

εσμεν .αλληλων .μελη .οργι

ζεσθαι¹¹ .δε .χ¹² μη .αμαρτανεται¹³ .

Ο ηλίοσ .μη .επι δ ν ε τ ω .

επι .τω .παροργισμω .υμων .

μηδε .δειδοτε .το .πον ; τω .διαβω¹⁸

¹ εσκοτισ . μενος ; verba τη .διανοια : απηλλοτριωμενοι ; desunt p.m. ; habet supra s. m. ² παρωσι.

³ αυτων . ⁴ και . ⁵ ουχ . ⁶ γε . ⁷ In marg. depositio . ⁸ In marg. collecta .

⁹ ανανουσθαι τω . ¹⁰ το . ¹¹ Οργιζεσθαι . ¹² In marg. αγανο . ¹³ διαβολω .

CAP. IV. λω·ο·κλεπτων·μη·κετι·κλεπ
 V. 28 τετω·Μαλλον·δε·κοπειατω·ερ
 γαζομενος·ταισ·ἰδιαισ·χερσίν·
 το·αγαθον·ἵνα·εχη·μετα·δθναι
 29 τω·χριαν·εχουτι·Πασ·λογοσ·
 σαπροσ·εκ·του·στοματος·υμων·
 μη·εκπορευεσθω·αλλειτισ·
 αγαθος·εστιν·^{Γ.ν.}προσ·οικοδομη
 τησ·πιστεωσ·ἵνα·δοι·χαρίν·
 30 τοις·ακουουσιν·και·μη·λυνει
 ται¹·το·αγιον·πνα·του·θυ·εν·
 ω·εσ·φραγισθetai·εις·ημεραν·
 31 απολυτρωσεωσ·Πασα·πικρια²·
 και·οργη·και·θυμοσ·και·γρην·
 γη³·και·βλασφημία·αρθητω·αφ
 32 υμων·συν·παση·κακία·γινεσ
 θαι·ουν·εις·αλληλους·χρηστοι·
 ευσπλαγχνοι·χαριζόμενοι·
 εαντοις·καθωσ·και·ο·θς·εν
 CAP. V. ^Iχω·εχαρισατο·υμιν·Γινεσθαι·
 ον·μειμηται·τθ·θυ·ωσ·τεκνα·
 2 αγαπητα·και·περιπατίτε·εν·
 αγαπη·καθωσ·και·ο·χρς·ηγα
 πησεν·ημασ·^χπαρεδωκεν·
 εαντων⁴·υπερ·ημων·προσφοραν·
 και·θυσιαν·τω·θω·εις·οσμην·
 3 ευωδιασ·Πορνία·δε·^χπασα·
 ακαθαρσία·η·πλεο·^{νε}ξία⁵·μηδε·

lo·Qui furabatur·jam non fure
 tur·Magis autem laboret ope
 rando manibus suis
 quod bonum est·uthabeat unde tribu
 at necessitatem patienti·Omnis sermo
 malus ex ore vestro
 non procedat·Sed si quis
 bonus est ad aedificationem
 fidei·Ut det gratiam
 audientibus·et nolite contrista
 re spm scm dī·in quo
 signati estis in diem
 redemptionis·Omnis amaritudo
 et ira et indignatio·et cla
 mor·et blasphemia·tollatur a
 vobis·cum omni malitia·Esto
 te autem invicem benigni
 misericordes·Donantes
 invicem sicut et d̄s in
 xpo donavit vobis·Estote
 ergo imitatores dī sicut filii
 kmi·et ambulate in di
 lectione sicut et xps di
 lexit vos et tradidit
 semet ipsum pro nobis oblationem
 et hostiam dō in odorem
 suavitatis·Fornicatio autem et omnis
 immundia·aut avaritia·Nec

¹ λυπείται.² In marg. περιγρασ.
galieni^c.³ κρανγη.⁴ εαντον.⁵ ακαρθαρσία·η·πλεονεξία.

CAP. V. nominetur in vobis sicut

v. 4 decet scos·aut turpitudine aut stul

ti loquium·aut scurrilitas quæ ad rem non
pertinet·sed magis gratiarum5 actio·Hoc enim scitote intelle
gentes·qđ omnis fornicator aut im
mundus aut avarus qđ est idolo
rum servitus·Non habet heredita
tem in regno xp̄i et6 dī·Nemo vos seducat
inanibus verbis·Propter hæc enim ve
nit ira dī in7 filios diffidentiae Nolite itaque
effici participes eorum·8 Eratis enim aliquando tenebræ nunc autem
lux in dño ut filii lucis ambu9 late·Fructus enim lu
cis est in omni bonitate et justī10 tia·et veritate·Pro ban
tes quid sit beneblacitum11 dō·et nolite communicare
operibus infructuosos te
nebrarum·Magis autem et redar12 guite·Quæ enim occulte fiunt
ab ipsis·turpe est et13 dicere·Omnia enim quæ argu
untur·A lumine manifestan
tur·Omne enim quod manifesta

ονομα ζετω·εν·υμιν·καθωσ·

πρεπει¹·αγιοις·η·αισχροτησ·η; μω

ρο·λογία·η·εντραπελία·τά·ουκ·

ανκοντα·αλλα·μαλλον·ευχαρισ

τία·Τοντο·γαρ·ϊστε·γινωσ

κοντες·οτι·πασ²·πορνος·η·ακαθαρ

τος·η·πλεον·εκτησ·ο·εστιν·ιδω

λολατρία·ουκ·εχει·κληρονομι

αν·εις·την·βασιλιαν·τθ·θν·και

χρ̄ν·Μεδεισ³·υμας·απατα·τω⁴·κενοι⁵·λογοις·Δια·ταντα·γαρ·ερ

χεται·η; οργη·του·θν·επι·τους·

uiους·της·απιθιας·Μη·ουν·

γινεσθαι·συνμετοχοι·αυτων·

Ηται·γαρ·ποτε·σκοτος·νυν·ειδε·

φωσ·εν·κω·ωσ·τεκνα·φωτος·πε

ρινατίτε⁶·Ο·γαρ·καρπος·του·φωτος·εν·παση·αγαθωσυνη⁷·και

δικαιοσυνη·και·αληθία·οκει

μαζοντες·τηιστιν⁸·εναρεστον·τω·θω·και·μη·συνκοι⁹·νονειται⁹·

τοις·εργοις·τοις·ακαρποις·του·

σκοτους·Μαλλον·δε·και·ελεγ

χεται·Τα·γαρ·κρυφη·γεινομεν·

αυπαντων·αισχρον·εστιν·χ

λεγειν·τα·δε·παντα·ελεγχο

μενα·υποτουφωτος·φανερυν

ται·Παν·γαρ·το·φαναιρουμε

¹ πρεπει.² οτι πας.³ Μηδεις.⁴ In marg. contra graecos.⁵ κενους.⁶ περιπατιτε.⁷ αγαθωσυνη.⁸ τι εστιν.⁹ συνκοινωνειται.

CAP. V. νον·φωσ·εστιν·διολεγει¹·εγει
V. 14

ρε·ο·καθενδων·χ·αναστα·εκ

των·νεκρων·χ·επιφανσει·σοι·

15 ο χρσ²·Βλεπεται·ουν·πως·ακρι

βωσ·περιπατίτε·μη·ωσ·ασοφοι·

16 αλλωσ·σοφοι·εξαγοραζομενοι·

τον·καιρον·οτι·αι·ημεραι·πο

17 νηραι·εισιν·Διατουτο·μη·γει

νεσθαι·αφρονες·αλλα·συνιοντες·

18 τι·το·θελημα·του·κν·και·μη·

μεθυσκεσθαι·οινω·εν·ω·στιν³·

ασωτία·αλλα·πληρουσθαι·εν·

19 τω·πνι·αλλωνντες⁴·εαυτοις·ψαλμοις⁵·και·υμνοισ·και·ω

δαις·πνευματικαις·αδοντες·

και·ψαλλοντες·εν·ταις·καρδιαις·

20 υμων·τω·κω·Ευχαριστουντες·

παντωτε⁶·υπερ·υμων·εν·ονο

ματι·του·κν·ημων·ιν·χ·τω·πα

21 τρι·και·θω·υποτασσομενοι·

αλληλοις·εν·φοβω·ιν·χ·

22 Αι·γυνεκαις·υποτασσεσθαι⁷·τοις·

23 ιδιοις·ανδρασιν·ωσ·τω·κω·οτι·

ανηρ·εστιν·κεφαλη·της·γυναικος·

ωσ·και·ο·χρσ·κεφαλη·της·εκκλη

σιας·αντος·σ^ωτηρ⁸·του·σωματος·

24 Αλλωσ·η·εκκλησία·υποτασσε

ται·τω·χρω·οντος⁹·και·αιγν

tur lumen est propter qđ dicit · Sur

ge qui dormis·et exurge a

mortuis et inluminabit tibi

xps · Videte itaque quomodo cau

te ambuletis non quasi insipientes

sed ut sapientes · Redimentes

tempus quoniam dies ma

li sunt · Propterea nolite fi

eri imprudentes·sed intellegentes

quae sit voluntas dñi·et nolite

inebriari vino in quo est

luxuria · Sed implemini

spu loquentes vobis metipsis

psalmis et Ymnis·et canti

cis spiritalibus cantantes

et psallentes In cordibus

vris dño · Gratias agentes

semper pro omnibus in nomi

ne dñi nri ihu xpi·dō

et patri · Subjecti

invicem in timore xpi·

Mulieres subjectae sint

viris suis sicut dño·quoniam

vir caput est mulieris

sicut xps caput ecclesi

ae · Ipse salvator corporis·

Sed sicut ecclesia subjecta

est xpo · Ita et muli

¹ In marg. in secreto enoch.⁵ In marg. περι προσευχης.² In marg. contra graecos.⁶ παντοτε, ⁷ υποτασσεσθαι,³ εστιν.⁸ σωτηρ.⁴ Αλλουντες.⁹ Ουτως.

CAP. V. eres viris suis in omni

v. 25 bus . Viri diligite

uxores vestras . sicut et

xps dilexit ecclesi

am . et semet ipsum tradidit

26 pro ea . ut illam scifica

ret . mundans lavacro

27 aquae in verbo . Ut

exiberet ipse sibi glorio

sam ecclesiam . non habentem

maculam . aut rugam . aut aliquid

ejusmodi . Sed ut sit sca et immacu

28 lata . Ita et viri de

bent ⁱdeligere uxores

suas ut corpora sua quia

qui diligit suam uxorem . se ipsum

29 diligit . Nemo enim umquam

carnem suam odio habuit . Sed nu

trit eam et fovet . sicut

30 et xps ecclesiam . quia

membra sumus corporis ejus

de carne ejus et de os

31 sibus ejus . Propter

hoc relinquet homo pa

trē et matrem . et adhære

bit uxori suae . et erunt

32 duo In carne una

Sacramentum hoc magnum est

ναικαισ . τοις . ανδρασιν . εν . παν

τι . Οι . ανδρες . αγαπαται . τας .

γυναικας . υμων . καθωσ . και

ο . χρσ . ηγαπησεν . την . εκκλησίαν . χ . εαντον . παραδωκεν¹ .υπερ . αυτης . Ινα . αυτην . αγι

αση . καθαρισας . τω . λουτρω .

του . υδατος . εν . ^η ριματι² . Ινα

παραστηση . αυτοσ . εαντω . εν . δο

ξον³ . την . εκκλησιαν . μη . εχθσαν .

σπειλον . η . ρυτιδα . η . τι . των . τοι

οντων . αλλινα . η . αγια . και . αμω

μοσ⁴ . Ουτωσ . και . οι . ανδρει . σοφι⁵

λουσιν . αγαπαντας . εαντων . γυ

νεκας⁶ . ως . τα . εαντων . σωματα .ο . αγαπων . την . εαντ^θ . γυναικα . εαν

τον . αγαπα . ουδεις . γαρ . ποτε . την .

εαντου . σαρκα . εμεισησεν . αλλεκ

τρεφει . αυτην . χ . θαλπει . καθωσ .και . χ⁷ . την . εκκλησίαν . οτι .μελη . εσμεν . του . σωματος . αντ^θ

εκτης . σαρκος . αν . του . και .

εκτων . οσταιων . αντου . αν

τιτι . του . καταλειψει . ανος . πα

τερα . και . μητερα . χ . κολληθησεται . τη . γυναικι . αντ^θ . χ . εσον

ται . οι . δυο . εις . σαρκα . μιαν . το

μυστηριον⁸ . τουτο . μεγα . εστιν .¹ παρεδωκεν.⁵ ανδρες οφι.² ρηματι.⁶ γυναικας.³ εν δοξαν.⁷ + ο (ante χσ).⁴ *In parth. αμωμωμ.*⁸ μυστηριον.

CAP. V. εγω·δε·λεγω·εις· $\overline{\chi\rho\nu}$ · $\overline{\chi\upsilon}$ ·εις·την·

V. 33 εκκλησίαν· Πλην·και· $\overline{\upsilon\mu\epsilon\iota\varsigma}$ ·

οικαθεν·εκαστον·την·εαυτου·

γυναικα·ωσ·εαυτον·αγαπατω·

H·δε·γυνη·ινα·φοβηται·τον·αν

CAP. VI. $\overline{\delta\rho\alpha}$ ·τα·τεκνα·υ·πακουεται·

I

τοις·γονευσιν· $\overline{\upsilon\mu\omega\nu}$ ·τουτο·γαρ·

2 εστιν·δικαιον·τιμα·τον·πατε

ρα·σου·και·την·μητερά·σου·η

τις¹·εστιν·εν·τολη·πρωτη·εν·τη·

3 επαγγελία·Ινα·εν·σου·γενηται·

και·εση·μακροχρονειος²·επι·της·

4 ηησ·και·οι·πατεράς³·μη·παρορ

γειζεται·τα·τεκνα· $\overline{\upsilon\mu\omega\nu}$ ·αλ

λεκτρεφεται·αυτα·εν·παιδεια⁴·

5 και·νουθεσία· $\overline{\kappa\upsilon}$ ·οι· $\overline{\delta\omicron\upsilon\lambda\omicron\iota}$ ·υ

πακουεται·τοις·κυριοις·κατα·

σαρκα·μετα·φοβον·και·τρομον·

εν·απλοτητι·της·καρδιας· $\overline{\upsilon\mu\omega\nu}$ ·

6 ωσ·τω· $\overline{\chi\rho\omega}$ ·μη·κατοφθαλμο·

δουλία·ωσ·ανδρῶ·παρεσκοί⁵·

αλλωσ·δουλοι· $\overline{\chi\rho\nu}$ ·ποιουντες·

το·θελημα·του· $\overline{\theta\epsilon\upsilon}$ ⁶·εκ· $\overline{\psi\upsilon}$

7 $\overline{\chi\eta\varsigma}$ ·μετεῦνοιας· $\overline{\delta\omicron\upsilon\lambda\epsilon\upsilon\omicron\nu}$

τες·ωσ·τω· $\overline{\kappa\omega}$ ·και· $\overline{\sigma\upsilon\kappa}$ · $\overline{\alpha\upsilon\omicron\iota\varsigma}$ ·

8 ιδοτες·οτι·εκαστος·οαν·ποιη

ση·αγαθον·τουτο·κομίζεται·

παρα· $\overline{\kappa\upsilon}$ ·ειτε· $\overline{\delta\omicron\upsilon\lambda\omicron\sigma}$ ·ειτε·ε

ego autem dico In \overline{xpo} et in

ecclesia· Veruntamen et vos

singuli unus quisque suam

uxorem sicut seipsum diligit·

Vuxor autem ut timeat vi

rum· Filii oboedite

parentibus vestris·hoc enim

est justum·honora patrem

tuum et matrem quod

est primum mandatum in

promissione· Ut bene sit tibi

et sis longævus super ter

ram·et patres nolite ad iracun

diam provocare filios \overline{vrs} ·sed

educate illos in disciplina

et correptione $\overline{dñi}$ · Servi oboe

dite dominus carnali

bus cum timore et tremore

in simplicitate cordis vestri·

sicut \overline{xpo} · Non ad oculum

servientes quasi hominibus placen

tes·sed sicut servi \overline{xpi} ·facientes

voluntatem $\overline{dñi}$ ex ani

mo cum benignitate servien

tes sicut $\overline{dño}$ et non hominibus

scientes qđ unusquisque quodcūq· fece

rit bonum hoc percipiet

a $\overline{dño}$ ·sive servus sive li

¹ ηι τις.

² μακροχρονειος.

³ πατερες.

⁴ In marg. παιδία.

⁵ ανθρω,παρεσκοι.

⁶ $\overline{\theta\upsilon}$.

CAP. VI. ber. et vos domini eadem

V. 9

facite illis. remitten

tes minas. Scientes quia

et illorum et vester dñs est in

caelis. et personarum accepti

o non est apud dñm.

10 Decetero fratres conforta

mini in dño. et in potentia

11 virtutis ejus. Indu

ite vos armaturam

dñi ut possitis

stare adversus insidi

12 as diaboli. Quia non

est vobis collectatio adversus carnem

et sanguinem. sed adversus princei

pes et potestates. adversus mun

di rectores tenebrarum ha

rum. contra spiritualia

nequitiae. in caelestibus.

13 Propterea accipite armatu.

ram dñi ut possi

tis re sistere in die

mala. et in omnibus per

14 facti stare. State ergo succin

cti lumbos vestros in verita

te. et induti lorica

15 justitiae. et calcia

ti pedes in praeparati

λευθερόσ· και· οι· κυριοι· τα· αυτα·

ποιεσαι¹. προσ· αυτους· ανειεν

τες· την· απιλην· ειδοτες· οτι·

και· αυτων· υμων· ο· κς· εστιν· εν

ουρανοισ· και· προσωπολημ

ψια· ουκ· εστιν· παρα· τω· θω

Το· λοιπον· αδελφοι· εν· δυνα

μουσθαι²· εν· κω· και· εν· τω

κρατει· της· ισχυος· αυτου· εν

δυσασθαι· υμας· την· πανοπλί

αν· του· θυ· εισ· το· δυνασθαι·

υμας· στηναι· προσ· τας· μεθο

διασ· του· διαβολου· οτι³· ουκ·

εστιν· υμιν· η· παλη· προσ· αιμα

και· σαρκ· αλλα· προσ· τας· αρ

χας· εξουσίας· προσ· τους· κοσ

μο· κρατορας· του· σκοτους· του

του⁴· προσ· τα· πνευματικα· της·

πονηριας· εν· τοις· εβρανοις·

Δια τουτο· αναλαμβάνεται· την· πα

νοπλίαν· του· θυ· ινα· δυννηθη

ται· αντιστηναι· εν· τη· ημερα·

τη· πονηρα· και· απαντα· κατα

ιργασαμενοι⁵· στηται· περιεζωσ

μενοι· τηνοσ· φυνυμων· εν· αλη

θία· και· εν· δυσαμενοι⁶· τον· θωρακα· της· δικαιοσυνης⁷· και· υπο

δησαμενοι· τους· ποδας· εν· ετοι

¹ ποιείται.
α.² Marg. phorphi.³ In marg. contra γρε.⁴ τουτου.⁵ κατ. ιργασαμενοι, σ.⁶ ευδυσαμενοι.⁷ δυκαιοσυνησ.

- CAP. VI. **μαρία· τβ· ευαγγελισ· της· ἱρηνης· επι**
 V. 16 **πασιν· αναλαβοντες· τον· θιραιον¹·**
της· πιστεως· εν· ω· δυνασθαι· παντα·
τα· βελη· τον· πονηρου· πεπυρωμενα²·
 17 **βεσε· χυ· την· περικεφαλιαν³· του· σω**
τηριου· χυ· την· μαχαιραν· του· π̄νσ·
 18 **Ο· εστιν· ρημα· θυ· δια· πασις⁴· προσ· ευχης· χυ**
δεησεωσ· προσ· ευχομενοι· εν· παντι· χρω·
εν· π̄νι· χυ· εισ· αυτον· αγρυπνουντες· παντοτε·
εν· παση· δε̄σι· υπερ· παντων· αγων·
 19 **χυ· υπερ· εμβ· ἱνα· μοι· δοθη· λογος· εν· αν̄οι**
ξει· τβ· στοματος· μβ· εν· παρησια⁵· γνωρεισαι·
 20 **το· μυστηριον· ὑπερ· ου· π̄ρεσβενω· εν**
αλυσει· ἱνα· εν· αυτω· παρ̄ρ̄ισια· σομαι⁶·
 21 **ωσ· δειμαι· λαλησαι· ἱνα· δε· χυ· ῡμεις·**
ἴδητε· τα· κατεμαι· Τι· π̄ρασσω· γνωρισει·
υμιν· Τυ· χ̄εικος· ο· αγαπητος· αδελφος·
 22 **χυ· πιστος· διακονος· εν· κ̄ω· Ον· επ̄εμψα·**
προσ· υμας· εισ· αυτο· τβτο· ἱνα· γνωται·
τα· περι· ημων· χυ· παρακαλεσι⁷· τας·
καρδιας· υμων·
 23 **Ε̄ιρην⁸· τοις· αδελφοις· χυ· αγαπη· μετα·**
πιστεωσ· απο· θυ· πατρος· χυ· κ̄ν· ἰν· χ̄ν·
 24 **Η· χαρί̄ς· μετα· παντων· των· αγαπων·**
των⁹· κ̄ν· ημων· ἰν· χ̄ν· εν· αφθαρσία¹⁰·
 Ετελεσθη· επιστολη·
 προσ· εφεσιονσ·
- one evangelii pacis· In
 omnibus sumentes scutum
 fidei· In quo possitis omnia
 tela nequissimi ignea
 extinguere et galeam salutis assumite
 et gladium spiritus
 quod est verbum dī per omnem orationem et
 obsecrationem orantes omni tempore
 in spū· et in ipso vigilantes semper
 In omni Instantia et obsecrat pro omnibus scīs
 et pro me ut detur mihi sermo In aperti
 one oris mei· Cum fidutia notum facere
 mysterium evanḡ pro quo legatione fungor in
 catena· Ita ut in ipso audeam
 prout oportet loqui· Ut autem vos
 sciatis quæ circa me sunt quid agam omnia nota faciet
 vobis tuchius carissimus fr̄ et fidelis
 minister In dño· Quem misi
 ad vos in hoc ipsum· Ut cognoscatis
 quæ circa nos sunt· et consoletur
 corda Vestra·
 Pax fr̄ibus et caritas cum
 fide a dō patre et dño ihu xpo·
 Gratia cum omnibus qui diligunt
 dñm nr̄m ihm xpm In incorruptione·
- EXPLICIT EPISTOLA
 AD EPHESIOS

1 Θυραιον.

2 In marg. cogan.

3 περι καιφαλ̄ιαν.

4 πασης.

5 παρησια.

6 παρησιασομαι.

7 παρακαλεση.

8 Ε̄ιρην̄η.

9 αγαπων των.

10 In marg. αφαρ̄σια· ἰ·
incorruptio

Incipit ad phi
lippenses

CAP. I.
V. I

Paulus et timo
theus serbi ihu xpi.

omnibus scis in xpo ihu
qui sunt philippis . cum
episcopis et diaconibus .

- 2 Gratia vobis et pax a dō
patre nro et dno ihu xpo
3 Ego quidem gratias ago dō nro
4 in omni memoria vri semper
in cunctis orationibus meis pro
omnibus vobis cum gaudio
deprecationem faciens
5 super communicatione vestra in
evangelio . a prima die
6 usque nunc . Confidens
hoc ipsum . quia qui coepit
in vobis opus bonum perfici
et usque in diem xpi ihu .
7 sicut est mihi iustum hoc
sentire pro omnibus vobis
eo quod habeam vos in corde
et in vinculis meis
et indefensione et confirmatione
evangelii . socios
gaudii mei omnes vos

Αρχεται προς φι
λιππ^ηεσιους¹

Παυλος και τιμο
θεος δουλοι ιω χρω
πασιν . τοις . αγιοις . εν . χρω . ιω .
τοις . ουσιν² . εν . φιλιπποισ³ . συν
επισκοποις . και . διακονοις .
Χαρις . υμιν . χυ . ερηνη⁴ . απο . θν .
πατρος . ημων . χυ . κν . ιω . χν .
Εγω . μεν . ευχαριστω⁵ . τω . κω . ημων .
επι . παση . τη . μνιαν⁶ . υμων . παν
τοτε . εν . παση . δεησι . μου . υπερ .
παντων . υμων . μετα . χαρασ .
και . την . δεησιν . ποι . ουμενος .
επι . τη . κοινωνια . υμων . εις . το .
ευαγγελιον . αποπρω . της . ημε
ρας . αχρι . του . νυν . . πεποιθωσ
αυτοτουτο . οτι . οεναρξαμε
νος εν υμιν εργον αγαθον . επι
τελεσει . αχρισ . ημερας . ιω . χρν .
καθωσ . εστιν . δικαιον . εμοι . του
το . φρονειν . υπερ . παντων . υμων .
δια . το . εχ^ε . ιν⁷ . μαι . εν . τη . καρδια .
υμας . εν . τετοις . δεσμοις . μου .
και . τη . απολογια . χυ . βαιβαιωσει .
του . ευαγγελιον . συνκοινωνουσ .
της . χαριτος . μου . παντας . υμας .

¹ Φιλιππησιους .

² In marg. ουσια .

⁶ δεήσι μου τη μνιαν .

³ φιλιππόις .

⁴ ειρηνη .

⁵ ευχαριστω .

⁷ εχεν .

CAP. I. οντας·μαρτυσ·γαρ·μοι·ο·κς·
v. 8

ωσ·επι·ποθω·παντας·υμας·εν·

9 σπλαν·χνοις·ῑω·χρυ¹·και·τουτο·

προσ·ευχομαι·ῑνα·η·αγαπη·υμων·

ετει·μαλλον·και·μαλλον·περισ

σει·εν·επιγνωσι·χ̄·παση·αισ

10 θησει·εισ·το·λοκιμαζειν·υμας·

τα·δια·φεροντα·[√]Ητει·ῑνα²·λεικρι[√]

νεισ·και·απροσκοποι·εισ·ημεραν·

11 χρυ·ῑω·πεπληρωμενοι·καρπον·

δικαιοσυνησ·τον·δια·ῑω·χ̄·εισ·

12 δοξαν·και·επαινονμοι·Εινωσ

κειν·δε·υμας·βουλομαι·αδελφοι·

οτι·το·κατε·μαι·μαλλον·εισ·προ

κοπην·του·ευαγγελιου·εληλυ

13 θεν³·ωστε·τους·δεσμους·μου·

φανερους·γενεσθαι·εν·χρ̄ω·εν

ολω·τω·πρετωριω·και·τοις·λοι

14 ποισ·πασιν·και·τους·πλειονας^ω·

των·αδελφων·εν·κ̄ω·πεποιθο

τας·τοις·δεσμοις·μου·περισσοτε

ροσ⁶·τολμαν·αφορως⁷·τον·λογον·

15 κυ·λαλειν·Τινες·μεν·και·δια·

φρον^{οιν}⁸·και·ερειν⁹·Τινες·δε·και

δι·ευδοκίαν·τον·χρ̄ν·κηρυσσθ̄

17 σιν·Οιμεν·εξαγαπησ·ειδοτες·

οτι·εισ·αυολογίαν·του·ευαγγελι

16 ου·κιμαι·οιδε·εξεριθιασ¹⁰·

esse·Testis enim mihi est d̄s

quomodo cupiam omnes vos in

visceribus ihu xpi·et hoc

oro ut caritas vestra

magis ac magis abun

det In scientia et omni sen

su·Ut probetis

potiora·ut sitis sinceres

et sine offensione In diem

xpi ihu repleti fructu

justitiae per ihum xpm in glo

riam et laudem d̄i·Sci

re autem vos volo fratres·

quia quae circa me sunt magis adpro

fectum evangelii pervene

runt·Ita ut vincula mea

a manifesta fierent in xpo in

omni praetorio·et in caete

ris omnibus et plures

e fratribus in dno·confiden

tes in vinculis meis·abundan

tius auderent sine timore verbum

d̄i loqui·Quidam quidem et propter

invidiam et contentionem·quidam autem

et propter bonam voluntatem xpm p̄

dicant·Quidam ex caritate scientes

quo indefensione evangelii

positus sum·Quidam autem ex contentione

¹ χρυ·ῑω·² ἵνα η̄τεί·³ ἐλυθην·⁴ In marg. evang graecum·⁵ πλειονας·⁶ περισσοτερος·⁷ ἀφορως·⁸ φρονον·⁹ In marg. ercsis·¹⁰ ἐριθιας·

CAP. I. \overline{xpm} annuntiant non sincere.

estimantes pressuram suscitare

v. 18 $\overline{vinculis}$ meis. Quid enim dum om
ni modo seu per occasionem sive perveri
tatem \overline{xpc} annuntiatur. et in
hoc gaudeo. sed et gaude

19 \overline{bo} . Scio enim quia hoc mihi perve
niet in salutem. per vestram
orationem. et sub ministrationem
20 \overline{sps} \overline{xpi} \overline{ihu} . Secundum exspecta
tionem et spem meam quia in
nullo vestrum confundar.

Sed in omni fidutia sicut semper
et nunc magnificabitur \overline{xps}
in corpore meo sive per vitam.

21 sive per mortem. Mihi enim vive
re \overline{xps} est. et mori

22 \overline{lucrum} . quod sivivere in
carne hic mihi fructus operis
est. et quid eligam igno

23 \overline{ro} . Coartor enim e
duobus desiderium habens
dissolvi. et cum \overline{xpo} esse

24 multo magis melius. Perma
nere autem in carne necessa

25 rium propter vos. et hoc
confidens. scio quia manebo et
permanebo omnibus vobis ad

$\overline{\chi\rho\nu}$. καταγγελοῦσιν. ἄκ. ἀγνώστ.
οιομένοι. θλιψί. ν. ἐγίρειν. τοῖς
δέσμοις. μου. Τι. γὰρ. πλην. ὅτι. παν
τι. τρωπῶ¹. εἴτε. προφασί. εἴτε. ἀλη
θια. $\overline{\chi\rho\varsigma}$. καταγγελλ^ε. ται². και. ἐν.
τουτῷ. χαίρω. ἀλλὰ. χ χαίρησο
μαι³. Οἶδα. γὰρ. ὅτι. τουτο. μοι. ἀπο
βησεται. εἰς. σωτηρείαν. δια. τῆς.
νῦν. δεισσεως. χ ἐπὶ. χορηγείας.
του. πᾶς. χ ν. ἰν. κατὰ. τὴν. κἀρα
δοκίαν. χ ἐλπιδά. μου. Ὅτι. ἐν.
οὐδενί. νῦν. αἰσχυνθῆσομαι
Ἀλλεν. παση. παρρησία⁴. ὡς. παντο
τε. και. νῦν. μεγαλυνθῆσεται. $\overline{\chi\rho\varsigma}$ ⁵.
ἐν. τῷ. σωματι. μὲ. εἴτε. δια. ζῶσης
εἴτε. δια. θανάτου. Ἔμοι. γὰρ. το
ζῆν. $\overline{\chi\rho\varsigma}$. ἐστίν. και. το. ἀποθα
νῖν. κέρδος. εἶδε. τοζῆν. ἐν.
σαρκί. τουτο. μοι. καρπὸς. ἐργον.
ἐστίν. και. τι. αἰρησομαι. οὐ γινώ
ριζῶ. συνεχομαι. δε. ἐκ. τῶν
δύο. τῆν. ἐπιθυμίαν. ἐχῶν
το. ἀναλῦσαι. και. συν. $\overline{\chi\rho\omega}$. εἶναι.
ποσῶ. μάλλον. κρῖσσον. Το. δε.
ἐπιμένειν. ἐν. τῇ. σαρκί. ἀναγ
καίσιταιρον. δι. νῦμας. και. τουτο.
πεποιθῶς. οἶδα. ὅτι. μένω. χ
παραμένω. πασίν. νῦν. εἰς. τὴν.

¹ τρωπῶ. ² καταγγελεται. ³ χαρησομαι. ⁴ παρρησία παση. ⁵ In marg. contra hereticos.

CAP. I. υμων·προκοπην·και·χαραν·

v. 26 της·πιστεως·ἵνα·το·καυχῇ

μα·ὑμων·περισσενη·εν·εμοι·

εν· $\overline{\chi\rho\omega}$ · $\overline{\iota\upsilon}$ ·δια·της·εμης·πα

ρουσιας·παλιν·προσ·υμας·

27 Μονον·αξειωσ·το·ευαγγελι

ο¹·του· $\overline{\chi\rho\upsilon}$ ·πολειτευεσται²·

ἵνα·ειτε·ελθων·και·ιδων·

υμας·ειτε·απων·ακουσωτα·

περι·υμων·οτι·στηκεται·εν·

ενει· $\overline{\pi\upsilon\eta}$ ·μᾶ· $\overline{\psi\upsilon\chi\eta\varsigma}$ ·συναθ

λουντες·τη·πιστει·του·ευαγγε

28 λιον·και·μη·πτυρομενοι·

εν·μηδενει· $\overline{\upsilon\pi\omicron}$ ·των·αντικει

μενων·η·τεισ·εστιν·αυτοις·

ενδεξεισ³·απωλῆας·ημιν·δε·σωτηρίασ·και·τουτο·απο· $\overline{\theta\upsilon}$ ·29 οτι·υμιν·εχαρισθη·υπερ· $\overline{\chi\rho\upsilon}$ ·

ον·μονον·το·εις·αυτον·πιστευ

ειν⁴·αλλα·και·το·υ·περ·αυτου·30 πασχειν⁵·τον·αυτον·αγωνα·

εχοντες·οιον·και·ιδεται·εν

εμοι·και·νυν·ακουεται·εν·εμοι

CAP. II. ₁·Ειτεισ·ον·παρακλησις·εν· $\overline{\chi\rho\omega}$ ·ειτι·παρμυθειον·αγαπις⁶·ειτισ·κοινωνία⁷· $\overline{\pi\eta\varsigma}$ ·ειτις·σπλαν2· $\overline{\chi\eta\alpha}$ ·και·οι·κτιρμοι·πληρωσεται·μου·την·χαραν· $\overline{\iota\eta\alpha}$ ·το

profectum vestrum·et gaudium

fidei·ut gratulatio

vestra abundet·in me

in $\overline{\chi\rho\omicron}$ $\overline{\iota\eta\upsilon}$ per meum adven

tum iterum ad vos·

Tantum digne evangeli

o $\overline{\chi\rho\iota}$ conversamini

ut sive cum venero·et videro

vos·sive absens audiam

de vobis quia statis in

uno $\overline{\sigma\pi\upsilon}$ ·unanimès conlabo

rantes fidei evange

lii·et in nullo terre

amini ab adversari

is·que est illis

causa perditionis·vobis autem

salutis·et hoc a $\overline{\delta\omicron}$ ·quia vobis donatum est pro $\overline{\chi\rho\omicron}$

non solum ut in eo creda

tis·sed etiam pro illo

patiamini·Idem certamen

habentes quale et vidistis in

me·et nunc auditis de me·

Si qua ergo consolatio in $\overline{\chi\rho\omicron}$

si quod solatium caritatis·si

qua societas $\overline{\sigma\pi\varsigma}$ ·si qua viscera

miserationis·implete

gaudium meum ut idem

¹ τω ευαγγελίω.² πολειτευεσθαι.³ ενδειξεισ.⁴ — πιστευειν (habet marg.).⁵ In marg. πασχα.⁶ αγαπησ.⁷ In marg. αγαπον.

CAP. II. sapiatis eandem

caritatem habentes. unanimes

v. 3 id ipsum sentientes. nihil per conten

tionem aut inanem gloriam. sed

in humilitate sensus superiores

sibi invicem arbitantes

4 non quæ sua sunt. singu

li considerantes. Sed ea quæ

5 aliorum. Hoc enim sentite

in vobis quod et in xpo ihu.

6 Qui cum in forma dī esset

non rapinam arbitratus est esse se

7 aequalem dō. Sed semet ipsum

exinanivit formam servi accipiens

in similitudinem hominum

8 factus et habitu in

ventus ut homo. humili

avit se ipsum factus h'oboedi

ens usque ad mortem mortem

9 autem crucis. Propter quod et d̄s il

lum exaltavit et donavit

illi nomen quod est

10 super omne nomen. ut in no

mine ihu omne genu flectatur

cælestium. terrestrium. et

11 inferiorum. et omnis lin

gua confiteatur quia d̄ns

ihc xpc in gloria est dī patris.

αυτο·φρονηται·την·αυτην·

αγαπην·εχοντες·συνψυχoi·

το εν·φρονουντες·μηδεν·κα

τερειθian¹·η·και·νοδοξian²·αλ

λα·τη·ταπεινοφροσυνη·αλλη

λous·ηγουμενοι·υπερεχο³·τες⁴εαυτον⁴·μη·τα·εαυτων·εκασ

τοις·κοπουντες·αλλα·τα·των·

ετερων·τουτο·γαρ·φρονιται·

εν·υμιν·ο·και·εν·χρω⁵·ιυΟσ·εν·μορφη·θυ·υπαρχων⁵·ουχ·αρπαγμων⁶·ηγησατο·ινα·ισσα·θω·αλλα·εαυτων⁷·εκαινω

σεν·μορφην·δουλου·λαβων·

εν·ομοιωματι·ανθρωπων⁸·γενομενος·και·σχηματι⁹·εν

ρε·θεις·ωσ·ανος·εταπεινω

σεν·εαυτων¹⁰·γενομενος·υπη

κος·αχρι·θανατον·θανατον·

δε·στανου·Διο·και·ο·θς·αυ

τον·υπερ·υψωσεν·και·εχα

ρισατο·αυτω·ονομα·εις·το·

υπερ·παν·ονομα·Ινα·εν·τω·

ονοματι·ιυ·παν·γονν·καμψη·

επουρανίων·και·επιγίων·χγ·

καταχθονιων·και·πασα·γλωσ

σα¹¹·εξομολ·γησεται¹²·οτι·κς·

ιhs·εις·δοξαν·θυ·πατρος·

¹ κατεφρειθian. ² In μαργ. σενοδοχια. ³ υπερεχοντες. ⁴ εαυτων prim. ⁵ In μαργ. q̄ υπαρχων.⁶ αρπαγμων. ⁷ εαυτων. ⁸ ομοιωματι ανθρωπων. ⁹ σχηματι. ¹⁰ εαυτων. ¹¹ γλω.σα. ¹² εξομολογησεται.

CAP. II. Ωστε· αγαπη·τοι· μὲ· καθως·
V. 12

παντοτε· νη· κθ· σαται· μη·

ωσ· τη· παρ· θσια¹· μου· μονον·

αλλα· πολλω· μαλλον· νυν· με

τα· φοβον· και· τρομ· την· εαν

των· σωτηριάν· κα· τεργα· ζεσθαι·

13 Θς· γαρ· εστιν· ο ενεργων· εν·

υμιν· και· το· θελειν· και· το

ενεργιν· υπερ· της· ενδο· κίας·

14 Παντα· ποι· ειται· χωρισ· γογ

γισμων²· και· δια· λογισμων·

inreprehensibiles sin

15 ινα· ητε· αμεμ· π· τοι· και· ακαι

ceres immaculati
ραιοι· τεκνα· θν· αμωμητα·

μεσον· γε· νεασ· σκολίας· και·

διεστραμ· μενη³· εν· οισ· • φαι

νεσθαι· ωσ· φωσ· τηρεσ· εν· τω·

16 κοσμω· τουτω· λογον· ζωσ·

επε· χοντες· εισ· καν· χημα·

εμοι· εισ· ημε· ρα⁴· χρν· οτι· θκ·

εις· και· νον· εδρα· μον· ουδε·

17 εισ· και· νον· εκοπεια· σα· αλλα·

και· ει· σπεν· δομαι· επι· τη· θν

σια· και· λει· τουργία⁵· της· πιστεωσ· υμ⁶· χαιρω· και· συν

18 χαιρω· πασιν· υμιν· το· δαντο·

και· υμισ· χαιρεται· χ· συν· χαι

ραι· ται· μοι·

19 Ελπίζω· δε· εν· χρω· ιην· τειμο

Itaque k̄mi mei sicut

semper oboedistis non

ut impresentia mei tantum · Sed

multo magis nunc ÷ in p̄sentia mea

cum metu et tremore vestram

salutem operamini ·

D̄s est enim qui operatur in

vobis et velle et perfī

cere · pro bona voluntate ·

Omnia autem facite sine murmura

tionibus · et hesitationibus

ut sitis sine querela · et simpli

ces · filii dī sine rep̄hensione

in medio nationis prave et

perverse · Inter quos lu

cetis sicut luminaria in hoc

mundo · Verbum vitae

continentes · ad gloriam

meam in die xp̄i · quia non

In vacuum cucurri · Neque

in vacuum laboravi · Sed

et si immolor supra sacrifici

um et obsequium fidei

vestræ · gaudeo et con gratu

lor omnibus vobis · Id ipsum autem

et vos gaudete et congrala

mini mihi ·

f Spero autem in dño ihu timo

¹ παρο· ςία·⁴ ημε· ραν·² γογγυσμων·⁵ λειτουργία·³ δι· εστραμ· μενης·⁶ υμων·

CAP. II. theum cito me mittere ad vos

ut et ego bono animo sim cognitis

v. 20 quæ circa vos sunt . Neminem enim habeo

tam unanimem . qⁱ tam sincera affec-
tione pro vobis sollicitus sit .

21 Omnes enim quæ sua sunt

22 quaerunt . Non quæ ih̄u xp̄i

Experimentum autem ejus cognoscite
quō sicut patri filius mecum
servivit in evangelio .

23 hunc ergo spero mittere me

mox ut videro quæ circa me sunt

24 ex ipso . Confido autem in dño

quō et ipse veniam ad vos cito ,

25 Necessarium autem existimavi epa

froditum fr̄m et cooperato

rem et commilitonem

meum . Vestrum autem apostolum

et ministrum necessitatis mæae

26 mittere ad vos quo am quidem

omnes vos desiderabat . et

mestus erat . propterea quia audieratis

27 illum infirmari . Nam et infir-

matus est usque ad mor-

tem . sed d̄s misertus est ejus .

Non solum autem ejus . Verum etiam

mei . ne tristitiam super tristitiam

28 haberem . Festinantius ergo mi

θεον . ταχαιωσ . πεμψαι . ὑμιν .
cum cognovero

ἵνα . καγω . ενψυχω . γνωστα .
de vobis

περι ὑμων . Ουδενα . γαρ . εχω

εισοψυχον . οσ . τεισ . γνησιωσ

τα . περι υμων . μεριμνησι .

Ου¹ . παντες γαρ . τα . εαντων

ζητουσιν . ου . τα . ἰν . χρυ . την .

δε . δοκει . μην . αυτου . γινωσκεται² .

οτι . ωσ . πατρι . τεκνον . συνεμοι .

εδουλευσεν . εισ . τω . ευαγγελιων³ .

τουτου . μεν . ουν . ελπιζω . πεμ

ψαι . ωσ . αναφιδω . τα . περι εμαι .

εξαυτης . Πεποιθα . δε . ην⁴ . κω⁵

οτι . χυ . αυτωσ⁶ . ελευσμαι . ταχαιωσ .

Ανα καιον⁷ . δε . ηγησαμην⁸ . επα

φροδιτον . τον . αβελφον⁹ . και . συν

εργον . και . συνστρατειωτην .

μου . Ὑμων . δε . αποστολον .

και . λειτουργον . της . χριας¹⁰ . μου .

πεψαι¹¹ . προς υμας . επιδη

επιπορθων¹² . ην . παντας . υμας . χυ
merebat

αδημωνων . Διοτι . ηκουσεται .

αυτον . ησθενη . κεναι . και . γαρ .

ησθενησεν . παρα . πλησιον . θανα
prope

τω . αλλο . θσ . ηλεησεν . αυτον .

Ουκ . αυτον . δε . μονον . αλλα . και

εμαι . ἵνα . μη . λυπην . επιλυπην .

εχω . Σπουδαιοτερον . δε . επεμ

¹ Οι . ² γνωσκειται . ³ το ευαγγελιον . ⁴ εν . ⁵ In marg. ελευσις περιελευσεωσ in evangelio graeco .
⁶ αυτοσ . ⁷ Ανακαιον . ⁸ ηγησαμεν . ⁹ αδελφον . ¹⁰ χριας . ¹¹ πεμψαι . ¹² επιποθων .

CAP. II. ψα·αυτων¹·ινα·ιδοντες·αυτον·παλιν·χαιρηται²·καγω·αλυπο

at vero

v. 29 τεροσ·Προσ·δε·εχεσθαι·ουν·

αυτον·ην³κω·μετα·πασεσ⁴·χα

ρασ·και·τους·τοι·οντους·εν·

30 τῆμουσ·εχεται·οτι·δια·το

εργον·χρν·εωσ·θανατου·ηγ

γεισεσ⁵·παρα·βολεν·σαμενοσ·

τη·ψυχη·αυτου·ινα·αναπλη

ρωση·το·υμων·υστερημα·της·

CAP. III. προσ·μαι·λιτουργιασ·το·λοιπον·

I

αδελφοι⁶·μοι·χαιρεται·εν·κω·

ταυτα·γραφειν·υμιν·εμοι·μεν·

ουκ·οκνηρον·ὑμειν·δε·ασφα

2 λεσ·Βλεπεται·τους·κυνας·

βλπεται⁷·τους·κακους·εργατας·Βλεπεται⁸·την·κατα·τομην·

3 Ημεις·γαρ·εσμεν·η·περι·τομη·οι

πνι·θυ·λατρενοντες·χ·κανχω·

μενοι·ην⁹·χρω·ω·και·ουκ·εν·

4 σαρκι·πεποιθοτες·και·περ·εγω·

εχων·πεποιθησειν·εν·σαρχι¹⁰

ειτισ·δε·αλλωσ·δοκει·πεποι

θεναι·εν·σαρκι·εγω·μαλλων¹¹·

5 περιτομη·οκτα·ημεροσ·εκ

γενουσ¹²·ιηλ·φυλησ·βενιαμην·

εβραιουσ·εξεβραιων·κατα·τον

6 νομον·φαρισαιωσ¹³·κατα·ζηλοσ·

si illum · Ut viso eo

iterum gaudeatis et ego sine tristi

tia sum · Excipite itaque

illum in $\overline{\text{qno}}$ cum omni gaudi

o·et ejusmodi cum honore

re habetote · Quo $\overline{\text{u}}$ propteropus $\overline{\text{xpi}}$ usque ad mortem ac

cessit · tra dens

animam suam · Ut impleret

id quod vobis de erat

erga meum obsequium · Decetero

 $\overline{\text{frs}}$ mei gaudete in $\overline{\text{dno}}$

eadem vobis scribere mihi quidem

non pigrum·vobis autem necessari

um · Videte canes

videte malos operi

os Videte concisionem

Nos enim sumus circum cisio·qui

 $\overline{\text{spu}}$ $\overline{\text{do}}$ servimus ; et gloriamur in $\overline{\text{xpo}}$ $\overline{\text{ihu}}$ et non in car

ne fidutiam habentes quanquam ego

habeam confidentiam in carne·

Si quis autem alus videtur confide

re in carne · Ego magis·circum

cisis octava die ex gene

re $\overline{\text{isrl}}$ detribu beniamin

hebraeus ex hebraeis·secundum

legem pharisæus·secundum emulationem

¹ αυτον prim.² χαρηται.³ εν.⁴ πασησ.⁵ ηγγεισεν.⁶ Αδελφοι.⁷ Βλεπεται.⁸ Βλεπετε.⁹ εν.¹⁰ σαρκι.¹¹ μαλλον.¹² γεγους.¹³ φαρισαιος.

CAP. III. persequens ecclesiam dī secundum
justitiam quæ in lege est

v. 7 conversatus sine querela . Sed
quæ mihi fuerunt lucra hæc arbi
8 tratus sum propter ih̄m detrimenta .

Veruntamen existimo omni
a detrimentum esse propter eminen
tem scientiam ih̄u xp̄i
dn̄i mei . Propter quem omnia
detrimentum feci . et arbitror ut
stercora . ut xp̄m lucrificam

9 et inveniar in illo non habens
meam justiciam quæ ex le
ge est . Sed illam quæ ex fide est
xp̄i quæ ex dō justitia est

10 in fide ad cognoscendum il
lum . et virtutem
resurrectionis ejus . et
societatem passionum
illius configuratus

11 morti ejus . Si quo modo
occurram ad resurrectionem
12 quæ est ex mortuis . Non qđ
jam acceperim . aut jam justifi
catus sum . aut jam perfectus sim .
Sequor autem sicō prehendam a quo
et cō prehensus sum ab ih̄u xp̄o .

13 Fr̄s ego me non arbitror

διωκων . εκκλησίαν . θ̄ν . κατα .
δικαιοσυνην . την . εν . νομ̄ω .
γενομενος . αμεμπτος . αλλι¹ . τι
να . ην . μοι . κερδη . τα . ηγη
μαι . δια . τον . χρ̄ν . ζημιαν . αλ
λαμεν . ουν . και . ηγθ̄μαι . παν
τα . ζημιαν . ειναι . Δια . τθ̄ . περ
εχον . της . γνωσησ² . χρ̄ν . ῑν̄ .
τθ̄ κ̄ν̄ μου . Διον . τα . παντα
εξημειωθην . και . ηγουν̄μαι .
σκυβαλα . ῑνα . χρ̄ν̄ . κερ̄δησω .
και . ευρεθω . εν . αυτω . μη̄ . εχων .
εμην . δικαιοσυνην . την . εκ
νομου . αλλα . την . δια . πιστεωσ̄ .
χρ̄ν̄ . την . εκ̄ . θ̄ν̄ . δικαιοσυνην .
επι . τη . πιστι . τθ̄ . γνω̄ναι . αυ
τον . και . την̄ . γυν̄αμην³ . της
αναστασεως⁴ . αυτου . και . την̄
κοιν̄ω̄ν⁵ . των . παθηματων .
αυτου . συν̄ . φορτει . ζομενος .
τω̄ . θανατω̄ . αυτου . Ειπωσ̄
καταν̄ . τησω̄ . εις . την̄ . εξ̄ . αναστα
σιν̄ . των̄ . εκνεκρων̄ . Ουκ⁶ . οτι .
ηδη̄ . ελαβον̄ . η̄ . ηδη̄ . δικαιω
μαι⁷ . η̄ . ηδη̄ . τετελειωμαι .
Διωκω̄ . δε̄ . εῑ . καταλαβω̄ . εφω̄ .
κατελημ̄ . φθην̄ . υπο̄ . χρ̄ν̄ .
αθελφοι⁸ . εγω̄ . εμαυτον̄ . θλ̄ο

¹ Ἄ (- λλι).

² γνωσησ̄.

³ δυναμην.

⁴ In marg. γυνθᾱρ.

⁵ κοινω̄ν̄αν.

⁶ Ουχ̄.

⁷ τετελειωμαῑ δικαιομαῑ.

⁸ Ἀδελφοῑ.

- CAP. III.
V. 14 γειζομαι· κατ'ι ληφοτα· εν· δε·
τα· μεν· οπεισω· επιλαν_θανο
in ante
μενοσ· εισ· δε· τα· εμπροσ_θεν·
appetens secundum contemplationem
απεκ_τεινομενοσ· κατα· σκο
I intentionem
πον· διοκω¹· επι· το· βραβιον· της·
ανω κλησεωσ²· εν· κω· ιν· χρν³·
15 Ο σοι· ουν· τελιοι· εν· χρω ιν
τουτο· φρονωμεν· και· ειτι·
ετερωσ· φρονιται· και· τουτο·
16 ο θς· υμιν· αποκαλυψει⁴· Πλην·
εισ· οεφθασ_μεν· το· αυτο
φρονεω· τω· αυτω· ουν· στοι
17 χιν· Συν· μει_μηται· μου· γι
νεσ_θαι· αδελφοι⁵· και· σκοπει
ται· Τουσ· ουτω· περιπα_τωνν
τασ· καθωσ· εχεται· τυπον·
18 ημασ· Πολλοι· γαρ· περιπα_τθσιν·
ουσ· πολλα· κίς· ελεγον· υμιν·
Νυν· δε· και· κλαιων· λεγω· τουσ·
εκθρουσ· του· στανρου· του· χρν·
19 Ων· το· τελοσ· απωλίας· ων· οθς· η·
κοιλία· και· η· δοξα· εν· τη· αισχυ
νη· αυτων· οι· τα· επι_γία· φρονεν
20 τεσ· ημων· γαρ· το· πολίτευμα
εν· θρανοισ· ὑπαρχει· εξθ· και·
σωτερα⁶· απεκ_δεχομεθα· κν·
21 ιν· χρν· οσ· μετα⁷ σχηματισει⁷·
το· σομα⁸· της· ταπινωσεωσ· ημων

comprehendisse . Unum autem
quae quidem retro sunt obli
viscens . ad ea vero quae priora sunt
me extendens . ad destina
tum . persequor ad bravium
supernae vocationis dī in xpo ihu .
Quicunque ergo per facti .
hoc sentiamus . et si quid
aliter sapitis . et hoc vobis
ds revelat . Verū tamen
ad quod pervenimus . ut idem
sapiamus . et in eadem permanea
mus regula . Imitatores mei
estote fratres et observate
eos qui ita ambulant
sicut habetis formam
nostram . Multi enim ambulant
quos sepe dicebam vobis .
Nunc autem et flens dico inimi
cos crucis xpi .
Quorum finis interitus . quorum ds
venter est . et gloria in c fusione
ipsorum qui terrena sapiunt .
nostra autem conversatio
in caelis est . Unde etiam
1
savatorem expectamus dnm nr̄m
ihm xpm . qui reformavit
corpus humilitatis nostrae

¹ διοκω. ² κλησεωσ. ³ χρω. ⁴ Αποκαλυψει. ⁵ αδελφοι. ⁶ σωτηρα. ⁷ μετασχηματισει. ⁸ σωμα.

CAP. III. configuratum corpori clari
tatis suae. secundum opera
tionem qua possit etiam
subicere sibi omnia.

CAP. IV.
V. I. Itaque fr̄s mei carissimi
et desiderantissimi. Gaudium meum
et corona mea. sic sta
te in dño carissimi

2 Euhodiam rogo. et sin
tychem deprecor. id ipsum sape
3 re in dño. Etiam rogo et te
germane compar
adjuva illos. qui mecum
laboraverunt in evangelio
cum clemente et
ceteris adjutoribus meis
quorum nomina sunt in libro vitæ.

g

4 Gaudete in dño semper iterum
5 dico gaudete. modestia vestra
nota sit omnibus hominibus
6 dñs prope est. Nihil solliciti
sitis sed in omni oratione
et obsecratione cum gratia
rum actione petitiones vestrae
7 innotescant aput dñm. et
pax dī quae exuperat
omnem sensum custodiat cor
da vestra. et intellegentias

συν μορφον. τθ. σωματος. της.
δοξης. αυτου. κατα. την. ενεργ
γίαν. του. δυνασθαι. αυτον. χυ
υποταξαι. αυτω. τα. παντα.
Ωστε. αθελφοί¹. μου. αγαπητοι.
και επι ποθητοι. χαρισ και στε
φανος μου. και ουτος² στη
κεται εν κω αγαπιτοι³
Ευοδίαν παρακαλω. και. συν
τυχην⁴. παρα καλω. το αυτο. φρο
νειν. εν. κω. Ναι. ερωτω. και. σε.
εγνησιε. γερμανε. συνζυγαι⁵.
συν λαμβανθ. αυταις. αιτινες.
εν. τω. ευαγγελιω. συνηθλεσαν⁶.
μοι⁷. μετα. κλημεντος. και.
των. λοιπων. συνεργων. μου.
ων. τα. ονοματα. εν. βιβλω. ζωης.
χ Χαιρεται. εν κω. παντοτε. παλιν.
ερω. χαιρεται. το. επι. εικεσ. υμων.
γνωσθητω⁸. πασιν. ανθρωποις.
ο κς. εγγυσ. Μηδεν. μεριμνα
τε. αλλεν. παντι. τη. προσευ
χη. και. τηδεσι. ματα⁹. ενχα
ριστίας. τα. αι. τηματα. υμων.
γνωριζεσθω¹⁰. προς. τω¹¹. θν. και
η. ιρηνη. τθ. θν. η. υπερ. εχουσα.
παντα. νουν. φρουρησει. τας.
καρδιας. υμων. χυ. τα. σωματα.

¹ αδελφοι. ² ουτως. ³ αγαπητοι. ⁴ συντυχην. ⁵ συνζυγαι. ⁶ συνηθλησαν s. m. at σωηθλησαν p. m.
⁷ μοι. ⁸ Γνωσθητω. ⁹ Μετα. ¹⁰ γνωριζεσθω. ¹¹ τον.

CAP. IV. υμων εν χρω̄ ιν̄ . Το·λοιπον·αδελ
v. 8

φοι·οσα·εστειν·αληθη·οσα·

σεμνα·οσα·δικαια·οσα·αγ_να·ο

σα·προσ·φειλη·οσα·ευφημα·

Ει·τεισ·αρετη·και·ειτεισ·επαινοσ·

επεισ·τημησ·ταντα·λογει_ζεσθαι·

9 α·και·εμαθαται¹·και·παρελαβεται·και·ηκου_σεται·χ² ιδεται·

εν·εμοι·Ταυτα·πρασσεται·και

ο̄ θσ̄ της̄ ἱρηνισ³·εσται·μεθυ_

10 μων·Εχαρην·δε·εν·κω̄·μεγα

λωσ·ο̄τι·ηδη·ποτε·ανεθαλε

ται·τον·υπερ·εμου·φρονειν·

εφω·και·εφρονιται·Η·και·ρεισ_

11 θαι·δε·ουχ·οτι·καθυσ·τερεσιν³·λεγω·Εγω⁴·γαρ·εμαθον·ενοισ·

12 ειμι·αυταρκησ·ειναι·Οιδα·και·

ταπει_νουσθαι·οιδα·και·περισ_

σευειν·Εν·παντι·και·εν·πασιν·

μεμν_ημαι·και·χορτα_ζεσθαι·

και·πει_ναν·και·περισσεν·ειν·και

13 νστε_ρεισθαι·παντα·ἰσχω·εν·τω·

14 εν·δυνα_μουν_τιμαι·χρυν·πλην·

καλωσ·ποι_ησεται·συν·κοι_νω

15 νησαντες·τη·θλι_ψι·μου·Οιδα

τε·δε·και·υμεισ·φιλιππησει_οι·

ο̄τι·εν·αρχη·του·ευαγγελιου·

ο̄τε·εξηλθον·απο·μακαι_δο_

vestras in xpō ihu·Decetero

fr̄s quæcūque sunt vera quæ cumque

pudica quæ cumque justa quæcūque sc̄a

quæ cumque amabilia quæ cūque bonæ famæ

Si qua virtus·si qua laus

disciplinæ·haec cogitate

quæ et didicistis et accepis

tis·et audistis et vidistis

in me·haec agite et

d̄s pacis erit vobis

cum·Gavissus sum autem in d̄no vehē

menter quō tandem aliquando reffo

ruistis pro me sentire

sicut et sentiebatis·Occupati

autem eratis·non quasi propter penuriam

dico·Ego enim didici in quibus

sum sufficiens esse·scio et

humiliari·scio et abunda

re·Ubique et in omnibus

institutus sum·et satiari·

et esurire·et abundare·et

penuriam pati·Omnia possum in eo

qui me confortat·Verūtamen

bene fecistis communican

tes tribulationi meae·Sci

tis autem et vos philippenses

quod in principio evangelii

quando profectus sum a macedo

¹ εμαθεται.² ἱρηνησ.³ ουχ ουτι καθυστερησιν.⁴ Εγω.

CAP. IV. 'nia·nulla mihi eccle

sia communicavit·In oratione

dati et accepti·Nisi

v. 16 vos soli·quia et thesalo

nicam·et semel et bis

in usum mihi misis

17 tis·Non quia quaero da

tum·sed requiro fruc

tum abundantem in

18 ratione vestra·Habeo

autem omnia et abundo·re

pletus sum·Acceptis ab

epa frodito quae mi

sistis·odorem suavitatis

hostiam acceptam placen

19 tem dō·D̄s autem meus imple

at omne desiderium vestrum scdm

divitias suas in glo

20 ria in xpo ihu·dō autem et

patri nostro·gloria in

saecula saeculorum Amen·

21 Salutate omnem scm̄ in xpo

ihu·Salutant vos qui mecum sunt

22 fr̄s·Salutant vos

omnes sc̄i maxime

autem qui de caesaris¹ domo sunt

23 Gratia dñi nr̄i ihu xp̄i cum

spiritu vestro·EXPLICIT

∫ AD PHILIPPENSES

νειασ·οτι·ουδεμ̄ια·μοι·εκκλη

σία·εκοι·νωνησεν·εις·λογον

δοσεωσ·και·λημψαιωσ·ειμη·

υμεις·μονοι·οτι·και·εν·θεσα

λωνι·κη·και·απαξι·και·δ·εις

εις·την·χριαν·μοι·επεμψα

ται·Ουχ·οτι·επι^ηξετω¹·το·δομα·αλλε·πι^ηξετω²·τον·καρ

πον·τον·πλεοναζοντα·εις·

τον·λογον·υμων·απεχω·

δε·παντα·και·περισσεω·πε

πληρωμαι·δεξαμενος·para·

επαφροδιτου·τα·παρ·υμων·

πεμφθεντα·οσμην·ευωδει

ασ³·θυσιαν·δεκτην·εναρεστεν⁴·τω·θω·Ο·δε·θς·μου·πλη

ρωσε·πασαν·χριαν·υμων·κατα·

του·πλουτος·αυτου·εν·δο

ξη·εν·χρω·iw·Τω·δε·θω·και·

πατρι·ημων·η·δοξα·εις·τους

αιωνας·των·αιωνων⁵·αμην·

Ασπασθαι·παντα·αγιον·εν·χρω·

iw·ασπαζονται·υμας·οι·συνε

μοι·αθελφοι⁶·ασπαζονται·

παντες·οι·αγιοι·μαλλιστα·

δε·οι·εκ·της·και·σαιρος·οικίας·

Η·χαρεις·του·κν·iw·χν·μετα·

του·πνσ·υμων·Ετελεσθη·προσ

∫ Φιλιππησιους

¹ επιζητω.² Αλλεπιζητω.³ ενδωδειασ.⁴ εναρεστον.⁵ αιωνων.⁶ αδελφοι.

Ἀρχεται προσ Κο
λοσσαις .

CAP. I.
v. 1 Πᾶνλος ἀποστο

- λος $\overline{\chi\rho\nu} \cdot \overline{\iota\nu} \cdot \overline{\delta\iota\alpha} \cdot \overline{\theta\epsilon\lambda\eta\mu\alpha}$
 τοσ $\cdot \overline{\theta\nu} \cdot \text{και} \cdot \overline{\tau\iota\mu\omicron\theta\epsilon\omicron\sigma} \cdot \overline{\omicron} \cdot \overline{\alpha\theta\epsilon\lambda}$
 2 φοσ¹ $\cdot \overline{\tau\omicron\iota\sigma} \cdot \text{εν} \cdot \overline{\kappa\omicron\lambda\omicron\sigma\sigma\alpha\iota\sigma} \cdot \overline{\alpha\gamma\iota\omicron\iota\sigma} \cdot \text{και}$
 $\overline{\pi\iota\sigma\tau\omicron\iota\sigma} \cdot \overline{\alpha\theta\epsilon\lambda\phi\omicron\iota\sigma}$ ² $\cdot \text{εν} \cdot \overline{\chi\rho\omega} \cdot \overline{\iota\nu} \cdot$
 $\overline{\chi\alpha\rho\iota\sigma} \cdot \overline{\nu\mu\iota\nu} \cdot \text{και} \cdot \overline{\iota\rho\eta\nu\eta} \cdot \overline{\alpha\pi\omicron} \cdot \overline{\theta\nu} \cdot$
 $\overline{\pi\alpha\tau\rho\sigma} \cdot \overline{\eta\mu\omega\nu} \cdot \text{και} \cdot \overline{\kappa\nu} \cdot \overline{\iota\eta\nu} \cdot \overline{\chi\rho\nu} \cdot$
 3 Ευχαρεισ $\cdot \overline{\tau\omicron\upsilon\mu\epsilon\nu} \cdot \overline{\tau\omega} \cdot \overline{\theta\omega} \cdot \overline{\tau\omega}$
 $\overline{\pi\alpha\tau\rho\iota} \cdot \overline{\tau\omicron\upsilon} \cdot \overline{\kappa\nu} \cdot \overline{\eta\mu\omega\nu} \cdot \overline{\iota\nu} \cdot \overline{\chi\rho\nu} \cdot$
 $\overline{\pi\alpha\nu\tau\omicron\tau\epsilon} \cdot \overline{\nu\pi\epsilon\rho} \cdot \overline{\nu\mu\omega\nu} \cdot \overline{\pi\rho\omicron\sigma\epsilon\nu}$
 4 Χομενοι $\cdot \overline{\alpha\kappa\omicron\upsilon\sigma\alpha\nu\tau\epsilon\sigma} \cdot \overline{\tau\eta\nu} \cdot$
 $\overline{\pi\iota\sigma\tau\acute{\iota}\nu} \cdot \overline{\nu\mu\omega\nu} \cdot \text{εν} \cdot \overline{\chi\rho\omega} \cdot \overline{\iota\nu} \cdot \text{και}$
 $\overline{\tau\eta\nu} \cdot \overline{\alpha\gamma\alpha\pi\eta\nu} \cdot \overline{\eta\nu} \cdot \overline{\epsilon\chi\epsilon\tau\alpha\iota} \cdot \overline{\epsilon\iota\sigma} \cdot \overline{\pi\alpha\nu}$
 5 τασ $\cdot \overline{\tau\omicron\upsilon\sigma} \cdot \overline{\alpha\gamma\iota\omicron\iota\sigma} \cdot \overline{\Delta\iota\alpha} \cdot \overline{\tau\eta\nu} \cdot \overline{\epsilon\lambda\pi\iota}$
 $\overline{\delta\alpha} \cdot \overline{\tau\eta\nu} \cdot \overline{\alpha\pi\omicron\kappa\epsilon\iota\mu\epsilon\nu\eta\nu} \cdot \overline{\nu\mu\iota\nu} \cdot$
 $\overline{\epsilon\nu} \cdot \overline{\tau\omicron\iota\sigma} \cdot \overline{\omicron\upsilon\rho\alpha\nu\omicron\iota\sigma} \cdot \overline{\eta\nu} \cdot \overline{\pi\rho\omicron} \cdot \overline{\eta\kappa\omicron\nu}$
 $\overline{\sigma\alpha\tau\alpha\iota} \cdot \overline{\epsilon\nu} \cdot \overline{\tau\omega} \cdot \overline{\lambda\omicron\gamma\omega} \cdot \overline{\tau\eta\sigma} \cdot \overline{\alpha\lambda\eta\theta\iota\alpha\sigma} \cdot$
 6 του $\cdot \overline{\epsilon\nu\alpha\gamma\gamma\epsilon\lambda\iota\theta} \cdot \overline{\tau\omicron\upsilon} \cdot \overline{\pi\alpha\rho\omicron\nu} \cdot \overline{\tau\omicron\sigma} \cdot$
 $\overline{\epsilon\iota\sigma} \cdot \overline{\nu\mu\iota\sigma} \cdot \overline{\kappa\alpha\theta\omega\sigma} \cdot \text{και} \cdot \overline{\epsilon\nu} \cdot \overline{\pi\alpha\nu\tau\iota} \cdot$
 $\overline{\tau\omega} \cdot \overline{\kappa\omicron\sigma\mu\omega} \cdot \text{και} \cdot \overline{\epsilon\sigma\tau\iota\nu} \cdot \overline{\kappa\alpha\pi\rho\omicron\phi\omicron}$
 $\overline{\rho\omicron\upsilon\mu\epsilon\nu\omicron\nu}$ ³ $\cdot \text{και} \cdot \overline{\alpha\nu\zeta\alpha\nu\omicron\mu\epsilon\nu\omicron\nu} \cdot$
 $\overline{\kappa\alpha\theta\omicron\sigma}$ ⁴ $\cdot \text{και} \cdot \overline{\epsilon\nu} \cdot \overline{\nu\mu\iota\nu} \cdot \overline{\alpha\phi\eta\mu\epsilon\rho\alpha\sigma} \cdot$
 $\overline{\eta\kappa\omicron\nu\sigma\alpha\tau\alpha\iota} \cdot \text{και} \cdot \overline{\epsilon\pi\epsilon\gamma\nu\omicron\tau\alpha\iota}$ ⁵ $\cdot \overline{\tau\eta\nu} \cdot$
 7 χαριν $\cdot \overline{\tau\omicron\upsilon} \cdot \overline{\theta\nu} \cdot \text{εν} \cdot \overline{\alpha\lambda\eta\theta\acute{\iota}\alpha} \cdot \text{κα}$
 $\overline{\theta\omega\sigma} \cdot \overline{\mu\alpha\theta\epsilon\tau\alpha\iota} \cdot \overline{\alpha\pi\omicron} \cdot \overline{\epsilon\pi\alpha\phi\rho\alpha} \cdot \overline{\tau\omicron\upsilon} \cdot$

Incipit ad co
losenses .

Paulus aposto

Ius $\overline{\chi\rho\iota} \cdot \overline{\iota\eta\nu}$ per voluntatem
 $\overline{\delta\iota} \cdot \text{et} \cdot \overline{\tau\iota\mu\omicron\theta\epsilon\upsilon\varsigma} \cdot \overline{\phi\rho}$
 $\overline{\text{his qui sunt colosis} \cdot \overline{\sigma\epsilon\iota\varsigma} \cdot \text{et} \cdot \overline{\text{fide}}}$
 $\overline{\text{libus} \cdot \overline{\text{frib} \cdot \text{in} \cdot \overline{\text{xpo} \cdot \overline{\text{ihu}}}}$
 $\overline{\text{Gratia vobis et pax a} \cdot \overline{\text{do}}$
 $\overline{\text{patre} \cdot \overline{\text{nro} \cdot \text{et} \cdot \overline{\text{dno} \cdot \overline{\text{ihu} \cdot \overline{\text{xpo} \cdot}}$
 $\overline{\text{Gratias agimus} \cdot \overline{\text{do} \cdot \text{et}}$
 $\overline{\text{patri} \cdot \overline{\text{dni} \cdot \overline{\text{nri} \cdot \overline{\text{ihu} \cdot \overline{\text{xpi}}}}$
 $\overline{\text{semper pro vobis oran}}$
 $\overline{\text{tes} \quad \text{audientes}}$
 $\overline{\text{fidem} \cdot \overline{\text{vram} \cdot \text{in} \cdot \overline{\text{xpo} \cdot \overline{\text{ihu} \cdot \text{et}}}}$
 $\overline{\text{dilectionem quam habetis in om}}$
 $\overline{\text{nes} \cdot \overline{\text{scos} \cdot \text{propter} \cdot \overline{\text{spem}}}$
 $\overline{\text{quae reposita est vobis}}$
 $\overline{\text{in} \cdot \overline{\text{caelis} \cdot \text{quam} \cdot \overline{\text{audistis}}}$
 $\overline{\text{in} \cdot \overline{\text{verbo} \cdot \overline{\text{veritatis}}}$
 $\overline{\text{evangelii} \cdot \overline{\text{qd} \cdot \overline{\text{pervenit}}}$
 $\overline{\text{ad} \cdot \overline{\text{vos} \cdot \text{Sicut} \cdot \text{et} \cdot \text{in} \cdot \overline{\text{univer}}}$
 $\overline{\text{so} \cdot \overline{\text{mundo} \cdot \text{et} \cdot \overline{\text{fructificat}}}$
 $\overline{\text{et} \cdot \overline{\text{crescit} \cdot}}$
 $\overline{\text{sicut} \cdot \text{in} \cdot \overline{\text{vobis} \cdot \text{ex} \cdot \text{ea} \cdot \overline{\text{die} \cdot \text{qua}}}$
 $\overline{\text{audistis} \cdot \text{et} \cdot \overline{\text{cognovistis}}}$
 $\overline{\text{gratiam} \cdot \overline{\text{di} \cdot \text{in} \cdot \overline{\text{veritate} \cdot \text{Sicut}}}$
 $\overline{\text{didicistis} \cdot \text{ab} \cdot \overline{\text{epa} \cdot \overline{\text{phra}}}}$

¹ ἀδελφός.

² ἀδελφοίς.

³ καρποφοροῦμενον.

⁴ Καθώς.

⁵ ἐπεγνῶται.

CAP. I. carissimo conservo $\overline{\text{nro}}$ qui est fidelis pro vobis. $\overline{\text{mi}}$ v. 8 nister $\overline{\text{xpi ihu}}$. Qui etiam manifestavit nobis dilectionem $\overline{\text{vram}}$

9 in psiritu. Inde et nos ex qua die audivimus. Non cessamus pro vobis orantes et postulantes

ut impleamini agnitio

ne voluntatis ejus. In om

ni sapientia et intellectu spi

10 ritali. ut ambuletis digne $\overline{\text{do}}$ per omnia placentes. In omni opere bono fructi fican

tes et crescentes in sci

11 entia $\overline{\text{di}}$. In omni virtute confortati. secundum potentiam claritatis ejus. In omni patientia et longanimi12 tate cum gaudio. gratias agente $\overline{\text{do}}$ patri qui vocavit nos in partem sortis $\overline{\text{scorum}}$ in

13 lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebrarum et transtulit in regnum filii dilectionis suae.

14 In quo habemus redemptionem

αγαπητου. συνδουλους¹. ημων.ος. εστιν. πιστος. υπερ. ημων. $\overline{\text{δια}}$ κονος. $\overline{\text{τθ}}$ $\overline{\text{χρν}}$. Ο. και. δηλωσας². ημιν. την. υμων. αγαπην³.εν. $\overline{\text{πνι}}$. Δια τουτο. $\overline{\text{χ}}$. ημεις.

αφησ. ημερας. ηκουσαμεν. ου

πανομαιδα⁴ υπερ. υμων. προσ

ερχομενοι. και. αιτου. μενοι.

να. πληρωθηται. την. επιγνω

σιν. του. θελημα. τοσ. αυτθ. εν

πασι⁵. σοφια. και. συνεσι. πνευματικη. περιπα^η $\overline{\text{τεσαι}}$ ⁶. αξιος. του. $\overline{\text{κν}}$. εισ. πασαν. αρεσ. $\overline{\text{κίαν}}$. εν. παν

τι. εργω. αγαθω. καρπο. φορην

τες. και. αυξανομενοι. τη. επι

γνωσει. του. $\overline{\text{θν}}$. Εν. παση. δυνα

μει. δυναμου. μενοι. κατα. το.

κρατος. της. δοξης. αυτου. εισ.

πασαν. υπομονην. και. μα. κρο

θυμian. μετα. χαρας. ευχαρι

στον. $\overline{\text{τες}}$. $\overline{\text{θω}}$. $\overline{\text{πω}}$. $\overline{\text{πρι}}$. $\overline{\text{τω}}$. και

λεσαντι. ημας. εισ. την. μερει

δα. του. κληρου. των. αγιον⁷. εν. $\overline{\text{τω}}$. φωτι. Οσ. ερυσατο⁸. ημας. εκ.της. εξου. $\overline{\text{σίας}}$. του. σκο. τους.

και. μετεσ. τησεν. εισ. την. βασιλidan.

του. $\overline{\text{νιου}}$. της. αγαπης. αυτου.Εν. ω. εχομεν. την. απολυ. $\overline{\text{τρῶσιν}}$ ⁹.¹ συνδουλους.² δηλωσ:³ αγαπην.⁴ πανομαιθα.⁵ παση.⁶ περιπατησαι.⁷ αγιων.⁸ εϋρυσατο.⁹ απολυτρωσιν.

CAP. I. την·αφεσίν·των·αμαρτιων·ο¹.

V. 15

εστιν·εικων·τθ·²θυ·του·αορατου·πρωτοκοσ³·πασησ·κτει·σεωσ·

16 Οτι·εν·αυτω·εκ·τεισ·θη·τα·παντα·

εν·τοις·ουρανοις·και·τα·επι·της·

γησ·τα·ορατα·και·τα·αορατα·

ειτε·θronoi·ειτε·κυρει·οτη

τες·ειτε·αρχαι·ειτε·εξουσαι·

τα·παντα·δι·αυτου·⁴χ·εις·αυτον17 κεκ·τεισται·⁵χ·αυτος·εστιν·πρo·παντων·⁶χ·παντα·αυτω·συν18 εσ·τη·κη⁷·και·αυτος·εστιν·η·κεφα

λη·του·σωματος·της·εκκλησίας·

o·εστιν·αρχη·πρωτο·τοκος·εκ·των·

νεκρων·⁸·ινα·γεν⁹·ται·εν·πασιν·

19 αυτος·πρωτεων·Οτι·εν·αυτω·

·ευδόκησεν·παν·το·πληρωμα¹⁰·

20 κατοικησαι·και·διαντθ·απο

κα·ταλλαξαι¹¹·τα·παντα·εις·αυτον·

”ιρηνοποιησας·δια·του·αιματος·

του·σταυρου·αυτου··Ειτε·τα·επι

της·γησ·ειπε·τα·εν·τουσ¹²·ουρα

21 νοις·και·υμας·ποτε·οντας·

απηλλοτριω·μενουσ¹³·και·εκθρσ·της·διανοιας·¹⁴υμων·εν·τοιςεργοις·τοις·¹⁵πονέροις¹⁶··Νυν·δε·

22 απο·καταλλα·γεντες·εν·τω·σω

ματι·της·σαρκος·δια·τθ·θανα

et remissionem peccatorum qui

est imago dī invisibilis

primogenitus omnis creaturae.

Quia in ipso condita sunt omnia

in caelis et in

terra · Visibilia et invisibilia

sive troni·sive dominationes

sive principatus sive po

testates·omnia per ipsum et in ipso

creata sunt et ipse est ante

omnes·et omnia in ipso con

stant·et ipse est ca

put corporis ecclesiae

qui est principium·primogenitus

ex mortuis·ut sit in omnibus

ipse primatem tenens qā in ipso

complacuit omnem plenitudi

nem habitare·et per eum recon

ciliare omnia in ipsum

pacificans per sanguinem

crucis ejus sive quae in

caelis sive quae in terra

sunt·et vos cum essetis aliquan

do alienati et inimici

sensu vestro in

operibus malis · Nunc autem

re conciliavit incor po

re carnis ejus per mortem

¹ In marg. ag.² πρωτοκοσ.³ συνεστηκεν.⁴ γενηται.⁵ πληρωμα.⁶ αποκαλταλλαξαι.⁷ τοις.⁸ απηλλοτριωμενουσ.⁹ περιηρουσ.

CAP. I. ο·εστιν· $\overline{\chi\rho\sigma}$ ·εν·υμιν·η·ελπισ·

v. 28 τησ·δοξησ·ον·ημεις·κα ταγ

γελλομεν·νουθετουντες·

παντα· $\overline{\alpha\nu\omicron\nu}$ · $\chi\rho$ ·διδασκοντες·

εν·παση·σοφια·πνευματι_κη·

ινα· $\overline{\text{παρασ_τησωμεν}}$ ·παντα· $\overline{\alpha\nu\omicron\nu}$ ¹·29 τελιον·εν· $\overline{\chi\rho\omega}$ ·εν,ο·και·κοπειω·αγωνειζομενοσ²·κατα·την·

ενεργίαν·αυτου·την·ενεργου

μενε³·εν·εμοι·εν·δυναμει·CAP. II. I. Θελω·γαρ· $\overline{\nu\mu\alpha\sigma}$ ·ιδε⁴ναι·η_λεικον·αγονα⁴·εχω·περι·υμωνκαι των εν· $\overline{\lambda\alpha\sigma_δικια}$ ·

5

quod est $\overline{\text{xpc}}$ in vobis spes

gloriae·quem nos adnū

tiamus corripientes·

omnem hominem·et docentes

in omni sapientia spiritali·

ut exhibeamus omnem hominem

perfectum in $\overline{\text{xpo ihu}}$ ·in quo et labo

ro certando·secundum

operationem ejus quam ope

ratur in me in virtute·

Volo enim vos scire qua lem

sollicitudinem habeo pro vobis

et pro his qui sunt laodiciae

et qui $\overline{\text{cu}}$ que non viderunt

faciem meam in carne·

2 ut con solentur corda

ipsorum·instructi in

caritate·et in omnes diviti

as plenitudinis in

tellectus·in agnitionem

mysterii $\overline{\text{di}}$ ·patris $\overline{\text{xpi}}$ 3 $\overline{\text{ihu}}$ ·in quo sunt omnes

thesauri sapientiae et scien

4 tia⁴ absconditi·Hoc autem

dico ut nemo vos decipi

at in sublimitate sermo

5 num·Nam et si corpore

absens sum sed $\overline{\text{spu}}$ vo

Vide p. 35. [R. B.]

¹ $\overline{\alpha\nu\omicron\nu}$.² αγωνειζομενος.³ ενεργουμενην.⁴ αγωνα.⁵ Hoc spatium prorsus vacuum est in Codice Boerneriano.

CAP. II. biscum sum·gaudens et

videns ordinem vestrum

et firmamentum ejus

quae in xpo est fidei vestrae.

v. 6 Sicut ergo accepistis xpm

ihm dnm nrum · In ipso

7 ambulate radicati·et

super aedificati in ipso

et confirmati fide·sicut

et didicistis abundantes

in illo in gratiarum actio

8 ne · Videte nequis vos

decipiat per philosophi

am·et inanem fallatiam

secundum traditionem

hominum·secundum ele

menta mundi et non

9 secundum xpm quia in ipso

habitat omnis plenitudo

10 divinitatis corporaliter et

estis in illo repleti

qui est caput omis principat¹

11 et potestatis · In quo et circum

cisi estis circumcisione non manufacta

in expoliatione corporis

carnis · In circum cisione

12 xpi · Con sepulti ei

in baptismo·in quo et resur

κοσμον·και·ου·

κατα·χ^ν·οτι·εν·αυτω·κατοι

κει · παν·το·πληρωμα¹·της·

θεοτητος·σωματικως·και

εσται·εν·αυτω·πεπληρωμενοι·

ο·εστιν·κεφαλη·πασεσ²·αρχησ·

και·εξουσιασ·εν·ω·περι·ετμη·

θηται³·περιτομη·αχειρο·ποιητω·

εν·τη·απεκδυσι·του·σωματος·

της·σαρκος·εν·τη·περιτομη·

του·χ^{ρν}··Cυν·ταφεντες·αυτω·

εν·τω·βαπτισμω·εν·ω·και·συν

¹ πληρωμα.

² πασησ.

³ περι τομη ετμηθηται.

CAP. II. ἐγεργηται¹. δια·τησ·πιστεωσ·

τησ·ενεργίας·του·θν·του·εγι

ραντος·αυτου·εκ·των·νεκρων·

V. 13 Και·ὑμας·νεκρους·οντας·εν·

τοις·παραπτωμασιν·και·εν·

τη·ακροβυστια·της·σαρκος·

υμων·ἐξω_ποι_ησεν²·συν·αν

τω·χαρι_σαμενος·ημιν·παν

14 τα·τα·παραπ_τοματοσ³·ἐξα

λει_ψασ·το·κα_θημων·χει

ρογραφον·τοις·δογμασίν·

ο·ην·ὑπεναντιον·ημιν·και

αυτο·ηρεν·εκ·του·μεσθ·προσ

15 ηλωσας·αυτο·τω·σταυρω·απεκ

δυσταμενος·την·σαρκα·τας·

ἐξουσιασ·ἐδιγματισεν·εν·παρ

ρησια·θριαμ_βενσας·αυτους·

16 εν·αυτω⁴·Μη·ουν·τισ·ὑμας·κρι_νετω·εν·βρωσι⁵·η·εν·ποσι·

η·εν·μερι·εορτησ·η·νεομη

17 νία·η·σαββατω·ο·εστιν·

σκία·των·μελλοντων·το·δε·

18 σωμα·χρυν·Μηδεις·ὑμας·κα

τα·βραβευτω·θελων·εν·τα

πεινο_φροσυνη·χρ_θρησ_κία⁶·

των·αγγελων·α·ουκ·εωρα

sine causa

κεν·εν·βατευων·εικη·φν

σει_ουμενος·υπο·του·νοος·

rexistis per fidem

operationis dī qui susci

tavit illum a mortuis·

Et vos cum mortui essetis in

delictis et

pre putio carnis

vestrae convivicavit cum

illo·donans vobis omnia

delicta de

lens qd̄ adversum nos erat

chirografum·decreti

quod erat contrarium nobis et

ipsum tulit demedio af

figens illut cruci·expo

lians principatus

et potestates·traduxit confi

denter·palam triumphans illos

in semet ipso·Nemo ergo vos

judicet in cibo aut potu aut

in parte diei festi·aut neome

niae·aut sabbatorum quae sunt

umbra futurorum corpus

aut xpi·Nemo vos se

ducat·volens in hu

militate·et religione

angelorum·quae non vi

dit·ambulans frustra in

flatus sensu

¹ συνεγεργητε.² Ἐξωποιοῦσεν.³ παραπτώματα.⁴ εαυτω.⁵ βρωσι.⁶ In marg. ad θρησκία habet visionis umbra. Vid. Matthæi ad locum.

CAP. II. carnis suae . et non
v. 19

tenens caput ex quo

totum corpus per ne

xum et conjunctionē

sub ministra tum et con

structum crescit in au

gmentum dī

20 Si mortui estis cum xpo ab

elementis mundi hujus

quid adhuc quasi viventes

21 in mundo decernitis . ne tetige

ritis neque gustaveritis neque con

22 trectaveritis . quæ sunt omnia

in interitu ipso usu

secundum precepta et doctri

nas hominum

23 quæ sunt rationem quidem

habentia sapientiæ in superstitione

et humilitate sensus et \int re

ad non parcendum corpori . non in hono

aliquo . ad saturitatem car

CAP. III. nis . Igitur sicut resurrexistis
1

cum xpo quæ sursum sunt querite

ubi xpc est . in dextera

2 dī sedens . Quæ sursum sunt

sapite . non quæ super

3 terram . Mortui enim estis . et

vita vestra abscondita est cum

τησ . σαρκος . αυτου . και . ου

κρατων . την . κεφαλην . εξου

παντο . σωμα . δια . των . αφι

ων¹ . και . συν . δεσμων² .

επιχυρη . γουμενου . και . συν

βειβαζομενου . αυξει . την . αυ

ξησιν³ . του . θυ

Ει . απεθανεται . συν . χρω . απο .

των . στοιχιων . του . κοσμου .

τι . παλιν . ωσ . ζωντες . εν . τω .

κοσμω . δογματιζεσθαι . μη .

αψη . μηδε . γευση . μηδε .

θειγησ . α . εστιν . παντα .

εισ . φθεοραν⁴ . τη . αποχρησι .

κατα . τα . εν . ταλματα . και . δι

δασκαλ^ε . ιας⁵ . των . ανων .

ατινα . εστιν . λογον . μεν . εχον

τα . σοφιασ . εν . θρησκια⁶ . και .

ταπι . νοφροσυνη . του . νοος . και .

αφidia . σωματος . ουκ . εν . τιμη .

τινι . προσ . πλησμονην . της . σαρ

κος . Ει . ουν . συνη . γερ . θητε .

τω . χρω . τα . ανω . ζητει . τε .

που . ο . χρς . εστιν . εν . δεξια .

τθ . θυ . καθημενος . α . ανω

φρονειται . μεγα⁷ . επι . της .

γησ . Απεθανεται . γαρ . και . η .

ζωη . υμων . κεκρυπται . συν

ΙΓ

¹ αφων .

² συνδεσμον .
⁵ διδασκαλειας .

³ ανξεισιν .
⁶ θρησκια .

⁴ φθοραν .
⁷ μη τα .

CAP. III. τω·χρω·εν·τω·θω·Οταν·ο·χρσ·

V. 4

φανερωθη·χ·η·ξω¹·υμων·

τοτε·και·υμεις·συν·αντω·

φανερωθησεσθαι·εν·δοξη·

5 Νεκρωσεται·ονν·τα·μελη·

υμων·τα·επι·τησ·γησ·Πορ

νίαν·ακαθαρσίαν·πλεονε

ξίαν·παθος·επιθυμίαν²·

ητεις·εστιν·ἰδω·λατρία·

6 Διο·ερχεται·οργη·του·θ·

επι·τους·ὑιους·τησ·απιθίασ·

7 εν·οις·χ·ὑμεις·περι·επατησατε·

ποτε·οτε·εζητε·εν·

8 αυτουσ³·Νυν·ειδε·αποθες

θαι·και·υμεις·κατα·παντα·

οργην·θυμον·κακίαν⁴·

βλασφημίαν·αισχρολογιαν·

εκ·του·στοματος·υμων·

9 μη·εκπορευ·εσθω·μη·

ψευδесθαι·εις·αλληλους·

απεκδυσαμενοι·τον·παλα

ιον·ανον·συν·ταισ·παξεσιν⁵·10 αυτου·χ·εν·δυσαμενοι·τον·

νεον·τον·ανακαινον·μενον·

εις·επιγνωσιν⁶·κατ'ικονα·αυτου·

11 του·κτεισαντος·αυτον·Οπου·

ουκ·ενιαρσεν·και·θηλυ⁷·ελ

λην·και·ἱου·δαιοσ·περι·τομη·

xpo in dō · Cum xpc

aparuerit vita vestra

tunc et vos aparebitis

cum ipso ingloria·

Mortificate ergo membra

vestra quæ sunt super terram · Fornica

tionem · immunditiam · avaritiam ·

libidinem · concupiscentiam malam

quæ est simulacrorum servitus ·

Propter quæ venit ira dī ·

super filios incredulitatis ·

in quibus et vos ambulastis

aliquando · cum viveritis in

illis · Nunc autem deponite

et vos secundum omnia

iram · indignationem · malitiam ·

blasphemiam · turpem sermonem ·

de ore vestro

ne emiseritis · Nolite

mentiri invicem

expoliantes vos vete

rem hominem cum actibus

suis · et induentes

novum · eum qui renovatur

in agnitionem secundum imaginem ejus

qui creavit eum · Ubi

non est masculus et femina genti

lis et judeus circum cisio

¹ ξωη. ² Επιθυμίαν. ³ αυτοις. ⁴ κακααν? p.m. ⁵ παξεσιν. ⁶ επιγνωσιν. ⁷ θηλῆν.

CAP. III. et præputium·barbarus et

scytha servus et li

ber sed omnia et in

omnibus $\overline{\chi\rho\varsigma}$;

v. 12 Induite ergo vos sicut ele

cti $\overline{\delta\iota}$ ·sancti et dile

cti viscera misericor di

ae· Benignitatem humili

tatem modestiam·patien

13 tiam sub portantes

invicem·et donantes vobismet

ipsis·si quis adversus aliquem

habet quærelam·sicut et $\overline{\delta\nu\varsigma}$

donavit vobis ita et

14 vos· Super omnia

autem hæc caritatem

quod est vinculum

15 per fectionis·et pax $\overline{\chi\rho\iota}$ ex

ultet in cordibus vestris·

In qua et vocati estis in uno

corpore et grati esto

16 te·verbum $\overline{\chi\rho\iota}$ habi

tet in vobis abundanter in

omni sapientia docentes et

commonentes vosmet ipsos psal

mis Ymnis canticis spirita

libus in gratia cantantes

in cordibus vestris $\overline{\delta\omicron}$ και ακροπυστία¹·βαρβαρος·και·

σκυθησ·δουλος·και·ελευτε

ρος²·αλλα·τα·παντα·και·εν·πασιν· $\overline{\chi\rho\varsigma}$ ·

Εν·δυνασθαι·ουν·ωσ·ει·εκ λε

κτοι³· $\overline{\theta\upsilon}$ ·αγιοι·και·ηγαπη

μενοι·σπλανχναοι κτειρ

μον·χρηστοτητα·τα·πεινο

φροσυνην·πραοτητα·Μα

κρο·θυμιαν·ανεχο·μενοι·

αλληλων⁴·και·χαρι·ζομενοι·εαυτουσ⁵·εαν·τισ·προστινα·εχει·οργην·καθ⁶ος⁶·και·κ⁷·εχαρισα·το·υμιν·ουτοσ⁸·και·

υμεις·ποιειτε·Επι·πασιν·

δε·του·τοις·την·αγαπην·

ο, εστιν·συνδεσμος·της·

unitatis
ενοτητος·και·ἵρην·του· $\overline{\chi\rho\nu}$ ·βραβεν·τω⁹·εν·ταις·καρδειαισ·υμων·Εισ·εν¹⁰·και·εκλη¹¹θεται¹¹·εν·εν¹·

σωματι·και·ευχαριστοι·γινεσ

θαι·ο·λογος·του· $\overline{\chi\rho\nu}$ ·ενοι·και·το¹²·εν·υμιν·πλου·σειος¹³·εν·πασε¹⁴·σοφ¹⁴ία·δικασ·κοντες·και·νου·θετ¹⁵εντες·εαυτουσ·ψαλ

μοις·ὑμνοισ·ωδες·πνευματι

κοις¹⁵·εν·τη·χαρριτι·αδοντες·εν·ταις·καρδειαισ·υμων·τω· $\overline{\theta\omega}$ ·

¹ ακροβυστία, ² ελευθερος, ³ εκλεκτοι, ⁴ Αλληλων, ⁵ χαριζομενοι εαυτοις, ⁶ Καθως ⁷ + ο (an̄ie κσ),
⁸ Ουτωσ, ⁹ βραβευετω, ¹⁰ ην, ¹¹ εκληθεται, ¹² ενοικειτω, ¹³ Πλουσειωσ, ¹⁴ παση, ¹⁵ πνευματικαις.

CAP. III. Παν·οτι·εαν·ποι·ηται¹·εν·λογω²·
V. 17

η·ενεργω·παντα·εν;·ονο·
ματι·ιηυ·χρυ·ενχαριστον·
τες·τω·θω·και·πατρι·διαντου·

18 Γυνεκες·υποτασесθαι·τοις·

αν·δρασιν·υμιν³·ωσ·ανηκεν·

19 εν·το⁴·κω·O⁵·ανδρες·αγα

παται·τας·γυναικας·υμων·

και·μη·πικρενεσται·προσαιτας⁶·

20 Τα·τεκνα·υπα·κουεται·τοις·

γονευσιν·κατα·παντα·τουτο·

γαρ·εστιν·ευαρεστον·εν·κω·

21 Οι·πατερες·μη·παροργιζεται·

τα·τεκνα·υμων· 7

22 Ινα·μη·αθυμοσιν⁸·Οι·δουλοι⁹·

υπα·κουεται·κατα·παντα·

τοις·κυριοις·κατα·σαρκα·μη·

εν·οφθαλμον·δουλια¹⁰·ωσ·

ανδροπω·παρεσ·κοι¹¹·αλλεν·α

πλοτετι¹²·καρδιας·φοβουμενοι·

23 τον·κν·Ο·αν·ποιηται·εκ·ψν

χης·εργαζεσθαι·ωσ·τω·κω·

24 και·ουκ·ανθρωποις·ειδοτες·

οτι·απο·κν·απολημ·ψεσθαι·

retributionem
την·ανταποδοσιν·της·κλη

ρονομίας·του·κν·ημων·ιν·

25 Χν·ω·δουλευτε·ο·γαρ·α

δικων·κομιζεται·ο¹³·

Omne quodcumque facitis in verbo

aut in opere · omnia in nomi

ne dñi ihu gratias agen

tes dō · et patri per ipsum ;

Mulieres subditae estote

viris vestris sicut oportet

in dño · Viri diligite

uxores vestras

et nolite amari esse ad illas

Filii obedite

parentibus per omnia · Hoc

enim placitum est in dño

Parentes nolite ad indignatio

nem provocare filios vestros

ut non pusillo animo fiant · Servi

oboedite per omnia

dominis carnalibus · non

ad locum servientes quasi

hominibus servientes sed in sim

plicitate cordis timentes

dñm · Quodcuq̄ facitis ex ani

mo operamini sicut dño

et non hominibus · Scientes

quod a dño accipietis

mercedem heredi

tatis dñi nri ihu

xpi cui servitis · Qui enim inju

riam facit recipiet id qd̄ ini

¹ ποιεται. ² λογω. ³ υμων. ⁴ τω. ⁵ Ω (pro O). ⁶ πικρενεσθαι προς αντας. ⁷ Simile spatium.
⁸ αθυμωσιν. ⁹ δουλοι. ¹⁰ οφθαλμοδουλια. ¹¹ ανθρωπαρεσκοι. ¹² απλοτητι. ¹³ In marg. M̄ar.

CAP. III. que gessit et non est per so
narum acceptio aput dñm

CAP. IV.
V. I Dñi quod justum est et
æquum . servis presta
te scientes quod et vos
dñm habetis in cælis.

- 2 Orationi instate
vigilantes in ea in gratiarum
- 3 actione . Orantes
simul et pro nobis ut dñs
aperiat nobis ostium sermonis
ad loquendum mysterium xp̄i.
- 4 propter qđ et junctus sum ut mani
festem illud ita ut oportet me
- 5 loqui . In sapientia ambulate
ad eos qui foris sunt tempus redi
- 6 mentes . Sermo vester
semper in gratia sale sit condi
tus ut sciatis q̄modo oporteat vos
unicuique respondere
- 7 Quæ circa me sunt omnia nota faciet
vobis tichicus carissimus fra
ter et fidelis minister et
- 8 conservus in dño quem misi
ad vos . ad hoc ipsum ut
cognoscat quæ circa vos sunt et console
tur corda vestra cum
- 9 onesimo carissimo et fide

ηδικησεν·και·ουκ·εστιν·προ
σωπο·λημψία¹·παρα·τω·θω·
Ω·κυριοι·το·δικαιον·και·την·
ισσοτητα²·τοις·τουλοις³·παρε
χεσθαι·ειδοτες·οτι·και·υμεις·
εχεται·κν·εν·ουρανοις·
Η·προσευχη·προσκαρτεριται·
γρηγορουντες·εν·αυτη·εν
ευχαριστία·Προσευχόμενοι·
αμα·και·περι·ημων·ινα·οθ̄ς·
ανοιξη·ημιν·θυραν·λογου·
λαλησε·το·μυστηριον·του·χρν·
δι·ον·και·δεδεμαι·ινα·φανε
ρωσω·αυτο·ωσδει·μαι·λα
λησαι·εν·σοφια·περιπατειται·
προσ·τους·εξο⁴·τον·καιρον·εξα
γοραζόμενοι·Ο·λογος·υμων·
παντοτε·εν·χαριτι·αλατι·ηρ
τυμενος·ιδεναι·πως·δει·υμας·
ενειε_καστω·αποκριεσθαι·
Τα·κατε·μαι·παντα·γνωρισει⁵·ῡ
μιν·τυχιος·ο·αγαπητος·αδελ
φος·και·πιστος·διακονος·και·
σινδβλος⁶·εν·κω·ον·επεμψα·
προσ·υμας·εις·αυτο·τουτο·ινα·
γνοται⁷·τα·περι·ημων·και·παρα
καλεση·τας·καρδιας·ῡμων·συν·
ονεσιμω⁸·τω·αγαπετω⁹·και·πισ

¹ προσώπολημψία.

² ἴσσοτήρ̄α.

⁷ γνωται.

³ δουλοις.

⁸ ονησιμω.

⁴ εξω.

⁵ γνωρισει.

⁶ συνδουλος.

⁹ αγαπητω.

CAP. IV. τω·ἀδελφω·υς·εστιν·ἐξ·υμων·

Παντα·ὑμιν·γνω·ρῖουσιν¹·τα·

V. 10 ω·δε·πραγτομενα·ασπαζεται·

νμας·αρισταρχος·ο·σιν·αι·χιμα

λωτος²·μον·και·μαρκος·ο·αν

ψιος·βαρναβα·περιον·ελαβετε·

εντολας·εαν·ελθε³·προσ·ὑμας·

11 δεξασθαι·αυτον·και·ἱησους·ο·

λεγομενος·ιονστος·οι·οντες·

εκπεριτομε⁴·ουτοι·μονοι·συν

εργοιμου·εισιν·εις·την·βασιλι

αν·του·θ⁵·Οιτινες·εγενηθη

12 σαν·μοι·παρηγορια·Ασπαζεται·

νμας·επαφρας·ο·εξ·ὑμων⁵·δουλος·χ⁶ρυ·παντοτε·γονιζομενος⁶·περι·υμων·εν·ταις

προσευχαις·ἵνα·στητε·τελει

οι·και·πεπληρο·φορημενοι·εν·

13 παντι·θεληματι·του·θ⁵·Μαρτιρω⁷·γαρ·αυτω·οτι·εχει·πολι⁸

κοπον·ὑπερ·ὑμων·και·των·

εν·λαοδικία·και·των·εν·ἱε

14 ραπ·λι⁹·Ασπαζεται·νμας·λουκας·ο·ἰατρος·ο·αγαπετος¹⁰·και·15 δημας·Ασπαζεται¹¹·τους·εν·λαοδικία·αδελφους¹²·και·νυμ

φαν·και·την·οι·κατοικον·αυτον·

16 εκκλησιαν·και·οταν·ανα

li fratre qui est ex vobis·

Omnia vobis nota facient quae

hic aguntur·Salutat

vos aristarchus concapti

vus meus et marchus consobri

nus barnabae de quo accepistis

mandata·Si venerit ad vos

excipite illum·et iesus qui

dicitur iustus·qui sunt

ex circumcisione·Hi soli sunt

adjutores mei·in regno

dī qui mihi fuerunt

solatio·Salutat

vos epaphras qui ex vobis est

servus xpī·semper sollici

tus pro vobis in

orationibus ut stetis perfecti

et pleni in

voluntate dī·Testimoni

um enim illi perhibeo qd̄ habeat multum

laborem pro vobis et pro his qui sunt

in laodicia et qui ie

rapoli·Salutat vos lu

cas medicus carissimus et

demas·Salutate fr̄s qui sunt

laodiciæ·et nympham

et quæ in domo ejus est

ecclesiam·et cum le

¹ γνωρεισιν·² ο·συν·αι·χμαλωτος·³ ελθῃ·⁴ περιτομῇ·⁵ ὑμων·⁶ γνωρίζομενος s.m. seu p.m. ex correctione.⁷ Μαρτυρω·⁸ πολιν·⁹ ἱεραπολι·¹⁰ αγαπητος·¹¹ Ασπαζεται·¹² αδελφους·

CAP. IV. cta fuerit aput vos epistola
facite ut et in laodicen
sium ecclesia lega
tur et eam quæ laodicensium est

v. 17 vos legatis et dici
te archippo . Vide
ministerium qđ accepisti in
18 dño ut illut impleas . Salu
tatio mea manu pauli
Memores estote vinculo
rum meorum . Gratia vobiscum .

EXPLICIT AD COLOSSENSES

Incipit ad thesalo
nicenses .

CAP. I. I Paulus et
silbanus .

et timotheus ecclesiæ
thessalonicensium in dō patre
et dño ihu xrw gratia vobis et
2 pax . Gratias agimus dō
semper pro omnibus vobis . memo
riam vri facientes in orati
3 onibus vestris . sine intermissione
memores operis
fidei vestri . et laboris . et
caritatis . et sustinentiæ

γνωσθη . παρ . ὑμῶν¹ . η . επιστολη .
ποιησεται . ἵνα . και . εν . των . λαο
δικαιων . εκκλησίᾳ . αναγνωσ
θη . και . την . εν . λαοδικίᾳς . και .
ἵνα . υμεις . αναγνωται . και . ει
πατε . αρχιππω . Βλεπεται² . την .
διακονίαν . ην . παρηλαβες³ . εν .
κω . ἵνα . αυτην . πληροισ . ο . ασ
πασ . μος . τη . εμη , χειρι . παυλου .
Μνημον . ενεται . μου . τον⁴ . δεσ
μων . Χαρισ . μεθυ . μων .

Ετελεστη⁵ . προσ . κολοσσαεις ; : ∞ :

Αρχεται προσ θεσσα
λονικαιους προτη⁶ .

Παυλος . και
σιᾶ βανος⁷ .

και . τιμωθεος⁸ . τη . εκκλησίᾳ
θεσσαλονικαιων . ην⁹ . θω . πατρι
χ . κω . ὡ . χρω . χαρισ . Ὑμιν . και .
ἱρηνη . Ευχαρισ . το Ὑμεν¹⁰ . τω . θω .
παντοτε¹¹ . παντων . υμων . μνί
αν . υμων . ποι . θμενοι . επι . των .
προσευχων . ημων . αδια . λιπτωσ .
μνημονεοντες . το . εργον . της .
πιστεως . υμων . και . τον . κοπον .
της . αγαπης . και . την . ὑπομονην .

¹ ὑμιν . ² Βλεῖσεται . ³ παρελαβες . ⁴ των . ⁵ Ετελεστη . ⁶ Ἀ Πρωτη επιστολη . ⁷ σιλβανος .
⁸ τιμωθεος . ⁹ Θεσσαλονικαιων εν . ¹⁰ Ευχαριστουμεν . ¹¹ περι in textu .

CAP. I. τησ̄ ἐλπίδος· του· κυ· ἡμων· ἰν· χρυ·
ἐμπροσθ^ενη¹· του· θυ· και· πατροσ·

v. 4 ἡμων· Εἰδοτες· ἀδελφοι· ἡγα
πηνενοι· υπο· θυ· την· εκλοτην²·
υμων· οτι· το· εναγγελιον· ἡμων·
ουκ· ἐγενηθη· προσ· υμασ· ἡν³· λογω·
μονον· ἀλλα· και· ἡν⁴· δυναμει·
και· ἡν⁵· πνι· αγιω· και· ἡν⁶· πληρο
φορια· πολλε⁷· καθοσ⁸· οιδαται·
οιοι· εγενη_θημεν· εν· υμιν· δι

6 υμασ· και· υμεις· μι_μηται·
ἡμων· εγενηθηται· και· του· κυ·
δεξαμενου⁷· του· λογον· εν· θλι
ψι· πολλη· μετα· χαρασ· πνσ· αγιου·

7 ωστε· γενεσθαι· υμασ· τυπουσ·
πασιν· τοις· πιστευουσιν· ἡν⁸· τη·
μακαιδονια· και· ἡν· τε· α_χαγια⁹·

8 Αφυμων· γαρ· εξη_χεται· ο· λογοσ·
του· κυ· ου· μονον· εν¹⁰· τη· μακαιδο
νια· και· ἡν¹¹· τη· α_χαγια· αλλη¹²·
παντι· τοπω· ἡ· πιστις· υμων·
ἡ· προσ· του· θυ· εξε_λελυθεν¹³·

ωσ· τε· μη· χριαν· εχειν· ἡμασ· λα
9 λειν· τι· Αυτου¹⁴· γαρ· πηρι¹⁵· ἡμων·
απαγγελουσιν· ὁ· ποιαν· εισοδον·
εσχομεν· προσ· υμασ· και· πως
επισ_τρεψαται· προσ· του· θυ· απω¹⁶·
τον· ἰδωλων¹⁷· δουλευ_ειν· θω·

spei dñi nri ihu xpi
ante dñm et patrem
nrm · Scientes fratres di
lecti a dō electio nem
vestram· quia evvangelium nostrum
non fuit ad vos in sermo
ne tantum· sed in virtute
et in spu sco et inplenitu
dine multa· sicut scitis
quales fuerimus· in vobis propter
vos · Et vos imitatores
nri facti estis et dñi·
excipientes verbum in tribula
tione multa cum gaudio sps sci
ita ut facti sitis forma
omnibus credentibus in
machedonia et in achaia·
A vobis enim diffamatus est sermo
dñi· non solum in macedo
nia et inachia· sed in
omni loco fides vestra quæ est·
ad dñm perfecta est·
ita ut non sit nobis necesse quic
quam loqui · Ipsi enim de nobis
adnuntiant· qualem introitum
habuerimus ad vos· et quomodo
conversi estis ad dñm a
simulacris· servire dō

¹ ἐμπροσθεν, ² ἡγαπημενοι ὑπο Θυ Την εκλογην, ³ εν, ⁴ εν, ⁵ εν bis, ⁶ πολλη· Καθωσ, ⁷ Δεξαμενοι, ⁸ εν,
⁹ εν τη αχαία, ¹⁰ εν, ¹¹ εν, ¹² αχαία, Αλλεν, ¹³ εξεληλυθεν, ¹⁴ Αυτοι, ¹⁵ περι, ¹⁶ Απο, ¹⁷ των ἰδωλων.

CAP. I vivo et vero·et expecta

V. IO

re filium ejus de

cælis quem suscitavit ex mor

tuis ihm qui eripu

it nos ab ira

CAP. II ventura · Nam ipsi scitis

I

fr̄s·introitum nostrum

ad vos·quia non inanis

2 fuit·sed ante passi et

contumeliis afflicti·scitis

scitis in philippis·

fidutiam habuimus in dō

nostro loqui ad vos·

evvangelium dī in multa

3 sollicitudine · Exortatio enim

nostra·non de errore·neque de

inmunditia·neque in dolo·

4 sed sicut probati sumus

a dō·ut crederetur nobis evvan

gelium · ita loquimur·

Non quasi hominibus placentes

sed dō qui probat

5 corda nostra · Neque enim

aliquando fuimus in sermone

adolâtionis sicut scitis·neque

in occasione avaritiæ·d̄s

6 testis est · Nec querentes ab

hominibus gloriam neque a

ζωντι·και·αλε^ηθινω¹·και·αναμενεισ²·τον·υιον·αυτου·εκ·των·ουρανων³·ον·ηγηρεσ⁴·εκ·των·νεκρων⁵·ιν·τον·ρνομενον·ημασ·απο·τεσ⁶·οργησ·της·ερχομενης⁷·αυτοι·γαρ·οιδαται·

αδελφοι·την·εισοδον·ημων·

προσ·υμασ·οτι·ουκ·ενη·

γεγονεν·Αλλα·προπαθοντες·

και·υβρεισ·θεντες·καθωσ·

οιδαται·ην⁸·φιλιπποισ·επαρεσειασ·αμεθα·ην·το⁹·θω·ημων·λαλῃσαι¹⁰·προσ·υμασ·

το·ευαγγελιον·του·θυ·εν·πολλω·

αγωνε¹¹·Η·γαρ·παρα·κλησεις·

ημων·ουκ·εκπλανησ·ουδε·

εξακαθαρσias·ουδε·ην¹²·δολω·αλλα·καθοσ¹³·δεδο·κειμασ·μενοι·απο·τυ·θυ¹⁴·πιστευ·θηναι·το·ευαγγελιον·στοσ¹⁵·λαλῃμεν·

ουχ·ωσ·ανοισ·αρεσ·κοντες·

αλλα·το·θω¹⁶·τω·δοκιμα·ζοντι·τας·καρδιασ·ημων·Ουγε¹⁷·γαρ·ποτε¹⁸·ηνλογω·κῶλακίας·εγεν·

ηθημεν·καθωσ·οιδατε·ουτε·

εν·προ·φασι·πλεονε·ξιαν¹⁹·ο·θσ·

μαρτυσ·Ουτε·ζητουντες·εξ

ανθρωπων²⁰·δοξαν·ουτε·αφ¹ αληθίνω.² αναμενειν.³ ουρανων.⁴ ηγερειν.⁵ νεκρων.⁶ της.⁷ ερχομενης.⁸ εν.⁹ επαρησειασαμεθα εν τω.¹⁰ λαλῃσαι.¹¹ αγωνει.¹² εν.¹³ καθωσ.¹⁴ ὑπο του Θυ.¹⁵ Ουτως.¹⁶ τω θω.¹⁷ Ουτε.¹⁸ εν.¹⁹ πλεονεξίας.²⁰ ανθρωπων.

CAP. II. υμων· ουτε· α· το· αλλων·

δυνα_μενοι¹ εν βαρι·ειναι·ωσ·v. 7 χρυ· αποστολοι· Αλλε· γενε^ηθη_μεν²· νεπιοι³· εν· μεσω· υμων·ωσ· εαν· προ· φοσ· θαλπητα· εαν
eramus /.

8 τησ· τεκνα· ουτωσ· ομει· ρο

μενοι· υμων· ευδοκουμεν·

μεγα⁴· δουναι· υμιν·ου· μονον· το· εναγγελιον⁵· του

θυ· αλλα και· τασ· εαυτων· ψυχασ·

διοτι· αγαπητοι· ημιν· εγενηθη_

9 ται· Μνημονευεται· γαρ· αδελφοι·

τον· κοπον· ημων· και· τον· μοχ

θον· νικτοσ· η· ημε^ερας⁶· εργα

ζομενοι· προσ· το· μη· επιβαρ

ησαι· τινα· υμων κηριξαμεν⁷·

εισ· υμασ· το· εναγγελιον· του· θυ·

10 υμεις· μαρτιρες⁸· εσται· η· οθσ·προσ· αγίος⁹· και· δικαιωσ· και· αμεμπτος¹⁰· υμιν· τοις· πιστευον11 σιν· Εγενηθη_μεν¹¹· καθαπερ· οίδα

ται· Πωσ· ενα· εκαστον· υμων·

ωσ· πηρ· τεκνα· εαυτου· παρα_κα_

λουντες· υμασ· και· παραμυθου

μενοι· και· μαρτυρου_μενοι·

12 εις· το· περιπα· ει^τν¹²· υμασ· αξιωσ·

τθ· θυ· του· καλουντος· υμασ·

εισ· την· εαυτου· βασιλιαν· και· δο

vobis· neque ab abaliis

cum possimus oneri esse· sicut

xpi apostoli· Sed facti su

mus parvuli in medio vestrum

taqua_ si nutrix foveat fili

os suos· ita desiderantes vos

cupide volebamus

tradere vobis

non solum evangelium

di· sed et nostras animas

qm carissimi nobis facti·

Memores enim estis frs

laboris nostri et fati gatio

nis nocte et die· operan

tes ne quem vestrum grava

remus· praedicavimus

in vobis evangelium di·

Vos testes estis et ds

quam sce et juste· et sine

querela vobis qui credidistis

fuimus sicut scitis

qualiter unumquemque vestrum

taqua_ pater filios suos depre

cantes vos et consolantes

testificati sumus

ut ambularetis digne

do· qui vocavit vos

in suum regnum et glori

¹ δυναμενοι.² αλλέν· γεννηθην.³ νηπίοι.⁴ μετα.⁵ εναγγελιον.⁶ ημερας.⁷ Κηρυξαμεν.⁸ μαρτυρες.⁹ π· Ως· οσίως (pro προσ· αγίος).¹⁰ α μεμπτός.¹¹ εγεννηθην.¹² περιπατεω.

CAP. II.
v. 13

am · Ideo et nos gratias
 agimus dō sine intermissione
 quō cū accepissetis verbum au-
 ditus dī a nobis suscepistis non
 ut verbum hominum sed sicut
 est vere verbum dī
 qui operatur in vobis qui credi
 14 distis · Vos enim imitatores
 facti estis fr̄s ecclesia
 rum dī quæ sunt in
 judæa in xpo ihu quia eadem
 passi estis et vos a vestris
 contribulibus · sicut et
 15 et ipsi a judæis
 qui et dnm occide-
 runt ihm · et prophetas
 et nos persecuti sunt et dō
 non placent · et omnibus homi-
 16 nibus adversantur · prohiben-
 tes nos gentibus loqui ut
 salvae fiant · ut impleant
 peccata sua sem-
 per · prevenit enim ira dī
 super illos usque in finem
 17 Nos autem fratres desola-
 tia vobis adtem-
 pus · oræ facie non corde
 abundantius festinavimus

ξαν · Δια τουτο · και · ημ̄ισ¹ · ευχα-
 ριστουμεν · τω · θ̄ω · α · διαλιπτοσ² ·
 οτι · παρα · λαβοντες³ · λαγον⁴ · ακο-
 ησ · παρ · εμων⁵ · του · θ̄υ · εδεξασθαι ·
 ου · λογον · ανθρωπων⁶ · αλλα · κα-
 θωσ · εστιν · αληθωσ · λογον · θ̄υ ·
 οσ · και · ενεργειται · εν · υμιν · τοις · πισ-
 τευουσιν · Υμεις · γαρ · μειμηται ·
 εγενηθηται · αδελφοι · των · εκκλησι-
 ων⁷ · του · θ̄υ · των · ουσων · εν · τη
 ιουδαια · εν · χρω · ιν̄ · οτι · τα · αυτα ·
 επαθεται · και · υμεις · απο · των · ι-
 διων · σινφυλετων⁸ · καθωσ · και
 αυτου απο · του⁹ · ιουδαιων · των,
¹⁰ και · του · κν̄ · απεκτι-
 ναν · των · ιν̄ · και · τθσ · προφητας ·
 και · ημασ · εδιωξαντων · και · θ̄ω ·
 μη · αρεσαντων · και · πασιν · ανθρω-
 ποις¹¹ · εναντιων · Κωλυοντων¹² ·
 ημασ · τοις · εθνεσιν · λαλησαι¹³ · ινα ·
 σωθησονται · εισ · το · ανα · πληρω-
 σαι · αυτων · τας · αμαρτιας · παν-
 τοτε · εφθασεν · δε · επαντους ·
 η · οργη · του · θ̄υ · εισ · τελοσ¹⁴ ·
 Ημεις · δε · αδελφοι¹⁵ · απορφα-
 νεις · θεντες · αφυμων · προς · και
 ρον · ωρας · προσωπω · ου · καρδια¹⁶ ·
 περισσοτερως · εσπουδασμεν ·

¹ ημεις. ² αδιαλιπτοσ. ³ Supra + αφημων: (del. s. m.) ⁴ λογον. ⁵ ημων. ⁶ ανθρωπων.⁷ εκκλησιων. ⁸ συνφυλετων. ⁹ των (pro του). ¹⁰ Nullum spatium vacuum. ¹¹ ανθρωποις.¹² κολουντων. ¹³ In marg. contra judæos. ¹⁴ In marg. contra judæos. ¹⁵ δδελφοι. ¹⁶ In marg. γενι.

CAP. II. το·προσωπον·ὑμων·ἰδεῖν·

v. 18 εν·πολλη·επιθυμία· Διοτι·

ηθελησαμεν·ελθειν·προσ·υμας·

^{ω,}
εγω¹·μεν·παυλος·και·απαξ·και·

δεις·και·ανεκο·ψεν·ημας·ο·

19 σατανας·Τισ·γαρ·ημων·ελ

πισ·η·χαρα·η·στεφανος³·καν
aut non etiam

χησεως·η·ουνχ·ει·και·ὑμεις·

^ε
ην·προσθεν³·τον·κν·ημων·ιν·^ε
χρν·ην⁴·τη·αυτου·παρουσια·

20 Ὑμεις·γαρ·εσται·η·δοξα·ημων·

CAP. III. I και·εχα⁵ρα^η·Διο·με·καιτει⁶·στε·

γοντες·ευδο·κησαμεν·κατα

^ε
λιφθηναι·ην⁷·αθηναις·μονοι·

2 και·επεμ·ψαμεν·τιμοθεον·

τον·αδελφον·ημων·δια·κο

νον·και·συνεργον·τον·θυ·

εν·τω·εναγγελιω·τον·χρν·εις·

το·στεριξαι⁸·ὑμας·και·παρακα·λεσαι⁹·ὑπερ·της·πιστεως·

3 υμων·ἵνα·μηδεν·ασιενεσθαι·

εν·ταις·θλιθειςιν¹⁰·ταν·ταις·^ε
αυτου¹¹·γαρ·οιδαται·οτι·εις·τον4 το·και·μεθα¹²·και·γαρ·οτε·προσ·

ὑμας·ημεν·ελεγομεν·υμιν·

^μ
οτι·ελλομεν¹³·θλι·βεσθαι·

καθως·εγε·νετο·και·οιδαται·

5 Δια·τουτο·καγω·μη·κετει·στε

faciem vestram videre

in multo desiderio · Quō quidem

volumus venire ad vos

ego quidem paulus et semel et

iterum·et impedivit nos

satanas · Quæ est enim nostra

spes aut gaudium aut corona glo

riæ · Nonne vos

ante dñm nrm ihm

xpm in adventu ejus

Vos enim estis gloria nostra

et gaudium · Propter qđ nos susti

nens amplius·placuit nobis rema

nere athenis soli

et misimus timotheum

frm nrum diaco

num·et cooperatorem dī

in evangelio xpi ad

confirmandos vos·et exor

tandos pro fide

vestra ut nemo moveatur

intribulationibus istis·

ipsi enim scitis quod in hoc

positi sumus · Nam et cum aput

vos essemus · ḡdicebamus vobis

passuros nos tribulationes

sicut factum est et scitis

Propterea et ego amplius non sus

1 Εγω. 2 In marg. στεφανος. 3 εμπροσθεν. 4 εν. 5 η χαρα. 6 μη κετει. 7 εν. 8 στηριξαι.

9 παρακαλσαι. 10 θλιψ:ιν. 11 Αυτοι. 12 κειμεθα. 13 μελλομεν.

CAP. III. tinens· nisi ad cognoscendam

fidem vestram · Ne forte

temptaverit vos is qui temptat

et inanis fiat labor vestr̄.

v. 6 Nunc autem veniente timotheo

ad nos a vobis· et adnunti

ante nobis fidem

et caritatem vestram et quia

memoria nostri habetis bo

nam· semper desiderantes

nos videre· sicut nos quoque

7 vos · Ideo consolati sumus

fratres in vobis· in omni

necessitate· et tribulatione nostra

8 per fidem nostram quoniam

nunc vivimus· si vos sta

9 tis in dño · Quam enim gratia

rum actionem· possumus dō

retribuere pro vobis

in omni gaudio quo gaudemus

propter vos· ante dñm

10 nostrum nocte ac die

abundantius orantes

ut videamus faciem vestram

et compleamus ea quæ de

11 sunt fidei vestrae · Ipse

autem d̄s et pater noster et

dñs ihs xpc dirigat

γον¹· επεμψα· εισ· το· γνω_ναι·

την· πιστίν· ῡμων· μη· πως·

επιρασεν· υμας· οπιραζων· και·

εισ· και_ων· γενηται· οκοποσ· ημων·

Αρτι· δε· ελθον· τοσ· τιμοθεον·

προσ· υμας²· αφυμων· και· ευαγ

γελισαμενοι³· ημιν· την· πιστιν·

και· την· αγαπε⁴· υμων· και· οτι·

μνιαν· εχεται· ημων· αγα

θην· παντοτε· επιπο_θειντες⁵·

ημας· ιδειν· καθα· περ· χ_ημισ·

υμας · Δια τουτο· παρεκληθη

μεν· αδελφου⁶· εφ_υμιν· η_ν· πασε⁷

τη· αναγκη· και· θλι_ψι· ημων·

δια· τησ· υμων· πιστεωσ· οτι·

νυν· ζωμεν· εαν· υμεις· στη_κε

ται· εν· κω̄ · Τινα· γαρ· ευχα

ριστιαν· γυναμεθα⁸· τω· κω̄ ·

ανταποδ_ναι· περι· υμων·

επιπαση· τη· χα_ρα· η· χερομεν·

δι· υμας· εμ_προσθεν· του· θυ

ημων· νυκτοσ· και· ημερας·

υπερ· εκπερισσου· δεο_μενοι·

εισ· το· ιδειν· υμων· το· προσωπον·

και· καταρ_τεισαι· τα· υστερημα_

τα · Τησ· πιστεωσ· υμων· Αυτοσ·

δε· ο_θς· και· π_ηρ· ημων⁹ · και·

ο_κς· ημων· ις· χ_ς· κατευθυναι·

¹ στεγων. ² ἡμας (pro υμας). ³ ευαγγελισαμενου. ⁴ αγαπην. ⁵ επιποθουντες. ⁶ αδελφοι.
⁷ εν παση. ⁸ δυναμεθα. ⁹ In marg. περι του πατροσ και χ_ρν.

CAP. III. *την·οδον·ημων·προσ·υμασ·*V. 12 *Υμασ·δε·οκσ·ισ·πλεονασ·ε¹·**και·περι·σενσαι·της·αγαπ^ηε²σ³**εισ·αλληλωνσ·και·εισ·παντασ·**καθαπερ·και·ημισ·εισ·υμασ·*13 *εισ·το·στηρειται·τασ·καρδιασ·**υμων·α·μεμπτουσ·εν·αγιοσυνη·**εμπροσθεν·του·θν·και·πρσ·ημων·**εν·τ^ηε³·παρουσια·του·κν·ημων·ιν·**χρν·μετα·παντων·των·αγιων·**αντου·*CAP. IV. ^π_I *Ποιπον⁴·ουν·αδελφον⁵·ερωτωμεν·**υμασ·και·παρ_α·καλουμεν·εν·κω**ιν·ινα·καθωσ·παρε·λαβεται·παρ·**ημων·Οπωσ·δει·υμασ·περιπα**τειν·και·αρεσ·κειν·θω·καθωσ·χ_υ**περιπα·τειτε·ινα·περισσευ·ηται·*2 *μαλλον·Οιδατε·γαρ·τινασ·**παραγγελιασ·παρεδω·καμεν·**υμιν·δια·του·κν·ημων·ιν·*3 *χρν·Τουτο·γαρ·εστιν·το·θειη**μα·θν·ο·αγιασμος·υμων·**απεχεσθαι·υμασ·απο·πασ⁶·*4 *της·πορν⁷ιασ·ιδεναι·εκαστοσ·**υμων·κτασθαι·το·εαυτου·σκενοσ·*5 *εν·αγιασμω·και·τιμη⁷·Μη·**εν·παθει·και·επιθυμιασ·καθα**περ·και·τα·εθνη·τα·μη·ιδοτα·*

viam nostram ad vos

Vos autem dñs multiplicet

et abundare faciat caritatem

in invicem·et in omnes

quem admodum et nos in vobis

ad confirmanda corda

vestra sine querela in scitate

ante dñm·et patrem nostrum

in adventu dñi nri ihu

xpi cum omnibus scis

ejus·

d Decetero ergo frs·rogamus

vos et obsecramus in dño

ihu·ut quemadmodum accepistis

a nobis quomodo oporteat ambu

lare et placere dō sicut et

ambulatis·ut abundetis

magis·Scitis enim quæ

precepta dederim

vobis p dñm nostrum ihm

xpm·Hæc est enim voluntas

dī sancti ficatio^v nostra·

ut abstineatis vos ab omni

fornicatione·ut sciat unusquisque

vestrum suum vas possidere

in scificatione et honore·Non

in passione desiderii·sicut

et gentes quæ ignorant

¹ πλεονασσε. ² αγαπησ. ³ τη. ⁴ Λοιπον. ⁵ αδελφοι. ⁶ — πασι (habet supra sec. man.)⁷ In marg. αγανον.

CAP. IV. \overline{dm} · Ut nequis supergrediatur neque
v. 6

circumveniat in negotio

$\overline{fr̄m}$ suum · quoniam

vindex est \overline{dns} dehis omni

bus · sicut predixi

mus vobis et testificati sumus ·

7 Non enim vocavit nos \overline{ds} in

inmunditia · sed in $\overline{sc̄}$ ificatione

8 Itaque qui hęc spernit · non hominem

spernit sed \overline{dm} qui etiam · de

dit \overline{spm} suum $\overline{sc̄m}$

in nobis

9 De caritate autem \overline{frat} nitatis · non

necesse habemus scribere vobis

ipsi enim vos a \overline{do} didi

cistis · ut diligatis invicem ·

10 et enim facitis illud in omnes

$\overline{fr̄s}$ in universa macedo

nia · Rogamus autem vos

11 $\overline{fr̄s}$ · ut abundetis magis · et

operam detis ut quieti sitis

et ut vestrum negotium agatis et ope

remini manibus vestris · sicut $\overline{pr̄ce}$

12 pimus vobis · et honeste am

buletis ad eos qui foris sunt

et nullius aliqd̄ desideretis

n 13 Nolumus autem vos ignorare

$\overline{fr̄s}$ de dormientibus

τον· $\overline{\theta\eta}$ · Το·μη·υπερ·βαι·νειν· χ

πλεο·νεκτειν·εν·τω·πραγματι¹ ·

τον·αδελφον·αυτου·δει²·οτι·

εκαι·κοσ³·ο $\overline{\theta\sigma}$ ·περι·παντων·

τουτων·καθωσ·και·προειπα

μεν·υμιν·και·διεμαρτυρα·μεθα·

Ου·γαρ·εκαλεσεν·ημασ·ο $\overline{\theta\sigma}$ ·επι

ακαθαρσια·αλλεν·αγιασμω·

qua propter
τοι·γαρουν·ο·α·θετων⁴· $\overline{\theta\kappa}$ · $\overline{\alpha\nu\omicron\nu}$ ⁵·

αθετει·αλλα· $\overline{\theta\eta}$ ·τον·και·διδον

τα·το· $\overline{\pi\nu\alpha}$ ·αυτου·το·αγιων⁶·εισ·

υμασ·

π Περι·δε·τησ·φιλαδελφιασ⁷·ου

χριαν·εχομεν·γραφειν·υμιν,

αυτοι·γαρ·υμεισ· $\overline{\theta\omega}$ ·διδακτοι·

εσται·εισ·το·αγαπαν·αλλε^η· $\overline{\lambda\omicron\nu\sigma}$ ⁸·

και·ποι·ειτε⁹·αυτο·εισ·παντας·

τους·αθελφους¹⁰·εν·ολη·τη·μακαι

δονια · Παρα·καλουμεν·δε·υμασ

αθελφοι¹¹·περισσεν·ειν·μαλλον· χ

studium habeatis $\overline{\tau}$ studere silendi $\overline{\tau}$ silere

φιλοτει·μεισθαι·ησυχα^ηζειν·και·

πραττειν·τα· $\overline{\iota\delta\iota\alpha}$ ·και·εργα^ηζεσθαι·

ταισ·χερσειν·υμων·καθωσ·υμιν·

παρεγγειλαμεν¹²· $\overline{\iota\eta\alpha}$ ·περιπα·τει·

τε·ενσχημανωσ¹³·προσ·τους·εξω·

και·μη·δενος·χριαν·εχεται·

μ $\overline{M\iota\theta\epsilon\lambda\omicron\mu\epsilon\eta}$ ¹⁴·δε· $\overline{\nu\mu\alpha\sigma}$ ·αγνο·ειν·

$\overline{\alpha\theta\epsilon\lambda\phi\omicron\iota}$ ^δ¹⁵·περι·των·κεκοιμη·νων

Vide pag. III. [R.B.]

¹ In marg. πραγμα.

² Ὁ Δει.

³ Εκδικος.

⁴ ο.α.εθετων.

⁵ $\overline{\alpha\nu\omicron\nu\alpha}$.

⁶ αγιον.

⁷ In marg. φιλαδελφος amator fraternitatis.

⁸ αλληλους.

⁹ + γαρ (ante ποιειτε).

¹⁰ αδελφους.

¹¹ αδελφοι.

¹² παρεγγειλαμεν.

¹³ In marg. honeste.

¹⁴ Ου.

¹⁵ αδελφοι.

CAP. IV. ἵνα·μη·λυπεισ_θαι·ωσ·και·οι

λοι·ποι·μη·εχοντες·ελπιδα·

V. 14 Ει·γαρ·πιστευ_ομεν·οτι·ιησ·απε

θανεν·και·ανεστη·ουτωσ¹·και·

οθσ·τους·κεκοι_μηνενθσ·δεια·τθ

15 ιην·αξει·σιν²·αυτω·Τουτο·γαρ·υμιν·λεγομεν·ην³·λογω·κν·οτι

ημεις·οιζωντες·οιπερι_λιπομε

νοι·εις·την·παρθσια⁴·του·κν·

ου·μη·φθασωμεν·τους·κοι_μηνεν_

16 τασ⁵·Οτι·αυτοσ·οκσ·εν·κελευσματι·ενφονη⁶·αρχαγγελου·και⁷·εν

σαλπιντι·θν·κατα_βησεται·απου

ρανου·και·οι·νεκροι·οι·εν·χρω·

17 αναστη_σονται·προτοι⁸·Επιτα·ημεις·οι·ζοντες⁹·αμασυν·αυ

τοις·αρπαγισομεθα·εν·νε·φαι

λαις·εις·ⁱⁿυπαν_τησειν¹⁰·τω_χρω·εις·αερα·και·ουτοσ¹¹·παντοτε·συν·

18 κω·εσομεθα·ωστε·παρα_καλειται·

αλλε_λουσ¹²·εν·τοις·λογοις·του

τοις·

CAP. V. Περι·δε·των·χρονων·και·των·

I καιρων·αθελφοι¹³·ου·χρια·εστιν·

2 υμιν·γραφεσθαι·αυτοι·γαρ·

ακριβωσ·οιδαται·οτι·ημερα·κν·

ωσ·κλεπ_τες¹⁴·εν·νυκτι·ουτωσ·

3 ερχεται·Οταν·λεγονσιν·ιρηνη·

ut non contristemini sic et

ceteri qui spem non habent.

Si enim credimus quod ihs mor

tuus est et resurrexit . Ita et

ds eos qui dormierunt per

ihm adducet cum eo . Hoc enim

vobis dicimus in verbo dni quia

nos qui vivimus qui re sidui su

mus In adventu dni .

non preveniemus eos qui dor

mierunt . Quo ipse dns in jus

su et in voce archangeli et in

tuba di descendet de cae

lo⁷·et mortui qui in xpo sunt

resurgent primi . Deinde

nos qui vivimus simul rapi

emur cum illis in nubi

bus obviam xpo in

aera·et sic semper cum

dno erimus . Itaque consolamini

invicem In verbis

istis

d De temporibus autem et mo

mentis frs·non indigetis ut

serba vobis . Ipsi enim

diligent scitis . quia dies dni

sicut fur in nocte ita

veniet . Cum dixerint pax

1. Ουτωσ παντοτε συν κω εσομεθα. 2 συν. 3 εν. 4 παρουσιαν. 5 κοιμηθεντας. 6 φωνη.

7 In carite ragine Cum tuba caelesti surgere voce canet. 8 Αναστασονται πρωτοι. 9 ζωντες.

10 In marg. υποπαντη. 11 ουτωσ. 12 αλληλους. 13 Αδελφοι. 14 κλεπτησ. E E

CAP. V. et securitas. tunc repentinus

illis super veniet interitus. sicut

dolor in utero habentis

v. 4 et effugient. Vos autem

fr̄s non estis intenebris. ut

vos dies illa. taquam fur

5 cōprehendat. Omnes enim vos filii

lucis estis. et filii diei. et

non estis noctis. neque tenebrarum.

6 Igitur non dormiamus. sicut

ceteri. sed vigilemus. et sobrii

7 simus. Qui enim dormiunt noc

te dormiunt. et qui ebrii

8 sunt. nocte ebrii sunt. Nos autem

qui diei sumus. sobrii simus. In

duti lorica fidei et carita

tis. et galeam spem

9 salutis. quō non posuit nos

d̄s in iram. sed in acquisitionem

salutis. per dnm̄ nr̄m̄ ihm̄ xp̄m̄

10 qui mortuus est pro nobis

ut sive vigilemus. sive dormi

amus simul cum illo vivamus

11 Propter qđ consolamini invicem

et edificate alterutrum. sicut

et facitis.

12 Rogamus autem vos fratres ut

noveritis eos qui laborant in vobis

και ασφαλια. τοτε. εφνιδιος. αυ

τοις. φανησεται¹. ο. λεθρος. ωσ.

περ. η. ωδεινες. εν. γαστρι. εχθση.

και. ον. μη. εκφενζονται². υμεις. δε.αθελφοι³. ουκ. εσται. εν. σκοτει. ινα.

” υμας. η. ημερα. εκειν. η. ωσ. κλεπτησ.

κατα. λαβοι. παντες. γαρ. ” υμεις. ” υιοι.

φωτος. εσται. χυ. υιοι. ημερας. και.

ουκ. εσται. νυκτος. ουδε. σκο. τθς.

Αρα. ουν. μη. κα. θενδωμεν. ωσ. χυ

οιλο. ποι⁴. αλλα. γρηγορωμεν⁵. χυ. νηφωμεν⁶. Οι. γαρ. καθενδοντες. νυκ

τος. καθενδοντες. και. οι. μεθυσκο

μενοι. νυκτος. μεθυσουσιν. Ημεις.

δε. ημερας. οντες. νηφομεν⁷. εν.δυσταμενοι. θορακα⁸. πιστεωσ. και.

αγαπησ. και. περικεφαλαιαν. ελπίδα.

σωτηρία⁹. οτι. ουκ. εθετο. ημας.οθς. εισ. οργην¹⁰. αλλεις. περιποι. ησιν.σωτηρία¹¹. δια. του. κυ. ημων. ιν. χρυ.

τθ. αποθανοντος. υπερ. ημων.

ινα. ειτε. γρηγορωμεν. ειτε. καθεν

δωμεν. αμα. συν. αντω. ζεσωμεν¹².Διο. παρα. καλειται. αλλε. λους¹³. και.

οικοδο. μεται. εισ. τον. ενα. καθωσ.

και. ποιειται. ;

Ερωτωμεν. δε. υμας. αθελφοι¹⁴.

cognoscere.

ιδεναι. τους. κοπειωντας. εν. υμιν

ΙΔ

¹ φανησεται. ² εκφενζονται. ³ Αδελφοι. ⁴ λοιποι. ⁵ γρηγορωμεν. ⁶ νηφωμεν. ⁷ νηφωμεν.
⁸ Θωρακα. ⁹ σωτηρία. ¹⁰ οργην. ¹¹ σωτηριασ. ¹² ζησωμεν. ¹³ Αλληλους. ¹⁴ αδελφοι.

CAP. V. και·προϋσταμενους·υμων·εν·

κω·και·νουθετουντας·υμας·

V. 13 ωστε·ηγεισθαι·αυτους·υπερ·εκ

περισσως·εν·αγαπη·διο¹·το·εργον·αυτων·^ηιρενευσатаι²·εν·αντοις·π 14 Παρα·καλθμεν³·δε·υμας·αδελφοι·

νουθετειν·τους·ατακτους·πα

ραμυθειται⁴·τους·ολειγοψυχους·

αντεχесθαι·των·ασθενων·μα

15 κροθυμειται·προσ·παντας·Ορα

ται·μητις·κακον·αντι·κακον·τι

μι·αποδοι·Αλλο⁵·παντοτε·το·αγα

θον·δειωκεται·εις·αλληλους·και·

16 εις·παντας·Παντοτε·χαιρεται·

17 εν·τω·Κω·α·διαλιπτος⁶·προσεν18 χεσθαι⁷·εν·παντι·ευχαριστιται·Τουτο·γαρ·εστιν·θελεμα⁸·θυ·εν·19 χρω·^ω·εις·υμας·Το·^ω·πνα·με^ηζβεν20 ννται⁹·προφητιας·με^η·εξουθενι

21 ται·Παντα·δε·δοκειμαζεται·το·

22 καλον·κατεχεται·Απο·παντος·

ιδουσ·πονηρου·απεχесθαι·

23 Αυτος·δε·οθς·της·ιρηνης·αγι

ασει·υμας·ολοτελεις·και·ολο·κλη

ρον·υμων·το·^ω·πνα·και·η·ψυχη·και·το·σωμα·αμεμπτος¹¹·εν·τη·παρουσία·του·κυ·ημων·^ω·^ω·^ω·24 ¹² Ο·πιστος¹⁸·ο·κα

et presunt vobis in

dño · et monent vos

ut habeatis illos abundan

tius in caritate·propter opus

illorum pacem habete cum eis·

R Rogamus autem vos fratres

corripite in quietos·conso

lamini·pusillanimes

suscipite infirmos·patientes

estote ad omnes·Vide

te nequis malum pro malo alicui

reddat·sed semper quod bo

num est sectamini ininvicem

et in omnes·Semper gaudete

sine inter missione ora

te·In omnibus gratias agite·

Haec est voluntas dī in

in xpo ihu·in omnibus vobis·Sp̄m nolite

extinguere·prophetias nolite sperne

re·Omnia^{autem} probate·quod bo

num est tenete·ab omni

specie mala abstinete vos

Ipse autem d̄s pacis sanctifi

cet vos per omnia·et inte

ger sp̄s vester·et anima

et corpus sine querela in ad

ventu dñi nri ihu xpi

servetur·Fidelis d̄s qui voca

¹ Δια. ² ιρην ευσатаι. ³ In marg. fergus. ⁴ Παραμυθειται. ⁵ Αλλα. ⁶ Διαλιπτος.⁷ προσευχασθαι. ⁸ θελημα. ⁹ μηξβειννται. ¹⁰ μη. ¹¹ αμεμπτος. ¹² + τηρηθει. ¹³ Η·πιστος.

CAP. V. vit vos qui etiam faciet.

v. 25 Fratres orate pro nobis.

26 Salute fratres omnes

27 in osculo \overline{sco} . Adjuro vos
per \overline{dnm} ut legatur ae

pistola hæc omnibus fratribus

28 Gratia \overline{dni} \overline{nri} \overline{ihu} \overline{xpi}

vobiscum EXPLICIT AD THES

SALONICENSES $\overline{EPA} \cdot \overline{P} \cdot \overline{AP} \cdot \overline{I}$.

Incipit ad thes
salonicenses.
secunda.

CAP. I. **Paulus**

^I

et silvanus et ti

motheus ecclesiae

thessalonicensium in

\overline{do} patre \overline{nro} et \overline{dno} \overline{ihu} \overline{xpo} .

2 Gratia vobis et pax a

\overline{do} patre \overline{nro} et \overline{dno} \overline{ihu} \overline{xpo}

3 Gratias agere debemus \overline{do}

semper pro vobis fratres

sicut dignum est quò super

crescit fides \overline{vra} . et abun

dat caritas unius cujusque

omnium vestrum in in vi

4 cem. Ita ut et nos ipsi in

λων· $\overline{υμασ}$ · $\overline{ος}$ ·και· $\overline{ποι}$ · $\overline{ησαι}$ ¹.

Ἀδελφοί· $\overline{προσ}$ · $\overline{ευχεσθαι}$ · $\overline{Υ}$ · $\overline{περ}$ · $\overline{ημων}$ ·

Ἀσπασασθαι· $\overline{τους}$ · $\overline{αδελφους}$ · $\overline{παντας}$ ·

$\overline{εν}$ · $\overline{φιληματι}$ · $\overline{αγιω}$ · $\overline{ορκιζω}$ · $\overline{υμασ}$ ·

$\overline{τον}$ · $\overline{κν}$ · $\overline{αναγνωσθηναι}$ · $\overline{την}$ · $\overline{ε}$ ·

$\overline{πιστολην}$ · $\overline{πασιν}$ · $\overline{τους}$ ²· $\overline{αδελφοισ}$ ·

Η· $\overline{χαρισ}$ · $\overline{του}$ · $\overline{κν}$ · $\overline{ημων}$ · $\overline{ιν}$ · $\overline{χρν}$ ·

$\overline{μεθυμων}$ ·

Ἐτελεσθη $\overline{προσ}$ $\overline{θεσσαλονικαιων}$ ³· $\overline{α}$ ·

Ἀρχεται $\overline{προσ}$ $\overline{θεσ}$
 $\overline{σαλονι}$ ⁴ $\overline{καιων}$
 $\overline{δευτερι}$ ⁵·

Παυλος

και· $\overline{σιλβανος}$ ·και· $\overline{τι}$

$\overline{μοθεος}$ · $\overline{τη}$ · $\overline{εκκλησεια}$ ·

$\overline{θεσσαλονικαιων}$ · $\overline{εν}$ ·

$\overline{θω}$ · $\overline{πρι}$ · $\overline{ημων}$ ·και· $\overline{χρω}$ · $\overline{ιην}$ ·

$\overline{Χαρεις}$ · $\overline{υμιν}$ ·και· $\overline{ιρηνη}$ · $\overline{απο}$

$\overline{θν}$ · $\overline{πατροσ}$ · $\overline{ημων}$ · $\overline{χ}$ · $\overline{κν}$ · $\overline{ιν}$ · $\overline{χρν}$ ·

$\overline{Ευχαρεις}$ · $\overline{τειν}$ · $\overline{οφιλομεν}$ · $\overline{τω}$ · $\overline{θω}$ ·

$\overline{παντοτε}$ · $\overline{περι}$ · $\overline{ημων}$ ⁶· $\overline{αδελφοι}$ ·

$\overline{καθος}$ ⁷· $\overline{αξιον}$ · $\overline{εστιν}$ · $\overline{οτι}$ · $\overline{νπερ}$ ·

$\overline{αιξανει}$ · $\overline{η}$ · $\overline{πιστεισ}$ · $\overline{υμων}$ ·και

$\overline{πλεονα}$ · $\overline{ξει}$ ⁸· $\overline{η}$ · $\overline{αγαπε}$ ⁹· $\overline{ενος}$ · $\overline{εκασ}$ ·

$\overline{του}$ · $\overline{παντων}$ · $\overline{υμων}$ · $\overline{εισ}$ · $\overline{αλλη}$

$\overline{λουσ}$ · $\overline{ωστε}$ · $\overline{ημασ}$ · $\overline{αντουσ}$ · $\overline{ε}$ · $\overline{εν}$ ¹⁰·

¹ ποιησει.

² τοις.

³ Θεσσαλονι.

⁴ Θεσσαλονι.

⁵ Β.

⁶ ὕμων.

⁷ Καθως.

⁸ πλεοναζει.

⁹ αγαπη.

¹⁰ εν.

CAP. I. υμιν·καυχῆσθαι·εν·ταις·εκ
 κλησιας·του θ̄ν̄ υπερ·^ητες¹·υ
 πο·μονησ·υμων·και πιστερο^ω²·
 εν·πασιν·τοις·διωγμοις·υμων·
 και·θλιψειν·αις·ανεχῆσθαι·
 v. 5 εν·διγμα·της·δικαιας·κρισε
 ως·τον θ̄ν̄·εις·το·καταξ̄ειωθη
 ναι·υμασ³·της·βασιλιας·του·θ̄ν̄·
 6 περ·ης·πασ·χεται·Περ·δι·και
 ον·παρα·θ̄ω·ανταπο·δουναι·
 αυτοις·τοις·θλει·βουσιν·υμας·
 7 θλιψιν·κα·υμιν⁴·τοις·θλι·βο
 μενοις·ανεσ̄ιν·μεθ̄ημων·εν·τη·
 αποκαλυψει·του·κῡ·ῑν·απουρα
 νου·μει⁵·αγγελων·δυνα·μαιωσ⁶·
 8 αυτου·^χ·εν·φλογ̄ι·πυροσ·δειδουσ·
 εκδικησιν·τοις·μη·ιδ̄οσειν·θ̄ν̄·
 και·τοις·μη·υπα·κου·θ̄σιν·τω·εν
 αγγελιω·του·κῡ·ημων·ῑν·^χ·^{ρν}·
 9 Οιτινες·δικην·τεισ·ουσ·ειν·ολε
 θρον·αιωνιον·απο·προσ·ωπου·κῡ
 και·απο·της·δοξησ·της·ισχουσ⁷·
 10 αυτου·οταν·ελθη·εν·δοξ̄ασ·θεναι⁸·
 εν·τοις·αγιοις·αυτου⁹·και·εν·θαν
 μασ·θ̄ναι·εν·πασιν·τους·πιστει
 σασιν¹¹·Οτι·επιστευθη·το·μαρτυ
 ριων¹²·ημων·εφ̄υμας·εν·τη·ημε
 11 ρα·εκεινη·Εισ·ο·και·προσευ·χο
 ρα

vobis gloriemur in ec
 clesiis dī pro patien
 tia vestra et fide
 in omnibus persecutionibus vestris
 et tribulationibus quas sustinetis
 in exemplum iusti judi
 cii dī·ut digni habeami
 ni in regno dī
 pro quo et patimini·Si tam̄ iustum
 est apud d̄m retribuere
 his qui tribulant vos
 tribulationem·et vobis qui tribula
 mini requiem nobiscum·in reve
 latione dñi ih̄u de c̄lo
 cum angelis virtutis
 ejus in flamma ignis dantis
 vindictam his qui non nover̄ d̄m
 et qui non oboediunt evan
 gelio dñi nr̄i ih̄u xp̄i
 Qui poenas dabunt·in interi
 tum·æternas ante faciem dñi
 et agloria virtutis
 ejus·cum venerit glorificari
 in sc̄is suis·et admirabilis fie
 ri in omnibus qui credide
 runt·Quia creditum est testimo
 nium nostrum super vos in die
 illo·In quo et hora

1 της. 2 πιστεωσ. 3 ημας. 4 και in textu. 5 Κα υμιν. 6 μετ. 7 In marg. de ημερας της κρισεωσ.
 8 ισχυος. 9 ενδοξασθηναι. 10 In marg. contra hereticos. 11 τοις πιστευσασιν. 12 μαρτυριον.

CAP. I. mus semper pro vobis ut

dignetur vos vocatione sua

ds nr. et impleat omnem

voluntatem bonitatis et o

v. 12 pus fidei in virtute. ut clari

ficetur nomen dni nri

ihu xpi in vobis

R CAP. II. 1 Rogamus autem vos fratres per

adventum dni nostri

ihu xpi et nrae congregationis

2 in ipsum ut non cito move

amini a vestro sensu. neque

terreamini neque per spm neque per ⁷

sermonem neque per epistolam taqa

per nos missam quasi instet dies

3 dni. Nequis vos seducat

ullo modo. quoniam nisi

venerit discessio primum et revela

tus fuerit homo pecca

4 ti filius perditionis qui adversa

tur et extollitur supra

omne qd dicitur ds aut qd colitur

ita ut in templo di

sedeat osten

5 dens se taqua ds sit. Non

retinetis qd cum adhuc

essem apud vos haec dicebam vobis

6 et nunc quid detineat scitis ut

μεθα. παν. τοτε. περ. υμων. ινα.

υμας. εξειωσε¹. τησ. κλησεω². υμων.

οθσ. ημων. και. πληρωσε³. πασαν.

ευδοκιαν. αγαθω. συννησ⁴. και. ερ

γον. πιστεωσ. εν. δυναμει. ο. πωσ. ^{ita ut}

εν. δοξασθη. το. ονομα. τθ. κυ. ημων.

ιν. χρυ. εν. υμιν

π Πρωτωμεν⁵. δε. υμας. αδελφοι. υ

περ. τησ. παρουσιασ. τθ. κυ. ημων.

ιν. χρυ. και. ημων επι. συναγωγ. ησ.

εν. αυτον⁶. εισ. το. μη. ταχαιωσ. σαλευ

θηναι. υμας. απο. του. νοοσ. μηδε.

θροεισθαι. μηδε⁷. δια. πνα. ^cμητ⁸. δια.

λογου. μηδε. δι. επιστολεσ⁹. ωσ. δι

ημων. ωσ. οτι. ενεστηκεν. η. ημερα

κυ. Μητισ. υμας. εξαπα. τηση.

κατα. με. ^ηδην¹⁰. τροπον. οτι. εαν. μη.

ελθη. η. αποστασ¹¹. πρωτον. και. απο

καλυφθη. ο. ανθρωπος¹². τησ. αμαρ

τίας. ο. υιος. τησ. απολίας. ο. αντι

και. μενοσ¹³. και. επαι. ρομενοσ. επι.

παντα. λεγομενον. θν. η. σεβασ. μα.

ωστε. αυτον. εισ. τον. ναον. τθ. θν.

ινα¹⁴. θν. καθει. σαι¹⁵. αποδικ. νυ

οντα. εαυτον. οτι. εστιν. θσ. ο. ου.

μνημο. νευεται. οτι. α. υτι.

ων. προσ. υμας. ταυτα. ελεγον. υμιν.

και. νυν. το. κατεχον. οι. δαται. εισ. το.

¹ αξειωση. ² Κλησεω. ³ πληρωση. ⁴ αγαθοσυνησ. ⁵ Ερωτωμεν. ⁶ επαντον. ⁷ Μητε. ⁸ πνω μητε. ⁹ Μητε διεπιστολησ. ¹⁰ μηδενα. ¹¹ In marg. discedite de anti χρυ.

¹² ανθρωπος.

¹³ αντικειμενοσ.

¹⁴ ωσ ινα.

¹⁵ καθεσαι.

CAP. II.	απολυφθῆναι ¹ . αὐτον· εν·τω·εαν	reveletur in suo
v. 7	του·καιρω· Το·γαρ μυστηριων ² · ηδη·ενεργιται· της·ανομιας·μο νον·ο κατεχων· αρτει	tempore· Nam mysterium jam operatur iniquitatis·tan tum ut qui tenet nunc·teneat
8	εωσαν·εκ μεσου·γενηται·χ ^η ·τοτε· απο·καλυφθη ^α σεται·ο·ναμος ³ ·ον· ο·κς·ισ·αν·ελοι·τω·πνι·τθ·σωματος ⁴ · αυτου·και·ταργσει ⁵ ·τη·επιφανι ^{κα} ·	donec demedio fiat·et tunc revelabitur ille iniquus·quem dñs ih interficiet spu oris sui·et destruet illustratio
9	α·της·παρουσιας ⁶ ·αυτου·Ου·εστιν· παρθσία ⁷ ·κατενεργιαν·του·σατανα· εν·παση·δυναμει·χ ^η ·σημειοις·και	ne adventus sui· Cujus est adventus secundum operationem satanae in omni virtute et signis et prodi giis mendatibus et in omni seductio ne iniquitatis his qui pereunt
10	τερασίν·ψευδουσ·και·εν·παση·απα τη·αδικίας·τοις·απολλυμοις ⁸ · αυτων·την·αγαπην·της·αληθιας· ουκ·εξε·δεξαντο·ειστο·σωθεναι ⁹ ·	eo quod caritatem veritatis non receperunt·ut salvi fierent·
11	αυτους·και·δια·τθτο·πεμπει·αυτοις· οθς·ενεργίαν·πλανης ¹⁰ ·ειστο·	et idē mittet illis ds operationem erroris ut credant mendatio·utjudicen tur oms qui non credide runt veritati·sed consense runt iniquitati·
12	πιστευσαι·ψευδει ¹¹ ·ἵνα·κριθω σιν·απαντες·οι·με ¹² ·πιστευσαν τες·τη·αληθία·αλλεν·δοκεσαν· της ¹³ ·τη·αδικια·	Nos autem debemus grās agere dō semper pro vobis fra tres dilecti a dño·quod elegt nos dś primitias in salutem in scificatione sps
13	Ημεις·δε·οφιλομεν·ευχαρισ·τειν· τω·θω·παντοτε·περι·υμων·α δελφοι·ηγαπημενοι·απω ¹⁴ ·κω·οτι· ἰδατο ¹⁵ ·υμας·οθς·απαρχην·εισ· σωτηριαν ¹⁶ ·εν·αγιασμω·πνς·	et fide veritatis·in qua et voca vit nos preevangelium
14	και·πιστι·αληθιας ¹⁷ ·εισ·οι·χ ^η ·εκα λεσεν·υμας·δια·τθ·ευαγγελιον·	

¹ αποκαλυφθῆναι. ² μυστηριον. ³ ανομος. ⁴ στοματος. ⁵ καταργσει. ⁶ παρουσιας. ⁷ + η. (ante παρουσία).⁸ απολλυμενοις. ⁹ σωθῆναι. ¹⁰ πλανησ. ¹¹ + τω (ante ψευδει). ¹² μη. ¹³ Αλλευδοκῆσαντες.¹⁴ υπο (pro απο). ¹⁵ ἰλατο. ¹⁶ σωτηρίαν, in marg. σωτηρία. ¹⁷ αληθιας.

CAP. II. $\overline{\text{nr}}\overline{\text{m}} \cdot \overline{\text{inadquisitionem}} \overline{\text{gloriae}}$

v. 15 $\overline{\text{d}}\overline{\text{n}}\overline{\text{i}} \overline{\text{n}}\overline{\text{r}}\overline{\text{i}} \overline{\text{i}}\overline{\text{h}}\overline{\text{u}} \overline{\text{x}}\overline{\text{p}}\overline{\text{i}}$ · Itaque

fratres state et tenete

traditiones quas didicistis

sive perverbum · sive perepisto

16 $\overline{\text{lam}}$ nostram · Ipse autem $\overline{\text{d}}\overline{\text{n}}\overline{\text{s}}$ $\overline{\text{n}}\overline{\text{r}}$

$\overline{\text{i}}\overline{\text{h}}\overline{\text{s}}$ $\overline{\text{x}}\overline{\text{p}}\overline{\text{c}}$ · et $\overline{\text{d}}\overline{\text{s}}$ pater noster

qui dilexit nos et dedit

consolationem aeternam et spem

17 bonam ingratia · exhorte

tur corda vestra et confir

met in omni sermone et opere bono ·

CAP. III. $\overline{\text{I}}$ Decetero $\overline{\text{frs}}$ orate

pro nobis ut sermo $\overline{\text{d}}\overline{\text{n}}\overline{\text{i}}$

currat et clarificetur sicut

2 et apud vos · et ut libere

mur ab inportunis et malis

hominibus non enim omnium est

3 fides · fidelis autem $\overline{\text{d}}\overline{\text{s}}$ est qui confir

mabit vos et custodiet a

4 malo · Confidimus autem devobis

in $\overline{\text{d}}\overline{\text{n}}\overline{\text{o}}$ · quo quaecepimus

vobis et facitis et faci

5 etis · $\overline{\text{D}}\overline{\text{n}}\overline{\text{s}}$ autem dirigat cor

da vestra in caritate

$\overline{\text{d}}\overline{\text{i}}$ et patientia $\overline{\text{x}}\overline{\text{p}}\overline{\text{i}}$ ·

6 Denuntiamus autem vobis $\overline{\text{frs}}$

$\overline{\text{ημων}} \cdot \overline{\text{εισ}} \cdot \overline{\text{περιποι}} \cdot \overline{\text{ησιν}} \cdot \overline{\text{δοξησ}} \cdot$

$\overline{\text{του}} \cdot \overline{\text{κν}} \cdot \overline{\text{ημων}} \cdot \overline{\text{ιν}} \cdot \overline{\text{χρν}} \cdot \overline{\text{αραουν}} \cdot$

$\overline{\text{αδελφοι}} \cdot \overline{\text{στεκεται}}^1 \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{κρατειτε}} \cdot$

$\overline{\text{τας}} \cdot \overline{\text{παρα}} \cdot \overline{\text{δοσις}} \cdot \overline{\text{ας}} \cdot \overline{\text{εδι}} \cdot \overline{\text{δαχθηται}} \cdot$

$\overline{\text{ειτε}} \cdot \overline{\text{δια}} \cdot \overline{\text{λογου}} \cdot \overline{\text{ειτε}} \cdot \overline{\text{διεπιστο}}$

$\overline{\text{λησ}} \cdot \overline{\text{ημων}} \cdot \overline{\text{αυτοσ}} \cdot \overline{\text{δε}} \cdot \overline{\text{οκσ}} \cdot \overline{\text{ημων}} \cdot$

$\overline{\text{ισ}} \cdot \overline{\text{χρσ}} \cdot \overline{\text{χ}} \cdot \overline{\text{οθς}} \cdot \overline{\text{ο}} \cdot \overline{\text{πατηρ}} \cdot \overline{\text{ημων}} \cdot$

$\overline{\text{ο}} \cdot \overline{\text{αγαπησας}} \cdot \overline{\text{ημασ}} \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{δουσ}} \cdot$

$\overline{\text{παρα}} \cdot \overline{\text{κλησιν}}^2 \cdot \overline{\text{αιωνιον}} \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{ελπει}} \cdot$

$\overline{\text{δα}} \cdot \overline{\text{αγαθην}} \cdot \overline{\text{εν}} \cdot \overline{\text{χαρει}} \cdot \overline{\text{τει}} \cdot \overline{\text{παρα}} \cdot \overline{\text{κλη}}$

$\overline{\text{ση}}^3 \cdot \overline{\text{υμων}} \cdot \overline{\text{τας}} \cdot \overline{\text{καρδιασ}} \cdot \overline{\text{χ}} \cdot \overline{\text{στηρει}}$

$\overline{\text{ξη}} \cdot \overline{\text{εν}} \cdot \overline{\text{παντι}} \cdot \overline{\text{λογω}} \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{εργω}} \cdot \overline{\text{αγαθω}} \cdot$

π $\overline{\text{Ποι}} \cdot \overline{\text{πον}}^4 \cdot \overline{\text{αδελφοι}} \cdot \overline{\text{προσευ}} \cdot \overline{\text{χεσθαι}} \cdot$

$\overline{\text{περι}} \cdot \overline{\text{ημων}} \cdot \overline{\text{ινα}} \cdot \overline{\text{ολογοσ}} \cdot \overline{\text{του}} \cdot \overline{\text{θυ}} \cdot$

$\overline{\text{τρεχε}}^5 \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{δοξασ}} \cdot \overline{\text{θηται}} \cdot \overline{\text{καθοσ}}^6$

$\overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{προσ}} \cdot \overline{\text{υμασ}} \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{ινα}} \cdot \overline{\text{ρισθω}}$

$\overline{\text{μεν}}^7 \cdot \overline{\text{απο}} \cdot \overline{\text{των}} \cdot \overline{\text{ατοπων}} \cdot \overline{\text{χ}} \cdot \overline{\text{πονερο}}^8 \cdot$

$\overline{\text{ανων}} \cdot \overline{\text{ου}} \cdot \overline{\text{γαρ}} \cdot \overline{\text{παντων}} \cdot \overline{\text{εστιν}} \cdot$

$\overline{\text{η}} \cdot \overline{\text{πιστις}} \cdot \overline{\text{Πιστος}} \cdot \overline{\text{δε}} \cdot \overline{\text{οθς}} \cdot \overline{\text{οσ}} \cdot \overline{\text{τηρη}}$

$\overline{\text{σει}} \cdot \overline{\text{υμασ}} \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{φυλαξει}} \cdot \overline{\text{απο}} \cdot \overline{\text{του}} \cdot$

$\overline{\text{πονερου}} \cdot \overline{\text{Πεποι}} \cdot \overline{\text{δαμεν}}^9 \cdot \overline{\text{δε}} \cdot \overline{\text{εν}} \cdot$

$\overline{\text{κω}} \cdot \overline{\text{εφνυμασ}} \cdot \overline{\text{οτι}} \cdot \overline{\text{α}} \cdot \overline{\text{παραγγελλω}}$

$\overline{\text{μεν}}^{10} \cdot \overline{\text{υμιν}} \cdot \overline{\text{και}} \cdot \overline{\text{εποιησεται}} \cdot \overline{\text{και}} \cdot$

$\overline{\text{ποιειται}} \cdot \overline{\text{ο}} \cdot \overline{\text{δε}} \cdot \overline{\text{κσ}}^{11} \cdot \overline{\text{κατευθυνη}} \cdot \overline{\text{υ}}$

$\overline{\text{μων}}^{12} \cdot \overline{\text{τας}} \cdot \overline{\text{καρδιασ}} \cdot \overline{\text{εισ}} \cdot \overline{\text{την}} \cdot \overline{\text{αγαπην}} \cdot$

$\overline{\text{του}} \cdot \overline{\text{θυ}} \cdot \overline{\text{χ}} \cdot \overline{\text{εισ}} \cdot \overline{\text{την}} \cdot \overline{\text{υπομονην}}$

$\overline{\text{του}} \cdot \overline{\text{χρν}} \cdot$

π $\overline{\text{Παραι}} \cdot \overline{\text{σγελλομεν}}^{13} \cdot \overline{\text{δε}} \cdot \overline{\text{υμιν}} \cdot \overline{\text{αδελφοι}} \cdot$

¹ Στηκεται. ² In marg. παρακλησις. ³ παρακληση. ⁴ Λοιπον. ⁵ τρεχη. ⁶ δοξασθηται Καθωσ.

⁷ ρυσθωμεν. ⁸ πονηρων. ⁹ πονηρου Πεποιθαμεν. ¹⁰ παραγγελλομεν.

¹¹ In marg. collecta. ¹² ημων. ¹³ Παραιγγελλομεν.

CAP. III. εν·ονοματι·κυ·ημων·ιυ·χρυ·

ατελλεσθαι·υμας·απο·παντος·α
αδελφοι·ατακτος·περιπατουντες¹·
και·μη·κατα·την·παραδοσιν·

V. 7 η·παρηλαβεται²·παρημων·αυτοι·

γαρ·οιδαται·πως·δει·μει·μεισ
θαι·ημας·οτι·ουκ·ητακτησα³

8 μεν³·εν·υμιν·ουτε·δωρεαν·

αρτον·εφαγομεν·παρατινος·αλλεν·
κωπο⁴·και·μοχθω·νυκτος·η ημε
ρας·εργαζομεν⁵·προς·τομε⁶·επι

9 βαρησαι·τεινα·υμων·ουχ·οτι·θκ·

εχομεν·εξθσιαν·αλλινα·εαυτους·
τυπον·δομεν⁷·υμιν·ειστο·μει·μεισ

10 θαι·ημας·και·γαρ·οτε·ημεν·προς
υμας·τουτο·παρεγγελλομεν⁸·υμιν·
οτι·ειτις·ου·θελει·εργαζεσθαι·μεδε⁹·

11 εσθιειτο¹⁰·ακουομεν·γαρ·τεινας·πε
ριπα·τουντας·εν·υμιν·ατακτως¹¹·
μεθεν¹²·εργαζομενους·αλλα·περι·

12 εργαζομενους·Τοις·δε·τοι·ουτοις·
παραγγελλομεν·και·παρακαθμεν·
εν·κω·ιυ·χρω·ινα·μετα·ησυχίας·
εργαζομενοι·τον·εαυτον¹³·αρτον·

13 αισθιωσειν·Υμεις·δε·αδελφοι·
μη·εκκακησεται·καλον·ποι·θντες·

14 ει·δε·τις·ουχ·υπακουει·τω·
λωγω¹⁴·ημων·δι·επιστολης·τουτον·

In nomine dñi nri ihu xpi

utsubtrahatis vos abomni
fratre ambulante inordinate·

et non secundum traditionem

quam acceper̄ anobis· Ipsi
enim scitis·quemadmodum oporteat

imitari vos·qm̄ non inquieti fui

mus inter vos· Neque gratis

panem manducavimus ab aliquo sed in

labore et fatigatione nocte et die

operantes·ne quem vestrum

gravaremus· Non quasi non

habuerimus potestatem sed ut nosmet

ipsos·formam daremus vobis ad imitan

dos nos· Nam et cum essemus apud

vos·hoc denuntiabamus vobis·

quo siquis non vult operari·nec

manducet· Audivimus enim quosdam

inter vos ambulare inquiete

nihil operantes·sed curiose

agentes· His autem qui ejusmodi sunt

denuntiamus et obsecramus

in dño ihu xpo ut cum silentio

operantes·suum panem

manducent· Vos autem fr̄s noli

te deficere bene facientes

Quod siquis non oboedit ver

bo nostro per epistolam·hunc

¹ αδελφοι ατακτως περιπατουντος.² παρελαβεται.³ ητακτησαμεν.⁴ κοπω.⁵ εργαζομενοι.⁶ μη.⁷ δωμεν.⁸ παρηγγελλαμεν.⁹ εργαζεσθαι Μηδε.¹⁰ εσθιειτω.¹¹ In marg. contra inquietos.¹² Μηδεν.¹³ εαυτον.¹⁴ λογω.

CAP. III. notate. et ne commisceamini

v. 15 cum illo. ut con fundatur et no
lite q^asi inimicum existimare. sed

16 corripite ut frēm. Ipse autem
d^s pacis det vobis pa
cem semper in omni loco

17 d^s cum omnibus vobis. Salu
ta tio mea manu pauli
q^d est signum in omni episto

18 la. ita scribo. Gratia
dⁿi n^ri ihu x^pi cum omnibus
vobis Amen

EXPLICIT AD THESSALONIC. II.

Incipit ad timo
theum. i.

CAP. I. I Paulus apo

stolus x^pi ihu.

secundum imperium dⁱ salvatoris
n^ri et x^pi ihu spei

2 nostræ. timotheo dilecto
filio infide gratia misericordia
et pax a dō patre et x^po ihu

3 dⁿo n^ro. Sicut rogavi
te ut remaneres ephesi
cum irem in macedoniam.
ut denuntiares quibusdam ne aliter

σημειουσθαι. ^χμη. συναμιγ
νυσθαι. αυτω. ^ινα. εν. τραπη. ^χμη.
μη. ωσ. εκθρον. ηγεισθαι. αλλα.
ν^εσθητε. ^ωρ^σ¹. αδελφον. Αυτοσ. δε.
ο^θσ. τησ. ^ιρηνησ². δωη. υμιν. την.
^ιρηνην. δια. παντοσ. εν. παντι. τοπω.
οκ^σ. μετα. παντων. υμων. Ο ασ
πασμοσ. τη. εμη. χιρι. παυλου.
ο. εστιν. σημειον. εν. παση. επιστο
λη. οντωσ. γραφω. Η. χαιρεισ.
του. κ^ν ι^ω χρ^υ μετα. παντων.
υμων. Αμην.

Ετελεσθαι³ προσ θεσσαλονι. Β,^{II}⁴

Αρχεται προσ τιμο
θεον. α⁵.

Παυλος απο

στολος χρ^υ ιην.

κατεπιτα^η γ^ε⁶. ^θυ. σωτεροσ⁷.
ημων. και. χρ^υ. ι^ω της ελπει
δοσ. ημων. τιμοθεω. γνησειω.
τεκνο⁸. εν. πιστι. χαιρεισ. ελεοσ.
^ιρηνη. απο^θ. πατροσ. και. χρ^υ ι^ω.
του. κ^ν. ημων. καθωσ. παρεκα
λεσα. σε. προσ. μειναι. εν. εφεσσω.
πορευομενοσ⁹. εισ. μακαι. δονιαν.
^ινα. παραγγειλ¹⁰ησ. τισιν. μη. ετερο.

¹ ρουθετειτε ωσ.² ἱρηνησ.³ Ετελεσθη.⁴ B.⁵ A.⁶ επιταγην.⁷ σωτηροσ.⁸ τεκνω.⁹ In facsimili πορευαμενοσ?¹⁰ παραγγελησ.

CAP. I. διδασκαλειν· μηδε· προσ· εχειν·

v. 4

μυθοις· και· γενεαλογειαις· απε

ραντοις· αι· τινες· ζητησεις· παρε

χουσιν· μαλλον· η· οι· κονομίαν· θυ·

5 εν· πιστι· Το· δε· τελος· της· πα

ραγγελιας· εστιν· αγαπης· εκκαθα

ρας· καρδιας· ^ωσυνησεως¹·

6 και· πιστεωσ· ανποκριτου· ων· τινες·

αστοχησαντες· εξετραπησαν²· εις· ματ

7 αιολογιαν· θελον· τεσ· ειναι· νομο·

διδασκαλοι· Μη· νο· ουντες· μητε·

α· λεγουσιν· μητε· περι· τινων³·

διαβαι· βαι· ουνται·

8 Ο· ιδαμεν· δε· οτι· καλος· ονομος·

εαν· τις· αυτω· νομιμωσ· χρηται·

9 ειδωσ⁴· τουτο· οτι· δι· και· ω· νομος· θκ·ειται· αλλανομοις· τε· ^δχ· ανυποτακτοις· ασεβειν· ^δχ· αμαρτωλοις·^δχ· ανοσειοις· και· βεβηλοις· πατρο

λωις· και· μητρολωις· αναρροφο

10 νοις⁶· πορνοις· αρσενοκοι·ταις·ανδραποδιταις· [·]ψευσταις· επιορκοις· [·]χ· ειτι· ετερον· τη· υγει

εν· νουση· διδασ· καλια· αντι· κειται·

11 κατα· το· ευαγγελιον· της· δοξης·

του· μακαριου· θυ· Ο· επιστεν

12 θην· εγω· χαρειν· εχω· τω· εν· εν

ναμω· σαντι·μαι· [·]χω· ιην· τω· κω

docerent· neque intenderent

fabulis· et genealogiis· Intermi

natis· quae questiones praestant

magis quam aedificationem dī

quae est in fide· Finis autem prae

cepti est caritas· de corde pu

ro· et conscientia bona

et fide non ficta· A quibusdam

aberrantes· conversi sunt in vani

loquium volentes esse legis

doctores· Non intellegentes neque

quæ loquuntur neque de quibus

affirmant·

Scimus autem quia bona est lex

si quis ea legitime utatur·

sciens hoc quia justo lex non est

posita· sed injustis· et non sub

ditis· impiis et peccatoribus

sceleratis· et contaminatis patri

cidis· et matricidis· homicidis·

fornicariis· masculorum concubitoribus

plagiariis· [·]p juriis [·]mendatibus

et si quid aliud sane

doctrine adversatur quae

secundum evangelium est gloriae

beati dī· qd creditum est mihi·

mihi· Gratias ago ei qui me

c̄ fortavit xpo ihu dno

¹ συνῆσεως· in parq. συνῆησις.
⁵ ἄλλ.² εξετραπησαν.³ τινων.⁴ Εἶδωσ.⁶ ἀνδροφονοις.

CAP. I. $\overline{\text{nro}}$ ·quia fidelem me existimavit

v. 13 ponens in misterio qui prius

fui plaspheumus et persecutor

et contumeliosus·sed miseri

cordiam consecutus sum·quia ignorans·

14 feci in incredulitate·Superabundavit autem

gratia $\overline{\text{dni}}$ $\overline{\text{nri}}$ cum

fide et dilectione quæ est in $\overline{\text{xpo}}$

15 $\overline{\text{ihu}}$ ·Fidelis sermo et omni accep

tione dignus quia $\overline{\text{xpc}}$ $\overline{\text{ihc}}$ venit

in hunc mundum peccatores salvos

facere·quorum primus ego sum·

16 sed ideo misericordiam consecutus sum

ut in me primo ostenderet $\overline{\text{xpc}}$

$\overline{\text{ihc}}$ ·omnem patientiam

ad informationem eorum qui

creditori sunt illi

17 in vitam æternam·Regi

autem sæculorum immortal

invisibili·soli $\overline{\text{do}}$

honor et gloria·in sæcula

sæculorum AMEN·

18 Hoc praeceptum com men

do tibi fili timothee

secundum $\overline{\text{pcedentes}}$ inte pro

phetias·ut milites in illis

19 bonam militiam·habens fi

dem·et bonam conscientiam·quam

ημων·οτι·πιστον·μαι·ηγησατο·

θεμενος·εισ·διακονίαν·το·προτε

ρον·οντα·βλασφημον·και·διωκ

την·και· $\overline{\text{υβρεις}}$ ·την·αλλα·ηλαι

ηθην·Οτι·αγνων¹·εποι·ησα·εν·

απιστια· $\overline{\text{Υπερ}}$ ·επλεονασεν·δε·

ηχαρεισ·του· $\overline{\text{κυ}}$ ·ημων·μετα

πιστεωσ²·και·αγαπης³·της·εν· $\overline{\text{χω}}$ ·

$\overline{\text{ihu}}$ ·Πιστος·ολογος·και·πασης⁴·απο

δοξης⁵·αξιουσ·οτι· $\overline{\text{χω}}$ · $\overline{\text{ιης}}$ ·ελθεν⁶·

εισ·τον·κοσμον·αμαρτωλους·

σωσαι·ων·πρωτο⁷·ειμι·εγω·

αλλα·δια·τοντο·ελαι· $\overline{\text{ηθεν}}$ ⁸·

$\overline{\text{ινα}}$ ·εν·εμοι· $\overline{\text{πρωτο}}$ ⁹·ενδειξηται¹⁰·

$\overline{\text{ιης}}$ ·την·απασαν·μακροθυμian·

προσ·υποτυπωσιν·τον¹¹·

μελλον·των·πιστευ·ειν·επαντω,

εισ·ζωην·αιω·νιον·τω·δε·βασιλει·

των·αιωνων·αφθαρτω·

α·ορατω·α·θανατω·μονω· $\overline{\text{θω}}$ ·

τει· $\overline{\text{με}}$ ¹²·και·δοξα·εισ·τους·αιωνας·

των·αιωνων·Αμην

Ταυτην·την·απαγγελίαν·para

τι·θεμαι·σοι·τεκνον·τιμοθεε·

κατα·τας·προ·αγουςας·επισε·προ

φητίας· $\overline{\text{ινα}}$ ·στρα·τευη·εν·ανταις·

την·καλεν¹³·στρατίαν·εχων·πισ

τιν·και·αγαθην·συν· $\overline{\text{ιδησιν}}$ ·ην·

¹ αγνων.

² πιστεωσ.

³ αγαπησ.

⁴ πασης.

⁵ αποδοχης.

⁶ ηλθεν.

⁷ πρωτος.

⁸ ελαιοηθην.

⁹ πρωτω.

¹⁰ In marg. ενδειξεν.

¹¹ των.

¹² τειμην.

¹³ καλην.

CAP. I. ¹τινες·απωσαμενοι·περι·την·πισ
 V. 20 ¹τῶν·εν·αναγισαν¹·ων·εστιν·υμε
 νεος·και·αλεξανδρος·θς·παρε
 δωκα·τω·σατανα·ἵνα·πεδευθω
 CAP. II. ¹σιν·μη·πλασφημιν²·Ταρακα_λει³·
 ουν·πρωτον·ποι_εισθαι·δε_σεις⁴·
 προσευχας·εντευξεις·ευχαρισ
 τιας·υπερ·παντων·ανθρω_πον⁵·
 2 υπερ·βασιλαιων·_χ_ παντων·των
 υπερ·ο_χ_ε⁶·οντων·ἵνα·ηρεμιον⁷·
 και·ησυχειον·βιον·διαγομην⁸·
 εν·παση·ευσεβια·_χ_·σεμνοτητι·
 3 τουτο·γαρ·καλον·_χ_·αποδεκτον·
 ενωπιον·του·σωτηρος·ημων·_θ_·
 4 ος·παντας·ανθρωπους⁹·θελει·σω
 θηναι¹⁰·και·εις·επιγνοσιν¹¹·αληθ_ς
 5 ας·ελθειν·Εις·γαρ·_θ_·εις·_χ_·μεσει
 της·_θ_·_χ_·ανθρωπων·ανθρωπος¹²·
 6 χρς·ισ·Ο·δους·εαντον·αντιλν
 τρον·_ν_περ·παντων¹³·ουτο·μαρτυ
 7 ριον·και_ρους¹⁴·ἰ_δ_ει_οις·εδοτη¹⁵·εν·ω·
 ετεθην·εγω·κηνυ_ξ_·και·αποστολος·
^{η θ}
 αλε_διαν¹⁶·λεγω·θ·ψευδομαι·
 διδασκαλος·εθνων¹⁷·εν·πιστι·_χ_·αλη
 8 θ_ια·Θυλομαι·ουν·τους·ανα_ρας¹⁸·
 προ·σενχεσθαι·εν·παντι·το_πω·
 ε_παι·ροντας·οσι_ους·χειρας·χωρις·
 9 οργης·και·δια·λογεισ_μων·οσαν

quidam repellentes·naufraga
 verunt circa fidem·ex quibus est
 vmeneus et alexander quos tra
 didi satanae·Ut discant
 non blasphemare·Obsecro
 ergo primum fieri obsecrationes
 orationes·postulationes·gratia
 rum actiones·pro omnibus hominibus
 pro regibus et omnibus
 qui in sublimitate sunt, ut quietam
 et tranquillam vitam agamus·
 in omni pietate·et castitate·
 hoc enim bonum est et acceptum
 coram salvatore nostro do
 qui omnes homines vult salvos fie
 ri et ad agnitionem verita
 tis venire·Unus enim ds unus et me
 diator di et hominum·homo
xpc ihs qui dedit redemptionem
 semet ipsum pro omnibus testimoni
 um temporibus suis in quo
 positus sum ego pdicator·et aposto
 lus·veritatem dico non mentior
 doctor gentium in fide et verita
 te·Volo ergo viros
 orare in omni loco
 levantes puras manus sine
 ira et disceptatione·Simi

¹ εναναγησαν.² βλασφημῖν.³ Ταρακαλει.⁴ δεησεις.⁵ παντων ανθρωπων.⁶ ὑπεροχη.⁷ ηρειον.⁸ διαγωμεν.⁹ ανθρωπους.¹⁰ In marg. contra goddisκαλον.¹¹ επιγνωσιν.¹² ανθρωπον, Ανθρωπος.¹³ παντων.¹⁴ Καιρους.¹⁵ εδοθη.¹⁶ Αληθιαν.¹⁷ εθνων.¹⁸ ανδρας.

CAP. II. liter et mulieres in habitu

ornato·cum verecundia et sobri

etate ornantes se·Non

intortis crinibus aut auro aut

margaritis vel veste pretio

v. 10 sa·Sed quō̄ decet mulieres pro

mittentes pietatem per ope

11 ra bona·Mulier in silentio

discat cum omni subjectione·

12 docere autem mulieri non permit

to·Neque dominari in virum

13 sed esse in silentio·Adam enim pri

14 mus formatus est·deinde eva·et a

dam non est seductus·Mulier autem

seducta in prevaricatione

15 fuit·Salvabitur autem per filiorum

generationem·si permanse

rint in fide et dilectione et sc̄i

ficatione cum sobrietate·

f CAP. III. I Fidelis sermo si quis episcopatum

bonum opus deside

2 rat·Oportet autem episcopum sine

crimine esse·Unius uxoris

virum·Sobrium·prudentem·pudicum

ornatum·hospitalem·doctorem·

3 Non vinolentum non percusso

rem·sed modestum·Non litigiosum

4 non cupidum·suae domui

τωσ¹·και γυναικας·εν·κατασ_τολη·

κοσμειωσ·μετα·αιδουσ·_χ_·σω

φροσυνησ·κοσμιν·εαυτας·μη·

εν πλεγμασιν·και·_χ_·ρισεισ²·η·μαργαρειταισ³·η·_ι_μα_τεισ_μω·πολυτελει⁴·Αλλο·πρεπει·γυναξιν⁵·επαγγελομεν_αισ·θε·σεβ_ι_αν⁶·δι·ερ

γων·αγαθων·Γυνη·εν ησυχ_α·

μανθαναι·τω·εν·_π_ασε⁷·υποτα_γη·διδασκειν·δε·γυναικαι⁸·ουκ·επι

τρεπω·ουδε·λθεν·τειν·ανδρασ·

αλλει_ναι·εν·_ε_σι_χ_ια⁹·Αδαμ·γαρ·επλασθε¹⁰·πρωτος·ειτα·ενα·και·α

δαμ·ουκ·ηπατηθη·Η·δε·γυνη·

εξαπα_τεθεισα¹¹·Εν·παρα_βασειγογονεν¹²·_ω_θησεται·δε·δια·της·τεκνο_γον_ιασ¹³·εαν·μεινωσειν·εν·πιστι·και·αγα_πε¹⁴·και·αγι

ασμω·μετα·σω φροσυνησ·

Πιστος·ο·λογος·ειτισ·επισκοπησ·

οραιγεται·καλον·εργον·επιθν

μι·Δει·δετον επισκοπον¹⁵ ανεπει

λημ_πον·ειναι·μιασ γυναι_κος·

ανδρα·νηφαιλιον·σωφρονα·

κοσμιον·φυλο_ξενον¹⁶·διδακτι

κον·μη·παροι_νον·μη·πληκ

την·Αλλεπι·ει_κην·αμα_χον·

α·φιλαργυρον·του·_ι_διου·οι_κ_ου·

¹ Ωσαντωσ.² χρυσειω.³ μαργαργαρειταισ.⁴ In μαργ. διασπολυτες.⁵ γυναιξιν.⁶ επαγγελομεναισ θεοσεβ_ι_αν.⁷ παση.⁸ γυναικι.⁹ ησυχ_ια.¹⁰ επλασθη.¹¹ εξαπατηθεισα.¹² γεγονεν.¹³ In μαργ. τεκνογον_ια.¹⁴ αγαπη.¹⁵ In μαργ. περι επισκοπον.¹⁶ φιλοξενον.

CAP. III. καλωσ·προσ_ισταμενον·τεκνα·

εχοντα·εν·υπο_ταγη·μετα·πα

V. 5 σης·σεμνο_τητος·Ει·δε·τισ·τον·

²ιδιου·οικου·προσ_τηναι·θκ·οιδεν·^ωποσ¹·εκκλησί_ας·θν·επι_μελησεται·6 με³·νεο_φυτον·ινα·μη·τυφω_θεισ·εις·κριμα·εν_πεσε⁴·του·διαβολου·

7 δει·δε·και·μαρτυριαν·εχειν·κα

λην·απο·τω⁵·εξωθεν·ινα·μη·εις·ονει_δειςμον·εν_πεσε⁶·και·παγεια·του·διαβολου·⁶8 Διακονουσ⁷·ωσαν_τος⁸·σεμνουσ·μη·διλογουσ·μη·ιονω⁹·πολλω·προσ

εχοντες·μη·αισ_χρο_κερ·δεις·

9 εχοντασ·το·μυστηριον·της·πισ

τεος¹⁰·εν·καθα·συν_ιδησι·

10 και·ουτοι·δεδοκειμα_ζεσθωσαν·

^ωπρο_τον¹¹·ειτα·δια_κονει·τωσαν·

ανεν·κλη_τοιον·εχοντες·

11 Γυναικας¹²·ωσ·αυτοσ¹³·σεμ_νας·μη·

διαβολουσ·νη·φαλαιουσ·πισ_τας·

12 εν·πασιν·Διακονοι·δε·εστωσαν·μ_ιασ·

γυναικοσ·ανδρεσ·τεκνων·καλων¹⁴·

προ_ισταμενοι·χ_ των·ιδ_ων·οικων·

13 Οι·γαρ·καλωσ·διακονησαν_τες·

βαθμον·εαν_τοις·καλον·περι

ποι_ονται·χ_ πολλην·παρ_ρε¹⁵σιαν¹⁵·εν·πισ_τι·την·εν·χ_ρω·ιν·

bene prepositum filios

habentem subditos cum om

ni castitate · Siquis autem

suae domui \bar{p} esse nescitquo modo ecclesiae \bar{d} i diligentiam habebit

non neophitum ne in superbiam elatus

in iudicium incidat diaboli ·

oportet autem illum et testimonium habere

bonum · ab his qui foris sunt ut non

in obprobrium incidat et la

queum diaboli

Diaconos similiter pudicos · non

bilinges · non multo vino dedi

tos · Nonturbe lucrum sectantes ·

habentes mysterium fi

dei inconscientia pura

et hiautem probentur

primum · et sic ministrent

nullum crimen habentes ·

Mulieres similiter pudicas non

detrahentes · sobrias fideles in

omnibus Diaconi autem sint unius

uxoris viri · qui filiis suis bene

 \bar{p} sint · et domibus suis ·

Qui enim bene ministraverint

gradum sibi bonum adqui

runt · et multam fiduci

am in fide quae est in \bar{x} po \bar{i} hu¹ Πωσ. ² Μη. ³ εν πεση. ⁴ των. ⁵ εν πεση. ⁶ γ. ⁷ habet ad calcem marginis.⁷ In marg. περι των διακωνων. ⁸ ως αντωσ. ⁹ οινω. ¹⁰ την πιστεωσ. ¹¹ πρωτον.¹² In marg. περι των γυναικων. ¹³ ωσαντωσ. ¹⁴ καλωσ. ¹⁵ παρρησιαν.

CAP. III. haec tibi scribo sperans me ve
V. 14

15 nire cito adte . Si autem tardavero
ut scias quomodo oporteat te in domo
dī conversari quæ est ecclesia
dī vivi columna

16 et firmamentum veritatis . et
manifeste magnum est
pietatis sacra mentum
quod manifestum est in carne
justificatum est in spu apparuit ange^{lis}
p̄dicatum est gentibus . credi
tum est in mundo . assumptum est in

CAP. IV. I gloria . Sps autem manifeste dicit
quia in novissimis temporibus dis
cedent quidam a fide .
attendentes spiritibus erro
ris . et doctrinis dæmo

2 niorum in hypocrisi loquentium
mendatium . et cauteriatam habentes

3 suam conscientiam . prohibentium
nubere . abstinere a cibis

quos d̄s creavit . ad percipiendum
cum gratiarum actione fide

libus et his qui cognoverunt

4 veritatem quia omnis creatura dī
bona . et nihil rejiciendum

q̄d cum gratiarum actione percipi

5 tur . Scificatur enim per verbum dī

ταυτα . σοι . γραφω . ελπειζο¹ . ελ
θειν . τα_χειον . Εαν . βραδυνω .
”να . ιδησ . πωσ . δει . εν . οικω . θν̄ .
αναστρε_φεισθαι . Η . τις . εστιν . εκ
κλησια . θν̄ . ζωντος . στυλος .
και . αδραιωμα² . της . αληθιας . και .
ομο_λογμειω̄ς . μεγα . εστιν .
το . της . ευσεβιας . μυστηριον³ .
ος̄ . εφανηρωθη⁴ . εν . σαρκι . εδικαι
ωθη . εν . πνι . ωφθη . αγγελοις .
εκηνυχθη . εν . εθνεσιν . πιστευ
θη . εν . κοσμω . ανελημφθη . εν .
δοξη . Ο . δε . πνα . ρητωσ . λεγει .
οτι . εν . υστεροις . και . ροις . Αποσ
τη_σονται . τινες . της . πιστεως⁵ .
πρως . εχοντες⁶ . πνευμασιν . πλα
νοις . και . διδασκαλιας . δαι_μο
νιων . εν_υποκρισι . ψευδο λο
γον⁷ . και . κατηγιασ_μενων⁸ . την .
ιδιαν . συν_ιδησιν . κωλυον_των .
γαμιν . απεχεσ_θαι⁹ . βρωματων .
α . ο . θς̄ . εκτεισεν . εις . μετα λημ
ψειν . μετα ευχαριστιας . τοις .
πιστοις . και . επι γνωκοσιν . την .
αληδιαν¹⁰ . οτι . παν . κτεισμα . θν̄ .
καλον . και . ουδεν . απο βλητον .
μετεν_χαριστίας . λαμβανομε
νον . αγιαζεταιαι . γαρ . δια . λογον . θν̄ .

¹ ελπειζω .

² εδραιωμα .

³ μυστηριον .

⁴ εφανηρωθη .

⁵ της πιστεως .

⁶ Προς εχοντες .

⁷ ψευδολογων .

⁸ κεκατηγιασμενων .

⁹ απεχεσθαι .

¹⁰ αληθιαν .

CAP. IV. V. 6	και·εν·τευξαιωσ·Ταντα· ” υποτι ^δ θεμενος·τοις·α ^δ ελφοις ¹ · καλος·εση·διακονος· <u>χ²ρι²·ι²ην</u> · εν·τρεφομενος·τοις·λωγοις ³ ·της· πιστεωσ·και·της·καλης·διδασ· καλιασ·η·;·παρη·κολου·θησασ· 7 Τους·δε·β ^α ι βηλους·και·γρα ^{aniles} ω δεισ ⁴ ·μυθους·π·ραι·του ⁵ ·γυμ να ^ε ζε·δε·ση·αυτου ^δ ·προσ·ευσεβ ^ι 8 αν·Η·γαρ·σωματικη·γυμνα σία·προσ·ολιγον·μεν·εστιν·ωφε λιμοσ·η·δε·ευσεβ ^{ια} ·προσ·παντα· ωφελιμοσ·επαγγελίαν·εχουσα· ζωησ·της·νυν·και·της·μελλου 9 σης·Πιστος·ο·λογος·και·πασης· 10 απο·δο ^η χε ^ς ·α ^η ξιωσ ⁷ ·εις·τουτο·γαρ· και·κω·πεωμεν ⁸ ·και·αγωνιζο ⁹ · με ^θ α ⁹ ·οτι·ηλπικαμεν·επι·θ ^υ ¹⁰ · ζ ^ω ντι ¹¹ ·οσ·εστιν·σωτηρ·παντων· 11 ανων ¹² ·μαλλιστα·πιστων·παραγ γελαε·ταντα·και·διδασ·και· 12 Μηδεις·σου·της·νεο·τητος·κατα φρονειτω·αλλα·τυπος·γενθ· τω·πιστων·εν·λογω·εν·ανασ τροφη·εν·αγαπη·εν·πιστι·εν 13 αγνια·εωσ·ερχομαι·προσεχε· τη·αναγνωσι·τη·παρα·κλησει· 14 τη·διδασκαλια·Μη·αμε·λει·τθ·	et orationem·Παε proponesis fratribus bonus eris minister <u>xpi ihu</u> enutritus verbis fidei·et bonae doctrinae quam assecutus es· Ineptas autem et inanes fabulas devita·ex erce autem te ipsum ad pieta tem·Nam corporalis exerti tatio·ad modicum quidem uti lis est·pietas autem ad omnia utilis est·promissionem habens vitae quae est nunc·et futu rae·Fidelis sermo et omni acceptione dignus·In hoc enim laboramus·et maledicimur quia speramus in <u>dm</u> vivum·qui est salvator omnium hominum maxime fidelium· precipe haec et doce· Nemo adolescentiam tuam con temnat·Sed exemplum esto fidelium·in verbo·in <u>versati</u> one·in caritate·In fide·In casti tate·dum venio attende lectioni·exortationi doctrinae·Noli negligere
------------------	--	--

¹ αδελφοις.² χρυ.³ λογοις.⁴ και αιγρωδεις.⁵ παραιτου.⁶ σεαυτον.⁷ αποδοχης αξιωσ.⁸ κοπειωμεν.⁹ αγωνιζομεθα.¹⁰ θω.¹¹ ζωντι.¹² In marg. contra γοδδισκαλκον.

CAP. IV. gratiam dī quae inte est quæ data est
tibi per prophetam cum impositione
manuum prespiterii.

v. 15 Haec meditare in his esto
ut profectus tuus manifestus sit

16 omnibus attende tibi et doc
trinae. insta in illis.
Hoc enim faciens. ette ipsum salvum
facies. et eos qui te audiunt.

CAP. V.
I Seniores ne increpaveris. sed
obscura ut patrem. Juvenes

2 ut fratres. anus
ut matres. Juvenculas

3 ut sorores in omni castitate

4 Viduas honora quæ vere viduæ sunt
siq^a autem vidua filios aut nepotes
habet. discat primum
domum suam regere. et mutu
am vicem reddere
parentibus hoc enim accep
tum est coram dō.

5 Quæ autem vere vidua est et deso
lata. sperat in dīm. et
instat obsecrationibus et ora
tionibus nocte et nocte.^{die}

6 Nam quae in deliciis est vivens

7 mortua est. et hæc prae
cipe ut in rephensibiles

εν·σοι·χαρις·ματος·ο·εδοθη·σοι·
δια·προφητιας·μετεπιθεσεωσ·
των·χιρων·τον·πρεσπυτεριου¹·
Ταυτα·μελετα·εν·τοντοις·ισθει·
ινα·σου·η·προκοπη·φανера·η·πα
σιν·επεχε·σεαντω·και·τη·δι
δασκαλία·επι·μεναι·αντοις·
Τουτο·γαρ·ποιων·και·σεαντον·
σωσις·και·τους·ακθοντασ·σου·
Πρεσβυτερω·μη·επιπληξῃς²·αλλα
παρα·καλει·ωσ·πατερα·Νεω
τερουσ·ωσ·αθελφουσ³·Πρεσβυ
τερασ·ωσ·μητερασ·Νε^mρ^{te}·ρασ⁴·
ωσ·αθελφασ⁵·εν·πασε^ης·αγνία·χηρασ·
τιμα·τασ·οντωσ·χηρασ·Ει·δε·
τεισ·χηρα⁷·τεκνα·η·εκγονα·
εχει·μανθανε·τωσαν·πρωτον·
τον·ιδιον·οικον·ευσεβειν⁸·και
αμοιβασ·αποδει·δοναι·τοις·
προγονοις·Τουτο·γαρ·εστιν·απο
δεκτον·ενωπιον·του·θν̄
Η·δε·οντωσ·χηρα·και·μεμο
νωμενη·ηλπίκεν·επι·θν̄·και
προσ·μενει·ταισ·δαι·η·σεσιν·και·
ταισ·προ·σευ·χαρις⁹·νυκτοσ·και·
ημηρασ¹⁰·Η·δε·σπατα·λωσα·ζωσα·
τεθνηκεν·και·ταυτα·παραγ
γελλαι·ινα·ανε·πει·λημπτοι·

IE

¹ πρεσβυτεριον.

² επιπληξῃς.

³ αδελφουσ.

⁴ Νεωτερασ.

⁵ αδελφασ.

⁶ παση.

⁷ Ἡ χηρα (i.e. H vel N. Matthaei).

⁸ In marg. phorphirii.

⁹ προσευχαις.

¹⁰ ημερασ.

CAP. V. ὡσεὶν · Εἰ·δε·τισ·των·ἰδίων·
v. 8καὶ·μαλλιστα·οικίων·ου·προ
νοεῖται¹·την·πιστιν·ἡρνήτε·καί·

9 ἐστὶν·ἀπισ·του·χέρων · Χηρα·

κατὰ·λεγεσθω·μη·ελαττων
ετῶν·ἐξῆ¹·κον·τα·γεγον¹·νῖα·10 ἐνοσ·ἀνδρ²·σ·γυνή·ενεργ²·οισ·καλοισ·μαρτυρου·μενῇ · εἰ·
ετεκνο·φορεσεν · Εἰ·ἐξ·ενο·δο
χῆσεν·εἰ·ἀγιων·ποδας·ενε²·
ψεν · Εἰ·θλιβομενοισ·επερκῆ²·
σεν²·εἰ·παντι·εργ²·αγαθ²·επι

11 κολουθησεν · Νεωτερασ·δε·

χερασ³·παραιτου · Οταν·γαρ·
κατὰ·στρηνείασ·ουσ·ειν · του·χ³·

12 γαμειν·θελουσιν·εχου·σαι·κρι

μα·οτι·την·πρω·την·πιστιν·ἡθε

13 τησαν·αμα·δαι·και·αργαι·μαν

θανου·σιν·περι·ερχομεναι·τας·
ιοκ⁴·ιασ⁴ · Ου·μονον·δε·αργαι·αλλα
και·φλυαροι·και·περι·εργοι·λα

14 λουσαι·τα·μη·δεοντα · Βουλομαι·

ουν·νεωτερασ·γαμειν·τεκνο·
γον⁵·ιν·οικοδεσπο⁵·τεν⁵·Μηδεμ⁵·αν·αφορμην·δειδ⁵·ναι·τω·αντικειμενω·λοιδορ⁵·ίας·15 χαρειν · Η·δε⁶·γαρ·ἐξετραπεσαν⁷

16 τεινεσ·οπισω·τθ·σατανα · Εἰ

sint · Si quis autem suorum

et maxime domesticorum·curam

non habet·fidem negavit et

est infideli deterior · Vidua

eligatur non minus sexagin¹
ta annorum·quaefuerit

unius viri uxor · In operibus

bonis·testimonium habens·si fi

lios educavit · Si hospitio re

cepit·si scorum pedes la

vit · Sitribulationem patientibus sub

ministravit·si omne opus bonum

subsecuta est · Adolescentiores

autem viduas devita · Cum enim

luxuriat̄ fuerint·in xp̄o

nubere volunt·habentes damna

tionem·quia primam fidem irri

tam fecerunt · Simul autem et ociosæ

discunt circuire

domus · Non solum ociosæ·sed

et verbosæ et curiosæ·loquen

tes quæ non oportet · Volo

ergo juniores nubere·filios

procreare·matres familias esse·

Nullam occasionem dare

adversario maledicti

gratia · Jam enim quædam conver

sæ sunt retro satanan · Si

¹ In marg. μαρ προνοια.² επηρκησεν.³ χηρας.⁴ οικιασ.⁵ Οικοδεσποτειν.⁶ Ηδη.⁷ εξετραπησαν.

CAP. V. quis fidelis habet viduas submi
nistret illis .et non gravetur
ecclesia . ut his quae vere vi

v. 17 duae sunt sufficiat . Qui bene
praesunt presbiteri . dupli
ci honore digni habeantur
maxime quae laborant in v̄bo

18 et doctrina . Dicit enim scri
ptura . Non frenabis os bovi
trituranti . dignus est enim ope
rari mercede sua .

19 Adversus presbiterum accusati
onem noli recipere . Nisi
sub duobus aut tribus testi

20 bus . Peccantes autem
coram omnibus argue
ut et ceteri timorem habe

21 ant . Testor co
ram dō et xpō ihu et
electis angelis
ut haec custodias . sine
p̄iudicio nihil faciens

22 in aliam partem declinando . Manus
cito nemini inposueris .
Neque comunicaveris peccatis
alienis . te ipsum castum custodi .

23 Noli adhuc aquam bibere sed vino
modico utere . propter stoma

τισ . πιστη . εχει . ^η χερσ¹ . επαρικεισ
θω . αυταις . και . μη . βαρεισθω .
η . εκκλησία² . ινα .ταις . οντως .
χηραις . επαρκησει³ . Οι . καλως .
προεστω⁴ .τη⁵ . πρεσβυτεροι . δι
πλησ . τιμησ . αξει⁶ . ους . θωσαν .
μαλλιστα . οικοπιωντ⁷ω⁸ . λογω .
και . διδασκαλία . λεγει . γαρ .
η γραφη . Βουν . αλωντα . ου .
φ⁹ . μωσεις . Αξειος⁶ . γαρ . ο . εργα
τησ . του . μισθου . αυτου .

Κατα . πρεσβυτερον . κατηγο
ρίαν . μη . παρα^{exceptis} . δεχου . εκτος .
nisi . δυο . η . τριον⁷ . μαρτυ
ρων . Τουσ . αμαρτα⁷ . νοντασ . δε .
ενωπιον . παντων . ελεγχαι .
ινα . και . οι . λοιποι . φοβον . εχω⁷ .
σειν . Δια . μαρτυρομαι . εν
ωπιον . του . θ⁷υ . κ⁷υ . ι⁷ν . χρ⁷υ⁸ . και
των . εκλεκτων . αγγελων .
ινα . ταυτα . φυλαξησ . χωρισ .
προ . κριματος . μηδεν . ποιων .
κατα . προσ . κλισιν . χειρας .
ταχαιωσ . μηδενι . επιτι⁷ .θει .
μηδε . κοινω⁹ . χει⁹ . αμαρτειαισ .
λοτρειαισ . σεαντον . αγνων¹⁰ . τηρει .
Μη . κετει . υ⁷δρο . ποτει . αλλα . οινω .
ολλιγω . χρωα . δια . τον . στομα

¹ χηρας . ² εκκλησία . ³ επαρκεσει . ⁴ προεστωτες . ⁵ οικοπιωντες . ⁶ φιμωσεις Αξειος p.m.
⁷ τριων . ⁸ χρ⁷υ ι⁷ν . ⁹ κοιωνει . ¹⁰ αγνον .

CAP. V. *χον· σου· και· δια· τας· πυκνας·*V. 24 *σου· ασθενίας· Τινων· ανων·**αι· αμαρτιαι· προδηλοι· εισιν·**προαγουσαι· εισ· κρισίν· τισειν·*25 *δε· και· επακολουθουσιν· ωσ·**αυτωσ· δε· και· τα· εργα· τα· καλα·**προδελα¹· εισιν· χυ· τα· αλλωσ·**εχοντα· κρυβηναι· ου· δυνα*CAP. VI. *ται· ο· σοι· εισειν· υπο· ζυγον·*

I

*δουλου· τονσ· ιδειουσ· δεσπο**τας· πασησ· τιμησ· αξιουσ· ηγισ**θωσαν· ινα· μη· το· ονομα· του·**θν· και· η· διδασκαλία· βλασφη*2 *μηται²· Οι· δε· πιστους· εχον·**τας· δεσποτας· με^{η3}κατα· φρονει**τωσαν· οτι· αδελφοι· εισιν· αλλα·**μαλλον· δουλευετωσαν·**οτι· πιστοι· εισιν· και· αγαπητοι·**οι· της· ευσεβίας· αντιλαμβα**νομενοι⁴· Ταυτα· διδασκαι·*3 *και· παρακαλει· Ειτις· ετερο·**διδασκαλει· και· μη· προσερχεται·**υγιαινουσιν· λογοις· τοις· τθ· κυ·**ημων· ιν· χρυ· και· τη· κατευσε*4 *βίαν· διδασκαλια· τετυφωται·**μηδεν· επισταμενοσ⁵· αλλα· νο**σων· περι· ζητησει⁶· χυ· λογομα**χίας· εξ· ων· γινεται· φθονος·*

chum tuum·et frequentes

tuas infirmitates· Quorundam ho

minum peccata manifesta sunt

pcedentia ad iudicium quosdam

autem et subsecuntur· Similiter

autem et facta bona

manifesta sunt·et quae alit̄

se habent·abscondi non pos

sunt· Quicunque sunt sub iugo

servi·dominos suos

omni honore dignos arbi

trantur· Ne nomen

dñi et doctrina blasphema

tur· Qui autem fideles ha

bent dominos non con

temnat·quia fr̄s sunt sed

magis serviant

quia fideles sunt et dilecti·

qui beneficii participes

sunt·haec doce

et exhortare· Siquis aliter

docet et non adquiescit

sanis sermonibus dñi

nri ihu xpi·et ei quæ secundum

pietatem est doctrinae·superbus

nihil sciens sed lan

guens circa questiones·et pugnans

verborum·ex quibus oriuntur·invidiae

¹ προδηλα.² βλασφημεται.³ Μη.⁴ In marg. πορφυριου.⁵ In marg. contra γοδδισκαλκον· Λογομαχία pugna verborum· Λογομαχος αγαν, etiam ευαγγελιον ελληνικον.⁶ ζητησεις.

CAP. VI. contentiones blasphemiae suspiciones

v. 5 male · Conflictationes hominum
mente corruptorum ·

et qui veritate privati sunt
existimantium questum

6 esse pietatem · Est autem
questus magnus pietas

7 cum sufficientia · Nihil enim
intulimus in hunc mundum
haud dubium quia nec auferre qd

8 possumus · Habentes autem ali
menta et quibus tegamur · his

9 contenti sumus · Nam qui vo
lunt divites fieri incidunt
intemperationem et laqueum
diaboli et desideria mul
ta inutilia et nociva
quaemergunt homines

in interitum et perditionem ·

10 Radix enim omnium malorum
est cupiditas · quam quidem
appetentes erraverunt
a fide · et inseruerunt
se doloribus multis ·

11 Tu autem ο' homo dī · haec
fuge · sectare vero justitiam ·
pietatem · fidem · caritatem · patienti

12 am · mansuetudinem · Certa bonum

ερεισ · βλασφημιαι · υπονοι ·

αιπονηραι · διαπαρ_τριβαι · διεφ
θαρμενων · ανων · τον · νουν ·

και · απεστηρημενων¹ · της · αλη

θιας · νομειζοντων² · πορεισμον ·

ειναι · την · ενσεβιαν · Εστιν · δε ·

πορισμος · μεγας · η · ενσεβια · θυ

μετα · ανταρκία³ · ουδεν · γαρ ·

εισνη_ηγκαμην⁴ · εισ · τον · κοσμον ·

οτι · ουδε · εξενεγκειν · τι ·

δυνα μεθα · εχοντες · δε · δια_

προφην · χυ · σκεπακματα⁵ · τθτοις ·

αρκες_θησομεθα · Οιδε · βουλο

μενοι · πλουτειν · εμπει_τθσιν ·

εισ · πιασμον · και · παγίδα · του ·

διαβολου · χυ · επιθυμιας · πολ

λας · ανοητου⁶ · και · βλα_βερας ·

αιτινες · βυθι_ζουσιν · τθσ · ανουσ

εισ · ολεθρον · και · απωλάν ·

Ρειζα · γαρ · παντων · των · κακων ·

εστιν · η · φιλαργυρια⁷ · εστιν⁸ ·

οργομενοι⁸ · απεπλα_νηθη_σαν ·

απο · τεσ⁹ · πιστεωσ · χυ · εαυτους ·

inseruerunt

περι · επιραν¹⁰ · οδυναισ · πολλαις ·

κυ · δε · ω · ανθρωπε · του · θυ¹¹ · ταυτα ·

φευγε · διωκαι · δε · δικαι¹² · συννη¹² ·

ενσεβιαν · πιστιν · αγαπην · υπομονην ·

πραυπαθιαν · αγ_ωνειζου · τον · κα

¹ απεστηρημενων.

² Νομειζοντων.

³ ανταρκιας.

⁴ εισηγν'εγκαμεν (ε ex correctione).

⁵ σκεπασματα : in marg. σκεπασματα.

⁶ ανοητους.

⁷ Ησ τινες.

⁸ ορεγομενοι.

⁹ της.

¹⁰ περιεπιραν.

¹¹ In marg. μακ.

¹² δικαιοσυνην.

CAP. VI. λον·αγωνα·τησ πιστεωσ·επιλαβθ·

τησ·αιω^ηνιου·ζωσ·εισεν·εκλαθησ¹·χ² ομω³ λογησασ³·την·καλην·ομολογιαν³·ενωπιον·πολλον⁴·V. 13 μαρτυρων·Παραγγελλον⁵·ενωπιον·του·θ^υ·του·ζω^ογονθ^ντος·τα·παντα·χ²·ι^ν·χ^ρου·του·μαρτυρη^ν

σαντος·επιποντι·ου·πιλατθ·την·

14 καλην·ομολογιαν·Τη·ρησεσαι·την·

εντολην·ασπειλον·ανεπιλημπτον·

μεχρι·τησ·επιφαν^{ια}ς·του·κ^υ·ημων·15 ι^ν·χ^ρυ·ην·καιροισ·ι^διουσ·δειξει·ο¹ μακαριος·χ²·μονος·δυνασ·τησ·ο¹ βασιλενσ·των·βασιλενοντων·16 και·κ^ς·των·κυριευ^{ον}των·Ο·μονος·εχων·αθανασ^{ια}ν·φωσ·οικων·απροσ^ιτου·ον·ειδεν·α^μων^δ·ουδεις·ουδε·ι^δειν·δυναται·ωτιμη·κρα

17 τοσ·αιωνιον·αμην·Τοισ·πλου

σει^οισ·εν·τω^ν·αιωνι·παραγγε

λαι·μη·υψηλο·φρονιν·μηδε·ελ

πει^ζειν⁷·επιπλουτου·αδηλο^υτητι·αλλεπι·θ^ω·τω·παρεχοντι·ημιν·18 πλθσει·ωσ·εισ·απολαυσιν·αγαθω^νεργειν⁸·Πλουτει·ζειν·ενεργοισ·καλοισ·ευμετα^δοτους·ειναι·κοινωνεικθσ·19 αποθη^νσαυριζοντας·εαντοις·θεμε

λιον·καλον·εισ·τον·μελλοντα·ινα·

certamen fidei·apprehende

vitam aeternam·in qua vocatus

es et confessus bonam

confessionem·coram multis

testibus·Precipio tibi co

ram dō·qui vivificat om

nia·et ihu xpo·quiestimonium

reddidit sub pontio pilato

bonam confessionem·utserves

mandatum sine macula inrephensi

bile·usque inadventum dñi nrī

ihu xpi·quem suis temporibus osten

det beatus et solus potens

rex regum et

dñs dominantium·Qui solus

habet immortalitatem·lucem habi

tans inaccessibilem quem vidit nullus ho

minum·nec videre potest·cui honor et

imperium in sclā amen·Diviti

bus hujus saeculi praeci

pe non sublime sapere·neque spe

rare in incerto divitiarum

sed in dño qui pstat nobis omnia

abunde ad fruendum·Bene

agere divites fieri in operibus bonis

facile tribuere·communicare

thesaurizare sibi fundamen

tum bonum in futurum·ut

1 ην εκληθης. 2 ωμολογησας. 3 In marg. ομολογια. 4 πολλων. 5 Παραγγελλων. 6 ανων.

7 ελπιζειν.

8 αγαθοεργειν.

CAP. VI. apprehendant veram vitam.

v. 20 O timothee depositum custo

di · devitans profanas

vocum novitates · et oppositiones

21 falsi nominis scientiae · quam quidam

promittentes · circa fi

dem exciderunt · Gratia

tecum amen · EXPLICIT EPI

STOLA ADTIMOTHEUM · I ·

Incipit ad eundem · ii.

CAP. I. Paulus apo

I

stolus xpi ihu

pervoluntatem dī secundum promis

sionem vitae quae est in xpo ihu.

2 Timotheo carissimo filio · Gratia

misericordia · pax a dō patre et

3 xpo ihu dño nro · Gratias

ago dō cui servio aprogenito

ribus in conscientia pura ·

quam sine intmissione habeam tui

memoriam in orationibus meis

4 nocte ac die · desiderans te

videre memor lacrimarum

5 tuarum · ut gaudio implear · recor

dationem · accipiens ejus fidei

quae inte est non ficta · quae et habitavit

επιλαμβωνται · της · οντως · ζωης ·

Ω · τιμοθεε · την · παρα ^{η η}θεκεν · φυλα

ξων¹ · εκτρεπομενος · τας · βηβ^{ε η}ελους² ·

και νο^ωφωνασι³ · και · αντι^υθεσις · της ·

ψευδων⁴ · μου⁴ · γνωσης · Ην · τινες ·

επαγγελλομενοι · περι · την ·

πιστιν · ηστοχησαν · η · χαρις · με

θυμων · Επληρωθη · επι

στολη · προς · τιμοθεον · α ·

Αρχεται προς · εαυτον⁵ · Β ·

Παν^ωλοσ · απο

στολοσ · χρυ^ω · ιην^ω ·

δια · θεληματος · θυ · κατεπαγγε

λιαν · ζωης · της · εν · χρ^ω · ιην^ω ·

Τιμοθεω · αγαπητω · τεκνω · χαρις ·

ελαιος · ἱρηνη · απο ^δτῷ^δ πατρος · και ·

χρυ^ω · ἰν^ω · τθ^ω · κυ^ω · ημων · χαρειν ·

εχω · τω · θ^ω · ω · λατρευω · αποπρο

γον^ωον⁷ · εν · καθα^{ρα} · συν^ω · ἰδ^ωησει ·

ωσ · αδια · λιπτον · εχω · την · περι · σου ·

μνιαν · εν · ταις · δεησαισιν · μου ·

νυκτος · χ^ω · ημερας · επιποθω · εε⁸ ·

ιδειν · με · μνημενος · σου · των · δια

κρυων⁹ · ἵνα · χα^{ρα}σ · πληρωθω · υπο

μνησιν · λαβων · της · εν · σοι · αν · υπο

κριτου · πιστεωσ · Η · τεις · ενωκησεν ·

¹ ο · Ω · τιμοθεε την · παραθηκην φυλαξον ·
⁵ αυτον · Β ΙΙ ·

⁶ θυ (pro τῷ) ·

² βεβηλους ·

⁷ προγονων ·

³ καινοφονιας ·

⁸ σε ·

⁴ ψευδωννμου ·

⁹ δακρυων ·

CAP. I. πρωτον·εν·τη·μαμμη·σου·λοιδει·

και·τη·μη_τρι·σου·ευνικη·Πεπεισ

v. 6 μαι·δε·οτι·και·εν·σοι·Δι·ην·αιτίαν·

αναμει_μνησκω·σε·αναζω_πυριν·

το·χαρισμα·του·θυ·ο·εστιν·εν·σοι·

δια·της·επιθεσεως·των·χειρων·

7 μου·ου·γαρ·εδωκεν·ημιν·ο·θς·

πνα·δι·λιασ·αλλα·δυναμια·ωσ·

και·αγαπησ·και·σω_φρονισ_μου·

8 Μη·ουν·επαισχυνθησ·το·μαρτυ

ριον·του·κυ·ημων·μηδε·εμαι·

τον·δεσμιον·αυτου·αλλα·συν`

κακο_παθησον·τω·ευαγγελιω·κα

9 τα·δυναμιν·θυ·του·σω_σαντοσ·

ημασ·και·καλεσαντοσ·κλησί·αγια·

ουκατα·τα·εργα·ημων·αλλα

καθ'ιδιαν·προθεσιν·και·χαριν·

την·δοθεισαν·ημιν·ην¹·χρω·ιν·

προ_χρονων·αιωνιων·

10 Φανερω_θεισαν²·δε·νυν·δια·της·

επιφανιασ·του·σωτηροσ·ημων·

ιν·χρυν·καταργησαντοσ·μεν·τον·

θανατον·φοτισαντοσ³·δε·ζωην·

χ_αφθαρσίαν·δια·του·ευαγγελι

11 ου·εισ·ο·ετεθην·εγω·κηριξ⁴·και·

αποστολος·χ_διδασκαλος·εθ

12 νων·δι·ην·αιτίαν·και·ταυτα·

πασχω⁵·αλλουκ·επαισ_χυνομαι·

primum inavia tua loide·

et matre tua eunice·certus sum

autem quod etinte·Propter quam causam

admoneo te·utresuscites

gratiam dī quae est inte

perimpositionem manuum mea

rum·Non enim dedit nobis d̄s

sp̄m timoris·sed virtutis et dilecti

onis·et sobrietatis·

Noli itaque erubescere testimoni

um dñi nr̄i·Neque me

vinctum ejus·sed conlabora

evangelio·secundum

virtutem dī qui nos liberavit·

et vocavit vocatione sua sca·non

secundum opera nostra·sed secun

dum propositum suum et gratiam

quaedata est nobis·in xpo ihu

ante tempora saecularia·

Manifestata est autem nunc per in

luminationem salvatoris nostri

ihu xp̄i·qui destruxit quidem

mortem·Illuminavit autem vitam

et incorruptionem per evageli

um·In quo positū sum ego p̄dicator

et apostolus·et magister genti

um·Ob quam causam etiam haec

patior·sed non confundor·

¹ εν.² Φανερωθεισαν.³ Φωτισαντοσ.⁴ Κηρυξ.⁵ In marg. πασχα.

CAP. I. Scio enim cui credidi et certus

sum·quia potens est

depositum meum servare in

v. 13 illum diem·formam

habe sanorum verbo

rum quae a me audisti infi

de et dilectione·in xpo ihu

14 Bonum depositum custodi

per spm scm·qui habitat

15 in nobis·scis hoc·quod aver

si sunt omnes qui sunt in

asia·ex quibus fygelus et hermo

16 genes·Det miam dns

onesi phori domui·quia sepe

me refrigeravit·et catenam

17 meam non erubuit·Sed cum ro

mam venisset·sollite me quæsi

18 vit et invenit·Det illi

dns invenire miam adno in

illo die·et quanta ephesi

ministravit mihi melius tu

CAP. II. I. nosti·Tu ergo fili mi confor

tare in gra quae est in xpo

2 ihu·et quae audisti a me per

multos testes·Haec commen

da fidelibus hominibus qui

idonei erunt et alios doce

3 re·labora sicut bo

Οἶδα·γαρ·ω·πεπιστευκα·και·πε

πισμαι·οτι·δυνατος·εστιν·την·

παραδεκην¹·μου·φυλαξαι·εις·εκεινην·την·ημεραν·Ποτυ²

πουσιν·εχαι·υγεισ·εμνον·των

λογων·ων·παρεμον·ηκουσας·εν·

πιστι·και·αγαπητη·εν·χρω·ιν·

Την·καλην·παραθηκην·φυλαξον·

δια·πνσ·αγιου·ουτου·εν·οικουν

τος·εν·ημιν·οιδας·τοντο·οτι·

απεστραφησαν·μαι·παντες·οι·εν·

τη·ασια·ων·εστιν·φυγελοσ·χ·ερ

μ·γ·ηνησ³·Δωη·ελαιισ·ο·κσ·τω·

ονησει·φορου·οικω·οτι·πολλακισ·

μαι·ανεψυξεν·και·την·αλυσιν·

μου·ου·κατα·ισχυνη·Αλλα·γε

νομενος·εν·ρομη⁴·σπουδαίως·εζη

τησεν·μαι·και·ενρεν·Δωη·αυτω·

ο·κσ·ενριν·ελεος·παρά·κν·εν·εκει

νη·τη·ημερα·και·οσα·εν·εφεσσω·

δηκονησεν·Βελτειον·συ·γινωσ

κισ⁵·συ·ουν·τεκνον·μου·εν·δυ

ναμου·εν·τη·χαριτι·τη·εν·χρω·

ιν·χ·ακουσας·παρε·μου·δια·

πολλων·μαρτυρων·Ταυτα·παρά

θου·πιστοις·ανθρωποις·οτινες⁶·

ικανοι·εσονται·και·ετερους·δι

δαξαι·συνκακοπαθ⁷·ωσ·κα¹ παραθηκην.² In marg. κατα ποτυπουσιν.⁵ In marg. ψαλτηριον.⁶ Οιτινες.³ ερμogeneis.⁴ ρωμη.⁷ Συνκακοπαθησον.

CAP. II.
V. 4. λος·στρατι_ωτησ·χρῦ·ιῆν· Ουδεις·
στρατενομενος·τω·θῶ·εμπλεκε
ται·ταισ·τον·βιον·πραγμα_ταισ·
ἱνα·τω·στρατολογ_ησαντι¹·αρεση·

nus miles xpī ihu · Nemo
militans dō implicat se
negotiis saecularibus
utei placeat cui se probavit·

2

5 Εαν·δε·και·αθλη_τεισ·ου·στεφα
νον_ται·εαν μη·νομειμωσ·αθληση·
6 Τον·κοπειωντα·γεωργῶν³·δει·πρω
τον·των·καρπων·μετα·λαμβάν·
7 Νοει·ο·λεγω· Δωσει·γαρ·σοι·ο·κς·
συνεείν·εν·πασιν·
8 Μνημονευ·ιν·χρῦ·εγηγερμε
νον·εκ·νεκρων·εκ·σπερματος·
δαδ·κατα·το·ευαγγελιον·μου·
9 εν; ω·χ_κακο_παθω·μεχρι·δεσ_
μων·ωσ·κακο·υργοσ⁴·αλλο·λο_
10 γοσ·τον·θῦ·ονδε·εται· Δια
τοντο·παντα·ὑπομενω·δια·τθσ·
εκλεκτους·ἱνα·και·αυτοι·σωτη
ρίαν·τυχωσιν·τη·εν·χρῶ·
ἱν·μετα·δοξησ·αιωνειου·
11 Πιστος·ο·λογοσ·ει·γαρ·συνα_πεθα
12 μεν·και·συν_ζωομεν·ει·υπο
μενομεν·

Nam et qui certat in agone
non coronatur·nisi legitime certaverit·
Laborantem agricolam oportet pri
mum de fructibus percipere·
Intellege quaedico·dabit enim tibi
dns in omnibus intellectum·
Memor esto ihm xpm resur
rexisse amotuis ex semine
david secundum evangelium meum
in quo laboro usque ad vincula
quasi male operans·sed ver
bum dī non est alligatum· Ideo
omnia sustineo propter ele
ctos· Utetipsi salutem
consequantur·quae est in xpo
ihu cum gloria caelesti·
Fidelis sermo·nam si conmortui
sumus et convivemus·si sustine
bimus·et cregnavimus·

¹ στρατολογησαντι. ² Simile spatium in Cod. Boerner. ³ γεωργον. ⁴ Ως και λῶντρ κακουργος.

⁵ Simile spatium in Cod. Boerner.

CAP. II. Si non credimus

- v. 13 ille fidelis permanet·negare
 14 enim se ipsum non potest·haec
 commune testificans
 coram dō · Noli verbis con
 tendere · Inihilo enim utile est
 nisi ad subversionem audien
 15 tium · Sollicite curā teipsum proba
 bilem exhibere dō·operarium
 infusibilem recte tractan
 16 tem verbum veritatis · Pro
 fana autem et inaniloquia de
 vita·multum enim profici
 17 ent ad pietatem·et sermo eo
 rum utcancer serpit·ex quibus
 est hýmeneus et filetus
 18 qui a veritate excide
 runt·dicentes resurrectionem
 jam factam·subverterunt
 19 quorundam fidem sed
 firmum fundamentum dī stat
 habens signaculum hoc·
 cognōv̄ dñs qui sunt ejus·
 et discedat abiniquitate omīs qui
 20 nominat nomen dñi · In ma
 gna autem domo non solum sunt
 vasa aurea et argentea·sed
 et lignea et fictilia·et quaedam

εκεινος·πιστος·μεινει·αρνησασθαι·
 γαρ·εαυτον·ου·δυναται · Ταυτα·
 υπομειμνησκε·δι¹·μαρτυρομενος·
 ενωπιον²·του·θ̄ν· Μη·λογω
 μαχew³·επαδενει·γαρ·χρησειμον·
 επικατα·στροφη·των·ακουον
 των·σπουτασον⁴·σεαυτον·δοκει
 μον·παραστησαι·τω·θ̄ω·εργα·την·
 ανεπαισ·χυντον·ορθοτομουν·
 τα·τον·λογον·της·αληθίας⁵·τας·
 δε·βεβηλους·καινο·φωνίας⁶·πε
 ρι·ιστασον⁷· Επιπλιον·γαρ·προκο
 ψουσιν·ασεβιας·χ̄·ο·λογος·αν
 των·ωσ·γανγρα·ϊνα·νομην·εξει
 ων·εστιν·Υμενεος·και·φυλητος⁸·
 οιτινες·περι·την·αλεθίαν⁹·ησ·
 τοχησαν·λεγοντες·αναστασιν·
 ηδη·γεγον·ειναι¹⁰·και·ανατρεπον·
 σιν·την·πιστιν·τινων· Ο·μεν·
 το·ισ·τεрайος·θεμελιος·του·θ̄ν·εσ·
 τηκην¹¹·εχων·την·σφραγίδα·ταν
 την·εγνω·κ̄ς·τουσοντας·αυτον·
 χ̄·αποστητω·απο·αδικίας¹²·πας·ο·
 ονομαζων·το·ονομα·κυ·εν·με
 γαλη·δε·οικια·ουκ·εστιν·μονον
 στευη¹³·χρυσα·και·αργυρα·αλλα·
 και·ξυλεια·χ̄·οστρακεινα·και

¹ δια, ² ενωπιον, ³ In marg. λογομαχew, ⁴ Οπουδασον, ⁵ In marg. Contra γοddiscalκον,
⁶ In marg. αγ̄ κενωφώνια, ⁷ περι ιστασον, ⁸ φιλητος, ⁹ αληθία, ¹⁰ γεγον·ειναι,
¹¹ εστηκεν, ¹² αδικίας, ¹³ σκενη.

CAP. II. α·μεν; εἰς·τιμην·α·δε·εἰς·ατι·
 V. 21 μίαν·εαν·ουν·τισ·εκκαθαρη·
 εαυτον·αποτο^στων·εσται·κενυ^σ¹·
 εἰς·τιμην·ηγιασ^εμηνον²·ευχριστον·
 τω·δεσποτη·προσ·παν·εργον·αγαθον·
 22 ητοι·μασμενον·Τασ·δε·νεω·τερ^ι₂·
 κασ·επιθυμίασ·φευγε·διωκαι·δε·
 δικαι·οσυνην·αγαπην·πιστίν·
 ἱρηνην·μετα·παντων·επικαλον
 μενων·τον·κν·εκκαθαρασ·καρ
 23 διασ·Τασ·δε·μωρασ·και·απαιδευ·
 τουσ·ζητησεις·παραιτου·ἰδιω³·
 24 οτι·γεννω·σειν·μαχασ·Δουλον·
 δε·κν·ουδει·μαχεσθαι·αλλα^η₂·
 πιον·ειναι·προσ·παντασ·διδακτι
 25 κον·ανεξ·εικακον·συν·πριχοτητι·
 παιδεοντα·τους·αντικιμεν³·
 μηποτε·δωη·αντοις·ο·θς·μετα
 νοιαν·εἰς·επιγνωσιν·αληθίασ·
 26 και·ανα^η₂·ψωσειν·εκ·τησ·του·
 διαβολον·παγειδοσ·εξωγρημε
 νοι·υπαντου·εκ·το·εκεινου⁴·θε·
 CAP. III. I λημα·Τουτο·δε·γιγνωσκειται·οτι·
 εν·αισ·χαταισ·ημεραισ·εν·στησον
 2 ται·και·ροι·χαλεποι·εσονται·
 γαρ·οι·ανθρωποι·φιλαντοι⁵·
 φιλαργυροι·αλαζοντες·Υπερ·
 ηφανοι·βλασφ·μοι⁶·γονεν⁷·σιν⁷·

quidem in honorem quaedam autem in c
 tumeliam · Si quis ergo mundaverit
 se ab istis · erit vas
 in honore sc̄ificatum et utile
 dño ad omne opus bonum
 paratum · Juvenilia autem
 desideria fuge · Sectare vero
 justitiam · fidem · caritatem ·
 pacem · cum his qui invo
 cant dñm decore pu
 ro · Stultas autem et sine discipli
 na questiones devita siens
 quia generant lites · Servum
 autem dñi non oportet litigare · seman
 suetum esse ad omnes · docibilem
 patientem · cum modestia
 corripientem eos qui resistunt veritati ·
 nequando det illis d̄s p̄eni
 tentiam ad cognoscendam veritatem ·
 et resipiscant a diabo
 li laqueis · a quo cap
 ti tenentur ad ipsius vo
 luntatem · Hoc autem scito quod
 in novissimis diebus instabunt
 tempora periculosa · et erunt
 homines se ipsos amantes ·
 cupidi · elati · super
 bi · parentibus nonoboedi

¹ σκευος.² ηγιασμενον.⁶ Βλασφημοι.³ In marg. εναγ.⁴ εκεινον.⁵ Φιλανγοι.⁷ In marg. φεργυς.

CAP. III. entes · Ingrati · scelesti ·

v. 3 sine affectione · sine pace · criminatores ·

incontinentes · inmites · sine benigni

4 tate · proditores · protervi · tumidi ·

voluptatum amatores magis

5 quam dī · habentes speciem

quidem pietatis · Virtutem autem

ejus abnegantes · et hos

6 devita · Ex his enim

sunt qui penetrant do

mos et captivas ducunt

mulierculas · oneratas

peccatis · quaeducuntur va

7 riis desideriiis · semper descen

tes · et numquam ad scienti

am veritatis pervenien

8 tes · Quem admodum autem iannes

et mambres restiterunt

moysi · ita et hi resistunt

veritati · homines

mente corrupti · repro

9 bi circa fidem sed ultra

non proficient · Insipien

tia enim eorum manifesta

erit omnibus sicut et illorum

10 fuit · Tu autem assecutus

es meam doctrinam institutionem

propositum · fidem · longanimi

απεθεισ¹ · αχαριστοι · ανοσει_οι ·

αστοργοι · ασπονδοι · διαβολοι ·

ακραταις · ανημεροι · αφιλαγα

θοι² · προδοτοι³ · προπετεις · Τετυφωμενοι⁴ · φιληδονοι · μαλλον ·η φιλοθν_οι⁵ · εχοντες · μορφωσιν · ευσεβίασ_την_δε_δυναμειν⁶ ·

αντησ_ηρνη_μενοι_και_τουτους ·

αποτρεπον_εκ_τουτων⁷ · γαρει_σιν_οι_εν⁸ · δυνοντες_ει_τας_οι

κίασ_και_αιχμα_λωτιζον_τες ·

γυναικαρια · σεσω_ρευμενα ·

αμαρτειας · αγομενα · επιθυμι

αις · ποικειλλισ⁹ · παντοτε · μανθα

νοντα_και_μηδεποτε_εις_επι

γνωσιν · αληθίασ_ελθειν_δυνᾱ_

μενα_ον_προπον_δε_ϊαν_νησ ·

και_μαμβρησ_αντες_τησαν_τω ·

μωυσει_ουτως_και_αυτοι¹⁰ · ανθει

στανται_τη_αληθία_ανθρωποι ·

κατεφθαρμενοι_τον_νον_α

δοκειμοι¹¹ · περι_την_πιστιν_αλλου

προκο_ψουσιν_επιπλειον_η ·

γαρ_ανοια_αυτων_εκ_δεμοσ¹² ·

εστιν_πασιν_ωσ_και_η_εκει_νων ·

εγενετο¹³ · Εν_δε_ηκολουθη

σας_μου_διδασκαλια_τη_αγωγη ·

τη_προθεσει_τη_πιστει_τη_μα

¹ απειθεισ, ² In marg. φιλαγαθία.³ Προδοται.⁴ Τετυφωμένοι.⁵ In marg. φιλοθεος.⁶ — δε (habet supra). δυναμιν.⁷ τουστων.⁸ εις.⁹ In marg. εὐαγ.¹⁰ ουτοι (pro αυτοι).¹¹ Δδοκειμοι.¹² εκδημοσ.¹³ ετενετο.

CAP. III. κροθυμια·τη·αγαπη·τη·υπο

V. 11 μονη·τοις·διογμοις¹·τοις·παθημασειν·οιαμοι²·εγενετο·εν·αντιοχεια³·εν·ικονειω·ενλυστροις·οιουσ·δε·ι^ωργμονς⁴·υπηνιγκα·και·εκπατων⁵·με·ερ

12 ρυσατο·ο·κς·και·παν·τες·δε·

οι·θελοντες·ενσεβωσ·ζην·εν·

13 χρω·ιν·διωχ·θησονται·πονη

ροι·δε·ανθρωποι·και·γονταις⁶·

προ·ιο·ψουσειν·επι·το·χειρον·

πλανωντες·και·πλανομε

14 νοι⁷·Cy·δε·μενε·εν·οις·εμαθες·και·επιστωθης⁸·ειδωσ·παρ·τινων·εμαθησ⁹·

15 και·οτι·απο·βρεφονς·ιερα·γραμ

ματα·οιδας·τα·δυναμενα·

σε·σοφεισαι·εις·σωτηριαν·δια·

16 πιστεωσ·της·εν·χρω·ιν·Πασα·

γραφη·θεο·πνευστος·και·

ωφελειμος·προσ·διδασκαλιαν¹⁰·

προσ·ελεγμον·προσ·παι·διαν·

17 εν¹¹·δικαιοσυνη·ινα·αρτει

ος·η·ο·του·θυ·ανθρωπος·

προσ·παν·εργον·αγαθον·εξ

ηργιμενος¹²·CAP. IV. Δια·μαρτυρομαι¹³·ενωπιον·του·1 θυ·χ·χρω·ιν·του·μελλοντες¹⁴·

tatem·dilectionem·patien

tiam·persecutiones·passi

ones·qualia mihi facta sunt

antiochiae·iconio·

lystris·quales persecutiones su

stinui·et ex omnibus me eripu

it dñs·et omnes qui

volunt pie vivere in

xpo ihu persecutionem patiuntur·

mali autem homines et seductores

proficient in pejus·

errantes et in errorem mit

tentes·Tu vero permane in his

quaedidicisti·et credita sunt tibi

sciens aquo didiceris·

et quia ab infantia sacras lit

teras nosti quae te possunt

instruere ad salutem·per

fidem quae est in xpo ihu·Omnis

scriptura divinitus inspirata

utilis est ad docendum

adarguendum ad corrigendum ad rudi

endum injustitia·ut perfec

tus sit homo di·

ad omne opus bonum in

structus·

Testificor coram

do et xpo ihu qui judica

¹ διογμοις. ² Οια ἄμοι. ³ ἀντιοχεια (marg. ἀντιοχία). ⁴ δειωγμονς. ⁵ ἐκ παντων. ⁶ γοηταις.⁷ πλανωμενοι. ⁸ ἐπιστωθης. ⁹ ἐμαθες. ¹⁰ In marg. ad erudiendum προσ ἐπανορθωσιν.¹¹ + την (ante εν). ¹² ἐξηρτιμενος. ¹³ Διαμαρτυρομαι. ¹⁴ μέλλοντος.

CAP. IV. turus est vivos ac mortuos

et adventum ipsius .et

v. 2 regnum ejus .p̄dica

verbum .insta

oportune importune .argue

obseca increpa

in omni patientia et doctri

3 na . Erit enim tempus cum

sanam doctri

nam non sustinebunt .sed ad

sua desideria coa

cervabunt sibi magi

stros prurientes auri

4 bus .et a veritate quidem

auditum avertent ad

fabulas autem convertentur .

5 Tu vero vigila in omnibus la

bora .opus fac evan

gelistae .ministerium tuum

6 imple sobrius esto . Ego enim jam

delibor .et tempus meae reso

7 lutionis instat . Bonum

certamen certavi .cur

sum consummavi .fidem

8 servavi . In reliquo reposita est

mihi corona justitiae

quam reddet mihi dñs

in illa die justus

κριναι . ζῶντας . και . νεκρους .

και . την . επιφανιαν . αυτου . και .

την . βασιλιαν . αυτου . κηρυ

ξουν . του . λογον . επιστη_θει .

ευκαιρως . ακαιρως . ελευξων¹ .

παρεκα_λεσον . επι_τιμησον .

εν . παση . μακροθυμια . και . διδα

χη . Εσται . γαρ . καιρος . οτε .

τησ . ὑγιενουσε² διδασκαλῆ_

ασ . ουκ . αναξονται³ . αλλα . κα

τα . τας . ἰδιαισ . επιθυμιασ . επι

σωρεουσιν . εαυτοις . διδασκα

λους . κνηθομενοι . την . ακο

ην . και . απο . μεν . της . αλη_θιασ⁴ .

την . ακοην . αποστρεψουσιν . επι .

δε . τουσ . μυθους⁵ . εκτραπη_σονται .

συ . δε . νηφαι . εν . πασιν . και . κο

παθεσον⁶ . εργον . ποι_ησον . ευαγ

γελιστου . την . διακονιαν . σου .

πληποφορεσον⁷ . Εγω . γαρ . ηδη .

σπενδομαι . και . ο . καιρος . της . ανα

λυσεωσ . μου . εφেষτηκεν . Τον . κα

λον . αγωνα . ηγωνεισμαι . τον .

δρομον . τετελεκα . την . πιστιν .

τετηρηκα⁸ . Λοιπον . απο_και_ται⁹ .

μοι . ο . της . δικαιοσυνησ . στεφα

νοσ¹⁰ . ον . αποδοκαι¹¹ . μοι . ο . κς .

εν . εκεινη . τη . ημερα . οδικαιοσ .

¹ Ελειξον. ² ὑγιενουσησ. ³ ανεξονται. ⁴ αλη_θιασ. ⁵ In marg. Fabula μυθος inde dicitur liber μυθologiarum.

⁶ Καικοπαθησον. ⁷ πληποφορεσον. ⁸ Τετηρηκα. ⁹ αποκείται. ¹⁰ In marg. στεφανος. ¹¹ αποδωσει.

CAP. IV. κριτησ • Ον•μονον • δε•εμοι•

αλλα•και•πασιν•τοις•ηγαπηκοσιν•

την•επιφανιαν¹•αυτου•

v. 9 Σπου_δασον•ελθειν•προσ•με•τα

10 χαιωσ • Δημασ•γαρ•μαι•ενκατε

λει_πεν•αγαπησας•τον•νυν•αιω

να•και•επορευθη•εισ•θεσσαλονικην•

κρησκησ•εισ•γαλατιαν•τειτοσ•εισ•

11 δαλματιαν•λουκασ•εστιν•μονοσ•

μετεμου • Μαρκον•αναλαβων•

αγε•μετα•σε•αυτου•εστιν•γαρ•

μοι•ευχρηστοσ•εισ•διακονιαν•

12 Τυ_χεικον•δε•επεστειλα²•εισ•13 εφessον•τον•φελονην•ον•απε
λειπον•εν•τρωαδει•παρακαρπω³•

ερχομενοσ•φερε•και•τα•βιβλια•

μαλλιστα•τασ•μεμβρανασ•

14 Αλεξανδρος•ο•χαλκενσ • Πολλα•

μοι•κακα•ενεδειξατο⁴•αποδωσει•

αυτω•ο•κς•κατα•τα•εργα•αυτου•

15 ον•και•συ•φυλασσον•λειαν•γαρ•

ανθεστη•τοις•εμετεροις⁵•λογοις•16 Εν•τη•προστη⁶•μου•απολογια⁷•ουδεις•μοι•παρεγενετο⁸•αλλα•παντες•μαι•ενκατελειπον • Με⁹•αυτοις•λογεισθαι•η¹⁰•

17 Ο•δε•κς•μοι•παρεστη•και•ενε_δν

ναμωσεν•μαι•ινα•διεμου•το•

judex • Non solum autem mihi

sed et his qui diligunt

adventum ejus•

F estina ad me venire ei

to • Demas enim me dereli

quit•diligens hoc saecum

lum et abiit thesalonicam

cresces in galatiam•titus in

dalmatiam•lucas est mecum so

lus • Marcum assume

et adduc tecum•est enim

mihi utilis in ministerium•

Tichicum autem mihi

ephesum•penulam quēreli

qui troade•apud carpum•ve

niens aufer tecum•et libros

maxime membranas•

Alexander aerarius multa mala

mihi ostendit • Reddet

ei dñs secundum opera ejus•

quem et tu devita • Valde enim

restitit verbis nostris•

In prima mea defensione ne

mo mihi adfuit•sed omnes

me dereliquerunt non il

lis imputetur•

Dñs autem assitit et conforta

vit me•utperme prae

¹ In marg. επιφανα.² Απεστειλα.³ καρπω.⁴ ενεδειξατο.⁵ ημετεροις.⁶ πρωτη.⁷ In marg. απολογια.⁸ παρεγενετο.⁹ Μη.¹⁰ λογισθαι η.

CAP. IV. dicatio impleatur. et audi

ant omnes gentes. et libera

tus sum deorē leonis.

v. 18 Liberavit me dñs ab omni

opere malo. et salvum faci

et in regno suo

caelesti. Cui gloria in

saecula saeculorum amen.

19 aluta priscam et aquilam.

et onesi phori domum.

20 Erastus remansit corintho trofimum

autem reliqui mileti infirmum

21 festina ante hiemem venire.

Salutat te eubulus et pudens et li

nos et claudia et fr̄s om̄s.

22 Dñs ih̄c xp̄c cum sp̄u tuo. Gr̄a vobiscum.

EXPLICIT AD TIMOTHEUM. II.

Incipit ad titum.

CAP. I. I Paulus

serbus dñi.

apostolus autem ih̄v

xpi secundum fidem

electorum dñi et agnitionem

24 veritatis. quae secundum pietatem est

in spem vitæ aeternae. quam promi

sit qui n̄ mentitur d̄s. ante

κηρυγμα. πληρωθη. και. ακου

σωσίν. παντα¹. τα. εθνη. και. ερ

ρυσθην. εκ. στοματος. λεοντος.

Και. ερρυσατο. μαι. ο. κ̄σ. απο. παν

τος. εργου. υπονηρου. και. σω

σει. εισ. την. βασιλιαν. εαντου.

την. ηπουρανιον. Ο². δοξα. εισ.

τους. αιωνας. των. αιωνων. αμην.

Ασπασε. πρισκαν. και. ακυλαν.

και. τον. ονησιφορου. οικον.

Εραστος. εμειwein. εν. κορινθω. τροφιμον

δε. απελιπον. εν. μειλητω. ασθενευστα.

σπουδασον. προ. χειμωνος³. ελθειν.

Ασπαζονται. σε. ευβελος. χ̄. παδης. χ̄. λει

νος. χ̄. κλανδια. χ̄. οι. αδελφοι. παντες.

Ο. κ̄σ. μετα. τα. π̄νσ. σου. Η. χαρισ. μεθυμων.

Ετελεσθη⁴. προσ. τιμοθεον. Β.

Αρχεται προς τιτον.

Παυλος

δουλος. θ̄ν.

αποστολος. δε. ιην.

χ̄ρν. κατα. πιστιν.

εκλεκτων. θ̄ν. και. επιγνωσιν⁵. α

ληθιας. της. κατα. ευσεβιαν. εν

ελπιδει. ξωης⁶. αιωνον. αν⁷ επιγ

γειατο. ο. αψευτος⁸. θ̄σ. προ.

15

¹ παντες παντα.

² επουρανιον Ω.

³ χειμωνος.

⁴ Ετελες.

⁵ επιγνωσιν.

⁶ ζωης.

⁷ Ην (pro αν).

⁸ αψευστος.

CAP. I. *Χρονων·αιωνων·φανερω*
v. 3*σεν¹·δε·και·ροις·ιδιοις·τον·λο
γον·αυτου·ενκηρυγματι·**ο·επιστευθην·εγω·κατειπιζα
γην²·του·σωτη^ρσο³·ημων·θ^ν·**4 τειτω·γνησειω·τεκνω·κατα
κοινην·πιστιν·χαρις·και·ι
ρηνη·απο·θ^ν·πατρος·και·κ^ν·
ιην·χ^{ρν}·τον·σωτηρος·ημων·**5 ουτου⁴·χαρειν·απελειπον·
σε·εν·κρητη·ινα·τα·λειπον·
τα·δει·ορθωσησ·και·καταστη
σεις·κατα·πολειν·πρεσβυτε
ρους·ωσ·εγω·σοι·διαταξαμην·**6 Επισ⁵·εστιν·ανεκκλητος⁶·Μιας·
γυναικος·ανηρ·τεκνα⁷·εχων·
πιστα·μη·εν·κατηγορια·ασω**7 τιας·η·ανυποτακτα·Δει·
γαρ·τον·επισκοπον·ανηγκλη
τον⁸·ειναι·ωσ·θ^ν·οικονομον⁹·
μη·λυθαδην¹⁰·μη·οργειλον·
μη·παροινον·μη·πληκτην·**8 μη·αισχροκερδην·Αλλα·φι
λοξενον·φιλαγαθον·σωφρο
να·¹¹·δικαιον·οσειον·ενκρα**9 τη·αντεχομην¹²·τον·κατα·
την·διδαχην·πιστου·λογου·
ινα·και·δυνατος·η·και·πα*

tempora saecularia manife
stavit autem temporibus suis ver
bum suum in praedicatione
quae credita est mihi secun
dum p̄ceptum salvatoris nostri dī
tito dilecto filio secundum
communem fidem gr̄a·et pax
a dō patre et dño
ih̄u xp̄o salvatore nostro
hujus rei gratia reliqui
te cr̄ate ut ea quae desunt
corrigas et constitu
as per civitates p̄sbite
ros sicut ego tibi disposui
Siquis sine crimine est unius
uxoris vir filios habens
fideles non in accusatione luxu
riae aut non subditos oportet
enim ep̄m sine crimi
ne esse sicut dī dispensatorem
non superbum n̄ iracundum
non vinolentum non percussorem
n̄ turbis lucri cupidum sed hospita
lem benignum sobri
um·justum·sc̄m·continen
tem amplectentem eum qui secundum
doctrinam est fidelem sermonem
ut potens sit exhorta·

¹ In marg. επιφανια. ² κατεπιταγην. ³ σωτηρος. ⁴ Τουτου. ⁵ Ει τις. ⁶ ανεγκλητος.
⁷ In marg. αγαν. ⁸ ανεγκλητον. ⁹ In marg. αγ. ¹⁰ λυθαδην. ¹¹ Ωφρωνα. ¹² αντεχομενον.

CAP. I. li in doctrina

sana et eos qui contra

v. 10 dicunt arguere·sunt

enim multi et inoboedientes

vaniloqui seducto

res·maxime qⁱ decircumcisione sunt

11 quos oportet redargui·qui

universas domos subvertunt

docentes quae non oportet

12 turpis lucri gratia·Dixit

autem quidam ex illis proprius ipsorum propheta·Cretenses semper m̄daces

13 malæ bestiae·ventres pigri·

Testimonium hoc verum est

quam ob causam increpa illos

dure·ut sani sint

14 in fide·non intendentes

judaicis fabulis·et manda

tis hominum aversantium

15 se a veritate·Omnia

munda mundis·Coinquina

tis autem et infidelibus

nihil mundum·sed iniquiina

tæ sunt eorum et mens et

16 conscientia·Confiteantur

se nosse d̄m factis autem

negant cum sint abhomena

biles et increduli·et ad om̄e
f

ρακαλιν·εν·τη·διδασκαλια·

τη·υγει·εννουση·και·του·σαν

τιλεγοντασ·ελεγχειν·εισειν·

γαρ·πολλοι·και·ανπο·τακτοι·

και·μαται·ολογοι·και·φρεναπα

ται·μαλλιστα·οι·εκ·περιτομησ·

ουσ·δει·επιστομιζιν·οιτινες·

ολουσ·οικουσ¹·ανατρεπουσιν·

διδασκοντες·Α·μη·δει·

αισχρο·κερδουσ·χαρειν·ειπεν·

δε·τισ·εξαυτον²·ιδιος·προφητες³·κρηταισ·αι·ψευσται·κα

κα·θηρῶ·γαστερες·αργαι·η·

μαρτυρια·αυτη·εστιν·αληθης·

δι·ην·αιτειαν·ελεγχε·αυτους·

αποτομωσ·ἵνα·ὑγει·ενωσειν·

εν·τη·πιστι·μη·προσ·εχοντες·

ἰουδαικοις·μυθοις·και·ενταλ

μασῖν·ανθρωπων·αποστρεφο

μενων·την·αληθιαν·Παντα·

καθαρα·τοις·καθαροις·τοις·δε·

μεμειαμενοις·και·απιστοις·

ουδεν·καθαρον·αλλα·μεμει

νται·αυτων·και·ονουσ·και·

η·συνῆδῃσεις·θν·ομλογου

σειν⁴·ἰδεναι·τοις·δε·εργοις·

αρνουνται·βδελυκτοι

οντες·κα·απιθεις·και·προσ·

¹ ουκουσ.² αυτων.³ προφητης.⁴ ομολογουσιν.

CAP. I. παν·εργον·αγαθον·αδοκειμοι·

opus bonum reprobī

CAP. II. υδε; λαλει·απρεπει·τη·ῦ
V. ITu autem loquere quæ decet sa
nam doctrinam

γει·εννουση·διδασκαλια·

Senes sobrios esse

2 Πρεσβυτας·νη·φαλει·ου²·ειναι·

pudicos·prudentes·sanos

σεμνον³·σωφρονα³·ῦγειεν·

in fide·in dilectione et

νοτας·τη·πιστει·τη·αγαπη·τη·

patientia·Anus simili

3 υπομονη·Πρεσβυτειδασ·ωσ·

ter in habitu sancto

αυτωσ·εν·κατα·σχηματι⁴·ῖερο·

non criminatrices non

πρεπεισ·Μη·διαβολουσ·μη·

vino multo servientes

οινω·πολλω·δε·δουλωμενα⁶·bene docentes·ut pudicitamⁱ

4 καλο·διδασκαλουσ·ινα·σωφρο

doceant·Adolescentulas ut

νιζουσειν⁷·Τας·νεασ·φιλαν

viros suos ament filios diligant·

δρουσ·ειναι·φιλο·τεκνονσ·

prudentes·castas·dom' curam habentes

5 σωφρονασ·αγνασ⁸·οικουργουσ·

benignas subditas

αγαθασ·υπο·τας·σομενασ·τοις·

viris suis·ut non blasphe

ἰδιοις·ανδρασιν·ινα·μη·ολο

metur verbum dī

γος·του·θυ·βλασφημηται·

Juvenes similiter horta

6 Ουσ⁹·νεωτερουσ·ωσαντωσ·παρα

re ut sobrii sunt·In omnibus te

7 καλει·σω·φρονιν·περιπαντα·σε

ipsum prebe exemplum

αυτον·παρεχομενοσ·τυπον·

bonorum operum in doctri

καλων·εργων·εν·τη·διδασκα

na·In integritate·In gravitate·

λια·αφθονιαν·σεμνοτητα·

verbum sanum in reprehē

8 λογον·ῦγεινη¹⁰·ακαταγνωσ·

sibile·Ut is qui ex adverso est

τον·ινα·ο·εξεναντιασ·

vereatur nihil habens ma

εντραπη·μηδην¹¹·εχων·λεγειν·

lum dicere denobis

περι·ημων·φανλον·

servos dominis suis

9 Δουλουσ·ἰδείοις¹²·δεσποταισ·

sub ditos esse·In omnibus·

υποτας·σεσθαι·εν·πασιν·ευαρεσ·

¹ Ου. ² νηφαιλιουσ. ³ In marg. σεμνα. ⁴ Κατα στηματι. ⁵ In marg. σχημα R στημα. ⁶ δεδουλωμενασ.⁷ σωφρονιζουσιν p.m. ⁸ In marg. αγνα αγαθα. ⁹ Τουσ. ¹⁰ ῦγεινη. ¹¹ Μηδεν. ¹² δέ᾽ ἰδείοις.

CAP. II. placentes·non contra dicen

v. 10 tes·non fraudulent

sed in omnibus fidem bonam

ostendentes · Ut doctri

nam salvatoris nostri

ornent in omnibus

11 Apparuit enim gratia dī

salvatoris nostri omnibus homi

12 nibus erudiens nos

ut abnegantes impieta

tem et saecularia deside

ria·sobrie·et juste·et

pie vivamus in hoc sae

13 cula·expectantes

beatam spem et adven

tum gloriae magni

dī·et salvatoris nostri ih̄v xp̄i·

14 Qui dedit semetipsum pro nobis

ut nos redimeret ab omni

iniquitate·et mundaret

sibi populum acceptabilem sec

15 tatorem bonum operum haec

loquere et exhortare·et argue

cum omnino imperio nemo

te contemnat·

CAP. III. I dmone illos principibus

et potestatibus subditos esse

dicto obedire ad omne o

τους·ειναι·μη·αντι λεγον·

τας·μη·δενος·φιζομενου¹·αλλα·πασαν·εν·δικνυ^υ·μενο³·πιστιν·αγαθην³·ινα·την·διδασκαλιαν·την·του σωτηρο³·ημων·

θ̄ν·κοσμωσειν·εν·πασιν

Επεφανη⁴·γαρ·η·χαρις·του·θ̄ντου·σωτηρο^η·ημων·πασιν·αν

θρωποισ·παιδευουσα·ημασ·

ινα·αρνησαμενοι·την·ασεβεῑ

αν·και·τας·κοσμεικασ·επιθυμι

ασ·σωφρονω^οσ⁶·και·δικαιωσ·και·

ενσεβωσ·ζησωμεν·εν·τωνν·

αιωνει⁷·Προσ·δε·χομενοι·την·

μακαριαν·ελπειδα·και·επιφα

νιαν·της·δοξης·του·μεγαλου·

θ̄ν·και·σωτηρο³·ημων·χ̄ν·ιην

Οσ·εδωκεν·εαυτον·ῡπερ·ημων·

ινα·λυτρωσεται·ημασ·απο·πα

σης·ανομιας·χ̄·καθαρειση·ε

αντω·λαον·περι·ουσειον·ζηλω·

την·καλων·εργων·ταυτα·λε

λει⁸·και·παρακαλει·και·ελεγχαι·μετα·πασης·επιταγη⁹σ⁹·μηδεις·

σου·περι·φρονειτω

πομειμνησ·και¹⁰·αυτους·αρ

χαισ·εξουσιαισ·Υποτασσεσθαι·

και·πειθαργειν·προσ·παν·ερ

¹ μηδενος φιζομενουσ. ² ενδικνυμενουσ. ³ In marg. αγαθα. ⁴ In marg. In nativitate christi.⁵ σωτηροσ. ⁶ Σωφρονωσ. ⁷ ᾱωνει. ⁸ λαλει. ⁹ In marg. ευαγγελ. ¹⁰ ὁπομειμνησ και.

CAP. III. γον αγαθον· ετοιμουσ· ειναι·

v. 2 μη· βλασφημειν· αμαχουσ·

ειναι· επει· εικεισ· πασαν· εν·

δι· κνυμενουσ· πραοτητα·

προς· παντας· ανθρωπουσ·

3 Ημεν· γαρ· ποτε· και· ημεισ· ανοητοι·

απειθεισ· πλανωμενοι· δολεν

ουτεσ¹· επιθυμειαισ· και· η· δο

ναισ· ποικελαισ· εν· κακια· και·

φθονω· δια· γοντεσ· οτοι· πητοι·

μισουντεσ· αλληλουσ·

4 Οτε· δε· χρηστοτησ· και· ηφια

ανθρωπία· επεφανη^τ· σου³· σω

5 τηροσ· ημων· θυ· ουκ· εξ· ερ

γων· των³· δικαιοσυνη· α

εποι· ησαμεν· ημισ· αλλα· κατα·

το· ελεοσ· αυτου· εωσεν⁴·

ημασ· δια· λουτρον· παλιν· γε

νεσειασ· ^ω ανακαινω· σεωσ·

6 δια· πνσ· αγιου· ουεξεχεν·

εφ· ημασ· πλουσειωσ· δια· ιν· χρυ·

7 του· σ· τηροσ⁵· ημων· ινα· δικαι

ωθεντεσ· τη· εκεινου· χαριτη·

κληρονομαι⁶· γεννηθωμεν·

καθελπιδα· ζωησ· αιωνιου·

8 Πιστοσ· ο· λογωσ⁷· και· περι· του

των· βουλομαι· σε· δια· βεβαι

ουσθαι· ινα· φροντι· ζωσειν·

pus bonum paratos esse neminem

neminem blasphemare non litigiosos

esse· sed modestos· omnem osten

dentes mansuetudinem

ad omnes homines·

Eramus enim et nos aliquando insipientes

Increduli errantes servi

entes desideris· et volu

ptatibus variis· In malitia· et invi

dia agentes· odibiles·

odientes· invicem·

Cum autem benignitas et huma

nitas apparuit salva

toris nri dī non ex operi

bus justitiae· quae

fecimus nos sed secundum

suam misericordiam salvos nos

fecit per lavacrum regenerati

onis et renovationis

sps scī quem effudit

in nos abunde per ihm xpm

salvatorem nostrum· ut justifi

cati gratia ipsius

heredes simus secun

dum spem vitæ æternæ·

Fidelis sermo· et de his

volo te confirma

re· ut curent

¹ Δουλευοντεσ. ² του. ³ + εν (post των). ⁴ εσωσεν. ⁵ σωτηροσ. ⁶ Κληρονομοι. ⁷ λογος.

CAP. III. bonis operibus prae esse qui
 credunt dō . Haec sunt
 bona et utilia homini
 v. 9 bus . Stultas autem questionēs et
 genealogias . et contentiones .
 et pugnas legis devita
 sunt enim inutiles et va
 10 nae . Hereticum hominem
 post . unam et secundam correp
 11 tionem devita . sciens quia sub
 versus est qui ejusmodi est . et delin
 quit cum sit proprio judicio damnatur ;
 12 Cum misero ad te arthemam
 aut tichicum . festina ad me ve
 nire nicopolim . Ibi enim
 13 statui hiemare . Zenam
 legis peritum et apollo .
 sollicite premitte . Ut ni
 14 hil illis desit . dis
 cant autem et nostri bo
 nis operibus prae esse ad
 usus necessarios . ut non
 15 sint infructuosi . Salutant te
 qui tecum sunt omnes . Saluta
 qui nos amant in fide .
 Gratia dī cum omnibus vobis Amen .
 EXPLICIT EPISTOLA AD TITUM ;

καλων . εργων . προῖστασθαι . οι .
 πεπιστευκο . τεσ . θω . Ταυτα . εστιν .
 καλα . χυ . ωφελειμα . τοις . ανθρω
 ποις . Μω¹ρασ¹ . δε . ζητисει² . και .
 λογομαχία³ . και . ερειν . και . μα
 χασ . νομικας . περιστασο .
 εισειν⁴ . γαρ . ανωφελισ . και . μα
 ταιοι . αιρετικον . ανθρωπον .
 μετα . μίαν . νουθεσιαν . η . δεν
 τερα . παρτοναι . ιδωσ . οτι . εξεσ
 τρεπται . ο . τοι . ουτος⁵ . και . αμαρταν
 νει . ων . αυτο . κατα . κρι . τοσ .
 Οταν . πεμψω . αρτεμαν . προσ . σε .
 η . τυχικον . σπουδασον . ελθειν .
 προσ . μαι . νικοπολιν . εκει . γαρ .
 κεκριτα⁶ . παραχειμασαι . ζηναν .
 τον . νομικον . και . πολλω . να
 ταχαιωσ . προπεμψον . ινα .
 δεν . αυτοις . λειπη . man . θανε
 τωσαν . δε . χυ . οι . ημετεροι . κα
 λων . εργων . προιστασθαι . εισ
 τας . αναγκαιας . χριας . ινα . μη .
 ακαρποιωσειν . σπαζονται⁷ . σε .
 οι . μετεμου . παντες . ασπασε
 τονσ . φιλονυτας . ημας . εν . πιστι .
 Η χαρεις . τον . θυ . μετα . παντων . νμων . αμ .
 Ετελεσθη επιστολη προσ τιτον

¹ Μωρασ.² ζητησεις.³ In marg. λογομαχια.⁴ In marg. αγα.⁵ τουνουτος p.m.⁶ κερικα.⁷ Ασπάζονται.

Ἀρχεται προσ

φιλημονα

v. 1 Παυλος · δεσμειοις¹ · χρυ ·

ιυ · και · τεμοθει² ·

αδελφος³ · φιλημονει ·

τω · αγαπητω · και · συνεργω · ημων ·

2 και · αμφια · τη · αδελφη · και · αρ

χιππω · ⁴συν στρατιω · τη · ημων ·

και · τη⁵ · κατοικον · σου · εκκλησεια ·

3 χαρεις⁶ · υμιν · και · ιρηνη · απο · θυ ·

πρσ · υμων⁷ · και · κυ · ιυ · χρυ ·

4 υχαριστω⁸ · τω · θω · μου · παντοτε ·

μνιαν · σου · ποιουμενος · επι ·

5 των · προσ · ευχων · μου · ακου

ων · σου · την · αγαπην · και · την ·

πιστιν · ηνεχεις · προς · τον · κυ ·

ιη⁹ · και · εις · παντα · τους · αγι

6 ουσ · ινα · πωσ · ηκοινωνια¹⁰ · της ·

πιστεωσ · σου · ενεργησεν · ηται ·

εν · επιγνωσει · παντωσ¹¹ · εργου · αγα

θου · του · εν · υμιν · εις · χυ · ιυ ·

7 χαραν · γαρ · πολλην · εσχον · και ·

παρακλησι · επι · τη · αγαπη · σου ·

οτι · τα · σπανχνα¹² · των · αγιων · ανα

8 πεπανται · δια · σου · αδελφοι¹³ · Διο ·

πολλην · εν · χρω · παρρησιαν · εχων ·

Incipit ad phi

le monem

Paulus vinc̄tus xp̄i

īhu et timotheus

frater · filemoni

dilecto et adjutori nostro

et appiae sorori et ar

chippo commilitoni

et ecclesiae quae in domo tua est ·

gratia vobis et pax a dō

patre nostro et dño īhu xpō ·

Gratias ago dō meo semper ·

memoriam tui faciens in

orationibus meis · Audi

ens caritatem tuam · et

fidem quam habes in dño

īhu · et in omnes sanc

tos ut communicatio

fidei tuae evidens fiat

in agnitione omnis bo

ni · In vobis in xpō īhu ·

gaudium enim magnum habui et

consolationem In caritate tua

quia viscera scōrum requie

verunt per te frater · Propter quod

multam In xpō fiduciam habens

¹ δεσμειος. ² τεμοθεος. ³ + ö (ante Αδελφος) at forsan s.m. ⁴ + τω (ante συνστρ.)

⁵ τη κατοικον vel κατοικοι p.m. ⁶ εκκλησία. ⁷ ημων. ⁸ Ευχαριστω.

⁹ ιη.

¹⁰ η. κοινωνια.

¹¹ παντος.

¹² σπλανχνα.

¹³ αδελφαι.

λειπει· τουτ^ο· μοι· ελλοτα¹·
 v. 19 Εγω· παυλος· εγραψα· τη· εμη
 χει· εγω· αποτεισω· ινα· μη·
 λεγω· σοι· οτι· και· σε· αυτον·
 20 μοι· προσυφεισ· ναι· αδελ
 φαι²· εγω· σοι³· οναιμην· εν·
 κω· αναπαυσον· μουτα·
 σπανχνα· εν· χρω·

21

22

Folium ultimum deerat in Autographo.

23

[R. B.]

24

25

bet· hoc mihi imputa
 Ego paulus scripsi mea
 manu · Ego reddam· ut non
 dicam tibi quod et te ipsum
 mihi debes · Ita fra
 ter ego te fruar· in
 dño refice vis
 cera mea in xpo·
 Confidens oboedientia tua
 scripsi tibi · Sciens quoniam et
 super id quod dico tibi
 facies · Simul autem et pa
 ra mihi hospitum · Nam
 spero per orationes vestras
 donari me vobis · Salutant
 te epaphras concaptivus
 meus in xpo ihu · Mar
 cus· Aristarchus· Demas·
 et lucas· adjutores mei·
 Gratia dñi nrī ihu xpī
 cum spū vestro AMEN;

¹ ελλογα.

² αδελφε^{η. αι} (sic).

³ σου.

⁴ Spatium vacuum habet Cod. Boernerianus.
ad laudicenses incipit epistola.

⁵ Ad finem: Προσ λαουδακησας αρχεται επιστολη.

ADDENDUM: p. 8. Rom. v. 16, ουχ (pro ουκ) Cod. Boerner.

K K 2

Incipi Argumentum in epistolam ad hebreos

Inprimis dicendum est. cur apostolus paulus In hac epistola scribendo non servaverit morem suum. ut vel vocabulum nominis sui. vel ordinis scriberet dignitatem. Haec causa est. quod ad eos scribens qui ex circumcisione crediderant. quasi gentium apostolus et non hebreorum. Sciens quoque eorum superbiam. suamque humilitatem ipse demonstrans. meritum officii sui noluit ante ferre. Nam simili modo etiam iohannes apostolus propter humilitatem In epistola sua. Nomen suum eadem ratione non ptulit. Hanc epistolam ergo fertur apostolum ad hebreos conscriptam hebraica lingua misisse. Cujus sensum et ordinem retinesⁿ lucas evangelista post discensum beati apostoli pauli. greco sermone composuit.

EXPLICIT ARGUMENTUM ;

INCIPIT IPSA EPISTOLA

AD HEBRÆOS

I. 1 Multifaria

multisque

modis olim d̄s loquens

2 patribus In prophetis. Novissime diebus istis. locutus est nobis in filio. quem constituit heredem universorum. per quem
3 fecit et saecula. Qui cum sit splendor gloriae et figura substantiae ejus. portans que omnia verbo virtutis suae. purgationem peccatorum faciens. sedet ad dexteram
4 majestatis in excelsis. Tanto melior angelis effectus. quanto differentius prae illis. no
5 men hereditavit. Cui enim dixit aliquando angelorum. filius meus es tu ego hodie genui te? et rursum. Ego ero illi in patrem.
6 et ipse erit mihi in filium. et cum iterum Introducit promogenitum in orbem terrae.
7 dicit et adorent eum omnes angeli d̄i. et ad angelos quidem dicit. Qui facit angelos suos sp̄s. et ministros suos flammam ignis.
8 nis. Ad filium autem. tronus tuus d̄s in saeculum saeculi. Virga aequitatis
9 virga regni tui. Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem propterea
unxit te d̄s d̄s tuus oleo exultationis
10 onis pre participibus tuis. Et tu

ver.
in principio dñe terram fundasti.
et opera manuum tuarum sunt caeli.
11 ipsi peribunt tu autem permanebis.
et omnes ut vestimentum veterescent.
12 et velut amictum mutabis eos.
et mutabuntur. Tu autem idem ipse es.
13 et anni tui non deficient. Ad quem
angelorum autem dixit aliquando.
sede a dextris meis. quo ad usque ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
14 Nonne omnes sunt amministratorii
sps in ministerium missi. propter eos
qui hereditatem capiunt salutis.

II. 1 Propterrea abundantius oportet obser
vare nos ea quae audivimus ne forte
2 super effluamus. Si enim qui per
angelos dictus est sermo factus est fir
mus. et omnis praevaricatio et inoboe
dientia accepit justam mercedis retribu
3 tionem. quomodo nos effugiemus si tan
tum neglexerimus salutem. Quae cum
initium accepisset enarrari per dñm
ab eis qui audierunt. In nobis con
4 firmata est. contestante dō signis
et portentis. et variis virtutibus et
sps scī distributionibus secundum suam
5 voluntatem. non enim angelis sub
jecit d̄s orbem terrae futurum.

ver.
6 de quo loquimur. Testatus est
autem in quodam loco quidam
dicens. Quid est homo quod
memor es ejus aut filius hominis
7 quoniam visitas eum. minuisti
eum paulominis ab angelis gloria
et honore coronasti eum et con
stituisti eum super opera manuum
8 tuarum. omnia subjecisti sub pe
dibus ejus. In eo enim quod ei
omnia subjecit. nihil dimisit.
non subjectum ei. Nunc autem
9 necdum videmus omnia subjecta ei. eum
autem qui modico. quam angeli mino
ratus est. Videmus iħm propter pas
sionem mortis ejus. gloria et hono
re coronatum. Ut gratia dī pro omni
10 bus gustaret mortem. Dicebat enim
eum propter quem omnia. et per omnia
qui multos filios in gloriam ad
duxerat. auctorem salutos eorum.
per passiones consummare.
11 Qui enim scīficat. et qui scīficatur
ex uno omnes. Propter quam cau
sam non confunditur fratres
12 eos vocare dicens. nuntiabo no
men tuum fratribus meis. In medio
13 ecclesiae laudabo te. Et iterum

ver.

Ego ero fidens in eum . et iterum .
 ecce ego et pueri mei . quos mihi
 14 dedit d̄s . Quia ergo pueri com
 municaverunt carni et sanguini .
 et ipse similiter participavit his
 dem . ut per mortem destrueret eum .
 qui habebat mortis imperium . Id est
 15 diabolum . et liberaret eos qui timo
 re mortis per totam vitam obnoxii erant
 16 servituti . Nusquam enim angelos app̄
 17 hendit . sed sem̄ abrahæ app̄hendit Un
 de debuit p̄ omnia fratribus simili . ut mi
 sercors fieret et fidelis pontifex ad
 d̄m . ut propitiaret delicta populi .
 18 In eo enim in quo passus . ipse
 temptatus . potens est et eis qui
 temptatus auxiliari .

III. 1 Unde fratres sci . vocationis cælestis

participes . considerate apostolum
 et pontificem confessionis nostræ
 2 ihm̄ . qui fidelis est ei qui fecit illum .
 sicut et moyses in omni domo
 3 illius . Amplioris enim gloriæ
 iste prae moyse dignus habitus
 est . quanto ampliores hono
 rem habet domus qui fabri
 4 cavit illam . omnis namque
 domus fabricatur ab aliquo .

ver.

qui autem omnia creavit d̄s est .
 5 et moyses quidem fidelis erat in tota
 domo ejus tamquam famulus . In testi
 monium eorum quæ dicenda sunt .
 6 X̄ps vero tamquam filius in domo sua .
 quæ domus sumus nos . si fiduciam et
 gloriam spei usque ad finem
 firmam retineamus .
 7 Quapropter sicut dicit sp̄s sc̄s . Hodie
 8 si vocem ejus audieritis . nolite obdu
 rare corda vestra . Sicut in exacerba
 tione secundum diem temptationis
 9 in deserto . Ubi temptaverunt me pa
 tres vestri . probaverunt opera mea .
 10 Quadraginta annis . propter quod infen
 sus generationi huic . et dixi semper
 errant corde . Ipsi autem non cogno
 11 verunt vias meas . sicut juravi in ira mea
 12 si introibunt in requiem meam . Videte fra
 tres ne forte sit in aliquo v̄rm cor malig
 num incredulitatis discedendi
 13 a d̄o vivo . sed adhortamini vosmet
 ipsos per singulos dies . donec
 hodie cognominetur . ut non obdu
 retur quis ex vobis fallatia peccati .
 14 Participes enim x̄pi . effecti
 sumus . si tamen initium substan
 tiæ ejus usque ad finem

^{ver.}
 15 **f**ermam retineatis . Dum dicitur
 hodie si vocem ejus audieritis . nolite
 obdurare corda vestra . quem admodum
 16 in illa exacerbatione . quidam enim
 audientes exacerbaverunt sed non
 universi qui profecti sunt ab egypto per
 17 moysen . quibus autem infensus est qua
 draginta annis . Nonne illis qui pec
 caverunt . quorum cadavera pro
 18 strata sunt in deserto . quibus autem ju
 ravit non intrare in requiem ipsius
 Nisi illi illius qui increduli fuerunt
 19 et videmus quia non potuerunt intro
 20 ire . propter incredulitatem . Timeamus
 ergo ne forte relicta pollititatione
 intro eundi in requiem ejus existimetur
 aliquis ex vobis deesse .
 21 **t**enim et nobis nuntiatum est quem
 admodum et illis . sed non profuit illis
 sermo auditus . non enim mixtis fidei
 22 eorum ex his quae audierunt . Ingre
 diemur enim in requiem qui credimus
 quem admodum dixit . Sicut jura
 vi in ira mea . si introibunt in requiem
 meam et quidem operibus ab institu
 23 tione mundi factis . dixit enim in
 quodam loco . de die septima sic
 et quievit d̄s die septima ab omnibus

^{ver.}
 5 operibus suis . et in isto rursum
 si introibunt in requiem meam .
 6 Quō ergo super est quosdam in
 troire in illam . et hi quibus
 prioribus adnuntiatum est non
 introierunt propter incredulita
 7 tem . Iterum terminat diem
 quendam hodie in david dicendo
 post tantum temporis sicut supra .
 dictum est . hodie si vocem ejus audi
 eritis nolite obdurare corda
 8 vestra . Nam si eis jesus requiem
 praestitisset . numquam de alia
 9 loqueretur . sabbatismus populo
 10 dī . Qui enim ingressus est in requiem
 ejus . etiam ipse requievit ab ope
 ribus suis . sicut a suis d̄s .
 11 estinemus ingredi ergo in illam re
 quiem . Ut ne in id ipsum quis incidat
 12 incredulitatis exemplum unius
 enim est sermo dī et efficax et
 penetrabilior omni gladio
 ancipiti et pertingens usque ad divi
 sionem animae ac sp̄s . compagum
 quoque et medullarum et discretor
 cogitationum et intentionum
 13 cordis et non est ulla creatura

ver.
invisibilis in conspectu ejus. omnia enim
nuda et aperta sunt oculis ejus

14 Ad quem nobis sermo habentes
ergo pontificem magnum qⁱ pene
travit caelos ihm filium dī. tene
amus confessionem ejus.

15 Non enim habemus pontificem qui non
possit compati infirmitatibus nostris
temptatum autem per omnia pro simili
tudine carnis absque peccato

16 deamus ergo cum fiducia ad
thronum gratiae. ut mīam consequa
mur. et gratiam inveniamus in

V. 1 auxilio oportuno. omnis namque
pontifex ex hominibus assumptus
pro hominibus constituitur in his quæ sunt
ad dīm. ut offerat dona et sacri

2 ficia pro peccatis. qui c̄ dolore pos
sit his qui ignorant et errant qm̄
et ipse circum datus est infirmita

3 te. et propterea debet quem admo
dum et pro populo. Ita etiam
pro semet ipso offerre pro peccatis

4 Nec quis quam sumit sibi honorem
sed qui vocatur a dō tamquam

5 aaron. Sic et xps non semet ipsum
clarificavit ut pontifex fieret
sed qui locutus est ad eum. filius

ver.
6 meus est ego hodie genui te. quem
ad modum. et in alio loco dicit. Tues
sacerdos in aeternum secundum ordinem
7 melchisedech. Qui in diebus carnis
suae preces supplicationesque ad eum.
qui possit salvum illum a morte face
re. cum clamore valido et lacrimis
offerens. et exauditū est pro sua reverentia
8 t quidem cum esset filius dī didicet
ex his quæ passus est oboedientiam
9 et consummatus factus est omnibus ob
tem perantibus sibi causa salutis aeternæ
10 appellatus a dō pontifex. juxta

11 ordinem melchisedech. De quo gran
dis nobis sermo est. et in interptabilis
addicendum. qm̄ inbecillis facti estis
12 ad audiendum. et enim cum debetis
magistri esse propter tempus. rursum
indignetis ut vos doceamini quæ sint
elementa exordii sermonum dī
et facti estis quibus lacte opus sit

13 non solido cibo. Omnis enim qui lac
tis est particeps. expers sermonis justi

14 tiae. parvulus enim est. Perfectorum
autem est solidus cibus. eorum qui pro
consuetudine exercitatos habent sensus
ad discretionem boni ac mali

VI. 1 ua propter inter mittentes inchoa

tionis xpi sermonem . ad perfectionem
 feramur . Non rursum jacentes
 fundamentum poenitentiae ab operibus
 mortuis et fidei addm baptismatum
 doctrinae . Inpositionis quoque manuum
 ac resurrectionis mortuorum et judicii
 aeterni . et hoc faciemus si quidem
 si permiserit ds . impossibile est enim
 eos qui semel sunt inluminati gustaverunt
 etiam domum caeleste et participes
 sunt facti sps sci . gustaverunt nihil
 ominis di verbum virtutesque scil ven
 turi et prolapsi sunt renovari rursum
 ad poenitentiam . Rursum crucifigen
 tes sibi et ipsis filium di et ostentui
 habentes . Terra enim saepe venien
 tem super se bibens imbrem et generans
 herbam oportunam illis a quibus
 colitur . accipit benedictionem a do
 proferens autem spinas ac tribulos reproba
 est et maledicto proxima cujus consumma
 tio in combustionem
 onfidimus autem devobis dilectissimi
 meliora et viciniora salutis . tam
 et si ita loquimur . Non enim injustus
 ds . ut obliviscatur operis vestri et dilec
 tionis quam ostendistis in nomine .
 ipsius qui ministrastis scis et ministra

ver.
 11 tis cupimus autem unum quemque
 vestrum eandem ostentare sollicitu
 dinem . ad expletionem spei
 12 usque in finem ut non segnes efficia
 mini . Verum imitatores eorum
 qui fide et patientia hereditabunt
 13 promissiones . Abrahae namque
 promittens ds . qm nimirum habuit
 per quem juraret majorem juravit
 14 per semetipsum dicens . Nisi benedi
 cens benedicam te et multiplicans
 15 multiplicabo te . et sic longani
 miter ferens . adeptus est repromissi
 16 onem . homines enim per majorem
 sibi jurant . et omnis controversi
 ae eorum finis . ad confirmationem
 17 est juramentum . In quo abundan
 tius . ds volens ostendere pollici
 tationes heredibus immobilitatem
 consilii sui . Inter posuit jusjuran
 18 dum . ut per duas res immobiles qui
 bus impossibile est mentiri dm
 Fortissimum solatium habeamus qui
 confugimus adtenendam propositam spem
 19 quam sicut anchoram hebemus
 animae tutam . ac firmam . et ince
 dentem usque interiora velaminis
 20 Ubi praecursor pro nobis introiit
 I. L.

ver.

ihs. secundum ordinem melchisedech
ponti fex factus in aeternum

VII. 1 ic enim melchisedech rex salem
sacerdos dī summi. qui obviavit
abrae. regresso acede regum et
2 benedixit ei. cui et decimas omnium
divisit abraham. primum quidem qui
interpretatur rex justitiæ. deinde
3 autem rex salem. qđ rex pacis sine
patre sine matre. sine genealogia
neque initium dierum neque vitæ finem
habens. Assimilatus autem filio dī ma
4 net sacerdos in perpetuum. Intue
mini autem quantus sit hic. cui et de
cimam dedit de cepuis abraham pa
5 triarcha. et quidem de filiis leui
sacerdotium accipientes mandatum
habent decimas sumere. A populo
secundum legem. Id est a fratribus suis
quā quam et ipsi exierunt delumbis
6 abrahæ. cujus autem generatio non an
numeratur in eis. Decimas sumpsit
abraham et hunc qui habebat re
7 promissiones benedixit. Sine ulla autem
contradictione qđ minus est a me
8 liore benedicitur. et hic quidem
decimas morientes homines accipi
unt. Ibi autem contestatus est. qui vivit

ver.

9 et ut ita dictum sit per abraham et leui qui
10 decimas accepit decimatus est. Adhuc
enim in lumbis patris erat quando obvia
vit ei melchisedech.
11 i ergo consummatio per sacerdotum leuiticum
erat. populus enim sub ipso legem accepit
quid adhuc necessarium secundum ordinem
melchisedech. Alium surgere sacerdotem
12 et non secundum ordinem aaron dici. Trans
lato etenim sacerdotio. necesse est ut legis
13 translatio fiat. In quo enim hæc dicuntur
de alia tribu est. de qua nullus altari psto
14 fuit. Manifestum est enim quod ex juda
ortus sit dñs noster. in qua tribu nihil de
15 sacerdotibus moyses locutus est et amplius
adhuc manifestum est. si secundum similitu
dinem melchisedech exurgat alius sa
16 cerdos qui non secundum legem mandati
carnalis factus est sed secundum virtutem
17 vitæ insolubis. Contestatur enim
quō tues sacerdos in aeternum secundum
18 ordinem melchisedech. Reprobatio
quidem fit pcedentis mandati propter
19 infirmitatem ejus et inutilitatem nihil enim
ad perfectum ad duxit lex
Introducto vero melioris spei per quam
20 proximamus ad dñm. et quantum est
21 non sine jure jurando. Alii quidem

ver.
sine jure jurando sacerdotes facti sunt
hic autem cum jure jurando per eum
qui dixit ad illum . Juravit dñs et non
penitebit eum tues sacerdos in aetn̄.
22 In tantum melioris testamenti sponsor
23 factus est ih̄c. et alii quidem plures
facti sunt sacerdotes . Id circo qđ morte
24 prohiberentur permanere . Hic autem eo qđ
maneat in aeternum . sempiternum ha
25 bens sacerdotium . Unde et salvare
in perpetuum potest accedentes per
semetipsum ad dñm . semper vivens ad
26 interpellandum pro eis . Talis enim decebat
ut nobis esset pontifex . sc̄s . innocens . in
pollutus . segregatus a peccatoribus et ex
27 celsior cælis factus . qui non habet cot
tidie necessitatem quem ad modum sacer
dotes prius pro suis delictis offerre . de
inde pro populo . hoc enim fecit semel se
28 offerendo . Lex enim constituit homines
sacerdotes . infirmitatem habentes sermo
autem jusjurandi qui post legem est fidelium
I. 1 in aetn̄um . perfectum . Capitulum autem
super ea quaedicuntur . talem habemus
pontificem . qui consedit in dextera se
2 dis magnitudinis in caelis sc̄orum mini
ster . et tabernaculi veri . qđ fixit dñs
3 et non homo . Omnis enim pontifex ad

ver.
offerenda munera et hostias consti
tuitur . unde necesse est . et hunc habere
4 aliquid qđ offerat . Si ergo esset super
terram nec esset sacerdos . cum essent qui
5 offerent secundum legem munera . qui
exemplari et umbrae deserviunt
caelestium . Sicut responsum est moy
si cum consummarent tabernaculum .
Vide inquit omnia facito secundum exemplar
6 qđ tibi ostensum est in monte . Nunc
autem melius sortitus est ministerium
quanto et melioris testamenti est me
diator . qđ in melioribus repromissioni
bus sc̄m est .
7 Nam si illud prius culpa vacasset . non
8 utique secundi locus inquireretur . Vitupe
rans enim eos dicit . ecce dies veniunt dic̄
dñs . et consummabo super domum isrl̄ .
et super domum juda testamentum novum .
9 non secundum testamentum qđ feci patribus eorum .
In die qua apphendi manum illorum .
uteducerem eos de terra aegypti .
qm̄ ipsi non permanser̄ in testamento
meo et ego neglexi eos dicit dñs .

10 Quia hoc est testamentum qđ disponam
domui isrl̄ p' dies illos dicit dñs .
Dando leges in mente eorum . et in cor
de eorum super scribam eas . et ero
L L 2

ver.

eis in dñm. et ipsi erunt mihi |

in populum. >

11 Et non docebit unusquisque proxi

mum suum. et unus quisque

fr̄em suum. dicens. cognos

ce dñm quō omnes scient me.

animo usque ad majorem eorum.

12 quia propitius ero iniquitatibus

eorum. et peccatorum eorum

13 jam non memorabor. Dicendo

autem novum inveteravit prius.

quod autem antiquatur et se

nescit. prope interitum est. >

IX. 1 Habuit quidem et prius justi

ficationes culturæ et scm̄

2 saecularae. > Tabernaculum

enim factum est primum.

In quo inerant candelabra

et mēsa. et propositio panum

3, 4 quod dicitur sca scorum. Aureum

habens turibulum. et archam

testamenti. circumtextam ex

omni parte auro. In quo urna

aurea habens manna. et virga

aaron quae fronderat. et ta

5 bulæ testamenti. > Superque eam

cherubim gl̄ae ob umbran

tia propitiatorium. de quibus

ver.

non est modo dicendum persingula.

6 His vero ita compositis in priori qui

dem tabernaculo semper ntroibant sacerdo

tes. sacrificiorum officia consummantes.

7 In secundo autem. semel in anno solus pon

tifex. non sine sanguine. quem offert

8 pro sua et pro populi ignorantia. Hoc sig

nificantē spū scō. nondum prolatam esse

sanctorum vitam. Adhuc priori tabernacu

9 lo habente statum quae parabola est

temporis instantis. Juxta quam mu

nera et ostiae offeruntur. quae non

possunt juxta conscientiam perfectum

10 facere servitutem. Solummodo in

cibis et in potibus et in variis baptis

matis et justitiis carnis. usque ad tempus

11 correctionis inpositis. Xpc̄ autem assistens

pontifex futurorum bonorum per amplius

et perfectius. Tabernaculum non manu

factum. Id est nohujus creationis.

12 Neque per sanguinem hircorum. aut vitulorum.

sed proprium sanguinem introivit semel

in sca aeterna redemptione inventa.

13 Si enim sanguis hircorum. Aut taurorum

et cinis vitulae aspersus inquinatos

sc̄ificat ad emundationem carnis.

14 quanto magis sangis xpi. qui per spm̄

sc̄m semetipsum obtulit in macula

er.

tum dō .et emundavit c̄scientiam vestram
 ab operibus mortuis ad serviendum dō
 15 viventi .> Et ideo novi testam̄ti me
 diator est ut morte intercedente
 in redemptionem earum prevarica
 tionum .quæ erant sub priori testa
 m̄to repromissionem accipiant qui voca
 16 ti sunt hereditatis aeternæ . Ubi enim
 testamentum .mors necesse est intercedat
 17 testatoris . Testamentum enim in mortuis
 confirmatum est Aliquin .Nondum va
 18 let .dum vivit qui testatus est .Unde
 primum quidem sine sanguine dedi
 19 catum est .> Lecto enim omni mandato
 legis a moyse universo populo .>
 Accipiens sanguinem vitulorum et
 hircorum cum aqua et lana coeci
 nea et ysopo .Ipsam quoque librum
 20 et omnem populum aspexit dicens .
 Hic sanguis testamenti quod manda
 21 vit ad vos d̄s .Etiam tabernaculum
 et omnia vasa ministerii sanguine
 22 similiter aspersit .et omnia paene
 in sanguine mundantur secundum legem
 et sine sanguinis effusione non
 24 fit remissio .Non enim in manu
 factis sc̄is ih̄c introivit exempla
 ria virorum .Sed in ipsum celum ut appa

ver.

reat n̄c vultu dī pro nobis .
 25 Neque ut sepe offerat semetipsum
 quem ad modum pontifex intrat .
 in sca per singulos annos in sangu
 26 ne alieno .Alioquin oportet
 bat enim^u frequent̄ pati ab ori
 gine mundi .> Nunc autem semel
 in consummatione saeculorum .
 Adstitutionem peccati p̄ hosti
 27 am suam apparuit .et quem
 ad modum statutum est hominibus
 semel mori .post hoc autem judi
 28 cium .sic et xpc̄ semel oblatus
 ad multorum exaurienda
 peccata .Secundo sine peccato
 apparuit expectantibus se in sa
 X. 1 lutem .Umbram enim futurorum
 habens lex bonorum .Non ipsam
 imaginem rerum .Per singulos
 annos hisdem ipsis hostiis quas
 offerunt indesinent̄ numquam
 Potest accedentes perfectos face
 2 re Alioquin cessassent offer
 re . Ideo qd̄ nullam haberent
 ultra conscientiam peccati cul
 3 tores semel mundati . Sed in
 ipsis commemoratio peccatorum
 per singulos annos . fit .

ver.

4 impossibile enim est sanguine tau
 rorum et hircorum auferri peccata.
 5 Ideo ingrediens mundum dicit.
 hostiam et oblationem noluisti.
 6 corpus autem aptasti mihi. Holo
 caustomata et pro peccato non tibi
 7 placuit. tunc dixi ecce venio.
 In capite libri scriptum est de me.
 8 ut faciam dñs voluntatem tuam. super
 rius dicens. quia hostias et obla
 tiones et holocaustomata pro pecca
 to noluisti. nec placita sunt tibi
 quae secundum legem offeruntur.
 9 Tunc dixi ecce venio ut faciam dñs
 voluntatem tuam. Aut fert pri
 10 mum ut sequens statuatur. In qua
 voluntate sc̄ificati sumus per
 oblationem corporis xp̄i ih̄u in se
 11 mel. Et omnis quidem sacerdos pre
 sto est cottidie ministrans et easdem
 sep̄ae offerens hostias quae num
 quam possunt auferre peccata.
 12 Hic autem unam pro peccatis offerens
 hostiam in sempiternum sedet in
 13 dextera dñi. e cetero expectans
 donec ponantur inimici ejus
 14 scabellum pedum ejus. Una enim
 oblatione consummavit.

ver.

15 in sempiternum sc̄ificatos. contestatur
 autem nos et sp̄s sc̄s. post quam enim dixit.
 16 Hoc autem testam̄tum qđ testabor ad illos.
 p' dies illos dicit dñs. Dando leges
 meas in cordibus eorum. et in mentem
 17 eorum superscribam eam. et peccatorum eorum
 et iniquitatum jam non recordabor
 18 amplius. Ubi autem horum remissio. jam
 19 non oblatio pro peccato. > Habentes itaque
 fr̄s fiduciam in introitu sc̄orum in san
 20 guine xp̄i. quam initiavit nobis
 veniam novam et viventem. Per velamen
 21 idē carnem suam. et sacerdotem mag
 22 num super domum dñi. Accedamus cum
 vero corde in plenitudine fidei.
 Aspersi corde a conscientia mala
 23 et abluti corpus aqua munda. tene
 amus spei nostrae confessionem indecli
 nabilem. Fidelis enim est qui repromisit.
 24 et consideremus invicem. In provocatione
 25 caritatis. et bonorum operum non dese
 rentes collectionem nostram sicut est con
 suetudinem quibusdam sed consolantes
 et tanto magis quanto videritis ad
 26 propinquantem diem. Voluntariae
 enim peccantibus nobis. P' acceptam
 noticiam veritatis. Jam non relinqui
 27 tur pro peccatis hostia. Terribilis

er. autem quedam expectatio iudicii et
 ignis aemulatio. quae consumptu
 8 ra est adversarios. Irritam quis fa
 ciens legem moysi sine ulla miserati
 one. sub duobus vel tribus testibus moritur.
 9 Quanto magis putatis deteriora mereri
 supplicia. qui filium dī concalcaverit
 et sanguinem testamenti pollutum duxe
 rit in quo scīficatus est. et spūi gra
 30 tia contumeliam fecerit. Scimus
 enim qui dixit. mihi vindictā et ego
 reddam. et iterum. Quia iudabit
 31 dñs populum suum. Horrendum est
 incidere in man' dī viventis.
 32 Rememoramini autem pristinos dies. In
 quibus inluminati. magnum certamen
 33 sustinuistis passionum. et in altero
 quidem obprobriis et tribulationibus
 spectaculum facti. In altero autem socii
 34 talit' conversantium effecti. Nam
 et vinctis compassi estis. et rapinam
 bonorum vestrorum cum gaudio suscepis
 tis. Cognoscentes vos habere melio
 35 rem et manentem substantiam. Nolite
 itaque ammittere confidentiam vestram.
 quae magnam habet remuneratio
 36 nem. Patientia enim vobis necessaria
 est. ut voluntatem dī facientes repor

ver.
 37 tetis promissionem. Adhuc enim
 modicum quantulum cumque
 qui venturus est veniet et non
 38 tardabit. justus autem m̄s ex
 fide vivit. Quod si subtrax
 erit se non placebit anime meae.
 39 Nos autem non sumus subtractionis
 in perditionem. sed fidei in ad
 quisitionem animae.

XI. 1 Est autem fides sperandarum sub
 stantia rerum. argumentum non
 2 apparentū. In hac enim testi
 monium consecuti sunt seniores.
 3 Fide intellegimus apta esse sacra
 verbo dī. ut ex invisibilibus
 visibilia fierent.
 4 Fide plurimam hostiam abel
 quam cain obtulit dō. per quam
 tēstimonium consecutus est esse
 justus. testimonium perhibenti
 muneribus ejus dō. et per illam de
 functus adhuc loquitur.
 5 Fide énoch translatus est nevide
 ret mortem. et non invenie
 batur quia transtulit illum dñs
 Ante translationem enim testimo
 nium habuit placuisse dō.
 6 sine fide autem impossibile est

ver.

- placere dō . Credere enim opor
 tet accedentem ad d̄m . quia est .
 et inquirentibus se remunerator .
- 7 fit . Fide noā responso accep
 to . de his quae adhuc non vide
 bantur metuens aptavit archam in
 salutem dom' suae . per quam dam
 navit mundum . et justitiae
 quae fide est heres est constitutus .
- 8 Fide qui vocatur abraham . Oboedivit
 in locum exire . quem accepturus
 erat in hereditatem . et exiit
- 9 nesciens quo iret . Fide mora
 tus est in terra promissionis tamquam
 in aliena . In casulis habitando
 cum isaac et jacob . coheredibus repro
- 10 missionis ejusdem . Expectabat
 enim fundamenta habentem civitatem
 cujus artifex et conditor d̄s .
- 11 Fide et ipsa sarra sterilis virtu
 tem in conceptione seminis acce
 pit . etiam pret̄ tempus aetatis .
 qm̄ fidelem credidit esse qui promi
- 12 serat . propter qd̄ et ab uno orti
 sunt ei . et hoc emortuo tam
 quam sidera celi in multitudinem
 et sicut arena quae est adoram
- 13 maris innumerabilis . Juxta

ver.

- fidem defuncti sunt omnes isti . Non accep
 tis repromissionibus . sed alonge eas aspi
 cientes . et salutantes . et confitentes .
 quia peregrini ethospites sunt super terram .
- 14 Qui enim haec dicunt . significant se pa
 15 triam inquirere . et siquidem illius me
 minissent de qua exierunt . habe
 16 bant utique tempus revertendi . Nunc
 autem meliorem appetunt id est celestem .
 Ideo non confunditur d̄s vocari d̄s eorum .
 paravit enim illis civitatem .
- 17 Fide obtulit abraham isahac cum tempta
 retur . et unigenitum offerebat . qui sus
 18 ceperat repromissiones ad quem dictum est .
 quia in isaac vocabitur tibi semen .
- 19 Arbitrans quia et a mortuis suscitare
 potens est d̄s . Unde eum et in parabola
 20 accepit . Fide et de futuris benedixit
 21 isaac . jacob . et esau . Fidei jacob mo
 riens singulos filiorum joseph benedixit .
 et adoravit super fastigium virgē ejus .
- 22 Fide joseph moriens de profectione filio
 rum isrl̄ memoratus est . et de ossibus
 23 suis mandavit . Fide moyses natus
 occultatus est mensibus tribus a parentibus
 suis . eo qd̄ vidissent eligantem infantem .
- 24 et non timuer̄ regis edictum . Fide moy
 ses grandis factus . negavit se esse filium

ver.

25 filiae faraonis·magis eligens affligi
cum populo dī·quam temporalis pec
26 cati habere ieiunditatem· Majores
divitias estimans thesauro aegiptio
rum Improperium xpi·Aspiciebat enim
27 in remunerationem·Fide reliquit
aegiptum·non veritus animositatem regis·
Invisibilem enim tamquam videns susti
nuit·
28 Fide celebravit pascha·et sanguinis
effusionem·nequi vastabat primitiva
tangeret eos·
29 Fide transierunt mare rubrum tamquam
per aridam terram·qd̄ experti aegiptii
devorati sunt·
30 Fide muri hiericho ruerunt circuitu
dierum septem·
31 Fide raab meretrix·non periit·cum
incredulis·excipiens exploratores
32 cum pace·Et quid adhuc dicam·
Deficiet enim tēpus mē enarrantem
Degedeon·barach·samson·Ieptae·
David·et samuhel·et prophetis·
33 Qui per fidem vicerunt regna·opera
ti sunt iustitiam·adepti sunt repromissi
ones; Opturaverunt ora leonum·
34 ex tinxerunt impetum ignis·Effugerunt
aciem gladii·convaluerunt deinfir

ver.

mitate·fortes facti sunt in bello·
35 Castra verterunt exterorum Acce
perunt mulieres deresurrectione
mortuos suos·Alii autem distenti
sunt non suscipientes redemptionem
ut meliorem invenirent re
36 surrectionem·Alii vero ludibria
et verbera experti·insuper et
vincula et carceres·
37 Lapidati sunt·secti sunt·temptati sunt·
in occisione gladii mortui sunt·
Circuierunt in pelotibus in pelibus
caprinis·Egredientes·angusti
38 ati·Afflicti·quibus dignus
non erat mundus·In solitu
dinibus errantes·in montibus et
in speluncis·et in cavernis
39 terrae·Et hi omnes testimonio
fidei probati inventi sunt·non acce
40 perunt repromissionem dō pro nobis
aliquid melius providente·ut ne
sine nobis cūsummarentur·

XII. 1 Ideoque et nos tantam habentes in po
sitam nubem testium·deponentes
omne pondus·et circum stans
nos peccatum per patientiam curra
2 mus propositum nobis certamen·Aspi
cientes in auctorem fidei·et con

ver.

summatorem iħm̄ . qui pro posito
 sibi gaudio sustinuit crucem .
 Confessione contempta . atque
 in dextera sedis dī sedet .
 3 Recogitate enim eum . qui talem
 sustinuit a peccatoribus adversus
 semetipsum contradictionem
 ut ne fati gemini animis
 4 vestris deficientes . Nondum
 usque ad sanguinem restitistis ad
 versus peccatum repugnantes .
 5 et obliti estis consolationis quae
 vobis tamquam filiis loquitur
 dicens . Fili mi noli neglege
 re disciplinam dñi . Neque fatige
 ris dum ab eo argueris .
 6 Quem enim diligit dñs castigat .
 flagellat omnem filium quem reci
 7 pit . In disciplina perseverate .
 tamquam filiis vobis offert dñs .
 Quis enim filius quem non corpit
 8 pater ? qđ si extra disciplinam
 estis . cujus participes facti sunt
 omnes . Ergo adulterini . et non
 9 filii estis . Deinde . patres qui
 dem carnis nostrae habuimus erudi
 tores et reverebamur . Non mul
 to magis obtemperabimus patri

ver.

10 spūum et vivemus . Et illi quidem
 in tempore paucorum dierum secundum
 voluntatem suam erudiebant nos .
 Hic autem ad id qđ utile est . in recipien
 11 do scīficationem ejus . Omnis autem disci
 plina in presenti quidem videtur .
 non esse gaudii sed meroris . Poste autem
 pacatissimum exercitatis per eam reddit
 12 justitiae . Propter qđ remissas
 manus . et dissoluta genua erigite
 13 et gressus rectos facite pedibus vestris
 ut non claudicans quis erret . magis
 14 autem sanetur . Pacem sequimini
 cum omnibus et scīmonia sine
 qua nemo videbit dñm .
 15 Contemplantes nequis desit gratie
 dī . Neque radix amaridinis sursum
 germinans impediat . et per illam
 16 inquinentur multi . Nequis fornica
 tor aut profanus ut esau . qui propter unam
 escam vendidit primitiva sua .
 17 Scitote enim qm̄ et p'ea cupiens here
 ditare benedictionem reprobatus est .
 Non enim invenit paenitentiae locum .
 quamquam cum lacrimis inquisisset
 18 eam . Non enim accessistis adtracta
 bilem . et accessibilem ignem etturbinem
 19 et caliginem . et procellam . et tubæ sonum .

ver.

et vocem verborum. quam qui audierunt
 excusaverunt se ne eis fieret verbum non
 portabant qđ dicebatur. Et si bestia
 tetigerit montem lapidabitur. Et ita ter-
 ribile erat qđ videbatur. Moyses dixit.
 Exterritus sum. et tremibundus. sed acces-
 sistis ad syon montem. et civitatem dī. Vi-
 dentes hierl̄m cālestem. et multorum milium
 angelorum. frequentiam. et ecl̄am primi-
 tivorum qui conscripti sunt in celis. Et ju-
 dicem omnium d̄m. et sp̄s justorum perfec-
 torum. et testamenti novi. mediatorem d̄m
 et sanguinis sparsionem melius loquentem.
 quam abel. Videte ne recusetis lo-
 quentem. Si enim illi non effugerunt
 recusantes eum. qui super terram
 loquebatur. multo magis nos. qui de celis
 loquentem nobis avertimur. Cujus vox movit
 terram tunc. modo autem. promittit dicens.
 Adhuc semel ego movebo. non solum terram.
 sed et celum. Quod autem adhuc semel dicit.
 declarat mobilium translationem tamquam
 factorum. ut maneant ea quae sunt in mobi-
 lia. Itaque regnum in mobile suscipientes
 habemus grām per quam serviamus placentes
 dō cum metu et reverentia. Etenim
 d̄s noster ignis consumens est. Caritas
 fraternitatis maneat in vobis.

ver.

et hospitālē nolite oblivisci.
 per hanc enim placuerunt quidam ange-
 lis hospicio receptis. Memento
 te victorum tamquam simul
 vincti. et laborantium tamquam
 et ipsi in corpore morantes.
 Honorable conibium. et thoros
 immaculatū. Fornicatores
 autem et adulteros judicabit d̄s.
 Sint mores sine avaritia.
 contenti p̄sentibus ipse enim dixit.
 Non te deseram. neque derelinquam.
 Ita ut confidenter dicamus. d̄ns
 mihi adjutor est. non timebo quid
 faciat homo mihi. Mementote
 p̄positorum vestrorum qui vobis
 locuti s̄ verbum dī. Quorum
 intuentes exitum conversatio
 nis imitamini fidem. Ihs xps
 heri et hodie ipse et in scl̄a.
 Doctrinis variis et peregrinis
 nolite obduci. Optimum est enim
 grā stabiliri cor. Non enim
 escis quae non profuerunt ambulanti-
 bus in eis. Habemus altare de
 quo hedere. non habent po-
 testatem. qui tabernaculo de-
 serviunt. quorum animalium

ver.
 infertur sanguis pro peccato in sca.
 per pontificem horum corpora.
 12 cremantur extra castra. Propter qđ
 et ihs. ut scificaret per suum sangui
 nem populum extra portam pas
 13 sus est. Exeamus igitur ad eum ex
 tra castra inproperium ejus portantes.
 14 Non enim habemus hic manentem civi
 15 tatem sed futurum inquirimus. Perip
 sum ergo offeramus hostiam laudis
 semper dō. idest fructum laborum
 16 confitentium nomini ejus. Beneficiæ
 autem et communionis nolite obli
 cisci talibus enim hostiis promeretur
 17 d̄s. Obedite p̄positis vestris et
 subiacete eis. Ipsi enim vigilant
 quasi rationem pro animabus vestris
 *reddituri. Utcum gaudio hoc fa
 ciant et non gementes. Hoc H
 18 expedit vobis orate pro nobis.
 Confidimus enim quia bonam consci
 entiam habemus in omnibus bene
 19 volentes conversari. Amplius
 autem dep̄cor vos hoc facere ut qđ
 20 celerius restiatur vobis. D̄s autem pacis
 qui eduxit de mortuis pastorem
 magnum ovium in sanguine in
 testamenti aeterni dnm nrm ihm

ver.
 21 xpm aptet vos in omni bono ut facia
 tis voluntem ejū faciens in vobis qđ
 placeat coram se per ihm xpm.
 cui est gl̄a in saec̄la seculorum Amen.
 22 Rogo autem vos fr̄s ut sufferatis verbum
 solacii et enim per paucis scripsi vobis.
 23 cognoscite fratrem nostrum timotheum
 dimissum cum quo et si celerius
 videbo vos.
 24 Salutate omnes p̄positos vestros et omnes
 scos
 25 Sulent vos deitalia fr̄s gratia
 cum omnibus vobis AMEN.

Post illam generalem baptismi
 gram et illud pretiosissimum marty
 rii donum quod sanguinis ablutio
 ne conquiritur multi sunt peniten
 tiae fructus per quos ad expiationem
 criminum pervenitur; Non enim
 tantum simplici illo penitentiae nomi
 ne salus aeterna repromittitur de
 qua beatus ap̄ls petrus; Penitemi
 ni igitur et convertimini ut deleantur
 vestra peccata; Et iohannes baptista.

vel ipse dñs; Pēnitentiam agite appro-
 pinquabit enim regnum caelorum·sed etiam
 per caritatis affectum·peccatorum mo-
 les obruitur; Caritas enim·operit
 multitudinem peccatorum; Similiter
 etiam per elemosinarum fructum vulneribus
 nostris medela p̄statur; Quia sicut aq̃
 extinguit ignem·sic elemosina extin-
 guit peccatum; Ita et per lacrimarum
 profusionem·conquiritur ablutio delicto-
 rum; Lavabo enim per singulas noctes
 lectum meum·lacrimis meis stratum
 meum rigabo; Denique subjungit·osten-
 dens noninaniter eas fuisse profusas;
 Discedite a me om̄s qui operamini ini-
 quitatem·qm̄ exaudivit dñs vocem
 fletus mei; Nec non p̄ criminum con-
 fessionem·eorum abolitio conceditur;
 Dixi enim·pronuntiabo adversus me in
 justitiam meam dño·et tu remisisti impi-
 etatem cordis mei; Et iterum; Narra-
 tu iniquitates tuas primus·ut
 justificeris; Per afflictionem quoque
 cordis et corporis·admissorum scelerum
 remissio similiter obtinetur; Nam
 vide inquit humilitatem meam et labo-
 rem meum·et dimitte omnia peccata
 mea; Præcipueque per emendationem

morum·auferte inquit malum
 cogitationum vestrarum ab oculis
 meis; Quiescite agere perverse·
 discite bene facere; Quærite
 iudicium·subvenite oppresso·
 iudicate pupillo·defendite vi-
 duam·et venite et arguite me
 dicit dñs; Etsi fuerint peccata
 vestra ut coccinum·velut nix de-
 albabuntur; Si fuerint rubra quasi
 vermiculus·velut lana erunt;
 Interdum etiam intercessionem scōrum
 impetratur venia delictorum;
 Qui enim scit frēm suum peccare
 peccatum non ad mortem·petit et
 dabit ei vitam dñs peccanti non ad
 mortem; Et iterum; Infirmatur
 quis ex vobis·inducat p̄bros ecl̄sæ
 et orent super eum unguentes eum
 oleo in nomine dñi·et oratio fidei
 salvabit infirmum·et alle-
 bit eum dñs; Et si in peccatis sit·
 dimittentur ei; Nonnunquam
 m̄iæ ac fidei merito labes exco-
 quitur vitiorum·secundum illud;
 Perm̄iam et fidem·purgantur
 peccata; Per conversionem plerumque
 ac salutem eorum·qui n̄ris moni

tis ac praedicatione salvantur;
 Qm̄ qui converti fecerit peccatorem
 ab errore viae suae salvat animam
 ejus a morte. et cooperit multitudi-
 nem peccatorum; Perindulgentiam
 nihilominus ac remissionem nostram
 ad indulgentiam nostrorum facinorum
 pervenitur; Si enim dimiseritis
 hominibus peccata eorum. dimittet
 et vobis pater vester caelestis delicta
 vestra; Videtis ergo quantos miae
 aditus patefecerit clementia sal-
 vatoris. ut nemo salutem cupiens
 desperatione frangatur. cum vide-
 at se tantis ad vitam remediis in-
 vitari; Si enim pro infirmitate car-
 nis afflictione jejuniorum. abolere
 te peccata non posse causeris.
 nec potes dicere. genua mea in-
 firmata sunt a jejunio et caro mea
 immutata est propter oleum. quia
 cinerem tanquam panem mandu-
 cabam et potum meum cum fletu
 miscebam. elemosynarū ea re
 dime largitate. Indigenti si non
 habes quod impertias. licet nullum
 ab hoc opere necessitas inopiae.
 ac paupertatis excludat. quan-

doquidem et illius viduae duo tantum
 æra. ingentibus divitum muneribus p̄ fe-
 rantur. et pro calice aquae frigidae mer-
 cedem se redditurum dñs repromittat.
 certe absque illis morum poteris emen-
 datione purgari; Quod si perfectionem
 virtutum extinctione vitiorum om-
 nium non potes adipisci. sollicitudi-
 nem piam. erga utilitatem alienae sa-
 lutis impende; Si autem idoneum te
 huic ministerio non esse conquireris.
 operire peccata poteris caritatis affe-
 ctu; In hoc quoque site fragilem fecerit
 quaelibet mentis ignavia oratione
 saltim atque intercessionem scorum. remedia
 vulneribus tuis humilitatis affectu
 summissus implora; Postremo
 quis est qui non possit suppliciter di-
 cere. peccatum meum cognitum tibi feci.
 et injustitiam meam non operui. ut
 per hanc confessionem. etiam illud
 confidenter subjungere merea-
 tur. et tu remisisti impietatem cor-
 dis mei; Quod si verecundia re-
 trahente. revelare ea coram hominibus
 erubescis. illi quem latere non possunt
 confiteri ea jugi supplicatione n̄
 desinas ac dicere; Iniquitatem meam

ego cognosco et peccatum meum con-
tra me est semper; Tibi soli peccavi et
malum coram feci; Qui et absque ul-
lius verecundiae publicatione curare.
et sine improprio peccata donare con-
suevit; Post istud quoque tam prom-
ptum certumque subsidium. Aliud quoque
adhuc facilius. largita nobis est divina
dignatio. ipsamque remedii opem nro
commisit arbitrio. ut indulgentiam
nostrorum scelerum pro nostro p̄ sumamus af-
fectu. dicentes ei; Dimitte nobis debi-
ta nostra sicut et nos dimittimus debitoribus
nostris; Quisquis igitur ad indulgen-
tiam suorum criminum desiderat
pervenire. istis semetipsum aptare
studeat instrumentis. nec obdurati
cordis pervicacia. a remedio salutari.
fontem tantae pietatis avertat;
Qui etiam si haec omnia fecerimus. n̄ erunt
idonea ad expiationem scelerum nostrorum.
nisi ea bonitas dñi clementiaque deleverit;
Qui cum religiosi conatus obsequia
supplici mente a nobis oblata per-
spexerit. exiguos parvosque conatus.
immensa liberalitate prosequitur dicens;
Ego sum. ego sum. qui deleo iniquitates
tuas propter me. et peccatorum tuorum jam

non recordabor; Ad hunc ergo
quem p̄diximus statum quisque con-
scenderit. satisfactionis gram. coti-
dianis jejuniis et mortificatione
cordis et corporis assequitur;
Quia sicut scriptum est. sine sanguinis
effusione non fit remissio; Nec
immerito; Caro enim et sanguis.
regnum dī possidere non possunt;
Et ideo quisquis ab hujus sanguinis
effusione. gladium sp̄s qd̄ est verbum
dī voluerit inhibere. absque dubio
illa hieremiae prophetae maledicti-
one plectetur; Nam maledictus
inquit qui prohibet gladium suum
a sanguine. hic nanque est gladius.
qui illum noxium sanguinem
quo animatur materia peccatorum
salubriter fundens. quicquid
reppererit in membris nris carna-
le. terrenumve. concretum. rese-
cat et abscidit. ac mortificatos vi-
tiis vivere dō et spiritalibus facit
vigere virtutibus. Et ita jam
n̄ recordatione veteris admissi
sed spe futurorum flere incipiet
gaudiorum. Nec tam deperitis
malis quam de futuris cogitas bonis.

non ex peccatorum maerore la-
 crimas sed ex aeternae illius lae-
 titiae alacritate profundit atque
 obliviscens ea quae posteriora sunt.
 id est carnalia vitia adea quae
 in ante sunt extendetur hoc est spirita-
 lia dona atque virtutes.

Ad calcem paginae. Hic liber est monasterii Augié Majoris qui per dñm de Wildenst-
 am Abbatem accomodatus fuit magistro Georgio Schoenlin de Schorndorff decretorum doctori
 canonico in Sindelfingen tempore basiliensis.

Primâ, ut videtur manu: Tu domine universorum qui nullam habes indigentiam.

In libri operculo, ad initium, scripta sunt (post lineam erasam, antiquâ manu scriptam,
 Tempûs adhuc Veniet post.....)

Georgii Michaelis Wepferi Schaphusiani.

(*Aliâ manu:*) Jam Ludovici Christiani Miegii.

Emptus hic codex Richardo Bentleio A.D.^{mi} MDCCXVIII. [*Bentleii manu.*]

Aliâ manu: Codex Augiensis (supposed to have been written in the ninth century)
 noted F in the second part of Wetstein's N. T. Vid. Marsh's Michaelis. Chap. VIII. Sect. VI. 4.

Aliâ manu: Wetstein's Prolegom. Vol. I. p. 153. Vol. II. p. 6. Monk's Life of Bentley,
 II. p. 121. Hunc codicem parvi aestimavit Wetstenius; plurimi Bentleius. vid. ejus not. ms.
 ad init. Nov. Testamenti Oxon. 1675. 8vo (B. 17. 8 inscripti) quocum codicem contulit.
 J. W[ordsworth]. 1839.

Item eâdem manu: This MS. is not written in Anglo-Saxon characters, as has been
 described; but in the renovated minuscule of the Caroline period (Sæc IX vel X). J. O. W.

In operculo, ad finem voluminis, leguntur: Si Deus nobiscum quis contra nos.

Item Bentleii manu, Monasterium Augiae; in Belgis, ubi institutus est Goddeschalcus:
 et alia quædam, nullius frugis, variis manibus.

ANNOTATIONES EDITORIS :

In quibus lectiones a secundâ et ab aliâ adhuc recentiore manu profectæ referuntur; atque de iis explicatur locis, quorum ratio dubia sit.

N.B.—Correctiones omnes interlineares, de quibus hic siletur, *secundæ* manûs esse mihi quidem videntur. Porro *p.m.* indicat lectionem primâ manu; *s.m.* secundâ manu; *r.m.* multo recentiore manu; *ras.* rasuram aliquam denotat; *eras.* verbum aut literam cui subjicitur eradi.

FOL. PAG. LIN.

7	1	19	<i>ras.</i> inter δι et και.
„	2	3	ξ forsân rescript. super <i>ras.</i>
„	„	13	<i>ras.</i> post ετ.
„	„	19	<i>ras.</i> inter υι et δ.
8	1	4	υ in δικαιοντα in θ mutatur, <i>s.m.</i>
„	„	12	<i>ras.</i> inter λυ et φθ.
„	„	17	ρ super π secund. <i>r.m.</i>
„	„	23	ε in αλλεν rescript. super <i>ras.</i>
„	2	8	<i>ras.</i> ad finem post σ.
„	„	15	<i>ex lege</i> ad finem <i>eras.</i>
9	1	24	γ ad finem mutatum?
„	2	2	σ <i>eras.</i> in μελλεισ.
„	„	10	δ <i>p.m.</i> in margine.
10	2	12	τιποσ <i>p.m.</i> ?
11	1	26	[<i>Q</i>]uid. <i>Q</i> recentissimâ manu.
„	2	23	αιωται rescript.: sic l. 24 autem.
12	1	3	Annon potius legendum εφαπαζ?
„	2	11	init. α <i>s.m.</i>
„	„	19	<i>ras.</i> inter τη et δι.
„	„	20	δουληητε. ι super <i>ras.</i> ¹
13	1	7	init. η <i>s.m.</i> , at A in [A] <i>n</i> recentissimâ.
„	„	24	init. ω <i>s.m.</i> , at I in [I]taque recentissimâ.

FOL. PAG. LIN.

			φ in αδελφοι rescriptum?
13	2	7	οτω· ο <i>eras.</i>
14	1	7	ω in marg. <i>p.m.</i> l. 16 σ in τησ <i>s.m.</i> ?
„	2	12	ε ante Ε rubro, <i>p.m.</i>
„	„	25	litera <i>eras.</i> ante δñi.
15	1	14	φ <i>eras.</i> in πεμφψασ.
„	„	17	ε in κατεκ. super α scriptum.
„	2	8	ρ in χρυ, etiam l. 10 αυτου το μεν σωμα super <i>ras.</i> ?
„	„	16	litera <i>eras.</i> ante vivificavit.
„	„	20	init. α <i>s.m.</i>
16	1	18	ιοτη· ι <i>eras.</i>
„	„	19	κατισεισ· α <i>eras.</i>
„	2	13	init. Ω <i>r.m.</i>
17	1	10	T <i>s.m.</i> sic etiam T l. 24.
„	„	11	pro <i>p.m.</i> at præ <i>r.m.</i>
„	2	10	verbum <i>eras.</i> ante vita.
„	„	19	V in [V]eritatem recentissimâ m.
18	1	9	αιωνας: pro ι <i>p.m.</i> habet υ.
„	2	20	t <i>eras.</i> ante uostendam: t <i>supra, s.m.</i> ²
„	„	26	dr̄ pro d̄s, vix dubium. Vide tamen Fol. 126, p. 1, l. 26, -tur, vel -tus, et Cod. Boerner. I Cor. ii. 9, 10, facsimile apud Matthæi.

¹ “δουληητε *p.m.*, δουλοιητε *s.m.* Corrigendo ex Ε non tam Ο quam Θ per incuriam effectum est.” Tischend.

dorf. Anecdota Sacra et Profana, p. 211, cui assentior.

² l. 20 ενδειξομαι Tischendorf. Vide autem ξ l. 19.

FOL. PAG. LIN.

- 19 1 5 *eras*. post *potesta*.
 „ „ 10 O : Θ *p.m.*: ib. l. 24 ε in καλεσω:
 O *p.m.*
 „ 2 13 ω in σαβαωθ *rescriptum*.
 „ „ 18 Q in [Q]uid, *r.m.* at T. *s.m.*
 „ „ 24 Quid hic sibi velit ÷ parum intelli-
 go, nisisit signum omissionis. In
 Latinâ scripturâ denotat *est*. Vid.
 Cod. Boerner. Matthaei, p. 109.
 20 1 6 F in [F]ratres recentissimè
 scriptum, et α in αδελφοι *s.m.*
 ut videtur.
 „ 2 27 Q in [Q]uomodo recentissimè.
 21 1 3 *ras*. post *predican*.
 „ „ 8, 9 post νων l. 8 omnia super ra-
 suram scripta sunt.
 „ „ 12 *ras*. inter dit et aud.
 „ „ 20 S in [S]ed recentissimè scriptum.
 „ 2 4 Addit margo post *credentem*, *r.m.*
 Et contra dicentem.
 „ „ 9 π secundum *s.m.* super lacunam
 in membranâ.
 „ „ 20 Litera *eras*. post illi.
 22 1 11 /·ad calcem paginæ refert, ubi li-
 nea, in Græco ommissa, suppletur.
 23 2 17 a super *consequent*. *p.m.*
 „ „ 20 [O] recentissimè scriptum: sic
 etiam
 24 1 4 O in [O]bsacro.
 „ „ 24 *ras*. ante *autem*.
 „ „ 26 /·/· superposita transpositionem
 indicant.
 „ 2 25 ε minusculum in ευλογειται *s.m.*
 Sic Rom. xvi. 24.

FOL. PAG. LIN.

- 25 1 25 Π in marg. *s.m.* at [O] *r.m.*
 26 1 19 Κα *p.m.* super *ras*.
 „ „ 28 I in [I]nfirimum *r.m.*, at τ in
 marg. *s.m.*
 „ 2 6 Hodie ζ proculdubio: forsan ξ
 p.m.
 28 1 3 D in [D]ebemus *r.m.*, at O in
 marg. *s.m.*, o exterior *p.m.*¹
 „ 2 20 π in marg. et C *s.m.*
 „ „ 24 o in νον et μη super *rasuram*.
 „ „ 26 o supra *p.m.*? i.q. μεροσ?
 „ „ 28 *ras*. post τθ.
 29 2 2 | et ∪ recentissimè.
 „ „ 6 fructus, ut videtur, *p.m.*
 „ „ 7 N in [N]unc recentissimè.
 „ „ 10 P super αχ (*p.m.*?) non intelligo.
 „ „ 14 ι mutat. in τοις: υ *p.m.*
 „ „ 24 π in marg. *s.m.*
 30 1 1 α supra εν non intelligo. Forsan *p.m.*
 „ „ 6 ληματοσ · χ̄ν · ω̄ · *rescriptum*, ut
 videtur.
 „ „ 10 σ in marg. *s.m.* at [C] *r.m.* Inter
 υ et νισ *ras*.
 „ „ 20 α in marg. *s.m.*
 „ 2 19 θ videtur esse *rescriptum*, *s.m.*
 31 1 6 *ras*. post χ.
 „ „ 11 π in marg. *s.m.*
 32 }
 33 } miserè maculata.
 32 1 23 ut vos super *ras*. scriptum: sic l. 19
 πλουτι.
 „ 2 21 ae secund. ferè evanidum.
 33 1 5 ε evanidum inter λ et ν.
 „ 2 9 deest in greco, in marg. *s.m.*

¹ Fol. 28, p. 2, l. 19, Mirè Tischendorf. Anecd. Sac. et Prof. p. 215, *justitia pro virtute*.

FOL.	PAG.	LIN.	
33	2	17	<i>o</i> in <i>ipso</i> rescriptum.
„	„	28	<i>te eras.</i> post <i>infirmity</i> .
34	1	14	[<i>sent</i> refert ad <i>crucifixis</i> l. 16.
„	„	19	in <i>cor homi</i> super <i>ras.</i> corde <i>p.m.</i> ?
35	1	28	Litera <i>eras.</i> ante <i>uniuscujusque</i> .
„	2	10	<i>οικει</i> super <i>ras.</i> scriptum.
„	„	19	<i>α.eras.</i> super <i>γρ</i> in <i>γεγ.ρπται</i> : in marg. <i>s.m.</i>
36	1	5	Rescript. Græcè super <i>ras.</i> Forsan etiam ll. 3 et 4. <i>ον</i> tantum legibile ad finem l. 5, post <i>λοιπον</i> .
„	2	8	<i>ras.</i> post <i>spe</i> .
„	„	15	usque in <i>hanc horam</i> et super <i>ras.</i> : sic et
„	„	21—23	Græcè, <i>Διω_κομε</i> usque ad <i>παρα καλθ.</i> Ad fin. l. 21 legitur <i>ν</i> .
37	1	5	<i>ακαλο</i> (sequente <i>ν</i> ?) super <i>ras.</i> Sic l. 12 Græcè.
„	„	14—25	Latinè, super <i>ras.</i> script. ut videtur.
„	„	24	<i>O</i> in [<i>O</i>] <i>mnino</i> recentissimâ manu.
„	2	5	Pro <i>jam s.m.</i> videtur legere <i>Eti- am</i> ; immo et <i>p.m.</i> ex vestigiis.
38	1	5	<i>ni eras.</i> post <i>commisceami</i> ; l. 18 <i>οτι</i> , l. 19 <i>σιν</i> rescript.
„	2	3	<i>isecundum</i> in <i>αυτου</i> super <i>ras.</i> ?
„	„	12	<i>ju eras.</i> post <i>in</i> ; sic l. 21 <i>b eras.</i> ad fin. post <i>e</i> .
39	2	13	<i>s.m.</i> Lego <i>uualtit</i> seu <i>uualtet</i> . Procul dubio voluit scriptor per <i>waltet</i> Germanicè interpretari <i>εξουσιαζει</i> .
40	2	9	<i>ras.</i> inter <i>νη</i> et <i>σθω</i> . <i>νη</i> rescript.
„	„	16	<i>ηθη</i> certè rescript. Vid. Cod. Boern.
41	1	9	C initio lineæ <i>eras.</i>
„	„	21	<i>η</i> in <i>σχημα</i> rescript. super <i>ras.</i>

FOL.	PAG.	LIN.	
42	1	20	<i>ras.</i> post <i>idolothi</i> .
„	2	18	<i>εοποκα p.m.</i> <i>o</i> secundum deletum, et <i>a</i> superimpositum <i>s.m.</i>
44	1	15	<i>pravi p.m.</i> : <i>p</i> in <i>b</i> mutatum fors- san <i>p.m.</i>
„	2	8	<i>ras.</i> post <i>spirita</i> .
45	1	13	<i>ras.</i> inter <i>stis</i> et <i>sust</i> .
„	„	22	<i>ras.</i> post <i>quem</i> ; sic l. 24 <i>ras.</i> post <i>quo</i> .
„	2	11	usque ad l. 22 Latinè, super <i>ras.</i> scriptum.
46	1	13	Græcè, rescript.: Latinè <i>ras.</i> post <i>judæ</i> .
„	„	14	<i>ras.</i> post <i>eccle</i> .
„	2	2	<i>σ prim.</i> in <i>σενχομενος</i> , item l. 5 in <i>πασα</i> mut. in <i>ο</i> , <i>r.m.</i>
„	„	10	<i>ι</i> in <i>Ει</i> rescript. super <i>ras.</i>
„	„	22	<i>prop</i> , <i>p</i> secundum semiscriptum.
47	1	9	<i>a prim.</i> in <i>ατιμια</i> recentissimâ manu.
„	2	16	Forsan <i>frangitur</i> .
48	1	2	<i>πινηται το.ροι</i> super <i>ras.</i> ut videtur.
49	1	8	<i>ras.</i> inter <i>ο</i> et <i>πσ</i> .
„	„	20	<i>ras.</i> inter <i>δε</i> et <i>ην</i> .
„	2	6	<i>abandantiorem</i> : <i>a</i> secundum semi- eras.
„	„	12	<i>re</i> , l. 19 <i>qui</i> , l. 26 <i>oms eras.</i> in- itio linearum.
„	„	25	<i>nūq̄d oms</i> super <i>ras.</i> arctatur.
50	1	10	<i>et si eras.</i> initio: sic etiam l. 15 <i>nikil</i> , l. 26 <i>irrita</i> , l. 28 <i>gaudet</i> .
„	„	17	Vacua Græcè. Quatuor lineæ sequentes super <i>ras.</i> Græcè.
„	2	11	<i>lo eras.</i> initio; sic l. 12 <i>bam ut</i> , l. 16 <i>te</i> , l. 28 <i>pro</i> .
„	„	13, 14, 15	Latinè rescript. super <i>ras.</i>
„	„	18	<i>ras.</i> post <i>et</i> : l. 19 <i>cognitus sum</i> super <i>ras.</i>

FOL.	PAG.	LIN.		FOL.	PAG.	LIN.	
50	2	21	<i>ras.</i> post <i>Sectami</i> ; l. 22 <i>ni caritatem</i> super <i>ras.</i>	107	1	2	— <i>eras.</i> super <i>θῖ</i> .
„	2	20	<i>η·αφῡμων</i> super <i>ras.</i> rescript.	„	„	9	<i>ras.</i> inter <i>αμ·</i> et <i>βενῖ</i> .
53	1	1	<i>ras.</i> ante <i>ste.</i>	„	„	18	<i>κ</i> in <i>ικανος</i> super <i>ras.</i> : sic et l. 20 <i>αλλεξ</i> , et l. 22 <i>λαλ</i> in <i>λαλουμεν</i> .
„	„	3	<i>tit eras.</i> in fine; sic l. 16 <i>enim vobis</i> , l. 19 <i>dum</i> , l. 22 ad fin. <i>sus.</i>	„	2	9	<i>εποι</i> in <i>Πεποιθειςιν</i> super <i>ras.</i> scriptum.
„	„	20	Latinè, rescript. super <i>ras.</i> Sic forsan ll. 23—28.	„	„	19	<i>mortis, mo</i> mutatum <i>p.m.</i>
„	2	1	<i>ras.</i> post <i>Novissi</i> ; sic ad fin. ll. 24, 25, Latinè.	108	1	3	<i>ras.</i> post <i>cla</i> , sic et l. 19, post <i>revelatum</i> .
„	„	5	<i>ειμι</i> et l. 11 <i>ασα</i> forsan rescript. super <i>ras.</i>	„	„	16, 17	<i>ημε ρασ το αυ</i> super <i>ras.</i> rescript.
54	1	7	<i>λπ</i> , l. 10 <i>εκ</i> , l. 11 <i>δη</i> , forsan rescript. super <i>ras.</i>	„	2	7	<i>τα·τησ</i> rescript. super <i>ras.</i> , sic et
„	2	15	<i>quam abeo</i> in <i>χρo ihu</i> , <i>eras.</i>	„	„	25	<i>ο·ειπων</i> l. 26, <i>καρ eras.</i> in fin. lineæ.
„	„	27	<i>ι</i> in <i>εγιρονται</i> rescript. ut videtur. ¹	109	1	2	<i>χομεν·δε·Τον·θησανρον·τθ</i> certè rescript. super <i>ras.</i> <i>p.m.</i>
55	1	23	<i>η</i> in <i>δοξη</i> rescript. ut videtur.	„	2	17	<i>κο</i> in <i>οικοδομην</i> forsan rescript. super <i>ras.</i> : sic et
„	2	26, 27	<i>φ</i> in <i>φθαρτον</i> et <i>αφθαρσειαν</i> super <i>ras.</i>	„	„	19	<i>αιωνι</i> ut videtur.
103	1	6	<i>αμαρτιασ</i> : <i>σ eras.</i>	„	„	20	<i>i</i> prim. in <i>ingemiscimus</i> , forsan script. super <i>ras.</i> : sic et
„	2	5	<i>πε</i> in <i>προπεμψηται</i> fortasse mutatum.	„	„	27	<i>ο</i> in <i>exspoliari</i> .
104	1	9	<i>ι</i> in <i>τοι s.m.</i> , super <i>rasuram</i> .	110	1	7	<i>μουμ</i> super <i>ras.</i> scriptum: sic et
„	„	10	<i>κονιωντι p.m.</i> : confer cap. xv. 58; 2 Cor. ii. 17.	„	„	13	<i>μουμ</i> , et l. 15 <i>ι</i> in <i>ευαρεστοι</i> .
„	2	2	<i>ω</i> : <i>ι</i> super <i>ras.</i> mutatum.	„	„	9	<i>per speciem</i> forsan super <i>ras.</i>
„	„	22	Post <i>ησ·ras.</i>	„	„	24	<i>αι</i> in <i>ταισ</i> rescript. videtur super <i>ras.</i> : — super <i>ταισ eras.</i>
105	1	23	<i>λπ</i> in <i>ηλπικαμεν</i> super <i>ras.</i> ?	„	2	3	<i>ras.</i> post <i>sobrii</i> .
„	2	11	<i>ras.</i> post <i>η</i> ad fin.?	„	„	22	<i>ν·εν</i> rescript. super <i>ras.</i> ?
„	„	14	<i>εν τη ημερα κ.τ.λ.</i> usque ad l. 23 <i>βουλομε</i> <i>superrasur.</i> rescriptum videtur. Non ita Latinè.	56	1	1	Græcè rescript. videtur super <i>ras.</i>
106	1	23	<i>Rasura</i> inter <i>ι</i> et <i>cia</i> .	„	„	5	Linea perpendicularis novissimè scripta. <i>ω</i> rescriptum videtur. Sic forte
„	2	2	<i>εδι</i> super <i>ras.</i>	„	„	9, 10	<i>σωτηριασ·εβονη</i> et <i>δου</i> .
				„	„	15	Post <i>ωσ ras.</i>
				„	„	17	Forsan <i>εν</i> non <i>ειν</i> .

¹ Fol. 55, pag. 1, l. 10. Tischendorf. (Anecd. Sacr. et Prof. p. 212), *αλλα αλλη p.m.* legendum censet: mihi persuasum est nihil nisi · (jam semi-erasum) inter *αλλ*, et *αλλη* intercedere.

FOL. PAG. LIN.

- 56 2 Membranæ scabrities speciem præbet correctionum in locis quibusdam. Forsan ημων l. 9: η·τισ l. 19: μητα·ιδωλων l. 23 mutantur.
- „ „ 16 cum eras. ad finem lineæ.
- „ „ 22 infidele, l. 25 δs̄, rescript. super ras.
- „ „ 23 c eras. ante cum.
- „ „ 25 v prius in νεν. eras.
- 57 1 5 θιγατερας p.m.
- „ „ 21 ras. post omni. Scabrities multa in hâc quoque paginâ.
- 58 2 Sic etiam in hâc paginâ: at l. 3 μ in δυναμιν: l. 11 ε in θεληματος: et l. 28 φ in φερει rescripta videntur.
- 59 1 9 ras. inter ει et τισ certè. Multa præterea scabrities.
- „ „ 21 exortationem s.m. at exlrt. p.m.
- „ 2 15 ν? eras. post πεποιθησι.
- „ „ 26 ν eras. ante ημιν, et i inter d et anti.
- 60 1 12 s eras. ante substantia.
- „ 2 14 Οτι·η·διακο forsan arctatum super ras.
- 61 1 2 ανετ διητητο·p.m. ανεγ s.m. Hic iterum scabrities, at
- „ „ 14 νομ, l. 16 ω in ημων, l. 25 δι forsan mutata.
- „ „ 15 N in [N]am r.m.: l. 23 In obsequium rescript.?
- 62 1 1—9 Latinè, rescriptæ videntur super ras.
- „ 2 „ Scabrities multa, nec quicquam videtur rescriptum.
- „ „ 5 peras. in fine; sic et l. 26 tres eras.
- 63 1 5 λ in κλισιων forsan rescriptum: sic quod l. 7: ll. 16, 17 Lat.?

FOL. PAG. LIN.

- 63 2 3 s, eras. ante suf.
- „ „ 22 u initio lineæ forsan s.m. additum.
- „ „ 24 ευναγισα p.m.
- 64 1 2 Post ερη ras. η legibile est.
- „ „ 27 ι in δει mutatum, ut videtur: v p.m.
- „ 2 3 ras. inter προ et αιτων.
- „ „ 6, 7 Rescript. super ras. οθ̄σ̄ οιδεν αρπαγεντα. Sic etiam Græcè, usque ad σωματος, l. 11.
- „ „ 17 εμαντος, σ eras. et dubium.
- „ „ 21 αι rescript. Sic forsan περβο l. 24.
- 65 1 10 εν initio additum p.m. Latinè rescript. omnia hic p.m. Linea post l. 9 omissa in calce paginæ scribitur.
- 66 1 2 θυμον p.m., at mutatum in θυμοι.
- „ „ 13 bre p.m., ore s.m.?
- 67 1 7 ras. inter η et αγαπη.
- „ 2 5 σ in εισ insertum, forsan p.m.: cu eras. post sae.
- „ „ 9 χριστου super χαριτι recentissimâ manu.
- „ „ 22 ι in ανθρωποις, et
- „ „ 23 σ in ηρεσκον videntur rescripta super ras.
- 68 1 22 Pro τουσ p.m. τοις.
- „ „ 24 ras. ante sum: plurima scabrities hoc in folio.
- „ 2 3 υμην· p.m.: in υμιν mutatum.
- 69 1 1 a? eras. ante tem.
- „ „ 2 xpo ihu et forsan alia rescript. super ras.
- „ „ 12 ras. post vidis.
- „ „ 16 ε eras. ante εθνην.
- „ 2 10 Latinè: super ras. rescript. arctâ manu.

FOL. PAG. LIN.

- 69 2 22 ημοσις: σι super *ras.* mutatum?
- 70 2 5 ετα in Γνωσ_ςκεται rescript. videtur: certe nota erasa est in margine. Cætera in hâc paginâ membranæ debentur, præter *ras.* post ερ l. 14, et forsân α in τα l. 9 rescript.
- 71 1 12 π π rescript.: forsân ρρ *p.m.* solitâ literarum confusione. In l. 8 φοι, l. 14 σιν, et si qua alia, ex scabritie oriuntur.
- „ „ 13 ducit, *p.m.* ut videtur.
- „ 2 3 εστιν *s.m.*, at εετιν *p.m.*
- „ „ 21 su? *eras.* inter δι et estis.
- 72 2 11 δθ·ομαι *p.m.* θ mutatum in ε, *s.m.*
- 73 1 4 ιδ^ν super *ras.* scriptum.
- „ „ 12 εεχεν *p.m.* εσχεν *s.m.*
- „ „ 13 *ras.* post de.
- „ 2 8 *ras.* post scrip.
- 74 1 7 εκτοΥ *s.m.*, εκτοι *p.m.*
- „ „ 8 tum *eras.* post *fermen.*
- „ „ 17 τινγεται, *p.m.*, ut videtur.
- „ 2 5 γελεσηται *p.m.* τελ. *s.m.*
- „ „ 13 θ super *ras.* rescript.
- „ „ 21 que *eras.* post conse.
- 75 1 3 α in balemus semi-formiatum.
- 76 1 2 lestus *eras.* post mo.
- „ „ 12—22 Latinè rescript. super *ras.*
- „ 2 9 απολιτροσιν, ut videtur, *p.m.* } At υ malè format scriptor:
- 77 1 9 αυτου *s.m.*, at αυτον *p.m.* ? } vid. εγγιν, Eph. II. 13.
- „ 2 5, 6 ab εξου usque ad κυριο rescript. super *ras.*
- „ „ 24 fillis pene scriptum, *p.m.*
- 78 1 5 Forsân ηγαπισεν *p.m.*

FOL. PAG. LIN.

- 78 1 15 εφημας: η super *ras.* mutatum videtur.
- „ 2 10 αι in αιματι forsân mutatum; *ras.* post enim.
- „ „ 20 εν·ενι· super *ras.* rescript., sic forsân Οτι l. 25.
- „ „ 28 Spatium inane ut nova pericope in fol. 79 incipiat.
- 79 1 8 υ *eras.* inter μο et λογ.
- „ „ 15 τας ut videtur, at ασ partim *eras.*
- „ 2 11 του forsân rescript. super *ras.*
- 80 2 10 κλησεωσ mutatum. Primo ι pro ε? An male scriptum ε, ut infra επιθυμιας, Eph. IV. 22.
- „ „ 19 δ, et forsân διδας l. 28 super *ras.* rescript.
- 81 1 23 ειτε in ποιειτε videtur rescript. super *ras.*, sic forsân st l. 13.
- „ 2 28 ι in δι abo mutatum: ab l. 7 In usque ad l. 26 Latinè super *ras.* rescript.
- 82 1 4 δεσναι: δε mutatum videtur super *ras.* At scabrities multa in paginâ.
- „ 2 6 ι minusculum et > in οτι > *s.m.*
- „ „ 9 ι super xpo *r.m.*
- „ „ 16 K in Kω rescriptum super *ras.*
- „ „ 20 τηιστιν *p.m.*, at τι·εστιν *s.m.*
- „ „ 25 υ in αυτων rescript. super *ras.*
- 83 1 4 σ in χρσ mutat?
- „ „ 5 bulet super *ras.*
- „ „ 13 ι in εαντοις ex correctione.
- „ „ 18 παντωτε *p.m.* παντοτε *s.m.* Post nomi sequitur ne *eras.*
- „ 2 2 d *eras.* ante diligite.
- „ „ 14 ι supra, *p.m.*
- „ „ 24 ο in ανοσ, et

FOL. PAG. LIN.

- 83 2 26 τη rescript. super *ras*.
- 84 1 12 μαχρωχρουμεισ p.m.; at ω mutatum in ο s.m.
- „ 2 5 οσ forte rescript.: sic l. 8 μου, l. 12 vai.
- „ „ 22 ras. inter τη·et ημερα.
- „ „ 26 και·εν·δυσαμενοι rescript.super *ras*.
- 85 1 10 Latinè, rescripta super *ras*., sic forsā obsecrationem l. 8.
- „ „ 26 ο minusculum insertum ante ΔΗ s.m.
- 86 1 8 ✓ et /·Græcè et Latinè ordinem mutatum indicant.
- „ „ 17 α supra men forsā r.m.
- 87 1 1 ras. post gaudium l. 1, terre l.13, et creda l.19.
- „ „ 8 ras. inter ια et ειτε. Verba forsā rescripta.
- „ „ 13 υ in πτυρ. ex correctore? Cf. υ in θυ, infra l. 17.
- 88 1 4 ε in με ex correctore: sic forsā l. 7 ων et ε sequens, et l. 20 εδρα.
- „ „ 12 querela: pro r p.m. habuit l.
- „ „ 15 In διεστ. pro σ primo fortasse fuit γ.
- „ „ „ φ eras. ante φαι.
- „ „ 22 Pro ει· p.m. legitur εισ.
- „ „ 28 s. in marg. p.m.: sic et ε Græcè.
- „ 2 2 Suprascriptum: cum cognovero videtur esse ex correctore; -overit primo: -tis etiam Latinè ex correctione videtur.
- „ „ 4 η in γνησιωσ, et l. 8 ε in δοκειμην mutata.
- „ „ 19 Latinè, rescripta super *ras*. Hæc etiam correctæ videntur: fro l. 16, tiam l. 27, ego l. 28.

FOL. PAG. LIN.

- 89 1 1 Latinè, plane rescript. super *ras*. præter eo. Sic l. 3 um. Multa in hâc paginâ scabrities, hæc autem ex correctione orta esse videntur: l. 10 η in ρωση; l. 15 ται·τους·κ (procul dubio); l. 18 η in τομη; forsā etiam l. 20 χ in χρω.
- „ „ 19 ras. post servimus, et l. 20 post car, ne eras.
- „ 2 15 σων p.m. ut videtur. Confer autem Fol. 76, p. 2, l. 9 not.
- 90 1 1 ι in κατιληφοτα certè rescript. super *ras*.: sic forsā l. 2, σω; l. 12 ει; l. 15 it.
- „ „ 26 l super savatorem recentissimâ manu.
- „ 2 6 χαρισ tentatum r.m.
- „ „ 10 α in αυτο, l. 21 η in μηδεν, l. 23 εν mutata videntur.
- „ „ 18 χ et g in p.m., ut videtur.
- „ „ 21 Forsā sollititi primo, at -citi p.m.
- 91 1 10 ησ ἱρηνι rescript. super *ras*.? Cætera Græcè membranæ sunt, nisi fortè εστειν, l. 2.
- „ „ 18 h? eras. ante abunda, et l. 24 ras. post communican.
- „ 2 8 sed requiro fruc rescript. super *ras*.
- „ „ 19 χρ rescriptum esse videtur.
- 92 1 4 χρν·ω·, et l. 13, audientes super *ras*. rescript.
- „ 2 7 ων ex correctione? sic l. 17 α secund. in κατα, l. 26 η in τησεν.
- „ „ 20 gratias rescript. p.m. super *ras*.; l. 22 ras. post partem.

FOL. PAG. LIN.

- 93 1 9 ν in *αυτον*; l. 14 η in *αρχη*; l. 22 ϵ secund. in *ειπε* fors. rescripta.
- „ „ 28 *er* in *per* rescript. super *ras.* videtur.
- „ 2 Hæc fors. ex correctore: l. 1 ι in *αγιουσ* (ϵ *p.m.* ?); l. 3 ϵ in *ειον* et ϵ in *γε*; l. 15 *σα*; et l. 17 *ego.* *Ras.* post *sacramen* l. 27.
- „ „ 7 *γελου*: ι coalescit cum *ο*, fors. *p.m.*
- 94 1 20 Fortasse legendum *agnicionem.*
- „ „ 27 *nu* rescript. ?
- „ „ 28 *ras.* post *vo.*
- „ 2 18 ι in *κατοι* videtur esse mutatum.
- „ „ 22 *s* super *pat.* ex *s.m.* ? Sic l. 26 *cisione.*
- „ „ 28 *baptismo p.m., bapt. s.m.* Sic *cibo s.m., at cibo p.m.* Fol. 95, p. 1, l. 19.
- 95 1 3 ν prim. in *νεκρων*; l. 5, *ρα* et ν in *παραπτωμασιν*; l. 22, *τω* in *μελ- λουτων* rescripta videntur.
- „ „ 18 *ras.* inter *αυτω* et *Μη.*
- „ „ 23 *ducat eras.* post *se.*
- „ 2 4 — (i.e. *m.*) super *conjunctionem* semi-deletum. Rescripta videntur, l. 5 *ρη*; l. 12 Græcè; l. 14 ν in *φθεοραν*; l. 21 $\eta\nu$ in *μουνη.*
- „ „ 26 Fors. legendum *μετα.*
- 96 1 Mutantur l. 7 ϵ in *πλεον*; l. 10 Δ ιο; l. 12 *οισ* (*ουσ* ? *p.m.*); l. 13 *οτε* et *εζητε* (ξ pro ζ *p.m.*); l. 18 *ων*; l. 20 *εσθαι.* *Ras.* post *τον* l. 23.
- „ 2 2 *Ras.* post *ελευτε.* l. 5 *ergo* rescript. Hæc videntur rescripta super

FOL. PAG. LIN.

- ras.* l. 8 η in *χρη*; l. 23 ν in *υμιν*; l. 26 μ in *μοις*; l. 27 ϵ in *εν.*
- 97 1 11 *γονευσιν*: pro ν fors. ι *p.m.* Cf. tamen Fol. 76, p. 2, l. 9. Certe l. 27, *p.m.* legit *δουλειτε.*
- „ „ 25 *Ras.* post *heredi.*
- „ 2 4 *Ras.* post *presta.*
- „ „ Rescript. l. 8 ϵ in *εν* secund. Fors. l. 22 *τυχ*, et l. 24 ϵ in *εν.*
- 98 1 2 Π super *ras.*; sic θ l. 7; η in *πε- πληρ.* l. 18? Sic Latine *vos* l. 7; *nym* l. 26: nisi forte sit mera membranæ scabrities.
- „ 2 1 *cta fu* rescript. ? *Ras.* ante *vos.*
- „ „ 2 Rescript. *ποι*: sic l. 6 π in *βλεπ.* et σ in *χαρις*, l. 11.
- „ „ 8 *Ras.* post *Salu.* Sic forte l. 5 post *dici.*
- „ „ 16 \mathfrak{C} \mathfrak{T} rubro *eras.* lineâ rubrâ.
- „ „ 19 Υ , et l. 23 ν in *χων* rescript. super *ras.*
- 99 1 4 *mem.* primò, at *nem.* tamen *p.m.*
- „ „ 7 *μονον* et ϵ super *ras.*, sic fors. l. 11 *εισ.*
- „ „ 24 *enim de* certè rescript. super *ras.*
- „ 2 1 Post *expecta, re eras.*: l. 25 *lati- onis sicut* rescript.
- „ „ 11 Rescript. *οιδатаι.* Sic l. 12 *θα ην*; l. 23 η ; l. 25 θ in *κοθωσ*; l. 27 ν in *μαρτυς* et ν et $\epsilon\sigma$ in *ζητουντες.*
- „ „ 24 *ποτε*: ι coalescit cum *ο.* Cf. Fol. 93, p. 2, l. 7.
- 100 1 1 Primò *abi baliis*: ι in *abi* mutat. in *a*, *p.m.*

FOL. PAG. LIN.

- 100 1 14 *Ras.* post *operan.* Cætera membranæ sunt.
- „ 2 Hæc forsā rescript.: l. 4 *ν* in *θ̄ν* et *θα;* l. 6 *θωσ* primum; l. 17 *καί·η*; l. 24 *η* in *οργη*.
- 101 1 5 *ε*? *eras.* ante *ημασ.*
- „ „ 8 *ε* in *χησεωσ*; l. 9 *ν* in *θεν*; l. 11 *V* forsā rescript.
- „ „ 18 *ras.* ante *χρ̄ν*; sic et l. 23 ante *εισ.*
- „ 2 10 *θην* rescript.? Sic l. 18 *θα;* l. 20 *ση*; l. 26, *ραε*?
- „ „ 25 *d* mutat. *p.m.* (i inceptum pro *d*).
- 102 1 8 *πρσ*; l. 9 *ουσια*; l. 21 *γαρ* super scabritiem scripta.
- „ „ 12 *π* et *d. p.m.* l. 18 *ras.* post *quæ.*
- „ 2 Mutata videntur l. 3 *δ* et *φ* in *αδελ·φον*; l. 6 *ν* in *τυρ* (*i p.m.*?): sic
- „ „ 16 *αν*; l. 21 *φ*; l. 25 *σχ.* Forsā autem membranæ sunt.
- „ „ 13 *π* in marg. *r.m.*? at l. 27 *μ* et *n* in marg. *p.m.*
- „ „ 15 *s* in *vos* rescriptum super *ras.*
- 111 1 Mutata videntur l. 7 *ω* in *λογω*; l. 8 *ε* in fine: sic
- „ „ 9 *παρουσι*; l. 10 *η* in *ου·μη*; l. 12 *η* in *φονη*. In l. 17 *ras.* inter *ve* et *φαι*.
- „ „ 23 *π* in marg. forsā *r.m.*? at *δ p.m.*
- „ 2 3 *dolor* in rescript.; l. 16 *ras.* post *carita.*
- 112 1 6 *π* et *r s.m.* nisi forte *r p.m.*
- „ „ 7 *ατακτοσ·πα* rescript. super *ras.*? Sic etiam l. 18, Latine, excepto *nolite*. Scripturæ prioris fragmenta extant.
- „ 1 18 *ζβεν.* Annon potius legendum *ξβεν*?

FOL. PAG. LIN.

- 112 2 7 *i eras.* ante *ih̄u*; [l. 26 *ε eras.* ante *εν*.
- „ „ 18 Ab *υμιν* usque ad l. 22 rescript. super *ras.* Græcè.
- „ „ 20 *θω*: Primò scriptum est *θ̄*.
- 113 1 12 *ν* in *υμιν* mutatum; sic et *ε* l. 20 fin. Sub calcem paginæ PA *p.m.* ut videtur: cf. fol. 127 *repetitum*, p. 2.
- „ 2 8 *π* et *r s.m.*, more solito.
- „ „ 13, 14 *ηδε* rescript. super *ras.* ambobus locis. Sic et l. 15 *η* et *ε* in *τηκεν*: l. 28 *s* in *tis*.
- 114 1 7 *ο κσ·ισ* rescript. super *ras.* Sic l. 10 *ε* in *κατε*.
- „ „ 7 *u eras.* post *ih̄*; sic et l. 19 *runt* post *credide*.
- „ „ 22 *η* in marg. *s.m.*: sic *π* p. 2, ll. 13, 28.
- „ „ 25 *elegt.* Primo videtur fuisse *elegit*.
- „ 2 3 *Α στεκεται* usque ad fin. l. 18 Græcè, omnia super *rasuram* rescripta *p.m.* Sic forsā l. 26 *πομον*.
- 115 1 2 *α* post *παντοσ eras.*: l. 7, *veras.* post *ητακτησα*.
- „ „ 5 *Α παρημων* usque ad l. 15 *ημασ* omnia rescripta *p.m.*
- „ 2 13 *ω* super *·Π* dubium.
- „ „ 18 *σ* ad finem fortè rescript.
- „ „ 26 *ε* videtur esse *erasum* ante *quibusdam*.
- 116 1 21 Atramentum evanidum in *πορνοισ·αρσενοκοιταισ*: attamen *p.m.*
- „ „ 26 *mih*i *erasum* post *est*: l. 27, *ras.* post *mih*i.

FOL.	PAG.	LIN.	
116	2	7	ηχαρεισ· rescript. super <i>ras</i> . Sic et l. 12 <i>facere</i> .
117	1	4	n in <i>discant</i> rescript.? Sic et l. 9 αi in βασιλαιων: sic forsan
„	„	12	η in παση: l. 18 ωn in ανθρωπων.
„	„	20	μαρτυ: i <i>p.m.</i> Cf. autem Fol. 76, p. 2, l. 9.
„	2	7	σ <i>eras</i> . inter γ et γ.
„	„	17	rint <i>eras</i> . post <i>manse</i> ; l. 20 f in marg. <i>s.m.</i> vel potius <i>r.m.</i> , et l. 21 rat post <i>deside</i> , <i>eras</i> .
„	„	17	τεκνο: κ mutatum a ν, quod videtur esse <i>p.m.</i>
118	1	8	i <i>eras</i> . post κα. l. 16 sc mutatum, ut videtur.
„	„	26	runt <i>eras</i> . post <i>adqui</i> .
„	„	27	am <i>eras</i> . post <i>fiduci</i> .
„	2	2	ον videtur rescriptum.
„	„	9	οσ disertissimè.
„	„	18	h insertum <i>s.m.</i> ante υποκρισι ex Codice Boerneriano.
„	„	23	libus <i>eras</i> . post <i>fide</i> .
„	„	26	<i>Ras</i> . ante ουδεν.
119	1	12	A <i>pietas</i> usque ad <i>vitae</i> l. 14 proculdubio super <i>ras</i> . rescripta. ν in l. 13 mutatum?
„	2	3	πρεσπν: pro ν <i>p.m.</i> habet ι: Sic l. 10 πρεσβν, ν mutatum.
„	„	25	Secundum nocte lineâ deletum, die superpositum <i>p.m.</i> ρ secund. in προ_σεν_χαρις lineâ suppositâ deletum <i>p.m.</i>
120	1	3	e? <i>eras</i> . post et. Sic et l. 9 φ <i>eras</i> . ante φορεσεν.
„	2	5	ο mutat. in τεροι? Sic l. 9 οω in αλωντα: et l. 21 ησ in

FOL.	PAG.	LIN.	
			φυλαξῆσ. Nisi hæc membranæ sint vitia.
121	1	4	αι in προαγουσαι mutatum? Sic et l. 8 αι in κρυβηναι: l. 11 η in πασησ: l. 20 νομενοι: l. 23 γι in ὕγι: l. 27 σων et λογ. Forsan autem membranæ sunt.
„	„	9	<i>Ras</i> . inter ο et σοι.
„	2	25	Cu·δε forsan rescript. super <i>ras</i> .
122	1	17	πρ in απροσιτον ex correctione. l. 24 λ <i>p.m.</i> super πλ. l. 27 thesaurizate. <i>p.m.</i> ut videtur.
„	2	26	πιστεωσ: pro ε <i>p.m.</i> ι scribere volebat: Latine <i>ficta</i> , <i>p.m.</i>
123	1	6	επιθεσεωσ: ε primum fortasse mutatum: pro π <i>p.m.</i> dedit γ.
„	„	8	πνα· διλιασ· haud dubito esse mutatum.
„	„	24	Post <i>evageli</i> eraditur <i>um</i> .
„	2		Mutari videntur a correctore l. 10 σ in τοσ: l. 14 onesiph: l. 17 quæsi.
124	1	11	ν in εν mutatum? l. 17 του, ο mutatum <i>p.m.</i> : l. 19 η et ε rescripta super <i>ras</i> .
„	„	17	ctos <i>eras</i> . post <i>ele</i> .
„	2	8	σπουγασον <i>p.m.</i> δ <i>s.m.</i> τ <i>r.m.</i>
„	„	„	linea recta partim <i>eras</i> . super <i>cura</i> .
125	1	2	init. tu in marg. <i>s.m.</i> ? l. 27 <i>ras</i> . ante elati.
„	„	14	seman errore pro s (i. q. <i>sed</i>) <i>man</i> .
„	2	6	θῦ. Dȳ <i>p.m.</i> l. 26 Forsan ετενετο legendum.
„	„	14	descen, e primum lineâ perpendiculari deletum.

FOL.	PAG.	LIN.		FOL.	PAG.	LIN.	
126	1	27	<i>R</i> Latinum inter Græca, ut <i>p.m.</i> Fol. 125, p. 2, l. 6, et <i>L</i> fol. 122, p. 2, l. 11.				literæ <i>eras.</i> ante <i>μου</i> : l. 13 <i>ras.</i> ante <i>mihî</i> .
„	2	23	γ in ἀγωνα videtur mutari super <i>ras.</i>	131	2	3 (col. 1)	<i>Imprimis p.m.</i>
				„	„	„ (col. 2)	<i>MODIS</i> super <i>ras.</i> : l. 26 <i>Annon partitipibus?</i>
127	1	5	η in Δημασ forsan mutatum: sic et l. 22 σ in τοισ.	132	1	12 (col. 1)	<i>er</i> mutatum in <i>ministe-</i> <i>rium?</i> Sic l. 19 <i>dientia</i> : <i>ta</i> in <i>firmata</i> , l. 24.
127	{	1	{	„	„	6 (col. 2)	fin. <i>a</i> abrasum: l. 21 <i>sa-</i> <i>lutos p.m.</i> , <i>o</i> deletum per li- neam perpendicularem <i>s.m.</i> ?
repeti-		2		„	2	11—13 (col. 1)	ad <i>fieret</i> rescripta super <i>ras.</i> : l. 11 <i>n</i> ad finem <i>eras.</i>
tum		15		133	2	6 (col. 1)	<i>m</i> in <i>amus</i> forsan rescript. sic l. 9 <i>tem?</i>
„	„	1	<i>ras.</i> ante <i>li</i> , nisi membranæ vi- tium sit. <i>Ras.</i> post <i>doctrina</i> .	„	„	14 (col. 1)	Linea perpendicularis re- centissimâ manu.
„	„	„	<i>f</i> in calce paginæ parum intelligo.	„	„	20 (col. 2)	<i>dō p.m.</i> i. <i>s.m.</i> Lectiones mixtæ, ut supra, fol. 132, p. 1, col. 2, l. 21.
128	2	4	<i>nam eras.</i> post <i>doctri</i> . Mutan- tur fortasse	134	1	6 (col. 1)	<i>s</i> in <i>res</i> et <i>ju</i> mutatum? l. 18 <i>herbem</i> , <i>p.m.</i> ; <i>am s.m.</i> lectiones mixtæ: <i>am</i> post <i>o-</i> <i>portun</i> rescript.
„	„	2	ξ et υ: l. 5 ην in την: l. 16 οξ in δοξησ.	„	„	1 (col. 2)	<i>tis</i> rescript? Sic et l. 23 <i>ti</i> in <i>Forti?</i>
129	1	2	<i>nemin</i> super <i>ras.</i> scriptum? Sic et l. 22 δικαι.	„	2	20 (col. 2)	<i>insolibus</i> correctio <i>p.m.</i> esse videtur.
„	„	10	οτοι. Forsan στοι <i>p.m.</i> l. 15 δικαιοσινη <i>p.m.</i> ?	135	2	4 (col. 1)	et super <i>ras.</i> esse videtur.
„	„	16	<i>ras.</i> ante <i>αλλα</i> .	„	„	27 (col. 1)	<i>ras.</i> inter <i>ob</i> et <i>umb</i> . Cætera in hac paginâ membranæ sunt vitia: l. 3, col. 2, <i>i</i> in <i>in-</i> <i>troibant</i> vermiculis peresum.
„	2	12	<i>damnatur</i> : <i>ε</i> errore pro <i>ε</i> .	136	1	22 (col. 1)	<i>ras.</i> post <i>ministerii</i> .
„	„	16	χς εκριτα <i>p.m.</i> ?	„	„	9 (col. 2)	<i>per hosti</i> super <i>ras.</i> rescript. O O 2
„	„	17	κ in και, et l. 18 ψ mutata.				
130	1	3	Δεσμεοισ <i>p.m.</i> ι insertum ante <i>o</i> , <i>ε</i> <i>prim.</i> mutat.				
„	„	5	φ in φιλημονει super <i>ras.</i> l. 21 θο mutatum?				
„	„	25	<i>Rasura</i> post Διο.				
„	2	1	σου <i>p.m.</i> l. 5 pro χρ̄ν, <i>p.m.</i> ha- bet χρ̄ι. Sic forsan υ in τουσ p. 1, l. 17. Hæc quoque mutantur: l. 7, σειμ: l. 10 π et ψ in ανεπεμψα: l. 15 υ in ευ: l. 18 τ in το.				
131	1	4	οτι· και· σε· super <i>ras.</i> l. 7 duæ				

FOL. PAG. LIN.

136 2 26 (col. 2) *P* i. q. *Post.* Cf. Fol. 138,
p. 2, col. 2, l. 22, &c.137 1 7 (col. 1) *alcaverit* rescript. super *ras*.
Sic et l. 9 *scificatus*: l. 18 *ob*
p.m., *b* mutato in *p* forsā *s.m.*,, ,, 2 (col. 2) *ras*, ante *cumque*.,, 2 3 (col. 1) Pro. post *remunerator*
p.m. scripsit ÷ (*i. q. est*).,, ,, 13 (col. 1) *d* in *fide* mutatum, *p.m.*,, ,, 9 (col. 2) *ras*, ante *appetunt*.138 1 3 (col. 1) *ioi* planè: quamvis *o*
vermiculis peresum.,, ,, 5 (col. 2) *sus* rescript. super *ras*.
Sic l. 12 *i* in *pelibus* mutatum.,, ,, 19 (col. 2) *inventi sunt* lineâ trans-
versâ deletum.,, ,, 25 (col. 2) *omne*. Pro *n*, *p.m.* *f*
scribere incipiebat.139 1 2 (col. 1) *η* i. e. *enim*. Cf. p. 2, col. 1,
l. 19. l. 28 *ras*, ante *maneant*.

FOL. PAG. LIN.

139 1 23 (col. 2) *enim* lineâ transversâ de-
letum.,, 2 4 (col. 1) *scificet* primò scriptum:
t in *a* mutatum.,, ,, (col. 2) *saecla*: *a* *eras*. l. 18
baptismi super *ras*.,, ,, 19 (col. 2) *precios*. an *pretios*. dubium.140 1 27 (col. 1) *dimitae* *p.m.*: *a* in *t*
mutatum.,, ,, 12 (col. 2) *intercessionē* *p.m.*: — super
e *eras*.,, ,, 14 (col. 2) *frem*: *i* inceptum post *r*.,, ,, 26 (col. 2) *fidem* rescriptum super
rasuram.141 1 9 (col. 1) Post *op* omnia maculâ
obducta.

Hæc ferè sunt, ubi primæ manus lectio a correctoribus mutari vel suppleri videtur. Existunt porro loci haud pauci, quos enumerare supervacuum est, in quibus membranæ scabrities falsam correctionis speciem scripturæ intulerit.

Richardi Bentleii notulæ, in exemplari suo Novi Test. Oxonii, 1675, obiter scriptæ.

Hic liber collatus cum vetusto codice Paulinarum Epistolarum, Literis Capitalibus, sine accentibus, plus 800 annorum; descripto vero ex codice egregio, qualis nullus hodie extat. Porro is codex nunc [1718] est Richardi Bentleii. [Sic brevius ad Rom. i. 1.]

Rom. i. 1—iii. 19. Variæ lectiones ex altero nostro Msto, ejusdem veteris exemplaris apographo.

Rom. viii. 34. *υπερει*: videtur ortum ex duplici lectione *περει ημων, υπερ ημων*.

xi. 8. *ημερασ και δανιδ*: linea videtur excidisse: imo margine habetur eadem manu.

xiv. 15, 20. *απολλυειν, καταλυειν*: Nota, in Lat. est noli *perdere*, noli *destruere*.

ib. 21. *η σκαν. η ασθ.* in quibusdam deest; nota ergo v. 13, *η σκανδαλον*.

1 Corinth. *initio*. Epæ Pauli collatae ad vetustissimum MS. Codicem *nostrum*.

Incipit cap. iii. 19 Roman.

Ephes. iii. 5. Confert Col. i. 26, [ubi pro *αγιοις* legit *αποστολοις*].

Phil. iii. 6. *ζηλος*. Sic Clemens Romanus utitur.

1 Thess. ii. 10. *προσ*: fortè erat *πρ*, *ωσ*.

v. 3. MS *ωσπερ η ωδιεσ*: lege *ωσπερει ωδ*.

APPENDIX :

IN QUO EXHIBETUR COLLATIO PLENA ET ACCURATA

QUINQUAGINTA CODICUM,

DIVERSAS NOVI TESTAMENTI PARTES COMPLECTENTIUM,

AD EDITIONEM ELZEVERIANUM 1624

FIDELITER ELABORATA.

CATALOGUS LIBRORUM MANUSCRIPTORUM, QUORUM COLLATIO INFRA SUBJICITUR.

ANGELIA CONTINENT

- i. Trin. Coll. Cantab. B. x. 17.
- v. (etiam ø) Cantab. Mm. 6. 9.
- w. Trin. Coll. Cantab. B. x. 16.
- L. Codex Leicestrensis.
- H. Brit. Mus. Harleian. 5598.
- P. Evangelistarium, Parham 18.
- P₂. Evangelistarium, Parham 1.
- z. Evangelistarium, Coll. Christi Cantab.
F. i. 8.

N.B. P *sem.* z *bis* &c. *lectionem in Pz mi-*
nimè constantem esse denotant.

ITUS APOSTOLORUM ET EPISTOLAS

CATHOLICAS CONTINENT

- a. Lambeth 1182.
- b. „ 1183.
- c. „ 1184.
- d. „ 1185.
- e. „ 1255.
- f. Codex Theodori.
- g. Codex Wordsworth.
- h. Brit. Mus. Butler 2.
- i. „ Burnei. 48.
- j. Trin. Coll. Cantab. B. x. 16.
- k. Coll. Christi Cantab. F. i. 13.
- l. Codex Leicestrensis.
- m. Coll. Emmanuel. Cantab. i. 4. 35.
- n. Cantab. Mm. 6. 9.
- o. Brit. Mus. Add. 20003.

EPISTOLAS PAULINAS CONTINENT

- a, b, c, d. iidem codices qui Act. Apost.
exhibent.
- e. Lambeth 1186.
- f, g, h. iidem qui in Act. Apost.
- j. Brit. Mus. Burnei. 18.
- k, l, m, n, o. iidem qui in Act. Apost.
- z. Evangelistarium: Coll. Christi Cantab. F. i. 8.

APOCALYPSIN CONTINENT

- a. Lambeth 1186.
- b. Brit. Mus. Butler 2.
- c. „ Harleian. 5678.
- d. „ „ 5778.
- e. „ „ 5613.
- f. Codex Leicestrensis.
- g. Parham 17.
- h. „ 2.
- j. Brit. Mus. Add. 17469.
- k. Bodleian. Canonici Græci 34.
- l. Brit. Mus. Harleian. 5537.
- m. Mediomontanus 1461.
- n. Bodleian. Barocc. 48.

N.B. + aliquid textui adjectum indicat, at -
aliquid subtractum.

* literæ superpositum lectionem a *primâ*
manu indicat, at ** lectionem a *se-*
cundâ manu. ? lectionem indicat du-
biam, subrasam, incertam.

SANCTI MATTHÆI EVANGELIUM.

[CAP. I. 1—II. 12.]

Το κατα ματθαιον ἄγιον εὐαγγέλιον ἰν. εὐαγγέλιον κατα ματθαιον w.
CAPUT I. γεννεσεως ἰPz. υἱου bis P₂. 2. ἀβρααμ *passim* ἰnwHz [non PP₂].
εγεννησεν *ubique in hoc capite* P. ἰσαακ bis w. εγεννησε *tertium* i. 3. ἰοῦδας P.
ζαρᾶ z. 4. αμνηδαμ bis P₂. αμιναδαμ bis Hz. ἀασων *prim.* w. 5. ῥαχαμ wP₂.
βοζ *secund.* P₂. ὀβηδ' bis P. ὀβηδ *prim.* P₂. ιεσσε P₂. ιεσσαι (*sic v. 6*) v.
6. σολομῶνα ἰnwHz. σολομώννα P. σολομονα P₂. οριον w. 7. αβι *secund.* P₂*.
8. ιωσαφ bis z. ἰωραμ bis P₂. ὄζιαν ἰHP. 9. ὄζιας ἰwHP. αχατζ bis P. εγεννησε
tert. i. ιεζεκιαν P*. 10. μαναση H. μανασῆς HP₂. την (*pro τον secund.*) P*.
ἀμμῶς bis w. -τον αμων' αμων δε εγεννησε P. 11. ἰεχωνιαν P. μετοικησιας
ἰnw [non HPP₂]. 12. μετα δε *rescript. super rasur.* P. μετοικησιαν ἰnw.
ἰεχωνιας P. 13. -δε *prim.* w*. ελιακιμ *prim.* P. υν. 13, 14. -τον αζωρ' αζωρ δε
εγεννησε P. 14. σαδοκ bis P₂z. αχιμ bis vPP₂z. αχιμ δε εγεννησε P₂** (*sub
calcem paginæ, deest in textu*). 15. ματθᾶν z. εγεννησε *tert.* P₂. 16. εγεννησε w.
17. *init.* πασε ουν εγεναιε P₂. ούν P. γενναιε P. ἕως bis P₂. δεκατεσαρας *prim.*
P₂*. -και απο δαδ *usque ad* γενναιε ἰδ ἰ* (*habet marg. s. m.*). ἕως *secund.* ἰ**.
μετοικησιας bis vw, *secund.* i. 18. γεννησης P. ούτως P₂. ἦν w. ἦν P bis.
μνηστευθησις P. μνιστευθεισης P₂. εὔρεθη PP₂z. 19. ἰωσηφ (*sic v. 18 H*) P₂.
δικαιως P₂*. ὦν w. ὦν P. παραδιγματισε w. παραδειγματῆσαι P. 20. ἰδοῦ
(*sic v. 23*) P. κατοναρ vPz. φαινεται P. φοβηθεῖς PP₂. γεννηθεν wH.
21. καλεσης P. ὄνομα (*sic v. 23*) P. 22. -το ρηθεν P₂* (*eâdem manu suppletum
quâ in v. 14*). 23. ἔξει Pz. καλεσουσιν P. εστιν P. μεθερμηνουομενον w. μεθερ-
μηνευομενον P. 24. -ὁ *prim.* w. παρελαβεν ἰwH**P. 25. ἕως οὔ i. ετεκεν
wH**P. εκαλεσεν wP. ὄνομα HP.

CAP. II. 1. -δε HPz (*initio pericopes*). θηθλεεμ *hic tantum* v. ἰδοῦ P *pas-
sim*. ἰλῆμ vw. 2. ἰδομεν v**P. ἦλθομεν wP. 3. -ὁ βασιλευς P (*habet margo
recenti manu*). 5. εμβηθλεεμ (*sic v. 16*) P. ούτως ἰnwPz. ούτως H. 6. ἰοῦδα
bisi. ἦ (*pro ει*) P. ἡγεμωσιν P. 7. ἡκριβωσει. ἡκριβωσεν wH**P. 8. βιθλεεμ H.
ειπεν wHP. ἐπ' ἀν ἰnwH. ἐπ' ἂν Pz. εὔρητε P. 9. ἰδον wP. ἕως P. +οὐ (*post ἕως*)
z. ἦν P. 11. οἰκίαν wP. εἰδον ἰnwHz, ἰδον P (*pro εὔρον*). 12. χριματισθεντες i.

χρηματησθεντες P. κατ' ὄναρ (sic vv. 19, 22) H. κατοναρ (sic vv. 13, 19, 22) Pz. άλλης H. 13. —δε et των μαγων (pro αυτων) HPz (init. peri.). κατ' οναρ φαινεται iw. ισθη iP. ησθη z. αν H. ειπω P. +ο (ante ηρωδης) z. fin. αυτω? H*. 14. παρελαβεν WH**P. αιγυπτον w [non v. 13]. 15. ην w. ην P. —του prim. w. αιγυπτου wP. 16. ενεπεχθη P. αυειλεν H**P. πασιν P. διέτους w. κατοτερου P*. κατοτερω iP** rubro. ηκριβωσε w [non i]. ηκριβωσεν P. 18. ραμα w. ηκουσθη wP. θρινος P. θρηνος rescript. super rasuram largiorem in w. οδυρμος wHP. πολους i.* ραχιηλ P. ηθελεν WH**P. fin. εισιν wHPz. 19. Rasura in P inter τελευτ et ησαντος (ελ eras?). αιγυπτω w. 20. —πορευου usque ad μητερα αυτου v. 21, z* (habet marg. s. m.). ιηλ (sic v. 21) v. την secund. bis script. P*. τεθνηκασιν Pz**. 21. παρελαβεν WH**P. ηλθεν w. ηλθεν P. 22. χρηματησθεις P. γαλλιλαιας P. 23. ναζαρεθ wH [non ivPz].

CAP. III. 1. —δε iwW*. +ο (ante ιωαννης ο) Pz semel. 2. μετανοητε P. ηγγικεν wH. ηγγικεν P. 3. init. αυτος H. ετοιμασατε HP. 4. ειχεν WH**P. ωσφυν P. η δε H. ην w. ην P. 5. και (pro τοτε) z sem. εξεπορευοντο P. +η P (an primā manu?), +πασα z sem. (ante ιεροσολυμα). —η prim. HP. —πασα secund. P**. περιχορος P. 6. εβαπτίζοντῳ P. ιωρδανη P. +ποταμω (post ιορδανη) vW**Hz bis. 7. φαρισσαιων i. φαρισσεων w. των σαδδουκαιων και φαρισαιων z. 8. καρπον αξιον iwW*H [non z]. 9. δοξείτε i. +οτι (ante πρα) z. αβρααμ bis iwWHz. 10. ηδη H. 11. οπισω iwH. ου (sic I. 25) i. —και πυρι iwHz. 12. αλωνα w. +μεν (ante σιτον) v. —αυτου tert. iv. +αυτου (post αποθηκην) vW**. 13. τω καιρω εκεινω (pro τοτε, init. peri.) Pz (sic IV. 1). ιορδανην w. 14. διεκολλεν H*? P. 15. ειπεν iwHP. ειπεν αυτω (—προς) z. ουτως iwWHPz. πρεπων v*? P. ημιν εστι v. 16. ιδου (sic v. 17) P. ιδεν P. ειδεν wz. καταβαινων P. ωσει P. 17. —ο υιος μου v.

CAP. IV. 1. ανηχθη ο ις vPz. —υπο του πνευματος P. 2. —και νυκτας τεσσαρακοντα P* (habet marg. s. m.) z. επεινασεν wz. 3. γενονται iP. 4. ειπεν iwHPz. μονον P. 5. ειστησιν P. ιστησιν vz. 6. +λεγει αυτω ο ις (ante γεγραπται) P*. Ab αυτου usque ad επι super ras. i. —και secund. v. αρουσιν wP. 7. εφει P. λεγεγραπται P* (λε eras.). εκπειρασος v. 8. ορος P. fin. αυτων bis script. H*. 9. συ (pro σοι) P. δοσω wP. προσκυνησεις P. fin. με z. 10. λεγ P*. +οπισω μου (post υπαγε) iwW**HPz (οπισω w**P). προσκυνησης z. 11. ιδου et διηκουουν P. 12. —δε (init. peri.) Pz. 13. init. —και H*. καταλειπων i. καταλειπων P. καταλιπων z. ναζαρεθ

H. παραθαλασσιαν P. ὁριοις v. νεφθαλιμ (sic v. 15) P. 16. ειδεν w. ἴδεν P. ιδε z. —καθημενοις v. 17. ἤρξατο HP. μετανοήτε w. μετανοήτε P. ἡγγικεν P. ἡγγικεν wHz. 18. —δε (init. peri.) vPz. —ὁ ιησους iw. ειδεν iwH. ιδεν P. σιμονα w. αμφιβλιστρον z. ἦσαν w. ἦσαν HP. ἀλιεις (sic v. 19) HP. 19. ὀπισω wHP. ἀλυεις z. 20. και (pro οἱ δε) z. +αυτων (post δικτυα) w. ἠκολουθησαν iwHP. 21. ιδεν P. ειδε (—αλλους) z. —καταρτιζοντας τα δικτυα αυτων z. δυκτυα i*. 22. ἠκολουθησαν wP. 23. περιηγεν ὁ ἰς ὄλην την γαλιλαιαν Hz (init. peri.) semel, at περιειγεν z semel. 24. ἐξηλθεν Hz. —και βασανοις v. συνεχομενοις z bis. 25. ἠκολουθησαν wHP. τω ἰω (pro αυτω) HPz (init. peri.). ὄχλοι P. γαλλιλαιας P.

CAP. V. 1. ὄχλους P. ὁρος P. καθησαντος P. καθισαντος αυτου rescript. i. 5. κληρονομησουσιν wP. κληρονομισουσι H. —την v. 8. ὀψονται HP. 10. ἐνεκεν wP. ὅτι αυτων super rasur. w. 11 ὅτ' ἂν iwH. εσται ὅτ' ἂν ὀνειδισωσιν P. ὀνειδισωσιν w. ονειδισωσι και διωξωσιν ὑμας z. διωξουσιν P. εἰπωσιν P. ἐνεκεν wP. 12. Post χαιρε rasura in i (τε omisso). ἡμων (pro ὑμων prim.) w*. τω ουρανῳ z. οὕτως (sic vv. 16, 19, 47) iwz. οὕτως H. —τους secund. w*. 13. ἀλας et ἀλισθησεται H. —δε H. ισχυιν z. ἔτι H. εἰμι (pro ει μη) i. 15. επι (pro ὑπο) w. οἰκια wH. 16. οὕτως (sic v. 19) H. ὁρανοις w. 17. νομησητε iw. ἦλθον bis w. 19. εἰ ἂν H. αν (pro εαν) z*. διδασκει bis z, prim. v. ποιησει i*. ὁρανων w. 20. περισσευη P. ὑμων ἡ δικαιοσυνη iw [non Pz]. πλεον iz. πλειων H. γραμματαιων P. φαρισσαιων i*. εἰσέλθαι P. 21. ἠκουσατε wP. [ερρεθη iz passim]. ερηθη w*P (sic P vv. 33, 38). ερρηθη vw**H. αρχεοις i. φονευσης i. 22. ὀργιζομενος w. εργαζομενος P. αυτῳ (pro αυτου prim.) w. Post αυτου prim. in P, una linea eraditur, reliquā versūs parte sub calcem paginæ positā sec. man. (μωραι P**). μορε w. γεεναν wz (sic vv. 29, 30, z). 23. οὖν P. προσφερεις HPz. επι τῷ H. και εκει iw [non z]. μνησθεις vwz. 24. τω (pro το) bis H, secund. z. διαλαγηθι H. διάλλάγηθι P. 25. ισθι iPz. ἡ (pro ει) z. ὁδῶ w. +σου (post αντιδικος) i. βληθησει P. 26. —αν w. οὐ (pro αν) z. κοδρατην w. 27. ἠκουσατε wHP. ερρηθη vwH. ερηθη P. —τοις αρχαιοις iw [non Hz]. μοιχευσης i. μηχευσεις w. 28. εμβλεψας (pro βλεπων) i. τω (pro το) z. επιθημσαι w*. αυτην (pro αυτης) iwHPz. ἡδη P. 29. —δε H*. ὀφθαλμος w. βαλαι i. εκβαλε P. απωληται (sic v. 30) vz. Rasura in H ante βληθη, in w ante γεεναν, sic in v. 30, post αυτην. vv. 29, 30. +την (ante γεεναν) wH. 30. init. και ἡ ει H. ὁλων H. 31. ερρηθη vw. —δε ὅτι z. —αν z. απολυσει iPz. αυτην z. 32. πας ὁ απολυων (pro ὅς αν απολυση) wHPz. περὶ ἐκτός (—λογου) P. γαμησει P. ὁ (pro ὅς εαν) z. αν (pro εαν) iw**

(-εαν w*). γαμησας (pro γαμηση) z. 33. -παλιν z. ἡκουσατε wHP. ερρηθην wH. αρχαιοι H*. επηορκησεις H. -τω v. ὀρκους iv. τοις ὀρκοις P. 34. ὁμοσαι vwH. ὁμῶσαι P. ὁλος H. εστιν (sic v. 35 bis) HP. 36. ὁμος^e w. ὁμωσεις P. ὁμοσης vH. δυνασε P. ἡ HP. μελενα P. 38. ἡκουσατε wP. ερρηθην w. ὀφθαλμον wHP bis. ὀφθαλμον wP bis. ὀδοντ. bis wHP. -και οδοντα αντι οδοντος z. 39. Eras. ante μη in H. αντηστηναι P. ὅστις (sic v. 41) w. ὅτις H. ραπηζει P. ραπησει z. εις (pro επι) H. -σου vP. -σου σιαγονα z. 40. το (pro τω) P. χειτονα P. -σου z. *fin.* +σου Pz. 41. αν αγγαρευση w. αγγαρευση HP. 42. αίτουντι w. αποστραφεις Pz. 43. ἡκουσατε wP. ερρηθη vw [non P]. 44. -εχθρους H*. τοις μισουσιν iwHPz. επερεαζοντων Pz (+ύμας P*, at cætera versûs desunt in P*: habet marg., ubi διοκοντων P**). -και διωκοντων ύμας z. 45. γεννησθε w. ὑπο (pro υιοι) z. +τοις (ante ουρανοις) iwH. ανατελει P. ανατελλη z. 46. αγαπησειτε H. αγαποντας w. εχητε z. ποιουσιν iwP. 47. φιλους (pro αδελφους) ivwHPz. ούτως vPz, at το αυτο H. 48. εσεσθαι i. ούν P. *fin.* εστιν wHPz.

CAP. VI. 1. εμπροσθε i**.

2. ὅτ' ἂν iHP *passim*. ούν (sic vv. 8, 9) P. ποιεις i*P. +ὅτι (ante απεχουσι) P (-σιν P**).

4. ἡ wz. ἡ P. +σε (post βλεπων) P. -αντος vPz.

5. πλατιῶν P. ἑστωτες wP. προσενχεσθε z. -αν vw*. φανωσιν P**. απεχουσιν (sic P v. 16) H**P.

6. ὅτ' ἂν wP. ταμειον vPz. κλησας i. θυρα (pro θυραν) z.

7. βατολογησετε P. εθνηκοι z. δοκουσιν H**.

8. ὁμοιωθηται P. οἶδεν P. οιδεν iwHz. +ὁ ουραnios (ante ὦν) w**.

ετησαι P. αίτησαι w.

9. προσενχεσθαι w*P. ὄνομα P.

10. βασιλειας σου P.

12. ὀφειλ. bis wP. (ὀφιληματα P).

13. εισενεγκεις H. πειρασμῶν P. δυναμεις P. [*Doxologiam habent* iwHPz].

14. -γαρ Pz (*init peri.*).

15. αφηται P.

16. ὅτ' ἂν H. αφανιζουσιν P. φανωσιν P.

17. ἀλειψαι v.

18. -εν τω φανερω iwHPz [non v].

19. θησανυριζεται P. βρωσης (sic v. 20) P. αφανιζη z. διορυσουσιν (sic v. 20) P. κλεπτουσιν wP.

20. οὔτε bis P. οὔδε H.

22. ὀφθαλμος bis (sic v. 23) wP, *prim.* H. ούν (sic v. 23) P. -ουν z. -ὁ tertium w. ἀπλους iH. ἡ wP. φωτινον iw. φωτηνον P.

23. ἡ w. εστιν wP.

24. οὔδεις P. ἡ γαρ w. ἕνα HP. μισησοι w. ἕτερον i. *Rasura in w post αγαπησει. +του (ante ἐνος) z. ἐνος HP. ἕτερον iH. καταφρονισει H. δυνασθαι P. μαμωνᾶ iwz. μαμωνά HP.*

25. διατοῦτο ivz. ἡμων (pro ὑμων *prim.*) P. ποιητε i. μὴδὲ vwPz *passim*. τι ὑμων bis *scr.* H*. ενδυσεσθε H*. πλειων H. εστιν P.

26. οὐχ' iwHPz. ἡμεις (pro ὑμεις) w.

27. προσθηναι i*?w?Pz. πηχην w. ἕνα P.

28. αυξανη z. νιθει H. νηθη z.

29. σολωμων i. σολομῶν Pz. περιεβαλλετο wz.

30. ἴδε (*pro* εἰ δε) v. ὄντα P. αῦριον wH. ὀλιγοπιστοι wHP. 31. οὖν P. ἢ *bis* P. περιβαλλομεθα wz. περιβαλλωμεθα HP. 32. ταυτα γαρ παντα v. επιζητη z. οιδεν H *sem.* οἶδεν iH *sem.* P. οἶδε w. ειδε z. ἡμων (*pro* ὑμων) i. ὁ *secund.* H. ἀπαντων iH. 33. αυτου (*pro* του θυ) v. 34. μεριμνησητε iνwH** *antiquā manu.* αῦριον *bis* w. ἢ (*pro* ἢ *prim.*) H. + γαρ (*post* αρκετου) v.

CAP. VII. 2. κρινεται P. μετρητε z. μετριθησεται w. μετρηθησεται vH. [αντιμετ. iPz]. 3. -δε w*. τω (*pro* το *secund.*) z. το (*pro* τω *prim.*) P. ὀφθαλμω *bis* wHP. -σφ w. 4. ἐκβαλῶ z. ὀφθαλμον wHP *bis.* ἢ (*pro* ἢ) w. 5. ὀφθαλμου *bis* wP. *fin.* σου z*, *at* αδελφου σου z**. 6. δοτε iz. τα ἄγια z. κυσιν P. μὴδὲ *pass.* iνwPz. μήποτὲ P. κατατησωσιν w*. αυτοις (*pro* αυτοις) P*? -εν τοις ποσιν αὐτων z. 7. αἰτήτε P *sem.* ζητεται P *sem.* εὔρισητε i. εὔρησετε HP *quater* z *sem.* κρουεται i. ανυγησεται P *sem.* 8. αἰτων w. ετων P *bis.* λαβανει w. λαμβανη P₂. εὔρησκει P *bis.* εὔριση P *sem.* εὔρισκει P *sem.* P₂z *sem.* το (*pro* τω) P₂. 9. ἢ P *sem.* -εστιν iνP *sem.* P* *sem.* z *sem.* εστι z** *sem.* ὅς (*pro* ὄν) v. αἰτηση w. αιτησει HP *sem.* 10. *init.* + ἢ w. ἰχθυν w. αἰτηση iw. αιτησει P *bis.* ὄφιν P *sem.* z. ὄφην P *sem.*, *at* ὄφην *sem.* 11. οὖν (*sic* v. 12) P *ter.* ὄντες HP *ter.* οἷδατάτε i. οἷδατε P *sem.*, *at* οἷδατε *bis.* δωματα i* z. δουναι P *sem.* πωσω P *sem.*, *at* ποσων *sem.* ἡμων (*pro* ὑμων *secund.*) Pz. ἐπ' ουρανιος (-εν τοις) P *sem.* αἰτουσιν w. 12. -ουν (*init. peri.*) v* Pz *sem.* οὖν P *sem.* εαν (*pro* αν) z *sem.* θεληται P *sem.*, *at* θελετε *sem.* ποιουσιν P *sem.* οὕτως iνwP *bis* z *bis.* ἡμεις (*pro* ὑμεις) w. και ὑμεις οὕτως H. ποιησατε P *sem.* οὕτως (*pro* οὗτος) iP *bis* z *bis.* 13. εισελθατε P *sem.* πλατεία z *sem.* εὔρυχωρος i (εὔρι i*?) z *sem.* ευρυχωρος P *sem.* -ἢ (*ante* απαγουσα) v. απωλιαν P *sem.* 14. *init.* [ὅτι i*H**]. τι i**v wH* z *bis.* τῇ στενῇ πυλῃ P *bis* (-ὅτι *et* ἢ). τεθλημενη iP *sem.* τεθλημενη P *sem.* z *sem.* -την P* *sem.* ὀλιγοι iwHP *bis.* εὔρισκοντες P *sem.* 15. οἵτινες P *sem.* ἡμας z *sem.* εσωθεν μεν εισιν (-δε) P *sem.*, *at* *semel* εισιν *tantum.* ἄρπαγες HP *bis.* 16. -αυτων z *sem.* επιγνωσεσθαι H. ἢ P *bis.* σῦκα iνPz *bis.* 17. οὕτως iνwHP *bis* z *bis.* δενδρων *prim.* z *sem.* *fin.* -ποiei *usque ad* καρπους πονηρους v. 18, v. 18. οὐδεδρον w. αγαθους (*pro* καλους) z. 19. ποιουν P. +το (*ante* πυρ) P*. 20. ἄράγε i. ἄραγε w. ἄράγε z. 21. *init.* -ου w. αλλα P*. 22. ερουσιν w. ὀνοματι *prim.* w, *tert.* H. επροφητευσαμεν z. -και τω σφ ὀνοματι δαιμονια εξεβαλομεν v. 23. *init.* -και v*. +παντες (*post* εμου) H. 24. -ουνz (*init. peri.*). ποιωνz. αυτω (*pro* αυτον) z. φρονημω z*. ὠκοδομησεν wH. ὠκοδομησεν P. οἰκίαν wHP (*sic* vv. 25, 27 P).

25. ἦλθον w. ἦλθον P. προσεπεσαν vHPz [non iw]. οἰκία (sic v. 26) wH. επεσεν iwHP. 26. μη ποιων αυ *rescript*. P. ὁμοιωσω αυτω (pro ὁμοιωθησεται) z. ὠκοδομησε w. 27. ἦλθον P. ἦν w, ἦν P. μεγαλη (sic) i. 28. ὄχλοι P. 29. ἦν H. αυτοις (pro αυτους) z. οὐχ' ivHPz. *fin.* + αυτων w.

CAP. VIII. 1. *init.* + και (-δε) z. ὁρους HP. ἠκολουθησαν wHP. ὄχλοι iHP. 2. προσελθων iPz. δυνασε μαι w. 3. ἠψατο w. -ὁ ιησους P. εκαθαιρισθη P. 4. μηδενι iP. αλλ' iHPz. διζον H. πρόσθενεγκαι P*. + σου (post δωρον) z. προσεταξεν wP. μωυσης w. 5. ελθοντι z (*init. peri.*). αυτω (pro τῷ ὡ) iw* w. ἑκατονταρχος (sic v. 8 P) HP. 6. οἰκία wHP. δεινος w. 8. οὐκ H. στεγειν P. λογω iwPz. 9. ὑπεξούσιαν P. ἐμ' αὐτὸν P. τουτω (pro τουτο) P; H *vice versá*. 10. εθαυμασεν wH**P. ειπεν iwH**P. πιστην i. εἴρων P. 11. ἤξουσιν P. ανακληθησονται iwPz. ἄβρααμ iwHz. ἄβρααμ' P. ἰσαακ w. ἰσαακ' et ἰακώβ' P. 12. ἐξοτερον i. ὀδοντων vWP. 13. -ὁ *prim.* z. ἑκατονταρχη iwWz. ἑκατονταρχη H. ἑκατονταρχω P*. *fin.* + και ὑποστρεψας ὁ ἑκατονταρχος εἰς τον οικον αυτου εν αυτη τη ὥρα εὔρεν τον παιδα ὑγαινοντα w** *marg.* 14. οἰκίαν wHP. εἶδεν w. ἴδεν P. 15. ἠψατο w. ἠγερθη wHP. *fin.* αυτω iwWz [non HP]. 16. ὀψιας iwH**P. ἐξεβαλεν H**P. ἐξεβαλον z. + τω (ante λογω) iP. 17. ανελαβεν wP. ελαβεν H**. εβαστασε (*omissis vv. 18—22*) v. 18. ὄχλους HP. περι εαυτων z [αὐτον iwHP]. 20. ἄλωπεκες v. αλοπικες P. φολεους Pz. εχουσιν wP. κλινει i. κλιναι Pz. 21. Ἐτερος H**. 22. ακολουθη HP. 23. -το (*init. peri.*) v *duobus locis* HP *sem.* z. ἠκολουθησαν wP *bis*. In v *post. v. 23 sequuntur* vv. 19—23. 24. ἰδοῦ P. κοιματων i*. εκαθενθεν wHP. 25. -αυτου iwHPz. ἠγηραν P. απολυμεθα P. 26. δηλοῖ z. ὀλιγοπιστοι iwP. επετημησεν P. 28. γαδαρηνων w. γεργεσινων Pw** *marg.* [γεργεσηνων iwHz]. μήκέτι (pro μη) z. ὁδοῦ i. 29. εκραζον w. συ (pro σοι) z. ἦλθες wP. ὦδε wz [non ivP]. προκαιρου iwHPz. βασανησαι P. *fin.* • non; w. 30. *init.* ἦ w*. ἦν P. απ' αυτου P. -πολλων P* (*habet marg. s. m.*). βοσκομενων z. 31. εκβαλεις HPz. 32. -ὑπαγετε i*. ὀρμησεν P. ὠρμησεν z. -του v. κρυμνου w. κριμνου P. 33. ι *eras. in* και *secund.* P. 34. ἰδοῦ P. αυτου (pro τῷ ὡ) z. απαντησιν w. απαντησιν P. ὀριων iwH.

CAP. IX. 1. +ὁ *is* (post εμβας) v. -το HP *bis* z (*init. peri.*). διεπερασεν wH**P *bis*. ἦλθεν wP *bis*. 2. πιστην i. αυτου (pro αυτων) z. ειπεν wHP. αφεονται z. ἁμαρτιας σου P. *fin.* -σου i*? 3. γραμματαιων P. ἐν w. εαυτοις H. βλασφημη P. 4. ιδως w? + αυτοις (post εἶπεν) w. ευθυμήσθες w. 5. -γαρ w. ευκοποτερον Pz. αφεονται z. σου (pro σοι) iwWz. ἦ P. εγειρε ivP [non z]. 6. ειδειτε P*. ιδειτε P**. ιδητε v. ἄρον w. ἄρον iPz. οἰ-

κον w. οί σου P. 7. ηγερθη και (pro εγερθεις) z. οίκον HP. 8. — δε z. όχλοι P. 9. —κειθεν Pz (init. peri.). ιδεν wP bis. ακολουθη HP. ηκολου-
 θεισεν i. ηκολουθησεν (sic fere vv. 19, 27) wHP. 10. οικεια w. οικια HP.
 11. ιδοντες δε (—και) z. διατί (sic v. 14 w) wP. +και πινει (post εσθιει) w.
 13. —δε H. εστε (pro εστιν) P. ηλθον w. αλλα iνwHz. 14. προσηλθον
 τω iν H. νηστεουσιν wH. 15. εφοσον χρονον H. ότα̃ν H. ότ' αν̃ i.
 ότ' αν̃ w. αρθηz. νηστεουσιν iνw. 16. επιβλημα z. ρακκους z. εν (pro
 επι) H. ιματ. H. αίρει wHz. 17. οϊνον bis et οϊνος w. οϊνον νεον εις ασκους
 βαλλουσι καινους H. αμφοτεροι iνwHz. 18. +τις iνHPz sem., +εις w (post
 αρχων). αρχον P. προσελθων z. sem. προσελθων τω iν vHP. προσηλθε τω
 iν και z sem. (init. peri.). κε (loco ότι) P rescript. 19. ηκολουθησεν H*. —σαν
 H**. 20. αίμορρουσα w*. αίμοροουσα P. όπισθεν HP. κραπεδου P*.
 21. ελεγεν wH**P. εαυτη H. +ότι (ante εαν) w**. άψωμαι wH. άψομαι
 P. σωθισωμαι w. 22. στραφεϊς P. ειπεν wHP. θαρση v. πιστης i*P.
 σεσωκεν wH**P. 23. την κιαν w. οικιαν HP. αυλιτας z*. 24. απε-
 θανεν wH**P. καθευδη Pz. κατεγελλων i*. κατεγγελουν z. 25. όχλος P.
 εκρατησεν wH**P. ηγερθη wHP. 26. εξηλθε δε (—και) v. αυτη P. 27. init.
 αι i. ηκολουθησαν H. υιος wz [non i]. 28. +αυτω (post δε) P. οικιαν wHP.
 29. όφθαλμων (sic v. 30 P) wHP. πιστην i*. 30. ενεβρημησατο P. μηδεις i.
 μηδεις P. 31. οι δε w. διεφημησαν iPz. 32. ιδου P. —ιδου v. 33. εξελ-
 θοντος (pro εκβληθεντος) z. όχλοι P. —ότι iνwHPz. εφωνηz. εν τω rescript.
 ιηλ marg. P, forsan primā manu. 34. εκβαλει P. 35. πολης rescript. P.
 36. Marg. init. +και πολλοί κολουθησαν αυτω w**. εσπλαγμισθη H. επ'
 αυτους H. ησαν wH. εσκυλμενοι iνw, σκυλμενοι z (pro εκκελυμενοι). [H cum
 Elzev.]. ερρημενοι i. —και ερριμμενοι z. ως (pro ώσει) Hz. εχοντες w.
 37. πολοις? i*. όλιγοι iνwH. 38. εκβαλλη w.

CAP. X. 1. +ό ις (ante τους δωδ.) v (Scholz, at tantum rubro) H sem. —δωδεκα z
 bis. +κατα (ante πνευματων) v z sem. εκβαλειν P. θεραπειειν w. 2. ταυτα
 εισι z bis. εστιν iνw. εισι H. —ιακωβος ad fin. vers. z. 3. —ό του z sem.
 αλφειου? z sem. λεβαιος i. λιβαιος z sem. 4. κανιτης H. καναναιος z sem.
 και ιουδας ισκαριωθ ός και παρεδωκεν H. ισκαριωτης H**. —ό secund. iνHz bis.
 παραδιδους z bis. 5. —τους δωδεκα H sem. Pz. (vv. 2—4 omissis). οδων P.
 σαμαριτων H* sem. P. 6. πορευεσθαι i*. —μαλλον z. οίκου P. 7. ηγγη-
 κεν P. 8. —νεκρους εγειρετε iνwHPz bis (z** habet semel post θεραπευετε).
 εκβαλετε P. δωτε P. 9. κτησησTe w (T rubro). κτησασθε z. μηδὲ bis
 iνwz (sic vv. 10, 14 passim). αργυριον H. 10. πειραν z. μηδὲ ter H. μη
 (pro μηδε prim.) z. ραβδους iνw [non z]. +εστιν (post γαρ) H. του μισθου

(*pro της τροφης*) wz. —εστιν Hz. 11. —εξετασατε z. ἄξιος H. εστιν w.
 12. οἰκίαν wH. *fin.* +λεγοντες εἰρηνῇ τω οἰκῷ τοῦτω w** *marg.* H (*ειρηνῇ et οἰκῷ* H). 13. εἰ μὲν εστιν (*pro εαν μὲν η*) z. ἡ wH. ἡ οἰκία w. εἰσελθετω z.
 εἰς (*pro επ'*) z. ἡ (*pro ἡ secund.*) iwH. ἐπιστραφειη z. 14. ἀν (*pro εαν*) H.
 +ἐξω (*post ἐξερχομενοι*) H. οἰκίας wH. ἡ H. ἐκτειναῖτε v. 15. γομορας
 H. γομορρας z. 16. ἰδοῦ P. ἀποστελλῶ P. οὖν P. φρονημοι P. ὥσεί
 ὄφεις (—οἱ) P. ὥσεί (*pro ὡς οἱ*) v. οφης H*. 17. —δε z (*init. peri.*). παρα-
 δωσουσιν P. +εἰς συναγωγας καὶ (*ante εἰς συνεδρία*) P. μαστηγώσουσιν i*P.
 18. ἐνεκεν wHP. 19. ὅτ' ἂν i. ὅτ' ἂν w. ὅτ' ἂν HP (*sic v. 23*). παραδι-
 δοσιν i. παραδίδωσιν wP. παραδώσωσιν H**. παραδωσουσιν z. ἡ P. λαλη-
 σετε (*pro λαλησητε*) z. —δοθησεται *ad fin. vers.* vP* (*habet P** marg., at ἡμερα pro ὥρα*). *fin.* λαλησητε iwP**z. 20. *init.* οὐ w. οἱ H. 21. ἀδελδέλφον P.
 ἐξ ὑμῶν (*pro αυτοὺς*) P. 22. ὄνομα P. 23. δηκώσωσιν? i*. —την i. —γαρ v.
 ἂν H. ἐλθῇ w. 24. +αυτοῦ (*post διδασκαλον*) H. 25. γενήτε w. τῷ
 δουλῷ (*pro ὁ δούλος*) H. —εἰ τον *usque ad v. 28* μὴ οὖν φοβησθε z. οἰκοδεσ-
 ποτην H. ἐπεκαλεσαν ἰν w. οἰκειακούς ἰν. οἰκειακούς wH. 26. —γαρ
 (*init. peri.*) z. συγκεκαλυμμενον z. ἀπολυφθησεται w. 27. λεγων w. σκο-
 τεία w. εἶπατε H. οὐς w. δοματων w. 28. φοβείσθε (*pro φοβηθῆτε*) iwz
sem., at φοβησθε z sem. ἀποκτενοντων ἰν Hz *bis*. ἀπὸ κτενόντων w. —καὶ *secund.*
z sem. +την (*ante ψυχὴν*) ἰν wz *sem.* +το (*ante σῶμα*) ἰν z *sem.* [*non wH*].
 ἐν γένει ἀπολεσαι v. 29. πωλεῖται; wH, ἀπολείται z (*pro πωλεῖται*). τῆς
 γῆς H. 30. αἱ H. ἡριθμῆνται (—εἰσι) H. εἰσιν wz. 31. φοβησθε v.
 +αυτοὺς (*post φοβηθῆτε*) wH. +γαρ (*post πολλῶν*) w. 32. —οὖν (*init. peri.*)
 Pz. ὁμολογήσῃ v. αὐτοῦ w* (*pro ἐν αὐτῷ, ἐν supra w***). +τοῖς (*ante ου-*
ρανούς) w. 33. *Deest versus in i.* ἀρνήσῃ v. οὐρανούς w. 34. νομήσῃ w.
 ἡλθον *bis* w. βαλλεῖν *secund.* w. 36. +οἱ (*ante ἐχθροὶ*) i. οἰκειακοὶ ἰν H.
 οἰκειακοὶ w. 37. *init.* —ὁ v*. ἡ *bis* H *sem.* P. εστιν *bis* wH**P. 38. ἀκο-
 λουθῇ P*. ὀπίσω wHP. εστιν wH *sem.* P. 39. ἀπολεσῇ v. ἐνεκεν wH
sem. +οὗτος (*ante εὐρίσει*) z. εὐρίσει w. εὐρίση v (*errat Scholz.*). 40. ἀπο-
 στιλάντα H *sem.* 41. ὄνομα *bis* H *sem.* 42. ποτήση i*. ἓνα H *sem.* ψυ-
 χρον' μόνον w. ὅτι οὐ μὴ v. ἀπολεσεῖ i*.

CAP. XI. 1. συνετελεσεν H *sem.* μαθητὰς H*. τοὺς δώδεκα μαθητὰς z.
 2. —ὁ δε z, —δε et ὁ ἰωαννης *ponitur post δεσμωτηριῳ in* P (*init. peri.*). δεσμο-
 τηριῳ i. ἰν (*pro χυ*) Pz. 3. ἡ P. 4. ἰωανῇ i. 5. ἀναβλεπουσιν wP. χό-
 λοι iP. περιπατοῦσιν wP. ἀκουοῦσιν wP. 7. ἡρξάτο P. ὀχλοῖς wP. τοῖς
 ὀχλοῖς λεγείν z. [ἐξηλθετε P: *sic vv. 8, 9*]. θεασασθε iPz. 8. ἡμφιεσ-
 μενον P. ἰδοῦ (*sic v. 10*) P. οἰκοῖς P. βασιλειῶν ἰν wz. βασιλειῶν (*sic*) H.

9. -ύμιν P^{**}. περισσωτερων v. 10. εστιν HP. ἐγὼ ἀποστελλῶ P. κατασκευασῇ w. 11. ἐγειγερται z. ἐγγεννητοῖς (pro εν γεν.) P. μείζον secund. v. 12. -έως αρτι P. ἀρπαζουσιν P. 13. προνεφητευσαν v. 14. ἡ (pro ει) P. δεξασθε ivz. ἡλίας ivwP [non z]. 15. ὦτα v. ὦτα P. 16. -δε (init. peri.) z. παιδιοῖς ivwHz. ἀγοραῖς w. καθημενοῖς εν αγοραῖς z. ἑτέροις i^{*}w. ἑτέροις vwHz. 17. ἡύλισαμεν w. ἡύλισαμεν z. ορχισασθε z. ἐκωψασθε? z^{*}. 18. ἦλθεν (sic v. 19) w. ἦλθεν H. λεγουσιν w. ελεγον z. 19. οἰνοποτης wH. 20. ἡρξάτο H sem. +ὁ ἰς (ante ὀνειδίζειν) wH. αἱ H. 21. χωραζειν v. χωραζειν w. χωραζην Hz. βηθσαϊδᾶ ivHz. βηθσαϊδαν w. οἱ (pro ει) z. σιδωνι v^{**}. σινδωνι w^{*}. αἱ bis (sic v. 23) H. -εν ὑμιν z. +καθημεναι (post σπ.) H. 22. ἡ (pro ἦ) w: sic v. 24. 23. ἡ w, ἡ v (pro ἦ). ὑψωθῆς v. ὑψωθησα w^{*}. +του (ante ἁδου) w. ἁδου H. καταβιβασθεις z. Ras. post εν in H. μεχρη w, at αχρι την σημερον z. 25. κε περ v. αυτα (pro ταυτα) H. 27. οὐδεῖς P. ει μι (pro ει μη) bis P. επιγεινωσκει secund. i. ὁ (pro ῶ) z. ὁ ἐὰν P. βουλεται w^{*}P. 28. κοποιωντες w. πε eras. ante κοπ. P. 29. ἀρατε H. ἐφ' ἡμας w. ἀπ' i. ἐμου P. εὐρησητε i. εὐρησετε P. 30. χς (pro χρηστος) P.

CAP. XII. 1. σαββασιν w^{*}. ἡρξαντο H. ηρξάτο z^{*}. +τους (ante σταχυας) Hz. 2. φαρισσαι: i^{*}. +ούτοι (post ιδου) v. +τι (ante ποιουσιν) z. +τω (ante σαββατω) z. 3. init. ὁ δε ἰς i. Ras. inter ανεγνω et τε H. ἐποιησεν w. ὅτε z. -αυτος vw^{*} (habent w^{**}i) z (επεινασε vz). 4. οἶκον H. ἐξ ὧν (pro εξον) z. ἦν w. ἦν z. εἰμι w. ἱεροῖς (non v. 5) z. 5. +εν (post ὅτι) z. βεβηλουσιν w. ανετιοι i. εἰσιν w. μείζον iwH. ὥδε wz. 7. ανετιους i. 8. -και ivw. εστιν ὁ υἱος του ἀνου και του σαββατου Hz. 9. ἦλθεν w. 10. ἦν w. +κει (post ην) Hz. χειραν vH^{*}. κατηγωρησωσιν H. 11. τις εστιν rescript? z. ἐξει iwHz. ἐαν H. +τον (ante βοθ.) H. κρατηση wz. 12. μαλλον (pro ουν) H. σαββασιν w. καλοποιειν (pro καλως ποιειν) z. 13. σου την χειρα H. ἐξετεινεν w. απεκατεσταθη ivwz. 15. ανεχωρισεν i. ἡκολουθησαν wH sem. P. ὄχλοι P. 16. ἐπετημησεν P. ποιησωσιν αυτον H sem. 18. ἴδου P rassim. ηρετησα iz. ἡρετισα vwH. ἡρετησα P. ηνδοκησεν P. -μου tert. v. επαγγελεῖ P. 19. ἐρησει z. 20. τυφωμενον w^{*}. τυφομενων P. οὐ (pro αυ) P. εκβαλει i^{*}Pz. εκβαλλη H. 21. -εν ivwHPz. ὀνοματι iHP. ελπιουσιν wHPz. 22. τω καιρω εκειω (pro τοτε) et τω ἰω (pro αυτω) z, ut semper (e. g. v. 38) initio pericopes. +και (ante τυφλος) H^{*}. τον κωφον και τυφλον H. -και (ante λαλειν) Hz. 23. +ὁ χς (post εστιν) w^{**} (marg.) Hz. 24. -τω H. 25. ἰδως z. καθ' ἑαυτην bis iH. οἰκια wH. μερισθησα secund. H. 26. σατανᾶς et σατανᾶν z. 27. init. και

εγω ει εν i. ει δε (-και) H. βεελζεβουλ (non v. 24) i. εκβαλλουσιν i.
 εκβαλουσι H. εκβαλλουσιν w. διατουτο ivz fere. κριται εσονται υμων H.
 28. εν πνι θν εγω iw. αρα iv. αρα w. fin. του θν; z? 29. init. η H.
 οικειαν prim., at οικειαν secund. wH bis. διαρπασαι iw, at αρπασαι H.
 διση H. δειση z. fin. διαρπαση iwz. αρπασει H. 30. init. ο γαρ μη H.
 ων H sem. ων P. εστιν wHP. 31. διατουτο z. Rasur. inter εμαρ et τια
 in w. -η δε του πνς iP* (habet marg. P**, at ειδε). 32. εαν (pro αν prim.)
 vwH**Pz [non i]. -αφεθησεται usque ad αγιου v*. του του αγιου w*. ουτε
 bis HP. εν τω αιωνι τουτω w. εν τω νυν αιωνι ivHz. 33. η bis P. επιγινω-
 σκεται P**. επιγινωσκετε z. 34. οντες P. περισευματος P. 35. -της
 καρδιας iw*HPz (της καρδιας αυτου bis in versu post θησανου w** marg.).
 εκβαλει P bis. -τα (ante αγαθα) vwHP**z [non i]. +τα (ante πονηρα) P**.
 36. εαν P. αποδωσουσιν wP. τουτου (pro αυτου) z. Post λογον in P tres
 lineae erasae. 37. δικαιωθησει P. δικαιωθειση z. fin. κατακριθηση H. κατα-
 κριθησει P, at καταδικασθειση z. 38. ειδεν i. 39. ζητει z*. ζητη z**.
 40. ην w. ιωνας εν τη κοιλια ην z. +και (post εσται) vz. Hic versus rescriptus
 usque ad v. 41 κατακρινου in i. 41. μετενοησεν w*. ωδε (sic v. 42 iz) iwz.
 42. βασιλειςσα w. νωτου iz. ηλθεν w. των της γης rescript. super rasur.
 in i. σολομωνος prim. z, bis vwH [-ωντος bis i]. -και ιδου πλειον σολομωνος z.
 43. οτ' αν i. οτ' αν w. οταν H. εκ (pro απο) z. ουχευρισκη H. ουχευρις-
 κει z. 44. οικον w. ελθων iHz. ευρ. H. +και (ante σεσαρωμενον) i. κοσ-
 μημενον w. 45. επτα ετερα i. αυτου (pro εαυτου secund.) z. ελθοντα v.
 χειρωνα iz. +εν (ante τη γενεα) w. 46. η (pro οι) w. ειστηκησαν i*. εισ-
 τηκησαν v. ειστηκεισαν wH. 47. ειπεν (sic v. 48) iwH. εστηκασι i.
 ειστηκεισαν w. εστηκασιν H. 48. -εισιν v. 49. -αυτου secund. z.
 50. -γαρ αν z. ποιησει iz. αδελφοι (pro αδελφη) i. εστιν (super rasur.
 in i) iwHz.

CAP. XIII. 1. -απο H. οικιας wH. 2. οχλοι H. εμβαντα εις το
 πλοιον και καθισαι i. καθισαι H. αιγιαλον wH. ηστηκει i. ειστηκει wH.
 3. ελαλει v. -πολλα v. σπειραι Hz. fin. του σπειραι τον σπορον αυτου i.
 4. ω (pro α) z. επεσεν wH. ηλθεν w. ελθοντα (-και tert.) H. +του ουρανου
 (post τα πετεινα) wH. 5. ηχε i. ειχεν wH. εξαντειλεν wH. μη μη z.
 7. ακανθαι H. απεπνηξαν i. 8. ω (pro ο) ter z (sic v. 23). εκατων i.
 εξηκοντα (sic etiam v v. 23) iwHz. ο tertium i. 9. ωτα v hic, H. 10. +διδα-
 σκαλε (ante διατι) i. δια τι wH. τοις οχλοις (pro αυτοις) H. 11. γινωει i.
 fin. δεδωται i. εν παραβολαις (pro ου δεδοται) H. 12. αν εχη (pro εχει
 prim.) z. 13. διατουτο z. λαλω αυτοις H. βλεπουσιν w. ακουωντες i.

συνιουσιν w. ἵνα βλέποντες μη βλέπωσι et μη ακουωσι μηδε συνωσιν μηποτε
 επιστρεψωσι και τοτε πληρωθησεται (v. 14) H. συνιῶσι z. 14. —επ' ἰνwHz.
 ἡ λεγουσα του ἡσαιου z. —ἡ secund. ἰνH. ακοῇ z. ακουσητε vZ. ακουσεται w.
 συνειτε z. βλεψητε vZ. ιδειτε? H*. 15. ὥσιν bis w, prim. H. ἡκου-
 σαν H. τοις οφθαλμοις bis Hz. ὀφθαλμ. bis wH. + αυτων (post ωσιν) i.
 ακουσωσιν w. συνωσιν w. επιστρεψουσιν w. ιασομαι ἰνwHz. 16. —τα z.
 ὠτα wH. ακουουσι i. ακουουσιν Hz. 17. —πολλοι i. ἁ prim. H.
 ἀκουετε w. 18. σπειραντος H. 19. παντως z. συνιοντος z. ἀρπαζει i, at
 αιρει H. τον (pro το) z. 20. πετρωδει i. ευθεως H. δεχομενος και λαμ-
 βανον H. 21. εστιν ἰνH. εστιν εἰτα γενομενης (—δε) z. σκανδαλίζονται z.
 22. ακαιθα H*. αἰωνος w. απαπη w. συμπηγει i. 23. επι την καλην
 γην z. οὗτος i. δει (pro δη) z. ἐκατῶν i. ἐξηκοντα H. fin. + προσθεσις i
 (rubro). +ὁ εχων ωτα ακουειν ακουετω iH (ὠτα H) z. 24. ὁμοιωθη iz.
 ὁμοιωθη v. 25. εν δε το iz. ἦλθεν w. εσπειρεν ἰwH. επεσπειρε z. ζηζανια
 (sic vv. 26, 27, 29, 30, 36, 38, 40) i. ἀναμέσων wZ. 26. εποιησεν wH.
 27. οἰκοδεσποτου wH. εσπειρες z. —σω H. Rasura in i post εχει. —τα vW
 [habent iHz]. 28. εποιησε v. λεγουσιν (pro ειπον) z. συλλεζομεν ἰνwHz.
 29. οὗ z. τον σιτον ἅμα αυτοις i. 30. +ουν (post αφετε) Hz. αυξανεσθαι H.
 αυξανεσθε τα αμφοτερα z. —εν z. —τω ἰνH [habet z]. δεισατε z. —εις prim.
 H*. δεσμα z. προς τῶ z. συναγετε v. fin. +ὁ εχων ὠτα ακουειν ακουετω H.
 31. ὁμοιωθη (pro ὁμοια εστιν) P init. peri. 32. εστιν prim. Hz sem., secund. z
 sem. ὅτ' ἂν iH. —δε z sem. μειζων wHz sem. + παντων (post μειζων) wZ
 sem. εστιν secund. wZ sem. γινετε H. —και ult. H. fin. αυτων z sem.
 33. +λεγων (ante ὁμοια) wZ sem. ἦν H. εκρυψεν ἰνZ sem. [at ενεκρυψεν Hz
 sem.]. 34. ὁχλοις i. τους οχλους H*. —ουκ z. ελαλη i*. 36. ἦλθεν w. οἰκίαν wH
 (+αυτου H). 38. ἄγρος H. —οι prim. w*. 39. σπειρων z. +ἡ (ante συντελεια) i.
 40. —ουν z. τα ζιζανια συλλεγετε H. καιεται ἰνwHz. αἰωνος z. 42. βαλ-
 λουσιν (sic v. 50) z. ὀδοντων (sic v. 50) ἰνwH. 43. ἡλιος i. ὠτα H. 44. α
 εστ mutat. in H. —τω i* Hz. εὐρων i. εκρυψεν ἰwH. —αυτου z bis. αγωραζει w.
 45. ὁμοιωθη (pro ὁμοια εστιν) P init. peri. 46. init. οὗς P*, ὄν z sem.
 εὐρῶν P. ἕνα P. πολυτημον w. πεπρακεν wP. ειχεν ἰwHP. ἡγορασεν ἰwP.
 47. σαγηνει v. βληθησα P. βληθεισα z. συναγαγοῦσα z. 48. Rasura
 post ὅτε in P. αναβηβασαντες iP. εις (pro επι) z. αἰγιαλον ἰwP. καθησαν-
 τες P. συνεεξαν P. 49. αφοριουσιν w. 52. διατουτο iz. τη βασιλεια
 (pro εις την βασιλειαν) w. οἰκοδεσποτη wP. 53. συνετελεσεν P. 54. ηλθεν
 et +και (ante εδιδασκεν) z bis. —αυτους prim. z sem., at εδιδασκε τους οχλους
 sem. init. peric. τους εν vix primā manu in i. εκπλησσεσθαι ἰνwH. τούτο

Η. ἡ δυναμις i. αἱ (sic v. 56) Η. 55. οὐχ' *prim.* vHz *sem.* ουχ (*pro* ουχι) z *sem.* λεγετε Η. μαρια z *sem.* +λεγονται (*ante* ιακωβος) z *sem.* -και ιωσης v. ιωαννης (*pro* ιωσης) Hz *sem.* +ουχι προς ἡμας εισι; (*post* ἀδελφοι αυτου, *cæteris in versu omissis*) z *sem.* 56. οὖν τούτο Η. ταυτα τουτω (-παντα) z *sem.* παντα ταυτα iWH. -ποθεν ην *ad fin. vers.* z *sem.* 57. ἐ-αυτω (*pro* αυτω) iz *sem.* ἔ (*pro* εστι) z* *sem.* προφητις i. πατριδη w. οἰκεια i. οἰκια w. -και εν τη οικια αυτου Η* (*habet marg. antiquâ manu*). 58. -πολλας z *semel*.

CAP. XIV. 1. τω καιρω εκεινω (-εν) z *init. peri.* ἤκουσεν wH. 2. ειπεν iWH. βαπτισθης w. +γαρ (*ante* ηγερθη) z. ἡγερθη wH. διατουτο ivz. αἱ Η. -εν z. 3. εδεισεν z. +τη (*ante* φυλ.) Η. εις φυλακην z. 4. ελεγεν wz. -γαρ z. -ὁ Η* z. εἴς ἐστιν wz. εχην w. 5. εφοβητω z. ὄχλον Η. 6. γενομενων (*pro* αγομενων) z. ὠρχησατο Η. ορχησατο z. ηρεσεν w. ἡρεσε Η. 7. μεθ' ὀρκου i. ὠμολογησεν vZ. αυτην z. δουναι αυτη w. αἰ-τησηται w. 8. προβιβασθησα i. -ὡδε Hz. ὡδε iv?w. 9. ὄρκους iv. εκελευσεν iW. 10. απεκεφαλησε i. απεκεφαλισεν w. 11. ἡνεχθη iW. 12. ἦραν (sic v. 20) w. +αυτου (*post* σωμα) i. 13. ακουσας δε (-και) Hz. εις πλοιον z. κατιδιαν (sic v. 23) ivz [*non* w]. ιδιαν Η. οἱ i. ἠκολουθησαν wH. πεζοι z. 14. ἐξελθον w*. ειδεν iW. ιδεν ὁ iS P, ειδεν ὁ iS z, *init. peric.* ὄχλον P. εσπλαγχνησθη P. επ' αυτοις iWHPz. εθεραπευσεν wHP. 15. ὄψιας (sic v. 23) iWP ('O rubro i). ἦδη P. ὄχλους HP. +κυκλω (*ante* κωμας) w**P*. αγωρασωσιν w. 17. *init.* οἱ w. εχωμεν i. ὡδε (sic v. 18) iWz. ὡδε P (*at* ὡδε v. 18). εἰ μὴ v. ἰχθυας (sic v. 19) w. 18. +iS (*post* ὁ δε) Η. ειπεν wHP. φερεται P. 19. εκελευσας P*. ὄχλους P. ανακληθη-ναι iP, *at* αναπεσειν Hz. -και *secund.* iWHP**z. ευλογησεν wHP. εδωκεν wHP. ὄχλοις P. 20. ἦραν P. περισευον i. κωφινους w. κωφηνους P. πληρης vZ. 21. ἦσαν P. ὥσει Η. 22. ἡναγκασεν iWHP *bis* ('H rubro i). -αύτου i**HP *sem. tantum*, z *sem. tantum*. αυτους (*pro* αυτον) Η*. οὐ wH. απολυσει iP *bis* z *sem.* ὄχλους P *bis*. 23. -και απολυσας τους οχλους P* (*habet marg., at* ὄχλους P**). ὅρος iP. κατιδιαν Η. κατιδιαν z, *etiam* P *hoc loco* (*cf.* v. 13). ὄψιας Η. ἦν (sic v. 24 *bis*) wP. 24. ἦδη P. ἦν Η. κοι-ματιων i. ὁ *mutatum in* P. 25. απηλθεν iWH**P. 26. επι της θαλασσης i. εστιν wH**P. 27. -ευθεως *usque ad* λεγων w* (*habet marg. s. m.*). φοβει-σθαι w. 28. -αυτω wHz. ειπεν iWHP. ελθειν προς σε i. 30. εκραξεν wP. 31. ὀλιγοπιστε wHP. 32. εμβαντως αυτου z. 33. -εν τῷ πλοιῳ P* (*habet* *margo*). -τῷ w* (*habet marg.*). αυτο w. 34. ἦλθον wP. γενησαρετ iP (*sic z in* v. 35, *init. peric.*). γενησαρεθ Hz. 35. επιγνωντες i. -αυτον i.

ὄλην ἰ. ηνεγκαν z. 36. και (pro ἰνα) H. ἀψωνται iwH. ὅσοι w. ἤψαντο H.

CAP. XV. 1. φαρισαῖοι w. 2. διὰ τί (sic v. 3) iwH. -σου v. παρα-
βαινουσιν w. παραδωσιν (sic vv. 3 iw, 6 w) iw. υπτωνται ?i*. ὅτ' ἂν iwH.
+του (ante αρτον) w. εσθιουσιν z. 3. αυτους H*. παραβαινετε, *rasurá*
sequente in i. των ανων (pro ὑμων) H. 4. -σου ivHz. την *mutatum in i.*
ἡ (sic v. 5 bis i) iH. 5. λεγεται i. αν (pro εαν) H. ὠφεληθης H. τιμη-
σει H. 6. ἡκυρωσατε wH. παραθεσιν (pro παραδοσιν) z. 7. προεφυτευσε i.
προεφητευσεν vWHz. 8. εγγιζι i*. χιλεσι i. χειλεσιν w. 9. διδασκων-
τες i. αυτων (pro ανθρωπων) z. 10. συνειτε z. 11. ού H. -τουτον.
12. προσηλθον, *item* και ειπον (*init. peric.*) z. εσκανδαλισθησαν ακουσαντες τον
λογον Hz. 13. ειπεν iwH. ἦν H. 14. αφεται w. -τυφλοι i. εμπεσουν-
ται v. 16. *fin.* εστε w*. 17. αφεδρονα w. 18. εξερχονται i. 19. λογισ-
μοι z. 20. χερσιν w. -το δε ανιπτοις *ad fin. vers. v**. 21. εἰςῆλθεν ὁ ἰς
(pro ανεχωρησεν) Pz *init. peric.* μερει w. 22. ἰδοῦ P. ὀριων iv. υἱος z.
23. λογω z. ἡρωτων wHP. αυτων (pro αυτον) z*. ὀπισθεν iHPz. 24. απε-
σταλη z. απολωλωτα P. οίκου HP. 25. απελθουσα w. ἐξελθούσα H.
προσεκυνησεν ivWHPz. 26. εστιν P. βαλλεῖν P. 27. ειπε z [ειπεν iwHP].
πιπτωντων P. 28. ὦ wP πιστης i*P. πιστι [σ *mut.*] H. θελης iP.
ἡαθη H. 29. ηλθεν i. ἡλθεν w. ὅρος i. 30. +οἱ (ante οχλοι) i. χολους i.
κωφους τυφλους w. κυλους z. 31. ὥσται i. βλεποντα H*. κωφους
ακουοντας' αλαλους λαλουντας' Hz. κυλους ὑγιης z. 32. προσκαλεσαμενος ὁ ἰς
z *init. peric.* ειπεν iHP. ειπεν αυτοις w. ὄχλον P. ἡδη P. ἡμεραι iwHPz
[non v]. πρὸςμένουσιν P. εχωσιν w. τι *rescript. in* P. φαγωσιν wP.
ὀδω i. 33. ὄχλον wP. 34. *init.* -και z. ἑπτα (sic vv. 36, 37) iP. ὀλιγα
iwHP. ἰχθυδια (sic ἰχθυας v. 36) w. 35. εκελευσεν wHP. ὄχλοις P.
36. +δυο (ante ἰχθυας) P*z. εκλασεν wHP. ἐδωκεν wH**P. ὄχλω (sic v. 39)
P. τοις οχλοις H. 37. ἦραν wHP. περισεον i. πληρης vz. 38. ἦσαν
wP. 39. ανεβη (A rubro i) ivWPz [non H]. ἦλθεν w. ἦλθεν P. ὅρια
ivw. ὀρη P. μαγαδαν w. αμαγαδα P. μαγαδα z.

CAP. XVI. 1. -οἱ H *sem.* z. +οἱ (ante σαδδουκαιοι) H *sem.* -πειραζοντες
H *sem.* επηρωτων H *sem.* *fin.* αυτος ?H. 2. ὀψιας iwH. λεγεται vz.
πυραζει vWH *sem.* z (sic v. 3, vH *sem.* z). 3. πρωῒας ivH *sem.* -ὑποκριται z.
-μεν v. διακρινειν γινωσκετε H *sem.* *fin.* +γνωναι H *sem.* z. 4. επιζητη z.
καταλειπων i. καταλοιπων w. απηλθεν iw. 5. λαβειν αρτους w. 8. -αυ-
τοις w* (*habet marg.*). διαλογιζεσθαι i*. ὀλιγοπιστοι iwH. 9. οὔπω H.
πεντακεσχιλιων i. -κοφινους z. 10. ποσους z. 11. αρτων iwz. +προσ-

εχετε δε i**, +αλλα z (*post προσεχειν*). 12. *Deest versus in v**. ειπεν wH. αλλα iwHz. -φarisaiων και z. 13. -δε Pz *init. peric.* ἡρώτα wHP. 14. ειπαν w. +αυτω (*post ειπον*) P. ἡλιαν vWP [*non iHz*]. ἑτεροι δε ιερε-
 μιαν H. ἡ ἕνα P. 15. λεγεται i. 16. ειπεν iwHPz. 17. προς αυτον H. iwα P. απεκαλυψεν wHP. αλλα P*. 18. οικοδομησω wP. κατισχυσωσιν v. 19. δησεις P. εαν *secund.* H. λυσεις P. λελυμενων P*. 20. μηδενι w. μηδεν z. -is w [*habent iwHz*]. 21. -ηρξατο w* (*habet marg.*). εγερθουαι ?w. 22. -αυτον v. ηρξαντο w*. επιτημαν H. αυτον (*pro αυτω*) z. +και (*ante λεγων*) z. συ (*pro σοι*) H. ου H. 23. επιστραφεις w. ειπεν (*sic v. 24*) wH. οπισω iwH. -σκανδαλον μου ει z. 24. ἡτις θελη P *sem.* οπισω iwHP. απαρнисασθω H *sem.* εαντον (*pro αυτου secund.*) v. ακολου-
 θητω vZ. 25. εαν (*pro αν*) z. απολεση (*pro -ει*) i* z. ενεκεν H. ευρηση z. 26. ωφελειται wH. ανταλαγμα wHz. 27. δοξει z. εκαστω H. τα εργα (*pro την πραξιν*) z. 28. αμην αμην z. εισιν w. ωδε z [*non iwH*]. εστη-
 κοτων wZ. τινες ωδε εστοτες iv (*εστωτες v*). των ωδε εστώτες H. γευ-
 σονται iwv.

CAP. XVII. 1. αυτον (*pro αυτους*) P*. ορος P. κατιδιαν (*sic v. 19*) ivPz [*non w*]. 2. μετεμορφωθεί w. αυτον (*pro αυτων*) P*. ελαμψεν wH**Pz. ἡλιος H. εγενοντο wHPz. 3. ἰδοῦ (*sic v. 5*) P. ωφθησαν wP. μωυσης wHz [*non ivP*]. ἡλιας vWP. συλαλουντες P. 4. ειπεν iwHP. -κε v*. ωδε bis (*sic v. 17*) iwHz [*non P*]. ειναι w. ποιησομεν z. συ (*pro σοι*) P. -και μωση μιαν z* (*habet marg.*). μωσει v. μωσει w [*non iH*]. ἡλιαν μιαν w. ἡλια vP [*non iHz*]. 5. +δε (*post ετι*) P. νεφελη φωτεινη i. φωτινη P. ουτος P. ηυδοκησα vH*. ηυδοκησα P. 6. οι w. 7. φοβεισθαι w*. 8. οφθαλμους wHP. ἰδον P. ειμι P. 9. εκ (*pro απο*) iνwHz. ορους P. μηδενι iPz. μηδενι w. ειπητε P. οραμα vw. εως σου P. 10. -και z *init. peric.* οτι (*pro τι ουν*) z. -ουν H. ἡλιαν vwz [*non iH*]. 11. ἡλιας (*sic v. 12*) vw [*non iz*]. 12. -δε H. ἡλθεν wH. εγνωσαν z. αλλα w. ηθελη-
 ησαν iwH. ουτως iνwHz. 14. προσηλθε τω iw (-αυτω) v. +τις (*post ανος*) ivPz *sem.* ανος τις προσηλθε τω iw H *sem. init. peric.* αυτον (*pro αυτω secund.*) iνwHPz bis. 15. -γαρ z *sem.* -και *tertium* P*. -το *secund.* z *sem.* 16. εδυννηθη-
 σαν w. -αυτον z *sem.* 17. ω i. ω v. ω H *sem.* P. εως bis H *sem.* -εως ποτε *usque ad ανεξομαι υμων* H *sem.* z *sem.* εσωμαι i* z *sem.* ανεξωμαι z *sem.* εως *secundum usque ad επετιμησεν v.* 18 *super rasuram in i.* ωδε vH. ωδε P. 19. προ-
 ελθοντες w* (σ *insertum rubro*). προςελθώντες P. ειπον κατιδιαν z. δια τί iwP. υμεις (*pro ημεις*) iP. εδυννηθημεν w. *fin.* αυτω H. 20. απιστειαν P. +οτι (*ante εαν*) P*. εχειτε HP. τιστην i. ορει H. ορη P. μεταβηθη HP.

21. οὐκ Η. εἰμι Η. 22. *fin.* + ἁμαρτωλων z. 23. αποκτενουσι w. 24. ελθωντων w. διδραγμα *bis* HP [*non i*]. τα διδραγματα *prim.* z, at τω διδραγμα *secund.* z*. + και (*ante* λεγει) i. 25. εισηλθον i. οίκιαν wHP. λαμβανουσιν wP. τελει P. ἡ *bis* P. απο *secund.*, *rescript.* in i. 26. ἄραγε iv. 27. -την P*. βαλλε P. αναβαινοντα vHPz [*non i*]. -και (*ante* ανοιξας) z. εὔρησει P*.

CAP. XVIII. 1. τω *iv* οἱ μαθηται αυτου Hz. λεγοντες αυτω z. ἄρα iv. ἄρα w. την βασιλειαν H*. 2. αυτω (*pro* αυτο) iH*P. 3. -αμην λεγω ὑμιν v*. γενήσθε P**. 4. ὅστις ουν *rescript.* in i. ὥστις οὖν P. ταπεινωσει ivHPz *bis*. εἰ αὐτον H *sem.* ὡς w. οὖν wH *sem.* 5. δεξτε w. -έν wz. 6. ένα Η. μῦλος vz. ὄνικος wH. εις (*pro* επι) ivw [*non z*]. 7. οὔαι Η. διοῦ τα σκανδαλα Η. *fin.* εισερχεται v. 8. ἡ (*pro* ει) iH. σκανδαλιζῇ i*. -εισελθειν v*. εις την ζωνην εισελθειν v**w. ἡ ἡ v. κυλον z. -η δυο χειρας v*. 9. -ὁ w. ὀφθαλμ. w *bis*. +αυτον (*post* βαλε) z. εστιν Hz. γεεναν Hz. 10. ὁρατε H *sem.* ἐνος HP. ἀγγελοι z *sem.* διαπαντός ivwz *ter.* βλεπουσιν P. 11. ἦλθεν wP. -γαρ P*. +ζητησαι και (*ante* σωσαι) H** *manu antiquā*, Pz *bis*. 12. ἑκατον iHP. αφης P. ἐνενηκοντὰ ένα i. ἐνενηκονταενεα v. ἐνενήκοντα ἐννέα wHPz (*ένενίκ.* P) *sic v.* 13. ὀρη P. πορευθης i. πλανομενον Pz. 13. εὔρεῖν αὐτῶ P. ἐπ' αυτο iv. ἡ (*sic v.* 16) Η. 14. εστιν wP. μου (*pro* ὑμων) z. +τοις (*ante* ουρανοῖς) iP. απωληται vz. εἰς P. 15. ἁμαρτηση Η. ἁμαρτη z. -μονου P* (*habet marg.*). 16. +σου (*post* δε) P. παραλα H*. σεαυτου (*pro* σου) wL. ετη v. ένα ἡ P. ἡ *secund.* P. 17. τῇ (*pro* της) w*. τη εκκλησια (*pro* της εκκλησιας) P. ἐστω Η. ὥσπε i*. εθνηκος i*Pz. 18. αμην αμην z *sem.* +γαρ (*post* αμην) P. αν (*pro* εαν) *bis* Lz, *prim.* wz. δεισητε z *sem.* δεδενα P*. -και ὅσα *ad fin. vers.* z *sem.* 19. +αμην (*post* παλιν) ivwLHz *bis* [*non P*]. +εξ (*ante* ὑμων) L. συμφωνησουσιν Hz *sem.* αἰτησωνται w. αιτησουνται iPz *sem.* οὖνοῖς H *sem.* 20. ὅπου (*pro* οὐ) L, οὐ iH *sem.* εισιν HP. ἡ P. ὄνομα H *sem.* 21. -αυτῷ *prim.* i*. ειπεν iwLHz (+αυτω Hz). ἁμαρτηση vH. ὁ ἀδελφος μου εις εμε L. αφισω i. ἐπτακῖς i. 22. ἐβδομικοντακῖς i. ἐβδομηκοντακῖς wH. ἐπτα i. 23. διατοῦτο vL. ὁμοιωθη LP*z. ηθελησεν i. ἡθελησεν wHP. 24. ὀφειλετης iwH. ὀφιλετης P. 25. ὁ κς αυτου *super ras.* in i. ειχεν wH**P. 26. πεσῶν z. οὖν (*sic v.* 29) P. προσεκυνη P. -κε v*. αποδωσω σοι L. αποδοσω i*. 27. σπλαγχισθεις L. δανιον wLH. 28. ένα HP. ὅς *rescript.* in P. ὠφειλεν P. ἑκατον iHP. ἐπνιγεν wH**P. ἐπνιγε z. -μοι w. ειτι (*pro* ὅ,τι) ivwLHPz. οφειλῃς L. ὀφειλῃς wP. ὀφειλεις Η. 29. συνλος P. ἅπαντα σοι αποδωσω L. -παντα ivHPz. σοι αποδωσω w.

30. ηθελησεν L. αλλα iνwLHPz. αυτον *bis script.* L. -αυτον z. ωφειλομενον i*. όφειλομενον (*sic v. 34*) wP. 31. γινομενα *prim.* z, at νομενα P*. απελθοντες L. εσαφησαν L. εαυτων iνwHP**, at αυτων z. 32. προσκαλεσαμενος δε (-τοτε) w. όφειλην wP. αφηκασι (*pro αφηκα σοι*) z. *fin.* μοι (*pro με*) z. 33. καγω P* z. ήλησα wP. 34. οργισθης i*. όργισθεις H. -τοις L. βασανησταις P. 35. ούτως iνwLHPz. -μου H*. ουρανιος w. [*nil omissum in his codicibus*].

CAP. XIX. 1. μετειρεν H. +της (*ante γαλιλαιας*) iνwLHz. ήλθεν w. όρια iν. 2. ήκολουθησαν wH. 3. -οί wH (φαρισαιοι τω iν H). αυτω (*pro αυτον*) L. -αυτω *secund.* wHP**, αίτιαν (*sic v. 10*) w. 4. απ' αρχης ό ποιησας L. απαρχην w. άπαρχης H. [απ' άρχης iνPz]. 5. ενεκεν wHP. καταληψει iLP. την μρα αυτου και τον πρα L. +αυτου (*post πρα*) iH** *antiqua manu*, Pz. κολληθησεται vLH. προκολληθησεται w. γυναικη P. 6. ούκ ετι iwHP [*non vLz*]. εισιν P. ούν (*sic v. 7*) P. εξευξεν z. 7. -λεγουσιν αυτω P* (*habet marg.*). μωυσης w [*non Lz*]. 8. +ό iς (*ante ότι*) z. μωυσης wL [*non z*]. άπαρχης LP [*non iνwHz*]. ούτως iνwLPz. ούτως H. 9. -ότι v. απολυσει iP. -ει iνwH*Pz. παρεκτος λογου πορνειας (*pro ει μη επι πορν.*) L. -και ό απολελ. *ad fin. vers.* L. γαμων (*pro γαμησας*) w. 10. +αυτου (*post γυναικος*) w. 11. *init.* ό δε iς w. χορουσι i. χωρουσιν wP. 12. εισιν wP. οίτινες *ter* w. +αυτων (*post μρς*) P**. εγενηθησαν iz. ούτως iνwLHPz. +οί (*ante εισιν tert.*) L. ευνουχησαν iν?LPz. 13. και (*pro τοτε*) Hz. προσηνεχθησαν i. επιθη αυτοις (*αυτω z*) τας χειρας Hz. 14. ειπε v. κώλυσετε L*. κωλυσητε L**. 15. τας χειρας αυτοις Lz. 16. νεανισκος τις προσηλθεν (*προσηλθε Hz*) τω iν γονυπετων αυτον και λεγων HPz *init. peri.* αυτω ειπεν L. 17. +iς (*ante ειπεν*) v. ει μι i*w. -ό *secund.* P*. [*cætera cum Elzevir. iνwLHPz*]. ελθειν z. εις την ζωνη εισελθειν w. 18. -ιησους z. ειπεν iνwLHP. -το P**. φωνευσεις i. φονευσης P. κλεψης P. 19. -σου *prim.* iνHz [*non L*]. εαυτον wLPz [*non iνH*]. 20. ταυτα παντα iνL. *Rasura post τι in w.* ετη P. *fin.* στερω w*. 21. λεγει (*pro εφη*) L. θελης i. *Rasura post ύπαρχοντα in P.* δως w. εξεις iνwHPz. δευρω i*P. ακολουθη P. 22. απηλθεν wP. ήν w. ήν P. 23. ειπεν wHP. πλουσιος δυσκολως L. δυσκολος P. 24. εστιν P. διατρυμαλιας w. τρυπιματος P*. εισελθειν (*pro διελθειν*) vL [*non iPz*]. ή P. πλουσιος L. των ουνων (*pro του θυ*) v. 25. -αυτου wL. άρα iν. άρα w. δυναται iν. 26. λεγει (*pro ειπεν*) w. εστιν *prim.* wLP. -εστι *secund.* wL, at εστιν iHPz. 27. αποκριθεις δε (-τοτε) HPz (*init. peric.*). +κε (*ante ιδου*) iHPz. ήκολουθησαμεν wP. άρα iν. *fin.* ύμιν i*P. 28. -ό i. αυτω (*pro αυτοις*) H*.

[*Desunt puncta in LPz, cum Elzev. i*]. ὁτ' ἂν iWP. ὅτ' ἂν H. καθηση P. καθησεσθε IΓ. καθισεσθαι z. εἰμεις ?L*. κριναντες i. φιλας z. τουτο (pro του) ιηλ L*. 29. ὅστις (pro ὅς) wL*. οἰκίαν w. οἰκίας HP. ἡ *quies* H, *series* P. ἐνεκεν wHP. ὀνόματος HP. ἑκατὸν ταπλασίονα w. ἑκατὸν ταπλασίονα HP. ἑκατονταπλασίονα z. 30. +οἱ (*ante eschatos secund.*) L.

CAP. XX. 1. ὁμοιωθη H, ὁμοιωθη P (-γαρ εστιν) *init. peric.* -γαρ z. οἰκοδεσποτη wP. τω πρωι w. 2. και συμφωνησας iνw**HP [*non* L], και συνεφωνησε z, (δε *omisso*). 3. -την iνwLHz. ἴδεν P. εν τη αγορα ἐστωτας L. ἐστωτας iWP. αγορα P. 4. και εκεινοις iνLH. κακεινους P. ὑπαγεται P. +μου (*post αμπελωνα*) wL. ἡ w. 5. +την (*ante ἐκτην*) P. ἐκτην ὥραν και εννατην w. ενατην L [*non vPz*]. ἐνατην iH. ὡσαύτως H. ὡσαύτως P. 6. ἐνδεκατην wHP. εὔρεν P. ἄλλους w. ἐστωτας wP. ὡδε wL *ut videtur* ?z [*non iP*]. ἐστηκατε iWP. 7. οὐδεὶς P. +και (*ante λεγει*) z. +μου (*post αμπελωνα*) w. ὁ i. ἡ P. δι ον (*pro δικαιον*) L*. λιψεσθε P. δωσω ὑμιν (*pro ληψεσθε*) v. 8. ὁψίας iWP. κυρις v. αποδως i. 9. ελθοντες ουν (-και) L. ἐνδεκατην iWHP. ὥραν P. ἀναδηνάριον iWHPz. 10. και ελθοντες (-δε) L. ενομησαν iWHP. πλειον L. λιφονται P. ἀναδηνάριον iLHP**z. 11. εγογγυζων i. οἰκοδεσποτον wHP. 12. ὥραν P. εποιησαν *secund.* P*. ἴσους w. αυτους ἡμιν L. βαστασασιν w*P. κανσωνα; vWz. 13. ἐνι P. ἔταιρε i. ἑτερε P. δηναριω i**. δηναριον w. συνεφωνησα σοι z. 14. ἄρον w. ἄρον Pz. *fin.* ὡσπερ και συ P. 15. ἡ *prim.* P. ἐξεστιν w. ὁ θελω ποιησαι L. ει (*pro η secund.*) iνLHPz. -ὁ *art.* w*. ὀφθαλμος wP. μου (*pro σου*) L. 16. -οἱ *prim.* i*? εισιν wP. ὀλιγοι iWP. 17. αναβαινον H. παραλαμβανει ὁ *is* τους δωδεκα μαθητας αυτου z *init. peric.* παρελαβεν w. κατιδιαν iνz [*non* L]. και εν τη ὁδω ειπεν Lz. 18. κατακρίνουσιν L. 20. αἰτουσα iW. 21. ἐξευωνυμων vWLHz. ἐξενονυμων i (*sic v. 23*). +σου (*ante εν τη βασ.*) iνLHz. 22. οἶδατε (*sic v. 25*) vz. αἰτεισθε w. ποιειν (*pro πιειν*) i. μελω H**. πιειν (*pro πιειν*) z. η (*pro και*) iWLz (ἡ H) [*non v*]. 23. +ὁ *is* (*ante το μεν*) L. +μου (*post βαπτισμα*) L. -ὁ εγω βαπτίζομαι L. -μου (*post δεξιων*) L. ἐξευωνυμων wLH. -και εζ ευωνυμων μου z. -μου *tert.* iW. ἐμὼν H. το δουναι i. +τουτο (*post δουναι*) w. ἀλλ' H*. ἀλλ' H**. ἡτοιμασται i. 24. ακουσαντες δε (-και) L. οἱ H. ἡγανακτησαν w. ἡγανακτισαν H. 25. -κατακυριενουσιν αὐ μεγαλοι v* *fin.*; w. 26. οὐχ' iνHz. -δε vW*L. γενεσθαι μεγας εν ὑμιν z. γενεσθαι μεγας v. εσται (*pro εστω*) iLH [*non vz*]. διακωος i. 27. -εαν w. εσται (*pro εστω*) iWLH [*non z*]. 28. ἦλθεν w. ἦλθεν διακοινηται H. 29. εκπορευομενου αυτου iν.

at του ιϰ Pz *init.* *peric.* ιεριχω ινW Lz. ιεριχω P. ηκολουθησεν wHP. οχλος P. πολλυς i*. 30. ιησου (pro κε) L. υιε vW LHPz. 31. *Deest versus in P.* *Rasura post* σι in σιωπησωσιν w. σιωπησωσι v. μειζων iLz. εκραυγαζον L. -λεγοντες z. κε ελεησον ημας L. υιε vWHz [*non* L]. 32. αυτοις H**. ειπεν iW LHP. 33. ιν w*. ανυχθωσιν i*. ανοιγωσιν L. υμων i*H. 34. σπλαγχμισθης i*. ηψατο w. ομματων (pro οφθαλμων) L. οφθαλμ. *semel* wH, *bis* P. ηκολουθησαν wHP.

CAP. XXI. 1. ηγγισεν ο ις P *bis* z, *init.* *peric.*, at ηγγισεν z. +ο ις *rubro post* ηγγισαν v**. ηγγισαν i. εροσολυμα P* *sem.* ηλθον w. ηλθεν iz. ηλθεν P *bis.* βηθσφαγη και βηθανια L. βηθσφαγη ινWHP *sem.* z. βηθσφαγην P *sem.* ορος P *bis.* -ο ις HP *bis* z. -ο w*. απεστειλεν wHP *bis.* δυο των μαθητων αυτου L. 2. αυτους (pro αυτοις) P*. πορευεσθε L. κατεναντι L. ευρησητε w. ευρησεται P *sem.* ευρησετε P *sem.* ονον (*sic* v. 7) HP *bis.* 3. εαν P *sem.* τι i, τι ερειτε L. -οτι w. αποστελλει ινP *sem.* z. αποστέλει LHP *sem.* [*cum Elzev.* w]. 4. ολον i. υπο (pro δια) L. 5. ειπατε P *bis.* σιων P *sem.* +οτι (*ante* ιδου) z. ιδου P *bis.* βασιλευσου z. ερχετε P *bis.* -και (*ante* πωλον) L. υιων P *bis.* 6. θως προς H** *super ras.* προεταξεν L. 7. ηγαγον ιwHP *bis.* την (pro τον) L. επ' (pro επανω *prim.*) L. αυτω (pro αυτων *prim.*) L. επεκαθισεν iLHz. εκαθησεν w. επεκαθισεν vP *bis.* 8. πλειστως P *sem.*, at πληστος *sem.* οχλος P *bis.* αυτων (pro εαυτων) LP *bis.* τα ιματια εαυτων z. -τα ιματια v. 9. οχλοι (*sic* v. 11) HP *bis.* +αυτον (*post* προαγοντες) L. ακολουνουντες P* *sem.* ωσαννα *bis* (*sic* v. 15) vW LHP *bis* z, [*non* i]. *In* P* *semel*, τω υιω *ad fin.* *vers. rescript.* *post* ωσαννα *secund.*, at eras. 10. τι L. *fin.* ουτως P *sem.* 11. ναζαρετ ινWLPz (αποναζ. iW L). [ναζαρεθ H.] 12. τω καιρω εκεινω (pro και) z *init.* *peric.* εξεβαλεν wH. πολουντας w. κολουβιστων Hz. κατεστρεψεν ιw. πολουντων wH. 13. οικος *bis* w. 14. χωλοι και τυφλοι ινWHz (χολοι i, τοιφλοι H) [L *cum Elzev.*]. -εν τω ιερω L. 15. οι γραμματεις και οι αρχιερεις L. -οι *secund.* w. εποιησεν wLHP *bis.* ηγανακτησαν wHP *bis.* 16. +ουκ (*ante* ακουεις) vH. ουδε ποται P *sem.* ανεγνωται P *sem.* θυλαζοντων i. κατηρητω iP *sem.* αινον vWHP *sem.* 17. καταλειπων P *sem.* βιθανια H. ηυλισθη wHP *bis.* 18. παραγων H* *sem.* επαν H** *manu antiqua.* +ο ις (*post* επαναγων) i* w** (*rubro*) z. επεινασεν wLH. επηνασε i*. 19. ηλθεν w. επ' (pro εν) H* *sem.* z. ειμι i. φυλα iH *sem.* μηκέτι LHz *sem.*, μηκ' ετι iW. παραχρημα (*sic* v. 20) H *sem.* z *bis.* *fin.* συκη i. 20. +αυτου (*post* μαθηται) H *sem.* 21. πιστην i*H *sem.* -το z. ποιησητε H *sem.* z *bis.* 22. εαν (pro αν) ινW LH *sem.* αν H *sem.*

αιτησεται L. αίτησητε w. *fin.* ὅτι ληψεσθαι i (ληψεσθε i**). 23. ελθοντος
 αυτου L. ποια ταυτα εξουσία (βα w**) w. η (*pro* και *tert.*) v. τι σοι w.
 εδωκεν wH. 24. ερωτισω i. καγω υμας w. ένα λογον z *sem.* ένα H *sem.*
 και εγω *secund.* L. 25. εστιν (*pro* ην) z *sem.* η H *sem.* διελογιζοντο w.
 διελογιζον L. εν (*pro* παρ') z *sem.* εαντοις H *sem.* υμιν (*pro* ημιν) w. δια
 τί wH [non Lz]. -ουν v z *sem.* 26. -ως L. 27. υμιν λεγων w. υμιν
 λεγω L. ποι L*. 28. -δε L. +τις (*post* ανος) w**LH* *sem.* z *bis.* ειχεν
 w**H** *sem.* προσελθον i. ειπεν iwLHz *bis.* -τεκνον z. -μου w. 29.
 υπαγω κε και ουκ απηλθεν (*pro* ου θελω *ad fin. vers.*) L. μεταμεληθης i.
 απηλθεν (*sic* v. 30) w. 30. προσελθων δε (-και) L. ετερω (*pro* δευτερῳ)
 v wLH** *sem.* z *semel tantum.* ειπε z. ωσαυτως iH *sem.* ωσαυτως H *sem.*
 ου θελω υστερον δε μεταμεληθεις απηλθεν (*pro* εγω κε *ad fin. vers.*) L.
 απηλθεν H. 31. εποιησεν wH**. -αυτω L. εσχατος (*pro* πρωτος) L.
 αι τελωναι L*. οι πορναι (*sic* v. 32) w. 32. ηλθεν wH *sem.* ηλθεν H *sem.*
 ιωαννης προς υμας z. οδω i. ωδω H *sem.* αι H *sem.* επορναι z. ουδε (*pro*
 ου) Lz. μεταμεληθητε L. *fin.* +εις (*supra* αυτω) w**. 33. -τις w**H *sem.*
 ην H *sem.* P *bis.* οικοδοεσποτης wHP *bis.* ωστις i. περιεθηκεν wLP. ωρυzen
 wH *sem.* P. -εν L. λινον P. ωκοδομησεν wP. 34. ηγγισεν wH *sem.*
 ηγγησεν H *sem.* P. απεστειλεν wH**P. αυτων (*pro* αυτου) z. 35. -και
 λαβοντες *usque ad* αυτου L. λαβοντες H *sem.* εδηραν vPz *sem.* ελιθοβο-
 λισαν Lz *sem.* 36. -δουλους z *sem.* -αυτοις L. ωσαυτως H *sem.* P.
 37. απεστειλεν wH**P. απεστειλεν αυτοις (-προς) z *sem.* 38. κατασχόμεν
 L. *fin.* αυτων L*. 39. -εξεβαλον *tantum* L. 40. ὅτ' ἂν iHP. ὅτ' ἂν w.
 οὐν P. ἐλθη w. ποιηση z. εκεινος w*. 41. -λεγουσιν αυτω L. απωλε-
 σει i. εκδωσεται iwHP [non vLz *bis*]. αυτου (*pro* αυτω *secund.*) P*.
 42. +ουν (*post* λεγει) z *sem.* ὃν H *sem.* απεδωκιμασαν w. οικοδομουντες
 wP. ούτως z *sem.* γονιας i*P. αυτη P. ἐστη w, εστιν H* *sem.*, εστιν P
 (*pro* εστι). ὀφθαλμοις wHP. *fin.* υμων i**L. 43. διατουτο vLz *bis* [non i].
 -ὅτι H. ἡμων i*w. εθνη i*z *sem.* ποιουντα z *sem.* 44. *init.* -και w.
 συνθλαστησεται w. ληκμησει i*. λικμισει H. λικμηση z. 45. φαρσαι οι
 w*. 46. ὄχλους wH.

CAP. XXII. 1. παλιν v w. εν παραβολαις αυτοις L. 2. ὁμοιωθη LPz.
 ὡστις i. εποιησεν wP. 3. απεστειλεν wH**P. ηθελων i. εισελθειν z.
 4. ἐτοιμα (*sic* v. 8) P. 5. ὅς μεν L. -τον P* (*habet marg.*). ὅς δε L.
 επι (*pro* εις *secund.*) L. εμπορειαν z. 7. και ακουσας ὁ βασιλευς εκεινος (-δε)
 iwHPz. ὁ δε βασιλευς ακουσας L. ὀργισθη P. ὀργισθη z. απωλεσεν

WH**P. φῶρεῖς LP. ενεπρῆσεν WL. ενεπρίσεν P. 8. δούλοις *super rasur.* i. ἔτοιμος H. καικλημένοι i**. κλημένοι i*. ἦσαν P. 9. οὖν P. εἰαν (*pro an*) iW**LHP [*non z*]. εὗρητε (*sic v. 10*) P. 10. οὐς (*pro ὅσους*) v. ἐπλεισθη L. +των (*ante ανακειμένων*) L. 11. ἐλθων z. βασιλεῦ w. θεασασθε H. -εκει z. 12. ἔταιρεῖν? H. ἔτερε P. ὥδε iνWLz [*non P*]. εφημωθη LP. 13. ὁ βασιλεὺς εἶπε L. δεισαντες z. χεῖρας καὶ ποδας i [*non vLPz*]. -αράτε αὐτον καὶ L. ἀράτε w. ἐμβαλετε i. βάλετε vL. ἐκβαλατε z. ὀδοντων iνW?HP. 14. εἰσιν wP. ὀλιγοὶ wHP. 15. συμβουλίον ἐλάβον (*ἐποίησαν* H) οἱ φαρισαῖοι HPz bis, *init. peric.* φαρισαῖοι i. παγιδεύουσιν z sem. 16. ἀποστελουσιν P. αὐτον (*pro αὐτῷ*) P*z sem. οἶδαμεν iH sem. P. οἶδαμεν v. ἀληθεῖς w*P. ἐναληθεία iW. ἐπ' ἀληθείας z sem. μελλῇ L, μελλεῖ z bis [*cum Elzev.* iWHP]. οὐδε (*pro ου γαρ*) z sem. *fin.* ἀνὸν w. 17. οὖν (*sic v. 21*) P. ὑμῖν L. ἐξεστοὶ L. ἐξεστὶν P. ἢ οὐ P. 18. εἶπεν iWLHP. 19. ἐπιδίξατε H* sem. *Rasura in* L *post νομισμα.* δινάριον P. 20. +ὁ ἰησοῦς (*ante τινος*) L. αὕτη P. 22. s *mutat. in* ἀφεντες H. 23. +οἱ (*ante σαδδουκαῖοι*) L. -οἱ H z sem. οἱ λεγουσιν (*pro οἱ λεγοντες*) z sem. 24. μωσῆς WLH [*non iz sem.*]. ἀποθάνει i*. +καὶ (*ante ἐπιγαμβρευσει*) L. ἐπιγαμβρευση w z bis. τῇ γυναικὶ v. ἀναστήσῃ z bis. ἐξαναστήσει v. σπέρμα (*pro τέκνα*) z sem. 25. ἦσαν wH. *Rasura in* i *post δε.* οὖν (*pro δε*) v. ἑπτα iH sem. ἐτελευτήσεν WLH. ἀφηκεν wH sem. 26. ἕως et ἑπτα H sem. 27. ἀπεθάνεν (-καὶ w) wH** sem. 28. ἀναστήσει οὖν L. -οὖν z sem. ἑπτα *hic* w. *fin.* +γυναικα z sem. 29. -αὐτοῖς H sem. ἰδοντες z bis. μηδὲ iνWLz bis. 30. οὔτε H. ἐγγαμίσκονται L. -του LHz. εἰσιν ἐν τῷ οὐρανῷ Lz. εἰσιν wH. 31. ἂν ἔγνωτε L. -ὑμῖν w z, at ἡμῖν H. 32. ἀβραὰμ iνWL?Hz bis. -καὶ ὁ $\theta\varsigma$ ἰακωβ L. +δε (*post ἐστι*) L. 33. -καὶ z sem. 34. -ὅτι i*. ἐφίμωσεν i*WL. ἐφίμοσεν H sem. *Rasura in* L *post συνη* (*per erasum, teste Dobbin, non me*). ἐπίτο_αὐτὸ z bis. 35. νομικὸς τις προσήλθεν (*θε* H* sem. z) τῷ ἰω πειραζὼν αὐτον (+καὶ H sem. P**z) λεγὼν H sem. P*z, *init. peric.* λεγὼν w. 37. εἶφ (*pro εἶπεν*) iνWHPz bis. -τῇ *prim.* iνLHPz bis. -τῇ *secund.* iνz. +καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχυρί σου (*post ψυχῇ σου*) L. 38. αὕτη P. ἔστιν H** sem. P. ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη L. 39. -δε z sem. ὅμοι L*. αὕτη vWLHz bis. αὐτῇ i. αὕτη P. ἀγαπήσεις H sem. *fin.* ἑαυτον wLz bis [*non iνHP*]. 40. ὁλως w. 41. φαρησαίων P. φαρίσεων z. 42. ἐστὶν WLH** sem. P. 43. οὖν (*sic v. 45*) P. -δαδ w* (*habet marg. rubro*) P* (*habet marg.*). καλεῖ αὐτον L. 44. ἕως P. ὑποκατῷ (*pro ὑποποδιον*) L. 45. +ἐν πνι (*post δαδ*) wL. ἐστὶν iνWLH** sem. P.

46. ἡδυνατο i. ειδυατο P. ἡδυνατο v₂ bis [non L]. -αυτω i*. αποκριθηναι αυτω wLz sem. ουδε H sem. ετολμησεν wLP. ουκετι iwP.

CAP. XXIII. 1. ελαλησεν ο ις LHP. ελαλησεν w. -και τοις μαθηταις αυτου Pz init. peric. 2. καθεδρας μωνσεως L. εκαθησαν P. 3. ουν P. εαν (pro αν) i₁wLH sem. Pz bis. εαν H sem. ποιειται prim. w. λεγουσιν P. ποιουσιν (sic v. 5) wP. 4. δεσμενουσιν wP. δε (pro γαρ) iw. επιτηθεασιν P. ωμους P. ου H sem. θελουσιν wH** sem. P. κνησαι P. 5. προς τω z sem. πλατунουσιν P. γαρ (pro δε secund.) Lz sem. μεγαλυνουσιν P. 6. φιλουσιν H** sem. P. δε (pro τε) wL. φιλουντες (-τε) z. πρωτοκλησιαν i₁wLPz. 7. ασπασμους H. αγωραις P. καλεισθε i. καεισθαι P*. -ανων H* sem. ραμβι bis (sic v. 8) i. ραββει bis (sic v. 8) L. ραββεi bis P. -ραββι unum z. 8. -μη L*. -υμεις δε usque ad ραββι P. -υμων ο καθηγητης v. 8 usque ad εις γαρ εστιν v. 9, v*. διδασκαλος (pro ο καθ.) H. -ο χς w* (habet marg.). -παντες δε ad fin. vers.: at addit ad finem v. 9. H duobus locis. 9. ουρανιος (pro εν τοις ουρανοις) L. 10. μηδε v₁wHPz bis. κληθηται L. υμων εις γαρ P. -υμων w. υμων rescript. i. -εστιν v. γαρ εστιν ο καθηγητης υμων Lz sem., at εστιν υμων z sem. 11. εστω z. 12. εαυτον P. ταπειθωθησεται v. ο δε ταπεινων (pro και οστις ταπεινωσει) z. 13, 14. Hos versus transferunt i₁wH₂z bis [non L]. 13. ουαι υμειν P. -δε i₁wLHPz sem. -γαρ z sem. και τους εισερχομενους αφιετε (ουκ supra αφιετε rubro) i. 14. init. ουαι δε i₁wLH (ουαι H sem.). οικιας wH sem. τινα (pro μακρα) z sem. διατουτο i₁wLz bis. ληφονται i. 15. περιαγεται L. +του (ante ποιησαι) L. ενα H. οτ' αν iH. οτ' αν w. ποιητε z sem. 16. μιν i. ομοση bis iLH₂z bis, secund. v. οφειλει (sic v. 18) wH. 17. αγιαζων H. 18. αν (pro εαν) wLH₂z bis. ομοση bis LH₂z bis, secund. w, prim. v, at secund. ωμωση [non i]. το (pro τω tert.) L. 19. +εστι (post γαρ) L. μειζων i₁wz bis. η (sic v. 17 sem.) H. τω (pro το tert.) H sem. αγιαζων iw. 20. ομοσας i₁wHLz sem. ομνυει i₁wLH. 21. ομοσας (sic v. 22) vLH sem. z bis. ομνυει (sic v. 22) wLH sem. z bis. κατοικησαντι v₁wH₂z bis [non L]. fin. εις αυτω z sem. 21, 22. Deest ab ομνυει usque ad ουρανω i. 22. αυτου (pro του θυ) v. 23. +δε (post ουαι) H sem. οτι v. αποδεκατουμεται L. ιδιωσμον i. ηδυοσμον w. ανιθον z sem. κυμηρον w* +και (ante την κρισιν) L. πιστην i. +γαρ i, +δε wH₂z bis (ante εδει). κακεινα w. κακεινα L. [κακεινα iz]. 24. κωνοπα v. 25. παροψιδος (sic v. 26) z bis. +του πινακος (post παροψιδος) w. εξωθεν (pro εσωθεν) L. -εξ H. αρπαγης H sem. fin. αδικιας i₁wH₂z bis [cum Elzev. wL]. 26. καθαρησον i. εσωθεν (pro εντος) w. εντος (pro εκτος) z. αυτου (pro αυτων) L. 27. παρομοιαζεται L. παρ'

ὁμοιάζετε *z sem.* κεκονιασμένοις *L.* οἵτινες *w.* μεν ἐξωθεν *L.* ὅστων *i w*
H sem. z sem. ὥστων *H sem.* 28. οὕτως *i w H sem. z bis [non L].* οὕτως
H sem. τοῖς ἀνοῖς *δικαιοι super rasur. i.* νηστεουντες (*pro δικαιοι v.* —δε *L.*
 εστε μεστοι *L.* μεστοι *ad fin. vers. rescript. i**.* κρισεως (*pro ὑποκ.*) *v.*
 29. οἰκοδομηται *L.* οἰκοδομεῖτε *w H sem.* οἰκοδομεῖται *H sem.* οἰκοδομῇτε *z.*
 κοσμεῖται *L.* 30. ἡμεθα *bis i w Lz sem., secund. z semel.* ἡμεν *prim. w H sem.,*
secund. H sem. οὐκ *H.* αὐτων κοινωνοι *L.* —εν *secund. v.* ἐν των *H sem.*
 31. —εαυτοῖς *L.* εαυτοὺς *z sem.* —ὅτι *i* (habet marg.).* +οἱ (*ante υἱοι*) *i.*
 32. ἡμεῖς *w.* ἐπληρώσατε *z sem.* 33. ὄφεις *i H.* γεννηματα *i.* φυγετε
Lz sem. 34. διατοῦτο *v Lz bis.* εἶδον *L*.* ἀποστέλω *w.* ἀποστελῶ *z sem.*
 —και *tert. w L.* 35. +αν (*post ὅπως*) *i Lz.* ἐλθῃ *w.* —παν *L.* ἐκχυννομενον *w.*
 αἱματος *H sem.* —υἱοῦ βαραχίου *z.* 36. ναὶ λεγῶ ὑμῖν *i** rubro in marg.: deest*
in textu. +ὅτι (*ante ἡξει*) *i w L H z bis (ἡξει i).* παντα ταυτα *i w [non L H z*
bis]. 37. ἰλῆμ *bis w, secund. H** sem.* αποκτενοῦσα *i.* αποκτένουσα *L H sem.*
z bis. αποκτεννοῦσα *H sem.* [αποκτειν. *v w*]. αποσταλμενους *i.* αὐτην *i w L H.*
 ἡθελησα *w H.* ὁρις επισυναγει *L.* επισυναγεῖν *H sem.* ὁρις *H sem.* τας
 νοσσίας *v.* αὐτης (*pro εαυτης*) *z sem.* εαυτης *H.* ἐπι (*pro ὑπο*) *v.* +αυτης
 (*post πτερυγας*) *z.* οὐκ *H sem.* 38. αφιετε *w Lz sem.* —ὑμῖν *z sem.* οἶκος
w. 39. δε (*pro γαρ*) *z sem.* +ὅτι (*ante ου μη*) *L.* οὐ *H sem.* απαρτι *i w L*
H z bis [non v].

CAP. XXIV. 1. απο του ἱερου ἐπορευετο *L.* +αυτω (*post προσηλθον*) *i***
*w** H z.* οἰκοδομας *w H P.* 2. αποκριθεις (*pro ἰς*) *L.* ταυτα παντα *i L H z.*
 ὡδε *w [non i w L P z].* οὐ *H sem.* —μη *secund. i w L H P z [non w].* 3. +ὑ (*post*
αυτου) *rubro in v.* ὀρους *i H sem. P bis.* ἐλεων *w.* προσηλθων *P sem.*
 +αυτου (*post μαθηται*) *H sem. z.* κατιδιαν *i w H P bis z [non w L].* 4. απο-
 κριθης *P sem.* 5. το *P sem.* ὀνοματι *H P bis.* +ὅτι (*ante εγω*) *H sem.*
 πλανησουσι *v L H z [cum Elzev. i w P bis].* 6. μελλησητε *w.* μελλησεται
P sem. ακουνη *P sem.* ουπως *w*.* οὕπω *H sem. P sem. z, at οὐ P sem.* εσται
P bis. 7. ἐπέθνος *w.* —και λοιμοι *P* (habet marg.).* —και σεισμοι *z.*
 8. ταυτα δε παντα *Lz.* ὠδηνων *i.* ὠδινων *w H P sem.* ὠδηνων *P sem.*
 9. παραδοσουσιν *H sem.* θλιψις *H** duobus locis.* θλιψεις *z.* μησουμενοι
P sem. +των (*ante εθνων*) *i w L H P bis z.* ὄνομα *H bis P bis.* 10. παρα-
 δωσουσιν *w L H sem. P.* μησιουσιν *P.* 11. πλανησουσιν *w H sem. P.*
 13. *Ante v. 10 ponunt H** antiquā manu et P, sed repetunt in loco suo.* —δε
init. peric. z. ὑπομεινας *H.* +το (*ante τελος*) *P* sem.* οὗτος *H sem.* οὕτως
P bis. 14. οἰκουμένη *w H P.* ἐθνescin *z.* ἡξει *i w H sem.* 15. ὅτ' ἂν *i w H.*
 ὅτ' ἂν *P.* [ὅταν *Lz].* οἶν *P.* δε (*pro ουν*) *z.* ἡδητε *z*.* ἐστως *i w H P [non*

Lz]. τωπω H sem. ἄγιω H sem. P. αναγινωσκον H sem. 16. εις (pro επι) H sem. H* sem. ορει w. ὀρη P. 17. init. + και i. ὁ δε επι του δοματος z sem. καταβαινετο P. καταβητω z sem. ἄραι w, ἄραι LPz bis (sic v. 18). -τι εκ της v. 17 usque ad αραι v. 18 H* sem. Habet marg., antiquā manu. τα (pro τι) iwLH** sem. H sem. Pz sem. [τι z sem.]. απο (pro εκ) z. οικιας wH sem. H** sem. P. 18. -τω z. ἄγρω H sem. (vv. 18, 19, 20 ad μη γε in H non p. m. sed antiquā manu). επιστρεψατο P. +εις τα (ante οπισω) z. ὀπισω w H** sem. H sem. P. το ἱματιον wL. 19. εγγαστρι v. 20. προσευχεσθαι iz sem. ἡμων H* P. εν χειμωνος P. μηδὲ iwLPz bis. -εν iwLHz bis [non v]. 21. -τοτε z bis. θλιψεις i. θλιψης P. οἱα iLPz bis. γεγωνεν H sem. H** sem. απαρχης LHP [non iwz bis]. οὐ secund. H. 22. -ει P*. εκολωβωθησαν v*. εκολοβοθησαν P. κολοβοθησονται αι ἡμ. P. αι secund. H sem. 23. ὑμων (pro ὑμιν) L. ἰδοῦ P. ὡδε bis wL?z bis [non iP]. ἡ HP. ὡδε secund. H sem. πιστευση P* +ται P**. 24. ψευδοχρηστοι L. δωσουσιν wP. αποπλανησαι z. 26. οὖν P. εστιν vwHLP. ἐξελθεται P. ἐξελθετε z sem., at ἐξελθατε sem. ταμιοις Pz sem. ταμειοις H sem. z sem. πιστευσηται P. 27. -γαρ H** init. peric. φενε-ται P. -και secund. vwP [non iz bis]. 28. -γαρ (init. peric.) z sem. ἡ v. ἡ P. +και (ante οἱ) i** z ter. 29. σκοτησθησεται P. απω i. αι H. 30. τό (pro τοτε prim.) L*. τοται secund. P. κοψονται τοτε L. αι P. ὀφονται HP. Rasura in w ante μετα. πολησ H sem. z. 31. αποστελλεῖ w. αποστέλλει P. σαλπιγγος rescript. H sem. επισυναξουσιν w. επι-συναξωσιν P. τεσαρων i. επακρων (pro απ' ακ.) P. ἀπακρων Hz sem. ἕως H sem. P. των ουρανων ἕως των ακρων L. 32. μαθε z sem. ὅτ' ἂν (sic etiam H v. 33) iw. ὅτ' ἂν H sem. ὅτ' ἂν P. -ἡδη P. ἰδη wz sem. ἡδη H sem. ἰδητε ὅτι (pro ἡδη) z sem. ὁ H sem. γενητε i. γεννηται H* sem. ἀπαλος γενηται z sem. ἀπαλος iwH sem. Pz sem. ἀπαλλος L. φυλα H sem. εκφυῆ wP. εκρυῆ v. γινωσκεται z sem. 33. οὕτως iwLHPz bis. ὅτ' ἂν H sem. ταυτα παντα iwLH sem. Pz bis. γινωσκεται wP. 32, 33 antiquā, non primā manu, rescript. in H. 34. +ὅτι (ante ου μη) L. οὐ H sem. αὕτη P bis. ἕως P sem. ταυτα παντα LP sem. z bis. -ταυτα H* sem. γενητε H sem. 35. παρελευσεται vz sem. παρελευσοντε H sem. παρελευσεται P* sem. οἱ w. λογι i. παρελθωσιν iwLH** sem. H sem. P bis z sem. 36. -δε i** rubro Pz sem. (init. peric.). -της secund. iwLHP sem. z sem. ὥρας H sem. οὐδεῖς P sem. at οὐδεῖς P sem. οἶδεν H sem. οὐδε H sem. -μου wLP. 37. -αι L. αι P. 38. ἦσαν w. ἦσαν P sem. τρωγωντες H sem. τρογοντες P. αχρις L. -ἥς L. εισηλθεν iwL.

ἦσηλθε H sem. εἰσῆλθεν P. κωβωτον P. 39. ἕως H sem. ἦλθεν wP. ἦρεν wH sem. P. ἀπαντας H. ηρε παντας v. 41. μυλω vW. αφιετε H sem. αφιθησεται P*. *fin.* + δυο επι κλινης μιας· εἰς παραλαμβανεται και εἰς αφιεται L. 42. γρηγορειται P sem., at γρηγορητε sem. οὖν P bis, at -ουν sem. ὥρα H sem. P sem., at ἡμερα L. ἡμων wP sem. 43. εκεινω P ter. γινωσκεται iH sem. P bis. ειδη L. ἡδη P bis, at ἡδη sem. ἡδη H z. οικοδοσποτης L*. οικοδοσποτης wP. ὥρ α (*sic*: pro φυλακη) L. -αν prim. P* sem. ἂν prim. w. οὐκ H sem. ειασεν wH** sem. H sem. P sem. ἱασεν P bis. διωρυγηναι z sem. οικιαν wHP ter. την οικιαν αυτου διορυγηναι P sem. 44. διατουτο ivLH sem. P sem. z bis. ἐτοιμοι iHP ter. ἡ H sem. ὥρα ἡ P sem. δοκηται P sem. 45. ἄρα iv. ἄρα w. φρονημος P bis. οικιας (pro θεραπειας) w*Lz (οικιας w*, θεραπειας marg.). θεραπιας iP bis. δοῦναι vLP sem. z. 46. εὐρηση P sem. at εὐρησει H sem. P sem. οὕτως ποιουντα Lz. οὕτως H sem. 47. πασιν P sem. πασιν αυτου τοις ὑπαρχουσιν w. 48. μου ὁ κς P. 49. αρζεται L. τυπτει L*, at δαιρειν z*. + αυτου (post συνδουλους) iLH** sem. z semel tantum. εσθιη v. εσθιει LH z sem. εσθειη P. τε (pro δε) i. πινη v. πινει LHP z sem. 50. ἡξει ivH sem. ἡ secund. w. ἡ bis H sem., prim. H sem. ἡ bis P. 51. θειση z. ὀδοντων wHP.

CAP. XXV. 1. ὁμοιωθη H sem. ὁμοιωθη P* sem., et bis iterum, z bis (-τοτε, *init. peric.*). ὁμοιωθησεται i. αιτινες P sem. ἐξηλθον (on *mutat.*) H sem. ἀπαντησιν P bis z sem. 2. ἦσαν iwH. ἦσαν P bis. φρονημοι (*sic v. 4.*) P sem. + αἱ (ante πεντε secund) ivw**LHP bis z ter. (πενται secund. L). 3. -αιτινες μωραι P* (habet marg.). αυτων (pro ἑαυτων prim.) ivwLHP bis z ter. μεθ ἑαυτων P sem. 4. αἱ δε H sem. P sem. ελαιων P* sem. αγγιους wL** P bis. 6. + της (ante νυκτος) wz sem. ἰδοῦ P bis. ἐξερχεσθαι iP sem. ὡς (pro εις) i*? 7. ἡγερθησαν wH** sem. P bis. 8. αἱ bis H sem., *sic v. 11.* φρονημοις P sem. ἐλαμπ. (pro αἱ λαμπ.) P sem. σβεννυται P bis. 9. φρονημοι P sem. ου μη (pro ουκ) w*P bis. αρκεσει H sem. P sem. αρκεση usque ad ὑμιν super rasur. w**. ὑμιν (pro ἡμιν) L*. πορευεσθαι w. -δε secund. H sem. z [non ivLP]. πολουντας P bis z sem. (+ ελαιον P* sem.). αγορασεται P sem., at rasura ante τε sem. αγορασεται ἑαυτοις w. *fin.* αυταις P sem. 10. ἦλθεν P sem., at ἦλθεν sem. -αἱ L. ἐτοιμοι iHP sem., εἰτυμοι P sem. 11. αἱ H sem. λυπαι H sem. P bis. 12. Ὁ H** sem. 13. γρηγοριτε P sem. οὖν P bis. οἶδατε P sem., at οἶδατε sem. ὥραν P sem. την ὥραν ουδε την ἡμεραν v. -εν ἡ ad *fin. vers.* w* (habet w** marg.) [habent ivIHP bis]. 14. -γαρ z sem. (non

init. peric.). +*τις* (*post ανος*) vH *sem.* P *bis* z *sem.* αποδουμων w. εκαλεσεν wHP *bis.* εδωκεν z *sem.* 15. ο (*pro ω*) *ter in* P *sem.* εδωκεν wH** *sem.* H *sem.* P *bis.* ω δὲ *bis* w. +δε (*ante δυο*) H *sem.* ἐκαστω H *sem.* δυναμην P *sem.* 16. πεντα *prim.* w. ηργασατο L. εκερδησεν (*pro εποιησεν*) L. 17. ὡς αὐτως HP *sem.*, at ὡσαύτως HP *sem.* +δε (*ante και prim.*) iz *sem.* -ὁ w*. εκερδησεν wH** *sem.* H *sem.* P *bis.* 18. +ταλαντον (*post ἐν*) P *sem.* ὠρυξεν P *sem.*, at ὠρυξεν *sem.* απεκρυψεν wH** *sem.* H *sem.* P *bis.* -του κῦ (*habet marg.*) P* *sem.* *fin.* αυτου *bis scriptum* P* *sem.* 19. πολυν χρονον I. πολυ z *sem.* του (*pro των*) L*. συνερει w*. λογον μετ' αυτων w. 20. ειπε (*pro προσηνεγκεν usque ad λεγων*) z *sem.* +αυτω (*post προσηνεγκεν*) P *sem.* ἴδε P *sem.* εκερδισα P *sem.* εν (*pro ἐπ'*) vP *bis* [*non v. 22*]. 21. -δε Hz *bis.* εἶ vH *sem.* (*sic v. 23 H*). ὀλιγα (*sic v. 23*) wHP *bis.* εις L, ἥς vWP *bis* z *sem.* *hic tantum* (*pro ης: sic vPz v. 23*). 22. -λαβων wL. ειπεν iwLHP *bis.* ἴδε i. 24. -ὁ i*. λαβων (*pro ειληφως*) z *sem.* ειπεν iwLHP *bis.* ανος ει z *bis.* εσπηρας i*. 25. φοβιθεις H *sem.* 26. ὀκνηρε wHP *bis.* +ει (*ante ἡδης sem., ιδεις sem.*) P *bis.* ιδεις L. ιδης z. ὁ (*pro ὅτι*) L. θεριζων w. οὐκ et οὐ H* *sem.* 27. *init.* +και φοβηθεις απελθων H* *sem.* οὖν (*sic v. 28*) P *bis.* τραπέζιταις iLH *sem.* P *bis.* τραπέζιτας z *sem.* z** *sem.* (-ητας z* *sem.*) εγω ελθων i. εκομησαμην P *bis.* 28. το (*pro τῷ*) LH *sem.* P *sem.* 29. *init.* το (*pro τῷ*) P *sem.* -παντι H* *sem.* περισευθησεται H *sem.* P *sem.* δοκει εχειν (*pro εχει*) LH *sem.* P *sem.* z. *fin.* +ταυτα λεγων εφωνει' ὁ εχων ὡτα ακουειν ακουετω H *sem.* P *sem.* (*sic i**Lz sem. post v. 30, habent autem ὡτα, εφωνη z, et i** præponit προσθεσις additque τέλος rubro*). 30. αχριον LP. εκβαλετε iv*H *sem.* P. εκβαλλεται w. βαλλεται L. εκβαλεται z *sem.* εξοτερον L. -ὁ *secund.* L. ὀδοντων vwH *sem.* P. 31. ὅτ' ἂν iwH *sem.* P *sem.*, ὅτ' ἂν H** *sem.* P *sem.* -δε P *sem.* (*mediâ pericopâ*), P *sem.* z *sem.* (*init. peric.*). ἐλθω w. -άγιοι w* [*non L*]. άγιοι H *sem.* άγγελοι z *sem.* καθησει LH *sem.* P *bis.* καθιση z *bis.* 32. συναχθησονται iwLH** *sem.* P *bis* z *sem.* αληλων H *sem.* 33. στηση z *sem.* εριφηα P *sem.* εξευωνυμων (*sic v. 41*) ivLHP *bis* z *bis* (*sic εκδεξιων passim*). 34. κληρωνομησατε P *sem.* ἐτοιμασμενην P *bis,* ἡτοιμασμενην (*sic v. 41*) z. ἀποκαταβολῆς wL. 35. επινασα (*sic v. 42*) P. εποτησατε (*sic v. 42*) P *bis.* ἡμιν H *sem.* ἡμην (*sic vv. 36, 43*) P *bis* z. *fin.* μοι L*. 36. περιεβαλλετε z *sem.* ἡσθενησα HP *bis.* επισκεψασθε w. ἡμην H. ηλθατε LP *sem.* z *sem.* ἡλθατε P *sem.* ἡλθετε w. 37. ιδομεν (*sic vv. 38, 39*) LP *sem.* ιδωμεν (*sic vv. 38, 39, 44*) P *sem.* z *sem.* πινωντα iP *sem.* πεινοντα H* *sem.*, at πινοντα *sem.* εθρεψαμεν (*a dubium*) L. ἡ H *sem.* P *sem.* εποτησαμεν P *bis* z *sem.* επιτισαμεν L.

38. —δε wH sem. P. συνηγαγωμεν z sem. ἡ (sic v. 39) HP bis. περι-
 εβαλλομεν P sem. περιεβαλωμεν z sem. 39. —δε w. ασθενήν (sic v. 44)
 P sem. ἤλθομεν wP sem. ἤλθαμεν P sem. 40. αποκριθης P sem. ἐφόσον
 [non i] Lz. ἐφόσον H sem. z sem. ἐνι H sem. P bis. του αδελφον P* sem.
 41. πορευεσθαι P* sem. ἐμου P sem. κατηρατημενοι i. κατηραμμενοι v.
 ἡτοιμασμενω P sem., at ἡτοιμασμενον sem. 42. εποιησατε z sem. *fin.* μοι (pro
 με) L. 43. μοι (pro me prim.) L. περιεβαλλετε wP bis. οὐκ H sem. επε-
 σκεψασθαι i*. 44. —αυτω iνwLHP bis z bis. ιδομεν L. πινωντα P sem.
 ἡ *quinguiques* P sem., *tert.* H sem. ξενων P sem. *Rasura post ou in w.* 45. απο-
 κριθισεται i. —αμην λεγω υμιν v z sem. αμιν? L*. ἐνι HP sem. τούτῶν L.
 + των αδελφων μου (*ante των ελαχιστων*) P*. —ουδε L. μοι w*. 46. οἱ
 H sem.

CAP. XXVI. 1. —παντας H. ειπεν i wHP. 2. οἰδατε i. οἰδατε v z sem.
 οἰδαται P sem., at οἰδατε HP sem. γινετε P sem. παραδιδοτε L. παραδιδο-
 ται P bis. εις τῷ H sem. P sem. 3. —και οἱ γραμματαις L. του λεγομενου
 του αρχιερεως w. 4. δολω κρατησωσιν iνwLHPz (κρατισ. P, -σωσι v z). απο-
 κτεινωσι v. αποκτεινουσιν L. 5. ἐορτη H. θωρυβος H. 6. —δε P sem.
 z** (*init. peric.*). βιθανια L. οἰκια P bis. σημωνος P sem. 7. εχουσα
 αλαβαστρον μυρου L. —βαρυτιμου P sem. πολυτιμου w. κατεχεε (—επι) z
 sem. *Duo verba erasa in w post επι. της κεφαλης LP bis.* 8. —αυτου L.
 ἡγανακτησαν wHP bis. ηγανακτησιν (sic) L*. τη (pro τι) P bis. ἡ *muta-*
tum in L. απολεια wHz. απολια P bis. αὕτη (sic vv. 12, 13) HP bis.
 9. εδυνατο w. ἡδυνατο H sem. P bis z. —το μυρον w [non iL]. + τοις (*ante*
πτωχοις) wHP bis [non iνLz bis]. 11. τους πτωχους γαρ παντοτε iνLHP
 bis z bis. ου παν *super maculam in* L. οὐ H sem. 12. βαλλούσα P sem.
 αὕτη H sem. ενταφιασε P sem. 13. αν (pro εαν) L. —τουτο L. —λαληθη-
 σεται L. αὕτη HP, at αὕτη z sem. (pro αὕτη). 14. πορευθῆς i. πορευθης H
 sem. εις H. τον P sem. εισκαριωτης H. 15. ειπεν i wLHP bis. και εγω
 iνH sem. H** sem. z sem. ἐστησαν L. εστισαν P sem. αυτον (pro αυτω)
 P sem. 16. ἀποτότε wLP bis. ἐζῆται H* sem. ἐζητη wP sem. ἐζητουν
 P sem. ευκεριαν P bis. 17. αυτω οἱ μαθηται αυτου (pro τῷ υ) P. —αυτω
 wL. ἐτοιμασομεν L. ἐτοιμασωμεν HP. 18. ὁ δε ιησους ειπεν αυτοις LP.
 οἱπαγετε H. πολην P. εστι iνH [non wL]. προσε L*. 19. προσεταξεν
 z. —αυτοις v. ἡτοιμασαν v. 20. ὁψιας i wHP. γεναμενης P. ἀνέ γεντο
 (*vix lego*) L. ανεκητο P. *fin.* + μαθητων w. 21. εστι οντων (pro εσθιον-
 των) L*? ετι οντων L**. λε (pro λεγω) L*. —ὅτι z. 22. λοιπουμενοι P.
 ἡρξαντο P. ειρξαντο z. εις (pro αυτω) L. 23. *init.* ὁ δε ιησους L. οὕτως P.

24. ὑπαγῇ P. *καθως super rasur. i**.* οὐαί H. παραδιδώτε H. παρα-
 δίδωται P. ἦν w, ἦν P. ἡ (pro ει) L. 25. εἶπεν iwLHP. ῥαμψι i,
 ῥαββει P (*sic v. 49.*) + ὁ *is* (*ante συν*) v. 26. αὐτων δε εσθιοντων L. ευχα-
 ριστησας (*pro ευλογησας*) iwLHPz. εκλασεν wHP. δους (-και *ante* εἶπεν)
 L. εἶπεν iwLHPz. εστιν (*sic v. 28*) P. τῷ (*pro το*) i. 27. -το i*.
 ευχαρηστησας H. 28. -γαρ Hz. αἷμα H. κενης HP. εκχυννομενον w.
 εκχυννομενων L*. ἁμαρτιων H. 29. -ὅτι L. ἁπαρτι iwL*Pz. απαρτι οὐ
 μη πιω H. γεννηματος iwHP [*non* Lz]. ὅτ' ἂν i. ὅτ' ἂν w. ὅτ' ἂν P. ὅτ' ἂν
 H. αὐτῷ HPz. πεινω L. καινον μεθ' ὑμων v. 30. ὁρος HP. -εις το ορος
 των ελ. v*. 31. σκανδαλισθησесθαι P. -εν εμοι L. νυκτῇ P. διασκορπι-
 σθησονται iLH*. 33. απεκριθη δε ὁ πετρος και v. -και iwLHPz [*non* w].
 +δε (*post* εγω) iwLHPz [*non* w]. σκανδαλισθησωμαι P. 34. αλεκτωρα HPz.
 φωνησε H. τρεις L. απαρνησει i. απαρνησαι L*P. απαρνησοι? L**.
 35. δεοιμι (*pro* δεη με) L. απαρνησωμαι iwLH. απαρνησομε z. δε (*pro* και)
 L. +δε (*post* ὁμοιως) iwHPz. ειπαν L. 36. λεγωμενον H. γεθησημανῇ
 iL [*non* HP]. γεθησημανι v. γεθσιμανῇ z. αυτοις (*pro* τοις μαθηταις) L.
 +αυτου (*post* μαθηταις) H. καθησατε LHP. ἕως σου P. ἕως H. αν (*pro*
 οὐ) wL. προσευξομαι vPz. εκει προσευξωμαι L. 37. ἥρξατο HP.
 αδειμονειν i. 38. + ὁ *is* (*post* αυτοις) iwHPz. ἕως HP. ὡδε wLz. 39. προσ-
 ελθων iw*LH*Pz. εστιν w. παρελθατο P. οὐχ' iwLPz. *fin.* σοι L. +uno
tenore LHP *legunt* Luc. xxii, 43, 44 (=L** *marg.*). 40. +αναστας απο της
 προσευχης (*ante* ερχεται) iwHP [*non* L]. +παλιν (*post* ερχεται) H*. εὑρισκει P.
 +παλιν (*ante* καθενδοντας) H*. αυτοις (*pro* τῷ πετρῷ) wL. οὕτως; v. γρηγο-
 ρεῖσαι z. 41. γρηγορηται? L*. γρηγορειτε L**. γρηγορητε P. προσευχεσ-
 θαι L*P. ἡ H. ασθενεις z. 42. προσηνξατω P. +ὁ ιησους (*ante* λεγων) L.
 -ου L. το ποτηριον τουτο L. -το ποτηριον w* (*habet marg.*). -απ' εμου L.
 αὐτῷ HPz. 43. εὔρεν wLz. εὔρισκη P. -παλιν P. ἦσαν w. ἦσαν HP.
 ὀφθαλμοι P. βεβαρῦμενοι L. 44. -παλιν L. προσηνξατο παλιν w.
 προδσηνξατο P. ειπον z. 45. ερχετε P. -αυτου wL. καθενδεται z. -ιδου
usque ad αγωμεν v. 46 P* (*habet P** marg. tantum* ἰδου ἡγγικεν ἡ ὥρα
 εγειρεσθαι αγωμεν). παραδιδοτε L*. παραδιδωται z. +των (*ante* ἁμαρτωλων)
 H*. 46. ἄγωμεν H. ἡγγικεν P. ηγγικεν z. παραδειδους z. 47. ετη
 P. τουτου (*pro* αυτου) L. ιδου z. ηλθεν iH**. ἦλθεν P. -ηλθε w* (*ἦλθεν*
 w** *marg.*). ὄχλος P. 48. αυτων (*pro* αυτον *prim.*) P*?. εαν (*pro* αν) iw.
 εστιν P. κρατισατε z. 49. προσέ λθων (*literá eras.*) P. εἶπεν iwLHPz.
 50. -ιησους z. ἑτερε P. ἐφ' ὃ iwL [*non* z]. επεβαλλον P. προς (*pro*
 επι) z. εκρατισαν z. 51. ιδου P. τον (*pro* των) z. απεσπασεν wHP.

ὥτιον wP. 52. -σου w. την μαχαιραν σου L. μαχαιρα P, μαχαιρας z
 (pro μαχαιραν secund.). fin. αποθανουνται ivLHPz. 53. ἡ δοκῆς z.
 δυναμε wP. πλοιους ἡ z. ἡ H. λεγεωνας (s mut.) H. αγγελους w.
 54. οὖν P. αἱ HP. οὕτως ivwLHPz. δὴ ?i*. 55. ὄχλοις HP. ἐπιλη-
 στήν L. ἐξεληλυθατε v. ἐξηλθατε LP. μεταμαχαιρῶν w. με; prim. vW.
 καθ'ἡμεραν Pz [cum Elzeu. ivwLH]. εκαθεζωμην P. εν τω ἱερῳ διδασκων w.
 κρατισατε H. fin. μοι L*. 56. Rasura in i post Π rubro in παντες.
 57. οἱ δε w. κρατισαντες H sem. +αυτον (ante προς) P sem. καΐφα w.
 καΐαφα P sem. αρχιερεις (pro γραμματαις) z sem. 58. ηκολουθη iz bis.
 ηκολουθη H sem. P bis. ηκολουθει wH sem. -αυτω z sem. -απο H sem.
 απομακροθεν LP sem. απομακρωθεν P sem. εκαθιτο (sic v. 69) i*. εκαθητω
 (sic v. 69) P bis. ειδειν i*. 59. -και οἱ πρεσβυτεροι L. ὁλον το συνεδριον
 P sem. z sem. θανατωσωσιν LP sem. θανατωσουσιν αυτον iP sem. θανατωσ-
 ωσιν αυτον vWHz bis. 60. οὐχ' bis vWz bis. ουχευρων prim. P**, secund. P
 sem. εὔρον prim. P sem. +ὑστερον δε προσελθοντες (ante και πολλων) w*.
 ψευδωμартυρων L*. προσελθωντων w. ελθοντων L. προσελθωντες P sem.
 [omnia in iH cum Elzeu.]. 61. ειπον rescript. z sem. οὕτως P sem.
 ειπε (pro εφη) z sem. δυναμε z sem. οἰκοδομησαι wH sem. P sem. -αυτον L.
 62. αποκρινει P sem. z sem. τῇ P* sem. οὔτι i*. σοι (pro σου) z sem.
 63. -αποκριθεις L. ὀρκιζω w. ὀρκιζω L. εξωρκιζω P sem. ἡ (pro ει) P
 sem. 64. απεκριθη ut videtur (pro λεγει) i*. ἀπάρτι ivwLHP bis z bis.
 ὀψεσθαι P sem. ὀψεσθε HP sem. τον υιον bis scriptum i*. εξερχομενον z
 sem. 65. διερρηξεν wHP bis. εβλασφημησεν wLH sem. H** sem. P sem. z
 sem. εβλασφημισεν P sem. ετη P sem. εχωμεν z. ιδε z sem. ηκουσατε
 wHP bis. Rasura in i post β in βλασ. 66. δοκη L. εστιν iwLHP bis.
 67. εκολαφησαν v*P bis z bis. εραπησαν P bis z sem. εραπισαν z sem.
 68. παισασε P bis. 69. -εξω z sem. μιᾶ z sem. σου ἦσθα w. εισθα P
 sem. ἦσθα P sem. 70. ἡρνησατο P bis. εμπροσθεν H sem. αυτων (pro
 παντων) w. +αυτων (ante παντων) ivHP bis z bis. οἶδα P. 71. εξελθωντα
 P sem. ελθοντα z sem. ιδεν LP bis z sem. αυτω (pro αυτον secund.) P.
 αυτοις εκει L. αυτοις εκει ivHz bis. αυτοις εκει P (sic) semel, at + inter-
 posito sem. οὗτος H. ἦν P bis. 72. ἡρνησατο P bis. μετα w. μεθ'
 ὀρκου iv. +λεγων (post ὀρκου) z sem. οἶδα (sic v. 74) P sem. 73. -οἱ
 ἐστωτες P* sem. (marg. habet). ἐστωτες iwHP sem. δειλον P bis.
 74. ἡρξατο H sem. P bis. ειρξατο w. καταθεματιζειν ivwLH*P bis z bis.
 ὀμνυειν wHP bis. αλεκτορ L*. εφωνησεν wH sem. H** sem. P bis. 75. -του
 secund. ivP bis (at iv P* sem.) [non wLH]. ειρηκωτος z sem. αλεκτορ L.

αλεκτωρα P bis z sem. απαρνησει με τρεις L. τρεις vP sem. εκλανσεν wHP sem., at εκλαψεν P sem.

CAP. XXVII. 1. —δε Pz* sem. εποιησαν (pro ελαβον) z sem. υπρεσβυ-
τεροι P sem. αυτον θανατωσαι L. θανατωσουσιν L** marg. fin. αυτω z.
2. δισαντες L*P sem. —αυτον prim. P* sem. (habet marg.). ηγεμονι i. ηγεμωνι
w*H. ηγεμωνι z. ηγεμωνη P sem. ηγεμονη P sem. et iterum P** rubro.
3. —ο παραδιδους αυτον H** P sem. z sem. (init. peric.). αυτων w*. μετα-
μελιθεις i. απεστρεψαι L. απεστρεψεν wH**P bis. —τριακοντα z sem.
αρχιερευσιν P sem. —τοις secund. z sem. γραμματευσιν (pro πρεσβυτεροις) v.
4. οψη ivL* z bis. οψη P bis. 5. εις τον ναον L. ανεχωρησεν iwLHP bis.
απηνξατο P sem. 6. αυτα (pro τα αργυρια) i. ουκ z. εξεστιν P bis.
γολγοθαν L*, κορβοναν ivL** marg. fin. εστιν iwHP bis. 7. τε (pro δε)
P sem. ηγορασαν wHP bis z sem. κεραμειω P* sem. εις z sem. 8. δι
ο w. αιματος H sem. εως H sem. την (pro της) z sem. 9. ηρεμιου L.
ηερεμιου P sem. —ιερεμιου z, semel tantum. προφ H* sem. ετημησαντο w*.
10. εβαλον (pro εδωκαν) L. εδωκα ?H* sem. H sem. συνεταξεν wP bis.
+λεγει (ante κς) z sem. 11. εστη ?L. ηγεμωνος H sem. επερωτησεν P sem.
12. Απο (pro υπο) w, A rubro. —των secund. i*wLz sem. 13. πιλατος ferè
in vH. ουκ H sem. ποσσα P sem. καταμαρτυρουσιν; vWLHP bis. 14. εν
H sem. ηγεμονα H sem. z* sem. 15. ειωθη vLHP sem. z bis. τω οχλω ένα
Lz bis. ένα H. τω οχλω ένα H sem. P bis. ηθελον P bis. 16. λεγουμενον
H sem. βαρναβαν (sic v. 17) L*, ρρ L**. βαραβαν (sic vv. 17, 20, 21,
26) i. 17. συνηγμενον P sem. P* sem. ουν P bis. δε (pro ουν) L. +τε (post
τινα) w. η H sem. P bis. 18. ηδει H sem. ηδη P bis. 19. απεστείλεν w
H**P bis. μηδεν HP bis z sem. κατοναρ σημερον P sem. κατ' οναρ H sem.
κατοναρ P sem. z sem. et z** [non ivwL]. 20. επισαν i. οχλους H sem. P
bis. αιτησονται iw. αιτιστωνται H** sem. ετησονται P sem. βαραβαν (sic
vv. 21, 26) L. απωλεσωσιν i, at αποκτεινωσιν P sem. 21. των super ras.
H sem. 22. ουν P sem. +η (ante ιν) H* sem. —ιησουν z sem. λεγουσι
(—αυτω) w*L. σταυρωθητω bis script. w. 23. —ηγεμων L. --λεγοντες w.
24. ωφελει wH. οφελει L. οφελει P bis. απηνψατο L*P. +αυτου (post
χειρας) z sem. οχλου H sem. P sem. αιματος (sic v. 25) H sem. οψεσθε H
sem. P bis. 25. ειπεν iwLHP bis. fin. υμων L*. 26. φραγελωσας iH
sem. P bis z bis. φραγγελλωσας w. +αυτοις (ante ινα) P sem. 27. ηγε-
μωνος iH sem. P sem. πρετοριον L. ολην i. 28. —αυτον H* sem. +τα
ιματια αυτου (post αυτου) P sem. χλαμιδα κοκκινην περιεθηκαν αυτω L.
χλαμυδα (sic v 31) H sem. κοκκινην i*. 29. εξακανθων wL. εθηκαν wL.

της κεφαλῆς L. ἐν τη δεξιά L. γονυπετούντες LP *sem.* z *sem.* γονυτήσαν-
 τες W*. ἐνεπέζον LP *sem.* αὐτον (pro αὐτῷ) z *sem.* 30. —εις *secund.* z *sem.*
 31. ἐνεπέξαν P *bis.* αὐτον (pro αὐτῷ) P *sem.* z *bis.* αὐτον (pro αὐτον *prim.*)
 L. χλαμηδα W. —αὐτον *tert.* LP *sem.* 32. εὔρον P *sem.* κίριναϊον i*.
 κυρηραϊον v. κυριναϊον P *sem.* z *bis.* ὀνοματί wHP *bis.* σίμονα P *sem.* τότε
 (pro τουτον) z *sem.* ἡγγαρεύσαν wHP *bis.* ἀρεὶ i. ἀρη L. ἀρρη H* *sem.*
 33. γολγοθαν i. γολγοθά wH *sem.* P *bis.* ὁ (pro ὅς) ivLHP *bis* z *bis.* ἐστὶν P
bis. [λεγόμενος vLH *sem.* P *sem.*] at μεθερμηνευσόμενον H *sem.* P *sem.* z *sem.*
fin. τοπον P* *sem.* 34. οἶνον L, οἶνον w (pro ὄξος). ὄξος H *sem.* P *bis.*
 μεμνημένοι i. μεμηγμένοι P *sem.* οὐκ H *sem.* ἠθέλησε L. ἠθέλεν wH *sem.*
 P *bis.* 35. βάλλοντες H** *sem.* P *sem.* βαλόντες H *sem.* δια (pro ὑπο) L.
 —ῖνα *ad fin. vers.* ivwHP *bis* z *bis* [non L]. κληρους L**. 36. ἐτεροῦν L.
 37. αἰτίαν w. γεγραμμένην i. —ήσους P *sem.* z *sem.* 38. εἰς *bis* H *sem.*
 και *mutatum* L. ἐξευωννυμένων ivLHP *bis* z *bis.* *fin.* + Luc. xxiii. 39—43 *uno*
tenore H *sem.* P *semel.* 39. οἱ δὲ w. αὐτ' ον (*sic*) L. 40. λεγωντες P *sem.*
 ὁ H *sem.* καλυων H* *sem.* καταλυνον P *sem.* οἰκοδομῶν wHP *bis.* + και ἡμᾶς
 (post σεαυτον) z *sem.* υἱος, ὁ *mutat.* L. καταβηθη P *bis.* 41. —δε w* LH*
sem. —και w. ἐμπεζόντες LH *sem.* P *sem.* *Rasura inter* ἐμπαίζοντ *et* ἐσ P
sem. γραμματαιῶν wP *sem.* P** *sem.* —γραμματεῶν και z *sem.* —και πρεσ-
 βυτερων P* *semel* (*habet marg.*). πρεσβυτερον H *sem.* φαρισαιῶν (pro
 πρεσβυτερων) z *sem.* + και φαρισαιῶν (*ante* ἐλεγον) ivw [non L] HP *sem.* z *sem.*
 ἐλεγων H *sem.* 42. ἑαυτον H. σωσαι; vwLH? z *bis.* ἐστὶν vwHP *bis.*
 πιστευσωμεν ἐπ' iwLH (-σομεν H *sem.*) P *bis* z *bis* [at —ἐπ' LP *sem.* z *sem.*].
 +ἐπ' (*ante* αὐτῷ) v. 43. *init.* +ει P *sem.* —νυν wLz *bis.* +σωσατω αὐτον
 (*ante* ει θελει) P *sem.* θελη z *sem.* εἶπεν wHP *bis.* +του (*ante* θῦ) z *sem.*
 ὕς εἰμι wP *sem.* 44. τοδ' αὐτῷ P. λισται H *sem.* λησται P *sem.* συν-
 σταυρωθεντες L. ονειδιζον iLz *sem.* ὀνειδιζον P *sem.* ὠνειδιζον wHP *sem.*
fin. αὐτον ivwLHP *bis* z *bis.* 45. ἐκτης iwH *sem.* P *bis.* ἕως H *sem.*
 P *sem.* ἕως ὥρας ἐννατης *transfert* z *in locum ante* σκοτος. ἐνάτης (*sic* iH
sem. v. 46) i*. ἐρατης H *sem.* [ἐννατης vwLH *sem.* P *bis* z *bis*: *sic* v. 46].
 46. ἐβοήσεν L. ἡλι ἡλι iwLHP *bis.* λειμᾶσαβαχθανί iHP *sem.* (-νῇ H,
 ἄβ. P), at λιμασάβαχθανι vP *sem.* λιμασάβαχθανή w. λιμασάβαχθανει L.
 λημᾶσαβαχθανῇ z *bis.* τοῦτέστι vH *sem.* τουτέστι iLz *bis.* τουτέστιν wP
bis. ἵνα τί iP *bis* z. ἐγκατελείπεις iH *sem.* P *bis* z. 47. ἐστώτων iwH *sem.*
 P *bis.* ἡλιαν vwLH *sem.* P *bis* [non iz *bis*]. φωνήν οὕτως P *sem.* φωνη
 wH *sem.* P *sem.* z. οὕτως i. οὗτος H *sem.* 48. εἰς ἐξ' H *sem.* πληξας w*.
 ὄξον L. ὄξους H *sem.* P *bis.* ἐποτηζεν P *sem.* 49. εἶπον (pro ἐλεγον) L.

ἰδομεν P sem. εἰ H sem. ἡλίας vwLH sem. P bis [non iz bis]. σωσαι L.
 σωσον iH sem. P bis. σωσων z. 50. —παλιν z. ἀφῆκεν wH**P bis.
 51. ἰδοῦ P bis. ἐσχισθῆι. ἐπανῶθεν (pro απο ανωθεν) L. ἕως H. εἰσισθη
 i*. ἐ L*, ἐ i*P sem., αἱ H sem. (pro αἱ). διεσχισθησαν z. 52. μνήμια P
 sem. ἀνεῶχθη w. ἠνεῶχθησαν P sem. ἠνεῶχθησαν z bis. ἀγίων H. ἠγερ-
 θησαν Lz sem. ἠγερθη iH sem. P bis. 53. ἐξελθωντες P sem. απο (pro
 εκ) P sem. εἰσηλθον mutat. H sem. ἀγίαν H sem. ἐνεφανησθησαν P sem.
 54. init. —ὁ H* sem. ἑκατονταρχος HP bis. μετ' αὐτοῦς P** sem. ἰδοντες
 P sem. σισμον P bis. γινομενα P sem. ἦν w. ἦν P bis. οὕτως P.
 55. ἦσαν wHP. —ἐκεῖ z bis (init. peric.). +και (ante γυναῖκες) wz sem. και
 γυναῖκες ἐκεῖ H. —απο prim. w. απομακροθεν LPz sem. αἰτινες HP. ἠκολ-
 ουθησαν wHP. διικορουνσαι w. 56. ἦν i. ἦν P. —ἡ του P**. ἰωσήφ L**.
 —μητηρ prim. z sem. 57. Ὀψίας i (rubro) wP. ἦλθεν wP. τοῦνομα P.
 ἐμαθητευσαι L. ἐμαθητευσεν wH**P. 58. —τις w. ἡτήσατο wP. τῷ
 (pro το) bis i. +ουν (post τότε) P. Rasura in i ad fin. vers. 59. ἐνεῖλυσεν
 L. αὐτο συνδונה αὐτῷ συνδונה L. αὐτῷ i*HP. 60. —αὐτο L. αὐτῷ P.
 κενῷ L. ᾧ (pro ὁ) z. —εν secund. P. προσκίλυσας L. μέγα L. μνημίου P.
 61. ἦν w. ἦν P. 62. —δε wPz (init. peric. z). ἐπ' αὔριον ἥτις w. ἐστιν
 iH**P. 63. ὁ πλανος ἐκεῖνος L. πλανος ἐκεῖνος (—ὁ) H. 64. οὖν P.
 ἕως H. —της z. —ρυκτος vw* [habent w** marg. iLHP]. ἐπωσιν wHP. +ὅτι
 (ante ἠγερθη) z. ἠγερθη iwHP. χεῖρον L. 65. —δε vLHPz [non i].
 ἐχεται w*H. κουστοδιαν L. οἶδατε HP. 66. ἡσφάλισαντο wH. ἡσφα-
 λησαντο P. κουστοδίας L.

CAP. XXVIII. 1. Ὁψε ('O rubro w) wP. —δε HPz init. peric. σαββατω
 prim. P. ἦλθεν iH**L. ἦλθεν wP. θεωρουνσαι z. 2. ἰδοῦ w passim. ἰδοῦ P.
 ἀπεκυλισε L. ἀπεκυλισεν H**P. +του μνημείου (post θύρας) H. 3. ἦν w.
 ἦν P. ἰδεα w. εἶδεα vz. ὡς w, ὡσὶ L, ὡσεὶ P (pro ὡσει). 4. ἐγενοντω P.
 ἐγενωντο z*. ὡσοί L, ὡσεὶ P (pro ὡσει). 5. εἶπεν iwHP. γυναιξιν iwHPz.
 φοβησθε L. οἶδα iHP. 6. ἐστι w. ὡδε iwLz [non vP]. ἠγερθη iwHPz.
 εἶπεν iwLHPz. ὅπου i. 7. πορευθεῖσε? w*. πορευθῆσαι LP. εἶπατε
 (sic v. 13) P. ἠγερθη iP. ὀφείσθε HP. εἶπεν w. 8. ἀπελθουνσαι L.
 μνημίου P. —αυτου L. 9. —ὡς δὲ usque ad μαθηταῖς αυτου L. —ὁ iwH.
 ὑπνητησεν w. fin. αυτου P. 10. φοβησθε L. φοβεισθαι P. και ἐκεῖ
 iwLz. ὀφουνται P. 11. πορευμενων P. ἰδοῦ τηνες P. κουστοδίας L.
 ἀπαγγείλαν w*. ἀπαντα wH. 13. ὑμων (pro ἡμων) i. κυμωμενων H.
 14. ἠγεμνος HP. πεισωμεν iLPz. αὐτῶν P. ποιησωμεν iwLHPz.
 15. διεφνησθη L. —λογος H*? οὗτος H. 16. ἐνδέκα wH**P bis. ἐπο-

ρευθησαν οἱ ἑνδεκα μαθηται (—δε) *z sem. init. peric.* γαλλιλαιαν *i.* ὅρος P.
 17. ἰδον L. αὐτον (*pro* αὐτῷ) P. 18. προσελθον *i.* 19. —ουν *iv* LHP***z*
bis [*habet w* : οὖν P*]. —τα H. ὄνομα HP. —τον *tertium i.* ἄγιον H.
 20. διδασκον (*cf. v. 17*) L*. —τες L**. ενετειλαμιν P. ἕως H.

SUBSCRIPTIONES CODICUM. ευαγγελιον κατα μαθθαιον· στιχοι βχ̄. *i.*
 ευαγγελιον κατα μαθθαιον στιχοι δισχιλιοι ἑξακοσιοι· ἐξεδοθη δε ὑπ' αὐτον
 μετα χρονους οκτω της του χϣ αναληψεως *w rubro.* Nil habent vL.

SANCTI MARCI EVANGELIUM.

[CAP. I. 1—16.]

Το κατα μαρκον ἄγιον ευαγγελιον *iv.* ευαγγελιον κατα μαρκον *w rubro.*
 εκ του κατα μαρκον ευαγγελιον L *rubro.*

CAP. I. 2. καθως (*pro* ὡς) *w.* ἐγὼ ἀποστελλῶ P. μου (*pro* σου *post*
προσωπου) L*. ενπροσθεν σου *w** marg. (deest in w*).* 3. ἐτοιμασατε
 HP. +του (*ante κυ*) *v.* 4. +ὁ (*ante βαπτίζων*) P. 5. ἐξεπορευοντο *iv* H*
 Pz. ενεπορευετο L. —ῆ *w.* ῆ H. ἱεροσολυμιται *w.* ἱεροσολυμειται L.
 ἱεροσολυμηται *iP.* —και *tert. L.* —παντες L. +ποταμω (*post* ἰορδανη) L.
 6. ἦν P. +ὁ (*ante ιωαννης*) *iv* LHPz. ὄσφυν, *v mutatum in w.* ὄσφυν H.
 ὡσφυν P. ὄσφϣν *vz.* μελη H*P. 7. ἐκηρυσεν *wP.* —οπισω μου P. ὀπισω
 (*sic vv. 17, 20*) *iwH.* οὐ P. κηρας *i.* 8. —μεν L. ὑμας εβαπτισα L. —δε
 L. ὑμας βαπτισει L. 9. ἦλθεν *wP.* +ὁ (*ante is*) *iw**LHPz. bis* [*non v.*
ναζαρετ ivL?Pz bis* [*—εθ wL**H*]. εις την γαλιλαιαν (*pro* της γαλιλαιας) P.
 εις τον ιορδανην ὑπο ιωαννου LP. 10. αναβαινον H. εκ (*pro* απο) LPz.
 ειδεν *wHz.* ιδε L. ιδεν P. —το (*ante πνα*) P. ὡς *ivwH,* ὡσεὶ P (*pro* ὡσει).
 καταβαινων P. εις (*pro* ἐπ') L. 11. οὗτος εστιν (*pro* συ ει) P. σοι (*pro*
 ῳ) LH. ηυδοκησα *vH.* ηυδοκησα P. 12. ευθεως *w*Hz.* εκβαλλει αὐτον
 L. 13. ἦν *bis* (*sic v. 22*) *w.* —εν τη ερημῳ *w* (habet marg.) L.* +επι (*ante*
ἡμερας) L. τεσσαρακοντα *i.* +και νυκτας μ (*ante* πειραζομενος) *w** marg.*
ἦν secund. H. —οι *Hz.* 14. —τον *ivH.* —ὁ *ivwH*.* —της βασιλειας L.
 15. *init.* —και *v.* 16. και παραγων (*pro* περιπατων δε) L. ειδεν *iH.* +τον

(ante σιμωνα) L. του σιμωνος (loco αυτου) Lz (-του z). +του σιμωνος (post αυτου) iνwH. βαλλοντα H*. αμφιβαλλοντας vW*. αμφιβαλλοντας τα δικτυα εις την θαλασσαν (-αμφιβληστρον) L. αμφιβάλλοντας αμφιβλιστρον z. ήσαν wH. αλιεις (sic v. 17 wL) iνwL. 17. γινεσθαι H*. -γινεσθαι L. αλειεις i. 18. -αυτων L. ήκολουθησαν wH. 19. ολιγον wH. ιδεν L. ζεβαιδεον i. δυκτυα i. fin. +αυτων w. 20. +ευθυσ (ante αφεντες) L. απηλθεν w. 21. καφαρναουμ L. -εισελθων H. εδιδασκεν εις την συναγωγην (-εισελθων) L. +την (ante συναγωγην) iνwHz. εδιδασκεν iνwH. 22. ουχ' iνwH. fin. +αυτων z. 23. τω καιρω εκεινω ανος τις εν τη συναγωγη των ιουδαιων Hz (init. peric.). ήν w. ανεκραξεν w. 24. συ (pro σοι) z. ναζαρινε v. ναζωρινε L. ήλθες w. οίδα H. άγιος H. 25. φημωθητι L. 27. εξεθαμβηθησαν z. εαυτους iνwLz. εαυτους H. λεγωντας i. λεγοντες z. -τι εστι τουτο H. εστιν w. ή καινη διδαχη αύτη L. διαδαχη w*. αύτη ή καινη z. κατεξουσιν wLH. πνευμασιν H. επιτασει H. 28. εξηλθεν iνw. και εξηλθεν (-δε) Hz. -ευθυσ v. +πανταχον (post ευθυσ) L. 29. ευθυσ L. εξελθων L. εισηλθον v. ήλθεν w. ηλθεν L. ηλθεν ο is (init. peric.) z. οικιαν w. 30. +του (ante σιμωνος) Lz. ευθυσ L. 31. +και (ante κρατησας) L. 32. Όψιας (Ό rubro iH) iνwH. ήλιος iH. +παντες (post εφερον) L. 33. ην ή πολις όλη επισυνηγμενη H. ην όλη ή πολις επισυνηγμενη z. ην συνηγμενη L. ήν w. 34. εθεραπενσεν wH. ποικιλοις L. εξεβαλλε v. εξεβαλεν wH. ηφιεν wLHz. ήδεισαν w, at ήσαν H* (δει supra, rubro, antiquá manu). fin. +τον χν ειnai w**LH (-τον w**H). 35. εννυχα H. +και (ante αναστας) L. εξηλθεν wLH. +ο is (post απηλθεν) iνPz init. peric. κακει iνw [κάκει Lz]. 36. ο τε L, ο τε w (pro ό). σημων P. 37. ευρόντες P. ζητουσιν wLPz. -σε L, at σε ζητουσι [νwPz] iνwHPz. 38. ερχομενας πολεις L. κωμοπολις P. και εκει iνwLHPz. ελνληθα i. εξεληλυθα w*, at εληλυθα w**LPz. 39. ήν wP. εις τας συναγωγας wL. -τα H. 40. ο πεπρος (sic) L* (λ L**). -αυτον secund. L. -και tert. L*. λεγων αυτον z. [L habet ότι]. καθαρησαι P. 41. αυτον (pro αυτου) P. λεγων (pro και λέγει) L. 42. -ειποντος αυτου L. αυτου (αν H**?) H. ή λεπρα απ' αυτου w. εκαθερισθη P. 43. εμβρυησαμενος i. εμβρισαμενος L. εμβρημησαμενος αυτου P. εξεβαλεν αυτον ευθεως w. fin. αυτω L. 44. μηδενι iPz. μηδέν iνz. -μηδεν LP. αλλα v. αρχιερι L. πρόσένεγκαι P. ά H. προσεταξεν wP. μωνσης w** [non iL]. 45. Rasura in w inter διαφη et μιζειν. μηκέτι i. ώστε μηκέτι w. αλλα v. ήν w. παντοθεν w*.

CAP. II. 1. εισηλθεν ο is παλιν iν. εισηλθε (-εν w) παλιν wL. -παλιν et δι' ήμερων HPz init. peric. καπερ mutatum in L: cf. I. 21. ήκουσθη wHP.

οίκον Pz. εστιν iwLPz. 2. ὥστε w. μηκέτι w. μηκέτι Pz. μὴδὲ vLHPz. μὴδὲν i. ελαλη w. 3. φεροντες παραλυτικον L. αίρομενον wLz. τεσσαρων i. 4. αυτω προσεγγισαι w. αυτον (pro αυτω) P. ὄχλον P. ἦν wP. ἐξωρυσαντες LP. χαλωσιν P. κραβαττον iwLH [non v], κραβατον P (sic vv. 9, 11, 12). ἐφ' οὗ L. 5. και ιδων (-δε) L. πιστην iP. αφεονται P. σου (pro σοι) H*. αφεονται σου αι ἁμαρτιαι (-σοι) L. ἁμαρτιας σου P. 6. ἦσαν P. τιναις P. γραμματαιων P. εκεί v. 7. οὕτω w. οὕτως οὗτος H. -οὕτως P. βλασφημειας i. ἁμαρτιας w. 8. +αυτοι (post οὕτως) iwLHPz (οὗτος P). -ειπεν αυτοις P* (habet marg.). αυτω (pro αυτοις) z. διαλογίζεσθαι P. 9. ευκοποτερον P. αφεονται LP. σου (pro σοι) iwLHPz. ἡ P. εγειρε vLz [non iw]. εγηραι P. ἄρον w. τον κραβαττον σου (κραβατον P, κραβατον z) wLPz. περιπατι P. 10. ἴδητε P. επι της γης αφιεναι HP. ἁμαρτιας επι της γης w*z [i cum Elzev.]. 11. εγειρε iwLz. εγηρε P. ἄρον w. οίκον wP. 12. ἡγερθη wHP. ἄρας w. εξιστασθε z. οὐδεποτε H. ειδωμεν L. ἴδομεν HP. ειδωμεν z. 13. ἐξηλθεν wL. +ὁ ιησους (post ἐξηλθεν) L. επι (pro παρα) L*. 14. παραγων δε (-και) L. +ὁ ἰς (ante ειδε) iPz [non L]. ειδεν ιακωβον (pro λευιν) L. ειδεν H. ιδεν wP. λευι w. λευειν P. τελωνειον L. ακολουθη P. ηκολου ησεν L. ηκολουθησεν wHP. 15. -εν τω L. εν το i. ὁδω οικια L. οίκια wHP. ἦσαν wHP (sic w v. 18). ηκολουθησαν wHP. 16. ειδοντες L. -και ἁμαρτωλων L. fin. +ὁ διδασκαλος ἡμων L. 17. χριαν P. ἦλθων P. -εις μετανοιαν w* (habet marg. rubro). 18. ἦσαν H. φαρισαιοι (pro των φαρισαιων prim.) w*Lz. διὰ τὶ iw. fin. νηστενουσιν iwLH. 19. ὁ H. εστιν LH. ἑαυτον L. 20. ὅτ' ἂν iH. ὅτ' ἂν w. ἄρθη L. νηστενουσιν w. εκεινη τη ἡμερα wLz. 21. init. -και w*LHz. επιβλημμα z. ῥακκουσ wLz. επιραπτει wLH**z. -επι L. μηγε (pro μη) wH. αίρει wLHz. -αυτου L. απ' αυτου το πληρωμα (pro το πληρωμα αυτου) w. +απο (post καινον) L. 22. οἶνον et οἶνος quater w. οἶνον prim. H. μηγε (pro μη) z. ρησει H*. -ὁ νεος L. απωλουνται v. αλλ' H. βλητεων H. 23. +παλιν (ante εγενετο) L. αυτον πορευεσθαι L. επορευετο ὁ ἰς Hz, init. peric. -εν iHPz. δια τον σποριμων εν τοις σαββασιν (των w**) w. σαββασιν P. ἡρξαντο P. οἱ μαθηται αυτου ηρξαντο L. ὁδοιπορουντες (pro ὁδον ποιειν) L. τειλλοντες z. 24. φαρισαῖοι P. Rasura post τι in w. ποιουσι w. +οἱ μαθηται σου (post ποιουσιν) L. -εν wL. ἐξεστιν wPz. 25. λεγει (pro αυτος ελεγεν) L. εποιησε (σε super lacunam) L. εποιησεν wHP. εσχεν wLHPz. επινασεν P. 26. οίκον wHP. ἀβιαθα?z. -του iwHP [non wLz]. ουσι. +μονοις (ante τοις ιερευσιν) L. -και εδωκε ad fin. vers. H. εδωκεν wP. ουσιν iwLz. ουσιν P. 27. τῷ prim. P. οὐχ' iwWHPz saepius.

CAP. III. 1. εισηλθεν wHP. ἦν w. ἦν P. ἐξηραμενην (*sic v.* 3) P. χειραν P. 2. —ει P*. σαββασιν αυτον θεραπευσει w. σαββασιν P. θεραπευσι i. κατηγορησουσιν v. κατηγωρησωσιν L. *fin.* αυτον H. 3. εχων P. εγειρε iν wLPz. 4. +τι w** *supra* εξεστι. εξεστιν εν τοις L. ἡ P. 5. μετ' ὀργης P. πορωσει iPz. πορρωσει H. —σου iν P. εξετεινεν wLP. απεκατεσταθη iν Pz [*non* wH], at απεκτανθη L. —ύγιης ὡς ἡ αλλη w* (*habet marg.* ύγιεις w**). 6. εδιδουν (*pro* εποιουν) L, at εποησαν Hz. απωλεσωσιν w. απολεσωσιν LH. 7. ανεχωρησεν wH. μετα των μαθητων αυτου ανεχωρησε L. παρα L, εις z (*pro* προς). ἠκολουθησεν w. ηκολουθησεν z. —και (*ante* απο *secund.*) L. 8. ιδουμαιας (δ *mutatum*) L. σιδονα LH. ακουοῖτες L. ὅσα i. εποησεν w*. εποη w**z. ἦλθον w. 9. ειπεν iν H. προσκαρτερει H. *fin.* +οἱ οχλοι L. 10. εθεραπευεν w. αυτω (*pro* αυτου) L. ἄψωνται iH. ἄπτωνται w. 11. —τα bis L. ὅτ' ἂν iH. ὅτ' ἂν w. εθεωρουν LH. αυτου εθεωρουν (*pro* αυτου) z. προσεπιπτον wLHz. εκραζον wLHz. λεγοντες LH*. *fin.* ὁ θς υἱος του θῦ L. 12. φανερον αυτον iν wHz [*non* L]. ποιωσιν w*L (ποιησωσιν w**Hz). *fin.* +ὅτι ηδεισαν τον χν αυτον ειναι w** *marg.* 13. ανεβη ὁ isz (*init.* *peric.*) ανεβη H. ὀρος H. +ὁ is (*post* ορος) L. οὗς H. ηθελησεν L. 14. εποησεν wH. +ούς και αποστολους ωνομασεν (*post* δωδεκα) L. ὡσι v. ὡσιν w. αποστελλει v. αποστελει H. 15. εκβαλειν H. 16. *init.* +πρωτον σιμωνα L. επεθηκαν w. επεθηκεν ὄνομα τω σιμονι H. πετρου ?L*. 17. *Rasur.* *inter* τον et του H. —του *secund.* v. αυτου (*pro* του ιακωβου) L. ὀνοματα wH. βοανηργες wLz. 18. φιλιπον H*. βαρθολαμαιος L*. —και βαρθολομαιον *usque ad* θωμαν i. +τον τελωνην (*post* ματθαιου) L. —τον τουz. θαδαιον H. 19. ιουδαν L. ιουδαν bis *scriptum* z*. ισκαριωθ H. *fin.* τον οικον w. οικον H. 20. +ὁ (*ante* οχλος) w. ὁχλος H. ὡς (*pro* ὡστε) v. μηκετη (*pro* μη) H. δυνασθε L*. μηδὲ (*pro* μητε) wH *sem.* 21. εξεσταται L. 22. δαιμωνων w*L. 23. σατανάς σατανάν z. εκβαλειν L. 24. αφ' (*pro* εφ') z. μερεισθη H. 25. *Deest versus* οὐ ὁμοιοτελ. *in* L. οἰκια *prim.* w, bis H. μεριθη H*. στηναι ἡ οἰκεια w*. 26. —ει v. 27. *init.* ουδεις δυναται (—ου) iν wHz. αλλ' ουδεις δυναται (—ου) L. οἰκιαν bis wH. διαρπασαι iν wHz. ἀρπασαι L. δεισηz. *fin.* διαρπαση iν wz [*non* L]. 28. τοις υἱοις των ανθρωπων τα ἁμαρτηματα Hz. +αι (*ante* βλασφημιαι) vLH (αι H) z. ὅσα LH*z. εαν H. 29. βλασφήση L*. βλασφημηση L**. εσται z [*non* L]. ἁμαρτίας (*pro* κρισεως) L. 31. *init.* και ερχονται (—ουν) L. ούν H. +αυτου (*post* αδελφοι) w. ἡ μηρ αυτου και οἱ αδελφοι αυτου H. ἐστωτες iν H. [*non* z]. καλουντες (*pro* φωνουντες) L. 32. εκαθιτο i. εκαθηντο H. περι αυτον οχλος wLHz. και λεγουσιν (*pro* ειπον δε) L. +και αι αδελφαι σου

(ante εζω) iuz [non wL]. ζητουσιν w. 33. και λεγει (pro λεγων) L. και (pro η̇) z, at η̇ H. 34. τους κυκλω περι αυτον μαθητας καθημενους ειπεν L. ιδου wLz. 35. ποιησει i. αυτος (pro ουτος) H. -μου secund. L. +μου (post μητηρ) v. fin. εστιν iuwHz.

CAP. IV. 1. παλιν δε (-και) L. συναγεται L. οχλος H. ωστε (sic vv. 32, 37) w. -το wz. καθησθαι εις το πλοιον L. καθησθε H. καθεισθαι z. η̇ν w. ησαν H. 2. αυτους (pro αυτοις) iHz. 3. σπειρον z. 4. ω̇z, ο̇ ο (pro ο̇). επεσεν wH (επι pro παρα H). οδον i. ηλθεν wH. -του ουρανου iuwLH [non z]. 5. init. και Hz. αλλα (-δε) z. αλλα L. οπου i. ειχεν wH. εξατελειεν wH, at εξεβλαστησε L. 7. Bis script. in v. επι (pro εις) z. απεπνιξαν H. εδωκεν wLH. 8. εν ter iuwHz [non L]. εξηκοντα wH. εκατον w. 9. -αυτοις iuwL [non z.] ωτα vH. 10. ηρωτησαν iwH. fin. επηρωτησαν αυτον οι μαθηται αυτου τις η παραβολη αυτη L. ηρωτησαν τον iν οι μαθηται αυτου την παραβολην ταυτην z, init. peric. 11. λεγει z. γνων L. -γνωναι w* (habet marg.). τα μυστηρια Hz. -δε z. -τοις εξω H* (habet antiqua manu). -τα w. 12. βλεπωντες Lz. βλεπωσιν w. ιδωσιν wL. ακουωντες i. ακουουσι i. ακουωσιν w. ακουσωσι H. συνιωσιν wL. σινιωσι z. επιστρεψωσιν w. αφεθησεται w. αφεθη L. 13. ουκ' i. 14. +του θ̇ (post λογον) z. 15. οτ' αν̇ i (sic v. 16 H). οτ' αν̇ w, passim. οταν̇ H. ακουσωσι i. ευθys LH (sic vv. 16, 17 H). σατανας z. αιρει wL. ερει H. αιρη z. εις αυτους (pro εν ταις καρδιαις αυτων) L. 16. -ομοιως L. ομοιως εισιν H. σπειρωμενοι (sic v. 18) z. +και (ante ευθεως) z. λαμβανουσι H. λαμβανωσιν z. -αυτον L. 17. εχουσιν w. εχωσι z. αυτοις w*. γινομενης z. 18. -ουτοι εισιν prim. L, secundum iuwHz. ακουσαντες L. 19. αιωνος w. πορευομεναι Lz. 20. σπειροντες z. οιτινες w. ακουωσι L. -τον L. εν ter iuwLHz. (-εν secund. w). εξηκοντα wz. εκατον w. 21. +ιδετε (ante μητι) L. ερχεται ο λυχνος H. -ο L. καιεται (pro ερχεται) L. μωδιον i. +ινα (post η) L. επι (pro υπο secund.) i. +τεθη (post κλινην) L. υπο (pro επι) L. fin. τεθη iL. 22. εστιν v. -τι wLz. ει μη ινα (pro ο εαν μη) L. -ο w. ουδε H. αποκρυφον εγενετο z. ελθη w. ελθη εις φανερον H. 23. εχειν L. -ωτα L. ωτα vwH. 24. -εν ω̇ usque ad μετρηθησεται υμιν L. +γαρ (ante μετρω) z. μετριτε i. μετριθησεται iw. 25. εαν (pro αν) i. εχει (pro εχη) iwz*. εχει γαρ (-αν) L. fin. +εν ω̇ μετρω μετρειτε μετρηθησεται υμιν και προστεθησεται υμιν L. 26. ουτως H. ωσπερ L, εαν H*, ως αν H** antiqua manu (pro ως εαν). βαλη ανος z. βαλλει iL. -τον L. 27. καθευδει vL. εγειρεται vw* L. εγειρε̇ιτε z. βλαστανει iν. μηκνυεται w*. fin. αυτον H*, αυτοις H**. 28. αυτοματι z. -γαρ z. +και (post χορτον) L.

πληρει i. πληρης z. σταχει L. 29. ὅτ' ἂν (sic vv. 31, 32) iH. ἐξαποστελ-
 λει L. παρεστη i. θερησμος z**. 30. και ελεγεν αυτοις πως ὁμοιωσω
 (-τινι) L. ελεγεν iW. ὁμοιωσω i. πως ὁμοιωσομεν (-τινι) H. τινι (pro
 ποιῶ) LH. παραβολη αυτην θωμεν L. παραβαλομεν iHz. 31. *init.* παρα-
 βαλομεν αυτην ὡς κοκκον L. κοκκον iWHz [non W]. ὡς (pro ὅς) L. σπαρει i.
 -μικροτερος *ad fin. vers.* L. μικροτερον w*. μικροτερος εστιν παντων των
 σπερματων της γης z. 32. αναβαινη z. μειζων παντων των λαχανων Hz.
 ποιη z. 33. -πολλαις iz. ελαλη (sic v. 34 i) iW. ἐδυνατο iW. L [non z].
 ἡδυνατο H. 34. κατ'ιδιαν iW. L. +τον λογον (ante κατ'ιδιαν) H. ἐπελυνει H.
 ἀπελυνε W. ἐπελυσε L. 35. ελεγεν L. ὄψιας i?W. διελθομεν iz.
 36. αφιουσι et +και (post οχλον) L. ὄχλον H. ὡς H. ἦν bis (sic v. 38) W.
 πλοια (pro πλοιαρια) iLHz. 37. λελαψ μεγαλη ανεμου L. λελαμψ i.
 λελαψ Hz. και τα κυματα (-δε) L. κοιματα i. επεβαλεν iz*. επιβαλλεν
 H*. ὥστε ἡδη αυτο βυθιζεσθαι H. ἡδη i. 38. αυτος ην z. εν (pro επι
 prim.) LZ. την πρυμνην i. εγειραντες αυτον λεγουσιν αυτο L. αυτο (pro
 αυτω) H. μελλει iW* LH [non z]. απολυμεθαι iW*. απολλοιμεθα z. 39. εγερ-
 θεις L. επετιμησεν W. ειπεν iW. πεφημωσω i. γαλινη i. 40. οὕτως
 δειλοι εστε L. εσται i. οὕτως iWHz. ουπω (pro πως ουκ) L. πιστην i.
 41. αληλους i. ἄρα iW. ἄρα W. εστι i. οἱ ανεμοι iW. ανμος H*. ὑπακουσιν
 w*. αυτω ὑπακουει L.

CAP. V. 1. ηλθεν iL. ἦλθον w** (ἦλθων w*?). ηλθεν ὁ *is z init. peric.*
 -εις το z. -της θαλασσης L. γαδαρινων i. γεργεσηνων H [L cum Elzev.].
 2. ἐξελθοντος αυτου LH. ὑπηντησεν L. 3. ὃς i. κατοικιαν z. μνημασιν
 iW. L** Hz. (-σιν z). οὔτε i. οὔτε H. ἄλυσεςιν (sic v. 4) iW. H. +ουκετι (ante
 ουδεις) L. ἐδυνατο iW. LHz. δεισαι z. 4. α *mutat. in* αυτον H. πεδες iL**.
 παιδες L*. παιδαις z*. διεσπασασθε i. *Rasura in H inter* διεσπασ et θαι.
 ἄλυσεις iW. H. πεδαις (pro τας πεδας) z. συντρίφθαι z. ισχυεν αυτον W. LHz.
 ισχυσαι i. 5. διάπαντός iW. νυκτας z. εν τοις μνημασι (μνημειοις L, μνη-
 μασιν H) και εν τοις ορεσιν W. LHz. μνημασι [ordo cum Elzev.] i. ἦν W.
 κραυγαζων L. κατακοπτον iH. 6. και ιδων το ιησουν (-δε) L. Ἴδων i.
 απομακροθεν i. απομακροθεν L. -απο W. H. εδραμεν iW. *fin.* αυτον H.
 7. ειπεν i. λεγει (pro ειπε) W. H. z. συ (pro σοι) i. ὀρκιζω iW. H. z. 8. ελεγεν
 iW. απο (pro εκ) v. 9. επηρωτισεν i. ονομα σοι W. LH (ὄν. H) z. +εστιν
 (ante ονομα prim.) i. λεγει αυτω (pro απεκριθη λεγων) W. LHz. -λεγων i.
 λεγεῶν z [L cum Elzev.]. ὄνομα H. +εστιν (ante ὅτι) L. 10. αποστειλη
 αυτους iH. αποστειλη αυτον z. αποστεῖλλη αυτον W. 11. ἦν H**.
 τω ορει iW. αγγελη χοιρων μεγαλη προς το ορει L. -προσ τα ορη W. H. z, *at fin.*

+προς τω ορει WH (ὄρει H) z. 12. παρακαλεσαντες αυτον ειπον (-παντες οἱ δαιμονες λεγοντες) L. παρεκαλουν w. -παντες w. δεμονες H. 13. αυτους H. εθεως L*. -ὁ ἰς v. ὠρμησεν ἰz. κρυμνουῖ. ἦσαν WH. επνηγοντοῖ Hz. 14. *init.* και οἱ (-δε) LHz. αυτους (*pro* τους χοιρους) L. απηγγειλαν WHz. ἐξήλθον w. ηλθον Hz. ειδειν i. 15. θεωρουσι i. καθιμενον i. -και *tertium* iL. -και ἱματισμενον z. σοφρονουντα iH. 16. διηγισαντο δε (-και) iv (*διηγη.* v). 17. ηρξατο w*. ὀριων H. 18. εμβαινοντος WHz. αυτω (*pro* αυτου *prim.*) v. ἦνα H. μετ' αυτου η wLHz. 19. και (*pro* ὁ δε ἰς) WHz. και ὁ (-δε) L. οἶκον w. διαγγειλον L. αυτους (*pro* αυτοις) i. πεποιηκεν LH. πεποιηκε *ivz.* περιποιηκεν w*. ηλησεν w. ἡλησεν H. 20. απηλθεν WH. ηρξατο w*. ἦρξατο H. ὅσα i. 21. +ηλθεν (*post* παλιw) L. προς (*pro* επ') L. ἦν w. 22. αρχησυναγωγων LHz. ὀνοματι WH. ιαιρος z*. προσπιπτει προς L. 23. -ὅτι L. εσχατος H. επιθεις z. χειρα αυτη (-τας) L. ἵνα (*pro* ὅπως) L. ζηση L. 24. απηλθεν WH. ηκολου v. ἡκολουθει w. ἡκολουθη H *sem.* ἡκολουθησε τω ἰw ὁχλος H *sem.* ἡκολουθησαν τω ἰw ὁχλοι πολλοὶ P, ἡκολουθησεν τω ἰw z, *init. peric.* ὁχλος H. *fin.* αυτω z. 25. οὔσα wHP. ρυση vP. δωδεκα ετη L. 26. παρ' αυτης ivL [*non* z]. -παρ' H. παραυτης P. ὠφελθειςαι w. ὀφελθησα P. ὠφελθησα z. 27. ὁχλω HP. εις τον οχλον L. ὀπισθεν WH. ὀπιθεν P. ἠψατο WH. +του κρασπεδου (*post* ἠψατο) Hz. ἱματιου i. 28. ελεγεν w. ελε P*. +εν ἑαυτη (*post* γαρ) iw. ἀψομαι LHP. ἀψωμαι wz. σωθησωμαι LP. 29. το (*pro* τῳ) P. ἰάται wP. ἰάται Lz. μαστηγος P. 30. επι (*pro* εν *secund.*) z. ὁχλω (*sic* v. 31) P. ελεγεν wLP*. λεγει P**. 33. φοβηθησα P. -και τρεμουσα H. ἰδνια P. τι (*pro* ὃ) z. επ' αυτην L. ἦλθεν w. ἦλθεν P. +εμπροσθεν παντων (*ante* πασαν) L. αιτιαν αυτης (*pro* αληθειαν) L. 34. *init.* ὁ δε ιησους Lz. +θαρσι (*ante* θυγατερ) P. πιστης P. σεσωκεν wHP. *Post* ειρηνην *sic explicit pericope* και ιαθη ἡ γυνη απο της ὥρας εκεινης H. ισθη z. 35. αρχησυναγωγου (*sic* vv. 36, 38) LH. απεθανεν w. -ετι H. σκυλλης L. σκυλεις z. 37. αυτω ουδενα H. οὐδ' ἑνα z. ακολουθησαι w. +του (*ante* ιακωβου) v. αυτου (*pro* ιακωβου) w*z. 38. ερχονται v. οἶκον WH. +και (*ante* κλαιοντας) wLHz [*non* iv]. αλλαλάζονταῖ. 39. κλαιοντες (*pro* και κλαiete) H. 40. +ειδοτες ὅτι απεθανεν (*ante* ὁ δε) L. εκβαλλῶν w. παντας ivwLHz. ἦν (*sic* v. 42) w. *fin.* ανακημενον i*. κατακεκλιμενον L. 41. κρατεισας H. μεθ' ἑρμεινευομενον H. ταλειθά κουμει L. κούμ z. εγειρε vwL [*non* iz]. 42. περιεπατη iw*. ἦν H. μεγαλει L. 43. διετειλατον. διεστηλατο H. μῆδεῖς iv. ειπεν iwH.

CAP. VI. 1. ἦλθεν WH *sem.* *fin.* ἑαυτου H *sem.* H** *sem.* 2. +οἱ (*ante* πολλοι) L. ακουσαντες vLH. τουτο (*pro* τουτῳ) L. -ὅτι ivLz. ἵνα (*pro* ὅτι)

w. -και quart. H. γινωνται wH. 3. οὐχ' iwWz. ὁ του τεκτωνος υἱος και
 μαριας L. + της (ante μαριας) H. ὁ ἀδελφος (-δε) z. ιωσητος (pro ιωση) L.
 σιμονος w. αἱ H. ὡδε wZ [non iL]. ὑμας w*. fin. ἐαυτω i. 4. ελεγεν
 iwH. -αυτοις L. Rasura inter 'O et is in i. -ὁ is H. -ὅτι L. εστιν w. προ-
 φητις i. ἀτιμος H. τη ἐαυτου πατριδι L. συγγενευσι iwL, at τη συγγενεια
 αυτου z. οἰκια wH. fin. αὐτου (v mutat.) v. 5. ἐδυνατο wH. οὐδὲμίαν
 ivLz. οὐδὲμίαν w. ὀλιγοις wH. αρωστοις z*. εθεραπευσεν iwL. 6. εθαν-
 μαζεν wH**. περιηγεν ὁ ιησους L. περιήγεν H. περιειγε z. περιγαγεν
 w*. κυκλω κωμας L. 7. -και προσκαλειται τους δωδεκα z sem., at προσκαλε-
 σαμενος ὁ is τους δωδεκα μαθητας αυτου ηρξατο Pz sem., init. peric. ἡρξατο
 wHP. αποστέλλειν αυτους i. αποστελειν P. -των bis Lz sem. 8. παρηγ-
 γελλεν iv. μὴδὲν iwz sem. αἴρωσιν vWHz bis. ἄρωσιν L. ερωσιν P. την
 ὁδον i. μονην z sem. μη αρτον μη πηραν Pz sem. (at πειραν cum H, z sem.).
 9. αλλα z bis. ἐνδυσθησθὲν ivLP [non w]. ἐνδεδυσθαι Hz bis. 10. οἰκίαν wHP.
 μενεται P. ἑως H. 11. init. και ὅς αν τοπος μη δεζηται L[at ακουσωσιν L].
 εαν (pro αν) wHP. δεξονται HP. μὴδέ ivwLPz bis. εισακουσωσιν H*. εκτει-
 ναζατε HPz sem. ὑποκάτω wH. εστε Hz. ἡ bis P. και (pro ἡ prim.) z sem.
 γομοροις i. πολλη P. 12. ἐκηρυσσων H. μετανοησωσιν wLP. 13. ἐξεβαλον
 i* z. ειληφον vWP. ἡλειφον H. εθεραπευοντο v. fin. + αυτους L. 14.
 ἡκουσεν (ἡκ. z) ἡρωδης ὁ βασιλευς HPz. + την ακοην ιησου (post ἡρωδης) Lw**
 (+ και w** marg.) Pz (Pz post βασιλευς init. peric.). ὄνομα P. βαπτιστης L.
 ἡγερθη P, at ανεστη w. διατουτο ivLz. αἱ δυναμεις ενεργουσιν iw (ενεργγ. w*.)
 αἱ H. -εν P. 15. init. αλλοι δε wL. ἡλιας vWL [non iz]. -ὅτι ἡλιας εστιν
 αλλοι δε ελεγον P. -δε vHz. -η ivwLHPz. 16. -ὁ w* z. απεκεφαλησα P.
 -εστιν, αυτος L. εκ νεκρων ηγερθη L. + γαρ (ante ηγερθη) z. ἡγερθη wHP.
 17. -ὁ L. ἐκρατησεν wH**P. και εβαλεν εις φυλακην (pro εν τη φυλακη) L.
 -τη ivwHPz. φου P** marg. tantum. 18. ελεγεν wH**P. εξεστιν wP.
 συ (pro σοι) P. 19. ἡρωδιᾶς z. ενηχεν P. αυτου (pro αυτω) Pz. ἡθελεν P.
 ἐδυνατο w. 20. εφοβητο P. ιδος P. ακουων H. + ἁ (post πολλα) L. εποιη
 w*. ἰδεως P. ηκουεν iwH**z. ηκουσεν L. ηκουεν P. 21. ευκερου P.
 γενηθλιοις P*. εποιησεν L. μεγαστᾶσιν iwHP. μεγαστανοις z. -τοις
 quart. i*. 22. -της secund. v. αρχησαμενης v. ὀρχησαμενης P. αιτισον
 P. αίτησον z. αν (pro εαν, sic v. 23) L. εἰαν (sic v. 23) H. θελεις P.
 αίτησον με και δωσω σοι ὁ εαν θελης w. 23. ὥμωσεν P. ὥμοσεν z. αίτησης
 με w. -με LH* z. εἰαν αίτησεις (-με) P. 24. ειπεν bis wHP, prim. i, secund.
 Lz. αίτησομαι wP. 25. ἡτησατο iwH. ἡτισατο P. ἐξαυτης vH. εξ αν-
 της L*. ἐξ' αὐτῆς P. πινακη (sic v. 28) P. 26. ὀρκους iv*. ηθελεν H.

ἦθελσεν P. —αυτην L. ανταθετῆσαι L. 27. ὁ βασιλεὺς αποστειλας w. σπεκουλατορα i (εσπ. i*) vWLP [non Hz]. αχθῆναι L (εχθῆναι Dobbins., forsān verius). αυτου την κεφαλην w. 28. απεκεφαλῆσεν iPz. ηνεγκεν H**. ηνεγκεν P. 29. ἦλθον wP. ἦραν wLz. ἦραν P. εθαψαν (pro εθηκαν) i. αυτω (pro αυτο) LH. 30. συναγωνται H sem. —και (ante ὅσα prim.) vH sem. P**. και ὅσα ἐδίδαξαν και ὅσα ἐποίησαν w*. 31. +ὁ ἰησους (ante δευτε) L. κατιδιαν (sic v. 32) iVL [non w]. ερειμον (sic v. 32) H. αναπαυσασθε L. ὀλιγον iWH. ἦσαν H. —οἱ secund. iW. ευκαιρουν iVLH. η̄καιρουν w. 32. απηλθεν iV. και απηλθεν εν τω πλοιω εις ερημον τοπον κατιδιαν L. εν πλοιω (—τω) H. 33. ιδον iLH. —οἱ οχλοι iVWH [habet L]. αυτους (pro αυτον prim.) w. —πολλοι L. προσηλθον αυτω (pro αυτους secund.) L. προηλθεν w*. συνεισηλθον L. —και συνηλθον προς αυτον H. 34. ιδεν L. ὁ ἰς ειδεν wH. —ὁ ἰησους L. ὄχλον H. ἦσαν wH. ἦρξατο H. αυτους διδασκειν w. αυτοις (pro αυτους) z. 35. Ἦδη prim. H**. πολλης ὥρας z. πολλοῖς w. —αυτω wZ. —αυτου L. +αυτω (post λεγουσιν) wL. ἦδη secund. iH. 36. ἑαυτους (pro ἑαυτοις) L. —γαρ z. εχωσιν z. 37. αυτους (pro αυτοις prim.) H. δωσωμεν αυτοις αυτοις φαγειν· ἵνα ἕκαστος βραχυ λαβῇ L. αγωρασωμεν H. δηναριων διακοσιων iVWLH (διακωσιων H) z. 38. —και γνοντες z. πωσους H. εχεται H. ιδεται H. λεγουσιν wLz (+αυτω Lz). ιχθυας w. 39. ανακλιθῆναι L. ανακληθῆναι z. —συμποσια prim. L*? (marg.). χλωρω iL. 40. ανεπεσαν v. πετηκοντα w. πεντεικοντα H. 41. ιχθυας bis w. ευλογησεν wLH. κατεκλασεν w. —αυτου H. εμερισεν w, at παρεθηκε z. πασιν wL. 42. —παντες H. 43. ἦραν wL. κωφινους v. κοφινων πληρωματα L. πληρης v? z. +δυο (ante ιχθυων) L. ιχθυων w. 44. ἦσαν wH. —ὥσει iVWHLz. πεντακιςχιλαιοι w*. 45. ἠναγκασεν iWH. +αυτον (post προαγειν) Lz bis. βηθσαῖδα z sem. —προς βηθσαῖδαν z sem. (init. peric.). οὐ (pro αυτος) z bis. απολυσει wLH. τους οχλους Lz bis. ὄχλον H sem. 46. ὁρος i. πρόσευξασθε H. 47. ὀψιας w. ἦν (sic vv. 48, 52) wH. μεσον (pro εν μεσῳ) z. θαλασσης w*. —και αυτος μονος επι της γῆς z. ἦν supra μονος w**. 48. ιδεν L. ιδων H. εναντιος ὁ ανεμος i. εναντιως z. +σφοδρα (post αυτοις) L. ηθελεν wH. παρελθῆναι i. fin. αυτοις H. 49. ειδοντες i. οἶδοντες L. επι της θαλασσης περιπατουντα z. fin. και απο του φοβου εκραζαν H. 50. ελαλησεν wH. —θυρσειτε v. ειμη μι H. φοβεισθαι w. 51. αναβει w*. εθανυαζων w*. 52. συνηκων z. αλλ' ην (pro ην γαρ) H (ἦν H) z. αυτων ἡ καρδια iVWHz [non L]. πεπορωμενη iz. 53. ἦλθον w. απηλθον H. εις γην (—την) L. γεννησαρετ iVWH sem. z. γεννησαρεθ L. προσωρμησθησαν i. 54. ἐξελθων ὁ ἰς εκ z init. peric. ευθυς L. fin. +οἱ ἀνδρες του τοπου L.

55. περιδραμωντες i. περιεδραμον LH. +εις (ante ὀλην) L. ὀλιν H. +και (ante ηρξαντο) LH. ηρξατο H* z. -τοις L. κραβαττοις i w LH [non v z]. τοις (pro τους) H*. προσφερειν z. ἡκουον i H. εστιν i w Hz [non L]. fin. +ὁ is z. 56. εαν (pro an prim.) z. ἄν bis H. εις (pro ἡ prim.) z. +εις (ante πολεις et αγρους) v. πολις H**. ετιθεσαν H. κασπεδον w*. ἀψωνται w. ἀψονται H. ἡπτωντο v z. ἡψαντο L. εσοζοντο i H. διεσωζοντο L.

CAP. VII. 2. χερσιν L. τοῦτέστιν i. τοῦτέστιν w. τουτέστι L. τουτέστιν v Hz. +τους (ante αρτους) L. -εμεμψαντο z. 3. πυγμὴ w z. πιγμη ?H*. -τας z. εσθιουσιν (sic vv. 4, 5) w LH. +τον αρτον (post εσθιουσι) z. παραδωσιν ?w*. 4. ἀπ' w. +κρατουντες την παραδοσιν των πρεσβυτερων (ante και αλλα) i. ἃ H. χαλκιῶν L. χαλκείων z. -και κλινων v. 5. επιτα i* ?H. -αυτον L. +λεγοντες (post γραμματαις) L. διὰ τ' w. ου περιπατουσιν οἱ μαθηται σου H. περιπατουσιν w L. παραδωσιν w* H sem. κοινας χερσιν ανιπτοις L. -τον w. 6. καλος H. sem. προεφυτευσεν z. (Cη marg. L). χειλεσιν w H sem. μετὰ ἀπ' εμου L. 7. διδασκαλιας z. +και (ante ενταλματα) L** recenti mǎnu. 8. τας παραδοσεις i. παραδωσιν w* H. παρ' ὁμοια L. ποιειτε πολλα w. ποιειται L*. 10. μωνσης w L Hz [non i]. ειπεν i w LH. -σου secund. L. 11. ἡ (sic v. 12) H. +αυτον (post μρι) i w. κόρβαν z. εστιν i. -ὁ secundum L. -εαν secund. v. οφεληθεις i. ωφεληθεις w. ὠφελήθης L. 12. init. -και L. οὐκ ἔτι i w [οὐκέτι v L Hz]. -αύτου bis L. 13. ακηρουντες i w z. παραδωσει i v w L z. ἡ i L. πολλα τοιαυτα L. -πολλα H. ταυτα (pro τοιαυτα) z. ποιειτε πολλα w. εποιειτε i. 14. Ras. ante ὄχλον H. 15. +το (ante εισπορευομενον) i. κοινωναι v. -απ' αυτου εκεινα H. εστιν H. 16. ἡτις z. ὅτα v. 17. +τον (ante οικον) v. οίκον w. 18. οὕτως i v w L Hz. ουπω (pro ου prim.) H. δυνατε i. 19. αλλα L. εις secund. H. καθαριζων i L. και καθαριζει z. 20. ελεγεν i w H. -τοί. εκπορευομενον εκ του ανου i. κινει (sic v. 25) L. 21. πορνιαι L. 22. ασελγαι i L z. ασελγια H*. ὀφθαλμος w H. 23. ταυτα παντα z. -τα H* ? εσοθεν i. 24. ἦλθεν P. ὀρια L. -και σιδωνος P init. peric. -και εισελθων εις την οικιαν z init. peric. -την i v w L HP. οίκιαν w HP. οὐδ' ἓνα z. ηθελεν i w H. ηθελησε L. ἡθελεν P. ἐδυνηθη w. ηδυνηθην P z. 25. +ἡ (ante γυνη) L. ἡ (pro ἡς) P [non L]. ἡς z. ειχεν w P. -αυτης LP. εν πνι ακαθαρτω LP. προσεπεσεν i w. παρα (pro προς) z. προσεπεσεν αυτω (-προς τους ποδας αυτου) LP. 26. init. ἡν i w. ἡ δε γυνη ην HP z (ἡν P). ἑλληνς i. ἑλληνις HP. συραφοινικησα i. συρα' φοινικισσα v. συροφοινικισσα w z. συραφοινικισσα LH. συροφοινικησα P. το γενει i. ἡρωτα i w HP. εκβαλλει i w. εκβαλη v HP z. της θυγατρος αυτης εκβαλλη (-εκ) L. -εκ P. 27. οἱ H.

εστιν iP. εστι καλον HZ. τοις κυναριοις βαλειν H. 28. λεγουσα (pro και λεγει αυτη) LP. -ναι LP. -γαρ LHP. ὑποκάτω WLz. εσθιουσιν LHP. εσθιη z. ψυχων i. παιδαριων P. 29. διατουτον L. εξελυθηεν i. εξελυθεν w. εξελυθη P. 30. οικον P. εῦρεν w. εῦρεν iP. εξελυθῶς z. Post αυτης sic explicit H: εῦρεν και το παιδιον βεβλημενον επι την κλινην και το δαιμονιον εξελυθος. 31. init. -και i. +ὁ ιησους (post εξελθων) iνLz. ὁριων bis vL, prim. iH. σινδωνος L*. ἦλθεν wP. ηλθεν H. ηλθεν εις (pro προς) L. θαλασαν w*. γαλλιλαιας P. ἀναμέσον vLHPz. ἀναμέσων iw. 32. κοφον iP. μογγιγαλον iνLz. μογγιγαλων P. επιθει i. +επ' (ante αυτω) z. την την v. χειραν z. 33. επιλαβομενος H*Pz. εκ (pro απο) P. ὄχλου HP. κατιδιαν iνLPz. κατ' ἰδιαν H. εβαλεν iwHP. επεβαλε L. ὦτα wHP. πτυσας εις τα ωτα αυτου και ἠψατο L. ἠψατο i. γλωττης H. 34. εστεναξεν wP. ανεστεναξε L. εφαθα P. εφφαθᾶ z. εστιν wP. 35. διηνυχθησαν z. ελαλη P. +ευλογων τον θν (post ελαλει) H*, at eras. et ορθως in locum suffect. H**.

36. init. και διεστηλατο w. αυτους i, αυτος w (pro αυτοις prim.). μηδεν iPz. μαλον i. 37. ὑπερ' περισως L*. ὑπερπερισῶς z. εξεπληττοντο L. πεποιηκεν iwHPz. κουειν w*. αλλαλους i.

CAP. VIII. 1. παλιν πολλον (pro παμπολλον) L. παμπολου iw*. πολλον HZ. φαγωσιν (sic v. 2, wL) iwL. -ὁ ιησους wZ. 2. σπλαχιζομαι i. χλον i. ηδι i. ἡδη w. ἡμεραι iνwHz [non L]. προσμενουσιν w. εχωσι v*. εχουσιν w. 3. αυτοις i. νηστις H. +τον (ante οικον) L. οικον w. ὁδω w. απομακροθεν LH. ἡκουσι i. ἡκουσιν w. ἡκασιν LH. ἡκασι z. 4. δυννησεται L. -ὥδε L. ὥδε vwz [non i]. αρτον iHz. ερημiais w. 5. αρτους εχετε z. 6. παρηγγειλεν w. ἑπτα (sic v. 8) H. εκλασεν wH. παραθωσιν w. παρατιθωσιν Lz. 7. ειχεν i. +και (ante ιχθυδια) z. ὀλιγα iw. +αυτα LHZ, +ταυτα w (ante ευλογησας). ειπεν iwH. παραθηναι iν [non L]. παρατιθεναι H. παρατεθηναι z. fin. τω οχλω (pro και αυτα) z. 8. +παντες (post εχορτασθησαν) w. ἦραν wL. fin. +πληρεις L. 9. ἦσαν w. -οἱ φαγοντες H. ὡσεὶ z. 10. εμβας ευθυς wLH (ευθews w). -το L. ἦλθεν w. μαγδαλα (pro δαλμανουθα) L. δαλμανουθᾶ z. 11. ηλθον H. ηρξᾶτο (i.e. αυτο?) w. συζητουντες (pro συζητειν αυτω ζητουντες) L. εκ (pro απο) L. 12. ου (pro ει) L. fin. τῇ γενεᾷ αὕτη σημεῖον v. 13. παλιν εμβας L. -παλιν i. -το prim. iz. εις το πλοιον απηλθε παλιν (-εμβας et εις το περαν) H. 14. +οἱ μαθηται αυτου (post επελαθοντο) w**L. αρτους λαβειν L. +τους (ante αρτους) v. ἑνα μονον εχοντες αρτον (-και ει μη et ουκ) L. ἑνα H. 15. διεστείλατο Lz. +και (ante βλεπετε) L. +απο (ante της ζυμης secund.) L. fin. των ἡρωδιανων L. 17. ὁ δε ἰς γινους (-και) H. +εν ἑαυτοις ολιγοπιστοι

(*post* διαλογιζέσθε) LH (ὁλ. H). ου (*pro* ουπω) z. πεπορωμενην iz. 18. ὀφθαλμούς WH. ὅταν WH. *fin.* non; z. 18, 19. *Junpunt* μνημονεετε ὅτε iwL (ὅτι vL). 19. +οὐς (*ante* εκλασα) L. +και (*ante* ποσους) Hz. —πληρεις L. πληρης vZ. κλασμάτων πληρης H. ἤρατε (*sic* v. 20 z) Lz. 20. +αρτους (*post* ἑπτα) Lz. εις τους ἑπτα εις H. —τους *secund.* z. 21. λεγει wZ [*non* L]. ουπω (*pro* πως ου) WH (οὐπω H). ουν ουπω (*pro* ου) L. 22. ερχονται L. βηθσαῖδα vLHz. ἀψηται i. 23. [του τυφλου *habet* L]. αυτους (*pro* αυτον *prim.*) H*? +και (*ante* επιθεις) L. επειρωτα H. ετι (*pro* ει τι) i. 24. ελεγεν WH. λεγει L. —ὅτι Hz. —ὄρω Hz. ὥρω i. 25. επεθηκεν WH. εθηκε z. ὀφθαλμούς WH. αναβλεψέi, βλεψαι H (*pro* αναβλεψαι). αναβλεψαι και διεβλεψεν και απεκατεσταθη και ενεβλεπε τηλανγως ἅπαντα L. απεκατεσταθη iwZ [*non* WH]. ανεβλεψαι i, ενεβλεπε v, ανεβλεψε z (*pro* ενεβλεψε). ενεβλεψεν WH. ἅπαντας H. 26. απεστηλεν w. —τον vZ. *Post* λεγων *legit* L, ὑπαγε εις τον οικον σου· και εαν εις την κωμην εισελθης μηδενι ειπης μηδέ εν τη κωμη L. μηδε *prim.*, μηδε *sec.* H. μηδὲ *prim.* i, bis vwz. 27. καισαριας i. 28. +αυτω λεγοντες οἱ μεν (*post* απεκριθησαν) L. αλλοι δε ἡλιαν (—και) L. ἡλιαν vH *etiam* P [*non* iwz]. και αλλοι (—δε) L. ἕνα HP. 29. λεγεται w. λεγε P*. —δε *secund.* w. —ὁ *prim.* Hz. ειπεν (*pro* λεγει *secund.*) P. *fin.* +ὁ υἱος του θυ του ζωντος L. 30. μηδενι iP. λεγουσι i. λεγουσιν w. λεγωσιν LP*. *fin.* +ὅτι αυτος εστιν ὁ $\overline{\chi\varsigma}$ H. 31. +απο τοτε (*ante* ηρξατο) L. ἡρξατο P. αυτοις (*pro* αυτους) z. ὑπο (*pro* απο) w. +των (*ante* αρχιερεων) iwHPz (*et ante* γραμματεων iwHP** *marg.*). των αρχιερων και πρεσβυτερων και των γραμματεων L. —και μετα *ad fin.* *vers.* H*, *habet marg. antiquā manu.* τη τριτη ἡμερα (—μετα) L. *fin.* εγερθναι (*pro* αναστηναι) z. 32. ελαλη i*. επιτημαν H. 33. *init.* ὁ δε $\overline{\iota\varsigma}$ w. ειδων i. επετιμησε i. επετιμησεν WH. ὀπισω WH. 34. ειτις (*pro* ὅστις) L. θελη i*P. ὀπισω wHP. ακολουθειν (*pro* ελθειν) iwHPz bis. απαρτισασθαι i. ακολουθητω P. 35. —γαρ P. εαν (*pro* αν *prim.*) w. θελει vw*P. απωλεση bis i. απολεση (*pro* —σει) z *sem.* ὡς δ' αν P. απολεσει (*pro* —ση) HPz *sem.* την ἑαυτου ψυχην *secund.* iwL [*non prim.*] HP *sem.* z *ter.* (ἑαυτου P). ἐνεκεν HP *sem.* —ούτος w*. οὗτος i. οὕτως P. 36. ὀφελησει P. ἄνος v*L. +τον (*ante* ανων) w. ζημειωθη w. 37. ἡ P. δωση P. ανταλαγμα wLHP. 38. εαν HP [αν iL]. επεσχυνθη iP *sem.* μυχαλλιδι H. ὅτ' αν iwHP [*non* z]. ἔλθη w. —τη (*ante* δοξη) v*?

CAP. IX. 1. εισιν WH**P. ὥδε vZ. ἐστηκοτων iHP. οἵτινες iw. γεν-
σονται LP [*non* vH]. ἕως P. ιδωσιν WH**. εληλυθεια L. εληλυθαν P**.
δυναμη P. 2. —τον *secund.* *et tert.* i [*non* wL]. —τον *tert.* v. αναφαιρει i.

ὑψιλον i. κατιδιαν ivL. και εν τω προσενχесθαι αυτους μετεμορφωθη ὁ
 ιησους L. ἐμπροσθεν i. 3. εγενοντο wL. -στιλβοντα w*. ὡσει iw. χειων w.
 κναφεις w. +ούτως (ante λευκάναι) L. 4. +ιδου (ante ωφθη) L. ὡφθη w.
 ἡλιας vWL [non i]. μωση i. μωνσει w. ἦσαν w. 5. ελεγε L. ῥαμβι i.
 ὡδε w [non iL]. θελεις ποιησωμεν (-και) L. μωνσει wL. ἡλια wL. ἡλιαν v*.
 6. ἡδει wL. λαλησει ivwL. 7. +ιδου (ante εγενετο) L. αυτους (pro αυτοις)
 L. ἦλθεν w. φωνη ηλθεν L. -λεγουσα iv*w. 8. ευθεως (pro εξαπινα) L.
 ουδενα ουκετι i. οὐκ ἔτι w solus. ιδον (sic v. 9) w. 9. εκ (pro απο) i.
 μηδεν i. ἀ ειδον εξηγησονται L. ὅτ' ἂν i. ὅτ' ἂν w. 10. init. οἱ δε
 (pro και) L. +οἱ μαθηται (post εκρατησαν) L, (post ἑαυτους) z, init. peric.
 ἑαυτους H. ζητουντες H*. εστιν wL. ὅταν (pro το) L. fin. αναστη L. 11.
 επηρωτησαν LZ. πως ουν (pro ὅτι) L. ἡλιαν (sic vv. 12, 13) ivL [non z].
 διελθειν (pro δεῖ ελθειν) H. 12. ἡλιας w [non vv. 11, 13]. καθως (pro και
 πως) w. ἐξουθενωθη L. 13. -και prim. LZ. +ηδει (ante εληλυθεν) w**
 marg. εληλυθεν iwHL. εποιησαντο L. +εν (ante αυτω) w. ὡς (pro ὅσα) z.
 ἠθελησαν w. καθῶς wL. fin. περι αυτου L. επαυτο H*. 14. +αυτου
 (post μαθητας) L. ιδεν w. πολυν οχλον H. ὄχλον z. +τους (ante
 γραμματαις) L. συζυτουντας i. συζητουντες αυτον (pro αυτοις) z. 15.
 ευθυς L. ιδοντες LH. εξεθαμβηθησαν LH z. ἡσπαζοντο wH. 16.
 επηρωτησεν w. συ ζητετε (συ mutat. w**) w. συζυτειτε (cf. v. 14) L.
 fin. αυτους ivwLz. ἑαυτους H. 17. εκ του οχλου εἰς L. ειπεν (sic vv. 21,
 39) iwL (+αυτοις L). ἡνεγκα P. 18. init. και bis script. P. εαν (pro
 αν) w. -αν z. -αυτον prim. i. ῥισσει v. ρησει LP. ὀδοντας vWPz.
 -αυτου L. ξηρενεται P. αὐτῷ (pro αυτο) Pz. εκβαλλωσιν wPz. 19.
 init. ὁ δε αποκριθεις λεγει αυτοις w. και αποκριθεις ὁ ιησους (-δε et αυτω) L.
 ὡ wHPz. +και διεστραμμενη (ante ἕως prim.) L. ανεξωμαι L. 20. ἡνεγκαν
 HP. εσπαραξε το παιδιον (pro αυτον) L. πεσουν P. 21. επηρωτησεν wP**.
 +λεγων (ante ποσος) L. ειπεν HPz. 22. -και secund. L. +το (ante πυρ)
 ivHPz [non L]. εβαλεν iwH**P. εβαλλεν z. +τα (ante ὕδατα) v. απολεσει
 HP. σπλαγχνισθης i*. σπλαγχνησθης P. 23. -το w*L. πιστευσαι L.
 24. ελεγεν wHPz. ειπεν (pro ελεγε) L. απισθεια P. 25. επισυνεχει i*.
 +ὁ (ante οχλος) iwLHP [non z]. επετιμησεν wHP. των (pro τω prim.) L*.
 αὐτὸ (pro αυτω) i. τω πνι τω αλαλω P* (τω πνα το αλαλον P**). μήκέτι
 iwPz. μήκέτι H. εισελθεις w. 26. και πολλασπα ρ P** (super rasur.
 rescript.). ἐξηλθεν iwLHP. ὥστε w. 27. -αυτον prim. L. +αυτου (post
 χειρος) L. ἡγειρεν P. 28. init. και εισελθοντος αυτου εις οικον προσηλθον
 αυτω οἱ μαθηται αυτου κατιδιαν και επηρωτησαν αυτον λεγοντες, ὅτι L.

ἐλθοντα i. οἶκον wHPz (+τον z). κατιδιαν ivHP [non wz]. διὰ τί (pro ὅτι) w. οὐκ P. ἐκβαλλεῖν P. 29. δυνατε P. 30. γαλλιλαιας P. 31. ἐδιδασκεν wHP. παραδοθησεται L. *fin.* ἐγερθησεται L. 32. οἰγνουν i. ἡγνουν w. ἐρωτησαι L. 33. ἐιθεν i*. εἰσηλθεν L. ἦλθεν HP. οἰκία wHP. ἐπηρώτα *z passim*. ὁδω w. *fin.* διελογισθη προς ἑαυτους L. 34. διελεγχθησαν v. μειζω i. τις αυτων μειζων ειη L. 35. καθησας P. ἐφωνησεν wP. 36. αυτω (pro αυτο *prim.*) P. -εν μεσω αυτων P* (*habet marg.*). ἐναγκαλισαμενος αυτον P. 37. αν (pro εαν *prim.*) L, at ἐ ἂν H. εκ (pro ἐν) L. -επι τω ονοματι *usque ad* δεξεται z. εν (pro επι) L. επι το i. ὀνοματι (*sic* vv. 38, 39, 41) P. ὡς (pro ὅς *secund.*) P. μονον αλλα και L. 38. και αποκριθεις (pro απεκριθη) L. -δε LZ. -ὁ ivwL [non z]. ιαννης i. ειπεν (pro λεγων) L. εἶδομεν i. ἰδομεν wP [non L]. -εν ivw. επι (pro εν) z. ὀνοματι *hic* H. ἐκβαλλων τα δαιμονια z. ακολουθη *prim.* P. -και εκωλυσαμεν *ad fin.* *vers.* P* (*habet marg. cursivā manu*). -ὅτι ουκ ακολουθει ἡμιν L. 39. -ιησους L. ειπεν LHP. κολουετε P. ουδ' εἰς z. ποιηση? v*. εν (pro επι) L. 40. εστιν bis wP₂. ὑμων bis ivwPz, *prim.* H. [ἡμων bis LP₂]. 41. ποτηση H. ποτησει P. επι (pro εν) L. -τω ivwHP₂. -μου w*. κυ (pro μου) P₂. εσται P. απολεσει P. 42. εαν (pro αν) ivwz, at ἂ H*. +τουτων (*post* μικρων) Hz. εἰς z. περικειτε H. μυλωνικος λιθος L. 43. *Rasura in w inter* σκανδαλι et ζη. σκανδαλιζει H. εστιν (*sic* v. 45) iwH. -σοι L. καλον εστιν (+σε L**) L. κυλον H* z. -τας v. -την (*ante* γεεναν) H. 44. σκωλυξ *hic* i. 45. +γαρ (*post* καλον) w. εστιν σε (-σοι) wL. σοι εστιν vHz. -εισελθειν v. -τους Hz. εχοντας L*. -την (*ante* γεεναν) L. vv. 47, 48 *desunt in* v*. 47. ὀφθαλμ. bis w. ἐκβαλλε w. -σοι εστι L. +σε (*post* εισελθειν) L. ἡ τους δυο H. απελθειν (pro βληθηναι) H. 48. οὐ *secund.* H. 49. ἀλισθησεται bis wHz. ἀπασα? H*. ἀλι wH. -ἀλι z. 50. +γαρ (*post* καλον) L. ἀλας *ter* w, *prim. et secund.* H. γαρ (pro δε) L. ἐν τιμι L. αρτυσητε L. αρτυθησεται z. +ὑμεις ουν (*ante* εχετε) L. αυτοις (pro ἑαυτοις) iz.

CAP. X. 1. και εκειθεν L. ερχετε i. ὀρια vwL [non i]. -δια του LH. ἰορδανου w. συμπορευεται ὄχλος (-παλιν *prim.*) L. ὄχλοι H. ειωθη z. 2. -οἱ iwL. ἐπηρωτων (*sic* v. 10) H. 3. —α τι ὑμιν v. 3 *usque ad* ειπεν αυτοις v. 5 *in* v*. μωνσης wLHz (*sic* v. 4 w). 4. επετρεψεν iv**wL. επετρεψε μωνσης Hz. 5. εγραψε (-ὑμιν) vL. επετρεψεν (pro εγραψεν) z. 6. κτησεως H. και bis *script.* i. *fin.* +και ειπεν LH. 7. ἐνεκεν w. καταληψει ἁνος H. +αυτου (*post* μρα) wz. 8. ὥστε w. οὐκ ἔτι w [οὐκέτι ivL]. ουκ (pro ουκετι) z. σαρξ μια ivwLHz. 9. ὁ (pro ὁ) z. ἐξευξεν z. 10. οἰκία

w. εις την οικίαν H. τουτου (pro του αυτου) H. —περι του αυτου z. 11. εαν
 ανηρ (—ός) L. αν H. 12. και γυνη εαν εξελθη απο ανδρος και γαμηση αλλον
 μοιχεται (sic) L. απολυσασα (—και secund.) H. άνδρα H sem. —αύτης H.
 γαμηση (pro γαμηθη) z. 13. αυτων άψηται H. 14. ηγανακτησεν iwH (ήγ-
 wH). και επιτιμησας αυτοις ειπεν L. —και (ante μη) iwL [non z]. των γαρ
 των L*. 15. init. μην i. +το (ante παιδιον) H. 16. ενεγκαλισταμενος L.
 τιθων L. εύλογεί i. εύλόγει vWL. ευλογησεν z. κατηυλογει τιθεις τας
 χειρας επαυτα (—αυτα tert.) H. 17. ιδου τις πλουσιος προσδραμων (—εις) wL.
 (προσδραμον w). εις H. γονυπετων L. έπηρώτα z passim. +λεγων (ante
 διδασκαλε) L. αίωνιον w. 18. —αυτω H. 19. οιδας iLH. μοιχευσεις,
 φονευσεις, κλευσεις, ψευδομαρτυρησεις et αποστερισεις z. —μη αποστερησης vWL
 (habet L** marg.). 20. —αυτω w. —διδασκαλε w* z (habet w** marg.). fin.
 +τι ετι ύστερω wL. 21. —is w*. ήγαπησεν wH. λεγει (pro ειπεν) L.
 +ει θελεις τελειος ειναι (ante έν σοι) wL, (ante ύπαγε) H. σε (pro σοι) wH** z.
 δως i. διαδος L. —τοις iwLHz. έξης i. έξεις wHz. δεύρω i. άρας w.
 fin. +σου Hz, at και άρας τον σταυρον σου δευρο ακολουθει μοι L. 22. +του-
 τω (post επι) L. απηλθεν w. λοιπουμενος w. ήν w. κτιματα i. 23. χρι-
 ματα i. 24. ειπεν (pro λεγει) z. —τεκνα iw. δυσκολως z. εστιν iL. —τοις
 secund. iwHz. εισελθειν εις την βασιλειαν του θυ L. 25. ευκοποτερον z.
 εστιν w. τρυπηματος βελουης (pro τρυμαλιας ραφιδος) L. τριμαλιας i. —της
 bis wLHz. εισελθειν (pro διελθειν) iwH [non wLz]. ή H sem. —η πλουσιον
 ad fin. vers. i. πλουσιος L. 26. α αυτους H* sem., αυτους z (pro έαυτους).
 δανатаι w. 27. —δε H sem. +αυτοις (post λεγει) z. +μεν (ante ανois) L.
 +τουτο (ante αδυνατον) L. αλλα (—ου) v*. ου H sem. —τω prim. iwLHz
 [non w]. —τω secund. i. —παντα γαρ ad fin. vers. L. —εστι H. 28. init.
 —και iw* LH. +δε (post ηρξατο) w*. —ήμεις z. ήκολουθησαμεν wH. 29. και
 αποκριθεις (—δε) iwL. +γαρ (post αμην) z semel. οικίαν wH. γυνακα H*.
 ή τεκνα w. ένεκεν wH. +ένεκεν (ante του ευαγγελιου) iwLHz. 30. έκα-
 τονταπλασιωνα z sem. οικίας w. +και πρᾶ (ante και μρᾶ) wH. μρᾶ wHz sem.
 [non L]. 31. ελευσονται (pro εσονται) v. —οίνwHz [non iL]. 32. ήσαν w.
 ήν w. +αυτον (ante εφοβουντο) L. —και ακολουθουντες εφοβουντο v. +ό is
 (post παλιν) i* v. ό is (pro παλιν) z initio peric. ήρξατο H. ήρξατω P.
 μελοντα P. συμβενειν P. 33. ιδου P. αναβαινωμεν z. παραδιδοται H.
 αρχιερευσιν w. —τοις secund. iwHPz [non L]. γραμματευσιν w. παρα-
 δοσουσιν L. εθνεσιν wLPz. 34. εμπεξουσιν LP. αυτων (pro αυτον prim.)
 L*. αυτον (pro αυτω) bis P, prim. z, secund. L. fin. εγερθησεται i. 35. προ-
 πορευονται H*. —οι iwHP. θελωμεν iw. αν σε (pro εαν) L. +σε (ante αίτη-

σωμεν) w. ποιησεις Pz. 36. ποιησω (-με) L. 37. ἐξευωνυμων (*sic* v. 40 in LHPz) in wLHPz. καθησωμεν P. βασιλεια της δοξης (*pro* δοξη) L. 38. +αποκριθεις (*ante* ειπεν) L. οὐκ H. αἰτεισθε w. αιτεισθαι P. ποιειν i. η (*pro* και) L. —a βαπτισθηναι v. 38 *usque ad* βαπτιζομαι v. 39 *in* v*. 39. —οἱ δε *ad* δυναμεθα v**. ισμα ο̄ εγω βα *in marg. rescript.* i. *fin.* βαπτισθησεμαι L*. βαπτισθησεσθαι P. 40. καθησαι P. —μον *secund.* in wLHPz. ἡτοιμασται i. ἡτοίμασθαι L. 41. ἡρξαντο wHP. 42. κς (*pro* ις) L. +ουκ (*ante* οἰδατε, *non interrogativè*) L. οἰδατε i. οἰδατε w. οἰδατε P. ἀρχεῖν i. κατεξουσιν L. κατεξουσιεξουσιν? P*. 43. [οὐχ' *ferè omnes, non* H]. οὕτως in wLHPz. ὡς (*pro* ὅς) P. εἰν z, *at* αν L. μεγας γενεσθαι L. εστω (*pro* εσται *secund.*) L [*non* v. 44]. ὡμων διακονος in wLHP**z (ἡμων P*). 44. εαν (*pro* αν) in wLHz. ὡς εἰν P. 45. ηλθεν wHP. 46. ἱεριχω̄ *bis* wL, *prim.* i, *secund.* z. +ὁ wH, +ιδου ο̄ L (*ante* υἱος). βαρτιμαῖος iL. —ὁ (*ante* τυφλος) H. 47. ηρξαντο w*. ιησου υἱος δαδ̄ (-ὁ) L. υἱε (*pro* ο̄ υἱος) Hz. 48. *Deest versus in i** (*habet marg.*). +ιησου (*ante* υἱε) L. 49. φωνησατε αυτον H. αυτω (*pro* αυτον) L. θαρσων εγειρου L. εγειρε in w [*non* z]. φωνη wL*z. 50. αποβαλλων z. ἱματιον i. αναπηδησας (*pro* αναστας) z. ηλθεν wH. 51. ο̄ ις λεγει αυτω w. σοι θελεις ποιησω wH. ραββουνι in wH. ραβουνι L. ἄβουνι z*. 52. και ο̄ ις (-δε) H. λεγει (*pro* ειπεν) w. πιστης i. σεσωκεν i w. ανεβλεψεν i w. ηκολουθη i. ἡκολουθει w. ἡκολουθησεν z. αυτω (*pro* τω ιω) Lz.

CAP. XI. 1. ηγγισαν L. ἱεροσολυμα L. ηγγιζεν ο̄ ις εις ἰλ̄ημ και ηλθεν εις z (*init. peric.*). βηθσφαγῇ i w. βηθσφαγῇ vHz. βηφαγη L. ὅρος H. +και (*ante* αποστελλει) z. απεστειλε iv. 2. λεγων (*pro* και λεγει) L. εὔρησετε H. +ουπω (*ante* ουδεις) w, (*post* ανθρωπων) L. κεκαθικεν iH. κεκαθηκεν v (-κεν) wLz. +και (*ante* λυσαντες) L. 3. εἶπη *et* εἶπατε i. ποιητε w** (*jungit* w τουτο ειπατε). λυετε τον πωλον (*pro* ποιειτε τουτο) L. αποστελλει ivLHz [*non* w] (+παλιν Hz). ὡδε wz [*non* iLH]. 4. ουν (*pro* δε) L. —τον in wL [*non* z]. 5. τινες δε (-και) L. ἐστηκοτων i wH. ποιητε w. των (*pro* τον) L. 6. καθως i. +αυτοις (*post* ενετειλατο) L. *fin.* αυτον L**, αυτοις? L* (*pro* αυτους). 7. αγουσι L. ἡγαγον H. αυτοις (*pro* αυτω *prim.*) z. 8. εν τη οδω *prim.* L*, *bis* vw. —δε *secund.* w. στειβαδας iv. στιβαδας wL. εστρωννον i* L. 9. ὡσαννὰ (*sic* iwz v. 10) i wHz. ὡσαννὰ (*at* ὡσάννᾱ v. 10) v. ὡσάνᾱ (*sic* v. 10) L. +τω ὑψιστω (*post* ὡσάνᾱ) L. ὀνοματι (*sic* v. 10) H. 10. *init.* +και w. —εν ονοματι κῦ L. 11. ο̄ ις εις ἱεροσολυ [μα rubro] H. —και *secund.* L. περιβλεψαμενος L. ὀψιας wH. ἡμερας (*pro* ὥρας) L. *fin.* +μαθητων Hz *sem.* +αυτου z *sem.* 12. ἐπ' αὔριον w. ἐξελθων-

των H*. -αυτων L. επεινασεν wLH. 13. συκὴν (*sic ferè vv. 20, 21*) iLH. +μian (*post συκην*) w. απομακροθεν LH. εχουσα w. φύλλα bis L. +εις αυτην (*post ηλθεν*) L. ἄρα iv. ἄρά τι εὔρηση w. τι εὔρησει H. εν αυτη (*pro επ' αυτην*) v. +μονον (*post φύλλα secund.*) L. ἦν w. 14. *init.* μη (*pro και*) L. -ο is wLHz. μήκέτι i. μήκέτι w. μηδεις (*pro ουδεις*) ivwLHz. φαγη L. ἡκουον wH. 15. +παλιν (*ante εἰς ἱερ*) H. εἰσηλθεν H. ελθων iz. ἡρξατο H. εκβαλαιν i*H. πολουντας H*. +τους (*ante αγοραζοντας*) wH. +εξεχεεν (*post κολλυβιστων*) L. πολουντων w. κατεστρεψεν iwLH. 16. διενεγκει z. 17. εδιδασκεν w. και ελεγεν (*pro λεγων*) L. ὅτι (*pro ου*) L, at ου H. -ὅτι vL. οἶκος *prim. i, bis w, secund.* H. εθνεσι v. αυτον εποιησατε wHz [*non L*]. 18. ἡκουσαν H. αρχιερεις *rescript. in i.* οἱ αρχιερεις και οἱ γραμματαις w. +και οἱ φαρισαῖοι (*post γραμ.*) H. -οἱ *secund. v.* φαρισαιοι (*pro αρχιερεις*) z. απολεσωσιν iwLHz. -αυτον *secund. w** (*habet margo*). πας γαρ (-ὅτι) L. 19. ὅτ' ἂν w, ὅταν z (*pro ὅτε*). ὅψε H. εγινετο vL. εξεπορευοντο w. 20. παραπορευομενοι πρωι H. ιδον wL. εξηραμενην wL*. 21. ἀναμνησθῆς H. τω iϛ (*pro αυτω*) z. -ραββι z. ιδε H. συκὴ z. ἦν i. ἦν w. κατηρασσω H*. εξηραται L. 22. +ὁ (*ante is*) iwL. +ει (*ante εχετε*) L. 23. ὡς (*pro ὅς*) P. εαν (*pro αν*) Lz. ειπει w*. εἶπη bis P. ὀρει H *sem.* ὀρή P. το ορει τούτο P₂. βληθηθητι P. πιστευσητε L. πιστευσει H *sem.* -ὅτι *secund. P₂** (*at ὅτι supra αλλα P₂***). ὃ (*pro á*) z, at á H *sem.* εαν H *sem.*, ἂν *sem.* 24. διατοῦτο vLz. εαν (*pro αν*) w. αἰτεισθε w. αιτεισθαι P. αιτησθε HP₂. 25. ὅτ' ἂν iH. ὅτ' ἂν w. ὅτ' ἂν PP₂. στικητε P. στηκετε vLz. ἡμων (*pro ὑμων prim.*) i*. αφησει v, αφηση P (*pro αφη*). -ὑμιν v. 26. *Deest in v, at v** ad calcem habet λεγω δε ὑμιν addito Matth. vii. 7, 8 (v. 8 εὔρησκει).* αφητετε P₂. +ὑμιν (*post αφησει*) L. 28. η τις (*pro και τις*) H. δεδωκεν iL. εδωκε την εξουσιαν ταυτην Hz. *fin.* ποιεις w. 29. και εγω ὑμας i. κάγω ὑμας w. και εγω vL. ένα H. -και ερω *usque ad fin. v. 30 L.* 30. ἦν w. ἡ H. 31. διελογίζοντο wLz. λογιζοντο H*. τι ειπωμεν (*pro λεγοντες*) L. +ὅτι (*ante εξ*) L. +ἡμιν (*post ερει*) L. *diatí* v w. -ουν z. 32. αλλα H. -αλλ' z. -εαν iwH. ουνων (*pro ανων*) L. φοβουμεθα L. ἅπαντες H. -οντως H. οντως ὅτι L. ἦν w. 33. τω ιησου λεγουσιν L. λεγουσιν H. αποκριθεις ὁ ιησους wL.

CAP. XII. 1. λαλειν (*pro λεγειν*) L. *ανος* τις εφυτευσεν αμπελωνα L. περιεθῦκε i. περιεθηκεν w. ὠρυξεν wH. ωκοδομισε i. ωκοδωμησεν w*. οἰκοδομησε L. ὠκοδομησε H. πύργον iLz. εξεδωτο iv. απεδημησεν iwLH. 2. απεστειλεν (*sic vv. 4, 5, 6*) w. +εν (*ante τω καιρω*) L*. δουλον τω καιρω w. 3. και (*pro οἱ δε*) H. εδηραν v. 4. λιθοβολισαντες iLH. εκεφαλεωσαν

Η. ητιμωμενον wH. 5. απεστειλεν LH. ἀπέκτεινεν L *apud Tregelles.*,
cf. autem vi. 27 supra, et Prolegomena. δερόντες w. δαιροντες L. οὐς
 μεν δαιροντες οὐς δε Hz (δεροντες H). αποκτενοντες ivLz. αποκτενοντες w.
 αποκτενυντες H. 6. *init.* ὕστερον δε ετι (-ουν) L. +τον (*ante αγαπητον*) L.
 εσχατον προς αυτους wLHz. 7. +θεασαμενοι αυτον ερχομενον προς αυτους
 (*ante ειπον*) LH (ἐαυτους H) z. -προς ἐαυτους Lz. 8. λαβοντες απεκτειναν
 αυτον H. +αυτον (*post απεκτειναν*) z. +αυτον (*ante εξω*) wHz. ἐξεβαλον
 εξω του αμπελωνος και απεκτειναν L. 9. +τουτους H, +εκεινους z (*post*
γεωργους). 10. εγεννηθη z. 11. εστιν iw. εστη H. ὀφθαλμοις w.
fin. ὕμων z. 12. ειπεν iwLH. ὁ Ἀπηλθον (A rubro) w. 13. αποσπελλου-
 σιν w. +εκ (*post τινας*) L. *fin.* λογον L*. 14. ηρξαντο ερωταν αυτον εν
 δολω λεγοντες (*pro λεγουσιν αυτω*) L. οίδαμεν iH. μελλει iw* Lz [*non vH*].
 επαληθειας (*sic v. 32 iwLP*) iv [*non Lz*]. ἐπαλ. H. +ειπε ουν ἡμιν (*ante*
εξεστι) H (ειπον H) z. δουναι κινσον καισαρι Hz (κηνσον H). ἡ *prim.* H. οὐ
 w. 15. ὁ δε ιησους ιδων (*pro ειδως*) L. +ὑποκριται (*post πειραζετε*) L.
 ιδω L. 16. ἡνεγκαν w. -ἡ v**. εικων L. εικον z. -αυτω vLHz.
 17. +ουν (*post αποδοτε*) L. 18. οίτινες iw. -λεγουσιν L. αναστασις ουκ
 εστιν L. επηρωτων Hz. 19. μωυσης wLHz [*non iv*]. ὑμιν L. -ὅτι L.
 ἐαν w. καταλειπη ivLH. καταλειπει z. εξαναστησει Lz -αυτου *secund.* v.
 20. -ουν iwL [*non z*]. ἦσαν wH. +παρ' ἡμιν (*post ησαν*) L. ελαβεν iw.
 γυναι L. αποθισκων i. αφηκεν iH. ἀφηκεν w. 21. ελαβε και (*pro ελαβεν*
αυτην και) z. απεθανεν (*sic v. 22 w*) iwLH. +ουκ (*ante αφηκε*) z. αφηκεν w.
 ὡσαντως w. ὡσαντως *cum sequent.* L. ὡσαύτως H. 22. -ελαβον αυτην L.
 οὐκ H. αφηκεν w. εσχατον wL (+δε w*L). και ἡ γυνη απεθανεν L.
 23. ὅταν ουν αναστwsιν εν τη αναστασει L. -ουν iv. ὅτ' ἂν (*sic v. 25*) wH.
 αναστwsιν w. 24. αποκριθεις δε (-και) L. διατοῦτο iwL [*non z*]. μηδὲ
 iwLz. 25. ὅτ' ἂν (*non v. 23*) i. οὔτε bis H. εκγαμiskονται i. γαμιζον-
 ται Hz. ἦσιν (*pro εισιν*) H. -οι vw. θῦ (*pro οἱ*) L. 26. +της αναστασεως
 (*post δε*) L. ανεγνωται L. μωυσεως wHz [*non ivL*]. του (*pro της*) ivLHz.
 πως (*pro ὡς*) z. +εμι (*post εγω*) v. ὁ ὁ θς i. ἀβρααμ iwL? Hz. ἰσαακ wL?
 27. -ὁ v (εστι) w. ὁ θς θς νεκρων iL. -θς (*ante ζωντων*) vwLHz. πολλω
 z*. 28. τις (*pro εις*) Pz *init. peric.* -των H*. γραμματεον? H*. αυτου
 συζητουντων των σαδδουκαιων μετ' αυτου Hz. ιδων (*pro ειδως*) LHz. απεκ-
 ριθη αυτοις L. εστιν iwLP. -πασων L, at παντων iwHPz. ντολη v.
 29. ειπεν (*pro απεκριθη*) L. παντων iwLHPz. -των wz. εντολη w. +εστιν
 (*post εντολων*) L (*sic*). +και (*post ἡμων*) i. *fin.* εστιν iwLP. 30. -και εξ
 ὀλης της ψυχης σου vw*. +παντων (*ante εντολη*) w. 31. αὔτη P, ταυτη L.

(*pro αὐτῇ*). εἰς αὐτον wLHz. μεζω i. *fin.* εστιν iwLPz. 32. ειπες P. εστιν ὁ θς iL. εστιν *prim.* (-θεος) w*Pz. -θεος H. +θς (*post αλλος*) P**. 33. ὅλης *tert.* i. -της *quart.* P. πληρον P. εστιν LP. ολοκαυτωματων i. -των *secund.* iwHPz [*non* L]. 34. ειδως v. -αυτον *prim.* Hz. -απο v*. οὐδεὶς *passim* P. οὐκ ἔτι iwP. -ουκετι z. ετολμα ουκετι L. επηρωτησαι w. επερωταν L. 35. ελεγεν wHP. -ὁ *secund.* w. +ὁ (*ante υἱος*) L. εστιν wP. δᾶδ εστιν LHz. 36. -γαρ L. -τω *bis* iwWLHz. [ἄ H**] γιω H. πνι ἄ [γιω P**] P. λεγει (*pro ειπεν secund.*) iwHz. *In* P λεγει *eraditur rubro ante* ειπεν. -ὁ i. ἕως P. 37. οὖν P. πως (*pro ποθεν*) L. εστιν iwLHPz. πολλυς z. ὄχλος (*non* i v. 41) iHP. ηκουε i. ἤκουεν wH. λεγων *eras. ante* ἡδεως L. 38. -εν i. *IN* (*pro εν secund.*) H*? εντολαις (*pro εν στολαις*) L. 39. πρωτοκαθεδραις L. πρωτοκλησιας iL. 40. *init.* οἱ L. -οικιας των i. οικιας w. +και ορφανων (*post χηρων*) L. μακρᾶ vW. οὔτοι z, *at* οίτινες L. ληψωνται v. κρίμα vZ. 41. ἔστως (*pro καθισας*) L. απεναντι Hz. γαζοφυλακειου Hz. εβαλε L*, εβαλλε L** (*pro βαλλει*). +τον (*ante χαλκον*) L. γαζοφυλακειον (*sic* v. 43 iwLHz) iwHz. εβαλον w. 42. εβαλεν wH. εβαλλε L. δυο λεπτα v. εστιν w. κοδραντις i. κοδραντος w. 43. τοις μαθηταις L. ειπεν (*pro λεγει*) wHz. ἡ πτωχη αὐτῇ Hz. *Rasura post* πλειον *in* i. εβαλε Hz. βεβληκεν L. βαλλοντων i** vWLHz. 44. περισευματος H. περισευματος z. αυτοις (*pro αὐτοις*) w *alii*. εβαλλον z. ὑστερισεως w. εβαλλεν L**.

CAP. XIII. 1. +εκ (*post εἰς*) L. οἰκοδομαι (*sic* v. 2, wH) iwH. 2. αποκριθεις ὁ ἱησους wL. τας οἰκοδομας τας μεγαλας L. +αμην λεγω σοι (*ante ου μη prim.*) L. +ὥδε (*post αφεθη*) Hz. επι λιθον wLHz [*non* iw]. καταλυθησεται L. 3. καθιμενου i. επηρωτα L. κατιδιαν iwz. κατ' ιδιαν H. και ιωαννης και ιακωβος L. 4. *init.* ειπον ὑμιν L. ὅτ' ἂν i, ὅτ' ἂν w (*sic* vv. 7, 11, 14, 28, 29). ὅτ' ἂν H, *at* ὅτ' ἂν v. 7. μελλει L. ταυτα παντα wLHz. 5. και αποκριθεις ὁ ἱησους ηρξατο αυτοις λεγειν (-δε) L. ηρξατο λεγειν αυτοις H (ἡρξατο H) z. 6. ὀνοματι wH. +ὁ χς (*post εἰμι*) L. 7. ακουσετε L. ακουας (*pro ακοας*) w. θροησθε v. οὐπω Hz. 8. ἐπ' εθνος wL. -και εσονται σεισμοι κατα τοπους i. αρχη wHz. ωδινων i. ὠδινων w. ταυτα δε παντα αρχαι ὠδινων L. 9. τε (*pro δε*) L. -δε *init.* *peric.* z. παραδωσουσιν w. και εν ταις συναγωγαῖς αυτων δαρησεσθε Hz. *Junjunt* συναγωγας *cum* δαρησεσθε vL (*δερση ?* L). και επι *bis script.* i*. +δε (*post ἡγεμονων*) w. ἐνεκεν H. 10. *Deest in* Hz. 11. ὅτ' ἂν H, *sic* v. 29: ὅτ' ἂν vv. 14, 28. αγωσιν wL. μεριμνατε vHz [*non* L]. +πως η (*ante τι*) L. λαλησετε (*pro λαλησητε*) v. -μηδε μελετατε L. μὴδὲ (*sic* v. 15) iwHz. εκεινο (*pro τουτο*) L. οὐ H

ὑμεις εστε HZ. 13. +των εθνων (post παντων) i. 14. -δε z *init. peric.*
 ιδητε H. ειδητε z. -της ερημωσεως L. στηκον (pro εστως) L. εστως i.
 εστος v. εστως z. εστος w. εστως H. ου *bis script.* i. ου (pro ου) H, *sic v.*
 19 *bis.* η (pro οι) i. ουδαι A (A rubro) w*. -εις τα ορη v. 15. -δε iv. οικιαν
 wH. μηδε L. αραι Lz. αραι w. τiz. οικιας wZ. 16. οπισω iH. πισω L
 αραι iz. αραι w. 17. ουαι H. εγγαστρι vZ. 18. γενητε wZ. ταυτα
 (pro η φυγη υμων) L. 19. θλιψεις L*. οia i. οia w. οia z. γεγονεν
 iwz. απαρχης iH. ουδ' (pro και) L. 20. ει μι i. ο θς (pro κς) L.
 εκολοβωσεν *bis* w. +εκεινας (post ημερας) L. ουκ H. δια δε (-αλλα) L.
 21. -η LHZ. πιστευετε i. πιστευετε LHZ. 22. ψευδοχρηστοι L*.
 ποιησουσι (pro δωσουσι) L. σιμεια i. 23. προφηκα i*. απαντα wH.
 24. -αλλ' (*init. peric.*) z. μεραις H. των ημερων εκεινων (pro εκεινην) L.
 σκοτησθησεται i. 25. αστεραις i. +εκ (post αστερες) vL. εσονται εκ του
 ουρανου πιπτοντες wH. 26. οφονται z. νεφελαις i. νεφελη L. δυναμεως
 και δοξης πολλης wL. 27. τεσσαρων i. +της (ante γης) wLHZ. ακρων (pro
 ακρου *sec.*) v. +του (ante ουρανου) wLHZ. 28. μαθεz. ηδη ο κλαδος αυτης wL.
 ηδη w. γενητε απαλος w. ο κλαδος ηδη γενηται απαλος H. απαλος i. εκφυη
 iv. γινωσκεται w. εγυς i. *fin.* εστι w. 29. *Deest ab initio versus usque ad*
εστιν i. ουτως vwLHZ. ιδητε ταυτα wLHZ (*ειδητε z.*) 30. παρελθου i.
 εως αν (pro μεχρις ου) L. ταυτα παντα L. 31. παρελυσεται ivH. εμοι
 λογοι (-μου) H. *fin.* παρελθωσιν iv* wL, at παρελυσονται H. 32. η (pro
 και) vwH [non iL]. -της *secund.* ivL [non wZ]. ουδεις ειδεν i. -οι *secund.* vH.
 ουρανοiς i. 33. +δε και (post βλεπετε) L. προσευχεσθαι z *sem.* οιδατε P.
 34. ωσπερ γαρ (pro ως) L. αφεις P. οικιαν (*sic v.* 35) wHPz *sem.* εκαστω
 H. εκαστου P. θυρωρω P. γρηγορει P. 35. ουν P. οιδατε (non v. 33)
 vZ *sem.* οψε iwP. η *ter* P. -η μεσουκτιου z *sem.* αλεκτροφωνιας L. προi
 P. 36. -μη P. εξεφνης P. ευρη P. 37. ο (pro α) wH z *sem.* -πασι
 λεγω P.

CAP. XIV. 1. ἦν w. +καὶ οἱ φαρισαῖοι (*post γραμματεῖς*) z *sem.* initio *peric.* -εν Lz *sem.* vv. 1, 2, *desunt* in P. 2. -ἐν v. 3. ὄντος HP. -τη P. οἴκια HP. *ανακειμενου* v^{**}. +τε (*post κατακειμενου*) z *sem.* ἦλθεν wHP. *προσηλθεν* αὐτῷ (*pro* ἦλθε) L. *πολυτιμου* (*pro* πολυτελους) LPz *sem.* του (*pro* το) iwz. 4. ἦσαν w. εἰσαν P. +των μαθητων (*post* τινες) L. *αγανακτωντες* L. -καὶ H. *απολία* P. 5. ἐδυνατο w. ἠδυνατο P. +το μυρον (*post* τουτο) wHz *sem.* *πρά-θηναι το μυρον τουτο* L. *διναριων* L*P. -τοις z *sem.* *εὐεβριμώντω* P. 6. *κοπους αὐτῇ* v. *καλον γαρ εργον* L. *ἠργασατο* H*L. *ἵπ.* *ἐν ἐμοὶ* iwLHz *sem.* 7. ὅτ' ἀν iH, ὅτ' ἀν P, ὅτ' ἀν w (*sic* v. 25). *θελετε* z *sem.* *αὐτοῖς* (*pro*

αυτους) LH. 8. εσχεν *in* wHPz [*non* L]. —αὐτη L. αὐτῇ (T *rubro*, *super rasur.*) i. αὐτῇ P. αὐτῇ z *sem.* εποίησεν *in* *wLHPz. προελαβεν wHP. τῷ σωμα w. το σωμα μου H. 9. +δε (*post* αμην) *in* w. εαν (*pro* αν) *in* HPz *sem.* —τουτο L. 10. *init.* και ιδου L. —ὁ *bis* vL, *prim.* wz. ιουδας L. +ὁ (*ante* εἰς) z *sem.* απηλθεν wL. αυτον παραδω L. 11. επηγγηλαντο i. αργυρια v**wHz *sem.* ἐζήτη w. αυτον ευκαιρως z *sem.* 12. θελης i. ἐτοιμασομεν L. 13. των μαθητων αυτου δυο L. +εισελθοντων ὕμων εἰς την πολιν (*ante* απαντησει) L. βασταζοντα z. +και (*ante* ακολουθησατε) L. 14. αν (*pro* εαν) w. εισελθοι i. οἰκοδεσποτη w. +μου (*post* καταλυμα) LHz. φαγομαι L. 15. δειξη L. ανογειον i. ανογαιον w. ανωγαιον z [vLH *cum* Elzev.: αναγειον L *apud* Tregelles: cf. xii. 5, *supra*]. —μεγα H. εστρωμμενον i. ἐτοιμασατε H. *fin.* ὑμιν v. 16. ἦλθον w. ἡτοιμασαν *dub.* i. 17. ὀψιας iwH. 18. —αυτων Hz. παραδοσει z. *fin.* μετ' εμε z. 19. λυπεισθε H. λεγιν H. καθεῖς H. καθ'εἰς iz. +ειμι (*post* εγω) L. 20. *Rasura inter* εμβα *et* πτομενος w. τρυβλιων H. 21. καθῶς w. οὔαι H. ἦν w. εγεννηθῃ L. 22. —ὁ *is* w. τον αρτον vL (+και L). εκλασεν iwH. εδιδου τοις μαθηταις (—αυτοις) L. ειπεν iwLHz. —φαγετε wHz [*non* L]. 23. —το vz. 24. αἷμα H. ὑπερ (*pro* περι) L. εκχυννομενον w. *fin.* +εις αφεσιν ἁμαρτιων L. 25. +δε (*post* αμην) iv. οὐκέτι wz [*non* iL]. γεννηματος *in* wLH [*non* z]. ὅτ' αν H. αὐτῷ (*pro* αυτο) H. 26. ὅρος H. 27. +ὕμεις (*post* παντες) L. —εν *secund.* L. —εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη i. διασκορπισθησονται iH. τα προβατα διασκορπισθησεται L. *fin.* +της ποιμνης w. 29. ετρος H. αποκριθεις λεγει (*pro* εφη) L. και *super rasur.* H. ει και L. +εν σοι (*ante* αλλ') w**. αλ' z. οὐκ wH. 30. +συ (*ante* σημερον) *in* wLHz. —εν L. —η LH. δὺς ?i. —dis H. αλεκτορα τρις (dis L**) L. απαρνησει (—με) L*. 31. *init.* ὁ δε πετρος Lz. μαλλον περισσως ελεγεν ὅτι (*sic*) L. ελεγεν w. *Jungunt* vz μαλλον *cum sequent.* δεη με L. συν σοι αποθανειν i. σοι (*pro* σε) z. *Omittit versum* H. 32. οὐ H. γεθσημανει iL (*ut videtur mihi et Dobbinio*; γεθσημανῇ Tregelles.) H. γεθσημανι vw. ὥδε z *solus.* +αν απελθων (*post* ἕως) L. προσενξομαι *in* Hz. 33. παραλαμβανη z. —τον *secund.* *in* Hz. —και ιωαννην i. +τον (*ante* ιωαννην) wL. μετ' αὐτου L. εκθαμβεισθε H. αδημονην H. 34. *init.* τοτε (*pro* και) L. λεγειν *in* z. ὥδε w *solus.* 35. προσελθων *in* Lz [*non* w]. προσελθον H. +επι προσωπον (*post* επεσεν) LHz. επι την γην L. εστιν H. εστιν ἵνα (*pro* εστι) L. 36. ἀβὰ ὁ πῆρ μου παντα σοι δυνατα εστιν L. παρενεγκαι wz. απ' εμου το ποτηριον w. τουτο απ' εμου L. ουχ ὥς (*pro* ου τι) L. οὐτι H. αλλ' ὥς L, αλλ' ειτι H, αλλ' εἴτι z (*pro* αλλα τι). 37. καθευδης ?w*. ισχυσατε LHz. γρηγορεισε z. 38. ασθενεις H. 39.

απελθων παλιν ηυξατο L. 40. ἦσαν w. βεβαρουμενοι i. καταβαρουμενοι wLz. αυτω τι L. αποκριθωσιν iνwL. αποκριθωσιν αυτω z. 40, 41. —a παλιν v. 40 *usque ad* ερχεται v. 41 H. 41. —το *secund.* Hz. +το τέλος (post απεχει) w** marg. L. ἦλθεν wH. παραδιδοτε vH. —τας wL. —των L. 42. ηγγικεν iνLHz. 43. —ευθεως L. παραγινετε vH. ιουδα H*. +ο ισκαριωτης (post ιουδας) wHz. ὦν i. ὦν L. —ων wHz. —πολυς L. +απεσταλμενοι (ante παρα) Hz. —των (ante γραμματεων) wLHz. —των (ante πρεσβυτερων) LH. 44. δεδοκει H. συσημον H. εστιν iLH. απαγετε L. +αυτον (ante ασφαως) i. 45. +αυτω (post λεγει) iv. χαιρε (pro ραββι *prim.*) L. (pro ραββι *secund.*) v. +χαιρε (ante ραββι *prim.*) Hz. κατεφιλισεν H. 46. επεβαλων H. επέβαλλον z. επ' αυτων H*. τας χειρας αυτων επ' αυτον w. τας χειρας αυτω (—επ' αυτον *et* αυτων) L. 47. —την H. επεσε iL. επαισεν w. ωτηον? w*. ωτιον H. 48. —ο ις v. ληστιν H. εξηλθατε iL. ἐξηλθετε Hz. 49. καθήμεραν i. καθημεραν z. προς υμας ημην H (ημιν H) z. αι H. *fin.* +των προφητων L. 50. τοτε οι μαθηται αφεντες αυτον απαντες εφυγον (*sic*) L. εφυγον παντες Hz. 51. ηκολουθησεν iνLz. Ἠκολουθησεν (H rubro) wH. γυμνος (pro επι γυμνου) L. *Post* γυμνος *habet* L οι δε νεανισκοι εκρατησαν αυτον (—και). 52. καταλειπων H. σινδωνα (non v. 51) i. 53. +καϊαφαν (post αρχιερεα) wL. —αυτη L. —και οι πρεσβυτεροι z. *fin.* οι γραμμαται και οι πρεσβυτεροι w. 54. απομακροθεν wL. ἦκολουθησεν w. ηκολουθει L. ἦκολουθη H. ἦν w. συνκαθήμενος w. +αυτου (post ὑπηρετων, —και *sequens*) L. θερμενομενος iL. +το (ante φως) iνwLHz. 55. ὁλον i. οὐχ' iνwz. ἠύρισκον v. —και ουχ εύρισκον H. 56. ψευδομαρτυρουν w*. ισαι iνwL?. ισαι z. —a και ισαι v. 56. *usque ad* κατ' αυτον v. 57 *in* v*. αι H. +αυτων (post μαρτυριαι) L. 57. αλλοι δε (pro και τινες) L. ἦκουσαμεν wH**. —οτι ημεις ηκουσαμεν αυτου λεγοντος H*, *habet antiquá manu ad calcem raginæ, at* ηκουσαμεν H**, λεγοντες *mutatum*. 58. οικοδομησω wH. 59. οὐδ' wL. ιση ἦν w. 60. —το iνwL [non z]. επηρωτησεν w. επηρωτα (*sic* z v. 61) Hz. 61. *init.* +ις (post ο δε) w** marg. +και (ante παλιν) L. +εκ δευτερου (ante και λεγει) L. +ει (ante συ) v. +του θυ (post υς) w. 62. *init.* 'Ο *deest in* i. αποκριθεις ειπεν αυτω' συ ειπας οτι εγω ειμι L. οψεσθε iH. εκ δεξιων καθημενον iνwLHz. επι (pro μετα) Hz. 63. εχωμεν LHz. 64. ηκουσατε wH. +παντως (post ηκουσατε) z, *at* παντος την βλασφημιαν H. +αυτου (post βλασφημιας) z, *at* την βλασφημιαν του στοματος αυτου L. δοκει (pro φαινεται) H. και (pro οι δε) L. ο δε z. 65. αυτον (pro αυτη *prim.*) w. περικαλυπτειν H. προσωσωπον L. —αυτη *secund.* L. +ημιν *χ*ε τις εστιν ο παισας σε (post προφητευσον) w** marg. LHz (νυν pro ημιν L, —χε Hz,

εστι w**). *fin.* εβαλον iwHz, at ελαμβανον L. 66. ὄντος H. -κατω L. κατω εν τη αυλη Hz. παιδίσκων v. παιδίσκων wz. 67. αυτον (pro τον πετρον) L. θερμενομενον L. -ιν i. του ιν του ναζαρηνου H. ιν του ναζαρινου z. *fin.* ἦσθα wH, at εἰς (sic) L. 68. ηρνησατο H. +αυτον (post ηρνησατο) w. ουτε (pro ουδε) iL. επισταμε H. εις την εξω προαυλιον (sic) L. εφωνησεν (sic etiam LHz, v. 72) iwHz. 69. παρεστωσιν w. +και (ante ούτος) L. *fin.* ηρνητο ?i*. ηρνησατο L. 70. ειπον αυτω (pro ελεγον τω πετρω) H. εἰ; prim. L. εἰ secund. z. 71. ὀμνυειν iwL. ὀμνύειν v. ὀμνυαι H. ὀμνῦναι z. 72. +ευθεως (ante εκ δευτερου) L. ὁ Ὁ πετρος (Ὁ rubro) i. αναμνησθεις L. το ῥημα ὁ (ὡς pro ὁ w) iwHz [non L]. ειπε H. αλεκτωρα i. δῆς H. απαρνησει z. επιβαλῶν w. εκλαιεν iwLHz.

CAP. XV. 1. επι τῷ vwP. γραμματαιων HP. κατα του ιν και δησαντες αυτον z sem. απηγαγον (pro απηνεγκαν) H sem. +αυτον (post παρεδωκαν) L. 2. +λεγων (ante συ) L. 3. αυτω L, αυτον H (pro αυτου). *fin.* +αυτος δε ουδεν απεκρινατο LHz sem. tantum. (∴ v**). 4. πιλάτος (sic ferè vv. 5, 9, 12, 14, 15, 43, 44, et v. 2, vwH) iwH. επηρωτα LHz sem. αποκρινει iz sem. ουδεν αποκρινη (-ουκ) P. 5. ιησους δε (-ὁ) z sem. οὐκ᾽ετι wz [non LP]. απεκρινατο L. 6. ἑορτην H. ειωθει ὁ ἡγεμων απολυνει L. ἕνα HP. ὃν αν (pro ὄνπερ) L. ἡτουντο wHP. 7. ἦν w. ἦν P. +τοτε (post δε) L. βαραβᾶς i. βαραββᾶς (sic v. 15) P. στασιαστῶν L. δεδεμενων P. οἵτινες w. εν mutat. H. 8. ὄχλος ἡρξατο P. αἰτεισθαι w. αἰτεισθε H. καθῶς w. ποιη i. 9. -ὁ δε πιλατος usque ad αυτοις P. 10. επεγινωσκεν w. επεγινωσκε z sem. εγινωσκεν P, at ηδει L. παρεδωκησαν i. παρεδεδωκεισαν w. παρεδωκαν LP. παρεδωκεισαν H. 11. ανεσσεισαν i. απεσεισαν P. ὄχλον (sic v. 15) P. βαραβᾶν iL. απολυσει HP. 12. παλιν αποκριθεις w. ούν P. -θελετε L. -ὄν λεγετε L. +τον (ante βασιλεα) LHz sem. τον (pro των) i. 13. +λεγοντες (post εκραζαν) wz sem. εκραζον ανασειομενοι ὑπο των αρχιερεων και ελεγον L. 14. εποιησε κακον Hz sem. εποιησε v. περισσως εκραζον wLz sem. εκραζον P. 15. +ελεγεν αυτοις (ante βουλομενος) L (...recenti manu). παρεδωκεν i* wP. φραγελωσας ivP. φραγγελλωσας z sem., at φραγγελωσας sem. Rasura in H inter στ et αυρ. 16. τον ιν (pro αυτον) Pz init. peric. εσω (-εσω H) εις την αυλην LHP (+του καϊαφα HP). εστιν H** sem. P. πραιτοριον i. -την H sem. 17. ενδιδυσκουσιν L. +χλαμυδα κοκκινην και (ante πορφυραν) L. περιτιθουσιν L. 18. ἡρξαντο H sem. P. ασπαξεσθε H sem. +και λεγειν (ante χαιρε) w** marg. ὁ βασιλευς iwLHPz. αυτων (pro των) L*. 19. ετοιπτον H sem. αυτον (pro αυτω prim.) P bis, z sem. τυθεντες z sem. γωνατα HP. πρὸς ἐκύνουν (ou mut.) H

sem. *fin.* αυτον v. 20. *init.* -και L. ενεπεξαν HP, αυτον (*pro* αυτω) z *sem.* αυτω (*pro* αυτον *prim.*) z *sem.* +την χλαμυδα και (*ante* την πορφυραν) L. ιματια (*non* v. 24) z *sem.* -τα ιδια z *sem.* ινα H *sem.* σταυρωσουσιν Lz *sem.* 21. αγγαρευουσιν H *sem.* εγγαρευουσιν P. σιμονα P. κηρυναιον L. κυριναιον HPz. ἀρη L. 22. αγουσιν (*pro* φερουσιν) L. εις τον (*pro* επι) L. γολγοθα i w H *sem.* P. εστιν P. μεθ' ἐρμηνευομενον w z (*sic.* v. 34 w z *sem.*). μεθερμινευομενον H. 23. εδιδου w z *sem.* *tantum.* αυτον H* *sem.* ποιειν iz* *sem.* εσμυρνησμενον P. οινον HP. ούκ H. ελαβεν i w L H *sem.* Pz *sem.* 24. διαμεριζονται i w H z. διεμεριζοντο L. διέμερισαντο P. βάλλοντες H *sem.* P. αρει i. -τις τι αρη z *sem.* 25. ἦν w, ἦν P (*sic* v. 26). τριτη ὥρα w z *sem.* ὅτε (*pro* και) L. 26. αἰτίας w. -επιγεγραμμενη i. γεγραμμενη H** *sem.* 27. σταυρουσιν w HP. ένα bis HP. ἐξευωνυμων i L HPz. -αυτον v. 28. *Deest versus in* HPz *sem.* [*habentivwL*]. 29. αυτον (*pro* αυτων) H *sem.* οὐα i v Lz. οὐα w H *sem.* καταλυνον P. οἰκοδομων w HPz? *sem.* 30. καταβηθη P. καταβηθι z. 31. -δε v* w L HPz *sem.* [*non i*]. εμπεζοντες H *sem.* -προς αλληλους L. αληλους w. γραμματαιων Pz. εαυτον H. σωσαι; v L H? z. 31, 32. *Jungunt w z sem.* σωσαι ὁ χς (-ὁ χς z) ὁ βασιλεὺς ιηλ; (-του). 32. -του *prim.* L. -ινα ιδωμεν i. +αυτω (*post* πιστευσωμεν) i v* L HP, at +εις αυτον z. ονειδιζον w. ὠνειδιζον H. 33. και γενομενης (-δε) L. ἐκτης w H. ἕως ὥρας H *sem.* ενατης (*sic* v. 34) w L H [*non ivz*]. 34. και τη ενατη ὥρα L. ανεβοησειν H *sem.* ἐλω i bis L. λειμασαβαχθανι i. λειμας ἀβαχθανί v. λιμας ἀβαχθανί (*sic*) L. λειμας ἀβαχθανεί H *sem.* λημᾶσαβαχθανῆ z *sem.* λιμα w H *sem.* z *sem.* εστιν H** *sem.* -μου *prim.* w Lz *sem.* [εγκ] ατελειπες w (εγκ *deest ob lacunam*). 35. παρεστωτων z *sem.* +ὅτι (*ante* ιδου) w H z *sem.* ιδε Lz *sem.* ἡλιαν (*sic* v. 36) i v L H [*non wz*]. φωνη H *sem.* 36. *init.* και δραμουντες εγεμισαν (-είς) L. ὄξους H. και περιθεντες (-τε) L. εποτιζεν H *sem.* λεγον H *sem.* εποτιζον, λεγοντες, αφες, ἡλίας σῶσον και καθελειν L. αφες H. 37. φωνη μεγαλη z *sem.* ἐξεπνευσεν i w L H z *sem.* 38. εχισθη H *sem.* απανωθεν ἕως κατωθεν (...s. m.) L. ἕως H *sem.* 39. -ὁ *prim.* L*. κεντηριων L. ἐξεναντίας i v w L H z *sem.* οὕτως H *sem.* ἐξεπνευσε z *sem.* οὗτος H *sem.* +του (*ante* θῦ) L. θῦ ην w. 40. ἦσαν w H *sem.* μακρωθεν i. απομακρωθεν L. αἰς H. ἦν (*sic* w vv. 41, 43, 46, *non* 42) w H *sem.* -και *secund.* i L H *sem.* z *sem.* -ἡ του w Lz *sem.* ιωσητος L. 41. ὅτε H *sem.* ηκολουθησαν v. ηκολουθουν w H. -και διηκουουν αυτω i H *sem.* z *sem.* αἰ H. 42. ὀψίας i* w. επι (*pro* επει) i. ην (*pro* εστι) v. πρῶτα βαβατον (*i.e.* πρὸς, *sequente C rubro*) i. 43. *init.* ελθων w L HPz (*init. peric.*) [*non i*]. -ὁ z *sem.* αριμαθιας L. ευσχημω w. ευσχημου P *sem.* ἦν P *sem.*, at ἦν *sem.* εισηλθεν

wHP —εισηλθε z sem., ητισατο i. ητησατο wHP. 44. ει H sem. ηδη P sem., at ιδει L. τεθνηκεν iwLHP. κεντηριωνα L. κεντυριονα P* sem. επερωτησεν Lz sem. η παλε (pro ει παλαι) z ambobus locis. παλε H sem. απεθανεν iwLHP. 45. κεντηριωνος L. εδορησατο w. —τω P*, supra P**. του ιυ (pro τω ιωσηφ) z sem. 46. αγωραςας H sem. σηνδονα P sem. ενειλησεν wH** bis, P sem. ενειλυσε L. την σινδονα z sem., at σινδονη Lz sem. εθηκεν L. μνημιω P sem. ω (pro ο) z sem. ην P. εν τη πετρα L. προσεκυλισεν wH sem. προσεκυλησε L. προσεκυλησεν P sem., at προσκυλησεν P* sem. τη θυρα z sem. μνημιου P sem. 47. μαγδαλινη (sic xvi. l iνw; v. 40, xvi. 9 v) iνw. ιακωβου και ιωσητος μηρ (pro ιωση) L. +η (ante ιωση) H, at ιωση H sem. τεθειται wLP sem. τεθηται z.

CAP. XVI. 1. —και initio P sem. z sem. —η του iνLPz. —του secund. H. ηγορασαν wP. ινα P. αλειψωσιν v. αλειψωσι LHz. του ιν (pro αυτον) LHPz. 2. σαββατου w. +των (ante σαββατων) L. +ετι (ante ανατειλαντος) w. ηλιου H. 3. αποκλυσει L. απο (pro εκ) L. 4. αποκεκλυσται L. ην wP. 5. ιδον wP. 6. Rasura in P post λεγει. εκθαμβεισθαι? L*. εκθαμβησθε iP. ναζωρηνον L. ναζαρινον Pz sem. εσταυρωμενον; w. ηγερθη wP. ωδε z solus. ιδε i. 7. αλλα w. οψεσθε w. 8. —ταχv iwLHPz [non v]. ειχεν wH. 9. init. vαστας (A rubro omisso, hic tantum in Evangeliiis) L. +o is post δε rubro v**w**. ο is (pro δε) LHPz initio peric. σαββατων iwH Pz. σαββατων? L*. εφανει i. μαγδαλινη P. αφεις H. εκβεβληκη επτα P. 10. απελθουσα (pro πορευθεισα) w. πορευθησα P. απηγγηλε (non v. 13) i. απηγγειλεν wP. γινομενοις L. πενθουσιν w. κλαιουσιν wz. 11. ηπιστησαν wHP. ηπιστεισαν L. 12. ετερα i. 13. λυποις i. 14. +δε (post υστερον) w. ενδεκα wHP. ωνειδησε i. ωνειδισεν w. ονειδησεν P. απιστειαν iP. κληροκαρδιαν w*. σκληρωκαρδιαν P. εγειγερμενον iLPz (+εκ νεκρων L). 15. παση iw. κτησι P. 17. σημεία wz. ονοματι HP. εκβαλλουσιν w. εκβαλουσιν P. γλωσσαις i. λαλησουσιν wP. 18. οφεις HP. αρουσι? L. αρουσιν wP. ποιωσιν iL. βλαψη vwlHPz [non i]. επιθησουσιν w*P. καλος P. εξουσιν iHPz. 19. ουν P. +is (post ks) w*. λαλεισαι H. τους ουρανοους L. εκαθησεν P. 20. πάντα χυ (sic) L. τον (pro των) w. fn. +αμην iνwLHPz.

SUBSCRIPT: Nil habent vwl. ευαγγελιον κατα μαρκον στιχων BCi rubro.

SANCTI LUCÆ EVANGELIUM.

[CAP. I. 1—28.]

Το κατα λουκαν ἅγιον εὐαγγέλιον. εὐαγγέλιον κατα λουκαν w. εκ του κατα λουκαν εὐαγγέλιον L.

CAP. I. 1. Επει δὴ περ L. πληροφορημενων P. —εν Pz. 2. παρεδωκαν w*. παρεδωσαν Pz. απαρχης iLP. αποπται P. 3. εδοξεν P (*rasur. in fine versūs*). 4. ασφαλιαν P. 5. ὀνοματι wP. ὀνομα HP. ἐλισαβετ iL (*non v. 7*). ἐλισαβετ' w. 6. ἦσαν (*sic v. 7*) P. αμφωτεροι P. δικαιομασιν P. 7. καθ' ὅτι iH. καθ' ὅτι wP. —ή Lz. ἦν *prim.* HP, *secund.* w (ἦν *secund.* P). 8. ἐφ' ἡμερίας HP**. εναντιον wLHP. 9. ἱερατίας L. ἱερατίας P*. ελαχεν wH**, at ελαβεν P. θυμιᾶσαι iνwz. +και (*ante εισελθων*) P. 10. ην του λαου vHPz (ἦν P). της ὥρας L. 11. ὥφθη w. —κῦ?i*. ἐστῶς iP. ἐστῶς w. 12. επεσεν v. 13. ειπεν wHP. δι' ὅτι w. διότι P. εισήκουσθη P. δεησης P*. ἐλισαβετ L. ὀνομα wHP. αυτω? (*pro αυτου*) L. 14. χαρασσοι P. αγαλλιασεις P. εν (*pro επι*) L. γενεσει w. χαρισονται P. 15. —του wHPz [*non i*]. θῦ (*pro κῦ*) L. οἶνον wHP. πιει iP. 17. ἡλιοῦ iwLP [*ἡλιου vz*]. +των (*ante πρων*) w*. ανων (*pro πατερων*) L. απιθεις H. φρονησει H. ἐτοιμαῖσαι iν. ἐτοιμασαι P. +τω (*ante κῶ*) w. κατασκευασμενον iLHPz. 18. ειπεν wHP. 19. γαριῆλ (*sic v. 26*) w. παρεστικως i. παρεστηκος P. απεσταλιν i. 20. ἰδοῦ (*sic vv. 31, 36, 38, 44, 48*) P. οἵτινες w. 21. ἦν (*sic v. 22*) w. ἦν P. 22. ἐδυνατο w. ἡδυνατο P. —αυτοις L. ὀπτασιαν wLP. ἦν P. διεμενεν wH**. διεμεινεν P. 23. επληρωθησαν i. λειτουργειας vñ. οἶκον P. 24. τας ἡμερας ταντας L. ἐλισαβετ' i *fere*. ἐλισαβετ L. ἐλίσσαβετ P *sem.*, at ἐλισαβετ' *sem. et* ἐλισαβετ *sem.* ζαχαριου (*pro αυτου*) P *bis z sem. init. peric.* περιεκρίβεν I*. 25. οὕτως iñwLHPz. πεποικεν P. εφιδεν L. αφαιλιν z *ambobus locis*. ὀνειδος P. 26. ἐκτω P. απεσταλει P. —ό L. αρχαγγελος z. απο θῦ (—του) L. ἦ iP. ὀνομα Pz. ναζαρετ' iP. ναζαρετ vñz [—εθ LH]. 27. μεμνηστευμενην (*ην mutat.*) i. ὀνομα bis P (*sic v. 31*), *prim. z.* —ιωσηφ *usque ad* ονομα *secund.* w* (*habet marg. w***). ἐξ οἴκου P. 28. προς αυτην ὁ αγγελος L. ειπεν iñwLH. ειπεν προς αυτην P. κεχαριτομενη i. κεχαρητωμενη z.

- γυναιξί L. 29. παταπος w. ει (pro ειη) L. άσπασμος H. ούτως P.
 30. ειπαν αυτη ό αγγελος L. προς αυτην (pro αυτη) z. εύρες P. -τω z.
 31. συλληψει vLP. τεξει vLP. 32. +γαρ (post ούτος) v**. 33. οίκον
 w. -οικον P. 34. ειπεν (sic v. 38) wHP. +μοι (post εσται) v**LHz.
 35. άγγελος ?L. δι' ό w. γενωμενον w. γεννομενον L. γενομενον P.
 36. έλισαβεθ L* (-ετ L**). ή συγγενισου i. συγγενis L. αύτη iLz, αύτη
 w, αύτη P (pro αύτη). γηρει ivwLHPz. έκτος (non v. 26 w) wP. αύτη
 (pro αυτη) i. 37. αδυνατηση L. 38. ή H. 39. και αναστασα w. -δε
 wHPz *init. peric.* αναστας L. όρεινην w. όρηνην P. ιούδα vLP. 40. εισ-
 έλθεν ?w. οίκον P. ήσπασατο wLH. εισπασατο P. έλισαβετ (sic v. 41 bis)
 L. 41. ήκουσεν wP. ηκουσε τον ασπασμον της μαριας ή έλισαβετ L.
 άσπασμον της μον της H*. έλισαβε P*. εскиρτησεν wH**P. 42. εφωνη-
 σεν P, at ανεβοησε L. γυναιξιν wP. 43. έλθη w. ή μηρ του κυ μου ελθη z.
 44. άσπασμον H. ώτα wP. εскиρτησε το βρεφος εν αγαλλιασει ivwLHPz
 (εскиρτησεν wHP). 46. ειπεν wHP. μεγαλυνη P. 47. ήγαλλιασε iH.
 ήγαλλιασεν wP. ηγαλλιασε z. 48. μακαριουσιν wP. αι γενναι P.
 49. εποιησεν (η *super rasur.* w) wP. μεγαλια P. όνομα P. 50. εις γενεαν
 και γενεαν iL. 51. Εποιησεν w. 52. καθειλεν w. ύψωσεν w. 53. -και
 πλουτουντας *ad fin. vers.* w* (*habet marg.* w**, at εξαπεστειλεν καινους).
 54. ελ (pro ελεους) v. 55. ελαλησεν w. άβρααμ ivwL. έως αίωνος (pro
 εις τον αιωνα) L. 56. εμεινεν wH**P. -ώσει L. ώσει P. οίκον wP.
 57. της δε έλισαβετ L. έλισσαβετ P. +και (post χρονος) L. 58. ήκουσαν
 P. συγγενis ?i*. αυτης *prim.* (η *mutat.*) L. εμεγαλυνεν wHP. συνεχαιρειν
 P. συνεχαιρων H. *fin.* συναιχερεν αυτης L. 59. όγδοη wH. τη ήμερα τη
 ογδοη L. ήλθεν w*. ήλθον w**P. αυτον i, αυτω LHP (pro αυτο). το
 όνοματι wP. όνοματι H. 60. αποκριθησα P. 61. ουδέis P. εκ της
 συγγενειας w. συγγενια P. το όνοματι P. όνοματι wH. 62. θελει i.
 θελη P. *fin.* αυτο LP. 63. αίτησας w. αιτισας H*. εγραψεν wP. -εστι
 v*. εστιν wP. όνομα HP. 64. παράχρημα iwz. ελαλη iw*. 65. εγε-
 νετο δε (-και) w. περιοίκουντας P. αυτου (pro αυτους) w. ορηνη i. όρεινη
 wH. όρηνη P. όρεινη z. διέλαλητο P. 66. ακουοντες P. άρα v. άρα wL.
 ήν w. ήν P. *fin.* μετ' αυτων L. -και χειρ *ad fin. vers.* H*: *habet marg.*
antiqua manu. 67. επροφητευσεν w. προεφητευσεν P. 68. εποιησεν
 wHP. -αύτου ?i*. 69. ηγειρεν w. -τω L. οίκω w. 70. καθώς i. ελα-
 λησεν w. -των *secund.* L. αιωνος (αι *supra rasur.*) w. 73. όρκον iv.
 ωμοσεν w. ώμοσε L. άβρααμ ivwL. 74. -των L. -ήμων L. 76. ύψιτου
 v. κληθησει P. προπροσωπου H. έτοιμασαι P. έτοιμάσαι vHz.

77. ἀφεςσει L. ἡμῶν (*pro* αὐτῶν) v. 78. σπλαχνα i. οἷς v. 79. ἐπι-
φάναι vL. κατευθῆναι iνL. κατευθῆναι w. ὁδον ?i. 80. ηὔξανεν wP.
ηὔξανε ?L. ηὔξανεν H. εκραταιουτω P. ἦν wPz*. ἕως P.

CAP. II. 1. —εγενετο δε HPz. ἐξηλθεν wH**P. απογραφασθαι L.
οίκουμενην wHP. 2. *Iungunt* vH ,πρωτη εγενετο. ἡγεμονευουτος i. κυρι-
νιου LHPz. 4. ναζαρετ i (—τ' iP) vWPz (*sic* vv. 39, 51 : *at* LH *cum* *Elzev.*).
βιθλεεμ P. οίκου P. 5. απογραφαι P (C *supra* ψ p. m. ?). συμμαριαμ' P.
αὐτω w alii. γυναικη ούση P. εγγυω vZ. 7. ἔτεκεν w. ἐτεκεν H**P.
ανεκληθεν P. διότι wP. ἦν P. 8. ποιμαῖνες L. ἦσαν P. εν τη αυτη
χωρα L. 9. ἴδου (*sic* vv. 10, 25, 34) P. αυτοις (*pro* αυτοις) z. —φοβον με-
γαν P* (*habet* P** *uncial.*). 10. ἡτις i. 11. εστιν w*P. 12. εὔρησεται
Lz. εὔρησεται P. εσπαργανομενοι iLP. —τη iνwLHz [*non* P]. 13. ἐξεφνης
iP. αἰνουντων (*sic* v. 20) w. 15. απηλθεν L*. οἱ αγγελοι εις τον ουρανον L.
ἑαυτους (*pro* αλληλους) L. διελθομεν iLz. +εις (*post* ἕως) v. βιθλεεμ P.
γεγονως wP. εγνωρησεν P. 16. απηλθον σπεύσαντες i. εὔρον L.
17. διέγνωρησαν P. —τουτου iν. 18. οἱ i. εθαυμαζον v. παρα (*pro* ὑπο) z.
19. maria i. παντας L. συμβάλοσα i. 20. ὑπεστρεψαν iνwHPz. οἶπε-
στρεψαν L. οἷς H *sem.* ἤκουσαν H *sem.* P. ἰδον wLP. καθὼς w. ἐλαληθει
L. 21. +αἱ (*ante* ἡμεραι) LPz. ὡκτω i. ὀκτω wP (O *rubro* w). αυτον
(*pro* το παιδιον) w. —και *secund.* L. ὄνομα P. συλλυφθηναι i. 22. αυτων
(*pro* αυτης) iνwL [*non habent* HPz]. μωσυεως wL [*non* i]. ανοιγαγον w.
Ἰεροσολυμα w. ἐροσολυμα P. 23. καθὼς i. +τω (*ante* νομω) v. διανοιγων
iνwP. 24. τρυγωνων P. ἦ LP. νεοσοῦς P. 25. ἦν *prim.* wP* (ἦ P**).
εἰερουσαλημ L*. ἰλῆμ H. ὄνομα HP. ευσεβης w, ευσεβεις P (*pro* ευλα-
βης). ην ἄγιον iLHPz (ἦν P) [*non* v]. *fin.* ἐπ' αυτω v. 26. ἦν P. κεχρισ-
ματισμενον L. *Rasura post* ἄγιου H. ἰδειν (*pro* ἰδῆ) wL (—η L), ἰδει P (—η,
at P** *uncial.* *ei supra*). 27. ἦλθεν P. εισαγειν Lz. γωνεις w. ιθισμενον
L. ἦθησμενον P. 28. αυτον (*pro* αυτο) LPz. αγγαλας v. —αυτου w* (*habet*
marg. w**). ευλογησεν HP. ειπεν iνwLHP. 30. ἰδον wP. 32. πῶς L*
(φως L**). καιλα δοξαν L (. L**). 33. ἦν w. ἦν P. +Ο (*ante* ιωσηφ) w
rubro. ιωσηφ H. 34. ηὔλογησεν P. ειπεν wHP. 36. ἦν P. προφητης
P. ετη ἑπτα μετα ανδρος w. μετα ανδρος ετη ἑπτα iLP (ἑπτα P). 37.
init. και αὐτῇ iνHz, *at* αὐτῇ LP (*spiritu eraso in* P). ογδοηκοντατεσαρων i.
ὀγδοηκοντα wP. ἦ w. ἦ z. ηφιστατο z. δεησεσιν P. ρυκταν LP*z.
38. —αὐτη w. τῇ τῇ (*pro* αυτη τη) P*. ανθομολογειτοiz. ανθομολογητω P.
ἐλαλη w*P. πασιν P. —εν w. ἰηλμ v. ἰλημ H. 39. —τα wL. ἑαυτων
wLH**. 40. ηὔξανεν wH**. ηὔξανε L. ηὔξανεν P. εκραταιουτω P *sem.*

εκρατεούτω P sem. σοφία P sem. ἦν P. *fin.* αυτω v**LP* sem. P sem. z.
 41. πορευοντο L*. κατετος ivLP. 42. αναβαινοντων w. 43. +ό (ante
 ιησους) iL. 44. νομησαντες P. ἦλθον P. ὁδον (ὁ mutat.) P. συγγενευσί.
 συγγενευσιν LP. -εν tert. wL. 45. εύρωντες i. εύροντες P. αναζητουντες L.
 46. εύρον P. 47. επι τη συνεσει και ταις αποκρισεσιν αυτου παντες οί ακουοντες
 αυτου L. 48. ειπεν iwLHPz. ούτως H. μηρ (pro πηρ) P. και εγω οδυ-
 νομενοι ζητουμεν σε L. ὀδυνωμενοι iwH. ὀδυνομενοι P. 49. ειπε δε (-και) L.
 ειπεν wHP. ιδητε L. ειδητε P. με ειναι; L. 50. ελαλη P. 51. ἦλθεν
 P. ἦν w. ἦν P. ὑποτασσομενος i. ἡ δε μηρ (-και) ivLHPz (H rubro i).
 τα ῥήματα ἅπαντα w. αν in ταυτα mutat. in P. 52. προεκοπτεν wH**Pz.
 CAP. III. 1. Ενετει (-δε) iP (ετι P). -δε prim Hz. πεντεκαϊδεκάτω iP.
 πέντε καὶ δεκάτω w. τῆβεριού P. πηλατου P. ἡρωδου της γαλιλαιας w.
 γαλλιλαιας P*. ἰτουραιας w. ἡτουραιας P. τετραχωνιτιδος L. τραχωνι-
 τηδος P. αβιλινης ivwz. αβυλινης P. 2. επι αρχιερεως ivwLHPz. -θῦ?
 i*. κῦ (pro θῦ) P. -του iwHPz. -υιον i* (supra i**). 3. ἦλθεν P. ιορδα-
 ρου (sic iv. 1) w. 4. ἐτοιμασατε HP. 5. φαραξ iL*Pz. ὁρος wLP. -και
 βουνος P. αἱ τραχιαί P. ὁδους H. λιας Pz. λείας L. 6. ὀψεται wP. 7.
 ελεγε δε (-ουν) Lz. οὖν (sic vv. 8, 10, non 9) P. ὄχλοις P. 8. ἀβρααμ bis
 ivwLHz, prim. P. 9. ἡδῆ HP. -ἡ i. ποιοῦν w. ποιοῦν P. +το (ante πυρ)
 L. 10. επηρωτουν (non v. 14) L. ὄχλοι P. -ουν z. ποιησωμεν (sic vv. 12,
 14) iwLPz [non vH]. 11. ελεγεν L. μεταδιδωτω P. ποιητω L. 12. ἦλθον
 P. +ὕπ' αυτου (post βαπτισθηναι) iw. -και secund. L*. 13. ειπεν (sic v.
 14, wHP) wLHP. μὴδὲν ivPz. πρασσεται P. 14. τι ποιησωμεν και ἡμεῖς
 L. μὴδένα HPz. διασησητε i. μὴδὲ ivwLPz. ὄψοις w. ὄψοις L.
 ὄψωνις P. 15. προσδικωντος L. πρόσδοκόντος P. -και w. -αὐτων? i*.
 -του secund. LH*?P. μήποτε P. εἰ (pro ειη) L. 16. -ὁ L. ἅπασιν Pz.
 ἅπασιν cum præced. H. ὑμας βαπτίζω εν ὕδατι L. +κυψας (ante λυσαι) L.
 17. πτῦον ivz. ἄλωνα wP, at αωλα L. +μεν (ante σιτον) L. εχυρον i.
 18. οὖν P. αλλα L*, at ἑτερα L** marg. ἑτερα H. ευαγγελιζετο v. 19.
 Ἡρωδης v. -φιλιππου iv*Lz [non wH]. εποιησεν w. 20. προσεθηκεν w.
 πασιν L. -τη iv*wH. 21. -δε Lz init. peric. μετα το βαπτισθηναι (pro
 εν τη βαπτισθηναι) z. 22. Rasura in w ante ἅγιον. φωνη w*. ουρανων iL.
 +προς αυτον (post γενεσθαι) iL. λεγουσα w. ευδοκησα iwLz sem. [non vH].
 23. ουν (pro ην) L. ἦν H. -ὁ ις i. αρχομενος ειναι ὡς ετων λ' L. ἑτων w.
 ων cum præcedent. iv. -ων L. ὦν i. ἡλει iL. ἡλι v. 24. ματθα v. ματ-
 θαν LHz. λευει L. μελχει iL. ιωαννα iH. ιανναι L. ιωνα z. 25. ματ-
 θαιου v. ἁμω z. εσλειμ v, εσσαι L, εσλιμ Hz (pro εσλι). αγγαι i. 26.

μαατ L. ματθιον L. μαθθαθιον H. μαθθαδιον z. σεεμει ivL. ιωσηχ LHz. ιωδα LH. ιωαδα z. 27. ιωαναν ivH. ιωανναν L. ιωναναν z. ῥησσα? L viw. ῥοζοβαβελ Lz. νηρει iL. του νηρι του σαλαθιηλ z. 28. μελχει iL. αδδα i. αδδει v. ελωδαμ v. ελωδα L. ελωδαμ z. ἥρ L. 29. ιησου (pro ιωση) L. ελεαζερ L. ιωρεμ L. ιωρημ i* v. ιωρι H. - του ελιεζερ του ιωρειμ z. μαστθα L*, ματτθα L**. ματταθ wz. ματθαθ H. 29, 31. *Desunt omnia in L ab του λευι v. 29, usque ad ματταθα v. 31.* 30. ιωαναν

w. ιωνα Hz. ελειακειμ i. ελιακιμ Hz. 32. ιεσσαι L. ιωβηδ L. ὠβηδ z. βοος wL. σαλμαν? L. - του νασσων z. 33. αμιναδαμ LHz. του αδμιν' του αρηι (loco του αραμ) L. + του ιωραμ (post αραμ) Hz. εσρωμ vwL. ερωμ z. φανες L. ιουδα L. 34. ιακωβου z. ισαακ w. ἄβρααμ ivwLHz. θαρρα LHz [non iw]. 35. σερουχ ivwLHz. ῥαγαβ? w. ραγαμ L** (ρεγαυ? L*). φαλεγ ivwHL. εφερ L. ἔβερ H. 36. μαῖναν L** marg. (at καῖναν L*). λαμαχ L. 37. ματουσαλα w. ιαρεθ w. μελελεηλ L. 38. ἐνως w.

CAP. IV. 1. πληρης πνς ἁγιου iwz. ἄσιου? L*. ἡγετο H. 2. + ουδε επιεν (post ουδεν) iL. συντελεσθησων i. αυτω? H. επινασεν iwLH** z. 3. ἵνα οἱ λιθοι οὗτοι αρτοι γενωνται H. 4. απεκριθη δε αυτω ὁ ιησους λεγων L. + ὁ (ante is) i. προς αυτον ὁ is (-λεγων) H. - ὅτι L. - ὁ ivLHz [non w]. + εκπορευομενω δια στοματος (ante θυ) w** marg. Hz. 5. ἀναγών v*. ὁρος H. + λιαν (post ὑψηλου) L. οἰκουμενης wH. 6. δοσω i. ἀπασαν H. παραδεδονται i. αν (pro εαν) i. εαν (sic v. 7) H. διδομι i. 7. + πεσων (post εαν) i. προσκυνησις z. εμου iv. εστω i. σοι (pro σου) z. πασα ivwLHz. 8. ειπεν αυτω vw. ὁ ιησους ειπεν αυτω iLH. ὀπισω wH. - γαρ vw. κν̄ του θν̄ σου προσκυνησεις iLHz. 9. ηγαγε δε (-και) i. Ἠγαγεν H**. εἰς? L. ιεροσολυμα Hz. ἐστησεν L. - ὁ ivwLHz. βαλλε z. - εντευθεν iv. κατω εντευθεν L. 10. - αυτου L. 11. - ὅτι iv. αρουσιw w. 12. κς̄ (pro is) L. ειρρηται w*. εμπειρασεις L. 13. απεστει H. αχρη w*. 14. - ὁ vwH. - ὁ is z sem. κς̄ (pro is) L. ἐξηλθεν wLz. ἐξ (pro καθ') L. καθολης iHz sem. 15. παρα (pro ὑπο) vw. 16. in̄it. - και w. ἦλθεν P. + ὁ is (post ἦλθεν) iv rubro z in̄it. peric. - την prim. i. ναζαρετ' i. ναζαρεθ P. ναζαρετ wz [ναζαρεθ LH]. ὅπου (pro ού) L. ἦν P. ανατεθραμμενος L. εισηλθεν wP. ειωθως iz. αυτου (pro αυτω) L*. 17. του προφητου ἡσαῖου L. ανοιζας (pro αναπτ.) v*. εὔρεν w. εὔρεν P. ὅπου (pro ού) L. οὐ ἦν P. 18. εἵνεκεν i. ἐνεκεν w. εἵνεκεν vLH. οὐ ἦνεγκεν P. ἦνεκεν z. εχρισεν wP. ευαγγελι-σασθαι ivwLHz. ευαγγελισασθε P. απεσταλκεν wP. τη καρδια P. - ιασα-σθαι usque ad καρδιαν L. κηρῦξαι (sic v. 19) i. αἰχμαλωτοις w. αιχμαλοτοις P. τεθραμμενους w. τεθρασμενους P. 19. ἐνιαντον w. 20. εκαθισεν

iwLz. *εκαθησεν* P. *οἱ οφθαλμοι εν τη συναγωγῃ* i. *ησαν οἱ οφθαλμοι νw* (ἦσαν w). *ὀφθαλμοι ἦσαν* P. *ῥην. εις αυτον* L. 21. *ἡρξατο* P. *αὕτη* P. *ῥην. ὡσιν ἡμων* P. 22. *εν (pro επι)* L. *εν (pro εκ)* L*. *ουχ' iνwHz.* *ουχ ὁ υἱος εστιν ιωσηφ οὗτος* ;L. 23. *ειπεν (sic v. 24 wLHPz)* wHPz. *παντες* L* (*παντως* L**?). *παντος* HP. *ἤκουσαμεν* wP. *εις (pro εν prim.)* L. *-τη prim.* iwLH. [*ὥδε omnes*]. *πατριδῃ (sic v. 24)* P. *πατριδου* L. 24. *οὐδεῖς (sic v. 27)* P. 25. *επαληθειας* vP. *-δε v*.* *+ὅτι (ante πολλαι L** sic)* iv**L. *ἦσαν* H sem. P. *ἡλιου* iwLP. [*ἡλιου vZ*]. *ὁ H sem.* *ἐτη* H sem. *ὁς (pro ὡς)* LP*. *μεγαλη* L. 26. *οὐδὲμίαν* vwH sem. z. *ἡλιας* iwLP [*non vZ*]. *ἀρεπταῖ.* *σαρεφθα vL.* *αρεφ [θα P**]* P. *αραφθα* H sem. *σαραφ-θα* H sem. *σαραπτα z.* *σιδωνιας* vH sem. Pz. *σιδουιας* L. 27. *ἦσαν* P. *εν τω iηλ επι ἐλίσσαιου του προφητου* L. *εκαθερεῖσθη* P. *ναιμαν* wL. *ναιεμαν* H. 28. *πλησθησαν* i. *επλεισθησαν* P. *ἀπαντες* i. *ακουωντες* i. 29. *ἐξεβαλλον* P. *ἡγαγον* HP. *-της secund.* iwHHPz, *at του* L. *οφρῦος* i. *ὀφρυος* wHPz. *όρους* P. *ωκοδομητο αυτων* L. *ὠκοδομητο* P. *ὥστε (pro εις το)* L. *κατακρημνῆσαι* iLz. *κατακριμνησαι (-το P*)* P. 30. *διαμέσου* i. 31. *ηλθεν* H. *+ὁ is (post κατηλθεν)* v. *ἦν* HP. *αυτοις (pro αυτους)* iP. *σαββασιν* iLPz. 32. *ἦν (sic v. 33)* P. 33. *ανεκραξεν* wH**P. *φωνην μεγαλην* P. 34. *ἐὰ* P. *συ (pro σοι)* P. *ναζαρινε* L. *ναρηνε* P. *ἦλθες* i. *ἦλθες* P. *οἶδα* iP. *ἅγιος* H. 35. *φημωθητι* iLPz. *απ' (pro εξ)* L. *-το secund.* iwP [*non vLz*]. *μηδὲν* iHPz. 36. *-εν z.* *πνευμασιν* P. 38. *απο (pro εκ)* L. *+ὁ is (post συναγωγῆς)* v. *ὁ is ηλθεν (pro εισηλθεν)* w. *ηλθεν ὁ is z init. peric.* *οἰκιαν* wH. *-ἡ iνwLHz.* *ἠρωτησαν* iwH. 39. *επετιμησεν* w. *αναστας* w. 40. [*δυνοντος vL*]. *ἡλιου* v. *ὅσοι* w. *ποικιλοις* L. *ουδε (pro ὁ δε)* L. *ἐνι ἐκαστω* H. *επιτεθεις z.* *επιτιθεις* LH. *θεραπευεν v**.* 41. *κρανγαζονται* iLHz. *ῥην. αυτον τον χ' ειναι* L. 42. *επορευετο* iw. *επέζτουν* iLHz. 43. *+is (ante ειπε)* i. *ειπεν* wHz. *ἐτεραις* H. *επι τουτο απεσταλην* L. 44. *εις τας συναγωγας* LHz. *ιουδαιας (pro γαλιλαιας)* z.

CAP. V. 1. *ἐστως* HP. *+ὁ is (post ἐστως)* v rubro. *γεννησαρεθ* L. *γε-νησαρετ* HP semel. In P** semel legitur *γεννησαρετ* *ιδεν δυο πλοια ἐστώτα παρα την λιμνην, deest p. m.* 2. *init.* *-και P**z init. peric.* *ιδεν* wLP. *ειδεν* H**z. *ἐστώτα* iw. *ἀλιεις* HP. 3. *πλυν* H. *ἦν* P. *ἠρωτησεν* iwHPz. *αυτων (pro αυτον)* i. *ὀλιγον* iwHP. *καθησας* P. *απο (pro εκ)* L. *ὄχλους* P. 4. *ειπεν* wHPz. *ἀγραν (sic v. 9)* H. 5. *διόλης* i. *διόλης* w. *ελαβωμεν* L. *το ρηματι* wP. *χαλασωμεν* w. *δηκτυον* H. 6. *συνεκλυσαν* i. *συνεκλησαν* P. *πληθος ιχθυων iνwLHPz (ιχθυων w).* *ῥην. +ὥστε μη δυνασθαι αναγα-γειν αυτο* i. 7. *τους (pro του)* P**. *ελθοντος* v. *ἦλθον* P. *αμφοτεροι* L.

ὥστε w. βυθηζέσθαι P. 8. +ὁ (*ante σιμων*) L. —πετρος L. προσεπεσεν
 HP. γονασιν $\bar{\iota}$ (-του) $\bar{\iota}$ wHPz (γονασι w, γωνασιν P, *cum Elzev.* L). ἔμου
 P. 9. περιέχεν L. εν (*pro επι*) w. ἰχθυων w. 10. ἦσαν wP. ειπεν
 wHPz. 11. ἠκολουθησαν wP. 12. — εν τῷ L. πληρεις wHz. 13.
 ἠψατο w. αυτο αυτου H*. λεγων (*pro ειπων*) L. τελω? L*. απηλθεν
 ἠ λεπρα L. ἠ H. 14. μηδενι $\bar{\iota}$ vLH, at μηδέν z. ἀλλ' $\bar{\iota}$ L. σεαυτω (*pro σε-*
αυτου) L. προσενεγκαι $\bar{\iota}$. προσεταξεν w. μωϋσης wLz [*non $\bar{\iota}$ v*]. 15. —δε L.
Rasura in w inter συνηρχ et οντο. —ὕπ' αυτου L. ασθενιων H*. 16. ὑπο-
 χορων $\bar{\iota}$. ερημας L*. 17. +ὁ $\bar{\iota}$ s (*ante ην*) $\bar{\iota}$, (*post διδασκων*) v. ἦν bis P.
 +εν μια των συναγωγων (*post διδασκων*) L. ἦσαν bis P. νομωδιδασκαλοι H.
 οἱ H. συνεληλυθοτες L. ἰλημ H. 18. κληνης $\bar{\iota}$ P. +της (*ante κλινης*) w.
 ἦν w. ἦν P. παραλυτικος H. θηναι P. *fin.* αυτων L. 19. εὐρωντες $\bar{\iota}$.
 εὐροντες H. εὐρωντες P. —δια *prim.* $\bar{\iota}$ wPz. ποθεν (*pro δια ποιας*) LH.
 ὄχλον P. εμπροσθε $\bar{\iota}$ *. 20. +ὁ $\bar{\iota}$ ησους (*post ιδων*) L. ειπε τω παραλυτικω
 (-αυτῷ) $\bar{\iota}$. αφαιωνται P [*non L*], *rasur. in $\bar{\iota}$ inter αφε et ωνται.* αἱ (*sic v.*
 23) H. 21. ἠρξαντο P. διαλογίζεσθε z. +αυτων (*post γραμματαις*) $\bar{\iota}$. ει μι
 HP. 22. γνους H. ειπεν $\bar{\iota}$ wHPz. διαλογίζεσθαι wP. 23. ευκοποτερον $\bar{\iota}$.
 αφαιωνται $\bar{\iota}$ P [*non L*]. *εγειρε* (*sic v. 24*) $\bar{\iota}$ wLP. 24. ιδητε L. *Επι*
(Ε mutat.) L. ὁ υἱος του αυου εξουσιαν εχει w. —επι της γης P (P** *habet in*
marg.). ειπεν wHPz. παραλυτικω L. ἄρας w. οἶκον (*sic v. 25*) P. 25.
 παντων (*pro αυτων*) L. εφ' ὃ wHz. 26. ἀπαντας H. *Deest in Lab initio*
usque ad τον θν. λεγόντες w. ιδομεν wP. ειδωμεν L. ειδομεν? z. 27.
 μεταταῦτα L. *εξηλθεν* $\bar{\iota}$ wL (+ὁ $\bar{\iota}$ ησους L). παραγων ὁ $\bar{\iota}$ s εθεασατο Pz.
εθεατο L, at ιδεν w (*pro εθεασατο*). ὀνοματι wP. λευι v. λευεῖν P. *επι*
τῷ w. το τελωεῖν L. λεγει (*pro ειπεν*) LH. ακολουθη P. 28. καταλει-
 πων $\bar{\iota}$ P. καταλοιπων w. ἀπαντα HP *sem.* ἠκολοῦθει L. ἠκολουθησεν wHP.
 29. εποιησεν wHP. —ὁ $\bar{\iota}$ v wLHPz. λευεις P. τω οἴκω (*pro τη οικια*) w.
 οἰκια HP. εν τη οικια αυτου, αυτω v. ἦν w. ἦν P. ὄχλος P. τελωνων P
sem. πολυς τελωνων L. —πολυς v. ἦσαν P. κάταυτον (*pro μετ' αυτων*) L.
 30. εγγογγυζον L*H**. φαρισαῖοι P *sem.* διὰ τὶ (*sic v. 33 w*) v wHPz [*non*
 $\bar{\iota}$ L]. +των (*ante τελωνων*) $\bar{\iota}$ wLHz. εσθηετε P *sem.* 31. αποκριθεις δε
 (-και) H. ειπεν wHP. εχωσιν L. ισχυοντες (*pro ὑγαινοντες*) L. οἱ *secund.*
 w. κακων L*. εχωντες L. 32. καλεσε L*. 33. +οἱ δε ειπον αυτω (*post*
αυτου) L. αυτω (*pro προς αυτου*) H. διὰ τὶ H. νηστεουσιν wH. νηστευ-
 ουστι L. συ εσθιουσιν H. 34. *init.* ὁ δε $\bar{\iota}$ ησους LHz. ειπεν wHz. εστιν
 L. 35. —και L. ὅτ' $\bar{\alpha}$ ν $\bar{\iota}$. ὅτ' $\bar{\alpha}$ ν w. ὅτ' $\bar{\alpha}$ ν H. ὅτ' $\bar{\alpha}$ ν z. +και (*ante τοτε*) L.
νηστεουσιν wZ. νηστεουσιν L. 36. ελεγεν wH. αυτοις (*pro προς*

αυτους) L. επιβλυμα *prim.* wL. +απο (*ante* ἱματιου) L. κενον *prim.* L*. επι ἱματιου παλαιου z. σχισει H_z. συμφωνη? w*. +το (*ante* επιβλημα *secund.*) iLH_z. -επιβλημα *secund.* vW. 37. επιβαλλει H. οἶνον w. παλεους w. ριξιει v. ὁ οἶνος ὁ νεος wH. ὁ οἶνος ὁ νεος z. 38. αλλ' iwL. οἶνον iH. -καινους v. συντυνουνται L. 39. ουδ' εις L. ποιῶν i. πιῶν L. εστι v.

CAP. VI. 1. -δευτεροπρωτω LPz. (τοις σαββασιν HP, τοις σαββασιz, *initio pericopes*). -των w. σπορηματων L. ετειλον L. ισθιον P. ἡσθιον H_z. χερσιν iwLHPz. 2. εξεστιν w*P. -ποιειν εν L. -εν v*. σαββασιν iLPz. 3. ὁ ιησους ειπε προς αυτους iwL (ειπεν w). εποιησεν wP. ὁποτε v, at ὁτε L. ὄντες P. -οντες L. 4. πως L, ὅς P (*pro* ὡς). οἶκον P. τον αρτον L. ελαβεν P. -ελαβε και wLH. εφαγεν wP. εδωκεν wP. εξεστιν P, at εστι L. ει μι iH. μονοις L*. μονον Pz. τοις ἱερεϊς L. 6. -εγενετο *usque ad* διδασκειν HPz. -και *prim.* v. -και εν L. συναγωγῇ L. ἦν ανος εκει w. ἦν bis P. *Rasura ante* χειρ in w. 7. παρετηρουντο w. και παρετηρουντο (-δε) L. -αυτον vWHPz [*non* iL]. -εν w. θεραπευει w. θεραπευση z. +αυτον (*post* θεραπευσει) L. εύρωσιν P. +κατ' (*ante* αυτου) w. 8. ἡδη P. ειπεν wHPz. ειπε δε (-και) L. εξηραμμενην w. χειραν z. εγειρει iwLP. στιθη P. εστη (*sic* v. 17) vL. 9. ειπε δε (-ουν) L. ούν P. προς αυτους ὁ ις w. ὑμας τι iwLHPz [*non* v]. εξεστιν wP. ἡ bis P. *fin.* αποκτειναι iwHPz [*non* L]. +οι δε εσιωπουν iw** *marg.* (εσιωπων w**). 10. +μετ' οργης (*ante* ειπε) L. ειπεν αυτω (*pro* τῷ ανῳ) vWHPz. ούτως iw. -ούτω HPz. εποιησε v, εξετεινεν L (*pro* εποιησεν ούτω). απεκατεσταθη iwLPz [*non* wH]. -ύγιης w* [*non* L]. ύγιεις P. 11. ελαλουν w*. ποιησιαν i. ποιησει w. ποιησαιεν L. 12. εξελθειν αυτον (*pro* εξηλθεν) i. 13. προσεφωνησεν w. επ' (*pro* απ') z. ὠνομασεν w. ὠνομασεν Lz. ὠνομασε H. 14. -σιμωνα ὃν και ωνομασε L. ὠνομασε wH. ονομασε z. +και (*ante* ιακωβον) wL. *fin.* +και ιωαννην *iterum* L. 15. ματθαιαν L. θωμαν και ιακωβον L. -τον του L. αλφειου v. 16. *init.* +και L. ἰουδαν bis L. 17. μεταβας εκειθεν (*pro* καταβας) L. πεδεινου HPz. ὁχλος (*sic* v. 19 P) H *sem.* P. +των (*ante* μαθητων) H* *sem.* +και περαιας (*post* ἰλημ) H* *sem.* z *sem.* ἰλημ H *sem.* σιδονος (σινονος? L*) L. ἦλθον P. 18. ὁχλουμενοι H *sem.* P *sem.* z. απο (*pro* ὑπο) vH *sem.* H** *sem.* Pz. *fin.* +ἀπαντες L. 19. ἀπτεσθαι wH *sem.* P. ἱατω P *sem.* z. 20. ελεγεν iwLHPz *sem.*, at ειπεν z *sem.* +τω πνι (*post* πτωχοι) iLz *sem.* *fin.* των ουνων (*pro* του θυ) wLz *sem.* z* *sem.* 21. +αυτοι (*ante* χορτασθησεσθε) z *sem.* χορτασθησονται L. 22. ὅτ' ἂν bis iH. ὅτ' ἂν bis (*sic* v. 26) w. ὅτ' ἂν bis P. μισησουσιν i. αφορησωσιν P. ὀνειδισωσιν wP.

ὀνειδισῶσι H. ὀνειδισῶσιν z sem. ἐκβαλλῶσι wLHz sem. ἐκβαλλῶσιν P.
 ὄνομα P. ἐνεκα P. 23. χαρητε iwLHPz. ἰδοῦ P. -γαρ prim. w. -ὁ L.
 τοις οὐνοῖς L. και (pro κατα) ivL (sic v. 26, i): at κατα τα αὐτα z sem. fin.
 ὡμων (pro αὐτων) z sem. 24. οὐαῖ (sic vv. 25, 26) w. ἡμιν (pro ὡμιν) L.
 ἀπεχεταί L. 25. -ὡμιν bis iL. +vuv (post ἐμπεπλησμενοι) iL. 26. -ὡμιν
 iwHz. ὅτ' αὖν z sem. ὅτ' αὖν H. -ύμας Lz sem. εἰποσιν ὑμας z sem. εἰπωσιν
 ivH. -παντες iv. κατα τα αὐτα wHz. καταταῦτα L. -γαρ H. fin. ὡμων
 (pro αὐτων) L. 27. ἀλλανwLHz [non i]. 28. -εὐλογεῖτε usque ad και i.
 ὑμας (pro ὡμιν) wL. -και vLHz. ἐπιρραζοντων iH. ἐπερραζοντων L. ἐπει-
 ρραζοντων z. fin. +και εἰκοντων ὑμας L. 29. σοι (pro σε) L. σιαγωνα z.
 στρεψον αὐτω (pro παρεχε) L. τη ἀλλῃ? H*. αἶροντος w. αἶροντος (sic
 v. 30) Lz. 30. -δε w. αἰτουντι w. ἀπαιτη ivL. 32. ἡ (pro ει) H.
 ἐστιν (sic ferè vv. 33, 34, 36) iwLH**Pz. ἀγαπῶσιν iwLH**Pz. 33. ἀγαθο-
 ποιεῖτε ivP. χαρις ὡμιν ἐστιν P. -οἱ vH*. αὐτῶ (pro αὐτο) P. ποιουσιν
 iwLPz. 34. δανειζετε iwPz. δανειζεται L. ἀπολαβην i. -οἱ vH. ἀμαρ-
 τωλους (pro -οις) H. ἀπολαυσιν P. ἴσα iwL. ἴσα v. 35. δανιζετε H.
 μὴδ' ἐν ivPz. μὴδένα w. ἐστε (pro ἐσται) L. -τον iwHPz [non L]. χς H,
 χριστος P (pro χρηστος). 36. οὖν P. οἰκτιρμ. bis wP. -και iP. ἡμων (pro
 ὡμων) L**, forsan L* (+ὁ ουρανιος L). ἐστιν H. 37. και tert. in L bis
 scriptum. 38. διῶτε L. πεπισμενον z. -και secund. L. ἐσαλευμενον H*.
 -και tert. L. ὑπερέκχυννομενον w. -και ὑπερέκχυννομενον H* (habet marg.
 antiquā manu). εἰς (pro εις) L*. -γαρ L. μετρητε LH. ἀντιμετριθησεται i w.
 39. εἰπεν wHz, at ελεγε L. +και (ante παραβολην) L. δυνατε L. ὁδηγειν i.
 ουχ οἱ (pro ουχι) L. ἐμπεσονται εἰς βοθυνον L. 40. -αὐτον prim. L. 41. -δε
 prim. w. τῶ (pro το secund.) w. -δε secund. z. ὀφθαλμῳ prim. H, secund. w.
 την δε εν τῳ σω οφθαλμον δοκον (-ιδιῳ) L sic. 42. ἀφες i. ἐκβαλῶ L.
 ἐκβαλλω z. -το secund. L. ὀφθαλμ. quater w, quart. H. δοκων prim. L*.
 μη (pro ου) L. βλεπον? H*. ἐκβαλλε z. ἐκβαλλεῖν z. ἐκβαλει transfert
 L ad fin. versus. ἐκ του οφθαλμου (pro το εν τῳ οφθαλμῳ secund.) i. 43. οὐ
 H. ποιοῦν prim. w. +παλιν (post ουδε) L. 44. ἐκαστον H. γινωσκετε v.
 συλεγουσιν H. σύκα iwLHz. ἐκ βαιτων σταφυλην τρυγῶσιν Hz. σταφυλας
 τρυγῶσιν L. 45. ἐκ (pro της prim.) z. -της καρδιας αὐτου secund. L. -του
 (ante περισσευματος) w*Hz. -της (ante καρδιας tert.) w*H. fin. -αὐτου
 iHz. 46. -δε init. peric. z. καλεῖται L. λαλεῖτε (pro καλεῖτε) z. ἃ H.
 47. Rasura inter μου et των w. ὁμοιος (sic v. 49, non 48) w. ὁμοιος ἐστιν L.
 48. οἰκοδομουντι (sic v. 49 w) wH. οἰκίαν (sic v. 49) wH. +και (ante ἐσκαψε)
 Hz. ἐσκαψεν wH. ἐσκαψαι L. ἐβαθυνεν wL. ἐθηκεν wH. προσεργιζεν

(*non* v. 49) z. οἰκία wH. ισχυσεν w. 49. οἰκοδομουντι L. ἡ i. ἡ LHz. ευθυς Hz. συνεπεσεν LHz. επεσεν iw. ρῆμα w*. οἰκίας w.

CAP. VII. 1. επειδη επληρωσεν (-δε) w. επληρωσεν ὁ ιησους L. επληρωσεν H. ταυτα (*pro* αὐτου) L. +ο is (*post* εισηλθεν) v. 2. ἐκατονταρχου (*sic* v. 6) HP. εμελλε iwz [*non* vL]. εμελλεν P. ἡμελλε [v H**] H. ἦν w. ἦν P. εντημος P. 3. απεστειλεν wH**P. αυτοys (*pro* αυτον *prim.*) v*. -προς αυτον L. ερωτωντες αυτον (ο *mutat.*) P. 4. αυτον (*pro* τον iv) z. ηρωτων (*pro* παρεκαλουν) L. +αυτω (*post* λεγοντες) iw. παρεξεις i. παρεξη vw. ὥπερ ἔξει (*pro* ὡ παρεξει) P. *fin.* τοῦτω z. 5. ὠκοδομησεν HP. 6. ἡδη P, at ειδη L. οὐ H. απεχουτος *bis script.* v. -απο L. οἰκίας wHP. επεμψεν wH**Pz, at απεστειλε L. λεγον z. προς αυτον (*pro* αυτω) L. σκυλου Pz. εἰμι H. μου ὑπο την στεγην ivLz [*non* HP]. 7. δι' ὁ w. ἡξιωσα wP. αλλ' ivwHPz. +μονον (*post* αλλα) L. λογον LP*. 8. -τασσομενος L. ταττομενος z. εμαυτου L. τουτο (*pro* τουτω) i. τουτω (*pro* τουτο) P. 9. εθαυμασε (-αυτον) v. ὅχλω P. ειπεν ivwLHPz. +αμην (*ante* λεγω) LH. ὅτι ουτε i, ουτε H, ουτε P (*pro* ουδε). 10. εις τον οικον οἱ πεμφθεντες w. οἶκον P. -εις τον οικον v. 11. τω (*pro* τη) ivL. ἐξhis iw. επορευθη ὁ ιησους L. +ὁ is (*post* επορευετο) ivw** *rubro* z. νανι L. ναειν P. ναην z. -αυτω L. οἱκανοι L*, ἱκανοι wz (*non* v. 12). ὅχλος (*sic* v. 12) P. 12. ὡς δε ηγγισεν τη πυλῃ w** *marg.* (*deest* in w*). ηγγιζε L. ηγγισεν H**. ἡγγησεν P*. παλῃ L*. -και *prim.* v. τεθνηκος i. τεθνικως P. αὐτῇiH*z, αὐτῇ vH**, αὐτῇ L, αὕτη P (*pro* αὕτη). [*w cum Elzev.*]. ἱκανος H. -ην ivwHPz. 13. is (*pro* ks) i. επ' αυτην wL. 14. ἡψατο iw. ἐστησαν vL. ειπεν wLHPz. συ (*pro* σοι) iL. +αναστας (*post* λεγω) L. 15. ανεκαθησεν LHP. ὁ w. ἡρξατο HP. 16. ελαβεν wH**P. παντας ivwLHPz. εγειγερται z. -ὁ θς L. *fin.* +εις αγαθον iwL. 17. του iv (*pro* οὗτος et περι αυτου) z *init. peric.* 18. +τω (*ante* ιωαννη) i. ιωαννην w. +περι αυτου (*post* ιωαννη) L. +και (*ante* περι) L. των εργαων αυτου (*pro* τουτων) Hz *init. peric. fin.* ιωαννης *hic* w. 19. επεμψεν wz. κν αυτου (*pro* ιησουν) L. ἡ H *sem.* ἑτερον H *sem.*, ἑτερον z (*pro* αλλον). 20. *Deest versus in* v*. βαπτῆστῆς w. βαπτισθεις L*. ἡ H *sem.* ἑτερον (*pro* αλλον) H *sem.* προσδοκομεν H* *sem.* 21. *init.* εν εκεινη τη ἡμερα (-δε) L. εκεινη (*pro* αυτη δε) H *sem.* εθεραπευσεν wH *sem.* z. +και ασθeneiων (*post* πονηρων) z. -πολλοις H *sem.* -τοι v* wL. του (*pro* το) z. 22. ιδετε wz. ἡκουσατε wH *sem.* ηκουσετε z. ἃ ακουετε και βλεπετε (βλεβετε L*) L. -ὅτι LH *sem.* z. +και (*ante* χωλοι) Lz. περιπατουσιν wLz. και κωφοι ακουωσιν L. ακουουσιν H *sem.* z. +και (*ante* πτωχοι) L. 23. ἐαν H. 24. απελθοντες z. μαθητων (*pro*

αγγελων) wz. τοις οχλοις (—προς) ivHz. εξηλθετε (sic v. 25) w. εξηλθατε (sic vv. 25, 26) L. εξεληλυθα H*. 25. εξηλθατε z hic. εξηλθετε hic H. *Rasura in w inter μαλακι et οis.* ημφιέσμενον w. διαγοντες (pro υπαρχοντες) w. 26. και (pro ναι) z. περισσωτερον v. περισοτερον H. 27. +γαρ (post ούτος) iv**Lz. εστιν wLz. 28. δε (pro γαρ) L. —γαρ z. εκ γεννητης L. —προφητης iw. +μου (post θῦ) L. *fin.* εστιν iwLHz. 29. +ὁ (ante ακουσας) i. τω βαπτισματι H. 30. ηθετησαν w. ηθετισαν L. αυτους w* (ε'w**). —μη v. 31. —ειπε δε ο κς ivwL. ειπεν ο κς (—δε) z *init. peric.* —ουν z. ὁμοιοι hic i. 32. ὅμοι L. αγρω (pro αγορα) z. λεγοντες (pro και λεγουσιν) L. ηυλισαμεν ivz. ηυλησαμεν wH. οὐκ' *prim.* i. οὐκ H. ορχησασθε vLz. εθρημισαμεν L. εκκοφασθε (pro εκλαυσατε) L. ουκεκεκλαυσατε i. 33. εληλυθεν wHz. —γαρ Hz. βαπτισθῆς w. μηττε *prim.* L*?. —αρτον L. —οιονον L. οιονον H. *fin.* εχειν L*. 34. *Pro* ιδου *habet* L δαιμονιον εχει και. +εστι (ante φαγος) L. οينوπτως w. φιλος τελωνων ivwLHz. 35. —παντων i. απο παντων των τεκνων αυτης L. 36. ηρωτα wHP. (—δε et αυτον, +τον iw ante ινα, Pz *init. peric.*). αυτων (pro αυτον) L. φαγει P. οικιαν (sic v. 37) wH. τον οικον L. οικειαν (sic v. 37) P*. ανεκληθη ivP. 37. ιδου P. *Rasura in P post πο.* γυνη τις ην εν τη πολει αμαρτωλος L. ητις wH. ητι z. ην P. +και (ante επιγνουςα) wLH, at επιγνους w. κομησασα P. 38. —ποδας *prim.* v*. του iw (pro αυτου *prim.*) w. οπισω παρα τους ποδας αυτου z. ὀπισω wHP. —κλαιουσα v*. κλεουσα v**. ηρξατο P. δακρυσιν iwLHPz. θριξιν P. εξεμασσεν iw**H. εξεμασεν w*P. εξεμασε L. κατεφιλη v. ηλειφε iz. ηλειφεν w. ειληφεν P. το μυρο? L*. 39. εαυτω H. —λεγων L. —ει P. ην HP. +ὁ (ante προφητης) P*. εγνωσκε (—αν) L. ητις H. απτεται wHP. *fin.* εστιν iwLHPz. 40. αποκριθεις δε (—και) H. ειπεν wHPz. τί ειπιν; w. φησιν wPz. 41. χρεοφειλεται ivwHP. ησαν P. δανησται P. ωφειλεν wz. οφειλε L. ὀφειλεν P. +δηναρια (ante πεντηκοντα) L. 42. —δε w. —αυτων *prim.* i. αμφοτερους? L*. ούν P. αυτον (pro αυτων *secund.*) i. —αυτων *secund.* L. ειπε (pro ειπε) L. πλειονα z. —αυτον i. αυτων (pro αυτον) L. 43. —ὅτι P*. ο (pro ᾧ) LP*. +is (post ο δε) i. 44. —σου i. οικιαν wH. αυτη (sic v. 45) P. εβρεξεν w. εβρεξαι L. εξεβρεξεν P. θριξιν wP. —της κεφαλης w. εξεμαξεν iwPz. 45. εισηλθεν iLz (ειςηλθον P). διελειπε ivL. διελειπεν wP. 46. οὐκ' ειληφας P. ηλειψε [v P] τους ποδας μου ivHP. ηλειψεν wL?. ηλειψε hic z. 47. *init.* ου iHP. αφεονται (sic v. 48) L. αφαιονται (sic v. 48) P. αυτης αι αμαρτια wL. —αι *secund.* L. ηγαπησεν wP. ηγαπησε H ο (pro ᾧ) P. ὀλιγον bis iwP, *secund.* H. *fin.* αγαπατε L. 48. ειπεν (sic v. 50) wHPz. 49. ηρξαντο P.

αυτοῖς (*pro εν ἑαυτοῖς*) L* (*marg. cum Elzev.*). εστιν οὗτος L. αφεισιν i.
50. πιστης iP. σεσωκεν iwP.

CAP. VIII. 1. διοδενε i, διωδενεν w, διοδενεν L, at επορευετο H. κωμην
και πολιν v. 2. +νοσων και μαστιγων και (*post απο*) H** *antiquā manu*, z.
-καλουμενη i. μαγδαλινη v. 3. σουσανα i. αίτεραι L*. αίτινες H.
αυτοῖς (*pro αυτω*) vLH. εκ (*pro απο*) wL. 4. *init.* συνελθοντος L. ειπεν
w. 5. -του w. ἑαυτουίν. ὁ μὲν v. επεσεν wHP. *Linea post κατεπα-*
τηθη eras. in P. fin. αυτω P*. 6. ἡγμαδα P. ικμαδα z. 7. επεσε H*. -εν
(*at μέσω sic*) L. συμφυῆσαι z. *fin.* αυτον i. 8. και τερον H. εις (*pro επι*)
iwLHPz. -την *prim.* P*. *Rasura in w post την secund.* εποιησεν wH**P.
ἐκατονταπλασιονα HP. -ταυτα λεγων *ad fin. vers.* LHPz. 9. επηρωτουν L.
-ειη P. αὕτη P. 10. +αυτοῖς (*post ειπεν*) iL. +λαλω (*post παραβολαις*) i.
βλεπωσιν LP. +ακουσωσι και (*post ακουοντες*) L. +ακουσωσι μηδὲ (*ante συνιω-*
σιν) i, *omisso μη.* συνιώσιν v. συνιωσι L. 11. *init.* εστιν wH**P. αὕτη P.
12. αίρει wLz. 13. ὅτ' ἂν iH. ὅτ' ἂν w. ὅτ' ἂν P. ακουσωσιν wP. εχω-
σιν P. +και (*ante προσκαιρον*) i. κερων P. πιστευουσιν H**P. κερω i. 14.
εμπεσων i. πεσων L*. ακουοντες wP. συμπνηγονται i. συγπνιγονται L*.
τελεσφορουσιν iwLPz. 15. οίτινες w. ακουοντες L. κατεχουσι τον λογον v.
κατεχουσιν wP. καρπον φερουσιν L. *fin.* +πολλη L. +ταυτα λεγων εφωνει
ὁ εχων ωτα (ῶτα H) ακουειν ακουετω w** (*marg. rubro*) LHP. 16. οὐδεῖς P.
-δε vWPz *init. peric.* ἄψας HP. σκευη L. ἡ P. ὑπόκάτω wHz. -αλλ'
*usque ad επιτιθησιν H*P** (την λυχριαν H** *uncial. marg., λυχριαν P** marg.*
cursivā manu). την λυχριαν (*pro λυχριας*) w. επιτιθησι v. τιθησιν (*pro*
επιτιθησιν) L. εισπωρενομενοι? w*. βλεπουσιν P. 17. *init.* οὐ H. εστιν P.
+τι (*ante κρυπτον*) i. +μη (*ante γνωσθησεται*) P. φως (*pro φανερον secund.*)
z. ἐλθη w. 18. οὐν P. +και προστεθησεται ὑμιν τοῖς ακουουσιν (*post ακου-*
ετε) L. εχει bis P. εανχη (*pro αν εχη*) L. εαν (*pro αν secund.*) LHP, bis v
(ἑαν H) z. -ὁ z. δοκη (*η dubium*) L. 19. +αυτου (*post μηρ*) LHP. ουκ-
εδυναντω w. οὐκ' ἡδυναντω P. ὄχλον P. 20. απηγγελλη i. απαγγελλει δε
(-και) L. απαγγελλει z. ἐστηκεσιν iwP. 21. ειπεν (*sic v. 22*) wHPz. +ἡ
(*ante μηρ*) L. +οἱ (*ante ἀδελφοί*) L. οὗτοι H. *fin.* -αυτον w. 22. εγενετο
δε (-και) iwL. ανεβη v**wLHP [*non iz*]. +ὁ *is* (*ante εις πλοιον*) ivP *init.*
peric. +το (*ante πλοιον*) L. λυμνης L*. 23. αφυπνωσεν iwLPz. λελαψ
iHP. λαῖλαψ w. λυμνην L*. συνεκινδυνενον L. 24. και προσελθοντες
(-δε) w. -επιστατα *secund.* w**P. απολυμεθα P. επετιμησεν P. επαν-
σατο vw. γαλινη iP. *fin.* +μεγαλη iw. 25. ειπεν wHP. και ειπεν
(-δε) z. -εστιν *prim.* w. πιστης P. -λεγοντες v. προς αλληλους λεγοντες i.

ἄρα ἰνWHz. εστιν οὗτος L. επιτασει P. 26. καταπλευσαντες L. γαδαρι-
 νων ειτις L. αντιπερα ἰνWL. γαληλαιας ?L*. 27. πὶ ἰ. ἡπνητησεν L.
 νηρ L. —τις H*. ειχεν WHP. οὐκ' *prim.* P. ενεδυδυσκετο L. ουκεδεδυσκετο
 ἰ. οἰκια WP. εις οικιαν L. μνημασι v. 28. —δε P*. ανακηρυξας L. ειπεν
 ἰWLHPz (*sic v. 30 præter i*). —ιησου ἰL. 29. παρηγγελλεν ἰw. παρηγγελ-
 λε v. παρηγγειλεν H**P. ἄλυσεσι ἰH. ἄλυσεσιν P. πεδες ἰL. παιδαις w.
 παιδες P*. διαρρησων ἰ. ελαυνετο L. ἡλαυνετο WPz. —του *secund.* L. 30.
 επηρωτησεν HP. ὄνομα HP. πολλὰ δαιμονια L. εισηλθον ἰw. 31. παρε-
 καλουν L. —μη P. επιταξει w*HP. 32. ἦν P. και H. χυρων P. βοσκο-
 μενη wL. ὀρει HP. επιτρεψει wH. αυτοys (*pro L* αυτοις prim.*) L**.
 απελθειν L. 33. εισηλθον ἰvWPz. ὠρμησεν ἰw. ὠρμησε πασα ἡ ἀγγελη
 των χοιρων L. κριμνου ἰ*P. κρυμνου wL. λημνην ?v. απεπνιγει ἰ*. 34.
 ἰδοντες ἰ. ἰδωντες z. γεγονος wL. γενομενον vP. γεγεννημενον H. —απελ-
 θοντες ἰwLHPz. πολην P. 35. γεγονως iz. ἦλθον P. ἦλθον z. εὔρον P.
 ἐξεληλυθη (*sic v. 38*) P. σοφρονουντα H. 36, 37. *Desunt in* HPz. 36.
 —αυτοις και L. ἰδοτες ἰ. —και οἱ ἰδοντες v. 37. ἡρωτησεν w. ηρωτησεν L.
 —της περιχωρου v. γεσινῶν (*sic, pro γαδαρηνων*) L. συνηχοντο ἰ. 38. τα
 δαιμονια ἐξεληλυθει L. ἐξεληλυθη ἰ. ἐξεληλυθε v. απελυσεν WHP. 39.
 οἶκον P. εποιησεν *prim.* wHP. απηλθεν WHP. απηλθον L. καθολην LP.
 κηρυσσον H. 40. ὑπεδεξατο L** (*s. m. ut videtur*). υτόν v. ἦσαν w. 41.
 ἐξηλθεν ἰ*. ανος (*pro ανηρ*) H (+τις H) Pz *init. peric.* ὧ ὄνομα HP. ιαηρος
 ἰL. ἱαῖρος P. οὗτος (*pro αυτος*) L. ὑπηρχεν wLHPz. οἶκον HP. 42.
 ἦν w. ἦν P. ὥσει w. ἔτων (*sic v. 43*) w. αὐτῇ ἰ, αὐτῇ L, αὐτη P (*pro αὐτη*).
 ὅχλοι (*sic v. 45*) P. συνεθλιβον L. 43. οὔσα HP. ρυση H. αἵματος (*sic*
v. 44) H. ιατροις (—εις) ἰwLHPz. ισχυσε παρ' (*pro ὑπ'*) L. ὑπ' ἰ. 44.
 ὀπισθεν ἰHP. ἡψατο ὀπισθεν w. κραπεδου P*. παρὰ χρῆμα (*sic v. 55, non*
47) ἰ. ἔστη L, at εστι H. ρυσης P. 45. ὁ *is rescript. in* P. ἀψαμενος *bis*
wHPz?. συν αυτω (*pro μετ' αυτου*) Lz. —και οἱ μετ' αυτου w (*habet w***
marg.). συνεχουσιν WP. αποθλιβουσιν P. 46. απ' εμου ἐξελθουσιν v. *fin.*
 ἐμοῦ P. 47. οὐκ H. ελαθεν WHP. ηλθεν wH. ἦλθεν P. ἦν WP. αἰτιαν
 w. ἡψατο ?w. —αυτω *secund.* w*L. ἕως (*pro και ὥς*) L. παρὰ χροῖμα (*sic H*
in v. 55) Hz. 48. *init.* ὁ δε *is* ἰ. πιστης P. σεσωκεν wH**P. 49. ερχε-
 τε H. αρχησυναγωγου LHP. —αυτῷ ἰ. σκυλου P. 50. —λεγων ἰ. 51.
init. ελθων ἰwLHPz. οἰκιαν wHP. αφηκε τινα εισελθειν συν αυτω (—ουδενα)
 L. ειμι H. ιωαννην και ιακωβον vWLHPz [*non i*]. 52. *ε mutat. in* εκοπτον-
 το L. +*is* (*post ὁ δε*) P. ειπεν wLHPz. οὐκ H. ου γαρ απεθανε το κορασιον
 L. καθεδη P. 54. παντας ἐξω w. εφωνησεν HP. 55. επεστρεψεν

wHP. διαταξε δοθηναι αυτη iL. διαταξατο αυτην (pro αυτη) z. 56. μηδενι iwPz.

CAP. IX. 1. *init.* και προσκαλεσαμενος P *sem.* z *sem.* (-δε, +ό *is init. peric. P bis z sem.*). -δωδεκα H *z sem.* αποστολους (pro μαθητας αυτου) iL. -μαθη-
τας αυτου wP *sem.* αυτους (pro αυτοις) i. 2. επεστειλεν ?L* αυτοις (pro
αυτους) H. κηρυσσιν P *sem.* ειασθαι i. ιασθε z. 3. ειπεν wHPz. μηδεν
iwHPz. αιρετε wP *sem.* z. αιρεται L*P *sem.* -την LP *sem.* ραβδον LP
sem. ραβδου P *sem.* (*sic*). πειραν HP *sem.* χειτwnας P. εχην i. 4. ην
wPz. ην H. -αν v*. οικειαν P *sem.* P* *sem.* οικιαν H. εξερχεσθαι H.
5. εαν (pro αν) vLHP *sem.* P** *sem.* z. δεχονται iL*HP. δεχονται w. +απο
της οικιας η (post εξερχομενοι) L. -απο *secund.* P** *duobus locis.* αποτει-
ναζατε iv. επ' αυτοις Pz. αυτοις (-επ') L. 6. διηρχοντο P. 7. ηκουσεν
wH. γενομενα iL. -υπ' αυτου L. εγειγερται i, ηγερθη L. +των (*ante*
νεκρων) LH *z.* 8. αλλοι (pro υπο τινων) L. ηλιας iL. εφανει i. -εις L.
τις (pro εις) H *z.* 9. ειπεν δε (-και) L. -οινwH *z.* απεκεφαλησα L *z.*
ουτος H. ταυτα (pro τοιαυτα) L. ειδειν i. 10. τω ιησου (pro αυτω) L.
υπεχωρισε i. υπεχωρησεν w. -υπεχωρησε L. κατιδιαν iv *z* [non wL]. -πο-
λεως καλουμενης βηθσαιδα L. βιθσαιδαν i. βηθσαιδαν v. 11. γωνντες iz.
ηκολουθησαν wH. αποδεξαμενος iL. +τα (*ante περι*) iL. -του θυ *z.* τους δε
χρειαν (-και) L. θεραπιας i. ιασατο LH *z.* 12. πορευθεντες (pro απελ-
θοντες) LH *z* *. -τους L. ωδε H *z.* εν H. 13. ειπεν (*sic v.* 14, 20 *bis*) wH *z.*
-ημιν L. +ει μη (*ante πλειον*) L. πλοιον (pro πλειον) z. ιχθυες δυο ivwLH *z*
(ιχθ. w). τοι (pro τι) L. υμεις w*. -τουτον H* (*habet marg. antiquā manu*) z.
14. ανδρες ωσει i. 15. ουτως ivwL *z.* ουτως H. κατεκλιναν L. παντας v.
απαντας H. 16. ιχθυας w. ηυλογησεν H *z.* κατεκλασεν wL. +αυτου (post
μαθηταις) iL. παρατεθηναι L. παραθηναι H *z.* 17. παντες και εχορτασθη-
σαν L. περισσευμα L. κλασματα H. δωδεκα κοφινοι i. 18. κατὰ μόνας iv.
+αυτου (post μαθηταις) iLH *z.* αυτου L, αυτοις H* (pro αυτους). οχλοι H.
19. ηλιαν iL [non vw *z*]. +ετεροι δε ιερεμιαν (post ηλιαν) L. ετεροι (pro αλλοι
secund.) H. -οτι L. προφητις ?i*. 20. λεγεται w. -ο iL. ειπεν *secund.*
L, *bis* H. 21. -αυτοις L. παρηγγειλεν LH. μηδενι iz. λεγειν (pro
ειπειν) vLH *z.* παρηγγειλεν αυτοις μηδενι λεγειν τουτο w. 22. αρχιερων
και πρεσβυτερων L. *fin.* αναστηναι wL*. -και τη τριτη ημερα εγερθηναι i.
23. ελεγεν w. θελη P. οπισω wHP. ερχεσθαι (pro ελθειν) vwLH *z.*
αρνησασθω w*. εαυτου H. -καθ' ημεραν iP [non vwL *z*]. ακολουθητω LHP.
fin. μου z. 24. εαν (pro αν *prim.*) ivw. αν *prim.* L. θελει iwL. απολεση
(pro -ει) iv*. δαν i. απολεσει (pro -η) LP. ενεκεν HP. δι εμε (pro ενεκεν

εμου) L. αυτος (pro ουτος) vW. 25. ὠφελεται wH. ὀφελειται L. ὀφε-
 λησει P. -δε P. ἡ P, ἡ z at υ L (pro ἡ). ζημειωθείς i. 26. εαν (pro αν)
 LHZ. ὅτ' ἂν w. ὅτ' ἂν P. ὅτ' ἂν HZ. ἔλθῃ w. -αὐτου και i*. 27.
 αληθως cum sequent. v. +ὅτι (ante εισι) iW. εισιν wHP. -τινες v. ὡδε HZ.
 ἐστῶτων iLz. ἐστῶτων wHP. οἵτινες (pro οἱ) w. γευσονται vWHZ. ειδωσι
 L. ιδωσιν P. 28. -δε L. ὡς (pro ὡσει) L. ὠκτῶ i. ὀκτῶ w. -τον iVwL.
 ιακωβον και ιωαννην i solus. (+και ante ανεβη Pz init. peric.). ὁρος P. 29.
 ἰδος P. -ἐτερον και ὁ ἱματισμος αυτου P. λευκον P. εξαστραπτον H. 30.
 ἰδοῦ passim P (ι mutat. in L). αυτου (pro αυτω) L** marg. οἵτινες w.
 ἦσαν HP. μουσης iWlz [non vHP]. ἡλιας iVwLP [non HZ]. 31. init. οἱ
 iLHPz [non v]. ὠφθεντες i. ὀφθεντες P (+αυτω v**HPz). +και (ante
 ελεγον) v**HP. +δε (post ελεγον) L. ἦν w. ἦν LH. εμελλεν wHP. πλη-
 ροιν z. ἱελημ P. 32. ἦσαν HP. βεβαρυμενοι iL. ιδον wP. 33. ειπε
 (v HP) πετρος (-ὁ) iVHPz. +παντοτε (ante ὡδε) HP. ὡδε wZ. -και secund.
 LHPz. τρεις σκηνas LHPz. συ (pro σοι) LP. μιαν μωση iHPz. μιαν μωσει
 v. μιαν μωσει (ει mutat.) w. ἡλια iW [non z]. ἡλιαν P. μιαν ηλια και
 μιαν μωσει L. τι (pro ὁ) HZ. -μη ειδως ὁ λεγει P. 34. εισελθειν εκεινους
 HPz. 35. +εν ὡ ηνδοκησα (post αγαπητος) HPz (ὦ H, ηῦδ. HP). 36. εὔρεθῃ
 P. -ὁ iVw. και secund. mutat. in L. εσηγησαν P. ἑωρακasi w. ἑωρακαν
 P. 37. -εν iL. ἐξῆς iW. κατελθωντων w, at καταβαινοντων L. -αυτων
 L. ὁρους P. ὄχλος (sic v. 38) P. 38. εβοησε L. ανεβοησεν P. ἐπιβλέ-
 ψαι vW*H (ἐπιβλεψαι w**). μονογεννῆς P. μοι εστιν Pz. εστιν w. 39.
 ἐξεφνης i. ἐξαφνης ?L. κραζει και ρησει και σπαρασει i. συντριβων iHZ.
 40. εκβαλωσιν iVwHP [non Lz]. αυτῶ (sic v. 47) i. ἐδυνθησαν w. οὐκ'
 ἡδυνθησαν P. 41. ὦ wP. εσωμαι i. προς υμας εσωμαι L. ἑως ποτε (pro
 και secund.) wLHz. ανεξωμαι L. τον υιον σου ὡδε iVwLHPz. 42. ερριξεν
 i, at ερριψεν v, ερρηψεν H**. συνεταραξεν z. +αυτον (post συνεσπαραξεν) iW.
 επιτιμησεν P. Ras. in H post ακαθαρτω. 43. ἐξεπλήσσον L. μεγαλιοτητι
 iP. αυτου L* (pro του θῦ, quod habet L** marg.). εποiei L. ειπεν w. τοις
 ἑαυτου μαθηταις H. 45. οἰγνοουν w. ἡγνοουν HZ. ἦν w. παρακεκαλῦμ-
 μενον (ὑμυ rescript.) i. παρ' (pro απ') L. αισθονται i. εσθοντε ?L. αυτον
 (pro αυτο) L. επερωτησαι w. αυτον ερωτησαι L. 46. εισηλθεν wH. 47.
 ειδως (pro ιδων) w. παιδιον HZ. ἐστησεν L. αυτω (pro αυτο) iL. παρε-
 αυτῶ iL. 48. αν (pro εαν) bis L. εἰαν prim. w, bis z. +εμε ? (ante δεξεται
 prim.) H*. τουτο τον H*. δεχεται (pro δεξεται secund.) L. δεξεται L,
 δεχεται z (pro δεχεται secund.). ὑπαρχον L. εστιν ὁ H, εστι z (pro εσται).
 49. ὁ w. -ὁ L. ιδομεν iW. ιδωμεν L. ειδωμεν z sem. εν (pro επι) LHz.

ὄνοματι wH sem. —τα iνwLHz. —μεθ' *semel tantum* z. ἡμιν (*pro* μεθ' ἡμῶν) L, at ὑμῶν z. 50. εἶπεν wHz. αὐτοὺς Lz sem. +ου γὰρ ἐστὶ καθ' ὑμῶν (*post* κωλυετέ) H bis z (οὐ *et* ἐστὶν H sem.). ἐστὶν *prim.* iH. ὑμῶν (*pro* ἡμῶν) bis vWHz, at καθ' ὑμῶν μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν (*sic*) L. 51. —δε L (*sic* z sem. *init. peric.*). ἐστηριξεν wL. ἐστηρισε τὸ προσωπον αὐτοῦ Hz sem. ἰλημ (*sic* v. 53) H. 52. ἀπεσθηλεν w. προπροσώπου iνL. ἑαυτοῦ L**. εἰς πολλὴν σαμαριτῶν εἰσηλθὼν L. —εἰσηλθὼν i. πολλὴν (*pro* κωμην) iνz sem. σαμαριτῶν i. ἐτοιμᾶσαι iνwz. ἐτοιμασαι H. 53. ἦν w. 54. εἰδόντες i. θελῆς i*. εἰπόμεν i. εἰπομεν z. ἀπ' οὐρανοῦ (—του) Hz sem. καταναλωσαι i. αὐτοῖς (*pro* αὐτοὺς) z. ἡλίας iL [*non* wz]. ἐποίησεν wLHz. 55, 56. *Desunt omnia præter* καὶ ἐπορευθῆσαν *ad fin. vers.* 56 *in* z sem., *sic in* H *post* ἐπετιμήσεν αὐτοὺς. 55. +ὁ *is* (*post* δε) iw. αὐτοὺς (*pro* αὐτοῖς) H. οἶδατ L. ποιῶν iw**z sem. —ὑμεῖς iL. ὑμεῖς ;w. 56. —γὰρ iLz. ἦλθεν w. 57. καὶ (*pro* ἐγενετο δε) L. ὁδῶ w. εἶπεν (*sic* vv. 59 bis, 60, 61, 62) wHPz [*non* L]. σου z (*cf.* v. 23). εἰαν (*pro* αν) wLPz [*non* i]. 58. *ks* (*pro is*) L. αἱ P. φολεοὺς P. ἐχουσιν LPz. κατασκηνώσης P. κλίνει i. κλῖναι L. 59. ἀκολουθη P. ἀπελθεῖν πρῶτον τὸν πρᾶ μου θαψαί w. ἀπελθεῖν L. —πρῶτον vL. 60. —θαψαί τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς L. αὐτῶν P. διαγγελεῖ iLHP. 61. ἐπιταξασθαί v. οἶκον iP. 62. ὁ *is* πρὸς αὐτὸν vWHz [*non* i]. οὐδεὶς H. οὐδεῖς P. ἐπιβαλῶν P. ἀρωτρὸν i. ἐπάροτρον L. στραφεῖς (*pro* βλεπῶν) z. ὀπίσω wHP [*non* i].

CAP. X. 1. ἐβδόμηκοντα H. +μαθητᾶς (*post* ἐβδόμηκοντα) Hz sem. ἀνα δυο δυο vWL. ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δυο Pz sem. *init. peric.* οὐ P. ἡμελλεν iLz sem. ἡμελλεν P. διερχεσθαί L. 2. ἐλεγε δε (—ουν) Lz sem. οὖν bis P. ὀλιγοί wHP. δεηθῆται H*. ἐκβαλεῖ Hz sem. ἀν ἐκβαλεῖν. ἐκβαλεῖ P. ἀν ἐκβαλλεῖ w [*cum Elzev. z sem.*]. ἀμπελῶνα (*pro* θερισμον) i. 3. ἀποστέλω w. ἀποστελλῶ P. Ἐ ἐν w (E rubro). 4. βασταζήτε z sem. βαλλαντιον wLz** sem. βαλαντια z sem. πειραν H. μὴδὲ iνwz, μὴδε H, at μῆτε L. μὴδένα iHz. ὁδὸν w. 5. ἦν (*sic* vv. 8, 10 w) wz sem. δᾶν (*sic* v. 10, *non* 8 i) iz sem. δᾶν z bis. οἰκίαν wHz sem. πολλὴν εἰσελθῆτε εἰς οἰκίαν L. πρῶτον, λεγέτε w. εἰρηνὴν ἐν (*pro* εἰρηνῇ) L. οἰκῶ H. 6. —μεν iνw*LHz. ἦ wz sem. ἦ H. εἶ L. —ὁ iνwLHz. ἐπαυτοῦ ἐπαναπαύσεται L. ἐπαναπαύσετε H. πρὸς (*pro* ἐφ') L. ἀνακαμψῇ H. ἐπανακαμψεῖ z sem. 7. —τη H* (*habet antiquā manu*). οἰκί: *ter.* wH. —τα L. παρ' αὐτοῦ L. —ὁ z sem. ἐστὶν vWLz. —ἐστὶ H. μεταβενετέ H. ἐξ οἰκίαν εἰς L. 8. εἰς ἣν *rescript.* L. ἦν ἂν H. ἦν δᾶν P. —δ' vLHz. εἰσερχεσθε v. δεχονται iLH*P. 9. ἡγγικεν H. ἡ βασιλεία τοῦ θῦ ἐφ' ὑμᾶς i. 10. οἰκίαν (*pro* πολλῇ) H.

εισερχεσθεῖ, *at* εισελθῆτε L. δεχονται iL. δεξωνται H. πλατει H. 11. —τον
secund. P. κωλυθεντα L. ὑμιν (*pro* ἡμιν) LP. απο (*pro* εκ) z. ἡμων (*pro*
 ὑμων) v. +εις τους ποδας ἡμων (*ante* απομασσ.) vWLHz. απομασσωμεθα L.
 ἡγγικεν P. 12. —δε vWLHz *sem.* σοδωμοις L. ανεκτοτερον εσται εν τη
 ἡμερα εκεινη L. —η τη πολει εκεινη L. 13. οὔαι *secund.* i, *bis* w. οὔαι *secund.*
 H. Οὔαι *prim.* H**. χῶραζέιν v. χοραζειν w. χῶραζήν L. βηθσαϊδαν
 (*ut videtur*) i. βιθσαϊδάν L. τηρω (*non* v. 14) L. σιδωνη L. εγεννηθησαν L.
 αἱ δυναμεις αἱ Π. γινωμεναι L. γινομεναι H. σαπκω L*?. καθημενοι Hz.
 14. σιδονη L. εν ἡμερα κρισεως L. 15. ἡ (*pro* ἡ) L. ὑψωθησα iL. +του
 (*ante* ἄδου) Hz. καταβιβασθηση i. καταβιβασθῆσα L. καταβασθηση z.
 16. *init.* +και ελεγεν αυτοις H, *in transitu.* ὑμων ακουων w. ἡμων? L*.
 —εμε *prim.* i*. αθετη *ultim.* P. 17. +μαθηται (*ante* μετα) i. μετα χαρας
 οἱ ἐβδομηκοντα wH *sem.* ἐβδομηκοντα P *sem.*, *at* ἐβδομικοντα *sem.* ὑμιν v*P
sem. ὀνοματι H *sem.* P. 18. ειπεν wHP. πεσωντα i. 19. ἴδον διδωμη
 P *sem.* (μ *mutat.* *in* διδωμι L). ὄφρων P. εχρον H* *sem.* ου *mutat.* P *sem.*
 αδικηση vWLHPz *ter* [*non* iz *sem.*]. 20. πλιν P *sem.* τούτο P *sem.* χερετε
prim. P *sem.* ὑμων (*pro* ὑμιν) L. ὑποτασσεται P *sem.* —ὑμιν *usque ad* ονοματα
 P *sem.* —μαλλον i vWLHP *bis* z. ὀνοματα H *sem.* P. εγραφει P *sem.* 21. ταυ-
 τη (*pro* αυτη) P *semi.* +δε (*post* αυτη) i. ἡγαλλιασατο i wHP *sem.* ἡγαλλια-
 σατω P *bis.* ὁ ις τω πνι i. *Rasura in* w *post* πνι. αυτα (*pro* ταυτα) P *sem.*
 22. *init.* +και στραφεις προς τους μαθητας αυτου (—αυτου v) ειπε i v w**
 (ειπεν w**) [*non* L]. ειπεν ὁ κς z *init.* *peric.* μοι παρεδοθη i v LH (παρεδωθη
 H) z *sem.* μοι παραδεδοται w. επιγινωσκει Hz. τις εστιν ὁ πῆρ εμι ὁ υἱος
 και τις εστιν ὁ υἱος εμι ὁ πῆρ i. +ουδεις γινωσκει (*post* πῆρ *secund.*) L. ὁ
 (*pro* ῶ) L. βουλεται L. 23. κατιδιαν i v LH z. κατιδιαν w. ειπεν w LH z.
 ὁφθ. H. 24. ἡθελσαν wH. ειδειν i. +ειδον ουδε (*ante* ηκουσαν) L.
 25. τις προσηλθε [v P] τω ιν̄ πειραζων Pz *init.* *peric.* πειραζων H. 26. *init.*
 ὁ δε ιησους L. ειπεν (*sic* vv. 28, 29, 40) wHPz. 27. απησεις L. ἐξόλης
quater i. —και ἐξ ὁλης της ισχυος σου v. εαυτον v wLP [*non* i Hz]. 28. ὀρθος H.
 ὀρθως P. απεκριθεις wHP. τουτω P. σωζει (*pro* ζηση) Pz. 29. εστιν wP.
 30. ὁ δε ιησους εφη (—ὑπολαβων *et* ειπεν) L. ἰλημ HP. ἱεριχω i v wLz (i w).
 εκδησαντες i. εἰμήθανῃ P. 31. αντιπαρηλθε L. αυτηπαρηλθεν P.
 32. —ελθων w. +αυτον (*post* ιδων) i wP. αντιπαρηλθε i v. 33. σαμαριτις
 w*H* z. σαμαριτης L. +εν τη ὁδω εκεινη (*ante* ηλθε) i*. ηλθεν w. ἦλθεν P.
 34. κατεδυσε iL. κατεδυσεν P. οἶνον HP. επιβησας P. ἡγαγεν P.
 —αυτον *secund.* v. επιμεληθη L. 35. αὔριον wLz? εκβαλῶν P. εδωκεν
 wH**P. δεδωκε z. το (*pro* τω *prim.*) L. τουτον (*pro* αυτου) v. ὅτι vHP.

+δ' (*ante an*) w. προσδαπανισης i. προσδαπανησεις P. επαρερχεσθαι w. μοι (*pro me*) LP. 36. οὖν (*sic vv. 37, 40*) P. πλησιον δοκει σοι vWHPz [*non i*]. ληστας *rescript. super rasur.* P. 37. ειπε δε (*-ουν*) iL. σοι H. 38. -και L. ηλθεν i. +ο ις (*post εισηλθεν*) v. ονοματι wHP. οικον P. 39. ην P. *Pro η L habet η, z η.* παρακαθησασα iP. παρακαθησα L. ηκουεν w. ηκουεν H**P. των λογων i. 40. πολλην i. ειπεν vLH. μελλει iz [*non vWLH*]. μονη L. εγκατελιπε v. κατελειπεν wP**. εγκατελειπεν P*. κατελειπε LZ. κατελιπεν H**. ειπε (*pro ειπε*) L. μη (*pro μοι*) L. συναντιλαβητε v*LP. συναντηλαβηται H. 41. ο ις ειπεν αυτη iwL. τυρβαζη i. τυρβαζεις L. 42. ενος P. εστιν w*P. χρια P*. γαρ (*pro δε secund.*) L. αφερεθησεται P. απαντης i.

CAP. XI. 1. προσευχωμενον L. επαγγατο L. ειπεν (*sic vv. 2, 5, 28, 39, 46*) wHz *sem.* υμας (*pro ημας*) i. προσευχεσθε P₂. -και (*post καθως*) LP. εδιδαξεν wH** *sem.* P. 2. ειπεν LH *sem.* PP₂. οτ' αν (*sic vv. 21, 34, 36 i*) iH. οτ' αν wP₂ [*non z*]. +δε (*post οταν*) P. προσευχεσθε iP. προσευχεσθαι L. αγιασθητω H. ονομα P. βασιλειασσου P₂. -της L. 3. το (*pro του secund.*) w. -το P. καθημεραν i. *Rasura in P₂ inter το et μεραν (η eras?).* καθημεραν H *sem.* Pz. 4. ημων (*pro ημιν prim.*) P*. αμαρτίας H *sem.* η [*μωv P***] P. +και (*ante αυτοι*) P. αφιομεν iv. αφιωμεν P. +τω (*ante οφειλουντι*) Pz. (οφειλουντι P). οφειλουντι H. ημων (*pro ημιν secund.*) L*. -και (*ante μη*) P. εισενεγκεις H *sem.* πειρασμων P. -ημας *secund. z sem.* 5. ειπεν H *sem.* εξ' z *sem.* εξει iH *sem. z.* πορευεται z *sem.* ερει (*pro ειπη*) wLz *sem.* τρις (*pro τρεις*) L. 6. επει δη i. μοι (*pro μου*) Lz *sem.* -μου vHz *sem.* [*non i*]. εξοδου i, *sic passim.* 7. ειπεν (*pro ειπη*) L. κοποις z *sem.* +γαρ (*post ηδη*) L. κεκλυσθαι L. -μου i. 8. +δε (*post λεγω*) w**z. μιν H* *sem.* δοσει bis z *sem.* φιλος L. ανεδειαν i. αναδιαν H* *sem.* οσον ivLz [*non wH*]. +αν z *sem.* ante χρηζη z. 9. αιτητε P. ημιν *secund. P*.* ευρησητε iL. ευρησετε P. ευρησεται z *sem.* -κρουετε *ad fin. vers. v*.* ανοιχθησεται (*sic v. 10 iwz sem.*) i solus. 10. αιτων (*sic w vv. 11, 13, non 9*) wP. λαμβανη z *sem.* ευρισκεi P. ευρησει L*. ευρησκει L**. ανοιχθησεται H. 11. +εξ (*ante υμων*) iwLH** *sem. z sem.* αιτηση z *sem.* επιδωση *prim.* L. επιδοση bis z. -ει και ιχθυν *ad fin. vers. L.* η (*pro ει*) ivWHPz (η P, -και v z *sem.*). ιχθυως P. οφιν H *sem.* P. 12. init. η P. -η z. -εαν L. αν z* *sem.* αιτηση ivHz. αιτηση w. ο ων (*pro ωον*) P. ωον z *sem.* επιδωση L. επιδοση z. 13. ουν P. οντες ivw, οντες P (*pro υπαρχοντες*). οιδατε P. δοματα αγαθα ivwLHPz (δωματα iv*LP). διδωναι P. πασω P. ο πηρ υμων ο ουρανιος z *sem.* +υμων (*post πηρ*) Hz *sem.* ξ (*pro εξ*) L. δοσει

z sem. — $\overline{\pi\nu\alpha}$ i*. $\overline{\pi\nu\alpha}$ ἅγιον *super ras*, H sem. αγαθον (*pro* ἅγιον) z sem.
 14. ἦν *prim.*, ἦν *secund.* H. ἐκβαλων z. αὐτῷ L. και ἐγενετο (—δε) L.
 ἐκβληθέντος και (*pro* ἐξελθόντος) L. εθαυμαζον H z. οι ὄχλοι H. 15. +τω
 (*ante* αρχοντι) i w L H z. *fin.* + και αποκριθεις ειπεν πως δυναται σατανας σατα-
 ναν εκβαλλειν w. 16. ἑτεροι H. ἐξ ουνου ἐζητουν αυτω (—παρ') L.
 17. τα διανοηματα αυτων w. διαμερισθεις *mutat. in i.* μερισθεις z.
 ἐποικον w H. 18. σατανὰς i z. εμερισθη i. λεγεται i. εκ (*pro* εν) L. εκ-
 βαλειν i. —με L. με εκβαλειν H. με εκβαλλειν z. 19. —*ab initio usque*
ad δαιμονια L. εκβαλω i H. οι H. —οι z. εκβαλουσι i H. εκβαλλωσι v.
 εκβαλλουσιν w L z. αυτοι ὑμων εσονται κριται i. αυτοι κριται ὑμων w L H z.
 ἐσονται H. 20. *init.* ει δε εγω i. +εγω (*ante* εκβαλλω) L. εκβαλλονται
 (*pro* εκβαλλω τα) z. ἄρα i w z. 21. ὅτ' αὖν (*sic ferè* v. 24, 34, 36) w H.
 καθοπλησμενος i. καθωπλησμενος H. καθοπλισμενος z. φυλασσει i. βλεπει
 (*pro* φυλασσει) L. +φυλασσων (*post* αυλην) L. εστιν w. 22. ἐπ' αὖν i, ἐπ'
 αὖν v z (*sic* v. 34 *etiam* w). απελθων i. νικησει i. νηκηση L*. +και (*ante* την
 πανοπλιαν) L. αἰρει w L H z. επεποιθη i L z. σκυλλα i, at σκευη w. δια-
 δδουσιν z. 23. ὦν w H. ὦν z. εστιν w H *sem.* z. *Totus versus in L ita*
legitur : ὁ μηων μετ' αυτον σκορπιζει. 24. +δε (*post* ὅτ' αὖν) i. ἀκαθαρ-
 τον H. ἀνδρων w. ζητων L. εῦρισκων i L z. οἶκον H. 25. *init.* ελθων
 i w L H z. +σχοлаζοντα (*ante* σεσαρωμενον) i L —και *secund.* i. κεκεκοσμημενον
 v. κοσμημενον w* H*. 26. μεθ' ἑαυτου ἑτερα πάντα πονηροτερα ἑαυτον
 ἑпта L. ελθοντα v. 27. ἐγενετο L. εκ του οχλου φωνην w. ὄχλου P.
 μαστοῖ P. 28. ειπεν w H P. —γε w* (w** *supra*). των (*pro* του) i*. *fin.*
 —αυτον w*. 29. επαθροιζομενων των οχλων z (—δε) *init. peric.* ἡρξατο H.
 +γενεα (*ante* πονηρα) L H z. εστιν w L z. ζητει w z. αὐτὴ (*pro* αὐτῇ) L. ιωνὰ i.
 ιωανᾶ L. 30. ιωανὰ L. νηνευιταις i. οὗτος L. *fin.* +σημειον z. 31. βα-
 σιλεισσαι i. ιωτου i. —των *prim.* L. σολομωνος *prim.* i. σολομωνος *bis* v, *prim.*
 L, *secund.* i H [*cum Elzev.* w z]. —αι ιδου πλειον σολομωντος L. ὡδε (*sic* v. 32)
 w z [*non* i L]. 32. νηνευιται i w L. αναστησετε L*. μετενησαν i. ιωανὰ
prim. (—και) L*. ιωνὰ *secund.* i. 33. —δε i v* w. ἸΑψας (ἸΑ *rubro*) w*.
 κρυπτον H** z. οὐδε H. μωδιον i. —ουδε ὑπο τον μωδιον L. ἀλλ' i v w H z [*non*
 L]. οι w. βλεπουσιν i z *sem.* βλεπωσι το φως (*pro* φεγγος) L. 34. —ὁ
secund. w. ὀφθαλμος *secund.* w, *bis* H. οὖν H. ἀπλους ει i. ἀπλος L.
 ἡ *bis* w H. —και *prim.* i L z. φωτινον (*sic* v. 36 i *bis*, w *prim.*, L *secund.*) i L.
 εσται (*pro* εστιν *secund.*) w. ἐπ' αὖν z. ει (*pro* ἡ *secund.*) i L. *fin.* +εστι i,
 εσται w. 36. εχων i. φωτινον *prim.* w. μερος τι w L. ὅς (*pro* ὡς) i.
 φωτιζει i L z. 37. *init.* εν δε το i. +αυτον ταυτα (*post* λαλησαι) i L H z.

Ἡρώτα (H *rubro*) w. ἐρώτα L. ἡρώτα z. -τις L. αριστησει LHz. *fin.*
 και εισελθων (-δε) εις την οικιαν φαρισαιον ανεκλιθη L. 38. προτερον L.
 -προ L, at πρω H. 39. ειπεν Hz. καθαριζεται L. του ποτηριου ἡμων (*loco*
 ὕμων) L. ἀρπαγης H. 40. οὐχ iνwHz. εποιησεν vWLHz. 41. αι-
 ροντα z. ἅπαντα Hz. ὕμιν ἅπαντα καθαρα εσται L. ἐσται H. εσται z.
 42. αλλα vL. οὐαῖ (*sic* vv. 44, 46, 47, 52 non 43) w. οὐαί (*sic* sem. 43, 44,
 46) H. φαρισαῖοις (*sic* v. 43 i) iz. αποδεκατονται H. ἡδυσσμον v. +και το
 ανηθον (*post* ἡδυσσμον) L. πυγανον L. παρερχεσθαι LH. κρισην i. +δε
 (*ante* εδει) wLHz [*non* v]. εδει H. ποιειν i. αφειναι v*. 43. +και την
 πρωτοκλισιαν εν τοις δειπνοις (*post* συναγωγαις) L. ἀσπασμους Hsem. 44. ἡμιν
 L*. εσται iz sem. αδειλα i. ἀδηλα wH sem. -οί *secund.* iνwLHz. ἐπ'
 ἄνω v. 45. -και L. ὕμας ?H* sem. ἡμας H sem. 46. ειπεν vLHz. +και
 (*post* ὕμιν) H sem. τοις ἀνοῖς H sem. +βαρεα και (*post* φορτια) H sem. ἐνι
 H sem. οὐ H sem. προσψαυεται L. 47. οὐαῖ P. οἰκοδομειτε (*sic* v. 48)
 w. οικοδομειται L*. μνημια P. 48. ἄρα iνPz. ὅτι (*pro* και) L. ἡμων
 (*pro* ὕμων) P. +οἱ δε πρὸς ὕμων (*ante* ὅτι αυτοι) L*. -αυτους P. *fin.* τους
 ταφους αυτων οἰκοδομειτε L. 49. διατοῦτο (*sic* v. 19) vWLHz [*non* i]. -και
prim. i. αποστελλῶ i. -και *tert.* wL. αποκτενουσιν z. εκδιωκουσιν L.
 50. εκδικηθη (*pro* εκζητηθη, non v. 51) P. αἷμα H. εκχυννομενον wH. εκ-
 κεχυμενον L. -απο της γενεας ταυτης (*spatio quodam relicto*) L. 51. +του
 δικαιον (*post* αβελ) iw. απολλομενον v. απολωμενον z. απολελυμενον L.
Ras. in H *ante* θυσιας. οἰκουwP. +'τι (*ante* εκζητηθησεται) L. 52. εἶραται
 z. +και (*ante* αυτοι) L. εἰσηλθετε wH. εισηλθατε L. 53. -λεγοντος *usque*
ad προς αυτους L (*incipit* και ηρξαντο L). προς αυτους ταυτα z. +ενωπιον
 παντος του λαου (*ante* ηρξαντο) i. -ενεχειν και w* (*habet marg.* ενεχειν w**).
 συνεχειν (*pro* ενεχειν) v. συμβαλλειν αυτω (*pro* αποστοματιζειν αυτον) L.
 54. -και iνwLz. -τι i [*non* Lz]. τι θηρευσαι w. κατηγορησουσιν L. -ινα
 κατηγορησωσιν αυτον i.

CAP. XII. 1. επισυναχθησων iz. ὥστε w, ὡς (*pro* ὥστε) z. +δε (*post*
 ηρξατο) L. πρωτον *cum* *præcedent.* vwz [*non* iL]. ἑαυτους (*pro* ἑαυτοις) i.
 2. -δε LPz *init. peric.* εστι συγκεκαλυμμενον i. συγκεκαλυμμενον H. 3.
 σκοτεια iwP. +αι (*ante* ειπατε) L. ακουσθησεται, σθ *mutat. in* P. οὐς wL.
 ταμειοις w. ταμιοις P. δοματων LP. 4. *In* L λεγω *in textu illegibile*,
habet L** *marg.*, *sic* περι et v. 6 του θῦ. φοβηθήτε P. αποκτενοντων iνw
 LHPz. τι περισσων i. τι περισσοτερον L. 5. ἡμιν (*pro* ὕμιν *prim.*) L.
 φοβηθεῖτε (*pro* φοβηθῆτε) v*. φοβηθεῖτε (*pro* φοβηθῆτε· φοβήθητε) L.
 φοβηθῆτε (*pro* φοβήθητε *prim.*, non *secund.*) w. φοβηθήτε (*pro* φοβήθητε

prim.) wP [*cum Elzev. H.*]. —εξουσιν εχοντα i. εχοντα εξουσιν wLPz.
 ἐκβαλλεῖν w. 6. πωλειτε i. πωλονται L. πολειτε P. ασαριων P. επιλε-
 λυσμενον iL*. 7. αἱ HP. αριθμονται w. ἡρυθμονται L. ἡριθμονται P.
 οὖν P. φοβῆσθε z. *fin.* +ὕμεις wLHP. 8. ὁμολογήσει (*pro -ση*) P.
 ὁμολογήση (*pro -σει*) iLH. ἑαυτον (*pro εν αυτω*) L. αγγελω P*. 9.
 απαρνησαμενος L. εμπροσθεν (*pro ενωπιον prim.*) w. 10. το πῖνα το ἄγιον
 L. 11. ὅτ' ἀν iH (*sic w v. 54, 55, non iz*). ὅτ' ἂν w. ὅτ' ἂν P. εισφε-
 ρωσιν i. προσφέρουσιν w. eis (*pro επι*) L. μεριμνησητε L. α *pro ἡ prim.*
 L*. ἡ *bis* P. απολογησεσθε vH*. απολογισθησθε z. 12. δη (*pro δει*) P.
 13. ειπεν (*sic v. 15, 16, 18, 20, 22, 41, 42*) w. ὄχλου H. την κληρονομίαν
 μετ' εμου Hz. 14. —ανθρωπε L. κατεστησεν wH. ἡ H. κριτην η δικασ-
 την (—μεριστην) L. *fin.* ἡμας w. 15. ειπεν (*sic v. 13*) Hz. ὁρατε H.
 φυλασσεσθε H. πασης (*pro της*) iWLHz [*non v*]. οὐκ' z. περισσευειν H.
 εστιν *transfertur in w in locum post ουκ.* αυτω (*pro αυτου prim.*) v. 16.
 ηυφορησεν w. ηφωρισεν (*vel -εισεν?*) L. 17. συναξαι L. 18. —και ειπε i.
 ειπεν (*sic v. 20*) HPz. μειζωνας P. οἰκοδομησω wP. γεννηματα iVHPz.
 τον σιτον (*pro τα γεννηματα*) L. τα αγαθα μου και τα γεννηματα μου w.
 19. ἄγαθα H. +και (*post πτε*) L. 20. αφρον wLH [*non iVpz*]. απετουσιν
 iP. απαιτουσιν απο σου την ψυχην σου L. τινη P. 21. οὗτος L. —ὁ L.
 εθησαυριζον L. +εν (*ante ἑαυτω*) i. *fin.* +ταυτα λεγων εφωνει (—*vη w**P*)
 ὁ εχων ωτα (ὡτα *w**P*) ακουειν ακουετω iVw**LHPz. 22. διατοῦτο iLz.
 λεγω ὑμιν LHz. —ὑμων w. μηδὲ iVwLz. +ὑμων (*post σωματι*) LHz. 23.
init. +ουχι Hz. +γαρ (*ante ψυχη*) L. τω (*pro το*) w. 24. εστιν w. τα-
 μειον L. ὁ δε θς (—και) L. αυτα L. 25. ἐξ' z. προσθηναι iVHz. ἕνα H.
 26. οὔτε L. 27. νηθι i. +ὅτι (*ante ουδε secund.*) iL. 28. *init.* ἴδε (*pro ει δε*) v.
 του αγρου (—εν) Hz. σημερον εν τω αγρω w. του αγρου σημερον εν αγρω
 οντα L. αὔριον wHL? οὗτος αμφιεννυσιν L. αμφιεννυσιν H. ὀλιγοπιστοι
 iW. 29. φαγησθε L. και (*pro η*) Hz. ποιητε ?w*. 30. επιζητουσιν L.
 οἶδεν H. χριζετε i. χρηζητε w. *fin.* +ἀπαντων Lz. 31. *init.* λην *initio*
linea i. +πρωτον (*post ζητετε*) L. —παντα vHz. 32. ηὔδοκυσεν P *sem.*
 33. πωλυσατε L. πολησαται P *sem.* βαλλαντια wLz [*non H*]. ανεκληπτου
 P *sem.* z. —εν z. οὐκ' P *sem.* διαφθηρει iP *sem.* 35. ἑστωσαν z. αἱ οσφυνες
 ὑμων iVw. καιομεναι ?L*. κεομενοι P *sem.* 36. ὅμοι L. αυτων (*pro ἑαν-*
των) L. αναλυση i. 37. εὔρησει P. περισσεται i*H*?. ανακληνεί P *sem.*
 διακορῆσαι z. 38. —ελθη *prim.* i. ἐλθη w. —φυλακη *prim.* i. η (*pro και*
secund.) i. +εαν (*ante εν τη τριτη*) w. και ελθων (*pro ελθη και*) w. εὔρη P.
 εὔρει z. οὕτως iVwLHPz. —εισιν i. οὔτοι (*pro εκείνοι*) v. 39. ειδει v.

ἡδη w. ἡδεi P sem. ἰδη P sem. φυλακη (pro ὥρα) H. οἰκοδεσποτης wP. εγρηγορισεν i. -αν secund. i wLH*. αφηκεν wP. την οικιαν iP sem. (οἰκίαν P), at οἶκον P sem. 40. οὐν P. ἐτοιμοι P. ἡ P sem. δοκεται i. 41. -κυριε L. ὑμας i. 42. και ειπεν (-δε) L. ἰς (pro κς prim.) iL. ἀρα ἰνz. εσται i w. οἰκονομος wH. ὁ (pro και) v. +αυτου (post κς secund.) iz. θεραπιας i. -αὐτου i. +αυτοις (post διδοναι) L. -το L. 43. εὕρισει L. εὕρησει H. οὕτως ποιουντα LHZ. 45. ειπει w. +κακος (ante δουλος) L. μου ὁ κς ελθειν w. τε iLz. -τε w. 46. ἡ prim. ἡ secund. H. οὐ H. ὦ (pro ὥρα) L. *Rasura in w inter ουπ (sic) et γινωσκει. ὑποκριτων (pro απιστων) H.* 47. αυτου (pro ἑαυτου) v wLz [non i]. -ἐτοιμασας μηδε L. ἐτοιμασας H. η (pro μηδε) i. μηδὲ vHz. δαρρησεται (sic v. 48) z. 48. -δε z sem. *initio peric.* ἄξια H. ὀλιγας i wH. ἐδωθη H sem. παρεθετο H sem z. παρευθετο H sem. αιτησωσιν i, at ζητησουσιν v. 49. ἦλθον H. επι (pro εις) wLHz. ιδιανηφθη L. 50. βαπτισθηναι H. συνεχωμαι w. οὐ iH, at ὅτου wL. 51. αλλα (pro αλλ' η) L. 52. ἐνι H. τιμι (pro ἐνι) z. διαμερισμενοι i w. τρις (pro τρεις) LH. δυσιw. τρισιν wLz. 53. *init.* +και L. διαμερισθησονται Hz. επι (pro εφ') i wHz [non L]. εφ' υῶ πῆρ w. 54. ελεγεν w. ὄχλοις H. ὅτ ἂν H hic. ειδητε z. -την L. ανατελουσαν L. +ὅτι (ante ομβρος) i wL. οὐτως ἰν wHz. οὗτος L. 55. λεγεται w. καυσον εστι z. *fin.* +οὕτως i, οὗτος L. 56. του ουρανου και της γης i wHz. οιδετε? (οι mutat.) L. οίδατε H. δοκιμαζεται H. 57. διακρινεται Hz*, διακρινετε z**. 58. ὑπαρχοντα L, επαρχοντος z (pro επ' αρχοντα). κατασυρει συ σε προς τον κρητην L παραδωσει L. πρακτωρι wz. βαλη ἰν wz. βαλλει L. βαλει H. 59. εξελθεις H. ἔωσοῦ H alii. τον (pro το) ἰν w [non z]. αποδωσης L.

CAP. XIII. 1. ηλθον τινες (-δε) H. -εν L. απαγγελοντες wHP. ευηξε i*. το αιματι πηλάτος εμιξεν P. πιλάτος i wH. εμιξεν wL. 2. αποκριθεις δε (-και) HP. οὔτοι οἱ γαλιλαιοι L. γαλιλαῖ H. ταυτα (pro τοιαυτα) i. +τα (ante τοιαυτα) L. 3. ἐάν P. μετανοσητε iLHz, μετανοειτε vP (sic v. 5). παντως (non v. 5) vP*. ὡσαύτως P, at ὁμοιως L. απολεισθαι L. 4. *init.* ει (pro η) L. ἡ P. ὀκτῶ (sic i vv. 11, 16) iHz. ὀκτὼ (sic vv. 11, 16) w. ὀκτῶ P. σιλωαμ' P. οὗτοι iH, οὔτοι P, at αυτοι wL (pro οὔτοι). ὀφειλεται wP. ὀφειλετε H. +τους (ante ανθρωπους) L. -εν secund. iP. ἰλημ H. 5. αλλα w**. ἐάν H. 6. ελεγεν wHP. την παραβολην ταυτην w. συκην iLHz. τις ειχεν i w. ειχεν P. ηλθεν wH. ἦλθεν P. ζητων καρπον ἰν wL HPz. -εν αυτη w*. εν ἑαυτη v. οὐχ' (sic etiam P v. 7) ἰν wHz. εἶρεν P. 7. ειπεν wLHPz. *μ mutat. in αμπελουργον* L. +αφ' οὐ (post ετη) L. -εν H. αυτη (pro τη συκη ταυτη) i. εγκοψον ουν L. ἵνα (-τι) P. ἴνατί z. καταρ-

γη νLH*P. καταργης z. 8. ειπεν (pro λεγει) z. έτος w. βαλλω i.
 βαλῶ L. κοπριαν iν* w. κοπρον L. κόπρια Hz [P cum Elzev.]. 9. ποιησει
 iP. Post καρπον legit L εις το μελλον δε ει μή ποιηση (sic) εκκοψον αυτην.
 εις το μελλον· ει δε μηγει i. εκκοψης z. fin. + ταυτα λεγων εφῳνει ὁ εχων
 ωτα (ῶτα P) ακουειν ακουετω HP. 10. ἦν (non v. 11 bis) w. ἦν P. + ὁ is
 (post διδασκων) v. -εν secund. L. σαββασιν ν*LPz. αββασι H*. 11.
 ιδου (sic v. 16) P. ἦν prim., ἦν secund. P. ασθειας (sic v. 12 iP* sem. P sem.)
 P* sem. P sem. έτη L. ετι H. ὀκτῶ HP. δυνομενη P sem. εις το παντελες
 ανακυψαι L. 12. προσεφωνησεν wLH**P sem. P** sem. γυναι iLz. + απο
 (post απολελυσαι) wP. 13. παρὰ χρῆμα i. παραχρειμα P sem. ιαθη (pro
 ανωρθωθη) i. ανορθωθη LPz. εδοξαζεν wH**P. 14. αρχησυναγωγος LP.
 το σαββατον L. ελεγεν wH**P. ὀχλω HP. δη (pro δει) H*?P sem.
 αυταις (pro ταυταις) wL. ταυτες P. ούν (sic v. 15, P sem.) P. ερχωμενοι
 ?L. θεραπενεσθαι P* sem. 15. -ουν P sem. δε (pro ουν) L. -αυτω L.
 ιησους (pro κς) iL. ὑποκριται iνwLH*P [non z]. εκαστος H. ἡ P. ὄνον HP.
 τον ονον αυτου η τουν βουν L. -απο της φατνης L. 16. + την (ante θυγα-
 τερα) P* sem. θυγατεραν iLP sem. z [non vH]. άβρααμ iνwL?Hz. άβρααμ
 P. ούσαν P. ἦν (pro ἦν) wL (sic w, v. 21), at ἦν H. εδυσεν L. σατανάς iz.
 δεκα (α mutat.) P sem. ὀκτῶ P. -ετη (ετι i**) i*. εδη w*P. 17. κατασι-
 χυνοντο L. κατήσχυνοντο P sem. -πας P sem. λαος (pro οχλος) i. ὄχλος
 P sem. εχερεν P sem. πασιν P. γενομενοις v. 18. ελεγεν w. ελεγεν
 ον (-δε) L. + ὁμοιωματι (ante ὁμοιωσω) L. ὁμοιωσω i. 19. init. ὁμοιωθη
 ἡ βασιλεια των ουρανων HPz init. peric. εστιν w. συναπεος w. συναπεως
 L*. ὃν (pro ὃ) iνwLHPz. εαυτον L*, αυτου wP (pro εαυτου). ηυξησεν
 wH**. ηύξησεν P. κατεσκηνουν L. 20. init. -και iνwHPz. παλην P.
 ειπεν wHPz. 21. ὅμοια z. εστιν wP. εκρυψεν iνwz [non LP]. αλεύρους·
 ἄτα P. έως P. εζημωθη L. 22. πολισ P. κωμας και πολεις L. ποριαν v.
 εν (pro εις) wL. ιλημ H. 23. ειπεν bis wPz. ὀλιγοι iwPz. ει (pro οί) i.
 σωζωμενοι L. fin. ειπεν (-προς αυτους) L. 24. αγωνιζεσθαι L*. 25. εαν
 ελθη (pro αν εγερθη) L. οίκοδισποτης P. αποκλεισει i. αποκλησει P.
 θυρα bis i. αρξεσθε L. εστάναι iw. εστάναι v. εστάναι HP. στάναι L.
 οἶδα (sic 27) w. -και αποκριθεις ερει ὑμιν P* (habet P** marg.). οὐκ' οἶδα
 (sic v. 27) P. 26. Deest hic versus usque ad v. 27 ποθεν εστε in i. αρξησθε
 v wLHP. εφαγωμεν P. επιωμεν P. 27. εσται P. αποχωρειτε (pro
 αποστητε) P. έμου P. -οί vH. 28. ὀδοντων wHP. ὅτ' ἂν wH. ὅτ' ἂν P.
 ὀψησθε iwHP. οψεσθε L. άβρααμ iνwLH [non P]. -ύμας δε usque ad fin.
 v. 29 L. 29. -απο secund. iνwHP. ανακληθισονται iνwP. 30. εισιν

bis w. 31. ταυτη (pro αυτη) w. ώρα (pro ἡμερα) L. προσηλθ H*. -αυτω H. μελλει (pro θελει) H. 32. -αυτοις w. αλωπεκι vW H. ταυτα (pro ταυτη) z. εκβαλω i. αύριον (sic etiam H v. 33) wz. -και τη τριτη usque ad αυριον v. 33 L. 33. -τη z. ερχομενη iL. 34. -ῆ L. αποκτενουσα H*. αποκτενουσα H**z*. ει in αποκτενουσα mutat. in i [vWL cum Elzev.]. αποσταλμενους i. αυτην iVWLH. ἦελησα w. επισυνᾶξαι i. ορνεις L. τα εαυτης νοσσια vW. νοσιαν H*. 35. ιδου H. αφιετε z. οίκος w. -ερημος w*L (habet w** marg.). λεγω δε (-αμην) iVWLHz. ιδητε με w. ειδητε με L. -με z. ειδητε z. ἡξει i. ἡξη v. ἡξει H. -εως αν ἡξη w* (απαρτι εως αν ἡξει w** marg.). ειπητε μοι (-ἡξη οτε) L.

CAP. XIV. 1. -και L. -εν τφ L. εισελθειν L. -αυτον L. οίκον HP. των φαρισαιων των αρχοντων v. ἦσαν w. ἦσαν HP. 2. ἰδοῦ P. ἦν wP. ὑδροπικός L. ὑδροπικως P. 3. ειπεν (sic vv. 5, 19, 20, 21, 25) wHP. νομικρους P*. εξεστιν H**. +η ου (post θεραπευειν) L. 4. +αυτου (post επιλαβομενος) L. -αυτον L. απελυσεν i*wLP. 5. -αποκριθεις wL. ειπεν L. ειπε [v w] προς αυτους iW. ορος L, υς HP (pro ονος). ἡ P, at υίος η βους η ονος i [non habet z]. πεσειται wL. -και secund. L. οὐκ P. -εν wL. 6. αποκριθεναι i. 7. ελεγεν wH**P. πρωτοκλησιας (sic iVLP v. 8 πρωτοκλησιαν) iV LHP. προτοκλισιας w. εξελεγχοντο L. 8. ὅτ' αὖν (sic v. 10 bis H; non i vv. 10 prim., 13) iH. ὅτ' αὖν (sic vv. 10 bis, 12, 13) w. ὅτ' αὖν (sic v. 10) P. κληθῆς v. κλιθης w*. κληθεις (pro κληθης et iterum pro κατακληθης) P. κατακληθης vW. μήποτέ P. εντημωτερος vL. εντημωτερος (-σου) P. ἡ wP, ει L (pro η). 9. ὥσσε (pro ὅ σε) L. ερη H. τοτου prim. w. μετα vLH* P. 10. πορευθς L. αναπεσειwLH [non v]. αναπεσαι P. ὅτ' αὖν secund. (sic iH v. 12) i. ἐλθη w. κεκληκος i. -σε L. ειποι L. ειπει vP. προσαναβηθη P. δοξαν i*. +παντων (post ενωπιον) iL. ανακειμενων w. 11. ὁ δε ταπεινων εαυτων (-και) L. -και ὁ ταπεινων ad fin. vers. v. 12. και ελεγε (-δε) z. ελεγεν wH. ποιη v. δυπνον hic i. φωνη z. μὴδὲ ter iVwz, bis L. μὴδὲ ter H. -μηδε τους αδελφους σου L. συγγενης i*. γειτwnας i. τους γειτονας σου τους πλουσιους L. αντικαλεσουσι σε L. αντικαλεσωσιν H. ανταποδωμα vZ. 13. αλλα Hz. ὅτ' αὖν H. ποιεις LH. χολους L. 14. εστιν (pro εση) z. και (pro ὅτι) L*. δε (pro γαρ) L. 15. μακαριον ὅστις φαγητε L. αριστον wLHz [non i]. των ουνων (pro του θῦ) L. 16. εποιησεν wP. μεγαν LH*z. εκαλεσεν wP. 17. απεστειλεν P. κεκλημενεις w. ερχεσθαι iW. ἡδη wHP. ἡδεις. ερχεσθε ὅτι ἡδη bis script. L (έρ. secund. L). ἐτοιμα HP. εστιν LP. 18. ἡρξαντο HP. παρετίσθαι H. παρετεισθαι P. παραιτεισθε vZ. ἡγορασα (sic v. 19 Hz) wHPz. αναγκειν H. ειδειν i. εχω

(*pro* εχε) L. 19. ἑτερος (*sic* v. 20) H. ειπεν (*sic* v. 20 L, vv. 20, 21 HPz) LHPz. ἡγορασα P. πεν H*. δοκιμάσαι i* v. z. —με L. 20. ἑτερος *hic* i. διατοῦτο vW Lz [*non* i]. 21. παραγεναμενος L. —εκεινος wL. απηγγηλε i. απηγγειλεν wP. ἑαυτου L. οργισθης i. οἰκοδεσποτης wP. χολους i. —και χωλους L. +τους (*ante* τυφλους) L. και τυφλους και χωλους w. ὥδε z *solus* (ὥδε P). 22. προσεταζας L. εστιν iW LPz. 23. γεμησθη iP. γεμιστῇ w. μου ὁ οἶκος w. οἶκος P. 24. οὐδεὶς P *pass.* γευσηται iP. γευσετε H. *fin.* +πολλοι γαρ εισι (vP) κλητοι, ὀλίγοι (ὀλ. LH z) δε εκλεκτοι iV** w** LHPz. 25. τω iV (*pro* αυτω) v. ὅχλοι H. ειπεν Hz. 26. αυτου (*pro* ἑαυτου *prim.*) iV wL. —και την γυναικα *usque ad* αδελφας i. ἀδελφας w. ἐτι H. ἑαυτου *secund.* w, bis H. την ψυχην αυτου L. ειναι μαθητης iW L [*non* v]. 27. *Deest in* L. ὅστις w. βαστασει z. ἑαυτου iH. ακολουθει (*pro* ἐρχεται) w. ὀπισω wH. ειναι μου iHz. 28. +ὁ (*ante* θελων) v. πῦργον iV z *ferè.* οἰκοδομησαι (*sic* w v. 30) wH. καθησας ψιφίζει H. εις (*pro* προς) iV L. ἀπαρτισμον w. 29. μηπω τεθεντος L. *Rasura ante* θεντος iV i. θεμελιου L. —και i. ισχυσαντος Hz. αρξονται iLz. αυτω εμπαιζειν wHz. αυτου (*pro* αυτω) L. 30. οὗτος H. ἡρξατο H. 31. *init.* ει (*pro* η) L. ἡ H. καθησας LH, at πρωτον καθισας Hz. ἐνδεκα (*pro* εν δεκα) L. χιλιασιν v. ὑπαντησαι L**. απαντησαι εν δεκα χιλιασιν i. εικοσι v. χιλιαδῶν iL. προς i, ὑπ' v (*pro* επ'). *fin.* αυτω L. 32. ἐτι H. πορρω αυτου iV wHz [*non* L]. οντως w*. πρεσβιαν H. εις (*pro* προς) w. 33. οὗτος L. ἐξ' w. ὑπαρχουσιν ἑαυτου v. ὑπαρχουσιν αυτου w. ἑαυτου H. ειναι μου Hz. 34. +ουν (*post* καλον) L. ἄλας bis wH. +και (*post* εαν δε) Hz. μαρανθη L. αρτιθησεσθε L**, αρθηθησεσθε L*. οὔτε *prim.* οὔτε *secund.* H. +την (*ante* γην) L. εστι i. βάλουσιν i. βαλλοῦσιν αυτω L. ὅτα wH.

CAP. XV. 1. ἦσαν wH. αυτω εγγιζοντες wL. 2. οἱ γραμματαις και οἱ φαρισαιοι iL. οὗτος H. ἁματωλους L*. *fin.* αυτους z. 3. ειπεν wHPz (*sic* vv. 17, 21, 22, 29 et v. 11 w). —λεγων L. 4. —ανθρωπος i. ἐξ αυτων ἐν L. ἐξ' w. ουχι (*pro* ου) LH. καταλιπει v. z. ἐνενηκοντα εννεα (*sic* v. 7 iLz) i. ἐνενηκονταεννεα (*sic* v. 7) v. ἐνενηκοντα ἐννεα (*sic* v. 7 wH) Hz. ἐνενηκονεννεα (+προβατα) L*. ἐνενικοντα ἐννεα w. τω H. απωλωλος (*sic* v. 6 v*) v. απολωλος L. +οὐ (*post* ἑως) Lz. εὔρη w. εὔρει αυτῶ L. 5. επιτηθησιν H. ὠμους Hz. αυτου vW Lz [*non* i]. ἑαυτου H. 6. οἶκον H. συγκαλειται iL. συγχαρηται L*?. εὔρον (*sic* v. 9) H. προσωπονβατον L*. —μον z. 7. οὕτως (*sic* v. 10) iV wHz. οὗτος (*sic* v. 10) L. εστιν (*pro* εσται) z. ἐνι ἁμαρτωλω (*sic* v. 10) H. ἡ z. δικαιων z. εχουσιν H. 8. ἡ H. δραγμας w*. δραγχμας L. εχουσα δραγμας i. απολεσει H. δραγμην i

[*non w*]. δραγμην L. ουχ L. ούχι H. άπτειw H. σαρει i L. οίκιαν w. έως H. -ότου L. εύρη H. 9. v *in εύρουσα mutat. in* L. εύρουσα H. συγκαλει v w z [*non L*]. γιτονας i. εύρον w. δραγμην i. δραγμην L. ήν w. ήν H. απολεσα i L H. 10. ούτως H. εσται (*pro γινεται*) L. +εν ουνw (*ante ενωπιον*) L. αγελων v. 11. -ειπε δε L. ειχεν w H** P. 12. νεοτερος (*sic v. 13*) P. επιβάλουν i. ούσιας? w. διηλεν i H. 13. πολας i. συννγαγων P*. κακει L. διεσκορπισεν w L H** P. ασωτος i H P. 14. λοιμος L*. ήρξατω P. ύστερησθαι L. 15. εκολληθει i. εκολλυθη L. ένι H P. πολλων P. 16. επεθυμη γεμησαι P. χορτασθηναι (*pro γεμισαι την κοιλιαν αυτου*) L. εισθιον L. ήσθιον P z. και *secund. bis script. z.* ουδέis P *passim.* +τις (*post ουδέis*) L. 17. εφη (*pro ειπε*) L. πώς οι (*pro ποσοι*) i w L P. περισενουσιν P. λοιμω (*cf. v. 14*) L*. απολλημαι L. απολυμαι P. 18. ερωτω (*pro ερω*) L. 19. -και v w* P. ούκετι (*sic v. 21*) i w P z [*non L H*]. ένα P. μισθιον P. 20. ηλθεν w H**, ηλθεν P. αυτου (*pro έαυτου*) i w L z. ιδεν w P. ευσπλαχμισθη P. επεσεν i w L z. κατεφηλησεν P. 21. -και *secund. w**. ει μη (*pro ειμι*) L. 22. -την *prim. w**. χειραν P. *fin.* +αυτου i w L. 23. -τον μοσχον w* (*habet marg. w***). 24. ό υιος μου ούτος L. μου ό υιος w. ήν *bis* P. ανεζησεν i w L H P**. -και *secund. i w L*. απολωλος (*sic v. 32 i L P z*) i w* L P z. -ην *secund. L*. ηύρεθη P. ήρξαντο P. 25. ήν w. ήν P. ηγγιζε L. ηγγισεν τη οίκια ηκουσεν w. ηγγισεν H**. ήγγησεν P. οίκια P. ήκουσεν H**. ήκουσε H* P. χωρων? H*. 26. ένα P. τινα (*pro τι*) i. +αν (*ante ειη*) L. *fin.* τουτο w. 27. ήκει i H. εικει P. απελαβε z. 28. ώργισθη L P. ούν P. παρεκαλη w*. 29. +αυτου (*post πρι*) L. τώς αυτα H. ουδεπο z. ημοι L*. 30. ό *prim. w*. ούτως P. καταφαγών i z. ήλθεν P. 31. +πηρ (*ante ειπεν*) L. μετεμου *mutat. P*. 32. δει (*pro δε*) L. -και χαρηναι w* (*habet marg. w***). εδη P. +και αγαλλιασθηναι (*post εδει*) w. ήν *prim. P*. ανεζησεν w L H** P. -και *tert. i L*. ήν *secund. w P*. -ην *secund. L*. ηύρεθη H. εύρεθη P.

CAP. XVI. 1. ελεγεν w. -και *prim. L*. -αυτου L. οίκονομον w H. διεβληθει L. ως H. 2. -αυτου L. τουτω w. οίκονομιας (*sic v. 4*) w H. -σου *secund. w*. δυνησει i. δυνει L. δυνη z. 3. ειπεν (*sic vv. 7, 24, 25, 27, 31*) w H z. η *in ποιησω mutat. i.* -μου z. αφερεται i. οίκονομιαν H. αφαιρεται με της οίκονομιας (-απ' εμου) w. απο σου (*pro απ' εμου*) v. αίσχυνομαι H. 4. ότ' άν H. ότ' άν w. αποσταθω L. +εκ (*ante της οικονομιας*) L z. δεξονται i L. *fin.* έαυτων z. 5. ένα έκαστον H. χρεωφειλετων i. χρεοφειλετων v. χρεόφειλετων w. αυτου (*pro έαυτου*) i w* L. έαυτου H. ειπεν w H, ειπεν αυτων v (*pro ελεγε*). -τω πρωτω H. ωφειλεις i. οφειλης

(non v. 7) L. ὀφείλεις (sic v. 7) WH. +συ (ante τω κω) iz. 6. ἑκατον βα-
τους καδδους H*. καδους (pro βατους) z. ελαιω L. ὁ δε (pro και prim.) L.
7. ἕτερω H. ειπεν L. συτων (pro σιτον) L*, at σιτους H*. -και prim. L.
ὀγδοηκοντα WH. 8. οἰκονομον WH. φρονημοτεροι z. γεννεαν? H*. εισιν
wLz. 9. +ὑμιν (ante ἑαυτοῖς) i. ἑαυτους H* z. μαμονᾶ (sic v. 11, non 13)
L. ὅτ' ἂν iwH. εκλειπητε ivz. εκλειπη (sic) L. δεζονται iLz. ἡμας (pro
ὑμας) w. fin. κηνας L. 10. εστιν bis wLP. 11. οὖν (sic v. 27) P. μα-
μωνᾶ i. εγινεσθε (sic v. 12) L. πιστευση LP. 12. ὑμων (pro ὑμιν) L.
13. οὐδεῖς P. ικετις i. οἰκετης WP. ἡ bis HP. ἕνα P. μῆσήσει P. ἑνος P.
14. ἡκουον w. ἡκουων P. παντα ταυτα w. -παντα H. -και prim. i. οντες
(pro ὑπαρχοντες) L. 15. εσται i. ἔστε vH. ὑψῖλον P. αυτου (pro του
θῦ) P. fin. -εστιν w*H (habet marg. w**). 16. μεχρι (pro ἕως) L. ἀπο-
τότε Hz. +τις (post πας) L. 17. ευκοποτερον i. -δε iL. εστιν LH. ἡ H.
μια κεραια z. κερεαν L. 18. Ὁ H*. γαμὼν bis i. ἕτεραν H. μοιχαται
(pro μοιχευει prim.) w. -πας secund. L. απολελυμμενην z. 19. -δε Pz
init. peric. ἦν (non v. 20) WP. ενεδυσκετο L*. ενεδιδυσκετο L**. καθη-
μεραν i. καθημεραν HPz. 20. ἦν P. ὀνοματι P. ἡλκομενος i. εἰκομενος
L. ἡλκωμενος H. εἰλκομενος P. εἰλκωμενος vz. 21. +και ουδεις εδιδου
αυτω (post πλουσιου) L. απελιχον ivL (forsan v pro i in i). ἑλκη iP. 22.
-δε L. ὑπο των rescript. in P. -του iwHz. ἄβρααμ (sic vv. 23, 24, 25, 29,
30 at non 25 in i) ivwLHz. (ἄβρααμ' ferè P). απεθανεν wHP. 23. ἀδει z.
ὀφθαλμους WP. ἀπομακρόθεν L. 24. ειπεν (sic vv. 25, 27, 31 wHPz) wLHPz.
καταψυξη w. καταψυξει L. μου την γλωσσαν P. ὠδυνωμαι L. ὠδυνωμε P.
φλογη HP. 25. +αυτω (ante αβρααμ) i. -συ prim. LP. -δε (post νυν) v.
ὠδε ivLHz, ὠδε WP (pro ὁδε). ὠδυνᾶσαι wHz. ὠδυνάσαι L. ὠδυνᾶσε P.
26. πᾶσιν P. +τε (post ἡμων) i. ενθεν διαβηναι (-εντευθεν) L. ενθεν iHP,
εμπροσθεν z (pro εντευθεν) [vw cum Flzen.]. δυνονται L. μηδὲ ivwLHPz.
ὑμας (pro ἡμας) iP**. -προς ἡμας P*. 27. σε ουν L. οἶκον HP. 28.
διαμαρτυρεται L. αυτους (pro αυτοῖς) z. ἐλθωσιν? w. 29. +δε (post λεγει)
iwz. εχουσιν P. μωνσεα w. 30. αλλα L. εκ (pro απο) v. +των (ante
νεκρων) i. +αναστη και (ante πορευθη) L. μετανοησωσιν iv. 31. μωνσεως w.
-των L. οὐκ' P. απο (pro εκ) L. +των (ante νεκρων) LP. πιστησονται i.
πιστησωνται L. πισθησονται H. πιστευθησεται P.

CAP. XVII. 1. ελεγε δε και (ελεγεν, -και H) προς τους μαθητας αυτου
Hz init. peric. -τους w. +αυτου (post μαθητας) L. ανευσκτον i*. ἔστι H.
+του (ante μη) ivwLHz. διελθειν L. πλην ουαι (-δε) L. οὐαῖ w. 2. λυ-
σειτελει H. λιθος μυλικος L*Pz (μυλικος L**, pro μυλος ονικος). ερρυπται L.

ἔρριπται H. ἡ *et* ἕνα H. ἕνα *bis script.* in L. 3. εἰς τοὺς H**P. ἁμαρτησῇ
 L. ἁμαρτη (*sic* v. 4) H. εἰς (σ *mutat.*) L. —εἰς σε w*. εἰς ἐν H. αὐτον (*pro*
 αὐτῷ *prim.*) z. +μεν (*ante μεταν.*) H. μετανῶσις P. ἀφες (σ *mutat.*) H.
 4. ἑπτὰκις *prim.* L*?HP. ἁμαρτησῇ i. ἀναστήσις (*pro ἁμαρτησῇ*) L. +εἰς
 (*ante ἑπτὰκις secund.*) w. ἑπτάκις *secund.* P. ἐπιστρέψει LP. —ἐπὶ σε iνw
 LHP. πρὸς (*pro ἐπὶ*) Hz. ἀφίσεις L. ἀφῇ *rescript.* z. 6. εἶπεν (*sic* v.
 22) wHP. ἐχετε iνw?L. ἐχεται P. κοκκῷ i. σιναπεὺς w. ἐλεγεταί P.
 ἐκρίζωθητε L*. 7. ἐξ' w. ἀροτριοῦντα i. ἡ P. ποιμενοῦντα iL*P. εἰσελ-
 θόντα LP. +αὐτῷ (*post ερεῖ*) L. εὐθὺς *cum sequent.* v. ἀναπέσει νw. ἀνα-
 πέσον H. ἀνεπέσειν P. 8. ἐτοιμασον P. διακονή P. +αν (*post ἕως*) wP.
 μετὰ ταῦτα LH. 9. ἐκείνῳ τῷ δούλῳ w. ἐποίησεν wP. +πάντα (*post*
 ἐποίησε) L. διατεταγμένα (*non* v. 10) i. —αὐτῷ iνwHP [*non* L]. 10. οὕτως
 iνwLHP. ὅτ' ἂν iw. ὅτ' ἂν H. ὅτ' ἂν P. ποιήσετε w*. ποιήσεται L*.
 ποιήσῃ τα πάντα P*, αὐτὰ πάντα ποιήσεται P**. λεγεται L. —ὅτι *prim.* νw.
 ἀχρεῖοι δούλοι LH. οφείλομεν v. ὀφείλομεν w. οφείλωμεν L. ὀφελόμεν P*,
 ὀφείλομεν P**. 11. διαμέσου i. ἀνα μέσον L. σαμαρίας iL. 12. ὑπὸν-
 τησαν L. 13. ἦραν HP. 14. +αὐτοὺς (*post ἰδὼν*) L. εἰς τοὺς (*pro εἰς τοὺς*)
 iP. ἀρχοῦσι (*pro ἱερεῦσι*) i. ἱερεῦσιν wLHP (i HP). ἐκαθερίσθησαν (*sic* H*,
non iP v. 17) iP. 15. εἰς P. ἐξ' P. ἰανθῇ L*. ὑπέστρεψεν wP. 16.
 ἐπέσει (—ἐπὶ προσωπῶν) L. ἦν P. σαμαριτῆς L. 17. +οὗτοι (*post δεκά*) w.
 —δε *secund.* w*. 18. οὐχ' iνwP. ἀλογενῆς P. 19. πιστῆς P. σεσωκεν
 wP. 20. ἐπερωτῆθεις i. ἐπηρωτηθῆεις z. τινῶν (*pro τῶν*) i. ἀπεκριθεῖ
 L. 21. οἱ δὲ (*pro οὐδε*) L. ὥδε (*sic* z v. 23) Hz. —ἡ L. 22. εἶπεν Hz.
 ἐπιθυμῆσεται iz. τοῦ ἐπιθυμῆσαι ὑμᾶς (*pro ὅτε ἐπιθυμῆσετε*) L. 23. +εἰς
 (*ante ἐρουσιν*) i. —ἡ wLHz. +ὁ χς (*post ἐκεῖ*) iνw. —ἀπελθῆτε μὴδε L. μὴδὲ
 iνwz. διώξετε iL. 24. —ἡ *secund.* LHz. ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ *prim.* w. ὑπ'
 οὐρανῶν *bis* z, αὐτὸ L *habet* ὑπὸ τῶν ἐπ' οὐρανῶν *pro* ἐκ τῆς *usque ad* οὐρανῶν *secund.*
 [*vix* ἀπ' *pro* ἐπ']. —καὶ iνwLHz. 25. —πολλά L. πολλά παθεῖν αὐτὸν w.
 26. —τοῦ *prim.* νwLHz. ταῖς *pro* τοῦ κατακλυσμοῦ (*post ἡμέραις prim.*: —τοῦ
 νῶε *ad fin. vers.*) i. —καὶ *secund.* L. τῇ ἡμέρᾳ *secund.* L. +τοῦ (*ante υἱοῦ*) νw
 LHz. 27. ἐγαμίζονται iL*. (εἰς *rescript.* H). εἰσηλθεν wH. ἦλθεν καὶ ἦλθε
 (—ὁ) L. ἤρεν (*pro ἀπώλεσεν*) i. ἀπώλεσε πάντας v. 28. καθὼς (*pro καὶ ὥς*) w
mutato in L. ἡγοράζον w. ἐπουλοῦν L. ὠκοδομοῦν w. 29. —ἡ δὲ z. ἡ
 (*non* v. 30) iH. ἐξηλθεν w. ἐβρέξεν w. θεῖον καὶ πυρ w*L (w**β, α). ἐξ
 (*pro ἀπ'*) L. ἀπώλεσεν iz. ἀπώλεσε πάντας v. ἀπάντας H. 30. τα αὐτὰ
 wHz. 31. ἀπο (*pro ἐπὶ*) L. οἰκία wH. αὐτοῦ (*pro αὐτὰ*) L*. —ὁ L. —τῷ
 L. ὁμοίως *repetitum pro* εἰς τα L. ὀπίσω wH. 32. μνημονεύετε (ν *mutat.*)

L. 33. ζητήσει i. απολεση iz, απολεσαι H (pro απολεσει). ὅς δ' αν (-και, αν pro εαν secund.) L. απολεσει (pro απολεση) w*. ἐνεκεν εμου ζωοποιηση (pro ζωογονησει) i. fin. απολεση την ψυχην αυτου σωσει αυτην L. 34. δυο εσονται wLHz [non v]. κινης i. -ό prim. iwHz. παράλαμβάνεται w. παραλυφθησεται (non v. 35) L. 35. ἐπιτοαντο iv. -ή prim. iwHz, secund. v. ἡ δε ἑτερα (-και) L, at και ὁ ἑτερος H*. 36. Deest versus in vw*H*? (certè habet antiqua manus) L. -εσονται iHz. -ό prim. iw**Hz. 37. πτωμα (pro σωμα) v?w**L. επισυναχθησονται z. +και (ante οί) w**. fin. ἔτοι w*. εκει και οί αετοι συναχθησονται L.

CAP. XVIII. 1. -και L. +αυτους (post προσενχεσθαι) vWL. εγκακειν w. ευκακειν L. 2. -τις z. της? (pro τις) i*. ἦν P. τινι i, τῇ P (pro τινι). πολλη H*. 3. -τις vwLHPz [non i]. ἦν P. ἦρχετο P. 4. ηθελεν vWL. ἠθελησεν P. χρονων w*. 5. δε (pro γε) P**. +μη (ante παρεχειν) v. με (pro μοι) L. κοπους iL (forsan P*). χηρα iz. ὑποπιαζι ivPz [wH cum Elzev.]. fin. ὑποπιαζειμαι L. 6. ειπεν (sic ferè vv. 9, 19, 21, 24, 27, 28, 31, 41) wHPz. 7. ποιηση vLHPz. μακροθυμει w*. 7, 8. Post νυκτος L habet · ναι λεγω μακροθυμων (μ mutato) επ' αυτους ποιησει (-ότι). 8. ἄρα LH. εὔρησει H. 9. -και prim. vWL. των πεποιθοτων L. εισιν w, at οί συν L. 11. σταθης H*. προσηυξατο w. πρόσῃχετο P. οὐκ P. λοι (pro λοιποι) L. ἀρπαγες HP. ἡ P. ὁ τελωνης οὗτος w. 12. δῆς P. τω (pro του) i*. σαβατου w*. 13. init. ὁ δε τελωνης (-και) L. απο μακροθεν w. μακρῶθεν P. ἔστως iwPz. ἠθελεν i. ἀδελφθαλμους w. ὀφθαλμους P. επαραι (επ mutato) P. ετυπτε (-εις) w. ἱλασθητι i. 14. +δε i, +γαρ z (post λεγω). +ότι (ante κατεβη) w. δεδικαιωμενος P. οἶκον wP. +γαρ (post η) iwHPz [non L] (ἡ wP). εαυτον prim. P, at εαυτην v. 15. -δε z init. peric. -αυτω w*. -τα L. βρεφοι L. ἀπτεται L. ἀπτεται H. και ιδοντες (-δε) H. +αυτου (post μαθηται) w. επετιμουν L. 16. λεγει L*, ελεγεν L** (pro ειπεν). κωλυεται w. κολυετε H*. αυτων H. 17. αν (pro εαν) LH. 18. ἄνος τις προσήλθεν τω iω πειραζων αυτον και λεγων HP init. peric. προσήλθε [v H**] H. επηρωτησεν αυτον τις L. επηρωτησεν w. αιωνιον P. 19. οὔδεις P. ει μι P. εις ὁ θς τας rescript. super ras. P. 20. οἶδας iP. φωνευσης P*. κλειψεις w*. ψευδομαρτυρησεις w. -σου secund. iw. 21. ειπεν (sic vv. 24, 27, 31 L) v*L. παντα ταυτα w. 22. -ταυτα L. ἔτι H. λιπει P. ἐξεις iwP. δευρω ακολουθη P. 23. ἦν wP. 24. -αυτον H* (habet marg. manu antiquā). χρημα L. των ουρανων (pro του θυ) w. 25. ευκοποτερον iP. -γαρ L. εστιν LP. καμηλον (λ mutato) L. τριμαλιας L, at τρυπηματος H. βελωνης (pro ραφιδος) L. διελθειν (pro εισελθειν prim.) P.

ἡ P. —η πλουσιον L* (*illeg.? habet L** marg.*). 26. λεγουσιν αυτω οί μαθη-
ται αυτου z *init. peric.* υσαντες και *rescript.* P (*forsan —και P**). 27. *init.*
ὁ δε ἰς ἰ. τα παρα ανοις αδυνατα L. *fin.* παρα τω θῶ εστιν H_z. 28. —ὁ
ἰνw [non z]. αφεντες παντα τα ιδια (—και) L. ηκολουθησωμεν ἰ. ηκολου-
θησαμεν wH. 29. *init.* —Ο ἰ. αμην αμην z. οίκιαν w. οικιας L. +η
αδελφας (*post αδελφους*) i*. η *ter* H. 30. λαβη ἰ. απολανει (*i. e. —βει*) L.
31. αναβαινωμεν L_z. τελειωθησεται H_z. ὑπο (*pro δια*) L*. περι του υίου
(*pro τῷ υἱῷ*) iL. 32. εμπεχθησεται L. 33. τη τριτη ἡμερα vL. 34.
τοῦτω L*. ἦν H. κεκαλυμμενον ὑπ' (*pro επ'*) z. 35. εν τη ἱεριχῶ L.
ἱεριχῶ iw. ἱεριχῶ v. ἱεριχῶ HP. τιφλος ἰ. *Rasura in H ante τις.*
προσαίτων P. 36. ὄχλου HP. επυνθανετο (*υν mutat.*) L. +αν (*ante ειη*)
iwL. ει (*pro ειη*) P. *fin.* ταυτα L. 37. ναζωρεος P. 38. εβοησεν wP.
—ιησου iw*. 39. παραγοντες w. επετιμουν L. σιγηση (*pro σιωπηση*) ἰ.
σιωπησει P. μαλον ἰ. εκραζε λεγων (*pro εκραζεν*) v. +ιησου (*ante υίε*) L.
40. εγγιζοντος L. εγγησαντος P. +ὁ ιησους (*post αυτον secund.*) L. 41.
θελῃς i*?P. 42. αναβλεψων w*. πιστης P. σεσωκεν wH**P. 43. πα-
ράχρημα (*sic ἰ, XIX. 11*) iwH. ανεβλεψεν wLH**P. ηκολουθει w. ηκολου-
θη P. οχλος (*pro λαος*) iL. —ιδων w. αἶνον w. *fin.* τον θν L*.

CAP. XIX. 1. διηρχετω P. ἱεριχῶ ἰ. ἱεριχῶ w. ἱεριχῶ vL. ἱεριχῶ HP.
2. ἰδοῦ P. ὄνοματι wP. οὔτος (*pro αυτος*) L. ἦν (*sic v. 3*) bis P. αρχη-
τελωνης LP. αυτος (*pro οὔτος*) w*L. οὔτως P. —ην *secund.* w*L. ἦν w**.
3. εἶδειν ἰ. εστιν wLH**P. οὐκ' ἡδυνατο P. εδυνατο w. ὄχλου P. 4.
προδραμῶν iw. προσδραμῶν v. δραμων L. πρόσδραμῶν P. συκομωραιαν
iwP. συκομοραιαν v_z. σιμοραιαν L. συκομωρεαν H. εἶδη L_z. —δί iwH*z
[non vLP]. εμελλεν w. εμελλε z. ημελον L. ημελλεν H. ημελλεν P.
5. ἦλθεν P. ηλθεν L. ἰδεν w. ειπεν (*sic vv. 8, 9, 11, 13, 15, 19, w, et ferè*
Pz) wHPz. σπεῦσας (*sic v. 6*) ἰ. καταβηθη P. οίκω P. 7. +αυτον (*post*
ιδοντες) v_w. παντες ivPz. οί φαρισαιοι (*pro ἀπαντες*) L. διεγογγιζον wL.
διέγογγυζων P. εισηλθεν wH**P (*ειση. P*). 8. σταθης P. +ὁ (*ante ζακχαι-*
ος) P. ιησουν (*pro κν*) iwL. τα ἡμισυ iL. μοι (*pro μου*) H_z. διδωμει L.
ἡτινος P. εσηκοφαντησα w. εσυκοφαντισα P. αποδιδωμη P. αποδιδομι z.
9. —προς w. οίκω P. εγενετω P. καθ' ὅτι ἰ. καθ' ὅτι H. καθ' ὅτι z.
ἀβρααμ ἰνwLHz [non P]. εστι L. 10. ηλθεν w. ηλθεν P. ζητεισαι ἰ.
ζητησε P. απωλωλος w*. 11. ακουωντων ἰ. —αυτων L. παραβολην ειπεν
L. 12. —ειπεν ουν ἰ. 13. —δε L. αυτου (*pro ἐαυτου*) H_z. μνάς i** *et*
i vv. 16 bis, 18, 20, 24, 25, w v. 24, L vv. 16, 18, 24. ειπεν (*sic vv. 15, 19*)
H. εν ὧ wH_z. ὡς L (*pro ἑως*). ερχομαι w*. 14. ὀπισω wH. θελωμεν

iH. 15. εν το H. *εκεινους* (*pro τουτους*) i. *εδωκεν* wL. *ινα repetit. in marg. ob lacunam* L. *επιγνω* Hz. 16. +ιδου (*post κε*) i. *μνασσου* (*sic vv.*
 18, 20) i. *προσηργασατο* i*. 17. *εϋ* w. *δουλε αγαθε* L. *-οτι* L. *εχω* H*.
 18. *ηλθεν* H. *μνασσου hic tantum* v. *εποιησεν* w. 19. *τουτο* i. *πολεω*
 [*v mutat.*] H, *sic v.* 17. 20. +ο (*ante ετερος*) L. *ετερος* H. *ηλθεν* w.
ην wHz. 21. *αιρεις* z. *fin.* +και *συναγεις* *οθεν ου διεσκορπισας* iLHz.
 22. *-δε* iLHz. +ο *κς αυτου* (*post αυτω*) L. *ειδεις* iL. *ηδεις* z. *οτι* H. *ανος*
αυστηρος ειμι εγω Hz. *αιρων* wz. *fin.* +και *συναγων οθεν* (ο L) *ου διεσκορ-*
πισα LHz [*non i*]. 23. *init.* -και L. *διατι* w. -*την* vWL [*non iz*]. *ελθων*
εγω L. *fin.* *αυτω* L. 24. *δωτε* vW*z. *τω εχοντι τας δεκα μνας* L. 25.
Deest versus in L. *ειπεν* (*pro ειπον*) H. 26. *ημιν* w*. *-οτι* Hz. +και *περι-*
σσευθησεται (*post δοθησεται*) w** *marg.* L. *δοκει εχειν* (*pro εχει*) L. *αρθησε-*
ται i. 27. *τουτους* (*pro εκεινους*) vW. *θελοντας* L. *επ' αυτων* L. *ωδε* Hz.
κατασφαξετε L. +*αυτους* (*post κατασφαξατε*) Hz. 28. *πορευαιτω* L*,
πορευετω L**. 29. *βηθσφαγη* i. *βησφαγη* (σ rubro) w. *βηθσφαγει* L.
βηθσφαγη vHz. *βιθαιαν* L. -το *καλουμενον* wL. +*των* (*ante ελαιων*) wL.
απεστειλεν w. 30. *λεγων* (*pro ειπων*) L. *απεναντι* L. *εκπορευομενοι* H.
ευρησητε L. *ευρησετε* H. *πωποτε ανων ουδεις* L. *ουδης* H. *εκαθισεν* v*w
 LHz. -*αυτον* i. *αγαγετε αυτον* w. 31. *διατι* iLz. 32—34 *desunt in i*.
 32. *απελθωντες* w. *Rasura post οι* H. *fin.* +*εστωτα τον πωλον* H (*εστωτα*
 H) z. 33. *λυωντων* z. *των* (*pro τον prim.*) L. 34. +*οτι* (*post ειπον*) wL
 Hz. 35. *ηγαγον* H. *επιρριψαντες* i. *επιρρηψαντες* L. *αυτων* (*pro εαυτων*)
 vH. 36. *εαυτων* wz. *εαυτων τα ιματια* H. 37. *εγγιζοντος* (*ζ mutat.*) L,
 (*ος mutat.*) H. -*ηδη* z *sem. init. peric.* *ορους* H. *ηρξατο* (*sic v.* 45) i. *ηρξατο*
 vLz. *απαν* H. +*αυτου* (*post μαθητων*) v. -*ων* L. *ων* H. *ιδων* w*, *ιδον*
 w**. +*γινομενων* (*post ειδον*) L. 38. *ερ* (*sic, pro ερχομενος*) L. 39. *ειπον*
αυτω απο του οχλου (-*προς*) L. *αυτον* (*v mutat.*) H *sem.* 40. *-οτι* L.
ουτοι H *sem.* *κεκραζωνται* L. *και κραξουσιν* H *sem.* 41. *ηγγιζεν* L. *ηγ-*
γισεν w. *εκλαιεν* L*. *επ' αυτην* wL. 42. -*σου* *prim.* z. *σοι* (*pro σου*
secund.) L. *εκριβει* L. +*των* (*ante οφθαλμων*) i. *οφθαλμων* wH. 43. *η-*
μερα[*ιε*]*πι* (*ie super rasur.*) H. *περιβαλλουσιν* w. *περιβάλλουσιν* z. *σοι*
 (*pro σου*) z. *περικυκλώσουσιν* w. *συναξουσιν* w. *συναξωσι* L. *σοι* (*pro σε*
tert.) i. 44. *εκδαφiousi* i. *ενδαφiousιν* w. *σοι* (*pro σε*) L** (*supra: an*
p. m.?). *λιθον* (*pro λιθω*) w. 45. *εκβαλει* i*. *πολυντας* iz. -*εν αυτω* L.
 46. +*οτι* (*post γεγραπται*) wHz. *και εσται ο οικος μου οικος προσευχης*
 (-*εστιν*) L. *κληθησεται* (*pro εστιν*) v, *ατ εστι* H. *σπηλαιων* H. 47. -το
 L. *καθημεραν* ivLH. *καθημεραν* z. 48. *ουχ'* ivwz. *ευρισκων* i. *ευρισκων*

Η. -το L. ποιησουσιν HZ. ἅπας γὰρ ὁ λαὸς i. ὁ γὰρ λαὸς L. ἅπας Η. ακουειν iL.

CAP. XX. 1. -εν τῷ ἱερῷ w. εὐαγγιλιζομενου w. ἱερεῖς iνwHz. οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς L. 2. εἶπαν L. τῆς L*. σου (pro σοι) z. 3. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν (-πρὸς αὐτοὺς) L. εἶπεν (sic vv. 13, 17, 23, 41, et 19, 45 w) wHz. + ὁ ἰς w** rubro, supra πρὸς αὐτοὺς. ἐπερωτησῶ v. καγὼ ὑμᾶς wL. λογον ἓνα w. -ἓνα L. ἓνα H. 5. συνελογ. (λ H**) H. ἑαυτοὺς H. -ὅτι i. διατί iνLHz. -ουν iνL. fin. αυτοῖς. 6. καταλιθασθῇ. πεπισμενος iL. γεγενεῖναι (pro εἶναι) L. 7. +το (ante ποθεν) L. 8. λαλῶ (pro λεγῶ) H. 9. -τις vW. ἐξέδωτο v. ἀπεδήμησεν w. 10. +τῷ (ante καιρῷ) HZ. ἀπεστείλεν wH. δώσει L, δωσουσιν HZ (pro δώσιν). ἀπεστείλαν (pro ἐξαπέστειλαν) w. 11. +αὐτοῖς (ante πεμψαί) HZ. 12. κακεῖνον (pro καὶ τούτου) w. τραυματησαντες i. ἐξεπεμψαν (pro ἐξεβάλον) L. 13. ἴσως iW. ἴσος z. 14. διελογισαντο w. ἑαυτοὺς H. -δευτε w* (habet marg.). γενεῖται H. 15. -αὐτοῖς H*. 16. ἐκείνους (pro τούτους) L. ἀλλοὺς z. εἶπαν HZ. 17. εἶπεν L. -ουν i*. -τούτο w*. κ in οικο mutat. w. 18. εἰς (pro ἐπ') i. πεσοὶ L. λικμησῇ. λυκμίσει L. 19. ἐζητοῦν HZ. οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς w. +καὶ οἱ πρεσβύτεροι (post ἀρχιερεῖς) L. ἐπιβαλλεῖν w. τὴν χεῖρα w. -τον λαόν i. -γαρ i. εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην L. fin. τὰς παραβολὰς ἐλεγεν (-ταύτην et εἶπε) HZ init. peric. 20. Ita legitur in z sem. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν λεγοντες συμβουλίον ἐλάβον ὅπως αὐτὸν παγιδένσωσιν ἐν λόγῳ καὶ παρατηρήσαντες init. peric. ἐκκαθετοὺς L. ἐπιλαβονταί i. λογον i. τον (pro το) L. -τῇ secund. HZ. ἡγεμῶνος i. 21. ἐπερωτήσαν (non v. 27) w. λεγον z sem. οἶδαμεν i. οἶδαμεν vW. ὀρθῶς iH. ἐπαληθείας iνH [non Lz]. 22. ἡμᾶς (pro ἡμῖν) L. καίσαρος L**. 24. δεῖξατε LHZ. +οἱ δὲ ἐδείξαν· καὶ εἶπε (ante τίνος) L. ἀποκριθέντος L. εἶπον (ο mutat.) L. 25. εἶπε πρὸς αὐτοὺς L. τοῖνυν ἀποδοτε L. v in θῷ mutat. L. 26. οὐκ H. ἰσχυσεν z. ἐπιλάβεσθαι i. 27. παρελθόντες? L*. σαδουκκαίων L. οἱ λεγοντες μὴ εἶναι ἀναστασιν HZ. ἐπηρωτοῦν L. 28. μωσῆς iWLHz [non v]. ὑμῖν (pro ἡμῖν) L*. ἀποθάνει prim. i*. γυναικαὶ prim. L. ἀποθάνει secund. L, at ἡ habet i. ἐξαναστήσει Lz. 30. init. -καὶ L. +αὐτὴν (post ἐλάβεν) H. οὗτος H. ἀπέθανε H*. 31. ὡσαντῶς· ὡσαντῶς iνHz. -καὶ tert. iνHz. κατελείπον i. 32. -δε vL. ἀπέθανεν w. καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν HZ. 33. ἀναστασεὶ οὖν HZ. ἐστὰ i, γυνεταί z (pro γινεταί). 34. -οἱ z. ἐγαμιζονται (sic v. 35 wLH) wLHz. 35. -καὶ z. των (pro τῆς ἐκ) v. γαμιζονται z. ἐγαμιζονται v. 36. -γαρ prim. v. εἰσαγγελοὶ iL. ἰσαγγελοὶ w. εἰσιν prim. wL. -εἰσι

secund. v.w. +και (ante της αναστ.) H. 37. μωνσης wHz [non ivL]. άβρααμ ivwLHz. ίσαακ w. -και τον θν ισαακ i* (*habet marg.*). 38. εστιν w. 39. γραμματαιων (*sic v. 46*) w. 40. ούκέτι vLH. ετολμουν L. αυτον επερω-
ταν i. 41. λεγουσιν w. +τινες (ante τον χν) v.w. L *legit*: πως λεγουσιν οι
γραμματαις ότι ο χς υιος δαδ εστιν. 42. +των (ante ψαλμων) LHz. 43.
έως H. 44. αυτον λν wH. αυτου υιος w. 45. +αυτου (*post ακουοντος*) i*.
46. περιπατην P. εν στολαις περιπατειν L. άσπασμους H. πρωτοκαθεδρι-
αις iL. προκαθεδριας P. πρωτοκλησιας i. πρωτοκλησιας L. πρωτοκλησιας
vP. ταις (*pro τοις*) i. 47. *init.* οι κατεσθιοντες i. κατεσθιουσιν P. οικιας wP.
προφασηz*. μακρά v.w.z. προσευχομενοι L. ούτον. λειψονται H. κριμαιwL.

CAP. XXI. 1. ιδεν (*sic v. 2 wP*) w. ειδεν (*sic v. 2 Hz*) HP. βαλοντας
P*. τα δωρα *rescript. in i.* γαζοφυλακειον ivPz. εις το γαζοφυλακειον τα
δωρα αυτων L. 2. τινα και iLP. -και v.wHz. πενηχραν iP. βαλλουσα P.
3. αύτη ή πτωχη iL. αύτη (*non v. 4*) P. πλιον P. εβαλλεν P. 4. αυτοι
(*pro ούτοι*) L. -του L. περισσευματος L. αυτων (*pro αύτοις*) L. εβαλλον
P. παντα L. εβαλεν iwLHPz. *fin.* +ταυτα λεγων εφωνει (*εφωνη w**P*) ο
εχων ωτα (ώτα iw**, ότα P) ακουειν ακουετω iw**LHPz. +ο έχων ώτα ακουειν
ακουετω v**. 5. αναθυμασι L. καί κόσμηται i. ειπεν (*sic v. 8 wLHz, v. 29*
wHz) wLHz. 6. παντα (*pro ταυτα*) ά H. λιθον ώδε (*pro λιθω*) L. σα-
λευθησεται (*pro καταλυθησεται*) L. 7. ότ' αν (*sic ferè vv. 9, 20, 30, 31*) iwH
[όταν z]. μελλει wL. γενεσθαι L. 8. πλανηθetai P *sem.* ελευσοντε P.
εν τω όνοματι w. όνομαπι HP. ηγγικεν iwLHz *sem.* ήγγικεν P. οδν (*sic*
vv. 14, 36) P. πλανηθητε H**, πλανηθetai P (*pro πορευθητε*). όπισω
wHP. -πολλοι v. 8 *usque ad* αυτοις v. 10 z *sem.* 9. ότ' αν P. ακου-
σεται P. πτωθηται iP. ούκ' P. 10. +γαρ (*post εγερθησεται*) Hz (*initio*
clausulæ). *fin.* βασιλεια z. 11. -και λιμοι L. μεγαλα απ' ουνου εσονται L.
12. HPz *initio peric* προσεχετε απο των ανων' επιβαλοσιν [vP] γαρ. παντων
ivwL. επίβαλλοσιν w. διωξουσιν LP. παραδιδόντες L. αγωμενους P.
ένεκεν P. όνοματος wP. 14. θετε w. θεσθαι Lz*. ήμων i. 15. ή P, ή z
(*pro ή*). δυνησωνται P. αντ' είπειν iν. ειπειν z. η (*pro ουδε*) wL**. αντι-
στηναι ουδε αντειπειν? L*. 16. παραδοθησεσθαι L*. -και *prim.* L. και συγ-
γενων και φιλων και αδελφων ivHPz [non wL]. έξ w. 17. εσεσθαι L*. δια
το ονομα μου ύπο παντων w. όνομα P. 18. απο (*pro εκ*) L. απολυται L.
απολειται P. απωληται vz. 19. ύπομονή i. κτισασθε iP. κτησεσθε H.
fin. ήμων iw. 20. ότ' αν H. -δε z *init. peric.* ειδητε z. την ιλημ ύπο
στρατοπεδων i. ερηνωσης w. 21. ιουδαία z. ορει w*?. όρη H. εκχωρη-
τωσαν ivHz. εκκεχωρητωσαν L. εν αυτη (*pro εις αυτην*) i. 22. ήμερα H*.

αὐταί L. αὐται H. εισιν wL. πλησθῆναι iνw. πληρωθῆν L. 23. οὐαί w. τὰς (pro tais tert.) L. +τοτε (ante αναγκη) Hz. ὀργῇ z. -εν tert. wLHz. 24. στωματι?L*. αἰχμαλωτισθησονται w. αχρὶς οὐ πληρωθωσιν L. 25. και ε[σται v**] και v. ηχους wL (L mutat.?). ἡχουσης HPz sem. 26. ἀπό-ψυχῶν τῶν sic L. αποψυχωντων P*. οἰκουμένη wHP. 27. ὁψονται iHP. Rasura [v?] post νεφελη iνw. 28. δι' ὅτι w. 29. ἰδε v. συκὴν iωLz. παν τα δένδρα H*. 30. -ὅταν προβαλωσιν i. προβαλλωσιν Lz. ἤδη prim. wH. εφ' (pro αφ') i. απ' αυτων L. -ἡδη secund. iνw. Rasur. ante το H. το θερος εγγυς L. 31. οὕτως iωLHz [non v]. ὅτ' ἂν H. εἰδητε z. +παντα (ante γινομενα) L. 32. αμην αμην L. γενεᾶ Lz. -αν z. +ταυτα (ante παντα) L. 33. init. -ὁ L. παρελυσεται iω. οἱ H sem. οὐ H sem. παρελθωσιν vωLHPz. 34. -δε L. αυτοις iz. μῆποτέ P. βαρυθωσιν i. βαρηθωσιν vωPz [L cum Elzeu.]. αἱ καρδιαὶ ὑμῶν L. κρεπαλη vP. εφνιδιος iP. αἰφνιδιος w. αἰφνηδιος L. αἰφνιδιος H. εφνιδιος z. -ῆ v. 35. παγεις L. παγης P. ελευσεται LH*. κατοικουντας L. προσωπον (οσω mutat.) L. της γης πασης w (β, α w**). 36. -ταυται iνwHPz. γενεσθαι L. 37. ἦν w. ην διδασκων (διδασκων z) ὁ ἰς εν τω ἱερῳ τας ἡμερας Hz init. peric. ερχομενος i*. ἡύλιζετο w. προς (pro εις) iHz. ὁρος H. ἐλαιῶν (sic xxii. 39 v) vω. 38. ορθριζε i. ωρθριζεν w. οθριζε L. ορει (pro ἱερῳ) Hz. Post hunc versum L habet JOHANN. VII. 53—VIII. 11, initio lineæ (quod necesse fuit) at uno prorsus tenore. Sequitur Cap. XXII. eādē lineā: videas lectiones varias apud Johann. in loco.

CAP. XXII. 1. ηγγιζεν wz sem. (-δε z sem.). ἡγγιζεν H. ἑορτη H. -ῆ λεγομενη πασχα v. 2. οἱ secund. H. ανελωσι τον ιν Hz sem. 3. εισηλθεν wH. -ὁ iνwLH** sem. z sem. σατανὰς (sic v. 31) z sem. +ὁ καλου (post σατανὰς) L*. -εις ιουδαν L. καλουμενον Lz sem. ὄντα H (α s. m. H sem.) z sem. 4. συνελαλησεν w. αρχιερευσιν L. +και γραμματευσι (post αρχιερευσιν) H sem. z sem. -τοις secund. iνwLH sem. z sem. ὁπως (pro το πως) L. αυτοις παραδω αυτον w. 5. εχαρισαν i. αυτον (pro αυτω) z sem. αργυρια wLHz [non iν]. 6. -και εξωμολογησε H* sem. εξομολογησε iνLz sem. εξομολογησεν wH**. εξωμολογησεν H sem. z sem. ευκεριαν L*. -αυτοις z sem. ἀτερ z sem. ὅχλου H. -ατερ οχλου L. 7. ἦλθεν wH** sem. ἤλθον H* sem. ηλθεν H sem. -εν z sem. δει L. θυεσθε H bis. 8. απεστειλεν w. ἑτοιμασαιτε L*. ἑτοιμασατε (sic H v. 9) Hz sem. φαγομεν z sem. ἵνα φαγωμεν το πασχα L. 9. οἱ w. +ἵνα (post θελεις) L. ἴην. +σοι z sem. 10. συναντησιν L. ὑπαντησει z sem. ἡμιν (pro ὑμιν) w*. κεραμειον L. βασταζοντος L. +και (ante ακολουθησατε) i. οἰκιαν wH. +εαν (post οὐ) w. εις ἡν (pro οὐ) z sem. 11.

οικοδεσποτη w. οίκωδεσποτη H. οίκιας wHz* sem. καταλυμα L. 12.
 δειξῃ Lz sem. αναγαιον i. ανογαιον w. ανωγειον L. ανωγαιον vHz (Hz
 sem., cum *Elzev. semel*). εστρωμερον i. +έτοιμον (*ante εκεί*) L. έτοιμασατε
 Π. 13. +οι απεσταλμενοι (*ante εύρον*) w**. εύρον H sem. ειρηκει L.
 ειπεν (*pro ειρηκεν*) z sem. +ό ις (*post αυτοις*) i. +αυτω (*post ήτοιμασαν*) L.
 14. ανεπεσεν wLH. 15. ειπεν (*sic vv. 17, 31, 34, 52, 56, 60, 67*) wH sem. z.
 ειπεν αυτοις (-προς) H sem. επεθυμισα i. επιθυμησα w. επεθυμησαν L.
 επεθυμια επεθ. H sem. 16. ούκ έτι iwz sem. [*non vL*]. -ουκετι z sem. απ'
 (*pro εξ*) L. αυτω (*pro εξ αυτου*) z sem. έως H sem. -του θυ v. 17. +το
 (*ante ποτηριον*) iwH*. -ποτηριον v. ειπεν (*sic vv. 34, 56*) LH. *fin.* εις
 έαυτους vwL. έαυτοις Π. 18. +απο του νυν (*post πτω*) v (α'Απο v) wz sem.
 γενηματος iv (-του v*) LHz sem. [*non w*]. έως H sem. ου (*pro ότου*) z sem.
 έλθη w. 19. λαβον H sem. άρτον H sem. εκλασεν w. -εκλασε και z sem.
 αυτους H* sem. H sem. 20. και το ποτηριον ώσαυτως z sem. ώσαύτως H
 sem., ώσαύτος sem. δειπνησε H sem. εμω αίματι (-μου) L. αίματι? z sem.
 εκχυνηρομερον w. 21. -ιδου Lz sem. ή w. 22. ότι (*pro και*) z sem. *Rasura*
in w post μεν [μεντοι?]. όρισμενον z sem. κατα το όρισμενον πορευεται LH
 sem. z sem. ούαί iw. ούαι H sem. παραδιδωται H sem. 23. ήρξατο H*
 sem. έαυτους H sem. άρα ivwz sem. ή (*pro ειη*) z sem. τουτον i. τουτο ό
 μελλων H sem., τουτο ό μελλον sem. μελλων τουτο z sem. πρασσειν μελλων
 L. 24. φιλονικια iH sem. z sem. έαυτοις Lz sem. μειζον L. 25. *init.* ό
 (*sic v. 26 sem.*) w. ό δε ις Hz sem. κατακυριενουσιν L. κυριενουσιν z. 26.
 ουχ' ivH sem. z. ούτως H sem. ύμιν w. γενηστω L*. γινεσθω Hz sem.
 -ό *secund.* L. ό *ult.* H sem. 27. +εστιν (*post μειζων*) Lz sem. ή ό H.
 ουχ' w. -ό *tert.* L. -δε Π* sem., *habet rubro*. μεσος ύμων ειμι (-εν) z sem.
 28. εσται H sem. z sem. 29. διατιθεμε Hz sem. ύμας (*pro ύμιν*) H sem.
 θς (*pro πατηρ*) L. βασιλειαν ό πηρ μου z sem. 30. έσθιή τέ και πίνη μετ'
 εμου L (*sic*). εσθιηται H sem. -εν τη βασιλειά μου iH. καθισεσθε iwHz.
 καθησεσθε επι θρονους δωδεκα L. κρινωντες H*. 31. ειπεν (*sic vv. 34,*
52, 56, 60, 67) H. ι *in ιδου in marg.* L. ήμας (*pro ύμας*) z sem. σινιâσαι
 ivz (*v mutat. in L*). 32. -δε z sem. εκλιπη w. εκλειπι H sem. εκλειπει
 z sem. στηρισον w*, *at τηρησον z sem.* *fin.* -σου z sem. 33. ειπε (-αυτω)
 z sem. έτοιμος H sem. 34. ου H sem. -μη *prim.* z sem. φωνηση vΠ. έως
 ου w, έως Lz sem., πριν ή H sem., πρινι z sem. (*pro πριν η*). τρεῖς iv. με απαρ-
 νηση μη ειδειναι L. απαρνησει wz. ειναι με *super rasur.* *in w.* με ειδειναι
 (-μη) z sem. 35. πεστειλα v. απεσσειλα H sem. άτερ iL. βαλλαντιου
 wLz sem. πειρας z sem. μή τινος ύστερηθητε z sem. και ειπον (-οι δε) i.

οἱ w. ουθενος iνwH sem. ούθενος H sem. οὐθ' ἐνος Lz sem. 35, 36. οἱ δὲ εἶπον ἀλλὰ νυν (*cæteris omissis*) z sem. 36. εἶπε δὲ (*pro εἶπεν οὖν*) Lz sem. βαλλαντιον wLz sem. ἄρατω L. πειραν z sem. πωλησεί iLHz sem. πωλησῇ v. πωλισατω z sem. ἀγορασε iνLHz sem. ἀγορ., ο *mutat. in* w. ἀγορασατο z sem. 37. -ετι z sem. -το *prim. z sem.* περιεμου i. 38. ὥδε H sem. z. ἐστιν wL. 39. ἐξελθων (*λθ *mutat.**) w. ἐπορευετο Hz *duobus locis.* το καλουμενον (*pro των*) i. ἠκολουθησαν wHsem. ἠκολουθουν H sem. -και *secund. Lzsem.* 40. ἐμπεσειν (*pro εισελθειν*) L. πεισρασμον L. 41. -απ' v. ὡς ἡ (*pro ὡσει*) L. βολιν H. θῆς H. 42. παρενεγκαι wL. παρενεγκιν H. τουτο το ποτηριον Hz. -μη L*. γινεσθω vwz. 43, 44. *Desunt in L*Hz sem., at LPz sem. habent inter vv. 39 et 40 Matth. xxvi, uno prorsus tenore. In v v. 43 obelo notatur s. m.* 43. ὥφθη wP. απο του ουρανου L. ενισχυον P. 44. ἰδρως iν. ἰδρῶς w. ἰδρος z. ὡσεί P. αἵματος H. 45. +και (*ante ἐλθων*) v. -αύτου iνwLHz. κοιμωμενους αυτους L. 46. εἶπε *cum hiatus* H, *sic vv. 48, 51.* καθενδεταί L*. 47. -δε wL. ἰδοῦ w. ὄχλος H. ἰουδας L. προηγεν (*pro προηρχετο*) LHz. αυτους (*pro αυτων*) iνwLz, at αυτοις H. ηγγισεν w. *fin.* αυτῶ (*pro αυτον*) L. +τουτο γαρ σημειον δεδωκει αυτοις, ὃν αν φιλησω αυτος ἐστιν iνw**LHz (*εδωδοκει αυτοις σημειον w**, δεδωκεν L, φιλισω w**, ἐστι H*). 48. ἰουδα L. 49. οἱ w. παταζωμεν Hz. -εν z. 50. -τις L. του αρχιερεως τον δουλον L. το οὖς αυτου L. οὖς w. 51. ἑασατε?L. εατε' ἑως τουτου; v. ἀψαμενος iωHz. ὥτιον H. 52. προς (*pro ἐπ'*) iνH (+οχλους *ante* προς H). ληστιν H. ἐξηλαθετε wH. ἐξηλατατε L. 53. καθημεραν iL. ὄντος H. εν τω ἱερῳ μεθ' ὑμων οὐκ H. +και (*ante ουκ*) z. ἀλλὰ iHz. ἐστιν ὑμων wHz. σκοτους; v. 54. -δε w. -αυτον *secund. w.* την οίκιαν w. οἶκον H. ἠκολουθει w. αυτω απομακροθεν L. ἠκολουθη αυτω απο μακροθεν H. 55. ἀψαντων wHz. πυραν Hz. συνκαθισαντων LH. εκαθιτο i. εκαθητω H. 56. ἰδουσα (I *rubro*) i. ατενησας i. εἶπεν v. 57. -αυτον *prim. vwHz.* γῦναι vz. 58. εφη (*pro εἶπεν*) wL. 59. διάστασις i. ισχυριζετο L. επαληθιας H. οὗτος H. ἦν w. γαλλιλαιος i. 60. παράχρημα Hz. του πετρου (*pro αυτον*) w. -ὁ *secund. iνwLHz.* 61. *is (pro κς) z.* ενεβλεψεν w. επεβλεψε L. ανεβλεψε H*z. πετρος (*π *mutat.**) L. *iw (pro κν) z.* αλεκτωρα w. +σημερον (*ante φωνησαι*) L, (*post φωνησαι*) w. τρεις iH. 62. -εξω H. -ὁ πετρος w. εκλαυσεν w. 63. *init. και non p. m. in* H. αυτον (*pro τον iw*) w. -δερουντες L. 64. -ετυπτον αυτον το προσωπον· και w* (*habet marg. w***). ηρωτων L. -αυτον *secund. w.* -προφητευσον w. *fin.* παισασε i. 65. αυτον, ελεγον (*pro ελεγον εις αυτον*) i. 66. πρωϊ (*pro ἡμερα*) L. -τε iνHPz sem. τέ z

sem. +οἱ (*ante γραμματεῖς*) v. ἀπηγαγον LP. τον ιν (*pro αυτον*) z *init. peric.* αυτων (*pro εαυτων*) iνwPz *sem.* 67. ειπεν P. -ύμιν z. εἶπω P. 68. ἐρωτησω i. επερωτησω ὑμας L. ἡ HP. απολυσετε L. 69. του θῦ της δυναμεως L. 70. ουν (*pro δε prim.*) wLz. οὖν P. -ουν *in loco suo* L. -ό *prim.* P. -προς αυτους P. 71. ε *in et i mutat.* w. χρεῖαν i. εχωμεν μαρτυρων L. ηκουσατε w. ηκουσαμεν HP.

CAP. XXIII. 1. ανασταντες ἀπαν HP. αναστας z *sem.* -αυτων L. ηγαγον iνLz *sem.* ἡγαγον w (*rubro*) P. ἀπηγαγον Hz *sem.* προς (*pro επι*) P. εις τον πηλάτον i. πιλάτον (*sic ferè vv. 3, 4, 6, 12, 13, 20, 24*) wH. 2. ἤρξαντο P. και ηρξαντο (-δε) Hz *sem.* κατ' ἡγορειν αυτον H. λεγοντος L*. εὔρομεν i. εύρομεν HP. +ἡμων (*post εθνος*) iνwLz *sem.* κολουντα H. φορον wz *sem.* λεγον L. αυτον P. 3. πηλάτος (*sic vv. 4, 6 tantum*) i. εφει i. 4. πιλάτος *ferè, v alii.* ειπεν (*sic vv. 14, 22, 28, 46*) wHPz. ὅχλους P. +ὅτι (*ante ουδεν*) Hz *sem.* εὔρισκω P. αἰτιον Hz *sem.* αιτιαν L. 5. ενισχυον L. ανασειι H. ανασειη z *sem.* οχλον (*pro λαον*) v. καθόλης wz*sem.* καθόλης z *sem.* γαλλιλαιας (*sic vv. 6 bis, 49, 55, xxiv. 6*) i. -αρξαμενος απο της γαλιλαιας L. αἰωσώδε P. ὡδε z. 6. γαλιλαια H*. -ό Pz *sem.* εστιν wHPz. 7. εξουσιας (*ουσι mutat.*) P. ὄντα HP. ἰλημοις w. 8. ιδον H. εχαρει P. λεγων (*pro λιαν*) L. ἦν HP. εξ ἱκανου χρονου θελων L. εξ ἱκανου θελων Hz *sem.* ἱκανου v. +χρονου (*post ικανου*) iωz *sem.* δια τοῦ P. ακουην H. +αυτον (*post ακουειν*) Hz *sem.* -πολλα w. περι αυτου πολλα L. ἡλπιζεν wP. ηλπιζεν H. απ' (*pro ὑπ'*) i. γενομενον L**. 9. επηρωτησεν P. επηρώτα z. *fin.* -αυτω z *sem.* αυτον Hz *sem.* 10. εισηκησαν i. εισηκεισαν wLHP. 11. εξουθενισας L. +και (*ante ὁ ἡρωδης*) L. εμπεξας P**. περιβαλλώνw. περιβαλών P. -αυτον *secund.* H. αυτω (*pro αυτον secund.*) vL. ἐσθητα iνwPz. λαμπρά H*. αυτον *tert.* (*on mutat.*) L. -τω w* z *sem.* 12. ὁ τε ἡρωδης και ὁ πιλατος Hz *sem.* -ό *secund.* iLPz *sem.* ὥρα (*pro ἡμερα*) Hz *sem.* προῦπῆρχον wz *sem.* πρός ὑπῆρχον P. ὄντες HP. 13. προσκαλεσαμενος v. 14. *Rasura in w inter pro et σ.* εαυτους z *sem.* πρόσ-ένεγκατε P. -τουτον i. διαστρεφοντα L. ἴδου (*sic vv. 15, 29*) P. εύρων P. αυτω (*pro τω ανθρωπω τουτω*) L. αιτιαν v. αἰτιον (*sic v. 22*) w. ὦν H. κατηγορεται L. 15. οὔδε H. ανεπεμψε γαρ αυτον προς ἡμας wLz *sem.* (*at ανεπεμψεν w, ὑμας* L). οὔδεν H. *fin.* +εν (*ante αυτω*) vLHP. 16. οὖν (*sic vv. 20, 22*) P. 17. *Deest versus in w* z sem.* αναγκη z *sem.* αυτοις απολνειν L. απολυσαι P. ἐόρτην w**. ἐορτην H. ένα P. 18. -δε LP. παμπληθεῖ iνz *sem.* πανπληθεῖ Hz *sem.* πανπληθῇ L. παμπλήθη P. αἶρε iνLP. αἶρε wHz. -τον iνwHPz. βαβαβân L *solus.* 19. ἦν P. βεβλημε-

νον L. βεβλημενος P. +την (*ante φυλακην*) z sem. 20. προσεφώνησεν wP.
 +προς αυτους (*post προσεφώνησε*) L. θελον z sem. 22. κακον (*v mutat.*) v.
 οὗτος i. +γαρ (*post ουδεν*) L. αίτιον P, at αξιον z sem. εὔρων εν εαυτῶ P.
 23. επεκηντο P. αίτουμενοι w. κατίσχυον w. αί HP. 24. επεκρινεν wP.
 ὑπεκρινε z sem. τῶ L. αιτιμα P. 25. απελυσεν wP. -αυτοις iP [*non vwz*].
 +τον βαραββαν Lz sem. (βαραβαν L, *ante τον δια*). -την L. ἡτουντο wP.
 +φραγγελωσας (*ante παρεδωκε*) L. παρεδωκεν v* wHP. το (*pro τῳ*) P.
 26. -τινος P. σιμωνα τινα κυρηναιον (-του) ερχομενον L sic. κυριναιου Pz sem.
 -του prim. iwLHPz. ερχομενον ?H*. αυτον (*pro αυτῳ*) P. φερειν (*e mu-*
tat.) i. ὀπισθεν P at ὀπισω H, οπισω z sem. 27. ἡκολουθει wH. ἡκολουθη
 P. ἡκολουθη z sem. -δε z sem. πληθος πολυ L. -αἱ L. αί H. 28. προς
 αυταις P. ειπεν L. θυγατερ' (*i. e. ais*) i. ἰλημ (*i mutat.*) w. ἰλημ H.
 ἰλημ' P. ἐφ' εαυταις P. 29. -ιδου L. ελευσονται L. ερουσιν wLP. μακα-
 ρίαι iLPz sem. αί P. +αί L, +αί P (*ante κοιλιαι*). εγενησαν L*. μασθοι i.
 μαστοῖ P. 30. ορεσιν wL. ὀρεσιν P. ὑμας (*pro ἡμας prim.*) i*P, (*pro ἡμας*
secund.) z sem. 31. οἱ (*pro ει*) z sem. ξυλα ?L. ξυρφ i. τη (*pro τι*) H.
 γινεται i. 32. *Deest in* H sem. z sem. ηγωντο w*. ἡγοντο συν τῳ iw (-δε)
 Pz *init. peric.* (ηγοντο z). -δε H sem. ηγοντο δε συν τῳ ιησου (*το mutat.*) L.
 ἑτεροι H sem. ανερεθῆναι iH sem. 33. απηλθεν z sem. ηλθον L. λεγο-
 μενον (*pro καλουμενον*) v. κρανιου Pz sem. αυτον εσταυρωσαν L. +δυο (*ante*
κακουργους) P. ὃν prim. P. -εκ L. δεξιων P. ἐξαριστερων iwHPz sem., at
 ἐξευωνυμων L. -και τους κακουργους *ad fin. vers. 43*, z sem. 34. ειπεν (*pro*
ελεγε) wz sem., ειπε z sem. ελεγεν LH**P. οὐ H. οἶδασιν H*. οἶδασιν P.
 ποιουσιν wLHPz sem. ἱματι L. εβαλλον i. 35. εἰστηκει iwHP. θεόρων
 H. ἐξεμυκτηριζων z sem. +αυτον (*post ἐξεμυκτηριζον δε*) L. αρχιερεις (*pro*
αρχοντες) w. -συν αυτοις L. σεσωκεν wz sem. εσωσεν LP. εαυτον H. ε
 αυτον ου δυναται σωσαι P** *super ras.* (*pro σωσατω εαυτον*). οὗτος P. *fin.*
 ὁ υἱος του θῦ ὁ εκλεκτος L. 36. ενεπεζον L. αυτον (*pro αυτῳ prim.*) L.
 -αυτῳ prim. Hz sem. ὁξος HP. 37. +ὁ χς (*post εἰ*) L. ὦ (*pro ὁ*) i*. 38.
 ἦν P. ἡ (*pro και prim.*) z sem. -και prim. v. +ἡ (*ante επιγραφη*) H. επ'
 αυτω γεγραμμενη L. ἑλληνικοις HP. και ἐβραϊκοις και ρωμαϊκοις P. ἐβραι-
 κοις iH. -και ἐβραικοις L*. οὕτως P. 39. εις H. κρεμασθεντων (*κ rubro*
super rasur.) w. -κρεμασθεντων z sem. εβλασφήμη wLz sem. αυτω (*pro*
αυτου) Lz sem. εἰ H, εἰ P (*pro εἰ*). 40. ἑτερος H. αυτον (*pro αυτῳ*) iwL.
 -λεγων z sem. ουδεν φοβη σοι τον Lz sem. φοβει v. (39—42 *inter Matth.*
xxvii. 38 et 39 uno tenore in P). 41. *Jungit i* δικαίως αξια. -γαρ iz sem. ὦν
 H sem. ὦν P sem. ὃν P sem. απολαμβανωμεν LH sem. οὗτος H. ουδεν

H sem. ἐπραξεν wLH sem. P. 42. ἐλεγεν wH sem. H** sem. P. $\overline{-κε}$ w* (supra w**). ὅτ' ἂν iwH. ὅτ' ἂν P sem. at ὅτ' αὖ sem. [ὅταν z]. ἐλθης (η μι-
tat.) w. βασιλείασσου H* sem. 43. ἀμην ἀμην P. 44. ἵλην (11 rubro) w.
ἦν Pz sem. ὡς ἡ (pro ὡσει) LP. ἐκτῇ HP. ἕως H. ἐνατης wH. 45. ἡλιος
H sem. του ἡλιου ἐκλείποντος (pro και ὁ ἡλιος ἐσκοτισθῇ) H sem. (ἐκλίποντος
H) z sem. 46. εἶπεν LHPz sem. παρατιθεμαι wH sem. z sem. παρατιθῆμι
z sem. τουτο (pro ταυτα) wLPz sem. 47. ἑκατονταρχος H sem. P. γενο-
μενον L. ἐδοξασεν wH sem. H** sem. οντος iz sem. ὄντος P. ὄντως H z sem.
ἦν P. 48. ὄχλοι P. και θεωρουντες (-επι) την θεωριαν ταυτην' θεωρουντες
τα γινόμενα (post ὄχλοι) L. +και (ante θεωρουντες) z sem. +τον σεισμον και
(post θεωρουντες) H sem. αυτων (pro ἑαυτων) LPz sem. στηθει i. στιθη z
sem. 49. εἰστηκεσαν iwHPz sem. εἰστηκεσαν z sem. μακρωθεν P. αἱ H,
passim. συνακολουθῆσαι H* sem. —αυτῶ i. 50. ὀνοματι wH. βουλευτῆς iw.
+και (ante ἀνὴρ secund.) Hz. 51. συγκαταθεμένος i, συγκατατιθεμενος
L. οὐς L, ὡς H (pro ὅς). ὅς και αὐτος προσεδεχετο (—και sem.) vW. —και
secund. L. —και αὐτος L. 52. αὐτος (pro οὗτος) L. ἡγήσατο wHz. 53.
—αὐτο prim. L. ἐρετυλιξε (—αὐτο secund.) Hz. σινδωνι z. αυτω (pro αὐτο
secund.) L. +εν (ante σινδωνι) v. σινδωνη L. +καθαρα (post σινδων.) w** marg.
L. —αὐτο tert. L. μνημειω v. ὦ (pro οὐ) Hz. οὐδείς οὐδεπω wLHz. fin.
+και πρὸς ἐκύλησε ληθον επι την θυραν του μνημειου w** marg. [nil additum
in iL]. 54. +ἡ (ante ἡμερα) L. ἡμερα z. —και secund. iwHz. ἀπεφώσκειν w.
ἐπεφώσκειν LH. 55. —και prim. iw. αἱ (pro και prim.) LHz (αἱ H).
αἵτινες H. ἦσαν wH. ἐθεωρουν L. fin. του iw (pro αὐτου) v. 56. ἡτοιμα-
σαν z. μῦρα z. —μεν Hz.

CAP. XXIV. 1. —δε w*HPz init. peric. βαθεως iwHPz. ἦλθον w. ἦλ-
θον P. +γυναικες (post ἦλθον) iHPz. ἃ P. τινεσιν P. τιναις z. 2. εὔρον
P. μνημιου P. 3. οὐχ' iwPz. 4. και ἐγενετο εν τῷ διαπορισθαι αυτας
περι τουτου i** marg. rubro (—i*). ἰδοῦ P. ἀνδρες δυο iwLHPz. ἐπε-
σθησαν i. ἐσθησεσιν iwz. αισθησεσιν vP. 5. κληνουσων P. τα προσωπα
w. εἶπεν HP*. 6. ὡδε z solus. —αλλ' ἡγερθη P*. ἡγερθη iHP** marg.
ἡμιν iHP. ὦν L. 7. οὕτως (pro ὅτι) L. παραδωθῆναι H. —ανθρωπων P.
9. μνημιου P. παντα ταυτα iw [non Hz]. ἐνδεκα wHP. πασιν HP. 10.
init. ἦν L. —ησαν δε iHPz. ἦσαν w. μαγδαλινῃ v. —και μαρια ιακωβου z.
+ἡ (ante ιακωβου) iw. αἱ HP. λυταῖς συν αυτοις P*. —αἱ i* wHPz. αἱ i**
rubro. 11. ὡσεῖ P. λυρος i. ἡπιστουν wHP. 12. —δε P bis z sem. init.
peric. μνημιου P sem. προσκυψας P* (μ eras.). ὁθονια wH sem. P bis.
—μου L. Jungunt ἀπηλθε προς ἑαυτον LH sem. z duobus locis. ἀπηλθεν
wH sem. P bis. θαυμαζον P. γεγονως wL*. 13. ἦσαν HP. ὥρα (pro

ἡμερα) z. κομην (non v. 28) i. ἐξηκοντα wHPz [non i]. ἰλημ (sic v. 33, non vv. 47, 49, 52 w) wH. ἡ LHP. 14. ὠμιλουν ἰν z. ὀμιλουν P. 15. ὠμίλειν i. ὀμίλειν z. ἐγγησας z*. 16. ὁ (pro οἱ) w*. ὀφθαλμοι (sic v. 31 P) wP. 17. ειπεν (sic vv. 18, 25 wHP, 44 wP) wHPz. ἐνπεριπατουντες v. [L in hoc vers. cum Elzev.]. 18. ἀποκριθεις (i prim. mutat.) L. εἰς ἐξ αυτων ὧ ονοματι (-ὁ) L. ὄνομα HP. -εν prim. ἰν wHPz [non L]. 19. ὡς (pro ὅς) wz [non iL]. 20. τὲ ἰwLPz. αυτον παρεδωκαν wL. οἱ prim. H. ὡμων ἰz. κριμαν i. κριμα w alii. 21. ἐλπίζομεν wL. ἡλπίζομεν P. μελλον P. ἀλλαγε (a secund. mut.) v. συμπασι [v P**] vP. τριτην (η mutat.) L. -ταυτην P*? αγη L. 22. τιναις P*. ἐξ' v z. ἐξεστισαν P. ὕμας i. γενωμεναι L*. ορθρῖναι w. ὀρθρῖναι H. 23. εὐρουσαι P. ἡλθον P. ὀπτασιαν ἰwLH. ἐωρακεναι P. αἱ (pro οἱ) L. λεγουσαι L. αυτον (a mutat.) L. ζειν P. 24. και απηλ. rescript. P. εὐρον P. οὕτως ἰν wHz. οὗτος L*. οὕτως P. αἱ P. ἰδον wP**. 25. ὦ wP. ὦ z. 27. μωυσεως w*. διερμηνευεν ἰLHP. fin. ἐαυτου ἰν wHz [non L]. 28. ειγγυσαν L. ἡγγῖυσαν P. προσέποιητω i. πρὸς ἐποιῆτο P. πορροτερω v. 29. μείναι (mutat., pro μεινον) L. ἐσπεραν HP. εστιν LP. κεκληκεν LP. εισηλθεν wP**. 30. εν τοῖ. κατακληθηναι LPz. ευλογησεν wLP. 32. ουχ L. ἦν P. ἐλαλη w*P. 33. ὥρα P. εὐρον P. ἐνδεκα wHP. τοις (pro τους secund.) P. 34. ἡγερθη ἰwHP. ὄντως H. οντος P. ὥφθη wH. 35. -ὡς w*. 36. λεγοντων (pro λαλουντων) L. αναστας ὁ ἰς εκ νεκρων Pz init. peric. ἐστι L, at εστι P sem. 37. πτωθηεντες ἰL*P. +οἱ μαθηται (ante εδοκουν) L. ἐδωκουν P. 38. διὰ τί wP [non ἰν L]. λογισμοι v. 39. ειδετε prim. L. ψηλαφησετε LP*. ὅστω wHP. οὐκ' P. 40. εδειξεν ἰν w. 41. θαυμαζωντων P*. βρωσιμων H. 42. αυτον (pro αυτω) P. ιχθυος i. ιχθυος (i mutat.) w. ὀπτου wHP. μελισσιον iP. [vwLz cum Elzev.]. κριου i. κηριον wL. 43. λαβῶν w. αυτον i. εφαγε v. fin. +και τα επιλοιπα ἐδωκεν αυτοις vw. 44. ειπεν H. οὔτοι i. +μου (post λογοι) w. ὦν w. ἡμιν (pro ὡμιν) vL*. ὦν συν ἡμιν P. μωυσεως w. fin.; w. 46. οὕτως bis ἰν wHz (P prim.). οὗτος bis L. οὗτος secund. P. 47. το P. ὀνοματι HP. ἰλημ (sic v. 49) H. 49. εγω ἰδου w. αποστελλῶ P. ἡμας (pro ὡμας) w. καθησατε LP. δυναμην P. ἐξύψους i. 50. ἐξηγαγεν wHP. βυθανιαν w. 51. αυτοις (pro αυτοις) P. 52. Rasura in w inter προσκυνη et σαντες. Duo lineæ erasæ post μετα in P. 53. ἦσαν P. ἦσαν Hz. διὰ παντός wP [non i]. Ἰερω (I rubro) w. αἰνουντες w.

SUBSCRIPT: ἰw rubro ευαγγελιον κατα λουκαν στιχων βῶ, +εξεδοθη δε μετα χρονους ἰε της χυ αναληψεως w. τέλος συν θῶ του κατα λουκαν ἀγιου ευαγγελιον v rubro. Nihil habet L.

SANCTI JOHANNIS EVANGELIUM.

[CAP. I. 1—37.]

Το κατα ιωαννην ἄγιον εὐαγγέλιον ἰν. εὐαγγέλιον κατα ιωαννην w.
εὐαγγέλιον εκ του κατα ιωαννην L rubro.

CAP. I. 1. Ἐναρχῇ (sic v. 2) iP. ἦν *ter* (sic vv. 2, 15 bis, 28, 40, 41, 45)
P. 2. οὗτος (sic v. 7 i) iH. 3. χορις P. 5. σκοτεια bis i, *prim.* L. αυτω
iz. κατελαβε L*. 7. πιστευουσιν H. 8. ἵνα P. μαρρηση i. 9. παν^τ
L (sic). 10. οὐκ' (sic vv. 13, 20, 21, 27 *pass.*) P. 11. ηλθεν wLP. 12.
ἐλαβον w. αυτου (v *mutat.*) P. 13. εγεννηθησαν iL*z. 15. μαρτυρι i**
rubro (*deest in i**). κεκραγεν wP. οὗτος P. ὀπισω (sic v. 30 w, 27 P) wP.
+ὁ (*ante ερχομενος*) v. εμπροσθε (sic v. 27) z. 16. χαρητος i. 17. μωσ-
εως w. ἡ *prim.* H. 18. οὐδεὶς P. ἔωρακεν wP. ποποτε P. μογενῆς P*.
ὦν w. ὦν P. -του πατρος L. 19. αὕτη P. ὅτε (O rubro) w. +προς αυτον
(*post λευιτας*) wLP (*vix P**). 20. *init.* -και ὡμολογησε z *sem.* ὡμολογησε
v. ὡμολογησε *prim.* z *sem.* ὡμολογησεν bis wP, *secund.* z *sem.* ἡρνησατο
(*sequuntur lineæ duo erasæ*) P. *Secundo loco*, ὡμολογησεν v. ὡμολογησε H.
21. ἡρωτησαν (sic v. 25) iwHPz *sem.* ἡλιας (sic v. 25 iLP) ivLP [*non wz*].
απεκριθη (*pro λεγει*) L. -ὁ L. λεγει ουκ εμι (*pro απεκριθη ου*) L. 22.
-τι λεγεις περι σεαυτου i. σεαυτου w [*L cum Elzen.*]. 23. *init.* ὁ δε εφη
L. -εγω vL. 24. φαρισσαιων (sic III. 1) z *sem.* 25. αυτο' P (sic). ὁ P.
οὔτε bis P. 26. -ὁ z *sem.* +μεν (*post εγω, sic*) L. ὑδασι z *sem.* ἐστηκεν
iwz *sem.* εστηκεν P. 27. *Rasura post οὗ* P. ουκ εμι εγω L. -εγω z. *fin.*
+εκεινος ὑμας βαπτισει εν πνι ἄγιο και πυρι iv. 28. +μεν (*post ταυτα*) w.
βηθανια ivHPz. βηθαβαρά w. βηθεβαρα (sic) L. -ην L*. 29. ἐπαῖριον
(sic vv. 35, 44) w. -ὁ ιωαννης w. αἴριον Lz *sem.* ερων P. 30. εστιν wHP.
+ὑμιν (*post ειπον*) L. ὀπισω P *sem.* εμπροσθε L. ἦν P. 31. ειδειν L*.
ειδην P. διατουτο ivLz *sem.* ἦλθον P. -τω *secund.* L. 32. +ὁ (*ante ιωαννης*)
Lz. καταβαινων P. ὡς (*pro ὥσει*) ivH. ἐξ' P. 33. οιδειν L. ειδην P.
μοι (μ *mutat.*) L. ειδοις L, ἴδεις P (*pro ιδης*). μερων Pz *sem.* 34. ἑώρακα i.
ἑωρακα P. +αυτον (*post ἑωρακα*) v. μεμαρτυρικα P. 35. εἰστηκεν iwHP
sem. ἴστηκεν P *sem.* -ὁ z. 37. ἡκ [ουσαν P**] HP. αυτω (*pro αυτου*) L.

αὐτ̄ λαλουντος L. ἡκολουθησαν wHP. 39. λεγουσιν (*pro* ειπον) P. ἐρμηνευομενον διδασκαλε *rescript.* i. ἐρμηνευομενον H. μεθ' ἐρμηνευομενον P. 40. +οὔν (*post* ἡλθον) P**. ιδον wP. εκεινην την ἡμεραν L. -δε iνwLHPz. 41. +ὁ (*ante* ανδρεας) z. εἰς P. 42. εὔρισκει (*sic* v. 44, 46) P. πρωτου wL. εὔρικαμεν (*sic* v. 46) i. εὔρηκαμεν P. μεσιαν iνwLHPz. μεθερμινευομενον P. -ὁ (*ante* χς) iνwLHPz. 43. ἡγαγεν HP. -δε i*νwLHPz. ειπεν wLHP. ιωνα; Lz. κληθησει P. κληθειση z. ἐρμηνευετε H. ἐρμηνευεται P. 44. [*cum* *Elzev.* iνLz]. Ἡθελησεν (H *rubro* w) wHP. -ὁ *is in loco*, +ὁ *is* (*ante* ακολουθει) wH. ακολουθη P. 45. -ὁ Lz. φιλιπος H* *sem.* βιθσαιδα P. ανδρεα L. 46. εὔρισκει H. ῥαθανιηλ *mutat.* L. εγραψεν wP. μωνσης w. εὔρικαμεν P. -του wz. ναζαρετ (*sic* v. 47) iνz [*non* wHP]. νᾶ ναζαρεθ L*. 47. ραθαηλ' (*sic* v. 48, *non* v. 46, 49, 50) P. ἐρχου H. 48. ιδεν w. ἰσραῖλιτης P. εστιν wLHPz *sem.* 49. -ὁ iνwHPz *sem.* ὄντα H. σукήν iνLz *sem.* ιδον (*sic* v. 51 w) iw. 50. ειπεν (*pro* λεγει) z *sem.* ραββει Pz *sem.* *fin.*; L. 51. +ὁ (*ante* ιησους) LH. σε (*pro* σοι) i. σοι ειπον L. -ειπον σοι z *sem.* ὑποκάτω z. πιστευης iνz *sem.* z* *sem.* μεζων Pz *sem.* ὄψη iνw. ὀψει P [*L cum Elzev.*]. 52. -unum αμην Lz. ἀπάρτι iνLHz [*non* w]. απαρτει P. ὀψεσθε H *sem.*

CAP. II. 1. τη τριτη ἡμερα L. ἦν (*sic* v. 13, *passim*) P. 2. -και *prim.* v. 3. -και z. οἶνον P. εχουσιν wLP. 4. *init.* +και wL. συ (*pro* σοι) LPz. γυναι i**z. οὔπω HP. ἡκει iνH. 5. ὅτι vLP. λεγει HP. ἡμιν H. +ποιειν (*ante* ποιησατε) z. ποησατε i. 6. ἦσαν P. ὑδριαι (*non* v. 7) i. -λιθιναι H*. λιθιναι iH**P. ἐξ P. κειμεναι ἐξ L. τῶν (*pro* του) w. χορουσαι i. μετριτας iP. ἡ P. 7. γεμησατε iνz. ὑδριας L (*ὑ forsan s. m.*). ὑδριας H. εγεμησαν iνPz. ἕως P. ἀνω w. 8. κᾶν τλησατε L (*sic*). φερεται z. αρχητρικλινω (*sic* v. 9 *bis*) P. οἱ δε (*pro* και *tert.*) wz. 9. γεγεννημενον H*. ηδη i. ειδει P. οἶδησαν L. ἡδειςαν P. ἡντληκοτες P. φωνη w*Pz. τουμφιον v. 10. οἶνον *bis* P. τιθησιν iLP. ὅτ' ἂν i. ὅτ' ἂν w. μεθυσθωσιν P. -τοτε z. +δε (*post* συ) L. τετηρικας H*. οἶνον *secund.* w *hic tantum*. 11. εποιησεν wLP. -την *prim.* w. εφανερωσεν wHP. 12. μετατουτο L. ηλθεν ὁ *is* (*pro* κατεβη) Pz *init.* *peric.* και οἱ μαθηται αυτου και οἱ ἀδελφοι αυτου w. -και οἱ μαθηται αυτου v. εγγυς εμεινεν (*pro* εκει εμειναν) i. οὐ H. 13. ἦν P. +το (*ante* ἱεροσολυμα) w. ὁ *is* *eis* ἱεροσολυμα (*i deest* P*)HPz. -ὁ ιησους L. 14. εὔρεν P. πολουντας P. ποας (*pro* βοας) J*?. 15. φραγγελιον v. φραγγελλιον w [*non* iP]. σφραγγελιον L. σχυνων P. ἐξεβαλον z. κολουββιστων L. ἐξεχεεν wP. *fin.* ανεστρεψεν w, at κἀπορθωσε L*, κατεστρεψε L** *may.* 16. πολουνσιν P. +και (*ante* μη)

LH. ποιῆτε iLP. 17. καταφάγεται iνwHP [*non* Lz]. 18. -ουν L. οὖν (*sic* v. 22) P. οἱ H. 19. -ὁ i?vw*HPz. 20. οὐδαιοι w (I w**). ἀρά *in marg.* L. ὠκοδομηθη wHP. οὗτος P. εγείρης z. 21. ἐλεγεν wP [*L cum Elzev.*]. 22. ἡγερθη iwHP. +των (*ante νεκρων*) z. -αυτου i. ἐλεγε iνHz. -αυτοις iνLHPz [*non* w]. το (*pro τω*) wz*?. +αυτοις (*post ειπεν*) i*L. *Rasura in P inter ι et C (IC).* 23. +τοις (*ante ἱεροσολυμοις*) iνwL. το πασχα (-εν *secund.*) L. -αυτου *secund.* v. 24. -ὁ iς i*. ἐπιστευσεν ?w*. αὐτὸν (*pro ἑαυτον*) v*. παντα iνL. 25. χρεῖαν i. ἐγινωσκεν wL.

CAP. III. 1. ἦν (*sic* vv. 23 bis, 24, 26) P. -ην δε z *init. peric.* μικῶς hic tantum L. αρχον P. 2. οὗτος P. ἦλθεν wP. νυκτος προς τον iν z. αυτον (*pro του iν*) w. ῥαββεῖ (*sic* v. 26) P. τοιαυτα (*pro ταυτα*) v. -τα L. ει (*pro ἡ*) i. εἰ μὴ ἡ H. 3. -ὁ iνwHPz [*non* L]. ειδειν ?w*. 4. ὦν P. γεννηθηναι *secund.* i, *prim.* H*. 5. -ὁ iνwHPz [*non* L]. +και ειπεν αυτω (*ante αμην*) vw. -αμην unum z. οὐ H. 6. γεγεννημενον bis iνwLH, *prim.* P, *secund.* z (*γεννωμενον prim.* z, γεγενεν P, *rasurá inter v et v*). εστιν bis wLP, *prim.* H. 7. *init.* +και v*L. δη (*pro δει, sic* vv. 14, 30) z. ἡμας LP. 8. πνῆ z. -αυτου i*. κουεις L. οὐκ H. οὗτος L, οὕτως HP. εστιν wLP. γεγεννημενος L. 9. δῆ (*pro δυναται*) i. 10. -ὁ *prim.* iνwHPz [*non* L]. ου γινωσκεις ταυτα w. 11. ἑορακαμεν w*?P. +και (*ante μαρτυρουμεν*) z. 12. ἡμιν (*pro ὑμιν prim.*) i. -και L. ουνω (*pro ου*) ?w*. ουκ επιστευσατε (*pro ου πιστευετε*) v. -ὑμιν *secund.* iv. ουρανια v. *fin.* πιστευσητε iνLH**Pz. πιστευσησε w. 13. -και P *sem.* z *sem.* *init. peric.* οὐδεῖς P *sem.* -ὁ *prim.* P* *sem.* ὦν w. ὦν P. 14. *init.* -και i* (*supra rubro*). μωυσης w solus. ὑψωσεν wP *sem.* ὀφην P. οὕτως H *sem.* δη (*pro δει*) P *sem.* z *sem.* 15. απολληται (*sic* v. 16) L. απωληται (*sic* v. 16) z. εχει (*sic* v. 16 *etiam* w) iνLHPz. 16. οὕτως iνwLHPz. -γαρ H *sem.* Pz *init. peric.* ἡγαπησεν (*sic* v. 19) iwH *sem.* P (H w *rubro*). ὥστε w. μογενη w*. μονογεῖς ὁγενη P *sem.* 17. +ουχ (*ante ινα prim.*) L. 18. *init.* +πας z. ἡδη P. -μη *secund.* L. ὄνομα P. 19. +αυτον (*post ἡγαπησαν*) P. το σκοτος μαλλον ἢ H. αυτων πονηρα wLz. 20. -γαρ iw. ελεχθη P. αυτου τα εργα iw. 21. ερχετε P. τα εργα αυτου (φανερωθη *super rasur.*?) L. +τω (*ante θῶ*) vwlP. εργασμενα z. 22. μεταταυτα L. διετριβεν wP. 23. αἰνῶν LPz. εκγης (*pro εγγυς*) L. σαλημ vLHz [*non* iw]. τοὺς ἀλειμ P. παρεγενοντο iLPz (+οἱ ιουδαιοι z). 24. οὕπω wL. εν τη φυλακη z. 25. εγενετο w (*νε w**?*). οὖν ζητησεις P. ιουδαιον vwHP [*Lz cum Elzev.*]. περι καθαρισμου μετα ιουδαιου i. 26. ὡς σὺ μεμαρτυρικας P. οὗτος P. 27. +ἀφ' ἑαυτου (*ante ουδεν*) L. ἡ H. +ανωθεν (*ante εκ*) L. 28. -μοι iνwP [*non* Lz]. *Rasura*

inter μαρτυρεῖ et ται *in* P. 29. ὑμνυμφιος P. ἐστηκες WH. ἐστικῶς P. χαρὰ *prim.* iLH. νιμφιον *secund.* L*. αὐτῇ P. 30. ελατουσθαι P. 31. αἰνωθεν? L. ὦν w. ὦν P. ἀπο (*pro* ἐκ *prim.*) L. —ἐκ τῆς γῆς *secund.* P* (*super rasur.* P**). ἐστὶν *ter* wL. ἐστι *prim.* z (—ὁ ὡν *ad fin.* *vers.* z). *fin.* ἐστι *iv* H. 32. ἑώρακε iH. ἑώρακεν vW. ἑῶρακε [vP**] P. ἤκουσε [vP**] P. ἤκουσεν *εκείνο* (*pro* τουτο) L. μαρτυρεῖαν P. 33. αὐ *in* αὐτοῦ *mutat.* *in* P. ἐσφραγισεν Pz. ἀληθεῖς P. 36. ἀπιστῶν (*pro* ἀπειθῶν) L. +τῇν (*ante* ζῶην *secund.*) *iv* L. ἡ w. μένει v*.

CAP. IV. 1. ἰς (*pro* κς) i. +ὁ (*ante* ἰησοῦς) L. ι *in* ποι et ν *in* ἰωαν *mutat.* *in* L. * 2. +ὁ (*ante* ἰησοῦς) L. αὐτὸς ἰ w. οἱ w. 3. ἀφῆκεν w. +γῆν (*post* ἰουδαίαν) L. ἀπηλθεν (—παλιν) *iv* w [non L]. 5. +ὁ ἰς (*post* οὖν) i* v, *sic* P (—οὖν) *init.* *peric.* [z *hiat* *usque* *ad* v. 46]. πολλῶν (*sic* v. 8) P. σαμαρίας (*sic* v. 7) P. λεγομένη L. συχαρ *iv* wHP [non L]. ὦ (*pro* ὃ) L. 6. ἦν *bis* P (*sic* v. 46). —οὖν L. οὖν (*sic* vv. 9, 11, 28, 30, 40, 52, non 33 P) HP. κεκοπικῶς L. ἀπο (*pro* ἐκ) L. ὀδυπορίας P. —οὕτως L. ὥς ἡ LP. ἕκτη wHP. 7. —ὁ w. ὧς (*sic* v. 10) P. 8. ἀπεληλυθασιν L. ἀπεληλυθησαν *iv* HP. ἀγωρασῶσι i. ἀγορασῶσιν wLP. 9. —οὖν w. σαμαρείτης L. σαμαριτῆς P. ὦν P. αἰτεῖς w. ἡ *in* οὐσῆς *mutat.* w. οὐσῆς H. οὐ H. συγχρῶνται i*. +οἱ (*ante* ἰουδαῖοι) vH. σαμαριταῖς? L. 10. +ὁ (*ante* ἰησοῦς) L. οἰδῆς? L. ὁ w. ποιεῖν? w*. ἡτήσας P. —αν *secund.* w* L. σὺ (*pro* σοι) P. 11. ἐστὶν HP. 12. ἦ (*pro* εἰ) iL. πρὸς *mutat.* *in* P. δέδωκεν L. +τουτο (*post* φρεαρ) L. ἐπιεν wLHP. 13. —ὁ *prim.* *iv* wHP. διψήσῃ? i*. 14. πιῇ w. πιεῖ L. ὀσσω *prim.* P. διψήσῃ LP. —οὐ μὴ διψήσῃ *usque* *ad* ὀσσω αὐτῷ i. ἀλλ H. ὃ *mutat.*? *in* L. +ἐγὼ (*ante* ὀσσω *secund.*) L. —εν P. ἀλλομένου *iv* wP. ἄλομένου L. 15. μήδέ *iv* wLP. ἐρχομαι *iv* LP. 16. σου τὸν ἀνδρα L. 17. +αὐτῷ (*post* εἶπεν) *iv* w. 18. ἐστὶν wHP. ἡρηκας i*. 20. ἐν τῷ ὀρεῖ τουτῷ *iv* wLH. ἐν τῷ ὀρεῖ τουτῷ P. λέγεται wP. 21. πιστεύετε μοι λεγόντι L. οὔτε *prim.* P. ὀρεῖ P. προκυνήσετε w. προσκυνήσουσι L. προσκυνήσεται P. 22. προσκυνῆτε i. οἶδαμεν P. +εγενετο καὶ (*post* ἰουδαίων) L. 23. ὥρα P. προσκυνήσουσιν wHP. (κ *in* προσκ *mutat.* *in* L). +μου (*post* πρι) L. 24. —πᾶν *usque* *ad* αὐτὸν L. προσκυνοντας v. 25. οἶδαμεν L. μεσίας *iv* LHP [non w]. χ *in* ἐρχεται *mutat.* *in* L. ὅτ' αὖ *iv* H. ἐλθῇ w. ὑμῖν iP. +τα (*ante* παντα) L. 27. τοῦτο iL. ἦλθων P. ἐθαυμάζων w. οὐδεὶς P. εἶπεν (*sic* 29, 39 wHP) vW LHP. ἡ P. 28. ἡ γυνὴ τῇν ὕδριαν αὐτῆς P. 29. εἰδετε L. οὗτος P (οὗτος vv. 42, 47). 30. —οὖν *iv* wH. 31. *init.* ἐν δὲ τοῖς P. ἡρώτουν (non v. 40) L. ἡρώτων (*sic* v. 40) wHP. +αὐτοῦ (*post* μαθηταί) i. ῥαββεί P. 32. ἦν w. 33. πρὸς ἀλλήλους

οἱ μαθηται L. ἦνεγκεν P. 34. ποιησω w. 35. οὐχ' (*sic v. 38*) iνwHP. λεγεται P. -ετι iwL. ετη P. τετραμηνος i?vwLHP. εστιν vwP. +εγω (*ante λεγω*) i. ὀφθαλμους wHP. εισιν wHP. ἡδη P. 36. χαιρει iLP. 37. τοῦτο i. -ὁ *secund.* vw. 38. κεκοπιακασιν LP. αὐτόν (*pro αυτων*) LH. 39. +εξ αυτων (*post αυτον*) L. των λογων L. 40. ἦλθον P. 41. +εις αυτον (*post επιστευσαν*) L. 42. γυναικῇ P. οὐκ᾽ετι iWP. +παρ' αυτου (*post ακηκοαμεν*) L. εγνωκαμεν (*pro οιδαμεν*) w. οἶδαμεν H. -αληθως w* (*marg. w***). [L *habet* ὁ χς]. 43. -και απηλθεν L. 44. -ὁ vw. *Rasura in* L, *inter* προφ et της. 45. αυτων L*? (*pro αυτον*). ἑορακοτες i. ὅσα (*pro α*) L. εποιησε σημεια L. 46. ηλθε παλιν ὁ *is* (-ουν) i. παλιν ὁ ιησους vwL. κανά iwL. εποιησεν w. βασιλεικος (*non v. 49*) i. οὐ P. ἡσθηνη w*. ἡσθενει P. 47. οὗτος iHP. +ὁ (*ante is*) P. ἡκει iνwHz. απο (*pro εκ*) L. απηλθεν wP, at ηλθε L. ἡρωτα iwHP. ἡρῶτα z. -αυτον *secund.* L. παιδα (*pro υιον*) i. τον *vn* αυτου P. εμελλεν w. εμελλε L. ἡμελλεν P [*in cum Elzev.*]. αποθνισκειν i. 48. ιδηται L. πιστευσηται L*. *fin.*; v. 49. καταβηθη P. τον υιον (*pro το παιδιον*) L. 50. σο (*pro σου*) i. ζει P. ὦ (*pro ῶ*) P. -αυτω *secund.* vw*. +ὁ (*ante is secund.*) iνwLHz (*i mutat. ?L*). επορευθη L. 51. ἡδη P. καταβανοντος P*. οἱ H. ἡπνητησαν L. αυτον (*pro αυτω*) P. ανηγγειλαν w. υιος (*pro παις*) wL. 52. επυνθανετο L. εποιθανετο P. δε (*pro ουν*) L. την ὥραν παρ' αυτων wL. ὥραν *bis* P. κομψωτερον L. εσχεν H**P. -ὅτι i. -χθες L. ἐβδόμην wP. 53. +αυτου (*post πηρ*) L. -εν ἡ L. ἡ H. οἰκια P. ὅλη H. 54. +δε (*post τουτο*) L. 'γαλιλαίαν *sic* i.

CAP. V. 1. μεταταῦτα (*sic v. 14*) i. +ἡ (*ante ἑορτη*) iνw [*non* L]. -ὁ w. 2. -εστι δε εν τοις ιεροσολυμοις L. εστιν wH. ἑστη P. ἐβραιστη iP. ἐβραῖστη v. βιθεςδα iL. βηθεςδᾶ z. *Rasura in* P *inter* δ et α. 3. ταυθαις L*. χολων iL. 4. *Obelo notat rubrow.* +κῦ (*post γαρ*) wL. ελουετο (*pro κατεβαιεν*) w. εταρασσετο το vH. εταρασσεν P* [*iwLz cum Elzev.*]. οὖν (*sic vv. 10, 12, 18, 19*) P. ενβᾶς P. εγενετο iLHz [*non* v]. εγεινετο P. δ' αἰν (*pro δημοτε*) w. κατηχετο i. κατειχε v. 5. +και (*post τριακοντα*) iνLP. ὠκτῶ i. ὀκτῶ HP. τριᾶκονταοκτῶ w**z. 6. πολλων z. ἡδη P. ὑγιεῖς P. 7. +ναι (*ante κε*) vz. ανπον?L*. ὅτ' αἰν iw. ὅτ'αἰν P. βαλλει i. βαλη vwHz. βαλει L. -εγω L. *fin.* +εγω δε ασθενων πορευομαι L. 8. εγειρε iνwLP (+και w) [*non* z]. αρων P. κραβαττον (*sic vv. 9, 10, 11, 12, at v. 12 κραβατον w**) iwH [*non vPz*]. κραββαττον (*sic vv. 9, 10, 11, 12*) L. 9. +εγερθεις (*ante ἦρε*) L. ἦρεν w. ἦρεν P. ἦν (*sic v. 35*) P. ἦν z. 10. οἱ w. το τεθεραπευμενον L. +και (*ante ουκ*) L. ἐξεστιν P. ἄρε i. *fin.* +σου wLz. 11. *init.* +ὁ δε w. 12. ἡρωτησαν iWP. -ὁ ανθρωπος i. 13. οἶδει L.

ὄχλον H. *οντως* iZ. 14. εὕρισκει P. ὑγίεις i. μὴκέτι iWLP [*non* z]. σοι τι iVPz [*non* L]. γενητε i. 15. ἀνηγγειλεν WP. ἀπηγγειλε LZ. 16. διατοῦτο (*sic* v. 18 *etiam* z) iVLz. οἱ ιουδαιοι τον ιησουν L. -και ἐζητουν αυτον αποκτειναι L. επει i. *fin.* +τα ιαματα iV. 18. διὰ τοῦτο P. -αυτον P* (*habet marg.*). οὐ H. ελυνεν WP. τω (*pro* το) P. ελεγεν WP. ἴσον W. ἴσων P. ἴσον vZ (*i eraditur in i*). εἰαυτον L. εἰαυτον P. 19. +του ανου (*post* υἱος) L. ἀφ' εἰαυτου ποιειν L. βλέπει i. ποι- οῦντα W. ποιει (*pro* ποιῇ) iWP. τα γαρ εργα ἃ εκεινος ποιει (-αν) z. *fin.* ποιη? L*. 20. -γαρ z. πει i. μεζωνα iWP. θαυμαζεται L. θαυμα- ζετε P. 21. *Rasura in i ante* οὔτως. οὔτως iVWLHz. οὔτος P. 22. *init.* ου (*pro* ουδε) i*. κρινεῖ W. οὐδ' ἕνα z. δεδωκεν WHPz. αυτω (*pro* τῷ υἱῷ) z. 23. τιμώσιν bis P. 24. *Bis scriptus hic versus in i.* των λογων i (*των* L*?). ακουον P *sem.* 25. εσται (*pro* εστιν) L. ακουσωσι LZ. υἱ ἰν νιον *mutat. in* W. ανου (*pro* θῦ) Wz. ζησουσιν z. 26. οὔτος L. εδωκεν WP. 27. +του (*ante* ανου) v. *fin.* εστιν WP. -εστι (*nullo puncto ad fin. vers.*) L. 28. θαυμαζητε H. ερχετε i. 30. *init.* οὐ H. εμη (*η mutat.*) W. εστι L. -πατρος W. 31. +γαρ (*post* εαν) i. ἐμ'αυτου W. αληθεῖς P. 32. οἶδα i. οἶδατε P. +αυτου (*post* μαρτυρια) i. ἦν WH. μεμαρτυρηκε L, μαρτυρειτε z (*pro* μαρτυρει). 33. και *rescript.* P. μεμαρτυρηκεν WH. μεμαρτυρικεν P. 34. περι (*pro* παρα) L. λαμβανω την μαρτυριαν z. ὑμει L. 35. ἦν P. ἠθέλησατε iWHP. αγαλλιαθηναι iVWHz [*non* L]. αγαλληαθηναι P. 36. μειζον L. μειζων Pz. εδωκεν WP. δεδωκε LZ. τελεσω L. ἃ H. -εγω *secund.* z. +και (*ante* ὅτι) L. απεσταλκεν WHP. 37. μεμαρτυρικε i. με- μαρτυρηκεν WH. μεμαρτυρικεν P. φωνης i. πωποτε ακηκοατε iWL. πῶποτε z. ἔωρακατε H. 38. απεσταλκεν H. τουτον iLP, τουτου z (*pro* τουτω). 39. δοκῆτε L. αἰκειναι (*pro* και εκειναι) z. 40. +αιωνιον (*post* ζωνην) L. εχειτε P. 41. ανου iW. 42. ὅτι (*i mutat.*) W. ἔχεχετε W. *fin.* αυτοις v. 43. ὀνοματι *prim.* P. ἐλθη W. *fin.* λειψεσθαι P* (-ε P**). 44. δυνασθαι P. παρ' vL. ανων (*pro* αλληλων) iH. λαμβανωντες P*. -την *secund.* L. οὐ H. 45. δοκῆτε LP. κατηγορεισω P. πᾶρα; vWz. μωυσης W. 46. μωσει iV** LHPz. μωυσει W. επιστευσατε (*pro* επιστευετε *secund.*) i. 47. ρημασιν P. *fin.* πιστευσητε (*pro* πιστευσετε) iLz [*non* vP].

CAP. VI. 1. +δε (*post* μετα) L. απηλ L, at ηλθεν z. -της θαλασσης H. -της γαλιλαιας iH. γαλιλαιας P. 2. ηκολουθη δε (-και) L. ἠκολουθει H. ἠκολουθη WP. ηκολουθησαν z. ὄχλος P. ἑωρουν P, at εθεωρουν LZ. -αυτου iWL. 3. ανηλθεν ουν (-δε) L. εκαθεζετο L. 4. +οι (*post* των) W. 5. *Hiat* z *usque ad* v. 14. -ουν P *init.* *peric.* τους οφθαλμους ὁ ιησους WL.

ὀφθαλμοὺς wHP. πολλὺς ὄχλος P. πρὸς αὐτὸν ἐρχεται w. ἀγορασόμεν
 ἰν wL. ἀγορασόμεν P. ἵνα P. οὐτοὶ H. 6. εἶπεν w*, *at* ἐλεγεν w**HP.
 ἤδει i. οἶδει L. ἤδη P. ἡμελλε ἰν**, μελλε v*. ἐμελλεν w. ἡμελλεν H.
 ἡμελλεν P. 7. ἀπεκριθεὶς L. +ὁ (*ante* φιλιππος) v**. ἕκαστος H. ἕκαστον
 P. -αὐτῶν wL. 8. αὐτὸν (*pro* αὐτῷ) P. -αὐτοῦ w*. -ὁ L. 9. ἐστὶν wHP.
 -ἐν wL. ὥδε v. ὥδε (*sic* v. 25) P *solut.* ὅς (*pro* ὃ) P. ὄψαρια iP. ὄψορια
 w. 10. εἶπεν (*sic* v. 35 w) wHP. ἐ (*pro* δε) v*. ἦν P. πολλὺς P. ἀνεπέσαν
 vLHP. -οὐν P. +αὐθρῶποι (*ante* ἀνδρες) w*. τῶν ἀριθμῶν LP. 11. ἐλάβεν
 wHP. καὶ λαβὼν (-δε) L. +εἰς τὰς χεῖρας (*post* ὁ ἰς) P** *marg.* ἐδῶκε L.
 διέδωκεν HP. -τοῖς μαθηταῖς οἱ δὲ μαθηταὶ w* (*habet marg.*). ὄψαριων wP.
 ὅσον ὅσον i*. ὅσων L. ἠθέλον P. 12. σιναγαγέτε L*. περισεύσαντα P.
 ἀπωλεῖται v. ἀπολλυταὶ L. ἀπωλεῖται P. 13. οὖν (*sic* vv. 14, 15, 19, 24,
 30 *bis*, 32, 41, 42, 43, 52, 53, 62**, 68, *non* vv. 28, 67) P. ἐγεμῆσαν iP.
 κωφίους v. κωφίους P. σκλας H**. ἐπερίσευσεν wH. περιεσεύσαν P.
 14. οἱ w. οἱ οὖν οἱ L. ἐποίησεν wHP. σημειῶν P* *sem.* 15. ὁ οὖν ἰησοὺς
 L. γνοῦς ἰν. +οἱ ὄχλοι (*post* ἐρχεσθαι) i. ἀρπαζειν (*v* *mutat.*) w. ἀρπαζειν
 HP. ποιήσωσι (-αὐτὸν *secund.*) z. ἀνεχώρησεν wLHP. -παλιν LHPz [*non*
iw]. ὅρος P. 16. ὄψια iwP. οψίας z*. εἰς (*pro* ἐπὶ) L. θαλάσσαν H.
 17. ἀναβάντες w. ἐμβάντος z. +εἰς τὸ (*ante* περὶ) L. σκοτεῖα iP. ἤδη P.
 οὐπῶ (*pro* οὐκ) L. ἐληλυθὴ iw*P. *fin.* +εἰς τὸ πλοῖον iw. 18. ἦτε w.
 -μεγαλοῖ i* L. διεγείρετο L. 19. ἐληλακοτος LZ. ὥσει (*pro* ὥς) i, *at* ὦ
 P*. θεωροῦσιν P. γενομένου L. γενομένου HP. -καὶ *secund.* L. 20. λέγει
 αὐτοῖς ὁ ἰς (-ὁ δὲ) v. φοβήσθε i*. φοβέσθαι w. 21. ἠθέλον P. αὐτὸν
 λαβεῖν L. ἐγενετο τὸ πλοῖον L. τὴν γῆν L. ἦν w. 22. ἐπ' αὐρίον w.
 -ὁ *secund.* v. ἐστήκως wH. ἐστήκος P*. ἐστῶς z. ἰδὼν w. εἰδὼν P*.
 ἄλλο πλοῖον L. ἄλλω P*. ἦν P. ἐκείνῳ w**P. ὃν (*pro* ὃ) w**L*.
 ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνεβήσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ *deest in w* (habet w** marg.)*. ἀνε-
 βήσαν z. τοῦ ἰησοῦ (*pro* αὐτοῦ *prim.*) L. συνήσηλθε i*. συνεισηλθεν w.
 -ὁ ἰς i. πλοῖον (*pro* πλοῖον *secund.*) wL. -ἀλλὰ μόνοι *ad fin. vers. z.*
 23. ἦλθεν wH. ἦλθεν P. ἦλθον z. +της (*ante* τιβεριαδος) iP**. εὐχαρισ-
 τήσαντος? w*. ἰν (*pro* κν) v w. -εὐχαρίστησαντος τοῦ κυρίου L*. 24. ἰδὲν
 w. +ὁ (*ante* ἰησοῦς) L. ἐλάβον αὐτοὶ τὰ πλοῖα (*pro* ἐνεβήσαν καὶ αὐτοὶ
 εἰς τὰ πλοῖα) L. ἀνεβήσαν z. -καὶ *prim.* ἰν wHPz. ἦλθον P. *fin.* αὐτὸν (*pro*
 τὸν ἰν) w. 25. εὐρόντες P. ῥάββει P. ὥδε z. 26. εἶπε v. οὐχ' (*sic*
ferè vv. 38, 42, 46) ἰν wPz. ἰδετε iwPz. *i* *mutat. in* ὅτι *secund.* w. 27.
 ἀπολλυμένην L. -τὴν βρωσὶν *secund.* vL. ἦν H. ἦν P. δῶση ὑμῖν L. δ ἰν
 δώσει *mutat.* w. τοῦτο (*pro* τοῦτον) L. ἐσφραγήσεν P. 28. ποιήσομεν L.

ποιουμεν z. εργαζομεθα i. 29. -ό iνw*HPz. εστιν w*P. +άπαντες (post
 ινα) L. 30. *init.* λεγουσιν αυτω οι ιουδαιοι H *sem.* (*init. peric.*). -συ iLz.
 ειδωμεν L. ιδομεν P. πιστευσομεν L. *fin.* εργαζ (η eras.) v. 31. υμων
 (pro ημων) wL*. εφαγον το μαλλα iL. μαλα P. εστιν P. αρτον i. δεδωκεν
 L. 32. -αμην *semel* L. μωνσης w. εδωκεν i. -τον *prim. i.* Post του
 αρτον *prim. desunt omnia in L præter τον αληθινον.* -αλλ' ό πηρ *usque ad*
ουρανου secund. z. ουρανου *secund. v.* 33. καταβαινον (*sic v. 50*) H* *semel*
z. (κ *mutat. in L.*) διδους ζωνη w. 35. ειπεν w. ειπεν ουν (-δε) L. πει-
 νασει P. πιστευον H. διψησει HP. πωποτε z. 36. εορακατε H. ου H.
 37. ω (pro ό) i *hic.* διδωσιν wH. με (pro εμε) wP**. ηξει iv. εμε (pro με)
 v. εκβαλλω L. 38. απο (pro εκ) L. 39. εστιν HPz*. δεδωκεν wHP.
 απωλεσω iz*. αλλ' iLP**. αυτον (pro αυτο) iHz. -εν iv [*non L.*]. 40. γαρ
 (pro δε) wL. -δε Pz *init. peric.* εστιν P. +πρς (*ante ινα*) LP. εχει iLPz. εγω
 αναστησω αυτον i. +εν (*ante τη εσχατη*) iwL [*non vP.*]. *fin.*; w. 41. *Par-*
tim rescript. ini. εγγογιζον (*non v. 61*) L. οι *sæpe* H. ιουδαιοι z** *super*
rasur. -περι αυτου L. ε in εγω *mutat. L.* ό εκ του ουρανου καταβας L.
 42. ούτος *prim. H, bis P.* -ιησους iw. ου HP. οίδαμεν w. οίδαμεν P. -ουν
 v. -ούτος *secund. iL.* -ότι L. κατεβηκα z. 43. -ουν wL. ινατί γογγι-
 ζετε (-μη) L. 44. έλκυση ivH. έλκυσει L. έλκυσει P. +εν (*ante τη*
εσχατη) iwLPz. 45. προφηταις i. -του *prim. iwL.* -ουν L. ακουων v.
 46. ό ων w. έωρακεν w. 49. ημων LP. μαλα L. 50. εζ' z. φαγει (*sic*
v. 51) P. αποθanei i*. 51. η εμη (pro μου) L. ην z. 52. υν (pro ουν) w*.
 οι w. οι ιουδαιοι προς αλληλους L. την σαρκα δουναι ημιν L. υμιν i. 53.
 -ουν v. ποιητε i. πιετε Lz. *fin.* εαυτοις HP *sæpe.* 54. τρογων (*sic*
v. 57) P. κάγω w. -εγω P. +εν (*ante τη εσχατη*) vwLz [*non iP.*]. 55.
 -γαρ w. αληθης bis iw, *prim. tantum L.* 57. απεστειλεν wHP. απε-
 σταλκε L. *Rasura in w inter ό et ζων.* ζησει w. ζηση L. *fin.* διεμου H.
 58. ημων P (η et v *ambo formantur in L.*) ζησει ivHz. ζησετε w. 60. ό
 λογος ούτος w. ούτως P. ακουειν αυτου L. 61. εγνω (pro ειδως) L. ουν
 (pro δε) Lz. γογγυζουσιν wP. +και (*ante ειπεν*) L. 62. -ουν P* (ούν P**).
 θεωρειτε ivP. ην P. πρωτερον P. 63. εστιν *prim. H, ter P.* σαρξ P.
 ούκ i. οφελει ουδενα L. α H. λελαληκα wL. 64. ηδη P. οι (pro οι) w.
 εζ' i. εξαρχης L *solus.* 65. ελεγεν wP. διατουτο (*sic vii. 22 vLz*) ivLz.
 -ότι w. ουδεις i *hic.* η H. 66. +ουν (*ante πολλοι*) L. των μαθητων αυτου
 απηλθον wL (μ *eras. in L ante αυτου.* απηλθων P (+εκ ?P*). όπισω HP.
 ούκ έτι iP [*non vwLHz*]. 67. +μαθηταις (*post δωδεκα*) L. υπαειν P. 68.
 -ουν iwLz. απελευσωμεθα P. ρημα P*. 70. -απεκριθη αυτοις ό is (ειπε

forsan eras.) i. \bar{o} \bar{is} v. αυτω (pro αυτοις) L. άγω L. έξ' w. 71. ελεγεν w. ιουδαν L. σιμονος i. αποκαριωτου (pro ισκαριωτου) L. εμελλεν w. εμελλε παραδιδοναι αυτον L. εις v. ων w. —εκ v.

CAP. VII. 1. και μετα ταυτα περιπατει \bar{o} \bar{is} iwL. —και et μετα ταυτα Pz *init. peric. i in is mutat* P. ου H. αυτον οι ιουδαιοι εζητουν i. *Verbum eras. ante αποκτειναι* P. 2. ην (*sic vv. 12, 39*) P. 3. —αυτον P* (*habet P** marg.*). μεταβηθη P. +συ (*ante ποιεις*) i. *fin. ποιης z.* 4. τι εν κρυπτω w. εν παρρησια αυτος L. σεαυτον P *passim.* 5. ου (pro ουδε) L. 6. εγει v*. ουπω H. ημετερος i*. ετοιμος P. 8. αναβηται P. εορτην bis (*sic vv. 11, 14*) H. —ταυτην *prim. w**. ουπω αναβαιν *rescript. i.* ουκ (pro ουπω *prim.*) wP (ου) [*non vLz*]. ουπω *prim.* H. καταβαινω (pro αναβαινω) P. —εις την εορτην ταυτην *secund. L.* ο εμος καιρος L. ουπω *secund. P.* 9. *init.* ταυ z. —δε wP. αυτος (pro αυτοις) w. 10. Ως rubro i. εις την εορτην, τοτε και αυτος ανεβη w. 11. οι ουν οι wz. ιου *mutat. P.* —εν τη εορτη L. 12. πολλυς i. —δε iwHPz [*non L*]. —ελεγον *secund. L.* ου *rescript. i.* ουχι w. τους οχλους L. οχλ *rescript. P.* 13. μεντοιγε z. 14. —ηδη δε Pz *init. peric.* μεσαζουσας L. —ο \bar{is} i*. —εις το ιερον P* (*habet supra*). εδιδασκεν wLHP. 15. ουτος H. ουτως P. ειδε i. οιδεν wH**. οιδεν P. μαθηκως w. 16. +ουν (*post απεκριθη*) iwLHP (ουν P) z. —αυτοις iw, at +αυτοις (*post ειπεν*) i. 17. γνωσετε H. προτερου L. εις (pro η) L. η P. εμ' αυτου P *pass.* —λαλω z. 18. εαυτου w. ουτος (*sic vv. 25, 26, 46 bis*) P. αληθεις P. εστιν *prim. LP.* 19. μωσσης w. ημιν (pro υμιν) L. αποκτειναι P. 20. απεκριθησαν ουν οι ιουδαιοι και ειπαν αυτω w. ειπεν vLHP. τισε i. αποκτειναι P. 21. —ο ivLHPz [*non w*]. 22. μωσσης wL. ουχ' (*sic ferè vv. 25, 34, 35, 36*) iwHPz. μωσσεως (*sic v. 23*) wL. εστι i. περιτεμνεται iP. \bar{a} ros i [*non P*]. 23. ολον iP. εποιησα υγιη L. 24. κρινατε (pro κρινετε) L. 25. ελεγουν i. ιεροσολυμητων iwLP. ουχ' w. 26. —και *prim. iwL.* λαλη?w*. αυτον (pro αυτω) P. λεγουσιν iwL. —αληθως *secund. w*L.* —ο \bar{x} s z. *fin.* v*. 27. οτ' αν wHP. ερχηται vWH [*non iLP*]. ερχητε z. *fin.* εστι H. 28. εκραζον z. ο \bar{s} διδασκων εν τω ιερω i. ο ιησους εν τω ιερω διδασκων L. οιδατε *secund. w,* at οιδατε P. εμ' αυτου P. 29. —δε ivLPz [*non w*]. καγω (pro εγω δε) H. οйда P. 30. πασαι (*sic v. 44, ivz*) iv. +και εξηλθεν εκ της χειρος αυτων (*post πιασαι*) L. ουδεis P. χειραν L. ουπω γαρ (—οτι) L. ουπω wP. εληλυθη iP. ωρα P. 31. εκ του οχλου (+ουν w) πολλοι (—δε) wL (πολλοι L). —οτι L. οτ' αν iw. μη (pro μητι) i**w. —τουτων i**wL. ποιηση ivL. *fin.* ποιει; L. εποιησε v. 32. *init.* +και L. +ουν (*post ηκουσαν*) iw. γογγιζοντος L. οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι wL.

ὑπηρετας οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἰν. ὃ ἰν ὑπηρετας mutat. L. 33. —αὐτοῖς vWL. χρόνον μικρὸν L. 34. ζητεῖτε L. +με (post εὐρησετε) w. ἐγὼ εἰμι L. εἰσελθεῖν w. 35. αὐτοὺς (pro ἑαυτοὺς) L. εὐρησώμεν w. 36. ὁ λόγος οὗτος wL. εἶπεν (sic v. 39 wLP) wL. ζητεῖτε L. ἐγὼ εἰμι L. —ὑμεῖς L. οὐ w. 37. —δε P, —εν δε z, *init. peric.* ἑορτῆς H. εἰστήκει ἰνwHP. ἐκραξεν wP. ἐκραζε L. 38. ῥευσουσιν ἰνL. ῥευσουσιν wHPz. 39. εἶπεν H. ὃ (pro οὐ) z, *forsan* P*. ἡμελλόν ἰνLH. ἡμελλον P. ἡμελλ (ultima syllabá erasá) z. οὐπω HP. ἦν H. —ἀγίου w. —ὁ (ante is) ἰνwLHPz. οὐδέπω H. 40. οὖν (sic vv. 43, 45, 47) P. ὄχλου HP. +αὐτου (post λόγον) iP*. τῶν λόγων wH (+αὐτου w). οὗτος H. 41. +δε (post ἄλλοι prim.) L. +ὅτι (ante οὗτος) L. —δε ἰνwLHP. —οὗτος ἐστὶν ὁ $\overline{\chi\varsigma}$ · ἄλλοι δὲ ἐλεγον z. ἐρχεται ὁ $\overline{\chi\varsigma}$ w. 42. —του L. ἦν P. 43. ὄχλῳ H. 44. ἦθελον P. ἐξ αὐτῶν ἦθελον z. οὐδεὶς w, οὐδεὶς P. ἐπέβαλλεν P. 45. ἦλθον P. οἱ H. —ἐκεῖνοι w*. διατί ἰνLz. διατί w. οὐκ H. ἡγαγετε P. 46. +αὐτοῖς (post ἀπεκριθῆσαν) P. +πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ φαρισαίους (post ὑπηρεταί) L. —ὁ L. 47. —ουν i. —αὐτοῖς L. 48. —εκ prim. L. ἡ P. 49. ὁ prim. w. ὄχλος P. —οὗτος L. ἐπικαταρρατοὶ L. εἰσιν wLP. 50. νικοδιμὸς P. πρὸς αὐτὸν νυκτὸς w. +το προτερον (ante εἰς) L. ὦν w. ὦν P. ἐξ P. 51. κρινῇ z. πρῶτον ἰνwL. ποιῇ; z. 52. εἶπαν w. εἶδε L. ἐγειγερταί z. ἐγειρεται w.

CAP. VII. 53—VIII. 11. *Habent ἰνw nullo suspicionis vestigio* (i, $\overline{\pi\beta}$ *in textu*, περι της μοιχαλίδος *ad calcem rubro*: v *habet*, i περι της μοιχαλίδος *ad caput paginæ rubro*; *in vw deest pericope Ammoniana*, at w *habet rubro* εἰς τας ἑορ. πελαγίου καὶ μαρίας καὶ εὐδοκίας καὶ θεοδώρας. *In L, prorsus omittitur hoc loco, nullo spatio interposito*; at *legitur ad fin. Lucæ xxi* (notat in marg. manus planè recens). *In HP semel z semel deest omnino quamvis in mediâ pericopâ*; at P *habet* VIII. 3—11 της ἁγίας θεοδώρας (Sept. 18), et z VIII. 1—11 του πελαγίου καὶ εἰς λοιπὰς ἁγ.

CAP. VII. 53. ἀπηλθεν (pro ἐπορευθη) L. τα ἴδια (pro τὸν οἶκον) L. VIII. 1. καὶ ὁ ἰησοὺς (—δε) L. ἐπορευθη ὁ $\overline{\iota\varsigma}$ (—δε) z *init. peric.* πρὸς (pro εἰς) i. 2. +βαθεὸς (post παλιν) w** marg. ἦλθεν (pro παρεγενετο) L. —πρὸς αὐτὸν vw. —καὶ πᾶς ὁ λαὸς *ad fin. vers.* Lz. 3. ξ αρ. marg. i rubro. Ἀγουσιν (A rubro) w. καὶ προσηνεγκαν αὐτῷ (pro ἀγούσι δε) L. —δε P *init. peric.* —πρὸς αὐτὸν LPz. ἐπὶ (pro ἐν prim.) iLPz [non w]. μοιχείαν L. μοιχία P. καταληφθεῖσαν vw. κατηλημμενην P. +τῷ (ante μεσῶ) iL. 4. εἶπον (pro λεγουσιν) iL. τῷ ἰν (pro αὐτῷ) P. +πειραζόντες (ante διδασκαλε) vw. αὕτη P. εἰληπται iL. κατεληφθη vw. κατηληπται Pz*?. κατει-

ληπται z^{**}. ἐπ' αὐτοφορῶ iWz. επαντοφορῶ vL. ἐπ' αὐτωφορῶ P. 5. + ἡμων (post νομῶ) iW^{**}z. και εν τω νομῶ ἡμων (-δε) P. μωνσης w. -ἡμιν iPz. ἡμιν μωνσης L. ἐνετείλάτω P. λιθαζειν iLz. λιθαζεσθαι P. οὖν P. fin. + περι αὐτης iL. 6. ειπον (pro ελεγον) Pz. εκπειραζοντες Pz. -αυτον P* (habet marg. P^{**}). σχωσι. κατηγοριαν κατ' αυτου iL. σχωσι [vP] κατηγοριαν Pz. κατακυψας v*. κάτοκυψας v^{**}. εγραψεν L. fin. + μη προσποιουμενος vW. 7. ανεκυψε [vPz] και ειπεν (λεγει z) αυτοις (-προς) iPz. ειπεν w. αναβλεψας ειπεν αυτοις (-ανακυψας et προς) L. αναμαρτιτος P. ἡμων (pro ὑμων) w. επαυτη τον λιθον i. ἐπ' αυτην τον λιθον vW. -τον L. επ' αυτη λιθον P. βαλετω επ' αυτην L. βαλλετω w. βαλετω λιθον επ' αυτην z. 9. -οί δε usque ad ελεγχομενοι (incipit και εξηλθον εις καθείς) L. -και ὑπο usque ad ελεγχομενοι P. +ιδias (ante συνειδησεως) z. καθείς iWw. καθείς Pz. -έως των εσχατων vW* (habet marg. w^{**}) P. κατεληφθη i*Pz*. -μονος iLPz. fin. ουσα (pro έστωσα) iWLPz (οὔσα w). 10. αναβλεψας (pro ανακυψας) L. -και μηδενα usque ad γυναικος LPz (habent Lz ειδεν αυτην και ειπεν). -αυτη L. γυναι (-ή) iLPz (γύναι iz). -ή γυνη vW. -εκεινοι iLPz. -οί κατηγοροι σου P. οὔδεis (sic v. 11) P. 11. init. ει δε P. ὁ δε is ειπεν αυτη i. ειπεν bis wP. -αυτη vWz. και ὁ ιησους ειπεν αυτη (-δε) L. κρινῶ vW. -και L. +απο του νυν (ante μηκετι) iPz. μῆκέτι iWPz.

CAP. VIII. 12. αυτοις ὁ is iWHPz. ελαλησεν wHP. παλιν ουν αυτοις ελαλησεν ὁ ιησους L. ακολουθον i. περιπατηση vWHz. σκοτεια iWLP. ἔξει H. ἔξη z. 13. οὖν (sic vv. 12, 19, 22, 24, 25, 28, 36, 38, 41, 42, 52, 57, 59, non 48) P. μαρτυρεις; vWLz. αληθεις hic z. 14. +ὁ (ante ιησους) L. οίδα (sic v. 37) i. -δε vW. -ὑμεις δε ad fin. vers. LHP*z. οίδατε P^{**}. ερχομε P^{**}. η που (pro και που secund.) iWP^{**} (ἡ P^{**}). 15. ουδ' ένα z. 16. -δε i. δε εγω κρινω L. -ὅτι μονος ad fin. v. 17, L. +εγω (ante αλλ') H. 18. Rescript. super rasur. P*. 19. εκεινος (pro ὁ πῆρ σου) P. -ὁ secund. iWHPz. οὔτε bis H. ειδειτε prim. iL. ειδητε bis v. ιδητε bis z. οιδατε secund. L. ἡδειτε P. 20. -τα ῥήματα z. -ὁ is w*. γαζωφυλακιw w*H. γαζοφυλακειw vZ. επησεν? w*. ούπω H. εληλυθη iW*z. 21. ζητειτε L. αποθανεισθαι P. +και (ante ὅπου) i. ὑπαγω εγω secund. z. 22. init. +και L. +αυτω (post ουν) z. ιδαιοι L. αυτον (pro εαυτον) L. ὅπου P. 23. ελεγεν (pro ειπεν) L. εσται P*. τω ανω L. fin. τουτου του κοσμου L. 24. αποθανεισθαι prim. wP*. -μη w* (supra w^{**}). εαν γαρ μη πis super rasur. P. +μοι (post πιστευσητε) L. 25. -και prim. L. ὅτι iWLPz. 26. ὁ w. αλληθης P. εστιν vWLHP. ἤκουσα wHP. λαλω (pro λεγω) iWL. 27. +ουν (ante ὅτι) L. 28. -ουν i. is (ι mutat.) w. ὅτ' ἂν (sic v. 44 i,

ὅταν w) iw. ὅταν H. ἐδίδαξεν wH**P. -μου L. οὕτως (pro ταυτα) H. *fin.*
 ποιω L*H, λαλω L** *supra*. 29. -με L. ἀφηκεν wHP. -ὁ πατήρ L. +μου
 (post πῆρ) i. 31. ἐληλυθотας (pro πεπιστευκοτας) H. μαθητε w. 32.
Rasura post και prim. w. ἐλευθερωση v*L. 33. +και ειπον (post απεκ.) H.
 +οἱ ιουδαιοι (ante σπερμα) iLP** *marg.* ἀβρααμ (sic vv. 37, 39 *ter*, 40, 52,
 53, 56, 57, 58) iwLH [*non* P]. +και (ante πως) L. -ὅτι L. 34. -αμην
 αμην λεγω ὑμιν ὅτι i. εστιν HP. 35. οὐ H. μενεῖ *bis* i. οἰκία P. 36.
 -ουν L. ἐλευθερωσει P. ὁντως iH. οντος L. 37. οἶδα wH. 38. *init.*
 ἐγω δε ᾶ (pro ὁ) L. ἐώρακα wP. -ουν i. ᾶ (pro ὁ *secund.*) wL. ηκουσατε
 (pro ἐώρακατε) iwL. του πρς *secund. w.* ἡμων (pro ὑμων) w*. *fin.* ποιητε
 ?i*. 39. αυτω και ειπον L. εστιν wLHP. τεκνον P*. ἦτε vW. εποιητε?w*.
 -αν HP. -τα εργα *ad fin. vers. L.* 40. ανος L. λελαληκα ὑμιν L. ἤκουσα
 wHP. του πρς μου (pro του θυ) L. εποιησε L. 41. ποιητε v*. τε τα
 εργα *in marg. i, vix prim. manu.* πορνειας (α *mutat.*) L. πορνίας H. γε-
 γεννημεθα vWL. ἐνα P. 42. -ουν w. ἦν (sic v. 44) P. ἡγαπάτε i. ἡγα-
 πατε wH *sem. P.* ἂν H *sem.* ἡκω iwHP *sem.* ου (pro ουδε) L. απεστειλεν
 wLHP. 43. διὰ τί (sic *ferè* v. 46) vWP [*non* L]. του εμον λογον L. 44.
 +του (ante πρς *prim.*) iwLP. +ὑμων iP** (post πρς *prim.*, v *vel* η *eras. in i*).
 ειθυμησεις i. ανθρωποκτονως w. ἀπαρχῆς iLH. ἀπάρχῃς P. οὐκ ἐστηκεν iw
 L**P. (οὐκεσ. w, οὐκ' P *bis*, sic vv. 49, 55). ἐστηκεν?L*. αληθεια ουκ εστιν
 v. ὅτ' ἂν H. λαλει (pro λαλη) iHP. εστιν *secund. wLHP* (*jungunt cum*
sequent. wLH). +καθως (post εστιν *secund.*) P** *marg.*, at *eras*. 46. *Deest*
versus in v. ἐξ' wP. -δε w*L. +την (ante αληθειαν) L. διὰ τί H. 47. ὦν
 w. ὦν P. διατουτο iwL. διὰ τούτο P. 48. -ουν LH. λεγωμεν i. ὑμεις
 wL. σαμαρειτις HP. +ὅτι (ante δαιμονιον) L. 49. απεκριθη ὁ ιησους και
 ειπεν L. +και ειπεν αυτοις (post *is*) v. 50. -δε L. 51. Ἀμὴν (A *rubro*)
 v. Ἐὰν (E *rubro*) i. τηρησει (sic v. 52) P. θεωρησει HP. 52. απεθανεν
 (sic *etiam* P, v. 53) wH. -μου i. γενησεται iwHP [*non* v]. γενησητε L.
 θανατου w. αιωνα; v. 53. ἦ (pro ει) L. +του (ante ἀβρααμ) L. απεθανεν
 P. -συ *secund. w**. 54. +ὁ (ante ιησους) L. -εγω i. δοξασω L. ἐμαυτόν
 w. λεγεται P. ἡμων (pro ὑμων) vWL*HP [*non* i]. εστιν wLHP. 55.
 οἶδα *secund. w.* οἶδα *tert. iw* (*prim. et secund. P*). οἶδα *prim. et tert. H.*
 οὐκ H. εσωμαι P. ὁμοιως P. 56. ἡμων P*?. ἡγαλλιασατο iwHP. ειδη
 (pro ιδη) L. ἡμε *rescript. i.* ιδε i, ειδεν H**, ιδεν wH*P (pro ειδε). εχαρην
 LP*. 57. ουδαιοι (sic ix. 22) w*. πεντικοντα H. ούπω P. ἐώρακας HP.
 58. +ουν (post ειπεν) iL. γεnéσθε L. 59. ἦραν wP. βαλλωσιν LP.
 βαλουσιν?H*. εκριβη i. εκριβει L. ἐξηλθεν απ' αυτων δια μεσου εκ του
 ιερου (-διελθων) L. διέλθων w. διαμέσου i.

CAP. IX. [*A capite viii. 29 usque ad x. 1, z hiat omnino*]. 1. —και P *init. peric.* + ὁ *is* (*post παραγων*) v. ἰδεν iw. γεννητης vWP. γενετής L. 2. ἠρωτησαν WHP. ῥαββεῖ P. τι (*pro τις*) L. ἡμαρτεν· L. οὗτος ἡ P. 3. + αυτοῖς (*post απεκριθη*) i. —ὁ vWLHP [*non i*]. οὔτε *prim.* P, *secund.* i. οὔτε *secund.* P. 4. ερχετε νϛ' P. οὐδεῖς WP. δυνατε P. 5. ὅτ' ἂν WH. ὅτ' ἂν P. ᾧ i. ᾧ vW. 6. επτυσεν WHP. εποιησεν (*sic vv. 11, 26*) WHP. πτισματος i. επεχρησε (*sic v. 11*) i. επεχρισεν (*sic v. 11 WH***) WLH**P. —τον πηλον L. ὀφθαλμοys (*sic vv. 11, (14 w), 15, 17, 21, 26, 30, 32, non v. 10*) WP. 7. εις του σιλωαμ την κολυμβήθραν L. ἐρμηνευεται P. οὖν (*sic vv. 8, 10, 12, 15, 16, 18, 19, 24, 25*) P. ηλθεν WH**P. 8. + προσαίτης (*post τυφλος*) w, + και προσαίτης (*ante ελεγον*) L. ἦν (*sic vv. 14, 16, 24, 33*) P. οὐχ' iwHP. 9. οὗτος P. +δε (*post εκεινος*) vWLP. 10. ἠνεωχθησαν i. ἠνεωχθησαν vP. σου (*pro σοι*) iwLHP. 11. επεχρησεν P. ὀφθαλμοys H *passim*. ειπεν *secund.* (*sic vv. 36, 37*) WHP. ὑπαγε νιψαι εις την κολυμβηθραν του σιλωαμ (—και) iwL. —δε w. 12. *Rasura inter* ειπον et ουν w. + αυτοῖς (*post λεγει*) L. οἶδα i. 13. φρισαιοys L. 14. ἠνεωξεν i. 15. ηρωτησαν v. ἠρωτων w. ἠρωτησαν P. —και *prim.* L. επεθηκε [*vWH***] μου επι (—επι v*) τοys οφθαλμοys [ὀφθ. WHP] iwLHP. 16. εστιν vWHP. εκ (*pro παρα*) v. —του w*LP. +δε (*post αλλοι*) L. 17. λεγουσιν WLH**P (+ ουν L). ανεωξε i. ανεωξεν w. ἠνοιξεν P. 18. —ουν L. ἦν P. ἕως P. ὅτου H. γουνης P**, γωνῆς ?P*. 19. ἠρωτησαν WHP. 20. +δε (*post απεκριθησαν*) iwHP [*non wL*]. —αυτοῖς L. οἶδαμεν H. οἶδαμεν (*sic v. 21 prim.*) P. ὑμων ?v*. 21. ἡ P. ἠνοιξεν P. οἶδαμεν *secund.* (*sic P vv. 24, 29*) vP. +δε (*post αυτος*) w. ἡλικιαν (*sic v. 23*) v. περι ἑαυτου iwH [αὐτου vL]. 22. τοις ιουδαιοys P*. ἡδη P. συνετιθοντο L. ὁμολογηση αυτον wL** (ὁμολ. L*). ὁμολογησει P. ἀπόσυνάγως P. 23. διατοῦτο iwL. ειπον οἱ γουεις αυτου L. ἡλικιαν w (*sic*). 24. ἁμαρτωλος i. 25. —ουν iw. —και ειπεν w* (*habet w** marg.*). οἶδα *secund.* i. ὦν P. 26. ουν (*pro δε*) wL. ανεωξεν w. ἠνοιξεν H**. ἠνοιξεν P. 27. ἡδη P. οὐκ' ἠκουσατε P. επιστευσατε (*pro ηκουσατε*) L. μη' *interrogativè* P. μαθηται αυτου iwP. —αυτου L. 28. ελυδορησαν P*. —ουν iwWHP [*non L*]. ειπαν P. μωσεως w. 29. μωσει iwL. μωσει (ει *mutat.*) w [*non P*]. 30. τούτο HP. εστι *prim.* L. οὐκ' P. εστιν *secund.* HP. ανεωξεν P. 31. οἶδαμεν P. γαρ (*pro δε*) L. ἁμαρτωλον P. ἡ i, ἡ P (*pro ἡ*). του θῦ (*pro αυτου*) L. ποιει iwL*P. 32. οὐκ' ἠκουσθη P. ὅτι H. ἠνοιξεν WLH**. ἠνοιξεν P. + τοys (*ante οφθαλμοys*) L. 33. ἡ (*pro ει*) H. ειμι P. οὗτος iH. οὔτος P. εδυνατο w. οὐκ' ἠδυνατο P. 34. ἁμαρτιας i. ἑναμαρτιας (*cf. v. 23*) w. διδασκης P. εξεβαλλον P.

35. ἤκουσεν P. + ουν (ante ὁ) L. εὐρῶν P**, εὐρον P*?. 36. ειπεν vL. + και (ante τις) iνw**LHP. εστιν WHP. 37. ἑωρακας P. 38. *Rasura in P inter εφ et η.* 39. κριμα w. βλεπωσιν wLH**P. γενονται i. γενησονται L. 40. ἤκουσαν HP. ὑμεις P. 41. init. + και L. ἥτε i. ουκ αν ουκ ειχεται (sic) i. -αν wL. βλεπωμεν iP. ει (pro ἡ) i. -ουν wL. οὖν P. ἡμων (pro ὑμων) P.

CAP. X. 1. αβλην P *semel*, αλην P* *sem.* (αυλην P**). αλαχοθεν iP *sem.* z. εστιν wP. λιστης z. 2. αμην αμην λεγω ὑμιν ὁ εισερχομενος (-δε) P *sem.* init. peric. εστιν LP. -των προβατων P *sem.* 3. init. τοῦτο iP *sem.* θυρορως P *sem.* κατ ὄνομα P *sem.*, κατονομα *sem.*, κατόνομα *sem.*, κατόνομα z. 4. ὅτ' ἂν δε (-και) w. ὅτ' ἂν i. ὅτ' ἂν P *sem.*, ὅτ' ἂν HP *sem.* [ὅταν P *sem.* z]. εκβαλλη i. εκβαλλει LP *sem.* εκβαλει P *bis.* ακολουθη P *sem.* οἶδαςιν P. 5. ακολουθησουσιν iHz. οὐκ' οἶδαςιν P *bis.* οἶδαςιν P *sem.* 6. ελαλησεν (pro ειπεν) i. ὁ *is transfert* P *sem.* ad fin. versús. εγνωσκον L. ἡ L, ἦν P *sem.* (sic v. 22), ἦν P *sem.* (pro ἦν). ελαλη P *sem.* fin. + ὁ ιησους LH (cf. P). 7. -ειπεν *usque ad* ὁ *is* P *sem.* οὖν (sic vv. 19, 24, 31) P *sem.* αυτοις παλιν w. -παλιν L. -αυτοις P* *sem.* -ὅτι wH. 8. ηλθον προ εμου iνwL. -προ εμου HP* *sem.* P *sem.* z. ἦλθον P. εισιν H** P *sem.* ἦσαν (pro εισι) P *sem.* ἤκουσαν P *sem.* αυτω L*, αυτον P* *sem.* (pro αυτων). 9. εισελθοι L. ελθει (εις *eras.*) P. εὔρησει P. εὔρηση z. 10. κλειψει P. θυσει P. εχωσιν *bis* H. περισσοτερον L. fin. εχωσι v. 11. τιθησιν (σ *mutat.*) w. 12. ὁ δε μισθωτος L. μισθοτος P. ὦν z. εστι (pro εισι) w*L. εισιν P. αφιεισι i. αφησιν P. ἀρπαζει HP. + και σκορπιζει αυτα (ante και σκορπιζει) L*. fin. -τα προβατα w. 13. εστιν P. μελλει iLPz [non w]. 14. ἑμα H. γινωσκωμαι z*. 15. τιθησιν L, τιθημοι P. 16. δει με wL. ακουσωσι iνLz. ακουσουσιν H. ακουσωσιν P. εἰς P. 17. διατουτο iνL. δια τούτω P. 18. αἶρει L. τίθημι P. θηναι iw*?P. 20. ἐξ P. μενεται iP. μαινετε w. 21. +δε (post αλλοι) L. +ὅτι (ante ταυτα) L. τα ῥήματα ταυτα v. εστιν H**P. ὀφθαλμους wP. ανοιξαι L. fin. v*. 22. -δε Pz (non init. peric. P *sem.*). -τοις iνwLHPz. -και w* (*supra* w**). 23. -του iνwLHPz. σολομωνος iνLPz [non w]. 24. αυτω (pro αυτον) z. ἑως P *sem.* ἡμων *mutat.* P *sem.* ερεις P *sem.* αἶρεις Lz. σοι (pro συ) P *sem.* 25. +μοι (post πιστευετε) L. ἃ H. -εγω P* *sem.* ὀνοματι HP *sem.* 26. ὅτι ουκ εστε (-γαρ) L. ειπων P *sem.* -καθως ειπον ὑμιν w* (εἶπον w** *marg.*). 27. ακουουσιν L. ακολουθουσιν wP. 28. ζωῆν P *sem.* απολονται L?P *bis.* απωλονται L?P *sem.* απωλωνται z. οὐχ' iνwHP *bis* z. ἀρπασει wHP *bis.* +του *πρs* (post χειρος) L* *vel potius* L** (*deletum*) P *sem.* 29. δεδωκεν wH**P.

+αυτα (*post* μοι) iL. εστιν wH**P. οὐδεὶς P *bis*. ἀρπαζειν HP *bis*. ἀρπασαι αυτα L. 31. —παλιν LP. οἱ ιουδαιοι λιθους L. 32. εργα καλα w. εργαων (*pro* εργων) wP. και δια ποιων εργαων (—αυτων) L. 33. —λεγοντες wL. —συ w* (*supra* w**). ὧν P. ἐαυτον L. 34. εστιν H**P. ειπον iL HP. 35. ειπεν wLHP. 36. *init.* ὃν w. ἡγιασεν wH**P*, ἡγαπσεν P**. —του LH. 37. μη (*pro* ου) L. 38. ου (*pro* μη) L. πιστευετε (*pro* πιστευητε) iLP, (*pro* πιστευσατε) w. +μου (*post* εργοις) i. πιστευσηται (*pro* —σητε) L*. 39. —ουν v. —ουν παλιν i*?z *init. peric.* —παλιν L. αυτον παλιν w. +οἱ ιουδαιοι (*ante* πιασαι) L. πιᾶσαι iνz. 40. απηλθεν vw. —παλιν v. το προτερον L. 41. —μεν L. εποιησε[v w] σημειον iwLz. ουδε ἐν L. ὅσα δε w. περι τουτω z. 42. πολλοι επιστευσαν z. εις αυτον εκει wLz.

CAP. XI. 1. ἦν H. ἦν (*sic* vv. 2, 6, 18, 30, 38, 41) P. —δε Pz *init. peric.* α *in* ασθενων *mutat.* L. —εκ της κωμης μαριας z. 2. αληψασα w*P. ἐαυτης iνHz. ησθενησεν L*. ἡσθενει H. ἡσθενη P. 3. οὖν (*sic* vv. 6, 12, 14, 16, 17, 20, 21, 31, 32, 33, 41, 45, 53, 54) P. αἱ H. +αυτου (*post* ἀδελφαι) H. φλεις w*. εφηλεις P*. φηλεις P**. 4. ἡ ασθενεια αυτου (—αὐτη) L. ασθενια P*. εστιν wHP. *fin.* αυτων L. 5. ἡγαπα [vP*] wHP. μαρθα H*. την μαριαν και την ἀδελφην αυτης μαρθαν L. 6. ἦκου L*. ἡκουσεν HP. ασθενη H*. εμειναν P*. 7. επιτα μετα τουτω P. μετατούτο L. +αυτου (*post* μαθηταις) iwL. παλιν εις την ιουδαιαν L. 8. ῥαββει P. νυν ἐζητουν σε οἱ *rescript.* i. ε *mutat.* *in* ἐζητουν w. οἱ ιουδαιοι λιθασαι iL. λιθᾱσαι iz. λιθασε P. —οἱ *secund.* z. 9. —ὁ iνwLHPz. ὥραι iνwLz. ὥραι εισι wLHz [non i]. ὥραι εισιν P. περιπατει (*sic* v. 10 iLHP) iν*LHP. 10. —τη w. νυκτη P*. 11. ταυτα δε ειπων και P. —ειπεν*. ειπεν (*sic* vv. 34, 41 wLH) wLHz. ὡμων (*pro* ἡμων) z. καὶ κοιμήται (*sic* v. 12) P. ἀλλ᾽ L. —ινα i. ἐξυπνησω iLz. 12. αυτω οἱ μαθηται (—αυτου) w. 13. ειρηκη P. 14. —ὁ *is* P* (*supra* P**). απεθανεν wLH**Pz. 15. πιστευσηται P. ειμην i. αλλα iνwHPz [non L]. 16. συν τοις μαθηταις (*pro* τοις συμμαθηταις) L. αποθανομεν P. *fin.* συν αυτω w. 17. +εις βηθανιαν (*ante* εὔρεν) i. εὔρεν P. ἡδη P. —ηδη z. ηδη ἡμερας L. 18. βιθανια H. ἀποσταδίων iHPz. 19. —εκ i. εληλυθησαν iw*L. εληλυθασιν P. παραμυθησονται iHP. παραμυθησονται L. +και (*post* αυτας) H*. ἀδελφω v*. 20. ἡ H. —ὁ iνwLHP [non z]. *xs* (*pro is*) z. ἡπνητησεν L*. αυτον (*pro* αυτω) i, non v. 30. οίκω HP. 21. —ἡ iνLHP [non wz]. εἰς L, ἥς vPz (*pro* ης). ὥδε P. ὥδε z *solus* (non v. 32). απεθανεν (*pro* ετεθνηκει) w. ετεθνηκη Pz. 22. οἶδα (*sic* v. 24) iP. ὅσα w. αἴτηση w. αἰτῆσοι L. αιτησει H. ετηση P. δώσω σοι L. 24. +ἡ (*ante* μαρθα) wP. αναστησεται P*. ανασταση w*. αισχατη H.

25. λεγει (*pro* ειπεν) L. +ουν (*post* ειπεν) Z. ειμη P. —ή *secund.* H. —καν αποθανη v. 25 *usque ad* πιστευων εις εμε v. 26, iw* (*habet marg. w***). 26. αποθαινει iL. 27. σοι (*pro* συ) P. —κοσμον L*. ερχομενον ?L*. 28. απηλθεν wH**P. εφωνησεν wP. απηλθεν εφωνησε δε και L. παρεστη z. φωνη L*Pz. *fin.*σαι (*pro* σε) H. 29. +δε (*ante* ως) L. ηκουσεν P. ερχετε P. 30. ούπω P. εληλυθη iPz*. προς (*pro* εις) L. ην wz. επι του τοπου L. 31. οί ουν οί ιδαιοι w. οίκια wH. παραμοιθουμενοι P. αυτη (*pro* αυτην) i**. μαριαν (*sic* v. 28) w*. ταχος z. εξηλθε H*. ηκολουθησαν wHP. αυτην (*pro* αυτη) P. υπαγη P. κλαυσει LHP. 32. *init.* ει (*pro* η) P. ηλθεν P. ην P. —ό w. αυτου εις τους ποδας iwLzP. ης wvP. ωδε v. ό αδελφος μου ουκ αν απεθανεν i. αν w. απεθανεν wH**P. απεθανεν ό αδελφος μου L. 33. ιδεν wP. συνεληλυθοτας v. ενεβριμισατο L. *fin.* αυτον P. 34. ειπεν P (*cf.* v. 11). τεθηκατε iwLzP. ειδε L. 35. *init.* +και L. 36. αυτοις (*pro* ουν) L. —ουν P. 37. ελεγον (*pro* ειπον) w. ειπων H. εδυνατο w. ηδυνατο P. ούτος H. όφθαλμους wHP. τουφλου P*. ούτως P. αποθαινει L. 38. δε (*pro* ουν) i. —ουν LP. εμβριμουμενος L. ερχετε P. —επ' v. *fin.* επ' αυτο iH. 39. —ό w (*mutat.* P). αυτω (ω *mutat.*) w. αδελφη i. τετελευτηκοτος (*pro* τεθνηκοτος) w. ηδη P. ιδε (*forsan* ιδη, *pro* ηδη) L. όζει wHP. ωζη z. τεταρτεως (*ewos* γαρ *rescript.*) P. *fin.* εστιν wLH**P. 40. αυτη (*η mutat.*) i. —ότι L. οψη iwLz. όψη wP. όψει H. δυναμιν (*pro* δοξαν) i. 41. ηραν wH**P. τεθνηκος (*sic* v. 44, xii. 1, i) iP. —ό τεθνηκος κειμενος w* (*habet marg. w***). —δε L. ηρεν hic w. ηρεν H**P. +αυτου L. +εις τον ουρανον w (*post* οφθαλμους). όφθαλμους wHP. πεν (*pro* ειπεν) P*. ηκουσας wHP. 42. γαρ (*pro* δε) i. κάγω (—δε) L. οιδειν L. ηδειν P. όχλον P. 43. φωνή iLHPz. εκραυγασεν wLHP. 44. τεθνηκώς w. τας χειρας και τους ποδας L. κυριας L. κηριας P. 45. ούν H. —οί v. ελθοντες P. à P. 46. εξ αυτόν L. +αρχιερεις και (*ante* φαρισαιους) L. όσα w, ό L (*pro* á). 47. δε (*pro* ουν) L. πρεσβυτεροι (*pro* φαρισαιοι) L. +κατα του ιησου (*post* συνεδριον) LP (—ουν P *init. peric.*). λεγοντες (*pro* και ελεγον) L. ό ανος ούτος H. 48. ούτως iwHL**. ούτος L*P. πιστευσωσιν iLP. —οί L. —και *tert.* i*w. 49. εις P. εξ' P. και άφας L*. ών P. ένιαυτου (*sic* v. 51 wH) w. ούκ' οΐδατε P. 50. λογιζεσθε L. ύμιν iv. ίνα P. άνος H. αποθαινει LHP. απωληται v. απολειται LHP. 51. άφ' έαυτου P. αλλ' P. ών P. ημελλεν L. —ό iwH [non L]. αποθνισκειν i. 52. ούχ' iwP. διασκορπισμενα v. —τα διεσκορπισμενα L. συναγει. συναγαγει LHP. 53. εβουλευσαντο L. αποκτεινουσιν L. 54. ούκέτι vLH. περιέπατή w*. τη ιουδαιαις w*. αλλ' P. —εκειθεν H. —την L. έφραιμ w. και

εκει L. διετριβεν wHP. 55. -προ v*. -προ του πασχα L. προτου i.
 άγνωσωσιν i. 56. έστηκοτες w. έστηκοτας (as?) εν τω ιερω L. ημιν ?L*.
 έλθη w. 57. -και prim. ivwL. εντολας i. εστιν w. μνηυσει v.

CAP. XII. 1. -ό ουν ις L*Pz. ήλθεν P. +ιησους (post ηλθεν) LPz init.
 peric. ην (sic vv. 2, 6, 16) P. τεθυνηκος iP (θ mutat. in L). ηγειρεν (sic vv.
 9, 17) P. fin. +ό ις w. 2. ουν (sic vv. 3, 4, 7, 9, 17, 19, 21, 28, 29, 35) P.
 εκει δειπνον L. -και η μαρθα διηκονει i*. διηκονη i*. διεικονει P. εις (non
 v. 4) HP. ανακειμενων συν ivwLHPz. 3. ηλειψε i. ηλειψεν wH. ηλειψεν
 P. εξαιμαξε i. εξεμαξεν wHP. ταις θριζειν εξεμαξεν τας εαυτης τους ποδας
 (sic) L. +όλη (post οικια) L. όσμης H. ώσμης P. 4. [cum Elzev. ivL].
 -ιουδας z. σιμων H**. σημων ό (pro σιμωνος) P. Rasura in z post σιμω (o
 legitur). παραδιδωαι P. 5. δια τί wHP [non L]. διακοσιων L. εδωθη P.
 6. ειπεν (sic ferè v. 38) wHP. τουτω L. ονχ' ivwPz. περη L*. εμελλεν
 ivLH [non w, z dubium]. ειχεν wLHP. βαλομενα z. 7. +αυτοις (post
 ουν) L. +ινα (ante εις) w. τηρηση w. fin. αυτω P. 9. +ότι (post ουν) L.
 όχλος (sic P vv. 12, 17, 18, 29, 34 sem.) HP. εστιν vwLHP. ηγειρεν (sic v.
 17) H. 11. αυτων P*. υπήγουν iw. υπηγων L. υπηγοντο z. επιστευσαν
 L. επιστευων H. 12. +ουν (post τη) w** marg. επ' αυριον w. -ό secund.
 ivwz. 13. φυρικων P. απαντησιν w. συναντησιν L. απαντησιν P. +λε-
 γοντες (post εκραζον) w. ώσαννά iwPz [non LH]. ώσαννά v. ευλογημενος
 (s mutat.) L. -ό ερχομενος P. -ό secund. ivwLHPz. 14. ευρον P. -ό v*.
 όναριον wHPz. εκαθισεν P. επ' αυτω wPz. 15. ιδου pass. P. βασιλευσου
 Pz. πωλου w. πολου L. ονου P. 16. -αυτου w*. Rasura in w post το.
 το πρώτον ivLz. πρωτερον P. αλλωτε ?P*. -ό vwH. 17. εμαρτυρι P.
 -ουν z init. peric. -ό prim. z sem. ών H sem. ών P. ότε (pro ότι) iLHPz
 [non w]. ηγειρεν H sem. 18. διατουτο (sic ferè vv. 27, 39) ivLz, at δια το
 H* sem. -και i. απηντησεν L*?. -ό L. ηκουσεν v*. ηκουσαν w. ηκουσαν
 H sem. P. ηκουσεν H sem. αυτον (o mut.) H sem. ηκουσαν αυτον πεποιη-
 κεναι το σημειον τουτο (τουτον L*) L. σημειων P*. In z ότι ηκουσε super
 rasur. recenti manu: θεωρουnt marg. s. m.: τουτων άπερ πεποιη ut videtur,
 super rasur. 19. οι H sem. εαυτους H sem. ότι (v pro τ L*) L. ονκ'
 ώφελειτε P. ωφελει i. όφελειται L*. ωφεληται z. +όλος (post κοσμος) v.
 απηλθεν όλος όπισω αυτου (όπ pro απ L*) L. όπισω wHP. 20. ήσαν (H
 rubro) i. ήσαν H sem. P. -έλληνες εκ L. έλληνες P. έλληνες τινες z. +εις
 ιεροσολυμα (ante ινα) i. προσκυνησουσιν Pz. έορτη H sem. 21. ούτοι H sem.
 -ουν L. προσειχον (pro προσηλθον) L. γαλιλαιας (as mutat.) L. ήρωτων
 wHP. ειπον αυτω (pro ηρωτων αυτον) L. θελωμεν iLz. 22. φιλλιππος

prim. L*. λεγουσιν WH *sem.* P. λέ L. 23. —ιησους v. απεκριθη λεγων αυτοις L. αυ[τοις rubro] i. 24. εαν bis H *sem.* αποθανει *prim.* iL*P *sem.* (*rasura inter v et η in w*). αποθαθανη H* *sem.* φερη z *sem.* 25. φειλων P *sem.* απολεση LZ *sem.* —τουτω W*. τουτω W**z *sem.* εν τω κοσμω τουτω *rescript.* z *sem.* 26. τις εμοι διακονη *prim.* L, at διακονει L*. διακονει bis iP. τις διακονη *prim.* w. ακολουθητω WLP bis z. —και *tert.* L. τιμηση iL, at τηρηση z *sem.* αυτων P* *sem.* ?. *fin.* +μου L. 27. ειπω H *sem.* P. ωρ. bis P *sem.* —αλλα z *sem.* ηλθον H *sem.* P *sem.* 28. +αγιε (*post περ*) iw. ονομα HPz *sem.* ηλθεν w. ηλθεν P *sem.* φωνη iz *sem.* 29. *init.* ο H. ο ουν ο L. οχλος P. εστηκως iL. εστως v. εστηκως w. εστως H *sem.* εστως P. εστως z *sem.* —και L. ελεγεν WHP *sem.*, ελεγον P *sem.* z *sem.* (*pro ελεγε*). βροντη z *sem.* *Rasura post* αλλοι P *sem.* +οτι (*ante αγγελος*) L. 30. —ο vW LHP *sem.* z [*non* i]. η φωνη αυτη iz *sem.* αυτη P *sem.* 31. εστιν Pz *sem.* —νυν ο αρχων του κοσμου τουτου LP* *sem.* 32. και εγω L. ελκυσω iνWz *sem.* [*non* HP]. ελκυσωσι L. 33. ελεγεν WH** bis P. εμελλεν WH** *sem.* ημελλεν H *sem.* P. [ημελλεν iLH* *sem.* z]. αποθισκειν i. 34. οχλος P. ηκουσαμεν WHP. —εκ του νομου i. εις τον αιωνα μενει L. μαινει P *sem.* λεγεις συ w. —οτι *secund.* i*vHPz [*non* L]. —τις εστιν *ad fin.* *vers.* v*Lz *sem.* —ουτος v**P *sem.* 35. χρονον μικρον L. εν υμιν (*pro μεθ' υμων*) wL. εστιν wLPz bis. ως (*pro εως*) w. μεθ' υμων εστι (*pro εχετε*) v. εχητε z *sem.* (*sic v. 36 z bis*). +η (*ante σκοτια*) w. σκοτεια bis (*sic v. 46*) iLP. οιδεν WH** *sem.* P. υπαγη P *sem.* z *sem.* 36. ε'Ως (Ω rubro) w. εκριβη L. 37. σημεια P. ουκ H *sem.* —ουκ *usque ad* ινα v. 38 P*. επιστευσαν LP**. 38. ινα *iterum* eras. P**. του προφητου ησαϊου v. —του προφητου LP. πληρωθη του προφητου z *sem.* ειπεν LH. επιστευσεν iwHP. βραχιον P. 39. εδυναντο w. ουκ' ηδυναντο P. ουκ *rescript.* z *sem.* 40. οφθαλμ. bis wP, *prim.* H *sem.*; bis H *sem.* επηρωσεν w. επορωσεν L. πεπορωκεν z *sem.* πεπορωκεν z *sem.* αυτον (*pro αυτων secund.*) i. ιδωσιν H** *sem.* P. +και τοις ωσιν ακουσωσιν (*post οφθαλμοις*) L. νοησουσι L. νοησωσιν H** *sem.* P. τη καρδια συνωσι (*pro νοησωσι*) w. επιστρεψωσι w. επιστρεψουσι L. επιστραφωσιν H** *sem.* Pz *sem.* ιασομαι iwLz [*non* HP]. 41. οτι (*pro οτε*) z *sem.* ιδε H *sem.* ιδεν WH *sem.* P. του θεου (*pro αυτου prim.*) L. ελαλησεν WHP. —και ελαλησε *usque ad* του θυ v. 43 (*cf.* L) i. 42. ουχ' vHPz. ομολογουν L*Pz *sem.* γενονται P. 43. ηγαπησαν WHPz *sem.* μαλλον (*pro γαρ*) L. μαλλον υπερ (*pro μαλλον ηπερ*) L. ηπερ HP. ειπερ z. του *mutat.* P. 44. *init.* +ο L. εκραζε και ελεγεν (*pro ειπεν*) L. εκραζεν WHP. 45. με (*pro εμε*) i. αποστειλαντα (*pro πεμψαντα*) L. *fin.* —με H *sem.* 47. ακουη v.

ακουσει P. της φωνης (pro των ῥηματων) L. πιστευσει P. φυλαξη (pro πιστευση) wL. σωσω z tribus locis. 48. λαμβανη z sem. κρίνει v*. κρινη z sem. v. 48. usque ad αιωνιος εστιν v. 50 deest in H. 49. εξ εμαυτου εγω v. 5. ἀπ' (pro εξ) L. εδωκεν w. δεδωκεν z sem. δεδωκε Lz sem. fin. και τι ειπω η τι λαλησω i. ειπω z sem. 50. οίδα i. εστιν αιωνιος L. εστι v. εγω λαλω Lz. ειρηκεν wH sem. ενετειλατο (pro ειρηκε) L. ούτως i v w H sem. z. οὔτος L.

CAP. XIII. 1. -δε init. peric. H. εωρτης H. ιδως H. ηλθεν (pro εληλυθεν) wLHz. -αυτου v. του (pro τουτου) L. ἡγαπησεν wH. 2. διπνου H*. ἡδη z. -ιουδα L*. ιουδα (non v. 26) i. 3. +δε (post ειδως) iLH sem. P sem. +του (ante θῦ) P sem. θῦ mutat. L. ἐξηλθεν wLHP** sem. P sem. z. -του w. ὑπαγη P sem. 4. εγειραιτε H sem. τιθησει P. τιθησιν H**z. ιματια v. διελζωσεν v*. εαυτον H sem. 5. ἡτα P sem. εἰτα z sem. λαβων ὑδωρ βαλλει L. νηπητηρα iPz. ἡρξατο H sem. P sem. εκμασσει L. εκμασσην H*? sem. P sem. εκμασιν z sem. ὁ (pro ῥ) Pz sem. ἦν P. 6. οὖν (sic vv. 12 sem. 14) P. +του (ante σιμωνα) L. 7. +ὁ (ante ἰς) iw. -αυτω P sem. οἶδας w. οἶδας P sem. γνωσει i*LPz. μεταταῦτα iLH sem. μεταταῦτα H sem. 8. +ὁ (ante πετρος) LHP sem. z sem. νιψεις w*Pz sem. μου νιψης τους ποδας L. -ὁ vwz sem. 9. -μου wLP sem. 10. λελουσμενος L. οὐ H. χριαν iP. εχη P sem. ει μη wL, ἡ H sem. Pz sem., ει z sem. (pro ἡ). -αλλ' prim. L. αλλα? H* sem. εστιν H**Pz sem. εσται Pz. οὔχι (non v. 11) wH sem. 11. ἡδει H sem. ἡδη P. ηδη z sem. παραδιδουντα Pz sem. διατοῦτο iwLz sem. ουχ οἱ (pro ουχι) L. εσται z sem. 12. [-ουν, ενιψεν ὁ ἰς, των μαθητων αυτου (pro αυτων) P sem. z sem. init. peric.]. ἐνιψεν w. ενιψεν HP. ενιψεν αυτων τους ποδας L. [αν H**] τῶν H. ελαβεν wH**P. ιατι L. αυτου (ou mutat.) P sem. γνωσκειται z sem. 13. -με L*. ὁ κς και ὁ διδασκαλος vLz sem. καλος HP sem. z. λεγεται ειμη z sem. 14. init. Οἱ (O rubro) i. τους ποδας ὑμων w. +ουν (post ὑμεις) z sem. ὀφειλετε wH. ὀφειλετε P. ὀφειλεται z sem. νιπτην P* sem. 15. ὑποδιγμα P. δεδωκα iwLPz sem. -εγω iv. επεποιηκα v. πεποιηκα L. fin. ποιειτε i*z. 16. εστιν wH** sem. H sem. Pz sem. μείζων duobus locis vz sem. οὐδε P sem. 17. οἶδαται P sem. οἶδατε P sem. ειδατε z. εσται iP sem. z sem. ποιειτε i*z. 18. [Non habent Evangelistaria vv. 18—30]. +γαρ (ante οἶδα) wL. -την L. 19. ἀπάρτι (sic xiv. 7, vwL) iwL. ὅτ' ἂν iw. γενητε L. 20. -αμην unum v. αν (pro εαν) iw*. λαμavei prim. i. 21. -τω πνευματι i. εμαρτυρησεν wL. -ὅτι i. 22. +αυτου (post μαθηται) L. απορουντες L. 23. +εκ (post εἰς) wL. ἡγαπα w. -ὁ ιησους L. 24. -ουν L, at οὐ w. πίθεσθαι

iL. 25. αναπεσων w. ουν (pro δε) L. +ούτως i, +ούτος v (post εκείνος).
 26. αποκρινεται αυτω ό ιησους και λεγει αυτω L. εστι, i. εμβαψας (pro βαψας) w, at βαψας (pro εμβαψας) L sic. ιουδα τω (-σιμωνος) L. 27. σα-
 τανὰς i. ταχειον v. 29. -ό L. ιουδας iL. 30. -εκείνος L. εξηλθεν
 ευθεως vL, et εξηλθεν vL v. 31, cætera cum Elzev. L. 30, 31. Jungunt ην
 δε νυξ ότε εξηλθε (-ουν) iνw. 32. init. ει w. -ό secund. P. δοξαση bis i.
 αυτω (pro εαυτω) z. ευθεις iw*?. 33. ζητετε (pro ζητησετε) L. ζητη-
 σετε με και ουχ' εύρησετε και (loco ότι) i. -εγω i. εγω ύπαγω vWLz. δυνα-
 σθαι L*. 34. διδομι L. αγαπάτε prim. iw. -καθως ad fin. vers. iL*. ήγα-
 πησα wHP. 35. τοϋτο i. γνωσουντε H. εσται Pz*. αγαπην H. εχετε iP.
 εχειτε H*. αγαπατε αλληλους (pro αγαπην εχητε εν αλληλοις) Lz. 36.
 -ό v. +εγω (ante ύπαγω) iν**LH manu antiquá z, (post ύπαγω) w, (supra
 ύπαγω) P**. με (pro μοι prim.) w. ακολουθησαι αρτι (-νυν) i. -νυν P.
 ακολουθησης (pro -σεις) z. -μοι secund. w** (super rasur.: habuit w* ut vide-
 tur). 37. -ό iνwH**P [non Lz]. -κε P*?. δια τί wHP. δυναμε P. νυν
 ακολουθησαι (-αρτι) v. 38. αποκρινεται L. -αυτω wL. -ό w. φωνηση vW
 Hz [non iL]. τρις απαρνησει με L sic. απαρνησει P. τρεις P**.

CAP. XIV. 1. ταρασεσθω HP bis. πιτενετε secund. H sem. 2. οικια
 wH sem. P. +ότι (ante πορευομαι) vWL. ετοιμασω w. ετοιμασαι P. ετοιμά-
 σαι vHz sem. ύμιν τοπον P sem. 3. -ab initio usque ad τοπον w*LP* sem.
 -και secund. iνw**HPz sem. ετοιμασαι P sem. ετοιμάσαι z sem. τοπον ύμιν
 z sem. ερχωμαι i. παραλειψομαι P sem., at παραληψωμαι sem. έμαυτόν w.
 +εκει (post εγω) vW. fin. ήτε vWP. 4. -εγω L. ύπαγω εγω H. οιδατε
 bis P bis, prim. H sem. 5. οίδαμεν P. όδον H sem. ιδεναί P sem. 6. -ή
 secund. z sem. ούδείς P sem. ειμι (pro ει μη) P sem. 7. εγνωκητε bis iz sem.
 εμε z sem. άπάρτι HPz. 9. -ό w. έωρακας (pro εγνωκας) z sem.
 φιλιππε; vW H sem. P sem. έωρακώς P sem. έωρακεν wP sem. έωρακε H. +και
 (post έωρακεν) P sem. σοι (pro συ) L. διξον P* sem. 10. εστιν iνwLH sem.
 H** sem. P. -ύμιν L bis. ύμην P sem. έμαυτοϋ w. ού H sem. μαινων P.
 11. -εστιν iνwLH bis P sem. z. ταυτα (pro αυτα) z sem. Post εμοι in L
 repetitur τα ρήματα κ.τ.λ. v. 10, usque ad εν εμοι εστιν v. 11 (-ύμιν v. 10).
 -μη L*. 12. -και μειζονα τουτων ποιησει P* sem. μειζωνα w*P sem. P**
 sem. -μον wL. 13. ότι iνLHP, ειτι z sem., at ειτι sem. αιτησητε (sic v. 14)
 w. αιτησεται LH sem. αιτησειτε H sem. εαν αιτησατε z sem. όνοματι
 (sic v. 14 HP sem.) H sem. P. τουτω P sem. 14. +με (post αιτησητε) H sem.
 P sem. 15. αγαπάτε i. μου (pro τας εμας) iP bis. -εμας P* sem. (habet marg.
 P**), τηρησητε L*z. 16. -εγω z sem. μνει iνLP sem. z sem. μαινει P

sem. μενεῖ P *sem.* μεθ *rescript.* P *sem.* 17. ὁ ὁ H *sem.* δυνατε L*. αὐτω
(*prim. secund. et forsan tert.*) L. —οὐδε γινωσκει αὐτοz *sem.* —ὑμεῖς δὲ γινωσκετε
αὐτο P* *sem.* z *sem.* (γηνωσκετε αὐτω P** *marg.*). *Rasura post* γινωσκετε P
sem., at θεωρεῖτε z *sem.* —αὐτο *tert.* P *sem.* παρ' ὑμῶν z *sem.* *fin.* ἐστιν L.
18. ἀφισω H *sem.* ὀρφανους P. 19. ἐμε (*pro* με *prim.*) v. οὐκέτι vLH *sem.*
Pz. οὐκέτι H *sem.* ζήσεσθαι P. 20. —ὑμεῖς H* *sem.* —μον z. και ἐγω
(*pro* καγω) H *sem.* P. 21. —ὁ δὲ ἀγαπων με P* *sem.* (*habet* P** *marg.*).
ἀγω (*pro* και ἐγω) i. ἐμφάνησω P. αὐτο (*pro* αὐτω) P *sem.* ἐμ' αὐτον P
sem. *fin.* αὐτον ἐμαντω i. ἐμαντω H*. 22. *Deest versus in* P *sem.* οὐδας i.
ιοῦδας L. οὐχ' iνwHP *sem.* z. +και (*ante* τι) iνwLHP *sem.* z. ἐαυτον (*pro*
σεαυτον) L*. 23. *Incipit* P *sem.* και εαν τις. —ὁ *prim.* iνwHP *sem.* z. αυ-
τοις (*pro* αὐτω *prim.*) H*. ἀγαπά i. τηρηση iνLHz. αγαπηση Pz. ελευσ-
ωμεθα P *sem.* z. ελευσομηθα? P* *sem.*, at πορευσομεθα L (*pro* ελευσομεθα).
ποιησωμεν iνH*Pz. ποιησομεθα L. 24. —πατρος L. 25. *fin.* παρ' ἡμῶν
μερων (ἡμῖν μενον L*) L. 26. πεμψη L*. ὀνοματι wHP. ὅσα (*pro* ἃ) i.
Rasura post ἃ (*αν?*) *in* w. ειπω w. 27. εἰρηνην *prim. rescript.* z *sem.* ἀφι-
εμην P *sem.* οὐ *rescript.* z *sem.* —διδωσιν i*. ὑμην *tert.* P *sem.* ταρσεσθω
?w*P *sem.* μῆδε i. μῆδὲ vwlP *bis* z. δειλιᾶτο z *sem.* 28. ἡκουσατε wP.
—ἐγω P *sem.* +ἐγω (*ante* ἐρχομαι) L. ἡγαπάτε i. ἡγαπατε wH *sem.* P *sem.*
αγαπατε LP *sem.* z. —ειπον *secund.* w. ἐγω (*pro* ειπον *secund.*) L. +ἐγω
(*ante* ειπον *secund.*) H* *sem.* +μον (*post* πρᾶ) L. μειζον z *sem.* *fin.* ἐστιν wL
HP. 29. πρὶν i. προ του (*pro* πριν) L. ὅτ' ἂν i. ὅτ' ἂν wH. ὅτ' ἂν
P. γενητε L. πιστευσηται P*. 30. οὐκέτι vLHP *sem.* z. ἐρχετε H *sem.*
—γαρ L. ὁ ἀρχων του κοσμου L. —τουτου iνwLHPz *sem.* [*habet* z *sem.*].
ἀρχων z *sem.* εὐρησει (*pro* ουκ εχει) w. *Rasura in* P *sem.* *inter* ου et κεχει.
31. +μον (*post* πρᾶ) z. οὕτως iνwHPz *sem.* οὕτως z *sem.* *rescript.* οὗτος L*.
αγομεν L. ἀγωμεν H.

CAP. XV. 1. η *prim. rescript.* i, at ει (*pro* ἡ *prim.*) P *sem.* αλληθινη P
sem. ἐστιν wLP. 2. +ουν (*post* παν *prim.*) P *sem.* —μη P* *sem.* αἶρει H
sem. z *sem.* αὐτῶ *prim.* P *sem.* —και παν *usque ad* καθαιρει αὐτο L. τον
(*pro* το) wz. φερων *bis* P *bis*, *secund.* wP *sem.* καθερει w*P *sem.* πλιονα P
sem. πλειωνα P *sem.* z *sem.* φερει LPz* *duobus locis.* 3. ἡδε H *sem.* ἡδη
P. +δε (*post* ἡδη) z *sem.* ἐσται P *sem.* 4. ἡμιν *vel* ὑμιν *pro* εμοι *prim.* P*
sem., at *rasura post* ερε P *semel.* ἡμιν L*. +γαρ (*post* καθως) L. οὐ H *sem.*
δυνατε H *sem.* P *bis.* φερει εν ἐαὐτῶ (*pro* ἀφ' ἐαυτου) L. ἀφ' ἐαυτου P *sem.*
οὗτος? L*. οὗτος H *sem.* και (*pro* οὐδε) P *sem.* —μη *secund.* P *sem.* *fin.* εαν
εμοι μη μεινητε (—εν) z *sem.* 5. μαινων P *bis.* οὕτως P *sem.* πολυ z *sem.*

χωρεις P sem. οὐ H sem. δυνατε L. δυνασθαι P. 6. μητης P sem. μινει P sem. ἐμοι P sem. ἡμιν *forsan pro* εμοι L*. εκβληθη P* sem. z sem. αυτο (pro αυτα) iw, at αὐτῶ L. +το (ante πυρ) iw LHPz. βαλλουσιν wH** sem. P. βαλλουσι ναι L*. καιετε w. κεεται P bis. 7. ἐὰν P sem. +μη (ante μινη- τε) L. θελετε i. θεληται P bis. αἰτησεσθε w. αἰτησασθε H* sem. P sem. z sem. αἰτησαισθε H** sem. αιτισεσθε H sem. αἰτησασθε z sem. γενησετε z sem. Sic legitur in L, και τα ῥήματα τα εμα ου (mutat.) μενεῖ εν ὑμιν· εαν δε μενητε εν εμοι μνηει· και ὁ εαν θελητε γενησεται ὑμιν (—αιτησεσθε και). 8. τουτο H. δοξασθη i. πολυν καρπον v. γενησθε wP sem. μοι (pro εμοι) P sem. 9. ἡγαπησεν wP. Ἠγαπησε H**. ἡγαπησα (sic v. 12 iwHP) wHP. μεινεται P sem. 10. τας prim. mutat. L. τηρησετε P* (-ητε P** rubro). μενητε w*z. μενω vP sem. εαν (pro εν secund.) L*. 11. λελαληκα (αλη mutat.) P sem. ἡ (pro μινη) w. μενη P sem. 12. αὐτη HP. +δε (post αὐτη) L. ἀγαπάτε (sic v. 17) i. ἡγαπησαι. 13. μειζο L. μειζωνα P. οὐδεῖς (sic v. 24) P. 14. ποιειτε i*P. ἀ (pro ὅσα) vLz. —εγω z. εντελλω- μαι L. εντελομαι P sem. 15. οὐκ ἔτι iP [non v^z]. οἶδεν wH**P. οἶδε z. τη (pro τι) H. ὁ κς αυτου z. —δε L. ἃ H. ἡκουσα HP sem. εγνωρησα P. 16. οὐχ' iwHPz. ἐξελεξασθαι P sem. ἐγω H. +εκ του κοσμου (ante και εθηκα) z. μινη w. μένει LHP sem. μενεῖ P sem. ὅτι iwHP. και ὅτι L, και εἰτι z (pro ἵνα ὁ,τι). αἰτησητε w. ετησητε P sem. —τον πρᾶ iL. ὀνομα- τι (sic v 21 HP) wHP. δωη ὑμιν (η ὕ rescript. i) iv. δωσει w**HP** sem. z. δωη P sem. δωει P* sem. *Loco* δὲ ὑμιν *habet* L τουτο ποιησω· ἵνα δοξασθη ὁ πῆρ εν τω νῳ. 17. εντελλωμαι P sem. at εντελομαι bis. εντελλομε sem. 18. μιση (sic v. 19) z sem. μεμησηκεν i*. 19. ἥτε P sem. ειτε P sem. εφιλη ivP sem. z. ἐξεξαμην (ξ et μ rescript.) i*. διατουτο ivLz. 20. οὐ P sem. οὐκ' P sem. εστιν wHP (*sequitur rasura in w*). μειζον L. μιζων z sem. *fin.* τηρησωσιν Pz sem. 21. ποιησωσιν P. ποιησω z sem. —ὅτι ουκ οιδασι *ad fin. vers. v**. οἶδασι iv**. οἶδασι H. οὐκ' οἶδασιν P sem. οἶδασιν P sem. 22. ἦλθον P sem. εχουσιν wL*P. εχωσιν L**. 24. εποιησεν (pro πεποιηκεν) wL. ἑωρακασιν wP sem. ἑωρακασιν (*sequitur linea erasa*) P sem. ἑορακασι H. μεμισηκασιν i. —και μεμισηκασι P* sem., at μεμησηκασιν P**, μεμησηκασιν P* sem. 26. ὅτ' ἂν iwH sem. ὅτᾱν H sem. ὅτᾱν P. ἐλθη w. ὄν P sem. ὑμῇ ?P sem. +μου (pro πρs prim.) w. *Rasura in w post πνα.* μαρτυρηση v^z sem. 27. ἀπαρχῆς LH sem. P sem. z sem. [non ivH sem.] *fin.* εστιν (pro εστε) i. εστα P sem.

CAP. XVI. 1. σκαδαλισθητε (λι mutat.) w. 2. ποιησων L. ποιησωσιν P sem. z sem. ερχετε P sem. z sem. ὥρα P bis. αποκτινας H* sem. λατρεῖαν i.

λατρεία w. 3. ποιησωσιν z sem. —ύμιν iwHP sem. P* sem. z. οὐδε H sem.
 4. ἵνα P sem. ὅτ' ἂν (sic vv. 13, 21 bis w, 21 bis i) wH sem. ὅτ' ἂν H sem.
 ὅτ' ἂν P sem., sic v. 21 sem. (at ὅτ' ἂν vv. 13, 21 bis). ἐλθη (sic v. 13) w.
 +αυτων (post ὥρα) w. αυτων μνημονευσητε L. μνημονευετε iP sem. μνημο-
 νευσηται P sem. —ύμιν tert. L. ἐξαρχῆς iwHP sem. ἡμην H sem. P. 5.
 +τον πρα (post προς) L. οὐδεις H sem. οὐδεῖς (sic v. 22) P. ἐξ vP sem. z
 sem. με ερωτα L. ὑπαγης H sem. 6. ὅτι w. ἡμιν (pro ὑμιν) P sem.
 7. ὑμιν λεγω w. —ύμιν secund. H sem. +εγω (post γαρ) iwLHP. εγω (pro
 γαρ) z. —δε L. Post ὑμας prim. eraditur in P sem. εαν δε πορευθω ὁ παρα-
 κλητος ουκ ελευσεται προς ὑμας. 8. ελεγχῃ z sem. —περι tert. L*. 10.
 περι δε δικαιοσυνης L. πορευομαι i* v (γρ. ὑπαγω i** marg.). ου (pro ουκ ετι)
 w*. οὐκέτι (sic vv. 21, 25) vLH (non v. 21 H sem.) z. 11. κεκρεται w.
 12. ετη P. και (pro ετι) rescript. z sem. λαλειν (γρ. λεγειν i** marg: cf.
 v. 10) i*. λεγειν (ει mutat.) w. ου H. δυνασθαι P. 13. ὅτ' ἂν (sic v. 21
 bis) H. ὁ παρακλητος (pro εκεινος) H sem. ὁδηγησει i. ὁδηγηση L. ὁδη-
 γηση z. ὅσα w. εαν (pro αν) w. λαληση secund. Pz sem. ερχομενα w*.
 ἀναγγελῇ (non vv. 14, 15) z sem. 14. και (pro ὅτι) L. ληψετε P. 15.
Rasura in w post παντα. διατοῦτο iwLzsem. λαμβανει vLHPz [non i].
αναγγελη L.* 16. ὀψεσθε (sic ferè H vv. 17, 19, et P v. 17 bis, 19 sem.)
 HP sem. ὀψεσθαι P sem. +και (ante ὅτι) L. —εγω iwLHP sem. z. —τον L.
 17. *Deest versus in L.* ειπον (ει mutat.) H sem. οὖν (sic vv. 18, 19, 22) P.
 εστιν (sic v. 15 P) wP. ὑμιν (pro ἡμιν) z sem. +ὅτι (ante μικρον prim.) z.
 ου H sem. και και οψεσθε i. οψεσθαι (sic v. 19) z. —εγω wz sem. ὑπαγω
 εγω z sem. 18. τι εστι τουτο L. —τι prim. z. —ὁ λεγει L. +ἡμιν (post
 λεγει) v. οὐκ H sem. οἶδμεν vP sem. οἶδμεν P sem. λαλῇ P sem. 19.
 δε (pro ουν) w. ὅτι H sem. ἠθελον H sem. P. ημελλον (pro ηθελον) L.
 ειπον (pro ειπεν) L. ζητητε P sem. ὀψεσθαι P sem. 20. —αμην unum L.
 —και θρηνησετε P sem. θρηνησεται P sem. χαρησεσθε L, χαρησετε H sem.
 (pro χαρησεται). λυπηθησεσθαι P sem. ἡ w. 21. τικτει z sem. εχη P sem.
 z sem. z** sem. —ὅτι ηλθεν ἡ ὥρα αυτης z sem. ἡλθεν P sem. της (pro αυτης)
 γένῃ ἡ (sic) P* sem. γεννησει P. οὐκέτι H sem. εγεννηθη w. 22. μεν (pro
 ουν) L. —ουν z sem. —νυν P sem. —μεν νυν z sem. [non L]. ἐξετε w. ὀψομαι
 H sem. P. χαρισεται P. αἶρη P sem. αἶρει H sem. z. 23. —αμην unum z
 sem. ὁ εαν (pro ὅσα αν) w. αἰτησητε w. *Rasura in P sem. post αιτησετε*
τον. ὀνοματι (sic vv. 24, H sem. P, 26 H sem. P sem.) HP. δωσω P sem. vv. 23,
 24. —δωσει ὑμιν v. 23 usque ad ονοματι μου v. 24, z sem. 24. αρτη P sem.
 οὐκ' P. ἡτησατε P, αιτησασθε z (pro ητησατε). αἰτειτε w. αιτειται P sem.

ἡ P sem., ἡ vP sem., ἡ H sem. (pro ἡ). *fin.* +εν ὑμιν i. 25. λελαλη[κα P**] P*. -αλλ' prim. L. οὐκέτι H sem. P sem. ἀπαγγελῶ w. 26. αἰτησεσθε w. αιτησασθε P sem. ερωτισω H sem. 27. πεφηλειατε P. απο (pro παρα) H* sem. $\overline{\pi\rho s}$ (pro θῦ) z sem. *fin.* +και ἡκω L. vv. 27, 28. ἐξηλθον unum omissum in w (precedente brevi rasurá). 28. +δε (post ἐξηλθον) z sem. -παλιν αφίημι τον κοσμον z sem. πορευσομαι z sem. 29. -αυτω w* (habet w** marg.). οἱ μαθητ P** marg. ἴδε P sem. νῦν ferè P (sic vv. 30, 32). οὐδέ- μίαν vWP sem. z [non i]. 30. ἐγνωκαμεν (pro οἶδαμεν) L. οἶδαμεν w. οἶδαμεν P sem. οἶδας hic iP. τούτο P. τοῦτω z. *fin.* ἐληλυθας LH sem. 32. ἴδοῦ P. ιδεια w*. ἕκαστος H. αφειτε L. οὐκ' P. +μου (post πῆρ) iL. εστιν wLH sem. P. 33. -εν prim. P*. εχειτε w, εχετε P sem. (pro εχητε). θλιψην P. εχετε (pro ἔξετε) vWH sem. Pz [non iL]. νενικηκα εγω z sem.

CAP. XVII. 1. ἐπαρας iLH sem. P sem. z sem. initio peric. *Rasura in v* post ἐπηρε. ἐπηρεν wH sem. ὀφθαλμους wH sem. P sem. ἐπηρεν την φωνην (pro τους οφθαλμους) P sem. -αύτου z sem. -και secund. iLH sem. P sem. z sem. ειπεν wHP. -ἐληλυθεν ἡ ὥρα z sem. δοξασει i* wP sem. 2. -αυτω prim. L. ἐδωκας (pro δεδωκας) vH. δωσει ivwLH sem. Pz. αυτης (pro αυτοις) i*. 3. αὕτη P sem. γινωσκωσιν WP. γινωσκουσι z sem. αληθινον μονον L. 4. τε- λειωσας (pro ετελειωσα) w. ἐδωκας w. 5. ἡ i. -ἡ L*. -ειναι i. 6. ὄνομα (sic v. 26) H sem. P. οὗς P sem. ἐδωκας (pro δεδωκας) bis w. ἦσαν w. ἦσαν H sem. P sem. εισαν P sem. μου (pro σου secund.) v. τετηρηκασιν wL (sic) H** sem. P sem. τετηρικασιν P sem. 7. ἐγνωσαν vwLz sem. [ἐγνωκαν iHPz sem.]. σοι (pro σου) L. 8. ὅσα ἐδωκας (pro ἃ δεδωκας) w. ἐδωκας P sem. σοι (pro συ) P sem. 9. αυτον (pro αυτων) L* z sem. (sic z sem. v. 20). εισιν wLH sem. P. 10. εστιν wLH sem. P. -και τα σα εμα P* sem. δεδοξαμε H sem. P sem. 11. οὐκέτι vLHP sem. z. εν τω κοσμω ειμι w. οὔτοι (sic v. 25) i. σοι (pro εν τω κοσμω secund.) i. εισιν wLP. ὀνοματι HP (sic v. 12 H sem. at P bis tantum). ὦ iwH sem. P sem., ὦ P sem., ὦ H sem. z sem. (pro οὗς, Lz sem. cum Elzev.). ὦσιν (sic v. 19 v) ivP sem. +και (post καθως) LH sem. *fin.* +έν εσμεν iP** marg. 12. ἡμην Pz sem. οὗς H sem. οὐδεῖς P bis. ουδεις z sem. ἔξ' P sem. απολετο iH sem. P sem. ειμι H sem. P bis. απολειας iH sem. P sem. z sem. απολιας P sem. πληρωθη ἡ γραφη P sem. 13. εχωσιν H sem. P. *fin.* ἐαυτοις iw [non vH sem. P]. επ' αυτοις L**. 14. ἐμψισεν P sem. οὐκ' bis P sem. -καθως ad *fin.* versus LP* sem. (habet P** marg.). εκ του κοσμου ουκ ειμι i. 15. τηρησεις P sem. 16. οὐκ' bis P sem.: secund. P sem. εισιν wLP. κάγω L. 17. ἀγιασον H sem. εστιν WP. 18. καθως συ πατερ εμε απε (eras.) απεστειλας H sem. init. peric. 19. ἀγιαζω H sem.

P sem. ἐμ' αὐτὸν wP sem. ὧσιν και αυτοι w. ωσι και αυτοι ὑγιασμενοι L. ὧσιν P sem., ὧσιν sem. 20. +παντων (post περι secund.) w. πιστευοντων iwLHPz. 21. ωσιν ἡγιασμενοι εν αληθεια (pro ωσι καθως usque ad ἐν ωσιν) z sem. ὧσι (sic vv. 23, 24) i. ωσιν prim. wL at ὧσιν (sic v. 22) vP sem. ὧσιν secund. i (sic v. 22) w. ὧσιν prim. (sic vv. 22, 23, 24) P sem. at secund. ὧσιν. +και (post ἵνα secund.) P sem. πιστευσει P sem. σοι (pro συ) z sem. 22. ἦν H sem. ἦν ἐδωκας w. ἐδωκα w. ἡμοις i. —ἡμεις P* sem. 23. init. καγω z sem. ὧσι vH sem. τετελιωμενοι P sem. —και (ante ἵνα secund.) L. γνωσκει iw*P. ἡγαπησας bis (sic ferè vv. 24, 26) iwHP. 24. οὐς H sem. ἐδωκας (pro δεδωκας) w. ὧσιν μετ' ἐμου H sem. ὧσιν P sem. και εκεινοι ὧσιν w. θεωρωσιν P. —μετ' ἐμου ἵνα θεωρωσι z sem. εμιν P sem. ἦν iwP sem. ἦν δεδωκας H sem. δεδωκας (pro ἐδωκας) iLH sem. Pz. προκαταβολῆς iwH sem. P sem. 25. —και οὗτοι ἐγνωσαν L. αυτοι (pro οὗτοι) P sem. 26. ὄνομα H sem. P sem. ἵνα H sem. ἦν (pro ἦν) wP sem. εἰη i, ἡ w, ἡ P sem., εἰ P sem. z sem. (pro ἦ).

CAP. XVIII. 1. ἐξηλθεν wH**P. ἦν (sic vv. 10, 13 bis, 14, 15, 16, 18 secund., 25, 28, 30, 40) P. 2. ἡδε P. ἡδηz. ἰοῦδας (sic vv. 3, 5) L. +και (post συνηχθη) ivH. εκει οἱ ἰς P. 3. οὖν semel et vicies in capite P. +ὄλην (post λαβων) L. σπηραν L*. ὀπλων z. 4. ὁ δε ἰησους ιδων (—ουν) L. 5. οἱ δε ειπον (pro απεκριθησαν αυτω) i. —ὁ ἰς H*. ἰστηκει i**. ἰστηκει P. εἰστηκει vwH. 6. οὖν mutat. L. +ὁ ἰς (post αυτοις) i. —ὅτι w. απηλθεν v. ὀπισω HP. 7. ἐπηρωτησεν αυτους L. αυτοις (pro αυτους) iwH*z. ἐπηρωτησεν wP. 8. +αυτοις (post απεκριθη) iL. —ὁ vwHPz. ζητήτε i. 9. ειπον z. δέκας L, ἐδωκας w (pro δεδωκας). 10. εἰλκυσεν iHP. ἡλκυσεν L. ἐπεσε i. ἐπαισεν w. ἐπεσεν HP. ὥτιον P. ἦν (sic vv. 25, 40) w. ὄνομα HP. +εκεινω (ante μαλχος) H*P. 11. —ουν z. —σου iwH [non L]. +αυτης (post θηκην) LPz. δεδωκεν wHP. +μου (post πηρ) L. ποίω L. fin. αὐτῷ P. 12. init. ἡ οὖν H. εἰ (pro ἡ) z. συνελαβοντο z. ἐδειςαν Pz. 13. ἡγαγον L. απηγασι z. —αυτον vHz. ἦν semel w. ἐνιαυτου w. 14. ἐνα P. αποθανειν (pro απολεσθαι) L. 15. init. ηκολουθη τω, σιμων L* (sic). ἡκολουθει w. ἡκολουθει H. ἡκολουθη P. ηκολουθη z. αυτω (pro τῷ ᾧ) v. ὁ δε αλλος μαθητης (—εκεινος) i. συνεισηλθεν wH**. συνησηλθεν P. 16. εἰστηκει (cf. v. 5) iwHP. την θυρα w. την θυρα [v rubro] P. την θυραν Lz. εισηλθεν (pro ἐξηλθεν) L*. εκεινος (pro ὁ αλλος) L. ειπεν (sic vv. 29, 32) wHP. εισηγαγεν wH**P. 17. οὐκ' (sic v. 28 P**) P. 18. εἰστηκησαν i. εἰστηκεισαν vwHP. ουν (pro δε prim. ?) z. αυθρακειαν P*. εθερμενοντο (at θερμαινομενος) P. γαρ (pro δε secund.) L. +και (ante ὁ πετρος) L. ἐστως wHP.

θερμενομενος H. 19. ἡρωτησεῖ. ἡρωτησεν WH**P. —περι *secund.* L. 20. —ὁ v. —εδιδαξα εν τη (*habet recentissima manus*) L sic. —τη iνwHP [*non z*]. παντοτε iνHz, παντες wLP (*pro παντοθεν*). 21. ερωτησον L. ακηκωτας L. οὔτοι i. οἶδασιν iL**P (οἶ L*). 22. —δε vL. εἰς P. ἐστηκως L. ἐδωκεν wHP. οὔτως v. οὗτος L*. αποκρινει iνwLPz (*αποκρίνε L, teste Dobbiniō, et forsā verē*). 23. ὁ δε ιησους ειπεν αυτω (—απεκριθη) L. μαρτυρισον P. μαρτυρησων z. ει *secund. mutat.* P. δαιρεις z. 24. απεστειλε δε (—ουν) L. —ουν iνwHPz. 25. ἐστῶς wz. ἐστῶς P. εἶπων P. +ουν (*post ηρνησατο*) iw**HPz [*non L*]. ἡρνησατο P. 26. απεκοψεν WH**P. ὡτιον wP. ιδων i. ιδον wz. ἴδον P. κειπω H. 27. ὁ πετρος ηρνησατο L. ἡρνισατο P. —ὁ iw*. 28. αγουσι (—ουν) iLP *sem. init. peric. z bis*. —ουν HP *sem.* πρετωριον *prim.* L*. —ην δε *usque ad πραιτωριον secund. P* sem.* ἦν w. ἦν P** *sem.* P *sem.* πρωι vLHP *sem.* P** *sem.* z. εισηλθον (*ει mutat.*) L. εισῆλθον P *sem.* πρετωριον *secund.* L. φαγωσιν wP. 29. πιλᾶτος (*sic quinquies Cap. xviii, duodecies xix*) iw (*sic ferè vH*). +εξω (*post πιλατος*) w, (*ante και ειπε*) L. φερητε z. 31. —ουν *prim.* v. λαββετε v. —αυτον *secund.* i. δε (*pro ουν secund.*) w. —οἱ v. ὑμιν (*pro ἡμιν*) i. 32. ειπεν LHP (*sic v. 29 HP*). εμελλεν w, ὧ ημελλον L. ἡμελλεν HP, (*pro ημελλεν*). αποθνισκειν i. 33. παλιν ὁ πιλατος εις το πρετωριον L. εφωνησεν wHP. 34. απεκρινατο (—αυτω) w. σοι (*pro συ*) L. αλλος wz. ἢ αλλοις σε P. ειπεν w. ειπε z. 35. +αυτω (*post απεκριθη*) i. μῆτι P. σοι (*pro σε*) w. 36. —ὁ iνwHPz [*non L*]. +και λεγει αυτω (*ante ἡ βασιλεια*) z. ἡ (*pro ει*) P. ἦν P. οἱ εμοι ηγωνιζοντο αν L. ηγωνιζοντο i. ηγωνιζοντο wH. ηγονιζοντο P. παραδω L. παραδωθω H. —νυν δε *ad fin. vers. v**. 37. ουκουν w. οὐκ οὔν P. οὐκουν vz. σοι (*pro συ prim.*) P. —ὁ *secund.* iνw*Hz [*non L*]. —εγω *prim.* L. γεγεννημαι vLz. —εις τον κοσμον i. ὦν P. αλληθειας P. 38. τουτω (*pro τουτο*) L. παλην w. εξηλθεν WH**P. οὐδὲμίαν (*sic xix. 4 v wz, v. 11 vz*) iνwPz. δεμίαν sic L. αίτιαν (*non xix. 4*) w. +θανατον (*post αιτιαν*) L. εὔρισκω HP. 39. εστιν wP. ἡμιν (*pro ὑμιν prim.*) i. —ίνα ένα ὑμιν P. ὑμων (*pro ὑμιν secund.*) v. απολυσω ὑμιν *bis* w, *secund.* Lz. ἐν (*pro εν*) P. —ίνα ένα ὑμιν απολυσω z. βουλεσθαι P. —ουν z. +ίνα (*post ουν*) w. 40. —παλιν vLz. —παντες i. βαραβᾶν L *solus*. βαραβᾶς L.

CAP. XIX. 1. οὖν *semel et vicies in hoc capite* P. εμαστιγωσεν wLHP. *fin.* +αυτον P**. 2. ἐξاکανθων i. επι την κεφαλην w. αυτω (*pro αυτον*) z (*mutat. in L*). 3. *init.* + και ηρχοντο προς αυτον vwL. εδιδου z. αυτον (*pro αυτω*) H*. 4. και εξηλθεν (—ουν) w. —παλιν εξω i. ὁ πιλᾶτος παλιν εξω v. ὁ πιλατος εξω L. —εξω *prim.* z. αυτον ὑμιν z. οὐδὲμίαν αιτιαν εν

αυτῷ i. —ουδεμιαν L. αἰτιαν (non v. 6) P. εὐρίσκω (non v. 6) P. ουχ εὐρίσκω αιτιαν L. 5. ἐξῆλθεν P. —ουν H. ἐξω ὁ ἰς w. ακανθινον L. ἀκανθινον H. ἱματιον hic i. 6. ἰδον wP sem. z. φαρισαιοι z *mediā pericopā*, at πρεσβυτεροι P sem. z sem. *init. peric.* (pro ὑπηρεται). +των ιουδαιων (post ὑπηρεται) L. αρον αρον σταυρωσον αυτον P sem. z sem. *init. peric.* +αυτον (post σταυρωσον *secund.*) iνwLHP sem. z. πηλατος P sem. οὐχ' νPz. αιτειαν P sem. 7. +και ειπον (post ιουδαιοι) L. ὀφειλει wHP. εαυτον H. θῦ υἱον iνHPz. υἱον θῦ εαυτον L. —του iνwLPz. 8. ὡς (pro ὅτε) L. ηκουσε τουτον τον λογον ὁ πιλατος L. ἤκουσεν H**. εἰκουσεν P. τον λογον τουτον P. +δε (post μαλλον) L. εφοβηθην P. 9. *init.* παλιν ὁ πιλατος λεγει τῷ ἰω (vv. 7, 8 *omissis*) P sem. z sem. εἰσῆλθεν P sem. πρετωριον L. —ιησους z. 10. —ουν LH sem. H* sem. ὁ πι *marg.* P* sem. —εμοι ου λαλεις; L *in loco.* οὐκ' P sem. οἶδας iP sem. οἶδας P sem. *fin.* +και εμοι ου λαλεις; L. 11. —ὁ *prim.* iνwHPz sem. [non Lz sem.]. +και ειπεν αυτῷ (post ἰς) LP** *marg.* εχεις (pro ειχες) wPz. οὐδὲμίαν iz. κατ' εμου εξουσιαν οὐδὲμίαν w. ἦν (sic P vv. 14, 19 sem., 20 *prim. sem.*, bis sem., 23, 31 bis sem., *secund. sem.*, 41, 42) P sem., at ἦν (sic P vv. 19 sem., 20 *secund. sem.*, 31 *prim. sem.*) P sem. συ (pro σοι *prim.*) P sem. δεδωμενον P sem. διατοῦτο iνLz. μειζωνα v. μειζον' L. μειζον P sem. μειζων z. 12. +ουν (post τουτον) w** *supra* L. απολυσαι αυτον ὁ πιλατος w. ὁ πιλατος απολυσαι εζητει τον ιησουν (—αυτον) L. οἱ δε H. οὖν (pro δε) P. εκρανγαζων i. εκρανγαζον LP. εκρανγασαν w. ἦν L, ἦ z (pro ει). εαυτον (pro αυτον) iνwLPz. καισαρει P. 13. *init.* τοτε οὖν ὁ πιλατος H sem. P sem. z sem. τουτων των λογων iνH. τον λογον τουτον w. ἡγαγεν HP. εκαθησεν P. —του w. βιαματος P sem. λιθωστρωτον w*. λιθοστρωτον P sem. ομενον λι *marg.* P** *semel.* ἐβραϊστη iP sem. ἐβραϊστι H sem. P sem. γαβαθα iH sem. P sem. z. γαββαδα w. γαβαθθα P sem. γαββαθᾶ (β *secund. mutat.*) L. 14. [cum *Elzev. i.*] παρασκευῖ P. ἦν wLz, ἦν P, (pro δε *secund.*). ὡς (pro ὡσει) v. ὡς ἐκτη w. ὡσει ἐκτη H sem. P. 15. εκρανγαζον w. εκραζων P sem. +λεγοντες (ante αρον) LH sem. P sem. z sem. ἄρον bis w. ἄρον bis P. σταυρῶσω P sem. +ουν (post απεκριθησαν) L. ει μι P sem. 16. παρεδωκαν z. αυ[τοις P**] P sem. Post στρωθῇ *legit* L: οἱ δε παραλαβοντες αυτον επεθηκαν αυτῷ τον στρον' v. 17. και βασταζων αυτον εξηλθεν κ.τ.λ. παραλαβοντες H sem. P sem. z sem. παρελαβων P sem. ηγαγον iνwz sem. ηγαγον P sem. ηγαγον εις το πραιτωριον (—και) H bis P sem. z sem. (ηγαγον z). 17. βασταζον H sem. P sem. z. εαυτω τον σταυρον (—αυτου) wz sem. εαυτου vH sem. z sem. εαυτου H sem. εις τοπον (pro εις τον) iv. ὁ (pro ὅς) vH sem. H** sem. P sem. z sem. ἐβραϊστι H sem.

ἐβραϊσθη iP. ἐβραϊσθη z. 19. ἐγραψεν wH**P. τίτλον L. ἐπεθηκεν iwP sem. +ἐβραῖσθι ἑλληνίσθι ῥωμαῖσθι (*post γεγραμμενον*) L. -ιησους ὁ ναζωραιος L. ἰουδαίων H sem. 20. -ab initio usque ad ιουδαιων L. -ουν i. ὁ τοπος της πολεως iwHPz [*non* L]. -και ην γεγραμμενον ad fin. vers. L. ἐβραϊσθη iP sem. ἐβραῖσθι H sem. P sem. ἑλληνισθη i. ἑλληνησθι H sem. P sem. ἑλληνησθη P sem. ῥωμαῖσθι iP sem. 21. ελεγουν P sem. -των ιουδαιων prim. i. ιουδαιων secund. H. ειπεν (*sic* v. 30 wHP) wLHP. εγω (*pro των ιουδαιων tert.*) i. 23. λαβων (*pro ελαβον*) L. -και prim. L. ἐκαστω HP. στρατιωτι P. *Post* μέρος legit L τον δε χιτωνα επει ην αραφος εκ κ.τ.λ. χιτονα H. χιτον HP. αραφος iwHPz. 24. -ουν L. λαχομεν i. ἡ secund. P. ἐαυτοις H. εβαλλον iP. 25. εἰστηκεσαν iwHP bis. εἰστηκεσαν wP bis. -δε Pz init. peric. -του ιω H* sem. αυτου secund. (*ou mutat.*) P sem. κλοπα vLH bis (*κλωπα bis*) P bis z. του κλοπα v. 25 usque ad ούν ιδων v. 26 rescript. super rasur. P sem. μαγδαλινη vH sem. 26. ιδως i. ιδων P sem. -παρεστωτα i. ἡγαπα iwHP. γυναι z. ἴδε iwHter P bis z sem. [*non* wLH sem.]. ιδου P sem. -ὁ υἱος σου v. 26 usque ad ιδον v. 27, z* sem. 27. ἡμερας (*pro ὥρας*) LH** bis Pz. ὁ μαθητης αυτην wH ter z sem. [*non* iwLH sem. Pz sem.]. +εκεινος (*post μαθητης*) H sem. P sem. z sem. 28. μετατουτο Lz sem. ιδως H** sem. P sem. ιδων vLH sem. P sem. z sem. ηδη παντα wz sem. (*ηδη w*). ηδη H sem. -ηδη H sem. P bis z bis. +περι αυτου (*post τετελεσται*) H sem. P sem. z sem. πληρωθη (*pro τελειωθη*) L. 29. +μετα χολης (*post οξους*) L. *Rasuræ in i inter οξους secund.*, και ὑσωπω (*πω mutat.*), περιθεντες et προς. οξους bis HP. περιθαντες ?z sem. το στοματι HP. 30. δε (*pro ουν*) wz sem. ούν H sem. ελαβεν wH** sem. H sem. P. ελαβεν ὁ ιησους το οξος μετα χολης L. οξος wHP. τετελεστε P. κλινας i. παρεδωκεν wH** sem. H sem. P. το secund. mutat. H? sem. 31. Οι (O rubro) w. οἰουδαιοι P sem. ιουδαιοι (i prim. mutat.) L. ούν H sem. ἐπεῖ i at επι P bis. παρασκευῖ P. *Transfert* L επει παρασκευη ην in locum ante ινα μη μεινη. ἡν secund. H sem. -ἡ vP bis z bis. του σαββατου εκεινη L. εκεινου vWHPz sem. [*cum Elzev. iz bis*]. ἡρωτησαν iwH sem. P. ἵνα H sem. 32. ἦλθον P sem. ἦλθον P sem. +αυτου (*post κατεξαν*) H* sem. σκελει hic tantum i*. 33. ιδον wPz sem. ηδη H bis P. ού H sem. 34. εἰς H bis. λογη i. εξελθων λογχη την πλευραν αυτου L. ἐνυξεν w. ενυξεν LH**Pz sem. ευθως iLHPz bis [*non* wz sem.]. αἷμα H bis. 35. ἐωρακῶς iP sem. ἐορακῶς P sem. εορακῶς P sem. ἐωρακῶς H bis P sem. μεμαρτυρηκεν wLH bis H** sem. P sem. z. μεμαρτυρικεν P bis. εστιν αυτου vH bis [*non* L]. εστιν ἡ μαρτυρια αυτου H sem. Pz sem. ειδεν (*pro οιδεν*) L. οιδεν HP. αληθειαν (*pro αληθη*) P duobus locis. +και (*post ινα*) wLz.

ἡμεις z* sem. πιστευσηται P sem. 36. ὅσπου H sem. Pz. οὐ H sem. ο[ὐ P**] P sem. +απ' (ante αυτου) LH sem. P sem. 37. ἕτερα H. ὄψονται wHP. 38. μεταταῦτα (-δε) i. -δε prim. vw. ἡρωτησε i. ἡρωτησεν wHP. -ὁ prim. iwLHz. αριμαθιας w. ὦν w, ὦν P. -κεκρυμμενος usque ad ιησου secund. L. καὶ κρυμμένος P. διὰ τῶν H. αυτου (pro του ιω secund.) H. ἦλθεν (sic wH v. 39, at ἦλθεν P) wHP. ηρεν wH. ἦρεν P. 39. -και prim. v. νικοδιμος P. τὸ πρῶτον vw, τῷ πρῶτον P, πρῶτον (-το) z. νυκτος προσ-τερον τον ιησουν προτερον L. φερων L* (ω recenti manu). σμιγμα i. μίγμα w. σμηγμα P. αλωης L*. ὡς (pro ὡσει) vwH [non L]. ὡσεὶ λητρας P. ἑκατον HP. 40. αὐτῷ H. ἐδεισαν z. +εν (ante οθονιους) iwHz [non wL]. ἐνοθωνιους P. ὀθονιους w. -των L. -εθος P. εστιν HP. ἰουδαίους (sic v. 42) H. 41. -τω prim. L. μνημιον καὶνόν P. κενον L. ουδεποτε i. οὐδεὶς P. 42. δι την παρασκευειν H. μνημίου (sic) P. -ὅτι εγγυς ην το μνημειον z. των (pro του) w. fin. αυτον τον ιησουν L.

CAP. XX. 1. -δε HPz init. peric. μαγδαλινη (sic v. 18 v) iv. ερχετε (sic v. 6) P. σκοτειας i. ετη v. εις το μνημειον, σκοτειας ετι ουσης L. ἡρμενον P. απο (pro εκ) L. 2. οὐν novies in hoc capite P. σιμονα i. ὄν P. ἦραν P. οὐκ' P. οἶδα i. οἶδα P. οἶδαμεν vz. 3. ἐξηλθεν (v mutat.) L. -ὁ secund. z* (supra z**). ἡρχοντο P. προς (pro εις) z. 4. προεδραμεν wHP. ταχειον i. ηλθεν w. ἦλθεν P, at εισηλθεν H. 5. Deest in L v. 5 et v. 6 usque ad εις το μνημειον. ὀθονια (sic vv. 6, 7) wP. οὐ H. εἰσηλθεν (sic v. 6) P. εισηλθε z. 6. σιμον P. 7. ἦν wH. ἦν P. μετα τα των L. ὀθονιων H. εντετίλυγμενον L*. ἕνα P. 8. εισηλθεν wHP. -ὁ prim. z (habet recens manus, non eadem quae in v. 3). ιδεν wHP. ιδε z. ειδον και επιστευσαν L. 9. ἡδεισαν P. 10. απηλθων P*. Rasura post παλιν in i. 11. -δε LPz init. peric. εἰστηκει ivwHP. προς τω μνημειω vw. προς το μνημειω z. εκλαιεν vwHP. 12. ἕνα prim. (ε mutat.) L. την κεφαλην P** rubro. ἕνα secund. P. τῷ σωμα P. 13. αυτη (η mutat.) i. γυναι (sic v. 15) iz. +τινα ζητεῖς (post κλαιεις) L. ἦραν HP. οὐκ' οἶδα P. 14. init. -και w. ὀπισω wHP. ἐστωτα wHP. ηδη P. -ὁ iwLHPz. εστιν (sic v. 15 wLHP) vwLHP. 15. εθηκας αυτον iwLHPz. 16. μαριαμ w*. στραφῆσαι i. εκεινη στραφεισα L. αυτω (ω mutat.) i. +ἐβραῖστι (ante ῥαββουνι) vw. ῥαββουνι LPz [non iwH]. 17. ἄπτου wHP. οὐπω P. -και (ante θν prim.) w* (supra rubro.). 18. απαγγελουσα HP. ἔωρακεν wH. ἔορακεν P. fin. αυτοις (pro αυτη) L. 19. -ουν LHPz init. peric. ὄψιας wP. κεκλυσμενων (non v. 26) i. ὅπου P. ἦσαν w. +αυτου (post μαθηται) w. των φοβων P. ἐστη (sic v. 26) vL. 20. οὐν (sic vv. 21, 25, 30) P. 21. απεσταλκεν

wP. αποστέλλω (pro πεμπω) w. 22. ενεφύσησεν wP. 23. ἂν *prim.* i. αφιεται L* (v *insertum supra et in marg.* L**). κρατειτε z. καὶ κράτυνται i? καὶ κράτηνται i (for *san*) wHP (*rasura in P ante τηνται*). κεκρατεινται z. 24. δυδυμος L*, δυδιμος L**. δηδυμος P. οὐκ' ἦν P. ἦλθεν w. 25. ελεγεν w. ἑωρακεν w*. ἑωρακαμεν H. ἑορακαμεν P. ειδω L. βαλλω *bis* i, *secund.* P (βαλλο *prim.* P). -και βαλω *usque ad ἡλων* L. -των ἡλων *secund.* v*. ὕλων v**. 26. ὠκτω i. ὀκτω wHP. ἦσαν P. -αυτου L. +ὁ (*ante Θωμας*) L. +ουν (*ante ὁ ἰς*) H. λεγει αυτοις (*pro ειπεν*) i. 27. ὠδε wz. ὠδε P [*ὠδε iL*]. ειδε L*. 28. *init.* -και L. απεκριθει? L*. -ὁ *prim.* iνwLHPz. -αυτω v. 29. ειπεν δε (*pro λεγει*) L. ἑωρακας P. -Θωμα iνwLHPz. πεπιστευκας; wL. 30. -αὐτου w. ἂ P. εστιν wH**Pz. 31. πιστευσηται P*. -ὅτι *usque ad θῦ* i. -ὁ *prim.* vνwLHPz. και ἵνα πιστευοντες *bis scriptum* L* (*secund. eras.*). + αιωνιον (*post ζωνην*) L.

CAP. XXI. 1. μεταταῦτα iL. εφανερωσεν *bis* wHP. (-μετα ταῦτα *et* παλιν HPz *init. peric.*). ὁ ιησους παλιν L. +αυτου (*post μαθηταις*) iLHPz. (+εγερθεις εκ νεκρων LHPz). -της *secund.* v. εφανερωσεν δε οὗτος? L*. 2. ἦσαν w. ἦσαν (*sic P v. 8*) HP. διδιμος L. ἀποκανᾶ L. κανὰ wz. +υιοι (*post οἱ*) P*z. 3. ἀλιευειν wHPz. +ουν (*post ἐξηλθον*) iz. ενεβησαν iνwLHP**z. -ευθυσ L. εποιασαν (*non v. 10*) w. 4. -ἡδη LH. ἡδη P. γινομενης w. ἐστῆ iL, *at* εστι H. -ὁ w. επι (*pro εις*) iH. αἰγιαλον wz. ἡδειςαν wHP. +αυτου (*post μαθηται*) L. εστιν LHP. 5. -ουν iH. οὖν (*sic vv. 6, 7 bis, 9, 13, 23*) P. μὴτὶ P. εχητε i. οὐ P. 6. βαλλετε H. μερει i. -το L. εῦρησητε L. εῦρησεται H. εῦρησεται P. εβαλλον HP. οὐκέτι νLHz. ἐλκυσαι iνL. ἐλκυσαι αυτο w. αυτω ἐλκυσαι HP. ισχυον w. ἰχθυων (*sic w v. 8, non 11*) wH. 7. -ὃν ηγαπα ὁ ἰς H. ἡγαπα wP. ὁ ἰς τω πετρω *in marg.* i. εστιν *prim.* v, *bis* wLHP. ἦν P. εαυτον H. 8. ἦλθον (*o mutat.*) L, ἦλθον P. εισαν H. αποπυχων L*. σηροντες L*. 9. *Rasura post γην in w.* ὄψαριον iνwHP (*sic vv. 10 wHP, 13 wP*). 10. *init.* +και P. ὦν P. 11. ἡλκυσε i*? εἰλκυσεν w. εἰλκυσε H. εἰλκυσεν P. δυκτυον *prim.* i. εις την γην w. την γην L. μεστῶν iP. ἑκατον HP. πεντίκοντατριῶν w. ὄντων P. 12. οὐδεῖς P. ἐξετάσαι z. ιδοτες i. ἰδωτες P. 14. τουτον w*. τοῦτω ειδει L*. ἡδη P. εφανερωσεν εαυτον HP *quater initio pericop. (cum Elxev. semel, in mediâ pericopâ) z duobus locis.* -αὐτου w. 15. και (*pro ὅτε ουν ηριστησαν, et -ὁ ἰς*) Pz *init. peric.* σιμονι i. οἶδας (*sic vv. 16, 17*) i. 16. οἶδας (*sic v. 17*) P. ποιμενε i. ποιμαιναι P. [L *cum Elxev. : errant Millius, Wetstenius*]. 17. ἰωανᾶ *hic tantum* L. ελυπη L. οἶδας w. 18. Ὅτε (O rubro) i. εἰ L, εἰς P, ἧς vz (*pro ἧς*). ἐζῳνοιες εαυτον P. περιεπάτης P.

ἡθελες P. ὅτ' ἂν iwH. γειρασῆς P. αλλοσε w*. *Rasura in w inter ζωση, και, et εισιν (v recenti manu).* εισιν w, ἡσοι L, οἰσει P, οιση z (*pro οισει*). 19. —δε L. ειπεν (*sic v. 20*) wLHP. τον θῶν *mutat. in* L. τουτω *secund. i.* ακολουθη (*sic v. 22*) P. 20. —δε w*. ἡγαπαι wHP. ακολουντα w*. τω στιθος P. 21. οὔτος v. 22. ερχομαι i, ερχομε P (*non v. 23 P*). τις L*. 23. αποθνισκει bis iP. αποθνησκη w* (*prim., et forsā secund.*). —αυτω L. μενην ἕως ἐρχομαι H. 24. τουτου (*pro τουτων*) v. +ὁ (*ante και γραψας*) L. οἶδαμεν P. αληθεις P. 25. εστιν wH** *sem.* H *sem.* P. ἅ (*pro ὅσα*) v. ἅτινα H *sem.* P. γραφητε vLP *sem.* z. καθέν L. καθέν HPz. ουδ' wL. ουδε H *sem.* οἶμε P *sem.* οἶμαι P *sem.*

SUBSCRIPT: ευαγγελιον κατα ιω στ^x βγ. i. τέλος rubro w, *post quod legit*

ἡ τετρας των μαθητων του λογον
εκχει το ρευμα των αιρρυτων λογων·
τοιουν ο' διψων μη κατοκνει του πινειν,
ψυχην καταρδων και ποτιζων τας φρενας.

Nil habent vL: z *ita explicit*, Δοξα τω λογω τω δοντι τελος· αμην+.

ACTA APOSTOLORUM.

[CAP. I. 1—10.]

INSCRIPTIONES: *initio.* Λουκα bo, +ευαγγελιστου b, +πραξαποστολος συν θῶ των ἄγιων αποστολων· Λουκα του ευαγγελιστου d, +αἱ (*ante πραξεις*) gh. —ἄγιων mp. αρχη συν θεω πραξαποστολος f, *cum* Elx. ak.

CAP. I. 1. ὦ p. 3. εἰ αὐτον p. τεσσερακοντα hic p. ὅπτανομενος km. λεγον a. 4. συναυλιζομενος b**cd*em. παρηγγελλεν bd. ἱeros. p. κουσατε a. ἦν ἡκουσατε k. 5. βαπτισθησεσθαι a*. εν πνι βαπτισθησεσθε p. πολας a. —ου μετα πολλας ταυτας ἡμερας k. 6. επηρωτον d. ει *illeg.* m. 7. εἶπεν mp. εστιν p. ἡ p. ὁ k. 8. ληψεσθαι m. δυναμιν, ο. και εσεσθε *illeg. in* m. ἰλημ (*sic vv. 12 bis, 19*) p. —εν *secund.* ahp. πᾶσι p. 9. ειποντων m. —βλεποντων m. ὀφθαλμων kp. *fin.* —αυτων a*. 10. αισθητι d.

εσθισεσι λευκαις p. 11. ειπαν p. ἑστηκατε m?p. βλεποντες dgkorp.
 εμβλεποντες (sic) e. -ὁ *is usque ad* οὕτως m. -ὁ *prim. ah.* αναληφθης ἀφ'
 p. οὗτος ?l*. οὕτω ?p. +παλιν (*post ελευσεται*) d. εθεασασθαι e. 12.
 εν ταις ἡμεραις εκειναις (*pro τότε*) c. +οἱ αποστολοι (*post ὑπεστρεψαν*) cm.
 ἰλῆμ bis k. ὁρους p. ὦ (*pro ὃ*) o. σαβατου a*. εχων εκo. 13. εις το
 ὑπερ. ανεβ. p. ἦσαν k. -και (*ante ιωαννης*) ah. και ιωαννης και ιακωβος p.
 βαρθολαιος k*. +ὁ του (*ante αλφαιου*) d. 14. ἦσαν hic p. -τη *secund. m.*
 -και τη δεησει p. γυναιξιν p. μαριαμ p. 15. αυταις (*pro ταυταις*) m.
 +αδελφοι (*ante ὀνοματων*) k. ἦν τε ὄχλος ὀνομ. p. ἐπιτοαντὸ (*sic II. 1,*
IV. 26) k. ἑκατον p. εικοσι fmp. εικοσι o. 16. ταυτην bis *scriptum*
 k*. -ταυτην p. προειπεν op. ἰουδα m. περιουδα p. 17. καταριθμημενος
 c. κατηρηθμημενος k. εν (*pro συν*) p. ελαχεν op. 18. οὖν p. -του abc
 defghklm [*non o*] p. πρινης ae. ελακισε abcegh. ελακησεν p. σπλαχνα
 k. 19. χοριον d. εκεινω a*d. αχελδαμαχ p. τοὔτστιν p. 20. ἐν
prim. k. αυτων (*pro αυτου prim.*) m*op. ηρημωμενη p. λαβετω ἕτερος p.
 21. οὖν kp. δει ουν *super rasuram in h.* συνεληλυθοτων o. -εν *secund. p.*
 εισηλθεν op. -ὁ e. 22. αχρι (*pro ἕως*) p. συν ἡμιν γενεσθαι kmp. ἕνα p.
 23. ἑστησαν mp. επικαλουμενον c. βαρσαββαν bfgp. 24. ειπαν p. -συν o.
 ὄν (*ὦν f*) ἐξελεξω εκ τουτων των δυο ἕνα abcddefghlmop. ὄν ἐξελεξω εκ των
 δυο τουτων ἕνα k. 25. ἕνα *cum hoc versu jungit* d. αφ' (*pro ἐξ*) p. ἰουδας
 m. 26. αυτοις (*pro αυτων*) p. ἐπεσεν p. εκκληρος *vel* εκκλ. m* (*pro ὁ κλ.*).
 συνκατεψιφησθη p. ἑνδεκα p.

CAP. II. 1. -και c. πεντικοστης a. ἦσαν (*sic v. 2*) k. παντες edp. +οἱ
 αποστολοι (*ante ὁμοθυμ.*) edkm. ὁμου (*pro ὁμοθ.*) p. 2. ἀφνω p. ἡχος p.
 οἶκον k. 3. ὠφθησαν kp. εκαθισεν mo. και εκαθισεν (-τε) p. *fin.* ἕκαστον
 αὐτὸν p. τουτων b. 4. παντες p. ἑτεραις p. αποφθεγγεσθαι αυτοις p.
 5. των ουρανων c. των ουρανον m. 6. γεναμενης m. συνηλθεν p. ἡκουον k.
 ηκουεν εἰς ἕκαστος p. -εἰς e. +αυτων (*post ἕκαστος*) c. 7. -παντες *prim.*
 aefhlmo. -προς αλληλους p. ουχ' p. εισιν abdfghklmo. εισιν' οὔτοι p.
 8. ακουωμεν a*. ἕκαστος p. εγεννηθημεν f*kp. 9. μιδοι k. οἱ p. καταδο-
 κίαν m*. 10. αἰγυπτον k. λιβνης k. κρηνην m*. κυρινην p. 11.
 αρραβες kl. 12. αλληλοις (*pro αλλος προς k*) k. θελει (-αν) p. 13. ἑτε-
 ροι p. διαχλευαζοντες achkp. εισιν mop. 14. -σταθεις *usque ad* ἑνδεκα c*.
 +ὁ (*ante πετρος*) p. ἑνδεκα kp. επηρην mp. επεφθεγγατο ab**h. +οὕτως
 (*ante ανδρες*) l. +οἱ (*ante ιουδαιοι*) e?. οἱ p. ἰλῆμ παντες p. γνωστων c.
 ἑστω p. 15. ἐστιν p. 16. εστιν p. 17. ἐσται (*sic v. 21*) p. προφη-
 τευσουσισιν m. ἡμων (*pro ὑμων prim. et secund.*) a*. αἱ p. θυγατεραις abel.

—και οἱ νεανισκοι ὑμων d*. ὄψονται p. ευπνιοις f. εν ὑπνιοις kp. ευπνασ-
 θησονται d*. 18. δουλοις c. εν *bis script. in m.* mos (*pro μου tertio*) c.
 προφητεουσιν mp. προφυτεουσιν g. 19. —τω d. ἄνω kp. —ανω m.
 ἀτμίδα m. 20. —ῆ p. μεγαλη m. 21. ὄνομα p. 22. νόδες m. ακουσα-
 ται a. αποδεδειγμενον απο του θῦ mp. απο του θῦ *bis scriptum in c.* αποδε-
 δειμενον c. ἡμας (*pro ὑμας*) ck. εποιησεν ὁ θς δι' αυτου dl. εποιησεν p. —και
ultimum mp. οἶδατε p. 23. ὠρισμενη p. προσγνωσει c. ενδοτον ?m*.
 —λαβοντες p. χειρος p. ανειλατε dp. 24. ανεστησεν εκ νεκρων d. ανεσ-
 τησεν mp. ὠδῖνας k. ὠδῖνας mp, at οδυνας ac. καθ' ὅτι m. καθ' ὅτι p.
 25. ενοπιον c. διαπαντός hmp *passim*. 26. διατουτο klmp *alii*. ηυφραθη
 m. ηῦφραιθη p. ἡ *bis* p. ἡγαλλ. k. 27. ἀδην bfk?op. ἀδην c. 28.
 ὁδοῦς p. ευφροσυνην m. 29. ἐξῶν cp. ἡμας (*pro ὑμας*) c. —και *prim.* d.
 ετελευτησεν p. ἄχρι p. 30. οὖν p. ὀρκω ὠμοσας ο. ὁσφυος p. *Rasura*
inter an et αστησιν in k. αναστησει c. —το κατα σαρκα αναστησιν τον χν p.
 +τε (*post* καθισαι) fk. τον θρονου p. 31. προειδων ce. ελαλησεν p. ουτε
 (*pro ου*) p. κατεληφθη ace. ουκ εγκατελειφθη dfk. εγκατελιφθη p.
 —ἡ ψυχη αυτου p. ἀδην bk?op. ουτε (*pro ουδε*) p. ειδεν mp. 32. μαρτυρες
 εσμεν c. 33. ουν δεξια c. του πνευματος του ἁγιου cp. ἐξεχεεν p. τουτων
 (*pro τουτο*) c. —νυν p. ἡμεις e. βλεπεται p. +τε (*ante και*) c. ακουεται p.
 34. ὁ αυτος g. 36. +ὁ (*ante οικος*) c. ισρ. (σ *mutatum?*) m. +και (*ante κυριον*)
 abcd efghklmp. ὁ θεος αυτον cm. εποιησεν m. εποιησεν ὁ θς p. 37.
 ακουσατες m*. κατηνυγησαν την καρδιαν p. ειποντες (—τε) l. δε (*pro τε*) p.
 ποιησωμεν ahkp. 38. *init.* ειπε δε πετρος ah. ειπε e, εφησε l (*pro εφη*).
 —εφη p. +φησὶν (*post* μετανοησατε) p. ἐκαστος p. ὀνοματι p. των ἁμαρ-
 τιων ὑμων p. 39. *init.* ἡμιν e. προσκαλεσητε a. προκαλεσηται c. 40.
 ἑτεροις p. —τε c. δε (*pro τε*) k. πλειουσι c. διεμαρτυρατο ahp. +αυτους
 (*post* παρεκαλει) p. γεᾶς p. 41. οἱ p. οὖν p. —ασμενως p. +εν (*ante τη ἡμ.*) p.
 ὡς (*pro ὡσει*) l. τρισχιλιοι m. 42. προσκατερουντες h. —και (*post* κοινωνια)
 p. ἄρτου p. 43. πασα ψυχη c. πᾶσι p. +μεγας (*post* φοβος) c. —τε m.
 δε (*pro τε*) p. *fin.* εγενετο ce. εγινοντο l. ἐγινετο p. 44. *init.* +και p.
 αυτες m. πιτευοντες c. πιστευσαντες f. 45. —τα p. πασιν mp. —καθοτι
ad fin. vers. m. ἂν p. ειχεν p. 46. καθημεραν fghlp (*sic etiam kmo in v.*
 47; III. 2). ὁμοθυμαδῶν cp. ἱερω p. —τε *secund.* p. —αρτον k. 47. ἔχοντες
 p. προσετιθη p. ἡμερας c. +εν (*ante τη εκκλησια*) k. —τη εκκλησια
 (*jungens* καθημεραν *cum ἐπὶ τὸ αὐτό*) p.

CAP. III. 1. επιτοαυτο (*sic* II. 44 &c.) ho**. —δε (πετρος δε m**p) mp.
 ἰωαννης p. ἱερων (*sic v. 2 bis*) p. ενατην ab**ghlm [*non kp*]. 2. της (*pro*

τις) c. κοιλοίας k. επι (pro προς) p. πυλιν (pro θυραν) bo. ελεημοσυνη c. 3. —ὅς usque ad ἱερὸν p: ἰδὼν τε τὸν πέτρ. και ιω. p** marg. μελόντας c. ἡρώτα kp. —λαβεῖν acefghklm [non p]. 4. αὐτο (pro αὐτον) a. εἶπεν ck* mp. εἶπον e. ἧς (pro εἰς) c. 5. ἐπιχεν? c. αὐτῶν (pro αὐτοῖς) k. 6. εἶπεν mp. οὐχ' p. ὑπαρχεῖ k. ἔχω p. ὀνοματι p. ἐγυρε? c. ἐγείρε m. ἐγείρε p. περιπατη? c. 7. κρατησας (pro πιασας) k. —δεξίας e. ἡγείρεν m. ἡγείρεν αὐτον p. αἱ βάσεις αὐτου p. 8. ἔστη p. περιεπατη c. εἰσηλθεν ep. περιπατῶν εἰς τὸ ἱερὸν k. Rasur. ante περιπατῶν in l. —και quartum k. ἀλλομενος fkor. αἰῶν (sic v. 9) k. αἰὼν hic p. 9. εἶδε (—αὐτον) c. εἶδε (εἶδεν p) πας ὁ λαὸς αὐτον ep. 10. ἐπεγινώσκει l. δε (pro τε) p. αὐτος (pro οὗτος) gp. ὥραϊα p. fin. αὐτο c. 11. αὐτου (loco του ιαθειντος χωλου) ep. —τον c. +τον (ante ιωαννην) mp. συνεδραμεν ep. συνεδραμον k. πας ὁ λαὸς πρὸς αὐτους p. σωλομωντος a*. σολομωνος c [non mp]. 12. +ὁ (ante πέτρος) kor (ὁ p). ἄνδρες p. τοῦτο m* p. ἡ prim. p. πεποιηκοσιν m. —του p. 13. ἀβρααμ (sic etiam bmo v. 25) bhklo, passim. ἡ (pro ἡν) p. ἡμεῖς e. +μεν (post ἡμεῖς) abedfghklp [non m]. —αὐτον p. —αὐτον κατὰ usque ad δίκαιον v. 14, a. 14. ἡρνησασθαι d. 15. ἐσμεν μαρτυρες e. 16. —ἐπι p. ὄνομ. bis p. —τουτον usque ad ὄνομα αὐτου m. οἶδατε k. οἶδατε p. ἐστέρωσεν p. ὀλοκληριαν p. ἀπερατι p. fin. ἡμῶν a*. 17. οἶδα p. ἄγνοιαν kp. 18. προκατηγγείλεν p. —αὐτου p. χρηστον p. +αὐτου (post χὺν) ep. οὕτως abcefg hklp. οὗτος dm. 19. οὖν p. ἐξαλιφθῆναι k. ἂν p. ἐλθῶσι k. ἐλθῶσιν p. —του km. 20. προκεχειρισμενον (pro προκεκηρ.) abedfghk (—τον) k lmp. ἡν (pro ἡμῶν) m. χὺν ἡν aeghl [non m]. 21. δεξασθε km. ἄχρι p. χρόνον m. —παντων prim. b*e, secund. op. +των (ante ἁγίων) adfg hklmp. +των (ante απ') c. των απ' αἰωνος προφητων k. απαιωνος αὐτον προφητων p. 22. μωϋσης abdgh*lop. —γαρ b*op. —πρὸς τοὺς πρῶς p. προ (prim.) m. +ἡμῶν (post πρῶς) def. αναστηση p. ἡμῶν (pro ἡμῶν) bis a, pro primo bcefhlo. ακουσεσθαι a**m. ἂν p. λαλήσει ep. fin. ἡμῶν a. 23. ἐστὶ p. εἰαν (pro αν) bedefglmp. εισακουση bo. 24. καθέξεῖς e. καθέξῃς p. κατηγγείλαν cdefgklmp. fin. αυτας m. 25. +οἱ (ante υἱοι) b** cekkp. διεθετω p. —τοὺς d. ἡμῶν (pro ἡμῶν) km* p. +εν (ante τῶν σπερματι) abedfghklmp. ευελογιθησονται d. ευλογηθησονται c. 26. —ἡν p. +και ἁγιαζοντα (post ευλογουντα) k et k. επιστρεφειν l. ἕκαστον p. +ἡμῶν (ante απο) k.

CAP. IV. 1. των b*, αὐτον a (pro αυτων). +τα ῥήματα ταυτα (post λαον) c. ἱεροῖς d. ἱερεῖς et ἱερὸν p. 2. καταγγελεῖν dk. των (pro την εκ) acdf ghlm** [non p]. 3. ἐπεβαλλον m. +αὐτους k, +αὐτοῖς m (post εθεντο).

αὔριον (*sic* v. 5) k, αἰωνιον m (*pro* αὐριον). ἔσπερα p. ἡδη k. 4. τον (*pro* των *prim.*) m. -ώσει p. 5. +τους (*ante* πρεσβυτ.) becor, *et ante* γραμματ. beor. εν (*pro* εις) bhkop. 6. αννας ὁ αρχιερεὺς και καϊαφας και ιωάννης και αλεξανδρος p. ἦσαν kp. ἱερατικου m*. 7. -τῷ abc**dfghklmo [*non* p]. ἦ p. ὀνοματι p. 8. ειπεν mp. 9. εἰ k. ἐπ' m. 10. ενωποιον c. ὑγιῆς k. 11. ὁ ἐξου. k. ἐξουδειωθεις c. ἀφ' (*pro* ὑφ') ο. οικοδομων c. οικονομουντων c. οἰκοδ. k. -γενομενος k*? (*habet* k). 12. ἄλλω k. -ἦfk*. ουδε (*pro* ουτε) abhko. ἕτερον εστιν achm (*εστι* cm). -ὑπο τον ουρανον beglmo. διδομενον d. τοις (*pro* εν *secund.*) c**. 13. +οἱ ιουδαιοι (*post* δε) dm. εἰσιν m. αγραμματι d. ται (*pro* τε) a**. 14. τε (*pro* δε) c. θεωρουντες (*pro* βλεποντες) bo. ἑστωτα ko. -τον *secund.* h. 15. -δε c. ἐξω του συνεδριου αυτους c. συνεβαλλον abdefghk**lmo. +τε (*ante* προς) e. 16. ποιησωμεν km. *Rasur.* *ante* ἀνoις in k. γεγομεν em. ἰλημ *super ras.* o**. +ὡς (*ante* ου) k. αρνεισθαι c. 17. απειλησομεθα bdek**o. μῆκέτι ἐτ μῆδεν k. *fin.* ανω ahl. 18. παρηγγειλεν? m*. -αυτοις k. τοκαθόλου h. -μη φθεγγεσθαι c. μῆδὲ klmo. 19. ειπον προς αυτους ek. ενωπιον *bis script.* in m. μαλον k*. 20. ειδωμεν af. +ἀ (*ante* ηκου.) ah. ἡκουσ. k. 21. προῶπειλησαμενοια. προσαπειλησαμενου l*. μη (*pro* μηδεν) k. κολασονται abdefghklmo. γεγωνωτι? m*. 22. ὁ ανθρωπος τεσσαρακοντα c. εγενετο k. 23. -δε e*. +οἱ αποστολοι (*ante* ηλθον) f. ανηγγειλαν ah. 24. -ab initio usque ad ειπον a* (*habet marg.*). ηραν φωνην ὁμοθυμαδον m. +την (*ante* φωνην) c. +ει (*post* συ) k*? k. -και (*post* γην) o. θάλ. k*. 25. *init.* ὁ δια του πατρος ἡμων εν δαδ (*sic*) kk. -του acdghkm [*non* o]. 26. επιτοαντο h. τω αυτω c. *fin.* αυτων l*. 27. -γαρ b*. επαληθειας h. +εν τη πολει ταυτη (*ante* επι) bedegko. εχρησας a. πιλάτος k. 28. βουλλην b*. προωρησε a. 29. τανῦν hkm. +δε (*post* νυν) o. ἐπίδε m. δουλοισου k. -πασης g. πασις d. 30. εκτεινην e. -σε ef. ὀνοματος k *passim*. 31. εσεισθη k. ἦσαν k. 32. ουδε εἰς abdfghkmo. ουδεις el. αυτων (*pro* αυτῷ) b**fgkl*m. 33. δυναμει μεγαλη ach. απεδιδου m. οἱ αποστολοι το μαρτυριον aghko. -της αναστασεως m. ιῶ χῡ (*pro* του κῡ ιῶ) c. ην μεγαλη k. 34. ην (*pro* ὑπηρεν) ah. οικειων em. ὑπηρχων (*sic*) e. 35. καθο g. καθ' ὃ m. -αν m. καθοτις (-τι αν) l. 36. απο (*pro* ὑπο) adghlm. μεθερμηνευομενος a. -μεθερμηνευομενον c**. λεβιτης k. 37. αυτου d*f*m. τω (*sic*) e.

CAP. V. 1. ονοματι αναβιας bcm [*non* o]. σαπφειρα ab**ghl [*non* km] o. σαπφειρει e. 2. συνειδιας c. τι μερος l. εθηκε παρα τους ποδας των αποστολων g. εθηκε f. 3. +ὁ (*ante* πετρος) bm. +προς αυτον (*post* πετρος) c. es (*pro* σε) m. +σε (*post* νοσφισασθαι) abefghlm [*non* o]. *Rasur.* *post* τιμης

in d. 4. *μενων* eh*. +εν (*ante* σοι) e. εμεινε e. επι (*pro en prim.*) c.
 ὑπῆρχεν km. 5. +ὁ (*ante* αναβιας) abdfghkmo. -ταυτα k. 6. ενεγκαντες f.
 7. *Rasur. post* γυνη in k. εισηλθε k. 8. -αυτη b*. προς αυτην em. πε-
 τρος προς αυτην (-ὁ) d. ειπεν m. 9. +του (*ante* κυ) k. το ἅγιον (*pro* κυ)
 e. -σου o. 10. παρὰ χρῆμα hic o. 12. εγενετο h [εγινετο ce]. +μεγαλα
 (*post* τερατα) k. πολλα εν τω λαω mo. -πολλα k. ἦσαν k *passim*. παντες
 l. +του (*ante* σολομ.) cko. σολομωνος abed*efghlm [*non* ko]. 13. *fin.* ὁ
 θς λαος (*sic*) a. 15. και εις (*pro* κατα) k. κληνων e. κραβατων c. +του
 (*ante* πετρου) abh. επισκιασει m. 16. σννηρχοντο d. -και *prim.* c. ἰλῆμ
 (-εις) k. +τους (*ante* ασθeneis) m. ὄχλουμενους k. και (*pro* οἰτινες) ah.
 17. οὔσα k. ερεσις c. αἵρεσις o. σαδουκαιων m*. 18. επεβαλλον c.
 τηρηση ?k*. 19. τες (*pro* τε) c. ειπεν m. 20. τω λαω εν τω ἱερῳ g.
 21. +οἱ αποστολοι (*post* εισηλθον) m. -εις το ἱερον e. αρχιερευσ k. σννε-
 καλεσαντο f. απεστιλαν k. 22. παραγενομενοι ὑπηρεται ah. *Rasur.*
inter παρ et αγενομενοι in d. ουχ' dko. απηγειλαν h. 23. εὔρωμεν bis c.
 -εξω abcd efghklmo. ἐστωτας ko. προς c, επι m (*pro* προ). ουδενα εσω o.
 24. -ιερευσ και (*sic*) e. στρατιγος k (*sic* v. 26 k*). 25. -λεγων abcd efghk
 lmo. ἐστωτες ko. 26. ηγαγον l. εφοβουντο a. ληθασθωσιν d*. 27.
 ἐστησαν m. *Rasur. post* συνεδριω in d. 28. το (*pro* τῳ) c. τουτο (*pro*
 τουτῳ) a. ἡμων (*pro* ὑμων) c. επαναγαγειν m. ὑμας (*pro* ἡμας) e. 29.
 -ὁ abcd efghklmo. θῶ δει m. 30. -ἡμων k. +τον παιδα αυτου e, +τον o
 (*ante* ιν). +μεν (*post* ὑμεις) f. διεχειρησασθε em. δε ἐχειρισασθαι κρεμμα-
 σαντε c. 31. πατερα (*pro* σωτηρα) m. 32. -αυτου gh, at αυτο c, αυτω
 m. -δε m. ὁ θς εδωκε k. 33. *init.* O οἱ d. ακουοντες eh. +ταις καρδιαις
 αυτων (*post* διεπριοντο) f. επεβουλευσαντο b. εβουλοντο el. εβουλευσαντο
 k. 34. γαμαλιλ *mutat. in* o. τους αποστολους βραχυ τι deo (βραχυτητι
pro βραχυ τι o). 35. ειπεν m. δε (*pro* τε) k. ισραηλιται o. αυτοις (*pro*
 ἑαυτοις) m. *Rasur. post* ανοις in k. 36. των ἡμερων τουτων m. λεγον c.
 +μεγαν (*post* ἑαυτον) ko. προσεκλιθη a*gl. προσεκλιθη a**bdhm. προσ-
 εκοληθη c. προσεκολλιθη e. +ὁ (*ante* αριθμος) k. ανδρων αριθμος m. ὡς a,
 ὡς h (*pro* ὡσει). επηθοντο e. 37. τουτο (*pro* τουτον) k. ἰουδας m.
 γαλλιλαιος c. απεστησεν ἱκανον λαον k. ὀπισω k. απολετο a. απωλετω e.
 38. τανῶν hkm. ανθρωπον *prim.* c. ἑαυτους (*pro* αυτους) f. -αὐτη abefghl.
 καταλυθῆσεται k. 39. η (*pro* ει) e. εστιν; k. εστι o. δυνησεσθε ahk.
 40. πεισθησαν l. δηραντες ab**g**ho. 41. κατηξιωθησαν (κατιξ. a) ὑπερ
 του ονοματος adhm. του χῡ aehm, του κυ ιῡ bfgl**, ιῡ ko (*pro* αυτον). 42.
Versus deest in c. -και *prim.* am. κατοικον m. *fin.* τον χῡ ιῡ adhmo. τον
 τον κῡ ιῡ (-χῡ) k.

CAP. VI. 1. —εν δε ταις ἡμέραις ταυταῖς c. πληθυνοντων k. γογγυσμος m. ἐλλήνηστων c. 2. ἐστι καταλιποντας ἡμᾶς k. το λογον m. 3. ἐπισκεψασθαι d. πληρει c. πληρης k. καταστησωμεν abc (*tacitè*) dfg hklmo [non e]. 4. προσκαρτερουντες c. προσκαρτερησωμεν elm. 5. ἡρεσεν k. πληρης cdfkl* m. πληρεις e. προχωρον l. νικανωρα e. αυτιωχια c. 6. +και (post οὗς) l. ἐστήσαν (*sic v. 13*) l. 7. ἠύξανε k. ἐπληθυναιτο c. δε (pro τε) o. ιουδαιων (pro ιερεων) eo. ὑπηκουε g. πηστει c. 8. πληρεις e. χαριτος (pro πιστεως) k. εν τω λαω μεγαλα o. *fin.* +δια του ὀνοματος του κῡ ιω̄ χῡ k. 9. των λεγομενων k. συζητουντας ?m*. 10. ισχυσαν f. σοφηα d*. ελαλη ?k*. 11. ὑπεβαλλον e. —ὅτι d. προς ? (pro εις) k*. μωσσην b** (*rubro*) efklo. 12. —τους *secund.* k. γραμματοις k. +αυτον (post ηγαγον) e. 13. μαρτυρες a*. +ὅτι (post λεγοντας) d. παυετε f. —τουτου abcefhlo. κατα του τοπου τουτου του ἁγιου και του νομου λαλων ρήματα βλασφημα k. 14. —γαρ e. —ούτος c. —τουτον c**. εθει e. ἀπερ ἐδωκεν d. ὑμιν (pro ἡμιν) klo. μωσσης acf h m. 15. παντες c. —οἱ k. καθημενοι c.

CAP. VII. 1. ἄρα hk. οὗτος a. 2. ὥφθη k. ἀβρααμ *passim* dhklmo. πρινῇ hlm. κατοικισαι m. εις (pro εν *secund.*) o. χαρᾶ m*, χαρρᾶ m**. 3. δειρω e. ἦν k *passim*. 4. της (pro γης) m* (γῆς *supra*, m**). κατωκισεν m. Post κατωκησεν in k αυτον εις την γην ταυτην εις ἣν ὕερας. εις (pro εν) efmo. και ἐκειθεν eglm. μετωκησεν cekmo. —αυτον e. *fin.* κατεικειτε e. 5. ου δεδωκεν l. ἐπηγγειλατου m. δουναι αυτω bcefglm. δουναι αυτην εις κατασχεςιν αυτω ahk. (κατάσχε a). 6. αυτω (pro ούτως) k. +αυτω (post ούτως) b. τω e. παροικονκον m. αυτω (pro αυτο) e. κακοσουσιν m. 6, 7. —και κακωσουσιν *usque ad* εθνος a. 7. *init.* το δε (—και) e. +εκεινο (post εθνος) m. +και (*ante* ω̄) a. ὁ (pro ω̄) eg. δουλευσωσιν m. μεταταῦτα hlm. 8. οὗτος elo. ἐγεννησεν o. ισαακ *prim.* k. —τη ἡμερα b*. —ὁ *bis* k. 9. *Jungunt* hlm ζηλωσαντες τον ιωσηφ. +αυτον (post απεδουτο) c. αἰγυπτου k. 10. ἐξειλατο m. εναντι φαραω̄ k. αἰγυπτου (*sic vv. 11, 12, 15, 17, 22, 24, 28, 34, 39, 40*) k. +εφ' (*ante* ὀλον) g. οἶκον k. 11. ἐφ' k. ἠρίσκον k. 14. +ὁ (*ante* ιωσηφ) m. ιακωβ τον πατερα αυτου ahm. —την o. —αὐτου *secund.* be (?) fg mo. ἐβδομηκονταπεντε (—ται m) ψυχαις afhm. ἐβδομηκοντα και πεντε ψυχαις c. ἐβδομηκοντα πέντε k. ἐβδομηκοντα πέντε o. *fin.* +μετετεθησαν εις συχημ και ετελευτησεν αυτος και οἱ πρεσ ἡμων o. 16. εισυχημ k. ὦ (pro ὁ) eglm. ὠνησατο k. ἀβρααμ (*sic v. 17*) klo. εμμωρ ach. εμορ efl. ἐμμορ k. εμμορτοῡ, (*sic*) m. 17. ηγγιζεν (*sic*) e. ηγγισεν m. ἄμωσεν p. —ηυξησεν b*. ηύξησεν k. ἐπληθυνητο ?e. 18. ἄχρισοῡ g. ἕτερος p. +επ'

αιγυπτον (*post* ἑτερος) ο. 19. εκακωσεν p. τα βρεφη αυτων εκθετα mp.
 ηαυτων (*pro* αυτων) a*. 20. εγεννηθη km. μωϋσης abcefhk**lop [*non* m].
 αστεως p. ανεστραφη m*. οικω p. -αυτου abefghlmp. 21. εκτεθεντος δε
 αυτου p. τουτον (*pro* αυτον *prim.*) ο. ανειλατο f* p. -αυτον *secund.* acehko,
tertium c. 22. επεδευθη e. μωϋσης abcefg hklp. και ην (*pro* ην δε) e. τε
 (*pro* δε) l. -εν *secund.* abefhop. εργοις και εν λογοις c. εν λογω και εν
 εργω k. *fin.* +αυτον ep. 24. τινα hklm. τιαν p. ημυνατο k. 25.
 ενομιζεν p. διδωσι [-σιν p] σωτηριαν αυτοις mp. 26. τε (*pro* δε) abcefg hklm
 op. συνηλλασσεν ο. συνηλλασεν p. -υμεις p. 27. τω (*pro* τον) k. τουτον
 (*pro* αυτον) ah. ημων m**p. 28. -συ p. 29. εφυγεν p. μωυσης elop.
 τουτο p. 30. ωφθη k. ορους p. -κυ p. 31. ο p. μωυσης cefgklp.
 εθανμασεν ιδων k. εθανμαζεν p. εθανμαζε bfglm. οραμα ko. -αυτου ο.
 -προς αυτον p. 32. αβρααμ klmo. -ο θς *secund.* k, *tert.* kp, *quart.* p.
 μωυσης aefghklp. 33. ειπεν p. +εκ (*ante* των ποδων) k. τος (*pro* τοπος)
 m. εφ (*pro* εν) p. εστηκας ko. 34. +του (*ante* εξελεσθαι) ef. δευρω e.
 αποστελλω a. αποστειλω ep. 35. μωσην b*c**m. ηρησατο b. ειρηνησαι-
 το p. +εφ' ημας ko, +εφ' ημων p (*post* δικαστην). αρχηγον (*pro* αρχοντα
secund.) ah. +και (*ante* αρχοντα *secund.*) p. απεσταλκε (-εν p) συν (*pro* εν)
 ep. οφθεντος k. ωφθεντος hm. 36. *init.* ουτως m. ουτος p. -γη b*m.
 αιγυπτω hk (αιγ. k) lop. τη αιγυπτω m. 37. εστι afho. -ο *prim.* ab**cef
 ho. μωσης b*m. ο ειπας p. -κς p. -υμων *prim.* p. ημων (*pro* υμων *prim.*)
 acfghklo [*non* m]. -αυτου ακουσεσθε afg hlm p [*non* ο]. 38. εστι e. αυτου
 (*sic*) e. ορει p. -ημων e. λογον (*pro* λογια) elm. *fin.* υμιν k. 39. υμων
 (*pro* ημων) ckop. αλλα ko [*non* p]. απεστραφησαν m (επεσ. *Dobbin.*, *vix*
recte). τη καρδια abcefg hklmo [*non* p]. 40. μωυσης ab**cefghklp. οίδα-
 μεν p. 41. ανηνεγκαν co. ηυφραινοντο k. εφραινοντο p. 42. εστρεψαι f.
 εστρεψεν p. αυτοις (*pro* αυτους) p. εν τη ερημω ετη τεσσαρακοντα ah.
 οικος p. 43. αστρων ?l*. -θυ b*. ημων a*l. ρεφαν g. ρεφφαν hkl.
 ρεφφα ο. ρεμφα p. *Post quod rasura est in* b. ημας a*. 44. *init.* η p.
 ην (*pro* ην) mp. -εν *prim.* abcefg hklmop. -ημων km, at υμων go. τω μωση
 ο λαων m. μωσει b*. μωυσει b**. μωυση acefg hklp. 45. ην και εισ-
 ηγαγον k. υμων (*pro* ημων *prim.*) k. ον (*pro* ων) ο. 46. ευρεν et ευρειν p.
 ητησατο k. 47. ωκοδομησεν k. οικων (ο *supra* p. m. ?) p. 48. -ουχ' a. ουχ
 m ali. -ναις p. κατεικει k. +και (*post* καθως) ο. 49. +εστιν (*post* θρονος)
 k. οικον p. οικοδομησεται a*mp. -κς b?. η p. *fin.* +εστιν k. 50. ποι-
 ησεν p. παντα ταυτα lm. 51. ταις καρδιαις c. +υμων (*post* καρδια) ο.
 ωσιν p. -και τοις ωσιν f. αντιπιπτεται k. +και (*post* ως) ο. 52. [τ]ων l*.

οὐ p. προδοτε p*. φωνεις p. *fin.* εγενεσθε kρ. 53. ελαβεται k. ελαβε m. 54. + ὕμων (*ante αυτων*) m*. + αυτων (*post ὀδοντας*) k. ὀδοντας kρ. 55. + στεφανος (*ante πληρης*) e, at στεφανος δε ὑπαρχων o. + πιστεως και (*post πληρης*) o. ειδεν mp. + την (*ante δοξαν*) l*. ἐστωτα (*sic v. 56 præterp*) klop. ἐκδεξιῶν (*sic v. 56*) h. 56. ἰδου θεωρω k. διηνοιγμενους p. ἐστωτα εκ δεξιων m. 57. φωνὴν μεγαλη p. συνεσχων k. ὦτα p. αυτον (*pro αυτων*) a*. 58. ἐκβαλλόντες m. + αυτον (*ante ἐξω*) k. - αὐτων ab*fglhm. + του (*ante καλουμενου*) fh. 59. $\overline{\chi\epsilon}$ (*pro ἰω*) k*? + $\overline{\chi\epsilon}$ (*post ἰω*) d. ιουσου m. 60. τε (*pro δε*) e. εκραξεν p. στησεις dk?. ἀμαρτιαν p. εκυμηθη? d*. εκοιμηθει? g.

CAP. VIII. 1. *Jungunt o alii* σαυλος usque ad αυτου cum cap. vii. ἦν p. - εν *secund.* m. ἱεροσ. p. και παντες (-τε) ko. δε (*pro τε*) abdefghlmp. - τας g. σαμαριας? a*. 2. συνεκομισαντο bo. συνεκομησαν k. εποιησαν kρ. 3. ελυνετο e. οίκους kρ. 4. οί p. οὐν p. διασπαρantes? m*. 5. τε (*pro δε*) p*. + την (*ante πολιν*) m. εκυρησεν m*. εκυρησεν m**. 6. δε (*pro τε*) ahp. - του f. δια το (*pro εν τῷ*) d. ἄ p. 7. πολλοι p. - των o. πνεματα d. φωνη μεγαλη abfghklmop. εξηρχοντο kρ. εξειρχετο o. - και m. χολοι a. 8. εγενετο δε (-και) p. πολλῇ χαρᾶ (-μεγαλη) p. 9. ὀνοματι p. ἐξιστανων p. 10. προσηχον e. - παντες abdefghlmo [*non p*]. ἡ *secund.* k. + καλουμενη (*ante μεγαλη*) p. 11. προσηχον e. τε (*pro δε*) e. τω ep. ἱκανω p. μαγiais f. ἐξιστακειναι kmo. 12. - τα (*ante περι*) p. ὄνομ. p. - του *tertium* abdefhklmop. 13. επιστευσεν mp. ἦν p. δυναμεις και σημεια (+μεγαλα o at *cæteri* -μεγαλας) γινομενα abdefghlo [*non kmp*]. 14. - οί m. ἀποστολοι p. σαμαρια l*. ἐξαπεστειλαν k. - τον *secund.* op. ἰωαν. p. 15. οἵτινες k. προσηξατο a. πρὸς ἡΰξαντο (*v p. m.?*) p. λαβωσιν p. 16. οὐπω k. ουδεπω p. ἦν p. επιπτωκος a*. βαπτισμενοι k. ησαν (*pro ὑπηρχον*) e. ὑπηρχον p. ὄνομα dp. $\chi\bar{\upsilon}$ (*pro κυριου*) adefghl [*non p*]. 17. επετιθεσαν op. 18. *init.* ἰδων (*pro θεασαμενος*) b*dkop. - ὁ k. αποστολον p. 19. αν (*pro εαν*) ab**ghlmo. λαμβανει ae*? km. 20. ειπεν p. εἰῃ k. απολειαν p. 21. οὐκέστιν p. μερος l. επι (*pro εν*) a. ει (*pro η*) e. εναντιων a. εναντιον hp. 22. $\kappa\bar{\upsilon}$ (*pro θῦ*) kop. ἄρα kρ. σου? (*pro σοι*) l*. 23. σαι (*pro σε*) k. ὄντα p. 24. - ὁ g. ειπεν mp. $\theta\bar{\upsilon}$ (*pro κῦ*) kmo. επελθοι e. εμοι (*pro εμε*) e. ὦν k. ηρηκατε m. 25. διαμαρτυρομενοι dflo. ὑπεστρεφον p. ἱεροσολυμα ekop. *Rasura in k inter ευη et γγ.* ευηγγελιζοντο p. 26. ελαλησεν p. - επι p. ἱερουσ. p. - εστιν p. 27. *init.* - και m. αἰθιοϛ k. βασιλικης m. βασιλεισσης (-της) p. αἰθιοπων k. εληλυθη ag*. $\overline{\iota\lambda\eta\mu}$ p. 28. ὑποστρεφῶν (*w p. m.?*) p. εν τω ἄρματι (*pro επι του ἄρματος*)

c. ὑπο (pro επι) m. —και secund. acef. ανεγινωσκεν mp. ἡσαιαν τον προφητην m. 29. ειπεν p. τῷ πᾶσι aer*. το φιλιππω k. προσεχε (pro προσελθε) a. ἁματι b*. fin. τουτου c. 30. προσδραμων (sic) ce. τε (pro δε) p. ἠκουσεν k. —γε cd. ἂ p. 31. init. και (pro ὁ δε) h. ειπεν mp. —γαρ o. δυναμοι a. ει (pro εαν) k. ὁδηγηση mp. παρεκαλεσεν mp. παρακαλεσε tai e. καθησαι ep. 32. ἡ p. αὕτη p. σφαγειν a. κειραντος fkl* mo* [non p]. αφονος d*. οὗτος (pro οὕτως) fm**o. ανοιγι m. ανοιγη g*. 33. *Jungunt ep cum praecedentibus* εν τη ταπεινωσει αυτου. αἱρεται km. fin. +και απο των ανομιων a*. 34. ειπεν mp. προφητις d*. τουτω (pro τουτο) f. ἡ p. 35. —ὁ c. 36. ἤλθον p. τῷ a, το m (pro τι prim.). +τω φιλιππω (post ευνουχος) k. βαπτισθηναι με c. 37. *Deest versus in abcdfig hklmop.* αυτω (pro ὁ φιλιππος) e. +σου (post καρδιας) e. —τον secund. e. 38. εκελευσεν dp. στηναι το super ras. in o. εις το ὕδωρ αμφοτεροι ck. αμφωτεροι e. 39. απο (pro εκ) cfo. ἥρπασεν d. ἥρπασε mo. ἥρπασεν p. οιδεν (pro ειδεν) cef. οὐκ'ετι αυτον ειδεν (—ουκ) k. οὐκ'ετι m. 40. ευρεθει e. εὔρεθη p. αξωτον m. καισαριαν hic p.

CAP. IX. 1. —ετι l. φωνον k. 2. ητοισατο e. ἡτήσατο k. εἰαν p. εὔρει p. ὄντας της ὁδοῦ p. δεδεγμενους m. αγαγει f. ἰλημ op. 3. init. εν δε το k. —εν δε p. το p. +αυτον (post πορευεσθαι) c. εγενετω e. εξεφνης e. εξαιφνης τε (—και) p. περιηστραψεν abcdefghklp. αυτον περιηστραψε mp. εκ (pro απο) dp. —του c. 4. ηκουσεν p. σαυλε σαυλε l. 5. init. ειπεν p. —κυριος kp. —ειπεν p* (ειπε p**). προς αυτον (pro ειπεν) o. 5, 6. *Desunt omnia a σκληρον σοι usque ad προς αυτον v. 6, ubi habent* αλλα (αλλ' mo) ante αναστηθι abcdefghklmop. πολλην k. +εκει (ante λαληθησεται) c. ὅτι (pro τι) p. —σε k. 7. εισηκησαν e. εισηκεισαν k?m?o. εισησαν p. ενεοι ab*hmp. ακουσαντες f. μηδεν k. ακουντες δε της φωνης μηδένα θεωρ. (—μεν et δε) p. 8. ἡγερθη k. —ὁ b*p. ηνεωγμενων p. τε (pro δε secund.) abc?deg hklo. ὀφθαλμων (sic v. 18) kp. εβλεπεν mp. εισησαν c, ηγαγον e (pro εισηγαγον). +αυτον (post εισηγαγον) o. 9. ἦν (sic v. 10) p. βλεπον a*. 10. ειπεν p. ειπε κυριος προς αυτον (—ὁ) e. ὁραματι (sic v. 12) o. —εγω c. fin. κς m. 11. ειπε (pro κυριος) e. *Rasura ante αναστας in l.* οἰκια p. ὀνοματι kp (sic vv. 10, 14 p). ταρεσα m. ταρσεαν p*. 12. οιδεν (pro ειδεν) c. ιδεν p. —εν ὁραματι p. ανανιαν ονοματι ahmp (ὄνομ. p). —εισελθοντα e. χειρας (ut videtur) p. 13. —ὁ abcde?fghklmop. +αυτω (ante ανανιας) m. ἠκουσα (pro ακηκοα) ἂπο p. τοις ἁγίοις σου εποιησεν m. τοις ἁγίοις εποιησεν (—σου) p. 14. ὥδε (sic v. 21) klmp. 15. ειπεν p. ις (pro κς) k. εστι μοι cm. ἐστιν μοι p. βαστάσαι o. ὄνομα (sic v. 16) p.

ενωποιον c. + τε (post εθνων) p. -τε m. 16. ὑπεδειξω a. δειξω c. δη (pro δε) f*?. αὐτον? k. 17. init. απηλθεν p. τότε εγερθεις αναμιας απηλθε (-δε) c. οικιαν kp. ειπεν p. σαιλε l. απεσταλκεν p. -ιησους bdegklm [non op]. ὀφθειςσει (-σοι) k. οφθηςσοι p. αναβλεψεις c. πλησθεις ef. 18. init. -και (jungens ευθεως cum v. 17) f. απεπεσαν p. αυτου απο των οφθαλμων m. ὡς (pro ὡσει) p. ανεβλεψεν mp. -παραχρημα degl*mp. παράχρημα o. 19. τροφης g. εισσχυσε co. -ὁ σαιλος cp. +οντων (ante εν) bd (όντων d) gkmo. δαμασκων p. 20. εκηρυσσεν p. ὡ (pro χριστον) achp. 21. -οι ακουοντες d. +αυτον (post ακουοντες) o. ὅτος p. ἰλημ p. ὄνομα p. ὡδε op. ελληλυθεν abedefghklmp. ἱνα p. αγαγει e. απαγαγη g. 22. οὗτός p. 23. επληρουνται k. ἱκανα (l rubro l) lp. -οι m. 24. παυλω? p*. παρετυρουν a. παρετηρουντο δε και (-τε) p. ἡμερας p. -τε secund. dfk. ανελωσιν mp. 25. οι μαθηται αυτον mp (in p αυτου primò scriptum iudice Tischendorf). +αυτου (post μαθηται) b. τοιχους c. δια του τειχους καθηκαν mp (+αυτον p). 26. init. γενομενος l. -ὁ σαιλος p. εν (pro εις) beehklm. ἰλημ p. επειραζεν p. Rasura in b post πιστευοντες. εστιν p. 27. +της χειρος (ante ηγαγε) e. ηγαγεν p. αυτους (pro τους) p*. ειδεν ap. εν το d. ὄνοματι dp (sic v. 28 p). -του mo. +κυ (ante ὡ) ae**hk. 28. Versus deest in e. μετ' αυτον m. -και εκπορευομενος bdfmo. εκπορευομενος και εισπορευομενον p. εις (pro εν prim.) bedfgklmop. ἰλημ p. -και tert. p. -του m. -κυριου ah. -ὡ p. 29. ἑλληνιστᾶς p. ανελειν αυτον ahmp. 30. επιγνωντες p. -αυτον primum e, secund. a**h. +νυκτος (post καισαρειαν) c. 31. ἡ μιν ουν εκκλησια p. οὐδαιας p. γαληλαιας o. ειχεν p. οἰκοδ. k. οικοδομουμενη p. πορευομενη p. -του prim. kp*. επληθυνετο p. 32. διαπάντων h. λυδαν m [non v. 38]. 33. εὔρεν p. ὄνοματι αινεαν km** (όν. m) p. ονοματι ενεαν m*. αινεαν (non v. 34) p. ἑτων ὀκτω k. ὀκτων p. κατακειμενων a*. κραβατω m. κραβαττου p. 34. -αυτω c. -ιησους be. -ὁ secund. o. σέαυτῷ p. 35. λυδαν m*. ασσαρωνα ab**ghlo. σαρωναν b*c (tacitè) kp. σαρωνᾶ d. αΣαρωνα e. ασσαρωναν f. [σαρωναν m]. οἰτινες k. 36. ἰοπηη p. ἦν p. ὄνοματι p. ταβηθα (sic v. 40 præter p) adefghkp [non m]. ἐρμηνευομενη l. αὕτη p. πληρεις e. πληρης ην m. ἐργων αγαθων m. 37. -δε p. +τω (ante ὑπερω) aho. εθηκαν αυτην p. 38. λυδδας p. ἡ ἰοπη m. -δυο ανδρας abdfghlo [non kmp]. ὀκνησαι kp (evanidum: forsan ὀκνησης: Tischend. ὀκνησης). ἕως αυτων διελθειν c. fin. ἡμων (pro αυτων) p. 39. +ὁ (ante πετρος) co. περιεστησαν αυτον (pro παρεστησαν αυτω) c. αι p. ὑποδεικνυμεναι k. ἱματια p. οὔσα k. 40. -εξω e. παντας εξω m. +και (ante θεις) p. σωματι e. ειπεν mp. διηνοιξε k. ηνοιξεν p. ὀφθαλους d*. ὀφθ. p.

ανεκαθισεν mp. 41. τε (*pro de prim.*) c. και φωνησας (-δε) c. -φωνησας
usque ad τας χηρας e. +και (*ante παρεστησεν*) e. χειρας (*pro χηρας*) g*m.
 42. ιοππης (*sic v. 43; x 23 tantum*) k. επιστευσαν πολλοι mp. εις (*pro επι*)
 h. 43. ηκανας e. -αυτον b. αυτον ημερας ικανας μειναι ahp (*ικανας* p).
 ιοππη p. τηνι p. βυρση c*.

CAP. X. 1. -ην p. -εν k. εκατονταρχης (*sic v. 22*) p. σπειρας ab**g
 h*lo [*non mp.*] ιταλικης c. ιταλικης k. 2. κν (*pro θν*) p. οικω p. -τε p.
 διάπαντός m*o. 3. εραματι a. οραματι k. περι (*pro ώσει*) ed. +περι (*post*
ώσει) ko. ώσπερι (*sic*) p. ενατην abghklm [*non o*] p. -του l. αυτον (*pro*
αυτω) e. 4. -και *primum* e. ειπεν *prim.* m, bis p. εστιν p. αι *prim.* p.
 -αι *secund.* ad*mp. λημοσυναι e (*sic e v. 31*) k. +σου (*post μνημοσυνου*) e.
 εμπροσθεν p. 5. μεταπεμψον g. ανδρας εις ιοππην mp (*ιοπ.* p). +τινα
 (*post σιμωνα*) p. επικαλειτε p. *fin.* τον επικαλουμενον πετρον (*pro ός επικ.*
πετρ.) bcdefgklmo [*non hp.*] 6. *init.* και αυτος εστι ξειζόμενος παρα
 σιμωνα τινα βυρσεα c. ούτως m, ούτος p (*pro ούτος prim.*). σιμωνι τινι m.
 ώς εστιν p. οικια k. -ούτος λαλησει *ad fin. vers.* abcdefghklmop. 7. -ό
secund. gm. αυτω (*pro τω κορνηλιω*) p. οικετων kp (-αυτου p). των
 οικετων αυτου δυο l. στρατιοτην k. τον (*pro των secund.*) d. 8. αυτης (*pro*
αυτοις) b. απαντα αυτοις p. παντα e. απεστειλλεν e. αυτοις (*pro αυτοις*)
 m. -την cf. 9. επ' ανριον k. οδοιπορούντων p. +αυτων (*ante εκεινων*) c.
 αυτων (*pro εκεινων*) dkop. προσεγγιζόντων c. εγγιζόντων e. έγγιζόντων
 p. προσευξασθε k. έκτην p. 10. προσπινος p. ηθελεν p. αυτων (*pro*
εκεινων) p. εγενετο dp, επεσεν l (*pro επεπεσεν*). 11. *Ordo in c est* ανεωγ-
 μενον και τεσσαρσιν αρχαις δεδεμενον σκευος τι ως οθονην μεγαλην καταβαινον
 (-επ' αυτον) και καθιεμ. -επ' αυτον p. τί hm. οθονην k. τερσασιν a.
 καθιμενον ?b*. καθημενον m. την γην p. 12. ω υπηρχε *rescript. in h.*
υπηρχεν p. και τα έρπετα και τα θηρια m. *Transferunt op της γης in locum*
post έρπετα, at in p -και τα θηρια, *et* -τα *ante έρπ.* *et ante πετεινα.* 14. ειπεν
 mp. μήδαμώς kmp. κυνον η p. 15. προς αυτον εκ δευτερου eg. εκαθερισε
 mp (-εν p). κυνου p. 16. τρεις dh*p. ευθυς (*pro παλιν*) p. -το σκευος e.
 17. αυτω (*pro έαυτω*) k. αν p. οραμα km (*sic v. 19 m.*). ω (*pro ό*) o.
 τουτο (*pro ό ειδε*) c. ειδεν mp. -και p. δυο (*pro οι prim.*) l. υπο (*pro απο*)
 ab**cghop. οικιαν kp. +του (*ante σιμωνος*) cp. -σιμωνος k. απεστησαν k.
 18. φωνισαντες p. 19. διενθυμουμενον acdefghklmop. ειπε το πνευμα αυτω
 mp (-εν p). -τρεις abcdghklmo [*non p.*] ζητούντες ?p*, ζιτούνταις p**.
 20. αλλ' bel. καταβηθη d. μηδέν kop. ότι (*pro διοτι*) hp. -εγω p. 21.
 +ό (*ante πετρος*) bdo. -τους απεσταλμενους *usque ad αυτον* bcdeghklp.

ὑπο κορνηλίου fm. — απο του κορνηλίου προς αυτον a. — προς αυτον m. ειπε προς αυτους f. — ιδον c. — ἐγω p. — τί (pro τις) m. 22. ειπαν p. + ὁ (ante ἑκατοντ.) km. ἑκατονταρχος c*. — τε c. — ὅλου e. — ἁγίου ah [non m]. ἁγίου αγγελου. οἶκον p. — και ακουσαι ad fin. vers. m. ρήματος? k*. 23. προσκαλεσαμενος o. οὖν p. αυτοις (pro αυτους) e. ἐξενισεν m. + αναστας (post επαυριον) edkm, (ante ἐξηλθε) op (-θεν p). — ὁ πετρος dp. ἐξηλθεν a. — της abedefghklmop. ἰωππης p. εν ιοππη m. 24. init. τη δε (-και) p. εισηλθεν p at συνηλθον m. — την m. *Rasura in k ante et post κ in καισαρειαν.* ἦν p. συγκενεις a. — αὐτον p. — τους secund. e. 25. ὡς ?p. + του (ante εισελθειν) abc (ελθειν cl) defh [non k] lmop. + αυτου (post ποδας) ego. 26. ειγειρε e. ηγειρεν αυτον acdfhkm (ἡγ. p). και γαρ ἐγω (pro κάγω) ck. και ἐγω p. 27. εισηλθεν μο (+εις τον οικον ο) p. εὑρίσκει συνεληλυθοτα p. + τους (ante πολλους) e. 28. εφησε (-τε) o. επιστασθαι km. ἡ his p. προσερχεσθε g. αλλοφυλλω d. — ὁ θεος ad fin. vers. c*. καμοι επεδειξε (-ὁ θς) o. μοι (pro εμοι) p. εδειξεν m. μὴ δένα km. κυνου p. 29. αναντηρρητως ?c. αναντηρητως ἦλθον p. μεταπεμφθῆς k. οὖν p. λογο e. μετεπεμψασθαι k. μεταπεμψασθαι p. 30. — ὁ k. + και (ante μεχρι) c. μεχρη p. ἡμην kr. — νηστευων και p. ενατην abceghklmp [non o]. — ὦραν p. οἶκω p. ἑστη m. ἐνεσθῆτι k. 31. φησιν kr. φησί hlm. αἱ προσευχαι σου εισηκουσθησαν c. ἡ δεσις σου (pro σου ἡ προσευχη) e. και (pro και αἱ) l*. και αἰλεημοσυναι p. ανεβησαν (pro εμνησθησαν) c. 32. οὖν p. ἰοππην p. μετακαλεσε k. οἰκια p. + τινος (ante βурсеως) e. παραγενομενος l*. — ὡς παραγενομενος λαλησει σοι p. 33. ἐξ αὐτης (sic xi. 11 klop) klmp. οὖν bis p. παραγεναμενος p. διατεταγμενα o. — του secund p. fin. κυριον (pro θῷ) c. 34. + ὁ (ante πετρος) l. + αυτου (post στομα) dko. επαληθειας hp. οὐκέστιν p. προσοποληπτis a. 35. — εν ek*. εθην dekp. βοβουμενος p. + και εργαζομενος αυτον (ante και εργαζομενος) f. δεκτος (κ mutatum) d. εστιν αυτω m. fin. εστιν p. 36. init. τον γαρ λογον αυτου (-όν) c. — ὄν p. οὗτος p. εστιν a* p. 37. οἰδατε p. γεγονος c. κατ' ὀλης c. καθόλης p. βαπτισμα ?g*. + ὁ (ante ιωαννης) c. ιωάννης p. 38. ναζυρετ abdfghlop [-εθ km]. ὡς (pro ὡς) m. εχρησεν ?g*. + εν (ante πνι) bm. ἰωμενος p. ἦν p. 39. μαρτυρες εσμεν c*. — εσμεν p. ὦν k. εποιησε o. — τε c. ιεροσολυμοις k. + και (post ὄν) abedefghklmp. ανειλαν p. 40. ηγειρεν εκ νεκρων d. ἡγειρεν p. + εν (post ηγειρεν) m. αυτω (pro αυτον) o. εμφανει c. 41. μαρτυσιν p. οἵτινες (sic v. 47; xi. 20) k. προκεχειροτονημέμένοις d. + των (ante νεκρων) b. 42. κηρυσσειν k. κηρυξε p*. οὗτος (pro αυτος) k. 43. init. τουτο m* o. ἁμαρτιων p. ὀνοματος p. 44. + δε (post

ετι) befgo. επεπεσεν (το πνα το in o super ras.) op. 45. -οι c?. συνεισ-
 ἦλθον ο. του πνευματος του ἁγιου c. 46. ἡκουον p. -ό p. 47. δυναται
 κωλύσαι p. ελαχον? c. ὡς (pro καθως) achkp. 48. προσεταξεν p. δε (pro
 τε) dp. -τε l*. το (pro τω) d*. εν τω ὀνοματι του κυ ιυ χυ βαπτισθηναι p
 (at του κυ eras.). +ιυ (post κυ) ah. ιυ χυ (pro του κυ) edk. ἠρωτησαν k.

CAP. XI. 2. ὅτε k. ὅτε δε (-και) p. ἰλημ' p. 3. εισηλθες προς ανδρας
 ακροβυστιαν εχοντας ahp (at εισηλθεν p). εισηλθε και συνεφαγεν c. συνεφα-
 γεν p. 4. -ό p. 5. ημιν (sic v. 11) k. ἡμην p. +τη (ante πολει) c.
 ιοπη p. ὄραμα kp. καταβαίνων a. τί h. σκευος τί καταβαινων p. οθω-
 νην f. ὀθονην k. 6. ἦν k. της γης transferunt dg [non p hic] in locum post
 θηρια. ἔρπατα b. ἔρπετα p. 7. +και (ante φωνης) op. λεγουση h. λε-
 γουσις p. 8. -παν cor. κυνον ἡ p. ουδεποτε transferunt co in locum
 post ὅτι. 9. -μοι p. εκ δευτερου φωνη ah. +λεγουσα (post ουρανου) gk.
 εκαθαρε l. εκαθῆρισεν (a.p.m?) p. κυνου p. 10. ἐπιτρίς h. τρεῖς p. απεσ-
 पासθη c. ανεσπασθη παλιν ἅπαντα p. 11. τρεις ανδρες εξ αυτης b. εις
 (pro επι) b. οίκιαν p. ἡμην p. αποσταλμενοι ko. 12. ειπον p. το πνα
 μοι p. μηδέν (sic v. 19) kp. διακριναντα p. ἦλθον p. οἱ ἐξοί p. οίκον p.
 fin. +τουτου l. 13. απηγγειλεν p. δε (pro τε) ahp. ειδεν p. +του θυ
 (post αγγελου) o. οίκω p. -αυτω p. -ανδρας ahp. μεταπεμψε p*. 14.
 -ό p*. οίκος kp. 15. init. εν δε το h*?k. επεσε a. επεπεσεν p. εν αρχη
 εφ' ἡμας e. 16. ευνησθη k. +του (ante κυ) acfhklop. +ὅτι (ante ιωαννης)
 aeh. ιωαννης p. βαπτισθησεσθαι kp. 17. ισιν k. ισην p. δεδωκεν o.
 -και b*. -χριστον ah. -δε ahkop. -τις p. ἡμιν (pro ημην) k. ἡμην p.
 κωλύσαι hk. 18. ἡσυχασαν p. εδοξασαν chr. ἄράγε l. ἄρα (-γε) kp.
 ἄράγε o. εδωκε την μετανοιαν c. εις ζωνη εδωκεν p. 19. οἱ k. ούν p.
 μηδενὶ o. μοις c. +τοις (ante ιουδαιοις) k. 20. κυριαιοι c. συνελθοντες a.
 ελθοντες op. ἑλληνας (pro ἑλληνιστας) c. και προς τους ἑλληνιστας p. 21.
 ἦν p. +του ιασθαι αυτους (ante πολυς) e. +ὁ (ante πιστευσας) p. επιστρεψε
 b*. 22. ἡκουσθη k. ὡτα kp. -της a, +ουσης (ante εν) ck (οὔσης k) p.
 ιεροσολυμοις k. ἰλημ p. +τα (ante περι) k. βαρ a. -διελθειν p. 23. πα-
 रेकाλη ak. προσμενην? p*. 24. ὁχλ. ικαν. (sic v. 26) p. 25. εξηλθεν p.
 θε (pro δε) a. +τον (ante σαυλου) e. ευρον e. εὔρων p. -αυτον bis ahp,
 primum c, secundum dfko. αντιοχειαν (sic) e. 26. αυτοις (pro αυτους) cp.
 ἐνιαυτον k. -εν primum abcdeghl [non kp]. χρηματεῖσαι p. χρηστιανους p.
 27. αυταις (pro ταυταις) c. -δε e. 28. εἰς p. ὀνομαπι kp. εσημα νεν p.
 -μεγαν e. μεγαλην p. εσεσθαι eras. post μεγαν a. -μελλειν fl. οἰκουμενην
 ὅστις k. οστης e. ἡτις p. -και p. -καισαρος p. 29. ευπορειτο abegkl

[non o]. ἡύπορειτο p. ὠρίσαν fp. ἑκαστος p. αὐτὸν ?p*. 30. —προς l* (habet *margo* l**).

CAP. XII. 1. ὁ βασιλεὺς ἡρώδης c*p. ὁ βασιλεὺς *super ras.* o. 2. ἀν-
 ειλεν p. + και (post δε) g. μαχαιρη p. 3. ἰδων δε (-και) p. ἐστιν p. συ-
 λαβεῖν k*. + αἱ (ante ἡμέραι) ab**defghkl** [non o] p. 4. τεσσαρσιν p.
 φυλαττειν g. βουλωμενος d*. αγαγειν e. 5. ἐκτενεῖς p. γενομένη ep.
 γινομένης k. περὶ (pro ὑπέρ) op. 6. ἡμελλεν lp. ἡμελλε c. πρὸ ἀγαγεῖν
 αὐτον p. ἐμελλε προαγειν αὐτον ahko (προαγαγειν a, προσαγειν o). προ-
 αγειν αὐτον c. ἡρώδης (sic vv. 11, 19) p. νυκτῇ p. ἦν p. ἀλυσσεσι (non
 v. 7) k. ἀλυσσεσιν δυσιν p. —τε e. 7. ἐξεπεσων h*. ἐξεπεσαν p. + παρα-
 χρημα (ante ἐξεπεσον) c. απο (pro εκ) ck. 8. εἶπεν p. δε (pro τε) ac.
 πρὸς αὐτον ὁ ἀγγελὸς b. περιζῶσε ?k*. ζῶσαι ap. ὑποδυσαι e. ἐποίησεν
 p. οὕτως beefghklo. οὗτος p. ἱματιον p. ἀκολουθη k. 9. ἤκολουθει k.
 —αὐτῷ p. γενομενον bc. γυνομενον e. ἐστιν το γενομενον p. παρα c, ὑπο
 el (pro δια). +ὅτι (ante ὄραμα) e. ὄραμα k. 10. —δε p. +την (ante πρω-
 την) a. ἐπὶ τὴν πόλιν (pro εἰς) p. ἥτις p. ἠνοιγη ap. ἠνοιχθη k. 11.
 ἐν αὐτῷ γενομενος acp. εἶπεν p. οἶδα p. ἐξαπεστειλεν ap. ὁ θς (pro κς) a.
 +ὁ (ante κς) c. ἐξείλατο μαι p. 12. *init.* συνιδον f. δε (pro τε) akop. +ὁ
 πέτρος (ante ἦλθεν) f. οἰκίαν k. +της (ante μαρίας) p. ἐπιλεγομενου k. οὐ
 p. ἦσαν kp. ἱκανοὶ p. συνηθρισμενοὶ e. συνηγμενοὶ g. +ἀδελφοὶ (post
 συνηθροισμενοὶ) a. 13. κρουσαντῆς (forsan o p. m.) p. αὐτον (pro του πε-
 τρου) p. θύρα c. προσῆλθεν p. ὀνοματι k. 14. ἠνύξε k. οἰοῖε h.
 ἠνοιξεν p. +αὐτῷ (ante του πυλωνα) c. ἐστάναι hl. ἐστάναι k. ἐστάναι op.
 15. *init.* οἱ p. εἶπαν p. μαινεῖ ?a*. ἡ p. οὗτῳς (ω forsan p. m.) p. οἱ δὲ bis
 kl. 16. ἐπεμενεν ep. 17. —αὐτοῖς *prim.* e, at αὐτοὺς gl. σηγαν p.
 ἐξηγησατο c*. —αὐτοῖς *secund.* ap. ἐξηγαγεν αὐτον p. *Transfert c* αὐτον
in locum post φυλακῆς. απο (pro εκ) eg. εἶπεν τὲ (pro δε) p. +αὐτοῖς (ante
 ἀπαγγεῖλατε) a. ἕτερον p. 18. ἐνομένης h. ἦν p. ἄρα kp. 19. τε (pro
 δε) a. εὐρών p. —την ap. εἰς τὴν καισαυρειαν *cum sequent.* lo. 20. ἦν p.
 —ὁ ab*ko. ὁ ἡρώδης (sic) c. —ὁ ἡρώδης p. ἰδοῖοις ef. τε (pro δε *secund.*)
 ch. ἦσαν (pro παρησαν) c. αὐτον (pro του βασιλεως) o. ἦτουντο k.
 τρεφεσθε k. αὐτοὺς (pro αὐτῶν τὴν χώραν) a. βασιλικῆς e. 21. —ὁ a.
 ἐνδυσάμενος ὁ ἡρώδης eo. —και (ante καθήσας) p. 22. ἐπεφώνη o. φωνὴ θῷ
 befglo. φωνὴ κυρίου (non θῷ) c. 23. παρὰ χρῆμα o. αὐτον ἐπαταξεν c.
 —ων e. ἀνθῶν p. ἔδωκεν eop. —την becfghklo [non p]. 24. ἠύξανεν p.
 25. παῦλος e. απο (pro ἐξ) beo, at εἰς klp. ἰ ἐλῆμ p. +εἰς ἀντιοχείαν (post
 ἰλῆμ) abeo. ἐπικαλουμενον kp.

CAP. XIII. 1. ἦσαν p. —τινες ap. αντειοχεια e. αντιοχειαν f. οὐσαν k. επικαλουμενος o. κυριναιος p. μαναῖν bd. μανναν ο. 2. νιστευοντων p. ειπεν τῷ p. αφορησατε dp. —τε bedefghl. —τον secund. acp** (τον eras. p. m. judice Tischendorf.). 3. αυτοις τας χειρας bko. 4. init. Οὔτοι l, αυτοι ap. —ουν hp. εκπεφθεντες p. ὑπο του ἁγίου πνευματος ap. κατείλθον p. —την prim. aop. σελευκιαν d. κάκειθεν (pro εκειθεν τε) c. κάκειθεν δε (—τε) e. δε (pro τε) bdfglop. —την secund. aeop. 5. γενομενὸ (sic) p. σαλαμηνι e. σαλαμινη p. κατηγγελον ceg*kr. τέ (pro δε) p. 6. διελθοντων e. —δε c?. +ὄλην (ante την νησον) kp. εὔρον p. +ανδρα kp, +εκει ανδρα ο (ante τινα). ὄνομα (sic v. 8) p. βαριησουν ab**defghklp. 7. σεργιο p. —παυλῷ l. 8. —αυτοις e. οὕτως acdfghlo. οὗτος kp. μερμηνευεται p. τον ανθυπατον διαστρεψαι c. 9. πλησθῆς p. —και secund. cfr. 10. ειπε ο. ὦ p. πανη c. παυσει k. διαστρεφον a. 11. —του abcdefgh klop. +και (post τυφλος) o. τε (pro δε) p. επεσεν p. —αχλυσ και d. 12. γεγονως ep. —επι f. εκπληττομενος ab**ghk. εκπλησομενος d*. 13. παμφου a. —τον ep. ειλθον p. παμφιλιας k*. +ὁ (ante αποχωρησας) a. αποχωρισας c. 14. ελθοντες p. παρεγένονα. παραγενοντο k. πισιδειας c. εκαθησαν p. 15. προς αυτους οἱ αρχισυναγωγοι ah. ει τις εστιν ap. εν ὑμιν λογος acp. ἡμιν d*. παρακλησεσεως d. λεγεται d. 16. +σιγαν (post χειρι) k. 17. —ισραηλ bedefhklo [non p]. αιγυπτου abc**dp. αιγυπτω k. βραχιωνος ef. βραχειονος p. ὑψιλου d. 18. τεσσαρακοντα ἔτη χρονων p. ετροποφορησεν (po secund. manu) l. 19. init. —και p. καθελων usque ad κατε[κληρο] rescript. in l. ἑπτα p. χαναν d*. κατεκληρονομησεν bed** (-ισεν d*) efgklp [non o]. κατεκληρονομη h* (-μει h**). αυτης (pro αυτοις) d. —αυτοις p. τον γην d. 20. —και μετα ταυτα c*p. μεταταῦτα l. ὥς p. πεντικοντα p. +και μετα ταυτα (ante εδωκεν) p. εδωκενkp. —του p. 21. ητησαν a*. ητοισαντο e. ἤτησαντο kp. βασελεα d. βασιλεαν (non v. 22) p. —ὁ θεος e. βενιαμην k. βενιαμειμ p. τεσσαρακοντα? d. 22. ειπεν p. μαρτυρισας k. ιεσαι bd. ιεσσαί k. 23. ηγαγε (pro ηγειρε) bgl. ἡγαγεν (pro ηγειρε τῷ ἡλ) p. σωτηριαν (pro σωτηρα ἡν) bdfghl [non p]. —ἡν (sra cum sequent.) o. 24. προκυριζαντος d. ιωανου d. προπροσωπου hlp. προσωπω (—προ) o. βαπτισ d*. —παντι et λαῷ defghlo. 25. —δε a*. —ὁ alp. ελεγεν τι μαι p. ὑπονοειται d. μετ' εμε ερχεται c. εμου (pro εμε) h. +αυτου (post ποδων) a. 26. ἄβρααμ hklo. ἡμιν (pro ὑμιν) bis p, secund. c. +οὗτος (post λογος) d. εξαπεσταλη ahp. 26. —εν bdehkp [non o]. +την (ante ἰλημ) e. ἰλημ (sic v. 31) p. τουτων e. πασαν (pro παν) o. αναγηνωσκομενας d. 28. μηδέμίανhl. μηδέμίαν ko. μηδέμίαν p. αἰτιαν k.

εύροντες p. ητοισαντο e. ήτησαντο k. 29. παντα abedfghklop. 31. ώφθη k. της (pro τοις) d. αυ [τω] d*. +νυν akp, +αχρι νυν c (post οϊτινες). οϊτινες k. εισιν αυτου μαρτυρες a. 32. υμιν (pro υμας) dgo. -υμας e. γεγεννημενην f. εκπεπληρωκεν dp. εκπεπληρωκεν ο θς k. 33. -τω prim. e. γεγραπται τω δευτερω aer. εν τω δευτερω ψαλμω o. γεγεννηκα (sic) ce. γεγεννηκα p. 34. μηκέτι kp. +αυτον (post μελλοντα) k. εις διαφθοραν υποστρεφειν e. υποστρεφην p. *Rasura post ούτως in k.* αυτω (pro υμιν) o. 35. διότι p*. 36, 37. ειδεν p. 37. -ο θς p. οιδε (non v. 36) ef. 38. έστω p. -ανδρες c. δι' αυτου (pro δια τουτου) d. ημιν (pro υμιν secund.) c. άφεσις k. αφε d*. άμαρτιων p. καταγγελεται cep. 39. ων k. -τω hp. μωϋσεος adhl. μωϋσεωσ p. πηστευν d*. 40. ούν p. ελθη d. εις (pro εφ') c "et in fine versūs leguntur." Sanderson. υύμας a. 41. οί p. +και εμβλεψατε k, +και επιβλεψατε o (post καταφρονηται). +και επιβλεψατε (post θαυμασατε) a. και επιβλεψατε και θαυμαζετε (sic) c. θαυμασετε l. αφανισθηται p. εργαζομαι εγω kp. -εγω h*?. -εργον secund. bedfghklo [non p]. ο (pro ϖ) abefgkorp. εκδιηγείται fk. διηγηται o. 42. αυτων (pro εκ της συναγωγης των Ιουδαιων) ap. +αυτων (ante εκ) beko. συναγωγεις d. -των ιουδαιων k. -τα εθνη ackop. λαληθεναι l*. λαληθηναι l**. αυτοις p, cæteri. fin. -ταυτα el. 43. ληθεισης d. λυθησης e. ηκουλουθησαν d*. -τω prim. d*, secund. b. οϊτινες k. -αυτοις bedefghlo. αυτοις (pro αυτους) p. προσμενειν αυτους h. προσμενειν (pro επιμενειν) edkop. 44. init. τη d. τε (pro δε) cdefghkl [non p]. πολης p*. τον λογων d. fin. κϋ (pro θϋ) ap. 45. -δε lp. -του c. λαλουμενοις (pro λεγομενοις) p. -αντιλεγοντες και ad ep. 46. τε (pro δε prim.) op. -ο secund. c. ειπαν p. -ην o. επει (pro επειδη) p. αποθεισθε k. αυτους (pro έαυτους) a*. εις τα εθνη rescript. l**. 47. ούτως eko [non bhl]. ούτως p. ημιν εντεταλται c. εντεταλκεν e. εντελλεται p. τεθηκα e. -σε secund. a. έωσχάτου k. 48. εχαιρε efgklo. εδοξαζε eg. θεον (pro λογον του κυριου) c. +τω λογω του θϋ (post επιστευσαν) c. 49. και διεφερετο (-δε) a. κυριω? c. θϋ (pro κϋ) k. καθ' (pro δι) ak. 50. οϊούδαιοι d. παρωξυναν (pro παρωτρυναν) p. -και prim. p. επειγειραν e. -τον secund. ackp. 51. οί δε (sic v. 52, xiv. 2) p. εκτειναζαμενοι ck. +απο (ante των ποδων) edg. -αύτων akp. ικονιον (sic xvi. 2, non xiv. 19, 21) k. 52. τε (pro δε) a.

CAP. XIV. 1. κατατοαυτο h. κακα (K rubro) o. -αυτους a. -και λαλησαι usque ad ιουδαιων a. καιλησαι f*. ούτως p. έλληνων πολλυ p. πληθος πολυ aek. 2. απειθησαντες aop. απιθουντες e. +διωγμον (post επηγειραν) c. 3. ικανον p. ούν p. -και prim. cdefghklo. διδοντος p. γινεσθαι ce [sic]. 4. -της πολεως a. -ιουδαιοις οί δε συν τοις d. 5. όρμη

kr. —τε c. —αὐτων ο. ὑβρίσαι p. 6. συνειδόντες p. λυκαουνas e. +και (ante λυστραν) d. περιχορον d. 7. ευαγγελιζόμενοι ησαν ep (ήσαν p). 8. —αδυνατος τοις ποσιν c. +ετι (ante εκ) c. —ὑπαρχων ep, at ων a. περι-επατησεν ap. περιπεπατηκει b**cefg hklo. 9. init. και αυτος c. οὔτος ηκουσεν p. ηκουσε bce. *Rasura in k post* λα. εχει πιστιν akp. 10. ειπεν p. —τη kr. +σοι λεγω εν τω ονοματι του κυ ιω χυ (post φωνη) aeο (—του κυe). αναστιθη e. +και στηθι (ante επι) e. ορθως e. ὀρθος p. ήλλατο bghkl**o. ήλλατο ac. ήλατο ep. 11. init. οί δε οί ὀχλοι k. ὀχλοι p. ὁ (pro ὁ) p. —ὁ (ante παυλος) c. αυτων την φωνην ο. λυκαονιστι cum praecedent. ho. λυκαονιστη p. ὁμοιοθεντες k. +τοις (ante ανοις) l. εφ' (pro προς) l. 12. δε (pro τε) abg. —μεν p. διαν ορ. σαυλον l. ἐρμήν p. επει (pro επειδη) k. ήν p. —ὁ c. ήγουμενος p. 13. τε (pro δε) ac. τοτε ὁ ἱρευσ (—δε) p. του οντος διος c. ὄντος πρωτων πυλων της πολεως p. —αυτων ap. +αυτοις (ante επι) c. του πυλωνος l. ηθελον lp, at ημελε e. 14. εξεπηδησαν acp. ὄχλον p. 15. ποιειται k*. ὁμοιωπαθης p. —ὑμιν c. ὑμιν εσμεν fho. των ματαιων τουτων c. θῶ ζωντα (—τον bis) akp. εποιησεν p. 16. παροχημεναι c. ειασιν e. ειασεν p. αὐτων p, omnes, passim. 17. —γε ap*. αμαρτυρων p. αυτον (pro εαυτον) c. ποιων (pro αφηκεν αγαθοποιων) e. αγαθουργων ap. οὔρανοθεν k. ουνουθεν sic (—ήμιν) p. ὑμιν (pro ήμιν) bcefg hklmo. διδους ὑετους akp. +τε (ante τροφης) l. fin. ὑμων (pro ήμων) bef klop. 18. ειποντες (pro λεγοντες) c. fin. +αλλα πορευεσθαι ἐκαστον (ἐκαστον p) εις τα ιδια kmp. 19. init. διατριβοντων δε αυτων και διδασκοντων επηλθον (—δε) απο abf kmp (επηλθαν p). *Item post* ιουδαιο legunt akmp και διαλεγομενων αυτων παρρησια ανεπεισαν (επεισαν k) τους οχλους. *Post* οχλους legunt akmp αποστηναι απ' αυτων λεγοντες ὅτι ουδεν αληθες λεγουσιν αλλα παντα (ἀλλ-ᾗπαντα p, —παντα ο) ψευδονται και λιθασαντες κ.τ.λ. (*Pergit* k και πεισαν-τες τους οχλους και λιθασαντες). *In* a* *desunt* εσυρον usque ad αυτον (*habet marg. sec. manu*). εσυραν bho [non p]. νομησαντες c. νομιζοντες p. fin. τεθυνηκειν akp. 20. *Rasura in k post* δε. των μαθητων αυτον chkm**p. αυτων em*. εν τη πολει c. εξηλθεν akp. +ὁ παυλος (post εξηλθεν) a. εις δερβην συν τω βαρναβα c. δερβιν p. 21. ευαγγελιζόμενοι a. ἱκανους p. —την secund. h. +εις (ante ικονιον) ap, (ante αντιοχειαν) amp. ἱκονιον p. 22. +και (ante παρακαλουντες) ac. επιμενειν a. ενμενην p. πιστη e. θληψεων p. 23. χειροτονισαντες p. κατ' εκκλησιαν πρεσβυτερους a (κατα a) kmp. +και (ante προσεξαμενοι) cf (προσηυξ. c). νηστειας a. νιστειων p. fin. και πεπιστευκασι ce (—και e). 24. πησιδιαν k*. +την (ante παμφυλιαν) p. 25. εις την περιγην του λογον του κυ p. +κυ (post λογον) k. αταλειαν fk*.

26. ἦσαν p. παρεδεδомενοι b. παραδεδεμένοι m. 27. συναγοντες p. απηγ-
γειλαν k. ανηγγελαν m. ανηγγελον p. ὁ θς εποιησε ac. ὅτε (pro ὅτι) b.
ἡνοιξεν p. εθνεσιν p. 28. διετριψαν c. -εκει p. -ουκ p. ὀλιγον p. γον
syn rescript. in l^{**}. ταις k.

CAP. XV. 1. ἐάν μη περιτμηθητε p. το (pro τῷ) c. μωυσεος afgl^{**} l.
μωσεως emο. +τω (ante μωϋσεως) p. περισωθῆναι m. 2. δε (pro ουν) abkp.
+και (post ουν) g. ενστασεως l. ζητησεως (pro συζητησεως) abcdefghklmop
ὀληγης p^{*}. αναβαινην p. -εις b^{*} c. ἰλημ p. 3. διῆρχοντο την τε p. +την
(ante σαμαρειαν) bdfmo. 4. γενομενοι l. ε (pro δε) l^{*}. ἱεροσολυμα παρε-
δεχθησαν p. ἱεροσολυμα k. προσεδεχθησαν k. +δε (ante ὑπο) a^{*}. και των
αποστολων bis script. o^{*}. απηγγειλαν b. εποιησεν μεταϋτων ὁ θς p. fin.
+και ὅτι ηνοιξε τοις εθνεσι θυραν πιστεως abcdefg. 5. αἰρεσεως op. πρεσ-
βυτερων (pro φαρισαιων) m. πεπιστευκοτων bl^{**} o. περιτεμενεσθαι k. πα-
ραγγελειν b^{*} m. μωυσεος adfg. μωσεως beehlo. 6. τε (pro δε) dp.
ζητηματος (pro λογου) c. περι του λογου τουτου ιδειν e. 7. τὲ (pro δε) p.
ζητησεως acp. ειπεν mp. εν ἡμιν εξελεξατο ὁ θς akp, εν ἡμιν ὁ θς c, at ὑμιν
(pro ἡμιν) hkor. -εν ἡμιν m. -του prim. m^{*}. τον λογον τα εθνη e. Jungit
e του ευαγγελιου cum sequent. 8. dos αυτοις a^{**} marg. -δους αυτοις a^{*} e.
διδους f. -αυτοις secund. p. 9. ουθεν bgklm. διεκρινεν emp. αυτῶν prim.
(ω forsā p. m.) p. 10. ούν p. πειραζεται d. επιθῆναι c. επιτιθειναι m.
τ αχηλον p^{**}. οὔτε prim. p. ουτε ἡμεις ουτε οἱ πατερες ἡμων c. 11. ἀλλ'
η (pro ἀλλα) c. δι p. +του (ante κῷ) abdfghklmop. -χριστου bedefghklp
[habet m]. πιστευονμεν p. -καθ' k. 12. εσιγησαν c. εσηγησε o. εσιγη-
σεν p. ἅπαν fm. το πληθος ἅπαν a^{*}. ηκουε m. εξηγουμενου p. ὁ θς
εποιησε k. -εν τοις εθνεσι e. εθνεσιν p. 13. σηγησαι e. 14. συμειῶν k.
πρωτος a. επισκεψατο k, at εξελεξατο c^{*}. -επι p. ὀνοματι (sic vv. 17, 26)
p. 15. τουτο (pro τουτῷ) o. 16. μεταταῦτα lm. αροιδομησω prim. k.
κατασκαμμενα b^{*}. κατεσκαμμενα m. αυτοις (pro αυτης) o. +καθως αἱ ἡμεραι
του αιωνος (ante και ανορθωσω) o. 17. -αν ak. εκζητησωσην e. καταλιποι
m. οἱ καταλυποι p. εφ' οὔ a. fin. παντα ταυτα efgl. -παντα mp. Jungit
p vv. 17, 18 usque ad αιωνος. 18. init. ἃ εστι γνωστα αυτω απ' αιωνος a:
cætera versús desunt in ap. +γαρ (post γνωστα) ck. εστι mutat in b, εισι o.
19. παρενοχλην dk. προς (pro επι) c. 20. init. ἀλλ' edmop. επιστηλαι k.
απεσχασθαι (cf. v. 29) m^{*}. -απο p. αλγισματων d. ἁλγισματων m. εδο-
λων k. +τε (ante και της) e. -και του secund. d^{*} (d^{**} habet και). και του
αίματος και του πνικτου και της πορνειας a. -του bis p. fin. +και ὅσα αν μη
θελωσιν αυτοις γινεσθαι ἑτεροις μη ποιειν abeo. 21. μωνσης abcdfklmop.

τους κηρυσσοντας αυτον κατα πολιν εχει m. εχειν k. 22. εδοξεν p. εκλεξαμενοις ad*. -τῷ bdfghklmo [non p]. +τω (ante βαρναβα) ac. καλουμενον p. βαρσαβαν bemp. ἡγουμενους p. συν (pro εν) c*. 23. χειρων l. -και οἱ (ante αδελφοι) p. -την h. εν κῶ (pro εξ εθνων) g. 24. ἡκουσαμεν k. ὑμων (pro ἡμων) m*. εξ (pro εξελθοντες) a*. λογους d*. λογοις cum sequent. hmo. ἡμων (pro ὑμων) ek. -λεγοντες usque ad τον νομον p. διεστηλαμεθα e. διαστειλαμεθα p. 25. εκλεξαμενοις acdhkmp. ἡμας (pro ὑμας) d. αγαπιτοις e. ὑμων (pro ἡμων) km*?. 26. παραδεδωκῶσι f. τας ἑαυτων ψυχας a*. ἑαυτων a**bo. -του ονοματος a. 27. απεσταλκεν o. απαγγελλοντας amp. απαγγελλοντες? f*. -τα m. 28. εδοξεν p. εδοξεν ουν (-γαρ) k. τω πνι τω ἁγιω kp. ὑμιν (pro ἡμιν) p. μὴδὲν kor. πλειον a. τουτων των επαναγκες amp. -τουτων c. 29. απεσχεσθαι cum praeced. m. πνικτων hic p. +και ὅσα μη θελετε (θελητε e) ἑαυτοις γινεσθαι ἑτεροις μη ποιειν (post πορνειας) ae. αυτους (pro ἑαυτους) o*. πραξατε ?l*. 30. κατηλθον ap. συναγαγῶντες p. 31. εχαρισαν e. 32. τε (pro δε) abede? (tacitè) fghklm op. εστηριζαν l. επεστηρηζαν p. 33. αποστειλαντας αυτους (pro αποστολους) ap. 34. Deest versus in cdghlm [non o] p. σιλαν (-τῷ) k. αυτοθι aef. 35. τον λογον του κυ μετα και ἑτερων πολλων g. ἑτερων p. 36. ειπεν p. προς βαρναβαν ὁ (-ὁ p) παυλος mp. -δη c. επισκεψομεθα c. τους (pro ἡμων) c. -ἡμων ap. πολιν πασαν km. θῦ (pro κυ) l. εχουσιν mp. 37. εβουλετο acer. συμπαραλβειν f*. λαβειν και (pro συμπαραλαβειν) c. +και (ante τον ιωαν.) p. -τον prim. achk. +και (ante ιωαννην) hk. επικαλουμενον edkp. 38. ἥξιου k. συμπαραλαμβανειν acp. 39. δε (pro ουν) p. χωρισαι c. χωρισθῆναι h. 40. +τον (ante σιλαν) m. εξηλθεν emp. κυ (pro θῦ) p. 41. -την συριαν και κιλικιαν e. επιστηριζωντες d. εκκλησιας ?k*.

CAP. XVI. 1. κατηντησεν p. +και (post δε) am. +eis (ante λυστραν) ep. ἦν p. ὀνοματι (sic v. 14) kp. -τινος akp. ἑλληνος p. 2. των ελλυστροις p. +εν (ante ικονιω) m. ικονιω k. 3. ἠθελισεν k. ελαβε και (pro λαβων) c. λαβον ?d*. ὄντας p. τω τοπω εκεινω m. ηδεσαν h. τον πρα αυτου ἅπαντες c. ἅπαντες (παντες m, ἅπαντες p) ὅτι ἑλλην (ἐλλην p) ὁ πηρ αυτου ὑπηρχεν amp. 4. παρεδιδosan p. αυταις a. κεκρυμμενα emp. κεκρυμενα f. -των secund. ap. ιεροσολυμοις ap. 5. αἱ μιν ουν αἱ p. επερισσευοντο a. επερισσειουν e. καθημεραν afgh [non lmp]. 6. διηλθον acdekmp. τέ (pro δε) m. -την secund. p. 7. +δε (post ελθοντες) ab*dkmp. εις (pro κατα secund.) cekmp. βυθινιαν m. πορευθῆναι mp. -και ουκ ειασεν ad fin. vers. a. fin. +ιν mp*. 8. τρωαδαν p. 9. ὄραμα m. εφανη (pro ωφθη) c. τω παυλω ωφθη mp. παῦλῳ kp passim. μακεδων ην a. μακεδων τις ην mp (τις p). ἑστως o. +και

(ante παρακαλων) aer. — και secund. e. +την (ante μακεδονιαν) h. βοηθισον c.
 10. ὄραμα km. ἐξητησαμεν m*. —την akr. εις την μακεδονιαν ἐξελθειν c.
 προσκεκληκεν l. θς (pro κς) alp. ευαγγελισασθαι αυτοις ὁ κς m. ευαγγελι-
 ζεσθαι l. fin. αυτοις dk. 11. δε (pro ουν) mp. —της emp. +την (ante
 σαμοθρακην) h. σάμον θράκην p. δε (pro τε) abckmop. 12. κακειθεν (—τε)
 amp. εστιν p. δε (pro τε) c. ἥτις (at ἡμεν) k. —της μεριδος c. —της secund.
 amp. κωλωνεια akr*. κολωνεια bedeghp**. Jungunt πολισ κολωνεια klmo.
 ἡμεν p. τη αυτη (pro ταυτη τη) bo. αὐτη (pro ταυτη) cdefghlm [non p]. 13.
 δε (pro τε) acō. πυλῆς (pro πολεως) ap. +τον (ante ποταμον) l. ευνοιζομεν
 προσευχην (—ού) p. ευχη m. καθησαντες m. γυναιξιν mp. 14. πορφυρο-
 πολισ aeflm. πορφυρόπωλης k. ηκουσεν ack. ηνοιξε c. διηνοιξεν p.
 προσεχην p. 15. +αυτη (post εβαπτισθη) dh. +πας (ante ὁ οίκος) a. οίκος
 et οίκον p. παρεκαλει ael. παρεκαλεσεν mp. κεκρινατε k. εκρινατε o. μοι
 vel μαι (pro με) m*. τω κω πιστην f. ειναι τω κω ck. —τω κῶ l. εν τω οικω
 (pro εις τον οικον) g*. μενετε p. 16. πορευομενον d*. +την (ante προσευ-
 χην) p. παιδισκη b* p. τι να εχουσα p. πνεμα d. πυθωνα p. ὑπαντησαι p.
 ἀπαντησαι k. ἥτις p. παρηχε e. παρειχεν mp. αυτοις (pro αὐτης) e. 17.
 αὐτη παρακολουθησασα p. τω σιλα (pro ἡμιν) h. εκραξε c. εκραζεν p.
 καταγγελουσιν mp. ἡμιν (pro ὑμιν) c (tacitè) de (tacitè) fghklmp [non abo].
 18. εποιη g*. ειπεν mp. παραγγελω ap. —τω secund. ckp. 19. εἰδόντες et
 ἡ p. —τον secund. l. εἰλκυσαν p. 20. αυτοις (pro αυτοις) c. στρατιγοις e.
 ειπαν p. 21. καταγγελουσιν b* mop. +ἡμιν (ante εθη) c. εθει c. ποιειν
 ουδε παραδεχεσθαι ck. οὔσιν k?. ουσιν mp. 22. συναπεστη p*. —ὁ ahk.
 στρατιγοι e. περιρῆζαντες p. 23. δε (pro τε) p. εβαλλον dh*. δεσμο-
 φυλακι e. 24. παραγγελειαν p. λαβων amp. ησφαλησατο e. εισφαλι-
 σατο αυτων p. εν τω ξυλω a*. 25. +ὁ (ante παυλος) bo. και επηκρωοντο
 (—δε) c. επικρωοντο g* km*? p. δεσμοιοι e. 26. σαλευθῆναι k. ηνεωχθη-
 σαν m. ηνοιχθησαν p. δε (pro τε) ac* hkm p. αἱ p. ανειθη ab* ckl* o [non
 p]. 27. Rasura post ιδων in a. +την (ante μαχαιραν) p*. ημελλεν p.
 αυτον (pro ἑαυτον) m. ανερειν p*. 28. εφωνησεν p. ὁ παυλος φωνη με-
 γαλη k. μηδὲν ko. πραξεις kl. ἑαυτω a. σέαυτον p. 29. αἰτησας k.
 εισεπηδησεν fp. ὑπαρχων (pro γενομενος) ck**. προσεπεσεν p. 30. προσ-
 αγαγων cl* p. τη (pro τι) e. 31. ειπαν p. —χῦ p. σωθησει c. —ὁ b. +πας
 (ante ὁ οίκος) ag. οίκος (non v. 34) kp. 32. συμπασι (pro και πασι) p. οἰκια
 kp. fin. κῦ συν παση τη οικια αυτου a. 33. +και ἡμων (ante ελουσεν) d**
 marg. +αυτους (post ελουσεν) k. +και (ante αυτος) o. υἱοι (pro οἱ) m.
 ἀπαντες c. 34. αναγαγωντες (—τε) b. αναγαγον m. —αὐτου cp. γαγων

usque ad ἔθηκε *rescript. in l***. παρεθηκε, π *mutato in m*. παρεθηκεν p. ηγαλλιατο *beghmo [non p]*. ἡγαλλιατο dk. πανοικη h*. 35. απεσταλ-
 κασιν c. στρατιγοι eg*. ράβδοχους k. 36. απηγγειλεν kp. δεσμοφυζαξ
 p*. -τουτους a. απεστειλαν p. στρατιγοι e. απολυθται p. πορευεσθαι
 dk. 37. -εφη p. δηραντες b**fghk. δεῖραντες p. ἡμας *prim. super ras.*
 o. ανους' op. εβαλλον g*. -ἡμας *secund. d*. εκβαλουσιν cm*. οὐ k.
 αλλ' m. -ἡμας *tertium* gh. εξαγαγετωσαν ἡμας aek. 38. απηγγειλαν ab*?
 emop. ανηγγηλαν e. οἱ ράβδοχοι τοις στρατηγοις a. στρατιγοις e. -τα
 ρηματα a. εφοβηθησαν δε (-και) ahmp (*in p τε eras. ante δε*). εισιν mp.
 39. ἡρωτων k. +απο (*ante της πολεως*) k. απελθειν α[πο a**] της πολεως ap.
 40. απο (*pro εκ*) ah. προς (*pro εις*) abedfghklmop. τους αδελφους (*pro*
αυτους) p.

CAP. XVII. 1. +οἱ αποστολοι (*post δε*) m. +την (*ante απολλωνιαν*) ap.
 απολωνιαν e. απωλλωνιαν k. θεσαλονικην d*k. -ῆ p. 2. τω (*pro το*) cp*.
 εισηλθεν km. εισηλθον p. διελεχθη c. διελεξατο p. 3. +αυτοις (*post*
παρατιθεμενος) bg*?ko. εδει τον χν m. οὗτος εστιν χς is (-ό) p. ιησους ο
 χριστος cfh. καταγγελω kp. 4. -εξ αυτων a. επιστευσαν (*pro επεισ-*
θησαν) c. προεκληρωθησαν m. δε (*pro τε prim.*) p. και ἑλληνων p. πολλυ
 o*. πληθος πολυ achkmp. 5. *init.* προσλαβομενοι δε οἱ ιουδαιοι οἱ απει-
 θουντες (-ζηλωσαντες *et και*) b [οἱ απειθουντες ιουδαιοι bo, απιθουντες e] defg
 hl [*non ackm*] o. οἱ ιουδαιοι και προσλαβομενοι οἱ απειθουντες των αγορ. c.
 οἱ ιουδαιοι οἱ απειθουντες am. -απειθουντες p. ιδαιοι p. -και προσλαβομενοι
 m. αγορεων k. ανδρας τινας ahkp. ὄχλοποιησαντες kp. +κατ' αυτων (*post*
πολυ) a. και επισταντες (-τε) akmp. οἰκια kp. +του (*ante ιασονος*) a.
 ιασωνος dehklm [*non p*]. προαγαγειν abekop. προσαγαγειν c. 6. εὔρον-
 τες p. εσυραν ab. -τον p. ιασωνα dehkl. πολυταρχας h*. βοωντας e.
 -οἱ c. οἰκουμενην kp. οὔτοι και p. ενταυτα (*pro ενθαδε*) e. 7. ιασων p.
 οὔτοι p. -δογματων k. πρασσουσι abcdefghklo. πραττουσιν m. πρασσου-
 σιν p. ἑτερον λεγοντες acfhkp (*ἑτερ. p*). 8. ὄχλον p. 9. ικανον p.
 ιασωνος dehkl. λυπων p. 10. -της am. -δια της νυκτος p. εξεπεμψα
 (*lacuna post a*) p. δε (*pro τε*) p*. βερροιαν b**c** eghkl. απηεσαν των
 ιουδαιων bdefghlo [*non p*]. 11. ἦσαν k. +οἱ (*ante ευγενεστεροι*) mo. θα-
 σαλονικη d*. -το ahp. τοκαθημεραν g. καθημεραν akp. ταυθ' οὕτως εχοι
 m. εχει el. 12. *init.* ολλοι l*. -ουν a*. ούν (*sic v. 17*) p. ἑλληνων d*.
 ἑλλήνων p. και των ευσχημωνων ανδρων l*. ολιγων c*. 13. βερροια b**c**
 eghkl. κατηγγελει a. κατηγγελλη dfhkp. ὁ λογος του κυ ὑπο του παυλου
 (-θυ) e. +και ταρασσοντες (*post σαλευοντες*) acmp. 14. -δε p*. -τοτε c.

ἐξαπεστείλλαν e. —ὥς b*co. ἕως (pro ὥς) p. ὑπεμειναν aer. ὑπεμεινε c.
 επεμειναν m. τε (pro δε secund.) cmp. —ὁ secund. o. 15. καθιστοντες e.
 ἀπὸ καθιστάνοντες p. ἦλθον (pro ἡγαγον αυτον) a. —αυτον prim. cmp. ἀθη-
 νων k. —τον secund. bo. +τον (ante τιμοθεον) ep. ἰν' m. ἐλθωσιν k*.
 ἐλθωσιν p. 16. ἀθηναις k. αθην" (i.e. ἐς) p. του παυλου αυτους a*. —αυτους
 e. παροξυνετο c. ἑαυτω (pro αυτω) abdo. θεωρουντος akp. οὔσαν kp.
 17. των ιουδαιων (pro τοις ιουδαιοις και) e. —και τοις σεβομενοις a. —και secund.
 k. παρατυγχανοντας mutatum in e, at illegibile. 18. init. τινες δε και
 abdeghlmop. επικουριων ckp. —των secund. acdlop. στοικων acfk [non p].
 —φιλοσοφων b*?. συνεβαλον abed*fghm [non op]. αν p. θελει c. καταγ-
 γελευς ειναι δοκει c. +αυτου (post αναστασιν) a. ευηγγελιζετο αυτοις acfkmp.
 —αυτοις b d g h l o. 19. τε (pro δε) p. αυτον (pro αυτου) adk. ἡγαγον επι
 του αρειον παγον c. +ου (ante δυναμεθα) b*ego. ἡ καινη αὔτη ἡ p. λεγομενη
 (pro λαλουμενη) p. 20. εισφε usque ad τας rescript. in h. εισφειρεις m.
 βουλωμεθαγ οὔν (γ eras.) p. τινα (pro τι αν) ap. θελει p. ταυτα θελη c.
 θελει d. 21. ἕτερον ἡνκαιρουν p. ηνκαιρουν c. ἡ p. 22. εν μεσου p.
 καταπάντα hk. 23. —γαρ a*. εὔρον p. επεγεγραπτω h. ἄγνωσ τω θῶm.
 ὁ (pro ὁν) p. οἶν p. καταγγελω p. 24. οὔτος p. ὑπαρχων ks akmp.
 25. ουδ' m. ανθρωπινων ap. θεραπευετε m. αυτοις vel αυτους (pro αυτος)
 b*?. πασιν p. πνοην και ζωνη κατα παντα c. fin. και πνοην κατα παντα
 abdefghklmo. 25, 26. πνοην και παντα εποιησεν τε (-τα) p. 26. δε
 (pro τε) m. —αίματος ep. γενος (pro εθνος) ac. παντος προσωπου (-το) p.
 τεταγμενους a. προστεταγμενους cdeghlmop. —τας c**. ὀρεθειας p. +αν-
 των (post ὀροθειας) a*. κατοικεῖας p. 27. θῶ (pro κυριον) adp. ἄρα k.
 ἄράγε p. —γε prim. ek. ψηλαφesaien a. ψηλαφειάν p. εὔροian k. εὔροιεν
 p. —τοι bedefghklmop. ουκαμαρτυρον (loco ου) p*. αφ' (pro απο) am.
 ἐνος ἐκαστου p. ὑμων (pro ἡμων) km. fin. απεχοντα a. 28. ειρηκασιν m.
 τουτου (pro του) el**. 29. αργυριω ?k*. 30. ἄγνοις k. τὰ νῦν klo.
 παραγγελει c. πασι τοις ανοις k, (rasura ante πασι). 31. καθοτι ac, ὅτι o
 (pro διοτι). ἐστήσεν am. κριναι a. οἰκουμενην k. 32. —ακουσαντες δε
 αναστασιν νεκρων e. περι τουτου παλιν a. 33. ουτος c. 34. +ην (post
 εν οἷς) fk. ὀνοματι (sic xviii. 2; non vv. 7, 24) k. θαμαρις a. fin. ἕτεροι
 πολλοι συν αυτω k.

CAP. XVIII. 1. —δε a. ἦλθον a*. 2. εὔρον eg*. ακυλλαν gm.
 ἰταλιας k. πρισκυλλαν a. πρισκυλλαν km*. προστεταχεναι ad. τεταχεναι
 fkm. ιδιους (pro ιουδαιους) m. απο (pro εκ) abdgkmo. 3. εμεινε ac?d.
 εμεινεν m. ηργαζετο k. ἦσαν k. τη τεχνη egl. †. Rasura ante συνα-

γωγης *in* k. *επειθεν* m. *ται* (*pro τε*) f. 5. *-της* hk. *ὅτι* (*pro ὁ,τε*) o.
συνηχετο f. *λογω* (*pro πνευματι*) c. *+ειναι* (*ante τον χν*) abd (*-τον d*) ko.
 6. *αντιτασσομενων* k. *εκτειναξαμενος* c. *+αυτου* (*post εκτιναξαμενος*) am. *+αυ-*
του bo, *+εαυτων* k (*post ιματια*). *τας κεφαλας* h. 7. *εισηλθεν* a. *οικιαν*
(non v. 8) k. *ηκια* k*. *-ην* a*. *εν τη συναγωγη συνομορουσα* (*sic*) e. 8.
ρισπος o. *επιστευσεν* m. *παντι* (*pro ὅλῳ*) m. *ακουσαντες* em. *επιστευσαν* c.
 9. *εν νυκτι δι' ὀραματος* am (*ὁρ. m*). *εν ὀραματι της νυκτος* c. 10. *επι-*
θησαι ?f*. *μοι πολυς εστιν* m. 11. *δε* (*pro τε*) acm, *ατ ται* k. *ἐνιαυτον* k.
διδασκον d*. 12. *αχαϊκης* k. *οι ιουδαιοι ὁμοθυμαδον* g. *-ὁμοθυμαδον* c. *-οι*
m. *οι οϊουδαιοι d*. *-αυτον l*. 13. *αναπειθει οὔτος* ahk. *αναπιθει* e. 14.
γαλιων (*non v. 12*) o. *-ουν* abco. *-ην* dm. *ην transfertur in locum post*
ραδιουργημα in f. *ω ιουδαιοι η ραδιουργημα πονηρον* k. *fin. ὑμιν* (*pro ὑμων*)
d. 15. *ζητηματα* ac. *ζητηματων* (*pro ονοματων*) k. *οψεσθαι* em. *ὀψεσθε*
k. *-εγω b** o. 17. *-οι Ἕλληνες c**. *ἀρχησυναγωγον* km (*ἀρχ. m*). *ἐτυπτον*
k. *εμελλε τω γαλιωνι a*. *γαλιωνι o*. *ημελλεν c*. *εμελλεν defgklm*. 18.
προσμηνας e. *ηκανας e*. *τοις αδελφοις cum præcedent.* ak. *+αυτοις* (*post*
αποταξαμενος) a. *πρισκιλα d**. *πρισκυλλα c*. *προσκιλλα ?m**. *εν κεγχραις*
την κεφαλην am. *κεγχραις b**. *κεχραις c*. 19. *κατηντισε c*. *κατην-*
τησαν k. *και εκεινους bdefglmo*. *κακει κατελιπεν αυτους* (*pro κακεινους*
κατελιπεν αυτου) k. *διελεξατο a*. *διειλεχθη c*. *διέλεγετο k*. 20. *αυτον*
*(pro αυτων) bdg**km**o*. *-παρ' αυτοις c*. 21. *αλλα bcfgko*. *αποταξα-*
μενος a. *επεταξατο m*. *αὐτοῦς ?k*. *+και* (*ante ειπων*) a. *+ὅτι* (*ante δει*) g.
-δει με usque ad ιεροσολυμα a. *παντος f*. *ποιη m*. *-δε a*. *-του a*. *-και*
(ante ανηχθη) a. *ανηχθησαν e*. 22. *+την* (*ante καισαρειαν*) c. *+ὁ πανλος*
(ante αναβας) m. *τους αδελφους* (*pro την εκκλησιαν*) a. 23. *εξηλθεν m*.
-καθεξης e. 24. *δε mutatum in g*. *ἀπολλῶς m*. 25. *-ην m*. *τον λογον*
(pro την ὁδον) abo. *-του prim. k*. *ιῦ* (*pro kῦ secund.*) ach. *επισταμενος ad*
fin. vers. transfert. k in locum post kῦ primum. 26. *init. οὔτως m*. *-τε f*.
αυτον (*pro αυτου*) m. *-αυτου usque ad προσελαβοντο a** (*habet marg.*).
ακυλλας k. *fin. τον λογον του θυ a*. *την ὁδον του θυ ckm*. *kῦ* (*pro θυ*) g.
 27. *ελθειν* (*pro διελθειν*) c. *προπεμψαμενοι* (*pro προτρεψ.*) g. *προτρεψαμε-*
νοι ad. o. *+και* (*ante παραγενομενος*) e?. *-δια της χαριτος c*. *-της k*. 28.
ευτονω m. *διακατηλλεχετο e*. *διακτηλεγχετο m*.

CAP. XIX. 1. *ἀπολλῶ km*. *+τη* (*ante κορινθω*) bo. *παῦλῳ k*. *κατελθειν*
abo. *ευρον e*. 2. *πιστευσαντες ελαβετε k*. *οὔδε k*. *ἠκουσαμεν k*. 3.
init. οι δε ειπεν αυτοις k. *ειπεν m*. *δε* (*pro τε*) a. *ειπεν ουν* (*pro ειπε τε*) c.
-προς αυτους ach. *-ουν o**. *ει δε* (*pro οι δε*) k. *βαπτισμα ιωαννου m*.

4. +ὁ (*ante* παυλος) a. —μεν a. βαπτισεν km. τω λαῳ *cum præcedent.* h. μετ' αὐτων g*. πιστευσωσιν m. τοῦτεστιν k. 5. +αὐτου (*ante* ἐβαπτισθησαν) e. 6. +ἐπ' (*ante* αὐτοις) k. —τας em. —τε m. δε (*pro* τε) o. ἐφητενον a*. 7. δωδεκα akm. 8. μινας o. τρεις *cum præcedent.* m. 9. ἐσκληρουντο k. ἡπειθουν k. +παντος (*post* ἐνωπιον) bo. ἀφορισε h. +το (*ante* καθ') c. καθημεραν fghm. 10. ἐγινετο c. θῦ (*pro* κῦ) c. —ιησου ack. 11. δε (*pro* τε) ah. ὁ θς ἐποιεῖ m. 12. ἀποφερεσθαι a. σιμικινθηα e. ἡ σῖμῖ *rescript. in* h. ἀπαλλασεσθαι h*o. ἀπαλλαττεσθαι k. πνεματα (*sic* v. 13) d. ἐκπορευεσθαι (*pro* ἐξερχεσθαι) acdk. —απ' αὐτων *secund.* acdk. 13. και (*pro* απο) acm. —τα *primum* k. ἰὺ χυ (*pro* κῦ ἰν) k. ἐξορκίζομεν ao. ὀρκίζομεν ck. ὀρκίζομεν h. ὑμιν (*pro* ὑμας) f. —ὁ em. 14. τινας m. —ἰοι m. ἰοι *transfert a in locum post* ἑπτα. —οἱ a. 15. πνεμα d. +ποτε (*post* πνευμα) c. εἰπεν αὐτοις (*pro* εἶπε) acm. +μεν (*ante* ἰν) c. ἐπισταμε k. παυλον (—τον) *rescript.* o**. 16. ἐπιλαβομενος (*pro* ἐφαλλ.) a. —ἐπ' αὐτους a. ὁ ἀνθρωπος ἐπ' αὐτους em. —και *secund.* ac. κατεκυριευσεν a. κατακυριευσαν dfghkm. ἀμφοτερων c, αὐτον d (*pro* αὐτων *prim.*). +και (*ante* ἰσχυσε) a. κατισχυσε c. ἐισχυσε e. ἰσχυσεν m. ἐκφενγειν c. 17. γνωστον ἐγενετο bdmo. πασι (πασιν h) γνωστον ah. ἐλλησιν e. κατοικουσιν o. —την c. ἐπεπεσεν e. του *ante* κῦ *forsan s. m. in* o. 18. πιστευοντων c. και ἐξομολογουμενοι ἀναγγελλοντες e. ἀναγγελοντες b*. ἀπαγγελλοντες g. 19. *Deest in* m *ab initio usque ad* πραξαντων. εργα (*pro* περιεργα) d. παντων ἐνωπιον?k**. συνεψηφησαν g*k. συνεψηφισαντο hm. ευρων e. —αργυριου?h*. αργυριον m. μυριαδες k. 20. οὕτως ck. οὕτω o. κατακράτος hk. θῦ (*pro* κῦ) k. 21. ἐπληρουτο k. διέλθειν k. μακεδωνιαν?g*. +την (*ante* ἀχαϊαν) abdo. πορευθῆναι k. ἱεροσολυμα ck. μετα τω k*. ἰδεῖν k. 22. —την *prim.* bkmo, *at* τη a*. αὐτων (*sic*) e. 23. +δε (*ante* ουκ) m. 24. ὀνοματι k. ἀργυροῦς ἀρτεμιδος k. +της (*ante* ἀρτεμιδος) o. παρηχετο e. ουκ ολιγην εργασιαν km. 25. οὗτος (*pro* οὗς) c. +ὑμεις (*ante* ἐπιστασθε) f. ἐπιστασθαι k. ὑμων a, ἡμιν cd (*pro* ἡμων). ἐστιν m. 26. +της (*ante* ἐφесου) am. —της (*ante* ασιας) m. +ἀνθρωπων (*ante* γινομενοι) cek. 27. το μέρος κινδυνεῖ ἡμιν c. ἡμιν κινδυνεῖ m. ἱερὸν ἀρτεμιδος bfgo. ἱερὸν ἀρτεμιδος e. ουθεν df. λογισθῆναι εἰς ουδεν k. λογισθῆναι e. μελλει ae. —τε ae. δε (*pro* τε) bdfghkmo. —και (*post* τε) c. της μεγαλειότητος ac. μεγαλιότητα k. μεγαλοτητα m. ἡ οἰκουμένη και ἡ ασια a*. ἡ ασια ὅλη m. —ἡ *secund.* k*m. οἰκουμένη k. σεβετε?g*. 28. πλήρης c. ἐκραξαν k. 29. +της (*ante* συγχυσεως) abedfghmo. δε (*pro* τε) m. μακεδονίας d. —τον abedfghkmo. 30. του παυλου δε k. παυλου δε

(-του) m. -βουλομενου ο. 31. *ἀσιαρχων* k (*hic tantum*). *αυτον* (pro *ἐαυτον*) c. 32. *ἄλλότι* ho. *ἄλλότι* m. +*ὅλη* (post *ἐκκλησια*) fk. *ἔνεκεν* k. *συνεληλυθησαν* g*. 33. *συνεβίβασαν* a. *προβαλοντων* b**c (*tacitè*) c (*tacitè*) gmo. *αυτο* v b (*ras. ante v*). *ουν* (pro *δε secund.*) k. *απολογισασθαι* k* (*notat margo k***, γρ. και γεισθαι). 34. *ἐπιγνοντες* cdefghkm [*non bo*]. -*μία* c. +*δε* (post *ὡς*) ο. *δυο ὥρας* bmo. 35. *κατασεισας* (pro *καταστειλας*) c. *τον οχλον ὁ γραμματευσ* m. *ανθρωπων* ackm. *νεοκορον* ac (?). *οὔσαν* k. -*θεας* c. 36. *αναντηρητων* c. *αναντιρή* (*sic*) m. *τουτων οντων* bo. -*εστιν* k. *μηδέν* ko. *πρασσειν* abcdefghko. 37. *ἡγαγετε* k. *οὔθ'* prim. m. *ἱεροσυλλους* d. +*οντας* (post *ἱεροσυλους*) c. *οὔτε* secund. c. *θεον* b**de fghkm [*non o*]. *ἡμων* (pro *ὑμων*) bfo. 38. +*ὁ* (*ante δημητριος*) c. *εχουσι* προς *τινα λογον* abcdefghkmo. +*και* (*ante εγκαλειτωσαν*) c. 39. *περαιτερω* (pro *περι ἑτερων*) d. *ἐπιζητεται* cdo. *ζητετε* a. *ενομω* d. 40. *στασεως, ο.* +*γενομενης* (post *σημερον*) k. *μηδενὸς αἰτιου* k. +*ου* (*ante δυνησομεθα*) bceefghmo (*δυναμεθα* c). *δουναι* bdeg. *λογον δουναι* ο. +*περι* (*ante της συστροφης*) dkm.

CAP. XX. 1. *μετα* (μ s. m.) d. *μεταστειλαμενος* a, *μεταπεμφαμενος* m (*pro προσκαλεσ.*). *και παρακαλεσας ασπασαμενος τε* (pro *και ασπασαμενος*) acm. *πορευθηναι* d. -*την* abckmo. 2. *ελαδα* e. 3. *ἐπιβουλης αυτω* ah. *ἐπι* (pro *εις*) a. *ὑπόστρέψαι* k. 4. *συνηπετο* e. δ' m. -*αυτῷ* b*o. *σωσιπατρος* c. +*πυρου* a, +*πυρρου* bm, +*ποιρρου* ο (*post σωπατρος*). *βερροϊαιος* ab**efghk. *βηροϊαιος* m. *θεσαλονικεων* b*d*. *θεσσαλονικαιων* h*. *θελασσο νικεων* ?m. *σεκουνδος* m. *δερβαιος* cum *γαῖος jungit* m. *ασιανι* b*. *τροφημος* d*e. 5. +*δε* (post *οὔτοι*) ac. *προσελθοντες* fgkm. 6. -*τας* d*. *ἄζυμων* k. *ἤλθομεν* k. *αχρι* d. *και* (pro *οὐ*) c. 7. -*τη* k. *ἡμων* (pro *τῶν μαθητων*) a*c. -*τον* abcdefghkmo. *αυτους* ?o*. *μελλον* m*, *μελλοντες* m**. *αχρι* (pro *μεχρι*) ak. 8. *ἡμεν* (pro *ἦσαν secund.*) abcdefghmo. +*μεν* (post *ἦσαν secund.*) k. 9. *καθεζομενος* a. *νεανισκος* c. *ευτυχος* ονοματι a*. *βαθυ* cf. -*κατενεχθεις* απο *του ὑπνου* a*. *ὑπο* (pro *απο prim.*) bo. *επεπεσεν* c. 10. *συμπαλαβων* ek. +*αυτον* (*ante ειπε*) a. *ειπεν* m. *θορυβεισθαι* dk*. *μετ'* (pro *εν*) c. 11. *εφικανον* m. *ουτος* e. 12. *τε* (pro *δε*) c. 13. *ελθοντες* c. *προσελθοντες* efghkmo. *εις* (pro *ἐπι*) d. *πλειον* (pro *πλοιον*) a. *ἐπι* (pro *εις*) a. *ασον* b*fk (*sic etiam v. 14 ras. ante a in b**). *θάσσον* ο (*vid. b*). *αναλαμβάνην* d. *οὕτως* b*chkm. *οὔτο* d. *οὗτος* ο. *διατεταγμενος* ην am. *διατεταγμένον* k. *παιζενειν* f. 14. *ασων* m* (*vid. v. 13*). *θασον* ο. *ἤλθομεν* k. *μιτυλινην* dk*. 15. *κάκει* (pro *κακειθεν*) c. *κανηνητησαμεν* m*. *σσαμεν* ?m. -*και μειναντες εν τρωγυλλιω* a. *τρογυλλιω* b.

τρογγυλιw h. τρογγυλιw cefgk. τρογγυλλιw l. τρογυλιw mo. τη δε
 ερχομενη a. τη ερχομενη m. ἦλθομεν k. 16. κεκρικει a. χρονοτροβησαι
 ao. ειη (pro ην) a. ἰλημ ac. 17. εκκλησιας a. 18. +της (ante πρωτης)
 bemo. -ἀφ' h. ὡς (pro πως) c. 19. δουλευων cum preced. m. +μεθ' ὑμων
 (ante μετα) c. επιβολαις m. 20. init. +και bo. 21. διαμαρτυραμενος m.
 ἔλλησιν m. -τον prim. dhk. -την (post πιστιν) a. fin. -χριστον bcegh.
 22. δεδεμενος εγω ak. συναντισοντα e. συναντησαντα l* m. συμβησομενα a.
 23. +μοι (post πνευμα) c. διαμαρτυρετε b*. διαμεμαρτυρηται c. +μοι (ante
 λεγον) abdek m (+με ο). λεγων fk? l* m*. και θλιψεις με ack. 24. οὐδ'
 ἐνός k. +τουτων (ante λογον) k. ποιουμε f. -μου prim. c. ὥστε (pro ὡς)
 bedo. τετελειωσαι o. -μου secund. m. ἦν k. παρελαβον beko. +χυν (post
 ὡ) a. 25. -ιδου l. οἶδα εγω m. οὐκέτι (sic v. 38) o. οψεσθαι k. προσ-
 οπον e. παντες ὑμεις k. διῆλθον k. το ευαγγελιον (pro την βασιλειαν) a.
 -του θυ c. 26. διοτι g. +και (post διο) f. ὑμων c, ἦμιν m* (pro ὑμιν). εγω
 καθαρὸς a**. -εγω c. +εμι (ante απο) ac. fin. +ὑμων adel. 27. Trans-
 fert ὑμιν m in locum ultimum. 28. προσεχεται d. -ουν o. αυτοις l* (ἐαυτοις
 l**). kṽ (pro θυ) a, at του kṽ και θυ bdfghklmo. του αιματος του ιδιου acm.
 29. -τουτο a. ἄφιξην k. μετα την αφιξιν μου εισελεουσονται eg (εισηλ. e).
 30. -αυτων prim. e. ὀπισω k. 31. νουθετων μετα δακρυων c. fin. +ὑμων
 abedko. 32. τὰ νῦν lo. τω θῶ αδελφοι c. +ύμας (post δυναμενω) abo.
 επικοδομησαι d. ἡμιν? h*. 33. +τουτων (ante επεθυμησα) d. 34. -δε
 abcdefghklmo. ὑπηρετισαν c. χεῖραις fk. 35. init. +και bo. οὕτως
 cdefghlmo [non k]. κοποιωντας k. δει' αντιλαμβανεσθε m. τον λογον ad**
 efk. του λογον h. ειπεν m. μαλλον διδοναι bcd fghkl [non mo]. 36. -αύ-
 του f. πασι d. 37. εγενετο δε κλαυθμος ἱκανος c. κλαυθμος εγενετο ahkm.
 τραχηλοι m. -του c. 38. ὀδυνωμενοι k. -δε b*.

CAP. XXI. 1. του αχθηναι (pro αναχθηναι) d. αποσπασθεντες ab. ἡλ-
 θωμεν d. ἦλθομεν k. κῶ abcdefghko. κών lm. ἐξῆς k. +τα (ante παταρα)
 bo. 2. διαπερὸν ak, at διαπορευομενον c. 3. αναφαναντες a**bc (tacitè) e
 (tacitè) o. -και prim. km. καταλειποντες h*. +την (ante συριαν) b. εκει
 (pro εκεισε) d. το πλοιον ην c. 4. ανευροντες δε (-και) am. εὔροντες b**l.
 -τους bedefghklo. αυτοις (pro αυτου) k. οἵτινες ελεγον τω παυλω k.
 ιεροσολυμα ak. 5. εξαρτησαι g. +τα (post γονατα) m. αἰγιαλον k.
 προσευξομεθα k. προσευξαμεθα m. 5, 6. προσευξαμενοι ησπασαμεθα (-και)
 ad (αηησπασαμεθα d). 6. +και (post αλληλους) ad. ανεβημεν acd. ενε-
 βημεν k. τε c, at μεν k** rubro in marg. (pro δε). 7. απο τυρου cum
 precedent. lm. επεμειναμεν k. 8. ἐπ' αὔριον k. -οί περι τον πανλον celik.

ἦλθομεν k, ἦλθον glm. — του *secund.* bdefghklmo. ὄντος d. + διακωνων (*post* ἑπτα) d*. — ἐκ των ἑπτα *usque ad* τουτω δε v. 9, m. 9. *init.* τουτο e. ἦσαν k. τεσσαρες παρθενοι akm. 10. — ἡμων k. κατηλθεν m. ὄνοματι k. ll. — και *secund.* e. — τε abemo. εἰαυτον abco. — τας d, *mutat in* m. τους ποδας και τας χειρας a**befghklmo. ειπεν k*m. — το ἄγιον a* (*habet marg.*). — ἡ ζωνη a* (*habet marg.*). + ἡ (*ante* αὐτη) c. οὕτως cefghklm [*non* d] o. οἱ εν ἰλημ ιουδαιοι bo. ιουδαιοι m. εχθρων (*pro* εθνων) a. 12. ἤκουσαμεν k. εις ιερουσαλημ αυτον e. 13. *init.* + τοτε m. — δε e. τε (*pro* δε) dfgghklm. + και ειπε (*post* παυλος) abdco (*ειπεν* bo). ποιητε e. συνθριπτοντες c. — εις ιερουσαλημ ab*ko. ιερουσσαλημ d. ἐτοιμως εχω εις ἰλημ f. ἐτοιμως εχω *transfert c ad finem versús.* 14. πειθομενοι e. τε (*pro* δε) c. ἡσυχασαν l*. + ὅτι (*post* ειποντες) o. του κυ το θελημα m. γινεσθω fgmo. 15. παρασκευασαμενοι a. επισκευασαμενοι bdfghklmo. αναιβαινομεν ko*?. ιεροσολυμα a. 16. απο καισαρειας και των μαθητων m. μναςω g. μνασσωνι k. 17. ἰλημ c. ασμενος e. απεδεξαντο ak. 18. επαυριον (*pro* επιουση) a. εις (*pro* προς) c. δε (*pro* τε) m. οἱ πρεσβυτεροι παρεγενοντο ab. + προς αυτον (*ante* οἱ πρεσβ.) e*?. *fin.* + προς αυτον a. 19. — ἐν h. — δια l. 20. ακουοντες k. θν (*pro* κυριον) adefgko. ειποντες (*pro* ειπον τε) ceghm. Δε (*pro* τε) l, Δ *rubro.* εν τοις ιουδαιοις (*pro* ιουδαιων) a. ὑπαρχουσιν k*m. 21. μωϋσ-εος adfhl. μωϋσεως cm. εθη e?o. περιτεμνειν (*ειν mutat.*) b. μὴ δὲ (*sic* v. 25 μὴ δὲν ko) hklmo. εθνεσι?g*. 22. δὴ (*pro* δει) o. συνελθειν πληθος adk. 23. εκ ἡμιν (*sic*) c. 24. *init.* τουτοις c. ἄγνισθητι km (*sic* k v. 26 ἄγνισθεις, *at* ἄγνισμου). δαπανισον f. αυτους (*pro* αυτοις *secund.*) a. ζυρησονται ekl. ζυρισονται o. τας κεφαλας ab*eo. γνωσονται adm. + περι (*ante* ὧν) ae. εστι d. φυλαστων τον νομον acm. 25. — των k. ἡμῆς?m. απεστειλαμεν l. *Rasura in o inter* επε et στειλαμεν. αλλα (*pro* ει μη) a. — αυτους *secund.* a. — τε c *at* τη m*. ηδωλοθυτον e. — το *secund.* ac. + το (*ante* πνικτον) lm. 26. παραλαβων ὁ παυλος bdflo. ανθρωπους (*pro* ανδρας) c. ερχομενη m. εισηεις το k. διαγγελων k*m*o. ἔωσού gh. προσενεχθῇ a. προσήεχθη d*. — ἡ g. 27. ημελλον chm. Ail (A *rubro*). τελειουσθαι c. θεασαμενοι αυτον οἱ απο της ασιας ιουδαιοι c. λαον (*pro* οχλον) c. επεβαλλον b*o. επ' αυτον τας χειρας achkm (αυτους k). 28. βοηθειται k. — και του νομου a* (*habet marg.*). νομον (*iterum pro* τοπου) f, ob *sphalma.* — τουτου ho. ἀπανταχη a. πανταχη beo. — τε m. κεκοινω κε bl (*ras. inter* ω et κε). κεκοινωνηκεν o. 29. ἦσαν k. ἑωρακοτες defghklm. τροφημον h*. 30. εκνηθη e. τον παυλον d. ἦλκον f. 31. τε (*pro* δε) a. αὐτων (*pro* αυτον) em*. της *bis script. in* m. σπειρας abcegho. + ἡ (*ante* ἰλημ) dfh. 31, 32. *Deest* της σπειρης

usque ad παραλαβων in k. 32. ἐξ αὐτῆς lmo. 33. —τοτε bdefghklo. +δε (post εγγιστας) *videm codices.* αυτον (pro αυτου) ?d. Ὑπελαβετο k (Ὑ rubro). επεβαλετο m. αλυσει k. δυσιν m. —αν a. 34. επιβοων sic m. επεβοων c, at επεφωνουν a, επεφονουν k. δυναμενου δε αυτου m. εκελευσαν m. αυτον αγεσθαι km. 35. εγινετο ο. αυτον βασταζεσθαι a^{**}. αυτον *bis scriptum in o.* 36. ηκολουθει k. ηκολουθη m. οχλου (pro λαου) c. κραζοντες abd ko (sequitur rasura in a). κραζων cf. αιρε ko. 37. δε (pro τε) abchko. αγεσθαι k. εις την παρεμβολην εισαγεσθαι ach. ειπε (pro λεγει) m. τις (pro τι) m. —τι dfg hl. προσε e. ελληνιστη c. ελληνιστι m. 38. ἄρα hlm. αυγυπτος d. αιγυπτιος k. αναστατωστας h^{*}. 39. εγω μεν *usque ad ταρσεως b^{**} marg. rescript. (defuit aliquid in textu).* —μεν k. ταρσιω ?k. τω γενει (pro της κιλικιας) l. —δε secund. e. τε (pro δε) c, sic. επιστρεψον m. με (pro μοι) k. 40. επιστρεψαντος m. εστως ο. τω [v mutat.] g. + αυτου (post χειρι) a. τον λαον ck. γενομενης σιγης a. προσεφωνει egh.

CAP. XXII. 1. ἡμας (pro ὑμας) ?d^{*}. νυνι bedeghklmo. 2. προσεφωνησεν abeko. ἡσυχian super ras. in o. φησί k. 3. —μεν a. γεγενημενος ο. —δε ch^{*}. +δε (post πεπαιδευμενος) km. κατ' ἀκρίβειαν m. τω πατρω (—ρω k^{**}) νομω k. —του θῦ c. ὑμεις εστε σημερον παντες c. 4. ὁδον k. μεχρι c, εως k (pro αχρι). +τε (post δεσμευων) c. 5. μοι μαρτυρει m. ἅπαν k. πρεσβυτεριον l^{*}. —παρ' ὧν a^{*}. εκεισαι de. 6. πορευομενω μοι c. πορευμενω ο. περιηστραψαι ?c. περιήστραψε k. περιάστράψας m. 7. επεσα dfm. επεπεσον ο. σαυλε σαυλε l. 8. ειπεν m. δε (pro τε) abo. 9. της φωνης δε f. 10. —κυριος k. —σοι prim. g, at σο k^{*}. —παντων k. 11. εισηλθον ceg. 12. ευλαβης (pro ευσεβης) abceghko. —των k. +εν δαμασκω (ante ιουδαιων) abcehklmo. 13. σαυλε l. και εγω a. 14. ειπεν abfgklmo. +μοι (post ειπε) c. προεχειρησατο k. φωνης m. —του kl. 15. εσυ e. αυτο a^{*}, αυτου c, αυτω cum rasura k. +τε (post ὧν) bco. 16. μελεις ο. βαπτισε fk. αυτου (pro του κυ) ac. fin. +ω k. 17. ὑποστρεφοντι k. επιστρεψαντι m. προσευχομενω e. —μου c. μοι (pro μου) c. μοι (pro με) a^{**} marg. 18. —εν l. απο (pro εξ) k. —την a. 19. και εγω c. ημιν (non v. 20) k. δαιρων b^{**} gh. κατατατας k. εις (pro επι) h. 20. πρωτομαρτυρος ackm. εφεστως k. αναιρεση k. —και quantum becflo. φυλαττων m. +τε (post φυλασσω) c. fin. αυτων ?m^{*}. 21. —προς με k. εξαποστελλω c. 22. —αυτου c. του λογου τουτου a^{*} ckm. αυτων την φωνην m. αιρε k. καθηκει ac. καθηκεν bcfghklmo. ζειν e. 23. κραζοντων ceglo, at πειραζοντων k. +επι πλειον (post αυτων) ack (αυτου c). ριπτοντων abo. κοινορτων c. 24. ὁ χιλιάρχος εισαγεσθαι αυτον akm. ὁ χιλιάρχος αγεσθαι αυτον h. ὁ χιλιάρ-

χος αγειν αυτον e. — αυτον *prim.* c. εισαγεσθαι c. ειπε δε (*pro* ειπων) k. εταζεσθαι m. αυτον ανεταζεσθαι bo. ιν' m. αιτιαν k. κατεφωνουν c. 25. προετειναν abcegh [*f dubium, klmo cum Elz.*]. τοις ιμασιν αυτον c. εφεστωτα abko. 26. τω χιλιαρχω αηγγειλεν (— λεγων) c. τω χιλιαρχω απηγγειλε ahkm. εστιν m. 27. λεγε μοι συ ρωμαιος ει; f. — ει acfm. συ; a. 28. δε (*pro* τε) ack. εκτισαμην k. γεγενημαι em*. 29. επιγινους οτι ρωμαιος εστιν εφοβηθη k. εστιν m. *fin.* δεδωκως a**mo. 30. τε επιουση (*pro* δε επαυριον) c. επιγινωαι k. κατηγορειτω c. υπο (*pro* παρα) abcfhko. αυτων (*pro* αυτον) m*. — απο των δεσμων a. εκελευσε συνελθειν abkmo. συνεισελθειν c. παν (*pro* ολον) achkm. — αυτων ack. — και *tert.* o. καταγων b*.

CAP. XXIII. 1. τω συνεδριω ο παυλος a. — ο c. αγαθη συνειδησει k. συνηδεισει e. συνηδησει m. πολιτενομαι o. της ημερας ταυτης em. ωρας (*pro* ημερας) a. 2. εκελευσε a, προεταξε l (*pro* επεταξε). τοις παρεστωσιν αυτω επεταξε c. 3. ειπεν m. 5. δε (*pro* τε) c. αρχιερευς εστι a*. + οτι (*ante* αρχοντα) k. 6. φαρισαιων το δε ετερον σαδδουκαιων ah. σαδουκαιων m*. — νεκρων e. 7. ειποντος (*pro* λαλησαντος) abko. επεσε (*pro* εγενετο) c. των σαδδουκαιων και των φαρισαιων cgm (φαρισσ. c), at — των *secund.* be kmo. 8. — μεν o. λεγουσιν mo. μηδε *prim.* mo. μητε (*pro* μηδε) achkl. μηδε (*pro* μητε) bo. 9. μεγλη c. τινες των γραμματεων (*pro* οι γραμματαις) acm (φαρισαιων γραμματεων m). — οι f. τινες (*pro* οι) k. ουθεν c. ευρισκομεν p. η p. + εν αυτω (*ante* μη) c. — μη θεομαχωμεν p. 10. φοβηθεις (*pro* ευλαβηθεις) aer. εκελευσεν p. καταβηαι και (*pro* καταβαν) bcefg hklmo. καταβαν (κατ *forsan. s. m.*) p. αρπασαι p. δε (*pro* τε) p. — τε m. + αυτον (*post* τε) l. 11. ειπεν bmo p (+ αυτω bo). — παυλε a. ιλημ p. ουτως c f g k l [*non dm*] op. 12. τε (*pro* δε) c. οι ιουδαιοι (*pro* τινες των ιουδαιων) c, *sic* ap (— οι a) συστροφην *pro* proposito. συστροφην τινες των ιουδαιων km. ανεθεμετησαν c. ε αυτοις g. — λεγοντες abcho. ποιειν (*pro* πειν) dkm (*sic* k, v. 21). εωσου (*sic* v. 21) h. ανελωσι (*pro* αποκτ.) h. αποκτεινωσιν p. 13. την συνομωσιαν ταυτην m*. συνωμωσιαν c* m**. συνομοσιαν aer. ποιησαμενοι ap. ποιησαντες eg. — πεποιηκοτες o. 14. οιτινες (*non* v. 21) k. αρχιερευσιν p. ειπαν p. ανεθεματησαμεν c. αναθεματισαμεν k. αυτοις g. μηθενος k. εωσου gh. αποκτεινομεν c. 15. ουν p. ημεις (*pro* υμεις) o. εμφανησατε m. + ολω (*ante* τω συνεδριω) c. πως (*pro* οπως) f**. — αυριον ap. αυριον k. καταγαγει c. καταγαγη αυτον aghkmp. εις (*pro* προς) p. ημας (*pro* υμας) eg. μελλοντες p. διαναγινωσκειν b. ακριβεστερον διαγινωσκειν elm. ετοιμοι εσμεν *pro* του εγγισαι αυτον e. εγγισαι p. αυτω (*pro* αυτον

secund.) k. ἑτοιμοί p. — του (*ante ἀνελειν*) ag [non p]. 16. το ἐνεδρον bde (*tacitè*) fghlmo [non ackp]. εισελθον d. ἀπηγγελε d. ἀπηγγειλεν p. 17. ἓνα p. ἑκατοντ. p. εἶπεν (*pro* εφη) p. ἀπαγε p. ἀπαγγεῖλαι τι kp. ἀναγγεῖλαι l. 18. ὁ μὲν οὖν p. ἡγάγεν p. φησὶν hlmo. — ὁ (*ante* δεσμιος) p*?. ἡρώτησεν p. ἡρώτησε k. τον νεανίαν τουτον βοο. νεανισκον acgp. + ὡς (*ante* εχοντα) l. 19. Τουτον (*pro* αυτου) p*. κατιδιαν fhklp. ἀπαγγεῖλε p*. 20. εἶπεν p. — οἱ aklo. τον παυλον καταγαγῆς εἰς το συνέδριον amr. καταγαγῆς αὐριον τον παυλον εἰς το συνέδριον k. καταγαγῆς τον παυλον εἰς το συνέδριον c. + αυτων (*post* συνεδριον) f. καταγαγῆς e. μελλοντα am. μελλον b*, at μελλων op. μελλοντων efgk. 21. οὖν (*sic* vv. 22, 31) p. πησθεις e. πεισθεις fk. πισθεῖς p. ἐνεδρευουσιν p. — αυτον prim. a. ἀνεθεματισαν c. ἐνεθεματισαν k. μη (*pro* μητε prim.) m. ἔωσού g. εἰσιν ἑτοιμοί amr (ἑτοι m, ἑτοιμοί p). 22. ἀπελυσεν p. νεανισκον a. + αυτον (*ante* μηδενι) p. μηδενὶ kp. ἐκλαλῆσαι p. ἐνεμφανισας e. 23. τινας δυο p. ἑκατοντ. p. ἑτοιμασατε p. + ενοπλους (*post* στρατιοτας) k. ἵππεις ἐβδομηκοντα p. εἰς καισαρειαν (*pro* ἕως καισαρειας) c. 24. ἐπιβαντες (τον παυλον *cum sequent.*) l. διασωσωσιν m. διασώσῃ ο. φιληκα abedfko [non hlp]. φιλικα em. 25. περιεχονσα f. εχουσαν acp. 26. φιληκι abdfko. φιλικι cem. 27. ἀνῆρεῖσθαι (αι p. m.?) p. ἐξείλαμην p. — αυτον adp. ῥωμαίως p*. εστιν mp. 28. ἐπιγινωμαι ackp. αυτον (*pro* αυτω) e. — κατηγαγον ad fin. vers. p. — αυτου k. 29. — ὃν εὔρον *usque ad* αυτων c. και εὔρων (*pro* ὃν εὔρον) e. εὔρων? k*. μὴ ἐν kp. — δε beghop. ἡ p. δεσμιῶν? k*. εχοντα ἐγκλημα abklmop (ἐγκλημα p). 30. μνηυθησης e. προς (*pro* εἰς) hm*. — μελλειν ap. — ὑπο των ιουδαιων acp. ἐξ αὐτῆς klmo, at ἐξ αυτων acp. ἐπεψα p. + δε (*post* παραγγειλας) k. τα προς αυτον ἐπὶ σου εἶπεν (*pro* λεγειν) c. — ἐπὶ σου p. ἔρρωσο p. 31. εἰγαγον k. + αυτον (*post* ηγαγον) e. — τῆς p. 32. ἱεραυτες p. ἵππεις p. συν αυτω πορευεσθαι m. ἀπερχεσθαι (*pro* πορευ.) ep. 33. ἐλθοντες c. — την prim. a. ἀναδσαντες kl*?. τω ἡγεμονι την ἐπιστολην m. ἡγεμονη? d*. ἡγεμονι p. — και secund. a*. 34. — ὁ ἡγεμων p. ἐπερωτισας k. ἐπηρωτησας m. εστιν mp. πειθόμενος f. ἐκ (*pro* απο) a*. κιλιας b*. 35. παραγενονται fp. κελευσας (*pro* ἐκελευσε τε) ckr. ἐκελευσεν m. αυτον *transferunt* ckr *in locum post* φυλασσεσθαι. πραιτοριω m. — του abdefgklo [non mp]. ἡρωδον p. φυλασσεσθαι g. φυλαττεσθαι em*.

CAP. XXIV. 1. μερας d*. — των ckmp. + τινων (*post* πρεσβυτερων) ckmp. τερτυλον el. ητινες e. ἐφανησαν l*. ἐρεφανησαν ch**m. ἀεφανισαν k. ἡγεμονι p. 2. τερτυλος el. 3. διορθωματων p. + τινων (*post* κατορθωματων) f. γενομενων c. γιγνωμενων m. ἐθνη k. παντι (*pro* παντη) dfk.

φιληξ abdefko. φιλιξ cm. ευχαριστειας g*kr. 4. πλεον h. κοπτω m.
 —σε secund. em. επιεικια eg. 5. init. εύρομεν eo. εύροντες p. —γαρ e.
 λυμῶν p. κοινωνυα d*. στασεις p. +κατοικουσι (ante κατα) g. οίκουμένην
 kr. προστατην o. τω ναζωραιωv a*. αίρεσεως p. 6. ιερων p. επειραζε c.
 επειρασεν mp. επηρασεν o. —και tertium g**. εβουληθημεν (forsan ηβον., pro
 ηθελησαμεν) m. εβουληθημεν ανελευν (pro ηθελ. κρινειν) f. κριναι abeg**kmo.
 7. βια πολλη (—μετα) g**. αφιλετο (pro απηγαγε) g**. απηγαγεν αυτον
 εκ των χειρων ημων m. In dg*hlp desunt omnia ab και κατα τον ημετερον v. 6
 usque ad επι σε, v. 8. In f inter χιλιαρχος v. 7 et παρ' ου v. 8 sic legitur,
 'ηρπασεν αυτον εκ των χειρων ημων πεμψας προς σε' (desunt caetera). 8.
 +και (post κελευσας) ag**. —αυτου prim. ao. επι σου ερχεσθαι m. —επι σε
 g**. προς (pro επι) a. σου (pro σε) cko. ὦν (pro ου) bm*o [non p]. +και
 (ante δυνηση) g**. γνωμαι c. +και (ante ημεις) e. 9. συνεπεθεντο acdfghk
 lmp. —oi kl. ιδαιοι p. 10. τε (pro δε) a*cp. αυτου (pro αυτω) b*. ηγε-
 μονος p. λαλειν (pro λεγειν) c. ὄντα p. κρητην f. +δικαιον (post κριτην)
 cehk. εθνη?h*. ευθυμως cdp. 11. επιγνωμαι bekop. εισιν p. —η abedfg
 hklmop. δωδεκα emp. προσκυνησω p. εις (pro ει) a**dp. ιλημ p. 12.
 ιερω εύρον p. η p. ουτε (pro η) c. εποστασιαν (αποσ. p**) p. +του (ante
 οχλου) l. ὀχλου kr. ούτε secund., at ουδε pro tertio p. 13. init. ουδε p.
 +με (post παραστησαι) c (tacitè) fgln [non aekop]. νυν δυνανται περι ὦν blo.
 +σοι (post δυνανται) a**degkmp. νυν περι ὦν νυνι c. νυνι dmp. —νυν k.
 κατηγορουσιν p. Cum Elzev. a. 14. ην (sic v. 15) k. αίρεσιν gp. —ούτω
 a. ούτως efgklmop. +τοις (ante εν τοις προφηταις) beekmop. —εν adfghl.
 15. +δε (ante εχων) c. —εις τον θεον c. προς (pro εις) a. εκδεχονται c.
 —νεκρων kr. 16. τε m, και bdkop (pro δε). +και (ante αυτος) cgm. εχων
 abcefgghklmo [non p]. +τε (post προς) bdhlo. διαπαντος προς τε τον θεον
 και προς τους ανθρωπους c. διαπαντως e. διάπαντός kop. 17. init. +και a.
 —δε a. Transfert c παρεγενομένην ad finem versús, at mp in locum post μου.
 +εν ιλημ (post παρεγενομένην) g**. ελεημοσυνας παρεγενομένην a**. ελεημοσυνην
 k. ποιησον e. 18. εν αις b*cop. ηύρον c. εύρον p. εν τω ιερω ηγνισμε-
 νον d. ιερω p. ὀχλου p. ουτε (pro ουδε) c. τινες των απο της ασιας
 ιουδαιων bco. [των (pro δε) c]. —δε e, [vid. Mill., ak cum Elzev.]. +των f,
 +δε των m, +δε p (ante απο). 19. δει bfgklmo [εδει cep, vid. Mill.]. Βα-
 ρειναι (B rubro) k. έχοιεν προς εμε p. 20. η p. +και (ante αυτοι) c. αυτον
 (pro αυτοι) k. —ει bdefghklmop. —εν εμοι p. μοι (pro μου) o. 21. η p.
 φωνης ταυτης ck. εκεκραξα abdmop. εν αυτοις έστως ckmp (έστως k).
 έστως o. σημερον κρινομαι a*c. κρινωμε?d*. αφ' e, εφ' mp (pro υφ').

22. — ακουσας δε ταυτα cp. ανεβαλλετο δε ο φιλιξ αυτους c. ανεβαλετο δε αυτοις ο φήλιξ p. φιληξ abdfko. φιλιξ em. ανεβαλλετο deg. αυ (rasurâ sequente) d. ὁδου εἶπας p. +ὅτι (ante ὅταν) c. ὁ χιλιάρχος λυσίας em. καταβει?m*. διαγνωσμαι k. ἡμας g*. 23. — τε prim. b*cop. ἑκατονταρχη p. αυτον (pro του παυλον) ckr. δε (pro τε secund.) m. μῆδένα k. του ιδιων d. ὑπηρετεισθαι bo. ὑπερετην p. — η προσερχεσθαι p. και (pro η) a. 24. τινας ἡμερας c. φιληξ abdfko. φιλιξ cem. φιλης d. +ἰδια (ante γυναικι) p. τη ἰδια γυναικι (—αύτου) abkmo. —αύτου prim. cefghl. οὐσα m*. ούση p. +παρ' (ante αυτου) c. —εις m. +ιν (post χν) defghlmp. 25. του μελλοντος κριματος (—του) m. —εσεσθαι p. φιληξ abcdfko. φιλιξ em. τον νυν m. ἔχον p. λαβων abdekop. μεταπεμψομαι (pro μετακαλ.) c. 26. ἅμα p. —δε abcdefghklmop. —και prim. bco. +και (post ὅτι) ck. αυτω δοθησεται c. —ὁπως λυση αυτον p. απολυση ae. πικνοτερον e. —αυτον secund. hl. ωμειλει e. 27. πληρωθησης ek. ελαβεν p. φιληξ bis abcdfko. φιλιξ e bis, m semel. θελον d*. δε (pro τε) bcdeghkl**op**. χαριν c. χαριτα p. κατὰθέσθαι χαριν k. —ὁ φηλιξ secund. m. κατελειπεν p.

CAP. XXV. 1. +δε (ante ουν) d*. —ουν a*. οὖν (sic v. 4, non 5) p. την επαρχιαν p. 2. ανεφανησαν m. τε (pro δε) kr. οἱ αρχιερεις cdp. +τε (post ὁ) a. της πολεως (pro των ιουδαιων) p. 3. αἵτουμενοι kr. παρ' (pro κατ') e. ἱεροσολυμα k. ενεδρον c. αναλινει e. 4. εις καισαρειαν p. ταχε ο. 5. ἰνιτ. ει (pro οἱ) mo. εν ὑμιν φησι δυνατοι mp (φησιν p). φησιν εν ὑμιν k. —τουτω dp. +ατοπον (post εστιν) beo, at acdg**mp ante κατηγορει- τωσαν. κατηγορειτωσαν f. 6. +ου (ante πλειους) a**bdemop [non hk]. +οκτω (ante η δεκα) amp (ὀκτῶ p). καισαριαν p. +και (ante τη επαυριον) c. καθησας k*. βιματος d. εκελευσεν p. 7. του (pro αυτου) d*. παρεστησαν d. +αυτον beo, +αυτω p (post περιεστησαν). καταβαντες gk. —καταβεβηκοτες e. ιουδαιοι p. αιτιαματα πολλα και βαρεα g. αιτωματα a**dfmp (αἷτ. p). αιτη- αματα h. αίτιαματα k. καταφεροντες (—κατα του παυλον) p. αλλ' (pro ἃ) m. ισχιον e. 8. του παυλου απολογουμενου (pro αυτου) emp. —ουτε εις τον νομον των ιουδαιων ad. οὔτε secund. et tert. p. —το e. ἱερον p. ἡμαρτεν bo. ἡμαρτον p. 9. φηστος ουν (—ὁ et δε) k. θελων τοις ιουδαιοις ckmp. ειπεν mp. κριθηναι e. κριθειναι p. επι dp. ὑπ' (pro επ') bghe. 10. ειπεν p. —ὁ f. Ponit m ἐστως post παυλος. ἐστῶς kop. μαι (pro με) p. ουκ (pro ουδεν) c. ἡδικησα k. ηδικικως (—ὡς) p. γινωσκεις cd*. 11. ουν (pro γαρ) dkr (οὖν p). αδικον (pro αδικω) k. του (pro το) cflmo. Rasur. in d post ει δε. κατηγορουσιν m**p. μου (pro με) m. δυνατε p. επικεκλη- μαι k. 12. συναλασας p. —συλλαλασας? c. συμβολιου ep. επικεκλησαι, ο.

κίρρα *secund.* p. πορεύσει f. 13. *init.* μερῶν d*. —τινῶν ck. ἀγριππας *hic tantum* m. ἀΑγριππας (A *rubro*) d. κατητήσαν p. ἀσπασαμένοι k*1* (vel ὠμενοὶ 1*) m. 14. ὡς p. διετρίβεν dfgkl (*jungit cum ὁ φηστος* kl). ἀνεθεντο (at λεγῶν) k. —τα k*?. ἐστὶν p. καταλελημμένος 1* p. φίλικος abdfko [*non* lp]. φίλικος cem. 15. —μου fm. ἐνεφανήσαν m. + τοῦ λαοῦ (*post* πρεσβύτεροι) a*. αἰτοῦμενοι k. 16. ῥωμαίους m. τινὶ (*pro* τινά) ο. —εις ἀπώλειαν cp. πρὶν ἢ hl. πρὶν ἢ p. ἔχει b*cdefk. ἔχοι p. 17. οὖν (*sic* v. 23) p. ἐνθαδὲ αὐτῶν c. οὐδεμίαν g. μὴδὲμίαν lo. μὴδὲμίαν p. μὴδεμίαν ἀναβολὴν k. ἐξῆς kmp, *forsan* h*. 18. οὖν (*pro* οὐ) p. οὐδὲμίαν klop. αἰτίαν k. ἐφερον cp. ὦν k. ὡν ἐγὼ ὑπεροοῦν mp. *fin.* + πονηρὰν ckm, + πονηρῶν p. 19. —περὶ τῆς ἰδίας *usque ad* καὶ a. ἰδίας ?d*. δεισιδαιμονίας m. ἐλέγεν (*pro* ἐφασκεν) c. 20. δ' m. —εις *prim.* bdeflop. —περὶ cm. τούτων (*pro* τούτου) cmp. περὶ τὴν τούτων ζήτησιν (—εις) hk. πορευθῆναι d. ἱεροσόλυμα ckm. κακέισε m. τούτου (*pro* τούτων) d. 21. *init.* οὐ (*pro* τοῦ) e. ἐπικαλουμένου k. αὐτὸν τηρεῖσθαι c. ἔωσού gh. ἀναπεμψω ckm. εἰς (*pro* πρὸς) k. + τὸν (*ante* καίσαρα) m. 22. εἶπεν (*pro* εἶφη) a. ἡβουλομένη c. αὐρίον k. ἀκούσαι ? (*pro* ἀκουσῆ) m*. 23. δὲ (*pro* οὖν) a. —καὶ εἰσελθόντων k. —τοῖς *prim.* ckr. + τοῖς (*ante* ἀνδράσι) e. ἀνδράσι p. κατεξοχὴν fmp. —οῦσι p. τῆς πολέως οὖσι k. τοῖς (*pro* τῆς *secund.*) e. —καὶ *ultim.* p. 24. φησὶν hlo. ἀγριππα *hic* p. τούτου; a. τούτου (*pro* οὐ) a. ἀπαν ckr. ἐν p. βῶντες p. αὐτὸν ζῆν a*bkmop. μὴκέτι kmp. *fin.*; l. 25. λαβομένος a. κατελαβομένη p. μὴδὲν p. —αὐτὸν *prim.* p. αὐτὸν ἀξίον θανάτου g. πεπραχέναι αὐτὸν θανάτου c. —καὶ p. —αὐτὸν *secund.* p. 26. οὖν (*pro* οὐ) m. —τι *prim.* m, at τις p*. + μου (*post* κυρίῳ) e. + καὶ (*post* δίο) g. προσηγαγόν l. ἀγριππα βασιλεὺς g. *fin.* ἔχω τῇ γράφῳ p. 27. δοκεῖ μοι c. εἶναι μοι δοκεῖ m. δεσμίον πεμπόντα l. αἰτίας k. σημάναι chklmp. σιμαναὶ f.

CAP. XXVI. 1. ἀγριππας (*sic* v. 2) p. + ὁ βασιλεὺς (*post* δὲ) ad. ἐπιτετραπταὶ bcor. ἐπιτρέπαιτε k. περὶ (*pro* ὑπὲρ) p. λαλεῖν περὶ σεαυτοῦ (*pro* ὑπὲρ σεαυτοῦ λεγῆν) c. σέαυτόν k. σὲ αὐτόν p. τὰς χεῖρας c. ἐκτεινας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο kmp. (ἀπελογεῖτό p, ο *forsan* p. m.). 2. ἡγείμαι f. ἡγήμαι k. ἑμαυτὸν p. ἐπὶ σου μελλῶν ἀπολογεῖσθαι abcdefghk lo. ἐπὶ p. ἐπὶ σου μελλῶν (μελλῶ p) σημερον ἀπολογεῖσθαι mp. + τῇ (*ante* σημερον) g. 3. σὲ πάντων εἰδῶς οὐτὰ τῶν (αβγδε, m**) m. ὄντα p. ἰουδαίων df. ἡθῶν afgm. ἡθῶν d. ἐθῶν k. —σου ekr. 4. —μεν οὖν c. —μεν k. οὖν (*sic* vv. 9, 22) p. —τὴν *secund.* m. ἀπαρχῆς hkm. ἐθῆ e, ἐθνη p (*pro* ἐθνεῖ). ἐν *secund.* p. ἴσασι k. ἴσασιν p. —οἱ dkmp. 5. —με c. ἐάν p.

ακριβεστεραν bgo. αῖρεσιν p. 6. εις (pro προς) dp. + ἡμῶν (post πατερας) bedmop. γενομενης επαγγελειας c. ἐστήκα ko. κριναμενος p. 7. δωδεκαφυλλον m. εκτενια ghlm. ἡμερα k. + και (ante περι) d. - των abcdefghk mop. ὑπο ιουδαιων *transfert* a** in locum post εγκαλουμαι. ὑπο ιουδαιων βασιλευ αγριππα dkmp (-αγριππα p). 7, 8. Uno tenore p. 8. τι cum sequent. hlmp. κρινετε o. εν (pro παρ) k. ἡμιν (pro ὑμιν) ce. 9. ὄνομα p. + του (ante ὡ) o. εναντια πολλα a*. πράξαι hmo. 10. init. ὁ omnes. + τε (post πολλους) p. + εν (ante φυλακαις) bekmp (εφυλακαις p*). λαβων εξουσιαν l. δε (pro τε) a** c. 11. κατασπασας (pro κατα πασας) m. ἡναγκάζον k. περισσοτερως bdo. εμμενομενος efk* m. και ἕως (pro ἕως και) a. 12. - και prim. c. - την abchko. μετα (pro μετ) c. - παρα cp. 13. μεσουσης e. κα (pro κατα) a*. ειδον κατα την ὁδον e. + αγριππα (post βασιλευ) k. περιλαμψαντα mp, at περιαστραψαν a. 14. τε (pro δε) cp. - ἡμῶν d. επι (pro εις) ep. φωνης λαλουσης a. φωνης λεγουσης προς με (-λαλουσαν et και) m. λεγουσαν (pro λαλουσιν) p. - και λεγουσαν bor. λεγουσης a. ἐβραιδι p. σαυλε σαυλε l. 15. ειπα (pro ειπον) klp. + κς (ante ειπεν) kmp. + ὁ ναζωραιος (post ἰς) m. διωκες? c. 16. αλλ' abo. es (pro σε) m. ειδες k. ωφθησομαι h. ὀφθησομαι p. 17. + εκ (ante των εθνων) klp. - νυν ce. εγω (pro νυν) abdfghklmop. ἐξαποστελῶ σε mp. ἀποστελῶ ag. ἀποστελῶ σε edk. αποστελλῶ σε f. 18. ανοιξε f. ὀφθαλμους kp. αποστρεψαι bce mop. ὑποστρεψαι l. + απο (ante της εξουσιας) ac. ἁμαρτιων p. 19. απειθεις k. ὀπτασιας d. ὀπτασια kmp. 20. + τε (post πρωτου) p. + τοις εν c, + εν k (ante ἱεροσολυμοις). απαγγελλω bedefghklo [non p]. απαγγελλων gm. επι τον θεον επιστρεφειν e. + ζωντα (ante θεον) m. πραττοντας m. 21. ἐνεκα kp (ἐ rubro k). ἐνεκεν τουτου bo. με eras. post συλλ. et deniuo scriptum ante συλλ. a**. ιουδαιοι με (-οί) mp. συλλαβομενοι οἱ ιουδαιοι a. οἱ ιουδαιοι συλλαβομενοι με οντα εν c. + οντα (ante εν) mp (όντα p). ἱερω p. 22. - της prim. m. ὑπο c, απο p (pro παρα). ἐστήκα kor (ἐστ. p). μαρτυρομενος bedhklmop. ἐξωθεν (pro εκτος) c. προελαλησαν c. μωυσης abed hlmp. 23. μελλειν m* p. καταγγελειν kp. + τε (ante λαω) bhklop. εθνεσιν dmp. 24. φησὶ kp, at ειπε c. μαινειν p*. μαινει p**. γραμματα b. 25. init. ὁ δε παυλος dp. φησιν κρατηστε p. αλλα abcdlfgklmop. φθεγγομαι a* co. 26. λανθανει m. - τι a. - ου prim. abceop. ουδεν πειθομαι m. τουτων ουθεν πειθομαι p. ουδε (pro ου secund.) m. - εστιν fghl. εν γωνια τουτο (delet a**) πεπραγμενον τουτο εστι a. εν γωνια εστι m. 27. οίδα p. 28. - εφη p. ποιησαι (pro γερεσθαι) p. 29. - ειπεν p. ενζαμην c* l p. ηνζαμην f. ἂν p. ὀλιγω p. πολω d*. μεγαλω (pro πολλω) kp. εν πολλω

και εν ὀλιγω (αβ, m**) m. σημερον *cum sequent.* ιρ. και εγω (*pro* καγω) ε.
 30. —και ταυτα ειποντος αυτου ερ. —και *prim.* k. +δε ε, +τε p (*post* ανεστη).
 ἡγεμων p. οί (*pro* ἡ) m*. +παντες (*ante* οί) α. 31. αναχωρισαντες p.
 εκαλουν m. —ότι m. αξιον θανατου ε. θανατου η (ἡ) p δεσμων αξιον τι κρ.
 η δεσμων αξιον τι πραττειν ὁ m. 32. ἀπολέλυσθαι m. ἡδυνато ackm (ἡδ. k).
 αἰδυνато p. μι (*pro* μη) ε. απεκεκλητο ?m.

CAP. XXVII. 1. τους περι τον παυλον (*pro* ἡμας) m. ἰταλιαν (*sic* v. 6)
 k. παρεδιδου α. —τε ε. —ετερους ερ* (έτ. p**). εκατονταρχω c*gk?. εkan-
 ταρχη m. εκατονταρχη p. ὀνοματι p. σπειρας begho [*non* klmp]. 2.
Rasur. in g inter επι et βαντες. +εν (*ante* πλωιω) ε. αδραμνηνω adekl.
 αδραμνητινω ε. ατραμνητινω g. ατραμνητων b*o. ατραμυτινω b**h. [*mp cum*
Elzev.]. μελλοντι abcdop. αποπλειν h. πλεειν επι ε. +εις (*post* πλειν) ap.
 ὀντως p. θεσσαλονικεος d*. *fin.* θεσσαλονικεων τε αρισταρχος και σεκουνδος ε.
 3. δε (*pro* τε *prim.*) kmp. ετερα p. φιλανος d. φιλανθρωπος m. —ό ο.
 χρησαμενος τω παυλω α. επετρεψαι d. επετρεψεν p. +τους (*ante* φιλους)
 abdfghklmp. —προς φιλους ο. πορευθεντι p. 4. +εις (*ante* την κυπρον) k.
 ειναι τους ανεμους m. εναντιους ειναι ο. 5. τότε μο αλιι. —την α. δια-
 στρεψαντες (*pro* διαπλευσαντες) k. +δι' ἡμερων δεκαπεντε (*ante* κατηλθομεν) ε.
 κατηχθημεν bdho. συμυναν m, μυραν p (*pro* μυρα). 6. κάκειθεν l. κακεισε m.
 εύρων p. εκατονταρχης p. αλεξανδρηνον abdklo [*non* p]. πλεων f. —την bchklo.
 ανεβιβασεν acdflo. ενεβιβασαν m. ενεβηβασεν p. *fin.* αυτον ?l*. 7. *init.*
 —εν bo. εκειναις (*pro* ικαναις) *sic* p. βραδιπλουουντες ε. ουκ εωντος (*pro* μη
 προσεωντος) bo (εωντας b). κριτην kp (*hic*). 8. παραγενομενοι (*pro* παραλε-
 γομενοι) ε. ἡλθομεν k. πολις εστι α*. πολις ην α**. λασαιεα ε. λασαῖα l.
 λασεα mp. 9. ικανου p. ὀντος p. ἡδη *prim.* k. του πλοος επισφαλους ε.
 ηδη και την νηστειαν α. —ηδη *secund.* k. των ιουδαιων λεγεσθαι ηδη (*sic*) ε.
 10. μεθ m. ὑβρεως πολλης και ζημιας l. ὑβρεως p. φορτιου ac**defgklmp
 [*non* bo]. 11. εκατονταρχης bdfglmp [*non* k, εκατ. p]. κυβερνητη f. να-
 κληρω p. μαλλον επιθετο kmp. ἡ p. —του p. 12. ανευθυνου m. οἱ m.
 πλειονες p. αχθηναι α. εκειθεν (*pro* κάκειθεν) bcehkop [*abhinc hiate*]. ὁπως
 (*pro* ειπως) k. δυναιτο b*. φινικα d*. κριτης b*km. λυβα ?k*. 13. ὑπο-
 πλευσαντος k. νωτου p. ἄσσον, agh, ἄσσον, for, ἄσου k [*lm cum Elzev.*].
 κριτην b*k. 14. εβαλεν p. καλουμε m. εύροκλύδων kmo. εύρο κλυδω
 p. 15. επιδιδοντες f. +τω πλεοντι και συστειλαντες τα ἱστια (*ante* εφερο-
 μεθα) ε. 16. νησιδιον g. νησισιον m. ὑπεκδραμοντες α. περιδραμοντες k.
 κλαυδαν ε*. κλαυδα p. ισχυσαμεν μοις mp. ισχυσαμεν k. περικρατης d.
 17. ἄραντες m. βοηθειας ερ. ὑποζωννυτες f. ὑποζωννῦντες hk. πλειον k.

μηπως (pro μη) k. *συρτην* acdfgk?h*lmo*. *εκπεσωσιν* mp. *εμπεσωσι* bo.
 18. *ἐξῆς* kp. *επιουντο* k. 19. +*ἡμερα* (post *τριτη*) bo. *ερριψαν* b (*super rasur.* a) op. *ῥην.* +*εις θαλασσαν* c. 20. *αστερων* g. *επιφαινοτων* b*. *επιφαινομενων* c. *επιφανεντων* l, *at επιφεροντων* m*. *πλειους* c (*ut videtur*) g. *περιῆρειτο* p. *ελπις πασα* kmp. +*ἡ* (ante *ελπις*) a. 21. *τε* (pro *δε*) ep. *πλειους* (sic) c. *ἡμων* (pro *αυτων*) c. *ὧ* kp. -*της* d. *κριτης* k. *ὑβρην* h*.
 22. *τὰ νῦν* lop. *οὐδεμίας* bemo. *οὐδὲμία* klp. *ἐσται* p. *ἡμων* (pro *ὑμων*) g.
 23. *παρεστι* m. *ταυτη τη νυκτι* abedfghklmop. *Transfert* m *αγγελος* in locum post *λατρευω*. *κῦ* (pro *του θῦ*) p. *οὔ* p. -*και* l. 25. *οὕτως* p. *λελαται* a*. 27. *τέσσαρες* (-*ρας* p) *καὶ δεκάτη* (sic v. 33 kp) kmp. *εγενετο* νυξ c. *επεγενετο* p. *προαγειν* b*o, *προσεγγιζειν* c (pro *προσαγειν*). *αυτοις* τινα k. *αὐτοις* hlmp *alii*. 28. *βολησαντες* bis g, m *prim*. *εὔρον* p. -*εὔρον ὄργ.* usque ad *παλιν βολισαντες* c. -*βραχυν* δε usque ad *οργυιας* k (*habet k** in marg.*). *οργυιας* bisa, d *prim.*, *at οργυιας* bis b*, *prim.* o. *ὀργῦας* bis p., *εἰκοσι* m. *διασταντες* h. -*και παλιν βολισαντες* a*l. *λυσαντες* (pro *βολισαντες* secund.) m. *ῥην.* *ουργυιας* πεντεκαϊδεκα c. 29. *δε* (pro *τε*) ep. *μηπου* ep. *κατα* (pro *εις*) ep. *βραχεις* (pro *τραχεις*) c. *εκπεσωμεν* abghklmo [*non* p]. *πριμνης* c. *ἡύχοντο* kp. 30. *εκφυγειν* c. -*εκ* secund. a*. *πρωρης* d. *αγκυρας* μελλοντων mp. *εκτεινειν* αγκυρας k. 31. *init.* *ειπεν* δε p. *ἐκατονταρχω* ck. *ἐκατ.* p. *ἐαν* p. *εν τω πλοιω μεινωσιν* ch. *ου δυνασθε σωθῆναι* c. *δυνασθαι* dp. 32. *απεκοψαν* οἱ *στρατιωται* em. -οἱ *στρατιωται* p. 33. *init.* *χρι* l. *ἡμελλεν* cl. *ἡμερα ἡμελλεν* p. *γενεσθαι* bco. *γιγενεσθαι* m. *ἀπαντας* p. *μεταλαβειν* ἀπαντας l. *τεσσαρας και δεκατην* p. *ἡμεραν σημερον* ck. *μὴδὲν* kp. *μηδενος* l. 34. *μεταλαβειν* bdhkop. +*τινος* (ante *τροφης*) c. *ἡμετερας* ah. *οὐδὲνός* k. *ἀπο* (pro *εκ*) p. *απολειται* (pro *πεσειται*) mp. 35. +*τε* (post *ευχαριστησας ut videtur legendum*) k. *ἡυχαριστησε* lm. *ἡύχαριστησεν* p. 36. *προσελαμβανον* c. 37. *init.* *ἡμεθα* p. *πασαι ψυχαι εν τω πλοιω* (-*αι*) kmp (*ἀπασαι* m). *διακοσιοι* a. *ἐβδομικονταξ* d. *ἐβδομήκοντα* ἑξ k*. *ἐβδομήκοντα* ἑξ o. *Co5* p (σοξ *Tischendorf.*, *vix rectè*). -ἑξ m. 38. +*της* (ante *τροφης*) dglm. *εκβαλομενοι* a. 39. *ὑπενεουν* hkm. *αἰγιαλον* (sic v. 40) k. *εβουλευοντο* k. *εβουλοντο* p. *δυνατον* (pro *δυναιντο*) abedfghklm**o. 40. -*τας* a* (*prim.*?). *ἀμα* cum *præcedent.* p. *πιδαλιων* d. *αρτεμωνα* ab** edfglm** [*non* ko] p. *τη γη προσπνεουση* (pro *τη πνεουση*) c. *κατηλθον* bo, *κατηγον* g (pro *κατειχον*). 41. *επεκίλαν* p. *ναυα* b*o. -*μεν* a*. *ερρεισασα* f. *εμενεν* ch. *διέλυετο* bmo. *απο* (pro *ὑπο*) k. 42. *στατιωτων* d*. *δεσμιους* h. *αποκτεινωσιν* p. *εγκολυμβησα*, g. *διαφυγη* abedfghlop [*non* k]. 43. *ἐκατονταρχης* dmp (*ἐκατ.* p). *εκολυσεν* b*. *βουλευματος* af. *εκελευσεν* p.

δε (pro τε) cp. της γης c. 44. τους (pro οὓς prim.) c. οὕτως rescript. in h.

CAP. XXVIII. 1. +οἱ περι τον παυλον εκ του πλοος (ante τότε) bgkmo (+τουτου ο) [non p]. επεγνωμεν c* p. μελητη ο. 2. τε (pro δε) cp. —ήμιν m. άφαντες c. άφαντες p. αναφαντας? m. προσαναλαμβάνον c. υίετον m. έφεστωτα k. ψύχος ο. 3. +τε (post φρυγανων) p (“ex incuriá pro τί” Tischend.). απο (pro εκ) bckop. διεξελθουσα adfgklo [non p]. καθηψατο bho. ενηψε c. καθηψεν p. 4. δ' m. το θηριον κρεμαμενον p. —εκ prim. c. προς αλληλους ελεγουν cmr. πάντος p. διασωθητε k. ή k. 5. ούν p. αποτιναζαμενος bdghklo. αποτειναζαμενος c. απότηναζάμενος p. επασχεν c. πονηρον (pro κακον) c. 6. πιπρασθαι ο*. ή p. +αυτον (ante αφνω) m. επιπολυ h. αυτον? (pro αυτων) h*. προσδοκουντων fkr. θεωρησαντων c. θεωμενων l. μηδένkor. Rasura in k post μηδέν, item inter ατο et πον. αυτω (pro εις αυτον) d. εις αυτο γιγνομενον m. μεταβαλομενοι bcp. αυτον θνάckm. αυτον ειναι θνρ. 7. τοπών (ω p. m.?) p. εκεινων p. ύπηρχον k. όνοματι kr. ποπλοιω (non v. 8) k. πουπλιω p. —τρεις ήμερας a. ήμερας τρεις ckm. 8. —του a. πουπλιου p. πυρετος d*. δυσεντεριω m. —συνεχομενον a. επευξαμενος a. +και (ante επιθεις) ak. +τε (post επιθεις) m. ίασατο p. 9. δε (pro ουν) egkr. ουν γε rescript. in h. λυποι p. οί εν τη νησω εχοντες ασθενειας kmp. 10. +όσον χρονον επεδήμουμεν (post ήμας) c. έπέντο p*. 11. ηχθημεν ab*klmo. αλεξάνδρην abdko. αλεξανδρεινῶ (forsan ὦν) p. παρασιμω f. διοσκοροις bp**. 12. συρρακουσας a. απεμειναμεν? k*. 13. ής (pro εις) m. ρίγιον d. ρηγειον? h*. ήλθομεν (sic vv. 14, 16) k. ήλθον m*. ποτιωλους? p*. 14. εύροντες αδελφοις p. παρ' (pro επ') dm* p. επιμειναντες c. μειναντες l. έπτα rescript. in h. έπτα p. —την abcko. (ηλθομεν εις ρωμην bko). ούτως ηλθομεν εις την ρῶμην p. 15. ακουσαντες οί αδελφοι a. ηλθον p (sic). συναντησιν g. άπαντησιν k. ήμῶν (pro ήμιν) cdgkor. αχρι p. απιου a. ελαβεν p. 16. εισηλθομεν dmp. +την (ante ρωμην) c. —ό έκατον. usque ad στρατοπεδαρχη (επετραπη τω παύλω sequente, δε omisso) p. παραδεδωκεν m. τοις (pro τους) l*. στρατοπεδαρχω g*k?lm. επετραπει f. καθ' rescript. in h. συν τῷ p. φυλαττοντι m. αυτω (pro αυτον) k. στρατιωτι p. 17. μεθ' m. ήμερας (ή rescript.) ο. αυτον (pro τον παυλον) kr. όντας p. ειπεν (pro ελεγε) p. εγω ανδρες αδελφοι cp. πραξας (pro ποιησας) p. ή (sic v. 21) p. εθνεσι b*d*. εθесιν p. δεσμωις h*. εν ίλημ (pro εξ ιεροσολυμων) c. 18. οίτινες? k. +πολλα (post οίτινες) c. ηβουλοντο m. εβουλοντω p. απολυειν d. μηδέμίαν αίτιαν k. μηδέμίαν l. μηδέμίαν op. 19. —των c. Rasura in k inter ιουδ et αιων. +και επικραζοντων αιρε τον εχθρον ήμων (post ιουδαιων) c.

ἡναγκασθῆν k. ἡνεγκασθην p. κατηγορεῖν p. *fin.* + ἀλλ' ἵνα λυτρωσμαι
 την ψυχην μου εκ θανατου c. 20. οὖν p. αἴτιαν k. ἐνεκα d. ἐνεκεν kp.
 ἄλυσιν kp. περικειμ^{αι} (αι *forsan* p. m.) p. 21. ειπαν p. ουδε (*pro* ουτε
prim.) p*, at ου a*. παραγενωμενος h*. -τις k. ελαλησεν mp. -τι l.
 πονηρον περι σου h. 22. ακουσαι παρα σου bdo. -μεν bo. -γαρ a*. αἵρεσ-
 εως p. ἡμιν εστιν km. ὑμιν εστιν p. 23. ηλθον (*pro* ἡκον) kp. εις την
 ξενιαν προς αυτον k. ἐξεθετο a. διαμαρτυρουμενος p. και πειθων (-τε) d.
 πειθων fp. -τα acp. -του *secund.* k. *iw* (ι *mutat.*) o. μωυσεος dhl. μωυσεως
 p. ἐσπερας p. 24. επειθοντω p. ἡπιστουν k. 25. οντες p. ἐν p.
 καλῶς (ω p. m.?) p. ελαλη a, η *mutatum.* ελαλησεν p. ἡσαῖου p. -του
 προφητου a*. ὑμων (*pro* ἡμων) kp. 26. *init.* λεγων f. ειπον (*pro* ειπε)
 abdfghk?lmp. ακουσητε ab*mp. συνειτε p. -και βλεποντες βλεψετε p.
 βλεψητε m. 27. ἡ p. ωσιν αυτων (*pro* ωσι) bdo (ὥσιν d). ὥσι k. ὥσιν
bis p. ἡκουσαν k. τοις οφθαλμοις (*pro* τοις οφθαλμοις) o. ὀφθαλμ. *bis* p.
 εκαμμισαν?b*. εκαμυσαν d. *Rasura inter* εκαμ *et* σαν *in* k (εκαμμῦσαν k**).
 ιδωσιν p. ὀφθαλμοις *et* ὥσιν k. ακουσωσιν mp. συνωσιν p. επιστρεψουσιν p.
 ιασομαι g*1. ιασωμε p. 28. οὖν p. ὑμιν εστω mp. + τουτο (*post* απεσταλη)
 cp. -και do. 29. *Deest versus in* p. εχον m. 30. επεμεινεν ουν (*pro*
 εμεινε δε) c. ενεμεινεν p. -ὁ παυλος cp. ὀλην p. ιδιω kp. εις (*pro* προς)
 am*. *fin.* +ιουδαιους τε και ἑλληνας c. 31. διδασκον d*. -χριστου c.
 -πασης c. *fin.* +αμην c.

SUBSCRIPT: *Nil habent dgklm. Silet c. Hiat e.* πραξεις των αποστο-
 λων p. *In a sequuntur quinque paginæ* πραξεις των ἁγιων αποστολων *com-*
plectentes. τέλος των πραξεων bo (*rubro*). τέλος των πραξεων των ἁγιων
 αποστολων f (*rubro*). *Cum Elzev. h.*

EPISTOLÆ CATHOLICÆ.

S. JACOBI EPISTOLA: επιστολη καθολικη ιακωβου a (*rubro*) c. γραμμα
 προς ἑβραιους ιακωβου ἀδελφοθεου f. ιακωβου καθολικη επιστολη gh. καθολικη
 επιστολη ιακωβου j. επιστολη ιακωβου καθολικη ko. ιακωβου αποστολον
 επιστολη καθολικη l. επιστολη του ἁγιου αποστολου ιακωβου καθολικη m.
Nil habent bd. Hiant in Epist. Cath. ep.

CAP. I. 1. + $\overline{\pi\rho\varsigma}$ (*post* $\theta\bar{\upsilon}$) a. 3. - $\bar{\upsilon}\mu\omega\nu$ a. 5. $\alpha\acute{\iota}\tau\epsilon\iota\tau\omega$ (*sic* v. 6) k. - $\bar{\theta}\bar{\upsilon}$ j. *ουκ* (*pro* $\mu\eta$) dfhjlm. $\omega\nu\epsilon\iota\delta\iota\zeta\omicron\upsilon\tau\omicron\varsigma$ f. $\acute{\omicron}\nu\epsilon\iota\delta\iota\zeta\omicron\upsilon\tau\omicron\varsigma$ k. 6. $\mu\eta\delta\bar{\epsilon}\nu$ ko. + $\acute{\omicron}\tau\iota$ *ληφεται* (*post* *διακρινόμενος prim.*) a. *εοικεν* c. *έοικε* jko. *κλυδони* h*. 7. $\acute{\omicron}$ k. 10. *παρηλευσεται?* m. 11. *εν* (*pro* *συν*) c. -*αυτου prim.* a. *εξεπεσεν* m. -*και tertium* c. *ούτως* acdfghklmo. 12. $\acute{\upsilon}\rho\omicron\mu\epsilon\nu\acute{\epsilon}\iota$ fj. $\acute{\upsilon}\rho\omicron\mu\epsilon\nu\acute{\eta}$ m. $\acute{\omicron}\tau\iota$ k. - $\acute{\omicron}$ *κυριος* a*. 13. $\mu\eta\delta\epsilon\acute{\iota}\varsigma$ k. *πειραζο* ερος d. $\acute{\upsilon}\rho\omicron$ (*pro* *απο*) a. -*του* abedfghijklmo. 14. *ιδίας* k. 15. *Rasura in d inter τι et κτει.* 17. *para* (*pro* *απο*) b*ko. *εστι* (*pro* *ενι*) b*cd. *fin.* +*ουδε* *μεχρι* *ύπονοις* *τινος* *ύποβολη* *αποσκιασμος* c. 18. +*γαρ* (*post* *βουληθεις*) g. *εποιησεν* (*pro* *απεκυσεν*) ac*. +*πρωτους* *και* *τιμιωτατους της* *όρωμενης* *κτισεως* (*ante* *απαρχην*) c. *κτησμάτων* k. 19. +*και* (*ante* *βραδus prim.*) g. 20. *ουκ* *εργαζεται* l*m. 21. *ρύπαρειαν* k. *πραοτητι* k. *fin.* $\eta\mu\omega\nu$ (*pro* $\upsilon\mu\omega\nu$) dfk. 22. - $\delta\epsilon$ k. *νομου* (*pro* *λογου*) c. +*του* (*ante* *λογου*) m. *ακροαται* *μονον* a. *fin.* $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\iota\varsigma$ d. 23. *νομου* (*pro* *λογου*) b**h. *εστιν* m. *ούτως* (*pro* *ούτος*) m. $\acute{\epsilon}\omicron\iota\kappa\epsilon\nu$ jko. *εσωπτρω?* b*. 24. *κατενοησεν* *αυτον* (-*γαρ*) a. *απεληλυθεν* m. *απεληλυθη* k. 25. -*του* j*. *ούτως* (*pro* *ούτος prim.*) g. *γινόμενος* m*. -*ούτος secund.* l. 26. *init.* *ει* *δε* *τις* m. *πιστος* (*pro* *θρησκος*) b*o. +*την* (*ante* *γλωσσαν*) o. $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\nu$ (*pro* $\alpha\upsilon\tau\omicron\nu$ *prim.*) c. *αλλα* bdfgjklo [*non* m]. $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\nu$ (*pro* $\alpha\upsilon\tau\omicron\nu$ *secund.*) k. 27. *init.* *θρησκια* f. *θυσια* (*post* *θρησκεια*) o. -*τω* bedfghijklmo. -*και secund.* g. *επισκεπτεσθε* m**o. *θλιψη* k*. +*και* (*ante* *ασπιλον*) lm?

CAP. II. 1. *εχητε* d. *της* *δοξης του* $\bar{\kappa}\bar{\upsilon}$ $\eta\mu\omega\nu$ $\bar{\iota}\bar{\nu}$ $\chi\bar{\upsilon}$ ac. 2. -*την* c. *Rasura in k ante συναγωγην.* *εισελθοι* (*pro* *εισελθη secund.*) m. $\acute{\epsilon}\nu\epsilon\sigma\theta\eta\tau\iota$ $\rho\acute{\upsilon}\pi\alpha\rho\acute{\alpha}$ k. 3. *init.* *επιβλεψητε* *δε* (-*και*) ac (τε c). *την* *λαμπραν* *εσθητα* ach (*εσθητε* a). -*αυτω* acj. $\acute{\omega}\delta\epsilon$ ak *prim.*, jl *bis*, o *secund.* -*συ* (*ante* *στηθι*) a. *κάθο* *secund.* m. - $\acute{\omega}\delta\epsilon$ *secund.* ac. *επι* (*pro* $\acute{\upsilon}\rho\omicron$) acd. 4. *init.* -*και* ab**ch. *διέκριθηται* d. *Rasura in k inter δι et εκρι.* *εγενεσθαι* o. *διάλογισμῶν* m. 5. *μου* $\alpha\gamma\alpha\pi\eta\tau\omicron\iota$ $\alpha\delta\epsilon\lambda\phi\omicron\iota$ (β , a, a**) a. *μου* $\alpha\delta\epsilon\lambda\phi\omicron\iota$ $\omicron\iota$ $\alpha\gamma\alpha\pi\eta\tau\omicron\iota$ c. -*τουτου* abedfghijklmo. $\omicron\iota\varsigma$ (*pro* $\eta\varsigma$) o. 6. $\eta\tau\omicron\iota\mu\alpha\sigma\alpha\tau\epsilon\alpha\gamma$ h^o. $\eta\tau\omicron\iota\mu\alpha\sigma\alpha\tau\epsilon$ m. *ουχι* ac. $\acute{\upsilon}\pi\lambda\acute{\omicron}\upsilon\sigma\iota\omicron\iota$ (*pro* $\omicron\iota$ *πλουσιοι*) m. 7. *και* (*pro* *ουκ*) c. *κληθεν* ac. $\eta\mu\alpha\varsigma$ (*pro* $\upsilon\mu\alpha\varsigma$) c. 8. *init.* $\omicron\iota$ (*pro* *ει*, O *rubro*) k. $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\nu$ bedfijklmo**, $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon\varsigma$ a (*pro* *σεαυτον*). *ποιητε* k. 9. *ερζάζεσθε* m*. 10. *τον* *νομον* *όλον* m. *πληρωσει* (*pro* *τηρησει*) ac. $\acute{\epsilon}\nu$, $\acute{\epsilon}\nu\acute{\iota}$ (*pro* *εν* *ένι*) m. 11. *μη* *φονευσης* *ειπε* *και* *ου* *μοιχευσεις* a. “*φονευσης pro* *μοιχευσης, et vice versá*” c. *μη* *χεύσης* f. *μοιχευσεις et* *φονευσεις* (*pro* -*ης*) k. $\omicron\iota$ (*pro* *ει*) m. - $\delta\epsilon$ *prim.* ?a. *μοιχευσης* (*pro* -*εις*) ch*. 12. *ούτως bis* acdfghklo, *at prim.* m. *μελλοντας* m. *κρινεσθε* m**. 13. *ανιλεος* b*l**. *ανελεος* cgjkl*mo. *ανηλεος* h. *ανελεως* f. *ελεον bis* bo, *at secund.* b**dfhklm.

—και abedfghjklmo. 14. λεγει c. σχη ac, εχει d*fhl (pro εχη). δυνατε κ.
 —η a*. 15. —δε dm. υπαρχουσι f. υπαρχουσιν m. υπαρχωσιν η (pro και) d.
 λιπομενοι m. εφ' ημερον f. 16. init. και ειπη (—δε) d. της? (pro τις) m*.
 ημων (pro υμων) a. υπεγετε? j. χορτασθητε ο. τα του σωματος επιτηδεια m.
 17. ούτως adfghklmo. απεχη εργα (pro μη εργα εχη) c. εχη εργα abdmο.
 εχει f. κατα αυτην? a*. 18. —εχω m. χωρις (pro εκ prim.) am. —σου secund.
 ac. σοι δειξω acjm. δειξον (pro δειξω) d. —μου secund. ac. την πιστιν μου εκ
 των εργαων μου ο*. 19. —ο lm. εις θς (—ο) ac. εστιν m. +και (ante καλως)
 k. φριττουσι ab*1. φρισσουσιν m. φριττουσιν ο. 20. —των k. 21.
 αβρααμ (sic v. 23) ahjklmo. υμων (pro ημων) k. ανενεγκας (sic) c. αλλ'
 ενεγκας m. ισαακ k. 22. συνηργει usque ad αυτου super rasuram in g.
 +αυτου a, +αυτων αυτου c (post εργαων). 23. επιστευσεν αβρααμ (—δε) a.
 —δε c. δουλος (pro φιλος) ac*. fin; l. 24. ορατε; ούτως (pro τοιουνν οτι)
 a. —τοιουνν cd. +ουκ (ante εξ εργαων) f. 25. κατασκοπους (pro αγγελους) dg.
 +εν (ante ετερα) d. εκβαλουσα k. 26. +του (ante πνς) m. ούτως dfghkl
 mo. —των a. fin. εστιν km.

CAP. III. 1. γινεσθαι c*k. —οτι b*. μεϊζων d. λειψομεθα f. 2. πται-
 σει c. δυναμενος ach. fin. +αυτου k. +και όλων (eras.) ο. 3. init. ιδε
 abedghjk. ειδε lm. —ιδου ο. το στομα (pro τα στοματα) cj. +αυτων (post
 στοματα) b**. fin. μεταμεν f. 4. τηληκαντα? d*. ανεμων σκληρων abch
 mo. πιδαλιου d. ορμη κο. ευθηνουντος c. ιθυνουντος h. βουλοιτο a. 5.
 ούτως c fghklmo, at ωσαύτος d. ολιγον (non iv. 14) k. 6. —ούτως c. —και
 φλογίζουσα usque ad γεनेσεως b*. 7. —τε prim. k. +και (ante ερπετων) c.
 —τε secund. ac. δεδαμασται και δαμαζεται bo. 8. δαμασαι ανθρωπων acm.
 δαμασαι; h. κατασχετον k. θανατηφορου ιου l. 9. το θυ m. καθομοιωσιν
 jm. του θεου c (sic). fin. γεγεννημενους d. 10. κατάρα; j. —ου b*. +αγαπητοι
 (post αδελφοι μου) fg. ούτως fghklmo. 11. όπης k. το πικρον και το γλυκυ
 ac. 12. σύκα hlo. —ούτως c. ούτε μία c, ούδ'εμία hjklo. ου a** marg. άλν-
 κον k. —και m. 13. ειτις (pro τις) fk. πραοτητι k. 14. ταις καρδιαις bjο.
 καυχασθε am. 15. η σοφια αύτη ac. —η k. 17. ειρηνηκη m. —και secund.
 a. 18. —της acdhk. δικαιουνης k.

CAP. IV. 1. +ειρηνη (ante πολεμοι) a*, eras. rubro. +ποθεν (ante μαχαι) acm.
 ημων (pro υμων prim.) m*. 2. και ουκ εχετε (pro ουκ εχετε δε) ab** c f g k l **.
 —δε b* d h j l * mo. αιτεισθε k. αιτειν καλως (pro αιτεισθαι υμας) c. 3. +δε
 (post αιτειτε) dm. αιτειτε (pro αιτεισθε) m. 4. ως (pro ός) ο. εαν (pro αν)
 ac. —ουν acfkl. εστιν (pro καθισταται) l. 5. init. ει (pro η) k. +υμων (post
 φθονον) k. λεγει προς φθονον, h. προς φθονον; j [m cum Elzev.]. fin.

ὑμιν c. 6. -διο λεγει a*. κς (pro ó θς) fl. 7. ὑποταγεται k. κω (pro θω) g. +δε (post αντιστητε) abedglmo (αντιστητε m). εκφενζεται l. 8. ὑμων (pro ὑμιν) a. ἀγιασατε ac. 9. τλαιπορησατε k. γελος k. μετατραπητω a. μετατραπειτω c. μεταστραφειτω j*. καταστραφητω o. εις κατηφειαν ἡ χαρα a. 10. -του ac. fin. ἡμας j. 11. καταλαλητε (pro καταλαλειτε) d. καταλειτε j*. +γαρ (ante καταλαλων) ach. η (pro και prim.) cjo. κρινον dk. φον αυτου κατα rescript. super. ras. in b. νομον (pro νομου prim.) d. κρινης (pro κρινεις) k. ουκετι (pro ουκ) m. 12. +και (+ό j) κριτης (post νομοθετης) abghjmo [non kl]. απωλεσαι f. +δε (post συ) dfjklmo. ό κρινων (-ει) m. κρινης ?g*. fin. ό κρινων τον πλησιον (pro ός κρινεις τον έτερον) ac. 13. άγε (non v. l) k. και (pro η) abc (tacitè) dfghjklmo [cætera cum Elzev. dl]. πορευσωμεθα ab*fghjmo [non c]. ποιησωμεν abfghjkm [c silet]. έναυτον k. εμπορευσωμεθα ab*fghjkm [c silet]. κερδωσωμεν abfghjkm [c silet]. 14. τα (pro το) ac. άριον k. -γαρ prim. c. ἡμων (pro ὑμων) ah. ατμης ?b*. εστε d, εσται fgjkm. -δε ach. +και (post δε) bdfgjkmo. 15. λεγει b*. αν (pro εαν) b. θελη ad. θελει c. θελησει f. ζησομεν edkl. ποιησωμεν abfghjmo [non k]. 16. νυι m. επι (pro εν) ac. αλαζονiais ch*k. ὑμων; j. +ουν ac, +γαρ d (post πασα). 17. ποιειν καλον c.

CAP. V. 1. όλολουζοντες jko. ται (pro ταις) b*. 2. σεσηπεν m. ιμα m. σιτοβρωτα m. 3. ιος k. εστι (pro εσται) g. Rasura in b ante ως. ως πυρ cum sequent. in ko. +ταις (ante εσχатаis) j. 4. -και h. θερησαντων k. 5. +και (ante εθρεψατε) k. ἡμων (pro ὑμων) k. 5, 6. Jungit m σφαγης κατεδικασατε. 7. χυ (pro κυριου) hk. +γαρ (post ιδου) j. αυτον (pro αυτω) cfghkl. -αν djkl. λαβοι c. και τον προϊμον (-ύετον) m. 8. παρρουσια k. +ἡμων (ante ηγγικε) ac. ηγγικεν km. 9. στεναζητε d. στεναξετε m. αδελφοι (+μου d) κατ' αλληλων acdm. κριθητε abedfghjklmo. +ό (ante κριτης) abedfghjklmo. έστηκε a. έστηκεν jko. 10. αδελφοι μου (-μου ach) της κακοπαθειας abedfghjklmo. +εν (ante τω ονοματι) ahl**m. το όνοματι (rasura ante μ) d. όνοματι k. +του (ante κυριου) alm. 11. ὑπομειναντας a. ἡκουσατε k. +του (ante ky) a. ιδετε jkm. πολυεσπλαγχνος acd fg**. εστι bdfghjklm (silet c, εστι tantum o). -ό κυριος abedfghjklmo. οίκτηριμων d. οίκτηριμων k. 12. -δε l. όμνυhte d. ήτω k. ού ού k. εις ὑποκρισιν (pro ὑπο κρισιν) abc (tacitè) dfghjklmo (ὑποκρησιν o). πεσηται m. 13. ψαλετω b*d*mo. 14. προσευξασθωσαν (ξ mutatum) m. αυτω (pro αυτον prim.) m. αληψαντες f. -αυτον secund. a. -του f. 15. προσευχη (pro ευχη) bo. ἡ πεποικώς k. αφεθισονται jm. 16. εξομολογισθαι k. +ουν (ante αλληλοις) acg. τας άμαρτίας ὑμων (pro τα παραπτωματα) acd

(-ύμων d). -πολυ *ad fin. vers. j.* +γαρ (*post πολυ*) d. 17. ήλίας dk? [*non mo*]. όμοιοπαθεις a. όμοιωπαθης o. ια μη βρεξη (-του) c*. +ετι (*ante ενιαντους*) b**. ενιαντους k. εξ *super rasuram* a. 18. -ό k. εδωκεν m. 19. +μον (*post αδελφοι*) abcdmo. +της οδου (*post απο*) dj. -και a*. επι-στρεψητε (-τις) c. επιστρεψει flm. 20. γινωσκετε cm. *fin.* +αμην c.

SUBSCRIPT.: *Nil habent abedfgjkmo.* τελος h. *Hiat l.*

S. PETRI EPISTOLA PRIMA.

[CAP. I. 1—25].

Πετρος ιουδαιοις ταδε πρωτα τεθεσπικε πιστοις f *rubro.* πετρου καθολικη α επιστολη h. πετρου επιστολη πρωτη jkmo.

CAP. I. 1. -χριστου a. +και (*ante ασιας*) c. βύνιας m. 2. -πνευματος k. ρατισμον m. 3. μων a. ελεος αυτου achm. ήμας (*pro ύμας*) abc (*tacitè*) df ghjkmo. δια αναστασεωσ a**. 4. αμηναντον? m*. άμαραντον k. -και αμαραντον o. +τοις (*ante ουρανοις*) ac. *fin.* ύμας abdfghjklmo. 6. όλιγον k. -εστι c. λυπηθεντας dfjk? m. 7. δοκιμον a. πολυτιμοτερον bdjkmo. εύρεθειη a. δοξαν και τιμην acdhlm. +εις (*ante δοξαν*) fgj. 8. ιδοτες b*. ιδοντες jo. +και (*post αγαπατε*) g. 9. ελεος (*pro τελος*) l. 10. -σωτηριας o. εξε-ρευνησαν km. -οί c. ύπερ (*pro περι*) c (*post -οί*). ήμας (*pro ύμας*) aj. 11. η *mutatum in* h. εδηλουτο εν αυτοις το πνα του χυ m. *Rasura in* k *inter pro et μαρτ. μεταταυτα* m. 12. επεκαλυφθη k. ουχ' εαυτοις k. ύμιν (*pro ήμιν*) acdfghjkm. ανηγγελει νυν a. ανηγγελλει c. ανηγγελλη fm. απηγ-γελη g. εξ (*pro απ'*) k. επιθυμουσι k. 13. νηφοντες τελειως hklmo. 14. -ταις m*?. άγνωια k. 16. +ότι (*ante άγιοι*) m. εσσεσθε ad, γινεσθε b**h jkm (*pro γενεσθε*). κάγω k. 18. εκ τη m. πατροπαραδοτου αναστρο-φης am. 19. +τω (*ante τιμω*) m. *Rasura in* b *inter a et μωμων.* 20. -προ b*. εσχατου d. ήμερων (*pro χρονων*) m. *fin.* ήμας k. 21. δι' αυτου πι *et δοντα in* h *super rasur. rescript.* +τον (*ante θεον prim.*) d. πισ-την d*. -ύμων o. 22. ανυποκριτοι k. αγαπωμεν τε (*pro αγαπησατε*) a. 23. αναγενομενοι m. αλλ' m. 24. -ώς *prim.* a. αυτης (*pro ανθρωπου*) a. -αυτου ac. επεσε k. εξεπεσεν m. 25. εις τον *rescript.* in g.

CAP. II. 1. και παντα δολον *bis script. in o**. καταλαλιᾶς m. 2. +και (*ante* αδολον) *adg.* αξιωθητε (*pro* αυξηθητε) m. *fin.* +εις σωτηριαν *abghjmo* [*non k*]. 3. $\overline{\chi\varsigma}$ (*pro* χρηστος) *dfm.* 4. +ὡς (*ante* λιθον) *b***. αποδεδο-
κισμασμενον *k.* αποδεδοκισμενον m. παρα θῶ δε *k.* ελεκτον m. 5. εποι-
κοδομεισθε *bdo.* οικοδομεισθε *k.* θυσιας πνευματικας *cg.* 6. διοτι (*pro*
διο και) *acdfghjklmo.* -και *prim. b.* -τη *k.* ἡ γραφη (-εν) *adh.* ακρογωνι-
αιον *c.* εκλεκτον ακρογωνιαιον m. πιστενον *d**. ἐπ' αυτον *d.* 7. πιστευ-
οσιν m. απιστουσι (*pro* απειθουσι) *a.* λιθος (*pro* λιθος) *c.* απεδωκιμασαν *k.*
-ούτος *usque ad* γωνιας *c.* λιθον (*pro* λιθος) *km.* προσκοματος *dh.* 8.
όσοι (*pro* οἱ) *am.* *fin.* εις ἣν παρεσκευασαν εαυτους ταξιν και ετεθησαν (*pro*
εις ὁ και ετεθησαν) *a.* 9. *init.* ἡμεις m. αγαθον (*pro* θαυμαστον) *c**. 10.
οἱ *bis m.* 11. +του κοσμου τουτου (*post* παρεπιδήμους) *a.* απεχεσθε *c**fh*
*j*o.* 12. *init.* παρακαλω δε και τουτο' την εν τοις εθνεσιν ὑμων αναστροφην
εχειν καλην *a.* εχοντες καλην εν τοις εθνεσιν *bedfghjkl.* καταλαλωσιν *cfgjm.*
αγαθων (*pro* καλων) *d.* +ὑμων (*post* καλων) *a.* εποπτευοντες *ajm.* δοξαζωσι
g. 13. -ουν m. κτησει *a.* κτιση *b**. κτισει ανθρωπινη m. -δια m*
(*habet marg. m***). 14. -μεν *dgklm.* 15. ούτος m* *vel m**.* +ὑμας (*ante*
φιμουν) *bmo* (φημουν *o*). 16. επικαλυμα *d*o.* +του (*ante* θῦ) *f.* *vv.* 16, 17.
θῦ δουλοι παντας τιμησατε *jungit m.* 17. αγαπησατε *ghklm.* 18. ὑπο-
τασμενοι *d**. +ητε (*ante* εν) *a.* δεσποτες *k.* επιεικεσι *f.* -και *secund. m.*
κολιους m. 19. +παρα τω θῶ *aco.* +παρα θωι' εις τουτο γαρ και εκληθητε *j*
(*post* χαρις). συνηδησιν *?g**. αγαθην (*pro* θῦ) *abco.* λυπας τις *a.* 20.
+κακοποιουντες (*ante* κολαφιζομενοι) m*. κολαζομενοι *a.* ὑπομενετε *prim.*
ac, bis mo. +γαρ (*ante* χαρις) *k.* +τω (*ante* θῶ) *acdhkm.* 21. +και (*post*
γαρ) *bfho.* +ὁ (*ante* $\overline{\chi\varsigma}$) *o.* ὑπερ ἡμων, ὑμιν (*pro* ὑπερ ὑμων, ὑμιν) *afhjl, at*
ἡμων ἡμιν *d* [*cum Elzev. ckm*]. ἰν' m. επακολουθησετε *c.* 23. λoidωρου-
μενος *?g**. αντελειδορει *k.* 24. ανηγκεν αυτος m. ηνεγκεν *c.* του ξυλου
k. ού (*v mutatum*) *g.* -αυτου *secund. ab*cdmo.* 25. *Rasura inter H et*
τε in h. ἡτε *km?* πλανομενα *ko.* επεστρεψατε *a.* επιστρεψατε *c.* *fin.*
ἡμων *cd*g*hjlm**.

CAP. III. 1. Ὅμοιως (Ὁ *rubro*) *d.* +και (*post* ὁμοιως) *b.* -και *a.* οἱτινες
(*pro* ειτινες) *ac.* ει και τινες *bmo.* απειθωσι m. κερδηθησονται *b**cdfhklm.*
2. εποπτευοντες *a.* ἄγνην *k.* 3. εκ πλοκης *go.* εν πλοκαις *j* (*pro* εμπλοκης).
4. πραιως *cfm.* -πνευματος *o.* 5. οὕτως *h* [*non dklmo*]. εις (*pro* επι) *acd.*
-τον *bdmo.* *Rasura in k inter ι et διος.* 6. σαῶ *a.* ὑπηκουε m.
ἁβρααμ *ahklmo.* εγεννηθητε *acfkln.* εγεννηθ *o.* πτοουμεναι (*pro* φοβου-
μεναι) *a.* μηδὲμίαν *hjo.* μηδὲμίαν *kl.* 7. γυναικιω *f.* γυναικειω *k.* και

ὡς g. ὡς και *syn super ras. b***. κληρονομοι c. *synκληρονομοις mo.* +ποι-
 κιλῆς (*ante χαριτος ac.* +και (*ante ζωης k.* ζωσης *bflo (rasura in b post w).*
ενκοπτεσθαι c. *εγκοπτεσθαι d jkl.* 8. +παντες (*ante συμπαθεις k.* τα-
 πεινοφρονες (*pro φιλοφρονες*) *acd g j.* 9. +τινα (*post λουδοριαν ac.* λουδο-
 ρειας? *m***. κληρομησητε k. 10. ἡμερας ιδειν *ach.* παυσασθω *bo.* γλωτταν
 ο. -αὐτου *secund. a.* 11. +δε (*ante απο acm.* +το (*ante αγαθον k.* 12.
 -οι *abdfghklmo.* ὡτα k. *In eis m, vix σ p. m. fin.* +του εξολοθρευσαι
 αυτους εκ γης a. 13. κακασων *m.* ζηλωται (*pro μιμηται acd.* 14. οί
 (*pro ει f.* πασχετε *ac.* πασχητε *fkm.* μηδὲ *hklmo.* και ου μη (*pro μηδε*)
ac. 15. *χv (pro θεον ac.* ἁγιασαντες *m.* ἔτοιμοι (*ἔ rubro l.* -δε
secund. abco. -παντι *g***. αἰτουντι k. ὑμιν (*pro ὑμας f.* ἡμιν (*pro ὑμιν c.*
 +αλλα (*ante μετα ac.* πραοτητος *ack.* 16. καταλαλειςθε *ac.* καταλα-
 λουσιν *b**dfh.* καταλουσιν (*sic Jac. iv. 11 j.* -ὑμων ὡς κακοποιων *ac.* την
 εν *χω αγαθην abco.* τη αγαθη εν *χω αναστροφη h.* 17. -θελει *l.* θελοι
abedfghjklmo. 18. ὑπερ (*pro περι k.* +ὑπερ ὑμων *abo,* +ὑπερ ἡμων *c,*
(post ἁμαρτιων). απεθανε (*pro επαθε ak.* επαθεν *m.* ιν' *m.* ὑμας (*pro*
ἡμας abjmo. προσαγαγει *f.* *πρι (pro θεω bo.* -τω (*ante πνευματι abedf*
h jklmo [non g]. 19. τω ἄδη (*pro φυλακη c.* πνευμασιν *m.* 20. ὅτι
(pro ὅτε a. απεξεδεχετο (*pro ἅπαξ εξεδεχετο abedfghjkl (forsan αποξ l)* ο.
ἅπαξ εδεχετο m. ἦν ὀλιγαι k. τουτο εστιν *m.* ὀκτω k. *Rasura in b post*
οκτω. 21. ὁ (*pro ῥ acm.* ὡ αντιτυπον νυν και ἡμας (*ὑμας bo*) σωζει *bdfg*
h jkl o (at ὁ fhjk). ὑμας (*pro ἡμας cm.* -νυν *a.* αποθειςιν *h***. δια *l.* 22.
 εις ουρανον (*sic c.* ουρανους *d.* -αυτω *k, at αυτο m.*

CAP. IV. 1. ὑμων (*pro ἡμων bmo.* ἡμεις (*pro ὑμεις k.* τοιαύτην (*pro*
αυτην d. ὀπλισασθε ο. -εν *acdhl.* +απο (*post πεπαυται b**g.* ἁμαρτιας
 ? *b***. 2. +του (*ante θv a**c.* -εν *b***. 3. ὑμιν (*pro ἡμιν abcho.* -ἡμιν *d.*
παρεληλυθος f. -του βιον *ah.* του βιον ὁ παρεληλυθως χρονος *m.* βουλημα
(pro θελημα ad j. κατειργᾶσθαι *a.* οиноφλυνγαις επιθυμiais *j* l.* κωμαις ? *k***.
*ειδωλοατριας ab**cdfghjklmo.* 4. ἡμων (*pro ὑμων c.* +αυτοις (*ante εις ac.*
ασωτειας m. 5. αποδωσουσιν *h***. κρινουντι (*pro εχοντι κριναι a.* 6. -και
*νεκροις a***. κριθῶσι (*sic c.* ανθρωπον *g.* 7. ηγγικεν *m.* -τας *b*cdjko.*
προσεχας m. 8. διαρκη (*pro εκτενη c.* -ῆ *cdjkl o.* καλυπτει *acho.* 9.
γογγυσμον abd. 10. καθο *c.* αυτον ? *k.* οἰκονομοι *km.* 11. ὡς (*pro ἥς*)
*b*dfjlmo.* χορηγίαν (*pro ἥς χορηγει ὁ θς ac.* εν πασιν ὁ θς δοξαζεται *ac.*
παση m. -ὁ *secund. h.* -εστιν *dkl.* -των αιωνων *achm.* 12. -μη *l***. δοκι-
μασια (pro πυρωσει c. γινωμενη *f.* ὑμων (*pro ὑμιν secund. m.* 13. καθο
abc (tacite) d fghjklmo. παθεσι (*pro παθημασι c.* παθημασιν *m.* 14. *init.*

αλλ' ει και a. -εν l. +τω (ante ονοματι) bgo. κυ (pro χυ) k. το της δοξης και δυναμεως του θυ ονομα και πνευμα ac. +και δυναμεως (post δοξης) gk. -το secund. d. αναπεπανται bdfghko. επαναπανεται c. -κατα μεν αυτους ad fin. vers. acd. βλασφημειτε ο*. 15. init. μη τις γαρ ac. Rasura in b inter π et ασχετω. +η λαιδωρος (post φονευς) m. κακουργος ac. αλλοτριεπισκοπος d. αλλοτριως επισκοπος m. 16. ονοματι (pro μερει) m. 17. -ο edj. ου (pro ο) l*. -του (ante θυ prim.) m* (habet marg.). υμων (pro ημων) cjm. αποιθουντων k. 18. ο prim. k. ο αμαρτωλος και ασεβης a. ασεβεις k. +ο (ante αμαρτωλος) l. 19. -ως d. παρατιθεσθοσαν b*. εαυτων ψυχας m. αυτων (pro εαυτων) abedfghjkl. αγαθοποια a*. αγαθοποιαις b*do.

CAP. V. 1. +ουν (ante τους εν) ο. ουν (pro τους) a. -τους c. παρακαλω εν υμιν ac. ως (pro ο prim.) afj. -του j*. μελλουσης (ο eras.) b. 2. επισκοπεουντες ac. αναγκαστικως l. +κατα θν am, +και κατα θν bo (post εκουσιως). μηδè klmo. μη (pro μηδε) c**. fin. μακροθυμως m. 3. init. μηδè g. μηδè hl. μήδ' kmo. †. αρχηποιμενος d*. στεφανον της δοξης m. 5. οιμοιως m. +δε και οι ac, +δε οι bo, +και οι m (ante νεωτεροι). +τοις (ante πρεσβυτεροις) g. υποταγωμεν (pro υποτασσομενοι) c. εγκοβωσασθε b*. εγκολπωσασθε cf. εγκωμβωσασθε l*. εγκοβωσασθαι m*. 6. -ουν a. ιν' m. ημας? m*. υψωση υμας acd. υψωσει km*o. fin. +εν τω μελλοντι αιωνι (sic) c. 7. επιρρηψαντες m. εις (pro επ') ac. μελλει cfjklmo. υπερ (pro περι) achk. -οτι αυτη μελει περι υμων d. 8. -οτι bdfgjklo. ημων (pro υμων) cd. λεον d. ορνομενος k. ωρνομενος j. ωρνωμενος m. περιερχεται (pro περιπατει) ach. καταπιειν τινα m. καταπιει jkl. καταπιειν ch. καταπηγ? d*. 9. +οτι (post ειδοτες) ac. -τα a*. -υμων a*. αδελφοτητι υμων a**cm. επιτελεισθε a*. 10. υμας (pro ημας) abdfhjklmo. +ζωνν (post αιωνιον) a*. -ιησου ac. ολιγα ac. ολιγον (sic v. 12) k. καταρτισει d. -υμας a. στηρηξαι h*. στηριζει (j**), σθενωσει, θεμελιωσει b*dfjklmo. 11. το κρατος και η δοξα ac*m. -και το j l. 12. ημιν (pro υμιν) f. αδελφου του πιστου ac*. αλη η (sic) b*. στητε j. εστηκατε ο. 13. -η l*. ρωμη (pro βαβυλωνι) c. βαβυλωνη f. 14. αγω (pro αγαπης) d.

SUBSCRIPT.: Nil habent abedgklmo. εγραφη (εγγραφη h) απο ρωμης f rubro h. +στιχοι cλβ h. η πρωτη πετρου επιστολη εγραφη απο ρωμης j rubro.

S. PETRI EPISTOLA SECUNDA.

[CAP. I. 1—II. 2].

Δευτερα ταυτα παλιν θεοκηρυκων οχ' αριστον' Πετρου καθολικη β' f. πετρου β̄ καθολικη επιστολη h. Πετρου επιστολη δευτερα j l m o (δευτερη ο). επιστολη πετρου δευτερα k.

CAP. I. 1. σιμων a* c l m. λαχουση ο. - του k. - ἡμων *secund. abc (tacitè) dfghjklmo. ιϛ̄ χϛ̄* *charis rescript. in l.* 2. - του θεου και ac. εν επιγνωσει του κυ και θϛ̄ ἡμων (-ιησου) j. του κυ ἡμων ιϛ̄ χϛ̄ ac. + χϛ̄ (*ante ιϛ̄*) dg**. [ko *cum Elzev.*] 3. + τα (*ante παντα*) c. ὑμιν (*pro ἡμιν*) k. αυτου δυναμεως a. ιδια δοξη και αρετη ac. - δια *secund. acl. [m cum Elzev.]* 4. δι' ὃν (*pro ὧν*) j. τα τιμια και μεγαιστα ἡμιν ac. τα τιμια ἡμιν και μεγαιστα bdfghjkl o. και τιμια ἡμιν m. ενταλματα (*pro επαγγελματα*) j. δια τουτω m. - θειας ο* (*habet marg. p. m.*). - εν *secund. j.* της εν τω κοσμω επιθυμιας και φθορας ac. 5. δε τουτο acdh. - πασαν ac. παρεισενεγκοντες a. επιχωρηγησατε f. 6. εγκρατειαν (γk *mutatum*) b. [7. φιλαδελφίαν omnes]. 8. + εν (*ante ὑμιν*) k. 9. μυωπαζων *pro* μυωταζων c (*sic*). - αὐτου a. ἀμαρτηματων d. 10. + ινα δια των καλων εργων (*post σπουδασατε*) ac. βαιβαιαν m. ποιηθε a, ποιεισθε c (*pro* ποιεισθαι). 11. οὕτως b* c f g k l m o [non h]. χορηγηθησεται ο. - ἡ b*. + ἡ (*post εισοδος*) bg. - και σωτηρος ak. 12. αει ὑμας bdfghjklmo [non k]. ὑπομιμνησκειν ὑμας αει ac. 13. εφοσον fjh. εν τω σκηνωματι τουτω ο. 14. ταχεινη c. σωματος (*pro σκηνωματος*) bo. 15. σπουδασατε c. σπουδαζω m. - και a. ἐκαστωτε km. + ταυτα και (*ante μετα*) ac. 16. - ἐξακολουθησαντες ο. ἐξακολουθησαντες d. ἡμιν (*pro ὑμιν*) c. εγνωρισα εν (*pro* εγνωρισαμεν) m. + τε (*post δυναμιν*) m. εσοπται m. 17. + του (*ante θϛ̄*) ac. + και (*ante πρ̄ς*) bo. ενεχθησης h*. εν ὧ (*pro eis ὃν*) al. - εγω al. ηνδοκσα? m. 18. ηκουσαμεν k. ἐνεχθήσαν f. 19. εχωμεν d. ἕωσοῦ g. + ἡ (*ante ἡμερα*) m. διαναγασει a. φωσφορος k. ἕωσφορος a. ανατειλει am*. 20. γραφη προφητειας a. γραφεισα (*pro* γραφης) j. 21. ἡνεχθη k. προφητεια ποτε acm. αλλα gj. απο (*pro* οἱ ἅγιοι) a. - οἱ bdfghjklmo.

CAP. II. 1. + εκεινω (*post λαω*) a. + τε (*post επαγοντες*) j*. αυτοις am, ε̄αυτους ο (*pro* ε̄αυτοις). ταχεινη c. 2. αυτω (*pro* αυτων) ο. ασελγειαις (*pro* απωλειαις) abedfghjklmo. ᾱς (*pro* ούς) h. λασμηθησεται (β̄ *eras.*) a.

3. ὑμας λογοις a. εμπορευσονται ὑμας m. ου καταργη m. νυσταξει h j k l m o.
 4. παρεδωκε k. τηρουμενους a c d f g h j k l m n o (n ut videtur). 5. αρχεου b*.
 αλλα g j l. δικαιωσυνης g*. εφυλαξεν k m n. κατακλισμον? h*. ασεβων κατα-
 κλισμον κοσμω k. κοσμου κατα (pro κοσμω) a. 6. ασεβεσι (pro ασεβειν)
 a. 8. βλεματι k*. 9. οιδε k m? οιδεν n. πειρασμων ρυσασθαι m. πει-
 ρασμων a h. 10. οπισω k. πορευομενους εν επιθυμια μiasμου k. επιθυμiais
 a. μiasμον πορνευομενους m. 10, 11. *Jungunt* d j βλασφημουντες οπου.
 11. ισχυει j m. — παρα κυριω a d. 12. γεγεννημενα (γεννημενα m, γεγεννημενα
 d h) φυσικα a d h m. γεγεννημενα b c f g j k l n o (n ut videtur). ει (pro eis) k.
 αλωσιν h. αλοσιν n. βλασφημουντας m. *In j rasura inter* καταφθαρ et
 σονται. 13. — *en secund.* a. κατευωχουμενοι ὑμων c. συνεωχουμενοι m.
 + εν (ante ὑμιν) a. 14. οφθαλμους k. μεσθους m. ακαταπαυστου b k [non o].
 — και ακαταπαυστους αμαρτίας d. γεγυμνασμενην καρδιαν a*. πλεονεξιας
 c d g h k l m n o. 15. — *την* a b c d e f g h j k l m n o. οδω k. βααλ m. ηγαπησεν k.
 ηγεπησεν? m. 16. ελεγχον c. ειχεν? b*. + ο (post αφωνον) c. + τε (post
 εκωλυσε) a. 17. εισιν d. + και (ante νεφελαι) j**. και ομιχλη (pro νεφελαι)
 m. λελαπος n. ελανομενη m. ο k. αιωνας d. 18. φθεγξαμενοι? l*.
εν επιθυμiais k. — *en secund.* b c (*tacitè*) f g j k l m n. ασελγειας (pro εν ασελγει-
 αις) a d h o. ολιγον (pro οντως) a, at οντας k. 19. επαγγελομενοι k. δεδη-
 λωται? o*. 20. *init.* οί (pro ει) a c. μυασματα f. + ἡμων (post κῦ) a d f, at
 (post σωτηρος) g. του σρς και κῦ o. — και σωτηρος f. — δε a*. γεγρονε (— αυ-
 τοις) o. 21. κρειττων n. ἦν k. αυτοις ην m. επιγνωκεναι n. + εις τα
 οπισω (ante επιστρεψαι) a, (post επιστρεψαι) j. απο (pro εκ) a. παρα-
 δοθησης k*. παραδοθησεις n. 22. — αληθους k. τον ιδιον εμετον (non
 εξεραμα) a. εξερεμα? (cf. v. 15) m. κυλισμον a.

CAP. III. 1. ἥδη k. + την (ante επιστολην) b c o. 2. ὑμων (pro ἡμων)
 b c d e f g h l m n o [non k]. 3. *init.* τουτον h* o*. ελευσομαι m. εσχατων a d
 h k l. εμπεκται n. επιθυμιας αυτων b c d e f g h j k l m* n o. — αυτων a*. 4. αυτων
 (pro αυτου) c. ἀφῆς h. + ἡμων (post πρες) a. ούτως c f k l n o [non h m].
 απαρχης m. 5. ἦσαν k. εμπαλαι m?. — δι' h k. συνεστωτα h. *fin.* το του
 θῦ λογιον o. 6. ὄν (pro ὦν) m. κατακλησθεις m. 7. *init.* εἰ (€ rubro) l.
 οἶδε m. αυτου a** b c d e f g h j k l m n o. εισιν m. τυρουμενοι k. ασεβων *dubium*
in c. ασεβων a. 8. τουτω (pro τουτο) c, at ἐν δε τουτω g m. — παρα a*.
 9. βραδυνη c n*. — ο h j n. ὑμας (pro ἡμας) m, at δι' ἡμας a, ἐφ' ὑμας c (pro eis
 ἡμας). απωλεσθαι f k. 10. ἡξει n. — ἡ k l. ἦν (pro κῦ) m. — εν νυκτι k.
 — οἱ a d h j k l m. + μεν (post ουρανοι) d j. + ἡ (ante γη) m. — εργα a. καταησεται
 m. 11. — ουν παντων a. ἀπαντων g. + ούτως (ante λυομενων) a m. ὑμας

ὑπαρχειν d. ἡμας (pro ὑμας) cjk*?. 12. +τους (ante προσδοκωντας) m. κῦ (pro θεου) d. +οἱ (ante ουρανοι) dk. -και στοιχεια καυσουμενα τηκεται a. 13. αυτου επαγγελμα f. προσδοκωμεν αυτου k. ενοικει a. 14. δι' ὃ n pass. αμωμοι d. -αυτω ej. εὔρεθεντες k* (at -ηναι videtur esse p. m.). 15. ἡγισ-
θαι dkm. -και secund. j. αδελφος ἡμων ao (ὑμων o primò). δοθειςαν αυτω
abdmo (δοθησαν d*). 16. αυτοις (pro αυταις) l. αἰς (pro οἰς) adjm [non
hklno]. εισι (pro εστι) cdhl. αστηρηκτοι h*. στρεβλωσουσιν d. 17.
-αγαπητοι a. γινωσκοντες m. φυλασσεσθαι d*. φυλασσεσθε g. στηργμου
d. 18. αυξανοιτε bo. αυξανητε c?h. -δε a. +τον (post χαριτι) a*. πιστει
(pro γνωσει) m. +και θῦ πρς (post χυ) a. ᾧ (pro αυτω) a. -και (ante νυν) n.
ἡμερας a. -αμην o.

SUBSCRIPT.: Nil habent abedfglmo. τελος hk. επιστολη πετρου β' n.

S. JOHANNIS EPISTOLA PRIMA.

[CAP. I. I—IO].

Βροντης υἱος ιωαννης ταδε χριστιανοισιν f. καθολικη ᾱ επιστολη ιωαννου h.
ιωαννου επιστολη πρωτη jlmno. επιστολη ιωαννου πρωτη k. ἰω του αποστο-
λου και ευαγγελιστου επιστολη ᾱ. n.

CAP. I. 1. ἦν kn. ἀπαρχης (sic II. 7 bis, 13, 14, 24 bis, III. 8, 11) hm
(non m in II. 7, 14). ἐωρακαμεν k. ὀφθαλμοις k. ἃ (pro ὃ quart.) n.
ἐψηλαφησαν k. ἐψηλαφισαν m**. 2. απαγγελομεν a*. ἡτις k. ἐφαρε-
ρωθη secund. h*. 3. +και (ante απαγγελλομεν) k. -δε a*. -μετα (ante
του υἱου) m. 4. ἡμων (pro ὑμων) bfgghklmno [non c]. 5. εστιν αὕτη acfg
hklmn. αγγελια edfghjkl. απαγγελλομεν a. αναγγελομεν d. -ὃ k. ουκ
εστιν εν αυτω m. οὐδὲμία jklo. 6. ειπομεν o. εχωμεν f. περιπατουμεν c.
-ψευδομεθα usque ad περιπατωμεν v. 7, m. 7. ὃ (pro ὡς) m. -χριστου a.
καθαρισει bo. ὑμας (pro ἡμας) a. 8. ε (pro εν) b*. -ἡ l. αληθει n*.
+του θῦ (post αληθεια) a. εν ἡμιν ουκ εστιν adjm*. 9. +δε (post εν) c.
-και prim. m. +ἡμων aj, +πασας j* (post ἁμαρτίας secund.). καθαρηση d.
10. οὐχ' klno. ψεῦστην n. ποιουμεν (sic) c. εν ἡμιν ουκ εστι a.

CAP. II. 1. ἁμαρτανητε α. 2. + ἡμετερων (*ante ἁμαρτιων*) d. -δε g. του κοσμου ολου m. 4. + ὅτι (*ante εγνωκα*) aj. ὁ λεγων ὅτι εγνω ὁ λεγων ὅτι εγνωκα d. εστιν (*pro εστι*) m. αυτω (*pro τουτω*) g. -ἡ ο. 5. τηρει c. τηρηση j. ἡ αγαπη του θῦ εν τουτω m. 6. ὀφειλει k. -οὕτως d. οὕτω gj. 7. -αδελφοι j (*rubro tantum a, init. peric.*). αγαπητοι (*pro αδελφοι*) d. + ὁ εστιν αληθες εν αυτω (*post ὑμιν*) m*. αλλα c. εχετε a*k. ἡκουσατε (*sic vv. 18, 24 bis*) k. -απ' αρχης *secund.* dj. 8. ὅτι (*pro ὁ*) l. ἡμιν (*pro ὑμιν secund.*) cm. ἡδη k. 9. *Deest hic versus et v. 10 usque ad μενει in j.* ἀρτι k. 10. ουκ εστιν εν αυτω j. 11. μισον m. εστιν m. εἶδε (*pro οιδε*) h. ποῦ lmn, alii. ὀφθ. (*sic v. 16*) k. 12. αφεονται n. ὑμων (*pro ὑμιν secund.*) ac?jkm. ναί (*pro αἰ*) o. 13. ἀπ' k. νικηκατε m*. νενηκηκατε o*. εγραψα (*pro γραφω tert.*) ajo. 15. μὴδὲ hklmno. -τω lm. *Transfert m ουκ εστιν ad fin. vers. θῦ (pro πατρος) d.* 16. τῷ (*pro το*) hn. -τω a. -ἡ επιθυμια της σαρκος και ο. αλαζονια bh*n. αλαζωνια k. *fin. εστιν mn.* 18. εστιν (*pro εστι*) fm. αντιχρηστοι d*m. 19. ηλθον (*pro εξηλθον*) c. ἡσαν bis k. οὐκ k. ει γαρ εξ ἡμων ησαν a. φανερωθη a. εισιν (-παντες a) an. 20. χαρισματα (*pro χρισμα*) j. 21. ἔγρα m. *fin. εστιν mn.* 22. ψεῦστος (*cf. I. 10*) n. οησους m*. αντιχρηστος m. -ὁ αρνουμενος τον πρα και τον υιον πας a. 23. *fin.* + ὁ ὁμολογων τον υιον και τον πρα εχει ab**j [*cum Elzev. dfg hklmno*]. 24. -ουν a. + και (*ante εαν*) c. +δε (*post εαν*) g. πνι (*pro πρι*) m. εν τω πρι και εν τω υιω ch. 25. ὑμιν m*. -την *prim. bo.* 26. πλανοντων a*fjkmno*. 27. χρίσμα bis n. μενετω (*pro μενει*) ad*. μεντω εν ὑμιν d*. μενετω εν ὑμιν m. χριαν n. διδασκει (*pro -σκη*) edfm*n. -αλλ' ὡς *usque ad ὑμας ο.* αυτου (*pro αυτο*) k. διδασκη (*pro -σκει*) k. μενετε (*pro μενείτε*) ad. 28. -και νυν τεκνια μενετε εν αυτω am. +μου (*post τεκνια*) bl. ἰν' j. ὅτ' ἂν n. εαν (*pro ὅταν*) d. σχωμεν παρησιαν d. εχομεν n. ενσχυθωμεν m. παρ' (*pro απ'*) a. 29. ιδητε b*fgmno. οιδατε c. ἡδητε (*sic*) j. εστιν m. + και (*ante πας*) ad. -την a. γεγενηται ajklm.

CAP. III. 1. ἐδωκεν cd. ὑμιν (*pro ἡμιν*) m*. + και εσμεν (*post κληθωμεν*) a. διατουτο (*sic 3 Johan. 10*) hklmn alii. ὑμας (*pro ἡμας*) b*fgklmno. εγνω a*, εγνωκεν? b*, *vel εγνωτε cum ο (pro εγνω).* 2. θῦ τεκνα m. εσωμεθα *prim. f.* οἶδαμεν kn. αυτου (*pro αυτω*) l. οψωμεθα b*fm. ὀψομεθα k. *fin. εστιν (sic vv. 3, 5, 7, 15) m.* 3. εν (*pro επ'*) m. αυτον (*pro ἑαυτον*) m*o. ἄγνος (*at ἀγνίζει*) k. 4. -την *prim. m.* 5. ἀρη m. *fin. εστιν n.* 6. οὐχ' bis kln. + και (*ante πας secund.*) h. εγνω ag. 7. *fin. εστι bo.* 8. *init. ὁ δε ποιων k.* 9. γεγενημενος jo. + το (*ante σπερμα*) c. δυνατε b*.

+τι (*post* ὅτι *secund.*) m. γεγενηται jo. 10. +την (*ante* δικαιοσυνην) c f g k m. ἀδελφον a. 11. επαγγελια an. ἡκουσατε k. 12. καθὼς m. καην n*. 13. θαυμαζητε b*dm** (-ται m*). -μου dm. ἡμας (*pro* ὑμας) j. 14. *init.* ὑμεῖς o. +δε (*ante* μη) l. +αυτου (*ante* μενει) acm. μενεῖ d. 15. -pas *prim.* c. ἀδελφον d. εστιν m. +ουκ (*ante* οἰδατε) m [*non interrogativè*]. εαυτω abdfghijklno (αὐτω m). 16. εγνωμεν c. αγα m. τεθεικεν την ψυχῇν αὐτου m (γαβ, m**). -αυτου n. εθηκεν n. ὀφειλομεν k. τας ψυχας ὑπερ των αδελφων c. 17. εχει dfk. θεωρει a*ch*km. μενεῖ dfj. 18. -μον ad. μὴδὲ kl mno. +τη (*ante* γλωσση) abefghijklmo [*non* n]. γλωσσει n. +εν (*ante* εργω) abghklmo [*non* n]. 19. ἀλλ' εκ τουτου a. -και *prim.* d. γνωσομεθα aj. πεισωμεν ah. 20. ἡ καρδια καταγινωσκη ἡμων b. καταγινωσκει fkn. -ὅτι *secund.* d. -εστιν k. γινωσκη (*pro* γινωσκει) m. 21. μων (*pro* ἡμων *prim.*) c. καταγινωσκει cfk. 22. αν (*pro* εαν) am. λαβ-βανομεν h. λαμβανωμεν km. απ' (*pro* παρ') a. 23. πιστενωμεν afl. πιστενομεν c. -τω ονοματι, at τω υἱω et χριστω d. -ἡμιν bedfghijkl o. 24. -και *tert.* egh. εν ἡμιν μενει c. *fin.* εδωκεν ἡμιν abdm o. δεδωκεν f.

CAP. IV. 1. αγαπητοι μη *in* d* *ante* εκ του πνος cap. III, v. 24 p. m : βα, d**. πιστευητε b*mo. εστι m, at *rasura in a inter e et στιν.* ἐξεληλυθεισαν l. 2. γινωσκομεν a. γινωσκεται bedfghjklmo. *fin.* εστιν (*sic* vv. 3 *prim.*, 16, 17) m. οὐκ' ο** *super* εστι, at *incipit* v. 3 και τουτο. 3. -τον bedghl. -χριστον a. -εκ k. -το df. κος (*pro* κοσμῳ) m. ἡδη k. 4. τεκνα cm. ἡ k. 5. *Rasura in k ante* εἰσι. εἰσιν m. +και (*ante* δια) a. διατοῦτο lm. λαλουσιν m. 6. αληθειας eras. *ante* πλανης *in* a. 7. γεγενηται j l*. 8. -ὁ μη αγαπων ουκ εγνω τον θν d. ἐκ ἔγνωκε (*pro* εγνω) m. 10. ἡγαπησαμεν k. +πρωτος (*post* αυτος) f : cf v. 19. ἡγαπησεν (*sic* vv. 11, 19) k. ἰλασμον k. 11. ὁ θς οὕτως a. ηγαπησεν ἡμας ὁ θς o. ὀφειλομεν k. 12. *fin.* εν ἡμιν τετελειωμενη εστιν am. 13. εδωκεν c. 15. εαν (*pro* αν) ak. *fin.* και αυτος και εν αυτω (*pro* και αυτος εν τῳ θῳ) a, και *posteriore rubro eraso.* -και αυτος εν τῳ θῳ (*deest* v. 16) o. 16. -και ὁ θς εν αυτῳ a*. *fin.* +μενει b*fgjklm. 17. τετελειται f. εχομεν cf. εν τουτω τω κοσμῳ a. 18. ἡ αγαπη ἡ τελεια m. 19. +ουν (*post* ἡμεῖς) gkm. τον θν (*pro* αυτον) acd. πρωτον a. 20. *init.* +αγαπητοι f. αγαπα (*pro* αγαπω) c. μισει cdfghlm. -αυτου *secund.* m. ἐωρακεν ου (*pro* ἐωρακε πως) a. ἐωρακεν bis k*. δυνατε k.

CAP. V. 1. ὁ χς εστιν bo (εστι o). γεγενηται d*jk*lm*. +αυτον (*post* γεννησαντα) a. το (*pro* τον *secund.*) m. 2. ποιωμεν (*pro* τηρωμεν) adg. τηρουμεν m*o (*sic* v. 3 o*). 3. -αι f. 4. γεγενημερον jlo. ὑμων (*pro*

ἡμῶν) bklo. 5. +δε (post τις) ac. —εστιν (prim.) j**.

6. αἷματος b. +και πνς (post αἵματος) a. —ὁ secund. acdghjklmo. αλλα και (pro αλλ') bo. +εν (ante τω αἵματι) jk. αλλ' εν τω αἵματι και εν τω ὕδατι m*.

7. init. +οἱ (ante τρεις prim.) a. 7, 8. Desunt omnia ab εν τῷ ουρανῷ v. 7, usque ad εν τη γῇ v. 8 in abedfghjklm (hiat n) o. 8. —και (ante το ὕδωρ) a. 9. init. εις (pro ει) o. λαμβανωμεν h*k*. μειζω g*. αὐτή (pro αὐτη) o. fin. αὐτου (ou mutatum) k.

10. +του θυ (post μαρτυριαν prim.) b**d. αυτω (pro εαυτω) dfgjkl. νίω (pro θεω) b**cdk. ουκ επιστευσεν (pro ου πεπιστευκεν) d. μεμαρτυρηκε (—ὁ θς) dj.

11. δεδωκεν al. ὁ θς ἡμιν hm. 12. +του θυ (post υἱον prim.) a. +και (post εχει prim.) a. —την prim. k. +αιωνιον (post ζωνν prim.) k. τον υἱον (pro την ζωνν secund.) m.

13. —του υἱου prim. j. τοῦ θυ τοῦ υἱου ἱνα (αβγ m**, cf. III. 16) m. —ινα ειδητε ad fin. vers. c. αιωνιον εχετε abd (—ειον ?d*) fghjkl.

14. —τι m. αἰτωμεθα (non v. 15) k. του θυ (pro αυτου) b**.

15. ακουη g. εαν (pro αν) acdfghkl. τωμεθα a. αἰτηματα et ἡτηκαμεν k.

16. την (pro μη prim.) d. αἰτησει k. —αυτω a. τω ἁμαρτανοντι a. ἁμαρτανουσιν o. εστιν ἁμαρτια usque ad εκεινης super rasur. in b. εστιν ἁμαρ[τιαν k**] k. +τις (ante ερωτηση) d.

17. εστιν prim. fm. εστι και (pro εστιν και) c sic. 18. γεγεννημενος j*.

19. +δε (post οιδαμεν) c. —του a*. επι (pro εν) m. 20. init. και οιδαμεν ad. —δε adj. εδωκεν ac [non m]. ἐξουσιαν eras. ante διανοιαν in j. γινωσκουμεν cg*.

+θυ (post αληθινον) ad. —εν prim. o. αληθηνω ?k*. —εν τῷ secund. a**.

χῦl. —ἡ bdjo. +ἡ (ante αιωνιος) cdfghklm. fin. και ζωη ἡ αιωνιος ab**.

21. φυλαξετε d. αυτους a*. εαυτα cm. —αμην d.

SUBSCRIPT.: Nil habent abedgklmo. απο εφесου f. τέλος της ᾱ ιωαν. επιστ. ἡτις εγραφη απο εφесου j rubro. τέλος. στ^x σολ. h.

S. JOHANNIS EPISTOLA SECUNDA.

Θειος ιωαννης ταδε δευτερα τοις προτεροισιν f rubro. ιωαννου καθολικη επιστολη δευτεραh. επιστολη ιωαννου δευτεραk. ιωαννου επιστολη καθολικη β' l. ιωαννου επιστολη κα [hiat] m. ιω επιστολη, δευτερη o.

VERS. 1. -'Ο j (*abscissum*). +τη (*post εκλεκτη*) m. κυρια (*nomen proprium*; sic v. 5) jk. -εν b*. 2. ούσαν (*pro μενουσαν*) d. ὑμιν (*pro ἡμιν*) c j. ὑμων (*pro ἡμων*) acj. εστιν (*pro εσται*) m. 3. ἡμων g*kl [*non c*]. χαρᾶ (*pro χαῖρις*) o. απο (*pro παρα prim.*) c. θῦ και πατρος l. -παρα *secund.* f. χῦ ἰω (-κυ) d. αυτου (*pro του πατρος*) f. vv. 3, 4. -και αγαπη *usque ad* εν αληθεια j. 4. εχαρη a. -λιαν o. περιπατουντα l. *Rasura ante* καθως *in* a. ελαβωμεν f. 5. οὐχὼς j. καινην γραφον (*γραφω d**) σοι dm. γραφω c *tacitè*. αλλ' acjo. ἦν *mutat. in* b. εχομεν ab*chjkl**o. ηχομεν f. απαρχης (*sic v. 6*) ahm. 6. κατὰς o*. εντολη *super rasur. in* b. ἡ εντολη εστιν m. +ινα (*ante καθως, etiam ante εν*) m. οικουσατε a. ἡκουσατε k. περιπατετε o. 7. ἐξηλθον (*pro εισηλθον*) d. +ει τις ουκ ὁμολογει ἰω χν εν σαρκι (*ante οὗτος*) g. -ὁ *secund.* k. αντιχρηστος m. 8. απολεσητε dfj [*non m*]. ειργασασθε dfj. +καλα (*ante αλλα*) f. απολαβητε dfj. απολαβομεν k. 9. παραμενων (*pro μενων prim.*) o. θῦ (*pro χῦ prim.*) k. -θῦ ουκ εχει' ὁ μενων εν τη διδαχῇ του χῦ a*b*o. +δε (*ante μενων secundum*) h. μενον *secund.* m. και τον υιον και πρα m. *fin.* ουκ εχει o, cf. 1 Jo. IV. 2. 10. την διδαχην ταυτην m. οικιαν (o *mutat.*) m. *fin.* λεγητε d. λεγεται k*. 11. λεγων γαρ m. -αυτω kl. 12. εχω o. γραφειν ὑμιν hjo. γραψαι g. εβουληθην abghlmo. -αλλα d. αλλ' ahjm. +γαρ (*post ελπιζω*) d. γενεσθαι (*pro ελθειν*) d. χαρις? (*pro χαρα*) l*. ὑμων (*pro ἡμων*) c. 13. εκλετης k. -αμην d.

SUBSCRIPT.: *Nil habent abcd fgjklmo.* τέλος' στ^x λ. h.

S. JOHANNIS EPISTOLA TERTIA.

Αλλα παλιν τριτα ταυτα περικλυτος ιωαννης f. ιωαννου τριτη επιστολη h. επιστολη τριτη ιωαννου καθολικη k. ιωαννου επιστολη καθολικη γ' l. ιωαννου καθολικη τριτη m. επιστολη ιωαννου καθολικη γ' o.

VERS. 1. Γ[αιω *abscissum*] j. αγαῖω m. 3. εχαριν k. -γαρ d. 4. ταυτης (*pro τουτων*) d. χαραν ταυτης ουκ εχω m. τα εμα τεκνα ακουω d.

5. -εις *secund.* d. 7. -αυτου ac (*tacitè*) dfhjkl [*non bo*]. παρα (*pro απο*) d. 8. γινομεθα c. γενομεθα f*. 9. +αν (*post εγραψα*) d. 10. διατοῦτο klm. ἐλθω k. ποιη d*. επεδεχεται m. βολομενους a. -εκ bh. 11. -δε bedfgjkl. 12. -και οιδατε a. οιδαμεν b**ch. οιδας dg. αληθης ἐστιν ἡ μαρτυρια ἡμων (ἡμων *rescript.*) m. 13. γραφαι σοι (*pro γραφειν*) m. οὐ k. μελλανος g*. γραφαι σοι d. *fin.* γραφειν m. 14. ἐλπίζω k. σε ιδειν m. 15. ειρηνην a. αδελφοι (*pro φιλοι*) dm. κατονομα gh.

SUBSCRIPT.: τέλος h, *cæteri nil.*

S. JUDÆ EPISTOLA.

Αλλος αδελφοθεος ταδ' ιουδας ευσεβεεσσιν f. ιουδα καθολικη επιστολη ho. επιστολη ιουδα αδελφου ιακωβου k. ιουδα επιστολη καθολικη lm. *Hiat j in hac epistolâ.*

VERS. 1. ιουδας m. $\overline{\chi\upsilon}$ $\overline{\iota\upsilon}$ bedklo. 2. πληθυνθειη (*η prim. mutat.*) g. 3. +ὑμων (*ante σωτηριας*) m. ω *in* επαγωνιζεσθαι eras. *in* g. παραδοθηση ?g*. 4. $\overline{\alpha\upsilon\omicron\iota}$ *bis script.* a*. -theon b*do [*non hklm*]. 5. ἡμας (*pro ὑμας prim.*) ak. -ὑμας *secund.* cd. αἰγυπτου k. τοδεύτερον h. 6. δε (*pro τε*) f. αλλ' ahkm. οἰκητηριον k. 7. ὅμοιον k. εκπορνευσασαι τροπον k. ὀπισω k. αιωνιον, ho. 8. μαινουσιν k. δοξας (*a mutat.*) l. 9. μωῦσες d. ετολημυσεν a. ὑπενεγκειν bco. επιτιμησοισαι $\overline{\kappa\varsigma}$ d. [*επιτιμήσαι hklo alii: Elzev. malè*]. 10. -όσα *prim.* k. -ζωα c. 11. απολογια (*pro αντιλογια*) h. 12. ὁ φοβος (*pro φοβως*) k. ποιμενοντες f. παραφερομεναι abedfgbho. φερομεναι k. φθινοπορινα acd*k. φθινοπωρινα o. +και (*ante εκριζωθεντα*) bko. 13. -θαλασσης c. αστεραις a. πλανητε f. πλανῖται l. εις αιωνας a. -τον acdfhk. 14. ἀγiais μυριασιν abedfgbkhlo (ἀγiais ac, μυριάσιν k). 15. ελεγξαι abdfgkhlo. -αυτων *prim.* b*do. ὦ (*pro ὧν prim.*) a. ἡσεβησαν k. 16. γογγισται k. ἐαυτων (*pro αυτων prim.*) acdfghl (ἐαυτων a). ὑπερογγα ?k. 18. ἐπ' εσχατων των χρονων g. τους (*pro τας*) c. επιθυμιας ἐαυτων f. 19. -ἐαυτους ac (*tacitè*) fhkl [*non do*]. 20. εποικοδομουντες ἐαυτους τη ἀγιωτατη ὑμων πιστει d. επικοδομουντες k. ἀγίω· k. 22.

ελεητε?ο*. 23. —εν φοβω d. —του acghkl. ἀρπαζοντες k. +οὓς δε ελεγχεται εν φοβω (ante μισουντες) k. εσπιλομενον g. 24. αυτους (pro υ̐μας) abc (tacitè) ghlo. +και ασπιλους (post απταιστους) k. κατ' ἐνωπιον lo. —αμωμους k. 25. θῶ σοφω ο. +δια ιϛ χυ του κυ η̐μων (ante δοξα) k. —και prim. et tert. k. μεγαλοσυνη ak. —και secund. c. +προ παντος του αιωνος (post εξουσια) d.

SUBSCRIPT.: *Nil habent abedgklo.* τέλος h. τέλος συν θῶ ἀγίω των πραξεων και των επιστολων των ἀγίων αποστολων ὧν και του ιουδα τετελειωται δια στιχων ξή. αμην. f rubro.

SANCTI PAULI EPISTOLÆ. AD ROMANOS.

[CAP. I. 1—28.]

Προς ῥωμαίους επιστολη h. προς ῥωμαίους παυλου επιστολη k. επιστολη παυλου προς ῥωμαίους l. παυλου αποστολου επιστολη προς ῥωμαίους m. προς ῥωμαίους no.

CAP. I. 1. αφορισμενος n. 5. —αυτου c. 6. ἡμεις (pro υ̐μεις) k. 7. οὓσιν k. 8. —μου a***. —δια ιϛ χυ c. χῶ ο. περι (pro ὑπερ) ο. καταγγελλετε n. 9. μοι (pro μου prim.) b*o [non m]. ὡk. διαλειπτως m. 10. δεομενος cum sequentibus in no. ὅπως (pro ει πως) ο. ευδοθησομαι k. —του g. ἐλθειν k. εφ' (pro προς) l. 11. υ̐μιν χαρισμα m. στηρηχθηναι n. vv. 11, 12. —υ̐μας· τουτο δε εστι συμπαρακληθηναι ao. 12. —δια της εν αλληλοις πιστεως m. 13. —δε k* (supra, init. peric.). εκωλυθειν n. τινα καρπον abedfghklmno. —και secund. lo. 14. ὀφειλετης εμῃ k. 15. οὕτως acfgk lmno [non h]. +εν (ante υ̐μιν) b*o. 16. θῶ super rasur. in h. 17. πιστεως, ο alii. 18. αδικεια n. 19. init. το γαρ γνωστον (—διοτι) bo. ε̐αυτοις (pro εν αυτοις) h*. ὁ θς γαρ m. 20. κτησεως n*. ποιημασιν f. 21. γνωντες m. οὐχ' kno. ηυχαιστησαν edklmn [non o]. —εν τοις διαλογισμοις αυτων d. 23. ηλλαξαντο cghk. ανου φθαρτου l. ἐρπετων n. 25. μετηλαξαν k. 26. διατοῦτο pass. klmn. θηλαιο n. 27. —τε a*bho. δε (pro τε) dl. —οι k. αρρενες prim. abdfghklmno. +εις την (post χρῃσιν) k. —εν prim. h. —εν τη ορεξει αυτων n. αρενες secund. b*. —εν ε̐αυτοις a*. 28.

εχει m. 29. +ακαθαρσια (post αδικια) m. κακια πορνεια πονηρια πλεονεξια d. 30. ψιθιριστας ?h*. Post ψιθιριστας in a duo verba erasa. εφερευτας παθων ο. 32. +τα (ante αυτα) k. συνενδοκουσιν m. +μη (ante πρασσουσιν) n**. fin. πρασσουσιν mno. πραττουσι h.

CAP. II. 1. ω̄ (non v. 3) k. +κριματι (ante κρινεις) m. κατακρινης k. 2. γαρ (pro δε) m. εστιν n. -τα m. 3. λογιζει n. εκφενξει k. 4. του πλουτον a. χριστοτης k. fin. ·non; in h (sic v. 27). 5. σκηροτητα d*. +και (ante δικαιοκρισιας) abcd fghklmno. -του h. 6. -τα l. 7. ζητουσιν mn. 8. init. της (pro τοις) m. ερηθειας f. -και prim. d. -δε secund. a*. οργη και θυμος m. 9. θλιψεις k. ανθρωπου m. του κατεργαζομενους ο. ιουδαιω m. ελληνι m. ελληνις ?n. 10. τε (pro δε prim.) d. ελληνη d*. 11. εστιν k*. 12. ημαρτον prim. m. 13. -τω k* (supra k**). 14. οτ' αν f. οτ' αν n. -γαρ a. +τα (ante εθνη) k. ποιει n. 15. οιτινες k. συμαρτυρουσης d*. 16. κρινει l. Rasura in c post κατα. -μου m. 17. init. ειδε d**. ιδε kl mno. εποναμαζη k. κανχασε c. 19. οδηγων m*. 20. εν των νομω l. 21. +τον (ante ετερον) n. κλεπτην (pro κλεπτειν) c. In vv. 21, 22, mutatum quater in; n**. 22. μοιχευσης (pro μοιχευειν) ο. 23. ατημαζεις n*. 24. εθνειν m. 25. -γαρ dm. ωφελει k. πρασσεις f. 26. οταν (pro εαν) d. η k. τα δικαιω rescript. in b. 27. Non interrogativè hko alii. 29. κριπτω b*. -ο secund. b*o. επαινος k. -τον a.

CAP. III. 1. -η c. 2. πολλη (pro πολυ) c. 3. η̄ (pro ει, sic v. 5) n [malè Mill. η̄]. ηπιστισαν k*. ηπιστησαν k**n. ηπιστασαν ?m*. καταργηση b*o. 4. γενησθω c. αληθεις d. δικαιωθεις fo. δικαιωθης n. νικησεις n. 5. -η a*. συνιστησιν mn. +ουν (post τι) f. 7. δε (pro γαρ) d. αληθα ?c. ψευματι ο. επεριεσσευσεν ο. αμαρτλος c. 8. -και secund. a. ποιησομεν m. ελθη k. +εφ' ημας (post ελθη) m. ταγαθα k*. αγαθα n. fin. εστιν mn. 9. προσεχωμεθα k*. παντα (pro παντας) n. 10. -οτι achl. ουδεις (pro ουδε εις) l. 11. συνιων l. Post συνιων desunt omnia in n. 12. αμα n. ηχρειωθησαν k. ηχρωθησαν m. εστιν bis n. πιων b*. 13. λαρυξ adk. χηλη ?g*. 14. αρας k. 15. οξεις k. 16. συντριμα dm. αυτων (ων mutat.) g. 17. οδον (non v. 16) k. 18. οφθαλμων k. 19. οσσα ?m. λεγει ο νομος b. 20. δι' οτι n passim ο. εξ' ερχων ο. -νομου prim. c. ενωπιον αυτου πασα σαρχ g. του θεου (pro αυτου) adk. 21. νυν k. -και m. 25. αιματι αυτου m. δειξιν a*. παρεσενειν k. -δια την παρεσιν v. 25 usque ad δικαιοσυνης αυτου v. 26 b* (habet marg. rubro) ο. 26. fin. ω̄ (pro ιησου) bdfgmo. 27. init. πως (pro που) ο. -η k. πιου k*. Post εργων in n*, at in n**;. 28. νομου (pro εργων) f*. 29. init. -η n.

μονων abo. —δε k. *Post* εθωνων *prim.* n*,; n** (*cf.* v. 27). 30. ὁ θς̄ εἰς k.

31. γοῦν (*pro* ουν) l. —της k. —νομον ουν καταργουμεν δια της πιστεως d.

CAP. IV. 1. *init.* τι ερουμεν ουν a. ἀβρααμ (*sic* vv. 2, 3, 9, 12, 13, 16) ahklmo. *fin.* σαρκα l. 2. εχη?g*. 3. επιστευσεν (—δε) b*o. τω θω̄ ἀβρααμ m. 4. —δε a*. —το abedfghklmno. ὀφειλημα k. 5. —μη n* (*habet marg.*). 6. +ὁ (*ante* δαδ) g. δικαιουσιν η c (*sic*). 7. αφειθησαν ach. αφηθησαν k. απεκαλυφθησαν klo. 8. λογησεται g*o. λογισεται n. 9. —και k. —επι την *secund.* a. ἡ πιστις τω ἀβρααμ k. 10. —οντι a* (*habet marg.*). οντη n*. —ουκ εν περιτομη *usque ad* v. 11 εν τη ακροβυστια m. —ουκ εν περιτομη *ad fin.* vers. n. 11. σφραγίδα eko. —τη bco. πιστευσαντων (*cf.* v. 24) l. +περιτομην (*post* λογισθηναι) m** *manu recenti*. —και *secund.* a. *fin.* εις δικαιουσιν η (—την) d. 12. οὐκ n. ου τοις (*pro* τοις ουκ) cm. τυχουσι (*pro* στοιχουσι) lm. —τη m. της πιστεως της εν (+τη a**bgko) ακροβυστια abefghklno (*επι pro* εν g). 13. το (*pro* τῷ *secund.*) h. ειναι αυτον n. —του d. —δια *secund.* a*c. +και (*ante* πιστεως) c. 14. +και (*post* γαρ) a *rescript*. κληρομοι a*. κεκαινωται f. κεκενωτε n. 16. διατουτο ln *passim*. το (*pro* τῷ *secund.* et *tert.*) m, (*pro secund.*) n. —του dh. 17. πολλων πατερα m. *Rasura in h inter* τεθει et κα. λαλουντος (*pro* καλουντος) l*. ὄντα *secund.* k. 18. επιστευσε ο. τω? (*pro* το *prim.*) l*. —ούτως o*. το σπερμα (*sic*) c. *fin.* —σου ο. 19. ασθენησης m. κατενοησαι d. ἡδη k. 20. ενδυναμωθη m. 21. πληροφοριθεῖς k. 24. —δι n. μελλη?m*. πιστευσασιν l. 25. ἡγερθη kn. δικαιουσιν ην (*pro* δικαιωσιν) a.

CAP. V. 1. δικαιοθεντες b*. εχωμεν fh*m [nonklno]. 2. —την *prim.* o*. χαραν (*pro* χαριν) d*, at χαριν m. ἐστηκαμεν ko. κανχωμεθα c. —επ' ελπιδι v. 2 *usque ad* κανχωμεθα v. 3, k. 3. +ἡμων (*post* θλιψις) c. 4. ἡ δε ἡ δοκιμη k. 5. καταισχυνη co. κακαταισχυνει k. κατ' αἰσχυνει n. 6. ει (*pro* ετι) h. καιρων fz. απεθαθανε b. απεθανεν (*sic* v. 8) m. 7. αποθανετε c*. —και m. 9. —εν b. σωθησωμεθα g*z (*sic* v. 10, z). *fin.* +της μελλουσης b** (*marg. recenti manu*). 10. *init.* οἱ (*pro* ει) dg*m* (O rubro d). 11. κανχωμεθα bhm. κανχωμεθα cd. 12. διατουτο *passim* lmn. +θανατου (*ante* ανου) m. εισηλθεν m. δι' ἦλθεν n. 13. +τω (*ante* κοσμου) fk. ελλογειτω f. εκλλογεῖται m. οντως h*. 14. απο ad *super rasur.* in o. μωϋσεος afgh* l. μωϋσεως h**kmn. 15. οὐχ k. οὐχ' (*sic* v. 16 no) lno. ούτως (*sic* vv. 18, 19, 21) cfgklmno (non m vv. 18, 19). χαρς (*pro* χαρις) m, *cf.* v. 2. —τῇ cmn. πολους k. επερισσεν mn. 16. οὐχ m *alii.* —δι? l*. ἀμαρτισαντος d. 17. ἐν Nos (N rubro) *prim.* d. περισσιαν k. +τη (*ante* ζωη) k. βασιλευουσι o. 18. ἄρα mn. το παραπτωμα (*pro*

παρπτωματος m. το δικαίωμα (pro δικαίωματος) m. 19. *Duo vel tria verba amissa in d ante ανου.* κατεσταθμεν m. -της secund. m. 20. παρ' εισηλθεν n. άμαρτημα (pro παρπτωμα) bo. υπερεπεριεσσευσεν k. 21. βασιλευσει cl*o. +της (ante δικαιοσυνης) ko. -εις ζων g*? (*habet margo*).

CAP. VI. 1. -ουν k. επιμενωμεν b*mo. επιμενομεν dn. επιμεινωμεν k. 3. εις χριστον εβαπτισθημεν (-ιησουν) a. *ιν χν ο.* 4. -τον k* (*supra k***). ηγερθη kn. ούτως (*sic vv. 11, 19*) egklmn (*h in v. 11, ο in vv. 4, 11*). 5. όμοιωματι k. 6. μήκέτι kn. 8. συζήσωμεν k. συνζήσομεν n. 9. +ό (*ante χριστος*) k. ούκέτι bis fhln, secund. m. ούκέτι bis ko, prim. m. 10. ό (*pro ό*) bis bc (*tacitè*) dfg hlmno, secund. k. απεθανεν bis n. τη άμαρτια, k. εφάπαξ k. εφ' άπαξ mn. 11. ήμεις (pro ύμεις) k. 12. ήμων f**. 13. μηδέ hklmno. παριστανητεα*. παραστανετε k. βελη (pro μελη prim.) m (*sic v. 19*). -εκ k. 14, 15. ύπο k. 15. άμαρτησωμεν emn. άμαρτισομεν k. *Deest versus in ο, præter μη γενοίτο.* 16. ήτοι k. 17. ήτε (*sic v. 20 bis*) k. ήυτε m. 18. -δε m. 19. ήμων (pro ύμων prim.) a. -ώσπερ γαρ παρεστησατε τα μελη ύμων a* (*habet margo, at legit ήμων p. m.; ύμων s. m.*). -τη ακαθαρσία usque ad δουλα m. 20. τη άμαρτια l. 21. επ' αίσχυνεσθε n. *Nullum interrogationis signum in ln.* 22. init. νυν cl. δουλωθεντες (*ultimo e mutato*) l. τη δικαιοσυνη (pro τω θῷ) l. 23. όψωνια k. άμαρας k*. *fin. ύμων m.*

CAP. VII. 1. -η d. +τοις (*post αδελφοι rubro*) a rubro. -γαρ a. γνωσκουσιν Οι γαρ (O rubro) k. 2. ανδρη? b*. +αυτης (*post ανηρ*) d. +του νομου (*post απο*) abc (*tacitè*) dfg hklmno. 3. άρα k. άρα n. μιχαλις c. 4. ήμεις (pro ύμεις) a*. γενέσθε m. +ανδρι (*ante έτερω*) bcfo, (*post έτερω*) g. 5. ήμεν k. ύμων (pro ήμων) c. 6. αποθανοντες abc (*tacitè*) dfg hklmno. 7. +ότι (*post ερουνμεν*) fk. 8. κατηργασατο d. -κατειργασατο usque ad εντολης v. 9 m* (*habet margo recens, at -ποτε*). 10. -μοι a*. -ή secund. m*. 13. αλλ' akm. 14. οίδαμεν k. οίδαμεν n. γαρ super rasur. d. σαρκινος b*o soli. 15. ποιω (pro πρασσω) m. ω (*pro ό tert.*) n*. μησηω n. μισ rescript. super rasur. d. τούτω secund. k. πρασσω (pro ποιω) m. 16. +εγω (*post θελω*) m. εμφημι k. 17. νυν n. ούκέτι lmn. το a*, αυτω g* n* (*pro αυτο*). οίκουσα (*sic v. 20*) k. 18. τούτέστιν kn. ούχ' passim klno. 19. -ου γαρ ό θελω ποιω αγαθον k. +τουτο (*ante ποιω*) c. -κακον c. 20. -ου a*. -εγω prim. bo. εγω ου θελω τούτω k. ούκέτι dglmn. -εγω secund. o. αυτω g*. 21. άρα (*sic v. 25*) n. -τον k*. -τον νομον f. ποιειν εμοι l. 23. τε (*pro δε*) a*. -νομῳ του ο. αίχμαλωτιζοντα k. +εν (*post με*) b*ckmno. 25. τω νοί μου m**, *recenti manu.* νομον (pro νομῳ prim.) g.

CAP. VIII. 1. ἀρα (*sic* v. 12, n) kn. 2. της ζ *super rasur.* in o. ἡλευ-
 θερωσε dk. ἡλευθερωσεν n. 3. — γαρα*. ἡσθενει kn. αυτου (*pro* εαυτου)
 a*. κατεκρινεν n. 5. *Deest versus in k, præter τα του πνς.* 6. ειρηνη
mutat. in g. 7. ου (*pro* ουδε) m. δυνανται m**, *at deest v. 8 in m (habet*
recens margo). 9. οὐκ' *prim.* kn. οἰκει (*non* v. 11) k. θῦ (*pro* χριστου)
 b*o. ουκ εχει χῦ m. οὐκέστιν n. 10. δια (*pro* δι') dgn. δια την ἀμαρτιαν
 m. και δικαιοσυνη (*pro* δια δικαιοσυνην) bo. 11. + του (*ante* ὡ) o. ἡμων
 (*pro* ὑμων) d. το ενοικουν αυτου πνευμα bc (*tacitè*) fghklno [*cum Elzev. dm.*].
 ἡμιν (*pro* ὑμιν *secund.*) c. 12. ὀφειλεται k. τη (*pro* του) m. 13. μελλε-
 ται o. ει δε *bis scriptum* l*. ζησεσθαι kn. 15. ελαβεται *bis* n. ἀβῶ m.
 16. συνμαρτυρεῖ n, *sic* v. 17 σύνκληρονομοι. 17. συμπασχωμεν b*. συμπα-
 χωμεν m. σύνδοξασθῶμεν n. 19. κτησεως n (*sic* κτησις vv. 20, 21, 22, *non*
 39). πιστεως (*pro* κτισεως) m. την αποκαλυψιν των υἱων *mutat. in g.*
 εκδεχεται a. 20. οὐχ m alii. 21. ἐπ' ἐλπιδι *cum præcedentibus in* bc (*tacitè*)
 dghklmno. αὐτῇ o. δουλιας kn*. *Rasura ante φθορας in* k. 22. οἶδαμ' ἐν
 n. στεναζει l*. συνωδινη k. 23. + οἱ (*ante* την απαρχην) bco. ἀπ' ἀρχην
 m. — του πνς o*. συστεναζομεν f. υἱοθεσιας k. εκδεχομενοι a*. 24.
 οὐκέστιν n. 26. ὡσαύτ' oς d. συναντιλαμβάνηται a*. τη ασθενεια m.
προσενξομεθα abcd fghklmno. καθ' ὃ l. καθ' ὃ no. οὐκ' n *ferè.* αλλα al.
 αυτῶ (*pro* αυτο) d. — το (*ante* πνα *secund.*) k. ὑπερεντυχανει k. στελαγμοις
 m. 27. ευρενων m. οιδεν n. ἡμων (*pro* ἁγιων) k. 28. — δε a. + το (*ante*
 αγαθον) afk. — τοις κατα *ad fin. vers.* a. ούσιν k. 29. *init.* οὐς γαρ (— ὅτι)
 a. προωρισεν n. συμορφους d. — του υἱου c. προτοτοκοyn. 30. προωρισεν
 m. εκαλεσεν *prim.* lm. οὐς δε (*pro* και οὐς) clm. — ἐδικαιωσεν' οὐς δε ἐδι-
 καιωσε τουτους και c. — ἐδικαιωσεν' οὐς δε d* (*habet marg.*). ἐδικαιωσε *prim.* k.
 32. — παντων fo. χαρησηται h. χαρησεται cfm. 34. — και *prim.* gkl,
secund. bco. εκδεξιων a. — του o. — ὅς *secund.* l. 35. χωριση c. χαρισει
 (*ει mutatum?*) m. θῦ (*pro* χῦ) a*. η λιμος η διωγμος dk. 36. ἐνεκεν mn.
 37. πασι τουτοις c. 38. επεισμαι (*π rubro* k**) k. + ουτε εξουσιαι (*post*
 αρχαι) fn. *Transfert in* ουτε δυναμεις *in fin. vers.* 39. τι (*pro* τις) m.
 ἑτέρα k.

CAP. IX. 1. συμαρτυρουσης d*. συμαρτυρουσης n. 2. μοι λυπη o.
 λιπη m*. ὀδυνη k. — μου c. 3. ευχομην eklm. — του al. συγκαινων d.
 + των (*ante* κατα) a**. 4. οἵτινες k. οθεσια (*pro* υιοθ.) b*. διαθῇ o. — αἱ
secund. (*at in marg. forsan p. m.*) n. 5. ἐξ' kno. ὦν (*pro* ὧν) k. ευλογητος, l.
 6. οὐχ' klno *pass.* εκ ἡν εκπεπτωκεν *mutat. in g.* 7. ἄβρααμ klmo. ἰσαακ
 (*non* v. 10) k. κληρωθησεται l. 8. τοῦτεστιν k *pass.* τοῦτ' ἔστιν mn.

+ὅτι (*ante ου*) m. -του m. -τα *secund.* k. επαγγέλειας (*sic v. 9*) n. 10. οὐ k. ρέβεκα k*. ρεβεκκαν m. 11. μὴδὲ klmo. φανλον (*pro κακον*) m. ἡνικα (*pro ινα*) n. προθεσις του θῦ abedfghklmno. μενει kn. οὐκ' n. -εξ n. 12. ερρεθη bdfhkno [*non lm*]. ερηθη c. ελασσωνι n*o*. 13. +ὅτι (*post γεγραπται*) f. ἡγαπησα k. ἴσαν m. ἡσαν hkln *alii*. 15. μωῦση abfhkl mno. μωῦσει cd. μωσει g. -και οικτειρησω *ad fin. vers.* n. οικτηρωσω?g*. οικτειρησω k. *fin.* οἰκτειρω k. οικτειρησω m. 16. *init.* ἀρ' gn. ἄρα k. -θελοντος *usque ad* ελεουντος a. 17. ἐξήγειράσαι (*pro -ρά σε*) f. ενδειξομαι cl*. διαγγελλει b*. διαγγειλη m. διαγγελεῖ fo. 18. ἄρα k. ἄρα n. αν θελη (*pro θελει prim.*) g. θελη (*pro θελει secund.*) gk. 19. μοι ουν m. ὅτι (*pro ετι*) d. το (*pro τῷ*) c. +γαρ (*ante βουληματι*) abc (*tacitè*) dfgghklmno. ανθεστηκεν mno. 20. ὦ k. ω *αν* μεν ουνγε m. 21. ὁ μὲν *et ὁ δὲ ο.* 22. -δε ο. ηνεγκεν (*sic*) c. κατηρτησμενα d*. 23. *init.* -και m. σκευει f. 24. μονων d. +ουκ (*post μονον*) g. 25. ωσε b*. ωσιε dn. ὡσηε k. οὐκ' n. ἡγαπημενην *secund.* k. 26. ερρεθη dfhkl**n [*non mo*]. ερηθη c. εὔρεθη?l*. ὁ (*pro ου*) m*. 27. ἡσαιας m *hoc loco*. ἡ (*pro ἡ*) k. ὡσει (*pro ὡς ἡ*) ac. καταλειμα k*. κατελειμμα?m. 29. προηρηκεν m. εγκατελει[πεν] n. [*πεν abscissum*]. γομορα b*c. ὡμοιωθημεν n. 30. κατελαβεν n. δικαιουνην *secund.* (*sic x. 3 primo loco*) h*. 31. διωκον d. δικαιουσινην (*pro νομον δικαιουσινης prim.?*) k. -εις νομον δικαιουσινης ο. εφθασεν mn. 32. οὐκ' (*sic x. 14 bis, 19*) n. ἐπιστεως (κ *supra* k**) k. αλλα (-ὡς) a. προσεκοψε l. προεκοψαν ο. -γαρ a*. 33. προσκοματος b*. κατ' αἰσχυνησεται n. *Desunt omnia in ο usque ad προσκοματος.*

CAP. X. 1. ἀδελφοι rubro a (*init. peric.*). -τον b. *fin.* ἡ σωτηρια (-εις) m. 3. -ιδιαν a*. ζητουντες δικαιουσινην m. 5. μωῦσης befkmo. -γαρ a. -την *secund.* o. ταυτα m* (*αυτα m** marg.*). 6. οὕτως egklmno. +την (*ante καρδια*) ac (*tacitè*) dfgghklmno. τουτέστι ghl (*sic vv. 7, 8*). τοὔτέστι k (*sic vv. 7, 8, etiam n*). τοὔτέστι n. τουτέστιν ο. *Rasura ante χν in g.* καταγείν b*. 7. ἀβυσσον d. [τουτ' ἔστι (*sic v. 6*) m]. τουτέστι (*sic v. 8*) ο. -εκ νεκρων d. 8. -εστιν *en usque ad* το ῥημα d. τουτέστι m. 9. *en το* d. +και *en τη* καρδια σου (*ante κν*) ο. πιστευσεις m. ηγειρεν αυτον blk (*ἡγειρεν k*). 10. στομα n. 11. *eis αυτον* (*pro επ' αυτω*) l. 12. *Rasura ante αυτον in a.* 13. -αν ak*. *εαν* (*pro αν*) lm. 14. επικαλεσονται a. πιστευουσιν g. ακουσονται d, ακουσωσι m, ακουσουσιν n (*pro ακουσουσι*). 15. κηρυξωσιν a. ακουσωσιν (*pro κηρυξουσιν*) c. αποσταλῶσοι d. αποσταλωσιν mn. *Omnia post ποδες rescript. super rasur. in b.* 16. οὐ k. -γαρ l*. επιστευσαν (*pro τις επιστευσε*) m. 17. ἄρα mn (+ουν m). +του (*ante θῦ*) a. 18. λογω (*pro*

λεγω) n. οίκουμενης k. 19. μη ⁻⁻⁻ηλ ουκ εγνω dm. ου εγνω o. μωϋσης abc
dfg*klmo [non hn]. +γαρ (post εγω) m. εθνη prim. fkm. ἐπ' bis m. παρ-
ωργιω o. 20. εὔρεθην m. -μη prim. o. επερωτωσιν kmn.

CAP. XI. 1. ἀπώσάτω (non v. 2) o. -εγω o. ἀβρααμ klo alii [non mn].
βενιαμιν m. 2. ἡ rubro g** (deest in g*). ἡλια hkl [non no]. ιλια (cf. ix.
13)m. fin. λεγω b*. 3. ὑπεληφθην o. fin. +λαβειν αυτην n. 4. χρησμος
(pro χρηματισμος) b*o. κατελειπον n. +το (ante γουν) o. [τη βααλ omnes].
5. "Ουτως ("Ο rubro) l. 6. οὐκέτι quater lmn. 7. +ὁ (ante ἡλ) bo. τουτο
(pro τουτου) abcfkl*mno. fin. επορευθησαν c. επερωθησαν? m. 8. ὀφθαλ-
μους (non v. 10) k. ὠτα k. αχρι (pro έως) c. -ἡμερας a. 9. +ενωπιον
αυτων (post αυτων) k. αυτοποδομα c. ανταποδωμα n. 10. διάπαντός o.
συγκαψον b*dfkl*m**. συγκαψον m*. συνκαμψον n. 11. επτεσαν n.
πεσωσιν m. τα αυτων παραπτωματα b*o. το (pro τω) c. 12. το prim.
mutatum in k. αυτου (pro αυτων prim.) b. κοσμου usque ad μαλλον rescript.
super rasur. in b. ἡττημα kn. Nullum interrogationis signum in l. 13.
ἐφόσον fgh. -μεν a*. -εγω n. διδασκαλος (pro αποστολος) d*. 15. init.
ἡ (pro ει) fn. πλουτος (pro καταλλαγη) c. καταλαγη d*m. προληψις k*.
16. ἡ απαρχη (sic) c. -ἡ prim. f. οἱ κλαδοι rescript. in b. 17. -δε secund.
k. ὦν k. ενεκενρισθης b*. ποιητητος dm*. εγενεν και της πιστιτος της
ελαιας k. 18. ἡ k. 19. -οι adfghklmn [non bo]. ενεκεντρισθῶ d. εγκε-
τρισθω k. 20. απιστεια (non v. 23) k. πιστι d. ἐστηκας kno. ὑψηλοφρονη
d*. 21. ὁ ⁻⁻⁻θς et κατα φυσιν rescript. in b. -κατα φυσιν o. φεισεται abcd
fghklmno. 22. ἴδε klmo. ἴδε n. -δε k* (supra k**), 23. init.
κάκεινοι cdk [non m]. απιστεια dn. ὁ ⁻⁻⁻θς εστι ahkl. Rasura in h inter εγκ
et εντρισαι. 24. ενεγκεντρισθης km. καλιελαιον d. αυτοι (pro οὔτοι) d.
εγκετρισθησονται m*. 25. ου θελω δε (-γαρ) m. -αδελφοι g. μὺ (μεν
p. m?) in μυστηριον m. φρονημοι cn. ἄχρισού g. 26. οὕτως (sic v. 31)
cgklno [non m, at in v. 31]. ἡξει n. αποστρεψη a. ασεβεις o. εζ (pro
απο) d. ασεβειας απο ιακωβ rescript. in f. 27. ἐμου k. ὅτ' ἂν n. 28.
ἡμας (pro ὑμας) g. 29. του θῦ και ἡ κλησις m. 30. ποτε και ὑμεις bo.
-και d. ἐπειθήσατω k. ἡλεθητε k. ελεθητε? m. 31. ἡπειθησαν k.
ὑμετερω abc (tacitè) dfghklm**no. ελεθωσιν m. 33. ὦ k. ὦ lo. και
σοφιας θῦ και γνωσεως a. ανεξηρευνητα a. 35. ανταποδωθησεται a.

CAP. XII. 1. -ῦμας h. οίκτιμων k. -ῦμων secund. c. 2. -μη d*.
σχηματιζεσθε d*. συσχηματιζεσθαι gkn [non m]. μεταμορφουσθαι cgko*?
[non m]. ανακενωσει ao. -το tert. l*. το ευαρεστον (-και) m. 3. +του
θῦ (post χαριτος) dfm. παρὸ ghm. -αλλα φρονειν εις το σωφρονειν ab* (b**

habet in marg.). μετρισε k. μερισεν o. 5. *init.* +και (*post* ούτως) dm. καθεὶς abdfghkmo [*non* l]. καθ' εἷς n. 6. ὑμιν (*pro* ἡμιν) dk. 7. ὁ διακονῶν (*pro* διακονίαν) m. διδασκον d*. 9. *fin.* το αγαθον c. 11. ὀκνηροὶ kn. 12. [κῶ omnes]. θλιψι?m. 14. ευλογητε *prim.* n. καταράσθε k. 16. γινεσθαι d. φρονημοὶ en. 17. *init.* +και d. μὴδενὶ ko. 18. *Totus versus deest in a præter* ειρηνευοντες. ἐξ' ἡμῶν o. -ανθρωπων c. 19. ἑαυτοὺς μη d*. ἀδελφοὶ (*pro* αγαπητοὶ) k. ἐμεν (*pro* ἐμοὶ) h. 20. *init.* ἀλλ' εαν (-ουν) m. πινα n. ψωμισον m*. -γαρ a* (*bis scriptum* a**). σωρευσης a.

CAP. XIII. 1. ὑποτασσεσθω m. ὑπο (*pro* απο) abcd fghklmno. +του (*ante* θῦ *prim.*) ck. οὔσαι k. -του lm. εἰσι τεταγμεναι k. 3. φοβεισθε mo. τη εξουσία k. ἐξεῖς k. *fin.* ἐξαυτῆς n. 4. *init.* -θῦ *usque ad* αγαθον c. εστιν (-σοι) b*o. ποιεῖς edn. εσται (*pro* εστιν *secund.*) m. εἰς οργην εκδικος befknō (*post* οργην kn). -τω m. 5. ἀναγκη ὑποτασσεσθε m. ὑποτασσεσθαι abc (*tacitè*) d fghklno. συνηδησιν n. 6. διατοῦτο lmn. 7. ὀφειλας k. -το *prim.* k. -τω τον φοβον τον φοβον n* (*habet marg. p. m.?*). -την τιμην *secund.* k* (*marg. habet*). 8. μὴδενὶ μὴδέν ὀφειλετε k. μὴδενὶ μὴδέν no. οφειλοντες c. ἀλλήλους αγαπαν m* (ἀλλήλους m**). πεπληρωκεν dmn. 9. -ον ψευδομαρτυρησεις egl [*habent* dfhklmno]. ἡτις (*pro* εἰτις) l. εν τω λογω τουτω dm. *fin.* σαντον g*, σεαντον bedho [*non* klmn]. 10. το n. ου κατεργαζεται bf. 11. ὑμας (*pro* ἡμας) d, at ηδη ὑμας m. ἡδη k. -γαρ a. Ὑμων (*pro* ἡμων, Ὑ rubro) k. -η (*ante* ὅτε) a*. 12. ὀπλα ho (*at super ras. in o*). 13. κωμαις m*. μεθες k. 14. -χριστον ck. ποιησθαι k.

CAP. XIV. 1. -δε l. δικρισεις k*, κρισεις dl (*pro* διακρισεις). λογισμων kmo. 2. φαγη c. 3. μη εσθιοντα *bis script.* b*. -μη *prim.* h*. μι (*pro* μη *secund.*) n. ὁ μη ἐσθιον k. +μη (*ante* εσθιοντα *secund.*) o. 4. κρινον d*. οἰκετην k. οικετιν n. γαρ (*pro* δε) o. 5. ἡμεραν, ὅς δε κρινει πασαν ἡμεραν *rescript. in b*. παρημεραν h. +την (*post* πασαν) a. +δε l, +δ' m (*post* ἕκαστος). πληροφορεισθω (φορεῖς *rescript.*) h. 6. +ον (*ante* φρονει *prim.*) k*. +και (*ante* ὁ εσθιων) abcd fghklmno. και ευχαριστη (pro ευχαριστη γαρ) c. 8. *init.* εαν γαρ τε b*. εσμεν (*pro* ζωμεν *secund.*) c. αποθνησκομεν a*, αποθσωμεν b*, (απθνησκωμεν *sic* c), αποθανωμεν lo, αποθανομεν n (*pro* αποθνησκωμεν *prim.*). αποθνησκωμεν [μεν d**] (*pro* αποθνησκομεν) d*k. αποθνησκομεν (*pro* αποθνησκωμεν *secund.*) fm*n. 9. -και *prim.* acg. απεθανεν o. ἐζησεν (*pro* ανεζησεν) abcd fghklmno. κυριενσει n. 11. +ἐπ' ουρανιων και επιγειων και καταχθονιων (*post* γουν) *marg.* n**. ἐξομολογησεται m*. 12. ἄρα kmn.

13. *Hic versus in g rescriptus in marg.* μηκέτι kmn. κρινομεν m*. τῶ (pro το) f. προσκω[μα d**] d*. eis (pro η) b*mnno. 14. πεπεισμε n. χῶ (pro κῶ) bkmno. αυτου (pro εαυτου) abcfghklno. το (pro τι) n. ἐκείνω n, at εκεινο gl. 15. *init.* ει γαρ (-δε) dm. ούκέτι lno, ούκ' m. περιπατης d. απολυε ah*kmn** (*marg. forsān p. m.*) ο, απωλλυε f, at καταλυε n*. απεθανεν mn. 17. εστι k. βασια (λ *supra*) k*. πῶσις k. -και ειρηνη b* (*bis habet b***). 18. κῶ k, θῶ n (pro χῶ). χῶ (pro θῶ) n. 19. ἄρα n. διωκομεν ao. οιδομης d*. οικοδομης k. 20. ἐνεκεν n. προσκοματος d*. 21. τῶ (pro το) cf. κρεας m. μηδὲ bis hlmno, k *sem.* (και pro μηδὲ *prim.* k). ποειν ?m*. οἶνον k. 22. +δε (*post συ*) m. σεαυτον cghklno. κρινω a*. 23. γαρ (pro δε *secund.*) bo. το (pro ὁ) m. οὐκ' n. *fin.* εστι abdfghklno [*non m*]. *Addunt abcdi** (=f** *marg.*) ghklmno, *Cap. xvi. 25—27 ad finem huius capitis.* *Cap. xiv non legitur in e, at hi versus desiderantur in cap. xvi.*

CAP. XV. 1. Ὀφειλομεν (Ὁ rubro) k. Ὀφειλωμεν (Ὁ rubro) m. -δε b*o. 2. -γαρ abedfghklmno. ὑμων (pro ἡμων) abcfglmno. το (pro τῷ) m. οἰκοδομην k. 3. οὐχ' klno. επεπесαν g* (*forsān επεπесων g**) lmn. eis (pro επ') n. 4. προέγραφη *prim.* h, at in l *mutatum.* +παντα (*ante eis*) m. +δια (*ante της παρακλησεως*) bdfgn [*non o*]. -των γραφων *usque ad της παρακλησεως v. 5 in o.* εχομεν afn. 5. δοη n. φρονει ο. ιησουν χν m. 6. δοξαζεται a*. -θεον και a*. 7. πρόσλαμβάνεσθαι k*n. ὑμας (pro ἡμας) begl**mnno. +του (*ante θῷ*) m. 8. χν ἰν acdfghklmn [*non bo*]. γενεσθαι c. γεγεννησθαι k. επαγγελειας n. 9. διατοῦτο kln. εθνεσιν m. +κυριε (*post εθνεσι*) ch. το ὀνοματι d. 11. -και *secund.* acn. 12. ἡσαϊας m. ἰέσσαι k. αρχην d. εθνει (pro εθνη) f. εθνη επ' αυτω m. *fin.* ελπιοуσι +και εσται ἡ αναπαυσις αυτου τιμη d. 13. πληρῶσαι kmno. ἡμας (pro ὑμας *prim.*) n*. -χαρας και m. ευφροσυνης (pro ειρηνης) a. *Rasura ante ειρηνης in d.* 14. ἡμων (pro ὑμων) a*. αγαθοσυνης kmn. +της (*ante γνωσεως*) kn. αλλους (pro αλληλους) abedf?ghklmno. 15. ὑπαναμνησκων ο. 16. μαι (pro με) d. χῷ ιησου m. 17. +την (*ante καυχησιw*) m. +τον (*ante θῷ*) acdfghkl mno. 18. *init.* οὐ k. τι λαλειν m. ουκ ειργασατο g. ἐμοῦ k. +των (*ante εθρων*) d. +εν (*ante λογωw*) f. 19. ἁγιου (pro θῷ) cm. μη (pro με) ο. ἰλ-λυρικοῦ k. -του *secund.* k. 20. οὕτως cghklmno. -δε n* (*habet supra*). φιλοτιμουμενου l*. ευαγγελισασθαι n. ὀνομασθη kn. επι a. οἰκοδομω k. 21. οψονται *transfert m ad initium versūs.* ανηγγελει a. ανηγγελλη chk** ο. ανηγγελλη k*. ὀψονται k. συνησουσιν m. 22. δι' ὁ n. 23. μηκέτι kn. κλημασι m. ἐπὶ πόθω ο. εχω (pro εχωw *secund.*) mo. ἱκανων (pro

πολλων) m. ἐτῶν k. 24. πορευομαι a* b* cfm* n. ισπανιαν adf. ισπανιαν (non v. 28) k. eis (pro προς) l. δε (pro γαρ) a**. θεασασθαι usque ad πρωτον rescript. in b. ἡφ' (pro ὑφ') d. ἐπλησθω m*. 26. ηὑδοκησαν (sic v. 27) m. 27. ὀφείλεται k. +εν (ante τοις πνευματικοις) d. ὀφείλουσι k. κοινωνησαι (pro λειτουργησαι) m. 28. -την m. ισπανιαν adf. σπανειαι hic n. 29. ὁ (pro ὅτι) k. 30. ἀδελφοι rubro initio versús in a. +του ονοματος (ante του κυ) a. πρς (pro πνς) k. συναγωνιζασθε c. συναγωνισασθε fg**. συναγωνιζεσθαι l. τῆς (pro ταις) k. +ὑμων (post προσευχαις) n**. 31. -ῆ secund. b* hm. γενηται dubium in c. τοις ἀγιοις γενηται m. 32. ἐλθω k. σαναπανσομαι b* cfk.

CAP. XVI. 1. συνιστημι d* (addit ai d**). υνιστημι (cf. xv. 1) m. ἡμιν ?k. ὑμων (pro ἡμων) k. οὔσαν k. κεγχρέαις l*. 2. προσδεξήσθε αὐτην d. χρῆζει a. +παραστηναι (ante και γαρ) g. αὐτῇ gm, αὐτῇ k, αὐτη n (pro αὐτῇ). προστατης h* m. fin. εμου αυτου dm. 3. πρισκαν dghmn [non fklō]. αγκυλαν ?k. 4. ἐαυτὸν (pro ἐαυτων) c. 5. -ασπασασθε ad fin. vers. a. ἐπαινετὸν klm. 6. ειτις (pro ἡτις) k. ὑμας (pro ἡμας) dgh. 7. οἱ (pro οἱ) lmo alii. -και (ante προ) n. 8. κω mutatum in m. 9. eis χυ a. κυριω (pro χῳ) cm. 10. ἀπελλῆν (ην mutatum) g. απελλῆν kln. 11. ἡρωδιωνα abc (tacitè) dfhklmno. ἡρωδιανα ?g. τῶν ἀρκισσου ο. 12. Ασπασασθε περσιδα incipit versum in c: prior pars versús deest. ἡ (pro ἡτις) m. ασπασασθε περσιδα usque ad fin. vers. transfert f in locum post v. 13. 13. Deest versus in d. ρούφον k. 14. ἐρμην πατροβαν ἐρμαν m. ἐρμᾶν no. ἐρμῆν n. -αδελφους a. 15. -και tert. c. ὀλυμπᾶν k. 16. init. ἀσπάσθε k. +πασαι (post εκκλησιαι) m. fin. θῷ (pro χῷ) a**k. 17. ποιουντας και τα σκανδαλα παρα την διδαχην ἣν ὑμεις ἐμαθετε n. εκκλινατε b*. εκκλινετε m. 18. -ιησου em. αυτων (pro ἐαυτων) a*. εξαπατωσιν e. 19. ακοη ει ? (pro ὑπακοη εις) b*. ακοη ο. το εφ' ὑμιν συνχαίρω (-ουν) m. -το prim. d. ὑμων (pro ὑμιν) k. ὑμιν σοφὺ (pro ὑμας σοφους) n. -μεν ο. -ειναι h. 20. fin. -αμην bc (tacitè) defgklmno. 21. ασπαζεται m. Rasura in b inter συγγγε et νεις. συγγενης ?m*. 22. -εγω m. 23. Rasura in l inter ξεν et ος. ὀλης της εκκλησιας m. οἰκονομος k. 24. -ἡμων m. ἡμων (pro ὑμων) h. 25—27. Confer cap. xiv. ad fin.: m addit in margine, recenti manu "ex fraude Marcionis, ut vult Hieronymus." 25. ἡμας m. και bis script. b*. κηρηγυμα d. -αιωνιοις f. σεσιγημενον ο. 26. -δε b* ο. 27. αἰώνας ko passim.

SUBSCRIPT.: +ἡ (ante προς) ak. -προς ῥωμαίους m. -της (post φοιβης) k. -της εν κεγχραις εκκλησιας abdefkmn. fin. +στιχοι ̲κ̲ e. +στιχ' ἀκ. n.

+αναγνωσματα(?) πεντε· κεφαλαια ιθ. μαρτυριαι μ? (ras.) στιχοι ᾱκ k. *Silet c.* *Habent* df τέλος της προς ῥωμαίους επιστολης· εγγραφη (+δε d) απο κορινθου δια φοιβης (φοιμης d) της (-της f) διακονου. *Habet h* εγγραφη δια φοιβης απο κορινθου στ^x ᾱκ. *Nil legunt gl.* εγγραφη απο κορινθου ο.

AD CORINTHIOS EPISTOLA PRIMA.

[CAP. I. 1—II. 7.]

Προς κορινθίους ᾱ επιστολη hn. προς κορινθίους επιστολη πρωτη k. προς κορινθίους πρωτη lo (πρωτης ο). προς κορινθίους m.

CAP. I. 1. χυ ιησου m. 2. οὔση k. πασιν e. ἡμων (pro ἡμων *secund.*) h. 4. παντῶτε c. περ (pro περι) k. 5. ἐπλουτησθητε m. 6. θυ (pro χυ) n. εβαιβαιωθη d. 7. ὑστερησθαι de. 8. ἀνεκλητους f. 9. διακονίαν (pro κοινωνίαν) l. 10. ἀδελφοὶ παρακαλῶ ἡμᾶς (-δε) a. ἡ ko. ἡτε k. σχήματα (pro σχίσματα) m. αὐτῶν (pro αὐτῶ) o. 11. -γὰρ a*. -μοὶ k. εἰσιν m. 14. +μου (post θῶ) dg. 15. ἐβαπτισθητε am. 16. εἰ *mutatum in m.* 17. ἀπεσταλκε c. ἀπεστείλῃ n. ἀλλ' (*sic*) c. *Rasura in k inter στρ et s.* 18. -γὰρ b*. -ὁ *secund.* a*. ἀπολυμένοις m*. ἐστὶν *prim.* b, *secund.* o, *bis m.* 19. -γὰρ k. ἀπολλῶ ckmn. 20. σὺζήτης mo. αἰωνος k. -τουτου *secund.* a. 21. ἐπηδῆ (*non v. 22*) k. *Linea in e erasa ante ουκ ἐγνω.* ἠνδοκησεν (*cf. Rom. xv. 26, 27*) m. εὐδοκίσεν n. πιστευωντας d. 22. ἐπιζητοῦσι (pro αἰτοῦσι) a. αἰτοῦσιν em. αἰτοῦσι k. 23. ἐσταυρωμενον (*sic* II. 2) m. ἐθνεσι (pro ἑλλησι) m. 24. -τε k. 25. ἰσχυρωτερον m. *fin.* ἐστὶν bm. -ἐστὶ ο. 26. -ἀδελφοὶ (*habet rubro, initio peric.*) a*. σαρκα; n. οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς; οὐ πολλοὶ δυνατοὶ; a. δυνατοὶ; o. εὐγενεῖς; kno. εὐγενεῖς *dubium in c.* 27. καταισχυνῇ τοὺς σοφοὺς k. -τοὺς σοφοὺς *usque ad* ἰνα *secund.* m. 28. ἀγεννη b*dko. *Duo verba erasa in l post κοσμον.* ἐξουθενωμενα a. 29. ἰνα (pro ὅπως) bo. +αν (post ὅπως) a. καυχῆσεται ac (*tacitè*) defghklm [*non bo*]. καυχῆσθε n. του θυ (pro αὐτου) abcdefghklmno. 30. ἐγεννηθη kn. σοφία ἡμῖν m.

CAP. II. 1. σριον k, μυστηριον n (pro μαρτυριον). 2. τι εἶδεναι (-του) am. 3. κἀγὼ akm. ἀσθενία k. προμω?m. 4. πειθοῖ b*eo. ανοῖς (pro ἀνθρωπίνης) m. -λογοῖς a. λογου k. -καὶ *tert. c.* 5. ἡμῶν c. -ἡ em. δύναμη n. 6. ν (pro ἐν) d. τέλειος k. 7. θυ σοφίαν akm. ἀποκεκρμμενην

- h. αποκεκρυμενην m*. προωρησεν n. 8. εγνωκαν? (pro εγνωσαν) e*.
 9. οιδε b*cf. ειδεν emn. ους kn. ηκουσεν em. ητοιμασεν m. 10. γαρ
 (pro δε) m. απεκαλυψεν ο θς am. 11. ούτως clno. εγνωκεν (pro οιδεν
secund.) adm. ει *secund.* in m *mutatum*. 12. +το (ante του κοσμου) egn.
 -του *secund.* et *tert.* k. ιδωμεν dm. ιδομεν n. εκ (pro υπο) k. *fin.* υμιν c.
 13. διδακτικοις bis b*o, *prim.* l*. ανθρωπινους f. 14. -του θυ b*o. εστιν e.
 16. ο συνυμβασει (*sic* III. 1. ωσσαρκικοις) m.

CAP. III. 1. κγω am. ηδυνθηην n. υμιν λαλησαι abceefghln [non km].
 2. -και m. ουπω k. εδυνασθε befghlmo. ηδυνασθαι k. ηδυνασθε n. ουδε
 (pro ουτε) cdf, at ουδε k. -αλλ' ουτε *ad fin.* vers. m. 3. ουπω? (pro οπου)
 l*. ερεις en. -και διχοστασιαι a. ου (pro ουχι) bk. -και *tert.* o. 4. οτ' αν
 n. λεγει dfk?n. εγω δε (pro ετερος δε' εγω) c. -εγω *secund.* m. +δε (ante
 απολλω) bo. απολλω km. 5. -ουν d. τις ουν εστιν απολλω' τις δε εστι
 παυλος m. +και (ante απολλως) o. η k. 6. ο δε θς (-αλλ') f. ηυξανεν k.
 7. ουτε bis k. *Rasura ante φυτευων in a.* 8. -ιδιον *prim.* bo. 9. οι-
 κοδομη k. οικοδομημα m. 10. θεμελειον hoc loco n. τεθηκα fn. εθηκα m*.
 -εκάστος *ad fin.* vers. m. επ' οικοδομει (*sic* v. 12) n. 11. θηναι? e*. -ο abc
 defghklmno. 13. +αυτο (post πυρ) m. 14. επ' οικοδομησε n. επωκοδο-
 μησεν o. 15. κατακαΐσεται k. ζημειωθησεται o. ούτω eh, at ούτος n. 16.
 εν υμιν οικει m. οικει k. 18. μηδεις k. 19. -τω b*o. εστιν m. 20.
 ανων (pro σοφων) k. 21. μηδεις ko. ενοις (pro εν ανθρωποις) k. εστι g.
 22. ενεστωτα? m.

CAP. IV. 1. Υμας (Υ rubro) d. οικονομους (*sic* v. 2) k. 2. ζητειτε fgn.
 3. εις m. ημων (pro υμων) o. -η c. 4. εμαυτω n. 5. προκαιρου mn.
 ελθη (*sic* v. 21) k. -και *prim.* ck. επαινος k. -του (ante θυ) l. 6. *init.*
 αυτα o. απολλω mn. υμιν (pro ημιν) l. ημιν (pro υμιν) c, *sic.* +μη (ante
 φυσιουσθε) b**ehn, at φυσιουσθαι n. 7. -και k. κανχασε c. κανχασαι e.
 8. ηδη bis k. καικορεσμενοι m*. κεκορισμενοι n. επλουτισατε gk. ωφελον
 l. -και οφελον γε εβασιλευσατε mn. 9. επι θανατιους f. εγεννηθημεν d.
 κοσμω' lm. 10. ημεις (pro υμεις) *prim.* k, *ter* l*. φρονημοι cn. 11. γυμ-
 νιτενομεν aghm. 12. χερσιν m. λοιδωρουμενοι m. ανεχομεθα? k. 13.
 ωσπερι καθαρματα m. ως περι καθαρματα n. 14. ταυτα γραφω k. 16.
 γινεσθαι a*dm.* 17. διατουτο klmn. Ως (pro ος *prim.*) o rubro. εστιν e.
 μον τεκνον m. αναμινησει a*. +ιν (post χριστω) bmo. 18. -δε d**.
 19. θελησει f. τον πεφυσιωμενον hm.

CAP. V. 1. πορνεια; bis k. *fin.*; l. 2. *Rasura ante ινα in a.* αρθη am.
fin. πραξας m. *Non interrogativè in l.* 3. -γαρ o. -ως *prim.* m. ηδη k.

οὕτως egklnο [non m]. 4. ἡμων (pro ὑμων) ο. 5. ὀλεθρον kn. *fin.* κῦ ἡμων ιησου χῦ m. 6. *fin.* ζυμη vel ζυμει m. 7. -ουν l. -ίνα ητε usque ad αζυμοι d* (habet margo recenti manu). ὑμων (pro ἡμων secund.) g. ετυθη abc (tacitè) dfgghklmno [hiat e]. 8. ἐορταζομεν d. μὴδὲ klmo. εἰλικρινειας f. εἰλικρινας lo. 9. συναναμινυσθε (cf. v. 11) ko. 10. +και (ante ἀρπαζιν) m. ειδωλολατρης a*, post quod desunt omnia usque ad η λοιδορος v. 11 (habet a** in marg.). ειδολολατραις d*. ωφειλετε en. οφειλεται d. ἄρα ὀφειλετε k. ἄρα n. 11. νυν d** et d antiquior kn. αναμινυσθαι d* recentior, at συναναμινγησθαι d antiquior. συναναμινυσθε k. ὀνομαζομενος k. ἡ (pro ἥ) b*c (tacitè) d (semel tantum, recenti manu) hlmn**o. ειδολολατρης d*. η ειδωλολατρης η πλεονεκτης m. μεθυσσος c. μεθος m. μὴδὲ hklno. μὴδὲ συνεσθειν m*. 12. -τι γαρ usque ad κρινειν b* (habet marg. rubro). 13. εσω ο*. κρινεῖ abdfghklo [non m]. κρίνει n. ἐξαίρειται a* (-τε a**). ἐξαρεῖται b*fo. ἐξαράτε (-και) dm.

CAP. VI. 1. +εξ (ante ὑμων) a*dm. ὑμων (ων mutat. cf. v. 5) b. κρινεσθε n. 2. *init.* +η am. κρινούσιν e. κρίνουσι m. -ει k*. 3. μητοιγε d. -βιωτικά d. 4. καθέζετε a. 5. ὑμων (pro ὑμιν prim.) gko, in b ω eras. ενι (pro εστιν) abcdefghlno, at ἐνι k. [cum Elzev. m]. ουδε εἰς σοφος am. ανακριναι n. 7. -ουν a. ἡττημα kn. -εν abcdefghklmno. αδικεσθαι (ε supra) ο*. αδικεσθε (pro αποστειρεσθε) n. 8. ἀλλ' hklno. *fin.*; ο. 9. θῦ βασιλειαν m. -ου ο*. κληρονομησουσιν mn. αρσενικοιτε n. 10. ουτε πλεονεκται ουτε κλεπται bedefghln [non m] ο. -ουτε κλεπται k. ου (pro ουτε tert.) a. μεθυσσοι c. ουτε (pro ου prim.) k. -ου ultimum l*. κληρονομησουσιν emn. 11. ἀλλ' ter a. ἀλλα ter bno. ἀλλ' secund. hm. ἀλλ' tert. c [kl cum Elzev.]. -του κυ l. +ἡμων (post κῦ) m. +χῦ (post ἰῷ) lm. 13. βρωμασι ο. θε (pro δε prim.) m*. *fin.* το σωματι e. 14. ηγειρεν m. ἡμας (pro ὑμας) abc (tacitè) defghklmno. ἐξεγειρεῖ m. -δια m. 15. ἄρα b*e**gk, ἄρα d [non almnο] (pro aras). μελη πορνης g. 16. -ἡ a**bedefgklno [non m]. 17. εστιν mn. *fin.*; k. 18. φεύγε ο. *fin.* ἀμαρτανη n (errat Millius). 19. τα σωματα cdfgmn. +θῦ (post ναος) m*. ὁ (pro ού) d. 20. ἡγορασθητε kn.

CAP. VII. 1. οὐ (pro ὦν) ο. *an*ων (sic v. 26 b*) b. ἀπτεσθε k. ἀπτεσθαι n. 2. εχετω γυναικα g. 3. ὀφειλομενην k. 4. ιδιου (υ mutat.) b. 4. ἡ secund. k. 5. αποστειρετε (στ mutatum) b. αποστειρητε d. +ουν (ante αλληλους) m. σχολασητε a*. ἐπιτοαυτὸ kn. συνερχησθε bdefgklmno [συνερχεσθε c]. ἡμας (pro ὑμας) a*o. 7. δε (pro γαρ) d. -και ag. ἐμ' αὐτὸν n. εχει χαρισμα m. απο (pro εκ) m. +του (ante θῦ) c. 8. ταις

(*pro τοις*) cko. *μηνωσιν* n. +*οὕτως* (*ante ὡς*) m. *εγω* (*pro κάγω*) a. 9. *γαμειτῶσαν* f. *κρειττον* am. -*εστι* c. *πυρουσθε* d. 10. *παραγγελω* n. 11. *καταλλαγειτω* c. *καταλαγητω* d. 12. *λεγω* *εγω* m. *ἀπιστον*? m. *οἰκειν* (*non v. 13*) k. 13. *ειτις* b*hk. *οὗτος* (*pro αυτος*) m. *fin.* *αυτην*? o*. *τον ανδρα* m (*pro αυτον*). 14. *επειδη* (*pro επει*) a*. *ἀρα* kn. *εστιν* *bis* m. 15. -*ἡ* m. -*ἡ* k*. *εν δε εν ειρηνη* o. *βεβληκεν* (*pro κεκληκεν*) m. 16. *γῦναι* kn. *ἀν ἐρεῖ εἰ* (*pro ανερ ει*) m. 17. -*ει μη* k. *ὁ θς* *εμερισεν* k. *ὁ κς* *κεκληκεν* k. *In* m *θς et κς transponuntur.* *οὕτως* *bis* cgklmno. 18. *επισπαστω* c. *κεκληται τις* (*pro τις εκληθη secund.*) am. 19. *εστιν* *bis* mn. 20. +*δε* (*post ἐκαστος*) n. *κληση* ak*. *ἡ* k. 21. *μελλετω* d. *χρήσε* m. 22. *ε* (*pro εν*) b*. *επελευθερος*? b*. +*δε* (*post ὁμοιως*) l. *χριστου εστι* c. 23. *ἡγορασθητε* k. *γινεσθαι* m*o. 24. -*αδελφοι* a* (*habet rubro init. peric.*). -*τω* abedfghilmno [*non k*]. *θεου* c. 25. -*των* m. *ἡλεημενος* k. 26. *ὑπαρχων*, o. *ἐρεστωσαν* a. +*τω* (*ante ανθρωπω*) c. 27. *δεδεσε* en. 28. *γαμησης* (*pro γημης*) m. +*μη* (*ante γημη*) k. *ἡμαρτεν* kmn. *ἐξουσιν* kn. 29. -*ὅτι* abc (*tacitè*) fgkmno. *εστι*, *το λοιπον* a*. *συνεσταλμενος εστι το λοιπον* m. *εστι* *ἵνα* o. [*cum Elzev. dispungunt bdeghkln*]. -*το* n* (*habet supra et in marg. n***). +*οἱ* (*ante εχοντες prim.*) abc (*tacitè*) defghklmno. *ωσιν* mn. 30. *ὡς μη χαιροντες* *bis script. in* o. 31. *του* *rescript. in* n. 32. -*δε* o. *Rasura inter κῡ et πως in* k. 33. -*δε* m. -*του* a*. 34. +*και* (*post μεμερισται*) abcdefghklmno. *ἡ* (*pro ἡ*) k. -*και* (*post ἀγια*) m. +*τω* (*ante σωματι*) am. +*τω* (*ante πνευματι*) am. *ἡ δε* k. 35. *συμφερων*? k*. *επιβαλλω* b*o. *ευπαρεδρον* m. *απαρεδρον* o. 36. *ἐαυτου* (*pro αὐτου*) c. *ἡ* n. *ὑπεραμος* b*. *ὀφειλει* k. *οφειλι* b*. *γενεσθαι* a. *ποιητω* c. *γαμητωσαν* n. 37. *ἐστηκεν ἐδραιος* kno. *εν τη καρδια* (+*αυτου* dm) *ἐδραιος* adm (*ἐδρ. ad*). *εχει mutat. in* k. *εν τη ιδια καρδια* (-*αυτου* a) am. -*του* *secund. ed.* 38. -*ὥστε usque ad* *καλως ποιει* bd (*habet b** in marg.*). +*την ἐαυτου παρθενον* (*post εκγαμιζων prim.*) m. *ποιησει* *bis* m. *και ὁ* (*pro ὁ δε*) m. *κρειττον* m. 39. *γυνι* n. +*και* (*ante κοιμηθη*) abefhlo [*non kmn*]. -*αυτης* *secund. bc* defghklino [*non m*]. *ὦ* n. *γαμῖθηναι* k. 40. *μακαριωρα* a*. *οὕτως* cgklmno. *γαρ* (*pro δε secund.*) m.

CAP. VIII. 1. -*δε* a*. *φυσιῶ* d. *οἰκοδομει* (*sic v. 10*) k. 2. -*δε* a. *ειτις δε* m. *ειναι* a*, *εγνωκεναι* m (*pro ειδεναι*). -*ουδεπω* m. *εγνωκεν* en, at *εγνω* am. 4. +*δε* (*post περι*) e. -*ουν* e. 5. *εἰπέρ* n. -*της* fgklmn. 7. *γαρ* (*pro δε*) m. *συνηδησει* m*. *έως αρτι του ειδωλου* m. -*ὡς* cd. *εσθιουσιν* e. *οὔσα* k. 8. -*δε* k* (*d rubro, init. peric.*). *ὑμας* (*pro ἡμας*) eklm. *περισσυνωμεν* d. 9. *αὐτῇ* m. 10. *ειδωλιω* hkln. *καθημενον* (*pro κατα-*

κειμενον) 1. οντως m*. ασθενης ούσα (pro ασθενους οντος) k. 11. απολλυται a. In m αδελφος transfertur in locum post γνωσει. -ση ο. όν (v mutatum) l. +ό (ante χριστος) d. 12. ούτως egklmno. 13. δι' όπερ c. δι' έπερ n.

CAP. IX. 1. ουκ ειμι ελευθερος ουκ ειμι αποστολος m. -χριστονα. έορακα e. έωρακα n. ού (pro ού) m. 2. ούκ είμι hm passim. -γαρ a*. επιστολης (pro αποστολης) m. 3. εμοι (pro εμη) g*. Rasura inter απο et λογια in b. ανακρινουσι k. εστιν αύτη m. 4. μή interrogativè (sic vv. 5, 8, 9, passim) lno. ποιειν km. 5. -και prim. a**. 6. εργαζεσθε n. 7. όψωνιους k. οψωνιους m*. ποιμαινη? k. 8. λεγω (pro λαλω) f. 9. τω νομω μωσεως f. μωϋσεος gl. μωϋσεως k. φημωσεις m. αλοουντα a [kmn cum Elzev. vv. 9, 10]. αλωωντα beglio [non v. 10 bo]. μελλει a*ck. 10. ύμας (pro ήμας prim.) m*. ήμας (pro ύμας) c sic. οφειλει επελπιδι m. όφειλει k. αλων aefgh [non m]. -αυτου c. 11. ύμων (pro ύμιν) a. πνευτικα και m. μεγα' ει ήμων ύμων m. θερισωμεν cm. 12. οί (pro ει) m. ύμων εξουσιας m. ήμων (pro ύμων) bk** n*o. εκκοπην ab*fgko. συνεκκοπην m. 13. εσθιουσι ο. +και (ante οί secund.) a. +προσεδρευοντες (ante συμμεριζονται) m*. 14. ούτως (sic vv. 15, 24, 26 bis) eglno [non km]. -το b (mutat. in a). καταγγελουσιν a. 15. ου κεχρημαι ουδενι m. τουτων εχρησαμην c. ούτως (sic v. 24: non v. 26 bis) h hkm. -μου b. κενωσει k. 16. ευαγγελιζομαι bis f, prim. k, secund. m. 17. -ουκ (ante εχω) b* lno. οίκονομιαν k. 18. μου (pro μοι) n. -του χριστου a. 19. -γαρ (initio pericopes, d**? rubro) ad*. ώ c*, ών k, ών n (pro ών: v. 21 ών k). 20. -και m [cetera cum Elzev.]. 21. θυ dm. αλλα m. ενομος (pro εννομος) bk*. χυ dm. 22. ασθενειεις ο. κερδανω m. fin. δωσω ο. 23. παντα (pro τουτο) m. +μου (ante ινα) m. 24. fin. καταλαβοιτε m*. 25. -ουν k. 26. ούτως bis km (cf v. 14). κ (pro ουκ) k*. δαιρων b**fgh. 27. αλλα m. ύποπιαζω ab*cfg**no. ύποπιεζω el*m [hk cum Elzev.]. γενομαι c.

CAP. X. 1. γαρ (pro δε) a (δε rubro d). αδελφοι αγνοειν k. ύμων? (pro ήμων) c. ήσαν k. 2. μωϋσην abefghklmo [non n]. 3. Deest versus usque ad εφαγον in a* (habet marg.). 4. επιον m*, at επιον m** (recenti manu, pro επιον). ακολουθησης k. ήν n. 5. -γαρ ο. 6. ήμων vel ύμων dubium in k (cf. v. 13). -μη ο*. επεθυμητας n. εκεινοι ο. 7. μη (pro μηδε) bo. μηδè (sic etiam ο vv. 8, 9, 10) hklmn [non v. 8 n]. ειδωλολατραις γινεσθαι ck. οί δωλολατραις γινεσθαι m*. ώσπερ (pro ώς) abefghlmno [non k]. εκαθησεν d. 8. πορνενσωμεν m. επεσαν lm. εικοσιτεσσαρες m. 9. -και prim. amn. εξεπειρασαν am. 10. γογγυζητε d. -και prim. adm. ηύτων c. όλοθρευτον do tantum. 11. παντα δε ταυτα τυπικως συνεβαινεν d. ει (pro εις) k.

τελει d. 12. ὁ k. ἐστάναι ko. ἐστάναι n. 13. ἡμας (pro ὑμας prim.) m. ου κατειληφεν a. δυνατος (pro πιστος) ch. πειρασθῆναι ὑμας m. ποιῆσαι n. —ὑμας tert. (non secund. ut vult Millius) n, at ἡμας k*. 14. δι' ὅπερ n, at διο ο. αδελφοι (pro αγαπητοι) d. ειδωλολατρίας abedfgh**1o. ειδωλολατρεας k. 15. φρονημοις n. +ὑμιν (ante λεγω) c. ὑμας b*. 16. εστιν prim. g*kno. αυτου (pro του χυ secund.) n. 18. θυσίας illegib. in c. fin. εισιν m. 19. +οὐχ' (ante ὅτι prim.) k. Transfert m ειδωλον et ειδωλοθυτον. 20. θυνοσι m. δαιμονιοις και ου θῶ θυνοσιν m. δαιμονων c. 21. +και (ante ου secund.) a*. δυνασθαι secund. k. —ου δυνασθε τραπέζης ad fin. vers. m. 22. ισχυρωτεροι (cf. i. 25) m. 23. init. αυτα k*. εξεστι prim. m. οὐ bis k. οικοδομει k. 24. μηδείς (sic vv. 25, 27) kno (non 27 in ο). αυτου?ο*. +και (post αλλα) bego. 25. μακελω b*. ἀνακρινοντες (non v. 27) k. 26. του κυ γαρ a. 27. πορευθῆναι a. πορευεσθε m. 28. Deest versus in k usque ad συνειδησιν (marg. k** habet: at εστιν [sic m], εσθιεται, μνησαντα). δε rubro tantum d. Ἡμιν (H rubro) ο. 29. —δε m. εμαυτου (pro εαυτου) m. —του l. κρινετε n. 30. —δε abedefghklmno. Rasura in b post ού. 31. —ειτε τι ποιειτε d. 32. και ιουδαιοις γινεσθε m. ἑλλησιν m. 33. παντάπασιν m. εαυτου (pro εμαυτου) ac. συμφερων d. σωθωσιν mn.

CAP. XI. 1. μιμητε n. γινεσθαι k. 2. —αδελφοι a. —και ο. παρεδωκεν ο. παραδωσεις eg*1*. 3. εστιν emο. —κεφαλη δε γυναικος ὁ ανηρ a* (habet margo). +του (ante χυ) m. 4. +καλυμμα (post προφητευν) bo, (ante εχω) h** (marg.). Desunt omnia ab αυτου v. 4 usque ad κεφαλην v. 5 in ο. 5. ακαταλυπτω m. κατ' αίσχυνει (non v. 4) n. αυτης ab*dg**ho. ἐν γαρ και το αυτο εστι a. εξηρημενη d. 6. κειρεσθω a. κειρεσθαι ach. κυρασθαι f. —η ξυρασθαι m. ξηρασθαι?e*. 7. —γαρ k. ωφειλη? (sic v. 10) g*. fin. εστι ο. 9. εκτισται d. fin. αρνδρα k. 10. διατουτο (sic v. 30, etiam m) l. οφειλη ο. ἡ γυνη οφειλει m. —εχειν c. 11. πλην ουτε γυνη χωρις ανδρος ουτε ανηρ χωρις γυναικος εν κω dm. 12. οὕτως eklmo. εκ (pro δια) f. 13. εστιν (sic v. 14) m. 14. οὐδε k. ἡ φυσis αυτη am. κωμᾶ h*1. —αυτῶ l*. 15. κωμᾶ l. εστι h. κωμῆ k. αυτη δεδοται adm. —αυτη secund. efhl. 16. —αί d. 17. παραγγελων d. —το prim. l. αλλα m. ἦτον d. ἦττον k. συνερχεσθαι?ο*. 18. —τη adefklmo. ὑπαρχην d. 19. γαι (pro γαρ) m. εν ὑμιν αἰρεσεις fh. και ἵνα και m*. ἵνα και m**. 20. —ὑμων m*. επιτοαυτο k. 21. πινα m. 22. καταισχυνεται ο. ειπω ὑμιν m. εν τουτω; cum præcedentibus jungunt c (tacitè) ghklo. 23. γαρ rubro tantum d (sic v. 31). δε (pro γαρ) ο. —ὁ (ante κς) k. +χς (post ις) gl*. ἦ ο. 24. ειπεν em. ἡμων (pro ὑμων) l*. ποιητε k*. 25. αἰμω (pro εμω) d. ονοματι (pro αἵματι) k. αἰ-

ματι μου (—εμφ) m. —όσακis αν πινητε adm. 26. ώσακis m. εαν (pro an prim.) a. —τουτο c. χυ (pro κυ) k. καταγγελετε a. ἄχρισου g. —ού d. ἐλθη (sic v. 34) k. 27. εσθiei m. —τουτον o. ποτηριον του κυ αναζiως του κυ e. ἐνοχος k. +του (ante αίματος) a**bcefglmo [non k]. 29. *Rasura in a post αναζiως.* 30. διατουτο k alii. 31. εκρινομεν a**m. ου γαρ (pro ουκ αν) o. εκρινωμεθα d. 32. +του (ante κυ) m. παιδευωμεθα d. 33. εκδεχεσθαι o*. 34. πινα m*. διαταξωμαι m.

CAP. XII. 1. [π]ερι m* (π m**). θελομεν c. ἄγροειν k. 2. +ότε (post ὅτι) acefghko [non d]. ὅτε (pro ὅτι) m. ἦτε k. ἡγησθε b*o. ανηγεσθε vel forsān ενηγεσθε m. επαγομενοι l* (forsān m). 3. δυνατε k. 4. εισιν (sic v. 5) m. 5. —ό k. 6. εισιν' και ὁ αυτος θς ενεργων (—δε, εστι et ὁ) m. χριστος (pro εστι) c. πασι o. 7. —δε m (rubro d). *Desunt omnia in o ab ἡ φανερωσις v. 7 usque ad διδοται v. 8.* 9. —αλλω δε ad fin. versūs cm. ἐνι (pro αυτω secund.) a. 10. προφηταιι h. —δε quartum l. —αλλω δε ἐρμηνεια γλωσσων dk. 11. *Legitur versus in g rescript. super rasur.* 12. —γαρ a (rubro d). ενεστιν (pro ἐν εστιν prim.) m. μελλη prim. m. πολλα εχει m. —δε a*. —του ἐνος d. ὄντα f. οὕτως eklo. 13. ἐν d. ἐν k. οἰτε (pro ειτε secund.) m. ει (pro ειτε quart.) a*. —εις secund. d. πομα (pro πνευμα) afgl. 14. μελλος m. 15, 16. fin. non; in hkl. 16. οὖς k. *Versus deest in o.* 16, 17. ὀφθαλμος (non v. 21) k. 17. +ακοη (ante οφθαλμος) a*. οσφρισις d. ὀσφρησις k. 18. νυν l. —αυτων m. *Rasura ante καθως in a.* ἡθελησεν k. 21. —δε dm. +ὁ (ante οφθαλμος) abcd fgklm. ειπην d. ποσιν h*m. 22. ασθενεσθερα ?f. εστιν m. 23. δο ουμεν a*. ατιμοτερα ad eghklo. τιθεμεν o*. περισσοτεραν ευσχημοσυνην a. 24. —εχει a*. αλλα begmo. συνεκερασεν e. το (pro τη) m. 25. σχισματα abedegk. μεριμνωσιν e. 26. πασχη d, συμπασχει h** (pro πασχει). μελλος prim. m. συμπασχη behklo. δοξαζεται c. συγχαιρη bdhlo. συνχαιριε m. fin. μελει f. 27. —δε a*h (rubro d). 28. +και (ante τριτον) m. δυναμης d. επειτα (pro ειτα) a. 30. λαλουσιν m, at λαλωσι c. —μη παντες διερμηνευουσι; d. διερμηνευουσιν m. 31. ζηλoutai ko**. μειζονα (pro κρειττονα) m. καθυπερβολήν gm. fin. δεικνυμοι k.

CAP. XIII. 1. ἡχων k. αλαλαζων d. 2. ειδω (pro ιδω) c (sic). πασαν prim. (ας mutat.) a. —ώστε m. μεθισταναι m. ουθεν abc (tacitè) efghklo [non dm]. 3. ψωμισω abc (tacitè) defghklmo. μου τα ὑπαρχοντα c. μοι (pro μου prim.) l. καθησομαι b**cdfhk [non lm]. ὠφελουμαι k. 4. —ἡ αγαπη tertium a. περπερευεται (περευ mutat.) a. 5. ζηλει l**. 6. +επι (ante τη αληθεια) c. 8. πανσωνται c. 9. δε (pro γαρ) abedefghklo. 10.

έλθη k. 11. ότε *prim.*?g. ήμιν k. ελαλουν ώς νηπιος m. ώς νηπιος εφρονουν ώς νηπιος ελαλουν ck. 12. βλεπομεν m. +ώς (*post αρτι prim.*) bgo. έσοπτρου k. εσοπτρου l. +και (*post εσοπτρου*) f. *Rasura in g post καθως.* 13. -ή l.

CAP. XIV. 2. γλωσσαις bo. -τω l. 3. οικόδομήν (*sic vv. 5, 26, non* 12) k. †. οικόδομη *prim.* k*. -ό δε προφητευν ad *fin.* vers. km. προφυτευν g. 5. -λαλειν k*. κρεισσω (*sic, pro μειζω*) m. διερμηνευει abdfghklo. διερμηνευει (+η) c. -ή f. 6. αδελφοι rubro, *init. peric. in ad* (*sic v. 20*). έλθω k. ώφελισω k. -ή *prim.* c. αποκαλυψη h*. -εν (*ante διδαχη*) b. 7. άψυχα k. διδω abedeghklmo. 8. σαλπιγξ φωνην d. φωνη m*. 9. ούτως cglmo. ύμεις *dubium in* c. γλωσσης e. γνωσθήσετε m. 10. τυχη bo. +τω (*ante κοσμω*) bo. -αυτων d. +εστιν (*ante αφωνον*) c. 11. ιδω am. -και ό λαλων εν εμοι βαρβαρος a* (*habet marg.*). 12. ούτως cklmo. επιζηλωται (*pro επει ζηλωται*) m. 14. προσευχομαι fg*. εστιν m. μενει (*pro εστι*) c. 15. -εστια*. το πνι *prim.*?b. το νοϊ *prim.* d. -ψαλω ad *fin.* vers. d. +τω (*ante νοϊ secund.*) abc (*tacitè*) efgghklmo. 16. ευλογης b*o. ευλογησεις ck. ευχαριστεια co. οιδεν ef. οιδεν m. 17. -γαρ o. ευχαριστης cd. αλλα l. 18. λαλω (*pro λαλων*) c. 19. τω νοϊ (-δια) m. -λογους *secund.* c. 20. αδελφοι (Φ rubro) k. γινεσθαι?m*. νηπιαζεται k*. φρεσιν bis e, at φραισι *secund.* f. 21. έτερωγλωσσοις k*. ουδε a. 22. -εις o. 23. συνεισελθη o. έπιτόαντό k. πανταις m. λαλωσι m. ιδιωται (*non v. 24*) k. 24. -δε *prim.* d*. άπιστος k. 25. *init.* -και m. ούτως bis cklo, *prim.* gh, *secund.* m. φανερὰ non p. m. in o. ούτος (*pro ούτω secund.*) g. απαγγελων d. -ό l*. -οντως k. οντως ό θς h. *fin.* εν ήμιν εστιν m. εστιν ce. 26. αδελφοι rubro in d. αδελφοι εστιν m. συνεισερχησθε o. -ύμων a. -διδαχην εχει k. +προφήτειαν εχει (*ante γλωσσαν*) f. αποκαλυψιν εχει γλωσσαν εχει d. -αποκαλυψιν εχει m. γινεσθω abedefghklmo. 27. πλειον a*c. άναμέρος klm. -και *secund.* a**. 28. -δε *prim.* a*. ή k. λαλητω g*. 29. +η (*ante δυο*) a. λαλητωσαν g*k. -οι l*. αλλο o. 31. καθένα l. καθέν άπαντες (*pro καθ' ένα παντες*) g. πάντες καθένα h* (βα, h**). μανθανωσιν em. 33. ακαταστασιας *dub. in* c. αλλα egk. +και (*post ώς*) f. -των άγιων o*. *fin.* +διδασκω bo. 34. επιτετραπται (ι *prim. mutat.*) e. αυτοις (*pro αυταις*) em. 35. εθελουσιν m. εννοικια (*pro εν οικω*) b. +τω (*ante οικω*) k. οικια o. εσχρον o. γυναιξι λαλειν εν εκκλησια m. 36. κατηντισεν c. 37. +δε (*post ει*) eg. -ή l*. -του abedefghklmo. εντολαι εισιν m. 39. +μου (*post αδελφοι*) cgmο. κωλυτε d. μη κωλυετε γλωσσαις m. 40. +δε (*post παντα*) am. επιστημονως (*pro ευσχημονως*) bo.

CAP. XV. 1. ἀδελφοὶ γνωρίζω δὲ ὑμῖν a*d (ἀδελφοὶ *et* δὲ rubro in d: sequente ἀδελφοὶ nigro). + μου (post εὐαγγελίον) a. ἐστήκατε ko. 2. ζώετε m*. ἡ (pro ei secund.) m. 3. —ἡμῶν a*. 4. τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ m. —κατὰ τὰς γραφὰς b*o. 5. ὥφθη (sic vv. 6, 7, 8) k. ἐπεὶ (pro εἰτα) m. 6. init. εἰτα a. ἐπάνω k. ἐφ' ἅπαξ o. πλείονες km. μὲνῶσιν c. ἄρτι k. —δὲ f*. 7. ἐπεὶ (pro εἰτα) aceg. 8. ὥσπερ εἰ τῷ a. ὥσπερ εἰ τῷ bgho. ὡς περιπτῶ k. ὥσπερ εἰ τῷ l (τ deest p. m.). ὥσπερ εἰ τῷ m. 9. δι' ὅτι e. 10. με (pro ἐμὲ) h. καινὴ c*. παντῶν αὐτῶν a. ἐκοιπίασα k*. + μόνος (post οὐκ ἐγὼ δὲ) a. 11. οὕτως bis egklmo. κηρύσσωμεν m. ἐπιστευσάμεν o. 12. χυὸ. λεγούσιν k. λεγούσιν ἐν ὑμῖν τινες a. 13. —εἰ δὲ ἀναστασις νεκρῶν οὐκ ἐστὶν ad. 14. ἐγείρεται o. ἄρα (sic v. 15) k. + καὶ (post ἀρα) df**lm (ἀρακὴ e). κενὶ k. —δὲ secund. a*m. *fin.* ἡμῶν l. 15. εὕρισκωμεθα m. ἀρα (pro δὲ) m. ἡγείρεν bis e. ἐγήρονται k. 16. *χς* ἐγῆγετο super rasur. in g. 17. ὅτι (pro ἐτι) m. 19. εἰς χυὸ (pro ἐν χυῷ) k. ἐν χῷ ἡλπιότες ἐσμεν m. αὐτῶν bis scriptum in m. 22. καὶ (pro γὰρ) o. οὕτως eklo. 23. —δὲ h. ἀπ' ἀρχῆς o. + του (ante χυῷ) abedefghklmo. παρρουσία k. 25. ἄχριστοῦ g. —αν a*. ἀνσθῇ? (pro ἀν θῇ) d. ταῦς (pro τοὺς prim.) m*. 27. δηλονότι fk. 28. —ὅταν usque ad τὰ πάντα prim. m. ὑποταγίσσεται m. ἡ k. *fin.* πασὶν abedefghklmo. 29. ποιήσωσιν m. ὅλος d. + αὐτῶν (ante τῶν νεκρῶν secund.) m. αὐτῶν (pro τῶν νεκρῶν secund.) ad. 30. κινδυνεύομεν d. 31. καθημεραν fgh. ἡμετεραν akm (prima litera eras. in h). [cum Elzev. bco]. + ἀδελφοὶ (ante ἡν) m. 32. πῶς m*. αὐρίον k. 33. χρῆστα ab edefghklmo. [λακωνικὴ παροιμία * μενανδρὸν κωμῳδιογράφου γνῶμη, e marg.]. 34. —γὰρ k. τινες θῷ a. τινες ἐχούσιν m. ἐχῶσι a*. ἐχούσιν c. ὑμῶν (pro ὑμῖν) bgko. *fin.* λαλῶ (pro λεγῶ) km. 36. ἀφρῶν m. ζῶοποιεῖται k*. ζῶοποιεῖτε o. 37. —το prim. b*o. τῷ σῶμα k. κοκόν k. τυχεῖ c. τυχεῖ f. 38. δίδωσιν αὐτῷ bdmo. ἠθέλησε k. ἠθέλησεν m. 39. —ἡ αὕτη σαρξ k. —σαρξ tert. abedefghklmo. —ἀλλῇ δὲ σαρξ κτηνῶν km. Post κτηνῶν in a verba quatuor eras. ἄλλοι δὲ ἰχθύων k. *fin.* πετεινῶν a. 40. Tria verba erasa ante ἐπουρανία in b. 41. ἀστερῶν (pro ἀστέρος) h. 42. οὕτως (sic v. 45, etiam m) egklo. 43. ἐνατιμία; k. δοξεί f. 44. —ἐστὶ σῶμα ad *fin.* vers. k. 47. + τῆς (ante γῆς) m. 49. χοῖκον super rasur. in b. φορεσώμεν bdefhklmo. 50. ἐνυστεῖ k. κληρομεῖ k. 51. δὲ (pro μὲν) k. κοιμησομεθα m. 52. ὀφθαλμοὺς k. 53. τοῦτον prim. k. In g vv. 53, 54 super rasur. rescript. 54. ἐνδύσητε prim. b*o. ἐνδύσεται (prim.) ἀάφθ. k*. νίκος (sic vv. 55, 57, at non m v. 57) klm. 55. σε (pro σου prim.) m. ἄδῃ m. νεῖκος m. 56. —δὲ prim. l. 57. τῷ θῷ δὲ o. δοντὶ abdllo. νίκος n. 58. ἀγαπῶμαι μοι ἀδελφοὶ b. ἐδραῖοι k. ἀμετακινῶνται c. εἰς τὸ ἐργῶ k. ἐστὶν hn.

CAP. XVI. 1. εὐλογίας k** *marg. l**. οὕτως egklmno. ποιεῖτε (*pro* ποιῆσατε) c. 2. σαββατῶ (cf. xiv. 5) m. ὅτι hmn. εὐοδονται h. ὅτ' αὖν (*sic* vv. 3, 5, 12) n. ἔλθω (*sic* v. 12 bis) k. εὐλογίαι l*. γίνονται a*c*dm. 3. +προς ὑμᾶς (*post* παραγενωμαί) bo. δι' ἐπιστολῶν cum *sequent. in* n. τοῖς ο. 4. δε rubro d. ἡ k. ἀξίον η am. πορευθῆναι c. πορεβέσθαι d. *fin.* πορεύονται b*. 5. δε (*pro* γὰρ) m. 6. τυχῶν e*. ἰν' bo. προπεμψῆται c*. πορευσώμαι b*o. πορευομαι fk. 7. ἀρτί ὑμᾶς k. ἐπιτρέπει cfk**. ἐπιτρέψῃ dm. 8. ἐπιμένω mn. πεντικοστής d. 9. ἀνεῳγεν n. +οἱ (*ante* ἀντικείμενοι) d. 10. βλέπεται ?k*. +του (*ante* κῦ) m. κάγω n. 12. ἀπολλῶ n. ευκαιρίσῃ dk. 13. στηκῆτε b*. στηκτε c. 15. οἰκίαν k. +καὶ φορτουρνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ (*post* στεφάνα) a. *fin.* αὐτοὺς m. 16. ὑποτάσῃθε g. κοινοῦντι k. 17. κα τοῦ (*pro* καί *prim.*) m. φορτουρνάτου e. φορτουρνάτου m. ἡμῶν a, ὑμετέρον m (*pro* ὑμῶν). 18. ἀνεπαύσαντο m. ἐμὸν (*pro* ἐμοί) c *sic*. ἐπεγινώσκειται m. 19. -ἀσπάζονται usque ad *ασίας* am. ἀσπάζεται (*pro* ἀσπάζονται *secund.*) c. πολλὰ ἐν κῶ a. πρισκύλλα m*. κατοίκον mn. 20. ἀσπάζεσθε (*pro* -σασθε) bo. 21. ἐμὴ *mutat. in* g. 22. +ἡμῶν (*post* κῦ) abedfhkl [*non* m] o. μαρὰ, ναθὰ e. μαραναθάfg hkl o [*n cum Elzev: at in marg. forsan p. m. τῇ συρῶν φωνῇ μνηνεὶ ὁ κς ἦλθεν*]. 23. +ἡμῶν (*post* κῦ) b f k m o. -ἰὺ χῦ l. -χῦ n. 24. -ἐν χῦ ἰὺ m.

SUBSCRIPT. : +ἡ (*ante* προς) ak. -προς κορινθίους πρώτη bmo. φιλιππου a, *ασίας* bo, ἐφῆσεν dh (*pro* φιλιππων). τοῦ φορτουρνάτου m. φορτουρνάτου e. *fin.* +στὶ. ὡ gn. +ἀναγν. ε. κε. θ. μαρτυρίαι ιζ. στιχ ὡ. k. Nil in l: *silet* c. τέλος τῆς προς κοριν. ᾧ ἐπιστολῆς ἥτις ἐγγραφῇ κ.τ.λ. d. ἐγγραφῇ ἀπο ἐφῆσεν διὰ στεφάνα φορτουρνάτου ἀχαϊκοῦ καὶ τιμοθέου. στ^x ὡ. h.

AD CORINTHIOS SECUNDA.

[CAP. I. 1—4.]

Προς κορινθίους β̄ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου παύλου h. ἐπιστολὴ (-ἐπιστολήmn) προς κορινθίους δευτέρα (β̄, lno) klmno. *Hiat* d.

CAP. I. 1. -τοῦ θῦ k. πασι τοῖς ἁγίοις g. οὖσιν k. οὔσι o. 3. -ἐν-λογητός usque ad ἰὺ χῦ m. οἰκτιρῶν k. πῆρ (*pro* θς *secund.*) m. 4. ἐν (*pro* ἐπὶ) ln. -ἡμῶν εἰς το usque ad θλιψεί f. δυνάσθε m. τοῖς (*pro* τοὺς) c.

ἡσσ (*pro ἡς*) m. 5. παθήτα m. οὕτως egklnο. + και (*ante δια*) m. + του (*post δια*) abcefg hklmno. εις ἡμας (*pro ἡμων*) l. 6. ουν (*pro δε*) k. + πολλη (*post ὑπομονη*) bgo. αυτου (*pro αυτων*) begko. ειτε παρακαλουμεθα usque ad σωτηριας ponit m ante της ενεργουμενης. και ἡ ἐλπις ἡμων (ὑμων ο) βεβαια ὑπερ ὑμων (ἡμων αο*) transferunt abcefg hklno in locum post πασχομεν. fin. ἡμων m*. 7. -ὅτι k. οὕτως egklmno. 8. ἀγνοειν k. περι (*pro ὑπερ prim.*) bm**o. καθυπερβολην gh. εβαρυνθημεν ο. ὑπερ δυναμιν εβαρηθημεν m. + την (*ante δυναμιν*) ο. ἡμας (*pro ὑμας secund.*) c sic. 9. init. αλλ' am. πεποιθῶτες c. ὡμεν k. εγειραντι b* l* o. 10. τηλλικουτου b*. ἡμας (*pro ὑμας*) c sic. + και (*post ὄν*) m. -ετι hk. 11. ὑμων (*pro ἡμων prim.*) e**. + το (*post ἰνα*) m. εις bis script. in c. fin. ὑπερ ὑμων ce** fghlmn (μων b) ο. 12. -ἡμων prim. m*. εστιν mn. μαρτυρι b*. ἀγιοσθητι (*pro ἀπλοσθητι*) m. ειλικρινια el* o. ειλικρινεια fgn (*sic* II. 17 gn). + του (*ante θῷ prim.*) am. + και (*ante ουκ*) am. + τη (*ante σαρκικη*) ο. σαρκικῇ k. χαρι m, πνευματι c (*pro χαριτι*). + του (*ante θῷ secund.*) lm. ἀνεστράφη μέν m. 13. επιγνωσκειται k. -η και επιγνωσκετε ο*. 14. ἡμεις (*pro ὑμεις*) k. -του m. + ἡμων (*post κῷ*) m. fin. + χῷ bmo. 15. ελθειν προτερον προς ὑμας a. ελθειν προς ὑμας το προτερον bdefg hklno. προτερον προς ὑμας ελθειν m. τοπροτερον h. + και (*post ἰνα*) k. 16. ελθειν (*pro διελθειν*) abo. προς bis script. in l. αφ' (*pro ὑφ'*) blo. ἡμων (*pro ὑμων secund.*) d. 17. βουλομενος achmo. ἄρα hln. βουλομαι prim. m. ἡ k. εμου bo, ἐμοι k (*pro εμοι*). οὐ οὐ' k. οὐ οὐ' ; l. 18. -ὅτι ὁ λογος (*habet marg. p. m. ?*) n. ἡμας (*pro ὑμας*) a* m. οὐ' (*sic v. 19*) k. 19. ὁ του θῷ γαρ m. ἐμου k. 20. + του (*ante θῷ*) fo. διο και δι' αυτου (*pro και εν αυτω*) m. 21. δε rubro d. ὑμας συν ἡμιν ado. ἡμιν b*. ὑμιν, ι rescript. in l. + ὁ (*ante θς*) l**. 22. init. -ὁ αemo. διδους g. αραβωνα m. 23. μαρτυραν επικαλουμαι τον θῷ n. οὐκ ἔτι ko. ἦλθον k. 24. της πιστεως ὑμων a. χαριτος (*pro χαρας*) m. ἡμων (*pro ὑμων secund.*) k. ἐστηκατε do, at ἐστηκαμεν e.

CAP. II. 1. γαρ (*pro δε*) m. ἐμαυτω n. του (*pro το*) b* co. εν λυπη προς ὑμας ελθειν abcefg hklmno. 3. εγρα m. + επι λυπην (*post λυπην*) a. σχω (*pro εχω*) ad. πεπειθως f. ἡμας (*pro ὑμας*) a. 4. αλλ' ἰνα την αγαπην m. αλλ' ἰνα γνωτε την αγαπην l. ἡν k. 5. λε prim. dub. in n. αλλα abce defg hklmno. -μη l*. 6. το τοιοντον ο*. 7. χαρησασθαι ὑμας k. 8. Hic versus rescriptus in b, secundâ manu (primâ manu amittitur). δι' ὁ e. 9. αγαπην (*pro δοκιμην*) a*. -ει b*. 10. init. ει (*pro ὦ*) f. καγω (*pro και εγω*) am. ὦ κεχαρισμαι ειτι κεχαρισμαι m. ὦ κεχαρισμαι forsan sec. manu in g. 11. ὡ τοῦ? d. 12. -δε l*. εσχικα k. το (*pro τῷ secund.*) fl* mn. τίτόν

(*pro τιτον του*) m. 14. *δε rubro d.* θριαβενοντι m*. *εν χω̄ ιησου (-τω)* m. *την (mutat.) όσμην b.* ήμων k. 15. *σωζομενης d.* απολυμενοις m. 16. +εκ (*ante θανατου et ζωης*) m. 17. λοιποι (*pro πολλοι*) defghln [*non kmo*]. *ειλικρινιας e.* κατ' ένωπιον elo. κατεναντι θῦ (-του) m. -του *secundum a.* θ *mutatum in θῦ tertio apud n.* λαλουμεν εν χω̄ n*.

CAP. III. 1. αρχωμεθα g*. αρχομεθα? m. άλιν l*. έαυτοις n*. η (*pro ει*) afm. *χριζομεν h*.* ώσπερ m. έξ' ύμων k. 2. -ή b *ut videtur.* ύμων (*pro ήμων secund.*) bko. 3. -εγγεγραμμενη a* (*in marg. a** και γεγραμμενη*). γεγραμμενη bo. αλλ' εν πνι m. λιθενες k. αλλ' εν adfklmno. καρδιας adfhln [*non k*]. 4. *δε rubro d (sic ουν v. 12).* 5. *ικανή d.* αφ' *έαυτων εσμεν m.* λογιζεσθαι ln. 6. αποκτενει acghkm*no. αποκτεννει ef lm**. 7. *init. ή (pro ει) m.* εγγραμμασιν ο**. *μωϋσεως bekmn.* μωϋσεος dfghlo. 9. τῇ (*pro ή prim.*) a. ποσω (*pro πολλω*) c. περισσευσει ko. 10. ου δεδοξασται abcdefghklmno. *είνεκεν gm.* *ένεκεν k.* *ύπερβαλουσης m*.* 12. +την (*ante τοιαντην*) o. 13. *μωϋσης ab** cdefghklmno.* -το *prim. n** (*habet marg. p. m., ut in I. 18).* αυτου (*pro έαυτου*) acdm. *ένάτενισαι g.* 14. -αλλ' επωρωθη τα νοηματα αυτων c. επωρωθησαν? g*. αχρη f. -της *prim. a*f*.* +ήμερας (*post σημερον*) m. *ότι (non ό, τι) ghlnno.* *εν χω̄ ιησου καταργηται m.* *In vv. 14, 15 deest in k ab το αυτο καλυμμα v. 14 usque ad σημερον v. 15.* 15. αναγινωσκηται cm. *μωϋσης ab*efghklmno.* *εις (pro επι) m.* 16. -αν k. επιστρεψει k. 17. -το *secund. k.*

CAP. IV. 1. διατοῡτο lmn. ταυτης? m. ήληθημεν kn. *όκ n.* εγκακουμεν (*cf v. 16*) m. 2. *init. αλλα cdefghklm [non o].* μηδ' hklmno. *καρδιας (pro αληθειας) m.* ανθρωπου c. 3. -και o. *εστιν bis en, prim. m.* απολυμμενοις l. απολλυμμένοις ο*. *fin. καλυμμενον b*.* 4. *ετυφλωσεν e.* *διανασαι d.* αυτους (*pro αυτοις*) a. *fin. +του αορατου aflm.* 5. -κυριον d. *fin. χῡ̄ (pro ιω) d.* 6. -ό *prim. n.* *ύμων (pro ήμων) c.* -της *δοξης a.* *χῡ̄ ιω a*.* 7. ἡ k. 8. ού (*sic v. 9, ούκ secund.*) k. ου *secund. ο*.* *εξαπορουμενοι d.* 9. εγκαταλιπομενοι c. 10. -ήμων o. 11. *init. ει k.* -και o. 13. *δε rubro d.* αυτο το πνευμα d. δι' ό n (*sic v. 9*), *at διό v. 16.* 14. +δι' (*ante ήμας*) k. +του (*ante ιω*) g. +χῡ̄ (*post ιω*) bo. *εξεγερει abfo.* *fin. ήμιν (pro ύμιν) gmo.* 15. *ήμας k*m.* ευχαριστησαν kmo. *περισσειη bdo.* 16. *ονγκ (pro ουκ) m.* εγκακουμεν em. *εί k.* φθειρεται a**d. *εσω (pro εσωθεν) dm (+ ήμων m).* 17. *δε (pro γαρ) c.* παρ' *αντίκα f.* καθυπερβολην h.

CAP. V. 1. *δε (pro γαρ) c.* γαρ *rubro d.* οίκια k. κατοικια o. *οικόδομην εχομεν εκ θῦ k.* *οίκιαν (sic v. 2) k.* 2. επενδύσα m. 4. -οί m. +τουτω (*post σκηνει*) d. *εφ' ώ (pro Millii επειδη) c.* *ών (pro ῶ) e.* *ενδυσασθαι (pro εκδυ-*

σασθαι fl*o. 5. +εις (ante τουτο) m. +και χριστας ἡμας (post θς) k. διδους a. αραβωνα mo. 6. θαρουντες (non v. 8) k. 7. ειδους?k. 8. -δε b*do. -εκ a**. απο (pro εκ) m. -τον a. 9. φιλοτιμωμεθα m. ειναι αυτω k. 10. Ὑμας (Υ rubro) o. δει φανερωθηναι k. κοιμισθε f. κομησεται g* mo*. -προς α̅ επραξεν (sic) n. φαυλον (pro κακον) dm. 11. φανερωμεθα m. ἡμων o. φανερωσθαι m*. 12. συνιστανωμεν f. αλλ' a. καυχησεως (pro καυχηματος) n. εχεται k. καυχομενους c. fin. και μη εν καρδια m. 13. ειτι (pro ειτε prim.) k. ὑμιν mutat. in e. 14. Super rasur. hic versus in g. 15. -ει deln. +χς (ante ὑπερ secund.) a. Ππαντων secund. (Π rubro) a. -αρα οἱ παντες usque ad απεθανεν o. μηκέτι e. μηκέτι kn. αυτοις (pro εαυτοις) l. παντων (pro αυτων) afhln. +παντων (post αυτων) b**. γερθεντι k. 16. init. ὥστε και ὑμεις m. οὐκέτι e. οὐκέτι hklmn. γινωσκωμεν h. 17. +ανακαινιζεσθε (post κτισις) a. τα παντα καινα bdfko. 18. -δια c. καταλαγης d. 19. +ὁ (ante θς) b*o. ην' εν n. καταλασων eflh*k. καταλσων n. καταλλασσον d*. θεμενος abc (tacitè) defghklmno. -εν secund. fhl*n. 20. καταλλαγήτε m. 21. εποιησαν k. γενωμεθα ab**defgklmno. γενομεθα b*c. θῷ δικαιοσυνη d. θῷ (v mutatum) b.

CAP. VI. 1. δε rubro d. -και abkmo. καινον k*. δεξασθε n. 2. διο λεγει (-γαρ) m. 3. μηδέμίαν klo. μηδέμίαν m. μωθη f. fin. +ἡμων d. 4. συνιστοντες f. +εν διωγμοις (post αναγκαις) a. στενενοχωραις n. 5. νηστεια c. 6. ἀγνωστητι no. χριστοτητι k. ἀγαπη k. 7. ὀπλων o. +των (ante αριστερων) bgo. 8. ευφημιας και δυσφημιας m. 9, 10. ὡς λυπουμενοι αι̅ δε χαιροντες, ὡς παιδευομενοι και μη θανατουμενοι a*. 10. μηδὲν kn. +τα (ante παντα) dl. 11. ὑμων (pro ἡμων prim.) o. ανεωγεν n. +γαρ (ante καρδια) k. πεπλατυται ago. πεπλατηται m*. 12. στενοχωρησθε secund.?b*, at στενοχωρεισθαι prim.c*. ὑμιν (pro ἡμιν) ac. -δε al. fin. ἡμων b*o. 13. fin. ἡμεις b*k*. 14. +δικαιο (post γαρ) a*, eras. rubro. η̅ τις κοινωνια (-δε) dm. προσκοτος k. 15. προσφῶνησις m. βελιαρ abc (tacitè) defghklno. βελιαν m. 16. μετα (pro Millii μετ') c. γαρ rubro d. -γαρ o. -ὅτι m. -εν o. μου (pro μοι) m. 17. δι' ὃ n. αφωρισθητε fmo. ἀπτεσθε k. ἀπτησθε m. ἀπτεσθαι o*. 18. παντοκρατορ f.

CAP. VII. 2. συγχωρησατε a**. χωρισατε o**. ουδεν̅α ἡ̅δικησαμεν bis script. d*. ἡ̅δικησαμεν k. 3. οὐ k. +μου (post κατακρισιν) o. αποθανειν cf. συναποθανην d. 4. ὑπερπερισσευμαι de. πᾶσι k. fin. ὑμων (pro ἡμων) beo. 5. οὐδὲμίαν klmno. ανεσιν εσχηκεν d. ανεσι m. εξοθεν n. 6. -ὁ θεος a. 6, 7. παρρουσια k. 7. παρεκληθην m. εφ' ὑμην?b*. διαγγελλων a. απαγγελλων k. οδυρμων m. τον̅ ε̅μον̅ ο̅δυρμον̅ (pro ὑμων) k. -με m.

8. μεταμελῆμαι a, μεταμελλομαι dk (*pro* μεταμελομαι). μεταμελομένην? b*.
 9. μηδενὴ d. ζήμειωθητε m. 10. γὰρ rubro d. ἐργάζεται *prim.* m. 11. ἡμᾶς (*pro* ὑμᾶς) a. ποσιν k. κατηγοράσατο k* m. + ἐν (*ante* ὑμῖν) cd (ὑμῶν d*).
 —ἀλλὰ φόβον ἀλλὰ ἐπιποθήσιν b* (*habet marg.*). ἀλλ' *quartum* ah. ἀλλὰ *sextum* abdfmo. ἄγνους km? o. 12. ἄρα n. ἐνεκεν *ter* adfk. + ἀλλ' (*ante* οὐδε) m. ἀλλὰ bo. εἵνεκα (*pro* εἵνεκεν *tertium*) l. ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν abc (*sic*) efghklmno. ἡμᾶς (*pro* ὑμᾶς) c. 13. διατοῦτο lmn. ἐπὶ τῇ παρακλήσει δὲ ὑμῶν περισσοτέρως μάλλον d. —δε e. ἐν (*pro* ἐπὶ) m. ἀναπεπαυτε n. 14. αὐτοῦ b*. οὕτως gkmo. ὑμῶν (*pro* ἡμῶν) c. πρὸς τιτὸν (*pro* ἐπὶ τιτοῦ) m. + ἐν (*ante* ἀληθείᾳ *secund.*) g. 15. ἡμᾶς (*pro* ὑμᾶς) m*. ἀναμνησκόμενον h*. ἀναμνησκόμενος kl*. 16. —οὐν abc (*tacitè*) defghklno [*non* m]. θάρω d*. —ἐν *secund.* al.

CAP. VIII. 1. γνωρίζω ch. —δε m (rubro d). —ὑμῖν a*. —ἀδελφοί a. 2. χαρίτος (*pro* χάρας) l: *errat Millius*. καταβάθος k. βάθος o. ὁ καταβάθος (*non* ἡ) d. ἀπλοτήτος k, χρηστοτήτος m (*pro* ἀπλοτήτος). 3. αὐθερετοί f. 4. δεόμενος d. ὑμῶν b* o. —δεξασθαι ἡμᾶς ab* defglmno [*non* k]. —ἡμᾶς (δεξασθαι *post* κοινωνίαν *locato*) c. 6. ὥστε (*pro* εἰς το) d. ὑμᾶς (*pro* ἡμᾶς) a. τίτον no. οὕτως egklno. ἐπιτελεσεὶ cn. —καὶ *secund.* ck. + εἰς (*ante* τὴν χάριν) a. 7. ἀλλὰ k. πεῖσσευετε (I rubro) g. πάσῃ (ἡ *mutat.*) b. ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν abm. ἐξ ὑμῶν ἐν ὑμῖν no. *fin.* περισσεύεται c. 8. ὑμετέρας a* (*vel* a**) bc (*tacitè*) defghk**lmno. 9. ἡμᾶς (*pro* ὑμᾶς) ak l* mo. ὦν k. ἡμεῖς (*pro* ὑμεῖς) ab. —ὑμεῖς c. *fin.* πλουτησώμεν ab*. πλουτισήτε g*. 10. ἡμῖν (*pro* ὑμῖν) o. συμφέρον ὑμῖν c. —το *prim.* b* o. περισυ c. περυσί (υ *mutat.*) d. ἀποπέρυσι h. 11. ἐπιτελεσατε (ατε *mutat.*) b*. οὕτως ekln o [*non* m]. του (*pro* το *secund.*) k. 12. ἡ (*pro* εἰ) b. καθ' ὃ *bis* eln, *secund.* m. καθ' ὃ *bis* f. ἀν εχει (*pro* εἰς εχει) f. 13. ἀνεσης k. θλίψης k. —ἀλλ' n. *post* καιρῶ n. 14. —γενῆται *prim.* a. ἰσοτῆς k. 15. ὦ (*pro* ὃ) *bis* f, ὃ m *prim.*, et *forsan secund.* ἐπλεονάσεν m. —ὃ *secund.* bg* hko. τόλίγον m. ὀλίγον n. ἡλατόνησε d. ἡλαττόνησεν mn. 16. δε rubro d. δοντι deln. —τὴν k. αὐτὴν (ἡν *mutat.*) b. ἡμῶν o. 17. σπουδέστερος f. ἐξηλθεν n. 18. αὐτῷ (*pro* μετ' αὐτοῦ) m. τὸν ἀδελφὸν μετ' αὐτοῦ c. ἔπαινος k. 19. χειροτονίβεις k. + ἐγενετο (*post* ἡμῶν *prim.*, *quod p. m. videtur deesse*) b. ἐν (*pro* συν) dm. ὑφ' *bis* scriptum in m. ὑφ' ὑμῶν b** l. —αὐτοῦ d. αὐτὴν (*pro* αὐτοῦ) a. *fin.* ἡμῶν (*pro* ὑμῶν) abcdefghklmno. 20. ὑμᾶς (*pro* ἡμᾶς) bghmo. ἀδρότητι hk. ὑμῶν (*pro* ἡμῶν) c. 21. προνοοῦμεν γὰρ (*pro* προνοοῦμενοι) f. + γὰρ (*post* προνοοῦμενοι) m. + του (*ante* κῦ) k. + των (*ante* *ἁνῶν*) al. [*παροιμιῶν σολομώνος e marg.*]. 22. νυν c. —πολυ a. πρὸς (*pro* εἰς) c. 24. ἐνδείξασθαι k. —καὶ *secund.* abcdefghklmno.

CAP. IX. 1. *εστιν* e. 2. *ἡμων* (*pro ὑμων prim.*) m. + *λεγων* (*post μακεδοσι*) m. *περισυ* c. — *εξ* a. *ἡρεθισε* k. 3. *ἡ eras. post ὑπερ* in f. *μερη* flk*. + *αλλ'* (*ante ἰνα secund.*) m. *ἦτε* k. 4. *ἐλθωσι* k. *απαρασκευα* σους m. *λεγομεν* k. *ταυτης* (*pro ταυτη*) a. 5. — *ουν* a* (*habet marg.*). *ἡγησαμην* no. *προελθωσι προς* (*pro eis*) m. *προκαταρτησωσι* εκn*. *προεπηγγελμενην* d. *κατηγγελμενην* k. *ἡμων* (*pro ὑμων*) e. *ταυτην* cum *præcedentibus* n. — *ὡσπερ* l. *ὡς* (*pro ὡσπερ*) acdefghkmno. 6. — *τουτο* δε a, *at αδελφοι* (*pro τουτο δε*) m. 7. — *καθως* o. 8. + *εστιν* (*post δε*) bo. *αυταρκιαν* f. — *πασαν αυταρκειαν εχοντες* k. 9. *εδωκεν* eo. 10. *επιχωρηγων* mo. *σπειραντι* m. *βρωσιν*, hk *at* ·ln. *χορηγησει* m. *χωρηγήσαι* f. *χορηγήσαι* lo. *πληθυνεῖ* m. *πληθῆναι* f. *αυξησει* m. *αυξῆσαι* lo [*verba cum Elzeu. n*]. *γεννηματα* abdefghlmno. 11. *ἀπλοτητα* d (*etiam* k v. 13). *ἦτι* m. *ὑμων* (*pro ἡμων*) ac. 12. *λειτουργειας* km. *πρὸς ἀναπληρουσα* e. 13. *ἀπλοτητι* k. — *ὑμων* m. *διακονιας* (*pro κοινωνιας*) l. 14. *ἡμας* (*pro ὑμας*) m. *fin.* ἡμιν m*. 15. — *δε* a. *ἀνεκδιηγητω* a. *ανεκδιηγειτω* f.

CAP. X. 1. *init.* + *και* b*o. *επεικειας* (*sic*) c. *θαρρων* d. 2. *παρον* fl. ἡ n. + *επι* *τισι* (*post λογιζομαι*) a*, *eras. rubro.* 4. *στρατιᾶς* emn, *στρατίας* l*. *τω* θω *προς super rasur. rescript. in* h. *όχυρωματων* kn. 5. *αιχμαλωτευοντες* e. *αἰχμαλωτιζοντες* k. 6. *εκδηκησαι*? g*. + *πασαν παραβασιν και* (*post εκδικησαι*) a. *ὅτ' ἂν* n. 7. *βλεπετε* lo. *παλιν λογιζεσθω* d. *οὕτως* eklno [*non* m]. 8. — *τε* d. — *και* *prim.* c. *περισσον* k. — *τι* m. *καυχησομαι* cfk. *ἡμων* (*pro ἡμιν*) o. *οἰκοδομην* k. *καταίσχυνησομαι* d². 9. + *δε* (*post ἰνα*) afm. 10. *βαρει* o. 11. *τουτο ὁ λογ.* o. *οἶαι* o. *ἐπιστολων* k. *απωντες* d². *το εργον* d². 12. *τολμων* m. *κριναι* (*pro εγκριναι*) n. *ἐπ' αὐτους* (*pro ἐαυτους secund.*) o. *αλλ'* am. *ἐαυτοις ἐαυτους secund.* m. *συνιασιν* m. 13. *ουκ* (*pro ουχι*) cd'm, *at οὐκ' (sic v. 15)* k. *εμερησεν* ? g*, *at εμετρησεν* a. *fin.* ἡμων (*pro ὑμων*) d². 14. *ἡμας* (*pro ὑμας*) d². — *γαρ secund.* d'. *ἡμων* (*pro ὑμων*) d'd². 15. *καυχομενος* d'd². — *δε* eln. *αυξομενης* h. *ἡμων* (*pro ὑμων*) d. — *εν ὑμιν* k. 16. *ὑπερεπεκεινα* o. — *ὑμων* c. *εναγγελισασθαι* (*pro καυχησασθαι*) m. 17. *καυχομενος* c. 18. — *ὁ* *prim.* a*. *ἐαντῶν* n. *συνισταν* d. *συνιστανων* m. *εστιν* d.

CAP. XI. 1. *Ὁφελον* (Ὁ *rubro*) k. *ωφελον* mn. *ανειχεσθε* abc (*tacitè*) efghkl n*o. *ανεχσθαι* d. *ανεχεσθε* mn*. — *μικρον* d. — *τι* abc (*tacitè*) defg hklmo [*habet n*]. *τη αφροσυννη* bc (*tacitè*) efghklmno (*-της* n). 2. *ζηλω* θυ m. *ἡρμοσαμην* k. *ἐνὶ* k. — *παρθενον ἀγνην* o. — *ἀγνην* d. *κω* d, *θω* m (*pro χριστω*). 3. *ποτε* (*pro πως*) a. — *ὁ* cd. *εἰαν* ho. *ἐξηπατησεν* evan m. *οὕτως* cgklno [*non* m]. *φθαρει* d. + *και της ἀγνωστητος* (*post ἀπλοτητος*) a.

—τον d. *fin.* ἀπλοτητος της εν χῶ k. 4. λαμβανεται d. ἕτερον ευαγγελιον c. εδεξασθαι c*. ανειχεσθε b*efgo. ἡνειχεσθε k. ἂν εἴχεσθε (*sic*) m [n cum *Elzev.*]. 5. μὴδὲν ko. 6. +εἰμι (*post* ιδιωτης) d. οὐ k. αναγνωσει ο. 7. ἐμ' αὐτὸν n, at ἑαυτον h (*pro* εμαυτον). —το b*. *Deest*; ad *finem* in l. 8. εσηλησα d. ὀψωνιον k. οψονιον m. ἡμας (*pro* ὑμας) l *fin.* ουθενος m. ου κατεναρκησεν ὑμων ἡ καρδια (—ουδενος) d. 9. +μου (*post* αδελφοι) m. απο (α *mutat.*) l. μακεδονιαν d*. αβαρει k. —ὑμιν m* (*at* habet m** *post* εμαυτον). ἑαυτον (*pro* εμαυτον) bo. ετηρησα εμαυτον d. ετηρησα και τηρησω εμαυτον g. 10. —εις εμε a* (*habet marg.*). φραγίσεται k. σφραγισεται d. [φραγήσεται c]. κλημασι fm. 11. διὰτί· ko. 12. *fin.* ὑμεις d. 13. ψενδ' ἀποστολοι n. εργαται· ο. μετασχιματιζομενοι d. 14. θαυμα a. μετασχιματιζεται d. 15. —οἱ d. —τα a*. 16. —με *prim.* m. κ' ἂν n. ἀάφρονα *secund.* b. δεξασθαι o*. κ' ἄγω μικρον τι abcdefghklmno. κανχησομαι d*. 17. κατα κν λαλω ad, at κατα ἄνον λαλω m. 18. κανχησωμαι g* m. 19. φρονημοι c. ανεχεσθαι (*non* v. 20) k. 20. επαιρετε m. εις προσωπον ὑμας mo. δαιρει b** fgh. 21. ὑμεις (*pro* ἡμεις) d. ἡσθενησαμεν k. ἡσθενηκαμεν m. 22. εισιν *prim.* m. ἄβρααμ hklmno. 23. λεγω (*pro* λαλω) e. ὑπερ hkl**o, at ειπερ d. 24. παραμίαν hkm. 25. εραβδισθην acdfk mno. ελιθαστην d. εναβαγησα d. βίθω ?k. 26. —κινδυνοις ληστων κινδυνοις εκ γενους a. —κινδυνοις εκ' γενους κινδυνοις εξ ἔθνων d. κινδυνοις εξ ἔθνων· κινδυνοις ληστων· κινδυνοις εκ γενους k. ερημiais bo. 27. διψη g** l. ψυχω ο. γυμνωτητι ?n*. 28. ἐπιστασις k. καθημεραν fgh. καθημεραν m. 30. κανχασθε ο. τὰς (*pro* τα της) k. 31. —ἡμων eghlmn. —χυν m. ὦν k. 32. την πολιν (πολλην m*) δαμασκηων am. δαμασκον (*pro* δαμασκηων) d.

CAP. XII. 1. δει ου συμφερειμι d. δει; e, δει fgmo, δει· n, δῆ, k (*pro* δη) [l cum *Elzev.*]. ὀπτασις kn. 2. ἐτῶν k. —του d. οἶδεν (*sic* v. 3) k. +ανθρωπον (*post* τον τοιουτον) bo. 3. —του d. 4. ἡρπαγει d. ανθρωπων b. 5. εἰμί d. ασθενiais dk. 6. θελω m. τις *super rasur.* in m. λογησηται h* k. λογισητε ο. —τι m. 7. αποκλυψεων m. ὑπεαιρωμαι ? *prim.* c. ὑπερερωμαι *prim.* k. ὑπεραιρομαι bis dm, *secund.* k. εδοθει k. σκωλοψ dm*. σατὰν h** kln. κολαφιζει df. 8. τρεῖς d. 9. ἡδιστα (*non* v. 15) k. επισκηνώσει d. επισκηνώσει f. 10. δι' ὃ n. ἐναναγκες k. +και (*post* διωγμοις) a. στενοχωριες k. ὅτ' ἂν n. 11. κανχομενος d. ἡναγκασετε d. ἡναγκασατε k. ωφελον b* l**. οφειλον d. ουθεν (*sic*) c. ουδενος (*pro* ουδεν *prim.*) g. τον (*pro* των) m. ὑπερλίαν m. vv. 11, 12. ει δε και ουδεν εἰμι αλλα τα (—μεν) m. 12. μεντοι (*pro* μεν) ac. +γαρ (*ante* σημεια) bo. των αποστολων a*. κατηργασθη d. —εν ὑμιν ο. —εν *tertium* a. +τε (*post* σημειοις) a.

vv. 12, 13. κατειργασθη *usque ad ecclesias rescript. super rasur. in b.* 13. εστι dm. ἡττηθητε ko. εγω αυτος m. +δε (*post χαρισασθε*) d. 14. +τουτο (*post τριτον*) abcdmo. εχω ετοιμως c. +χαρισασθε δε μοι την αδικιαν ταυτην (*post υμων prim.*) d. αλλα *prim. adefkmmn.* οφειλη g*. οφειλωσι k. γονευσι (*sic*) c. 15. δαπανηθησομαι m. αγαπω b*d. 16. γαρ (*pro δε*) d. -ου a* (*habet marg.*). κατεναρκτησα (*pro κατεβαρησα*) a. αλλα am. 17. ον (*pro ων*) g. απεστειλα m. 18. τιτον *et τιτος n.* συνεπεστειλα?m. τον *bis script. in c.* μητε (*pro μη τι*) d. ημας (*pro υμας*) c. ιχνησι k. ιχνησιν m. 19. κατ' ενωπιον hlno. κατεναντι θω (-του) m. του *at non θυ legitur in k.* χυ (*pro θυ*) d. οικοδομης (*sic XIII. 10*) k. 20. *init.* φουμαι ο. δε (*pro γαρ*) m. οιος (*pro οιον*) d. ερις bdfghk. ερυθiai d. εριθiai e. εριθιαι klo. φυσιωσεις· εριθιαι· καταλαλiai· ψιθυρισμοι k. ακαταστασια a. 21. ταπεινωσει c?dfgkn. +με (*ante ο θς*) d. προημαρκοτων a*. προημαρτικοτων a**. ημαρτηκοτων l. -μη *secund.* b*. -και μη μετανοησαντων d. πονηρια (*pro πορνεια*) f. ασελγια m [*cætera cum Elzev.*].

CAP. XIII. 1. *init.* +ιδου abedfo. το (*pro τουτο*) e*. δυο και τριων μαρτυρων a. 2. +γαρ (*post προειρηκα*) ο. γραφωνις m*. προημαρτηκοσιν e. ημαρτηκοσι l. πασι d. -οτι m. ελθω k. +τινος (*ante ου φεισομαι*) a. 3. +δε (*post επει*) d. -εις k*. ουκ k. δυναται d. δυνατοι g. 4. -ει l*. +και (*post ει*) g. αλλεξη εκ m. -και (*ante ημεις*) abc (*tacitè*) dehklnmo. ασθενωμεν d. εις υμας εκ δυναμεως θυ g. ημας (*pro υμας*) ed. 5. πειραζεται ο*. ει (*pro η*) ο. εστι do. τοι (*pro τι*) m. +αρα (*ante αδοκιμοι*) d. 6. γνωσεσθαι f. γνωζεσθε m*. 7. ευχομεθα m. μηδεν κακον bo. μηδεν ko. μηθεν m. υμεις (*pro ημεις prim.*) dm. -ημεις δοκιμοι φανωμεν αλλ' ινα a. τω καλον?e*. ποιειτε d. ωμεν k. 8. -αλλ' υπερ της αληθειας d. αλλ' υπερ της *bis script. in o.* 9. χαιρωμεν f. οτ' αν n, *at οτι* d. ητε k. καταρτησιν df. 10. διατουτο lmn. μη παρων c. μη παρων μη m. χρησημαι edk*. ο κς εδωκε μοι a**m. εδωκεν n. -ο c. 11. *init.* +το f. καταρτιζεσθαι k. ειρηνεβετε d. +της (*ante ειρηνης*) adfhk. της ειρηνης και της αγαπης m. 12. ασπασασθε (*σασθε mutat.*) b. ασπαζεσθε ko. φιληματι αγιω egmn. φιληματι αγαπης (*pro αγιω*) f. 13. +ημων (*post κυ*) ghkmo. -χυ k**. +και *πρς* (*post θυ*) dn**. +ειη (*ante μετα*) f.

SUBSCRIPT.: -προς κορινθιους δευτερα bkmo. +επιστολη (*ante β*) g. γρα k. -της μακεδονιας abfgkmno. *Silent ce, nil habet l.* *Rubro in d tantum* τέλος της προς κορινθιους β επιστολης· εγραφη απο φιλιππων. εγραφη απο φιλιππων δια τιτου βαρναβα και λουκα· h. *fin.* +στ^x φ5 gh. +αναγν. δ, κεφ. ι, μαρτ. ια, k. +στ^x φ7 kn.

AD GALATAS EPISTOLA.

[CAP. I. 1—II. 9.].

Προς γαλατας επιστολη του αγιου αποστολου παυλου h. (+παυλου k)
επιστολη προς γαλατας kl. προς γαλατας mno.

CAP. I. 1. δι' ανθρωπων b*co. 2. της γαλαταις g. 3. χα ις d*. ἀ'Απο (A rubro) a. -ήμων al. πρς ήμων και κῷ ιῷ χῷ d [non m]. 4. περι (pro ύπερ) acefmn. +αυτων (ante ήμων prim.) d*. εξελειται ύμας d. ενεστοτος d. -αιωνος e*. πονηρου αιωνος k. +του (ante πονηρου) a*. 5. -των αιωνων d. 6. ούτως cfgklmno. +του (ante χῷ) l. 7. οί (pro ει) d. 8. ύμεις (pro ήμεις) d. Rasura in d post αγγελος. εναγγελιζητε a. εναγγελιζεται ekn. εβαγγελιζεται d. ύμας (pro ύμιν prim.) fl. παρὸ (sic v. 9) ghmo. ευηγγελισαμην f. vv. 8, 9. -ύμιν παρ' ὃ usque ad εναγγελιζεται d* (habet marg.). 9. προειρηκα k. ἀρτι (non v. 10) k. ύμιν (pro ύμας) bd**o. 10. αρεσκειν ανois bo. 11. δε rubro d. -αδελφοι a (habet rubro, initio peric.). Rasura in d post αδελφοι. εμου rescript. ο (ήμων p. m.?). εστιν en. 12. ουδε (pro ουτε) m. διδαχην m. δια a**. -ιῷ h. 13. Ἀκουσατε (A rubro) l. καθυπερβολήν hm. 14. παραδωσεων e*f. 15. αφωρισας mn. +με (post καλεσας) eg. -αὐτον d. 16. εναγγελιζομαι cfk. -και a*. 17. απηλθον (pro ανηλθον) a. απολους k*. αλλα abcdefghklmno. προς (pro εις secund.) d. αρραβιαν g. 18. τρια ετη abo. απηλθον ?e*. εις ιεροσολυμα bis script. a*. επεπειμεινα m*. 21. ὅτι (pro επειτα) b*o. κληματα dfm. -και της κιλικιας d*. 22. ημιν k. της εκκλησιας της ιουδαιας της εν χῷ d. 23. ακουσαντες bo. ήσαν k. ύμας (pro ήμας) d. εναγγελιζεται ?g. επορθη d.

CAP. II. 1. +και (ante συμπαραλαβων) d. τῆτον (sic v. 3, passim) no. 2. init. +και k. ανεβη h*. εθνεσιν ekm. κατιδιαν ghm [non klno]. δοκουσιν d*m. καινον mn. 3. ήναγκασθη k. 4. ύμων (pro ήμων) d. εχωμεν ?d*. καταδουλωσονται (sic) c. 5. ηξαμεν d*. ηξαμεν n. διαμεινει k. fin. ήμας d* m. 6. ήσαν k. +δε (ante θς) d. ανου θς m. οί k. 7. τῶναντίον k. ειδότες f. ιδότες mn. τω ? (pro το) o*. 8. -της ο. κάμοι afkm. 9. γνωντες d*. δοθει[σαν n**] n*. +εις τα εθνη (ante ιακωβος) k.

+και (ante κοινωνίας) l*. κοινωνίας k*. +μεν (post ἡμεῖς) abd**fho. περιμην k*. 10. μονων k. μνημονευομεν d*. 11. ηλθεν e, ηλθε k. αυτου (pro αυτω) h. αντεστιν ek. κατεγνωσμενως d. ην k. 12. γαρ του m. εθνων, m. υπεστελε d*. υπεστελλεν m. υπεστελλε εαυτον και αφωριζεν f. ηφωριζεν a. αφοριζεν d*h. αυτον (pro εαυτον) do*. 13. συνυπαχθηναι a. τη υποκρισει αυτων bmo. 14. ιδον m. ορθοποδουσιν d*. εθνηκως ζεις f. εθνικως και ουχ ιουδαικως ζης m. -και a. -ουκ secund. cd*, at ουχι d**l. πως (pro τι) m. 15. αμαρτλοι e. 16. +ουν (post ειδοτες) f. αν (pro εαν) d*. ιν χν (-εις) a*. -ιν d* (habet marg.) l. δι' οτι n. ουκ εξ εργων νομου δικαιοθησεται a. εξ εργων νομου ου δικαιοθησεται m. 17. init. οι (pro ει) a*c. δικαιοθηναι ζητουντες e. αρα hko. 18. -ταυτα k. οικοδομω k. 20. ουκέτι ehlmn. δε (pro δ', sic) e. ημας (pro με) d. fin. ημων (pro εμου) d. 21. η (pro ει) d. δικαιωσυνη e. αρα k?. αρα mn.

CAP. III. 1. ω k. εβασκηνε ab* (εβασκηnen b**o) cghklo [non n]. ευασκανεν d*. οφθαλμοις d. 3. επιτελεισθαι d*. 4. επαθατε m. 5. επιχωρηγων o. 6. αβρααμ (sic vv. 7, 8, 9, 14, 16, 18, 29) fhklmo, n hic et in v. 18. επιστευσεν e. fin. ; k. 7. γινωσκεται k. 8. τα εθνη δικαιοι m. ενευλογηθησονται abc (tacitè) defgklmo. 9. -οι d. 10. οσι m. εισιν bis mo. -υπο καταραν εισι d*. +οτι (ante γεγραπται) a. -επικαταρατος usque ad εμμενει a. εμμενη d. -εν prim. m. 11. δηλον οτι k. 13. γεννωμενος d. κρεμμαμενος f. 14. γενησεται o. ευλογιαν (pro επαγγελιαν) k. πρs (prs πνs) o. λαβομεν d. λαβω k. 15. αδελφοι rubro, init. peric. in a. κεκηρωμενην d. διατασσεται d*. 16. ερρεθησαν cefh. ερεθησαν d. -ου (λεγει' cum praeced.) o. -ως prim. b*. fin. εστιν ο χς n. 17. προκεκηρωμενην d. τετρακοσια και τριακοντα ετη am. γεγονος e*. γεγωνως k. ακηροι d. ακυρη m. 18. ουκέτι lmn. εχαρισατο a. 19. αχρισου g. ου k. ελθη k. ο (pro ω) b**cdghk. επηγγεिलाτο a. επηγγελτο d. -δι' k. δε (pro δι') n. διαταγης δι' αγγελου d. 20. -ο δε θς εις εστιν d* (habet marg.). 21. οντως n. εκ νομου αν (-ην) a. 22. συνεκλησεν df. υφαμαρτιαν m. δοθει d. πιστευουσιν d*km. 23. init. προ δε του g. -δε (init. peric.) ad*. γαρ (pro δε) k. συγκεκλεισμεναι k. κρισιν (pro πιστιν secund.) d. 25. ουκέτι lmo. 26. ιυ χυ (-εν) a. 27. ευαπτισθημεν d*. 28. αρσε f. -εστε a. -ιησου e. 29. ημεῖς d*. αρα n.

CAP. IV. 1. γαρ (pro δε) d. -χρονον d. -ο k. διαφερη δουλος d. ων k. 2. αλλ' ahk. εστιν m. οικονομους k. 3. οντως cefgklmno [non ah]. ημεν bis k, prim. n. στοιχια d. 4. ηλθεν e. ηλθε k. γεννωμενον (pro γενομενον prim.) adefg, at γεννωμενον k*. 5. νομωv m*. απολαβομεν d. 6. οτε

(*pro* ὅτι) m. —αυτου k. ἡμων (*pro* ὑμων) eln. ἀββά mn. 7. οὐκέτι hlmo. εἰ k. αλλα bgno. κκληρονομος (*pro* και κληρονομος) d. +ιῷ (*ante* χῡ) dk. 8. —αλλα (*init. peric.*) a* (αλλ' a**). ὅτε (*pro* τότε) a. +τον (*ante* θῡ) d. φῦσει μη οὔσι k. —μη ο. 9. +μαλλον (*ante* γνοντες) m. γνωντες d. στοιχια d. στοχεια m. δουλεβειν d. 10. παρατηρεισθαι m. κερους n. ἐνιαυτους k. *fin.*; ek. 12. γινεσθαι m. επει (*pro* ὅτι) d. 13. —της a. 14. —μου *prim.* m. ἐξεπτησατε d. ἐξεπτυσαπτε m. 15. —ην mo. ὀφθαλμους k. ἐξωρξαντες d. ἂν, k. ἂν, ο. 16. *Non interrogativè* k. 17. *init.* ζηλουσι γαρ f. αλλ' dgk. ἐκκλεισαι k. ὑμας (*pro* ἡμας) abc (*tacitè*) defghklmno. ζηλονται d. ζηλωτε l**. ζηλωται m. 18. —δε h. τω (*pro* το) f. εν καλον d. παρῆν ἐμέ (*pro* παρειναι με) d. 19. ωδυνω d. ὠδινω (*non* v. 27) k. ἄχρισού g. μεχρις m. +ὁ (*ante* χῡ) l. *fin.* ἡμιν m*. 20. —δε a. 22. —ὅτι ac. ἀβρααμ hklmo. 23. γεγενηται m*. δι' επαγγελιας (—της) b*o. 24. αληγορουμενα dfm. εἰσι δυο (—αί) abdefghklmno. —αί (*sic*) c. δουλιαν γενωσα d. 25. δε (*pro* γαρ) m. σινά (*sic* v. 24 k) kl. ὁρος m. αρραβια g. συστοιχοῖ f. δουλεβη d. 27. —ἡ ου τικτουσα ῥῆξον και βοησον d. οδινουσα f. 28. Ὑμεις (Ὑ rubro) ko. —δε a. αδελφοι *initio, rubro, a.* α ελφοι d*. *Rasura in a inter isa A et κ.* 29. ὡς (*pro* ὡσπερ) m. εδωκεν e. οὔτως eklno [*non* m]. 30. λεγη d. εκβαλλε n. —μη m. κληρονομησει k*mn. *Rasura ante ελευθερας in a.* 31. +της (*ante* παιδισκης) d.

CAP. V. 1. —ουν ἡ m. ἡ ο. ὑμας (*pro* ἡμας) c. ηλευθερωσεν dn. ηλευθερωσε k. ελευθερωσεν m. [*non* ουν *post* στήκετε in m]. δουλιας d. ενεχεσθαι k. ανεχεσθε l?m. 2. ἰδε blmno. ἰδε k. +μη (*post* εαν) f. περιτεμνησθεν*. ἡμας m*. ωφελιση d. 3. —παλιν a. περιτεμνωμενω ah*. ἰφειλετης k. εστι d. *fin.* πληρωσαι (*pro* ποιησαι) b*o. 4. δικαιουσθαι k*. ἐξεπεσετε ab**cdefghkm [*cum Elzev. lno*]. 5. ὑμεις d. 6. ενεργουμενης d. 7. ενεκοψε abcd fghklmno. ενεκοψεν e. 8. —ἡ d. ὑπομονη d, πλησμονη ο (*pro* πεισμονη). 9. *fin.* ζυμει? m*. 10. φρονησατε d. φρονησεται ο*. κρίμα fklmo *passim.* εαν (*pro* αν) bo. *fin.* ἡ k. 11. —εγω δε ο. αδελφοι rubro (*init. peric.*) a. —ετι *prim. f, at rescript. in b.* διωκωμεν d. ἄρα (*ad fin.*;) m. 12. ωφελον ln. —και b*o. 13. αδελφοι *cum sequent.* m. +ὑμων (*post* ελευθεριαν) m. δουλεβετε d. 14. πεπληρωται m. σεαυτον bc ghno. 15. +τε (*ante* και) c. ὑπ' agm. 16. περιπατῇτε f. 17. δε (*pro* γαρ) d. επιθυμη d. αλληλοις αντικειται m. αντικεινται edgk. εαν (*pro* αν) a. —ταυτα *secund.* a. ποιητε ταυτα m. 18. αγεσθαι ο*. 19. εστιν *prim.* e. μοιχεία fk. ἀσελγεία m. 20. ειδωλολατρια a**bedfghklo.

φαρμακῖαι d. φαρμακεῖαι l. εχθρα b*. ερις b f g h k o. —ζῆλοι *usque ad* αἰρεσεις a. εριθῖαι e. ἐρίθειαι f k l m o. αἵρεσεις k. 21. κῶμοι f. κωμαι m*. ὁμοῖα k. προεῖπον e k. κληρονομήσουσι a o. 22. αγαθοσυνη d m (ὃν *in* m *mutat.*). 23. ἐστὶν d n. 24. *init.* εἰ (pro οἱ) d m. —την a*?. τῇν σαῦκα τοῦ χυ̅ εσταυρώσαν (αβγδ m**) m. ταις (pro τοῖς) d. παθημασιν m. 25. +δε (post εἰ) m. στοιχοῦμεν e. 26. γενομεθα a c g* k m. γενομεθα d. προσκαλουμενοι a* c d f. ἀλλήλους e d k l, at ἀλλήλους a (pro ἀλλήλοις).

CAP. VI. 1. —και *prim.* o. προσλειφθῇ d. ἀνὸς ὕμων ἐν τινι m. πειρασθεῖς d. 3. οκει d. μὴδὲν k n o. φρεναπατα ἑαυτον m. φρενατα h*. 4. αὐτον a d m. ἔξει το καυχῆμα k. ἡξει (pro ἔξει) d. 5. γαρ *rescript.* *in* b, at δε (pro γαρ) o. φορτειον d. 6. κατοικοῦμενος f. κατοικουντι f*. 7. μυκτηριζετε d. —γάρ f. αν (pro εαν) m. +ὁ (ante ἀνὸς) d. ἕκαστος (pro ἀνθρώπος) b o. θεριση d. 8. ὁ *prim.* k. αὐτου a*. θεριση *bis* d. 9. ἐγκακωμεν m. θερισωμεν d h* k m. ἐκκλυωμενοι d. 10. ἄρα m. ἐργαζομεθα c d m n. εἰς (pro προς *prim.*) c. οικίους g*. οἰκίους k. οικους o*. 11. ποικίλοις ὕμων (pro πηλικοῖς ὕμιν) d. *fin.* ; l. 12. εὐπροσώπησαι d. —οὔτοι c. ἡμᾶς (pro ὕμας) a. +ἰησιν (post χυ̅) m. διωκονται a d f k m. 13. ου (pro οὐδε) a*. περιτετμημενοι a b c e f g k m n o. ἡμᾶς (pro ὕμας) a. ἡμετερα d o. καυχῆσονται c d. 14. —δε z (*init.* *peric.*). [15. μωϋσεως ἀποκρυφοῖ e *marg.*]. 16. στοιχίσουσιν d. *Duo verba erasa post* *in* d. 17. μὴδεῖς k n z. —εγω k* (*habet* k** *marg.*). 18. —ἡμῶν m. —χριστου e.

SUBSCRIPT.: *init.* +ἡ a. —προς γαλατας b m o. +δε (ante απο) b. *fin.* +στ^x *σιγ* η (*vid. Mill.*). Nil *in* l. d *habet* rubro τέλος της επιστολης προς γαλατας: h *εγγραφη* απο ῥωμης· στ^x τῷ β. k *tantum* αναγ. β, κεφ. ιβ, μαρτ. ια, στ. τκ.

AD EPHESIOS EPISTOLA.

[CAP. I. 1—3].

Τοῖς ἐφεσίοις μυσταῖς ταῦτα διδασκαλὸς ἐσθλὸς f. προς ἐφεσίους ἐπιστολὴ του ἁγίου ἀποστόλου παύλου h. προς ἐφεσίους ἐπιστολὴ k. ἐπιστολὴ προς ἐφεσίους l. προς ἐφεσίους m n o.

CAP. I. 1. οὔσι k. —και m. *fin.* —ἰησιν d. 2. ἡμῶν (ἡ *mutat.*) m. 3. —εὐλογητός *usque ad* ὡ χυ̅ o. ὕμας (pro ἡμᾶς) c d. ἐν χριστῳ (*cf. Mill.*) c.

4. ὑμᾶς (*pro ἡμᾶς prim.*) d. προκαταβολῆς mo. — ἡμᾶς *secund.* d. — και k. κατ' ἐνώπιον lno. του θῦ (*pro αυτου*) k. 5. προωρησας d. — χριστου c. δια ἡν ο. αὐτον hklo alii. 6. — εἰς ἐπαινον δοξῆς τῆς χάριτος αὐτου ab* (*habet b** marg.*). ἐπαινον hoc loco k. ἐχαρίσεν d. ἡγάπημενω k. 10. οἰκονομῖαν m*. οἰκονομίαν k. ἀνακεφαλαιώσας l. — τῷ d. τα ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς (— τε) acdehln. — τε tantum bfgko [m cum Elzev.]. — γῆς a*. 11. *init.* ἐν αὐτῷ cum praecedentibus in n. προωρισθεντος d, προωρισθεντες m. + τὴν (*ante προθεσιν*) l. παντας (*pro τα παντα*) d. — κατὰ τὴν βουλὴν ad fin. vers. m. 12. — εἰς *secund.* o. — τῆς abedefghklmno. πρὸς ἡλικίαν d. 13. ἡμεῖς (*pro ὑμεῖς*) efg* hklno. ἡμῶν (*pro ὑμῶν*) ad. τῶν ἀγίων (*pro τῷ ἁγίῳ*) c. 14. *init.* ὅστις ἀραβὼν (— ἐστίν) d. ἀραβὼν m. 15. διατοῦτο lmn. και τὴν εἰς παντας τοὺς ἁγίους ἀγαπήν m. και τὴν εἰς παντας ἀγαπήν τοὺς ἁγίους n* (n** *marg. cum Elzev.*). 16. *init.* + ἀδελφοὶ (*init. peric.*) k. παβομαι d. ἡμῶν (*pro ὑμῶν prim.*) d. — ὑμῶν *secund.* m. + παντοτε (*post ποιουμενος*) bo. 17. — ἡμῶν g. δῶκε d. δόξῃ n. 18. ὀφθαλμοὺς k. του (*pro τῆς prim.*) m*. καρδίας (*pro διανοίας*) abcefgghklmno [non d]. 19. ὑμᾶς (*pro ἡμᾶς*) dm. πιστευσαντας g. 20. + τῶν (*ante νεκρῶν*) bdeghlno [non k]. + αὐτον (*post ἐκαθίσεν*) d. 21. ὑπὲρ ἁνῶ kln. — και κυριότητος a. ὀνόματος ὀνομαζομενον k. ὠνομαζομενον d. 22. ἐδωκεν n. 23. ἐστίν e. τῷ σῶμα k. + τα (*ante παντα*) abedfghklmno. ἐν πασῇ πληρωμενον m.

CAP. II. 1. ἡμᾶς (*pro ὑμᾶς*) ade*. παραπτωμασιν dm. fin. + ὑμῶν m. 2. πᾶς l. 3. αἰς (*pro οἷς*) a. — παντες a. τε (*pro ποτε*) f. ποιουντας ?m. + ἡμῶν (*post διανοιῶν*) k. φύσει τέκνα m. — ὡς d*. 4. αὐτου εὐσπλαγχνίαν (*pro ἀγαπήν αυτου*) n. ἦν k. ἡγάπησεν kn. 5. παραπτωμασιν ἐξωποίησεν d. συνεξωποίησεν c. σεσωσμεναι ?m*. 6. συνεκαθήσεν m. ἐπ' οὐρανοῖς (*sic. i. 3, iii. 10*) n. 7. ὑπερβάλλοντα m. 8. ἡμῶν (*pro ὑμῶν*) d. + ἀλλ' ἐκ (*ante θῦ*) d. 9. *init.* + και m. — ἐξ m. 10. — γὰρ a. ἐπ' acgkm. προητιμασεν m. αὐτῷ (*pro αυτοῖς*) d. 11. δι' οὗ n. μνημονεβετε d. ἡμεῖς (*pro ὑμεῖς*) k. ποτε ὑμεῖς m. + τῇ (*ante σαρκὶ prim.*) b*o. fin. ἀχειροποιητοῦ k. 12. χωρὶς d. ἀπηλλωτριωμενοὶ mo. ἐπαγγελίας d. τῶν ἐπαγγελιῶν τῆς διαθήκης bo. 13. νῦν m. ἐγεννηθητε flk. ἐγεννηθητε ἐγγὺς m. 14. μεσοτυχον dm* n. 15. κτήσῃ a. κτίσει ck*. αὐτῷ (*pro ἑαυτῷ*) m. 16. ἀποκαταλλάξει dm* ?n. fin. + στρώ a* (*eras rubro*). 17. εἰρηνῇ o. ἡμῖν (*pro ὑμῖν*) acdfh. 18. — οἱ am. 19. ἄρα m. οὐκ ἔτι ko. συμπολίται ho. οἰκεῖοι k. 20. οὕτως emn. ἀκρογωνιαίου c (*sic*). ἀκρογωνιαίου m. — ἡσού m. 21. — ἡ abedefghklmno. εἰκοδομη k. αὐξῇ d. αὐξῇ f. αὐξῇ k.

CAP. III. 1. *init.* τουτο d. + ὁ (*ante παυλος*) d. ἡν' n. — ἡσού o.

2. ἡκουσατε k. οικονομίαν k. 3. ἐγνωρίσεν n. 4. ἀναγινωσκωντες h*. ἐν-
 αγγελίω (pro μυστηρίῳ) k. 5. —εν prim. abceefghklmno [hiat d]. ἀποκα-
 λυφθῇ (v mutat.) h. + ἄγιω (ante πνι) g. fin. + ἄγιω abco. 6. συμμετωχα m.
 συμετοχα n. 7. + ἐγώ (ante διακονος) g. δοθησαν f. 8. ἐλαχιστωτερω k*.
 —των abceefghklmno. ἄγιω c. —αὐτή n. —εν ο. ἐθεσί m. 9. οἰκονομία
 (pro κοινωνία) abcefgkhk**lmno. κονομία k*. ἀποκεκεκρυμμενου c. κτησαντι f.
 10. γνωσθῇ hl. —εν τοις ἐπουρανίοις c. ἐπουράνοις k. πολλή ποικιλοσοφία
 m. πολυποικίλλος ?o. 11. αἰωνίων k. + τω (ante χῶ) m. 12. εἰχομεν ο.
 πεποθειση f. 13. δι' ὃ n. αἰτούμαι (sic v. 20) k. ἐγκακεῖν m. ἡμῶν
 (pro ὑμῶν prim.) c. εἰtis (pro ἡtis) k. ἡτίς ἐστὶν ἡ δοξα n. fin. ἡμῶν (pro
 ὑμῶν) fm. 14. το πᾶ (pro τον πᾶ) m. —χριστου ο. 15. οὐρανῳ eg. + της
 (ante γης) b. 16. δῶ m. 17. κατοικισαί m. —δια της πίστεως c. 18.
 ἐρριζομένοι k. πλάτος k. + το (ante μηκος) l. και ὕψος και βάθος m. 19.
 Prior pars versús rescripta in b super rasur. ἀγαπῇ της γνωσεως a. 20.
 και (pro δε) k. ὑπερεκπερισσοῦ hl. ὑπερέκπερισσοῦ k. 21. κλησία a.

CAP. IV. 2. ταπεινωφροσυνης ?g*m*. 3. ἐνοτητα (non v. 13) k. ἀγα-
 πης ante εἰρηνης eras. rubro in a. 4. —και secund. k. fin. ἡμῶν ο. 6. ἐπι
 (pro ἐν) m. ἡμῖν (pro ὑμῖν) abceefghlmno [non k: hiat d]. 7. —δε a*. ὑμῶν
 (pro ἡμῶν) k, at ἡμῶν (sic) c. —ἡ k. 8. δι' ὃ (sic v. 25) n. ηχμαλωτευσας
 a* (η a) c. ἡχμαλωτευσας k. δῶματα km. 9. —και m. 10. ἐστιν e.
 ἐστι. και ὁ ἀναβας h. ὑπὲρ ἄνω kln. —παντων a*. 13. κατανηησομεν abghkl.
 ἡλικίας k. 14. μὴκέτι (sic v. 17, at μὴκέτι v. 28) k. μήκέτι m (at v. 28
 μηκέτι). μὴκέτι (sic v. 28, at μὴκέτι v. 17) n. ὦμεν k. κλυδονιζομενοι ο*.
 + τη (ante πανουργία) a. μεθοδιαν emn. 16. συναρμολογουμενων m*. ἀφης
 b*kn. ἀφης a. ἐνεργειαν no. —εν μετρῳ c. κατα μέρος m*. κατα μερους
 m**. —του σωματος h. ποιείται του σωματος c. αὐτον (pro ἐαυτον) am.
 17. + του (ante μηκετι) f. καθα k. —τα a*. 18. ἐσक्तिσμενοι b*. ζῶ super
 rasur. in ο?. οὔσαν k. την καρδίας h. 19. αὐτους (pro ἐαυτους) a. + και
 (ante eis) b*. πάσης ἀκαθαρσίας m. Rasura in k inter πλε et ονεξία. 20.
 οὐχ' kln. Rasura post εμαθετε in k. 21. ἡκουσατε k. 22. ἀγαπῇ (pro
 ἀπατις) ο. 23. ἀνανεουσθε km. 24. ἐνδυσασθε km. —τον secund. k.
 25. + την (ante ἀληθειαν) b*ko. Silet c in hoc versu. 26. fin. ἡμῶν e. 27.
 μηδὲ cf, μηδὲ ghklmno (pro μητε). διδωτε ο. τοπω k. 28. μὴ κέτι e.
 + ιδίαις (ante χερσιν) af. ταις ιδίαις χερσιν το ἀγαθον m. ἐχει f. 29. οἰ-
 κοδομῇ k. ἀκουνουσιν mo. 31. και ὀργη και θυμος m. βλασφημιαί ?m.
 32. —δε k. + εαν τις προς τινα ἐχει μομφην (ante καθως) f. + τω (ante χῶ) k.
 fin. ἡμῖν abceefgklnο [non m].

CAP. V. 1. *μι in* μιμηται *mutat. in m.* -του ο. 2. ἡγάπησεν (*sic v. 25*) k. ὑμας m. ἡμῶν k, at ὑμῶν m. 3. -πασα m. και (*pro η*) blo. μὴδὲ hk lmo. μὴδὲ n. ὀνομαζέσθω k. +εν (*ante ἁγίοις*) l*. 4. η (*pro και secund.*) c. και (*pro η*) c. ευτραπεία m. ανικοντα k. μαλον ευχαριστεία k. 5. ιστε (*pro εστε*) h. χῦ, και a. 6. μὴδεῖς k. ερχετε k. 8. ἦτε k. 9. +ἁγίου (*ante πνευματος*) a** rubro. αγαθοσυνη m. -και δι ο. 11. ακαθαρτοῖς bo, ατακτοῖς n* (*pro ακαρποῖς*). ελλεγχετε (*sic v. 13*) k. 13. φωτος, hko. φωτος *cum sequent.* l. φανερονται cm. 14. δι' ὃ n. εγειρε en. 15. κριβως k*. 16. εἰσιν em. 17. διατοῦτο klmn. 18. ασωτηα ?h*. +μαλλον (*post αλλα*) m. 19. ωδες b*k. ἄδοντες k. -και ψαλλοντες m. 20. -ευχαριστουντες ο. πρι και θῶ m. 21. *init.* +και n. ὑποτασσομενον m*. χῦ (*pro θεου*) cfkm. 23. -ὁ *prim.* acefghklmn. κεφαλη εστι m. +εστι (*ante της εκκλησιας*) g [*habet m και secund.*]. 24. οὕτως gklmno. *fin.* πατι m. 25. αρδρες k. αυτων m**. 26. ιν' c. ἐαυτην h. +και (*ante καθαρισας*) h. +εν k, +αυτην n* (*post καθαρισας*). 27. ἐαυτην (*pro αυτην*) m*. *Jungunt* lno ενδοξον την εκκλησιαν. ριτιδα c. ἦ k. 28. ὀφειλουσιν k. 29. αλλα abehl no. αλλα τρεφει g. *χς* (*pro κς*) b*kmno. 30. ὅστεων k. 31. τη γυναικι (-*pros*) m. -γυναικα n* (*habet n** in marg.*): *in textu idian erasum in loco.* 32. -εις *secund.* bghko. 33. καθεῖνα fg. φοβεῖται b. φοβητε fo.

CAP. VI. 2. +σου (*post μρα*) m. 4. ἐκτρεφετε k. +τα τεκνα (*post εκτρεφετε*) a*. παιδια b*. 5. τοις κατασαρκα κυριοις m. +ὑμῶν (*post κυριοις*) n*. -της ab*ckno. 6. οφθαλμοδουλιαν b*efhmn. ανθρωποπαρεσκοι m. -του *prim.* ln*. ποιουν *rescript.* in ο. *Jungunt* kno ἐκ ψυχης *cum v. 7.* 7. +ὥς (*post δουλεοντες*) bel**mo. 8. -ὁ gk*. αν (*pro εαν*) a. -εαν τι n* (*habet marg.: forsan p. m: sic v. 6*). της (*pro τι*) k. ἐκαστος ὁ εαν (-τι) m. ποιησει c. κοιμειτε k. 9. ταῦτα (*pro τα αυτα*) c. απειλην (*ει mutat.*) k. ὅτι και αυτων και ὑμῶν m. -ὁ ab**. εστιν bis a. εστιν εν (*pro εστι παρ'*) b mo. 10. αδελφοι μου rubro, *init. peric.* a. -κῶ και εν τῷ a* (*habet marg.*). 11. *Post ενδυσασθε in n rasura:* ουν n**. δυνασθε k. μεθοδιας em. 12. ὑμιν (*pro ἡμιν*) ac. σαρκαν m. κοσμοκρα (*sic*) c. τους του αιωνος του *rescript.* super rasur. in l. ἐπ' οὐνίοις ko. ἐπ' οὐνίοις n. 13. διατοῦτο klmn. 14. ἡμῶν (*pro ὑμῶν*) km*. 15. ὑποδυσामενοι ac?kmno. 16. εν (*pro επι*) m. 17. δεξασθαι abcefg hlmno [non k]. 18. αγριπνουντες ?m. καρτερησει ο. ὑπερ (*pro περι*) m. -των g. 19. περι (*pro ὑπερ*) ag*?. δοθῇ abcefg hklmno. *Jungunt* εν παρρησια *cum sequent.* hkm. λαλησαι (*pro γνωρισαι*) m. 20. παρρησιασσομαι cf. μαι (*pro με*) f. 21. ειδειτε a. διειδητε ?m. ὑμεις *mutat. in m.* γνωρισει ὑμιν m. τυχηκος ο. 22. παρακαλεσει co. 23. -χῦ m. 24. αγαποντων fk.

SUBSCRIPT.: +ή (ante προς) a. -προς εφεσιους bko. *fin.* +στιχ^ω. τιβ^η n.
Cum Elzev. m. εγγραφη απο ρωμης δια τυχικου. στ^χ τιβ^η h. *Nil habet l.* *fin.*
 +αναγνωσ. β. κεφ. ι. μαρτ. ζ. στ^χ. τιβ^η k.

AD PHILIPPENSES EPISTOLA.

[CAP. I. 1—II. 2.]

Ταυτ' αγορευει παυλος φιλιππησιουσιν f. επιστολη προς φιλιππησιους l.
 προς φιλιππησιους (φιλιππίσιους m) hkmno (+επιστολη hk).

CAP. I. 1. ούσιν k. 3. ήμων m*. 4. *Jungit k* παντοτε cum v. 3. +τη
 (ante δεησει) cm. +μου (ante ποιουμενος) ck. 5. +της (ante πρωτης) km.
 6. πειποιθως k. ενάρξαμενος e. αχρι a*. χν^ω cekn. 7. εστιν m. εμοι
 δικαιον m. +εν (ante τη απολογια) abcefg hklmno [hiat d]. μοι (pro μου
secund.) kl. 8. επιποθων e. επιθω o*. χν^ω ιησου m. 9. τουτω (pro
 τουτο) l. -ετι m. περισσευση km. ενεπιγνωση k. εν (pro και tert.) c.
 10. δοξαζειν m. -ύμας m. ήτε k. είλικρινεις gn. 11. καρπον et του fmh.
 χν^ω ιησου m. 12. -αδελφοι a* (habet rubro, init. peric.). 13. -εν χν^ω a*.
 πασιν m. 14. αφοβως *dubium in c.* +του θυ (ante λογον) f, (post λογον)
 km. λαβειν (pro λαλειν) m. vv. 15, 16. -κηρυσσουσιν usque ad χν^ω c.
 16. εριθιας c. καταγγελουσιν b*m*. ουχ' klnο. οιομενοι n. οιομενος o.
 θλιψειν m. vv. 16, 17 sic leguntur in km: οί μεν εξ αγαπης ad *fin.* versús
 17, sequente v. 16, οί δε εξεριθειας ad *fin.* vers. 18. +ότι (ante παντι) c.
 +εν (ante αληθεια) m. χαρισομαι h*. 19. δε (pro γαρ) mo. αποβησετε k.
 επιχωρηγιας h*n. 20. καταδοκιαν h. απόκαρδοκιαν k*. εν *secund.* k. νυν
 και o. μεγαλυνθησετε k. θανατον k. 21. θανειν l. 22. εργον και τι αι
rescript. in h. αίρησομαι kn. 23. δε (pro γαρ prim.) abcefg hklmno. -γαρ
secund. abc (tacitè) eghklmno [habet f]. 24. -εν cko. 26. *fin.* ήμας m*.
 27. μονον cum *præced. in o.* Rasura ante ευαγγελιου in a. πολιτευεσθαι d.
Rasura in k inter ει et τε prim. +και (ante μια) l. ψυχη h. 28. πυρομενοι
 m. απο (pro ύπο) k. -μεν εστιν o. 30. οιον g. ειδετε abcefg hklο [cum
Elzev. dmn].

CAP. II. 1. τις acdfgklh, τι behmo (pro τινα). οικτιρμοι k. 2. αυτου
 (pro αυτο) o. φρονειτε adk. συμπυχοι (o mutat.) m. το εν φρονουντες cum

sequent. in m. 3. μὴδὲν ko. κατ' lmn. εριθιαν de. μὴδέ (pro η) m. +κατα (*ante κενοδοξίαν*) m. παντας (pro αλλήλους) c. 4. σκοπουντες c. σκοπεῖτω k. -και ο. το (pro τα *secund.*) ahln. +των (*ante ἑτερων*) b*cko. 5. -γαρ km. 6. οὐχ' ἀρπαγμον n. τω?m*. ἴσα hmn. ἴσα k. 7. ὁματι ο. 8. ὑπηκος m. 9. δι' ὃ n. 10. καμψει a²cd. ἐπ' οὐνιων n. 11 γλωσα m. εξομολογησεται a²dek. +εις (*ante κυριος*) b*o. 12. +και (*ante νυν*) c. -νυν fk. πολω d*. κατεργαζεσθαι m*. 14. ποιεται d. γογγυσμου bc, οργης f, οργείς d (pro γογγυσμων). 15. *Rasura in k ante et post ε in ακεραιoi.* σκολιας γενεας k. φαινεσθαι bd. φοστηρες d. 16. καύχημα k. +και (*post εμοι*) m. καινον bis d. 17. λειτουργειας d. λειτουργια ο. 18. ἡμεῖς (pro ὑμεῖς) a. 19. ταχεος d. εμψυχω d. 20. ουδεν d*. *In k linea post γαρ eraditur: legas autem αυτων ζητουσιν ου τα χριστου, e v.* 21. ἰσοψυχον k. τα περι ὑμων γνησιως a. 21. -οι d. -του aceklmo. 22. πηρ f. 23. *init.* τουτο ο. ὑμων (pro εμε) k. ἐξ αὐτης efgklmno. 24. εποιθα l*. 25. ἡγήσαμην ο. 26. επει (pro επειδη) c. ποθων bo. επιποθω (v *eras.*) d* (-ην), at +ἦν (*post επιποθω*) d**. -ην m*. +ιδειν (*post ὑμας*) ab**flmn. δι' ὅτι n. ἡκουσατε k. ἡσθενησε (*non v.* 27) k, ησθενησεν mn. 27. ησθενησεν emo. θανατου l. αλλα bis cen. ἡλεησεν k, ελεησεν m, *ante αυτον prim.* κάμε a. λυπην (pro λυπη) defghl*mn [*non ako*]. 28. σπουδαιωτερος f. , *ante παλιν* k. αλυπτωτερος dkm*n. ᾧ k. 29. εχεται d. 30. ηγγισεν e. ἡγγισε k. αναπληρωσει d. πληρωση hln. εμε (pro με) bco. λειτουργειας g*.

CAP. III. 1. +ουν (*post λοιπον*) f. αδελφοι rubro (*init. peric.*) a. εγραφειν d. οκηηρον a*. οκηηρος d. +το (*ante ασφαλες*) dhkmn. αφελες ο. 2. +δη (*post βλέπετε*) d. 3. εσμετ d. θῦ (pro θῶ) abcdefghklmno. πεποιθωτες d. *Rasura in a post πε.* 4. εχω k. +και (*post εχων*) ο. -και (*ante εν prim.*) ano. αλλος δοκει a. αλλως m. 5. περιτομή f [*non aeghklmno*]. ὀκταημερος k. βενιαμην dh*. βενειαμειν m*. 6. ζηλον (ζη *mutat.*) m. 7. μη (pro μοι) l. μοι ην bco. ἦν k. -τον k. 8. μὲν οὖν ln. -γε acdefghl n [*non ko*]. ἰω χυ bfo. ᾧν (pro ὄν) d. τα *mutat. in g.* -τα ο. ἐζημειωθην ο. 9. -εμην ο. εν (pro εκ *prim.*) d. +του (*ante νομου*) c. +ἰω (*ante χυ*) c. 10. του γνωμαι αυτον *cum praecedent.* aghlmno. δυναμην d*. 11. ὅπως (*pro ει πως*) ο. 12. ἡδη bis k. -και *secund.* l*. κατελειφθην n. -του acf. ἰω χυ a. 13. ουπω b**cgh, ούπω k (pro ου). ου λογιζομαι εμαντον n*. 14. των (pro τα) c. οπισθεν bco, ὀπισω k. σκοπων f. κατασκοπων m. διωκων k. ἄνω k. 15. *init.* ὁσιοι d. φρονουμεν n. 16. το αυτο φρονειν, τω αυτω κανονι στοιχειν m. 17. συμμιται (*sequente rasurá*) d. συμμιγεται k. συμμι-

μητε h. οὕτως fklno [*non adhm*]. οὕτω g. *fin.* ἡμῶν ο*?. 18. περιτουν
a*. νυνι m. τους σταυρους ο. 19. οἱ k. 20. *init.* ὑμῶν c. ὁ Ρανοῖς (P
rubro) k. ἐκ ἐξ οὐ k. 21. μετασχηματησεῖ k. της ταπεινωσεως *usque ad*
σωματι *bis script. in c.* γερεσθε k. αυτω (*pro αυτο*) ο. συμμορφος d.
δυνασθε d. αυτω (*pro εαυτω*) b*fko.

CAP. IV. 1. οὕτως efklmno. 2. ευωδιαν k. συντυχειν dm [*cum Elzev.*
aeflno. Silet c]. 3. *init.* και (*pro και*) abedefgklmno. γνησιε συζυγε co.
πρόσλαμβάνον d. —και (*ante κλημεντος*) a. 4. +και (*ante παλιν*) bo. 5. ὑμῶν
m. γνωσθειτω m. 6. μὴδὲν ko. ευχαριστειας ckmo. ετηματα d. αίτη-
ματα k. 7. —ἡ *prim.* a*. 8. —αδελφοι c. ὅσα ἀγνα ὅσα δικαῖα m. ἡτις
(*pro ειτις*) *bis* d. λογιζεσθαι k. 9. —και *prim.* a. ἰδετε dhmn. πρασεται d.
10. εχαριν dh*k. ἡδη k. ανεθαλλετε d. φρονεῖτε (*pro εφρονεῖτε*) d. ἡκαι-
ρεισθαι d. ἡκαίρεισθαι k*. ηκαιρεισθε *rescriptum in l.* ηκαιρεισθε ο. 11.
οὐχ' (*sic v. 17*) klno. —εἰμι ο. αυταρκis dn. 12. και (*pro δε*) acghklmno.
χορταζεσθε ο*. πεινην e. 13. δυναμουντι m. 14. +και ὑμεις (*post πλην*) f.
συγκοινωνουντες l. 15. *init.* ἰδατε (ο *eras.*) d**. —δε fm. ἡμεις *prim.* k*.
φιλιπησιοι d. οὐδέμία klo. εκοινωνισεν d. δωσεως g*. 17. —το g. δωμα
h*. ἐπιζήτω *secund.* k. 18. Επεχω (E rubro) d. επαφροδιτου d*. περι
(*pro παρ*) c. 19. πληρώσαι beg. πληρώσαι mo. τοῦ m [το m**?]. δοξει f.
20. —ἡ kn. αἰώνας ko *sæpe*. 21. συνεργοι (*pro συν εμοι*) ο. 22. —οἱ *prim.*
n. μαλλιστα d. καισαρος c. οίκιας k. 23. —ἡμῶν bceghmno [*non k*].

SUBSCRIPT.: *init.* +ἡ a. —εγραφη *ad fin.* b. δια g. *fin.* +στι^{xx}. CH n.
+αναγν. β, κεφ. ζ, στ. CH, k. Nil habet l: *cum Elzev.* d, at εγραφη απο
ρώμης δια (δὲ h) επαφροδιτου hkmo.

AD COLOSSENSES.

[CAP. I. 2.]

Ἡ προς κολασσαις επιστολὴ ταυτα διδασκαλὴ κολασσαενσι παρα παυλου
f. προς κολασσαις (?) επιστολὴ του ἁγίου αποστολου παυλου h. επιστολὴ
προς κολασσαις kl. προς κολασσαις bo. προς κολασσαις m. προς κολοσ-
σαις n.

CAP. I. 2. κολασσαις abc (*tacitè*) d**g [*non ita in titulo g*] hklmo [*non*

efn]. *κολασαῖς* d*. —και $\overline{\kappa\upsilon} \overline{\iota\upsilon} \overline{\chi\upsilon}$ dk. 3. ὑπερ (*pro περι*) m. 4. ακουοντες f. +την (*ante εν*) mo. ἡν εχετε (*pro την tert.*) amo. 6. παροντας b. —και *prim. f.* —και *secund. k.* εστιν n. +και αυξανομενον (*post καρποφορουμενον*) ahmo. ἡκουσατε (*sic vv. 9, 23*) k. 7. επαφρᾶ (*ā mutat.*) k. επαφρᾶ l. εφρᾶ m. ὑμων (*pro ἡμων*) m*. ἡμων (*pro ὑμων*) a*. 8. ὑμιν την ἡμων l, at ὑμιν (*pro ἡμιν*) n. 9. διατοῦτο l m n o. αφεῖς d. περι (*pro ὑπερ*) d. αἰτου-μενοι k. τη επιγνωσει mo. 10. ἡμας (*pro ὑμας*) e*. —ὑμας m. 12. ευχα-ριστουμεν o. +θῶ και (*ante πρι*) bgko. τω θῶ πρι m. ὑμας (*pro ἡμας*) o. την μεριδα (*sic*) c. των ἁγιων (*ω duobus mutatis*) m. 13. ὑμας (*pro ἡμας*) c. της αγαπης του υἱου k, *super rasur.* 14. —δια του αιματος αυτου delmno. 15. +της (*ante κτισεως*) fln. 16. —τα *secund. m.* —και *prim. b**. ὀρατα o. αορατα k (*pro ὀρατα*). τα αορατα και τα ὀρατα m. εις αυτον και δι' αυτου m. εκτιστε d. 17. συνεστηκεν mn. 18. ὁ (*pro ὅς*) m. +ἡ (*ante αρχη*) b. *Rasura post πρωτοτοκος in a.* αυτος εν πασι d. ε[ν] a*. αυτοις (*pro αυτος secund.*) b*. προτευων n. 19. ηυδοκησε o. 20. —δι' αυτου *secund. f.* —τα *ultim. o.* επι (*pro εν*) dghln. 21. απηλλοτριουμενους c. απηλλωτριουμενους dmn*. 22. +αυτου (*post θανατου*) ab**chk. κατ' ἑνωπιον fn. 23. ἐδραιοι kn. —και *secund. k.* —τη (*ante κτισει*) mo. κτησει o*. ὑπ' ουρανον (—τον) a. των ουρανων h*. των ουρανων k. 24. παθημασιν aeflmn. —μου *prim. acefl mn.* —ὑπερ *prim. m**. αναπληρω k. θληψεων d. —ὁ m. ὅς (*pro ὅ*) o. —ἡ d. 25. οἰκονομιαν k. οἰκονομοιαν a. 26. αποκεκρυμενον m*. ὁ νυν (*pro νυνι δε*) km. εφανε ρωθη (*ε secund. mutat.*) g. 27. ἡθελησεν k. τι το (*pro τις ὁ*) ac deglmn [*non ko*]. 28. —παντα ανθρωπον *secund. f.* —εν παση σοφια ινα πα-ραστησωμεν παντα ανθρωπον ad. —ἰν h. 29. —και dl. κοποιω g*k. αγονι-ζομενος k. *fin.* +θῦ d.

CAP. II. 1. δε (*pro γαρ*) m. +και (*post γαρ*) b*. —εχω a. τω εν m. λαοδικια dfk. ἑορακας den. 2. —της πληροφοριας l. —του *secund. d.* —και (*ante του χυ*) b*o. —και πρς και του χυ m [*cum Elzev. ln*]. 3. σὶ (*pro εισι*) n*. 4. ὑμας μηδεις (—μη τις) m. 5. ἡμιν (*pro ὑμιν*) o. 7. ερριζομενοι f. ἐποίκοδομουμε d. βεβεβαιουμενοι m. —εν *secund. k.* —εν αυτη m. 8. *init.* +αδελφοι bo. συλλαγωγων kl. *fin.* +ιν f. 9. πληρωμα k. 11. —των ἁμαρτιων f. 12. —των adfklm. 13. ἡμας (*pro ὑμας*) b. —εν fghkm. παραπ-τωμασιν m. —ὑμων k. +ἡμας aegl**m, +ὑμας dfhkl*no (*post συνεζωοποιησεν*). συνεζωοποιησεν f [*errant Steph. 3, Elzev.*]. εν (*pro συν*) dm. χαρισά m. ἡμιν (*pro ὑμιν*) a**bfg hklno [*non e*]. 14. ἡν k. ὑμιν m*. ηρεν abcfghk. 16. τις ουν m. Ἡμας (*Ἡ rubro*) l. —εν *prim. et secund. l.* —εν *secund. ad.* ποση d. νεομηνιας l. σαββατου l. σαββατω m. 17. —του abcdefghklno

[non m]. 18. μῆδεῖς kmn. θελλων m. ·θελων n. ἐορακεν den (n habet μη). ενμβατεων m. απο (pro ὑπο) d. 19. ἀφων abkno. αὔξει et αὔξησιν k. αυξη m. 20. -ουν dk. -τω abedefghlmno [habet k]. στιχειων d*. δογματιζησθε ?b*. 21. μη (pro μηδς) prim. o, secund. a. μῆδὲ bis hklm, prim. n, secund. o. θηγης k. 22. +τας (ante διδασκαλιας) bc. 23. εχοντα μεν m. μη (pro μεν) a. εθελοθρησκια egl. ταπειφροσυνη a. αφειδεια fgk. της σαρκος (sic) c.

CAP. III. 1. εστιν ὁ χς m. +ὁ (ante εν δεξια) n. 2. -της a. 3. Rasura post γαρ in a. -τω secund. delno. 4. ὅτ' ἂν n rassim. +δε (post ὅταν) b**. ὑμων (pro ἡμων) k. και τοτε και m (... m**). ὅτε (pro τοτε) o. ἡμεις (pro ὑμεις) ao. δοξει d. 5. πορνιαν d*. +ασελγειαν (post παθος) o. ειτις (pro ἥτις) m. ειδωλολατρια abd**fghl. ειδολολατρια d*. 6. ερχετε k. 7. ἡμεις (sic) d. 8. Rasura ante κακιαν in b. -κακιαν c. 9. -εις a*. 10. κατεκόνα hmo. κτησαντος dk. αυτον (sic) c. 11. οὐκ' ἔν n* (ἔν n**). -τα l. fin. χς n** (forsan θς n*). 12. +οί? (post ὡς) a* eras. -τον c. ἡγαπημενοι k. οικτιρμου aehlmo. οἰκτιρμου k. χρηστωτητα d. ταπειφροσυνην (cf. II. 23) a. 13. +εν (ante αυτοις o*) o. τινα (pro τις) l. εχη προς τινα b [non o]. εχει cfk. εχητε l. ἡμιν (pro ὑμιν) akn. οὕτως egklno [non hm]. fin. ἡμεις?k*. 14. -της l. τελειωτητος d. 15. -ῆ a*d. χῦ (pro θῦ) m. βραβετω c. 16. θῦ (pro χῦ) ko. ενοικητω g*. ενηκειτω o*. ἐαυτοις m**, at αυτοις m*. -ἐαυτους o. ὡδαις kn. -εν χαριτι d. ευχαριστια (pro χαριτι) a. εν χαριτι cum praecedent. hkmno. ἀδοντες k. +και ψαλοντες (post αδοντες) f. ταις καρδιαις b*. αδοντες εν τω κῶ ὑμων τω κῶ ταις καρδιαις ὑμων τω κῶ m (... m**). 17. ὅτι hklo. εαν (pro αν) o. -εν secund. ack. +τον (ante κῦ) acg. 18. -ιδιοις ed*ek. ὦ (pro ὡς) m. ἐκῶ e. 19. πικραινεσθαι d. 20. καταπάντα (sic v. 22) hkm. ευαρεστον εστιν m. εν (pro τῃ) befghlmn [non k]. 21. παροργιζετε (pro εριθιζετε) m. τεκνα (εκ mutat.) n. θυμωσιν k. 22. -κατα παντα d. οφθαλμοδουλαις b**cefln. ὀφθαλμοδουλαιαι k. ανθρωποπαρεσκοι m. απλωτητι (sic) d. καρδιας (as mutat.) m. 23. ὅτι klmo [non h]. αν (pro εαν) a*dfm. εργαζομενοι n* (marg. p.m.? cum Elzev.). +δουλευοντες (post κῶ) o. 24. ληψεσθε ab*efghkm. αποληψασθε d. αποληψεσθε? (apo illegibile) n. ανταποδωσιν d. +ὑμων (post κληρονομιας) m. -χῶ m. 25. κοιμειτε b. κοιμисεται dm. κοιμησηται k. ἡδίκησε k. ἡδίκησεν m.

CAP. IV. 1. ἰσοτητα k. παρεχετε b*f. παρεσθε k*. παρεσχεσθε m. ουρανῳ m. fin. +και προσωποληψια ουκ εστιν εν αυτω o. 2. χαριστια n*. 3. αρα (pro ἅμα) m. ἰν' c. ανοιξει k. θυρα m*. διὸ gklmo. 4. αυτω e*. 5. +παση (ante σοφια) m. περιπαττειτε (T rubro) a. fin. +ὅτι αἱ ἡμεραι

πονηραι εισιν ο. 6. ἀλλατι m. ἡρτημενος k*, ἡρτυμενος k**. ὑμας πως δει d. ἐνι dk. 7. τυχηκος d. 8. επεμψα (ψ *mutat.*) m. γνωτε m. ἡμων (pro ὑμων *prim.*) m. παρακαλεσει f. καρκαρδίας h*. και παρακαλεση usque ad ονησιμω v. 9 *desunt in b** (*habet b** marg.*). 9. ὀνησιμω k. -και c. +τω (ante αγαπητω) m. γνωριζουσι m. ταδε (pro τα ὠδε) l*. ὠδε fghl**mo 10. ασπαζετε? g*. -ο *prim.* d. συναιχμαλωτος m. ελθει d. ἐλθη k. 12. +ιησου (post χῡ) m. ητε (pro στητε) cgl**. -του k. *fin.* χῡ (pro θῡ) l. 13. -ὑπερ ὑμων m. 14. -ὁ αγαπητος d. 15. ασπασασθαι h*. λαοδικια g*. 16. ὅτ' ἂν n *pass.* ὑμων (pro ὑμιν) k. +αὕτη (post επιστολη) m. λαοδικαιων fgn. -και την εκ λαοδικειας m. λαοδικεας c. *Ad λαοδικεῖας arponit e in marg.* την προς τιμοθεον πρωτην λεγει. -και (ante ὑμεις) ο. 17. *init.* και πατε m. δικονιαν k. 18. -μον b**. ἡῡμων (cf. III. 7) d.

SUBSCRIPT.: ἡ προς κολασσαις a. -προς κολοσσαις bhkmo. κολασσαις d*. κολασσαις d**fg. +και τιμοθεου (post τυχικου) m. ὀνισημου k. *fin.* +στιχων $\overline{\text{CH}}$ n. +αναγν. β̄, κεφ. ῑ, στ^x $\overline{\text{CH}}$ k. *Nil habet l.*

AD THESSALONICENSES PRIMA.

[CAP. I. I—8.]

Θετταλικοις πολιταις ταδε κῆρυξ ουρανοφουιτης f. επιστολη προς θεσσαλονικεις á l. προς θεσσαλονικεις επιστολη πρωτη hk (á h). προς θεσσαλονικεις πρωτη m*. πρωτη επιστολη g. προς θεσσαλονικεις á n. επιστολη παυλου προς θεσσαλονικεις πρωτη ο.

CAP. I. 1. και τιμοθεος και σιλουανος a. +ἡμων (post $\overline{\text{πρι}}$) m. χῡ (pro χῡ) d. -ἡμων l. 2. ευχαριστωμεν l*. περι παντων ὑμων παντοτε a. πανπαντων m. -μνειαν ὑμων *ad fin. vers.* c. ποιουμενος d. 3. +και (post ὑπομονης) k. εμπροσθε dk. 4. -αδελφοι a*. ἡγαπημενοι kl** (*rubro*). +του (ante θῡ) bkmo. θῡ, την a [*non hklmno*]. 5. εγεννηθει d. μονω edk. -εν *tert. cel no.* πληφορια a*. +ὅτι (ante οἰοι, *at οἰοι vix primá manu*) m. -εν *quintum* f. 6. -και *secund.* b*. 7. -τη *secund.* cghmo. +εν (ante τη αχαῖα) k. 8. -γαρ k. ἐξηκηται e**. +εν τη (ante αχαῖα) abdeghln [*non m*] (+τη *tantum* fko). αλλ' (-και) m. ὑμας (pro ἡμας) ο. εχει b*. εχειν ὑμας c, *at*

εχειν ἡμας m. τί no. 9. ὑμων (pro ἡμων) ahkno. απαγγελουσιν dhl*o (οῦσιν ο). εσχομεν abedefghklmno. επι (pro απο) m. 10. ἡγειρεν k, γει mutat. in g. +των (ante νεκρων) abedefghklmno. ῥνωμενον n*.

CAP. II. 1. -αυτοι γαρ b. +δε (post οιδατε) b**.

αδελφοι in a ponitur rubro ante οιδατε. κενī d. 2. -και prim. abedefghklmno. +πρι (post θω) a. 3. οὐδ' m. †. -καθως c. οὕτως egklmno. οὐχ' klno. ου τοις (pro ουχ ὡς) m. -τω (ante θω) b. 5. κολακias df. -εν secund. a. 6. -ουτε ζητουντες εξ ανθρωπων δοξαν (habet marg.) b*. οὔτε secund. k. απο (pro απ') abedefghklno. 7. init. -αλλ' a. ἡπιοι ko, at νηπιοι am. θαλπει df km. 8. ἡμρομενοι c. ὀμειρομενοι demn. ὀμηρομενοι ὑμας (pro ὑμων) k. ὀμηρωμενοι f. χῦ (pro θῦ) o. δι' ὅτι n, at διο d*. ἡμων (pro ἡμιν) agm. ῖn. εγενηθητε am. 9. initio αδελφοι rubro, a. των κοπων bcl. ὑμων (pro ἡμων) f. των μοχθων bcl. -γαρ secund. dk. βαρησαι d. ὑμας (pro τινα ὑμων) l. -εις c. χῦ (pro θῦ) o. 10. +γαρ (post ὑμεις) m. και αμεμπτως και δικαιως b. εγεννηθημεν ut videtur m (cf. v. 1†). 11. eis (pro ὡς prim.) o. 12. μαρτυρομενοι bedefgkl**no [non m]. περιπατειν km. ἡμας (pro ὑμας prim.) g*. χῦ (pro θῦ) bc. 13. διατοῦτο klmno. 1†. αδελφοι μου μιμηται εγενηθητε a. μιηται d*. εγενηθηται h. εγεννηθητε μο*?. τα αυτα (pro ταυτὰ) abedefghklmno. συμφιλετων ?h*. 15. των αποκτειναντων τον κν ἰν (-και) b. ἡμας bis scriptum b* [ἡμας c]. εναντιον dm. 17. init. ὑμεις (Υ rubro) d. απορφανισθεντες abc (tacitè) defghklmno. ὑμιν (pro ὑμων secund.) n. επι? (pro εν) l*. 18. init. δι' ὃ (sic III. 1) n. διοτι m. ἠθελησαμεν k. εισελθειν d. 19. ὑμῖς f, at ἡμεις l. εμπροσθε (cf. I. 3, III. 9, 13) dk. +θῦ και (ante κῦ) o. -χῦ dehl. v. 20 ante εμπροσθεν locat m. 20. ὑμων c.

CAP. III. 1. +και (post διο) a. μὴκέτι (cf v. 5) k, at οὐκ ἔτι n. καταληφθηναι o. 2. ἡμας (pro ὑμας prim.) a. -ὑμας secund. m. ἡμων (pro ὑμων) c. 3. init. τον ?b*, του l, το b**defghklmno. μὴδένα km*. 4. ἡμεν k. πρωλεγομεν f. θλιβεσθε k. ειδετε c, ὑδατε d (pro οιδατε). 5. διατοῦτο (sic v. 7) klmno. και εγω c. μὴκέτι kn. την ὑμων πιστιν m. +και την αγαπην (post πιστιν) b. γενητε k. κοπως d. ῖn. ὑμων (pro ἡμων) k. 6. ὑμας (pro ἡμας prim.) k. -την secund. c. εχεται d. παντοτε cum sequent. n. -καθαπερ και ἡμεις ὑμας b*. ῖn. ὑμεις m*. 7. init. δια του d*. ὑμας (pro ὑμιν) d. πασῖ d. αναγκη και θλιψει m. ὑμων (pro ἡμων) b*. 8. στηκετε ab*dfgklmno. 9. ανταποδουναι τω θω a*k. ὑπερ (pro περι) ck. εν (pro επι) m. εμπροσθε dk. -ἡμων a. 10. νυκτος και ἡμερας' cum praeced. o. ὑπερεκπερισσού l. καταρτησαι d. ῖn. · n. 11. ὑμων (pro ἡμων

prim.) d*. -ὁ *secund.* k. eis (*pro* πρὸς) b. 12. -δε m. περισσεῦσαι kl*
mo. καπερ d*. 13. ἡμῶν (*pro* ὑμῶν) e. εμπροσθε dk. παρρουσια k*.
-ἡμῶν *secund.* g. -ῶ χῦ m. -χῦ dln. *fin.* +αμην m.

CAP. IV. 1. -το *prim.* bdeflmno [*habet* k]. λοιπῶν b*. -οὐν d*km.
ἀδελφοί rubro a. ερωτω a*. +ῖνα (*ante* καθὼς *prim.*) m. -ῦμας *secund.* a*
ἡμας (*pro* ὑμας *secund.*) b*. +τω (*ante* θῶ) m. +καθὼς καὶ περιπατεῖτε (*post*
θῶ) m. *fin.* περισσευσητε k. 2. δέδωκαμεν m. ἐν κῶ (*pro* διὰ τοῦ κυ) m. *fin.*
+χῦ a. 3. +το (*ante* θελημα) c. -τον l. ἁγiasmos k. ἀπεχεσθε dk. 4.
+εν (*ante* τιμή) d. 5. παθῇ cf. ατιμίας (*pro* ἐπιθυμίας) ah. -καὶ a*.
+λοιπα (*ante* ἐθνῇ) k. -τον n. 6. ὑπερβενειν d*. [τῶ hkno alii]. δι' ὅτι
n. θεός (*pro* κυρίος) c. -καὶ *secund.* c. προειπομεν abcdefghklm [*non* no].
διεμαρτυρομεθα defl*mn [*non* k]. διαμαρτυρομεθα o. 7. ἐπ' m. ἐν k.
8. τοιγαροῦν kn. αθετῇ d. -καὶ o. αὐτοῦ το πνεῦμα c. ὑμας (*pro* ἡμας) ab
defghklmno. 9. εχομεν b. γραφεσθαι (*pro* γραφειν) c. ἡμιν (*pro* ὑμιν)
o. -ὑμεῖς hm. ἀγαπᾶν (A rubro) g. 10. -γαρ a*. 11. καὶ φιλοτι-
μεισθαι cum v. 10 in ekno. -καὶ tert. o. -ῖδαις k. χερσὶ (-ὑμῶν) m. +καὶ
(*post* καθὼς) m. 12. περιπατεῖτε adk. ἐνεσχημονως m. μηδενῶς d. μὴδέ-
νος k. -χρεῖαν o. 13. θελομεν abcefgghklmno. ἀδελφοί (-δε) *initio peric.*
in a². ἀγνωειν a². κοιμωμενων en. λυπεισθε b*c. λοιπεισθε d. *Verbum*
erasum post καθὼς in d. 14. οὕτως eklno [*non* bhm]. ἐξεί m. 15. λεγω-
μεν a². ὑμεῖς (*pro* ἡμεῖς) a²m. περιλοιπομενοὶ d. κῦ mutat. in m. κοιθεντας
k*. 16. ἐ (*pro* ἐν) m* *semel*. -οὶ νεκροὶ m. πρῶτος ?d*. 17. οἱ ζῶντες
ἡμεῖς n. ἀπαντησιν g. εἰς ἀπαντησιν τοῦ κυ *bis script.* o. οὕτως egklmno
[*non* bdh]. 18. -ὥστε a*. παρακαλεῖται e. -τούτοις a* (*init. peric.*) *fin.*
+τοῦ πνς g.

CAP. V. 1. χρόνον d. -καὶ d. καιρον d. δέλφοι m. 2. γὰρ (*pro* καὶ)
c (*sic*). 3. ὅτ' ἂν n. ἐφινιδίος dn. αἰφνιδίος m. αἰφνιδίος k. ἐφιστᾶτε k.
ἐπιστᾶται m. +ὁ (*ante* ὀλεθρος) a**. +γὰρ (*post* ὥσπερ) c. ὠδινῇ m. -εν l*.
εγγαστρι no. 4. οὐκέτι (*pro* οὐκ) o. -ή c. 5. +γὰρ (*post* πάντες) cm.
6. ἄρα kmo. -καὶ *prim.* b. λοιποὶ m*. -ὥς καὶ οἱ λοιποὶ f. -γρηγορωμεν καὶ
f. 7. καθενδουσιν h*mo. *fin.* μεθυσιν d*. 8. *init.* ὑμεῖς a. +νῖοι (*ante*
ἡμερας) b, at (*post* οὔτε) af. νηφομεν m. 9. ὁ θς ἡμας m. 10. ὑμῶν m.
ἦτε (*pro* εἰ τε *prim.*) d. γρηγορουμεν begho. καθενδομεν bcfghklmo. 11.
δι' ὃ n. οἰκοδομεῖτε k. ἐποιεῖτε d. 12. κοπιόντας o. ἐκῶ e* (*sic* Col. III.
18; 2 Tim. I. 17). 13. ἡγείσθε bdefgklm. ὑπερεκπερισσοῦ hl. αὐτοὶς
(*pro* ἑαυτοῖς) ab*dlnno. 14. -δε a. παραμυθησθε ?f*. παραμυθισθαι o*.
ὀλιγοψυχούς k. ἀνεχέσθε a. ἀντεχέσθαι d. ἀντεσχεσθε m. 15. -τινι

a*g. -αλλα ο. -και *prim.* m. 18. ευχαριστητε f. +εστιν (*post* θυ) m. -ιησου d. προς (*pro eis*) c. ήμας (*pro υμας*) do. 19. σβεννητε h. σβεννυται l*m*. 21. +δε (*post* παντα) ab**dehlmno. δοκιμαζοντες abcfghkl**o. δοκημαζετε?d*. 22. απεχεσθαι m. 23. ήμας (*pro υμας*) e*. κω υμων?o. 24. παρακαλων m. ποιησαι a. *fin.* +την ελπιδα υμων βεβαιαν a. 25. *Jungit* k αδελφοι cum v. 24. +και (*ante* περι) m. 27. ορκιζω hko. αναγνωρισθηναι a. 28. -αμην ο.

SUBSCRIPT.: *init.* +η a. -προς θεσσαλονικεις πρωτη bhkm. *fin.* +στ^x ρ^γγ hn. *fin.* +αναγ. α, κεφ. ζ, στ^x σ k. *Nil habent lo: cum Elzev.* d.

AD THESSALONICENSIS SECUNDA.

[CAP. I. 3—II. 3.]

Ανδρασι θεσσαλις ταδε δευτερα ουραnios φως f. προς θεσσαλονικεις δευτερα επιστολη h. η προς θεσσαλονικης β επιστολη k. προς θεσσαλονικεις επιστολη β1. προς (θεσσαλονεικεις m) θεσσαλονικεις δευτερα (β n) mn. προς θεσσαλονικεις β επιστολη παυλου ο.

CAP. I. 3. οφειλομεν k. εκαστου ο. αληλους d*. 4. υμας (*pro υμας*) n. αυτους ήμας m. +της (*ante* πιστεως) af. ήμων (*pro υμων secund.*) dm. -υμων *secund.* c. θληψεσιν d. ας (*pro αις*) g**. ανεχεσθαι c*. 5. ενδειγματι της διακρισεως (*marg. p. m.* γρ. δικαι) n. δικαιοκρισιας bk. +και (*ante υμας*) b [non o]. ήμας (*pro υμας*) a. -εις το καταξιωθηναι usque ad θυ n. -και ο. 7. αποκαλυψη n. μετα *secund.* m. δυναμαιως d**. ,αυτου cum sequent. ο. 8. εκδηκησιν d*. +τον (*ante* θυ) abfg. -ήμων k. -χριστου bdeklnο. 9. -του b*. αποδοξης (-της) k. 10. οτ' αν n. οταν hic ο. ελθη k. -οταν ελθη usque ad αγιοις αυτου a* (*habet marg.*). -εν *secund.* m. πασιν d. πιστευσασιν bedeghiklmno. υμων εφ' ήμας c. 11. εις ο κ *super rasur.* in b. αξιωσαι?d*. υμων (*pro υμων*) emn. πληρωσαι?d. πληρωσει ο. αγαθοσυνης dmo. 12. ο (*pro οπως*) d. -ήμων *prim.* k. -χυ *prim.* adeghiklmno.

CAP. II. 1. ρωτωμεν (*cf.* 1 *Thess.* v. 1) m. ήμας (*pro υμας*) a. περι (*pro υπερ*) b. *fin.* επ' αυτω ο. 2. ήμας (*pro υμας*) al. θροεισθε cfm. μη (*pro μητε quart.*) k*. *fin.* κυ (*pro χυ*) mo. 3. *init.* μητι g*. μηδένα ko.

ἐλθη k. πρῶτων? d*. ἀπεκαλυφθη? e*. ἀπώλειας (sic) c. ἀπολείας o. 4. ὥτε o. —αυτον a*. ὡς eras. in h?. καθῆσαι d*. ἀποδεικνύντα hno, αποδεικνυνοντα m. 5. μνημονενεται d. —ετι a. 6. οἶδατε o. +ήμας (ante αυτον) a*. αυτου (pro εαυτου) ckm. 7. ἡδη k. κατεχον o. αρτι' n. 8. ὃν o. την επιφανειαν f. 10. init. —και n. απατει f. τοποις (pro τοις) o. αδικίας (pro αληθείας) c. ἐδεξατο c. 11. διατοῦτο lmn. 12. —εν dhm. εν τη αδικια post rasur. in b. 13. οφειλομεν μεις (—δε init. peric.) a. —δε k. ὀφειλομεν ko**. —αδελφοι (sed rubro, initio versús) a. ἡγαπημενοι k. +του (ante κῷ) m. εἰλετο k. εἰλατο? m (vix legibile). ήμας (pro ύμας) l. ἀπαρχῆς hm. 14. +και (post ὃ) m. 15. ἄρα ko**. παραδωσεις d. παραδοσις o. επιστολων k. 16. —ὁ prim. m*? —ιησους χς usque ad πῆρ ήμων f. is χς και eras. in k. ύμας (pro ήμας) c. 17. παρακαλέ m. ήμων (pro ύμων) o. —ύμας m. εργω και λογω cm. —και εργῳ d.

CAP. III. 1. αδελφοι προσευχεσθε fo (-θαι o). θῦ (pro κῷ) k. τρεχει f. 2. ρύσθῳ k. 3. +και (post ὅς) m. 4. εφ' ήμάς d. —και ποιησετε l* n. fin. ποιησεται c. ποιησεται o. 5. +την (ante ὑπομονην) abcdefghklmno. 6. —αδελφοι (habet rubro, initio peric.) a. —παραδοσιν ήν m. ήν o. παρελαβον abcdefghklmno. 8. αρτου d. ελαβομεν (pro εφαγομεν) delno. ήμερ m. τινας (pro τινα) l. 9. ούχότι f. ούχ' kln, et ούκ' n (sic ούχ' v. 14, rassim). τυπων o. 10. ήμεν k. παρηγγελομεν a. μηδέ hklmo. 11. ατακτος d*. μηδέν ko aliū. εν ύμιν ατακτως περιπατουντας m. +και (post αλλα) g. —αλλα περιεργαζομενους dl. 12. —ήμων c. εαυτον (pro εαυτων) f. 13. εκκακισητε καλον ποιουντες c. εγκακησητε m. καλλοποιουντες f. το[ν eras.] καλον ποιουντες h. 14. ύμων (pro ήμων) b* m. δια της επιστολης cum sequent. o. σημειουσθαι d. συναναμιγνυσθαι o. 15. αδελφος d. 16. θς (pro κς prim.) dfg. διαπαντός hklmno. fin. ήμων o. 17. ούτως eklmno [non dh]. 18. —ιῷ χῡ l.

SUBSCRIPT.: init. +ή a. —προς θεσσαλονικεις δευτερα bfhk. Habet b rubro εγραφη απο ρώμης· η και απο αθηνων γραφοῖς. +επιστολη (post δευτερα) g. ρώμης (pro αθηνων) fgh. Nil habent lo, cum Elsev. dm. fin. +στι^x ρς⁵ hn. +αναγ. ā, κεφ. 5, στ^x ρς⁵ k.

AD TIMOTHEUM PRIMA.

[CAP. I. 1—II. 8.]

Τιμοθεω έταιρω πανλος διελεξατο ταυτα f. προς τιμοθεον πρωτη (ā no) hmno. +επιστολη h. προς τιμοθεον επιστολη πρωτη k. επιστολη προς τιμοθεον πρωτη l.

CAP. I. 1. προς (pro σωτηρος) b*. του σωτηρος ήμων θ̄ m. χ̄ ῡ n. 2. +τη (ante πιστει) k. +και (post υ) k. fin. και κ̄ ῡ ιησου χ̄ ῡ του σωτηρος ήμων m. 3. παρεκαλεσα (a tert. mutat.) l. παραγγελης b*. έτερωδιδασκαλειν do. 4. μηδ̄ e klmno. παρεχονται m*. οικονομιαν (pro οικοδομιαν) abc (taciē) defghklmno. 5. παραγγελειας (sic v. 18) o. συνοιδησεως ?k*. συνηδησεως o. 7. διδασκαλοι a*h. λεγουσιν m. 8. +τεκνον τιμοθεε (post ότι) o. 9. ασεβεσει ?m*. ασεβειν n. πατραλοιαις aben. πατρολωαις dfhkl. πατραλοιαις c. πατρολοιαις m. πατριλοιαις o. μητραλοιαις abce. μητρολωαις dfghklo. μητρολοιαις m. μητρολοιαις n. 10. πορνοι k. -ψευσταις (at rasura) o. -τι m. ῡ γιαῑνοῡσι d. ῡ γειαῑνουση n. 11. -δοξης του a*. ω̄ c, οῡ d (pro ό). 12. θ̄ ω̄ ῡ χ̄ ω̄ (pro χ̄ ω̄ ῡ) o. 13. ποτε (pro προτερον) m. πρωτερον n. αλλα abcdefghklmno. ήλεθην (sic v. 16 o) ko. απιστεια d. 14. υπ̄ερε̄πλεονασεν d. +ιησου χριστου (post ήμων: "reliqua postea desunt") c. -της k. 15. ιησους χριστος ck. εν κοσμω (pro εις τον κοσμον) c. 16. διατοῡτο lmn. πρωτον a*cmo. ενδειξητε χ̄ς ις k. -χ̄ς l. άπασαν d. άπασαν m. 17. σο (cf. 2 Thess. II. 17, III. 8, infra IV. 7) m. -και cdefglno. 18. τεκνον τιμοθεε rubro, initio versūs et peric. in a. παρατιθεμαι (αις mutat.) b. σε (pro σοι) m. σοι (pro σε) o. στρατευει f. -εν αυταις k. 19. πιστην d. οίτινες (pro ήν τινες) m. ή̄ν k. ή̄ν o. ενεναγησαν m. 20. ῡ μαῑναιος k. παρεδωκε d.

CAP. II. 1. init. +τεκνον τιμοθεε (sic v. 5 init.) o. init. +αδελφοι m. ποιησθαι e. ευντευξεις k. ευχαριστειας edk. 2. -ῡπερ βασιλεων και παντων a*. -εν prim. k. όντων o. ήρεμον klmno. -βιον k. σεμνωτητι d. 3. -καλον και ?l*. -καλον o. αποδεκτόν mn. 4. θελη k. 5. ις χ̄ς bf. 6. ιδιους (non III. 4, 5, &c.) k. μαρτυριον καιροις h. 7. κ̄ η̄ρυξ lmn. +γαρ (post αληθειαν) d. -εν χριστω en. 8. προσευχαισθαι d. όσιας g**k. -και o.

διαλογισμων ac. 9. ὡσαύτως e. ὡσαύτος o. κοσμια c. αἰδούς k. ἐδούς o. σοφροσυνης do. κοσμειν n. κοσμήν o. 10. ὡς (pro ὃ) d. επαγγελομεναις a. 11. μαθανετο o. 12. -δε k. διδασκειν δε γυναικι m. οὐδε (ou mutat.) m. 13. εὐα kl. 14. ἡπατηθη o. δη? m*. εξαπατηθεισα c. γεγονεν dmno. 15. -δε a*. μεινωνσιν? n. σοφροσυνης o.

CAP. III. 1. *init.* +τεκνον τιμοθεε (sic v. 13, iv. 9, v. 17, vi. 17, *init.*) o. ει τι o. επισκοπος k. ὀρεγεται ko. 2. επισκοπ a*. ανεπιλημπτον m. νηφαλειον m. νηφαλεον aefn. νηφαιλιον do [k cum Elzev.]. [τον επισκοπον. (sic): at νηφαιλιον c]. σοφρονα d. 3. -μη αισχροκερδη n. +μη πλεονεκτην (post αισχροκερδη) o. επιεικει d. αφιλαργυρος d**. 5. προστεῖναι k. δυναται eras. rubro inter ou et k in ουκ, a. οιδεν emno. ειδε (pro οιδε) h. επιμελησηται d. 6. εμπεσει o. 7. εχην καλην k. εξωθε k. ὀνειδισμον ko. 8. ὡσσαυτως b*. ὡσαύτως (sic v. 11) o. μη prim. (μ d**) d. διαλογους (pro διλογους) m. -μη οινω πολλω προσεχοντας (habet marg.) b*. αισχροκερδεις mutat. in d. vv. 8, 9. -μη αισχροκερδεις εχοντας o. 9. αναστασεως (pro πιστεως) o. 10. ανεκλητοι a. 11. μη eras. ante νηφαιλιους in l. νηφαλεας a. νηφαιλιους df. νηφαλεους el* mno [sic Millius, et in v. 2: at νηφαιλιους c]. πασιν d*? mo. 12. Rasura in d post διακον. ανδρες cum sequent. m. προϊσταμεμενοι d. οικον o. 13. ἐι (pro οἱ, ἐ rubro) k. διαονησαντες? m*. 14. γραφων k. ελπιζω h* m. ταχειον o. 15. +και (ante βραδυνω) n. ιν' ιδης m. -δει d. ζωντος lmn (etiam in fine versús mn). στυλος hn. ἑδραιωμα ako. 16. *init.* +ὁ o. ὁμολογουμενος d*. ὁ θς m [θς disertè abdefghklno : silet c]. εφανερωθει d.

CAP. IV. 1. *init.* τωι e. ῥητος d. +απο (ante της πιστεως) a. πλανης (pro πλανοις) acfhkmo. διδασκαλιας m. 2. εν ὑποκρισει cum praecedent. m. καικαυστηριασμενων d. κεκαυτηριασμενω h*. κεκαυστηριασμενων mo. 3. κωλοιοντων d. εκτησεν d*. ευχαριστειας cd*k. 4. μετ' m. ευχαριστειας cdk. Post ευχαριστίας m habet τοις πιστοις v. 3 usque ad μετ' ευχαριστίας v. 4. λαβανομεν o. 6. ὑποθεμενος o. καλως dk*. χυ in egm. εκτρεφo-μενος c. τη καλη διδασκαλια d. -καλης k. 7. γραωδης o. γυμνα m. σε-αὐτην o. 8. ὀλιγον ko. ωφελιμος bis c, secund. df. ὠφελιμος bis k, prim. n. εστιν ωφελιμος secund. fk (ὠφελιμος k). επαγγελιας deg hlmno. 10. τουτω d. κοποιωμεν k. ωνειδιζομεθα f. ὀνειδιζομεθα ko. αγωνιζομεθα (pro ονειδιζομεθα) c. ζοντι o. μαλλιστα a*. +δε (ante πιστων) ack. 11. παρ-αγγελε a* l m n. δηδασκε? e*. 12. μήδεις k. καταφρονητω h*. καταφρονηται o. γενοῦ df. ἄγνεια (sic v. 2) k. 13. ερχωμαι e. διδασκαλεια? m*. 14. αμελη k. δι' (pro μετα) c. πρεσβυτερου m. 15. ἥσθη? d*,

ἦσθα k (pro ισθι). ἦ k. πᾶσι af. 16. προσεχε (pro επεχε) a. —επεχε usque ad διδασκαλία c. σεαυτῶ μο. —τη ο. ακοοντας h.

CAP. V. 1. επιπληξεις cf. νεότερους d. —ὡς secund. n*. 2. ἀγνει n*. 3. *Rasura in k inter* ὄντ et ως. 4. *init.* ἦ (pro ει) ο. οικον' m. αμνβας d. αποδιδونه n. εστιν aefghkln. —καλον και acefghkln [non μο]. 5. ὄντως (sic v. 16) k. +μη (ante χηρα) ο. μεμωνωμενη h*m*?. ἤλπικεν k. 6. τεθνηκεν dmno. 7. ὥσιν k. 8. οἰκειων k. προνοεῖται k. ἡρνηται ο. 9. ἐξηκουτα κο. ἐξηκοντα ετων l. 10. ἐργοις e. καλλοις m. η (pro ει secund.) ο. επηκολουθησεν mn. επικολουθησε κο (-σεν ο). 11. *init.* τέρας ο. —δε (*init. peric.*) dh. ὅτ' ἂν no. καταστρινιασωσι d. 12. πιστην dk. την πιστιν την πρωτην ο. ἡθετησαν κο. 13. μαθανουσαι l. οικειας do. οίκιας k. 14. γαρ (pro ουν) a*. τας νεοτερας m. +χηρας (ante γαμειν) acf. οἰκοδεσποτειν k. μηδέμian kl. μήδεμian m*. μηδέμian n. λουιδωριας dh*. 15. ηδει d. ἡδη k. ὀπισω k. 16. ειτεις? m*. —εχει n* (*habet marg., forsan p. m.*). επαρκεσει d. —μη e*. οντες m, ούτως ο (pro οντως). 17. οἱ bis ο. μαλλιστα d*ο. κοποιωντες k. διδασκαλεια ο. 18. αλοουντα a. ἄλουντα befg hl. μη (pro ου) ο. φιμωσης c. φημωσεις? e*. ου φημωσεις βουν ἄλουντα m. μῆσθου ο*. 19. καταδεχου ο. 20. εχωσιν m. 21. μαρτυρομαι a*. +ἡμων (post κύ) l. μῆδέν kn. μῆδὲ l*ο. προσκλησιν abdefghklmno. 22. μῆδενὶ kno. επιτιθε m. μῆδὲ klmno. 23. μῆκέτι km. μῆκέτι n. ὑδρωποτει m. ὑδροποτη ο. οἶνω ο. ὀλιγω κο. πικνας dm*?. 24. —ανθρωπων mn. —αἱ ἁμαρτιαι ο. επακολουθουσαι a. επακουλουθουσι? d*. 25. ὡσαύτως ο. τα εργα τα καλα m. καλλα d. εἰσι (pro εστι) cko. εστιν m. —τα secund. l* ut videtur. κριβηναι h. δυνανται abedfhlnο [non km].

CAP. VI. 1. δουλειας (pro δουλοι) b*k. οικιους (pro ιδιους) ο. βλασφημειται ac. 2. εχοντας km (*vid. m v. 11*). καταφρονητωσαν ο. εἰσι prim. k. —ὅτι ἀδελφοι εἰσιν c. —ὅτι ἀδελφοι usque ad δουλευετωσαν n. —ταυτα ο. 3. προσερχηται n. —ἡμων a*. διδασκαλεια k. 4. *Rasura in k inter* τετυφ et ωται. προστετυφλωται (—μηδεν) ο. μῆδέν k. —ὑπονοῖαι πονηραι c. ὑπονναι e. ὑπονοῖαι g*. 5. διαπατριβαι aefghklmno. δια, πατριβαι c. διατριβαι dl [b cum Elzev.]. 6. δε πορισμος (sic) c. ευταρκιας (cf. i. 19) m. αυταρκιας ο. 7. εἰσενεγκαμεν b*fo. δηλονότι fgklo. ουδεν (pro ουδε) ο. τί lmnο. +νν (post τί) ο. 8. *Rasura in k post* και. τουτους n*. αρκεσθωμεθα dn. 9. [*Post* παγίδα in m, *recenti manu*, *marg.* του διαβολου, χρυσ. γρ.] —και secund. k. ὀλεθρον κο. απολειαν ο. 10. ὀρεγομενοι κο. επλανηθησαν c. περιεσπειραν ο. ὀδυναις κο. 11. —δε prim. (*habet rubro, initio peric.*) a*. ὦ (sic v. 20) k. του bis script. in n. φανγε m. τεκνον

τιμοθεε διωκε (-δε) z. -δε *secund.* o. δικαιδικαισυνην o. 12. καλλον d. ἦν k. -και *prim.* abcefgk [non o]. εκληθεις o. ὁμολογησας edo. ενωπιον (*sic* v. 13) d. ενωπιων o*. 13. *ἰν* χυ knz. 14. τηρήσαι k. -σε z. επιφανιας k*. 15. δειξη ck. 16. ιδεν d. -και (*ante* κρατος) nz. 17. παραγγελε b*do. μηδὲ klmo. ελπικεναι dmo. *Rasura in k post* επι. παντα πλουσιως abedefghklno. τα παντα πλουσιως m. -εις απολαυσιν (*habet marg.*) a*. 18. κοινωνηκους ?g*. 19. αποθησαυριζωντας d. εαυτους o. επιλαβονται cd*o. +οντως (*ante* ζωης) m. 20. παραθηκην acdehmn [*cum Elzev.* bklo]. εκτρεπωμενος d. ψευδωνυμου (*sic*) c. ψευδονιμου d. ψευδονυμου o. γνωσεως (ε *mutat.*) m. 21. επαγγελομενοι ad*. ἡστοχησαν ko.

SUBSCRIPT.: *init.* +η ak. -πρωτη a. +επιστολη (*post* πρωτη) k. λαδικιας o. ἡτι k. +της (*ante* φρυγιας) g. καπατιανης (*pro* πακατιανης) egk [non n] o. *fin.* +ιδου δη και ἡ εκ λαοδικειας a. *fin.* +στιχ. σλ no. +αναγν. μια, κεφ. ιη, μαρτ. β. στ^x. σλ γ k. εγραφη απο λαοδικειας μητροπολεως φρυγιας της καπατιανης' στ^x cλ h. *Cum Elzev.* d. *Nil habent* blm.

AD TIMOTHEUM SECUNDA.

[CAP. I. 1—12.]

Και ταυτα προς τιμοθεον παυλοιο εφετμαι f. προς τιμοθεον δευτερα (β̄ n, δευτερης o) hkmno. +επιστολη hk. προς τιμοθεον επιστολη β̄ l.

CAP. I. 1. χῡ ιω̄ (*ante* δια) degn. επαγγελιας (-ζωης) o. 2. *fin.* και κῡ ιησου χῡ του κῡ ἡμων km. 3. αδιαληπτον km. νυκτος και ἡμερας *cum sequent.* m. 4. σε eras. ?b. μεμνημενων o. 5. ενωκησεν o. λωϊδη d. +εν (*ante* τη μρι) fk. ευνεια abceghkl. ευνηκη f. πεπεισμε (non v. 12) ko. -ότι και o. 6. αιτιαν (*sic* v. 12) k. αιτιαναμιμ. m. αναμνησκω b*. ὑπομνησκω c. αναμνησκον o. χῡ n* (θῡ *supra*, *forsan p. m.*). *fin.* σου (*pro* μου) o. 7. δουλιας d. φρονισμου d*. σοφρονισμου o. 8. επαισχυνθεις d. μηδὲ klmno. συγκάκακοπαθησον (*sic*) d. το (*pro* τψ) o. 9. +ἡμας (*post* καλεσαντος) k. κατα ιδιαν bk. ιδιαν n. -εν χψ̄ ιω̄ h. 10. φανερωθησαν dk. +νν (*ante* ζων) o. 11. κήρυξ *passim* lm. -και *secund.* ed. 12. πασχων (-αλλ') o. ούκ k. ό (*pro* ῥ) c. εστιν n. παρακαταθηκην bgk. -μου ak. την

παραθηκην μου δυνατος εστι c [errat *Millius de n*]. 13. ὑγειαινωντων n. λογον a*dk*. ἐμου (sic II. 2) k. ἡκουσας k. 14. *init.* +τεκνον τιμοθεε ο. παραθηκην acdehlmnno [non bk]. κατοικουντος c. *fin.* ὑμιν g*n. 15. οἶδα n. —παντες a. φυγελος cemn. φρυγελλος l. φύλλος ?o*. ἐρμογενης ο. 16. ονησηφορον n. ὀνησιφορου ο. πολλακης d. ανεβνξεν mn. ἄλυσιν n. επαισχυνη edfk*mo. 17. παραγενομενος d. ερωμη e. σπουδεοτερον ο. ἐξεζητησε l. ἐζητησε m. ἐζητησεν ο. εὔρεν emno. 18. δωει (non v. 16, &c.) k. εὔρειν o ks b. εὔρειν n. ελεον en. διηκονησεν n. +μοι (post διηκονησε) m.

CAP. II. 1. +τεκνον τιμοθεε (post τεκνον μου) ο; sic v. 11 *init.*; v. 22 ante διωκε (—δε *secund.*). 2. ηκουσαν d**?. ἡκουσας k. οἱκανοι k. ἱκανοι n. 3. χυιησου m. —ω n* (supra p. m.?). 4. πραγματαις dgh. το (pro τφ) d. αρεσει ed. αρεσκη m*. 5. αθλει?c. +δε (post εαν *secund.*) ο. *fin.* αθλησει ek*. 6. δῆ d. καρπον d*. τον καρπον km*o. 7. πασιν mno. 10. διατουτο hlmo [non kn]. —παντα a*. 11. +και πασης αποδοχης αξιος (post λογος) a. +και (post γαρ) m. συναπεθανωμεν ο. συζησωμεν m*o. 12. ει ὑπομενομεν και συμβασιλευσομεν *bis script.* b*. ὑπομενωμεν co. κἀκείνος n. 13. +γαρ (post αρνησασθαι) egln. 14. *init.* αυτα d. ὑπομιμνηκε l*. χυ a, θυ bcm (pro κυριου). μηδε (pro μη) c. λογωμαχειν ?n*. 15. ἐαυτον dk. 16. βιβλους (pro βιβ.) κενοφονας προϊστασο ο. περιηστασο d. περιστασο m. περιΐστασο n. ἄσεβειας n. 17. γαγραйна d*. ἐξη k*. ἐξει n. εστι k. ὑμαιναιος dk*. υμναιος ?o. 18. ἤστοχησαν fko. ἡδη k. ανατρεπουσιν n. 19. *init.* ου (pro ο) m. ἔστηκεν kn. ἔστηκεν ο. φραγίδα a*. σφραγίδα hklmnno. —ό *secund.* am. ὀνομαζων m. +του (ante χυ) c. κυ (pro χυ) abdfghklmnno. 20. οικεια d. οἰκια k. εστι m**n. μονα m. αργυρα και χρυσα m. —και (post αλλα) a*. οστρακεινα d. ὀστρακίνα ko. 21. αὐτον n* (ε' supra). —και f. ἡτοίμασμενον n. 22. —δε *secund.* a*. 23. γενωσι d*m*. 24. ἡπιον fkmno. *Rasura inter διδα et κτικον in a.* 25. +ks (ante ο θς) k. 26. ανανηψασιν k. ανανιψωσιν no. παγιδος k*m.

CAP. III. 1. *init.* +τεκνον τιμοθεε (—δε) ο; sic v. 10 *init.* (—συ δε); v. 14 *init.* (—συ δε). 2. αχρηστοι (pro αχαριστοι) m. 3. ακρατεις ανημεροι αστοργοι ασπονδοι διαβολοι αφιλαγαθοι k. ασπονδοι αστοργοι m. 4. τετυφλομενοι (cf. 1 Tim. vi. 4) ο. φιληδωνοι k. 5. τουτουτους m. 6. —οι ο. ενδυνουτες h. οικειας d. οίκιας k. αιχμαλωτιζοντες ab*edfh. αιχμαλωτιζοντες k. αιχμαλωτευον m. —τα beeghklmn. —αγομενα επιθυμiais ποικιλais (*habet marg.*) b*. αγομενοι ο. 7. μαθανοντες ο. μηδέποτε km. γνωσιν n. δυναμενα ελθειν m. δυναμενοι ο. 8. ιαννης mn. ιαμβρης mo. ιαμβρης n. μωϋση abdefghkn. μωσει elm. μωϋσεα ο. οὕτω dhm [non lno].

ανθισταται (i prim. mutat.) d. 9. οὐ k. προκοφούσιν (sic) c. ανοι m*. 10. +τεκνον τιμοθεε (post συ δε) m. προθεση g. 11. ἰκονιω no. ερυσατο d. 12. ἡ (pro οἱ) o. ζην ευσεβως m. 13. -δε d. χειρος d. πλανοντες o. πλανομενοι eo. 14. μεναι d. +οἰς (ante πιστευθης) b**h (επιστωθης b*?h). επιστοθης o. 15. -και a*. εκ (pro απο) b.σαι d. +της (ante πιστεως) m. 16. γραφη, l. ὀφελιμος d. ,και ωφελιμος hn. ὠφελιμος k. ὀφελημος o. [puncta desunt in m]. +εστι (post ωφελιμος) f. ελεχον d*. παιδιαν do. δικαιοσυνην h*. 17. ει (pro ἡ) dk. ἐξηρτημενος eno.

CAP. IV. 1. γουν (pro ουν) c. -του secund. f. [cum Elzev. abklno]. κριναι b. -και την βασιλειαν αυτου (habet marg.) d*. 2. επιστηθη d*. παρακαλεσον επιτιμησον m. Ad fin. verbum eras. in a. 3. κατα τας ιδίας επιθυμιας gm. επισωρεουσιν ἑαυτοῖς m. επισωρεουσι o. 4. επιστρεψουσιν m*. 5. +τεκνον τιμοθεε (ante νηφε) m. νύφε o*. παση d. 6. γαρ super rasur. in b. ἡδη k. σπευδωμαι h*. +μου (post αναλυσews, -εμης) m. εφεστηκεν mn. 7. τον καλον αγωνα m. ηγωνισμαι c. ηγωνισμαι fk. ἡγωνισμε o. 8. -ὁ secund. d*k. -δε a. ἡγαπηκοσι kn. 9. init. +τεκνον τιμοθεε o. ταχεως προς με k. 10. εγκατελειπεν o. επορευθει d. eis prim. mutat. in m. κρισκης ab**cdfghklm [non m]. γαλατειαν k. τίτος o. δελματιαν no. 11. αγαγε df. εστιν secund. n. 12. τυχικον b*. 13. φαιλουνη begl*o. φαιλωνην f. φελωνην mn. [cum Elzev. ck]. απεστειλα m, απελειπον o (pro απελιπον). τρωαδη c. -παρα καρπω a. +δε (post μαλιστα) km. βεμβρανas m (μεμβρ mutat. in e). 14. κακα μοι m. αποδωσει m. -ὁ secund. bk. 15. ἡμητεροις c. λογος e*. 16. παρεγενετο k. 17. μου (pro μοι) o. ενεδυναμωσεν o. το κηρυγμα δι' εμου o. πληρωθη (pro πληροφορηθη) k. ερυσθην m. 18. ῥῥσαι τὸ (pro ῥῥσεται) c. εκ (pro απο) l. σωσοι c. σωση n. αυτω (pro ῥ) k. 19. πρισκιλαν a. πρισκιλλαν bl**o**. πρικιλλαν f. ὄνησιφορου ko. ονησηφορου n. 20. +δε (post εραστος) m. -δε ao. μηλιτω o. ἀσθενουντα n. 21. σπουδης l*o. -και λινος c. -και κλανδια και οἱ o.

SUBSCRIPT.: init. +ἡ a. ἡ δε δευτερα ἡ προς αυτον τον τιμοθεον k. επισκοπον πρωτον a. -πρωτον eno. -της εφεσιων usque ad χειροτονηθεντα fk. ὅτι k. +ῥωμης (ante νερωι) aefno (+ῥώμαιων k). fin. +αναγν. ā. κεφ. θ. μαρτ. ā. k. +στ^{xx} ροβ kno. προς τιμ. β. επιστ. εγγραφη απο ῥωμης tantum g: εγγραφη απο ῥωμης στ^x ροβ tantum h. Hi at d, nil habent blm.

AD TITUM.

[CAP. I. I—II. 15.]

Ταυτα παραιφασις εστι φιλω τιτω παρα παυλου f. προς τιτον επιστολη του ἁγιου αποστολου παυλου h. προς τιτον klmno, +επιστολη kl, +παυλου k.

CAP. I. 1. -δε ο. 2. -επ' cm. επιγγειλατο k. επηγγειλετο ut videtur m. Αιωνιων (Ai mutat.) h. 3. εφανερωσεν ο. ὦ (pro δ) ck. 4. +ἡμων (post κῡ) k. 5. -τα ο. καταλειποντα ο. καταστησας a*. καταστησεις a**c. -ὡς l*. 6. ἡτις (pro ει τις) k. -τεκνα εχων πιστα c. τακνα ?m. εχων (ων mutat.) l. ασωτειας en. +απιστειας (post 'ασωτίας) k. 7. οίκονομον k. αυθαδει ο. οργίλοι g. ὀργίλον hl. 8. εγκρατει ο. 9. -την abmo. ἦ k, ει ο (pro ἦ). -και prim. l. τη ὑγιαίνουση διδασκαλια m. ὑγειαινουση n. 10. +και (ante πολλοι) d. -και prim. ak. +και (ante ματαιολογοι) ac. 11. οίκους k. ανατρεπουσιν mno. 12. ειπεν d*emno [e habet in marg. επιμενιδου κρητος μαντεως χρη +σα os +ā, sic]. ιδιος αυτων προφητης bis script. m*. ιδιος n. -κακα θηρια k. γαστεραις f. 13. αίτειαν k. αίτιαν n. ὑγειαινωσιν n. ὑγιαίνουσιν ο. -τη d*. 15. μεμιαμενοις df. 16. +μη (post αρνουνται) m. βδελλυκτοι d. βδελοικτοι ο.

CAP. II. 1. ὑγιαίνουση (η mutat.) dk (ὑγιαينوῦσι k**). ὑγιαίνουση n. fin. πιστει και διδασκαλεια ο. 2. πρεσβυτερους ο. νηφαλεους ab*?elmn. νηφαλαιους dfo [cum Elzev. k]. ὑγιαίνοντας n. 3. +δε (post πρεσβυτιδας) m. ὡσαύτως ο. +σεμνας (post ὡσαντως) b**. ιεροπρεπει m. δεδουλωμενοις l*. 4. σοφρονιζουσι ο. 5. ἄγνας kn. οίκουρους k. ὑπωτασσομενας ?g*. ὑποτασσομενας k. βλασφημειται cd fm*. 6. νεότερους d. ὡσαύτος ο. 7. παντας ἑαυτον m*n. αδιαφοριαν h. +ἀγνειαν (post σεμνοτητα) h** marg. fin. +αφθαρσιαν abc (tacitè) defghklmno. 8. ὑγιᾶ e. ὑγειη n. ἐξεναντίας bghklmno. μὴδὲν ko. ἡμων (pro ὑμων) abcdefghklmno. λεγειν περι ἡμων m. 9. δεσποτες b*?d. ὑποτασεσθαι dko. Jungit k ὑποτασεσθαι εν πασιν. 10. πασαν πιστιν m. 'αγαθους' k. fin. ἐπάσι k. 11. -γαρ a**mo. 12. εὔσεβως n. 13. σωτηρες ?m. 14. ἑαυτον (pro ἑαυτῳ) f. 15. αὐτα d. λαλεῖ ο. παρακαλεῖ ο. μὴδείς k. σε ?l*. fin. καταφρονειτω ceglo [non k].

CAP. III. 1. ὑποτάσσεσθαι dm*. ὑποτάτάσσεσθαι ο. ἑτοιμους ?ο. 2. μὴδένα k. 3. ἡπεν ο. πλανομενοι cd*ο. κακακια m. *fin.* αλλους a*. 4. -ῆ *secund.* (*habet marg.*) a*. 5. ἐσωσεν m. παλινγενεσις n. πᾶλιν-γενεσις ο. *Rasura post* παλι *in* k. ανακαινισews a*. ανακενωσεως g*ο. 6. ἐξεχέθην m. ἡμας ο. 7. γενομεθα ο. 8. βουλωμαι d. φροντισωσι m. προΐσταται m. προΐστασθαι (*sic* v. 14) n. πεπηστευκοτες k*. οἱ πε *rescript.* *in* n. -τα m. -καλα (*habet τα*) k. ωφελημα cdfkno. 9. και γενεαλογιας (*sic*) c. ερις begk. περιΰστασο (*i i mutat.*) l. περιΐστασο n. 10. +δεντ (*post* αἰρετικον) m*. παρετου d. παρ' αἰτου n. 11. ἀμαρτανη k, at ἀμαρ-τιαν ο. ὦν m. ὦν n. ὦν ko. 12. ὅτ' αὖ n. Ὅτ' αὖ ο. +δε (*post* ὅταν) k. πεμπω d. ἀρτεμάν l. κεκρινα k. παραχειμᾶσαι kn. 13. ἀπολλῶ hkm. μὴδέν k. *fin.* λιπη bg**m, at λυπη f, λοιπη ο. 14. ὑμετεροι c. καλλων d*. εργω b*. εναντιας (*pro* αναγκαιας) ο. 15. ασπάζοντε d*. ἀσπασαι k. +του θυ (*post* χαρις) n** *in marg.* ἡμῶν d, at ἡμῶν g*.

SUBSCRIPT.: *init.* +ῆa. -της *prim.* g. -πρωτον ο. ἀρχ' ἐπισκοπον ο. -ἐπι-σκοπον χειροτονηθεντα g. χειροτονηθεντος a. νικοπολεος d. *fin.* +στιχ' 4ζ n. *In bh tantum* εγραφη απο νικοπολεως, +της μακεδονιας b, at +στ' 4ζ h. *Nil habent* klm.

AD PHILEMONA.

[v. 1—11.]

Παυλος επιστελλει ταδε βεβαια φιλημονι πιστω f. επιστολη προς φιλημονα kl. προς φιλημονα hmno. +επιστολη h. +του ἁγίου αποστολου ὀνησιμον ο.

VERS. 1. ὡ χῶ adfhk [*non mo*]. φιλημωνι m. 2. απφια (π *mutat.*) k. αρχιππο d. συστρατηωτη d*. *Rasura in* k *inter* και et τη κατ'. κατ' οἶκον ο. 3. ἡμιν (*pro* ὑμιν) g*. *fin.* χῶ d. 4—9. *Desunt in* ο ob ὁμοιοτελ. 4. παν-τοτε, h. -σου c. 5. ακουω b*. την πιστιν και την αγαπην m. 6. +εργου (*ante* αγαθου) b**cegl**, at *post* αγαθου k. ἡμιν (*pro* ὑμιν) abdefgklm. 7. *init.* χαριν bc (*tacitè*) defghklmn. -γαρ dlm. πολλην εχομεν m, at πολλην εχω a. 8. διὸ n. εχων εν χῶ παρρησιαν d. παρρησιαν εν χῶ l. εχων παρρησιαν a*. επιτασσει l*. ανεικον d. 9. δια την αγαπην *cum præcedent.* m. χῶ ιησουν m. *fin.* ; n. 10. δε (*pro* σε) a. +εγω (*post* ὅν) m. 11.

αχριστον d*o. +και (post δε) b. επεμψα d. 12. σπλαγχα o. *Transfert*
m προσλαβον in locum ante αυτον. 13. εβουλομην προς εμαυτον bis script.
in o. διακονει c. 14. ηθελησα ko. κατ' (pro κατα prim.) cm. εκουσιον n.
15. διατουτο hklmo [non n]. εχωρησθη d. απεχεις a*. επεχεις n. 16.
ουκ ετι ko. αλλα m. +ως (ante υπερ) do. μαλλιστα o. ποσον (-δε) d. -δε
o*. -σαρκι και εν b*. 17. με (pro εμε prim.) bedeghklmno. 18. init. η
δε τι d. ηδικησεν do. ει δ' ετι n. ηδικησεν (-σε) n. οφειλει o. ελλογη d.
19. +δε (post εγω) m. -σοι k. προσοφειλεις k. προσοφειλεις o. 20. σοι
οναιμην (pro σου) o. ωναιμην n. σου (pro μου) m. -μου o. -εν κυριω secund.
ed. fin. χω (pro κω secund.) am. 21. +σοι (post λεγω) l. 22. αμα ko.
+και (post οτι) dno. ευχων (pro προσευχων) cdl*. 23. ασπαζεται m.
συνεχμαλωτος d. 25. χυ eras. in h*, μετα superascripto.

SUBSCRIPT. : init. +η a. -προς φιλημονα hkm. εγραφει n. δι' ghm.
ονησιμου o. -οικετου dh. οικετου k. fin. +στ' λζ no, +αναγν. ā, κε. β, στ^x
μς k. Nil habet l, at b legit προς φιλημονα και απφian δεσποτας ονησιμου
και προς αρχιππον διακονον της εν κολασσ' εκκλη. εγραφη κ.τ.λ.

AD HEBRÆOS.

[CAP. I. 1—9].

Παυλος αποστολος εβραιois ταδε συγγενεεσσιν f. (+η a) προς εβραιους
επιστολη (επιστολης o) aghko, +παυλου ako, +του αγιον (+αποστολου h) παν-
λου gh. (+επιστολη l) προς εβραιους lmn.

CAP. I. 1. πατρασιν (ατρα mutat.) g. εσχατον abdefgkmn**o [non l].
αισχατου hn*. ημιν (sic) c. 2. κληρονομων d. εποιησε τους αιωνας m. 3.
ων k. φερων d. τέμ, passim. δυναμαιως d**. ποιουμενος o*. των αμαρτιων
ημων ποιησαμενος m. εκαθησεν do. +του θρονου (post δεξια) d. 4. τοσουτο
m*. κρειττω cl. κρειττον k. κριττω o. όσο m**. +και (post όσο) k.
ειληφεν a, κεκληρονομικεν o (pro κεκληρονομηκεν). 5. ειπεν de. των αγγελ-
ων ποτε o. υς o. εστέ m. 6. οταν n. οτ' αυ o. εισαγαγει o. προτο-
τοκου o. οικουμενην k. λεγη n. προσκνησατωσαν d. -αυτω o. 8. υν o.
9. ηγαπησας kno. εμησησας d*. διατουτο hlm [non no]. εχρισεν no. σαι

(*pro σε*) d. ὁ θς· ὁ θς· ὁ θς· σου (*sic*) n. 10. καταρχας fhlmno. εἰσιν (*in mutat.*) b. 11. διαμενης d. 12. ἐλιξης d. ἐλιξεις fklno. ἐλλιξεις m. ἀλαγησονται d* (ἀλλ...d**). *Rasura in g post ei.* ἐκλειψουσιν mno. 13. ειρηκεν dmo. ἐκδεξιων σου h. -σου *prim. m.*

CAP. II. 1. διατουτο hklm [*non no*]. ακουσθησι k. ακουσθειςιν mn. παραρυνωμεν n. 2. ενδικον ελαβεν m. ελαβεν *bis script. in l.* 3. εκφευζωμεθα d. αμελισαντες d. καλεισθαι m, λαλεινσθαι ο (*pro λαλεισθαι*). ὑπο του κῷ (*etiam in Hypothesi, ubi δια pro sequente ὑπο*) m. ακουοντων a. 4. Νυνεπιμαρτυρουντος (N rubro) d. -τε ghk. τερασιν n. δυναμεσιν n. θελησεν k. 5. ὑπεταξεν d. οὔκουμενην k. 6. διεμαρτυρετο ο. πο (*pro που*) d. μιμησκει edno. ὕς n. επισκεπτει n (*epi mutat. in b*). 7. ἡλαττωσας ko. αυτω (*pro αυτον prim.*) ο. -και *secund. b**.* -και κατεστησας *ad fin. vers. acdefghklno.* 8. ὑπεταξεν ο. ὑπὸ κάτω n. το (*pro τῷ*) fk. αυτον (*pro αυτῷ secund.*) m. ανηποτακτο d. οὔπω k. 9. *init.* ον d. αγγελλους m*. ἡλαττομενον f. ἡλαττωμενον ko. ὅπως n. 10. επρεπεν ο. ὦν (*pro ὄν*) do. -επρεπε γαρ αυτῷ (*incipit δι' ὦν*) d. ζως (*pro σωτηριας*) a. 11. *init.* ὅτε γαρ ὁ a. Ὅτε (O rubro ko) kmo *alii,* Ὅτε (O rubro) l. -γαρ ο. ἀγιαζωμενοι d. αἰτιαν n. οὐκ' *passim* n. 12. ἀπαγγελλῶ m. 13. ἰδοὺ ?n. 14. κεκοινωνηκεν αἵματος και σαρκος m. μετεσχες ο. καταργησει d. 15. απαλλαξει ?k*. διαπαντός lm**. ζειν k. ἦσαν k. 16. ἀβρααμ hklmo *alii* [*non dn*]. -αλλα σπερματος αβρααμ επιλαμβανεται a* (*habet minio*). 17. ὁθεν (*sic* III. 1) n, at ὅται ο. -ωφειλε κατα παντα ο. ωφειλεν en. οφειλε m. καταπάντα hkm. ὁμοιωθηναι n. ελεημον d. γενητε k. εις τω k*. ἱλασκεσθαι ο. 18. πειραζωμενοις d.

CAP. III. 1. ουρανιου a. *ιν χν* abcdefghklmno. 2. μωϋσης abcefg hkl mno. *fin.* ούτου d. 3. ούτος δοξης m. μωϋσην abcefg hklno [*non km*]. ἡζιωται ko. καθόσον ghlm [*non k*]. +αυτου (*post οικον*) a*. 4. +άνωθεν (*ante ὑπο*) ο. ὁ (*sequente ras.*) δέ ο. 5. μωϋσης bed**efghklno [*non m*]. πιστως d. 6. ὕς ο. του οικον (*pro τον οικον*) d. οἶκον n. +ὁ (*ante οικος*) ο. μεν (*pro εσμεν*) l. βεβαῖαν (*sic v. 14*) n. βεβαί ο. 7. διὸ (*sic v. 10*) n. το ἅγιον πνα k. -το ἅγιον a*. 8. σκληρυνετε a. σκληρυνηται d. σκληρηνητε m. -ὥς m. 9. τεσσαράκον ο. 10. -διο a*k. προσωχθησα edfk*n. *Jungit k* προσωχθησα *cum v. 9.* ειπα ack. πλανων m*. 11. ωμωσα hm*. ὠμοσα (*sic v. 18*) k. καταπαυσσιν b*. 12. ἀδελφοι βλεπετε (*init. peric.*) a. βλεπεται d. +μου (*post αδελφοι*) c. ἐντινι m. 13. παραλείτε ο. ἐκαστιν k. ἄχριστοῦ g. καληται e*. σκληρηνηθη m*. ἐξ ὑμων τις abcde fghklno [*non m*]. μαρτιας k*. 14. του χῷ γεγοναμεν m. 15. -αυτου n.

—ὡς a*. 16. *init.* ινες d*. τίνες ο. ἄλλ'hl [*puncta in m cum Elzev. v. 16; vv. 16—18, non interrogativè in mno*]. αἰγυπτου k. μωϋσεος abfghlo. μωυσεως kn. 17. γαρ (*pro δε*) c. προσωχθησε cdfmno. ἁμαρτισασιν ο. επεσον abfgk [*non no*]. 18. ωμοσεν b. ωμωσε fo. εισελενεσθαι g*. εἰμι k. απειθησασιν mo. 19. ἠδυννηθησαν ο. ηδυννηθησαν (*ηθ mutat.*) m. δια fhmno.

CAP. IV. 1. *init.* +αδελφοι ο. +ου δυνηθωμεν (*ante δοκη*) ο. δοκει dghk mn. 2. *Post* ωφελησεν *rasura in a.* οφελησεν mo. —μη g* *ut videtur.* συγκεκραμενους abcfghl**o. συγκεκραμμενους dkl*n. συγκεκερασμενους m. 3. εισερχωμεθα m*. καθὼς (*sic ferè v. 7, v. 3, 6*) no. ωμωσα d. ὠμοσα ο. —ει ο. τι (*pro τοι*) b*. γεννηθεντων mo. 4. ἐβδομης k. οὕτως cghklmno. —και no. ἐβδομη n. —παντων ο. 5. —ει do. 6. —ουν a*. εις αυτην εισελθειν g. —εις αυτην c. ευηγγελισθεντες ο. δια a. διαπαθειαν d. 7. ὀρίζει f. λεγων, h. —μετα τοςουτον *usque ad σημερον secund.* k. ακουσηται d. σκληρυνηται d. *fin.* ἡμων d. 8. αυτος (*pro αυτους*) acdk. +ὁ (*ante is*) f. +ὁ του ναυι (*post is*) ο. μεταταῦτα mo. 9. ἄρα ο. απολιπεται c. απολειποῖ k. *Rasura in k inter* σαββα *et* τισμος. 10. ιδιων n. 11. πεσει f. *fin.* απαθειας ο. 12. *init.* Των (*T rubro, cf. n. 4*) d. εἰκνουμενος n. μεχρι (*pro* αχρι) ο. —τε *prim.* bd*k. ἄρμων ko. 13. εστιν n. +εν (*ante τοις οφθαλμοις*) a. ὀφθαλμοις ko. 14. —ουν a*. μεγα b*. 15. ἀσθενειαις n. πεπειραμενον abc (*tacitè*) dfg hklmno [*hiat e*]. ὁμοιωτητα d. ἁμαρτίας n. 16. προσερχομεθα a*cdgkl*o. —ουν? a*. λαβομεν ο. ελαιον dk*. ελεος g**. εὐρωμεν n, at ἐρομεν c. —εις ευκαιρον f.

CAP. V. 1. *init.* ας l*. προσφερει do. 2. μετριωπαθειν b*. αγνωουσι d. πλανομενοις m. περικειτε k. ἀσθενειαν n. *fin.* περικείμε νῦν ἀσθενεία ο. 3. διαταύτην m. ὀφειλει (*sic v. 12*) k. +και (*ante περι prim.*) c. οὕτως cegkl no [*non dhm*]. του (*pro* ἑαυτου) a*. 4. —και *prim.* a*. λαμβανει τις m. —την g*. αλλ' fgn. —ὁ bis bdhklmo. —του n. —ὁ *secund.* acfgn. 5. οὕτως b** (*marg.*) eklmno [*non dh*]. ἑαυτω m. γεννηθηναι kno. αρχιερα ; n. γεγενηκα m. 6. σοι (*pro συ*) ο. *Post hunc vers. a habet plura verba erasa (lego γονατε ad fin.).* 7. —τε ο. 8. ὦν (*pro ὡν*) k. εμαθων ο. επαθεν mn. 9. πασι τοις ὑπακουουσιν αυτω m. αἰτιος gn. 10. —του a. +εις τον αιωνα (*post αρχιερευς*) m. μελχιδεκ b. 11. δυσσερμηνευτος d. νοθροι d. 12. ωφειλοντες d. ὀφειλοντες ko. εχεται m. —της αρχης cd. 13. +και (*ante δικαιοσυνης*) ο. εστιν mn. 14. ἐξην f. ἐξιν kn. ἐσθητηρια ko.

CAP. VI. 1. διὸ n. —της c. τελειωτητα φερομεθα ο. νεκρων, ο. *fin.* θῷ d. 2. βαπτισμὸν d, βαπτισμῳ n. 3. *Deest versus in m. init.* και τοῦ ο.

ποιησωμεν dlno. επιτρεπει cdfh. —ό α*. 4. γεννηθεντας fkmο. 5. *init.*
 —και d. δυναμις ο. 6. ανακαινίζει c. 7. ή η. ποιουσα h. πολλακις του
 επ' αυτης b. επαυτης g. εαυτης (pro επ' αυτης) ο. πολλακεις d. ερχομενον
 πολλακις m. εκεινους ο. —και *secund.* cd. γεωργειτε ο. μεταλαμβανεν k.
 —του d. 9. —αγαπητοι f. κρειτονα α**. κρισσونا bfln. κρισσونا ο. —ει
 d. ούτως egklmno. 10. του εργου *forsan deest in* m*. ενεδειξασθαι d.
 εισεδειξασθαι (pro ής ενεδειξασθε) ο. 11. +αυτου (*post* αυτην) ο. —αχρι
 τελους m. 12. —δε ο. τον (pro των) ο. 13. —γαρ ο. αβρααμ hkmο
alii [*non in*]. επαγγελλομενος ο. ειχεν m. μειζωνος d. ομοσαι ko. ωμοσε
 (*sic v. 16* ομνουνσι ko) k. εαυτον d. 14. —λεγων ο. ήμιν (pro η μην) ο.
 ή (pro ή) fklm. ήμην η. ευλογώ (pro ευλογησω) k. 15. ούτως egklmno.
 16. ομνουνσιν (*non v. 13*) η. αυτης (pro αυτοις) f. περας, m. ό όρκος no.
 17. +κλητοις (*ante* κληρονομους) m. όρκω no (*at ω mutat. in m*). 18.
 αμεταθετον d*. εχομεν kmn*?. καταφενγόντες c. καταφνγώντες d. κατα-
 φεύγοντες ο. τοις (pro της) ο. 19. —τε c. 20. +ήμων (*post* προδρομος)
 k. υμων (pro ήμων) m.

CAP. VII. 1. Ουτος η [*Elzev. Ουτος errore*]. μελχισηδεκ (χι *mutat.*) l.
 +του (*ante* υψιστου) abc (*tacitè*) dfghklmno. συναντισας ο. αβρααμ (*sic vv.*
 2, 4, 5, 6, 9) hklmo [*non dn*]. 2. *init.* +και ευλογηθεις υπ' αυτου ο. —δε
 cd. εστιν amn. 3. αφωμοιωμενος (*sic*) c. μενων α*. 4. θεωρειται f.
 πιλικος ούτως d. ό (pro ω) m. —αβρααμ c. εδωκεν αβρααμ m. δεδωκεν a.
 ακροθηνιων dmn. 5. ιερατιαν g*k. τουτέστι ο *alii*. εξεληλυθοτα m. 6.
 εκ τουτων (pro εξ αυτων) c. —εξ αυτων δεδεκατωκε τον d. αβρααμ; m.
 επαγγελειας d. ευλογηκεν mno (*at* αδελφοι *sequente in ο, init. v. 7*). 7. Πα-
 σης (Π *rubro*) a. κρειτονος d*. κριττονος ο. ευλογητε ο. 8. ώδε gklm
 [*non ho*]. λαμβανουσι b. λαμβανουσιν ο. 9. δι' em. αβραμ m. απο-
 λαμβανων η. λαμβανον ο. δεδεκατωτε do. 10. όσφui ο. 11. *init.* ει
eras. in η. τελειοσις m. ιεροσυνης (*sic v. 12, non vv. 14, 24*) k. επ' αυτης
 m. επ' αυτην ko. ένομοθετητο k. *fin. non interrogativè in η.* 12. μετατιθε-
 μενος g. εξαναγκης gkn. 13. μετέσχε k, μετεσχηκε a, μετεσχηκεν ο (*pro*
προσεσχηκε). 14. ιουδα m. ιουδα (*non VIII. 8*) η. μωϋσης abedfghklmno.
 ελαλησεν bmn. 15. όμοιωτητα d. ανιστατε k. 16. σαρκινης α*fhlm [*non*
ko]. σαρκηνης d. 17. —συ m. +ει (*post* συ) bo. ιερè b. *Rasura in g*
inter κατα et την. 18. —μεν?ο*. εντωλης ο. ασθενες η. αροφελες do.
 19. επεισαγωγή l. 20. καθόσον ghmn. όρκωμοσις kn. 21. όρκωμοσις
prim. kn. —εισιν usque ad όρκωμοσις *secund.* n* (*habet marg.*). οι δ' (pro ό
 δε) ο. μεθ' όρκωμοσις km. τον λογον τον (pro του λεγοντος) ο. ωμοσε k.

23. εισιν m. κολουεσθαι o. 24. διαμενειν (-το) m. εχειν o. 25. ὅθεν (sic VIII. 3) n. διναται ?m*. προσευχομενους (pro προσερ.) o. ετυγχανειν o. 26. init. +αδελφοι rubro o. ουτος γαρ super rasur. in h. ὑμιν (pro ἡμιν) k. -των prim. a*. ανων (pro ουρανων) a. 27. οὐκ' (sic VIII. 2, 7, 9 passim) n. καθημεραν gh [non km]. ὑπο (pro ὑπερ) c. ιδιων n. ἀμαρτηματων g. ἐπειτα o. ἐφαπαξ k. ἐφάπαξ o. 28. αρχιερας l. ἀσθενειαν n. ὀρκωμοσιας n.

CAP. VIII. 1. μεγαλοσυνης ?m*. τοις mutat. in m. ουρانيοις m. 2. επιξεν o. 3. προφερειν m. τοιουτον (pro και τουτον) a, (pro τουτον) o. προσενεγκει fo. προσενεγκοι h. 4. ἦν bis k. +της (ante γης) c. αρχιερευς (pro ἱερευς) m. 5. καθω ?f. καθῶς n pass. κεχριματιστε o. μωϋσης abcf ghklno [non m: hiant de]. μελλων super rasur. in m. ὀρᾶ n. ὥρα o. ποιησεις abcfghklmno. 6. διαμφορωτερας k. τετυχηκε ab*. λειτουργειας mo. ὅσον l. -και m. κρειττωσιν c*. νενομοθετητε o. 7. εκεινη (ει mutat.) b. εζητειω f. εζητειτο m. 8. -ισραηλ και επι τον οικον a* (notatum minio). ιουδα mo. 9. +μου (ante της χειρος) abc (tacitè) fghkl m**no (m** recenti manu). αἰγυπτου k. την διαθηκην (pro εν τη διαθηκη) h. ἡμεληησα k** (-ισα ?k*). ἡμελησα o. 10. -αὐτη b*. διαθηκη (κη mutat.) m. ἦν o. -τω o. της ἡμερας εκεινης o. -την fko. καρδιαν g. -και επι καρδιας αυτων o. 11. διδαξωσιν (sic) c. ἕκαστος prim. o. πολιτην (pro πλησιον) bgklmno. -αυτων prim. lo. 12. ὅτι ἰλεως usque ad ἀμαρτιων αυτων deest in m. ἰλεος fn. αυτου (pro αυτων tertio) m. 13. πεπαλαιωκεν o.

CAP. IX. 1. ηχεν a². ειχεν m. -μεν ουν και a². -και a* b* k. -σκηνη hln* (habet recens margo). εκεινη (pro σκηνη) m. δικαιομα o. τότε mn. 2. ἦτε (pro ἦτε) o. ἀγία (non v. 3) m. [Silet c, cum Elzev. aa²hklo]. 4. παντοθε k. χρυσιω (ω mutat.) an. εχουσα secund. bis script. m. μανα m*. -ἦ (ante βλαστησασα) m. 5. ὑπὲρ ἄνω k. ὑπὲρ ἄνω l* n. ὑπερανων m. ὑπεράνω o. χερουβειμ m. χερουβιμι ?o. οὐκ' pass. n. εστινα². νυν ουκ εστι κατα μερος λεγειν a. 6. οὕτως cghklmno. κατασκευασμενων b?fm. κατασκευασμενον o. διὰ παντὸς n [non klmo]. τελουντες l. 7. ἐνιαυτου k. αγνωματων a² o. 8. μηποτε b*. +της (ante σκηνης) m. 9. +καθεστηκε f, +καθεστηκεν mo (post ενεστηκοτα). ὃν (ὦν b* ?) b**. προπεμπονται (pro προσφेरονται) o. συνηδησιν o. 10. βρωμασιν n. πομασιν n. βαπτισμους f. κεροῦ o. διορθωσεω b*. 11. -δε o. παραγεναμενος m. μειζωνος f. τελεωτερας c. τελειωτερας fhm. 12. δια (pro δι) k. ταυρων (pro τραγων) c. ἐφ' ἅπαξ kn. εὐραμενος abc (tacitè) dfghklmo. εὐραμενος n. 13. αἶ (pro αἷμα) m. τραγων και ταυρων n. δαμαλαιως f. δαμαλεος k. 14. ἀγίου (pro αιωνιου) abfh. +ἀγίου (ante αιωνιου) k. ἀμωμον k. καθαρισει a. ἡμων (pro ὑμων) h. 15. διατουτο hlmo [non kn].

καινης διαθηκης m. εν (pro επι) b. κεκληρωμενοι (pro κεκλημενοι) kl. 16. ὅπου n. αναγκη (κ *mutat.*) m. διατιθεμενου df. 17. διαθήκαρ ο*. ισχυῖ g. ὁ k. 18. ουδε achko. εγκακαινισται c*. 19. λαληθησης k. +τον (ante νομον) gk. μωϋσεος afhlo. μωσεως bdegk [non mn]. -των a. -και τραγων k. +και (ante ὕδατος) a. μεθ' ὕδατος m. ὑσσοπου ο. εραντισε d*f. 20. λεγω b*. (λ *mutat. in m.*) ἡμας a. 21. σκενει ο. λειτουργειας dk*?. το αίματι ὁμοιος εραντισεν ο. εραντισε f. ερραντισεν mn. 22. ενν m. τα (pro κατα) ο. αίματος ἐκχυσιας l*. ουχινεται m. 23. των *mutat. in m.* τοις οὐνοῖ m. θαριζεσθαι f. επουρανα b*. κρειπτωσι g*. *fin.* ταυτα l*. as *in* ταυτας *mutat. in m.* 24. προσηλθεν ἅγια m. αντιπυπα m*. αληθινων d*. 25. ουδε a. εισερχεται *dubium in c.* εισσερχεται ο. +των ἁγιων (post ἅγια) km. 26. πολλακις αυτον n. νυν m. -δε a. πεφανερωτε d. 27. καθόσον efghkm [non ln]. το θανειν (pro αποθανειν) l. 28. +και (post οὕτως) acd efghklmno (οὕτω cdeghkm). ὀφθησεται ko. αυτων (pro αυτον) d. +δια πιστεως (post απεκδεχομενοις) m. δια πιστεως (*loco eis secund.*) ο (*sic*).

CAP. X. 1. -ὁ νομος k. ου κατα (pro ουκ αυτην) m. -αυταις a*edln. αυτων (pro αυταις) m. αῖς (pro ἄς) k. διηνεκαις ο. -δυναται k. δυνανται a** b*df l*mn. προσευχομενους (*cf.* vii. 25) ο. 2. +ουκ (ante αν) bdefghklmno [non c]. καν (pro αν) c [*cum Elzev. a: non interrogativè hklmno*]. επανσατο b. μηδέμιαν kl. μηδέμιαν n. ετι εχειν a. +των (ante ἁμαρτιων) ο. λατρεύον ο. κεκαθαρισμενους m. 3. *fin.* +γινεται ο. 4. τραγων και ταυρων m. 5. δι' ὃ n. καταρτισω m. κατηρτησω ο. 6. ὀλωκαντωματα d. ὀλοκαντωματα (*sic v. 8*) n. ἁμαρτιας (*sic v. 8*) n. ηὑδοκησας (*sic v. 8 m*) mo. 7. ἦκω n, at οἶκω (non v. 9) k. το θελημα σου ὁ θς (*sic v. 9, b*) bk. -ὁ θς f. +μου (post θς) e. 8. -και *tert.* (non v. 6) n. περιἁμαρτίας (non v. 18) h. ουτε (pro ουδε) a. αἰτινες *bis script.* m. -τον m. 9. ἦκω n. τοῦτο (pro του) m. +μου (post θς) g. στησει c. 10. ἡγιασμενοι ο*. +οἱ (ante δια) a**bc (*tacitè*) defghlmno [non k]. -του *secund.* abcdefghklmno. -χῦ n. ἐφ' ἅπαξ g*k. ἐφ-ἅπαξ ο. 11. -μεν k. αρχιερευς (pro ἱερευς) ab*f gkm [non o]. αρχιερευς d. ἐστηκε kmno. καθημεραν ghlmn [non ko]. ου a*, ουδεπω b* (pro ουδεποτε). 12. οὗτος (pro αυτος) k. εκαθησεν d. 13. ὑπὸ πόδιον n *more suo*. 14. δινεκες h. ἁγιαζομενους ο. 15. δε ἡμιν *mutat. in f.* ειρηκεναι (pro προειρηκεναι) c. 16. αὕτη (η *mutat.*) m. ἦν k. 17. *init.* +ὑστερον λεγει b fkl m [non o]. +ὑπεροῦ λεγει c. -και *prim.* f. +επι (ante των ανομιων) a*. -αυτων *secund.* m. +ουκετι προσφο (ante ου μη) a*: *eras. rubro.* μυσθω k. +αυτων (ante ετι) ο. 18. ουκετι glmn [non ko]. 19. -αδελφοι (*habent rubro, init. peric.*) ao. αδελφοι εχοντες (-ουν) z *init. peric.* +του (ante

ἰω) z. 20. ενεκαινησεν d. εκαινισεν f. -όδον f. διαυτου (pro δια του) ο. τουτέστι k. τουτέστιν n. τουτέστιν ο. 21. οίκον k. 22. προσερχομεθα cdghkcoz. -εν πληροφορια usque ad καρδιας secund. z. εραντισμενοι m. 23. λελουμεναι ?k*. -το z*. τω σωματι a*o. τω σωμα d. κατεχομεν cmoz. -γαρ a. 24. -και κατανωμεν (in marg. rubro) a. παροξυσμων m. 25. εγκαταλιποντες clz. εγκαταλειπόντες ο. επεισυναγωγην k. +την (ante εαυτων) z. καθος f. καθώς n. τισην d. τοσουτο d. τοσουτον z. όσον cz. βλεπεται d. 26. έκουσιws no. της αληθειας την επιγυνωσιν a. ούκέτι ghlmnz [non ko]. άμαρτίας a. 27. κατεσθειν m. εσθιει n. μελλωντος c*. μελλοντας d. μελλō z. 28. αθετισας f. +γαρ (ante τις) g. μυῦσεως demno. μυῦσεος fhl [k cum Elzev.]. οίκτιρμων k. τρισιν n. αποθνησκειν z. 29. ποσον z. δοκεται d. αξιωθησετε k. τιμοριας c. 31. χειρας (ei mutat.) b. 32. αναμνηνησκεισθαι d*. -δε a. +ύμων (post ήμερας) m. 33. όνειδισμοις ο. θληψεσι df*. θλιψειν m. 34. δεσμοις (-μου) h. εν τοις δεσμοις m (tantum in Hypothesi, non in textu). συνέπαθησатаι d. άρπαγην no. ύμιν (pro ύμων) l. εδεξασθε bc. πρόσεδεξασθαι d. προσδεξασθε mo. -εν prim. abcfhlmmo [non k]. 35. αποβαληται d**. αποβαλλητε f. ήμων d. μισθαποδωσιαν d. μεγαλην μισθαποδοσιαν m. 36. ύπομωνης ?m*. εχεται d. κοιμισθαι d. 37. ήξει n. 38. ύποστηλητε fkm. ύποστηλειται d. ύποστηληται ο. ευδοκη ?k*. ευδοκεται ?l*. 39. in it. +και d. απολειας ο.

CAP. XI. 1. εστιν n. ετι (pro εστι) ο. πραγματων hm. -ου ο. 3. εκ των μη φαινομενων a** supra. γεγονεναι dubium in c. 4. πλειωνα ο. δικαιος ειναι b. αυτου του θυ n. -και l*. δι' αυτην ?h*. fin. λαλει a** [cum Elzev. lmn cæteri]. λαλειται (λ prim. rescript.) b. λαλεινται (cf. II. 3) ο. 5. ιδειν n. εύρισκετο n. διότι μετετεθηκεν d. δι' ότι (sic v. 23) ο. ευαρεστηκεναι ο. 6. πιστευσας m. -γαρ ο. +πρωτον (post δει) ab. -τω k. εστιν mn. εκζητουσι d. +εξ (ante αυτον) ο. 7. βλεπωμενων dh. κατεσκευασαι d. κατεσκενασεν e. τοις (pro της) f. -και της κατα πιστιν ad fin. vers. h. 8. καλονΜενος (M rubro, altero μ eraso) g. άβρααμ hkmo (sic vv. 9, 17 mo; άβρ. ln). εμελλεν a. ημελλεν dmn. εμελλε bcefgk. εξηλθεν n. fin. εχεται c. απερχεται ο. 9. +άβρααμ (post παρωκησεν) mo. -την a*b*cdeghk [non mno]. σκηνēs k*. 10. ής n. δημουργος d. 11. +στεира ουσα f, +ή στεира m (post σαppa). +στεира ούσα (post δυναμιν) k. ελαβεν mn (+eis το τεκνωσαι m). ήλγκιας f. έτεκεν k. ήγισατο d. 12. διό n. εγγεννηθησαν k. καθώς mn. +και (post καθως) ο. ως ή (pro ώσει) abdefghklmmo. 13. -αυτας d. ιδοντες αυτας k. +τας επαγγελιας ιδοντες (post ιδοντες) ο. -και πεισθεντες

abdefghklmno. *Rasura in k inter* παρεπίδημ et οι. 14. *Rasura in k ante* εμφανιζουσιν. +και (post ὅτι) m. επιζητουσιν dmn. 15. οι (pro ει) k. εμνημονεβον d. εφ' h, εξ m (pro αφ'). εξηλθεν ο. 16. νυν abefhklmno. ὀρεγονται ko. τοῦτέστιν ko. διὸ n. +και (post διο) ο. ἡτοιμασε n. αυτους (pro αυτοις) ο. 17. προσεεινοχεν d. προσεεινηνοχεν k. ἄβρααμ kl alii. ἰσαακ (sic v. 18, 20) n. προσηφερεν d. αναδεξαμενος (ξ mutat.) g. 18. ελαληθει d. -ὅτι a*. ἰσαακ hic tantum k. κ in κληθησεται mutat. in m. 19. ὁ θς εγερει (-δυνατος) ο. ὁθεν n. εκομησατο d*. 20. +και (ante περι) b*m. ηυλογησεν (non v. 21) m. ἰσαν k [ἦσαν dhlmno]. ἰακωβ? (sic v. 21) n. 21. ἰωσηφ (sic v. 22) n. ευλογησεν emn. προσεκοινησεν n. ῥβδου m. 22. εμνημονευσαι d. εμνημονευσεν mn. ὅστων ko. 23. μωυσης (sic v. 24 omnes) abdefghklmno. εκριβη c. -και d. 24. φαραῶ no. 25. ἐλλομενος f. ἐλομενος ο. 26. μεζωνα ο. ἡγισαμενος d. αιγυπτου (pro εν αιγυπτω) ehn, at τον αιγυπτου θησαυρον f. αιγυπτω (sic vv. 27, 29 k) kmo. θησαυρόν ο. ονειδισμον d. 27. πιστι h. +μωυσης (post πιστει) a*. κατελειπεν do. φοβηθης ο. βασιλεος (mutat.) d. εκαρτερησεν m. 28. προτοτοκα k. θηγει c. θηγη m. θιγη τα προτοτοκα ο. 29. πειραν (ει mut.) h. -οί b*. αιγυπτιοι ο. κατεποντισθησαν (pro κατεποθησαν) k. 30. τειχη (pro τειχει) c (sic). ιεριχώ ko [ιεριχώ hlm]. επεσον m. κυκλωθεντας d. 31. απειθησασιν df. ὑποδεξαμενη edf. 32. -τι k*. επιληψει d. επιληψη k. -γαρ b*. δηγουμενον b. +αλλων (ante προφητων) m. 33. init. οι k, at οι ἅγιοι παντες a*o, init. peric. (οι¹¹ οι a). κατηγοισαντο ο. εἰργασαντο k. 34. μαχειρας (mutat.) m. εγεννηθησαν ο. ισχυροί h. 35. αυτῶν (sic) h. κριττονος d. κρειττονος ο. 36. εμπεγμων ο. -δε secund. m. 37. *Rescript. super rasur. in b* επρισθησαν επειρασθησαν εν φονω μαχειρας. αἰγίοις ο. κάκοχουμενοι dm. 38. πλανομενοι ko. ὥρεσι d. σπ mutat. in m. ὅπαις ko. 39. μαρτυριθεντες ο. -της m. 40. του θῦ περι ἡμῶν cum praecedentibus jungit m. τελεωθωσι d. τελειωθωσιν mo.

CAP. XII. 1. εχωντες ο. -ἡμιν prim. ο. τρεχομεν cdfo. -τον h. 2. *Rasura in k ante* αισχυνης. κεκαθηκεν ado. κεκαθηκε bf. κεκαθικεν ceghklm [hiat n]. 3. αναλογησασθε cf. αναλογισασθαι m. ὑπομενηκοτα m. ἀμπτωλων b. -ὑμῶν a*m. 4. +γαρ (post ουπα) ο. αντεκατεστητε dklm. αντεκατε (sic) ο. προς την ἁμαρτιαν αντεκατεστητε c. ἁμαρτι b*. της ἁμαρτίας m*. αναγωνιζομενοι b*. αγωνιζομενοι m. 5. εκλελυσθε a*. ἡμιν (pro ὑμιν) ο. -ὡς m. διαλεγετε k. -μου am. ολιγορη k. ὀλιγωρει ο. παιδιας d. μηδὲ hklmo. 6. ὁ ο. μαστιγει m. παραδεχεται (dubium) c. 7. init. εις (pro ει) l*mo. ει σπαιδειαν? e. παιδιαν dfo. ὑπομενεται d. ἡμιν

d. ὁ (pro ου) ο. 8. εσται παιδίας d. γεγονάτιν e. ἄρα ο. *fin.* και ουχ
 υἱοι εστε m. 9. —πατερας a. ενετρεπομεθα abc (*tacitè*) defghklmo. ὑπο-
 ταγησωμεθα d. πρων dk, πνικῶν ο (pro πνων). —και *secund.* ο. ζησωμεν dm.
 10. ὀλιγας ko. τα (pro το *prim.*) d. οἱ δε (pro ὁ δε *cf.* vii. 21) ko. ἀγιω-
 τητος df. 11. παιδια ο. δε *secund. bis script.* ο. ειρνηκον d. αυτοις (pro
 αυτης) g. γεγυμνασμενος d*. 12. *Rasura in b inter* παρει et μενας. ανορ-
 θωσατο k. 13. +τας (*ante τροχίας*) m. χολον ο. ιαθηναι ο. 14. *init.*
 +αδελφοι m. οὐ (pro οὐ) m. ὁψετε k. 15. πικρά l*. φνουςαι g. δι'
 αὐτης (pro δια ταυτης) k. μιανθωσιν ο. 16. ἦσαν b**dhklmo. πρωτοτοκια d.
 17. ιστε ko. εὔρεν mo. ἐζητησας ο. 18. ψυλαφωμενω d. ψηλαφομενω
 fhlo. ορει ψηλαφωμενω m. 19. ἡχώ m. φωνή km. ακουοντες l. 20. θηγη
 fm. λιθοβολιθησεται m. —η βολιδι κατατοξευθησεται abcdefghijklm. 20, 21.
 και οὕτως η βολιδι κατατοξευθησεται· φοβερον ο. 21. οὕτως klm. μωῦσης a
 bedefghijklmo. εμφοβος fk. 22. *Rasura in k inter* ι et λημ. μυριασιν ο.
 23. πανηγυρει· *cum præcedent.* abdhijklmo. απογεγραμμενων εν ουρανοις m.
 —θῶ b**. 24. *init.* —και l*. κρειττον abcdefghijklmo. λαλουντα k. το
 (pro του) b**hj [non dklm]. 25. οἱ (pro ει) m. —της abcdefghijklmo. παρ-
 αιτησαμενοι τον επι γης m. παραιτησαμενον ο. ουρανον bedfhjkl. 26.
 εσαλευσεν mo*. *Rasura in d post* μονον. [αγγα^υj marg. rubro]. 28. *init.*
 +αδελφοι ο. παραλαβοντες ο. εχομεν acde**fkm. λατρευομεν abcdeghjk
 mo. ευχαριστως (pro ευαρεστως) f. αιδουs k. 29. θς *mutat. in d.* κατα-
 ναλισκων d. καταναλσκον ο*.

CAP. XIII. 2. επιλανθανεσθαι do. +τους (*ante* αγγελους)?k*. 3. μνησ-
 κεσθε d*. +δε (*post* μιμησκεσθε) h. κακουχουμενον c. κακοχουμενων (*cf.* xi.
 37) dm. 4. ε (pro εν) m. πᾶση d. πασιν ο. κή ἡ (pro και ἡ: ἡ *mutat.*)
 m. 5. ουδε μη (—ου) m. εγκαταλειπω edfkm. 6. θαρουντας dk. ποισει
 a*. μοι *bis script.* d*. 7. ὑμων (pro ἡμων) c (*sic*). οἰτινες k. ἡμιν (pro
 ὑμιν) c. —ὑμιν ο. της ανα *vix p. m.* in a. στροφης m*. την εκβασιν της
 αναστροφης *rescript. super rasur.* b**. μμεισθαι ο. *fin.* *Unum verbum era-*
sum in k. 8. —και *prim.* m. 9. πικιλαις d. παραφερεσθε abcfhjkm**
 [non ο]. παραφερεσθαι m*. 10. εχωμεν h. 11. —εις τα ἁγια δια του
 αρχιερεως c. καietai k. κατα (pro κατακαietai) m. κεεται ο. 12. +ὁ
 (*ante is*) ho. τον λαον δια του ιδιου αιματος g. οικειου (pro ιδιου) k. επαθεν
 d*emo. 13. εξερχομεθα k. ὀνειδισμον k. ονειδισμον ο. 14. εχωμεν f.
 ὡδε gl [non hkmo]. 15. αναφερομεν b*edmo. διὰ παντός ο *alii.* —τουτεστι
 a. καρπῶν f. 16. μὴ επιλανθανασθε c. επιθανεσθε ο*. 17. ἡγουμενης d.
 ὑπηκετε d. ἡμων (pro ὑμων *secund.*) k. αποδοσοντες ο. ποιωσιν m. ἄλυσι-

τελες γαρ ὑμιν γαρ ο. 18. προσευχεσθαι cd. *Rasura in k inter* συνειδη et
 σιν. συνηδῆσιν ο. εχωμεν h. εν πασι hk at εν πασι καλως, ο. 19. ταχειον
 d. αποκαταστῶ m. 20. -τον prim. m. fin. + χν f. 21. ποιειν (pro
 ποιησαι) l. ἡμιν (pro ὑμιν) defgk. αυτου secund. bis script. in m. -των
 αιωνων m. 22. ουν (pro δε) m. απεστειλα ab*. 23. γνωσκεται d. + ἡμων
 (post αδελφον) m. απολελυμενων m. αν vel εν (pro εαν) m. ταχειον d.
 ερχεται b*c. ερχητε dk. ὄψομαι ko, at οψυμον c. 24. ἡγουμαινους c.
 + ἄγιοι (ante απο) a. -της b*. ιταλειας a. ιταλιας kmo.

SUBSCRIPT.: init. + ἡ ak. -προς ἑβραιους bghj. -της bhjk. ιταλιας ko.
 fin. + στ^x ψη h, at ψγ ο, ψν + δοξα τω παντοκρατορι θω̄ αμην j. fin. + αναγν.
 γ. κεφ. κβ. μαρτ. λ. στ^x ψγ k. Nil habent lm. Cum Elzev. prorsus d.

S. JOHANNIS APOCALYPSIS.

[CAP. I. 1—5].

Ιωαννου αποκαλυψις adg. + του ἁγίου (ante ιωαννου) ben. αποκαλυψις
 του ἁγίου αποστολου ιωαννου του θεολογου και ευαγγελιστου e rubro. απο-
 καλυψις του ἁγίου ιω̄ του αποστολου και ευαγγ. θεολογου h rubro. αποκα-
 λυψις του ἁγίου και ενδοξου αποστολου και ευαγγελιστου ιωαννου του θεο-
 λογου ἡν εν πατμω τη νησω εθεασατο l rubro. αποκαλυψις του ἁγίου ιω̄
 του θεολογου ἡν ειδεν εν πατμω m rubro. Cum Elzeviro fj. Nil habet k.

CAP. I. 1. ἐσημανεν g. δι' αγγελου (-του) n. 2. εμαρτυρησεν adlm.
 -του θεου n. -ὅσα τε g. -τε abcdefghjklmn. ειδεν adfgm. οἶδα (pro ειδε) e.
 ιδεν kl*. ιδε l**. fin. + και ἅτινα εισι (εισιν l) και ἁ̄ (ἅτινα n. -ἁ l). χρη
 γενεσθαι μετα ταυτα hln. 3. init. + και k. μακαριον ?f*. τους bis script.
 g*. + ταυτης (post προφητειας) l. + οἱ (ante τηρουντες) g. vv. 3, 4 uno
 tenore k εγγυς εστι ταις ἑπτα (-ιωαννης). 4. ἰωαννης (sic v. 9, non v. 1) g.
 μιν (primā literā erasā) d. εἰρηνη g. -ταις εν τη ασια k. κῦ c, θῦ abcdefgjk
 m (pro του prim.). -του prim. hln. ὦν l. ὃ ἦν amn. ἦν g (non v. 8). -ὃ
 secund. et tert. k (non v. 8). -εστιν abcdefgjk m, at εστι n. ἐνωπιον g. fin.
 του θῦ (pro αυτου) n. 5. -ὃ secund. j. ὅς μαρτυς πιστος εστιν (pro ὁ μαρ.
 ὁ πισ.) m. προτοτοκος l. -εκ abcdefgijklmn [non h]. αγαπωντι abcdefgijkl

[*non hn*], *at* ὁς ἡγαπήσεν (*pro* τῷ αγ.) *m.* ἐλουσεν *m.* λουσάντι *n.* *εκ* (*pro* *apoc* *secund.*) *n**. ἁμαρτιῶν *g.* *Ante* λουσάντι *inserit* λουσάντι καὶ τῶν τῆς ἁμαρτίας κελιδῶν λουσάντι τῇ ἐκχυσεὶ τοῦ ζῶοποιου αἵματος καὶ ὕδατος καὶ ποιήσαντι ἡμᾶς βασιλεῖον ἱερατεῦμα καὶ. 6. ἐποίησεν *g.* ποιήσαντι *f.* ἡμῖν (*pro* ἡμᾶς) *c.* βασιλείαν (*pro* βασιλεῖς καὶ) *abcedeghijklm* [*n cum Elzev.*]. βασιλεῖον ἱερατεῦμα (—καὶ) *f.* —καὶ τὸ κράτος *j.* αἰῶνας (*sic* v. 18 *bis*, *at* *hic* αἰῶνων) *g.* —τῶν αἰωνῶν *jn.* 7. ὁψεται ἐὶ ὀφθαλμός *g.* αὐτῶν (*pro* αὐτὸν *prim.*) *n.* +ὁ (*ante* ὀφθαλμός) *m.* αὐτὸν *secund.* *g.* κοψῶνται *f.* ἐπαύτον *g.* 8. ἀλφα *abcedfghijklmn* [*non e*]. ὦ *g.* [ω *abcf, alii*]. —ἀρχὴ καὶ τέλος *abcd efghijkl* [*m cum Elzev.*]. ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος *n.* κς ὁ θς (*pro* ὁ κυρίος) *abce fghijklmn* [*hiat d*]. καὶ ὁ ὦν *l.* ὁ ἦν *amn.* —καὶ *quartum* *f.* +καὶ (*ante* ὁ παντοκράτωρ) *b.* —ὁ *ultim.* *n.* 9. —καὶ *prim.* *abcd?efghijklmn.* ἡμῶν (*pro* ὑμῶν) *n.* κοινωνός *abcedefghijkl* [*non fm*]. —ἐν τῇ *secund.* *abcedefghijklmn* [*non l: hiat d*]. ὑπομονὴ *m.* ἐν χῶ ἰῶ (*pro* ἰῶ χῶ *prim.*) *abcedefghijklm* [*non n*]. —δια *secund.* *cmn.* *fin.* —χῶ *n.* 10. *—ἐν *secund.* *n.* ἡκούσα *g.* ὀπίσω *gm.* φωνῇν ὀπίσω μου *abcedefghijklm* (—μου) *f.* ὀπίσω μου φωνῇν σαλπιγγὸς μεγάλῃν (—ὡς) *n* (*falsò Wetst.*). 11. λαλῶντος (*pro* λεγούσης) *g.* —λεγούσης *l.* —ἐγὼ *usque ad* ἐσχατός καὶ *abcedefghijklmn, at* *legit* ἐγὼ ἀλφα καὶ τὸ ὦ *πρῶτος* καὶ ὁ ἐσχατός· ὁ βλ. ᾠ (*pro* ὁ) *m.* βλεψῆς *g.* +ἐπτα (*ante* ἐκκλησιαίς) *abcedefgh jklmn.* —ταῖς ἐν ἀσίᾳ *abcedefghijklmn.* ἐφῆσον *g.* —καὶ (*post* ἐφῆσον) *bn.* σμυρνήν *e.* μυραν *g**. μυρναν *g**. θνατεῖραν *dfm.* καὶ *bis script.* *post* θνατεῖρα *g.* —καὶ εἰς σαρδεῖς *j** (*habet supra, recenti manu*). εἰς *quintum* *h.* καὶ εἰς *bis script.* *post* σαρδεῖς *g.* φιλαδέλφειαν *akln.* φιλαδέλφους *d.* λαοδικίαν *d***n.* 12. *init.* ἐκεῖ (*pro* καὶ) *c.* +ἐκεῖ (*ante* ἐπεστρεψα) *abdeghijkl* [*non fm*]. —τῇν *f.* ἐλαλεῖ *abcefhijklmn.* ἐλαλή *d.* ἐλαλή *g.* ἐλαλήσεν *l**. ἰδὼν *fl.* χρυσοὺς *k.* 13. *init.* ὁ (*pro* καὶ) *k.* —ἐπτα *n.* +τῶν χρυσῶν (*post* λυχνίων) *m.* υἱὸν *bedflmn* [*non ek*]. ποδῶν *f.* ἐν (*pro* πρὸς) *m.* μασθοῖς *ejl.* μαζοῖς *hn.* ζωννῇν *e.* 14. κεφαλῇ *g.* τριχάϊς *b.* καὶ ὡς *aekm,* ὡς *bedfgjl* (*pro* ὡσεῖ, *Elzev.* *hn*). ἔριον *g.* εἰριον *l.* +καὶ τὸ ἐνδύμα αὐτοῦ (*ante* λευκόν) *j.* —λευκόν *d.* λευκόν *cum sequent.* *f.* +καὶ (*ante* ὡς χιῶν) *d.* ὁ χιῶν (*pro* ὡς χιῶν) *k.* χιῶν *n.* —ὡς (*ante* φλογξ) *n.* φλογξ *l.* 15. *init.* —καὶ *l.* χαλκῶ λιβάνω *l.* —ὡς ἐν καμινῷ πεπνυρμένοι *j.* φωτῇ *secund.* *n.* 16. εἶχεν (*pro* ἐχῶν) *m.* χεῖρι αὐτοῦ *cfhm.* —χεῖρι *gn.* ἀστερας *k.* ὄξεια *gk.* ὄψις *g.* —ὁ *j.* φαίνῃ *k.* 17. ἰδὼν *l.* ἐπεσον *abefkn.* ἐπεσον *g* [ἐπεσα *cdhilm*]. ἐθῆκε *abcefhjk* [*non n*]. ἐθῆκεν *dl***m.* —χεῖρα *abcedefghijklm* [*non hn*]. —μοι *abcedefghijklmn.* —ὁ *ultim.* *k.* 18. εἰμὶ *gj alii.* —τῶν αἰωνῶν ἀμην *j.* τας (—τας *k*) κλειδας (κλείς *hlm*) τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ἄδου *abcedefghijklm* (ἄδου *ak,* αἶδου *g,* ἄδου *hj*)

at n cum Elzev. 19. +ουν (post γραφον) abcd?efghklmn [non j]. ιδες (sic v. 20) l. εἰσὶ ghjl** (εἰσὶν l*). γενεσθαι bc?fhn? -γινεσθαι k. μετα ταυτα cum sequent. f. μεταταυτα hl. 20. -τας prim. aegk. και των ἑπτα λυχ- νιων (-τας χρυσας) j. +ταυτα εστιν (post χρυσας) b. ἀγγελοι et εἰσι bis g. εἰσι των ἑπτα εκκλησιων j. εἰσιν prim. fl*m (post quod desunt omnia ad fin. capitis in f). -και secund. k. αἱ λυχναι αἱ ἑπτα abceggk. -ἄς εἶδες bceggkl m. ἑπτα ultim. gj. fin. και αἱ λυχναι αἱ ἑπτα εκκλησαι εἰσι jl (εἰσιν l*). και αἱ ἑπτα λυχναι αἱ (i insertum) ἑπτα εκκλησαι εἰσιν m. fin. εἰσιν n, cætera in versu prorsus cum Elzev.

CAP. II. 1. Linea inter Capp. I et II erasa in l. εν εφεσω (pro εφεισιν) abcd?efgh? (rasur. post εφεσω h) jk (εν νεφεσω k) lmn. Jungit e γραφον ταδε. γραφον εκκλησιας k. +κυριος (post λεγει) km. +χειρι (post δεξια) m. -αυ- του c. -ἑπτα secund. j. λυχνων f. 2. init. ὡν εἶδα (pro οἶδα) n. ἔργα g. -και τον κοπον σου ek. -σου secund. hn. δυνει l. κακα c. επειρασας abcd e fhjklmn. ἐπειρασας g. τους λεγδντας ἑαυτους αποστολους ειναι abedef (αποστολου f) ghjklmn. εἰσιν dfl*m. 3. Transferunt abcd efgjkm [non ln] και εβαστασας in locum post εχεις (εχειν k). +με (post εβαστασας) l. -και tert. abcd e fghjklmn. -δια c. ὄνομα g. ἡ κεκοπιακας abcd e fghjklmn. fin. και ουκ εκοπιασας abcd e fghjklmn. 4. αλλα abcd e fghjlm [non en]. 5. ὁθεν (pro ποθεν) bn. πεπτωκας abcd e fgjkm [non hln : πεπτωκας j, Π rubro]. -σοι h. μετανοησεις jl. 6. μισης g. 7. οὐ (pro οὐς) f. νικοντι l. -αυτω h. fin. εν τω παραδεισω (παραδισω k) του θῦ μου (-μεσω του) abcd e fgjkl [non hmn]. fin. +μου fhm. 8. init. -και m. της εν σμυρνη εκκλησιας (εκκλησιας b) ab cde fghjklm. της σμυρναιων εκκλησιας n. ὁ εν σμυρNνη (N rubro) g. -ὁ secund. ch. +ὁ πρωτος των νεκρων (post εσχατος) f. -ὁς ab e g j k [non lmn]. fin. και ἐζησε πρωτος n. 9. -την secund. n. πτωχian j. αλλα πλουσιος ει (-δε) abcd e fghjklmn. +σου (post βλασφημian) m. +εκ (ante των λεγοντων) abcd e fgjklm [non hn]. ἑαυτους ιουδαιους ειναι n. αυτους (pro ἑαυτους) c. 10. μη (pro μηδεν) g. μηδέν jklmn. ὦ (pro ᾧ) n, errat Wetst. μελλει e. παθειν abcd e fgj k [non hlmn : at πειθαειν k, p. m. eras.]. +δη (post ιδου) ab cde ghj [non fl]. βαλλειν aem. ὁ διαβολος ἐξ ὑμων abcd e fghjlmn. ὁ διαβολος βαλειν ἐξ ὑμων g. φυλακην (ην mutatum) g. ἐξητε d. ἐξεται e. ἐξετε lm n. ἡμερας abcd e fgj k [non hlmn]. 11. οὐς (et in v. 17) n. ακουσατω j. λεγει το πνα c. αδικηθη ek. του δευτερου θανατου n. 12. Hic versus et deinceps usque ad και γνωσκονται v. 23 prorsus omittit k, nullo omissionis vestigio. 13. -όπου prim. f. -και (post πιστιν μου) abcd e f (etiam -μου f) ghjlmn. +μου (post ἡμεραις) g. -εν (ante αἰς) abcd?efgj. αντειπας j. +και

(*post αντιπας*) m. +μου (*ante ός*) f. -ός cm. παρ' ήμιν e. παρ' ύμων g. *fin.*
ό σατανας κατοικει abcd efghjlmn. 14. αλλα abcd fgj. όλιγα glh. -εκει j.
βαααμ (*pro βαλααμ*) g*. εδιδαξε abcd efghj l. εδιδαξεν dm. εδιδασκε n.
βαλααμ bfg*, βαλαακ eg** (*pro βαλακ*). +και (*ante φαγειν*) abcd efghjlm.
ειδωλωθυτα c*. 15. ου (*pro συ*) f. -των abcd ef m [non ln]. όμοιως (*pro ό*
μισω) abcd efghjlmn (*cum sequent. f*). 16. +ουν (*post μετανοησον*) abcd egj l
m [non fn]. -σοι f. σου m. *fin.* +και εν τη απειλη ή φιλανα l. 17. λεγει
το πνα c. νικοντι dl. των νικολαϊ τω νικωντι (*pro τω νικωντι*) f. -φαγειν
απο abcd egj [*habent hln*]. του φαγειν μανα f* (-απο του: *at* μανα f**).
του μαννα φαγειν (-απο) m. κεκρυμενον n. *Transfert j* και δωσω αυτω
του μαννα του κεκρυμμενον *in locum post λαμβανων.* κενον g. -ό n. οιδεν
(*pro εγνω*) abcd efghjlmn. λαμβανον g. 18. τοις (*pro της*) en. θυατηροις
ab. θυατειρη djl. θυατειρα f. θυγατεροις n. κς (*pro υίος*) f. όφθαλμους
g. χαλκω λιβάνω l. 19. και την πιστιν και την αγαπην και την διακονιαν g.
και την πιστιν και την διακονιαν abcd efghjlmn. -και (*ante τα εσχατα*) abcd ef
ghjlmn. 20. αλλα abd gjm [non celn]. -ολιγα abcd efghjlm. πολλα (*pro*
ολιγα) n. άφεις abcd efghjm, άφεις dl, αφιης g (*pro εας*). +σου (*post γυναικα*)
abcd efghjmn [non l]. ιεζαβελ abcd efghjln (*errat Wetst. de n*). ιεζαβελ fm.
ή λεγει (*pro την λεγουσαν*) abcd efghjmn (*at ή dn, ή m*). ή λεγει αυτην l.
προφητην h*lm. και διδασκει και πλανα τους εμους δουλους abcd efghjlmn.
fin. φαγειν ειδωλωθυτα abcd efghjlmn (*ειδωλ. g*). 21. αυτην (*pro αυτη*) g.
fin. ινα μετανοηση (*μετανοησι g, μετανοησει l*) και ου θελει (*θελοι l*) μετανοησαι
εκ της πορνειας αυτης abcd efghjlmn. 22. -εγω abcd efghjlmn. κλινην
(*ην mutatum*) g. μοιχενσαντας f. *fin.* αυτης (*pro αυτων*) abcd efghlm (*hiat d*).
23. -εν f. -αι k. εκκλησι f. εκκλησιαι g*. -εγω k. νεφρον n* (-ους *recen-*
tissimè). 24. -δε c. εγω (*pro λεγω*) j. τοις (*pro και prim.*) abcd (*teste*
Mill.) efghjlmn. -και *prim.* k. θυατηροις bln. θυατειραις f. -και *secund.*
abcd efghjklmn. όσοι (*pro οίτινες*) n. βαθεα abcd efghjklm [non n]. βαθυ-
τερα e. βαλλω abcd egjklm [non f]. ουκ αλλ εφ' (*pro ου βαλω εφ'*) n* *ut*
videtur. ήμας (*pro ύμας*) k. αλλω l. 25. [εχετε c: *errat Paulus*]. αχρι f.
άχρισου h. ήζω n. ανοιξω (*pro αν ήζω*) abcd fgjk [non hlmn]. 26. *init.* -και
kl. τελων (*pro τηρων*) k. *Rasura post τα in h.* 27. σιδηρω n. +ά (*ante*
ως prim.) d. κεραμεικα bce. συντριβησεται abcd efghjkmn [non l]. ειληφα
n. απο (*pro παρα*) n. 28. πρώινον f. 29. ους k *passim.* ους n *passim.*
CAP. III. 1. τοις (*pro της*) e. +κυριος (*ante ό εχων*) m. -έπτα *prim.* n.
-του θυ b. τα εργα σου j. έργα k. -το (*ante ονομα*) abcd efghjklmn. και
ζης (*pro ότι ζης*) abcd efghjk [non hlmn, *errat Wetst. de n*]. -και *ultim.* f.

2. στηρισον a*cdgh^{**}. τηρησον (pro στηριζον) bek. στρηρησον h*. στηρηζων l [m cum Elzev.]. εμελλε αποβαλλειν a. εμελλες (ημελλες bj) αποβαλλειν bdefgjk (-a f). εμελλες αποβαλειν h. ημελλεν αποθανειν l. εμελλον αποθανειν m. εμελλον αποθνησκειν n. -πεπληρωμενα b. *fin.* +μον abcdefghjkl mn. 3. -ουν f. ειληφας και ηκουσας τηρει (-και) n. -και ηκουσας και τηρει abcdefgjk [habent hlm]. γρηγορησεις l. ηξει *prim.* f. ηζω *bis* n. -επι σε *prim.* n. γνωση bdefgikm [non n]. γνωσει l. ποιαν df. ηξα *secund.* g. 4. *init.* αλλ' ολιγα (ολιγα lm) εχεις ονοματα (ονο. g) abdegijlm. αλλ' (αλλα f) ολιγα ονοματα εχεις efk. αλλ' εχεις ολιγα ον. n. -και *prim.* abcdefghjklmn. αι k, οι n (pro α). αυτων τα ιματια αυτων n. ιματια l. περιπατησουσιν df l*mn. λευκαις e. εισιν fh. 5. ούτως ah. περιβαλλειται m. -εκ της βιβλου *usque ad* ονομα αυτου n. του (pro της *prim.*) k. εν βιβλω της ζωης ταυτης (ut videtur) g. ομολογησω abcdefghjklm. -και *ultim.* l. ενωπην *secund.* h*?. 7. φιλαδελφια acklmn. κς ο αγιος και αληθινος (-ο *secund.*) m. -ο *tert.* n. κλειν abcdefghjkl [non fm]. αδου (pro δαβιδ) l*. *fin.* και ουδεις κλεισει (κλειση el) αυτην ει μη ο ανοιγων (+και κλειων l) και ουδεις (ουδεις g) ανοιζει (ανοιξη el) abd? (teste Mill.) efgjkl. κλεισει και κλειων m. και ουδεις κλειων και ο κλειων και ουδεις ανοιγων n (*malè Wetst.*). *fin.* ανοιζει c (*cætera cum Elzev.*). 8. οδου (pro ιδου) f*. +σοι (post δεδωκα) m. σου ενωπιον n. θυραν ενωπιον σου g. ηνεωγμενην cm. ην (pro και *prim.*) abed (Mill.) efgijlmn. μακραν f. τα έργα (pro τον λογον) g. 9. διδομι l. διδομοι n. ηξουσι ben. ηξωσιν dl*m. ηξωσι f, at αξωσι k. προσκυνησουσιν bc. ενωπιον *bis scriptum* f. αυτων ποδων k*. γνωση f. -εγω abcdefghjkm [non n]. ηγαπισα g. ηγαπησας σε kn (n tamen habet εγω). 10. σου (pro μου) k. της της γης h. 11. -ιδου abcdefghjklm [non n]. +σοι (ante ταχυ) c. ταχει f*. μηδεις mn. *fin.* ινα μη λαβη τις ταχυ τον στεφανον σου l. 12. ναω abcdefghjlmn, at ονοματι g (pro λαω), πιο eras. ante ναω k. -μον *prim.* e. -και εξω *usque ad* του θυ μου *tert.* j. ετη (pro ετι) g. εξελθει k. εξελθω n. -επ' αυτον n. θν? (pro θυ *tert.*) f*. -μον *tert.* f. η dgl, η fm (pro η). η καταβαινουσα n. απο του ουρανου (pro εκ) abdegklm. -απο *sequens* bl. -μον *ultimum* abcdefgjk. 13. *fin.* +του θυ n. 14. της εν λαοδικεια (λαοδικια bl) εκκλησιας abcdefghjklmn (-εκκλησιας g). ο (pro και *secund.*) fln. απαρχη (pro αρχη) n. πιστεως (pro κτισεως) b. 15. -οτι n. -ουτε *prim.* c*. οφελον gm. ωφελον k. οφελος l. ης (pro εις) abcdefg (ης g) hjlm, at ης ο ζεστος (-η) n. *Jungit* k ούτως cum *præcedent.* 16. ης (pro ει) m. ου (ουτε n) ζεστος ουτε ψυχρος abcdefghjklmn. εμμεσαι k. εμαισει l. έμεσαι m. 17. -οτι *secund.* abdefhjkl [non cgmn]. πεπλουτικα l. ειδας k.

-ει k. τάλαιπορος l. +ὁ (*ante* ελεεινος) abcdeijkl (ελεῖνος l) m [*non* fghn].
 και γυμνος και τυφλος dl. 18. συμβουλευσω n. αγορασω k. χρυσιον παρ'
 εμου abdefghkl [*non* n]. -παρ' εμου ejm. πλουτισεις l. ἱματια l. περιβαλλη
 fmn. περιβαλει l. φανη f. αισχυνη g, ασχημοσυνη l (*pro* αισχυνη). κολ-
 λυριον bedfjlm. κολουριον en [gk *cum* *Elzev.*]. ἵνα εγχριση abc [d *illeg.*]
 efgjkm, ἔγχρισαι l [*malè* *Mill.*] n, (*pro* εγχρισον). εγχρισον επι h. *fin.*
 βλεπεις l, at κλεπτης n ("non serio scriptum" *Wetst.*). 19. ἐλέω? (*pro*
 ελεγχω) k. ζήλευε abefgjkm [*non* ln]. ζήλου c. -ουν ln. 20. ἔστηκα ejkl
 mn. +ουν (*post* εαν) n. +και (*ante* εισελενσομαι) abcdefghjkm [*non* ln]. μετ'
 αυτον (*pro* μετ' αυτου) f*. 21. εκαθησα f. -εν τῳ θρονῳ μου n. 22. οὐς
 n, *semper nisi* n. 7.

CAP. IV. 1. μεταταῦτα h alii (*sic* fh *ad fin. vers.*). με (*pro* μετα) f*,
 ιδον fl [*initio capitis* περι της ὀραθεισης θυρας εν τῳ ουρανῳ l rubro]. ανεωγ-
 μενη abdefghjklmn. -ῆ *prim.* j. πρωτη k. ἤκουσα mn. λεγουσης a, λαλousa
 k (*pro* λαλousης). λεγων abdefgjkml, και λεγουσης l (*pro* λεγousa). ὥδε
 bdhjm n [*non* cf], at ᾧδε e. δειξωσι (*pro* δειξω σοι) n*. σε (*pro* σοι) b*.
fin. μετα ταυτα *cum sequent.* k. 2. *init.* -και abdefgjk [*non* hlmn]. επι
 τον θρονον abcdefgijklm [*non* hn]. 3. -και ὁ καθημενος ην abcdefghjkmn
 [*non* l]. -ην l. ὑασπιδι e. σαρδιω abdefghjklmn. ἱρις fghjlm alii, at ἱερεις
 n (*pro* ἱρις). κυκλωθεν b* l. ὁμοιοι (*pro* ὁμοια) n. *fin.* ὁμοιως ὁρασις σμαραγ-
 δινων (σμαργαγδινων k) abdegjk [*non* ch: beg *jungunt cum* v. 4]. ὁμοιως
 ὁρασεις σμαραγδων f. σμαραγδω m. 4. *init.* -και abdefgjk [*non* lmn].
 κυκλωθεν l. κυκλω n. εικοσιτεσσαρις bis *in versu* j. κδ bis ak, *prim.* g, *secund.*
 m. εικοσιτεσσαρες (-και) bedefh. θρονους εικοσιτεσσαρες (-και) m. -τους
 θρονους ειδον g. -ειδον bedefijklm [*habet* h]. τους εικοσιτεσσαρας (-και) bed
 efg. ὁ κδ n*, οἱ κδ πρεσβυτεροι καθημενοι n** *recenti manu*, at πρεσβυτερος
 καθημενος n*. -εν n. ἱματιοις l. -εσχον abcdefghjklmn. 5. ἐξεπορευοντο l.
 φωναι και αστραπαι και βρονται e. και φωναι και βρονται abdefghjklmn.
 ἑπτα bis *in versu* g. καιομεναι πυρος g. εκκαιομεναι k. +αυτου (*ante* αἱ) abc
 deg hjklmn. α̇ (*pro* αἱ) b. αυτου' και (*pro* αἱ εισι) f. εισιν ἑπτα (-τα) abc
 deg hjklm [*non* n]. 6. +ὥς (*ante* θαλασσα) acdefghjklmn [*non* b: +αυτου
ante ὥς l]. ὑαληνη g. ὑελινη j. ὑαλενη n. ὁμοιω d. κρυσταλω e. -και
 κυκλω του θρονου ek n. κυκλωθεν d. ζῶα τεσσαρα n. γεμωντα l. οφθαλ-
 μους n. ὀπισθεν g, at οπισω k. 7. το πρωτον το ζων b. τῷ πρωτον ζων
 n. λεωντι l. ζωιον *secund. et tert.* (*sic* v. 8) g. εχων ln (-το *sequens* l).
 εχον προσωπον ανθρωπου (-το et ὥς) abcefgjkm [*non* hln: d *illeg.*]. -ζων
 (*post* τεταρτον) abcefgjkm [*non* hln]. αἰτω n. πετομενω abefhjkm [cln

cum Elzev.]. πετωιμενωι g. 8. +τα (*ante* τεσσαρα) acefghlmn. ἐν καθ' ἐν (*pro* ἐν καθ' ἑαυτο) abceefghijklmn (*d illeg.*: καθ glm, καθέν hjn). +αυτων (*post* καθ' ἐν) hlmn. -ειχον c. εχων aklm. εχον befg hj. εχει n. (+ἐστωσ ante εχωνιν). ἐξ πτερυγας f. [δ πτερυγας n *apud Wetst. falsò*]. κυκλωθεν ln. -και εσωθεν kn. +ἐξωθεν και (*loco* και *ante* εσωθεν) f. γεμουσιν abceefghijklmn [*d illeg.*]. νυκτα n. λεγοντες becfghijklmn. ἅγιος *nonies* ahjkm, *octies* e. σαβαωθ (*pro* ὁ θς) ln. ὁ ἦν amn. ὁ ων και ὁ ην bc. ὁ ὁ ων n. ὦν l. 9. ὁτ' ἂν l. ὅτ' ἂν m. δωσι abc (*malè Paulus*) d??eghijk. δωσωσι fl [*n cum Elzev.*]. +τεσσαρα (*ante* ζωα) m. ευχαριστησαν gn. +και προσκυνησουσι (*ante* τω ζωντι) ag. το ζωντι l. *fin.* +αμην g*. 10. -πεσουνται *usque ad* αιωνων a. κδ ghkl. ἡ οἱ κδ n. εικοσιτεσσαρες (-και) bdefijm. προσκυνησουσιν dfl*. -και προσκυνησουσι e* (*habet marg.*). ὁ και βαλλουσι n. βαλλουσι m. βαλουσιν d. -ενωπιον του θρονου g. 11. ὁ κς και ὁ θς ἡμων ὁ ἅγιος (*pro* κυριε) abc (-ὁ *secund.* c) defghijk (*at* ουρανιος *pro* ἅγιος k). +ὁ θς ἡμων (*post* κυριε) ln. +και (*post* λαβεῖν) n. και την *erasum ante* δυναμιν k. +και (*ante* ὅτι) f. κτισας k. -τα (*ante* παντα) abcdefghijklm [*non n*]. ησαν (*pro* εισι) abcdegjk, *at* ουκ ησαν f, εισιν l*, εισι l**m.

CAP. V. 1. *init.* -και n. ιδον fl. -επι *prim.* n². τον θρονον n². γεγραμενον h. ἐξωθεν (*pro* οπισθεν) abcdeghijklmnn² [*non f*]. κατεσφιγμενον g. σφραγίσιν defjklmn² (*sic passim, at non j v. 9*). 2. ιδον fl. +αλλον (*ante* αγγελον) m. κηρυσοντα f*. +εν (*ante* φωνη) abcdefghijkln² [*non hmn*]. -εστιν hn². αξιος εστιν abcdefghijklmn. φραγιδας a. σφραγιδας fhkl *passim*. 3. εδυνατο abcdehijk. ἡδυνατο g [*cum Elzev. flnn²*]. +ανω (*post* ουρανω) abcdefg (*ανωι* g) jkl [*non mn*]. ουτε (*pro* ουδε) *ter* acdefghijk, *bis* bn², *tertium* l [*n cum Elzev.*]. +κατω (*post* επι της γης) b. -ουδε ὑποκατω της γης b. ὑπὸ κάτω cfjm (*sic b v. 13*). -ουδε βλεπειν αυτο n². 4. *Versus deest in* k. -εγω n². πολυ abcdefghijklmnn². -αξιος c. εὔρεθη αξιος n². -και αναγνωναι abcdefghijklmnn² [*non h*]. ουδε (*pro* ουτε) n. 5. -ὁ ων fn². -ων abcdeghijklmn. -εκ n². ιουδα φυλης c. +του (*ante* δαδ) kn. ὁ ανοιγων (*pro* ανοιξαι) abcdefghijk. -λυσαι abcdefghijklmnn². -ἐπα n. +δι' (*ante* αυτου) g. 6. ιδον f. ιδων l. -και ιδον abcdefghijkln [*non m*]. ζῶων l. ἐστηκος dgk. εστηκῶς l. ἐστηκως mn. -ὡς eg. εσφραγισμενον cl. εχων ln. -και (*ante* οφθαλμους) f. ᾱ abcdefghkl, ᾱτινα j (*pro* οἱ). εισιν dl*. πνευματα του θῦ αποστελλομενα (-τα) abcdefghijk. πνευματα του θῦ τα αποστελλωμενα l. πνευματα του θῦ n. 7. ηλθεν adl*m. ειληφεν abcdefghijkl*m. -το βιβλιον abcdefghijklmn [*non l*]. *fin.* +του θῦ n. 8. ελαβεν ad. οἱ *mutat. in* f. κδ adghjk (-οἱ k) l. ἡ οἱ κδ (ἡ *pro* και) n. επεσαν l. εχοντες εκ της κιθαρ

φιαλας χρυσας k. κιθαραν abcd f g j m n [non l]. χριστας (pro χρυσας) n. μεστας (pro γεμουσας) l. αἱ εἰσι προσευχων (-αι) adel (εισιν l*, non των προσευχων dl). αἱ εἰσι προσευχαι (-αι) b c f g j k m [h cum Elzev.]. 9. ἄδουσιν f. ἄδουσιν h. ἄδουσι καινην ωδην m. ὠδην g. εσφαγεις l. ἡμας τω θῶ clm. ὀνοματι (pro αἵματι) g*. -πασης m. φυλακης d, φίλης k (pro φυλης). -και ultim. f. 10. αυτοις (pro ἡμας) abcd e f g h j k l m n. -ἡμων c*. βασιλευουσιν ab e f g l n. βασιλευουσιν cd h j k m. 11. ιδον fl. ἡκουσα n. +ὥς (ante φωνην) abcd e f g h j k l m [non n]. πολλων αγγελων g. αγγελλων m. -πολλων l. κυκλω (pro κυκλοθεν) abcd e f g h j k l m n. κυκλου k. +αυτου (post θρονου) n. 12. λεγοντων g j. εστιν dl*. +τον (ante πλουτον) abcd e f g j k l m [non n]. -και πλουτον g. +την (ante σοφίαν) bk. σοφι g. 13. και prim. his script. f. -εστιν prim. abcd e f g j k l [non h m n]. εν ουρανῳ και επι γης n. επι της γης abcd e f g h j k l m. -και ὑποκατω της γης f g. ὑποκάτω m. -επι (ante της θαλασσης) k. -ά abcd e f g j k l. ὅσα (pro ᾧ) m. -ά εστι n. εστιν secund. d f l*. +και (post τα εν αυτοις) f n. παντας (pro παντα,) abcd e h j l n [non c f k m]. +και (ante ηκουσα) k m. ἡκουσα n. λεγοντων m. επι τω θρονῳ acd e f g k l m (non b n, -τω k). fin. +αμην acd e f g h j k n [non l m]. 14. -και τα τεσσαρα ζῶα ελεγον αμην g. λεγοντα το (pro ελεγον) abcd e f g h j k (-το f k; n cum Elzev.). ελεγον το αμην l. ελεγεν το αμην m. -εικοσιτεσσαρες abcd e f g h j k l m n. επεσον abcd e f g h j k n [επεσαν d l m]. -ζωντι εις τους αιωνας των αιωνων abcd e f g h j k l m n.

CAP. VI. 1. ιδον fl. ὅτι (pro ὅτε) abcd e f g h j k m [non l n]. ηνοιξεν dl* m. ἡνοιξε (sic vv. 3, 7, 9, 12). -εκ prim. f h. +ἐπτα (ante σφραγίδων) abcd e f g (ἐπτα g) h j k l m [non c n]. -και (ante ηκουσα) l. ἡκουσα (sic vv. 3, 6, 7) n. -ένος g. -ζῶων f. λεγοντος (ος mutatum) f. φωνῇ alm. φωνῇ bcd e f g h j [c cum Elzev.]. λεγοντος ερχου ὡς φωνῇ βροντης n. ιδε (pro βλεπε) abcd e f g j k l m. -και βλεπε hn. 2. -και ειδον abcd e f g j k m [non h l n]. ιδον l. ιππος k (sic vv. 5, 8) n (sic vv. 4, 5, 8). επ' αυτον abcd e f g h j k l m n. εχον g. εξηλθεν dl*. νικησει n. 3. ηνοιξεν dm. ηνυξε l. ηνοιγε k. δευτερα e. σφραγίδα d l n alii, passim (sic m v. 7). την σφραγίδα την δευτεραν m. ζῳιου (sic v. 5) g. -και βλεπε acd e f g h j k l n. ιδε (pro βλεπε) b m. 4. init. και ειδον και ιδου εξηλθεν m. πυρος b* c d e f g l m n [non h j k]. επ' αυτον abcd e f g h j l n. επ' αυτον e [cum Elzev. k m]. εδωθη prim. l n. -αυτω secund. c. εκ (pro απο) abcd e f g h j k l m n. -απο l. -και (ante ινα) abcd e f g h j k l n [non m]. Verbum erasum ante αλληλους in j. σφαξωσιν d f l* m. κατασφαξωσι n. 5. ὅτι g**, ὅτη k (pro ὅτε). ηνοιξεν dm. την σφραγίδα την τριτην abcd e f g h j k l m. και ἡκουσα ανεωγμενης της τριτης σφραγιδος (-ότε) n. ιδε (pro βλεπε) abcd e f g j k m. -και βλεπε h l n (errat Wetst. den). -και ειδον abcd e f g j k m [non h n],

at ἰδον l. ἐπ' αὐτον abedefghjklmn. 6. ζώων g. χοίνοι jn. δινάριον *prim.*
 f*, *secund.* gl. —δηνάριον *secund.* f. τον ελαιον f. ελεον l. ἀδικησεις kln?
 7. ηνοιξεν d. —φωνην abedefgjkml [non hn]. λεγοντος abedefghjklmn. ἰδε
 (pro βλέπε) abedefgjkml. —και βλέπε hln. 8. —και εἶδον acdefgjkml [non
 bhn]. ἰδον (*sic v.* 9) l. λευκος (pro χλωρος) g. χλωρος k. —ὁ (ante θάνατος)
 gh. αἰδης g. ἄδης h. ηκολουθει abedefg(ηκολ. g) jkm. ηκολουθη l [*cum*
Elzev. hn]. αὐτω (pro μετ' αὐτου) abedefgkml (*sic j** marg.* at hj*ln *cum*
Elzev.). εδοθει g. εδωθη l. αὐτω (pro αυτοις) abedefghjklmn [non n]. ἐπι
 το τέταρτον (+μερος n) της γης· αποκτεῖναι abedefghjklmn. —εν (ante λιμω)
 k. —εν (ante θάνατω) j. 9. ηνοιξεν dm. την σφραγίδα την πεμπτην f.
 πεπτην g. +και (ante ἰδον) f. ἰδον fl. ὑπὸ κάτω fjm. +των ἄνω (post
 ψυχας) h. εσφραγισμενων (pro εσφαγμενων) l. +του αρνιου abedefghjkl [non
 n], +ιὺ χυ m (post μαρτυριαν). ἦχον g. 10. ἐκραζαν φωνην μεγαλην abc
 (ἐκραζον c) de (φωνη μεγαλη ehjl) fghjklm. φωνή n. λεγοντος n. —και
secund. m. —ὁ *tert.* abcegjklm [non m]. ὁ ἀληθινος και ἅγιος f. ὕμων f*n.
 εκ (pro απο) abedefghjklm. απο (pro ἐπι) n. 11. εδοθη abedefghjkl (εδωθη
 l*) mn. αυτοις ἕκαστω fhlm, αυτοις abcegjkl, ἕκαστω αὐτων n (pro ἕκαστοις).
 στολη λευκη abedefghjklmn. ἐρεθη k. ἐρρηθη m. ἐρριθη n. ἀναπαύσονται
 dkln. ἀναπνεύσονται f**. ἐτη χρονων (pro ἐτι χρονον) m. χρονων n.
 —μικρον abedefghjklm [non n]. ἕως πληρωσῶσι (—οὐ) abc (πληρῶσουσι cg)
 de (πληρωθῶσι e) fgh (ἕωσού h) jkl (πληρωσῶσιν l*) m, at ἕως οὐ πληρῶσουσι n.
 δουλοι (pro συνδουλοι) k. —και (ante οἱ ἀδελφοι) b. —οἱ ἀδελφοι αὐτων k. +και
 (ante οἱ μέλλοντες) abedefgj [non hmn]. ἀποκτενεσθαι bdeghklmn. ἀπο-
 κτενεσθαι a [fj *cum Elzev.*]. —και *ultim.* e. 12. —εἶδον aegk. ἰδον fl. +και
 (ante ὅτε) fh. ηνοιξεν d. ἡνοιξεν m. —και *secund.* a**. —ἰδον abedefghjklmn.
 ἐγενετο μέγας c. μέγας *bis script.* e. μέλας ἐγενετο (pro ἐγενετο μέλας)
 abedefghjklm (non n, at μέγας m). σκακκος f. +ὅλη (ante σεληνη) abedefgj
 kln (non hm, at ὅλε k). εἰς (pro ὡς *secund.*) ek. αἶμα n. 13. ἐπεσον abce
 fghjkmn [non l, d *illeg.*]. συκὴ cf**k. ἀποβαλλει n. βαλουσα abce degkl.
 βαλλουσα jm. ὀλυνθους g. αὐτης e. απο (pro ὑπο) c** *marg.* f. ἀνεμου
 μεγαλου abedefgjkml [non n]. σειομενον d. σειωμενη l. 14. +ὁ (ante
 ουρανος) abedefghjlmn. —ουρανος k. ἐλίσσομενος ae (d *Mill.*) k. ἐλίσσομενον
 fh. ἐλίσσομενος begj (v° gj). εἰλίσσομενος d *me judice.* ἐλίσσομενον lm.
 εἰλίσσομενος n. ὅρος gk. —αὐτων c. ἐσαλευθησαν (pro ἐκινήθησαν) g. 15.
Hiat d usque ad viii. l. μεγιστάνες cefghjklmn, και οἱ χιλιάρχοι και οἱ
 πλουσιοι abce fghjklmn. ισχυροι (pro δυνατοι) abcefg (—οἱ g) hjklmn. —πας
secund. abce fghjklm [non hn]. ὀρεων (*sic* ὀρεσι v. 16) gk. ὠρεων n. 16.

λεγουσιν¹*. ορεσιν¹*. πεσατε ln. ὑμας (pro ἡμας) bis c. κρυψετε^e*
(*rasura post κρυψατε in l*). επι τω θρονω abcf**gkm. -και ultim. m. 17.
init. ὅτε n. -ἡ μεγαλη f. fin. στηναι m.

CAP. VII. 1. τουτο (pro ταυτα) abcefhjklm [non gn]. ιδον (*sic v. 2*) fl.
τεσσαρεις prim. l. ἐστωτας gln. ἐπι prim. g, at ὑπο (pro επι prim.) c.
κεφαλῆς (pro γῆς prim.) m. κρατουντας usque ad τῆς γῆς deest in g*,
insertum s. m. inter sequentia. +και (ante κρατουντας) bn. πεση g, πνευση
m (pro πνευ). +ὁ (ante ανεμος) afgk. μητι (pro μητε secund.) c*. τι (pro
παν) abcefgjklm [non hn]. 2. αναβαινοντα abcefhgijklmn. +της (ante
ανατολης) k. φωνῇ n. ἐδωθη l. -αυτοις n. +τε (post ἀδικησαι) k. 3. -μη
ἀδικησητε usque ad θαλασσαν c. ἀδικισετε l. μητι (pro μητε prim.) n.
ἄχριστοῦ h. αν (pro οὐ) n. σφραγισομεν c. -ἡμων gn. μετοπων mn. 4.
ἦκουσα n. -τον αριθμον g. τῶν ἀριθμῶν ln. -ρμδ χιλιαδες εσφραγισμενοι ae
gkn (at n in fine vers. χιλιαδων ρμδ habet). ἑκατοντεσσαρακοντεσσαρες b.
ἑκατονκαιτεσσαρακοντα c. ἑκατον τεσσαρακοντα και τεσσαρες f. ἑκατον
και τεσσαρακοντα (+και j) τεσσαρες (τεσσαρεις l) hjlm. εσφραγισμενων (pro
εσφραγισμενοι) bcfjlm. +των (ante νίων) eh*. 5. ἰούδα l alii. εσφραγισ-
μεναι abcegj, εσφραγισμενων fkl (pro εσφραγισμενοι prim.: cum *Elzev.* mn).
Deest εσφραγισμενοι alibi in vv. 5, 6, 7, 8, præter ultimum in v. 8 in abefgh
jkm. l habet εσφραγισμενων pro -μενοι ter in v. 5, prorsus omittit in vv. 6,
7, usque ad v. 8 ultim.: n habet -μενοι primo et secundo loco in v. 5, prorsus
omittit reliquis locis usque ad v. 8 ultim. +και (ante εκ φυλης ρουβιν) l.
ρουβιν abfgjln (*l forsā ρουβιμ: errat Wetst. de n*). ρουβειν c. ρουβειμ ehm.
ρουβεν k. δωδεκα passim beefm. 6. init. +και l. -και φυλης ασηρ ιβ
χιλιαδες εσφρ. m. νεφθαλιμ af**. νεφθαλιμ bf*k. εκ φυλης νεφθαλειμ ιβ
χιλιαδες bis script. in n. -εκ φυλης μανασση ιβ χιλιαδες εσφ. k. 7. -εκ
φυλης συμεων ιβ χιλ. εσφ. m. -εκ φυλης λευι ιβ χιλ. εσφ. n. ισαχαρ aekl.
ισαχαρ bcfhjmn. ισαχαρ g [*ισασχαρ Elzev.*]. fin. χιλιαδας m. 8. ζαβου-
λων fl. ζαβουλον k. χιλιαδας prim. m. -εκ φυλης ιωσηφ ιβ χιλ. εσφρ. f,
quam clausulam post εκ φυλης βενιαμιν κ. τ. λ. postronit n. fin. εσφραγισ-
μεναι abcegjkl [non fhmn]. 9. μεταταῦτα flh. -ειδον k. ιδον fl. ὄχλος
g. -αυτον abceghijklmn [non f]. ἐδυνατο abcehjl [non fmn]. ἡδυνατο g.
δυναται k. και λαων και φυλων e. -και (ante γλωσσων) f. ἐστωτα a.
ἐστωτας beefm. ἐστωτας gkln. -ενωπιον secund. e. περιβεβλημενους abc
efklm [non n]. περιβεβλημενας g. φοινικας abcefhgijkn [non m]. 10.
κραζουσι abcefhgijkln. κραζουσι m. +κρανγη και (ante φωνη) n. σρι f.
των (pro τῷ θῷ) k. επι τω θρονω abcefhgkln [non l]. το αρνιον k. 11.

+ἄγιοι (*ante* ἀγγελοι) n. εἰστήκεισαν abcefhjk. εἰστήκεισαν gl*mn. εἰστήκησαν l**.

ζῶων g. +αυτον (*post* θρονου *secund.*) abcefhklm [*non* ghn].

ἐπι τα προσωπα abcefhghklmn. 12. ἄμην *prim.* k. -ἡ εὐλογία *ad fin.* *versus* n (*errore citat* Wetst.). -ἡ (*ante* εὐχαριστια) k. -ἡ (*ante* ισχυς) g. -των αἰωνων m. 13. ἀπεκριθει k. ὅτι (*pro* οὔτοι) ek. τας λευκας στολας n. εισω fl*. ποτε (*pro* ποθεν) e. 14. ειπον (*pro* ειρηκα) abcefhghklm [*non* n]. +μου (*post* κυριε) abcefhghklmn (συ μου n). ειπεν afgkl*mn (-μοι n). +ὅτι (*ante* οὔτοι) e. ἐπλατυναν (*pro* ἐπλυναν) abegjk (*non* cflmn). -στολας αυτων *secund.* abcefhghklm, at αυτας *legit* h. και ελευκαναν τας στολας αυτων και ελευκαναν αυτας (*sic*) n. 15. *init.* +και n. διατουτο fhjkl. θρωνου *prim.* g. -του θῦ k. τουτω (*pro* αυτου) c. σκηνωση l. κατασκηνωσε n. ἐπι τω θρονω abcefhghkl [*non* n]. 16. διψασουσιν e. ουδε μη διψησωσιν f. -ετι *secund.* m. ουδ' ου μη (*pro* ουδε μη) abcefhghklm [*non* n] (ουδε k). ουδε *secund.* (δ *mutat.*) f. ὁ ἥλιος ἐπ' αυτους c. το (*pro* παν) c. 17. ἀνάμεσον f. ἀνάμεσον ghkln. ποιμαινει abcegh** (*supra*) jkm [*cum* Elzev. fln, l *malè* Mill.]. ὁδηγει abcegh** jkm [*non* fn]. ὁδιγει l. αυτο (*pro* αυτους *secund.*) n. ζωης (*pro* ζωσας) abcefhghklmn. -παν n. παντα τα δακρυα f. εκ (*pro* απο) abcefhghklm [*non* fn].

CAP. VIII. 1. -ότε k. ηνοιξεν a. ηνοιξε mn. σφραγιδα fm *alii*. ἐβδωμην g. +και (*ante* εγενετο) km. ἡμωρον j. ἡμωριον k. 2. ιδον fl. ἐπτα *semel* g. +του θρονου (*ante* του θῦ) n. ἐστήκασιν dfl*. ἐστήκασιν gn. εδοθη aghm. εδοθει k. εδοθησαν l. αυτη (*pro* αυτοις) e. *fin.* +ινα σαλπισωσι g. 3. ηλθεν adl*m. εξηλθε f. εσταθην f. ἐπι του θυσιαστηριου *prim.* abcefhghklmn. εδοθη l. επεδοθη n (*malè* Wetst.). δωσει beglmn, δωσι d, δω f (*pro* δωση: kl *cum* Elzev.). 4. -του *prim.* j. των αγγελων f*. 5. ηλειφεν e. ειληφεν n. το (*pro* του) l. εγεμησεν fkl. αυτο (*pro* αυτον) l. -φωνα και j. βρονται και φωνα abcdefghkm [*non* hn]. και αστραπαι και βρονται l. 6. +οι (*ante* αγγελοι) k. +οι (*ante* εχοντες) abcdefghghklmn. -ἐπτα *secund.* ej. ἡτιμασαν f*. ἡτομασαν l. ἐπ' αυτους (*pro* ἐαυτους) f. σαλπισωσιν cdf l*m. 7. -αγγελος abcdefghghlm [*non* kn]. εσαλπισεν dfl*m. εσαλπησε k*?. μεμηγμενη l. μεμῦγμενα m. +εν (*ante* αἵματι) abcdefghghklmn. ἐβληθησαν m. της γης (*pro* των δειδρων) fj, at +και το τριτον της γης κατεκαη (*post* εις την γην) abcdeghkln [*non* m: *post* κατεκαη *prim.* *explicit versus in* k]. κατεκαει ter l. ὁ χορτος ὁ χλωρος bl. χλωρος n. 8. -ὁ g. εσαλπισεν df l*m. +εγενετο (*ante* ὡς ὁρος) g. ὁρος gk. -πυρι abcdefghghkl [*non* mn]. καιομενος n. +και (*ante* ἐβληθη) g. -το n. +μερος (*post* τριτον, *sic* v. 9 *primo loco*) m. αἷμα n. 9. απεθανεν dl*m. -των *secund.* abcdefghghklm [*non* m].

διεφθαρσαν hn. διεφθαρει l. 10. -ό g. εσαλπισεν dfl* m. πηγας g. +των (ante υδατων) abcd efghijklmn. 11. *Incipit versus in* k εις αψινθον. ονομα g. ελεγετο l. +ό (ante αψινθος) abcd efghijm [non fl, errat Mill. de l: at αψινθος abejm]. εγενετο (pro γινεται) abcd efghijklmn (-το sequens n). αψινθον abcj. αψινθιον dln. +των (ante ανθρωπων) abcd efghijklmn. απο (pro εκ) e. 12. εσαλπισεν dfgl* m. επλη f. επλιγει l. και εσκοτισθη (pro ινα σκοτισθη) m. ουκ εφαιεν (pro μη φαινη) m [cætera in m cum Elzev.]. fin. και το τριτον αυτων (αυτοις b, αυτης cdfl, -αυτης g) μη φανη (φανει l, ινα μη φαινη n) η ημερα (+αυτης n, -η k) και η νυξ ομοιος (pro και η ημερα ad fin. vers.) abcd efghkl [h cum Elzev.]. και μη φανη η ημερα και η νυξ ομοιος (-το τριτον αυτης ultim.) j. 13. ιδον fl. -και (ante ηκουσα) n. ενος g. αετου (pro αγγελου) abcd efghijkm [non ln]. πετομενου abcd efghijkl* mn. μεσουρανηματι jl. +τω (ante μεσουρανηματι) n. +τρεις hn, +τρεις l (post μεγαλη.). οναι ter g. οναι ter l. τους κατοικουντας abcd efghijkm [non hln]. φανων? n. μελοντων f.

CAP. IX. 1. εσαλπισεν dfl* m. ιδον fl. πεπτωκοτα εκ του ουρανου eg. προς την γην e. επι της γης j. εδωθη (sic vv. 3, 5) l. κλεις j. 2. -και ηνοιξε το φρεαρ της αβυσσου abcd efghjk [non hlmn]. ηνοιξεν m. ηνοιξε n. -εκ του φρεατος ως καπνος m. καιομενης (pro μεγαλης) abcd efgh (και ομενης g) hijklm [non n]. εσκοτωθη f. η σεληνη eras. ante ο ανη in e. αιερ l. 3. αυτοις (pro αυταις) l (sic v. 5, at non v. 4). εξουσιαν (pro εξουσια) f. εξουσιαν εχουσιν g. 4. ερρηθη m. ερριθη n. αυτοις (pro αυταις) fm (non v. 5). αδικησωσιν l*. χλορον k. -μονους abcd efghijklmn [non h]. -του θεου n. μετοπων kn. fin. -αυτων n. 5. αδικησωσιν (pro αποκτεινωσιν) g. αυτους (forsan autas p. m.) f. βασανισθωσιν dgn. βασανησωσιν (v secund. eras.) l. βανισθωσι k. σκορπιπιου? g*. +ως (ante όταν) n. οταν m. πεση (pro παιση) bkln, at πληξη h** quasi glossa supra verbum. 6. -και εν ταις ημεραις ταυταις l. ζητουσιν dh. -τον k. και ου μη εύρησουσιν abcd efghijklmn (εύρησισιν a, εύρησωσιν f, εύρησουσιν g, εύρωσιν mn). απ' αυτων ο θανατος abcd efgh jkm. ο θανατος αυτων (-απ') n. επιθυμησουσι (v eras.) του θανατου και φευζεται απ' αυτων l. 7. da eras. ante ακριδων k. ομοιωτατα e. ιπποις g sære. ηπποις n. ητοιμασμενοις kl. χρυσοι (pro ομοιοι χρυσοι) abcd efghijkl [non mn]. -ως prim. n. ωσπερ (pro ως secund.) k. 8. τριχα secund. n. οδοντες n. 9. -ab initio vers. usque ad σιδηρους g. ειχων l*. -ως θωρακας aek. αρματων l. -ιππων e. ιππον n. 10. ομοιοις f. -ην lmn. και (pro ην) abcd efghjk. ταις ουρας d. εξουσιαν εχουσι (εχουσιν gn) του (-του n) αδικησαι (pro και η εξουσια αυτων αδικησαι) abcd efghjkn. -και (ante η εξουσια)

m. του (loco και ἡ ἐξουσία αὐτῶν) l. 11. *init.* εχουσαι βασιλεα ἐπ' αὐτῶν
 αγγελον (-και et τον) abcdedghjkl (at ἐπ' αὐτοὺς τον αγ. l; αγγελου k).
 εχουσαι ἐπ' αὐτῶν (-και) f. και εχουσι βασιλεα ἐπ' αὐτον αγγελον m. ἐπ'
 αὐτῶν n [cætera in n cum Elzev.]. ἐβραιστῇ g. ἐβραῖστι l. αββααδδων a.
 αββαδων been. αββααδδων d. αβλαδδων f. αββααδων gm. αββααδδων h.
 αββαιαδδων k (sic p. m.). αββααδδ l, malè Mill. εν δε (pro και εν) abcdedghj
 klmn. εχη l. εχων απολυνω k. 12. οὔαι *prim.* g. οὔαι *bis* l. παρηλθεν
 (pro απηλθεν) n. ερχεται abcdedghjkl [non mn]. ετι δυο ουαι ουαι f. -ετι
 j. δευτερα (pro ετι δυο) l. ουαι δυο n. μετα ταυτα cum vers. 13 jungunt
 abcdedghjkl [non mn: και μετα ταυτα f, μεταταυτα h]. 13. *init.* -και f.
 ἐκτος k. εσαλπισεν dfi* m. ἦκουσα n. μιαν φωνην εκ του θυσιαστηριου
 ενωπιον του θῦ (desunt cætera) f. μεγαλην (pro μιαν) m. εκ των κερατων
 κεκραγοτος (-τεσσαρων) n. -του (ante ενωπιον) n. 14. λεγοντος abcdedfgjk
 [non hlmn, errat Wetst. den]. ὁ εχων abcdedghjkl n, τω εχοντι m (pro ὅς ειχε).
 λῦσον fj. λυσων k. τεσσαρεις (sic v. 15) l. τεσσαρες m. ανεμους (pro αγ-
 γελους) k. εν (pro επι) l. 15. ελυσαν j. ανεμοι (pro αγγελοι) k. -οι
secund. k. ἡτοιμασμενοι j. προῆτοιμασμενη n, malè Wetst. +εις την (ante
 ἡμεραν) abcde (+οι ante εις e) fgjklm. +την (ante ἡμεραν) hn. -και μνηα k.
 μνηα και και a. ἐνιαύτόν f. ἐνιαυτον kl. αποκτεινωσιν dl*. +μερος (post
 τριτον) n. 16. +των (ante στρατευματων) abcdedghjklmn. ιππου (pro
 ιππικου) adeghjkm [non cl: ιππου g]. των ιππων (pro του ιππικου) b. ιπ-
 πικου n. -δυο abcdedghjklm [non n]. δις c. -και *secund.* abcdedghjklmn.
 ἦκουσα n. των αριθμων m. 17. ιδον fl. ιππικους f. ιππους n. ὄραση g.
 ὑακινθινους a. ὑακινθινους d. οιακινθινους l. ὑακινθους n. ιππων (sic v. 19) n.
 -των (ante στοματων) l. εκπορευονται e. εκπορευσαι k. -και *ultim.* n.
 18. απο (pro ὑπο) abcdedghjklmn. +πληγων (ante τουτων) abcdedghjklmn.
 απεκτανθη j. απο (pro εκ *prim.*) abcdedfgjklm [non n: και απο f]. Post πυρος
 tria verba erasa in l. -εκ *secund.* et *tert.* abcdedghjklmn. τουτου (pro του
 ultim.) m. -εκπορευομενου l. των εκπορευομενων n. του στοματος g. 19.
init. ἡ γαρ ἐξουσία των ιππων (-αὐτων) abcdedghjklmn. εστι (pro εισιν) ab
 ed (Mill.) efghjklmn (εστιν fl*). +και εν ταις ουραις αὐτων (ante αἱ γαρ ουραι)
 abcdedghjklmn (at των ιππων pro αὐτων e, και γαρ pro αἱ γαρ *sequent.* m).
 οφειων abcdedgiklm [non hn]. αδικουσιν fl* mn. 20. -οἱ k. ου (pro ουτε
prim.) abcdedghjklmn (at ουδε f). προσκυνησουσιν l*. δαιμωνα l. +τα (ante
 ειδωλα) abcdedghjklmn. -τα (ante αργυρα) c. -και τα χαλκα abcdedgikl
 [habent fhmn, errat Wetst. de n]. ταλuthiva f. οὔτε g *ter.* δυνανται lmn.
 ουτε περιπατειν *bis script.* k. 21. φώνων k. φαρμακων abcefgm [non ehjn].

φαρμακιων l, *malè Mill.* —ουτε εκ των φαρμακειων αυτων dlk. —ουτε εκ της πορνειας *ad fin. vers. l.* κλεμμακων k. —αύτων *ultim. f.*

CAP. X. 1. ιδον fl. αγγελον αλλον l. —αλλον abedefghjklm [non m]. +και (ante περιβεβλημενον) n. κεφαλην (pro νεφελην) k. +ή (ante ἱρις) abcdefghjm [non kl, at ἱρις l. ἱρις dfgghjm]. ἔρῳ n. εκ (pro επι) d. +αυτου (post κεφαλῆς) abedefghjklmn. ὑποδες (pro οἱ ποδες) g. —οἱ k. στῦλοι h. 2. εχων (pro ειχεν) abedefghjkm [non hln]. βιβλιαριον fhln. βιβλιον abedegjkm. ηνεωγμενον cl. ἡνεωγμενον m. εθηκεν adl*. της θαλασσης abedefghjklmn. το δε ευωνυμον k. της γης acefghjklmn [non b]. 3. εκραζεν *prim. l**. εκραζε k. φωνην μεγαλην d. —αἱ (ante ἑπτα) l. *fin.* ταις ἑαυτων φωναις l. φωνᾶς ?d. vv. 3, 4. —τας ἑαυτων φωνας και ὅτε ελαλησαν αἱ ἑπτα φωναι ben. 4. —αἱ *prim. k**. —τας φῶνας ἑαυτων abedefghjklm. τας ἑαυτων φωνας m. ημελλον bfj [non den alii]. εμελλων l. ἤκουσα n. —μοι abedefghjklmn. σφραγισον l. αυτα (pro ταυτα) abedefghjklmn. γραψεις kln, at h και μετα ταυτα γραφεις h. 5. ιδον fl. —ἑστῶτα c*jk. ἑστῶτα ln. ηρεν adl*m. χειραν k*. +την δεξιαν (ante εις) abedefghjklmn, at επι (pro εις) f. 6. —εν (post ωμοσειν) abedefghjkm [habent eln: at ωμοσε bdefghjk, ὁμωσεν l, ὡμωσε m, ὡμωσεν n]. ὁ (pro ὅς) m. εκτισεν adm. εκτησε n. —και τα εν αυτω n. —και (ante την γην et την θαλασσαν) e. αυτοις (pro αυτη *prim.*) n. —και την θαλασσαν και τα εν αυτη ck. *fin.* οὔκετι (οὐκ ἔτι adlmn) εσται abedefghjklmn. οἶκ ἔτι εσται g. 7. αλλ' abedefghjklmn. ὅτ' ἂν dlm. μελλει cklnm. μελη g. —και bh. ετελεσθη abedefghjkm, τελεσθει l (pro τελεσθη *Elxev. hn*). ὁ (pro ὡς) hn. ευηγγελισεν d. ευαγγελισαι f. ευηγγελησε g. ευηγγελισατο hn. ευαγγελισε k. *fin.* τους δουλους αυτου τους προφητας abcdef (αυτου δουλους f, *malè Mill.*;) ghk (—αυτου k) lm. τοις δουλαις αυτου j. τοις αυτου δουλαις n. 8. *init.* και ηκουσα φωνην εκ του ουρανου παλιν λαλουσαν και λεγουσαν μετ' εμου l. ἦν g. ἤκουσα gn. λαλουσanf. —και (ante λεγουσα) n. λεγουσαν f. +και (ante λαβε) c. βιβλιαριον abedehjklmn. βιβλιον f. ανεωγμενον abedefghjklm [non m]. —εν c. +του (ante αγγελου) abcefgghjklmn. ἑστῶτος kln. —της *ultim. k.* 9. απηλθεν ?d. απηλθα j. δουναι (pro dos) abedefghjklm [non hn]. βιβλιαριον abedef (βῖ *mutat. f*) ghjklmn. αυτῶ e, αὐτῶ l (pro αυτο). ποικρανει l. —εσται c. ἑσται n. γλυκω ?g*. 10. βιβλιον abceghjklm. βιβλιαριον d f hn. εγενετο (pro ην) m. επι (pro εν) n. —ὡς n. μελῦ n. γλυκαζων (pro γλυκυ) l. —ὅτε εφαγον αυτο m. εποικρανθη l. 11. λεγουσι (pro λεγει) abd (λεγουσιν d) efgjkm [non chn]. δευτε (pro δει σε) e. προφητευσαι παλιν j. λαον g, λαους m, πολλοις j (pro λαοις). +επι (ante εθνεσι) abedefghjklmn [non c: εθνεσιν adfkl*]. —και (ante γλωσσαις) n. γλῶσσαις m. βασιλευσιν l*.

CAP. XI. 1. ἐδόθη (*sic* v. 2) l. —και ὁ ἀγγελος εἰσθηκεῖ abc (*habet* και c) degjkl n (*at* και φωνη λεγουσα n). εἰσθηκεῖ ὁ ἀγγελος fhm (*εἰσθηκεῖ* m). ἐγείρε adfklm. μετρησαι gl (*—και ante* μετρησαι l). μετρισον n. λαον (*pro* ναον) e. —εν c*. 2. ἐξοθεν f, ἐσωθεν m (*pro* ἐξωθεν). ἐξωθεν (*pro* ἐξω) fh mn. μετρηση k. μετρησεις l. μετρισης n. +αυτη (*ante* ἐδοθη) e. ἐθνειςιν dfl*m. πατησουσιν dl*m. +και (*ante* δυο) abcdegjkl [*non* f]. $\overline{\mu\beta}$ hn. 3. μαρτυσιν f. —χιλιας διακοσιας (*sic* xii. 6) e. χιλίες? ἐξηκοντα πεντε (*—διακοσιας*) f. δυακοσιας k. ἐξηκοντα l. $\overline{\mu\sigma\zeta}$ n. περιβεβλημενους hln. 4. εἰσὶν fgjl. ἐλαιαι (ε *mutat.*) f. ἐλαιαι k. +αἱ (*ante* δυο *secund.*) abcdefghjklmn. —αἱ (*post* λυχναι) cfglm, *at* οἱ b. κῦ (*pro* θῦ) abcdefghjklm [*non* n]. +ἐπι (*ante* της γης) n. ἐστωτες abcfm. ἐστωτες dk. ἐστωσαι gl n [*e cum Elzev.*]. 5. ἡτις αὐτης (*pro* εἰ τις αὐτους) e. θελεῖ αὐτους *prim.* m. θελεῖ ἀδικησαι αὐτους *prim.* f. αὐτους θελεῖ αὐτους ἀδικησαι *prim.* k. θελεῖ *bis* abcdefghjklmn [*non* l]. ἐκπορευεταί f. ἀπο (*pro* ἐκ) j. ἐξωθεν (*pro* ἐχθρους) n. θελεῖ αὐτους *secund.* (*rasura post* θελεῖ *in* a) abcdefghjklmn. ἀποκτεῖναι (*pro* ἀδικησαι *secund.*) n. οὕτως bedfhjmn [*non* egk], *at* οὗτος l. αὐτους (*pro* αὐτον) m. 6. ἐχουσι (ἐχουσιν l*) τον ουρανον ἐξουσιαν κλεισαι (κλυσαι l) abcdegkl m [*non* hn]. των ουρανων κλεισαι f. τον ουρανον κλεισαι j. νίετος βρεχει k. ἕτεος (ἕτεους j) βρεχη (βρεχει n) τας ἡμέρας της προφητειας αὐτων (*—εν*) abcdefg (*αὐτων της προφητειας* g) h jklmn. ἐχουσι *secund.* c. —των n. —παση πληγῇ g. +εν (*ante* παση πληγῇ) hn. την γην ὅσακις εἰαν θελησωσιν ἐν παση πληγῇ abcdefjm (θελωσιν fj). ὅσακις εἰαν θελησωσι (*ν eras.*) ἐν παση πληγῇ l, *at* ὅσακις εἰαν ἐλθωσιν ἐν παση πληγῇ k. 7. —και ὅταν τελεσωσι g. ὅτ' ἂν lm. τελεσωσιν kl. αναβαινων l. μετ' αὐτων πολεμον abcdefghjlmn. ποιησουσιν αὐτων πολεμον k. νικησῇ l. ἀποκτείνει n. —και ἀποκτενεῖ αὐτους jm. 8. το πτωμα abcdefgjl [*non* m]. +εασει (*post* τα πτωματα αὐτων) n. πλατειὰς d. +της (*ante* πολεως) abcdefghjklmn. +αταφα (*post* μεγαλης) n. ἡτις g. σοδομαί e. αἰγυπτος g. —και *ultim.* flm. αὐτων (*pro* ἡμῶν) abcdefghjklmn. 9. βλέπουσιν abcdefghjklmn. και ἐθνων και γλωσσων e. το πτωμα (*pro* τα πτωματα *prim.*) abcdefjklm (*f in sequent. cum Elzev.: malè Mill.*). —και (*ante* ἡμῶν) abcdefh jklm [*non* gn]. *Post* ἡμῶν *explicit versus in* k. το σωμα (*pro* τα πτωματα *secund.*) f. ἀφησουσιν fl*. αφιασι g. και τα στοματα αὐτων οὐκ αφιουσι τιθῆναι n. *fin.* μνημα abcdefghjlmn. 10. ἐπὶ την γην m, την γην n (*pro* ἐπὶ της γης *prim.*). χαιρουσιν abcdefghjklmn. ἐν (*pro* ἐπ') n. εὐφραίνονται gn [*f cum Elzev.: falsò Mill.*]. δωσουσιν (*pro* πεμψουσιν) abcdefjkm, *at* πεμπουσιν n. [αλληλοῖς n, *errat Wetst.*]. —οὔτοι m. ἐβασανησαν kl. αὐτους (*pro* τοὺς) n. 11. —τας hn. τρεῖς ἡμῶν ἡμέρας (*—και*) f.

τρεις και ἡμισυ ἡμερας n. ἡμισυ g. -ζῶης εκ του d (Mill. errat) ζωῆ n. αυτοις (pro επ' αυτους) l. εις (pro επ') abedefjkm [non h], at εν αυτοις gn** (deest in n*). και tert. bis script. j*. ἐστησαν f. ἐαυτων (pro αὐτων) g. ὑπο τους ποδας αυτων k. επεσε μεγας n (errat Wetst.). επεπεσεν d (Mill.) hl. 12. ηκουσα abcd (Mill.) efghjklmn (ἡκουσα n). φωνης μεγαλης ghn. λεγουσης ghn. -αυτοις n, at αυτους (pro αυτοις) c*. ὠδε hjmn. ᾠδε k [ᾠδε fgl ali]. -τη n. εθεωρουν j. 13. init. -και abedefjkl [habent ghlmn]. ἡμερα (pro ὥρα) abcd (Mill.) efghjklmn [non g]. επεσεν adfl*m. λοι [ποι f**] f*. εν φοβω f. γενομενοι (pro εγενοντο και) n. 14. init. +και b. -ἡ prim. m. οὐαί prim. l. παρηλθεν (pro απηλθεν) n. ἡ ουαι ἡ τριτη ιδου abedefhjk [non g]. ιδου ἡ τριτη ουαι n. -ἡ tert. g. απηλθε[ν eras.] και ἡ ουαι ἡ τριτη l (-ιδου, errat Mill.). -ταχυ m. 15. -ὁ k. εσαλπισεν dfl*m. λεγοντες adfk. εγενετο ἡ βασιλεια abedefghjkmn [non l]. -του κοσμου n. ὑμων (pro ἡμων) e. ἡμων του χυ (-και et αυτου) n. βασιλευει fm. 16. κδ aghkl. -και secund. bedefjm. -οι secund. fgl. +του θρονου (post ενωπιον) abedefjlm [non ghn]. αυτου (pro του θυ) c. οἱ καθηνται (pro καθημενοι) abedejkm [non n], at καθηνται sine οἱ g. +οι (ante καθημενοι) f (errat Mill.). θρονους ?a*. επι του θρονου j. επεσον abcefg (+και ante επεσον g) hkmn [non djl]. -και ultim. m. 17. +ἡμων (post θς) n. ὦν l. ὁ ἦν mn. -και ὁ ερχομενος abedefjklm [non ghn]. 18. οργισθησαν bn. ὠργισθησαν g. ὀργῇ n. καιρος (ι mutat.) f. εθνων (pro νεκρων) k. +του (ante κριθναι) d, errat Mill. -τοις δουλοις σου f. -και (ante τοις φοβουμενοις) n. βουλομενοις (pro φοβουμενοις) k. διαφθειραντας hlm. 19. ηνοιχθη abcedejk [non flm]. ἡγοιγη gn. +ὁ (post θυ) fgm. του κυ adefhjkl, κυ l, του θυ b (pro αυτου prim.: cum Elzev. gmn). και βρονται και φωναι fjmn. -και φωναι c. σεισμοι m. -και σεισμος abedefhjkl [non gn].

CAP. XII. 1. σῆμεῖον n. ωθη k*. γυνη (υ mutat.) b. ἡλιον g. -ἡ j. ὑπὸκάτω f*m. fin. δι' αστερων ιβ n. 2. γαγαστρι f. +και (ante κραζει) g. εκραζεν abcdhj. εκραξεν e (malè Griesb.) fkl (malè Mill.) m [non gn]. ὠδινουσα g. +του (ante τεκειν) g. 3. αλλον f. αλλω j. πυρος μεγας abcedefjkl. πυρος gmn [non h]. δεκα κερατα n. δωδεκα (pro δεκα) k. αυτων (pro αυτου) m. ἑπτα διαδηματα abedefghjkl (errat Mill.) mn. 4. εβαλλον f. δρακον g. ἐστηκεν dgklmn. ἐστη f. +αυτων (post γυναικος) n. τικτειν h. ὅτ' αν m. τεκει l. καταφαγει l. fin. +αυτο (, post αυτης) m. 5. αρσενα g. μελει k. ποιμενειν bgk. -εν gjn. σιδηρω n. ἡρπαγη b. ἡρπαγη cegh. ἡρπασθη kn. Rasura ante σθη (-ἡρπα) d. -αυτης n. +προς (ante τον θρονου) abedefghjklmn. 6. εχη l. +εκει (post εχει) abcedeghjklmn [non f]. ὑπο

(*pro απο*) abc (*hiat d*) efjklmn [*non gh*]. —του c. —εκει f. εκτρεφωσιν abcd (*φω illeg.*) hjl [*non efgmn*]. εκτρεφουσιν k. —αυτην f. —χιλιας διακοσιας e. *αωξ* f. *ασξ* n. 7. πολεμησαι abedefjklmn, του πολεμησαι gh (*pro επολεμησαν: errat Mill. de dl*). μετα (*pro κατα*) acdefghjklmn [*non b*]. επολεμησησεν afl* m. *fin.* —αυτου m. 8. *init.* και *bis script.* f. ισχυσεν abcedehjklm, ισχυον f [*gn cum Elzev.*]. ουδε (*pro ουτε*) abcedefghjklmn. —τοπος f. αυτων ευρεθη n. αυτω ευρεθη e. ευρεθη g. αυτω (*pro αυτων*) abcdhjklm [*non fgn*]. —ετι ln. 9. —ο μεγας c. ο οφεις ο μεγας g. οφεις l. —ο (*ante σατανas*) abcedefghjklmn [*non g*]. —ολην e. εβληθη *secund.* k. —μετ' αυτου εβληθησαν n. 10. ηκουσαν g. ηκουσα n. εν τω ουρανω λεγουσιν abcedefghjklmn (*at εκ του ουρανου g*). —και (*ante η δυναμις*) d. —και (*ante η εξουσια*) f. εβληθη ab cdefgjklmn. —ημων *secund.* f. αυτον k, αυτους n (*pro αυτων*). —ημων *tert.* fkn. 11. του αιματος f. ονομα (*pro αιμα*) n. —δια *secund.* j. αυτου (*pro αυτων prim.*) m. τας ψυχας m. 12. διατουτο fhjl *alii.* ευφραινεσθαι n. —οι *prim.* abdefhjkl [*non cg*]. κατοικουντες (*pro σκηνουντες*) cek. ναι e. —τοις κατοικουσι abcedefghjklmn. τη γη και τη θαλασση abcedefghjklm [*non gn*]. ιδως l. ολιγον gmn. *fin.* εχη l. 13. ιδεν l. ειδικεν dl* m. ετεκεν dlmn. αρνα (*pro αρρενα*) e. αρσενα f. αρσενα g. αρνα n. 14. εδωθησαν l. +αι (*ante δυο*) gln. αυτου (*pro αετου του*) k. πεσηται b*, πετησαι k, πεταται n (*pro πετηται*). οπως τρεφεται (*pro οπου τρεφεται*) acdef (*τρεφεται f, malè Wetst.*) hjklm [*non bgn*]. ειμισιν g. 15. υπερεβαλεν ο οφεις l. εκ του στοματος αυτου οπισω (*οπισω g*) της γυναικος abcedefghjklmn. —υδωρ ek. αυτην (*pro ταυτην*) abcedefghjkmn [*non l*]. ποταμοφορητον ?a*. ποταμοφόρον e. ποταμοφορηση τάν ποιηση (*sic*) k. ποιησει l. 16. εβοησεν k* (*θη supra*). γη, *prim.* g. γη *bis* j. ηνοιξεν n. ηνοιξε (—η γη) m. στομα (*μ mutat.*) f. κατεπιεν adl*. ανεβαλεν f. 17. οργισθη l. +και ηνοιξεν usque ad ανεβαλεν e v. 16 legit f post γυναικι. απηλθεν dlm. +και (*ante μετα*) g. αυτου e, και της k *sic* (*pro αυτης*). ιω abceefghjmn, του ιω d (*Mill.*) l, θεου plenè k (*pro του ιω χυ*). 18. εσταθη m. αμμον l.

CAP. XIII. 1. ιδον fl. αναβαινων l. εχων cdkl. εχοντα n. κερατα δεκα και κεφαλαις επτα abcedefghjklmn. αυτων (*pro αυτου prim.*) l. επι της κεφαλαις d. ονοματα abcedefghjklm. ονομα g. 2. ον (*pro ο*) l*. —ο n. ιδον f. ειν (*pro ην*) g. ομοιον ην mn. παρδαλου k. παρδαλι l, αρκου ab*cd fjl m**n [*αρκτου cum Elzev. b**ehkm**]. αρκτου g. λεοντων f. λεωντος l*. αυτο (*pro αυτω*) n. —και εξουσιαν μεγαλην aek. —και *ultim.* l. 3. —ειδον abcedefghjklmn [*non g*]. +εκ (*post μιν*) abcedefghjklmn. ωσει (*pro ως*) abcd fhjklm [*non egn*]. εσφραγισμενην b. εσφαγμενη h. εσφραγμενην αθανατον

(-εις) κ. και εθανμασθη εν ὅλῃ τῇ γῇ ν. ἐπι (pro οπισω) f. ὀπισω g. 4. τω δρακοντι τω δεδωκοτι την εξουσιαν (-ὄς) abedfghjklmn (at τω δοντι f, ὅτι ἔδωκε g, ὅτι ἔδωκεν m, ὅτε ἔδωκε n, την ουσιαν k). -τον δρακοντα usque ad προσεκυνησαν e. το θηριον (pro τῷ θηριῷ prim.) n, vid. v. 2. τω θηριῷ (pro το θηριον) abedefghjklmn. +και (ante τις secund.) fghmn. δυνατος (pro δυναται) abedefhkl [non gjmn]. fin. αυτο (pro μετ' αυτου) j. 5. -και ἐδοθη usque ad βλασφημίας c. ἐδόθη bis l. μεγα k. βλασφημiam adefhjkl [non bg]. βλασφημα mn. -πολεμον gn. πολεμησαι (pro πολεμον ποιησαι) f. τεσσαρακοντα πεντε δυο (πεντε eras.) c. +και (ante δυο) g. μβ n. a ante δυο mutat. in a. 6. ηνοιξεν dl. ἡνοιξε n. -το prim. ade. -εις βλασφημiam usque ad ονομα αυτου n. βλασφημίας gm. -και ultim. b*cdefghjkl. αρχαις (pro τῷ ουρανῷ) c. κατοικουντας (pro σκηνουντας) b. 7. ἐδόθη bis l. +εξουσία (post ἐδοθη αυτω prim.) b. -και ἐδοθη usque ad νικησαι αυτους f. ποιησαι πολεμον abedefghjkl [non m]. +και λαον (post φυλην) abedefghjklmn. 8. αυτον (pro αυτω) abedfjkn [non gm]. -ἐπι g. ὦ (pro ὡν) d. ουτε (pro ου) adejk. το ονομα abedefghjklm [non gn]. +αυτων (post ονοματα) g. τω βιβλιῳ abedefghjklmn. +του (ante ἐσφαγμενου) abedefghjklmn. 9. ἐχλ. οὐς k. οὐς n. 10. init. ειτις ἐχει αιχμαλωσιαν (,j) ὑπαγει (-συναγει εις αιχμαλωσιαν) ab*cdehjk (b** cum Elzev., τῖς pro ειτις k). -συναγει εις αιχμαλωσιαν f (malè Mill. Wetst.). -αιχμαλωσιαν συναγει gn. αιχμαλωτιζει (pro αιχμαλωσιαν συναγει) l. ει τις εις αιχμαλωσιαν επαγει es αιχμαλωσιαν ὑπαγει (sic) m. -αποκτενεῖ abedefjk [non hl]. αποκτεννει g. αποκτένει m. αποκτεινει n. -εν μαχαира secund. abedefjk [non ghlmn]. αποκτανθειναι f*. ὧδε hjmn [non fg]. ἐστὶν j. ὑπομονή n. θλιψις (pro πιστις) j. 11. ἰδον fl. αλλον l*. αναβαινων l. ἐκβαινον c. ειχεν adkl*m. -δυο abedejk [non fghlmn]. +τω (ante αρνω) l. -ὥς δρακων n. 12. του â g. πασαν του πρωτου θηριου c. του θηριου του πρωτου f. τω θηριῷ τω πρωτῷ gm. ποιεν prim. j. ποιησει bis m. εποιει abedefhjl [non gn], εποιη k (pro ποιει secund.). τους εν αυτη (αυτω e) κατοικουντας (κατοικουν d) abedefghjklmn. προσκυνησωσιν ad. προσκυνησουσι fkl* (ν eras). ὦ (pro οὐ) k. πασα γη (pro πληγη) k. fin. -αυτου f. 13. εποιει (pro ποιει) c. και ποιησει μεγαλα σημεια m. και πυρ ἵνα εκ του ουρανου καταβαινη (καταβαινει kl) ἐπι την γην (-ποιη) abedefh** jkl (-και f, την γῆς f, rescript. in h). ποιει (pro ποιη) g. ἐέκ g. -εις την γην g. ἵνα και πυρ εκ του ουρανου καταβηται εις (-ποιη) m. ἵνα (-και) εν πλανη ποιει πυρ εκ του ουρανου καταβαινει εις n. 14. +τους εμους (post πλανα) abedehjk [non fgln]. κατοικατοικουντας j. ἐδόθη (sic v. 15 l) ln. λεγον bfg. το θηριον (pro τῷ θηριῷ f**) f*. ὅς (pro ὁ) mn, cætera cum Elzev.

ειχε (pro εχει) fgh. -την f. +απο (post πληγην) f. εζησεν fgm (cum sequentibus jungit g). fin. ὁ (ω l) ειχε (ειχεν adl, +την l) πληγην και εζησεν απο της μαχαιρας abcd ejkl. 15. πνευμα δουναι abcdehijklm [non fgn]. -ινα και λαληση ἡ εικων του θηριου cf. λαλησει gkl (-και secund. gl). ἡ εικων g. -ινα και λαληση usque ad την εικονα του θηριου n. ποιησει fgk. εαν (pro αν) abdefhijklm. -αν eg. προσκυνησωσιν ah. προσκυνησουσι cfl* (v eras. l). τη εικονι abcdefghijklm. -ινα secund. abceefjklmn (d illeg.), at transferunt gl in locum ante ὅσοι. αποκτανθωσιν dl*. αποκτανθηναι f. 16. -και τους ελευθερους και τους δουλους k. δωσωσιν ajkl. δωσουν bce. δωσιν fhm (d illeg.). λαβωσι τω χαραγμα αυτου (pro δωση αυτοις χαρ.) g. χαραγματα abcdefhl [non jkmn]. -της prim. abcdejk [non fgln, errat Wetst. de n]. της δεξιας αυτων j. το μετωπον abcd (Mill. omittit in loc., sed habet in Proleg. § 1489) efgklm [non j]. των μετοπων (-αυτων) n. 17. init. -και hn. μηδεις (pro μητις) m. δυναται befln. αγορασαι n. πωλησαι l. πωλησαι η αγορασαι ετι m. ει mutat. f. η (pro ει) k. -η (ante το ονομα) abceefghijklmn (d illeg.). 18. ὡδε hl** rubro mn [non f]. ὡδε g. ὦ δε j, at οὔδε e. -τον prim. abceefghijkl [non m]. εστιν ὁ εχων ουν (pro νουν) n. ψιφησατω ln. το ονομα (pro τον αριθμον) f. εστιν secund. g. -και (post εστιν secund.) abcdefijklm [non gn]. του θηριου (pro αυτου) c. +εστιν (post αυτου) ghn. εξακοσια gl. εξακοσια e. +εξηκοντα εξ egl. χξζ hj. χξσ n. χμς seu forsān χρς d.

CAP. XIV. 1. ιδον fl. ιδου g. το θηριον eras. ante το αρνιον c. +το (ante αρνιον) abcdefgijklm (d illeg. : cum Elzev. hn). εστηκεν c. εστηκος dk. εστως gn. εστηκως l. εστηκως m. ὅρος g. +αριθμος (post μετ' αυτου) abce jlm (d illeg.). ρμδ afhkln. τεσσαρακοντεσσαρες (sic VII. 4) b. τεσσαρακοντα τεσσαρες c*. εκατονσαρακοντατέσσαρις (sic v. 3) l. +αι (ante εχουσαι) f. +το ονομα αυτου και (post εχουσαι) abcdefghijmn (ὄνομα bis g). το ονομα αυτου και του πατρος αυτου kl, errat Mill. -αυτου (post πατρος) e. εγγεγραμμενον e. μετοπων kn. 2. ηκουσα bis n. -και ὡς φωνην βροντης μεγαλης n. και ἡ φωνη ἣν ηκουσα ὡς κιθαρωδων (pro και φωνην ηκουσα κιθαρωδων) abcd (Mill.) efgijklm. +ὡς (ante κιθαρωδων) n, cetera cum Elzev. 3. αδουσι f*. αδουσιν h. αδουσιν n. -ὡς abcdefghijklm [non gn]. ωιδην prim. g. ωιδην bis k. -ενωπιον του θρονου και j. ενωπιον prim. k. ζωιων g. ουδε εις abede. εδυνατο acdehijkln (f dubium). ἡδυνατο g. -αι aln. ρμδ adfhijklmn. εκατονσαρακοντατέσσαρις l. ηγορασάμενοι k. ηγορασμενοι n. 4. init. οὔτοι εισιν usque ad παρθενοι γαρ εισιν transfert j in locum post ὑπαγη. εισιν prim. g, bis j. οἱ (pro οἱ) k. -εισιν secund. (οὔτοι cum praecedentibus) g.

—εἰσιν *tert. n* (*malè Wetst. εἰσιν prim.*). ἀκολουθουντες *n*. ἀκολουθουντας ?*f*.
εαν (*pro αν*) abedefjkl [*non gmn*]. ὑπαγει *lmn*. οἱτοι ἡγορασθησαν *g*. + ὑπο
ῶ (*ante ηγορασθησαν*) abedefhijkl [*non gmn*]. 5. *init.* και ουχ (*ουκ l*) εὔρεθη
εν τω στοματι αυτων ψευδος (*pro δολος*) abedefjkl, *etiam* ψευδος (*pro δολος*)
ghn. οὐχ' jkn. αμωμητοι γαρ εἰσι (*ν eras.*) *l*, *etiam* εἰσι beegh. —ενωπιον
του θρονου του θῦ abedefghjkl*n*. 6. ἰδον *fl*. —αλλον abedefjkl*n* [*non gh*].
πετομενον abceefghjk (*d illeg., non ln*). μεσουρανιματι *gl* (*ου mutat. in f*). +ερ-
χομενον (*post αιωνιον*) *n*. ευαγγελισασθαι *hn*. ευαγγελησαι *l*. καθημενους
(*pro κατοικουντας*) abedeghkl [*non fn*], *at* τοις καθημενοις *j*. +επι (*ante παν*)
abedefghjkl [*non n*]. 7. λεγων abedefghjkl*n*. εν φωνη μεγαλη λεγων *l*.
κῦ (*pro θῦ*) abedefjkl [*non ghn*]. δοξαν αυτω *n*. ὅτε (*pro ὅτι*) *n*. +αυτω
(*post προσκυνησατε*) *l*. αυτον τον ποιησαντα (*pro τῷ ποιησαντι*) abedefjkn
[*non ghl*]. +την (*ante θαλασσαν*) abedefhijkl*n* [*non g, l habet και*]. τας πηγας
των ὕδατων *f*. 8. +δευτερος (*post αλλος*) abedejkl, (*post αγγελος*) *hn* (*errat*
Wetst. de n). δευτερος (*pro αγγελος*) *g*. [*f cum Elzev.*]. ηκολουθησεν *dl**.
—επεσεν abceefjk. —επεσε *dl* [*habent ghn*]. βαβυλων abedefghjkl*n*. —ἡ πολις
abedefghjkl*n*. μεγαλη *g*. —ὅτι abcefhijkl*n* (*d illeg.*), *at* ἡ (*pro ὅτι*) *g*. —του
θυμου *h*. ταυτης (*pro αὐτης*) aecl. πεποτηκε *fjl*. +τα (*ante εθνη*) abcd²efgh
jl [*non k*]. ἡς πεποτικε τα εθνη παντα *n*. 9. *init.* και αλλος αγγελος
τριτος abedeghijkl*n* (—και *b*, *τριτον* ?*l**). αλλος (*pro τριτος*) *f*. ὅτι (*pro*
ει τις) *k*. προσκυνει το θηριον abcedehijkl*n*. προσκυνει το ποτηριον *f*. προσ-
κυνη τῷ θηριῳ *g*. τῇ εικονι *g*. εικονη *l*. —και (*ante λαμβανει*) *f*. +το (*ante*
χαραγμα) *gn*. μετοπου *n*. —αὐτου (*post μετωπου*) *f*. 10. πιετε *f*. αυτου
(*pro του θῦ*) *f*. εκ του ποτηριου (*pro εν τῷ ποτηριῷ*) *l*. βασανισθησονται *d*
(*Mill.*) *f*. —των (*ante ἁγιων*) *f*. αγγελων ἁγιων (—των) *g*. 11. αυτου (*pro*
αυτων) *l*. εἰς αιωνας αιωνων αναβαινει abedefghijkl*n* (αἰωνας αἰωνων *g*, αιωνα
αιωνων *fl*, αιωνα αιωνος *n*, *errat Wetst.*). τῷ θηριῳ και τῇ εικονι αυτου *g*, *at*
τῇ εικονι *tantum l*. 12. *init.* ἡ δὲ ὑπομονη των ἁγιων εστιν ὥδε *n*. ὥδε *bis*
h, *semel j*. +ἡ (*ante ὑπομονη*) abedefghjkl. ἐστὶ *g*. —ὥδε *secund.* abcd²efgjk.
των τηρουντων *g*. +του (*ante ὡ*) *h*. *fin.* +χῦ *n*. 13. ἤκουσα *n*. φωνην *b*.
λεγουσαν *b*. —μοι abcd²efgjk [*non hn*]. —γραφον *c*. απο αρτι (*cætera cum*
Elzev.) *n*. απαρτι λεγει ναι το πᾶν abedefhijkl (*non g*; και *pro ναι k*: απαρτι
hj; λεγει *af*; *reliqui legunt uno tenore*). +το ἅγιον (*post πᾶν*) *g*. αναπαν-
σονται *kl*n**. απο των εργαων (*pro εκ των κοπων*) *f*. γαρ (*pro δε*) *g*. 14. *Ab*
*initio versûs usque ad λευκη bis scriptum in h**. ἰδον *fl*. νεφαλην *n*, κεφαλην
f (*pro νεφελην*). καθημενον bcd²efgh^{*}km*n*. [*a cum Elzev.*]. ὁμοιον abcd²
gh^{*}kn [*non l*]. ὕιον bcd²fk [*non ael*]. ἀνῶ (*pro υἱῷ ανθρωπου*) *j*. υἱῶν *n*.

+ὁ (*ante* εχων) k, *at* εχοντα egn. την κεφαλην (*pro* της κεφαλῆς) abdek. n. ὁξυ (*sic* v. 17, 18 *bis*) g. οξυν n. 15. αγγελος αλλος c. ἐξηλθεν κραζων (-εκ του ναου) e. ουρανου (*pro* ναου) ln (*non* v. 17). φωνη μεγαλη abedef ghijklmn. επι την νεφελην n. τον δρεπανον σου θερισον (-και) c. τον δρεπανον (*non* v. 16) k. ὅτε (*pro* ὅτι *prim.*) n. ηλθεν (-σοι) abcdefghijk mn (ηλθεν σοι l*, ἐξηλθεν m). -του (*ante* θερισαι) bedfjlmn [*non* aeh]. ἐξι-
ραύθη l. 16. εβαλεν λαβεν (λαβεν *eras*) k. τη νεφελη abdf l. της νεφελης j. ἐξηρανθη (*pro* εθερισθη) n. επι της γης m. *fin.* γῆ j. 17. *Hiat* a. *Deest versus in f.* αγγελος αλλος m. -του *secund* l. -αυτος k. δρεπανα οξυ n. 18. εχον e. εφωνησεν εν (*pro* εφωνησε) bedefklm (*non* ghjn : φωνη-
σεν l). φωνη (*pro* κραυγη) eg. -τω (*ante* εχοντι) c, *at* το g. το *prim.* *mutatum in f.* -λεγων f. +σου (*post* δρεπανον *secund.*) e. +λεγων (*ante* και τρυ-
γησον) m. βοτανas b, βοτρῦς n (*pro* βοτρυσas). ὅτε (*pro* ὅτι) n, cf. v. 15. ηκμασεν ἡ σταφυλη της γης (-αυτης) bedefjkm [*non* n]. ηγμασαν? αἱ στα-
φυλαι της γης (-αυτης) l. 19. ἐξεβαλεν (*pro* εβαλεν *prim.*) bedejklm. επι της γης (*pro* εις την γην) j. ετρυγησεν dlm. απελον b. *fin.* εις την ληνον του θυμου του θῦ τον μεγαλ bedefhjk (gln *cum* Elzev. τον *pro* την bjk, τον θυμον b). την ληνον την μεγαλην του θυμου του θῦ m. 20. ὁ ληνος jk. ἐξωθεν bedefghijklm [*non* n]. ἐξηλθεν beefghijklmn (*hiat* d). αἷμα n. εκ του ληνου k (*non* j). χαληνων n. ιππων n. ἑξακοσιων g. α̃χ dfjn.

CAP. XV. 1. ἰδον (*sic* v. 2, 5) fl. θαυμασιον f. ἑπτα πληγας en (ζ' n). τανταις (*pro* αυταις) n. 2. ὑελινην *prim.* c, *bis* ghk (ὑελινην *prim.* g*), *secund.* l. ὑελλινην *bis* ej. εκ της εικονος και εκ του θηριου αυτου bedefgjk (*non* hlmm, *at* -εκ *secund.* kl). -εκ του χαραγματος αυτου bedef (*habet* f και, *malè* Mill.) ghijkl. +και (*ante* εκ του αριθμου) mn. ἐστωτας gkln. +την μεμιγμενην πυρι (*ante* εχοντας) m. +τας (*ante* κιθαρas) bdejlm [*non* kn]. 3. αδουσιν dl* (ἀ-
δουσι h). -την ωδην μωσεως δουλου του θῦ και d. μωυσεος behj. μωυσεως cf klm [gn *cum* Elzev.]. +του (*ante* δουλου) hn. -την *secund.* e. ὠιδην *secund.* g, *at* φωνην *pro* ωδην *secund.* m. λεγοντας f. αλιθιναι g. βασιλεν (-ὁ) ek. εθνων bedefhijklmn, αἰωνων g (*pro* ἁγιων). 4. τις σε ου φοβηθη (-μη) g. -σε κυριε f. κς? (*pro* κε) n. και τις ου δοξασει g. δοξασει mn. ἅγιος (*pro* ὁσιος) bedefghijklm [*non* n]. +ει (*post* ἅγιος) gh. παντες (*pro* παντα τα εθνη) cefjklm [*non* n, *hiat* d]. -τα εθνη g. ἡξουσιν l* m. ἡξουσι n. -και *secund.* k. +κε (*ante* ὅτι *tert.*) g. 5. *init.* -και b. μεταπαῦτα fh. -ιδον beefghijklmn (*hiat* d). ηνοιγει c. η *prim.* *mutat. in f.* ηνοιγη gmn. -του μαρτυριου c. 6. εκ του ναου οἱ εχοντες τας ἑπτα πληγας b. -εχοντες *usque ad* εκ του ναου c. +οἱ (*ante* εχοντες) cefghijklmn. -ἑπτα *secund.* h. ουρανου (*pro* ναου) h. -εκ

του ναου cdfjkm. +οὐ ἦσαν (*ante* ενδεδυμενοι) bdefghjklm (*non* gn). λινουν fj, at ληνον l. λῖνον hm. -και λαμπρον b, at -και *tantum* cdefghjklmn. περιζωσμενοι k. -περι c. επι (*pro* περι) n. στήθι l. ζωννας e. ζῶγας χρυσάς m. 7. -ἐν l. ἐδωκεν dm. ξυλοις (*pro* ἑπτα αγγελοις) n. φυαλας mn. -του *prim. et secund.* n. -του *tert.* k. *fin.* +αμην n. 8. εγενετος (*pro* εγεμισθη) k. +του b, +εκ του adefjkm (*ante* καπνου). εκ του καπνου ὁ ναος c. [gn *cum* *Elzev.*]. *Ante* και ουδεις *legit* n και τις ενεργει τον θυμον αυτου; εδυνατο abedejkl [*non* fhmn]. ηδυνατο g. ελθειν lm. -ἑπτα *secund.* hn.

CAP. XVI. 1. ἤκουσα (*sic* v. 7) n. μεγαλης φωνης bcdfgj [*non* klmn]. -εκ του ναου abcddefjkl [*non* ghn]. -τοις l. -και *secund.* hln. εκκεχετε f, *ut videtur*. φυαλας mn (*sic* mn *ferè*, at *non* m vv. 2, 3, 4, 8, 10, 17). +ἑπτα (*ante* φιαλας) abcddefgjklm (*non* hn: ζ g). *fin.* επι την γην n. 2. +αγγελος (*post* πρωτος) mn. εζεχεεν adl. την φυαλην επι την γην αυτου n (*errat Wetst.*). εις (*pro* επι) abcefgjklm [*non* hn, d *illeg.*]. ἑλκος l. επι (*pro* εις) a *ut videtur* bcefgjklm (d *Mill.*: at *non* hn). του θηριου το χαραγμα l. τους προσκυνουντας τη εικονι αυτου abcddefghjklmn (-τους eln, οικονι k). 3. -αγγελος g. εζεχεεν dl*. φυαλην (*sic* vv. 4, 8, 10, 12) n. αίμα (*non* vv. 4, 6 *bis*) n. ὡς αίμα νεκρου l. -ζωσα abcddefjkm (*non* hln). ζωης g. +των (*post* απεθανε) g. εν τη θαλασση απεθανεν n. 4. -αγγελος abcddefgjkl [*non* hm]. εζεχεεν dl*. εζεχε f*. επι (*pro* εις) c *bis*, -εις *secund.* gh. εγενοντο g. 5. ἤκουσα mn (*non* v. 7 m). +του επι (*post* αγγελου) g. -κυριε abcddefghjklmn. -εἰ l. ὦν l. ὃς ἦν adefk. ὃ ἦν mn. -και ὁ adefjklm, -και behn, -ὁ g (*ante* ὁσιος). 6. ἐδωκας αυτοις αίμα ποιειν f. ποιειν k. -γαρ abcddefghjklmn. εισιν dfl*mn. εἰσί g. 7. -αλλον εκ abcddefghjklmn. -και *ultim.* f. δικαιοι l. 8. -αγγελος adefgjkl [*non* hn]. εζεχεεν dl*. ἐδωθη l. καυματησαι l. εν πυρι τους ανους abcejklm (*hiat* d). 9. κανματι μεγαλω n. +οἱ ανοι abcddefghjklm [*non* g], +εις n (*ante* το ονομα). κατα του ὀνοματος g. +την (*ante* ἐξουσιαν) h. ἐξουσιαν j. αυτας (*pro* ταυτας) f. -και *ultim.* n. 10. πτεμπτος b. -αγγελος abcddefgjkl [*non* hmn]. εζεχεεν dl*. εσκοτισμενη en. εσκοτομενη k. εμασωντο abdfghk [*non* cejmn]. εμασοντο l. χλωσσας c*. γλωσσας f*. 11. εβλασφημισαν? g. -και εκ των ἑλκων αυτων m. ἑλκων k. εκ τα ἑλκει l. 12. -αγγελος abcddefgjkl [*non* hmn]. εζεχεεν αυτου την φιαλην bd?fjl. φυαλην mn. -τον (*ante* ευφρατην) abc (*hiat* d) ehjkl [*non* fgmn]. ἑτοιμασθαι lm. ανατολης abede?fgjklm [*non* hn]. 13. ιδον fl. ακαθαρτα τρια ὡς βατραχοι (-ὁμοια) abcddefghjklmn (τρια ακαθαρτα ghln, βατραχους j). *fin.* +εκπορευθεντα n. l. εισιν dl. δαιμονιων abcddefgjklm [*non* hn]. +ακαθαρτων (*post* δαιμονιων) g. εκπορευεσθαι (*pro* ἃ εκπορευεται) g. +και (*post* ἃ) n.

εκπορευονται l, *malè Mill.* —της γης και abedefghjklmn. οίκουμένης gj. +του (*ante πολεμον*) abedefghjklmn. —εκεινης fg (*της μεγαλης ἡμερας g*). —του *ultim. c.* παντοκρατωρος ln. 15. [f *cum Elzev.* ιδου, *malè Mill.*]. τιμων (*pro τηρων*) a. ἱματια l. περιπατει kln. βλεπουσι n. ασθ. eras. *in c ante* ασχημοσυνην, *at* αισχυνην el. 16. —τον bis f. ἐβραΐσται l. μαγεδων abed ejk. ἄρμαγεδων gm. ἄρμαγεδων hl. μαγιδων n (*Wetst. etiam μαγεδων malè*), *at* μακεδδων f. 17. ἐβδῆμος g. —αγγελος abedefgjkl [*non hmn*]. ἐξεχεεν adl*. κεφαλην (*pro φιαλην*) n. επι (*pro εις*) abdegjklm [*non cfhn*]. ἐξηλθεν dl. φωνῇ f. εκ (*pro απο prim.*) g. —του ναου n. —του ουρανου fg. —απο *secund.* fk. τουτου (*pro του ultim.*) k. και απο του θρονου του θῦ b. γεγονεν adfkl*m. 18. +ευθεως (*ante εγενοντο prim.*) b. αστραπαι και βρονται και φωναι abedefghjkl (*malè Mill.*) mn, *at* αστραπη n, και φωναι και βρονται gn. —εγενετο *prim.* abedejklm [*non fghn*]. ἀφου h. εγενοντο οἱ ανοι c. —οι fg. —επι της γης fl. οὕτως gjn [*non bfhklm*]. 19. —ῆ *secund. c.* —αι n. επεσαν dh**jln. —και *tert. c.* μεγαλη *secund. g.* +του (*ante δουναι*) n. —το (*ante ποτηριου*) g. —της οργης f. 20. +ῆ (*ante νησος*) m. εφυγεν fl*m. ὀρη gk. +και (*post ορη*) n. οὐχ' jln. 21. χαλασσα *prim. g.* +ῆ (*ante μεγαλη*) n. ταλαντιαῖα djkl. ταλαντια f. προς (*pro επι τους*) n. —τον θεον b. επι της πληγης f*. αὕτη bejln. αυτου e, αὕτῃ f (*pro αυτης*): ghkm *cum Elzev.*

CAP. XVII. 1. ηλθε l**. τις (*pro εις*) l. —εκ gn. —ἐπτα *prim. c.* φνλας n. ελαλησεν dl*. —μοι abedefghjklm [*non n*]. δεῦρω n. δειξωσι (—σοι) n. κρίμα fghm. πορνειας (*pro πορνης*) d. —των (*ante ὑδατων et πολλων*) gmn. 2. αι βασιλεις e. εμεθυσαν l. οἱ κατοικουντες την γην εκ του οινου της πορνειας αυτης abedefghjklmn. 3. απονεγκεμενοι (—με) k. απηνεγκεν d. απεινεγκεν (*v eras.*) l. μοι (*pro με*) be. +την (*ante ερημον*) c. ερημον n. +τοπον (*post ερημον*) g. —εν abejk. ιδον l, *non f hoc loco.* γυναιον n. +το (*ante κοκκινον*) abejk. γεμων l. ονοματα abdef (*Mill. τα ον. df l falso*) jkl [*non chmn: ὀνοματα g*]. βλασφημειας g*. εχων lmn. 4. ην (*pro ῆ secund.*) abedefghjklmn. πορφυρουν (*πορφυραν hk?n*) και κοκκινον abedefghjklmn. —και *tert.* abedefghjkmn. κεχρυσωμενη k. περιεχρυσωμενη m. χρυσιω ab cdefjklm [*non ghn*]. μαργαριτοις k. εχουσαι n. ποτηριον χρυσουν abedfg jklm [*non hn: +το ante ποτ. f*]. ποτερον (—χρυσουν) e. γεμων b*f?l. γεμουσα k. *fin.* και τα ακαθαρτα της πορνειας της γης abedefghjklmn (*αυτης pro της γης c*ghlmn*). 5. μετοπον ln?. —ονομα j. πορνη eras. *in e ante* μητηρ. ἡμων (*pro ῆ μητηρ*) k. πόρνων aehkl [*non bedfgmn*]. *fin.* αυτης (*pro της γης*) n, *sequente spatium vacuo.* 6. ιδον f, ιδων l (*pro ειδον*). —την m.

—εκ *prim.* abdefj k. —και *secund.* abdejk m. —εκ *secund.* ch. + του (*ante ū*) g.
 —ιδων e*, at ειδων l*. —αυτην f. 7. ειπεν adl* m. δια τι g. ερω σοι abede
 gijklm [*non fh*]. 8. *init.* + το abedefghjlm (Ττο g, T *rubro*). ιδες l [*non f*].
 εστιν *prim.* adfl* m. την γην (*pro* επι της γης) abefj k m. το ονομα επι του
 βιβλιου abdefj klm (*non c*, at τα ονοματα l). το ονομα εν τω βιβλιω g.
Jungunt απο καταβολης κοσμου cum βλεποντων bc. βλεποντων abed?efgjkl
 m [*non h*]. *fin.* οτι ην το θηριον και ουκ εστι abedefj klm (gh cum *Elzev.*, d
partim illeg., at εστιν dl* m, εσται b). υν. 8, 9. *Jungunt* και παρεσται ωδε
 abefj k, at και παρεσται ωδε cdghlm. 9. ωδε bhj m. και (*pro* αι) g. επτα
 ορη εισιν abedefghj klm (ορη gk). —επτα *secund.* f. επανω (*pro* επ') f. 10.
 εισιν επτα abedefj klm [*non gh*]. επεσον abcefg h**kl (*malè Mill.*) m [επεσαν
 dh*j]. —και *secund.* abedefghj klm (ο δε εις h). —ο (*ante* αλλος) c. ούπω (*sic*
 v. 12 g) gm. ηλθεν adfgh*kl* m. οτ' αν l. οταυ m. ολιγον l. δει αυτον
 abdejk m [*non fgh*]. ειναι eras. in c *ante* μιναι. 11. ο ην a. —και *secund.*
 g. εστιν d bis (*tert. illeg.* d) fl* ter, m *secund.* ουτος (*pro* αυτος) abdejk m
 [*non cfh*]. εστι *secund.* h. —εστι *tert.* k. 12. *a in marg. δα (*pro* τα) f*.
 ιδες l. —ουπω k. αλλα fg. λαμβανουσιν dm. 13. εχουσι γνωμην abedefjl
 m [*non gh*]. εχουσι γυναικα την δυναμιν (—γνωμην et και) k. —την bis f.
 —την *secund.* acgkl [*hiat d*]. αυτων abedefghj klm. διδοασιν abedefghj k m.
 διδωσιν l. 14. αρνιον g, at αρκιον k. πολεμησουσιν dfl*. πολεμισουσιν g.
 νικηση l. αυτοις (*pro* αυτους) m. εστιν dfl*. βασιλεις (*pro* βασιλευς) k.
 αυτοι (*pro* αυτου) f. —κλητοι και d. και πιστοι και εκλεκτοι m. 15. —a k.
 οιδας (*pro* ειδες) l. + και η γυνη (*ante* ου) c. εισιν fl* m. οχλοι et εθνη *trans-*
fert m. 16. ιδες l. και (*pro* επι) abedefghj klm. μισησουσιν l*. μισησωσι
 m. ειρημωμενην f. ειρημωμενην g. ερημωμενην j. ποιησωσιν d *prim.* m bis.
 —και γυμνην ej. + ποιησουσιν αυτην (*post* γυμνην) abdefhklm [*non g*]. —σαρ-
 κας k. φαγονται eh m. κατακαυσωσι πυρι (—εν) m. 17. κς (*pro* θς) f.
 γνωμην μιαν abedefh jkl [*non g*]. γνωμην αυτων (*pro* μιαν γνωμην) m. + αυτων
 (*post* γνωμην *secund.*) g. αυτου (*pro* αυτων *secund.*) f. *fin.* τελεσθωσιν οι
 λογοι του θεου abedefghj klm (d *malè Mill.*, τελεσθουσιν h). 18. ιδες l.
 —εστιν a. μεγαλη g. —η (*ante* εχουσα) bg. μη εχουσιν (*pro* η εχουσα) f.
 + επι (*ante* της γης) abd (*Mill.*) ekl [c cum *Elzev.*].

CAP. XVIII. 1. *init.* —και abedefgjk [*non hlm*]. μεταταυτα fh. ιδον f.
 ιδων l. + αλλον (*ante* αγγελον) abdeghj klm [*non f*], at *post* αγγελον c. γυνη
 (*pro* γη) d. απο (*pro* εκ *secund.*) b. 2. ισχυραν φωνην aek (εκραξε k),
 ισχυρα φωνη bedfgjlm, εν ισχυρα φωνη h (*pro* εν ισχυι, φωνη μεγαλη). επε-
 σεν bis lm. —επεσεν abcej k. —επεσε df [*habent gh*]. + η (*ante* βαβυλων) f.

—ἡ μεγάλη e. εγενετο g. κατοικητιριον f. +των (ante δαιμονων) c. δαιμονιων g. —και φυλακη παντος ορνειου ακαθαρτου ad fin. versus cfl. +δαιμονιου (post πνς) l. 3. εκ του θυμου του οινου hm. πεπωκασι acd (Mill.) km. πεπτωκασι bdefg**l (v eras. in l, errat Mill. de dfl). πεπτωσι g*. πεποκασι j. [h cum Elzev.]. στρηνου b. επλουτισαν e. 4. εξελθε abcdefjklm [non h]. εξελθετεξ g. εξ' h [habet εξ αυτης f]. —ινα prim. b. συγκοινωνησητε g. συγκοινωνησηται fk. και εκ των πληγων αυτης ινα μη λαβητε abcdefghjklm (—αυτης j, —μη k, λαβειτε l, λαθητε b). 5. εκολληθησαν (pro ηκολουθησαν) abcdefghjklm. αι αμαρτιαι αυτης ek. +αυτης adehjk, +αυτοις b (post εμνημονευσεν). Jungunt τα αδικηκατα αυτης cum versu sequent. adekm. 6. init. αποδοτε αυτη ως και αυτη διπλα τα εργα αυτης (cæteris usque ad εργα αυτης omissis) m. αποδωτε l. αυτη (pro αυτη) g. απεδωκε (—ύμιν) abcdefgijkl [non ch], at απεδωκεν dfl*. διπλωσατε τα διπλα ως και αυτη (αυτοι f). και (—και f) κατα τα εργα abcdefjk [non ch]. διπλασατε διπλα (—αυτη) g. +αυτης (post ποτηριω) abcdefjklm [non gh]. +εν (ante ω) c. ο ejl, ως m (pro φ). εκερασεν dl*m. εκεκρασε k. 7. init. ως (pro όσα) m. αυτην (pro έαυτην) abejkl [non dm]. εστρηνιασεν dfl*m. —και πενθος prim. h. +ότι (ante καθημαι) cghj. ότι καθως ad (errat Mill.) e (errat Griesb.) k, ότι ειμι καθως b (pro καθημαι). ότι εγω καθημαι m. +ως (ante βασιλισσα) j. βασιλισσα k. βασιλεισσα l. 8. διατουτο ghjlm. —εν ek* (η in loco k*, at εν k** supra). ηξουσιν clm. —και prim. abdejk. λοιμος k. —κς g. —ο θς ck. κρινας abdeg?hjklm [non c]. 9. init. και κλαουσουσι και κοφονται επ' αυτην (—αυτην prim.) abdeghjklm (επ' αυτη g). και κοφονται και κλαουσουσι επ' αυτην c. κλαουσουσιν fl*. η eras. in h inter γης et οι. ότ' αν l. όταν m. βλεπουσι k. 10. άπομακρόθεν (sic vv. 15, 17) h. μακρῶθεν έστηκῶτες l. έστωτες g. έστηκοτες m. αυτων (pro αυτης) c. ουαι ουαι l. ουαι ter m. —η πολις η μεγάλη vel —ουαι ουαι vel —βαβυλων ob spatium d (illeg.). +η (ante βαβυλων) m. —εν abcdeghjklm. μιαν ὥραν g. κρίσις omnes. 11. κλαουσουσι (v eras. l) και πενθησουσιν abceklm. κλαουσουσιν επ' αυτη και πενθησουσιν ότι j. πενθησουσιν d (miserè mutilum: legere videtur και πενθησουσιν επ' αυτη και οι εμποροι της γης και κλαουσουσι: cf. Mill.). επ' αυτης m. αυτης (pro αυτων) cm. αγορασει k*. +και (post αγοραζει) l. ούκέτι cum sequent. abcegjklm (ούκ έτι g, 'Ο ούκ έτι m, O rubro). 12. αργυριου b. αργυρου f. μαργαριτων gm. βυσσινου abcdef**gjlm [non h]. βυσινου f*. βισσινου k. πορφυρου abcd (Mill.) ehjk [non gm]. συρικον bc. σιρικου l. θειϊνον e. σηδηρου g. 13. κινναμωμον abcej**l. κινναμωμον g. κινναμωμον k [m cum Elzev.]. +και αμωμον (ante και θυμιαματα) cm. θυμιαματων b. θυμιαμα g.

μυρων b. μῦρον hj. —και οινον abejkl. και ελαιον και οινον cf. ελεον l. και σεμιδαλιν και οινον και ελαιον m. σεμιδαλι g. και (+τα k) προβατα και κτηνη abcd efjklm [non gh]. ιππους g. ραίδων beghjl [non a, d illeg.]. ρέδων m. —και σωματων b. —και ultim. m. 14. ό[πωρα] f. πόρα g. όπώρα j. όπωρα klm (+σου m). σου της επιθυμιας της ψυχης g. ψυχης ισου (pro της ψυχης σου) k. συνάπηλθεν (pro σου απηλθεν) l. —και παντα τα λιπαρα usque ad απο σου secund. j. λειπαρα l. +σου (post λιπαρα) g. απωλετο abcefgk, απωλοντο d (ut videtur) hlm (pro απηλθεν secund.). ούκ έτι gm. εύρης c. εύρησεις h. εύρεις l. fin. αυτα ου μη εύρης abdefjl. ου μη αυτα εύρης g. και οικετας ου μη εύρης (—ουκετι) k. fin. +ουτε ψυχας ανθρωπων του λοιπου εμπορευση c. Jungit m vv. 14, 15, legens αυτα ου μη εύρησουσιν οί εμποροι. 15. έμποροι l. μακρωθεν l. +και (ante κλαιοντες) abcd efjkl [non ghm]. —και (ante πενθουντες) k. 16. init. —και abedj. —ουαι unum abdej k. ούαι g. ούαι ter m. βυσσον abejkl [non cdm]. πορφυραν bm. κεχρυσωμενη χρυσιω (—εν) abcd egjklm (κεχρυσωμενη g). κεχρυσωμενη tantum h. μαργαριτη g. μαργαριτες k. ηριμωθη e. ήρημωθη m. —ό g. 17. ό επι τοπον πλεων (pro επι των πλοιων ό όμιλος) abcd efghjklm. πλεων επι των πλοιων (—ό όμιλος) c. ό επι των πλοιων πλεων (—ό όμιλος) h. απομακροθεν f. μακρῶθεν l. έστησαν fj. 18. εκραξαν gm. εκραζων (sic v. 19) l. κα eras. ante πυρωσεως k. λεποντες a*k*, βλεποντες a**bcdeghjk**l?m (pro όρωντες). όμοιαι g. 19. επεβαλλον g, at εβαλλον e. +τον (ante χουν) ek. και πενθουντες και πενθουσιν e. +και (ante λεγοντες) abcd ehjkl [non gm]. —ουαι unum eg. ούαι ter m. μεγαλη g. έν η l. +τα (ante πλοια) abcd efghjkl [non m]. τιμιωτητος l. ετι (pro ότι) k. ειρημωθη l. ήρημωθη m. 20. επ' αυτη abcd (Mill.) eghjl, at εν αυτη k. +και οί (ante αποστολοι) abcd efghjklm. εκρινε (—ό θς) k. 21. Rasura in g inter η et ρεν. μῦλον c. —ούτως h. Jungit c λεγων ούτως. όρμηματι lm. μεγαλι a. εστι? (pro ετι) k. fin. +εν αυτη f apud Mill. (η tantum nunc extat ante και φωνη). 22. αυλιτων l. σαλπιγγων m. ακουση vel ακουστη (pro ακουσθη prim.) f. ακουστη σοι (—εν prim.) k. Transfert l ad fin. vers. και πας τεχνητης usque ad εν σοι ετι secund., legens εύρεθει: malè Mill. —εν secund. k*. φανη c, ακουσθει l (pro ακουσθη secund.). —και φωνη μυλου ad fin. vers. aekm (omittit m* usque ad και φωνην νυμφιου sic v. 23). 23. φανει l. νυμφις g. —εν σοι secund. j. —ότι prim. abejk. —οι prim. g. —ησαν b. μεγιστάνες ceghj. μεγισταναις l. μεγιστάνοι m. φαρμακια lm. επλανησας m. 24. αίματα a?bcde fghjklm. εύρεθησαν l (f apud Millium).

CAP. XIX. 1. *init.* —και abcef (*ex notā marginali*) g j k l m [*non h, hiat d*].
μεταταῦτα hl. —ὡς l. φωνην μεγαλην οχλου πολλου abcdefg j k l m [*non h, qui legit εν τω ουρανw cum sequent.*]. λεγοντων abcegh j k l m. λέ[γουσαν Mill.] d. —και ἡ τιμη d Mill. *fin.* και ἡ δυναμις και ἡ δοξα του θῦ ἡμων (—και ἡ τιμη et κῶ) abcegh j k l. και ἡ δυναμις και ἡ δυναμις και δοξα του θῦ ἡμων m.
2. αληθηναι g. δικαιοι l. εκρινεν dl*. πολιν (*pro πορνην*) f. διεφθειρε abce h j k [*non gm*]. διεφθειρεν d? l*. +κς (*ante εξεδικησε*) g. εξεδικησεν dl*. —της (*ante χειρος*) abcdefgh j k l m. 3. —και k. δυο (*pro δευτερον*) e. εκ δευτερου ειρηκαν m. ειρηκεν ac? eh j k l. ειρηκασιν bg (*d illeg.*). —ὁ b. ανεβαινεν m. 4. επεσαν h j, *forsan d* [*non f*]. οἱ πρεσβυτεροι επεσαν l. οἱ εικοσιτεσσαρες πρεσβυτεροι bf (*οἱ supra, vix primā manu, f*). κδ ag j k l. —και *secund.* cde h m. —τα k. δ ζῶια g. επι τω θρονω abcdefg j k l m [*non h j*]. —αμην l. 5. απο (*pro εκ*) bdegh j k l m [*non h*]. εξηλθεν dl*. οὐνον εξηλθε *tantum manet in f*. +αίνετε (*ante παντες*) g. —και *tert.* bedegh j k l. —οἱ *ultim.* l. 6. —ὡς *prim.* cd (*ut videtur, Mill.*) m. —ὡς *secund.* b. —ὡς φωνην οχλου πολλου και k. πολλων j. λεγοντες bde f j k l [*non gm*]. λεγοντας h. βασιλευσεν dl*. —κς d. +ἡμων (*post θς*) bde f (μων f) h j k l m [*non g*]. 7. αγαλλιωμεν gm. —την j* m. —αυτου l. ἡτοιμασεν k. 8. εδωθη l. περιβαλληται df k m. περιβεβληται c. λαμπρον και καθαρον bcdefgh j l m (—και gl). *fin.* των ἁγιων εστι bcdegh j k l m (*εστιν dl**), *sic f* (*δικαιωματα των tantum extat*). 9. εις εις (*pro οἱ εις*) e, *priore εις eraso.* τον δειπνον j m. +και δη γε και απιοντες ὡς δει (*post κεκλημενοι*) c. τον δειπνον του γαμου βεβλημενοι (—εις et του αρνιου et κεκλημενοι) k. —και λεγει μοι *secund.* k. *fin.* του θῦ αληθινοι εισι g k. του θῦ εισι bde f j l m (*εισιν fl**). 10. επεσα bh* j l m [*non cefg, hiat d*]. του αγγελου (*pro αυτου*) g. +ποιησης (*post ὁρα μη*) g. —του (*ante ιῷ prim.*) bcegh j k l m (*hiat d*). Jungit c ιῷ *cum* τω θῷ. —του (*ante ιῷ secund.*) g. θῷ (*pro ιῷ secund.*) k. εστιν dl*. 11. ιδον l. —καλουμενος c. δικαιοσυνει g. κρινει m. 12. —ὡς bce h j k l [*habent gm, hiat d*]. εχων ονοματα γεγραμμενα και (+εχων b) ονομα γεγραμμενον bdegh j k m (*ονομ. bis g*). οὐδ' εις d. ειδεν (*pro οιδεν*) k. 13. ἱματιον gl. βεβλημενον ἱματιον (—βεβαμμενον αἵματι) k. +πορφυρουν (*post ἱματιον*) b. ερραντισμενον (*pro βεβαμμενον*) gm. +εν (*ante αἵματι*) c. κεκληται bdegh j k m. 14. των ουρανων (*pro τα εν τῷ ουρανῷ*) d. —τα *secund.* c j l m. —τῷ g. ἡκολουθει g. ηκολουθη αυτοις (*pro αυτῷ*) k. επι bcde h j k m [*non g*]. ἱπποις k. —και *secund.* bcd h j k m. λευκοβυσσινον καθαρον (—και) g. καθαρον λευκον (—και) l. 15. +διστομος (*ante οξεια*) bcdegh j k l m. ὁξεια gl. —ινα l. παταζη bcdgh j m. παταζει el. +παντα (*ante τα εθνη*) j. πατη l. λαινον k. του θυμου του οινου g. —και (*ante της οργης*) bcde h j k l m. —του

ultim. e. παντοκρατωρ *l.* 16. ἱματιον *k.* μετωπον (*pro* ἱματιον) *g.* + αυτον (*post* ἱματιον) *m.* -το *secund. bedeghijklm.* 17. ἰδον *l.* -ἐνα *bedejk* [*habent ghlm*]. +αλλον (*post* ἐνα) *m.* ἑστωιτα *g.* ἑστωτα *kl.* ἡ Ἡλιω (*Ἡ rubro g*). εκραζεν εν *bej* (*ξ dub. in j*) *klm* [*non eg, d illeg.*]. εκραζε *g.* πασιν *d.* -πασι *g.* πετομενοις *beghjm* [*non ekl, d illeg.*]. μεσουρανιματι *l.* συναχθητε (*pro* και συναγεσθε) *bedeghijklm.* *fin.* εις τον δειπνον τον μεγα του θυ *bedeghijklm* (*at* το δειπνον *jl*, το μεγα *degghj*, τον μεγα *k*). 18. χιλιαρχῶν *m.* +τας (*ante* σαρκας *quint.*) *ek.* +τε (*post* ελευθερων) *bedeghijklm* (τὲ *jl*). -και (*ante* μικρων) *k.* +τε (*post* μικρων) *bcehijkl* [*non gm, vii d*]. +των (*ante* μεγαλων) *g.* 19. ἰδον *l.* θηριων *c**. αυτον (*pro* αυτων) *c.* +τον (*ante* πολεμον) *dekl.* ποιησαι πολεμον συνηγμενα *g.* 20. μετ' αυτου (*pro* μετα τουτου) *h.* ὁ μετ' αυτου ψευδοπροφητης *bedegijklm.* επλανησεν *l**. -τω (*ante* θειω) *beghijkl* [*habet m, forsai d*]. 21. +αυτου (*post* ρουφαια) *g.* π *eras.* *ante* καθημενον *in k.* εξελθουση (*pro* εκπορευομενη) *bedeghijklm.* *fin.* αυτου (*pro* αυτων) *m.*

CAP. XX. 1. ἰδον *l.* κλειν *bedeghijkm* [*non l*]. ἄλυσιν *l.* 2. εκρατησεν *dl**. εκρατη *g**. εστιν *dl**. εστιν ὁ διαβολος *j.* +ὁ (*ante* σατανas) *ehjm.* +ὁ πλανων την οικουμενην ὁλην (*post* σατανas) *bdehijklm* (-ὁλην *e*). 3. θαλασσαν (*pro* αβυσσον) *k.* εκλεισε (-αυτον) *bedeghijklm* (εκλεισεν *d*). πλανα *bdehijklm.* ετι τα εθνη *bedeghijklm.* τελεσθωσι *b.* τελεσθηναι *j.* τελεσθει *l.* ετι (*pro* ετη) *l.* -και (*post* ετη) *bdegjl* [*non h*]. +δε (*post* μετα) *e.* μετα ταῦτα *h.* κατα δε ταυτα (*pro* και μετα ταυτα) *k.* -δει *l.* λυθηναι αυτον *bde gijklm* [*non h*]. 4. ἰδον *l.* εκαθησαν *kl.* εδοθη κριμα *b.* κριμα *glm passim.* εδωθη *l.* +ειδον (*ante* τας ψυχας) *g.* πεπελεκημενων *b.* προσεκυνουν το θηριον ουδε την εικονα αυτου *bdijkm* (προσεκυνησαν *jkm, forsai d*). ουδε (*pro* ουτε) *egl.* ελαβων *l.* +του θηριου (*post* χαραγμα) *g.* των μετωπων *bl.* -αῦτων *prim. bedegijklm.* -επι (*ante* την χειρα) *g.* τας χειρας *b.* -τα (*ante* χιλια) *h.* 5. *Deest versus usque ad* χιλια ετη *in bdejkl.* και οἱ λοιποι (-δε) *egh.* εζησαν αχρι (*pro* ανεζησαν εως) *cghm.* +ὅτι (*ante* αὐτη) *l.* 6. *init.* +και *e.* -μακαριος *usque ad* τη πρωτη *k.* πι τοῦτου *sic e.* ὁ δευτερος θανατος *bedeghijklm.* εχη *l.* βασιλευσουσιν *dl**. μετα ταυτα τα *b,* μετα ταυτα *dj* (*pro* μετ' αυτου). 7. ὅτ' ἂν *m.* μετα (*pro* ὅταν τελεσθη) *bejl.* *At k legit vv. 6, 7:* βασιλευσουσι και μετα ταυτα χιλια ετη λυθησεται *κ. τ. λ., omissis cæteris.* 8. -τα *prim. b, secund. em.* τεσσαρσιν *l**. γονiais *g.* γωδ̃ *d.* μαγως *e.* μαγωδ̃ *d Mill. (δ evanidum).* +και (*ante* συναγαγειν) *c.* +τον (*ante* πολεμον) *bdeghijklm.* ὦν (*pro* ὦν) *l.* +αυτων (*post* αριθμος) *bdegklm* [*non h*]. ὥσει (*pro* ὡς ἡ) *bejl* [*non m, hiat d*]. ὁ (*pro* ἡ) *k.* 9. εκκυλευσαν *bdehk* [*non jm*]. +και

την πολιν των ἁγιων (*post ἁγιων*) j. ἡγαπημενην g. εκ του ουρανου απο του θεου bedehjkm [*non gl*]. 10. +του (*ante θειου*) glm (*και omittit l*). +και (*post ὅπου*) bedeghjklm. -και (*post θηριον*) l. νυκτας m. -των (*ante αιωνων*) e. 11. ιδον (*sic v. 12*) l. μεγαν λευκον bdeghjklm. επ' αυτον bedehjklm [*non g*]. οὐ απο του προσωπου αυτου g. ὁ ουρανος και ἡ γη h. -ὁ (*ante ουρανος*) k. ὁ m. οὐχ' jklm (*sic v. 15, passim*). 12. -μικρους και μεγαλους bdejk. τους μεγαλους και τους μικρους hm. τους μεγαλους και τους μικρους τους νεκρους l. ἐστωτας τους μικρους και τους μεγαλους e. -ἐστωτας k. ἐστωτας l. θρονου (*pro θῦ*) bedehjlm. και βιβλιον (*βιβλια ekm*) ηνοιξαν (*ηνοιχθησαν m*) και αλλο βιβλιον ηνεωχθη (*ηνοιχθη em, ανεωχθη j*) bdejkkm [*non l: errat Mill. de dl*]. ανεωχθησαν' και αλλο βιβλιον ανεωχθη h. ηνοιχθησαν και αλλο βιβλιον ὁ εστι της ζωης ηνεωχθη e. αλλο βιβλιον l. ὁ εστιν ἡ ζωη l. εστιν d. 13. τους νεκρους τους εν αυτη bdejkkm [*non h*]. εδωκε (*pro εδωκαν*) l. τους νεκρους τους (-τους k) εν αυτοις bedejkm [*non h*]. τους εαυτου νεκρους l. *fin.* αυτου (*pro αυτων*) cdejkl. 14. -ὁ *prim.* b. -οὗτος εστιν ὁ δευτερος θανατος bej. οὗτος ὁ θανατος ὁ δευτερος εστιν dlm (*-εστιν l*). οὗτος ὁ δευτερος εστιν (*-θανατος*) e. οὗτος εστιν ὁ θανατος ὁ δευτερος h. οὗτος ὁ δευτερος εν τη λιμνη του πυρος (*-εστιν et θανατος*) k. *fin.* +ἡ λιμνη του πυρος dehlm. 15. ουκ εὔρεθη l. εν τω βιβλιω bedejkm [*non hl*].

CAP. XXI. 1. ιδον (*sic v. 2*) l. -καινον k. -πρωτη e. παρηλθεν l*, *at* απηλθον bdej, απηλθε ekm [*h cum Elzev.*]. 2. -εγω ιωαννης bedehjklm. *Transferunt* bedehjklm ειδον *in locum post καινην*. εκ του ουρανου απο του θῦ bedejklm [*non h*]. 3. ιδον (*sic v. 5*) k. σκηνηση l. λαος bedehjklm. αυτης (*pro αυτου*) e. -αυτου l. -ὁ (*ante θς prim.*) k. μετ' αυτων εσται bdejkkm [*non h*]. *fin.* -θεος αυτων bdehklm. 4. απ' αυτων bd?ejm, εξ αυτων k (*pro ὁ θς*). -ὁ θς chl. -ουτε πεινθος *usque ad* εσται ετι km. *fin.* απηλθε e. απηλθεν bejk [*d illeg., hl cum Elzev.*]. *Jungunt vv.* 4, 5 be. 5. *init.* -και bej. επι τω θρονω bedejkl [*non h*]. εν τω θρονω m. παντα καινα bedejkl. ποιω παντα hm. ποιησω k. -μοι bdejkkm. -ὅτι b. *fin.* εἰσί h. πιστοι και αληθινοι του θεου εισι (*εισιν dl**) bdejkl (*malè Mill. de dl*) m. *fin.* +του θῦ e. 6. ειπεν dl*. γεγονα cdehjkkm. -εγω ειμι bdehjk. -ειμι clm. αλφα bedhkm [*non e*]. +και (*ante ἡ αρχη*) bdejkl, *at* αρχη και τελος ch, *sine articulis*. διψοντι kl (*etiam και pro εγω k*). +αυτω (*post δωσω*) bedejm. -εκ της πηγης *usque ad* ὁ νικων v. 7, k (*jungens δωσω αυτω ταυτα*). -της ζωης bhm. 7. δωσω αυτω (*pro κληρονομησει*) bedejkm. ταυτα (*pro παντα*) bedhjkm. κληρονομηση ταυτα (*-παντα*) l. +ὁ (*ante θς*) k. -ὁ *secund.* cehjlm. μου υἱος (-ὁ) bdk (*εμου k*). 8. *init.* τοις δε δειλοις bedehjklm. +και ἁμαρτωλοις (*post απιστοις*) bedehjklm.

εβδελλυνγμενοῖς d. φαρμακοῖς bdehjm. φαρμάκοις kl. ειδωλατραις k.
 λημνηj. καιωμενηl. *fin.* ὁ ἐστὶν ὁ θάνατος ὁ δευτερος bdehjkml. 9. ἤλθεν
 (—προς με) bc (η *mutat. in c*) dehjklm. +εκ (*post* εἰς) bdehjk. ὁ πρῶτος
 (*pro* εἰς) m. —έπτα *secund.* h. —τας (*ante* γεμουσας) bdehjk [*non lm*]. εχουσας
 (*pro* γεμουσας) m. —των (*post* γεμουσας) bdejk [*non lm*]. ἐλαλησεν dl*.
 δεῦρωl. την γυναικα την νυμφην του αριου bdehjk. την νυμφην την γυ-
 ναικα του αριου m. 10. *init.* απηνεγκεν εν πνι (—και et με) k. απηνεγκεν
 d. απεινεγκε[ν *eras.*] l. επι ορος m. ἐδειξεν dl*. —την μεγαλην bdejkml
 [*non h*]. και *pro* την *ante* ἁγίαν c, at τη m*. —απο του θῦ b. απο του ουρανου
 εκ του θῦ c. εκ του θῦ dejk. 11. —εχουσας την δοξαν του θῦ και k. —και
prim. bdehj. τιμιω b. —ὡς λιθωl. ὑασπιδι e. κρυσταλιζοντι dejk. 12.
 —εχουσας *usque ad ὑψηλον* k. εχουσα (*pro* εχουσας) bis bdehj [*non m: prim.*
 l, *secund.* k]. —τε bcd²ehjlm. ὑψιλον e. πυλεωνας c. ταις (*pro* τοις) m.
 δεκαδυο (*pro* δωδεκα *secund.*) bdjklm [*non e*]. ὀνοματα j. +ονοματα (*post*
 ἐστιν) bdejkl [*non h*]. ἐστι τα ὀνοματα m. του (*pro* των νίων) b. —των
 (*ante* νίων) cejkm [d *illeg.: non hl*]. 13. απο ανατολων...και απο δυσμων...
 και απο βορρα...και απο νοτου b. απο ανατολων...και απο βορρα...και απο
 δυσμων (—απο νοτου) c. απο ανατολων...και απο βορρα...και απο νοτου...
 και απο δυσμων dehjl (*linea ante* και απο νοτου *erasa in l*). απο ανατολων...
 και απο νοτου...και απο βορρα...και απο δυσμων k. πυλωνας *prim. secund. et*
tert. l. 14. εχων jkl. —και εν αυτοις l, *malè Mill.* και επ' αυτων δωδεκα
 ὀνοματα των δωδεκα απ. bdehjk. 15. λάλων h. ειχεν dl*. +μετρον (*ante*
 καλαμον) bdehjl, at μετρον καλαμου c. μετρησει l. —και το τειχος αυτης bde
 hjkl (—*etiam* αυτης *ante* και το τειχος d). 16. —το *prim.* k. —τοσουτον ἐστι
 bdehjk.† —και *tert.* bdehjk. +αυτης (*post* πλατος) l. εμετρησεν d. +εν
 (*ante* τω καλαμω) c. δεκαδυο (*pro* δωδεκα) bdejk [*non h*]. +δωδεκα (*post*
 χιλιαδων) bdehjk. ἴσα cejk. *fin.* ἐστιν l*. 17. —εμετρησε bdejk [*habent*
 hl]. ρυδ dhjkl. μετρος e. 18. ενδωμησις j. εκδομησις k. ὑασπις (*sic v. 19*)
 e. ὁμοιον bdehjk. ὁμοιω l. ὑελω bhk. ὑελλω ej. 19. *init.* —και bdejk
 [*non h*]. κεκοσμημενω k. —ὁ (*ante* πρῶτος) c. σαπφηρος l. χαλκιδων ek.
 λυχνιτης (*pro* χαλκηδων) j. 20. σαρδωνυζ ce [d *illeg., non hjl*]. σαρδιον bc
 dejk [*non hl*]. βηρυλλιος cl. βηριλλος e. κηρυλλος k. ἐνατος bdhj [*non*
cek]. ἐνατος l. τὸ πᾶζιον d. χρυσοπασος ejk. χρυσοπασσος j. χρυσο-
 πρασσος l. ἐνδεκατος kl. ἀμεθυστος bcehjl [*non dk*]. 21. ἀναεῖς h. πυλων
 (*pro* πυλωνων) j. ἦν (*pro* ἡν) l. ἐξ k. ὑελος bdhkl. ὑελλος ej [*non c*].
fin. διανγης (*pro* διαφανης) bdehjk. 22. ειχεν (*pro* ειδον) ek [*ειδον l, hoc*

† ἐστι ὅσον Elzev., quod addas locis supra citatis p. lxxx.

loco]. .εστιν d. -εστι l*. 23. *init.* -και k. +αὐτή (*post* πόλις) j. ου χρείαν ουκ έχει (ου *vix p. m.*) k. εχῃ l. ἵνα φαίνωσιν αὐτὴ γὰρ ἡ δοξα (-εν) bdejl [*h cum Elzev.*]. ἵνα φαίνοι αὐτῇ γὰρ ἡ δοξα k. -εν c. εφωτῆσεν l. λιχνος k. 24. *init.* και περιπατησουσι [*v eras. l*] τα ἔθνη δια του φωτος αὐτης (-των σωζομενων) bedehjkl. φερουσιν l*. *fin.* φερουσιν αὐτω δοξαν και τιμην των ἔθνων εἰς αὐτην bedejk [*hl cum Elzev.*]. 26. οἰσουσιν d. ἰσουσι k. -των ἔθνων k. *fin.* +ἵνα εἰσελθωσι (*v d*) bedejk [*non hl: jungit e verba cum εἰς αὐτην*]. 27. ουκ (*pro ου μη*) k. κοινον (*pro κοινουν*) bedehjkl. ὁ ποιων (*pro ποιουν*) bdejkl [*non ch*]. εγγεγραμμενοι c.

CAP. XXII. 1. ἐδείξεν dl*. -καθαρον bedejk. ποταμον καθαρων chl (ποταμῶν l). ὥσει (*pro ὡς*) c. κρυσταλον e. *Jungunt* bejkl [*non dh*] και του αρνιου *cum sequentibus, puncto post* πλατειας αὐτης *posito*. 2. ἐκειθεν (*pro εντευθεν secund.*) bedejkl [*non h*]. ξυλα e. ποιουντα e. -ένα bedehl. και κατα μηνα αποδιδους ἑκαστον καρπον αὐτου (-ένα *et τον*) k. αποδιδουν ἑκαστον b. αποδιδους ἑκαστος d. αποδιδοντα ἑκαστον καρπον (-τον) e, *qui deinceps hiat.* αποδιδους ἑκαστον j l. αποδιδους h. φυλα h. *fin.* καταγγελλεται εἰς θεραπειαν των ψυχων των ἔθνων (των ψυχων *eras.*) c. 3. καταθεμα bedhjkl. ἐκεῖ (*pro εἰτι*) hl. του θῦ (*pro αὐτου*) l. λατρευουσιν dk. 4. -αὐτου *prim.* k. 5. -ἐκεῖ bdjk [*non hl*]. και ου χρεία λυχνον (-εχουσιν) bdjkl. -και (*ante φωτος*) j. -ἡλιον bdjkl [*non h*]. φωτιεῖ bdhjkl [*c cum Elzev. in hoc versu*]. 6. λεγει (*pro εἶπε*) bdhjkl. αληθινοικ. πῶν των (*pro ἁγιων*) bedhjkl. απεστειλεν d. -δείξαι τοῖς δούλοις αὐτου bdj, *at j habet γνωρῖσαι σοι in loco. Transfert k* δείξαι τοῖς δούλοις αὐτου *ad fin. vers.* 7. *init.* +και bdjkl [*non h*]. -ιδον ερχομαι ταχὺ k. 8. κἀγὼ bdhjk [*non l*]. ὁ ακουων και βλέπων ταυτα bdhjkl. ὁ βλέπων και ακουων ταυτα c. ειδον (*pro εβλεψα*) bdjkl (+και ὅτε *ante* ειδον dj l, *at ιδον l*). δεικνυντος hj l. 9. -γὰρ bedhjkl. +εγὼ (*post εἰμι*) c. εἰμὶ j l ali. -και (*ante των τηρουντων*) beh. -τῷ θῷ *usque ad* βιβλιου τουτου v. 10, k. 10. σφραγισεις l. ὁ καιρος γὰρ (-ότι) bedjkl. 11. -και ὁ ῥυπων ῥυπωσατω εἰ j. και ὁ ῥυπαρος ῥυπαρευθητω εἰ bedhkl. δικαιουσιν η ποιησατω (*pro δικαιωθητω*) bedhjkl (ποιητω l). 12. *init.* -και bedhjkl. +μακαριος ὁ τηρων τους λογους της προφητειας του βιβλιου τουτου (*post ταχὺ*) l. θυμος (*pro μισθος*) k. -μου c. εἰσται αὐτου bhjk [*non l, d illeg.*]. *fin.* +ὁ μισθος j. 13. -εἰμι bc (*forsan d*) hjkl. αλφα bedhjl [*ω omnes: ā k*]. ὁ πρῶτος και ὁ ἑσχατος ἡ ἀρχὴ και το τέλος bdjkl. -ὁ *secund.* h. -ὁ *bis d apud Mill.: (illeg.)*. 14. οἱ πλυναντες τας στολας αὐτων (*pro οἱ ποιουντες τας εντολας αὐτου*) l. +τον θῷ (*ante ἵνα*) k. εἰσελθωσι c. 15. -δε behjk? l [*vix d*]. κῦνες j. φαρμάκοι l. -οἱ (*ante ειδωλολατραι*) c. -ὁ bdhjk [*non l*]. ὁ

ποιων και φιλων c. 16. -επι c. ἡ ρίζα δαδ και το γενος b. -του chjk. +και (ante ὁ αστηρ) l. *fin.* ὁ πρωινος (pro και ορθρινος) bhjkl (ὁ vel και *deletum in k*). ὁ πρωινος ὁ λαμπρος cd (*d ut videtur: ὁ πρωινος tantum apud Mill.*). 17. ερχου (pro ελθε) bis bedhjk. ὑπατω (pro ειπατω) k. ερχεσθω (pro ελθετω) bedhjk. -και (ante ὁ θελων) behjkl. λαβετω ὕδωρ (-το) bedh jkl. 18. μαρτυρω εγω (pro συμμαρτυρομαι γαρ) bedhjk (μαρτυρομαι c, μαρτυρω j). +τω (ante ακουοντι) bejkl [*non dh*]. -τις k. επιθη επ' αυτα επιθηςαι bedhjk (at επιθει l; αυτω k; επιθηςαι cl; αι in επιθηςαι, *quod legerat Mill. in d, periit omnia*). επ' αυτον ὁ θς h. +επτα (ante πληγας) ch. +τω (ante βιβλιω) bedhjk. 19. αφελη απο των λογων της προφητειας του βιβλιου τουτου αφελοι b. αφελη απο των λογων του βιβλιου της προφητειας ταυτης αφελει cde* h jkl (at secundo loco αφελοι dh, αφελη e*k, αφελαι j). του ξυλου (pro βιβλου secund.) bed (*teste Mill.*) e* h jkl. -και ultim. bce* h jkl. +τω (ante βιβλιω) bce* h jkl. 20. -ναι secund. c. και (pro ναι secund.) l. *fin.* +χε be. 21. -κυριου ἡμων ιω c. -ἡμων bhjkl. των ἁγιων (pro ὕμων) behjkl.

SUBSCRIPT.: *Hiant adefgmn. Nihil habent bhjl. Nihil ad rem. c. τέλος της του ἁγιου ιωαννου του θεολογου θειας αποκαλυψεως k.*

Sequuntur lectiones Codicis Leicestrensis (f), apud Millium, Jacksonium, et Wetstenium servatae, quarum vestigia pauca in deperditarum schedarum fragmento hodie extant. Vid. supra p. xlii.

ΑΡΟC. CAP. XVIII. 7. ὅτι καθιω. 8. ὥρα (pro ἡμερα). κρινας. 9. κλανσουσι και (-αυτην). -επ' αυτη. *fin.* αυτων. 10. -εν. 11. κλανσουσι και πενθουσιν. 12. βυσσινου και πορφυρου. 13. κιναμωμου. θυμιαματος. -και οινον. προβατα και κτηνη. και ρεδιων. και ψυχων. 14. -τα prim. λαμπρα απωλετο απο σου. αυτα ου μη εὔρης. 15. και κλαιοντες. 16. *init.* -και. -ουαι *semel.* βυσσον. -εν. χρυσιω. 17. ὁ επι τοπον πλεων. 18. βλεποντες. 19. τα πλοια. 20. επ' αυτη. και οἱ ἁγιοι και οἱ αποστολοι. 21. θαλασσαν μεγαν. *fin.* +εν αυτη. 22. -εν σοι ετι *prim. usque ad εν σοι ετι secund.* 24. αἱματα. εὔρεθισαν (*hanc lectionem delet Jackson*).

XIX. 1. *init.* -και. μεγαλην οχλου πολλου. λεγοντων. ἡ δυναμις και ἡ δοξα (-και ἡ τιμη). του θυ (pro κω τω θω). 2. ὃς εκρινε την πολιν (-ὅτι) *Mill., at οἱ pro ὅτι posterius Wetst. (silet Jackson).* διεφθειρε. -της. 3. ειρηκασιν. 4. -και *secund. Jackson.* τω θρονω του ουρανου. 5. απο του

ουρανου *Jackson.*, απο του θρονου απο του ουρανου *Mill.*, at ουρανου (*pro* θρονου) *Wetst.* τω θεω. 6. λεγοντες. θεος ἡμων. 8. περιβαλληται. λαμπρον και καθαρον. των ἁγιων εστι. 9. του θῦ εἰσι. 10. -του (*ante* ιῷ) *bis*. 12. -ὡς. εν τη κεφαλῇ. ονοματα γεγραμμενα και ονομα γεγραμμενον. 13. κεκληται. αυτου το ονομα. 14. -τα *prius et posterius*. αυτοις. -και *ultim.* 15. διστομος οξεια. παταξη. -και *ultim.* 16. -το (*ante* ονομα). 17. ιδον *Jackson.* -ένα. εκραξεν εν. πετομενοις. συναχθητε (-και). το μεγα του θῦ. 18. αυτους. +τε (*post* ελευθερων). -και (*ante* μικρων). +τε (*post* μικρων). 19. τον πολεμον. 20. μετ' αυτου *Mill.* ὁ μετ' αυτου *Jackson.* *Wetst. semel*, at μετ' αυτου ὁ *Wetst. semel.* -του πυρος. -τῷ (*ante* θειῷ). 21. ἐξελθουση.

CAP. XX. 2. ὁ διαβολος. σατανας ὁ πλανων την οικουμενην ὁλην. 3. -αυτον *secund.* πλانا. -ετι *Mill. Jackson.*, at ετι τα εθνη *et iterum* τα εθνη *Wetst.* -και *ultim.* λυθηναι αυτον. 4. το θηριον. ουδε (*pro* ουτε). -αὐτων (*post* μετωπον). +του (*ante* χριστου) *Jackson.*: *nam deest* του *in textu Stephanico.* 5. *Desunt omnia usque ad* αὐτη. 6. -και ἅγιος. επι τουτω. ὁ δευτερος θανατος *Jackson. Griesb.* δευ. θαν. *Wetst.* τα χιλια (τὰ *deest in Millii textu*). 7. μετα (*pro* ὅταν τελεσθῇ) *Mill. Wetst.* (*silet Jackson.*). 8. -τα *posterius.* -ταις. τον πολεμον. αριθμος αυτων. 9. -και ανεβησαν. εκ του ουρανου απο του θῦ. 10. και το θηριον. 11. μεγαν λευκον. -και τον καθημενον ἐπ'. αυτον (*pro* αυτου). 12. -τους νεκρους. τους μεγαλους και τους μικρους. -ἐστῶτας. θρονου (*pro* θῦ). ηνοιχθησαν. αλλο βιβλιον. -εν. 13. τους νεκρους τους εν αυτη. τους ἑαυτου νεκρους *Mill.*, at τους νεκρους τους εν αυτοις *Jackson. Wetst.* εκριθησεν *Jackson. fin.* αυτου. 14. εβληθη. "*Post* θανατος *addit* ἡ λιμνη του πυρος" *Mill.*, at ὁ θανατος ὁ δευτερος *Jackson.*, ὁ θανατος ὁ δευτερος εστιν *Wetst.* 15. τω βιβλιῳ. *Post fin. capitis xx. desiderantur omnia.*

ΤΩ. ΘΕΩ. ΔΟΞΑ.

ADDENDUM.

IN the course of my Biblical studies I met with not a few other MSS. of portions of the Greek Testament which are not only uncollated, but have not yet appeared in any general Catalogue. I have incidentally alluded to several in the foregoing pages (*vid.* pp. v. lxxiv. note), I will now mention a few others, which nothing but hard necessity has hindered me from subjecting to a closer examination.

At Middle Hill, in that wonderful collection of more than twenty thousand MSS. in various languages, besides the copy described above, p. lxxvi., I inspected :

(1) A noble MS. of the Gospels (13975) in large folio, with a very full commentary in minute letters surrounding the text. It may be of the 12th century, and once belonged to Lord Strangford.

(2) A copy of the Acts and all the Epistles (7681), dated A.D. 1107. This MS. (as well as that in the British Museum, Additional 16943) once formed part of the collection made by the Hon. F. North for the University of Corfu.

(3) An Evangelistarium of the 12th or 13th century was described to me by Sir T. Phillipps, but could not be found at the time.

At Parham, besides the four MSS. I collated, and the two specially named above (p. xlvii.), are about ten more copies of different dates, of which seven contain the Gospels, four the Acts and Epistles. A complete collation of all the N. T. MSS. in this Library would be no unworthy task for any one who desired to do good service to Biblical literature.

I am indebted to the kindness of Archdeacon Hale for my acquaintance with three Lectionaries which have long been deposited in Sion College Library, but even there seem to have been quite forgotten. The Archdeacon is engaged in compiling a critical Catalogue of Biblical Manuscripts now in this country, a work of which I should have been glad indeed to have been able to avail myself.

In addition to those mentioned above, I know of but five MSS. of the Apocalypse in these islands (making only twenty in all), which though they have been previously used for Mill's or Wetstein's editions, doubtless need renewed examination; they are the following :

(1) Bodleian : Huntingdon 131, vellum of the 12th century, very poorly collated by Mill, whom I followed in capp. x. and xxii.

(2) Bodleian : Barocc. 3, collated by Caspar Wetstein after Mill. The margin of this beautiful little book, of the eleventh century, is crowded with a very full and unique Commentary, published by J. A. Cramer, in his *Catena* on the Apocalypse, Oxon. 1840. It ends xx. 1, ἐχον. I collated cap. x.

(3) and (4) Christ Church, Oxford, Wake 1 and 2, both collated by C. Wetstein.

(5) Cambridge Public Library, Dd. 9, 69, contains besides the Gospels of the 13th century, a more recent copy of the Apocalypse which has not been used since Mill's time.

I cannot help indulging the hope that health and leisure may yet be granted me to pursue my researches among these and similar treasures of our English libraries. But while the harvest is plenteous, the labourers have hitherto been few indeed; and I should much rejoice if some of those younger scholars who have so generously appreciated my efforts would devote a portion of their own time to investigations which have thus far borne some fruit, and seem to promise yet more, in a department of sacred learning which yields to none in its interest or importance.

By the same Editor.

A full and exact Collation of about twenty Greek
Manuscripts of the Holy Gospels, (hitherto unexamined), deposited in
the British Museum, the Archiepiscopal Library at Lambeth, &c. with
a Critical Introduction. Pp. 252, 6s.

DATE DUE

APR 30 1998	
JUL 21 1998	
JUL 23 1998	
OCT 6 1998	
MAY 24 2015	
GAYLORD	PRINTED IN U.S.A.

GTU Library

3 2400 00162 7474

Bible. Manuscripts, Greek. N.T. CB39
Epistles of Paul. Codex Augiensis 91Au
An exact transcript of the Codex 1859S
Augiensis.

78356

GRADUATE THEOLOGICAL UNION LIBRARY
BERKELEY, CA 94709

GTU Library
2400 Ridge Road
Berkeley, CA 94709
For renewals call (510) 649-2500
All items are subject to recall.

